

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginvaltuusto pöytäkirja 12.05.2025

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
2 § Pöytäkirjan tarkastaminen	5
3 § Vuoden 2024 arviointikertomus	6
- Arviointikertomus 2024	8
4 § Vantaan kaupungin tilinpäätös 2024	145
- Vantaan kaupungin tilinpäätös 2024	153
- Vuoden 2024 tilintarkastuskertomus	394
5 § Hallintosääntö 1.1.2025, muutokset 1.6.2025 alkaen	397
- Hallintosääntö 1.1.2025 , muutokset 1.6.2025 lukien (KH 28.4.2025), puhdas versio	402
- Hallintosääntö 1.1.2025, muutokset 1.6.2025 lukien (KH 28.4.2025), muutokset näkyvissä	548
6 § Keskusvaalilautakunnan ilmoitus kaupunginvaltuutetuiksi valituista ja heidän varajäsenistään	703
- Valitut valtuutetut ja varavaltuutetut 2025–2029	704
7 § Vantaan työllisyyden edistämisen periaatteet vuodelle 2025	711
- Vantaan työllisyyden edistämisen periaatteet vuodelle 2025	715
8 § Maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet 2025	729
- Liite 1. Vantaan kaupungin maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet 2025	731
- Liite 2. Maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet 2025, taulukko	739
9 § Vantaan kaupungin vammaispoliittinen ohjelma 2025	741
- Vantaan kaupungin vammaispoliittinen ohjelma 2025	744
10 § Vastaus Eva Tawasolin ja 20 muun valtuutetun aloitteeseen panttiputket pulloille ja tölkeille Vantaan roskakoreihin	806
- Eva Tawasolin ja 20 muun valtuutetun aloite panttiputket pulloille ja tölkeille Vantaan roskakoreihin	809
11 § Vastaus Funda Demirin ja 19 muun valtuutetun aloitteeseen eläinten hyvinvointiohjelmasta	810
- Funda Demirin ja 19 muun valtuutetun aloite eläinten hyvinvointiohjelma Vantaalle	815
12 § Vastaus Naima el Issaouin ja Tarja Eklundin sekä 34 muun valtuutetun aloitteeseen: vetovoimainen ja kaikkien asukkaiden yhteinen leikkipuisto Hakunilan alueelle	816
- Naima el Issaoui ja Tarja Eklundin sekä 34 muun valtuutetun aloite vetovoimainen ja kaikkien asukkaiden yhteinen leikkipuisto Hakunilan alueelle	818
13 § Vastaus Paula Lehmuskallion ja 22 muun valtuutetun aloitteeseen mahdollisuudesta kaupungin yhteyksiin myös loma-aikana ulkomailla	819
- Paula Lehmuskallion ja 22 muun valtuutetun aloite mahdollisuus kaupungin yhteyksiin myös loma-aikana ulkomailla	822
14 § Kokouksen päättäminen	824
Muutoksenhakuohje 1. Valitusosoitus	825
Muutoksenhakuohje 2. Valituskielto	827
Muutoksenhakuohje 3. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus	828



Kaupunginvaltuuston kokous

Aika 12.5.2025 klo 14.00-15.55

Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Jäsenet	Läsnä
Tahvanainen Säde, puheenjohtaja	x	Lundell Kai-Ari	x
Kaira Lauri, I varapuheenjohtaja	x	Luukkala Pirjo	x
Aidanjuuri Tanja, II varapuheenjohtaja	x	Multala Sari	x
Abdi Faysal	x	Niikko Mika	x
Ahokas Siri	x (etäyhteydellä)	Norrena Vaula	x
Aura Anssi	-	Norres Lasse	-
Dehghan Milad	x	Nummela Nina	x
Demiri Funda	x	Orlando Carita	x
Eerola Antero	x	Orpana Anitta	x
Eklund Tarja	x	Phull Manav	x (klo 14.21-15.55; §2-14)
Friman Reija	x	Raja-Aho Maarit	x
Hakala Heli	x	Rautavaara Maija	x
Hall Anu	x	Rokkanen Sakari	x
Hartikainen Janne	x	Rämö Eve	x
Heikkinen Minna	x	Räsänen Minna	x
Iivarinen Oskari	x	Sainio Jari	x
el Issaoui Naima	x	Saramo Jussi	x
Järä Juha	x	Sillanpää Minttu	x
Jääskeläinen Jouko	x	Siniketo-Pietilä Katja	x
Kaiju Susanna	x	Stirkkinen Matilda	x
Kaimio Tuire	x	Sodhi Ranbir	x (klo 14.00-15.00; §1-2)
Kanerva Sami	x	Suoniemi Juha	x
Karhu Suvi	x	Särkelä Jussi	x
Karlsson Patrik	x	Tamminen Ida	x
Kasonen Mika	x	Tawasoli Eva	x
Kaukola Ulla	x	Tikkanen Eeva	x
Kauppinen Sirpa	x	Tuomela Tiina	x
Kiljunen Kimmo	x (klo 14.11-15.55; §2-14)	Vacker Marjo	x
Kivimäki Otso	x	Valtanen Hanna	x
Kähärä Sirkka-Liisa	x	Virkamäki Pekka	x (klo 15.14-15.55; §7-14)
Kärki Niilo	x	Weckman Markku	x
Lehmuskallio Paula	x	Viilo Mikko	x
Letto Pirkko	x	Åstrand Stefan	x
Lindtman Antti	-		



Varajäsenet		Läsnä	
Hynninen Mari		x	
Ibrahim Aadan		x (klo 15.04-15.55; §4-14)	
Liukkonen Pasi		x (klo 14.00-15.14; §1-6)	
Nevala Jukka		x	
Kaupunginhallituksen jäsenet		Läsnä	
Karinen Ville		x	
Tammi Visa		x	
Nuorisovaltuuston edustaja		Nuorisovaltuuston varaedustaja	
Ngandu Julia	x		
Muut osallistujat		Läsnä	
Timonen Pekka, kaupunginjohtaja		x	
Kalske Katri, apulaiskaupunginjohtaja		x	
Åstrand Riikka, apulaiskaupunginjohtaja		x	
Anttila Tero, apulaiskaupunginjohtaja		x	
Ruusula Matti, talous- ja strategiajohtaja		x	
Kalmari Mari, viestintäjohtaja		x	
Pennanen Sari-Anna, kaupunginlakimies		x	
Rusanen Leena, hallintojohtaja		x	
Lentämäki Tiina, hallintosihteeri		x	
Kalske Jaakko, hallintoasiantuntija, pöytäkirjanpitäjä		x	



Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Sade Tahvanainen

Pöytäkirjanpitäjä Jaakko Kalske

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 19.5.2025, sähköisesti

Sirkka-Liisa Kähärä

Niilo Kärki

Pykälä 5 tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 21.5.2025, Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi



1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kuulutus valtuuston kokouksesta on julkaistu kaupungin internetsivuilla 5.5.2025 ja jokaiselle valtuutetulle on lähetetty sähköpostitse henkilökohtainen kokouskutsu.

Kaupunginvaltuusto 12.5.2025 § 1

Esitys:

- a) todetaan läsnä olevat valtuutetut ja
- b) todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittely:

Puheenjohtaja totesi, että Antti Lindtman, Anssi Aura ja Pekka Virkamäki ovat pyytäneet vapautusta valtuuston tästä kokouksesta työ-, matkaesteen tai henkilökohtaisen syyn vuoksi.

Heidän tilalleen on kutsuttu samassa järjestyksessä Mari Hynninen, Jukka Nevala ja Pasi Liukkonen.

Puheenjohtaja totesi, että paikalla on 62 valtuutettua.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi, lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouksen aikana puheenjohtaja totesi seuraavat muutokset valtuuston kokoonpanossa:

§:n 2 käsittelyn aikana klo 14.11 valtuutettu Kiljunen saapui kokoukseen, minkä jälkeen paikalla oli 63 valtuutettua.

§:n 2 käsittelyn aikana klo 14.21 valtuutettu Manav Phull saapui kokoukseen, minkä jälkeen paikalla oli 64 valtuutettua.

§:n 3 käsittelyn aikana klo 14.33 valtuutettu Naima el Issaoui saapui kokoukseen, minkä jälkeen paikalla oli 65 valtuutettua.

§:n 3 käsittelyn aikana klo 14.49 valtuutettu Otso Kivimäki saapui kokoukseen, minkä jälkeen paikalla oli 66 valtuutettua.

§:n 3 käsittelyn aikana klo 15.00 valtuutettu Ranbir Sodhi poistui henkilökohtaisen syyn vuoksi, minkä jälkeen paikalla oli 65 valtuutettua.

§:n 4 käsittelyn aikana klo 15.05 varavaltuutettu Aadan Ibrahim saapui aiemmin poistuneen valtuutettu Ranbir Sodhin tilalle, minkä jälkeen paikalla oli 66 valtuutettua.

§:n 7 käsittelyn aikana klo 15.14 valtuutettu Pekka Virkamäki saapui kokoukseen ja hänen tilallaan ollut varavaltuutettu Pasi Liukkonen poistui kokouksesta, minkä jälkeen paikalla oli 66 valtuutettua.



2 § Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginvaltuusto 12.5.2025 § 2

Eesitys:

Päätetään

- a) valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisenä maanantaina 19.5.2025 klo 16.00 ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 21.5.2025 lähtien.

Päätös:

Päätettiin

- a) valita Sirkka-Liisa Kähärä ja Niilo Kärki toimittamaan pöytäkirjan tarkastus sähköisenä maanantaina 19.5.2025 klo 16.00 ja
- b) pitää tarkastettu pöytäkirja yleisesti nähtävänä kaupungin internetsivuilla (www.vantaa.fi/paatoksenteko) keskiviikosta 21.5.2025 lähtien.



3 § Vuoden 2024 arviointikertomus

VD/1405/00.03.00.00/2024

SH/KS

Tarkastuslautakunnan tulee kuntalain mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja, onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi tarkastuslautakunnan tulee antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomus, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt vuoden 2024 arviointikertomusta kokouksissaan 12.2., 25.2., 12.3., 26.3. 9.4., 23.4. ja 29.4.2025.

Tarkastuslautakunta 29.4.2025 § 3

Kaupunginreviisorin esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä arviointikertomus vuodelta 2024 ja todetaan yhteenveto esteellisyyksistä,
- b) valtuuttaa kaupunginreviisori tekemään arviointikertomukseen vuodelta 2024 tarvittaessa teknisiä korjauksia,
- c) esittää arviointikertomus vuodelta 2024 kaupunginvaltuustolle tiedoksi ja
- d) esittää kaupunginvaltuustolle, että arviointikertomus lähetetään kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten.

Pöytäkirja tarkastetaan ja hyväksytään tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Käsittely:

Merkittiin, että esteellisyyden vuoksi käsittelyyn ja päätöksentekoon eivät ole osallistuneet seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

Markku Weckman, VAV-yhtymä Oy:n,
Siri Ahokas, kaupunkiympäristölautakunnan,
Funda Demiri, kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan,
Tarja Eklund, kaupunkiympäristölautakunnan,
Oskari Iivarinen, kaupunkiympäristölautakunnan,
Naima el Issaoui, kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja VAV-yhtymä Oy:n,
Juha Järä, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan,
Paula Lehmuskallio, kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan,
Tuomas Mutanen, kaupunkiympäristölautakunnan,
Vaula Norrena, kaupunkiympäristölautakunnan,
Manav Phull, kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja
Jussi Särkelä, VAV-yhtymä Oy:n,
Reija Friman, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan,
Suvi Karhu, kaupunkiympäristölautakunnan ja VAV-yhtymä Oy:n,
Sirpa Kauppinen, kaupunkitilalautakunnan ja Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän ja
Ida Tamminen, kaupunkiympäristölautakunnan osalta.

Päätös:



Hyväksyttiin esitys.

Pöytäkirja tarkastettiin ja hyväksyttiin tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto 12.5.2025 § 3

Tarkastuslautakunnan esitys:

Päätetään

- a) merkitä arviointikertomus vuodelta 2024 tiedoksi ja
- b) lähettää arviointikertomus kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Arviointikertomus 2024

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

kaupunginreviisori Sari Hännikäinen, puh. 050 302 6473, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi



VANTAAN KAUPUNKI ARVIOINTIKERTOMUS 2024

TARKASTUSLAUTAKUNTA 29.4.2025

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ	3
1 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	8
1.1 VUODEN 2024 SITOVIER TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN EMOKAUPUNGISSA	8
1.2 STRATEGISTEN VUOSITAVOITTEIDEN YHTEENVETOA 2022–2024.....	18
1.3 KAUPUNGINVALTUUSTON KONSERNIYHTIÖILLE ASETTAMIEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	22
2 KAUPUNGIN JA KONSERNIN TALOUS	27
2.1 KAUPUNGIN TALOUS, TALOUSARVION JA TALOUDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	27
2.2 EMOKAUPUNGIN TALOUDELLISEN TILANTEEN KEHITYS.....	29
2.3 KAUPUNKIKONSERNIN TALOUS.....	32
2.4 INVESTOINNIT	34
2.5 SUURTEN KAUPUNKIEN TALOUDESTA 2024.....	36
2.6 TALOUDEN EPÄVARMUUSTEKIJÖITÄ.....	39
3 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO	40
3.1 KAUPUNGIN HANKINNAT JA HANKINNAN PALVELUYKSIKÖ	40
3.2 ELINVOIMAPALVELUT JA KAUPUNGIN ELINVOIMAN EDISTÄMISTYÖ.....	45
3.3 TYÖLLISYYDEN KUNTAKOKEILU JA VALMISTAUTUMINEN TE-UUDISTUKSEEN	52
3.4 KOTOUTUMISPALVELUT JA KOTOUTUMISEN EDISTÄMINEN	60
4 KASVATUS JA OPPIMINEN	69
4.1 PERUSOPETUS.....	69
4.2 VIERASKIELISTEN OPPILAIDEN TUKEMINEN SUOMENKIELISISSÄ PERUSKOULUISSA.....	76
5 KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI	84
5.1 HARRASTUSTEN VANTAA.....	84
5.2 LIIKKUVA KOULU	90
5.3 ASUINALUEIDEN ERIARVOISTUMISEN EHKÄISY MEK-OHJELMAN TOIMENPITEIN.....	93
5.4 VANTAAN KAUPUNGIN EHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖ.....	98
6 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ	103
6.1 VANTAAN JOUKKOLIIKENNE	103
6.2 VANTAAN RATIKKAHANKE	107
7 SÄÄN ÄÄRI-ILMIÖIHIN VARAUTUMINEN JA SOPEUTUMINEN	112
8 VANTAAN TILAPALVELUT VANTTI OY	117
9 VUODEN 2023 ARVIOINTIKERTOMUSHAVAINTOJEN SEURANTA	123
10 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMINTA	128
LYHENTEET:	132
LIITE 1	135
LIITE 2	136

VANTAAN KAUPUNKI

04/2025

Tarkastuslautakunta/ulkoisen tarkastus,
Kansikuva: Alisa Kaukio, Aviapoliksen asema

TIIVISTELMÄ:

1. Kaupunki asetti 45 tavoitetta vuodelle 2024. Näistä 87 prosenttia raportoititiin kokonaan tai osittain toteutuneeksi. Toteutumatta jäi muun muassa koulukiusaamisen vähentämiseen, lukutaidon kehittymiseen sekä työttömyyden vähentämiseen liittyviä tavoitteita. Näitä tavoitteita jäi toteutumatta myös vuotta aiemmin. Positiivista oli, että 7.-luokkalaisten lukutaito oli parantunut sekä suomea äidinkielenä että toisena kielenä opiskelevilla oppilailla. Suurille tytäryhtiöille asetetut tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena hieman paremmin kuin vuotta aiemmin.
2. Valtuustokaudella 2022–2025 asetettiin yhteensä 154 strategista vuositavoitetta. Yli 80 prosenttia valtuustokaudelle asetetuista tavoitteista on vuoden 2024 loppuun mennessä toteutunut täysin tai osittain. Tarkastuslautakunta on ollut eri mieltä tavoitteen raportoidusta toteutumasta tai esittänyt huomion 35 tavoitteen osalta.
3. Vantaan kaupungin ja kaupunkikonsernin taloudelliset tulokset heikkenivät selvästi edellisestä vuodesta ja taloudelle asetetut tavoitteet jäivät saavuttamatta. Heikkoon taloudelliseen tulokseen vaikutti koko maan huono taloudellinen tilanne. Esimerkiksi verotuloja kertyi huomattavasti ennakoitua vähemmän ja rakennusalan lama pudotti maanmyyntiin ja rakentamiseen liittyviä tuottoja selvästi. Jatkossa kaupungissa tehdään menojen ja tulojen rakennetarkastelu ja pyritään uudella strategiakaudella varmistamaan kaupungin talouden tasapainon saavuttaminen ja sen ylläpito.
4. Toimialojen hankintasopimusten hallintaa ja valvontaa tehostettiin hankinnan palveluyksikön johdolla vuonna 2024 ja työ jatkuu yhteistyössä toimialojen kanssa vuonna 2025. Tekoälyn hyödyntämistä pienhankinnoissa kokeiltiin uudella työkalulla ja tekoälyn hyödyntämistä hankinnoissa laajennetaan edelleen. Koska hankintapäätäväntalvalta on kaikilla toimialoilla, on tärkeää, että kaikilla toimialoilla myös huolehditaan riittävästä hankintaosaamisesta ja sen ylläpidosta.

5. Elinvoimapalvelujen palvelualue koordinoi kaupunkitasoista kasvu- ja elinvoimaohjelmaa. Pääosa ohjelman toimenpiteistä on edennyt suunnitellusti ja yksi odotettua nopeammin. Kolmannes toimenpiteistä on edennyt viiveellä, johtuen muun muassa panostuksista TE-uudistuksen valmisteluun. Tulevat henkilöstölisäykset mahdollistavat toiminnan suunnitelmallisen kehittämisen. Kaupungin elinvoimajohtamisen painoarvo nousee kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston aloitettua toimintansa vuoden 2025 alussa. Kaupungin elinvoimapotentiaalin täysimääräinen hyödyntäminen edellyttää koko kaupunkiorganisaation aktiivista panostusta.
6. Vuoden 2025 alusta työllisyyspalvelujen järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille. Uudistuksen myötä Vantaan kaupunki on yksi 45 työllisyysalueesta. Valtiolta siirtyi työllisyysalueille suuri määrä työntekijöitä sekä työllisyyspalvelujen asiakkaita. Lisäksi kuntien työttömyysetuuksien rahoitusvastuu laajeni. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä asiakkaiden palvelutarjonnan katkeamattomuuden turvaamista ja riittävän palkkatuki- ja starttirahabudjetin varmistamista. Uudistuksen haastavimmaksi osuudeksi ennakoitiin alkuvaiheessa tietojärjestelmien käyttöönotto, joka kuitenkin sujui ennakoitua paremmin.
7. Kansainvälisten asiakkaiden palveluyksikkö koordinoi kaupunkitasoisesti kotoutumisen ja maahanmuuton palveluja. Kotoutumispalvelujen henkilöstömäärä on mitoitettu nykyistä parempaan suhdannetilanteeseen. Heikko suhdannetilanne on kasvattanut asiakasmääriä ja työntekijäkohtaista asiakasmitoitusta. Valtion rahoitusleikkausten vaikutukset herättävät huolta. Hyvä kotoutuminen on avain työllistymiseen ja sitä kautta kuntien elinvoiman kasvattamiseen. Tämä korostaa kaupunkien edunvalvontatyön merkitystä, jotta esimerkiksi palvelujen riittävä valtionrahoitus turvataan. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on tärkeää asiakasohjauksen sujuvuuden turvaamiseksi.
8. Perusopetuksen palvelualueen haasteina olivat 2.-luokkalaisten lukutaitotulosten selvä heikentyminen ja oppilaiden kiusaamiskokemusten lisääntyminen. Lukutaidon parantamiseksi ja kiusaamisen vähentämiseksi on jatkuvasti haettu uusia keinoja ja työ jatkuu edelleen. Saatujen testi- ja kyselytulosten perusteella voidaan

jatkossa kohdentaa tukitoimia entistä voimakkaammin niitä eniten tarvitseville kouluille.

9. Vantaan suomenkielisissä peruskouluissa oppilaista yli 30 prosenttia on vieraskielisiä ja määrä on kasvussa. Vieraskielisten oppilaiden suomen kielen oppimisen erilaiset tarpeet on pyritty ottamaan huomioon ja erilaisia oppimisen tukitoimia on käytössä. Varsinkin 2.-luokkalaisten vieraskielisten oppilaiden lukutaitotulokset ovat viimeisessä mittauksessa merkittävästi heikentyneet. Uusia tukitoimia on käynnistetty ja vieraskielisten oppilaiden vanhempien ja koulujen välistä yhteistyötä parannetaan edelleen.
10. Harrastusten Vantaa -toiminnalla pyritään vähentämään lasten ja nuorten syrjäytymistä tarjoamalla kaikille Vantaan peruskoululaisille avoimia, monipuolisia ja ilmaisia harrastusmahdollisuuksia yhteistyössä peruskoulujen ja alueellisten toimijoiden kanssa. Toiminnalla luotiin lukuvuonna 2024–2025 yli 4 000 aloituspaikkaa erilaisiin harrastuksiin. Harrastuksia suunniteltaessa otetaan huomioon lasten ja nuorten toiveita ja he pääsevät myös osallistumaan harrastusten sisällön suunnitteluun. Toimintaa kehitetään jatkuvasti saadun palautteen ja tutkimustiedon pohjalta. Kaupungin omien toimijoiden tiivis yhteistyö ja sitoutuminen toimintamalliin on edellytys toiminnan onnistumiselle.
11. Liikkuva koulu -toiminnalla on jo vuosia edistetty koulujen liikunnallista toimintakulttuuria ja sillä tuetaan myös vuonna 2024 hyväksytyn Vantaan liikkumisohjelman tavoitteita. Toimintaan osallistui lukuvuonna 2023–2024 noin 6 000 oppilasta ja lähes 300 opettajaa. Liikkuvaan kouluun kuuluvat erilaiset liikuntaan liittyvät koulutukset, työpajat ja kampanjat. Lisäksi osahankkeilla on tuotu hankekouluihin ilmaista liikuntaohjausta ja -neuvontaa sekä ohjattu koululaisia liikuntaharrastuksiin. Koska kohderyhmä on iso ja koko ajan uusiutuva, on viestinnän kehittäminen ja sitä kautta tavoitettavuuden parantaminen edelleen kehittämiskohteena.
12. Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmalla (MEK) on lisätty poikkihallinnollista otetta segregaation vastaisessa työssä. Ohjelman puitteissa on kokeiltu uusia innovatiivisia toimintatapoja, joista on sittemmin tullut osa vakiintunutta toimintaa.

Haasteena on ollut ohjelman puitteissa toteutettujen hankkeiden projektiluonteisuus. Vuodenvaihteessa 2025 käynnistyi kaksivuotinen segregaatioriskien ehkäisyn toimintaohjelma, joka kokoaa yhteen erilliset ohjelmat yhdeksi kokonaisuudeksi. Työtä tehdään kaupunkitasoisesti yhdessä hyvinvointialueen, poliisin sekä alueen järjestö- ja muiden toimijoiden kanssa.

13. Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen kaupungin ehkäisevä päihdetyö on kärsinyt resurssivajeesta. Tehtävää on hoidettu muun hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön ohessa, eikä kaupungin vastuulla olevaa ehkäisevää päihdetyötä ole kahteen vuoteen pystytty suunnitelmallisesti kehittämään. Tarkastuslautakunta toteaa resurssivajeen jo vuoden 2023 arviointikertomuksessaan arvioidessaan yhdyspintayhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Tarkastuslautakunta korostaa edelleen riittävien ehkäisevän päihdetyön resurssien turvaamisen tärkeyttä.

14. Joukkoliikenteen käyttö kasvoi Vantaalla vuonna 2024. Matkustajamäärä ylitti koronapandemiaa edeltäneen vuoden 2019 tason noin kuudella prosentilla. Joukkoliikenteen suunnittelusta, järjestämisestä ja matkustajainformaatiosta huolehtii HSL-kuntayhtymä, joka tekee merkittävimmät joukkoliikennesuunnitelmansa yhteistyössä jäsenkuntien kanssa. Jatkossa Vantaan joukkoliikenteeseen vaikuttavia merkittäviä asioita ovat muun muassa joukkoliikenteen suunnitteluohjeen päivitys HSL:n kanssa ja Vantaan ratikan rakennusvaiheen edellyttämien liikennejärjestelyjen suunnittelu ja toteutus.

15. Vantaan ratikka on 19 kilometrin pituinen poikittainen raideyhteys, joka kulkee Helsingin puolelta Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Vantaan ratikka tehdään allianssimallilla. Valitut kaksi allianssikumppania aloittivat yhteistyössä suunnitelmaratkaisujen kehittämisen ja suunnitelmien viimeistelyn sisältävän kehitysvaiheen lokakuussa 2024 ja syyskuussa 2025 on aikataulun mukaan tarkoitus siirtyä rakentamisvaiheeseen. Hanke on sekä liikenteellisesti että taloudellisesti erittäin merkittävä Vantaalle. Riskienhallinta, aikataulussa ja kustannusarviossa pysyminen sekä riittävä tiedottaminen ja päättäjille raportointi ovat hankkeen onnistumisen kannalta avainasemassa.

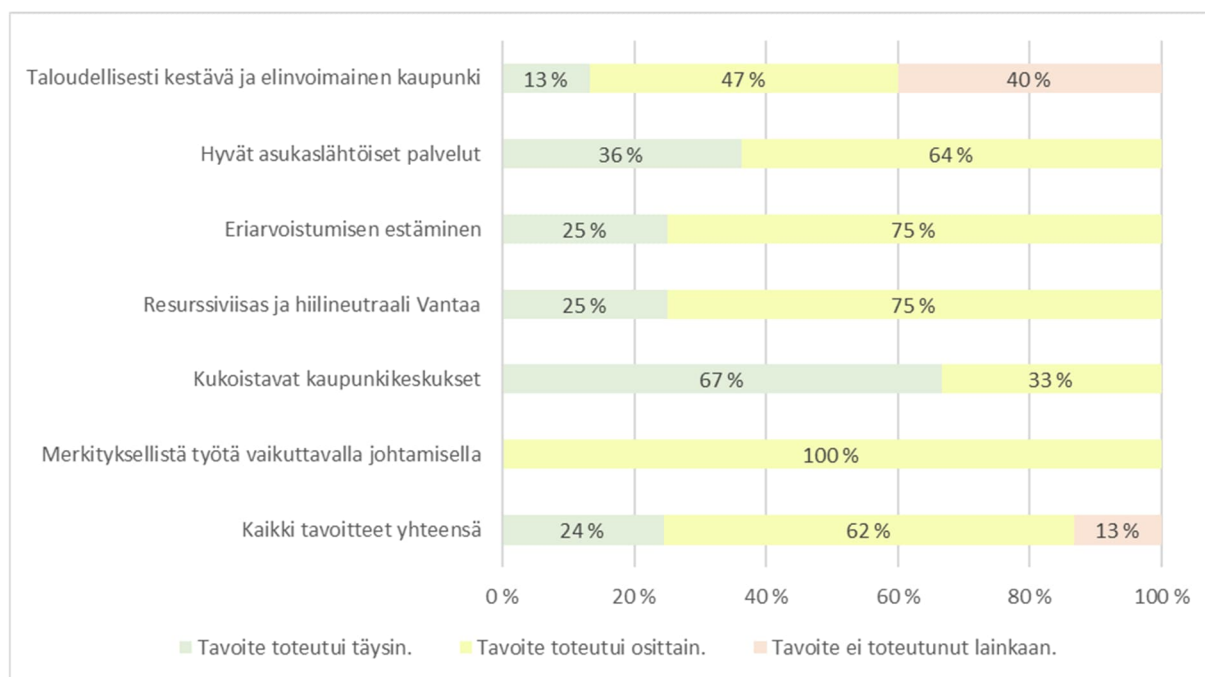
16. Pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteisarvioinnissa selvitettiin kaupunkien sopeutumisen ja varautumisen tilannetta sään ääri-ilmiöihin. Arviointitulosten perusteella kaupungit ovat varautuneet sään ääri-ilmiöihin operatiivisella tasolla, mutta sopeutumiseen ja varautumiseen liittyvien linjausten ja suunnitelmien ajantasaisuus vaihtelee kaupungeissa. Sään ääri-ilmiöiden riskit ovat paikallisia, joten varautumisenkin tulee olla paikallista. Paikallisten sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä ja voimistuessa toimenpiteiden priorisointia sekä vaikuttavuuden, resurssien ja kustannusten kartoittamista tarvitaan.
17. Vantti on Vantaan kaupungin omistama yhtiö, joka tuottaa ateria-, puhtaus-, kiinteistö- sekä aula- ja turvapalveluja Vantaan kaupungille. Yhtiö pyrkii toiminnassaan aktiivisesti edistämään valtuuston sille asettamia tavoitteita. Vuodelle 2024 asetetut tavoitteet on pääosin saavutettu. Yhtiön toimintaedellytysten näkökulmasta keskeinen keittiöverkkosuunnitelma tulee jatkossa olemaan osa kaupungin palveluverkkosuunnitelmaa.

1 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

1.1 Vuoden 2024 sitovien tavoitteiden toteutuminen emokaupungissa

Vuodelle 2024 oli asetettu 45 sitovaa tavoitetta. Alla olevassa kuviossa on esitetty tavoitteiden tilinpäätösraportoinnin mukaiset toteumat painopistealueittain. Lisäksi esitetään kokonaistoteuma.

Kuvio: Sitovien tavoitteiden raportointi vuoden 2024 tilinpäätöksessä.



Tavoitteista kokonaan toteutuneeksi raportoitiin 24 prosenttia, osittain toteutuneeksi 62 prosenttia ja ei lainkaan toteutuneeksi 13 prosenttia. Tavoitteiden toteumatilanne on hieman parempi kuin vuotta aiemmin.

Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki		
Sitova tavoite vuodelle 2024	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
1.1 Käyttötalouden menokehitys toteutuu hallitusti	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
1.2 Tuottavuus- ja kasvuohjelma toteutuu suunnitellusti	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	

1.3 Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot vuodelle 2024 32,5 miljoonaa euroa	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
1.4 Sote- ja Pela -kiinteistöjen, asunto-omaisuuden sekä ulkopaikkakunnilla sijaitsevien kiinteistöjen myynnit etenevät markkinatilanne huomioon ottaen	Tavoite toteutui osittain.	
1.5 Konserniomistusten kokonaissuunnitelman edistäminen konsernirakenteen tiivistämisen osalta markkinatilanne huomioiden	Tavoite toteutui osittain.	
2.1 Työttömyys vähenee taloussuunnitelmakaudella 2024–2027 koronaa edeltävälle vuoden 2019 tasolle	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	Huomio
2.2 Yritysten palkkasumma kasvaa	Tavoite toteutui osittain.	
2.3 Työpaikkamäärältään merkittävien (>50 työpaikkaa) yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä kasvaa	Tavoite toteutui osittain.	
2.4 Uusi vahvistettu yritysmyyntin ja investointien houkutteleva palvelu on käytössä vuoden loppuun mennessä	Tavoite toteutui täysin.	Toteutui osittain.
2.5 Tunnistetaan paremmin potentiaaliset kasvuyritykset	Tavoite toteutui täysin.	Toteutui osittain.
3.1 MAL-tavoitteet toteutuvat	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
3.2 Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 600 asuntoa	Tavoite ei toteutunut lainkaan.	
3.3 Vantaan 50-vuotisjuhlavuosi kirkastaa vantaalaista kaupunki-identiteettiä	Tavoite toteutui osittain.	
3.4 Vantaa tapahtumien kaupunkina vahvistuu	Tavoite toteutui osittain.	
3.5 Vantaan maine ja vetovoima paranee sekä tunnettuus lisääntyy	Tavoite toteutui osittain.	Huomio

Sitova tavoite 2.1 Työttömyys vähenee taloussuunnitelmakaudella 2024–2027 koronaa edeltävälle vuoden 2019 tasolle.

Tarkastuslautakunnan huomio kohdistuu tavoitteen raportointiin. Vuoden 2023 arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta toivoi työttömyyttä kuvaaviin mittareihin täydennettävän työttömien prosentuaaliset osuudet lukumäärien rinnalle. Tämä täydennys antaa tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan kokonaisvaltaisemman kuvan työttömyyden kokonaisuudesta. Vuoden 2024 talousarviossa työttömyysmittareita on täydennetty mainituilla prosentiosuuksilla.

Tavoitteen toteutumista mitataan pitkäaikaistyöttömien, alle 30-vuotiaiden työttömien ja vieraskielisten työttömien määrillä ja osuuksilla. Vuoden 2024 aikana työttömyys lisääntyi kaikissa mainituissa ryhmissä. Vantaan kokonaistyöttömyysaste vuoden 2024 lopussa oli 13,5 prosenttia. Työttömyys on jatkanut kasvuaan myös alkuvuodesta 2025. Tilanne on samansuuntainen myös esimerkiksi Helsingissä ja Espoossa. Pitkäaikaistyöttömyyden kasvu on ollut voimakkainta Vantaalla verrattuna Helsinkiin ja Espooseen. Taustalla vaikuttaa osaltaan vaikea suhdannetilanne. Avointen työpaikkojen määrä Vantaalla on vähentynyt voimakkaasti parin vuoden takaisesta tilanteesta. Tampereella, Turussa ja Oulussa kokonaistyöttömyys on lähtenyt lievään laskuun tammikuussa 2025. Työllisyyskysymyksistä voi lukea lisää arviointikertomuksen kohdasta [3.3 Työllisyyden kuntakokeilu ja valmistautuminen TE-uudistukseen](#).

Sitova tavoite 2.4 Uusi vahvistettu yritysmyyntin ja investointien houkuttelun palvelu on käytössä vuoden loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta on eri mieltä tavoitteen toteutumisesta ja kiinnittää huomiota tavoitteen raportointiin.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvitystyö ja kehittämistoimenpiteet toteutettu.

Vuodelle 2024 asetetun tavoitetason mukaan sijoittumisen ohjauksen toimintamallin tuli olla vakiintunut ja sille on asetettu konkreettiset tavoitteet. Lisäksi sijoittumislidiiden määrän tuli kasvaa 50 prosenttia. Raportoinnin mukaan sijoittumisen ohjauksen toimintamalli on valmis, mutta raportoinnista puuttuu tieto sijoittumislidiiden määrästä.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tavoite toteutui osittain.

Sitova tavoite 2.5 Tunnistetaan paremmin potentiaaliset kasvuyritykset.

Tarkastuslautakunta on eri mieltä tavoitteen toteutumisesta ja kiinnittää huomiota tavoitteen raportointiin.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Luodaan malli tunnistaa potentiaaliset kasvuyritykset.

Vuodelle 2024 asetetun tavoitetason mukaan potentiaalisten kasvuyritysten tunnistamisen malli tuli olla luotuna. Raportoinnin mukaan mallin rakentaminen on vasta aloitettu, mutta mallin luomisen valmiusastetta ei ole raportoitu. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tavoite toteutui osittain.

Sitova tavoite 3.5: Vantaan maine ja vetovoima paranee sekä tunnettuus lisääntyy.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota tavoitteen mittareihin sekä toteuman raportointiin.

Tavoitteeseen liittyy kolme mittaria:

- Mainetutkimus (alueen elinvoima: veto- ja pitovoima, organisaation maine: maine ja luottamus, Vantaan tunnettuus).
- Mainetutkimus (maksetun mainonnan tulokset, esimerkiksi sitoutuminen).
- Media- ja someseuranta (positiivisten mainintojen määrän ja potentiaalisen tavoitettavuuden parantuminen kymmenellä prosentilla).

Tavoitteen mittarit ja niiden toteutumisen raportointi eivät kaikilta osin ole kovin selkeitä. Ensimmäinen mittari sisälsi kaksi osa-aluetta. Ensimmäisen osalta tavoitetasot ja toteumien raportointi ovat yhdenmukaiset, joskin asukkaiden luottamusta koskevaa tulosta ei ole raportoitu. Mittarin toisen osa-alueen osalta on todettu, ettei sopivaa mittaria ole. Toisen mittarin raportoinnissa todetaan, että asukkaiden ja potentiaalisten asukkaiden mielikuva Vantaasta on muuttunut positiivisemmaksi. Lisäksi on kerrottu markkinoinnin pääkampanjan Vantastic podcast -sarjan kuuntelukerrat ja sijoittuminen Spotifyn podcastsarjassa. Raportoinnista puuttuvat vertailutiedot tai lähtötaso, jonka perusteella mittarin toteumaa olisi mahdollista arvioida. Kolmannen mittarin osalta raportoinnissa todetaan, että positiivinen medianäkyvyys on laskenut.

Tarkastuslautakunta toteaa, että maineen ja vetovoiman mittaaminen on vaikeaa. Nykyisten mittareiden ja niiden raportoinnin perusteella on hankalaa arvioida tavoitteen toteutumista. Vuoden 2025 talousarviossa tavoitetta ja mittarointia on selkeytetty.

Hyvät asukaslähtöiset palvelut		
Sitova tavoite vuodelle 2024	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
4.1 Kaupunkitasoinen asiakaspalvelun johtamisjärjestelmä on kuvattu Asiakaspalvelu 2030 -ohjelmatyön tavoitteiden mukaisesti	Tavoite toteutui täysin.	
4.2 Vantaalaisten fyysinen aktiivisuus lisääntyy	Tavoite toteutui osittain.	Tavoitteen toteutumisesta ei voida arvioida
4.3 Harrastuspaikkojen kehittäminen	Tavoite toteutui osittain.	
5.1 Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on sujuvaa, molemmat organisaatiot toteuttavat yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
6.1 Kaikkien perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite ei toteutunut lainkaan
6.2 Peruskoulun TET-jakson ja toisen asteen opiskelijoiden harjoittelupaikkatakuu	Tavoite toteutui osittain.	
7.1 Toisen asteen koulutuksen tuen rakenne vastaa oppivelvollisuuden pidentämiseen	Tavoite toteutui täysin.	
7.2 Monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksien ja suomen kielen (ruotsin kielen) osaamisen parantaminen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
7.3 Tikkurilan osaamiskampushankkeessa yhteiskehitetään uusia jatkuvan oppimisen palveluita	Tavoite toteutui täysin.	
7.4 Vantaalaisten osaaminen vahvistuu	Tavoite toteutui täysin.	
8.1 Oppimista ja opetusta tukevaa DigiOne-palvelualustaa on pilotoitu ja pilottikouluissa käyttöönottoa valmisteltu. Lukiossa on aloitettu DigiOnen pilotointi.	Tavoite toteutui osittain.	

Sitova tavoite 4.2 Vantaalaisten fyysinen aktiivisuus lisääntyy.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Työikäisten, ikääntyneiden sekä liikunta- ja toimintaesteisten liikunta-aktiivisuus. Valmisteilla olevan soveltavan liikunnan strateginen suunnitelma ja sen mittarit.

- Fyysisen aktiivisuuden lisääminen kaikissa ikäryhmissä. 1. Mittaristona voidaan hyödyntää liikkumisohjelmassa käyttöönotettavia mittareita. 2. Ikäryhmittäin: Lapset, nuoret: Move!-mittaukset; työikäiset, ikääntyneet: TerveSuomi-hyvinvointialueen data.

Sitovaan tavoitteeseen liittyvät kaksi mittaria ovat yksiselitteisiä. Raportoinnin mukaan ensimmäisen mittarin mukaista vertailutietoa ei ole saatavissa eikä kaupungilla ole käytössä TerveSuomi-tutkimuksen kaupunkikohtaisia tuloksia. Mittarin ensimmäisen osan toteutumisesta ei näin ollen voida arvioida. Toisen mittarin raportoinnin mukaan tavoitetaso saavutettiin osittain. Mittaroinnin ymmärrettävyyttä haittaa se, että työikäiset ja ikääntyneet ovat kahdessa eri mittarissa TerveSuomi-tutkimuksen tuloksilla, ainoana erona on se, että ensimmäisessä mittarissa ovat mukana liikunta- ja toimintaesteiset. Ongelmana on myös se, että kaupunkikohtaisia tutkimustuloksia ei ole saatavilla.

Ensimmäisen mittarin toteutumisesta ei voida arvioida. Toinen mittari toteutui osittain, toiselta osin mittarin toteutumisesta ei voida arvioida. Tarkastuslautakunta katsoo, että kokonaisuutena tavoitteen toteutumisesta ei voida arvioida.

Sitova tavoite 5.1 Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on sujuvaa, molemmat organisaatiot toteuttavat yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota asetettuun tavoitetasoon ja sen seurantaan. Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Yhdyspintasuunnitelmien ja -sopimusten sekä yhteisten tavoitteiden ja strategisten linjausten toteutumisen seuranta.

Tavoitetasona oli, että kaikkien yhdyspintasuunnitelmien ja -sopimusten toteutumisesta on seurattu ja kaikki mahdolliset ongelmakohdat on käsitelty johdon foorumeilla sekä kaikkia yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia on käsitelty johdon foorumeilla. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tavoitetaso on haastava, ja on ollut tois-
taiseksi vaikea saavuttaa. Yhdyspintoja ja niiden toimivuutta tulee seurata jatkuvasti sekä ylläpitää ajantasaista tilannekuvaa. Tärkeitä näkökulmia seurannassa ovat, onko mahdolliset ongelmakohdat tunnistettu ja miten ne on ratkaistu.

Sitova tavoite 6.1 Kaikkien perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Lukuseula-testi (2. luokka ja 7. luokka).
- Funa-matemaattisen osaamisen testi (3. luokka ja 7. luokka).

Sitovaan tavoitteeseen liittyvät mittarit ovat yksiselitteisiä. Raportoinnin mukaan ensimmäisen mittarin mukaiset lukuseula-testin tulokset ovat huonontuneet sekä suomenäidinkielenä että toisena kielenä 2. luokan oppilaiden osalta. Lukuseula-testin tulokset olivat parantuneet 7. luokan oppilaiden kohdalla. Ensimmäisen mittarin osalta tavoite saavutettiin osittain. Toisen mittarin osalta raportoinnissa todetaan, ettei Funa-arviointeja toteutettu vuonna 2024. Toisen mittarin mukaista matemaattistenosaamisen kehitystä ei voinut arvioida puuttuneiden mittausten vuoksi. Koska ensimmäisen mittarin mukainen tavoite toteutui osittain ja toisen mittarin toteutumista ei voida arvioida, kokonaistavoite ei toteutunut lainkaan. Tavoitetta on käsitelty myös kohdissa [4.1 Perusopetus](#) ja [4.2 Vieraskielisten oppilaiden tukeminen suomenkielisissä peruskouluissa](#).

Sitova tavoite 7.2 Monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksien ja suomen kielen (ruotsin kielen) osaamisen parantaminen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.

Tarkastuslautakunnan huomio kohdistuu tavoitteen mittariin.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Monikielisten oppijoiden oppimisen kehittämisohjelma.

Vuodelle 2024 tavoitetasoksi oli asetettu muun muassa, että monikielisten lasten osallistumisaste varhaiskasvatuksen eri palveluissa kasvaa. Raportoinnissa on kuvattu varhaiskasvatus- ja esiopetusikäisten lasten osallistumisasteita, mutta lähtötaso ja siten vertailukohta puuttuvat. Koska kyse on uudesta tavoitteesta, voi olla, että jatkossa vertailukohta ja lähtötaso muodostuvat nyt raportoiduista tuloksista. Vertailukohteen tai lähtötason ilmoittaminen on tärkeää, jotta kehityssuuntaa on mahdollista arvioida. Jatkossa on tärkeää kehittää mittari, jolla osaamisen kehittymistä seurataan.

Eriarvoistumisen estäminen		
Sitova tavoite vuodelle 2024	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
9.1 Lasten ja nuorten sosiaaliset ja tunnetaidot paranevat ja kiusaaminen vähenee. Opiskelijoiden hyvinvointi paranee yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
9.2 NEET-nuorien määrä vähenee	Tavoite toteutui täysin.	
9.3 Kaupunki luo ohjelmakokonaisuuden ja mittariston jengitytmiskehitykseen ja nuorisoväkivaltaan puuttumiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi. Toimenpiteiden vaikutuksia seurataan.	Tavoite toteutui osittain.	
10.1 Laaditaan eriytymisen ehkäisyn tiekartta kaupunkiympäristön toimialalle seuraavaa valtuustokautta varten	Tavoite toteutui osittain.	
11.1 Uusi malli eriytymisseurannan kehitykseen (korvaa sosioekonomisen indeksin)	Tavoite toteutui osittain.	
12.1 Asuinalueiden eriarvoistuminen hidastuu	Tavoite toteutui osittain.	
13.1 Demokratia vahvistuu	Tavoite toteutui täysin.	
14.1 Kaikki kaupungin palvelut ja toimialat toteuttavat kotoutumista	Tavoite toteutui osittain.	

Sitova tavoite 9.1 Lasten ja nuorten sosiaaliset ja tunnetaidot paranevat ja kiusaaminen vähenee. Opiskelijoiden hyvinvointi paranee yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Tarkastuslautakunta on huolissaan kehityssuunnasta.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- School Day ja kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä.

Vuodelle 2024 tavoitetasoksi oli asetettu muun muassa, että kiusaamista viikoittain kokeneiden määrä vähenee. Raportoinnissa käytettävissä olevan vuoden 2023 kouluterveyskyselyn tulosten mukaan kiusaamista viikoittain kokeneiden määrä oli kasvanut kaikilla vertailussa olevilla luokka-asteilla niin perusopetuksessa kuin lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa. School Day -palvelun syksyn 2024 tuloksissa kiusaaminen oli hieman lisääntynyt syksyn 2023 tuloksiin verrattuna. Kiusaamiseen puuttumisen koettiin kuitenkin hieman parantuneen syksyn 2023 tuloksiin verrattuna. Tarkastuslautakunta toteaa, että kiusaamiskokemusten lisääntyminen on huolestuttava

kehityskulku. Kiusaamiseen puuttumista käsitellään myös kohdassa [4.1 Perusopetus](#).

Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa		
Sitova tavoite vuodelle 2024	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
18.1 Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030	Tavoite toteutui osittain.	Huomio
20.1 Edistetään luonnon monimuotoisuutta Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla	Tavoite toteutui täysin.	
22.1 Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti	Tavoite toteutui osittain.	
22.2 Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Tavoite toteutui osittain.	

Sitova tavoite 18.1 Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota tavoitteen toteutumiseen.

Tavoitteeseen liittyy yksi mittari:

- Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkoneiden, jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt. Seuranta Resurssiviisauden tiekartan kokonaispäästöjen ja hiilibudjetin yhteydessä. Edellisen vuoden päästötieto saadaan kesäkuun alussa.

Vuodelle 2024 tavoitetasoksi oli asetettu muun muassa kokonaispäästötavoite 609 kilotonnia hiilidioksidiekvivalenttia (CO₂-ekv) eli eri kasvihuonekaasujen yhteismitalistettu ilmastoa lämmittävä vaikutus. Kokonaispäästöjen toteumaa vuoden 2024 osalta ei tilinpäätöshetkellä pystytä vielä raportoimaan, sillä päästötiedot saadaan vasta kesäkuun alussa. Raportoinnissa on hyödynnetty viimeisintä käytössä olevaa tietoa, joka on vuodelta 2023. Sen mukaan kasvihuonekaasupäästöt olivat laskeneet 7,8 prosenttia. Hiilineutraaliustavoitteen toteutumisen osalta kokonaispäästöt eivät vähenny tavoiteltua tahtia.

Kukoistavat kaupunkikeskukset		
Sitova tavoite vuodelle 2024	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
24.1 Vantaalaisten tunne asuinalueensa turvallisuudesta paranee	Tavoite toteutui osittain.	
27.1 Kaupunkikeskustojen houkuttelevuus paranee	Tavoite toteutui täysin.	
27.2 Aviapolis 2040 -vision valmistelu nimettyjen sidosryhmien kanssa	Tavoite toteutui täysin.	

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella		
Sitova tavoite vuodelle 2024	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunta
28.1 Valmentavan johtamisosaamisen syventäminen ja vahvistaminen	Tavoite toteutui osittain.	
29.1 Työhyvinvointi paranee	Tavoite toteutui osittain.	
29.2 Saatavuuden toimenpideohjelman vuoden 2024 toimenpiteet on toteutettu	Tavoite toteutui osittain.	
30.1 Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteisten poissaolojen määrä ei kasva	Tavoite toteutui osittain.	

Johtopäätökset:

Tarkastuslautakunta oli eri mieltä kolmen tavoitteen toteumasta. Yhden tavoitteen toteutumista ei tarkastuslautakunnan mielestä voinut arvioida. Lisäksi lautakunta esitti huomion kuuden tavoitteen osalta. Tarkastuslautakunta kiittää työttömyyttä kuvaavan mittarin hyvästä tarkennuksesta, kun työttömyyden kuvaamisessa on huomioitu myös työttömien prosentuaaliset osuudet kohderyhmissään. Muut huomiot liittyivät vertailutiedon puuttumiseen, ajantasaisten vuoden 2024 tilannetta kuvaavien toteuma-arvojen puuttumiseen sekä kiusaamisen huolestuttavaan kehityssuuntaan. Sitovien tavoitteiden määrä oli melko suuri, mutta vuodelle 2025 tavoitteita on vähennetty kolmanneksella. Tavoiteasetannassa on hyvä keskittyä toiminnan näkökulmasta keskeisiin tavoitteisiin ja panostaa niiden mittarointiin. Tavoitetasot olisi hyvä suhteuttaa väestönkasvuun niiden mittareiden kohdalla, joihin väestönkasvu vaikuttaa.

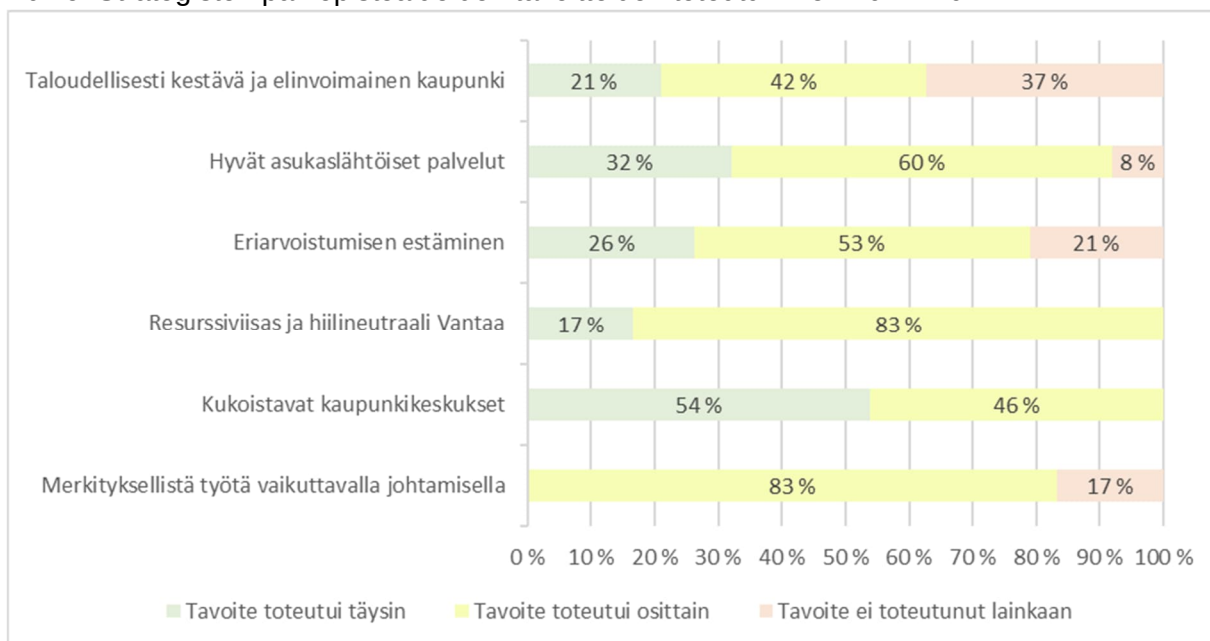
Tavoiteraportoinnista saadun tiedon perusteella tarkastuslautakunta on myös huolissaan koulukiusaamisesta sekä lukutaidon heikentymisestä toisella vuosiluokalla. Koulukiusaaminen ei ole vähentynyt tavoitellulla tavalla. Lukutaito ei ole kaikilta osin kehittynyt tavoitteen mukaisesti. Toisella vuosiluokalla lukutaito on panostuksista huolimatta heikentynyt huolestuttavalla tavalla. Positiivista oli, että 7.-luokkalaisten lukutaito oli parantunut sekä suomi äidinkielenä että suomi toisena kielenä oppilailla.

1.2 Strategisten vuositavoitteiden yhteenvetoa 2022–2024

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Vantaan kaupungin valtuustokauden 2022–2025 kuntastrategia valmisteltiin poliittisen- ja viranhaltijajohdon tiiviissä yhteistyössä. Lisäksi asukkaiden, Vantaalla toimivien yritysten ja vaikuttamistoimielinten näkemyksiä kartoitettiin strategiatyön edetessä. Kaupunkistrategiaa toteutetaan valtuustotasoisien sitovien tavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden ja tulokorttien avulla. Sitovat tavoitteet ovat kuntalain 110 §:n mukaisia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Sitovilla tavoitteilla edistetään valtuustokauden strategisten tavoitteiden toteuttamista. Kaikista strategisista tavoitteista ei aseteta sitovia vuositavoitteita, mutta näitäkin tavoitteita edistetään toimialojen ja palvelualueiden omilla tavoitteilla ja tulokorteilla. Valtuusto seuraa sitovien tavoitteiden edistymistä kolme kertaa vuodessa osavuositaksausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunginvaltuusto asetti valtuustokaudelle 2022–2025 yhteensä 30 strategista tavoitetta toteuttamaan Innovaatioiden Vantaa -kaupunkistrategiaa. Tavoitteet jakautuvat kuuteen painopistealueeseen. Valtuustokauden tavoitteisiin pyrittiin vuosikohtaisilla sitovilla tavoitteilla. Vuositavoitteiden määrän vaihteluväli strategiakaudella oli 30–45 kappaletta ja näihin liittyvien mittareiden 40–68 mittaria. Joihinkin tavoitteisiin sisältyi useita mittareita. Koska arviointikertomuksen laatimishetkellä istuvan valtuuston toimikausi päättyy kesällä 2025, on tässä yhteydessä tarkoituksenmukaista suorittaa strategiakauden tavoitteiden välitarkastelu. Kaikkiaan vuositavoitteista on vuoden 2024 loppuun mennessä toteutunut täysin 26 prosenttia, 55 prosenttia on toteutunut osittain ja 19 prosenttia ei ole toteutunut lainkaan. Alla olevassa kuviossa on esitetty tilinpäätösraportointien mukaisesti tavoitteiden toteutuminen painopistealueittain vuoden 2024 loppuun mennessä.

Kuvio: Strategisten painopistealueiden tavoitteiden toteutuminen 2022–2024.



Noin 68 prosenttia mittareista toteutui kokonaan tai osittain ja 29 prosenttia mittareista ei toteutunut lainkaan. Kahden mittarin osalta toteuma ei ollut arvioitavissa. Koronapandemia muutti toimintaympäristöä vuosina 2020 ja 2021 suuresti ja tällä oli selvästi vaikutusta tiettyjen mittareiden toteutumatta jäämiseen. Varsinkin työllistämisen edistämiseen, joukkoliikenteen käytön kasvattamiseen ja kaupungin menojen kasvun hillintään liittyvien mittarien toteutumatta jääminen johtui suurelta osin koronapandemian aiheuttamista toimintaympäristön muutoksista. Koronapandemian jälkeen yleinen suhdannetilanne on vaikuttanut etenkin työllisyyteen ja kaupungin talouteen. Sosiaali- ja terveystoimea koskevat tavoitteet ovat mukana vuoden 2022 loppuun asti. Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alussa, jolloin niitä koskevat tavoitteet poistuivat kunnan tavoiteasetannasta.

Vuosittaisten sitovien strategisten tavoitteiden toteutuminen 2022–2024

Sitovia tavoitteita asetettiin vuosille 2022–2025 yhteensä 154 kappaletta. Oheisessa taulukossa on koottuna tavoitteiden lukumäärät jaoteltuna strategian painopistealueisiin. Vuosi 2025 on osa kuluva strategiakautta ja on siksi mukana taulukossa.

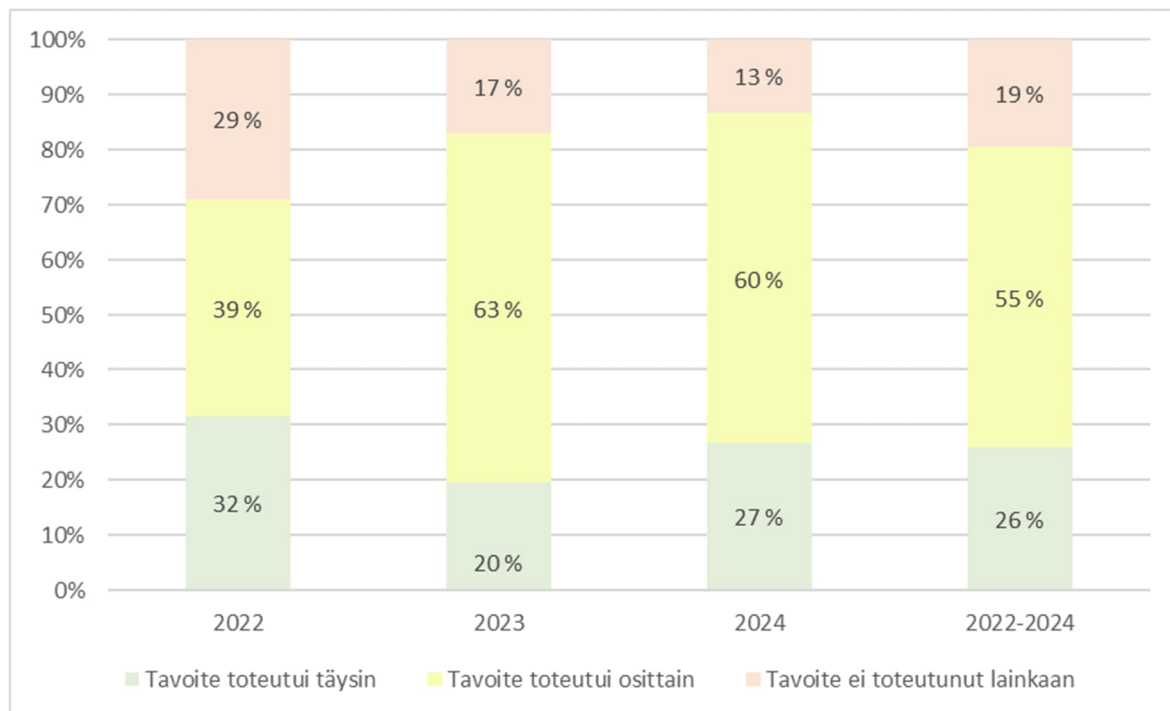
Taulukko: Tavoitteiden lukumäärät strategian painopistealueittain.

Strategiset painopistealueet	2022	2023	2024	2025	Yhteensä
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki	12	16	15	9	52
Hyvät asukaslähtöiset palvelut	8	6	11	4	29
Eriarvoistumisen estäminen	5	6	8	9	28
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa	3	5	4	4	16
Kukoistavat kaupunkikeskukset	5	5	3	2	15
Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella	5	3	4	2	14
Kaikki yhteensä	38	41	45	30	154

Tavoitemäärät vaihtelivat hieman vuosittain ja suurin tavoitemäärä asetettiin vuonna 2024 (45). Eniten tavoitteita valtuustokaudella asetettiin painopistealueelle ”Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki” ja vähiten painopistealueelle ”Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella”.

Seuraavaan kuvioon on koottu vuosittaisten sitovien tavoitteiden tilinpäätösraportoinnin mukaiset toteumat vuosilta 2022–2024.

Kuvio: Sitovien tavoitteiden toteutuminen 2022–2024.



Koko valtuustokautena tavoitteista vuoden 2024 loppuun mennessä raportoitiin täysin toteutuneeksi neljännes, osittain toteutuneeksi reilu puolet ja toteutumatta jääneeksi raportoitiin noin viidennes tavoitteista. Tavoitteista jäi toteutumatta vuosina 2022–2024 hallittu käyttötalouden menokehitys. Vuosina 2023–2024 jäivät toteutumatta maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulotavoite, työttömyyden vähentymistavoite sekä valmistuvien pientaloasuntojen määrätavoite.

Tarkastuslautakunnan arviointi vuositavoitteiden 2022–2024 toteutumisesta

Seuraavassa taulukossa on tavoitemäärät vuosilta 2022–2024, joista tarkastuslautakunta oli eri mieltä toteumasta tai joita koskien tehtiin muu huomio. Suluissa oleva prosenttiluku kertoo, kuinka suureen osaan tavoitteista huomiot kohdistuivat.

	2022	2023	2024	Yhteensä
Eri mieltä/Huomio	14 (37 prosenttia)	11 (27 prosenttia)	10 (22 prosenttia)	35 (28 prosenttia)

Tarkastuslautakunta oli eri mieltä seitsemän tavoitteen raportoidusta toteumasta ja kolmen tavoitteen osalta tarkastuslautakunta totesi, että arviointia ei voinut tehdä. Raportoinnin huomiot koskivat epätasmallista tai vajaaksi jäänyttä raportointia, vertailutietojen puuttumista tai jos esimerkiksi kaikkien mittarien toteumaa ei ollut raportoitu erikseen.

Johtopäätökset:

Vantaan strategiaprosessi noudatti aiemmilta valtuustokausilta tuttuja menetelmiä. Kaupunkistrategia laadittiin viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden tiiviissä yhteistyössä ja lisäksi osallistettiin myös kuntalaisia ja alueen yrityksiä. Valtuustokauden strategia ulotettiin kaikille kaupunkiorganisaation tasoille vuosittaisilla strategisilla tavoitteilla. Kaikki toimialat, palvelualueet ja suurin osa palveluyksiköistä tekivät omat tulokorttinsa, joissa kaupunkitasoiset tavoitteet jaoteltiin oman toimialan, palvelualueen tai palveluyksikön tavoitteiksi.

Koko valtuustokaudelle asetettiin 6 painopistealuetta ja näille 30 strategista tavoitetta. Vuosittaisia sitovia tavoitteita asetettiin vuosina 2022–2025 yhteensä 154.

Näistä tavoitteista vuoden 2024 loppuun mennessä toteutui tilinpäätösraportointien mukaan kokonaan tai osittain yli 80 prosenttia. Toteutumatta jäi noin 19 prosenttia tavoitteista. Tavoitteista jäi toteutumatta vuosina 2022–2024 hallittu käyttötalouden menokehitys. Vuosina 2023–2024 jäivät toteutumatta maanluovutuksen ja maankäyttö-sopimusten nettotulotavoite, työttömyyden vähentymistavoite sekä valmistuvien pientaloasuntojen määrätavoite.

Tarkastuslautakunta oli eri mieltä raportoidusta toteumasta tai teki muun huomion yhteensä noin 28 prosentista tavoitteista. Huomiot liittyivät yleensä tavoitteiden raportointiin ja mittarointiin, mutta joskus myös näiden epäselvyyteen. Välitarkastelu ulottuu vuoden 2024 loppuun saakka.

Suosituks:

Tavoitteiden raportointiin ja mittarointiin on hyvä kiinnittää edelleen huomiota. Vuoden 2024 loppuun mennessä kokonaan toteutumatta jäänyt tavoite liittyi hallittuun käyttötalouden menokehitykseen. Lisäksi kahtena peräkkäisenä vuonna toteutumatta jäivät maanluovutuksen ja maankäyttö-sopimusten nettotulotavoite, työttömyyden vähentymistavoite sekä valmistuvien pientaloasuntojen määrätavoite.

1.3 Kaupunginvaltuuston konserniyhtiöille asettamien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.11.2023 kaupungin talousarvion yhteydessä tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Vuonna 2021 tavoitteet uudistettiin kokonaisuudessaan. Vuoden 2024 talousarviossa tavoitteita on edelleen yhdenmukaistettu ja yksinkertaistettu. Tarkoituksena on ollut omistajaohjauksen ja raportoinnin selkeyttäminen ja ennakoitavuuden lisääminen konserniyhtiöiden näkökulmasta.

Suuret tytäryhtiöt

Suurten tytäryhtiöiden tavoitteet on jaoteltu talouteen, toiminnallisuuteen ja laatuun, henkilöstöön sekä vastuullisuuteen. Kaikki suuret yhtiöt laativat vuoden 2023 aikana

oman vastuullisuusohjelman omistajapoliittisiin linjauksiin perustuen. Vastuullisuusohjelmissa tuli ottaa huomioon kaupungin resurssiviisauden tiekartta sekä hiilineutraalisuustavoite 2030.

Alla olevaan taulukkoon on koottu yhteen suurteen tytäryhtiöiden vuoden 2024 tilinpäätöksen mukaiset toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteumat. Taulukon jälkeen tavoitteiden toteutumista on käsitelty tarkemmin yhtiökohtaisesti.

Taulukko: Suurten tytäryhtiöiden tavoitteiden toteutuminen.

Yhtiö	Toteutui täysin	Toteutui osittain	Ei toteutunut lainkaan	Ei tietoa	Tavoitteita yhteensä
Vantaan Energia	3 (43 %)	4 (57 %)			7
VAV	8 (67 %)	3 (25 %)	1 (8 %)		12
Vantti	8 (73 %)	2 (18 %)	1 (9 %)		11
VTK	4 (66 %)	1 (17 %)		1 (17 %)	6
Mercuria	9 (90 %)	1 (10 %)			10
Yhteensä	32 (70 %)	11 (24 %)	2 (4 %)	1 (2 %)	46

Vantaan Energialle oli asetettu seitsemän tavoitetta. Talouteen ja henkilöstöön liittyvät tavoitteet toteutuivat täysin. Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvistä tavoitteista tietojohtamista ja data-analytiikan kehittämistä koskenut tavoite toteutui täysin ja työturvallisuutta koskenut tavoite osittain. Työtapaturmat eivät laskeneet tavoitellusti, mutta eivät myöskään kasvaneet edellisen vuoden tasosta. Kaikki kolme vastuullisuustavoitetta toteutuivat osittain. Ilmastonmuutoksen hillintä kehittyi edellisestä vuodesta, mutta tavoitetasosta jäätiin niukasti. Materiaalitehokkuustavoitteeseen liittyvä energiatehokkuustavoite saavutettiin, mutta kaukolämmön lisäveden käyttö ei vähentynyt toivotunlaisesti. Lämmityksen edullisuustavoite saavutettiin, mutta päästölaskenta valmistuu vasta myöhemmin. Energiatoimitusten luotettavuus saavutti asetetut tavoitteet sekä sähkön- että lämmön toimitusten osalta. Biodiversiteettitavoitteiden seurannan osalta edistytettiin, mutta työ jatkuu tulevina vuosina.

VAV Yhtymä Oy:lle oli asetettu 12 tavoitetta. Henkilöstöön ja vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet toteutuivat täysin. Henkilöstön työtyytyväisyys ylitti tavoitetason. Sairauseroissaolot alittivat tavoitetason, mutta kasvoivat hieman edellisestä vuodesta.

Vastuullisuuteen liittyvistä tavoitteista asuntojen keskivuokra alitti markkinavuokran jopa tavoitetasoa enemmän. Ilmastotiekartta valmistui tavoitteen mukaisesti. Lämmitysenergian kulutus alitti tavoitetason. Vastuullisuuskriteeriä on käytetty kaikissa hankinnoissa tavoitteen mukaisesti. Talouteen liittyvistä kolmesta tavoitteesta omavaraisuusastetta koskenut tavoite toteutui täysin. Asuntotuotantotavoite saavutettiin tilinpäätösraportoinnin mukaan osittain, mutta tavoitetasosta jäätii kauas. Samoin asuntotuotannon toteuma oli edellisvuotta alhaisempi. Kiinteistöjen ylläpitokustannukset kasvoivat enemmän kuin tavoitteeksi asetettu indeksin mukainen kustannustason nousu. Näin ollen tavoite ei toteutunut lainkaan. Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvistä kolmesta tavoitteesta paloturvallisuuteen liittynyt tavoite toteutui täysin. Asunkannan arvon ja vuokrattavuuden säilymistä koskenut tavoite sekä asiakastyytyväisyystavoite toteutuivat osittain.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:lle oli asetettu 11 tavoitetta. Talouteen sekä toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet toteutuivat täysin. Tilikauden tulos ylitti tavoitteen, ollen 1,3 prosenttia liikevaihdosta. Asiakastyytyväisyys parantui tavoitetta enemmän ja puhtauspalvelujen kustannustehokkuustavoite ylitettiin. Henkilöstöön liittyvät tavoitteet toteutuivat osittain. Henkilöstötyytyväisyys ei saavuttanut asetettua tavoitetta ja laski hieman edellisestä vuodesta. Sairauspoissaolot ylittivät hieman tavoitetasoa, mutta laskivat toivotusti edellisestä vuodesta. Vastuullisuuteen liittyvistä viidestä tavoitteesta neljä toteutui täysin. Ruokailijakohtainen kokonaisbiojätteen määrä laski tavoitetta enemmän. Hiilidioksidipäästöjen vähentämistavoite sekä työntekijöiden nettosuositeluindeksi toteutuivat tavoitteiden mukaisesti. Henkilöstön ammatilliseen kehittymiseen liittyvien lisäkoulutusten määrä ylitti reilusti asetetun tavoitteen. Ruokatuotannon hiilijalanjälkimittarin käyttöönotto siirtyi vuoteen 2025, joten siihen liittyvä tavoite ei vuoden 2024 osalta toteutunut. Yhtiön tavoitteista, niiden mittareista ja toteumasta on kerrottu tarkemmin arviointikertomuksen kohdassa [8 Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy](#).

VTK Kiinteistöt Oy:lle oli asetettu kuusi tavoitetta. Yhtiölle asetetut taloustavoitteet toteutuivat täysin. VTK-konsernin omavaraisuusaste, konsernin tulos sekä ulkoisten vuokrakohteiden vuokrausaste ylittivät tavoitetasonsa. Kahden jälkimmäisen tavoitteen osalta kehitys oli myönteistä edelliseen vuoteen verrattuna. Toiminnallisuuteen

ja laatuun liittyvä tavoite koskien terveellisiä, turvallisia ja viihtyisiä toimitiloja toteutui täysin. Konsernin liikevaihdosta käytettiin määritellyn mukainen osuus peruskorjauksiin. Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvän toisen tavoitteen saavuttamista ei vuoden 2024 osalta ole mahdollista arvioida, sillä asiakastyytyväisyyden mittaus tehdään vasta vuonna 2025. Henkilöstön työhyvinvoinnissa saavutettiin tavoiteltu taso. Vastuullisuuteen liittyvistä tavoitteista energiakatselmuksen mukaiset toimenpiteet toteutuivat suunnitellusti. Sen sijaan vastuullisuusohjelman toteuttamistavoite toteutui osittain.

Mercuria kauppaoppilaitos Oy:lle oli asetettu kymmenen tavoitetta, jotka yhtä lukuun ottamatta toteutuivat täysin. Yhtiön nettotulos ylitti talousarviossa asetetun tavoitetason ja rakennusten pitkänaikavälin toimenpidesuunnitelman mukaiset vuositaiset toimenpiteet toteutettiin hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla rakennusten tuleva käyttöikä huomioiden. Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteelliset opiskelijavuodet sekä opiskelija- ja työelämäpalautteet ylittivät tavoitetasonsa ja kehittivät myönteisesti edellisestä vuodesta, lukuun ottamatta opiskelijapalautetta, joka laski yhden pisteluvun verran. Henkilöstön tyytyväisyys saavutti tavoitetason, mutta laski edellisestä vuodesta 0,1 pistettä. Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet kohdistuivat opiskelijoiden tyytyväisyyteen koulutukseen sekä ilmapiiriin ja hyvinvointiin. Lisäksi yksi vastuullisuustavoite kohdistui sukupuolten tasa-arvon edistämiseen. Nämä tavoitteet toteutuivat täysin. Vastuulliseen kuluttamiseen kohdistunut hiilijalanjäljen laskentamittarin kehitystyö jatkuu. Tavoitteena on vakiinnuttaa laskentatapa vuoteen 2030 mennessä. Tämä vastuullisuuteen liittynyt tavoite toteutui osittain.

Kiinteistöyhtiöiden tavoitteet

Kiinteistöyhtiöt on jaettu talousarviossa kolmeen ryhmään. Talousarviotavoitteet määrittyvät näiden ryhmien mukaisesti. Ensimmäisen ryhmän muodostavat tavalliset kiinteistöyhtiöt, joiden ensimmäisenä tavoitteena oli kiinteistöjen ylläpitokustannusten hillitseminen siten, että ylläpitokustannusten kehitys ei ylitä Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksin muutosta edelliseen vuoteen verrattuna. Raportointihetkellä ei ollut käytettävissä indeksitietoa koko vuoden osalta. Viimeisimmän julkistetun tiedon mukaan tarkasteltuna tavoite toteutui täysin kuudessa yhtiössä ja seitse-

mässä ei lainkaan eli ylläpidon kustannukset nousivat niissä indeksiä enemmän. Yhdelle yhtiölle kyseistä tavoitetta ei ollut asetettu. Tilanne on parantunut edellisestä vuodesta. Toisena tavoitteena oli pitkän tähtäimen suunnitelman (PTS) mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennusten käyttöiän huomioiminen suunnitelmassa. Yhtä yhtiötä lukuun ottamatta kaikki yhtiöt saavuttivat tavoitteen. Kolmantena tavoitteena oli sähköautojen latausinfraan toteuttaminen niiden yhtiöiden osalta, joiden vuonna 2023 tehdyn kartoituksen mukaan on järkevää toteuttaa latausinfraa kiinteistölleen. Tavoite toteutui täysin kolmessa yhtiössä. Kymmenelle yhtiölle kyseistä tavoitetta ei ollut asetettu ja yhden osalta sähköautojen latausinfraan toteuttamisen suunnittelu on kesken.

Liiketoimintaa markkinoilla harjoittavien pysäköintiyhtiöiden lisätavoitteena oli kestävä ja vastuulliseen taloudenpitoon liittyvä voitollisen tuloksen saavuttaminen viimeistään vuoden 2024 loppuun mennessä. Tavoite ei toteutunut lainkaan kummankaan yhtiön kohdalla.

Elinkaaren loppuvaiheessa oleville kiinteistöyhtiöille oli asetettu kolme vastuullisuustavoitetta. Ensimmäisenä vastuullisuustavoitteena oli kiertotalouden edistäminen kestävän purkamisen elementein sekä purkumateriaalien uudelleenkäyttö ja kierrättäminen. Toisena vastuullisuustavoitteena oli kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esimerkiksi kaavoituksella. Kolmantena vastuullisuustavoitteena oli rakennuksen elinkaaren loppuajan PTS:n toteuttaminen resurssiviisaalla tavalla. Uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistämistavoite toteutui täysin yhdessä yhtiössä, yhdessä osittain ja yhdessä ei lainkaan. Rakennuksen elinkaaren loppuajan PTS:n toteuttaminen resurssiviisaalla tavalla toteutui kahdessa yhtiössä.

Johtopäätökset:

Suurille tytäryhtiöille asetetut tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena hyvin. Asetetuista 46 tavoitteesta 32 (70 prosenttia) toteutui täysin, 11 (24 prosenttia) toteutui osittain ja kaksi (neljä prosenttia) ei toteutunut lainkaan. Yhden tavoitteen osalta arviointia ei voinut suorittaa. Kaupungin kiinteistöyhtiöilleen asettamat tavoitteet toteutuivat hie-
man edellisvuotta heikommin. Pääosa (71 prosenttia) asetetuista tavoitteista toteutui täysin.

2 KAUPUNGIN JA KONSERNIN TALOUS

2.1 Kaupungin talous, talousarvion ja talouden tavoitteiden toteutuminen

Seuraaviin taulukoihin on koottu käyttötaloutta, verorahoitusta ja investointeja koske-
via lukuja vuodelta 2024 talousarvion, muutetun talousarvion ja tilinpäätöksen osalta
sekä vertailuna vuoden 2023 tilinpäätöksen lukuja.

Taulukko: Käyttötalous, talousarvio ja tilinpäätös, luvut tuhatta euroa.

	Alkuperäinen ta- lousarvio 2024	Muutettu ta- lousarvio 2024	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2023
Toimintatuotot	342 993	319 837	337 932	333 561
Toimintakulut	-1 032 407	-1 073 474	-1 054 371	-1 007 611
Toimintakate	-689 415	-753 637	-716 440	-674 050
Verotulot	612 000	612 000	585 163	638 679
Valtionosuudet	182 000	182 000	179 142	179 656
Rahoitustuotot ja kulut	5 026	5 026	10 972	17 703
Vuosikate	109 611	45 389	58 837	161 988
Poistot ja arvonalentumiset	-115 785	-115 785	-114 183	-111 844
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	-3 446	0
Tilikauden tulos	-6 174	-70 397	-58 793	50 143
Varausten ja rahastojen muutos	1 313	1 313	-2 461	-2 456
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 861	-69 084	-61 253	47 678

Kaupunki varautui muutetussa talousarviossa muun muassa ennakoitua suurempiin henkilöstövuokrakustannuksiin ja rakennusalan lamasta johtuvaan maanmyyntitulojen sekä muiden rakentamiseen liittyvien tulojen heikkoon kehitykseen. Lisäksi määrärahoja korotettiin vastaamaan kohonneita työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuja. Arvioidut menon lisäykset ja tulon vähennykset toteutuivat muutetun talousarvion arvioita pienempinä ja tilinpäätöksen taloudellinen tulos oli muutetussa talousarviossa ennakoitua tulosta parempi. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna tuotot alittuivat noin 5 miljoonaa euroa ja kulut ylittyivät noin 22 miljoonaa euroa.

Taulukko: Verorahoitus 2024, talousarvio ja tilinpäätös, luvut tuhatta euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2024	Muutettu talousarvio 2024	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2023
Kunnan tulovero	407 000	407 000	398 766	431 249
Kiinteistövero	119 000	119 000	111 625	112 094
Osuus yhteisöveron tuotosta	86 000	86 000	74 772	95 336
Verotulot yhteensä	612 000	612 000	585 163	638 679
Valtionosuudet	182 000	182 000	179 142	179 656
Verorahoitus yhteensä	794 000	794 000	764 305	818 335

Vuonna 2024 jokaisen verotulolajin kertymä jäi arvioidusta ja verotulot jäivät 26,8 miljoonaa euroa arvioitua pienemmäksi. Myös valtionosuuksien kertymä jäi 2,9 miljoonaa euroa arvioidusta. Vuoden 2023 ja 2024 verokertymät eivät ole suoraan vertailukelpoisia, koska vuonna 2023 kunnille maksettiin vuodelta 2022 kertyneitä kunnallisia ja yhteisöverotuloja, niin sanottuja verohäntiä, jotka maksuunpantiin sote-uudistusta edeltävillä korkeimmilla tuloveroprosenteilla ja yhteisöveron jako-osuuksilla.

Taulukko: Investoinnit, talousarvio ja tilinpäätös 2024, luvut tuhatta euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2024	Muutettu talousarvio 2024	Tilinpäätös 2024	Tilinpäätös 2023
Bruttoinvestoinnit	198 370	199 320	149 551	166 819
Nettoinvestoinnit	192 370	196 320	144 855	159 916

Bruttoinvestointimenot ovat investointimenot kokonaisuudessaan ja nettoinvestointimenoista on vähennetty investointeihin saadut rahoitusosuudet ja käyttöomaisuuden myyntitulot. Investointimenot alittuivat muutetun talousarvion arvioista selvästi ja alittivat myös alkuperäisen talousarvion määräraha-arvion. Säästöjä investointimenoihin (noin 31 miljoonaa euroa) tuli erityisesti rakennusinvestointien toteutusajankohtien siirtymisen vuoksi ja joitakin hankkeita saatiin myös toteutettua ennakoitua pienemmin kustannuksin.

Taloudelle vuodelle 2024 asetetut sitovat tavoitteet ja niiden toteumat on koottu alla olevaan taulukkoon. Kuten taulukosta käy ilmi, talouden tavoitteet eivät toteutuneet lainkaan. Tavoitteisiin vaikuttaa talouden heikko suhdanne, jonka myötä työttömyys on noussut, asuntorakentaminen pysähtynyt ja verotulot laskeneet.

Taulukko: Vuoden 2024 taloustavoitteet ja toteumat.

Tavoite	Mittarin tavoitetaso	Toteuma
Käyttötalouden menokehitys toteutuu hallitusti	Toimintakate -6,9 prosenttia verrattuna talousarvioon 2023	Toimintakate heikkeni 11,1 prosenttia suhteessa talousarvioon 2023
Tuottavuus- ja kasvuohjelma toteutuu suunnitellusti	Vuosikate vähintään 111 miljoonaa euroa.	Vuosikate 58,8 miljoonaa euroa
Maanluovutuksen ja maankäytösopimusten nettotulot	Nettotulot yhteensä 32,5 miljoonaa euroa vuonna 2024	15,9 miljoonaa euroa

2.2 Emokaupungin taloudellisen tilanteen kehitys

Seuraavissa taulukoissa on tarkasteltu kaupungin taloudellista tilannetta, kumulatiivisen yli- tai alijäämän muodostumista sekä varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirtaa vuosina 2018–2024. Tarkastelu perustuu kyseisten vuosien tilinpäätöksistä koottuihin tietoihin. Erityisenä tarkastelukohteena on tulorahoituksen (vuosikateen) riittävyys. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää käytettäväksi investointeihin.

Taulukko: Kumulatiivisen ylijäämän muodostuminen, luvut miljoonaa euroa.

Vuosi	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Toimintakate	-1 072,5	-1 176,9	-1 226,3	-1 246,1	-1 394,0	-674,1	-716 4
Vuosikate	112,6	49,1	166,8	166,6	123,6	162,0	58,8
Poistot ja arvonalentumiset	-108,7	-115,2	-111,8	-105,2	-110,6	-111,8	-114,2
Tilinpäätöksen tulos + satunnaiset tulot	3,9	-62,7	55,1	61,3	13,0	50,1	-58,8
Tilinpäätössiirrot	1,2	0,2	-0,4	0,1	-0,9	-2,5	-2,5
Ali-/ylijäämä	5,2	-62,6	54,6	61,4	12,1	47,7	-61,3
Kumulatiivinen edellisten tilikausien ja kulu- van tilikauden yli/ali jäämät	467,3	404,7 (404,6)	459,3 (460,2)	521,6 (540,5)	552,6 (555,5)	603,2 (604,2)	542,9

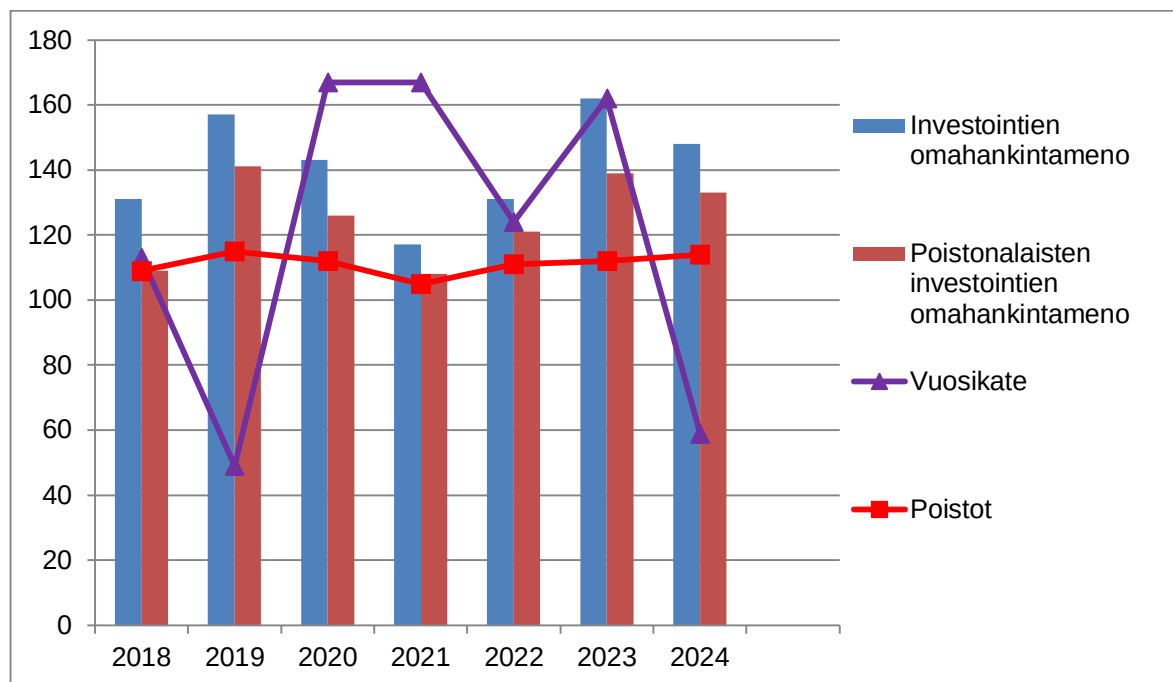
Taulukko: Toiminnan ja investointien rahavirta, luvut miljoonaa euroa.

Vuosi	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Vuosikate	112,6	49,1	166,8	166,6	123,6	162,0	58,8
Satunnaiset erät	0,0	3,3	0,1	0,0	0,0	0,0	-3,4
Tulorahoituksen korjauserät	-40,9	-16,8	-31,4	-57,4	-46,4	-10,6	-9,7
Investoinnit							
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-134,8	-157,6	-144,9	-120,6	-140,0	-166,8	-149,5
Rahoitusosuudet investointeihin	3,9	0,9	2,1	4,0	8,7	4,4	2,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	66,7	26,9	40,0	75,9	62,2	13,1	15,7
Toiminnan ja investointien rahavirta	7,6	-94,2	32,6	68,6	8,2	2,0	-86,1

Kaupungin taloudellinen tilanne heikkeni ja kumulatiivinen ylijäämä (suluissa kumulatiivinen edellisen tilikauden ylijäämä, kun tilinpäätöksen jälkeen ylijäämään tehdyt oikaisut on otettu huomioon) pieneni, mutta on vuoden 2024 alijäämän jälkeenkin vielä lähes 543 miljoonaa euroa. Toiminnan ja investointien rahavirta kääntyi nyt selvästi negatiiviseksi. Kuntalaissa arviointimenettelyn käynnistämistä edellyttävät kriisikuntakriteerien raja-arvot eivät Vantaalla täyty miltään osin.

Ohessa tarkasteluna kaupungin taloutta vuosina 2018–2024 investointien, vuosikateen ja poistojen avulla. Investoinnit on esitetty omahankintamenona eli investoinneista on vähennetty niihin saadut rahoitusosuudet. Poistonlaiset investoinnit tarkoittavat vuosittaisia investointimenoja, joista on vähennetty rahoitusosuuksien lisäksi ei-poistonlaiset investointimenot eli maa-alueisiin ja osakkeisiin kohdistuvat investointimenot.

Kuvio: Investoinnit, vuosikate ja poistot 2018–2024.



Vuonna 2024 vuosikate ei kattanut kuin puolet poistoista ja noin 40 prosenttia investoinneista. Vuosi 2024 oli vuoden 2019 ohella selvästi tarkastelujakson huonoin.

Johtopäätökset:

Vantaan kaupungin taloudellinen tulos oli vuonna 2024 selvästi negatiivinen. Sekä tulorahoitusta, että velkaantumista osoittavat tunnusluvut heikkenivät. Taloudelle asetetut sitovat tavoitteet eivät toteutuneet. Toiminnan ja investointien rahavirta oli negatiivinen. Heikon tuloksen takana oli useita syitä, rakennusalan lama vähensi selvästi maanmyyntituloja ja muita rakentamiseen liittyviä tuloja, verotulokertymä oli selvästi ennakoitua heikompi ja lisäksi menoeristä työvoiman vuokraus ja työmarkkinatuen kuntaosuus ylittyivät selvästi arvioituista.

2.3 Kaupunkikonsernin talous

Seuraavissa taulukoissa verrataan emokaupungin ja koko konsernin vuoden 2024 tilinpäätöstietoja ja keskeisiä tilinpäätöksen tunnuslukuja toisiinsa. Asukaskohtaiset luvut on laskettu käyttäen Tilastokeskuksen ennakkotietoa Vantaan asukasluvusta vuoden 2024 lopussa (251 405 asukasta).

Kaupungin ja koko konsernin tuloksen muodostuminen:

Miljoonaa euroa	<i>Kaupunki</i>	<i>Konserni</i>
Toimintatuotot	146,2	767,9
Toimintakulut	-862,7	-1 291,3
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta ja tappioista	-	7,6
Toimintakate	-716,4	-515,8
Verorahoitus (sisältää valtionosuudet)	764,3	766,3
Rahoitustuotot ja -kulut	11,0	-39,4
Vuosikate	58,8	219,0

Poistot ja arvonalentumiset (sisältää suunnitelman mukaiset poistot, Omistuksen eliminointierot ja arvonalentumiset)	-114,2	-222,2
Satunnaiset erät	-3,4	-3,4
Tilikauden tulos	-58,8	-7,6
Varausten lisäys		
Rahastojen lisäys	-2,5	-2,4
Tilinpäätössirrot		-9,0
Tilikauden verot		-0,9
Laskennalliset verot	-	-18,4
Vähemmistöosuudet		
Tilikauden yli/alijäämä	-61,3	-38,3

Kaupungin ja koko konsernin keskeisten tunnuslukujen vertailu, suluissa vuoden 2023 arvo:

	<i>Kaupunki</i>	<i>Konserni</i>
Vuosikate, % poistoista	51,5 (144,8)	98,3 (151,0)
Investointien tulorahoitus, %	39,9 (99,7)	38,0 (79,5)
Kertynyt ylijäämä, euroa per asukas	2 159,5 (2 437,6)	3 623,5 (3 830,2)
Lainakanta, euroa per asukas	3 425,7 (3 199,1)	8 357,0 (7 609,8)
Lainanhoitokate	0,6 (1,0)	1,0 (1,3)
Suhteellinen velkaantuneisuus %	108,1 (94,2)	168,8 (145,9)
Lainat ja vuokravastuut (miljoonaa euroa)	1 257,5 (1 127,2)	2 417,8 (2 261,2)

Tulorahoitus kattoi emokaupungissa noin puolet poistoista ja investointien tulorahoitusprosentti jäi hieman alle 40 prosentin. Konsernissa tulorahoitus kattoi poistot lähes kokonaan, mutta konsernissakin investointien tulorahoitusprosentti jäi 38 prosenttiin. Kaupungin lainanhoitokatteen tunnusluku oli 0,6 ja konsernilla 1,0. Tunnusluku osoittaa, että tulorahoitus riitti konsernilla kokonaan vieraan pääoman korkojen ja lyhenysten maksuun, mutta kaupungilla se riitti vain 60 prosenttiin kyseisistä eristä vuonna 2024. Suhteellinen velkaantuneisuus osoittaa kuinka paljon käyttötuloista

olisi vuonna 2024 tarvittu vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tämä tunnusluku heikkeni selvästi emokaupungissa ja konsernissa vuodesta 2023. Emokaupungin ja konsernin velkataakka samalla kasvoi vuonna 2024. Asukaskohtaisissa luvuissa on käytetty vuoden 2024 Vantaan asukaslukuna Tilastokeskuksen ennakkotietoa, 251 405.

Johtopäätökset:

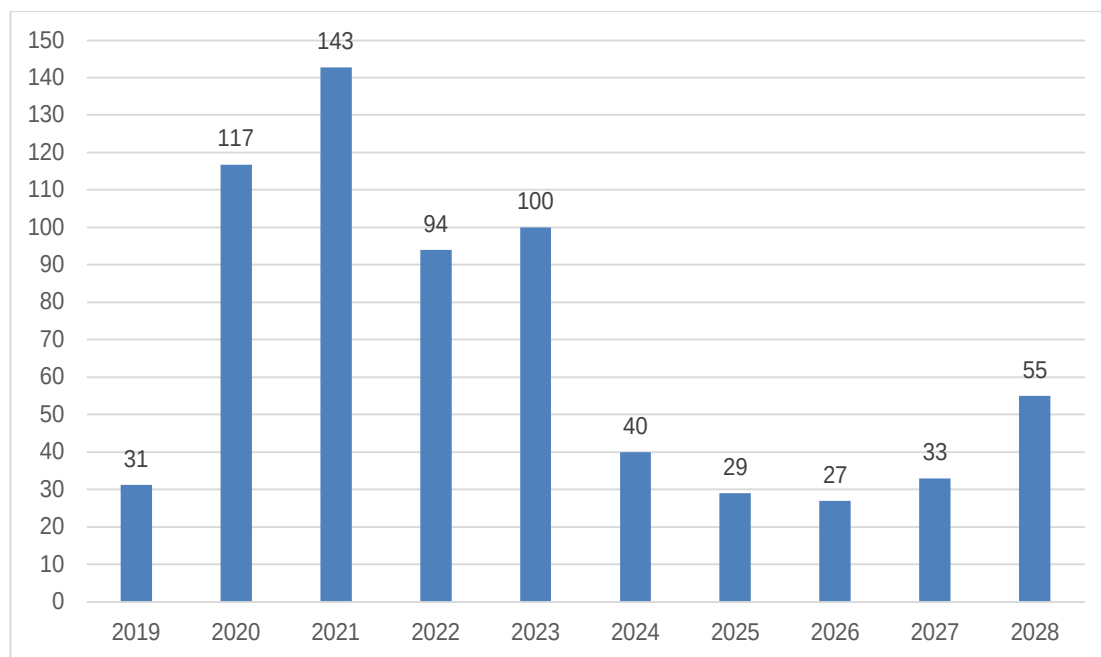
Konserni teki vuonna 2024 lievästi negatiivisen tuloksen ja emokaupungin tulos painui selvästi alijäämäiseksi. Emokaupungin tulorahoitus ei riittänyt poistojen eikä investointien kattamiseen. Konsernilla tulorahoitus kattoi vielä poistot lähes kokonaan, mutta konsernin investoinneista vain hieman alle 40 prosenttia. Lainakanta kasvoi sekä emokaupungilla että konsernilla.

2.4 Investoinnit

Investointien tulorahoitusprosentti

Oheisessa kaaviossa on Vantaan kaupungin investointien tulorahoitusprosentti vuosilta 2019–2028. Vuonna 2024 tulorahoitusprosentti tippui huonolle tasolle (noin 40 prosenttia). Vuodesta 2025 alkaen luvut perustuvat ennusteisiin.

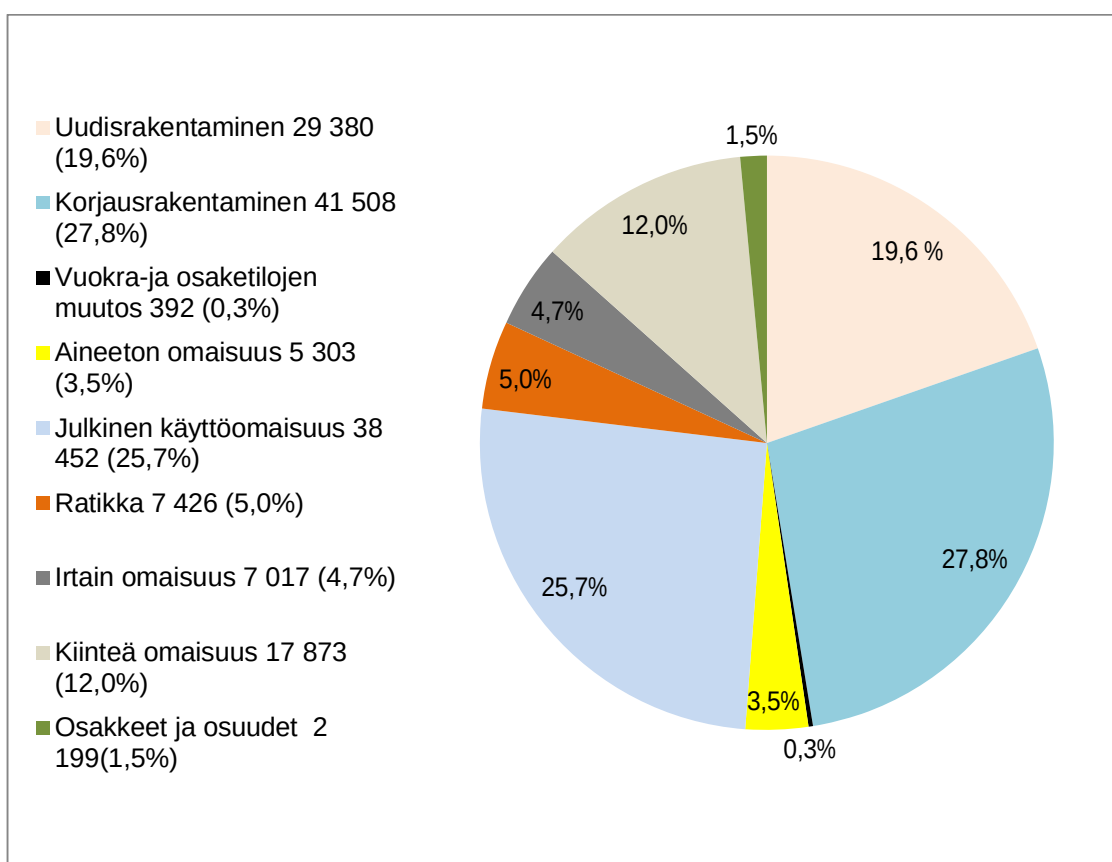
Kuvio: Kaupungin investointien tulorahoitusprosentti 2019–2028.



Investointien jakauma 2024

Ohessa kuvattuna kaupungin bruttoinvestointien toteuma ja jakauma investointilajeittain vuodelta 2024, luvut ovat tuhatta euroa. Rakentamisen investointeihin (uudisrakentaminen ja korjausrakentaminen) ja julkiseen käyttöomaisuuteen liittyviin investointeihin (esimerkiksi liikenne-, urheilu- ja virkistysalueiden rakentaminen) kului noin 78 prosenttia kaikista investointimenoista. Ratikka kuuluu julkisen käyttöomaisuuden investointeihin, mutta on kuviossa erotettu omaksi osuudekseen.

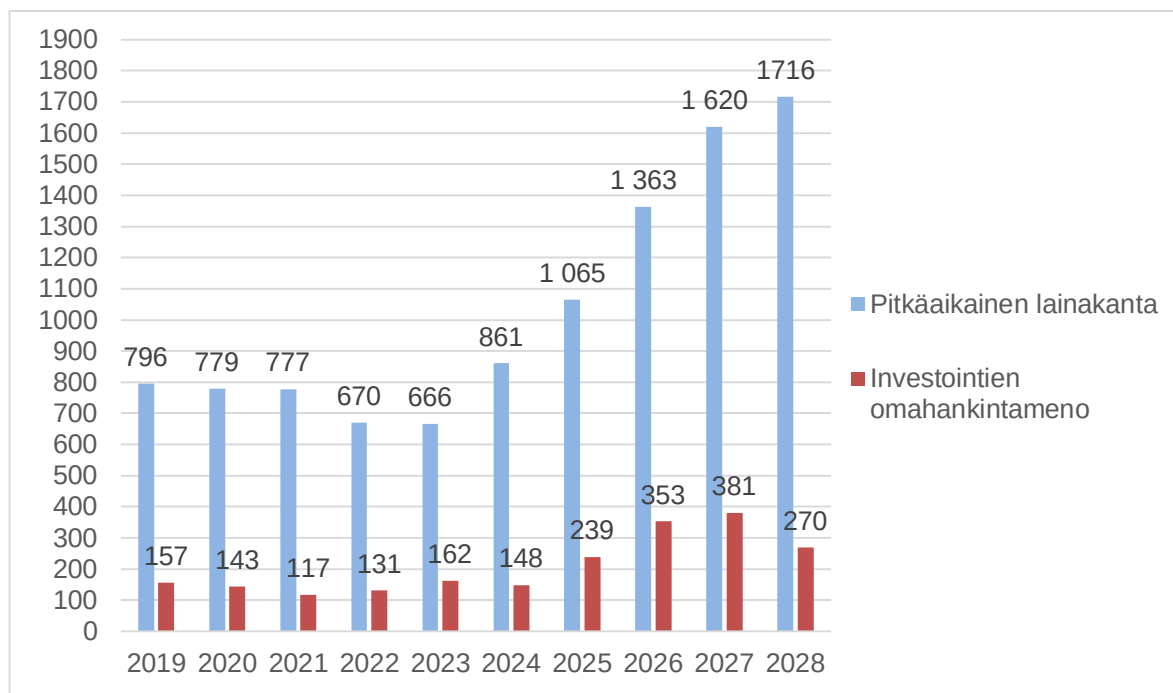
Kuvio: Kaupungin bruttoinvestointien toteuma investointilajeittain 2024.



Lainakanta ja investoinnit

Seuraavassa kuvataan kaupungin pitkäaikaisen lainakannan ja investointien omahankintamenojen kehitystä vuodesta 2019 vuoteen 2028 (luvut miljoonaa euroa). Vuodesta 2025 eteenpäin luvut ovat taloussuunnitelmassa 2025–2028 esitettyjä ennusteita.

Kuvio: Pitkäaikaisen lainakannan ja investointien omahankintamenojen kehitys 2019–2028.



Johtopäätökset:

Investointien omahankintamenot olivat noin 148 miljoonaa euroa vuonna 2024. Kaupungin tulo-rahoitus kattoi näistä noin 38 prosenttia. Investointien omahankintamenojen arvioidaan vaihtelevan 239–381 miljoonan euron välillä vuosina 2025–2028. Näille vuosille ajoittuu merkittävän suurena investointina Vantaan ratikka, jonka rakennusvaihe alkaa syksyllä 2025. Kaupungin pitkäaikainen lainakanta kasvaa ennusteiden mukaan yli 800 miljoonalla eurolla vuosina 2025–2028. Lainakannan myötä kasvavat myös korkomenot, mikä tuo lisää haastetta talouden tasapainossa pitämiseksi.

2.5 Suurten kaupunkien taloudesta 2024

Alla vertaillaan kuuden suurimman kaupungin keskeisiä talouden tunnuslukuja vuodelta 2023 ja 2024. Tunnusluvut on kerätty kaupunkien kaupunginhallitusten käsittelemistä vuoden 2024 tilinpäätöksistä. Tunnuslukuja on seitsemän jokaisella kaupungilla eli yhteensä 42. Tunnuslukujen tasoluokittelu perustuu Kuntaliiton määrittelyyn. Tunnusluvuissa on vuoden 2024 tunnusluvun alla suluissa kyseisen tunnusluvun arvo vuonna 2023.

Taulukko: Tulorahoituksen riittävyyden tunnuslukujen tasoluokat.

Tulorahoituksen riittävyyttä kuvaavat tunnusluvut			
	Vuosikate poistoista	Investointien tulorahoitusprosentti	Kertynyt yli/alijäämä/asukas
Hyvä	>130 %	>80 %	>300
Tyydyttävä	70–130 %	55–80 %	0–300
Heikko	<70 %	<55 %	<0

Taulukko: Kuuden suurimman kaupungin tulorahoituksen tunnuslukuja 2023–2024.

	Espoo	Helsinki	Oulu	Tampere	Turku	Vantaa
Vuosikate % poistoista	152	194	107	77	111	52
	(236)	(227)	(113)	(142)	(146)	(145)
Investointien tulorahoitus %	93	92	50	35	38	40
	(156)	(102)	(56)	(82)	(56)	(100)
Kertynyt ylijäämä, euroa per asukas	4 489	11 826	4 700	3 267	1 343	2 160
	(4 221)	(11 465)	(4 703)	(2 605)	(1 334)	(2 438)

Taulukko: Velkaantuneisuutta kuvaavien tunnuslukujen tasoluokat.

Velkaantuneisuutta kuvaavat tunnusluvut				
	Lainakanta euroa/asukas	Lainanhoitokate	Suhteellinen velkaantuneisuus prosentti	Konsernin lainakanta euroa/asukas
Hyvä	<1 600	>2	<33	<4 000
Tyydyttävä	1 600–3 000	1–2	33–60	4 000–8 000
Heikko	>3 000	<1	>60	>8 000

Taulukko: Kuuden suurimman kaupungin velkaantumista kuvaavia tunnuslukuja 2023–2024.

	Espoo	Helsinki	Oulu	Tampere	Turku	Vantaa
Lainakanta, euroa per asukas	2 840	1 245	3 134	3 624	4 494	3 426
	(3 018)	(1 343)	(3 109)	(3 347)	(4 276)	(3 199)
Lainanhoitokate ¹	5,5	9,5	2,9	1,4	-	0,6
	(7,5)	(11,8)	(3,6)	(2,3)	-	(1,0)
Suhteellinen velkaantuneisuus %	69	35	103	107	134	108
	(68)	(40)	(99)	(97)	(125)	(94)
Konsernin (sisältää emokaupungin) lainakanta euroa/asukas	11 783	12 036	4 182	9 559	8 557	8 357
	(12 273)	(10 988)	(4 309)	(8 765)	(7 909)	(7 610)

Vuonna 2024 suurten kaupunkien tunnusluvut heikkenivät vuoteen 2023 verrattuna. Tulorahoituksen riittävyyttä kuvaavat tunnusluvut heikkenivät selvästi ja velkaantumista kuvaavat tunnusluvutkin heikkenivät hieman. Tunnuslukuista 29 pysyi vuoden 2023 tasolla, yhden tunnusluvun arvo parani ja 12 tunnusluvun arvo heikentyi. Hyvällä tasolla oli nyt 14 tunnuslukua (20 vuonna 2023), tyydyttävällä tasolla oli 7 tunnuslukua (9 vuonna 2023) ja heikolla tasolla oli 21 tunnuslukua (13 vuonna 2023). Kaupungeista Vantaalla ja Turulla neljän tunnusluvun arvo heikkeni, Tampereella heikkeni kolmen tunnusluvun arvo ja Oululla yhden tunnusluvun arvo. Espoolla yhden tunnusluvun arvo parani ja Helsingin tunnusluvut pysyivät vuoden 2023 tasolla.

Tulorahoituksen riittävyyttä kuvaavista tunnuslukuista seitsemän heikkeni. Tampereella, Turulla ja Vantaalla heikkeni kaksi tämän kategorian tunnuslukua ja Oululla yksi. Tulorahoitusta kuvaavissa tunnusluvuissa heikolla tasolla oli nyt 5 tunnuslukua eli noin 28 prosenttia luvuista, kun vuonna 2023 tässä kategoriassa ei ollut heikolla tasolla olevia tunnuslukuja.

¹ Turku ilmoittaa vain laskennallisen lainanhoitokatteen.

Velkaantumista kuvaavista tunnusluvuista viiden arvo heikkeni ja yhden parani. Helsingillä ja Oululla velkaantumista kuvaavat tunnusluvut säilyivät vuoden 2023 tasolla ja Espoolla yhden tunnusluvun arvo parani. Tampereella ja Turulla heikkeni yksi tämän kategorian tunnusluku ja Vantaalla kaksi. Velkaantumista kuvaamista tunnusluvuista 15 eli noin 65 prosenttia oli nyt heikolla tasolla, kun vuonna 2023 näistä tunnusluvuista heikolla tasolla oli 13 eli noin 54 prosenttia.

Johtopäätökset:

Suurten kaupunkien talouden tunnusluvut heikkenivät edellisestä vuodesta. Tulorahoitusta kuvaavista tunnusluvuista 27 prosenttia oli nyt heikolla tasolla, kun vuonna 2023 näistä tunnusluista ei yhtään ollut heikolla tasolla. Velkaantumista kuvaavat tunnusluvutkin hieman heikkenivät. Kaikkiaan 50 prosenttia tunnusluvuista oli heikolla tasolla, kun vuonna 2023 heikolla tasolla oli noin 31 prosenttia tunnusluvuista.

2.6 Talouden epävarmuustekijöitä

Taloudessa näkyi vuoden 2025 alussa varovaisia positiivisia näkymiä. Työllisyyskehityksen odotettiin paranevan ja hinta- ja korkotason odotettiin laskevan. Samalla myös rakennusalan toipumisen odotettiin alkavan, mutta alan toipuminen vie kuitenkin aikaa. Kaikilla näillä olisi positiivinen vaikutus kuntatalouteen, mutta positiivisten odotusten takana on riskitekijöitä, kuten Ukrainan sodan tilanteen vaikutukset ja maailman kauppapolitiikkaan liittyvä levottomuus, jotka voivat kääntää tilannetta myös huonompaan suuntaan. Vantaan talouden myönteiselle kehitykselle keskeisiä tekijöitä olisivat verotulojen kasvattaminen, maanmyyntituottojen kasvu, työllisyyskehitys ja menokehityksen hillitseminen. Vantaan seuraavan kauden valtuustostrategian valmistelun yhteydessä tehdään menojen ja tulojen rakennetarkastelu, jolla pyritään hillitsemään talouden menokehitystä, haetaan tulojen kasvattamisen mahdollisuuksia, ja pyritään näin varmistamaan talouden tasapainon saavuttaminen seuraavalla valtuustokaudella.

3 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO



Kuva: Pertti Raami, Vantaan kaupungintalo

3.1 Kaupungin hankinnat ja hankinnan palveluyksikkö

Vantaan kaupunki käytti vuonna 2023 palveluiden ostoihin 266,5 miljoonaa euroa ja materiaalihankintoihin 44,3 miljoonaa euroa. Lisäksi investointeihin liittyviä hankintoja oli 166,8 miljoonan euron arvosta.

Hankintapäätösvalta

Vantaan hallintosäännössä hankintoihin liittyvää päätösvaltaa on jaettu toimialoille ja viranhaltijoille. Toimialoilla on pääsääntöisesti päätösvalta oman tehtäväalueensa palveluhankinnoissa. Materiaalihankinnoissa (aineet, tarvikkeet ja tavarat) hankinnan palveluyksikkö vastaa EU-kynnysarvon (221 000 euroa) ylittävistä hankinnoista ja joistakin erikseen määrätyistä keskitetyistä palveluhankinnoista (esimerkiksi ateriat- ja ruokapalvelut; aula- ja turvapalvelut ja puhtauspalvelut). Materiaalihankinnoista suurin osa on niin sanottuja keskitettyjä hankintoja, joissa hankinnan palveluyksikkö on

kilpailuttanut kaupungille yhden tai useamman hankintasopimuksen, joiden perusteella kaikki toimialat voivat tehdä tilauksia.

Kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen hankinnoista on määräyksiä kaupungin konserniohjeessa. Ohjeen mukaan tytäryhteisöjen, joiden toimintaan on sovellettava julkisista hankinnoista annettuja säännöksiä, on noudatettava Vantaan kaupungin hankintaohjeita pois lukien ohjeiden kunnallista päätöksentekomenettelyä koskevat osat. Muiden tytäryhteisöjen on hankinnoissaan noudatettava soveltuvien osien Vantaan kaupungin hankintaohjeita. Kun kaupunki kilpailuttaa hankintoja koko konsernille, tytäryhteisö on velvollinen osallistumaan yhteiseen hankintaan, jos se käyttää vähäistä suuremmissa määrin yhteisen hankinnan kohteena olevia tavaroita tai palveluja. Näitä määräyksiä ei sovelleta markkinaehtoihin tytäryhteisöihin. Kaupungin hankintaohjeen pienhankintoja koskevia ohjeita ei sovelleta konserniyhtiöihin.

Hankinnan palveluyksikkö

Hankinnan palveluyksikkö kuului vuonna 2024 kaupunkistrategian ja johdon toimialaan ja siellä henkilöstö- ja konsernijohtoon palvelualueeseen (vuoden 2025 alusta konsernijohtoon ja elinvoiman toimialaan ja konsernipalveluiden palvelualueeseen).

Yksikölle kuuluu kaupungin hankintatoimen kehittäminen, hankintojen ohjaus ja ohjeistus. Yksikkö on laatinut Vantaan kaupungin hankintaohjeet, joiden viimeisin päivitys hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 9.10.2023. Hankintaohje on yleinen ohje Vantaan kaupungin hankintoja tekeville henkilöille. Ohjeissa käsitellään hankintalainsäädäntöä, hankintamenettelyä eri tilanteissa, kuten kansallisen kynnysarvon ja EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa sekä tuodaan esille tarjouskilpailussa, hankintapäätöksen teossa ja hankintasopimuksen solmimisessa huomioitavia asioita. Hankinnan palveluyksikkö vastaa myös keskitettyjen hankintojen kilpailuttamisesta ja sopimushallinnasta sekä tuottaa kilpailuttamispalvelua palvelualueille ja kaupungin tytäryhteisöille.

Keskitettyjen hankintojen kilpailuttamisen lisäksi hankinnan palveluyksikkö kilpailuttaa palveluhankintoja toimialoille pyynnöstä, mutta virallista linjasta kilpailutusten keskittämisestä hankintakeskukseen ei ole. Kaupunkiympäristön toimiala esimerkiksi

kilpailuttaa omat urakkansa itse. Hankinnan palveluyksikkö antaa toimialoille myös pienhankintoihin ja niiden kilpailutuksiin liittyvää palvelua ja neuvontaa. Hankinnan palveluyksikkö oli mukana 167 kilpailutuksessa vuonna 2024. Valmiiksi saatiin 73 kilpailutusta ja 15 kilpailutuksen osalta todettiin, että kilpailutukseen ei ollut tarvetta.

Hankintasopimusten hallinta ja valvonta kuuluvat kyseisen hankinnan päätöksentekijälle. Hankinnan palveluyksikkö hallinnoi ja valvoo niitä hankintasopimuksia, jotka kuuluvat hankintajohtajan päätösvaltaan. Toimialojen palvelusopimusten hallinta ja valvonta kuuluu toimialoille. Kaikki hankinnan sopimukset pitää tehdä sähköisessä Cloudia-kilpailutus- ja sopimushallintajärjestelmässä ja myös vanhat sopimukset pitää viedä järjestelmään. Kaikkien sopimusten saaminen järjestelmään on tärkeää, sillä se helpottaa teknisesti sopimushallintaa, valvontaa ja sopimusten seuranta.

Hankinnan palveluyksikön yksi vuoden 2024 tavoite oli sopimushallinnan ja valvonnan tehostaminen ja siihen liittyen saada kaikki vanhatkin sopimukset Cloudia-järjestelmään. Yksikkö järjesti vuoden 2024 aikana järjestelmään liittyvää koulutusta toimialoille, mutta toimialat eivät saaneet vielä vietyä kaikkia vanhoja hankintasopimuksia järjestelmään. Vuonna 2025 yksikkö järjestää lisäkoulutusta sopimushallinnasta ja valvonnasta sekä Cloudia-järjestelmän käytöstä ja samalla vanhojen sopimusten vieni järjestelmään jatkuu.

Palveluyksikön henkilöstö

Hankinnan palveluyksikköä johtaa hankintajohtaja. Yksikkö jakautuu kilpailuttamisen (14 vakanssia + 2 ELY-keskuksesta siirtynyttä henkilöä), oston (10 vakanssia) ja hankintojen kehittämisen (4 vakanssia) tiimeihin. Kilpailuttamisen tiimin vastuulla on hankintojen kilpailuttaminen, sopimushallinta ja hankinta-asioiden kouluttaminen. Ostotiimin vastuulla on keskitetty tilaaminen, tilaamiseen liittyvä neuvonta ja tuki, aterija puhtauspalveluiden sekä aula- ja turvallisuuspalvelujen järjestäminen. Vuoden 2024 aikana kilpailuttamisen tiimissä tapahtui runsaasti hankinta-asiantuntijoiden henkilövaihdoksia. Hankinta-asiantuntijoiden pitäminen yksikössä on ollut haasteellista, sillä nämä henkilöt siirtyvät usein muualle opittuaan tehtävät. Syynä työpaikan vaihtoon on usein matalampi palkkataso muihin pääkaupunkiseudun kaupunkeihin tai yksityisiin työnantajiin verrattuna.

Ajankohtaista

Vuoden 2025 alusta toteutettu työ- ja elinkeinopalvelujen uudistus toi Vantaalle tähän tehtäväkenttään liittyen 147 uutta hankintasopimusta, joiden siirto toteutettiin Cloudia-järjestelmässä yhteistyössä työllisyyspalveluiden, pääkaupunkiseudun kuntien ja valtion toimijoiden kanssa. Jatkossa tämän tehtäväalueen uudet palvelusopimukset kilpailutetaan Vantaan hankinnan palveluyksikössä, johon siirtyi myös kaksi henkilöä ELY-keskuksesta.

Hankintalakiin on tulossa muutoksia. Yksi muutos vaikuttaa kuntien sidosyksiköiden käyttöön. Lakimietinnössä esitetään, että sidosyksikön omistajan tulisi omistaa vähintään 10 prosentin omistusosuus sidosyksiköstä. Siirtymäajaksi nykyisten määräaikaisten sopimusten päättämiseksi on kirjattu 30.6.2028. Vantaalla tämä tarkoittaa, että Sarastia Oy:ltä hankittavat henkilöstöhallintapalvelut joudutaan todennäköisesti jollain aikavälillä kilpailuttamaan uudelleen. Vantaan omistusosuus Sarastia Oy:stä on noin 0,15 prosenttia. Vantaa on myös hankkinut kuntatoimijoiden ja hyvinvointialueiden omistamalta inhouse-yhtiö Tiera Oy:ltä DigiOne palvelualustan ICT-ratkaisuja. Vantaan omistusosuus Tiera Oy:stä on noin 0,75 prosenttia. DigiOnen käytön jatkumisen varmistaminen edellyttää neuvotteluja ja uusia omistusjärjestelyjä. Lisäksi uudessa laissa on tulossa sääntelyä liittyen markkinakartoituksen tekemiseen, hankintojen osiin jakamiseen ja kilpailutuksen uusimisesta yhden tarjouksen tilanteessa.

Hankintoihin ollaan perustamassa strategista ohjausryhmää vuonna 2025. Tavoitteena on ryhmän avulla parantaa hankintoihin liittyvän tiedon jakamista, luoda hankintojen johtamis- ja ohjausmalli, selkeyttää rooleja ja vastuuta hankinnoissa ja kehittää hankintojen suunnittelua. Hankintojen tiedolla johtamista tullaan kehittämään jatkuvasti ja vuonna 2024 aloitettua uuden pienhankintoihin kehitetyn, tekoälyä hyödyntävän HankintaHeimo-työkalun jalkauttamista toimialoille tehostetaan.

Johtopäätökset:

Palvelu- ja materiaalihankinnat muodostavat yli 300 miljoonan euron menoerän kaupungin käyttötaloudessa. Päätösvalta hankinnoista on hallintosäännössä jaettu eri tahoille, ja toimialat hoitavat suurelta osin omat palveluhankintansa ja vastaavat näihin

liittyvistä hankintasopimuksista. Hankintoihin liittyvää ohjeistusta on vuonna 2023 päivitettyissä Vantaan kaupungin hankintaohjeissa.

Hankinnan palveluyksikön tehtäviä ovat kaupungin hankintatoimen kehittäminen, hankintojen ohjaus ja ohjeistus. Yksikkö vastaa suurelta osin kansallisen kynnysarvon ylittävistä kaupungin materiaalihankinnoista ja tietyistä palveluhankinnoista. Yksikkö tuottaa myös kilpailutuspalvelua kaupungin muille toimialoille, mutta virallista linjausta kilpailutusten keskittämisestä hankinnan palveluyksikköön ei ole. Kaupunkiympäristön toimiala esimerkiksi hoitaa urakkakilpailutuksensa itse.

Vuoden 2024 aikana hankinnan palveluyksikön tavoitteena oli tehostaa hankintoihin liittyvien sopimusten hallintaa ja valvontaa. Tarkoituksena oli viedä vanhat hankintoihin liittyvät sopimukset sähköiseen Cloudia-kilpailutus- ja sopimushallintajärjestelmään. Tätä varten toimialoille ja yksiköille järjestettiin koulutusta järjestelmän käytössä. Kaikkia vanhoja hankintasopimuksia ei vielä saatu vietyä järjestelmään, joten käyttökoulutus ja sopimusten siirto jatkuvat vuonna 2025. Myös tekoälyn hyödyntämisestä hankinnoissa selvitettiin ja kokeilukäytössä oli pienhankinnoissa tekoälyä hyödyntävä HankintaHeimo-työkalu.

Vuonna 2025 hankintoihin ollaan perustamassa strategista ohjausryhmää. Tavoitteena on ryhmän avulla parantaa hankintoihin liittyvän tiedon jakamista, luoda hankintojen johtamis- ja ohjausmalli, selkeyttää rooleja ja vastuuta hankinnoissa ja kehittää hankintojen suunnittelua. Hankintojen tiedolla johtamista tullaan kehittämään jatkuvasti ja HankintaHeimo-työkalun jalkauttamista toimialoille tehostetaan.

Hankintalain sidosyksikköhankintoja koskevat muutokset edellyttävät Vantaalta muutoksia inhouse-yhtiöiltä hankittavien palvelujen hankinnassa. Vantaa joutuu todennäköisesti lain voimaan tullessa kilpailuttamaan ennen siirtymäajan (30.6.2028) päättymistä uudelleen henkilöstöhallintapalvelunsa. Myös kuntatoimijoiden ja hyvinvointialueiden omistaman inhouse-yhtiö Tiera Oy:n omutusjärjestelyihin on tehtävä muutoksia, jotta ICT-palvelujen hankintoja sidosyksikköhankintoina yhtiöltä voidaan siirtymäajan jälkeenkin tehdä.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta korostaa hankintakokonaisuuden hyvän hallinnan tärkeyttä, jotta hankintaprosessit saadaan vietyä sujuvasti läpi ja päädytään taloudellisesti tehokkaisiin ja parhaiten kunnan toimintaa tukeviin hankintaratkaisuihin.

Hankinnan palveluyksikön kehittämistavoitteita vuodelle 2024 lautakunta pitää oikeina. Tavoiteltu kaikkien hankintasopimusten vieminen sähköiseen kilpailutus- ja sopimushallintajärjestelmään on sekä hankintoihin liittyvän valvonnan ja seurannan että hankintatoiminnan läpinäkyvyyden kannalta tärkeä tavoite. Toimialat pitää saada entistä tiiviimmin mukaan tavoitteen toteuttamiseen vuoden 2025 aikana. Lautakunta pitää tärkeänä myös vuodelle 2025 suunniteltua hankintojen johtamis- ja ohjausmallin rakentamista, ja sen myötä hankintoihin liittyvien roolien ja vastuiden selkeyttämistä. Joka toimialalla on tärkeää huolehtia henkilöstön osto- ja hankintaosaamisesta, sen ylläpitämisestä ja perehdyttämisestä uusille työntekijöille.

Lautakunta nostaa myös esiin hankinnan palveluyksikön hankinta-asiantuntijoiden suuren vaihtuvuuden, jolloin arvokasta asiantuntemusta ja kokemusta poistuu kaupungista. Samaa ongelmaa esiintyy kaupungilla muissakin tehtävissä, joissa asiantuntijoista on niukkuutta. Henkilöstön pitovoiman lisäämiseen pitäisikin edelleen etsiä uusia ja vahvistaa jo olemassa olevia keinoja koko kaupungin tasolla.

3.2 Elinvoimapalvelut ja kaupungin elinvoiman edistäminen

Elinvoimapalvelujen pitkän tähtäimen tavoitteena on kehittää kaupungin veto- ja pitovoimaa asukkaiden, yritysten ja investointien houkuttelemiseksi Vantaalle. Toisinaan ulkopuolinen rahoitus mahdollistaa elinvoimaa tukevien projektien toteuttamisen. Palvelualue pyrkii auttamaan kaupungin toimialoja näiden mahdollisuuksien tunnistamisessa ja ulkopuolisen rahoituksen hakemisessa. Lisäksi elinvoimapalveluissa tehdään laajasti kansallista ja pääkaupunkiseututasoista yhteistyötä koko alueen kilpailukyvyn parantamiseksi.

Vuonna 2024 elinvoimapalvelujen henkilöstömäärä oli 11 vakituista ja 10 määräaikaista. Vuonna 2025 palvelualueen henkilöstömäärä on nousemassa 45 työnteki-

jään, joista 29 on vakituisia. Resurssilisäykset mahdollistavat suunnitelmallisen toiminnan kehittämisen. Tavoitteena on muun muassa tiedon kerääminen paikallisen elinkeinoelämän tarpeista ja siitä, miten yritysten toimintaedellytyksiä voitaisiin kaupungin toimenpitein parantaa. Tiedot kootaan kesällä 2025 käyttöön otettavaan kaupunkitasoiseen yritystietojärjestelmään.

Talousarviotavoitteet liittyivät yrittämiseen

Vuonna 2024 palvelualueeseen kohdistui suoraan viisi talousarviotavoitetta. Tavoitteet koskivat yritysten palkkasumman kasvua, työpaikkamäärältään merkittävien yritysten ja muiden organisaatioiden sijoittumista tai laajentumista Vantaalle, potentiaallisten kasvuyritysten parempaa tunnistamista sekä peruskoulun työelämään tutustumisjakson (TET) ja toisen asteen opiskelijoiden harjoittelupaikkatakuuta. Lisäksi tavoitteena oli luoda toimintamalli uusien yritysten ja investointien houkuttelemiseksi Vantaalle.

Tilinpäätösraportoinnin mukaan tavoitteet ovat toteutuneet joko täysin tai osittain. Saadun selvityksen mukaan nykyiset tavoitteet eivät mittaa riittävän laaja-alaisesti elinvoimaa. Elinvoiman ydinsisältö on ollut määrittelemättä, mutta määrittelytyö on nyt käynnissä. Tavoiteasetantaa ja mittarointia on tarkoitus kehittää siten, että jatkossa ne vastaisivat paremmin vantaalaista elinvoiman määritelmää.

Toimintaympäristö

Vantaa on kasvanut suureksi kaupungiksi melko lyhyessä ajassa. Vantaan vahvuuksia ovat nopea kasvu, väestön nuori ikä sekä Vantaan keskeinen sijainti logistiikan keskuksena ja lentokenttäkaupunkina. Kaupungin haasteita ovat avointen työpaikkojen vähäisyys, väestön heikentynyt ostovoima, kaupungin mielikuvatekijät, investointien houkuttelemisen Vantaalle sekä geopoliittinen asema. Kaupungin kaikkia vetovoimatekijöitä ei ole vielä täysimääräisesti hyödynnetty.

TE-uudistus on tiedossa olevista kaupungin toimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista suurin, joka vaikuttaa osaltaan myös elinvoimapalvelujen toimintaan. Avointen työpaikkojen määrä Vantaalla on vähentynyt voimakkaasti parin vuoden takai-

sesta ja samanaikaisesti on puutetta osaavasta työvoimasta. Lisäksi avoimien työpaikkojen osaamisvaatimukset eivät kohtaa tarjolla olevan työvoiman osaamisen kanssa. Voidaan puhua työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmasta.

Yritysten keskuudessa Vantaalla on melko hyvä maine. Vantaa on sijainniltaan hyvä, kaupungissa liikkuminen on suhteellisen helppoa ja autolla liikkuville löytyy pysäköintipaikkoja. Lisäksi liikenneväylät ovat riittävän leveitä myös raskaammalle kalustolle. Yritysten sijoittumista Vantaalle vaikeuttaa osaltaan yritystonttien heikko tarjonta. Viimeksi kuluneen vuoden aikana on tunnistettu 50 potentiaalista investointia, joista vain kahdelle pystyttiin tarjoamaan toimintaan soveltuva tontti. Ylipäänsä Vantaalla on tällä hetkellä tarjolla hyvin vähän tarpeeksi suuria tontteja. Tontinluovutuksessa kaupungin on otettava huomioon muun muassa tontille pyrkivien yritysten työllisyysvaikutukset.

Kaupunginvaltuuston tekemä Vantaan ratikan rakentamispäätös on merkittävä kaupunkikehityksen näkökulmasta. Bussireitteihin verrattuna raiteet ovat kiinteä ja pysyvä rakenne, jolloin yritykset uskaltavat paremmin investoida ratikkareitin varrelle. Reitin varteen odotetaan huomattavasti investointeja. Ratikan rakentamisvaiheella on myönteinen vaikutus myös alueen työllisyystilanteeseen.

Kaupunkikokemus eli se, miten ihmiset kokevat Vantaan, on tärkeä elinvoimatekijä. Vantaalta muuttavien poismuuton syistä olisi hyvä kerätä pitkäjänteisesti tietoa, vaikuttavatko taustalla esimerkiksi kokemus turvattomuudesta tai uuden kotikaupungin parempi maine. Samalla olisi hyvä tarkastella Vantaan vetovoimatekijöitä ja vahvistaa niiden vaikutusta, jotta Vantaasta tulisi ensisijainen sijoittumiskohde asukkaille, yrityksille ja työntekijöille.

Kaupunkialueiden investointikysyntä on muuttunut merkittävästi viimeisten 5–10 vuoden aikana. Aiemmin toimitilakiinteistöille riitti kysyntää, mutta nykyisin kysyntää ei juurikaan ole ja siksi pääkaupunkiseudulla on paljon tyhjiä toimistorakennuksia. Myös toimitilarakentamisen vaatimukset ovat vuosien saatossa muuttuneet ja tällä hetkellä kysyntä vaikuttaa kohdistuvan viihtyisiin ympäristöihin. Digivihreä siirtymä on johta-

massa kaupunkialueille pyrkivän toiminnan muuttumiseen aiemmasta. Kaupunkialueille pyrkii nykyisin modernia teollisuutta, jonka tuotanto on puhdasta sekä toiminta suhteellisen vähän tilaa ja logistiikkaa vaativaa. Kaupungin maankäytön ja kaavoituksen on ollut vaikea pysyä muutoksessa mukana sen nopeuden takia. Toimitilojen kaavoituksessa pyritään vastaamaan elinkeinoelämän muuttuviin tarpeisiin kaavoittamalla yritystontteja eri puolille kaupunkia yhteistyössä yritysten kanssa. Kaavoitus on monivaiheinen ja lainsäädännön tiukasti raamittama prosessi erilaisine kuulemisineen ja nähtävillä oloineen. Muuttuvien tarpeiden huomioiminen kaavoituksessa ketterästi ja joustavasti sopii huonosti tähän sääntelykehikkoon.



Kuva: Sakari Manninen, Porttipuisto

Kasvu- ja elinvoimaohjelman 2022–2025 toteuttaminen

Meneillään oleva kasvu- ja elinvoimaohjelma on järjestyksessään jo kolmas. Sen toimenpiteet on suunniteltu yhdessä eri vastuutahojen ja kumppaneiden kanssa. Ohjelmassa on kolme kärkiteemaa: jatkuvaa oppimista ja ennakoivaa osaamista, työpaikkoja ja yrittäjyyttä, monipuolista veto- ja pitovoimaa sekä viihtyisyyttä. Pääosa toimenpiteistä on edennyt suunnitellusti ja yksi odotettua nopeammin. Kolmannes toi-

menpiteistä on edennyt viiveellä, johtuen muun muassa panostuksista TE-uudistuksen valmisteluun. Seuraavassa kuvataan lyhyesti ohjelman kärkiteemojen etenemistä.

1) Jatkuvaa oppimista ja ennakoivaa osaamista

Vantaa valittiin vuonna 2021 Euroopan nousevaksi innovaatiokaupungiksi. Osana meneillään olevan kasvu- ja elinvoimaohjelman toteuttamista Vantaalle rakennetaan pysyvä toimintamalli osallistavaan innovaatiotoimintaan. Tätä toteutetaan laajassa yhteistyössä korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa sekä rakentamalla yhteistyöverkostoja eri toimijoiden välille. Teemaan liittyy seitsemän toimenpidettä. Toimenpiteistä neljä etenee suunnitellusti. Osallistavan innovaatiotoiminnan vahvistamiseen liittyvä toimenpide etenee jopa suunniteltua nopeammin. Viiveellä ovat edenneet kansainvälisen osaamisen houkuttelun ja hyödyntämisen sekä innovaatioympäristön vahvistamisen toimenpiteet.

2) Työpaikkoja ja yrittäjyyttä

Yksi Vantaan elinvoiman kasvattamisen merkittävimmistä pullonkauloista on osaavan työvoiman saatavuusongelmat. Työvoiman saatavuuden lisäksi kohtaanto-ongelma on merkittävä. Ongelman ratkaisemiseksi tarvitaan yhteistyötä julkisen ja yksityisen sektorin, työllisyys- ja työvoimatoimijoiden, sosiaali- ja terveystoimijoiden sekä koulutustoimijoiden kesken. Teemaan liittyy seitsemän toimenpidettä. Toimenpiteistä kuusi etenee suunnitellusti. Viiveellä etenee aloittavan yritystoiminnan markkinapaikkaa koskeva toimenpide.

3) Monipuolista veto- ja pitovoimaa sekä viihtyisyyttä

Keskeinen tekijä Vantaan elinvoiman näkökulmasta on kaupunkiympäristön viihtyisyys. Monipuolinen kulttuuri- ja liikuntatarjonta ovat tärkeitä yhdessä toimivan arjen ja sujuvan liikkumisen kanssa. Erityisesti suurilla tapahtumilla on merkittävien aluetaloudellisten vaikutusten lisäksi tärkeitä mainevaikutuksia. Teemaan liittyy seitsemän toimenpidettä. Toimenpiteistä kolme etenee suunnitellusti ja neljä viiveellä. Viiveellä ovat edenneet toimenpiteet, jotka liittyvät suurten tapahtumien houkutteluun ja tukemiseen sekä luovien alojen kasvun vahvistamiseen, Aviapolis-alueen vetovoiman

varmistamiseen muuttuneessa toimintaympäristössä sekä palvelulupaukseen vantaalaisille yrityksille.

Yhteistyö ja yhdyspinnat

Yhteistyön merkitys koko kaupunkiorganisaation tasolla on suuri. Erityisesti työllisyys- ja kotoutumispalvelujen kanssa yhdessä tekeminen on suunniteltu huomattavan tiiviiksi. Kaupungin eri toiminnoilla on laajasti vaikutusta toinen toisiinsa. Esimerkiksi uusien investointien myötä Vantaalle syntyvät työpaikat eivät toteudu, mikäli investointeja ei saada houkuteltua Vantaalle, ja investointien työllisyysvaikutukset saatavat valua naapurikaupunkeihin, jos syntyviin avoimiin työpaikkoihin ei löydy vantaalaista osaajaa. Samoin, jos Vantaalla majoittuva matkailija ei löydä kaupungista haluamiaan palveluja, ne haetaan tarvittaessa muualta.

Vantaalla on paljon kehittymisen mahdollisuuksia. Mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttää kuitenkin muutoksia myös kaupungin omassa toiminnassa sekä laajempaa toimialarajat ylittävää yhteistyötä kaupungin keskeisissä kehittämiskohteissa. Keskeisiä kehittämiskohteita ovat esimerkiksi muunkielisen väestön kotoutuminen työllistymällä sekä riittävä yksityisen sektorin investointitaso suhteessa kaupungin kasvuun.

Kaupungin elinvoimajohtaminen

Kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksessa on elinvoima- ja työllisyysjaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee jaostoon valtuuston ja kaupunginhallituksen jäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi ajaksi vähintään seitsemän jäsentä sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Ensimmäinen elinvoima- ja työllisyysjaosto aloitti toimintansa vuoden 2025 alusta.

Jaosto vastaa kaupungin elinvoiman, kotoutumisen, työllisyyden ja yrittäjyyden edistämisestä. Lisäksi jaosto vastaa kansainvälisen toiminnan, kaupunkimarkkinoinnin, matkailun ja tapahtumatuotannon edistämisestä, korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyöstä, kaupungin strategisten hankkeiden ohjauksesta ja seurannasta, kaupungin strategisten kumppaneiden avustamisesta sekä yhteistyöstä ammatillisen koulutuksen ja maahanmuuttajakoulutuksen järjestäjien kanssa. Jaosto valmistelee kaupun-

ginhallitukselle päätettäväksi muun muassa maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet sekä seuraa niiden toteutumista. Riittävä ja tarvetta vastaava yritystonttivaranto on edellytys yritysten houkuttelulle ja sijoittumiselle Vantaalle.

Johtopäätökset:

Valtuusto on asettanut viisi suoraan elinvoimapalveluihin kohdistuvaa talousarviota-voitetta. Tavoitteet liittyivät yritysten palkkasumman kasvuun, työpaikkamäärältään merkittävien toimijoiden sijoittumiseen tai laajentumiseen Vantaalle, potentiaalisten kasvuyritysten parempaan tunnistamiseen sekä peruskoulun työelämään tutustumisjakson ja toisen asteen opiskelijoiden harjoittelupaikkatakuuseen. Lisäksi tavoitteena oli luoda toimintamalli uusien yritysten ja investointien houkuttelemiseksi Vantaalle. Tavoitteiden toteuttaminen on edennyt hyvin. Saadun selvityksen mukaan nykyiset tavoitteet eivät mittaa elinvoimaa optimaalisella tavalla. Jatkossa tavoiteasetantaa ja mittarointia on tarkoitus kehittää.

Valtuusto hyväksyi nykyisen kasvu- ja elinvoimaohjelman joulukuussa 2022. Ohjelmassa on kolme kärkiteemaa, jotka liittyvät osaamiseen, työpaikkoihin ja yrittäjyyteen, veto- ja pitovoimaan sekä viihtyisyyteen. Pääosa toimenpiteistä on edennyt suunnitellusti ja yksi odotettua nopeammin. Kolmannes toimenpiteistä on edennyt viiveellä, johtuen muun muassa panostuksista TE-uudistuksen valmisteluun. Vuoden 2025 aikana elinvoimapalvelujen henkilöstömäärä on kasvamassa. Resurssilisäykset mahdollistavat suunnitelmallisen toiminnan kehittämisen.

Elinvoima ja sen johtaminen on moninainen kokonaisuus, jossa monet eri asiat ja toimijat linkittyvät toisiinsa. Vantaan elinvoimapotentiaali on paljon suurempi, kuin mitä tähän mennessä on pystytty hyödyntämään. Mahdollisuuksien täysimääräinen hyödyntäminen edellyttää muutoksia myös kaupungin omassa toiminnassa ja samalla korostuu toimialarajat ylittävä yhdessä tekeminen.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupungin elinvoimaan vaikuttavat tekijät ovat hyvin moninaisia. Koko kaupunkiorganisaation tulee aktiivisesti osallistua elinvoiman edistämiseen omien vastualueidensa mukaisesti. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä,

että elinvoimatyötä koordinoidaan keskitetysti ja että työhön on tulossa lisää resursseja vuonna 2025. Jatkossa on tärkeää kiinnittää huomiota elinvoimaa aidosti edistävien tavoitteiden asettamiseen ja tavoitteisiin sopivien mittareiden kehittämiseen. Kaupungin elinvoiman kehittymistä on suositeltavaa seurata tiiviisti myös jatkossa.

3.3 Työllisyyden kuntakokeilu ja valmistautuminen TE-uudistukseen

Valtuusto on asettanut taloussuunnitelmakauden 2024–2027 tavoitteeksi, että työttömyys vähenee koronaa edeltävälle vuoden 2019 tasolle. Vuonna 2019 Vantaan työttömyysaste oli noin 8,5 prosenttia. Tavoitteen toteutumista mitataan pitkäaikaistyöttömien, alle 30-vuotiaiden työttömien ja vieraskielisten työttömien määrillä ja osuuksilla. Vuoden 2024 aikana työttömyys lisääntyi kaikissa mainituissa ryhmissä. Vantaan kokonaistyöttömyysaste vuoden 2024 lopussa oli 13,5 prosenttia.

Työllisyyden kuntakokeilu

Työllisyyden kuntakokeilu alkoi maaliskuussa 2021 ja päättyi vuoden 2024 lopussa. Kokeilun tavoitteena oli turvata työnhaun vahva alku ja sujuva palveluprosessi siten, että palvelut johtavat työllistymiseen tai muihin palvelutarpeen mukaisiin palveluihin, kuten osaamisen kehittämiseen. Kokeilussa kunnat vastasivat osin oman alueensa työnhakijoiden työ- ja elinkeinopalvelujen (TE-palvelut) tarjoamisesta. Tärkeimmät kohderyhmät olivat nuoret, vieraskieliset sekä pitkäaikaistyöttömät. Kokeilussa pyrittiin tehostamaan työttömien työnhakijoiden työllistymistä, koulutukseen ohjautumista sekä tarjoamaan uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Tarkoituksena oli parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikommassa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille. Vantaa ja Kerava muodostivat yhden kokeilualueen.

Valtioneuvoston kanslian tekemien kuntatason tilastollisten analyysien mukaan työllisyyden kuntakokeilulla ei ollut merkittäviä vaikutuksia työvoimapalvelujen tarjontaan, työttömyyteen tai sen rakenteeseen. Kuntien välillä esiintyi suuria eroja työvoimapolitiittisten palvelujen painotuksissa. Osa kunnista painotti koulutuksellisia toimia toisten panostaessa laajemmin kuntouttaviin ja palkkatuetuihin toimiin. Vantaa pyrki luomaan asiakaslähtöisen työllistämismallin, jossa yhdistyivät työllisyyspalvelujen, oppi-

laitosten sekä tukipalvelujen prosessit. Työntekijää tuettiin esimerkiksi kielitaidon kehittämisen ja työnteon yhdistävällä kielikummipalvelulla, jossa tavoitteena oli kartuttaa kielitaitoa työympäristössä.

Kuntakokeiluissa oli laajasti käytössä vastuutyöntekijämalli, jolloin asiakkaan palveluista oli vastuussa jatkuvasti sama työntekijä läpi prosessin eri vaiheiden. Vastuutyöntekijämalli koettiin kokeiluissa hyödylliseksi. Vantaalla jokainen asiakas sai oma- valmentajan, jolla pyrittiin asiakkaan yksilölliseen kohtaamiseen. Asiakas ohjattiin palvelutarpeen mukaisesti työmarkkinoille, osaamisen kehittämisen palveluihin tai monialaisiin palveluihin.

Kuntakokeilussa asiakastyytyväisyys kehittyi myönteisesti kokeilun edetessä. Kokeilun alussa keväällä 2021 vantaalaiset asiakkaat antoivat palveluille arvosanan 3,1. Keväällä 2024 asiakastyytyväisyys oli noussut arvosanaan 3,5.

Valmistautuminen TE-uudistukseen

Vuoden 2025 alussa työllisyyspalvelujen järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille. Uudistuksen myötä Suomeen muodostuu 45 työllisyysaluetta, joista Vantaa on yksi. Palveluja ei ainoastaan siirretä valtiolta kunnille, vaan samalla niitä kehitetään. Kehittämisessä hyödynnetään kunnan koko toimintaympäristöä työmarkkinoiden paikalliset erityispiirteet ja olosuhteet huomioon ottaen.

TE-palvelujen siirto valtiolta kunnille tuo palvelut lähemmäksi asiakkaita. Kun työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla tukevat ne nopeamman työllistymisen tavoitetta. Vantaan työvoimapalvelujen järjestämissuunnitelman laatimisen lähtökohtina ovat olleet kuntakokeilun palvelurakenne, asiakasryhmät ja seurantatiedot. Suunnitelman pohjaksi on laadittu selvitys Vantaan työvoimapohjasta ja elinkeinorakenteesta sekä eri asiakasryhmien palvelutarpeista. Selvityksen pohjalta on luotu tilannekuva työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamisesta ja kehitystarpeista.

Vuoden 2025 alussa kunnille siirtyi sekä palveluja että asiakkaita, jotka työttömyyden kuntakokeiluajana jäivät vielä valtion TE-toimistojen vastuulle. Vantaalla tämä tar-
koitti 29 000 uutta asiakasta, joista työttömiä on noin puolet. Vantaan työllisyyspalve-
luihin siirtyi uudistuksessa 190 uutta työntekijää nykyisten 88 kaupungilla työskente-
levän asiantuntijan lisäksi. Lakisääteinen palveluvalikoima sisältää sekä henkilö-
asiakas- että työnantajapalvelut. Uudistuksen seurauksena palvelualueen henkilöstö-
menojen ennakoidaan kasvavan 12,7 miljoonaa euroa ja palvelujen ostojen 11,5 mil-
joonaa euroa. TE-palvelukokonaisuus muodostaa kaupungin taloudesta jatkossa
noin 12 prosenttia. Lakisääteinen palvelukokonaisuus rahoitetaan valtionosuusrahoi-
tuksella.

Palkkaharmonisaatio

Valtiolta siirtyneen työntekijän palkka maksetaan aluksi kokonaispalkkana. Kokonais-
palkalla tarkoitetaan palkkaa kaikkine lisineen sellaisena kuin sitä maksettiin valtiolla.
Kokonaispalkka vastaa kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) mu-
kaista tehtäväkohtaista palkkaa, henkilökohtaista lisää sekä työkokemuslisää. Palkka
maksetaan kokonaispalkan suuruisena riippumatta siitä, mitä muille samassa tehtä-
vässä työskenteleville maksetaan. Työnantajan on huolehdittava siitä, että samassa
tehtävässä maksetaan samansuuruista tehtäväkohtaista palkkaa. Liikkeen luovutuk-
sen ja uuden palkkausjärjestelmän rakentamisen jälkeen työnantajalla on kohtuulli-
nen aika huolehtia siitä, että palkat harmonisoidaan yhdenmukaiselle tasolle. Koko-
naispalkka on muutettava kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaiseksi
viimeistään 30.9.2025. Valtakunnalliset sopijaosapuolet ohjeistavat erikseen alkuvuo-
desta 2025 siitä, miten kokonaispalkka muutetaan kyseisen työehtosopimuksen mu-
kaiseen palkkausjärjestelmään.

Tietojärjestelmät

Lakisääteisten työvoimapalvelujen toimeenpanossa kuntien tulee käyttää vuodesta
2025 alkaen valtion keskitettyä tietojärjestelmäkokonaisuutta. Valtakunnallisista tieto-
järjestelmäpalveluista ja niiden ylläpidosta vastaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-
keskusten kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus). Käyttövelvoitteen perus-
teena ovat asiakastietojen kirjauskäytäntöjen yhtenäisyyden varmistaminen, asiakas-

tietojen käsittelyyn liittyvien tietoturva- ja -suojariskien vähentäminen sekä tietojärjestelmien kehittämis- ja ylläpitokustannusten hillintä. Kaupungin näkökulmasta tietojärjestelmät muodostavat uudistuksen haastavimman kokonaisuuden. Järjestelmän käyttöönottoon liittyy alkuvaiheessa riskejä, kun kunnat eivät ole olleet mukana järjestelmäkehityksessä. Uudistuksessa siirtyvät asiakkaat kohdistetaan manuaalisesti vastuutyöntekijöille. Tietojärjestelmä ei mahdollista automaattista tiedonsiirtoa eikä asiakkaiden luokittelua etukäteen. Uudistuksen alku on sujunut pääosin hyvin ja asiakaspalvelu toimii normaalisti.

Tiedolla johtaminen

Työvoimapalvelujen laadun, vaikuttavuuden ja kustannusten seuranta ja analysointia kehitetään kuntakokeilun kokemusten perusteella. Seuranta kytketään osaksi valtakunnallista tiedolla johtamista. Seuranta tehdään organisaation eri tasoilla ajantasaisen tilannekuvan ylläpitämiseksi. Tietoa tuottavaa mittaristoa ollaan päivittämässä. Tästä on esimerkkinä palveluihin ohjautumisen ja vaikuttavuuden seuranta, jotta nähdään johtavatko toimet työllistymiseen.

Yhteistyö ja yhdyspinnat

Työllisyyspalvelujen näkökulmasta yhdyspinta tarkoittaa työvoimaviranomaisen (kunta), Kansaneläkelaitoksen (Kela) ja hyvinvointialueen työllistymistä edistävien palvelujen ja palvelupolkujen yhteen sovittamista. Työvoima- ja sotepalvelujen yhdyspinnalla työskentelee useita toimijoita. Tärkeitä kumppaneita ovat esimerkiksi koulu-, yhdistys- ja järjestötoimijat sekä yksityinen sektori. Lisäksi välityömarkkinat, kuten palkkatuettu työ, ovat hyviä osaamisen kasvattamisessa ja työkyvyn ylläpitämisessä.

Vantaan kaupungin sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen yhteistyö perustuu osapuolten väliseen yhdyspintasopimukseen. Asiakasohjausta kehitetään yhdessä hyvinvointialueen kanssa. Tavoitteena on saada asiakas palvelutarvettaan vastaaviin palveluihin, kuten työkyvyn arviointiin ja kuntoutukseen. Esimerkiksi moni pitkäaikais-työtön saattaa tarvita työllistymisensä tueksi kuntouttavaa työtoimintaa, jonka järjes-

täminen on hyvinvointialueen vastuulla. Toimenpiteitä suunniteltaessa on myös otettava huomioon, ettei kaikkia pitkäaikaistyöttömiä voida kuntouttaa ja kouluttaa työkykyisiksi.

Kunnan rahoitusvastuun laajentuminen

Vuoden 2024 loppuun asti kuntien rahoitusvastuu rajautui maksuosuuteen työmarkkinatuesta. Työmarkkinatuki on työttömän toimeentulon turvaamiseksi tarkoitettu tuki, jolla edistetään tuen saajan työmarkkinoille hakeutumisen tai palaamisen edellytyksiä. Kuntien maksamat työmarkkinatuen kuntaosuudet eli niin sanotut sakkomaksut kasvavat työttömyyden pitkittyessä. Vuoden 2024 loppuun asti valtio maksoi työmarkkinatuen kokonaan ensimmäisiltä 300 työttömyyspäivältä. Tästä eteenpäin valtio ja kunta rahoittivat tuen puoliksi. Kun työttömyys oli jatkunut 1 000 päivää, kunnan rahoitusosuus kasvoi 70 prosenttiin.

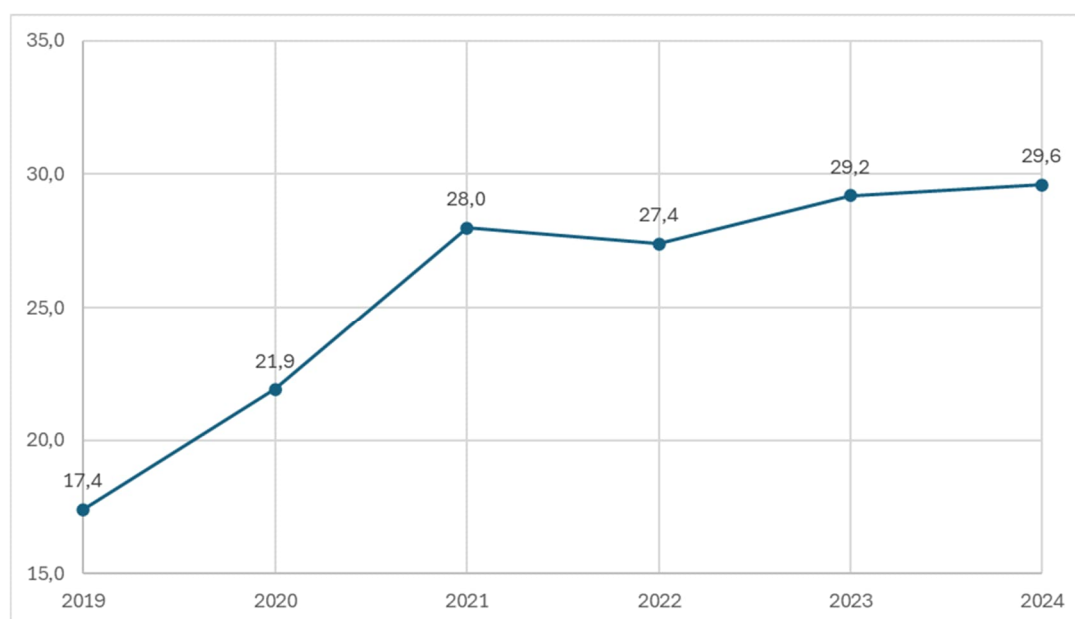
Vuoden 2025 alusta kunnan rahoitusvastuu laajenee, aikaistuu ja kasvaa portaittain. Kuntien rahoitusvastuu laajenee koskemaan työmarkkinatuen lisäksi peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa. Rahoitusvastuu alkaa, kun työnhakija on saanut työttömyysetuutta 100 päivältä. Alussa kuntien rahoitusosuus on kymmenen prosenttia ja kasvaa portaittain työttömyyden pitkittyessä. Enimmillään osuus on 50 prosenttia sen jälkeen, kun työnhakijalle on maksettu etuutta 700 päivältä. Kunnan rahoitusvastuu jatkuu työllistymistä edistävien palvelujen ajan. Seuraavassa taulukossa on kuvattu kuntien rahoitusvastuun muutosta.

Taulukko: Kuntien rahoitusvastuussa tapahtuvat muutokset 1.1.2025 alkaen.

Työttömyystuki	Kunnan rahoitusosuus
Työmarkkinatuki	Rahoitusosuus 31.12.2024 asti: 300 työttömyyspäivää 50 prosenttia 1 000 työttömyyspäivää 70 prosenttia
- Työmarkkinatuki - Peruspäiväraha - Ansiopäiväraha	Rahoitusosuus 1.1.2025 alkaen: 101 työttömyyspäivää 10 prosenttia 201 työttömyyspäivää 20 prosenttia 301 työttömyyspäivää 30 prosenttia 401 työttömyyspäivää 40 prosenttia 701 työttömyyspäivää 50 prosenttia

Seuraavassa kuviossa on esitetty työmarkkinatuen kuntaosuuden kehitys Vantaalla vuodesta 2019 alkaen. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvuun vaikuttaa talouden taantumien aiheuttama työllisyyden heikkeneminen. Avoimia työpaikkoja on vähemmän ja työttömiä työnhakijoita enemmän kuin vuotta aiemmin. TE-uudistuksen ennakoidaan kasvattavan työmarkkinatuen kuntaosuutta 13,7 miljoonalla eurolla vuonna 2025. Kuntien työttömyysturvan rahoitusvastuusta suurin osa (85 prosenttia) muodostuu jatkossakin työmarkkinatuen kuntaosuudesta.

Kuvio: Vantaan työmarkkinatuen kuntaosuus vuosina 2019–2024 (miljoonaa euroa).



Uusien tehtävien rahoitus

Työvoimapalvelujen järjestämisestä muodostuu kunnille uusi valtionosuustehtävä, johon on tarkoitus kohdistaa koko maan tasolla täysimääräinen rahoitus. Rahoitus jaetaan kunnille valituilla kriteereillä. Kuntakohtaiseen rahoitukseen vaikuttavat työikäisen väestön määrä (45 prosenttia), työttömien määrä (45 prosenttia) sekä vieraskielisten määrä (10 prosenttia). Jatkossa tilastopäivitykset, indeksitarkistukset ja kustannusten tarkistukset vaikuttavat rahoituksen kokonaistason ja kuntakohtaiseen jakautumiseen. Jos palvelut tuotetaan tehokkaammin, saa kunta kohdentaa säästyneen rahoituksen haluamallaan tavalla. Vaikka TE-palvelujen siirron tuli olla koko maan tasolla kustannusneutraali, siirtyivät palvelut kuntiin aliresursoituina valtionta-

louden vahvistamisen takia. Koko maan tasolla kustannusten ja siirtyneen rahoituksen välinen erotus on valtiovarainministeriön (VM) laskelman mukaan noin 80 miljoonaa euroa.

Valtiovarainministeriön joulukuussa 2024 julkaisemien valtionosuuslaskelmien perusteella Vantaa olisi saamassa yhteensä noin 44,4 miljoonaa euroa niin sanottua TE-valtionosuutta, josta palvelujen järjestämiseen 34,2 miljoonaa euroa. Valtionosuus on kokonaisuudessaan kunnalle yleiskatteellista eli kunta päättää itse sen käytöstä ja kohdentamisesta. Kuntien rooli on muuttunut soteuudistuksessa ja TE-uudistus muuttaa sitä edelleen. Tämän takia kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuutta ollaan uudistamassa vastaamaan kuntien uutta roolia. Valtiovarainministeriö tiedotti lokakuussa 2024, että valtionosuusuudistuksen voimaantulo siirtyy vuodesta 2026 vuoteen 2027.

Työttömyysetuusmenojen laajeneva rahoitusvastuu korvataan kunnille valtionosuiden yhteydessä maksettavana korvauksena. Korvaukset määräytyvät vuonna 2023 maksettujen työttömyysetuuksien perusteella. Vantaalla korvauksen suuruus on 10,2 miljoonaa euroa. Korvaus ei muutu väestön määrän tai työttömien määrän mukaan. Korvausta korotetaan vuosittain ainoastaan kansaneläkeindeksillä. Orpon hallitusohjelman mukaisesti indeksitarkistuksia ei kuitenkaan tehdä vuosina 2024–2027. Työttömyysturvakustannusten väheneminen tuottaa aina suoria säästöjä kunnan talouteen. Muuttuvat työttömyysetuuskulut ja niihin liittyvä kiinteä korvaus, verotulot sekä palvelujen valtionosuus muodostavat yhdessä taloudellisen kannusteen edistää työllisyyttä ja elinvoimaa.

Lisäksi uudistuksessa kunnille siirtyi erilaisten tukien maksatuksessa noin 1,5 vuoden käsittelyjono. Kunnille korvataan käsittelyviiveen takia jonossa olevat maksatukset, mutta ei käsittelystä aiheutuvaa ylimääräistä työtä. Vuodenvaihteessa kaupungille selvisi valtion etukäteen tekemien palkkatuki- ja starttirahapäätösten määrä, joilla käytännössä jo ennakoon sidottiin kaupungin koko vuoden 2025 talousarvioon tähän käyttötarkoitukseen varattu 7,9 miljoonan euron määräraha. Talousarviosyistä kaupunki ei voi myöntää uusia palkkatukia tai starttirahaa ilman lisämäärärahaa.

Kaupunginvaltuusto käsittelee lisämäärärahan myöntämistä huhtikuussa 2025. Ai-
hetta on sivuttu myös arviointikertomuksen kohdassa [3.4 Kotoutumispalvelut ja ko-
toutumisen edistäminen](#).

Johtopäätökset:

Valtuusto on asettanut sitovaksi tavoitteeksi, että työttömyys vähenee taloussuunni-
telmakaudella koronaa edeltäneelle tasolle. Työttömyyden vähentymistä mitataan pit-
käaikaistyöttömien, alle 30-vuotiaiden työttömien sekä vieraskielisten työttömien
määrillä ja osuuksilla. Vuonna 2024 tavoite ei toteutunut lainkaan. Työttömyys on kai-
kissa ryhmissä kasvanut edellisestä vuodesta.

Työllisyyden kuntakokeilu alkoi keväällä 2021 ja päättyi vuoden 2024 loppuun. Kokei-
lun tärkeimmät kohderyhmät olivat nuoret, vieraskieliset sekä pitkäaikaistyöttömät.
Vantaa ja Kerava olivat yksi kokeilualueista. Tavoitteena oli luoda asiakaslähtöinen
työllistämisen malli, jossa jokaiselle asiakkaalle nimetään omavalmentaja. Omaval-
mentaja tukee asiakasta prosessin eri vaiheissa. Asiakastyytyväisyys kehittyi myön-
teisesti kokeilun edetessä.

Vuoden 2025 alusta työllisyyspalvelujen järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille.
Vantaalla tämä tarkoitti 29 000 uutta asiakasta ja 190 uutta työntekijää. TE-palvelu-
kokonaisuus muodostaa jatkossa kaupungin taloudesta noin 12 prosenttia. Työvoi-
mapalvelujen järjestäminen on uusi valtiosuustehtävä, johon oli tarkoitus kohdistua
koko maan tasolla täysimääräinen rahoitus. Tarkoituksesta huolimatta palvelut siirtyi-
vät kuntiin aliresusoiituina. Kustannusten ja rahoituksen välinen erotus on valtiova-
rainministeriön laskelman mukaan noin 80 miljoonaa euroa koko maan tasolla. Kun-
tien näkökulmasta rahoitukseen liittyy uudenlainen kannustin. Jos palvelut tuotetaan
tehokkaammin, voi kunta itse päättää säästyneen rahoituksen uudelleen kohdentami-
sesta.

Vuoden 2025 alussa kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuu laajenee, aikaistuu
ja kasvaa portaittain. TE-uudistuksen ennakoidaan kasvattavan vuoden 2025 työ-
markkinatuen kuntaosuutta 13,7 miljoonalla eurolla. Lisäksi uudistuksessa kunnille

siirtyi erilaisten tukien maksatuksessa noin 1,5 vuoden käsittelyjono. Kunnille korvataan käsittelyviiveen takia jonossa olevat maksatukset, mutta ei käsittelystä aiheutuvaa ylimääräistä työtä. Vuodenvaihteessa kaupungille selvisi valtion etukäteen tekemien palkkatuki- ja starttirahapäätösten määrä, joka oli käytännössä kaupungin koko vuoden 2025 talousarvioon tähän käyttötarkoitukseen varaaman määrärahan suuruisen.

Kaupungin näkökulmasta tietojärjestelmät muodostavat uudistuksen haastavimman kokonaisuuden. Työvoimaviranomaisilla on valtion tuottaman tietojärjestelmän käyttövelvoite. Tietojen manuaalisiirrot aiheuttavat riskin, johon työllisyyspalvelut ovat pyrkineet varautumaan. Varautumisen ansiosta uudistuksen alku on sujunut pääosin hyvin ja asiakaspalvelu toimii normaalisti.

Työvoima- ja sotepalvelujen yhdyspinnalla työskentelee useita toimijoita, joiden työllistymistä edistävien palvelujen ja palvelupolkujen yhteensovittaminen on tärkeää. Esimerkiksi kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen on hyvinvointialueen vastuulla. Vantaan kaupungin sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen yhteistyö perustuu osapuolten väliseen yhdyspintasopimukseen.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä Vantaan työllisyysalueen asiakkaiden palvelutarjonnan katkeamattomuuden turvaamista. Tämä sisältää myös riittävän palkkatuki- ja starttirahabudjetin varmistamisen vuodelle 2025. Tarkastuslautakunta korostaa eri toimijoiden roolien selkiyttämisen, päällekkäisen tekemisen karsimisen sekä mahdollisten katvealueiden tunnistamisen tärkeyttä. Tarkastuslautakunta jatkaa uudistuksen vaikutusten seuranta.

3.4 Kotoutumispalvelut ja kotoutumisen edistäminen

Kansainvälisten asiakkaiden palveluyksikkö koordinoi kaupunkitasoisesti kotoutumisen- ja maahanmuuton palveluja. Yksikössä edistetään Vantaalle muuttavien kestävää kotoutumista ja työllistymistä, erityisesti panostetaan kotoutuja-asiakkaisiin. Li-

säksi kehitetään yksilöllisempiä palvelupolkuja, joissa keskiössä ovat oman toimijuuden, yhteiskuntaan kiinnittymisen, kielitaidon kehittymisen sekä työllistymisen tukeminen.

Kotoutumisen kaupunkitasoinen toteuttaminen talousarviotavoitteena

Kaupunginvaltuusto asetti vuoden 2024 talousarviossa yhdeksi tavoitteeksi, että kaikki kaupungin palvelut ja toimialat toteuttavat kotoutumista.

Tavoitteeseen liittyy kaksi mittaria:

- Kotoutumisohjelman hyväksyminen. Tavoitteena oli kotoutumisohjelman vuodelle 2024 suunniteltujen toimenpiteiden toteuttaminen.
- Kotoutumisohjelman mittareiden, selvitysten ja toimenpidesuunnitelmien laatiminen. Tavoitteina olivat kotoutumisen tuen toimenpidesuunnitelman laatiminen, tervetulomallin luominen muuttoilmoituksen Vantaalle tehneille maahanmuuttajille sekä seurantamallin luominen uusien asukkaiden kaupunkikulttuurin palvelujen käyttöönotosta.

Tilinpäätösraportoinnin mukaan talousarviotavoite toteutui osittain. Kotoutumisohjelman toimenpiteet ovat edenneet pääosin tavoitteiden mukaisesti. Maahan muuttaneiden kouluttautumisen tukemiseen kaikilla koulutusasteilla ei vielä ole löydetty toimivaa seurantamallia. Tämän osalta kehitystyö jatkuu vuonna 2025. Kotoutumisen tuen toimenpidesuunnitelman ja tervetulomallin laatiminen edistyvät suunnitelmallisesti työllisyys- ja kotoutumispalvelujen koordinoimana. Palvelujen käyttöönoton seurantamalli vaatii vielä täsmennyksiä.

Henkilöstö

Lakisääteisissä kotoutumisen asiakaspalvelutehtävissä työskentelee kaupungilla noin 100 henkilöä. Kotoutuvien työnhakijoiden palveluissa keskimääräinen työntekijäkohtainen asiakasmäärä oli arviointihetkellä 170–180 asiakasta. Käytössä on omatyöntekijämalli. Asiakaspalvelun kokonaisresursointi on mitoitettu parempaan suhdannetilanteeseen. Jatkossa työntekijäkohtaisen asiakasmitoituksen odotetaan pienentyvän. Lisäksi monikielisissä alkupalveluissa ja työvoiman ulkopuolisten kotoutujien palveluissa kokonaisasiakasmäärä tulee alkuvaiheessa olemaan noin 2 500. Asiakasmäärät ovat suuria ja kohderyhmä tarvitsee henkilökohtaista tukea, joka vie enemmän

työaikaa esimerkiksi tulkkaustarpeen vuoksi. Muiden keskeisten tehtävien ja hanke-toiminnan hoitamiseen on lisäksi käytettävissä jonkin verran resursseja. Henkilöstöstä kolmannes on määräaikaista, mikä haastaa toiminnan pitkäjänteistä kehittämistä.

Kotouttamisohjelman 2023–2026 toteuttaminen

Kotoutumisohjelma (vuoden 2024 loppuun asti kotouttamisohjelma) on kunnan lakisääteinen asiakirja. Vantaalla on ollut kotoutumisen edistämishjelma 2000-luvun alusta lähtien, pitkään sen nimenä oli monikulttuurisuusohjelma. Ohjelman tavoitteena on parantaa palvelujen kaupunkitasoista koordinaatiota ja saavutettavuutta. Nykyisessä ohjelmassa on neljä kärkiteemaa: kaupunki työnantajana ja työllisyyden edistäjänä, kaupunki palvelujen tarjoajana, kaupunki tavaroiden ja palvelujen hankkijana sekä kaupunki päätöksentekijänä ja osallisuuden edistäjänä. Ohjelman tavoitteet edistyvät pääosin suunnitellun mukaisesti. Monien tavoitteiden osalta edistystä tapahtuu samalla, kun uuden kotoutumislain mukaista kotoutumisohjelmaa työstehtään. Uusi ohjelma tulee muistuttamaan enemmän palvelutarjontaa, johon on koottu kaikki kunnan tarjoamat kotoutumisen alkuvaiheen palvelut. Kotoutumisohjelmaan kuuluvat muun muassa maahan muuttaneiden kotoutumissuunnitelman laatiminen, kotoutumiskoulutus sekä monikielinen yhteiskuntaorientaatio. Suomen kielen opetuksen saatavuus on osoittautunut prosessin kriittiseksi kohdaksi. Saadun selvityksen mukaan valtuustolle laaditaan kooste palveluprosessin pullonkauloista.

Hanketoiminnalla saavutettuja tuloksia

Vantaan Vanhemmat mukaan -mallissa maahan muuttaneiden kotivanhempien kotoutumista vahvistetaan siten, että heillä on mahdollisuus osallistua peruskoulun alaluokkien tai varhaiskasvatuksen lapsiryhmien toimintaan. Osallistumalla toimintaan vanhemmat oppivat suomen kieltä päivittäisissä kohtaamisissa niin lasten kuin aikuistenkin kanssa. Samalla vahvistetaan suomalaisessa yhteiskunnassa toimimista ja osallisuutta, opiskelu- ja työelämävalmiuksia sekä tuetaan jatkopolulle pääsemistä. Osallistujista 11 prosenttia on edennyt ammatillisiin tai muihin opintoihin, kymmenen prosenttia kotoutumiskoulutukseen, neljä prosenttia suomi toisena kielenä (S2) -koulutukseen ja kaksi prosenttia suoraan työelämään. Vuonna 2023 mukana oli 120 vanhempaa ja 60 lasta.

Kotoutumisen johdantojakso -hankkeella luotiin pohja yhteiskuntaorientaatiokoulutusten valmisteluun, hankintaan sekä asiakasohjaukseen. Kohderyhmänä olivat työvoiman ulkopuolella olevat, erityisesti kotivanhemmat. Hankkeen puitteissa järjestettiin omankielisiä yhteiskuntaorientaatiokursseja, joiden kielivalikoima oli vaihdellen arabia, englanti, venäjä, albania, somali ja farsi. Toiminta juurrutettiin vuoden 2024 aikana osaksi monikielisiä alkupalveluja ja työvoiman ulkopuolisten kotoutujien palveluja. Ensimmäiset hanketoiminnan jälkeiset yhteiskuntaorientaatiokoulutukset työvoiman ulkopuolella oleville käynnistyvät yhteistyössä Vantaan aikuisopiston kanssa keväällä 2025. Yhteiskuntaorientaatiokoulutusta on tarjolla myös pääkaupunkiseututasoisesti.

SMILE-hankkeessa (Vantaan perheet, yhteisöt, koulut ja palvelut uusia kotoutumisen dialogeja rakentamassa) lähtökohtana on perheiden ja yhteisöjen potentiaali kotoutumisessa. Hankkeella on saavutettu hyviä tuloksia vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevien kohdalla. Hankkeessa toteutettu työelämävalmennus tavoitti yhteensä 445 asiakasta, joista 54 prosenttia oli naisia. Asiakkaista 54 löysi valmennuksen avulla vakituisen tai määräaikaisen työpaikan ja kahdeksan ryhtyi yrittäjiksi. Koulujen potentiaali uusien perheiden tavoittamisessa ja luottamuksen rakentamisessa on tunnistettu. Neljän kumppanikoulun kanssa on kehitetty muunkielisten perheiden ja yhteisöjen kanssa tehtävää yhteistyötä. Lisäksi pyöreän pöydän yhteisödialogit ovat tuoneet yhteen yhteisöjen ja kaupungin palvelujen edustajia.

Kaksisuuntainen kotoutuminen

Kotoutumisen kaksisuuntaisuudessa olennaista on vantaalaisen tervetulokulttuurin edistäminen. Toimialojen yhteistyönä kehitetään muun muassa Welcome to Vantaa -tilaisuuksia ja parannetaan viestintää. Lisäksi toimenpiteitä kohdennetaan myös niin sanottuun kantaväestöön, kaupungin työntekijöihin, vantaalaisiin yrityksiin sekä alueen muihin toimijoihin. Keskeisenä tavoitteena on tukea asiakkaiden omatoimijuutta ja aktiivisuutta. Asiakkaille on kerrottava, miten he voivat myös itse edistää omaa tilannettaan. Tiedon jakaminen on keskeinen neuvontapalvelujen tehtävä. Kieli- ja digiosaaminen ovat tärkeitä osallisuuden ja työllistymisen mahdollistajia.

Valmistautuminen kotoutumislain kokonaisuudistukseen

Vantaa on väestöltään Suomen kansainvälisin kaupunki. Vantaalle kohdistuvan maahanmuuton ja maan sisäisen muuton odotetaan jatkuvan voimakkaana myös tulevalla strategiakaudella. Vuodenvaihteessa 2023/2024 muunkielisten osuus vantaalaisista oli 26,9 prosenttia. Vantaalla puhutaan yli 120 äidinkieltä, joista yleisimmät vieraat kielet ovat venäjä, viro, arabia, albania ja somali. Muunkieliset ovat selvästi kotimaankielisiä nuorempia, eniten heitä on alle kouluikäisissä ja 30–44-vuotiaissa. Muunkielisten osuudet vaihtelevat kaupunginosittain muutamasta prosentista aina 54 prosenttiin.

Kotoutumisen edistämisen toimintaympäristössä on tapahtunut viime vuosina useita muutoksia. Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille ja vuoden 2025 alussa julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille. Vuoden 2025 alussa tuli voimaan myös kotoutumislain kokonaisuudistus, jonka tavoitteena on vahvistaa maahan muuttaneiden kotoutumista ja työllistymistä, kielitaitoa sekä osallisuutta yhteiskuntaan. Lisäksi lain tavoitteena on edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien kesken. Uudistuksella tavoitellaan myös kotoutumisen alkuvaiheen nopeuttamista ja tavoitteellisuutta, kun kotoutumissuunnitelman enimmäiskesto lyhenee kolmesta vuodesta kahteen.

Uuden kotoutumislain myötä kunnan vastuu työvoiman ulkopuolella olevien tavoittamisesta ja kotoutumisen edistämisestä kasvavat. Jatkossa kunnan tulee tarjota kotoutumispalveluja systemaattisemmin myös muun muassa kotona lapsiaan hoitaville vanhemmille. Kotivanhempien mahdollisuus opiskella suomen- tai ruotsin kieltä os aikaisesti esimerkiksi vanhempainvapaalla edistää koko perheen kotoutumista ja vanhemman myöhempää siirtymää työnhakijaksi. Varhaiskasvatuspalvelujen olisi hyvä olla osa kokonaisuutta, jotta osallistuminen koulutukseen olisi käytännössä mahdollista. Erilaisten palvelujen yhteensovittaminen ja järjestäminen helpottuvat, kun kunnilla on kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä, osaamisen kehittämisestä sekä työllisyyttä edistävästä palveluista. Eri kohderyhmille soveltuvien räätälöityjen palvelujen järjestämisessä keskeistä on yhteistyö koulutuksen järjestäjien ja järjestötoimijoiden kanssa. Kunnan on myös huolehdittava kotoutumisen edistämisen

suunnittelun ja kehittämisen yhteensovittamisesta hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevien palvelujen kanssa.

Kotoutumisen edistämisen rahoitus

Kotoutumispalvelujen valtion rahoitus tulee useasta eri lähteestä. Työhakijaksi rekisteröityneiden kotoutuja-asiakkaiden palvelut rahoitetaan osana työvoimapalvelujen valtionosuutta. Työvoiman ulkopuolella olevien kotoutuja-asiakkaiden palvelut rahoitetaan peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kautta. Lisäksi valtio korvaa esimerkiksi kansainvälistä suojelua saavien tiettyjä kustannuksia laskennallisin perustein. Laskennallista korvausta maksetaan muun muassa osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnista, kotoutumissuunnitelman laatimisesta, ohjauksesta ja neuvonnasta sekä monikielisen yhteiskuntaorientaation ja kotoutumiskoulutuksen järjestämisestä.

Kotoutumislakiin tehtiin vielä loppuvuodesta 2024 julkista taloutta vahvistavia muutoksia. Muutoksilla valtion korvauksia kunnille vähennettiin ja kuntien velvollisuutta kotoutumisen edistämisen suunnitteluun, kehittämiseen ja seurantaan kevennettiin. Laskennallisista korvauksista leikattiin vuodelta 2025 valtakunnallisesti noin kolmannes eli 58 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 rahoitusleikkaus on 52 miljoonaa euroa. Leikkausten vaikutukset tuntuvat erityisesti suurissa kaupungeissa. Vantaan osuus vuoden 2025 laskennallisen korvauksen leikkauksesta on arviolta 3,9 miljoonaa euroa ja vuoden 2026 leikkauksesta 3,6 miljoonaa euroa. Koska kotoutumista edistävissä palveluissa olevien asiakkaiden määrä on kasvanut, nostaa hallitus laskennallisten korvausten tasoa vuosille 2027 ja 2028. Näin kuntatalouteen kohdistuvat leikkaukset eivät kokonaisuutena ylitä hallituksen kehysriihen säästötavoitetta.

Kaupungin näkemyksen mukaan rahoitus ei riitä kattamaan kasvavaa palvelutarvetta. Laskennallisen korvauksen leikkaukset voivat heikentää kuntien tarjoamia palveluja ja kiihdyttää muuttoliikettä kasvukeskuksiin, erityisesti suuriin kaupunkeihin. Suuret kaupungit kantavat pääasiallisen vastuun uusista Suomeen muuttavista henkilöistä ja kasvavista asiakasmääristä kotoutumispalveluissa. Valtionosuusrahoituk-

sen tulisi vastata sekä palvelutarvetta että vastuun laajuutta. Lisäksi toiminnan voimakas sääntely lainsäädännön kautta vaikeuttaa asiakaspalvelun alueellisen tarpeen mukaista kehittämistä.

Tietojärjestelmät

Asiakastyössä hyödynnetään valtion asettaman käyttövelvoitteen piirissä olevia tietojärjestelmiä. Valtakunnallisten järjestelmien tarkoituksena on tukea kunnissa tehtävää kotoutumistyötä, parantaa tiedonvaihtoa eri toimijoiden välillä sekä tuottaa tietoa kotoutumisesta kunnallisella, alueellisella ja valtakunnallisella tasolla. Järjestelmät avautuivat kuntien käyttöön vuoden 2025 alussa, mutta varsinainen käyttövelvoite astuu voimaan 1.1.2027. Saadun selvityksen mukaan kotoutumisen asiakastietojärjestelmä ei toimi yhteen työnhakijoiden käytössä olevan asiointijärjestelmän kanssa. Tietojärjestelmissä oli vuodenvaihteessa pitkä käyttökatko, mikä aiheutti asiakaspalveluun jonoja. Arviointihetkellä järjestelmät toimivat ja syntyneitä jonoja on päästy purkamaan.

Palvelujen vaikuttavuus ja tiedolla johtaminen

Palvelujen vaikuttavuudesta ei tällä hetkellä ole saatavissa kattavaa tietoa. Seuranta-mittaristoa luodaan parhaillaan. Tarkoitus on yhteensovittaa seuranta valtakunnallisiin mittareihin. Vaikuttavuuden seuranta vaatisi mahdollisuuden hyödyntää Verohallinnon ylläpitämää tulorekisteriä. Tästä neuvotellaan parhaillaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus) ja kuutoskaupunkien kesken.

Yhteistyö ja yhdyspinnat

Kotoutumisen edistäminen on monialaista ja edellyttää eri viranomaisten ja toimijoiden yhteistyötä. Kansainvälisten asiakkaiden palveluyksikkö koordinoi kaupunkitasoisesti kotoutumisen- ja maahanmuuton palveluja. Lisäksi kotoutumista edistetään laajasti kunnan peruspalveluissa. Erityisesti varhaiskasvatuksella ja perusopetuksella on merkittävä rooli lasten kotoutumisen edistämisessä. Lisäksi korostuu kuntien ja hyvinvointialueiden välisen tiedonvaihdon sujuvuus. Saadun selvityksen mukaan yhteistyö hyvinvointialueen kanssa sujuu hyvin kotoutumista tukevien sosiaalipalvelujen osalta. Muilta osin asiakasohjauksessa on havaittavissa selkeitä haasteita. Yhteistyö

kolmannen sektorin sekä hyvinvointialueen kanssa on erityisen tärkeää niiden asiakkaiden kohdalla, joille työmarkkinoille siirtyminen ei ole ensisijainen tavoite.

Hyvä kotoutuminen on avain työllistymiseen. Vantaalla iso osa työnhakijoista on maahan muuttaneita. Keskeinen tekijä työvoiman saatavuudessa kansainvälisten rekrytointien lisäksi on alueella jo asuvien maahan muuttaneiden osaamisen hyödyntäminen. Vuodenvaihteessa kaupungille selvisi valtion etukäteen tekemien palkkatuki- ja starttirahapäätösten määrä, joilla käytännössä jo ennakoon sidottiin kaupungin koko vuoden 2025 talousarvioon tähän käyttötarkoitukseen varattu määräraha. Aiheesta voi lukea lisää arviointikertomuksen kohdasta [3.3 Työllisyyden kuntakokeilu ja valmistautuminen TE-uudistukseen](#).

Palveluista tiedottaminen

Kunta vastaa yleisestä, matalan kynnyksen ohjauksesta ja neuvonnasta siten, kuin alueen maahan muuttaneiden palvelutarve edellyttää. Vantaan kaupunki tiedottaa maahan muuttaneille suunnatuista palveluista [kaupungin verkkosivuilla](#). Sivustolle viedään kotoutumisohjelman sisältöjä, jotka ohjaavat asiakasta elämäntilannelähtöisesti. Palvelukokonaisuudelle valmistellaan parhaillaan viestintäsuunnitelmaa. Viestinnässä on tarkoitus hyödyntää perinteisten viestintäkanavien lisäksi sosiaalista mediaa.

Johtopäätökset:

Kansainvälisten asiakkaiden palveluyksikkö koordinoi kaupunkitasoisesti kotoutumisen- ja maahanmuuton palveluja. Palvelukokonaisuus kytkeytyy kiinteästi kunnan muuhun palvelutuotantoon, kuten osaamisen ja työllisyyden kehittämiseen. Hyvinvointialueyhteistyö sujuu hyvin kotoutumista tukevien sosiaalipalvelujen osalta, mutta muutoin asiakasohjauksessa on havaittavissa selkeitä haasteita. Valtion rahoitusleikkaukset vaikuttavat erityisesti suuriin kaupunkeihin, jotka kantavat pääasiallisen vastuun uusista Suomeen muuttavista henkilöistä ja kasvavista asiakasmääristä kotoutumispalveluissa.

Lakisääteisissä kotoutumisen asiakaspalvelutehtävissä työskentelee kaupungilla noin 100 henkilöä. Asiakaspalvelun kokonaisresursointi on mitoitettu parempaan suhdan-

netilanteeseen. Keskimääräinen asiakasmitoitus oli arviointihetkellä 170–180 asiakasta työntekijää kohden. Kohderyhmä tarvitsee henkilökohtaista palvelua, joka vie enemmän työaikaa esimerkiksi tulkkaustarpeen vuoksi. Jatkossa työntekijäkohtaisten asiakasmäärien odotetaan pienentyvän.

Asiakastyössä hyödynnetään valtion asettaman käyttövelvoitteen piirissä olevia tietojärjestelmiä, joiden yhteen toimivuudessa on vielä haasteita. Valtakunnallisten järjestelmien tarkoituksena on tukea kunnissa tehtävää kotoutumistyötä, parantaa tiedonvaihtoa sekä tuottaa tietoa kotoutumisesta. Järjestelmät avautuivat kuntien käyttöön vuoden 2025 alussa, mutta varsinainen käyttövelvoite astuu voimaan 1.1.2027.

Hyvä kotoutuminen on avain työllistymiseen. Vantaalla iso osa työnhakijoista on maahan muuttaneita. Keskeinen tekijä työvoiman saatavuudessa kansainvälisten rekrytointien lisäksi on alueella jo asuvien maahan muuttaneiden osaamisen hyödyntäminen. Vuodenvaihteessa kaupungille selvisi valtion etukäteen tekemien palkkatuki- ja starttirahapäätösten määrä, joilla käytännössä jo ennakoon sidottiin kaupungin koko vuoden 2025 talousarvioon tähän käyttötarkoitukseen varattu määräraha.

Suosituksset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että kotoutumispalvelujen henkilöstömäärä on mitoitettu nykyistä parempaan suhdannetilanteeseen. Heikko suhdannetilanne on kasvattanut asiakasmääriä ja työntekijäkohtaista asiakasmitoitusta. Tarkastuslautakunta korostaa asiakasmitoituksen kohtuullistamisen merkitystä työntekijöiden jaksamisen ja asiakkaiden tehokkaan kotoutumisen turvaamisen kannalta. Tarkastuslautakunta on huolissaan valtion rahoitusleikkauksista. Hyvä kotoutuminen on avain työllistymiseen ja sitä kautta kuntien elinvoiman kasvattamiseen. Tarkastuslautakunta painottaa edunvalvonnan tärkeyttä, jotta kunnat saisivat käyttöoikeudet tulorekisteriin ja vaikutettua käyttövelvoitteen piirissä olevien tietojärjestelmien toimivuuteen. Yhteistyöhön hyvinvointialueen kanssa tulee panostaa, jotta sujuva asiakasohjaus saadaan turvattua.

4 KASVATUS JA OPPIMINEN

4.1 Perusopetus

Perusopetuksen palvelualue kuuluu kasvatuksen ja oppimisen toimialaan. Palvelualue vastaa suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä. Suomenkielisiä peruskouluja on Vantaalla 41 ja niissä on yhteensä noin 24 000 oppilasta. Perusopetuksen oppiaineet ja tuntijako määritellään valtioneuvoston asetuksella. Opetushallituksen valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteet on määräys, jonka pohjalta tehdään paikalliset opetussuunnitelmat. Vantaalla on Vantaan suomenkielisten peruskoulujen yhteinen opetussuunnitelma, ja sitä täydentävät koulujen omat opetussuunnitelmat.

Henkilöstö

Henkilöstön saatavuus ja kelpoisuus

Oheisissa taulukoissa on kuvattuna palvelualueen henkilöstön saatavuutta ja kelpoisuutta eri perusopetuksen henkilöstöryhmissä vuosina 2023 ja osittain 2024. Rekrytointitiedot vuodelta 2024 ovat elokuun 2024 tilanteesta. Kelpoisuutta kuvaavat tiedot ovat lokakuulta 2024.

Taulukko: Perusopetuksen rekrytoinnit 2023 ja 2024 elokuun lopun tilanteessa.

Vuosi 2023	Paikkoja auki	Kaikki hakijat	Kelpoiset hakijat	Täyttämättä jättämiset
Vakinaiset	323	2 243	1 467	137
Määräaikaiset	549	2 901	867	195
Vuosi 2024	Paikkoja auki	Kaikki hakijat	Kelpoiset hakijat	Täyttämättä jättämiset
Vakinaiset	376	2 703	1 400	170
Määräaikaiset	401	3 486	807	169

Taulukko: Kelpoisuus suomenkielisen perusopetuksen henkilöstöryhmissä 2024.

	kelpoinen	ei kelpoinen	kelpoinen	ei kelpoinen
Erityisluokanopettaja	107	73	59,8 %	40,8 %
Erityisopettaja	145	19	88,4 %	11,6 %
Lehtori	516	53	90,7 %	9,3 %
Luokanopettaja	535	113	82,6 %	17,4 %
Päätoiminen tuntiopettaja	97	204	32,2 %	67,8 %
Sivutoiminen tuntiopettaja	3	21	12,5 %	87,5 %

Hakijoita opettajan tehtäviin on ollut kohtalaisesti, mutta palvelualue on huolissaan siitä, että pätevien opettajien saatavuus on alkanut heikentyä viime vuosina. Erityisluokanopettajia on ollut jo pidemmän aikaa heikommin saatavilla, mutta saatavuus on heikentynyt muissakin henkilöstöryhmissä. Suuremmissa henkilöstöryhmissä pätevien opettajien osuudessa ei ole merkittävää muutosta vuosien 2023 ja 2024 välillä.

Oppilaiden lukutaidon parantaminen tavoitteena

Vuonna 2024 kaupungin sitovana strategisena tavoitteena oli parantaa peruskoulun oppilaiden luku- ja matemaattisia taitoja. Lukutaitoa mitattiin 2.- ja 7.-luokkalaisille tehtävällä lukuseulatestillä. Testi tehtiin erikseen suomi äidinkielenä oppimäärän (S1) ja suomi toisena kielenä (S2) oppimäärän oppilaille. Matemaattisia taitoja mittaavaa FUNA-testiä ei tehty vuonna 2024. Lukutaidon parantamistavoitteen mittarina oli, että suoritustasoltaan alimpaan viidennekseen kuuluu vuonna 2024 pienempi prosenttiosuus oppilaista kuin edellisessä testissä. Jos oppilas kuuluu alimpaan viidennekseen, se ennakoii vaikeuksia saavuttaa peruskoulun oppiaineiden tavoitteet. Oheisessa taulukossa on koottuna tavoitteen mittarit ja toteumat vuonna 2024.

Taulukko: 2.- ja 7.-luokkalaisten lukuseulatestitulokset 2024.

Kohderyhmä			Kohderyhmä		
<i>2.-luokkalaiset</i>	S1	S2	<i>7.-luokkalaiset</i>	S1	S2
Lähtötaso alimpaan viidennekseen kuuluvien osuus vuosi 2022	24 %	61 %	Lähtötaso alimpaan viidennekseen kuuluvien osuus vuosi 2021	30 %	74 %
Tavoitetaso (-4 %)	20 %	57 %	Tavoitetaso (-4 %)	26 %	70 %
Toteuma	32 %	80 %	Toteuma	23 %	68 %

Mittaustulokset osoittavat, että 2.-luokkalaisista S1- ja S2-oppilaista kuului nyt selvästi suurempi osuus taitotasoltaan alimpaan viidennekseen. Sen sijaan 7.-luokkalaisille S1- ja S2-oppilaille asetetut tavoitteet saavutettiin. Mittaustuloksia käsitellään myös arviointikertomuksen kohdassa [4.2 Vieraskielisten oppilaiden tukeminen suomenkielisissä perusopetuksessa](#).

Kehittämistoimia lukutaidon parantamiseksi

Alkuopetuksessa lisättiin syksyllä 2023 tunteja S1- ja S2-oppilaiden matematiikan ja äidinkielen alkuopetukseen. Ensimmäisen luokan oppilaat saivat yhden lisäviikkotunnin suomen kielen opetusta ja toisen luokan oppilaat puolestaan yhden lisäviikkotunnin matematiikan opetusta. Myös Lukukeskuksen kanssa kehitetään systemaattisesti lukuinnostusta koulussa ja kotona sekä haetaan keinoja tukea erityisesti monikielisiä perheitä lukuharrastuksessa. Lukuseulatestien testitulosten perusteella kohdennetaan tukea entistä paremmin sitä tarvitseville oppilaille. Lisäksi läksytuki toteutui kaikilla kouluilla vuoden 2024 alusta lukien.

Kiusaamisen ehkäiseminen

Oppilaiden hyvinvoinnin parantaminen ja kiusaamisen vähentäminen oli sekä kaupungin strategisena tavoitteena että peruskoulun omana tulostavoitteena. Oppilaiden hyvinvointia seurataan peruskouluissa Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kouluterveyskyselyn avulla. Se toteutetaan joka toinen vuosi 4.- ja 5.-luokkien sekä 8.- ja 9.-luokkien oppilaille. Lisäksi hyvinvoinnin säännölliseen seurantaan on kuluvaksi strategiakaudeksi otettu käyttöön verkossa toimiva School Day -palvelu 4.- ja 7.-vuosiluokkien oppilaille. Palvelussa oppilaille esitetään hyvinvointia koskevia kysymyksiä ja vastauksista voi poimia esimerkiksi kuukausittaisia kehityskohtia. Koulut tekevät myös omia hyvinvointikyselyitä osana yhteisöllisen opiskeluhuollon toimenpiteitä. Lapsilta ja nuorilta kerättävän kokemustiedon lisäksi hyvinvoinnin seuraamiseen käytetään myös muita mittareita, kuten oppilaiden poissaoloja sekä opiskeluhuollon omavalvontatietoja. Kouluterveyskysely tehtiin viimeksi 2023.

Kiusaamisen kokemusten mittaamisessa on huomattava, että kiusaamisen yleisyyteen vaikuttavat monet lasten ja nuorten kasvuympäristöön liittyvät ilmiöt sekä yhteis-

kunnalliset muutokset. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittymisen osalta muutoksen mittaaminen on haastavaa. Käytettävissä olevat mittarit tuottavat poikkileikkaustietoa, eivätkä mahdollista samojen oppilaiden taitojen kehittymisen seuraamista.

Kouluterveyskyselyssä ja School Day -kyselyissä on saatu Vantaan peruskouluissa seuraavia tuloksia.

Taulukko: Kouluterveyskyselyn ja School Day -kyselyn tuloksia.

Kouluterveyskysely		
<i>Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa</i>	2021	2023
4.–5.-luokkalaiset	9,4 %	10,8 %
8.–9.-luokkalaiset	5,1 %	8,2 %
School Day-kysely		
<i>Luokassani ei ole kiusaamista</i>	Syksy 2023	Kevät 2024
4.-luokkalaiset	67 %	69 %
7.-luokkalaiset	70 %	64 %
<i>Koulussani puututaan kiusaamiseen</i>		
4.-luokkalaiset	76 %	75 %
7.-luokkalaiset	66 %	61 %

Kouluterveyskysely osoittaa koulukiusaamisen lisääntyneen Vantaan peruskouluissa kahden vuoden aikana. School Day -kyselyn tulokset noudattelevat pääasiassa kouluterveyskyselyn havaintoja. Vuoden 2023 kouluterveyskyselyn perusteella positivistia oli, että suurin osa vantaalaisista lapsista ja nuorista on tyytyväisiä elämäänsä ja pitää koulunkäynnistä. Erityisenä huolena taas paljastui lasten ja nuorten kasvuympäristön turvallisuuden heikkeneminen. Aiempaa useampi vantaalainen peruskoululainen kokee kiusaamista ja häirintää koulussa sekä syrjintää ja väkivallan uhkaa koulussa tai vapaa-ajalla. Lisäksi ahdistuksen ja uupumuksen tunteet olivat yläkouluikäisillä lisääntyneet.

Toimenpiteitä kiusaamisen ehkäisemiseksi

Kiusaamisen vastaisen työn toimintatapoja kehitetään peruskouluissa jatkuvasti.

Vantaalla otettiin käyttöön kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen toimenpideohjelma

elokuussa 2022. Toimenpideohjelma luo rakenteet koulujen systemaattiselle ennaltaehkäisevälle työlle ja antaa ohjeet kiusaamiseen puuttumiseen. Ohjelma sitouttaa kouluja ja henkilökuntaa kiusaamisen vastaiseen työhön ja yhtenäistää koulujen kiusaamisen vastaista työtä. Ohjelman jalkauttamista ja juurruttamista jatketaan edelleen.

Keväällä 2024 käynnistettiin kohdennettua tukea niille kouluille, joissa kouluterveyskyselyn tulokset kiusaamisen osalta olivat heikompia. Kuluvan lukuvuoden aikana keskityttiin erityisesti vahvistamaan kiusaamisen vastaista toimintakulttuuria, tukemaan koulukohtaisten kiusaamiseen puuttumisen tiimien osaamista sekä kehittämään kiusaamisen selvittelyprosessia ja sen kirjaamisen toimintatapoja. Sosiaalisessa mediassa tapahtuviin kiusaamis- ja häirintätilanteisiin tarjotaan apua Someturvapalvelussa. Palvelu on käytössä 3.–9.-luokkalaisilla ja heidän huoltajillaan sekä koulujen henkilöstöllä. Perusopetuksessa otettiin maaliskuussa 2024 käyttöön uusi ohjeistus mobiililaitteiden käytöstä. Ohjeen yhtenä tavoitteena on vaikuttaa kiusaamista vähentävästi. Jokaisessa vantaalaisessa koulussa sovitaan lukuvuosittain toimintatavat mobiililaitteiden käytöstä. Kouluja suositellaan osallistamaan oppilaita mobiililaitteiden käyttöön liittyvien yhteisten käytäntöjen suunnitteluun.

Oppilaiden hyvinvoinnin tukeminen

Oppilaiden hyvinvointia tuetaan peruskouluissa monialaisessa yhteistyössä. Kouluissa on koulukohtaiset opiskelijahuoltoryhmät ja kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen tiimi, monikieliset ohjaajat ja koulunuorisotyöntekijät.

Uusin oppilaiden hyvinvointia tukeva ryhmä kouluvalmentajat on pilottihanke, joka aloitettiin elokuussa 2023, kun 11 kouluvalmentajaa alkoi työskennellä vantaalaisissa kouluissa. Kouluvalmentaja ei tee opetustyötä, vaan hänen tehtävänsä on olla helpposti lähestyttävä aikuinen, jolla on aikaa kuunnella oppilaiden huolia. Kouluvalmentajien työstä saatiin marraskuussa 2023 ja keväällä 2024 tehdyissä kyselyissä hyvin positiivista palautetta. Palautteissa todettiin muun muassa, että oppilaat tunsivat kouluvalmentajien toiminnan parantaneen koko koulun ilmapiiriä ja oppilaat kokivat saavansa heiltä tärkeää tukea omiin huoliinsa ja myös oppimiseen liittyvissä asioissa.

Kouluvalmentajat on palkattu opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella. Kouluvalmentajien palkkaukseen on saatu uutta hankerahoitusta ja työ jatkuu lukuvuonna 2024–2025. Tavoite on saada kouluvalmentajia vakinaistettua ja määrää lisättyä.

Vantaan kouluissa on käytössä laajasti osallisuusrakenteita, kuten oppilaskunnat, tu-kioppilaat ja opiskeluhuoltotyöryhmän oppilasjäsenet, joiden kautta oppilaat osallistuvat itse koulujen hyvinvointityöhön. Oppilaiden osallistumista, osallistamista ja vuorovaikutustaitoja tuetaan myös oppilaiden ryhmäytymisellä. Ryhmäytymisessä oppilaiden toisiinsa tutustumista ja vuorovaikutusta tuetaan tietoisesti. Ryhmäytymisen tukena käytetään myös muita toimintamalleja, kuten erillisiä ryhmäytymispäiviä lukuvuoden alkaessa ja säännöllisiä tunne- ja vuorovaikutustunteja.

Hyvinvointialueyhteistyö

Vuoden 2023 alusta opiskeluhuollon palvelut siirtyivät hyvinvointialueen toteuttamisvastuulle. Opiskeluhuollon työntekijät työskentelevät edelleen kouluilla. He osallistuvat sekä yhteisölliseen että yksilökohtaiseen opiskeluhuoltotyöhön toimimalla koulu-kohtaisissa opiskeluhuoltotyöryhmissä yhdessä koulujen henkilökunnan kanssa. Yhteistyörakenteet hyvinvointialueen perusopetuksen ja opiskelijahuoltopalvelujen kanssa on luotu ja yhteistyötä kehitetään edelleen.

Opiskeluhuollon resurssitilanne on hieman parantunut vuonna 2024 verrattuna vuoteen 2023. Palveluihin pääsy on resurssitilanteen kohentumisen myötä myös parantunut laajoja määräaikaista terveystarkastuksia lukuun ottamatta.

Johtopäätökset:

Omissa tavoitteissaan ja toimenpiteissään perusopetuksen palvelualue on vuonna 2024 erityisesti pyrkinyt tukemaan koko kaupungin tasolla strategisiksi tavoitteiksi nostettuja oppilaiden luku- ja matemaattisten taitojen parantamista ja oppilaiden hyvinvoinnin parantamista.

Henkilöstön saatavuus on ollut kohtalainen, mutta pätevien opettajien saatavuus on alkanut heikentyä jokaisessa opetuksen ammattiryhmässä. Tämän myötä kouluissa on enemmän opettajia, joilla ei ole muodollista pätevyyttä tehtävään.

Yhtenä sitovana strategisena tavoitteena vuodelle 2024 oli koululaisten luku- ja maattisten taitojen parantaminen. Lukemisen ja matematiikan opetusta kehitettiin perusopetuksessa monin eri tavoin eri luokka-asteilla. Lukuseulatestien tulokset osoittivat, että testattavien 2.-luokkalaisten oppilaiden lukutaitotulokset olivat lukuvuonna 2023–2024 heikentyneet edellisistä tuloksista. Sen sijaan 7.-luokkalaisten oppilaiden lukutaitotulokset olivat parantuneet edellisestä mittauksesta. Kehitystyö oppilaiden lukutaidon parantamiseksi jatkuu ja saatujen tulosten perusteella oppimisen tukea kohdennetaan tehokkaammin sitä eniten tarvitseville kouluille ja oppilaille. Matematiikan testejä ei vuonna 2024 tehty.

Myös oppilaiden hyvinvoinnin tukeminen ja kiusaamisen ehkäisy oli kaupungin strateginen tavoite vuonna 2024. Kaikilla kasvatuksen ja oppimisen palvelualueilla on otettu käyttöön kiusaamisen ehkäisemisen toimenpideohjelma. Ohjelma sitouttaa kouluja ja henkilökuntaa kiusaamisen vastaiseen työhön ja yhtenäistää koulujen kiusaamisen vastaista työtä. Oppilaiden hyvinvoinnin tukena on peruskouluissa monialaisista ammattiryhmistä koostuvia tukiverkkoja ja oppilailla on mahdollisuus itse osallistua hyvinvointinsa edistämiseen. Oppilaille pidetään säännöllisesti tunne- ja vuorovaikutustunteja ja sosiaalisen median kautta tapahtuvaa kiusaamista pyritään ehkäisemään someturvapalvelulla. Kouluvalmentajatoiminta, joka alkoi ulkopuolisella hankerahalla syksyllä 2023 sai hyvin positiivista palautetta lyhyessä ajassa. Hanke sai lisärahoitusta lukuvuodelle 2024–2025 ja tavoitteena on toiminnan laajentaminen ja vakinaistaminen.

Joka toinen vuosi tehtävän kouluterveyskyselyn ja kuukausittain tehtävien School Day -kyselyjen perusteella oppilaiden kiusaamisen kokemukset ovat lisääntyneet Vantaan peruskouluissa. Kouluterveyskyselyssä tuotiin kuitenkin positiivisena asiana esille, että suurin osa Vantaan peruskoululaista voi hyvin ja on kiinnostunut koulunkäynnistä. Nyt saatujen kokemusten ja kyselytulosten perusteella jatketaan toimenpiteitä ja kohdistetaan erityisesti tukea kouluille, joissa kiusaamista esiintyy enemmän.

Suosituksset:

Tarkastuslautakunta on huolissaan 2.-luokkalaisten lukutaitotulosten selvästä huonontumisesta ja oppilaiden kokemasta kiusaamisen lisääntymisestä Vantaan peruskouluissa. Tarkastuslautakunta toteaa, että saatujen tulosten ja kokemusten pohjalta pitää aloitettuja toimenpiteitä vahvistaa ja jatkaa kehitystyötä uusien keinojen löytämiseksi. Toimenpiteiden vaikuttavuutta tulee myös seurata. Tarkastuslautakunta yhtyy perusopetuksen palvelualueen huoleen pätevien opettajien saatavuuden heikkenemisestä.

4.2 Vieraskielisten oppilaiden tukeminen suomenkielisissä peruskouluissa

Vieraskieliset oppilaat Vantaan suomenkielisissä peruskouluissa

Vantaalla on 41 suomenkielistä peruskoulua, joissa on yhteensä yli 8 000 vieraskielistä oppilasta, eli yli 33 prosenttia kaikista oppilaista. Kouluittain vaihtelu on suurta, suurin suhteellinen osuus vieraskielisiä oppilaita on Kytöpuiston koulussa (yli 80 prosenttia) ja pienin Ylästön koulussa (noin 6 prosenttia). Vantaan peruskoulujen vieraskieliset oppilaat puhuvat yli 100 eri äidinkieltä. Suurimmat vieraskieliset kieliryhmät ovat venäjä, arabia, viro, albania ja somali.

Seuraavassa taulukossa on vertailutietoa vieraskielisten oppilaiden määristä pääkaupunkiseudun kaupunkien ja Tampereen osalta. Vantaan tiedot ovat vuodelta 2024 ja muiden kaupunkien tiedot on saatu kaupunkien tarkastustoimilta 2023.

Taulukko: Vieraskieliset oppilaat peruskouluissa, suuret PKS-kaupungit ja Tampere.

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Tampere
Kaikki oppilaat	43 777	31 117	24 070	18 520
Vieraskielisiä oppilaita	11 468	8 708	8 285	3 236
Vieraskielisten oppilaiden osuus %	26,1 %	27,9 %	34,4 %	17,5 %

S2-opetus

Vieraskielisten oppilaiden kielenoppimisen erilaiset tarpeet huomioidaan Vantaan suomenkielisissä peruskouluissa tarjoamalla mahdollisuus opiskella Suomi toisena kielenä (jatkossa S2) -oppimäärää, joka on yksi äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen

oppimääristä. Vantaalla peruskoulussa suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärää voi opiskella oppilas, jonka äidinkieli ei ole suomi tai hänellä on monikielinen tausta.

Oppilaan tarpeen S2-oppimäärään määrittävät oppilasta opettavat opettajat yhdessä. Oppimäärän tarpeeseen vaikuttaa oppilaan suomen kielen taso kielen eri osa-alueilla (puhuminen, lukeminen, kuullun ymmärtäminen, kirjoittaminen, rakenne ja sanasto) ja opetuksen tarve. Oppilaan S2-opetuksen tarpeen määrittämiseen ei ole yksittäistä arviointimenetelmää tai testiä, vaan perusteena on oppilaan kielitaidon arviointi opetustilanteissa. Oppimäärästä tulee keskustella huoltajien kanssa viimeistään ensimmäisen luokan arviointikeskustelussa tai oppilaan aloittaessa koulunkäynnin Vantaalla. Oppilaan huoltajalla on oikeus päättää lapsensa oppimäärä ja huoltajalle pitää antaa riittävästi tietoa päätöksentekoa varten. Huoltajille on annettava esimerkiksi riittävä tieto S1- ja S2-oppimääristä ja niiden vaikutuksesta jatko-opintoihin. Oppimäärän valintaprosessia ollaan uudistamassa lukuvuonna 2025–2026 siten, että huoltajat saavat enemmän tietoa ja opettajat enemmän välineitä sopivan oppimäärän suosittamiseen. Koulu päättää, miten se järjestää S2-opetuksen. Opetus järjestetään joko samassa opetusryhmässä S1-oppilaiden kanssa, erillisessä S2 -opetusryhmässä tai sekä samassa että erillisessä opetusryhmässä. Tavat voivat vaihdella jaksoittain tai lukuvuosittain.

Valmistava opetus

Perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu kaikille esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttotaustaisille lapsille ja nuorille, joilla ei ole vielä tarvittavia kielellisiä valmiuksia esi- tai perusopetuksessa opiskeluun. Opetukseen voivat osallistua sekä vasta maahan muuttaneet että Suomessa syntyneet maahanmuuttotaustaiset lapset ja nuoret. Käytännössä koulussa osallistujat ovat juuri Suomeen muuttaneita, esiopetuksessa lapsi saattaa olla Suomessa syntynyt, mutta ei ole osallistunut varhaiskasvatukseen.

Valmistavan opetuksen laajuus vastaa yhden lukuvuoden oppimäärää. Opetusta annetaan 6–10-vuotiaille 900 tuntia ja tätä vanhemmille oppilaille vähintään 1 000 tuntia. Oppilas voi siirtyä perusopetukseen jo ennen valmistavan opetuksen tuntimäärien täyttymistä, mikäli hänellä arvioidaan olevan siihen riittävät valmiudet.

Valmistavaan opetukseen haetaan Vantaalla perusopetuksen aluekoordinaattorien kautta. Vantaalla on seitsemän aluekoordinaattoria, joista kolme vastaa valmistavan opetuksen oppilaaksiotosta. Aluekoordinaattori tukee vieraskielisiä perheitä valmistavan opetuksen hakuprosessissa. Ennen valmistavan opetuksen aloitusta valmistavan opetuksen opettaja sopii perheen kanssa Tervetuloa-tapaamiset (kaksi tapaamista), joissa huolehditaan muun muassa Wilman käyttöönotosta. Huoltajien kanssa tehdään tämän jälkeenkin jatkuvaa yhteistyötä.

Valmistavan opetuksen toteutus

Valmistava opetus toteutetaan 1. vuosiluokan oppilaille inklusiivisesti (kaikki oppilaat opiskelevat samassa ryhmässä) yleisopetuksen ryhmissä ja 2.–9. vuosiluokan oppilaille ryhmämuotoisesti alueella. Valmistavaa opetusta annetaan enintään vuoden ajan. Valmistavan opetuksen oppilaat opiskelevat mahdollisimman varhaisessa vaiheessa suomenkielisyysryhmissä niitä aineita, joissa he pärjäävät alkeiskielitaidolla. Perusopetukseen valmistavan opetuksen tärkein tavoite on suomen kielen oppiminen.

Kieli- ja kulttuuriryhmien opetuksen ja kielitietoisien toimintakulttuurin kehittäminen

Jokaisessa Vantaan peruskoulussa on kielitietoisuusvastaava, joka edistää kielitietoista toimintakulttuuria omalla koulullaan. Tähän kuuluu koulun kielitietoisien toimintakulttuurin suunnittelu yhdessä koulun johtoryhmän kanssa sekä kielitietoisien toiminnan ja pedagogiikan aktiivinen kehittäminen. Lisäksi kielitietoisuusvastaava opastaa kouluyhteisönsä jäseniä kielitietoiseen toimintatapaan, seuraa ajankohtaista keskustelua kielitietoisuudesta ja ylläpitää keskustelua omassa työyhteisössään. Työnsä tueksi he saavat koulutusta ja vertaismentorointia.

Vieraskielisten oppilaiden ja oppilaiden vanhempien tukihenkilöitä

Aluekoordinaattori ohjaa, tukee ja neuvoo vieraskielisiä vanhempia valmistavan opetuksen hakuprosessissa.

Monikieliset ohjaajat eivät ole opettajia, mutta tukevat perhettä ja oppilaita monissa koulunkäyntiin liittyvissä asioissa. Jokaisella monikielisellä ohjaajalla on vastuullaan useampi koulu, mutta he viettävät viikossa eniten aikaa siinä koulussa, jossa tarve on suurin. Ohjaajat puhuvat suomen lisäksi albanian, arabian, somalin, viron tai venäjän kieltä. Ohjaajat tukevat sekä oppilaita että oppilaiden perheitä ja tekevät yhteistyötä muiden nuorille palveluita tarjoavien tahojen kanssa. Ohjaajilta vaaditaan paitsi suomen ja toisen työskentelykielen erinomaista taitoa, myös soveltuva korkeakoulututkinto. Toiminta alkoi vuonna 2020 ja vuonna 2024 monikielisiä ohjaajia oli 19, joista 9 vakinaista.

Opetuksen tukitoimet

Oppilaan oman äidinkielen opetus

Oppilaan oman äidinkielen opetus on perusopetusta täydentävää opetusta, ja sitä annetaan kaksi vuosiviikkotuntia. Oman äidinkielen opetus tukee oppilaan kielellistä ja kulttuurista identiteettiä ja suomen kielen oppimista sekä luo pohjaa toimivalle monikielisyydelle. Opetus on vapaaehtoista ja siihen pitää itse hakea. Oppilaan oman äidinkielen opetuksessa tavoitteena on tehdä yhteistyötä äidinkielen eri oppimäärien sekä muiden aineiden opetuksen kanssa. Vantaalla järjestetään oman äidinkielen opetusta tällä hetkellä noin 40 kielessä. Oppilaan omalla äidinkielellä annettavaa tukiovetusta pyritään myös järjestämään mahdollisuuksien ja oppilaiden tarpeiden mukaan.

Läksytuki

Läksytuki alkoi vuonna 2024 systemaattisesti kaikissa Vantaan peruskouluissa. Tällä tuetaan erityisesti muunkielisiä oppilaita, joiden vanhemmilla ei ole tarpeeksi kielitaitoa tukea lastensa koulunkäyntiä.

Samanaikaisopetus oppilaan omalla äidinkielellä

Omalla äidinkielellä annettava samanaikaisopetus on johonkin oppiaineeseen suunnattu täsmätuki, esimerkiksi kuusi viikkoa matematiikan tunneilla tietyinä viikonpäivinä. Tätä on pienimuotoisesti kokeiltu joissain Vantaan kouluissa.

Muu samanaikaisopetus

Muuta kuin omalla äidinkielellä annettavaa samanaikaisopetusta käytetään kouluilla muuten laajasti, esimerkiksi historian opettaja ja S2-opettaja voivat opettaa yhdessä historian tunnilla. Tai voi olla kaksi luokanopettajaa, jotka opettavat yhdessä kahta ryhmää.

Matematiikan ja suomen kielen lisätunti

Tässä yhteydessä voi mainita vielä kaikkia peruskoulun oppilaita koskevan äidinkielen ja matematiikan oppimisen vahvistamista koskevan toimenpiteen. Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan strategisena tavoitteena vuosina 2022–2025 on varmistaa riittävä ja oikea-aikainen tuki kaikille oppilaille. Tähän liittyen perusopetuksessa halutaan vahvistaa lasten ja nuorten suomen kielen ja matematiikan perustaitoja. Lukutaidon ja matematiikan perustaitojen vahvistamisen tarve nousi esiin myös vuonna 2022 tehdyn PISA-tutkimuksen tuloksissa. Osaamisen perusta rakennetaan koulun aloitusvaiheessa, joten syksystä 2023 alkaen ensimmäiselle luokalle lisättiin yksi viikkotunti suomen kielen opetusta ja toiselle luokalle yksi viikkotunti matematiikan opetusta.

Oppilaiden tukemisen ja kielitaidon kehittämistavoitteet Vantaan kaupunkistrategiassa

Vantaan kaupunkistrategiassa 2022–2025 todetaan yleisesti: ”Koulutuksen nivelvaiheisiin on kiinnitettävä huomiota ja kielitaitoa on vahvistettava niin aikuiskoulutuksessa kuin yleissivistävässä S2- ja R2-kielten (suomi tai ruotsi toisena kielenä) opetuksessa.” Strategiassa on valtuustokaudelle asetettu tavoite: ”Tuetaan oppijan tarpeisiin pohjautuvaa oppimista ja mahdollisuuksia edetä omien edellytystensä mukaan.”

Lukutaidon kehittyminen strategisena vuositavoitteena ja tavoitteen toteutuminen

Vantaan kaupungin yhtenä strategisena tavoitteena on vuosina 2022–2024 seurattu 2.-luokkalaisten lukutaidon kehitystä lukuseulatestillä. Tavoitteena on vuosittain ollut, että suoritustasoltaan alimpaan viidennekseen kuuluvien oppilaiden määrä vähenisi vuosittain. Jos oppilas kuuluu alimpaan viidennekseen, se ennakoii vaikeuksia saavuttaa peruskoulun oppiaineiden tavoitteet. Vuonna 2024 seurattiin myös 7.-luokkalaisten lukutaitoa. Lukutaidon kehitys on edelleen tavoitteena vuodelle 2025. Oheisissa taulukoissa on kerättyä lukutaitotavoitteen tavoitetasot ja toteumat vuosilta 2022–2024.

Taulukko: Lukutaitotavoitteen toteutuminen 2022–2024.

Kohderyhmä	2022			Kohderyhmä	2023	
2.-luokkalaiset	S1	S2		2.-luokkalaiset	S1	S2
Lähtötaso vuosi 2020	23 %	69 %		Lähtötaso vuosi 2022	24 %	61 %
Tavoitetaso	Piennenee	Piennenee		Tavoitetaso (-3 %)	21 %	58 %
Toteuma	24 %	61 %		Toteuma	28 %	64 %
Kohderyhmä	2024			Kohderyhmä	2024	
2.-luokkalaiset	S1	S2		7.-luokkalaiset	S1	S2
Lähtötaso vuoden 2022 loppu	24 %	61 %		Lähtötaso vuosi 2021	30 %	74 %
Tavoitetaso (-4 %)	20 %	57 %		Tavoitetaso (-4 %)	26 %	70 %
Toteuma	32 %	80 %		Toteuma	23 %	68 %

Vuonna 2022 saavutettiin 2.-luokkalaisten S2-oppilaiden osalta tavoitetaso, mutta vuosina 2023 ja 2024 lukutaito heikkeni kaikkien 2.-luokkalaisten osalta. Erityisen paljon heikkenivät vuonna 2024 2.-luokkalaisten S2-oppilaiden lukutaitotulokset. Toisaalta 7.-luokkalaisten oppilaiden lukutaitotulokset olivat parantuneet lähtötasosta ja ylittivät asetetun tavoitetason.

Monikielisten oppilaiden kehittämisohjelma vuosille 2024–2027

Vuonna 2024 kaupungin strategisena tavoitteena oli monikielisten oppilaiden oppimisvalmiuksien ja suomen kielen (ruotsin kielen) osaamisen parantaminen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Tavoitteen mittarina oli laatia vuoden 2024 aikana monikielisten oppijoiden kehittämisohjelma varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Kehittämisohjelma saatiin laadittua vuoden 2024 aikana. Seuraavassa taulukossa on esitetty ohjelman perusopetusta koskevia toimenpiteitä.

Taulukko: Monikielisten oppilaiden kehittämisohjelman tavoitteita.

Toimenpide	Toteutus
Läksytuki kaikissa peruskouluissa	Toteutui vuoden 2024 aikana.
Vieraskielisten huoltajien huomioiminen viestinnässä	Toteutetaan monikielisten ohjaajien kautta ja lisäksi enemmän selkoviestintää.
S2 oppimäärän valinta	Systemaattisempi tarkastelu, käytäntöjen yhtenäistäminen, opettajille enemmän välineitä oikean oppimäärän suosittamiseen ja huoltajille enemmän tietoa oppimäärän valinnasta.
Tiedolla johtaminen	Toimenpideohjelmalle palkataan toimialatasoinen erityisasiantuntija vuonna 2025.

Lisäksi peruskouluille saatiin vuodelle 2025 erillisrahoitusta lukutaidon kehittämiseen 10 euroa/oppilas, jolla kouluille hankitaan kirjoja, lehtiä ja muuta lukemista.

Johtopäätökset:

Vantaan suomenkielisissä peruskouluissa oli vuonna 2024 yli 8 000 vieraskielistä oppilasta, joka on yli 30 prosenttia kaikista oppilaista. Vieraskielisten oppilaiden määrä Vantaan peruskouluissa on kasvussa. Vantaalla oppilas voi peruskoulussa opiskella suomi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2) -oppimäärää, jos hänen äidinkieltensä ei ole suomi tai hänellä on monikielinen tausta. S2-opetusta on tällä hetkellä kaikissa Vantaan suomenkielisissä peruskouluissa. Vantaan peruskouluissa tarjotaan myös valmistavaa opetusta kaikille perusopetusikäisille maahanmuuttotataustaisille lapsille ja nuorille, joilla ei ole vielä tarvittavia kielellisiä valmiuksia perusopetuksessa opiskeluun.

Oppilaan tarpeen suomi toisena kielenä -oppimäärään määrittävät oppilasta opettavat opettajat yhdessä. Oppimäärästä tulee keskustella huoltajien kanssa ja huoltajalle pitää antaa riittävästi tietoa oppimäärän valintapäätöksen tekoa varten. Oppilaan huoltajalla on oikeus päättää lapsensa oppimäärä. S2-oppimäärän valintaprosessia ollaan uudistamassa lukuvuonna 2025–2026 niin, että huoltajat saavat enemmän tietoa ja opettajat saavat enemmän välineitä sopivan oppimäärän suosittamiseen. Valmistavaan opetukseen haetaan Vantaalla perusopetuksen aluekoordinaattorien kautta, jonka jälkeen valmistavan opetuksen opettaja sopii tapaamiset perheen kanssa.

Vieraskielisten oppilaiden ja myös heidän vanhempiansa tueksi on erilaisia tukihenkilöitä. Aluekoordinaattorit tukevat vieraskielisten oppilaiden vanhempia valmistavan opetuksen hakuprosessissa ja monikieliset ohjaajat ovat sekä vanhempien että lasten tukena peruskouluissa. Opetukseen liittyvinä tukitoimina järjestetään Vantaalla oppilaan oman äidinkielen opetusta, samanaikaisopetusta ja uusimpina tukimuotoina läksytukea ja pienimuotoisesti kokeiltua samanaikaisopetusta omalla äidinkielellä. Lisäksi kaikkia peruskoulun oppilaita koskevan äidinkielen ja matematiikan oppimisen vahvistamista koskevana toimenpiteenä lisättiin äidinkielen ja matematiikan opetusta kaikille 1.- ja 2.-luokkalaisille vuonna 2023.

Vantaan strategisena tavoitteena on vuodesta 2022 ollut 2.-luokkalaisten lukutaidon parantaminen. Lukutaitoa mitataan Lukuseulatestillä ja tavoitteena on ollut, että taitotasoltaan alimpaan viidennekseen kuuluisi vuosittain entistä vähemmän oppilaita. Alimpaan viidennekseen kuulumisen ennakoi vaikeuksia saavuttaa peruskoulun oppiaineiden tavoitteet. 2.-luokkalaisten S2-oppilaiden (kuten myös S1-oppilaiden) lukutaitotulokset ovat heikentyneet vuosina 2022–2024. Suoritusetasoltaan alimpaan viidennekseen kuului S2-oppilaista jo 80 prosenttia vuonna 2024. Sen sijaan vuonna 2024 olivat 7.-luokkalaisten S2-oppilaiden tulokset parantuneet.

Vuonna 2024 valmistui kehittämisohjelma monikielisten oppilaiden tukemiseen. Sen tavoitteena on monikielisten oppilaiden oppimisvalmiuksien ja suomen kielen (ruotsin kielen) osaamisen parantaminen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Ohjelman

perusopetusta koskevista toimenpiteistä läksytukea toteutetaan jo ja lisäksi esimerkiksi S2-opetukseen liittyen on tavoitteena antaa opettajille enemmän välineitä oikean oppimäärän suosittamiseen ja huoltajille enemmän tietoa oppimäärän valinnasta. Lisäksi vieraskielisten vanhempien entistä parempi huomioiminen kouluasioihin liittyvässä viestinnässä on ohjelman tavoite. Monet uusista keinoista on vasta otettu tai ollaan ottamassa käyttöön, joten niiden vaikuttavuutta ei voi vielä arvioida.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että vieraskielisten oppilaiden oppimista tuetaan Vantaan suomenkielisissä peruskouluissa eri keinoin ja vuonna 2024 valmistunut kehittämisohjelma sisältää uusia tukitoimia. Huolestuttavaa on 2.-luokkalaisten S2-oppilaiden lukutaitotulosten merkittävä huonontuminen viimeisessä mittauksessa. Tulokset osoittavat, että vieraskielisten oppilaiden tukemiseen täytyy panostaa ja jatkaa tukitoimien kehittämistä. Toimenpiteiden vaikuttavuutta tulee myös seurata. Lautakunta korostaa lasten ja nuorten kielitaidon tukemista läpileikkaavasti kaikissa kaupungin palveluissa.

5 KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI

5.1 Harrastusten Vantaa

Harrastusten Vantaan toiminnan taustalla on opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2021 alkanut valtakunnallinen Harrastamisen Suomen malli. Ohjelman tavoitteena on tarjota mahdollisimman monelle peruskouluikäiselle lapselle ja nuorelle maksutonta harrastustoimintaa koulupäivän yhteydessä. Toimintamalli on kirjattu vuoden 2023 alusta osaksi nuorisolakia (955/2022 §12a). Lukuvuonna 2024–2025 Me-säätiö selvitti Harrastamisen Suomen mallin pohjalta järjestettyjen maksuttomien harrastusten vaikuttavuutta yli 5 000 harrastukseen osallistujalta. Kerättyjen tietojen perusteella harrastusryhmät lisäävät useimpien osallistujien hyvinvointia ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Maksuttomat harrastusryhmät olivat selvityksen mukaan kiusaamisesta, syrjinnästä ja rasismista vapaita paikkoja monille lapsille, jotka kokevat niitä muualla.

Vantaa on ollut mukana Harrastamisen Suomen mallissa pilottikaudesta (kevät 2021) lähtien. Toiminnasta vastaa Vantaalla kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan elinikäisen oppimisen palvelualue. Harrastusten Vantaan toiminnasta ja sen kehittämisestä vastaa kolmihenkinen tiimi, jossa on yksi vakituinen (toiminnasta vastaava asiantuntija) ja kaksi määräaikaista projektikoordinaattoria. Toiminnan vuosibudjetti on vuosittain ollut hieman alle miljoona euroa, josta suurin osa (70 prosenttia vuonna 2024) on saatu valtionosuutena.

Harrastusten Vantaa -toiminnan kohderyhmänä ovat kaikki Vantaan peruskouluikäiset lapset ja nuoret, joita lukuvuonna 2024–2025 on noin 25 000. Harrastuksia tarjotaan kaikissa 47 koulutoimipaikassa sekä 45 muussa toimipaikassa, joista 11 on yksityistä harrastustilaa.

Toiminnan volyymeistä

Taulukko: Harrastusten Vantaa, toiminnan volyymejä.

	2023–2024	2024–2025
Ryhmien määrä	231	318 (+38 %)
Liikunta	84	101 (+20 %)
Kulttuuri	50	103 (+106 %)
Muut	68	79 (+16 %)
Vaativa erityinen tuki	29	35 (+21 %)
Aloituspaikkojen määrä	3 262	4 525 (+39 %)
Yläkoululaisten ryhmiä	40	95 (+138 %)
Alakoululaisten ryhmiä	185	223 (+21 %)
Käyntikerrat lukuvuoden aikana	46 000	käyntikerrat saadaan lukuvuoden päätyttyä

Vertailuun on otettu kaksi viimeistä lukuvuotta, koska näinä lukuvuosina osallistujien laskentatapa oli samanlainen ja lukuvuodet ovat keskenään vertailukelpoisia. Kuluvana lukuvuonna (2024–2025) aloituspaikkojen ja harrastusryhmien määrät ovat nousseet.

Toiminnan pääperiaatteet

Toimintaa ohjaavat pääperiaatteet ovat osallisuus ja lasten ja nuorten kuuleminen, segregaatien ja yksinäisyyden vähentäminen sekä avoimuus ja yhdenvertaisuus.

Osallisuus

Peruskoulun 1.–9.-luokkalaisille tehdään kyselyt harrastustoiveista ja toiveet otetaan huomioon harrastustoimintaa suunniteltaessa. Kevään 2024 kyselyyn saatiin noin 6 500 vastausta. Lisäksi mahdollistetaan lasten ja nuorten osallistuminen harrastussisältöjen suunnitteluun ja toteutukseen

Segregaation ja yksinäisyyden vähentäminen

Toiminnassa on painotusta myönteisen erityiskohtelun alueilla sekä matalan harrastuneisuuden kouluissa. Suunnittelussa pyritään huomioimaan hieman voimakkaammin niiden lasten ja nuorten toiveita, jotka eivät ole löytäneet itselleen harrastusta. Alueellisten toimijoiden ja koulujen (koulunuorisotyön ja oppilashuollon) kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä, jotta tavoitettaisiin erityisesti nuoret ja lapset, joilla on heikot mahdollisuudet harrastuksiin. Ohjauskieli harrastusryhmissä on suomi tai ruotsi, joten maahanmuuttajataustaisille osallistujille toiminta palvelee myös kielitaidon kehitystä. Vaikka toiminnassa on lieviä painotuksia, harrastusryhmät ovat tarkoitettuja kaikille lapsille, eivät vain suurimmassa tarpeessa oleville.

Avoimuus ja yhdenvertaisuus

Toiminta on matalan kynnyksen toimintaa, ei kilpailullista. Tavoitteena on pitkäjänteinen, koko lukuvuoden kestävä osallistuminen. Syksystä 2024 on tietty määrä tarveperusteisia osallistujapaikkoja erityisessä tarpeessa oleville oppilaille. Näitä oppilaita ohjataan palveluun muun muassa oppilashuollon ja nuorisotyön kautta. Lisäksi harrastuksia tarjotaan seuraaville vaativan erityisen tuen ryhmille: vammaisopetuksen iltapäivätoiminta, pajatoiminta, polikliininen opetus ja etappitoiminta.

Harrastusten järjestäjät, kilpailutus ja valintakriteerit

Harrastustoimintapalvelut hankitaan dynaamisesta hankintajärjestelmästä hyödyntämällä. Ensimmäisessä vaiheessa toimijat ilmoittautuvat hankintarekisteriin haluamilleen sisällöllisille osa-alueille sekä maantieteellisille osa-alueille. Rekisteriin valitut toimijat

voivat jättää tarjouksia osa-alueittaisiin kilpailutuksiin. Tilaaja pyytää täsmennetyt tarjoukset harrastuksista eri osa-alueiden sisällä. Harrastusten osa-alueita ovat liikunnalliset harrastukset, taide- ja kulttuuriharrastukset, digi- ja muut harrastukset sekä vaativan erityistuen harrastukset. Jatkossa hankintakriteereissä painotetaan laatua ja alueellisuutta. Alueellisuus näkyy siinä, että toimija voi jatkossa ilmoittautua harrastuksen järjestäjäksi kaikilla tai vain yhdellä suuralueella. Näin myös pienemmillä toimijoilla on paremmat mahdollisuudet osallistua kilpailutukseen. Harrastuksia on järjestämässä yhdistyksiä, seuroja ja yrityksiä sekä muita ammattimaisia toimijoita. Luvuvuonna 2024–2025 palvelusopimuksia oli 62 toimijan kanssa.

Toiminnan laadun valvonta ja toimijoiden ohjeistus

Jokaisen tarjoajan on laadittava alustava suunnitelma tarjoamastaan harrastussisällöstä, mutta toiminnassa on kuitenkin voitava huomioida lasten ja nuorten toiveet. Ohjaajien tulee olla koulutettuja ja heillä on oltava kokemusta lasten ja nuorten ohjauksesta. Harrastusten toteutusvastuu on tarjouskilpailussa valitulla yksittäisellä toimijalla ja seurantavastuu Vantaan kaupungilla. Harrastuskoordinaattorit vierailevat kauden aikana eri harrastusryhmissä. Mikäli toiminnan laadussa huomataan poikkeamia, eikä se vastaa tarjouskilpailussa annettuja kriteereitä, asiaan puututaan välittömästi ja tarvittaessa asiasta reklamoidaan. Toimijoiden kanssa käydään aktiivista dialogia koko harrastuskauden ajan. Toimijoille on myös tehty opas, joka sisältää konkreettisia ohjeita harrastusryhmän sääntöjen luomiseen sekä haastavissa tilanteissa ja poissaolotilanteissa toimimiseen. Harrastustoimijat osallistuvat sopimuksen mukaisesti koordinaatitiimin infotilaisuuksiin keskimäärin kahdesti vuodessa ja heiltä kerätään palautetta toiminnan kehittämiseksi kaksi kertaa vuodessa.

Toiminnan onnistumisia ja haasteita

Harrastusten Vantaa on pyrkinyt panostamaan erilaisille vaativille ryhmille (esimerkiksi vammaisopetus) tarjottavan harrastustoiminnan kehittämiseen. Luvuvuoden 2024–2025 alusta on saatu toimintaa laajennettua myös muille vaativan erityisen tuen pienryhmille. Nuorilta ja lapsilta kerättävien harrastustoiveiden tiedonkeruuta on kehitetty koko ajan ja harrastuksia järjestettäessä pystytään vastaamaan nuorten ja

lasten harrastustoiveisiin yhä paremmin. Harrastusten Vantaa on ketterä toimintatapa, jonka avulla pystytään tarjoamaan laajasti eri harrastuslajeja. Toimintaa on pystytty laajentamaan vuosibudjettia juurikaan kasvattamatta.

Toiminnan haasteena on määräaikaisuus, kun kolmihenkisestä tiimistä vain yksi on vakituksessa työsuhteessa. Myös aikatauluissa on haasteita, sillä vuosittaisen rahoitushaun, kilpailutuksen harrastustilausten ja koulujen vuosisuunnittelussa on päällekkäisyyttä. Harrastuskokonaisuus saadaan selville vasta elokuussa ja harrastuksista päästään viestimään perheille lukuvuoden jo alettua. Näin esimerkiksi ilmoittautumisaika harrastuksiin jää usein melko lyhyeksi ja myös tilavaraukset joudutaan tekemään nopealla aikataululla. Toiminnan onnistuminen edellyttää kaikkien tahojen sitoutumista yhteiseen toimintamalliin tai ohjelma jää liian pirstaleiseksi, mikä heikentää lasten ja nuorten tasa-arvoista mahdollisuutta osallistua harrastuksiin.

Toiminnan kehittäminen

Toimintaa kehitetään kyselyiden, palautteiden ja tutkimustiedon perusteella. Osallistujille ja harrastusten järjestäjille osoitettujen palautekyselyiden lisäksi hyödynnetään esimerkiksi kouluterveyskyselyn tietoja. Lisäksi etsivä työ, aktiivinen kouluyhteistyö ja oppilashuoltotyö auttavat tunnistamaan erityisesti ne lapset ja nuoret, jotka erityisesti hyötyisivät harrastuksesta.

Jatkossa toiminnan kehittämiskohteita ovat erityisesti viestinnän kehittäminen, tarveperustaisten osallistujapaikkojen tunnettavuuden lisääminen ja alueellisen ymmärryksen lisääminen. Viestintäkanavana on koulujen Wilma-järjestelmä ja viestintää kehitetään yhteistyössä perusopetuksen kanssa. Tarkoituksena on lisätä ja selkeyttää viestintää harrastusmahdollisuuksista ja parantaa näin Harrastusten Vantaa tarjoamien harrastusmahdollisuuksien hyödyntämistä. Samoin pyritään lisäämään alueellista yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa ja vastaamaan alueiden erityistarpeisiin. Alueellisten demografisten ja sosioekonomisten piirteiden huomioiminen auttaa kohdentaman harrastustoimintaa tehokkaammin ja tukemaan heikoimmassa asemassa olevia lapsia ja nuoria entistä paremmin.

Johtopäätökset:

Harrastusten Vantaa -toiminnan taustalla olevan Harrastamisen Suomen mallin pohjalta järjestetyt maksuttomat harrastusryhmät lisäävät lukuvuonna 2024–2025 tehdyn selvityksen mukaan useimpien osallistujien hyvinvointia ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Harrastusryhmät olivat myös kiusaamisesta, syrjinnästä ja rasismista vapaita paikkoja monille lapsille.

Harrastusten Vantaa -toiminta tarjosi peruskoululaisille lukuvuonna 2024–2025 yli 4 000 aloituspaikkaa erilaisissa harrastusryhmissä. Toiminta on ilmaista ja avointa kaikille peruskouluikäisille, mutta pieni määrä osallistujapaikkoja on syksystä 2024 alkaen kiintiöity erityisen tuen tarpeessa oleville oppilaille. Alueellisten toimijoiden ja koulujen kanssa tehdään yhteistyötä, jotta tavoitettaisiin erityisesti nuoret ja lapset, joilla on heikoimmat mahdollisuudet harrastuksiin. Harrastusryhmätoimintaa suunniteltaessa otetaan huomioon lasten ja nuorten toiveet, joita kartoitetaan vuosittaisilla kyselyillä ja samalla selvitetään nuorten halukkuutta ja mahdollisuuksia harrastaa. Toiminnassa korostetaan lasten ja nuorten osallisuutta, ja he saavat osallistua harrastustoiminnan suunnitteluun myös toiminnan alettua.

Harrastusten Vantaa -toimintaa kehitetään kyselyiden, palautteiden ja tutkimustiedon perusteella. Osallistujille ja harrastusten järjestäjille osoitettujen palautekyselyiden lisäksi hyödynnetään esimerkiksi kouluterveyskyselyn tietoja. Lisäksi etsivä työ, aktiivinen kouluyhteistyö ja oppilashuoltotyö auttavat tunnistamaan ne lapset, jotka erityisesti hyötyisivät harrastuksesta. Toiminnan kehittämiskohteiksi on tunnistettu viestinnän kehittäminen, tarveperustaisten osallistujapaikkojen tunnettavuuden lisääminen ja alueellisen ymmärryksen lisääminen. Viestintää kehitetään yhdessä perusopetuksen kanssa ja sitä on tarkoitus lisätä ja selkeyttää. Alueellista yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa pyritään lisäämään ja vastaamaan alueiden erityistarpeisiin. Harrastustoiminnan kilpailuttaminen, tilaaminen ja vuosittainen rahoitushaku menevät jossain määrin päällekkäin koulujen vuosisuunnittelun kanssa. Näin ollen esimerkiksi tilavaraukset, harrastusryhmistä tiedottaminen ja harrastuksiin ilmoittautuminen joudutaan tekemään liian tiukalla aikataululla.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta kannustaa edelleen kehittämään toimintaa saadun palautteen ja kokemusten pohjalta. Erityisesti viestinnän kehittämiseen ja erilaisten uusien viestintämahdollisuuksien hyväksikäyttöön kannattaa jatkossa panostaa, jotta tarjolla olevat harrastusmahdollisuudet saadaan tuotua entistä paremmin kohderyhmien tietoon. Kaupungin omien toimijoiden tiivis yhteistyö ja sitoutuminen toimintamalliin on edellytys toiminnan onnistumiselle.

5.2 Liikkuva koulu

Liikkuva koulu on ollut osa hallitusohjelman toteuttamista vuodesta 2009 ja se alkoi pilottivaiheella 21 kunnassa vuosina 2010–2012. Liikkuvan koulun alkuperäisenä tavoitteena oli jalkauttaa kouluikäisten liikuntasuositus kaikkiin Suomen peruskouluhin.

Liikkuva koulu -toiminta käynnistyi Vantaalla liikuntapalveluiden ja perusopetuksen yhteistyöhankkeena jo vuonna 2010. Toiminta on vakiintunut ja sitä organisoivat kaksi liikuntakoordinaattoria. Tavoitteena on edistää perusopetuksen liikunnallista ja aktiivista toimintakulttuuria sekä tukea henkilöstön osaamista ja työhyvinvointia. Liikkuva koulu tarjoaa kaikille toiminnan piiriin kuuluville kaupungin peruskouluille vuosittain vaihtuvia koulutuksia ja työpajoja sekä liikuntakampanjoita ja -tapahtumia. Kouluilla on myös mahdollisuus lainata liikunnallisia lainavälineitä maksuttomasti 1–2 viikoksi kerrallaan monipuolistamaan opetusta tai välituntitoimintaa.

Liikkuva koulu -toiminnalla saatiin kontakti syksynä 2024 lähes 90 prosenttiin peruskouluista. Lukuvuonna 2023–2024 toimintaan osallistui noin 6 000 oppilasta ja 293 opettajaa. Eri kohderyhmien osallistamista on myös saatu lisättyä. Kehittämiskohteita ovat edelleen toiminnan tavoitettavuuden ja toiminnasta viestimisen parantaminen. Haasteina ovat kohderyhmän koko (noin 24 000 peruskoululaista), opettajien käytettävissä oleva aika, joka rajoittaa opettajien mahdollisuuksia osallistua Liikkuva koulu -toimintaan ja se, että käytettävissä on vain kaksi liikuntakoordinaattoria. Toiminnassa pyritään jatkossa myös tukemaan helmikuussa 2024 hyväksytyn Vantaan liikkumishallituksen tavoitteiden toteuttamista.



Kuva: Kaisa Sunimento

Move your koulu -hanke

Vantaalle saatiin Suomi liikkeelle -ohjelman valtionavustuksista tukea Liikkuva koulun sateenvarjon alla toimivalle Move your koulu -hankkeelle, jossa yhdistetään liikunta-kasvatuksen edistäminen ja Move! -prosessien kehittäminen. Move! on perusopetuksen 5. ja 8.-vuosiluokkien oppilaille tarkoitettu fyysisen toimintakyvyn valtakunnallinen mittaus- ja palautejärjestelmä, jonka keskeisenä tarkoituksena on kannustaa omatoimiseen fyysisestä toimintakyvystä huolehtimiseen. Hankkeessa on Vantaalla mukana kymmenen pilottikoulua, joissa tarjotaan erilaista ja eri-ikäisille sopivaa toimintaa ja neuvontaa. Move your koulu -hankkeeseen kuuluu kolme osa-aluetta: KouluPT-toiminta, välituntiliikuntaan ja pyöräilyn edistämiseen liittyvä kehittämishanke sekä sporttikaverit.

KouluPT-toiminta on yläkouluikäisille tarkoitettua matalan kynnyksen liikunta- ja hyvinvointineuvontaa. Toimintaan on palkattu kaksi personal traineria. Kohderyhmänä ovat erityisesti nuoret, jotka elämäntilanteen ja elämäntapojen perusteella hyötyvät neuvonnasta. Toimintaan kuuluu myös erilaisia lajikokeiluja, joilla pyritään löytämään sopiva liikuntamuoto ja samalla osallistetaan nuoria liikunnan myötä. PT-valmentajat

tekevät tiivistä yhteistyötä koulujen henkilöstön kanssa ja osallistuvat Move-mittauksiin ja liikuntatunteihin.

Välituntiliikuntaan ja pyöräilyyn liittyvässä kehittämishankkeessa ideoidaan yhdessä oppilaiden kanssa esimerkiksi koulun pihan hyödyntämistä välituntiliikunnassa, koulupyörrien tilaamista, erilaisia haasteita ja kilpailuja sekä oppilaista koostuvia liikuntatiimejä. Lapset ja nuoret osallistetaan toiminnan suunnitteluun kyselyiden ja liikuntatiimien tapaamisten kautta. Liikuntatiimit osallistuvat myös toiminnan toteutukseen.

Sporttikaveritoiminta on tarkoitettu ala-asteikäisille. Hankkeessa toimii neljä liikunnan ja harrastamisen asiantuntijaa projektityöntekijöinä. Tavoitteena on lisätä oppilaiden aktiivisuutta koulupäivän aikana ja ohjata oppilaita harrastuksiin. Toimintaan kuuluu yksilöohjausta, pienryhmätoimintaa ja yhteistyötä perheiden kanssa. Toiminta tapahtuu koulupäivän aikana, koulun tiloissa tai koulun välittömässä läheisyydessä. Sporttikaveri projektityöntekijät ovat mukana myös oppilaiden Move!-taitojen kehittämisessä ja opastavat opettajia Move!-mittausten tekemisessä.

Move your koulu -osahankkeiden etenemisestä ja kehittämiskohteista

Yhteistyö koulujen kanssa on kaikissa osahankkeissa ollut sujuvaa. KouluPT-toiminnassa on onnistuttu tavoittamaan erityisesti maahanmuuttajataustaisia tyttöjä, ja tyytyväisyys ohjaukseen on ollut hyvällä tasolla (tyytyväisyyskeskiarvo 8,6/10). Ohjauksen aloittaneet ovat olleet sitoutuneita ja jatkaneet jakson loppuun. Välituntiliikuntaan ja pyöräilyyn liittyvässä hankkeessa oppilailta on tullut paljon omia ideoita toiminnan kehittämiseen. Sporttikaveritoiminnassa myös erityisesti maahanmuuttajataustaiset tytöt ovat osallistuneet aktiivisesti välituntiliikuntaan.

Kehittämiskohteiksi sporttikaveri- ja kouluPT-toiminnassa on noussut huoltajien ja erityisesti vieraskielisten huoltajien parempi tavoittaminen.

Johtopäätökset:

Liikkuva koulu -toiminta on jo pitkään ollut osana hallitusohjelmia ja Vantaalla liikkuva koulu -toimintaa on ollut vuodesta 2010. Toiminnan tavoitteena on edistää perusope-

tuksen liikunnallista toimintakulttuuria ja opettajien työnhyvinvointia. Toimintaan osallistui lukuvuonna 2023–2024 noin 93,5 prosenttia kouluista, 6 000 oppilasta ja lähes 300 opettajaa.

Lukuvuonna 2024–2025 Vantaalla käynnistyi vakiintuneeseen Liikkuvan koulu -toimintaan liittyvä kehittämishanke Move your koulu. Hankkeessa on kymmenessä pilottikoulussa kokeiltu erilaisia tapoja edistää peruskoululaisten liikunta-aktiivisuutta. Hankkeeseen kuuluu liikuntaneuvontaa ja ohjausta (neljässä pilottikoulussa toimii hankkeeseen palkatut personal trainerit), pyöräilykasvatusta ja välituntiliikunnan ideoimista sekä sporttikaveritoimintaa. Lisäksi hankkeeseen palkatut projektityöntekijät ovat mukana oppilaiden Move!-taitojen kehittämisessä ja opastavat opettajia Move!-mittausten tekemisessä. Hankkeessa pyritään saamaan oppilaat myös mukaan toiminnan suunnitteluun ja ideointiin. Hanke edistää osaltaan myös helmikuussa 2024 hyväksytyn Vantaan liikkumisohjelman tavoitteita.

Liikkuva koulu -toiminta on vakiintunutta ja se tavoittaa valtaosan Vantaan peruskouluista. Osaltaan opettajien käytettävissä oleva aika voi rajoittaa koulujen Liikkuva koulu -toimintaan osallistumista. Kohderyhmä on iso (noin 24 000 oppilasta), joten viestinnän kehittäminen ja sitä kautta tavoitettavuuden parantaminen ovat kehittämiskohteina. Toimintaan liittyvässä Move your koulu -hankkeessa kehittämiskohteeksi tunnistettiin erityisesti vieraskielisten huoltajien tavoitettavuuden parantaminen.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta toteaa, että peruskoululaisten aktiivisuuden ja liikunnallisen toimintakulttuurin edistäminen on tärkeää. Liikkuva koulu -toimintaan ja siihen liittyvään Move your koulu -osahankkeeseen sisältyy myös osallisuutta vahvistavia ja segregatiota ehkäiseviä elementtejä, jotka vielä korostavat toiminnan merkitystä. Tarkastuslautakunta kannustaa edelleen kehittämään toimintaa kokemusten ja tunnistettujen kehittämiskohteiden pohjalta.

5.3 Asuinalueiden eriarvoistumisen ehkäisy MEK-ohjelman toimenpitein

Asuinalueiden omaleimaisuus on kaupunkikehitykselle ominainen ja luontainen piirre. Jonkinasteiset hyvinvointierot asuinalueiden välillä ovat usein myös väistämättömiä.

Jos erot kuitenkin kasvavat liian suuriksi, voidaan puhua alueellisesta eriytymisestä eli segregatiosta. Segregaatiolla tarkoitetaan asuinalueiden väestörakenteen demografista, sosioekonomista tai etnistä eriytymistä. Segregaatiokehitys näkyy hyvä- ja huono-osaisuuden kasautumisena toisistaan erillisille asuinalueille.

Alueellinen eriytyminen on vahvistunut pääkaupunkiseudulla usean vuosikymmenen ajan. Vantaalla kehitys on ollut suhteellisen hidasta eikä kaupunkitasoinen tilanne ole juurikaan muuttunut viime vuosina. Huono-osaisuus on kuitenkin vahvistunut myös Vantaalla, erityisesti tietyissä kaupunginosissa. Kriisit, kuten korona, inflaatio ja elinkustannusten nousu sekä taantuma, ovat heikentäneet erityisesti lasten, nuorten, nuorten aikuisten sekä lapsiperheiden hyvinvointia. Kerrostalo- ja pientaloalueiden välinen eriytyminen on myös vahvistunut. Uusien asuinalueiden suunnittelu ja asuntojen koko vaikuttavat ihmisten asumismahdollisuuksiin. Asuntojen kokosäätelyllä voidaan vaikuttaa segregatiokehitykseen ja Vantaalla sääntelyä onkin muutettu. Vantaalla yksiöiden suhteellinen osuus on vähentynyt ja asuntojen keskikoko on kasvanut vuodesta 2021 lähtien. Kaupunki pystyy vaikuttamaan alueensa eriytymiskehitykseen myös esimerkiksi asemakaavoituksella, liikennejärjestelyillä ja palveluverkko-suunnittelulla.

Tavoitteena asuinalueiden eriarvoistumisen hidastuminen

Valtuusto on asettanut yhdeksi vuoden 2024 talousarviotavoitteeksi asuinalueiden eriarvoistumisen hidastumisen. Tavoitteen etenemistä mitataan Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman (MEK) toimenpiteiden toteutumisella. Tilinpäätösraportoinnin mukaan toimenpiteistä 81 prosenttia toteutui täysin ja 19 prosenttia toteutui osittain. Ohjelman puitteissa on syntynyt muun muassa uusia ideoita, vaikutettu kaupungin keskeisiin prosesseihin sekä kehitetty yhteistyömalleja niin kaupungin sisällä kuin yli organisaatiorajojen. Segregaation ehkäisy ja hidastaminen ovat laaja kokonaisuus ja edellyttävät pitkäjänteistä työtä sekä pidemmän aikavälin seurantaa.

MEK-ohjelman 2023–2025 toteuttaminen

MEK-ohjelma on kaupunkitasoinen ja nojaa vahvasti kaupunkistrategiaan, erityisesti eriarvoistumisen estämisen ja kukoistavien kaupunkikeskusten teemoihin. Ohjelman

tavoitteena on asukkaiden ja alueiden hyvinvointierojen kaventaminen. Sen toteuttamiseen on varattu vuosittain kaksi miljoonaa euroa ja koko ohjelmakaudelle yhteensä kuusi miljoonaa euroa.

MEK-alueiden valinnassa kiinnitettiin huomiota neljään kriteeriin, joita olivat tulotaso, työllisyys, koulutus ja kieli. Valittujen kriteerien perusteella kaupunginosista korostuivat voimakkaasti Itä-Vantaalla sijaitsevat Havukoski, Länsimäki, Hakunila ja Mikkola. Kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan aluevalinnassa ei tulisi huomioida yksinomaan Itä-Vantaata. Myyrmäen valintaa puoltaisivat suuri asukasmäärä ja sen rooli suuralueen keskuksena. Näillä perusteilla MEK-ohjelmakauden toimenpiteitä kohdistetaan erityisesti näihin viiteen kaupunginosaan (Havukoski, Länsimäki, Hakunila, Mikkola ja Myyrmäki). Riippumatta ensisijaisista alueellisista painotuksista ohjelma ei rajaudu ainoastaan näihin kaupunginosiin, vaan toimia voidaan kohdistaa muillekin alueille, joissa havaitaan eriytymistä. MEK-ohjelma koostuu neljästä kärkiteemasta, joiden tavoitteista kerrotaan alla lyhyesti. Ohjelman teemoihin ja niiden hankkeisiin voi tutustua tarkemmin osoitteessa www.vantaa.fi/MEK.

Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella

Ensimmäisessä kärkiteemassa on tarkoitus luoda paremmat puitteet tiedolla johtamiselle, vaikuttavuuden tutkimiselle sekä tarveperusteiselle rahoitukselle. Teemassa edistetään jatkuvan kehittämisen periaatteita, suunnitelmallisuutta sekä yhteistyötä toimialojen ja kaupungin yhteistyökumppaneiden kanssa.

Lapsikeskeinen investointistrategia

Toisen kärkiteeman tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten kiinnittymistä koulu-polkuun ja yhteiskuntaan sekä vähentää koulutuksellista eriarvoisuutta muun muassa koulu-urheilujoukkueiden, koulunuorisotyön, nuorisotyö raiteilla -hankkeen sekä Tempo-orkesteritoiminnan avulla. Teemassa pilotoidaan uudenlaista musiikkikasvatusta päiväkodeissa ja vanhempien olohuoneita kouluissa.

Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä

Kolmannessa kärkiteemassa vahvistetaan erityisesti maahanmuuttajataustaisen väestön koulutusta, työllisyyttä ja yhteiskuntaan kiinnittymistä esimerkiksi Vanhemmat

mukaan kouluun ja työelämään -hankkeella sekä suomen kielen opetuksella. Terveellisiä elämäntapoja sekä asukkaiden yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuutta vahvistetaan koulu-urheilujoukkueilla ja kaupunginosien vertaisohjaamiseen pohjautuvilla lähiliikuntaryhmillä.

Kukoistavat kaupunkikeskukset

Neljännessä kärkiteemassa tavoitteena on kehittää asuinalueista eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja. Asuinalueita kehitetään uudella yhteisökehittämällä, jossa pääideana on alueen asukkaiden ja yhteisöjen voimaannuttaminen ja alueellisten toimijoiden yhteistyön parantaminen. Sosiaalisesti kestävä aluekehittäminen tehdään tietoon pohjautuvalla maa- ja asuntopolitiikalla, keskustojen kehittämismuunnitelmilla, suuralueiden viestintäbrändeillä, segregatiotyöryhmä työskentelyllä sekä turvallisuusyhteistyöllä.

MEK-ohjelman hallinnointi

MEK-ohjelman koordinoitavastuu oli vuoden 2024 loppuun asti kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla, jossa ohjelmakokonaisuuden hallinnointiin oli varattu 1–1,5 henkilötyövuotta. Toimenpiteiden toteuttaminen on vastuutettu laajasti kaupungin eri toimintoihin ja ohjelman johtoryhmässä on edustus kaikilta toimialoilta. Ohjelman vuosibudjetti on kaksi miljoonaa euroa, koko ohjelmakauden rahoituksen ollessa yhteensä kuusi miljoonaa euroa. Saadun selvityksen mukaan ohjelman resursointi ei ole riittävä tavoitteen suuruuteen nähden. Lisäksi vuosibudjetin sitominen etukäteen toteutukseen valituille hankkeille ja suunnitelmien joustamattomuus vuoden aikana voi sulkea pois vaikuttavampien ideoiden toteuttamisen.

Ohjelman vaikuttavuutta pyritään seuraamaan hankkeiden kautta kehittämällä erilaisia mittareita, kuten muutos osallistujien hyvinvoinnissa tai itsetunnessa, työllistymisen tai jatkopolulle eteneminen. Hankkeiden lyhyt kesto haastaa aidon vaikuttavuuden saavuttamisen.

Segregaatiokokonaisuuden johtamisjärjestelmän kehittäminen eteni, kun vuodenvaihteessa 2025 käynnistyi kaksivuotinen segregaaation ehkäisyn toimintaohjelman valmistelu. Tavoitteena on vaikuttaa segregatiokehitykseen kokonaisvaltaisesti ja

koota teemaan liittyvät erilliset ohjelmat yhdeksi kokonaisuudeksi. Ohjelma tulee olemaan kaupunkitasoinen ja sitä rakennetaan yhdessä muun muassa hyvinvointialueen, poliisin sekä alueen järjestö- ja muiden toimijoiden kanssa. Samalla koordinoituvastuu siirtyi konsernijohtoon ja elinvoiman toimialalle ja koordinointiin käytettävissä olevia henkilöresursseja lisättiin. Vuoden 2025 alusta ohjelmatyöstä vastaa kolmen hengen tiimi ja lisäksi käytettävissä on muutamia asiantuntijoita. Myös ohjelman budjetoititapaa tarkastellaan uudestaan, jotta hankkeiden toteuttaminen olisi joustavampaa.

Ohjelman onnistumisia ja haasteita

MEK-ohjelma on onnistunut lisäämään poikkihallinnollista otetta segregaaation vastaisessa työssä. Sen puitteissa on ollut mahdollista kokeilla uusia innovatiivisia toimintatapoja, joista osasta on sittemmin tullut tai tulossa osa vakiintunutta toimintaa.

MEK-ohjelmatyön haasteena on ollut sen puitteissa toteutettavien hankkeiden projektiluonteisuus. Vaikuttavuuden saavuttaminen vaatisi pitkäjänteisempää työskentelytapaa. Lisäksi ohjelmakauden toimenpiteet ovat olleet hallintolähtöisiä eivätkä niinkään aluekohtaisiin tarpeisiin pohjautuvia.

Johtopäätökset:

Kaupunkitasoisen MEK-ohjelman tavoitteena on asukkaiden ja alueiden hyvinvointierojen kaventaminen. MEK-alueiden valinnassa kiinnitettiin huomiota neljään kriteeriin, joita olivat tulotaso, työllisyys, koulutus ja kieli. Valittujen kriteerien perusteella kaupunginosista korostuivat voimakkaasti Itä-Vantaalla sijaitsevat Havukoski, Länsimäki, Hakunila ja Mikkola. Kaupunginhallitus lisäsi kohdealueisiin Myyrmäen, jonka valinta perustui suureen asukasmäärään ja rooliin suuralueen keskuksena. Riippumatta ensisijaisista alueellisista painotuksista ohjelma ei rajaudu ainoastaan näihin kaupunginosiin, vaan toimia voidaan kohdistaa myös muille alueille, joissa havaitaan eriytymistä.

MEK-ohjelman toteuttamiseen on varattu vuosittain kaksi miljoonaa euroa, koko ohjelmakauden rahoituksen ollessa kuusi miljoonaa euroa. Ohjelman koordinoituvastuu oli vuoden 2024 loppuun asti kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla. Ohjelman toimenpiteiden toteuttamista on vastuutettu laajasti kaupungin eri toimintoihin.

MEK-ohjelma on onnistunut lisäämään poikkihallinnollista otetta segregaatian vastaisessa työssä. Sen puitteissa on ollut mahdollista kokeilla uusia innovatiivisia toimintatapoja, joista osasta on sittemmin tullut tai tulossa osa vakiintunutta toimintaa. Haasteena on ollut MEK-ohjelman puitteissa toteutettujen hankkeiden projektiluonteisuus. Vaikuttavuuden saavuttaminen vaatisi pitkäjänteisempää työskentelytapaa ja toisaalta joustavuuden lisäämistä vuosibudjetin käyttöön.

Vuodenvaihteessa 2025 käynnistyi kaksivuotinen segregaatian ehkäisyn toimintaohjelma, jonka tavoitteena on vaikuttaa segregatiokehitykseen kokonaisvaltaisesti ja koota segregatioon liittyvät erilliset ohjelmat yhdeksi kokonaisuudeksi. Ohjelma on kaupunkitasoinen ja sitä rakennetaan yhdessä muun muassa hyvinvointialueen, poliisin sekä alueen järjestö- ja muiden toimijoiden kanssa. Samalla koordinoitivastuu siirtyi konsernijohtoon ja elinvoiman toimialalle ja koordinointiin käytettävissä olevia henkilöresursseja lisättiin.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta toteaa, että MEK-ohjelma on osa alueellisen eriytymiskehityksen ehkäisyn kokonaisuutta. Ohjelman toimenpiteet ovat edenneet toimialojen hyvällä yhteistyöllä. On huolestuttavaa, että tehdystä työstä huolimatta alueiden eriytyminen jatkuu. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että parhaillaan laaditaan kaupunkitasoista kokonaisvaltaista segregaatian ehkäisyn toimintaohjelmaa. Uusi toimintaohjelma kokoaa yhteen erilliset ohjelmat ja sitä työstetään yhdessä eri toimijoiden kanssa.

5.4 Vantaan kaupungin ehkäisevä päihdetyö

Alkoholista, huumeista, tupakka- ja nikotiinituotteista sekä rahapelaamisesta aiheutuu monenlaista haittaa käyttäjän itsensä lisäksi tämän läheisille sekä muille ihmisille ja yhteiskunnalle. Ehkäisevällä päihdetyöllä tarkoitetaan toimintaa, jolla vähennetään päihteiden käyttöä ja siitä aiheutuvia terveydellisiä, sosiaalisia ja yhteiskunnallisia haittoja. Lain mukaan ehkäisevän päihdetyön on perustuttava päihteiden käytön ja käytöstä aiheutuvien haittojen seurantaan, tieteelliseen näyttöön ja hyviin käytäntöihin. Laadukas tietopohja syntyy tutkimus-, rekisteri-, tilasto- sekä asiakas- ja kokemustietojen yhdistelmästä.

Hyvinvointialueuudistuksen jälkeenkin kuntien vastuulla on edistää ehkäisevää päihdetyötä eri palveluissa, kuten varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja oppilaitoksissa, nuorisotyössä, työllisyys- ja kotoutumispalveluissa sekä yhdyskuntasuunnittelussa. Koulut ja oppilaitokset ovat ehkäisevän päihdetyön keskeisiä toimijoita, koska niissä kohdataan jokainen lapsi ja nuori kehityksen kannalta merkittävässä vaiheessa. Koulut ja oppilaitokset tavoittavat myös huoltajat.

Hyvinvointialueet tukevat kuntia ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa ja kehittämisessä. Lisäksi niillä on myös oma vastuunsa ehkäisevän päihdetyön tehtävistä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella toimii ehkäisevän päihdetyön yksikkö osana päihde- ja mielenterveyspalveluja.

Sosiaali- ja terveysministeriö johtaa ja Terveys- ja hyvinvoinnin laitos kehittää ja ohjaa kansallista päihdetyötä. Aluehallintovirastot tukevat alueensa kuntia ja hyvinvointialueita ehkäisevän päihdetyön toteuttamisessa ja kehittämisessä. Paikallistason toimijoita kuntien ja hyvinvointialueiden lisäksi ovat poliisi, alkoholi- ja ympäristöterveydenhuollon tarkastajat, paikalliset elinkeinotoimijat, järjestöt, seurakunnat ja uskonnolliset yhteisöt sekä media ja asukkaat. Kaikki voivat omalta osaltaan tukea ehkäisevää päihdetyötä.

Ehkäisevän päihdetyön resursointi ja osaamisen kehittäminen Vantaalla

Ennen hyvinvointialueuudistusta ehkäisevä päihdetyö kuului kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan tehtäviin. Uudistuksen jälkeen vuodesta 2023 alkaen ehkäisevän päihdetyön kaupunkitasoinen koordinointi on vastuutettu kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle. Vuosina 2023 ja 2024 ehkäisevään päihdetyöhön ei ole ollut käytettävissä erillistä henkilöresurssia. Työtä on tehty muun hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön ohessa. Saadun selvityksen perusteella pitkäjänteinen ja suunnitelmallinen ehkäisevä päihdetyö ei ole ollut resurssien puitteissa kaikilta osin mahdollista. Ehkäisevää päihdetyötä on kuitenkin ruohonjuuritasolla tehty koko ajan palveluissa, muun muassa nuoriso- ja yhteisöpalveluissa sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialan palveluissa. Saadun tiedon mukaan vuonna 2025 ehkäisevään päihdetyöhön saadaan erillinen yhden henkilön resurssi.

Osaamisen kehittämiseksi kaupungin työntekijöillä on mahdollisuus osallistua hyvinvointialueen vuosittain järjestämään päihdeforumiin. Päihdeforumissa käsitellään ajankohtaisia mielen hyvinvointiin ja päihteisiin liittyviä teemoja. Lisäksi kaupungin henkilöstölle järjestetään tarvittaessa koulutusta ehkäisevään päihdetyöhön liittyen.

Yhteistyö ja yhdyspinnat

Kunnalla ja hyvinvointialueella on paljon yhteisiä tehtäviä ja vastuita, kuten alueensa päihdeolojen seuranta ja sitä koskeva tiedotus sekä siihen liittyvän osaamisen lisääminen. Kunnassa tämä tarkoittaa erityisesti sivistys-, liikunta- ja nuorisopalveluja sekä elinkeinotoimintaa. Toimet tulee sovittaa yhteen kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyössä sekä poliisin ja muiden viranomaisten, elinkeinoelämän ja erityisesti ehkäisevään päihdetyöhön osallistuvien yleishyödyllisten yhteisöjen toimien kanssa. Tähän mennessä kaupungin resurssit eivät ole mahdollistaneet laajaa yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Tilanteen ennakoidaan parantuvan vuoden 2025 resurssisäilyksen ansiosta.

Hyvinvointialue on vielä suhteellisen uusi toimija, jonka sisäinen järjestäytyminen vie oman aikansa. Vuoden 2024 aikana on neuvoteltu kaupungin ja hyvinvointialueen välisestä työnjaosta ja saatu muun muassa opiskeluhuollon sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialan välistä yhteistyötä paremmin käyntiin. Työnjakoon, resurssien kohdentamiseen sekä rahoitukseen liittyviä kysymyksiä on osittain ratkottu ja osa on vielä ratkaisematta. Pääosin asioista on voitu sopia niin, ettei yhdyspintasopimusten laatimista ole koettu tarpeelliseksi. Lasten ja nuorten päihteenkäyttö muuttuu nopeasti ja sen takia hyvinvointialueen ehkäisevän päihdetyön työaika tulisi kaupungin näkemyksen mukaan suunnata enemmän suoraan oppilasryhmissä tehtävään työhön. Tähän työhön tarvitaan sekä hyvinvointialueen että kaupungin yhteistä työpanosta. Erityisen tärkeitä kohderyhmiä ovat ala- ja yläkoulun nivelvaiheessa olevat oppilaat. Resurssivajeista ja yhdyspintasopimusten puuttumisesta huolimatta yhteistyö hyvinvointialueen kanssa sujuu pääsääntöisesti hyvin.

Kolmannen sektorin toimijat ovat perusopetuksen kouluille tärkeitä yhteistyökumppaneita päihdekasvatuksessa. Järjestöillä on osaamista ja toimintamalleja monipuolisen

päihdekasvatuksen toteuttamiseen ja koulujen henkilöstön tukemiseen. Kaupunki turvaa osaltaan kolmannen sektorin toimintaedellytyksiä avustamalla toimintaa. Kaupunki ei myönnä avustusta palveluihin, jotka ovat Vantaan kaupungin ostopalvelusopimuksen piirissä. Kaupunki ei siis voi samanaikaisesti sekä avustaa että hankkia palvelua samalta toimijalta.

Päihdetilanteen seuranta

Vantaalla päihdeasioita seurataan vuosittaisissa hyvinvointikatsauksissa, joissa raportoidaan muun muassa päihteiden käyttöön liittyviä indikaattoreita. Ehkäisevän päihdetyön teemat ovat mukana myös hyvinvointisuunnitelmaa laadittaessa. Suunnitelmassa huomioidaan erikseen lapset, nuoret, lapsiperheet, työikäiset, nuoret aikuiset sekä ikääntyneet. Päihdeasioita tarkastellaan jokaisen ryhmän näkökulmasta erikseen.

Tietoa alueen päihdetilanteesta saadaan hyvinvointialueen teettämästä vuosittaisesta päihdetietokyselystä. Lisäksi Vantaan ja Keravan kaupunkien sekä hyvinvointialueen yhteisessä ehkäisevän päihdetyön työryhmässä jaetaan tietoa ajankohtaisista päihdeilmiöistä. Erillisiä havaintoja, tilastotietoja ja muita tietoja alueen päihdeoloista on saatavissa, mutta tieto on vielä tällä hetkellä hajallaan. Organisaatioiden yhteisessä ehkäisevän päihdetyön työryhmässä aika on mennyt pääasiassa työnjaosta neuvotteluun. Kaupunkien ja hyvinvointialueen välistä tiedolla johtamista tulisi jatkossa tiivistää.

Tiedottaminen

Vantaan hyvinvointikatsauksissa raportoidaan vuosittain keskeisimpien päihdeindikaattoreiden tilanne. Lisäksi Vantaan sosiaalisen median kanavissa viestitään ajankohtaisista ehkäisevän päihdetyön teemoista. Opetuksen Wilma-tietojärjestelmää käytetään kodin ja koulun väliseen tiedonvaihtoon. Sen välityksellä kerrotaan muun muassa tulevista tiedotustilaisuuksista ja ajankohtaisista päihdeilmiöistä. Esimerkiksi keväällä 2024 Wilman kautta lähetettiin kaikille 5.–9.-luokkalaisten huoltajille tiedote ajankohtaisista päihteisiin liittyvistä ilmiöistä, niiden näkymisestä kouluarjessa sekä

huoltajien keinoista tunnistaa ja puuttua nuorten päihdekokeiluihin ja päihteidenkäyttöön. Huoltajille mainostettiin myös verkkovanhempainiltaa sähkötupakoinnin vaa-roista ja sen käytön ehkäisystä.

Hyvinvointialue järjesti keväällä 2024 avoimia tietoiskuja toisen asteen opiskelijoiden huoltajille. Opiskeluhoito on kohdentanut tiedotusta myös toisen asteen opiskeli-joille. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on tunnistettu tarve alueellisille vanhem-painilloille ja tiedotustilaisuuksille. Tiedottamisessa haasteena on huoltajien tavoitta-minen, mukaan lukien eri kieli- ja kulttuuriryhmät. Monikieliselle ehkäisevän päihde-työn tietoudelle ja keskustelulle on selvä tarve.

Asukasosallisuus

Lain mukaan kunnan ja hyvinvointialueen on edistettävä asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Asukkaiden osallistaminen ehkäisevän päihdetyön suun-nittelussa on tähän mennessä ollut vähäistä. Nuoria on kuitenkin kuultu asiantunti-joina Vantaan ja Keravan kaupunkien sekä hyvinvointialueen yhteisessä päihdekas-vatuksen suunnittelukokouksessa. Asukasosallisuutta päästäneen kehittämään vuonna 2025 uuden henkilöresurssin myötä.

Johtopäätökset:

Ehkäisevä päihdetyö on laaja kokonaisuus, johon osallistuvat useat eri toimijat omista lähtökohdistaan. Eri toimijoiden työn yhteensovittaminen ja kokonaisuuden koordinointi on haastava tehtävä, joka edellyttää riittäviä resursseja. Myös kolman-nen sektorin toimintaedellytysten turvaaminen on tärkeää.

Vuosina 2023 ja 2024 Vantaan ehkäisevässä päihdetyössä on ollut resurssivajetta ja tehtävää on hoidettu muun hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön ohessa. Kaupun-gin ehkäisevän päihdetyön kokonaiskoordinaatiossa on ollut vajausta, eikä ainakaan työn kehittämiseksi vaikuta olleen realistisia mahdollisuuksia. Ehkäisevää päihdetyötä on kuitenkin ruohonjuuritasolla tehty koko ajan palveluissa, muun muassa nuoriso- ja yhteisöpalveluissa sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialan palveluissa. Vuonna 2025 ehkäisevään päihdetyöhön saadaan erillinen yhden henkilön resurssi, jonka myötä päästään toivottavasti kehittämään ehkäisevän päihdetyön kokonaisuutta Van-taalla sekä lisäämään asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Hyvinvointialue on vielä suhteellisen uusi toimija, jonka työaikaa on kulunut paljon myös sisäiseen järjestäytymiseen. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa toimii pääsääntöisesti hyvin. Työnjakoon, resurssien kohdentamiseen ja rahoitukseen liittyviä kysymyksiä on kuitenkin edelleen ratkaisematta.

Erillisiä havaintoja, tilastotietoja ja muita tietoja alueen päihdeoloista on saatavissa, mutta tieto on vielä tällä hetkellä hajallaan. Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan kaupunkien ja hyvinvointialueen välistä tiedolla johtamista tulisi tiivistää.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että hyvinvointialueuudistuksen jälkeen kaupungin ehkäisevä päihdetyö on kärsinyt resurssivajeesta. Tehtävää on hoidettu muun hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön ohessa, eikä kaupungin vastuulla olevaa ehkäisevää päihdetyötä ole kahteen vuoteen pystytty suunnitelmallisesti kehittämään. Resurssivaje todettiin jo vuoden 2023 arviointikertomuksessa, jossa tarkastuslautakunta arvioi yhdyspintayhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Vuodelle 2025 tuleva resurssilisäys toivottavasti parantaa tilannetta. Tarkastuslautakunta korostaa edelleen riittävien ehkäisevän päihdetyön resurssien turvaamisen tärkeyttä.

6 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

6.1 Vantaan joukkoliikenne

Tavoitteet 2024

Vantaan kaupungin strategisissa tavoitteissa vuodelle 2024 oli joukkoliikenteen tavoitteena joukkoliikenteen matkustajamäärien kasvattaminen 135 000 nousuun/arkipäivä. Toteuma oli 146 000 nousua/arkipäivä, joten tavoite ylitettiin. Matkustajamäärä ylitti vuoden 2019 tason noin kuudella prosentilla. Toinen osittain joukkoliikenteeseen liittyvä tavoite oli vähentää kasvihuonekasvupäästöjä ja liikenteen osalle tavoitteeksi oli asetettu 25 prosentin päästövähennys vuosille 2020–2023. Vaikka liikenteen päästöt vähenivät ajanjakson aikana 11 prosenttia, tavoitetasoon ei päästy.

Joukkoliikenteen järjestäminen ja HSL yhteistyö

Vantaan joukkoliikenteen suunnittelusta, järjestämisestä ja matkustajainformaatiosta vastaa Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL perussopimuksen mukaisesti. Vantaan kaupunki on HSL:n jäsenkunta. Vantaa osallistuu HSL:n päätöksentekoprosesseihin kuntayhtymän päätöksentekoihin (yhtiökokous ja hallitus) nimettyjen edustajiensa kautta ja antaa vuosittain lausunnon HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmasta. Merkittävimmät joukkoliikennesuunnitelmat tehdään HSL:n ja kaupungin yhteistyössä tai kaupungille tarjotaan niihin kommentointimahdollisuus. Joukkoliikenneinfraa ja joukkoliikennelinjojen suunnitteluun liittyvää yhteistyötä tehdään HSL:n ja kaupungin välillä viikoittain.

Kaupunki huolehtii joukkoliikenteen reittikatujen, pysäkkien, bussiterminaalien ja kääntöpaikkojen kaavoituksesta, suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta. Kaupungissa joukkoliikenneasiat kuuluvat kaupunkiympäristön toimialalle ja siellä kadut ja puistot palvelualueelle, jossa toimii myös joukkoliikenneyksikkö.



Kuva: Ilari Lehtinen, Tikkurilan asema

Joukkoliikenteen palvelutaso

Joukkoliikenteen palvelutason määrittelyssä hyödynnetään HSL:n joukkoliikenteen suunnitteluohjeen (2016) periaatteita. Joukkoliikenteen suunnitteluohje määrittelee saavutettavuuden minimitason. Suunnitteluohje on jo yhdeksän vuotta vanha ja Vantaan on esittänyt suunnitteluohjeen päivittämistä. Päivitystyö aloitettaneen vuoden 2025 aikana.

Joukkoliikenteen maksut ja talouden toteutuminen 2024

Kuntayhtymä rahoittaa toimintamenoja lipputulolla, kuntien maksamilla tariffituilla, valtion avustuksilla ja muilla tuloilla. Kunnat maksavat kuntayhtymälle tariffitukea (kuntaosuus) siltä osin, kuin tehtävän hoidosta perittävät maksut ja muut tuotot eivät riitä kattamaan kuluja. Tariffituilla katetaan kullekin kunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotus. Kuntayhtymä maksaa jäsenkunnille niiden kuntayhtymän käyttöön erillisillä sopimuksilla osoittaman joukkoliikenneinfraomaisuuden käytöstä käyttökorvausta (infrakorvaus). Tulojen, kulujen ja infrakorvauksen jakoperusteet on määritelty HSL:n perussopimuksessa.

HSL:n talousarvio muuttuu usein merkittävästikin vuoden kuluessa. Arviot ovat usein varovaisesti ylibudjetoitu edellisen vuoden lukuihin perustuen, eikä esimerkiksi lipputulolle ennusteta merkittävää kasvua. HSL:n toimintakuluja ovat kasvattaneet muun muassa liikennöintisopimusten inflaatio- eli indeksikorjaukset ja kunnille joukkoliikenneinfrastruktuurista maksettavien käyttökorvausten kasvu. HSL:n tilinpäätöksen mukaan Vantaan joukkoliikenteen kokonaiskustannukset vuonna 2024 olivat noin 124,7 miljoonaa euroa. Vantaan lipputulot olivat noin 57,7 miljoonaa euroa, kuntaosuudesta tehtävät vähennykset noin 0,8 miljoonaa ja Vantaan kuntaosuudeksi ennen kertyneistä ylijäämistä tehtyä vähennystä, jäi noin 66,2 miljoonaa euroa. Vantaan joukkoliikenteen subventioaste vuonna 2024 oli 53 prosenttia.

Vantaan joukkoliikenteen kehittämiskohteita 2024–2025

Vantaan ratikan rakennusvaiheen alkaminen edellyttää työnaikaisia liikennejärjestelyjä, esimerkiksi terminaali-, linjasto- ja katujärjestelyjä. Joukkoliikenteen suunnitteluohje on tarkoitus päivittää ja aloittaa HSL:n joukkoliikenteestä keräämän tutkimus-

tiedon soveltaminen Vantaalla. Hyödynnettäviä tietoja ovat esimerkiksi jatkuva liikku-
mistutkimus, asiakastytyväisyys, nousijamäärät, joukkoliikenteen hidastuminen ja
GPS-tieto. Vantaan turvallisuuskyselyssä asemanseutujen ympäristöt koettiin turvat-
tomiksi paikoiksi. Turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttaminen aloitetaan
2025.

Johtopäätökset:

Joukkoliikenteen käyttö kasvoi Vantaalla vuonna 2024. Toteutuneita nousuja oli
146 000 nousua/arkipäivä, joka ylitti Vantaan kaupungin asettaman strategisen ta-
voitteen (135 000 nousua/arkipäivä).

Vantaan joukkoliikenteen suunnittelusta, järjestämisestä ja matkustajainformaatiosta
huolehtii HSL-kuntayhtymä. Kaupunki maksaa HSL:lle kuntaosuuksia, antaa vuosit-
tain lausunnon HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmasta sekä osallistuu joukkoliiken-
teen suunnitteluyhteistyöhön. Kaupunki huolehtii joukkoliikenteen reittikatujen, pysäk-
kien, bussiterminaalien ja kääntöpaikkojen kaavoituksesta, suunnittelusta, rakentami-
sesta ja kunnossapidosta.

Vantaa osallistuu HSL:n päätöksentekoprosesseihin kuntayhtymän päätöksentekoeli-
miin (yhtiökokous ja hallitus) nimettyjen edustajiensa kautta. Merkittävimmät joukkoli-
kennesuunnitelmansa HSL tekee yhteistyössä jäsenkuntien kanssa tai antaa näihin
suunnitelmiin kommentointimahdollisuuden. Joukkoliikenneinfraa ja joukkoliikennelin-
jojen suunnitteluun liittyvää yhteistyötä tehdään HSL:n ja kaupungin välillä viikoittain.

HSL rahoittaa toimintamenoja lipputulolla, kuntien maksamilla tariffituilla (kunta-
osuus), valtion avustuksilla ja muilla tuloilla. Kuntaosuutta maksetaan siltä osin, kuin
tehtävän hoidosta perittävät maksut ja muut tuotot eivät riitä kattamaan kuluja. Kunta-
yhtymä maksaa jäsenkunnille infrakorvausta kuntayhtymän käyttöön erillisillä sopi-
muksilla osoittaman joukkoliikenneinfraomaisuuden käytöstä. Tulojen, kulujen ja inf-
rakorvauksen jakoperusteet on määritelty HSL:n perussopimuksessa. HSL:n tilinpää-
töksen mukaan Vantaan joukkoliikenteen kokonaiskustannukset vuonna 2024 olivat
noin 124,7 miljoonaa euroa. Vantaan kuntaosuudeksi muodostui ilman kertyneistä

ylijäämistä tehtyä vähennystä noin 66,2 miljoonaa euroa. Vantaan joukkoliikenteen subventioaste oli 53 prosenttia vuonna 2024.

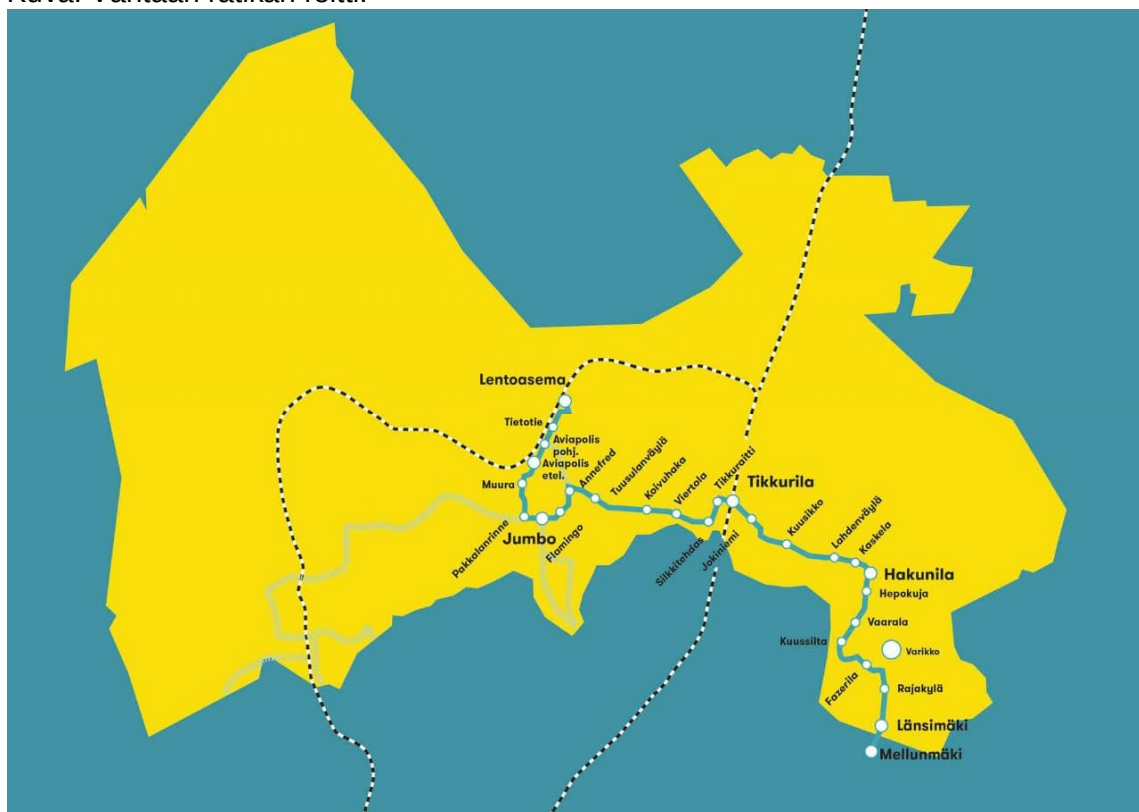
Jatkossa Vantaan joukkoliikenteeseen vaikuttavia merkittäviä asioita jatkossa ovat joukkoliikenteen suunnitteluohjeen päivitys ja Vantaan ratikan rakennusvaiheen edellyttämien liikennejärjestelyjen suunnittelu ja toteutus.

6.2 Vantaan ratikkahanke

Ratikan reitti

Vantaan ratikka on 19 kilometrin pituinen poikittainen raideyhteys, joka kulkee Helsingin puolelta Mellunmäen metroasemalta ja etenee Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle.

Kuva: Vantaan ratikan reitti.



Suunnittelun eteneminen, tiedottaminen ja kustannuspäivitys

Vuonna 2018 valmistui ratikan alustava yleissuunnitelma, jossa määriteltiin ratikan tarkennettu linjaus ja hahmoteltiin pysäkkien määrää ja paikkoja. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan jatkosuunnittelun aloittamisen 16.12.2019 samana vuonna valmistu-

neen yleissuunnitelman pohjalta. Suunnitteluvaiheen 2020–2024 aikana laadittiin ratikan kaavarunkoa, ratikkakatujen asemakaavoja sekä katusuunnitelmia, jotta voitiin esittää kokonaisuutena ratkaisuja maanomistajille sekä kaupunkilaisille. Vuoden 2025 alussa 22 ratikkakaavasta on 17 hyväksyttyä, joista 16 lainvoimaisia. Kaikki kaavat ovat olleet nähtävillä ja tavoitteena on, että hyväksymättä olevat asemakaavaehdotukset saadaan hyväksyttyä alkuvuoden 2025 aikana.

Kaupunkilaisia kuultiin aktiivisesti vuorovaikutuksen kautta yleisissä ratikkainfoissa sekä suunnitelmien luonnosten esittelyn ja nähtävillä olon aikana. Ratikalla on omat internetsivut [Vantaan ratikka | Vantaa](#), joille on koottu tietoa ratikan suunnitelmista, selvityksistä ja erilaisista aineistoista. Sivut päivittyvät hankkeen edetessä. Rakentamisen seurantaan on suunnitteilla karttapohjainen järjestelmä, josta kuka hyvänsä voisi seurata rakentamisen etenemistä sekä aikataulua.

Arvio ratikan rakentamiskustannuksista päivitettiin 12.3.2023 valmistuneessa kustannusraportissa, jossa oli huomioitu vuodesta 2019 nousseet rakennuskustannukset ja erilaiset muutokset vuoden 2019 yleissuunnitelmaan nähden. Vantaan ratikan kokonaiskustannuksiksi arvioitiin raportissa 659 miljoonaa euroa. Kustannukset jakaantuvat seuraavasti: Helsinki 15 miljoonaa, HSY 53 miljoonaa ja Vantaa 591 miljoonaa euroa. Vantaan odotettiin raportissa saavan valtiolta MAL-avustusta hankkeen toteuttamiseen 30 prosenttia kustannuksista eli noin 177 miljoonan euron verran, minkä jälkeen Vantaan kustannusosuudeksi jää 414 miljoonaa euroa.

Päätöksenteko

Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi Vantaan ratikan rakentamisen 22.5.2023. Hyväksymisen ehtona oli valtion sitoutuminen kustannuksiin 30 prosentilla eli noin 177 miljoonalla eurolla. Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimuksesta saatiin neuvottelutulos 23.9.2024. MAL-sopimukseen sisältyvä valtion rahoitusosuus Vantaan ratikalle koostui suorasta rahoitusosuudesta 144,1 miljoonaa euroa sekä jäljelle jäävän rahoitusosuuden kattamisesta valtion omistamien maa-alueiden luovutuksella Vantaalle. Vantaan kaupunginvaltuusto hyväksyi MAL-sopimuksen 21.10.2024 ja sopimus allekirjoitettiin 13.12.2024.



Kuva: Ramboll, havainnekuva

Ratikkaan liittyvä kaupungin strateginen tavoite vuodelle 2024

Vantaan kaupungin strategisena tavoitteena vuodelle 2024 oli, että Vantaan ratikka-kaupungin toteutuminen etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti. Tavoitteen mittarina oli raitiotie-infran rakentamisen allianssipartnerien valinta sekä ratikkakatuja esirakentamistoiminnan aloitus.

Tavoite toteutui allianssihankinnan osalta ja päätös allianssien palveluntuottajista tehtiin 4.9.2024 kaupunkitilalautakunnassa. Allianssien toiminta pääsi alkamaan MAL-sopimuksen myöhäisen syntymisen johdosta vasta aivan vuoden 2024 lopussa, jolloin ei ollut edellytyksiä eikä valmiuksia aloittaa enää esirakentamistoimia vuoden 2024 puolella. Valmistelevia töitä on suunniteltu aloitettavaksi kesällä 2025 erityisesti koskien Tikkurilan ratapihan kohdalla tehtäviä junaliikenteen ratakatkoja vaativia apusiltatöitä.

Allianssimenettely

Vantaan ratikan rakentaminen jakaantuu kahteen allianssiin. Toinen allianssi vastaa ratikkahankkeen länsiosasta välillä Lentoasema–Tikkurila sekä Tikkurilan tunnelista,

ja toinen allianssi hankkeen itäosasta välillä Tikkurila–Mellunmäki. Allianssihankkeessa kaikki allianssiosapuolet työskentelevät yhteisellä projektitoimistolla, missä rakentajat tekevät tiivistä yhteistyötä ja miettivät hankkeelle parhaita ratkaisuja yhdessä suunnittelun ja tilaajan kanssa koko hankkeen ajan. Yhteistyössä eri osapuolten kesken päätetään niin suunnittelun ja rakentamisen aikataulu, budjetti kuin muut hankkeen tavoitteet.

Allianssit aloittivat kehitysvaiheen 23.10.2024. Kehitysvaiheessa suunnitelmaratkaisuja kehitetään ja suunnitelmia viimeistellään. Sopimusten ja lupien valmistelutyö on myös käynnissä. Kehitysvaiheen aikataulun mukaan syyskuussa 2025 siirrytään allianssin toteutusvaiheeseen ja rakentamisen aloittamisen aikataulu tarkentuu vielä kehitysvaiheen aikana. Aloituskohdeiden määrittely on parhaillaan käynnissä.

Valvonta

Rakentamisen seuranta ja valvonta tarkentuvat allianssien kehitysvaiheen aikana, kun laaditaan toteutusvaiheen suunnitelmaa. Vantaan osalta resursseina ovat hankejohtaja ja rakennuspäällikkö. Vantaan mahdollinen lisäresurssien hankkiminen valvontaan tulee tarkentumaan kehitysvaiheen aikana.

Johtopäätökset:

Vantaan ratikka on 19 kilometrin pituinen poikittainen raideyhteys, joka kulkee Helsingin puolelta Mellunmäen metroasemalta Hakunilan, Tikkurilan ja Aviapoliksen kautta lentoasemalle. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ratikan jatkosuunnittelun aloittamisen 16.12.2019 samana vuonna valmistuneen yleissuunnitelman pohjalta. Suunnitteluvaiheen aikana laadittiin kaavarunkoa, ratikkakatuja asemakaavoja sekä katusuunnitelmia. Vuoden 2025 alussa 22 ratikkakaavasta on 17 hyväksyttyä, joista 16 lainvoimaisia. Tavoitteena on, että hyväksymättä olevat asemakaavaehdotukset saadaan hyväksyttyä alkuvuoden 2025 aikana.

Rakentamispäätös tehtiin kaupunginvaltuustossa 22.5.2023. Päätöksen ehtona oli, että valtio sitoutuu ratikan kustannuksiin 30 prosentilla eli noin 177 miljoonalla eurolla. Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimuksesta saatiin neuvottelutulos 23.9.2024. MAL-sopimukseen sisältyvä valtion rahoitusosuus

Vantaan ratikalle koostui suorasta rahoitusosuudesta 144,1 miljoonaa euroa sekä jäljelle jäävän rahoitusosuuden kattamisesta valtion omistamien maa-alueiden luovutuksella Vantaalle. MAL-sopimus allekirjoitettiin 13.12.2024.

Vantaan ratikka tehdään allianssimallilla. Rakentaminen jakaantuu kahdelle allianssille, joista toinen vastaa ratikkahankkeen länsiosasta välillä Lentoasema–Tikkurila sekä Tikkurilan tunnelista, ja toinen allianssi hankkeen itäosasta välillä Tikkurila–Mellunmäki. Allianssihankeessa kaikki allianssiosapuolet tekevät tiivistä yhteistyötä koko hankkeen ajan. Allianssit aloittivat suunnitelmaratkaisujen kehittämisen ja suunnitelmien viimeistelyn sisältävän kehitysvaiheen 23.10.2024. Kehitysvaiheen aikataulun mukaan syyskuussa 2025 siirrytään allianssin toteutusvaiheeseen (rakentamisvaihe). Aloituskohdeiden määrittely on parhaillaan käynnissä. Ratikalla on omat, hankkeen edetessä päivittyvät internet sivut, joilla on tietoa ratikan suunnitelmista, selvityksistä ja muuta ratikkaan liittyvää aineistoa.

Ratikkaa koskevan sitovan tavoitteen mittarina vuodelle 2024 oli raitiotie-infran rakentamisen allianssipartnerien valinta sekä ratikkakatujen esirakentamistoiminnan aloitus. Esirakentamista ei päästy aloittamaan tavoitteena olleessa aikataulussa MAL-sopimuksen viivästymisen vuoksi.

Suositukset:

Tarkastuslautakunta toteaa Vantaan ratikan olevan sekä taloudellisesti että liikenteellisesti erittäin merkittävä hanke Vantaalle. Lautakunta korostaa, että hankkeen aikataulussa ja kustannusarviossa pysymiseen pitää kiinnittää erityistä huomiota. Riittävä tiedottaminen ja hankkeen kokonaisvaltainen riskienhallinta tulee varmistaa sekä huolehtia näiden riittävästä raportoinnista kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle hankkeen aikana.

7 SÄÄN ÄÄRI-ILMIÖIHIN VARAUTUMINEN JA SOPEUTUMINEN

Pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteisarvioinnissa selvitettiin kaupunkien sopeutumisen ja varautumisen tilannetta sään ääri-ilmiöihin, joita ovat muun muassa tulvat, rankkasateet ja myrskyt sekä helteet, kuivuus ja maastopalot. Arviointi kohdistui sopeutumisen ja varautumisen toimenpiteisiin. Arviointi kohdistui etenkin kaupunkiympäristön toimialaan ja Helsingissä myös sosiaali-, ja terveys-, sekä pelastustoimen sopeutumisen ja varautumisen toimenpiteisiin. Muutoin sosiaali-, ja terveys-, sekä pelastustoimen palvelut rajattiin arvioinnin ulkopuolelle. Lisäksi arvioinnin ulkopuolelle rajattiin pääkaupunkiseudun joukkoliikennejärjestelmä. Arvioinnista laadittu erillinen muistio Sään ääri-ilmiöihin sopeutuminen ja varautuminen pääkaupunkiseudulla on julkaistu 5.5.2025 ([linkki muistioon](#)).

Ilmastomuutoksen vaikutukset ja sään ääri-ilmiöt pääkaupunkiseudulla

Ilmatieteen laitos on laatinut Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY-kuntayhtymän toimeksiannosta pääkaupunkiseudulle vuonna 2023 katsauksen, johon on koottu tietoa ilmastomuutoksen vaikutuksista IPCC:n (The Intergovernmental Panel on Climate Change) eli hallitustenvälisen ilmastopaneelin kuudennessa arviointiraportissa käytettyihin ilmastomalleihin perustuen.

Katsauksen yhteenvedossa todetaan, että ilmastomuutos näkyy jo konkreettisesti pääkaupunkiseudun ilmastossa. Lämpötilat ovat nousseet kaikkina vuodenaikoina, mutta erityisesti talvella. Lisäksi talvikuukausien sateiden määrä on lisääntynyt. Tuulisuuden ei ennusteta oleellisesti muuttuvan. Meriveden korkeuden ei ennusteta vielä vuosisadan puoliväliin mennessä juurikaan nousevan, koska maankohoaminen suurelta osin kumoaa ennustetun maailmanlaajuisen merenpinnan nousun. Sen sijaan vuosisadan loppuun mennessä vedenkorkeus voisi keskitason päästöskenaarion mukaan nousta nykyisestä tasostaan, jonka lisäksi tulevat esimerkiksi talvimyrskyjen aiheuttamat meritulvat. Pääkaupunkiseudulla erityisesti tulvat, rankkasateet ja äärimäinen kuumuus uhkaavat yhteiskunnan toimintakykyä, asukkaiden ja ympäristön

hyvinvointia sekä rakennusten, infrastruktuurin ja omaisuuden vahingoittumattomuutta.

Arviointihavaintojen yhteenvetoa

Pääkaupunkiseudun kaupunkien ilmastotyötä ohjaavat kaupunkistrategiat, joissa on asetettu hiilineutraalius- tai päästövähennystavoitteet. Kaupungit ovat laatineet ilmastotyötä ohjaavia suunnitelmia, tiekarttoja tai ohjelmia. Ilmastomuutokseen liittyvä seuranta on pääasiassa keskittynyt päästöjen vähentämiseen, vähemmän sopeutumiseen tai varautumiseen. Helsinki on edelläkävijä sään ääri-ilmiöihin liittyvässä asiantuntijatyössä, mutta kaupungilta puuttuu järjestelmällinen toimenpiteiden seuranta. Espoolla on ilmastomuutokseen sopeutumisen toimenpidesuunnitelma, jossa on määriteltä toimenpiteiden vastuutahot ja tavoiteaikataulu. Seurantaa tehdään vuosittain. Vantaan sopeutumistoimet on koottu resurssiviisauden tiekarttaan, ne on vastuutettu eri tahoille ja toimenpiteitä seurataan.

Espoolla ja Helsingillä on kaupunkitasoinen yksikkö, joka vastaa ilmastotyön edistämisestä ja ohjauksesta ja Vantaalla ilmastotyötä koordinoidaan kaupunkitasoisesti, mutta erillistä yksikköä ilmastotyön edistämiseen ei Vantaalla ole. Kaupungeissa on erilaisia sopeutumiseen ja varautumiseen keskittyviä työryhmiä, kuten hulevesiohjelman toteuttamista valvova ja ohjaava hulevesityöryhmä tai tulvatyöryhmä. HSY koordinoi kaupunkien välistä yhteistyötä muun muassa hulevesiasioissa. Muu kaupunkien yhteistyö on lähinnä asiantuntijoiden välistä yhteistyötä joko ilmastoasioissa tai raja-alueilla maankäytön suunnittelussa, mikäli sille ilmenee tarvetta.

Arvioinnissa tuli esiin erityisesti viherrakenteen merkitys tulviin ja helteisiin varautumisessa. Haasteena puuston ja kasvillisuuden säilyttämisessä kasvavissa kaupungeissa on tilan puute etenkin vanhemmilla kaava-alueilla, joihin kohdistuu voimakasta täydennysrakentamista. Rakennuskannan suojaaminen tulvilta vaatii taas toimenpiteitä sekä kaupungin omien että yksityisomisteisten kiinteistöjen hulevesi-infrassa. Lisäksi on kiinnitettävä huomioita kasvavan hulevesi-infran kunnossapitoon. Tulvia ja kuumuutta hillitsevän kaupunkivihreän lisäämiseen voisi kiinnittää myös rakentamisessa enemmänkin huomiota. Rakennusten viilentämiskeinoja on vasta alettu selvittää.

Sään ääri-ilmiöiden riskit ovat paikallisia, joten varautumisenkin tulee olla paikallista. Paikallisten sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä ja voimistuessa tarvitaan toimenpiteiden priorisointia sekä vaikuttavuuden, resurssien ja kustannusten kartoittamista. Pääkaupunkiseudun kaupungit ovat kasvavia ja rakentaminen aktiivista. Investoinnit kohdentuvat pääasiassa uusille alueille, mutta sään ääri-ilmiöihin varautuminen edellyttäisi myös korjausinvestointeja olemassa olevan kaupunkirakenteen parantamiseksi kestämään tulvia ja hulevesiä sekä kuumuutta. Sään ääri-ilmiöihin sopeutumisella ja varautumisella turvataan asukkaiden ja ympäristön hyvinvointia.

Sään ääri-ilmiöihin varautumisesta Vantaalla

Vantaan kaupungin ilmastotyötä ja resurssiviisauden tiekartan toteutusta ohjaa kaupunkitasolla hiilijory, joka on poikkihallinnollinen Ekologisesti kestävä Vantaa -strategiateeman johtoryhmä. Ympäristökeskus puolestaan koordinoi resurssiviisauden tiekartan toteuttamista ja hiilijoryn toimintaa. Toimialat vastaavat tavoitteiden konkreettisesti toteuttamisesta. Toimenpiteiden toteutumisen eteneminen päivitetään Vantaan Ympäristövahtiin. Toimenpiteiden etenemisestä tehdään myös kooste vuosittain julkaistavaan ympäristövastuuraan. Etenkin viherrakenteen vahvistamiseen ja hulevesien hallintaan liittyvät toimenpiteet nähdään keskeisiksi ilmastomuutoksen aiheuttamiin äärisääliöihin varautumisessa. Resurssiviisauden tiekartassa oli vuosille 2021–2025 sopeutustoimiin liittyen 10 toimenpidettä, joista kolme on valmistunut, viittä toimenpidettä toteutetaan jatkuvana käytäntönä, yksi toimenpide on toteutusvaiheessa ja yksi toimenpide ei toteudu. Toteutumatta jää avoimien hulevesikohteiden eli muun muassa ojien ja purojen säännöllinen kunnossapito, koska se ei nykyresursseilla onnistu. Vuonna 2023 päivitettyyn Vantaan hulevesiohjelmaan on nostettu lukuisia toimenpiteitä, joiden toteutumistilanne päivittyy kaupunkiympäristön toimialan toiminnanohjausjärjestelmään. Lisäksi kaupungin muissakin ohjeissa ja määräyksissä (esimerkiksi rakennusjärjestys ja toimitilaohjeet) on sopeutumiseen liittyvää ohjeistusta.

Viherrakenteen vahvistaminen

Lisääntyviin helteisiin ja tulviin varaudutaan maankäytön suunnittelussa kaupungin viherrakenteen vahvistamisella. Viherrakenne viilentää rakennuksia ja tarjoaa myös

varjoa ja suojaa. Kasvillisuus ja puut muodostavat veden valuntaa viivytäviä rakenteita ja kasvillisuuteen ja puiden lehdille jäävä sade viivyttaa ja pidattaa hulevesia ja vähentaa tulvariskiä.

Kaikissa Vantaan asemakaavoissa edellytetään vihertehokkuutta. Vihertehokkuudella tarkoitetaan kasvillisuuden peittämän ja muun sadevettä läpäisevän pinnan määrää suhteessa tarkasteltavan alueen pinta-alaan. Vihertehokkuusvaade on vuoden 2023 asemakaavoissa toteutunut. Varsinkin tiheään rakennetuilla alueilla vihertehokkuuden saavuttaminen on haastavaa. Vihertehokkuuden lisäämiseksi on määrätty suurimpaan osaan asemakaavoista kasvikatkoja vähintään autokatoksiin ja piharakennuksiin. Viheralueita pyritään kunnossapitamaan valtakunnallisen kunnossapitoluokituksen mukaisesti, mutta vuosittainen kunnossapitobudjetti on melko alhainen kunnossapidettävään alueeseen nähden ja viheralueille on arvioitu kertyneen korjausvelkaa.

Hulevesiohjelma

Vantaan vuonna 2023 hyväksytyssä uudessa hulevesiohjelmassa on lukuisia toimenpiteitä, joilla varaudutaan kasvaviin hulevesimääriin. Vuonna 2024 rakennettiin uusia hulevesirakenteita neljään kohteeseen. Lisäksi yleisten alueiden hulevesien hallintarakenteita ja hulevesihaittakohteita on viety paikkatietoon ja tietoja ylläpidetään. Tärkeäksi nähtyjen luonnonmukaisten/avoimien hulevesijärjestelmien (esimerkiksi purot ja ojat) säännölliseen kunnossapitoon ei nykyresursseilla päästä. Lisäksi nykyisellä investointitasolla katujen, puistojen ja viemäreiden korjausvelka kasvaa vuosittain. Hulevesiohjelmassa oli tavoitteeksi otettu myös tiedonkulun parantaminen hulevesiasioissa, mutta hulevesiasiodien viestinnässä kaupunkilaisille on vielä kehitettävää.

Rakentaminen

Toimitilojen suunnitteluohjeet ohjeistavat rakennusten sijoittelussa otettavaksi huomioon pienilmasto-olosuhteet, kuten tontin aurinkoisuuden, ympäristön varjostuksen, tuuliolosuhteet, tieliikenteen aiheuttamat hiukkaspäästöt, korkeussuhteet ja kasvillisuuden. Ulkoalueiden suunnittelussa taas pihojen ratkaisulla vaikutetaan muun muassa pienilmaston säätelyyn ja lähtökohta on olemassa olevan kasvillisuuden säilyttäminen ja pihoilta tulee löytyä suojaa auringolta ja sateelta. Lisäksi on ohjeistusta rakennusten lämmitykseen ja viilennykseen liittyen.

Johtopäätökset:

Ilmatieteen laitoksen laatimassa ilmastonmuutoksen vaikutuksia käsittelevässä katsauksessa todetaan, että ilmastonmuutos näkyy jo konkreettisesti pääkaupunkiseudun ilmastossa. Sään ääri-ilmiöistä erityisesti tulvat, rankkasateet ja äärimmäinen kuumuus muodostavat yhä suuremman uhan asukkaiden ja ympäristön hyvinvoinnille.

Pääkaupunkiseudun kaupunkien ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja varautumisen tilanteesta tehdyn arvioinnin tulosten perusteella kaupungit ovat varautuneet sään ääri-ilmiöihin operatiivisella tasolla, mutta sopeutumiseen ja varautumiseen liittyvien linjausten ja suunnitelmien ajantasaisuus vaihtelee kaupungeissa. Paikallisten sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä ja voimistuessa toimenpiteiden priorisointia sekä vaikuttavuuden, resurssien ja kustannusten kartoittamista tarvitaan. Yhtenä haasteena on investointien painottuminen pääasiassa uusille alueille, jolloin olemassa olevaan kaupunkirakenteen parantamiseen kestävästi tulvia ja hulevesiä sekä kuumuutta ei riitä tarvittavaa määrää investointirahaa.

Vantaalla on koottu ilmastonmuutoksen sopeutumistoimet strategiaa toteuttavaan ohjelmaan, resurssiviisauden tiekarttaan, ja toimenpiteitä oli saatu toteutettua tai aloitettua yhtä toimenpidettä lukuun ottamatta. Tiekartan ohella Vantaan hulevesiohjelma sisältää tulviin varautumisen toimenpiteitä ja tavoitteita. Myös hulevesiohjelman toimenpiteiden toteutus on käynnissä. Haasteina hulevesiasioissa on, että avointen hulevesikohteiden (esimerkiksi purot ja ojat) säännölliseen kunnossapitoon ei ole tarpeeksi resursseja. Myös hulevesiasioista tiedottamisessa on parantamista. Lisäksi Vantaalla on monilla alueilla katujen, puistojen ja viemäreiden osalle kertynyt korjausvelkaa ja nykyisellä investointitasolla velka on kasvamassa. Näin myös sään ääri-ilmiöiden vahinkoriskit kasvavat.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta näkee tärkeänä, että sään ääri-ilmiöiden riskeihin on kiinnitetty huomiota maankäytön ja rakentamisen suunnittelussa ja ohjeistuksessa ja että Vantaan resurssiviisauden tiekartan sään ääri-ilmiöihin liittyviä sopeutumistoimenpiteitä

toteutetaan. Jatkossa on tärkeää kiinnittää huomiota sopeutumisen haasteisiin, esimerkiksi katujen, puistojen ja viemäreiden kasvavaan korjausvelkaan, jotta sään ääri-ilmiöiden vahinkoriskejä saadaan minimoitua. Hyvinvointialueen vastuulle kuuluva pelastustoimi oli rajattu arvioinnin ulkopuolelle, mutta alueen pelastuslaitoksen kanssa tehtävä varautumiseen liittyvä yhteistyö on välttämätöntä.

8 VANTAAN TILAPALVELUT VANTTI OY

Vantti on Vantaan kaupungin omistama yhtiö, joka tuottaa ateria-, puhtaus-, kiinteistö- sekä aula- ja turvapalveluja Vantaan kaupungille. Vantti on kaupungin sidosyksikkö ja vain pieni osa liikevaihdosta muodostuu hyvinvointialueelle tuotetuista kiinteistöpalveluista.

Valtuuston asettamat talousarviotavoitteet

Kaupunginvaltuusto asetti vuoden 2024 talousarviossa yhtiölle 11 tavoitetta. Tavoitteista kahdeksan toteutui täysin, kaksi osittain ja yksi ei lainkaan. Tavoitteet ja niiden toteumat on koottu alla olevaan taulukkoon.

Taulukko: Kaupunginvaltuuston asettamat tavoitteet Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:lle.

Talouteen liittyvät tavoitteet			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2024	Toteuma 2024
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tilikauden tulos vähintään 1 prosentti liikevaihdosta	1,00	1,30
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2024	Toteuma 2024
Asiakastyytyväisyyden parantaminen (NPS)	NPS-pisteluku	3	5
Kehittämishjelma: Ateriapalvelujen asiakastyytyväisyyden positiivinen kehittyminen	Ateriapalvelujen NPS-pisteluku	-30	8

Kehittämishjelma: Puhtauspalvelujen kustannustehokkuus	Kustannustehokkuus vähintään 1 prosentti (hinnankorotus alittaa yleisen kustannustason nousun)	1,00	1,12
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2024	Toteuma 2024
Henkilöstötyytyväisyys	Numeerinen: 1–5	4,20	4,11
Sairauspoissaolot	Sairauspoissaoloprosentti	5,6	5,67
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet			
Tavoite	Mittari	Tavoitetaso 2024	Toteuma 2024
SDG-tavoite 12: Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	Kokonaisbiojätteen määrä grammaa/ruokailija	49,5	43,0
SDG-tavoite 12: Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	LUKE:n ruokatuotannon hiilijalanjälkimittarin käyttöönotto vuoden 2024 aikana	Käyttöönotto vuoden 2024 aikana	Käyttöönotto vuonna 2025
SDG-tavoite 12: Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	Aiheutetut CO2 päästöt (tonnia/tuotantoauto)	0,50	0,53
SDG-tavoite 3: Terveystä ja hyvinvointia (sosiaalinen vastuullisuus)	eNPS (työntekijöiden nettosuositteluindeksi)	8	8
SDG-tavoite 8: Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua (hyvä hallintotapa ja organisaation johtaminen)	Henkilöstön ammatillisen kehittymisen lisäkoulutukset vuodessa (lukumäärä)	90	285

Talous

Vantin liikevaihdosta lähes puolet muodostuu ateriapalveluista, neljännes puhtauspalveluista ja loput kiinteistö-, turva- ja kuljetuspalveluista. Kiinteistöpalvelujen liikevaihdosta kaksi prosenttia tulee Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle myytävistä palveluista.

Alla olevaan taulukkoon on koottu Vantin talouden tunnuslukuja. Talouden tavoitteena pitkään ollut tilikauden tulos vähintään yksi prosentti liikevaihdosta, on toteutunut vaihtelevasti seurantajakson aikana. Vuonna 2024 taloustavoite saavutettiin. Omavaraisuusaste on kehittynyt myönteisesti usean vuoden ajan, samoin maksuvalmiussuhde on ollut koko seurantajakson hyvällä tasolla.

Taulukko: Vantin talouden tunnuslukuja 2021–2024.

Avainluku	2021	2022	2023	2024
Liikevaihto, 1 000 euroa	51 557	53 695	49 275	52 903
Tilikauden tulos, 1 000 euroa	295	853	199	702
Tilikauden tulos liikevaihdosta, prosenttia	0,57 %	1,59 %	0,40 %	1,30 %
Omavaraisuusaste, prosenttia	24,2 %	27,7 %	29,0 %	36,0 %
Maksuvalmiussuhde	1,18	1,24	1,32	1,40

Henkilöstö

Ateriapalveluissa työntekijöitä on 319, puhtauspalveluissa 330 sekä kiinteistö-, turva- ja kuljetuspalveluissa 226. Työsuhteet ovat pääosin vakinaisia. Määräaikaisuuksia käytetään sijaisuuksissa. Lisäksi Vantti tarjoaa työmahdollisuuksia oppisopimusopiskelijoille, työkokeilussa tai palkkatuella työskenteleville sekä työharjoittelua suorittaville. Sairauspoissaoloprosentti on laskenut tasaisesti. Vuonna 2024 sairauspoissaoloprosentti oli 5,67 ja vuotta aiemmin 5,9. Vuosittain toteutettavassa henkilöstötutkimuksessa Vantti on parantanut sijoitustaan useana vuonna peräkkäin. Vuonna 2023 Vantti saavutti korkeimman (erinomainen) luokituksen. Samalla Vantti sai oikeuden käyttää Suomen innostavimmat työpaikat -tunnusta.

Asiakastyytyväisyys

Asiakastyytyväisyyden kokonaistaso oli vuoden 2022 tilinpäätöksessä -62. Vantti aloitti keväällä 2023 asiakaskokemuksen kehittämisohjelman. Ohjelman yhteydessä toteutettiin asiakaskysely, jossa kehityskohteeksi nousi yhteydenpito asiakkaisiin. Asiakaskokemuksta pyrittiin parantamaan säännöllisin asiakaskirjein ja -tapaamisin sekä panostamalla viestinnän laatuun. Asiakastyytyväisyys kehittyi myönteisesti vuoden 2023 aikana, ollen tilinpäätöksessä tasolla -9. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä asiakastyytyväisyys oli noussut tasolle +5. Yhtiön näkemyksen mukaan toimialan huipputulos olisi +30.

Omistajaohjaus

Omistajaohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla kaupunki omistajana voi myötävaikuttaa osakeyhtiölain puitteissa yhtiön hallintoon, strategiseen päätöksentekoon ja toimintaperiaatteisiin. Tärkeä omistajaohjauksen väline ovat toiminnalle asetettavat tavoitteet ja niiden toteutumisen valvonta. Kaupungin konserniohjeen mukaan tytäryhteisöjen hallituskokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus. Lisäksi yhteisökohtaisissa omistajapoliittisissa linjauksissa on määritelty kunkin tytäryhtiön hallitukselle asetetut erityiset osaamisvaatimukset. Vantin kohdalla erityisvaatimuksina ovat liiketoiminnan johtamisen ja kehittämisen osaaminen, asiakastoimintojen tuntemus sekä liiketalouden ja henkilöstöjohtamisen osaaminen. Konsernijaosto seuraa konserniyhteisöjen hallitusten kokonaisasiantuntemusta säännöllisesti toteutettavin itsearvioinnein.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Toimintaan liittyviä riskejä arvioidaan säännöllisesti ja ylläpidetään riskienhallintasuunnitelmaa. Yhtiön näkemyksen mukaan tunnistettujen riskien osalta tilanne on hyvin hallinnassa. Kevään 2024 riskianalyysissä esille nostettiin Vantaan kaupungin keittiöverkon kehitys. Vantin näkökulmasta kehitys, jossa valmistuskeittiöiden kapasiteetti pienenee, johtaa ulkopuolelta hankitun ruoan käytön lisääntymiseen. Tämä osaltaan lisää ateriahintojen kustannuspainetta ja heikentää mahdollisuuksia vaikuttaa ruoan laatuun. Kaupunginhallitus hyväksyi joulukuussa 2024 keittiöiden palveluverkkosuunnitelman laatimisen periaatteet. Keittiöverkkosuunnitelma tulee jatkossa olemaan osa kaupungin palveluverkkosuunnitelmaa.

Kaupungin sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö havaitsi vuoden 2022 tarkastuksessaan puutteita Vantin kiinteistöpalvelujen hankinnoissa. Tarkastushavaintojen perusteella Vantti oli menetellyt hankintalain vastaisesti. Myös Kilpailu- ja kuluttajavirasto kiinnostui havaituista epäkohdista ja pyysi tarkempia selvityksiä. Elokuussa 2024 Kilpailu- ja kuluttajavirasto antoi Vantille huomautuksen hankintalain noudattamatta jättämisestä kyseisissä hankinnoissa. Yhtiö on jo korjannut toimintaansa sisäisen tarkastuksen raportin edellyttämällä tavalla.

Hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset

Vantti lopetti ateria- ja puhtauspalvelujen tuottamisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimipisteisiin, kun Vantaan ja Keravan hyvinvointialue aloitti toimintansa. Vantista siirtyi 104 henkilöä liikkeenluovutuksella hyvinvointialueelle ja edelleen hyvinvointialueen palveluntuottajan palvelukseen. Vantti tuotti vartiointipalveluja hyvinvointialueelle vuoden 2023 loppuun, kunnes hyvinvointialue sai kilpailutettua vartiointipalvelunsa. Vantista siirtyi 23 henkilöä liikkeenluovutuksella hyvinvointialueen palveluntuottajan palvelukseen.

Hallitusohjelman sidosyksikkösääntelyn vaikutusarviointi

Hallitusohjelma pyrkii parantamaan julkisen sektorin tehokkuutta ja vahvistamaan yrittämisen edellytyksiä rajaamalla mahdollisuuksia tuottaa sidosyksiköissä sellaisia tukipalveluja, joissa on olemassa toimivat markkinat. Tällaisia palveluja ovat esimerkiksi siivous- ja ateriapalvelut. Kilpailu- ja kuluttajaviraston selvityksen mukaan sidosyksikköhankintojen rajoittaminen johtaisi todennäköisesti julkisen sektorin kustannusten kasvuun. Rajoitukset eivät suoraan lisäisi palveluhankintoja markkinoilta, vaan kunnat todennäköisesti palauttaisivat sidosyksikkötoimintoja osaksi kunnan omaa toimintaa. Sidosyksikköasiaa koskevan lakiluonnoksen tulisi olla eduskunnan käsittelyssä syksyllä 2025.

Toiminnan kehittäminen

Alkuvuodesta 2024 kaupungin päiväkotien pyykkihuoltoon liittyvä pesulatoiminta käynnistyi Vantaan kaupungin varikolta vuokratuissa tiloissa. Vuoden 2024 aikana Vantti kokeili liikuntapalvelujen iltavartioinnin hoitamista valituissa kohteissa. Liikuntapalvelujen kaikki iltavartiointi on aiemmin hankittu ulkopuolisilta toimijoilta. Vantin palvelutuotannossa on tarkoitus siirtyä vuoden 2025 alussa kokonaispalvelumalliin, jossa asiakasta palvelee yhden yhteyshenkilön kautta. Muutoksen tavoitteena on muun muassa parantaa asiakaslähtöisyyttä, palvelun laatua ja pidemmällä aikavälillä myös kustannustehokkuutta. Uutta palvelumallia on kokeiltu kahden vuoden ajan valituilla alueilla ja siitä on saatu hyvää palautetta.

Johtopäätökset:

Vantti on Vantaan kaupungin omistama yhtiö, joka tuottaa ateria-, puhtaus-, kiinteistö- sekä aula- ja turvapalveluja Vantaan kaupungille. Vantti on kaupungin sidosyksikkö ja vain pieni osa liikevaihdosta muodostuu hyvinvointialueelle tuotetuista kiinteistöpalveluista.

Valtuusto on asettanut yhtiölle 11 talouteen, toiminnallisuuteen ja laatuun, henkilöstöön sekä vastuullisuuteen liittyvää tavoitetta. Tavoitteista kahdeksan toteutui täysin, kaksi osittain ja yksi ei lainkaan.

Toiminnallisen riskin muodostaa valmistuskeittiöiden kapasiteetin pieneneminen ja sen vaikutukset ateriatuotantoon. Kehitys lisää ulkopuolisia ateriahankintoja ja aiheuttaa osaltaan kustannuspainetta hintoihin. Lisäksi vaikutusmahdollisuudet ruoan laatuun heikkenevät. Kaupunginhallitus hyväksyi joulukuussa 2024 keittiöiden palveluverkkosuunnitelman laatimisen periaatteet. Keittiöverkkosuunnitelma tulee jatkossa olemaan osa kaupungin palveluverkkosuunnitelmaa.

Kaupungin sisäinen tarkastus havaitsi vuoden 2022 tarkastuksessaan puutteita Vantin kiinteistöpalvelujen hankinnoissa. Elokuussa 2024 Kilpailu- ja kuluttajavirasto antoi Vantille huomautuksen hankintalain noudattamatta jättämisestä kyseisissä hankinnoissa. Yhtiö on jo korjannut toimintaansa sisäisen tarkastuksen raportin edellyttämällä tavalla.

Vantin palvelutuotannossa on tarkoitus siirtyä vuoden 2025 alussa kokonaispalvelumalliin, jossa asiakasta palvelee yhden yhteyshenkilön kautta. Tarkoituksena on parantaa asiakaslähtöisyyttä, palvelun laatua ja pidemmällä aikavälillä myös kustannustehokkuutta.

Yhtiö pyrkii toiminnassaan aktiivisesti edistämään valtuuston sille asettamia tavoitteita. Toiminnan asiakaslähtöisyys kasvaa edelleen uuden kokonaispalvelumallin myötä. Hankintatoiminnassa havaittuihin epäkohtiin on puututtu aktiivisesti. Yhtiön toimintaedellytysten näkökulmasta keskeinen keittiöverkkosuunnitelma tulee jatkossa

olemaan osa kaupungin palveluverkkosuunnitelmaa. Suoritetun arvioinnin perusteella voidaan todeta, että toiminta on järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

9 VUODEN 2023 ARVIOINTIKERTOMUSHAVAINTOJEN SEURANTA

Tässä kappaleessa arviointikertomushavainnoilla tarkoitetaan tarkastuslautakunnan suosituksia, kommentteja, tiivistelmää arviointikohteesta tai tilanteesta sekä myönteisiä arvioita. Tarkastustoiminnasta poiketen arviointi pohjautuu syvällisempään analyysiin eikä sen tuloksena tavoitteita voida aina merkitä suoraan toteutuneiksi tai ei-toteutuneiksi.

Arviointikertomushavaintojen vaikutukset voivat olla sekä välittömiä ja konkreettisia että välillisiä. Kaupungin toiminta on pitkäjänteistä ja muutokset tapahtuvat usein hitaasti johtuen toiminnan ja päätöksenteon luonteesta ja tarkoituksesta. Arviointikertomuksessa esitetty havainto voi käynnistää muutoksen, jonka tulokset näkyvät vasta pitkällä aikavälillä.

Arviointiprosessi nähdään usein oppimisen välineenä. Se kehittää argumentointia ja lisää vuorovaikutteisuutta organisaation ja päätöksenteon välillä. Vastauksissaan toimialat ja lautakunnat ovat antaneet valtuustolle ja muille luottamushenkilöille tietoa toiminnastaan. Tieto on myös asukkaiden luettavissa kaupunginvaltuuston pöytäkirjan liitteenä.

Arviointikertomuksen käsittelyaikataulun avulla on varmistettu, että vuoden 2023 arviointikertomus on voinut vaikuttaa seuraavan talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaan. Kaupunginvaltuusto merkitsi kokouksessaan 20.5.2024 vuoden 2023 arviointikertomuksen tiedoksi ja lähetti sen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Samassa kokouksessa käytiin taloussuunnitelman 2025–2028 lähetekeskustelu.

Kaupunginhallitus hyväksyi selvityksen vuoden 2023 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä kokouksessaan 7.10.2024 ja esitti sen kaupunginhallituksen esityksenä tiedoksi kaupunginvaltuustolle. Kaupunginhallituksen ja toimialojen vastaukset kaupunginvaltuustolle käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 21.10.2024 § 7.

Seuraavassa on esitetty poimintoja toimialojen antamista vastauksista:

Kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan arvioidaan kokonaisuutena olevan keskimäärin hyvällä tasolla. On tärkeää huolehtia, että sisäisen valvonnan merkitys ja vastuu sen toteuttamisesta tunnetaan organisaatioiden eri tasoilla. Sisäisen tarkastuksen antamien suositusten toteuttamisessa on paikoin kuitenkin parantamisen varaa. Arviointikertomukseen annetun vastauksen mukaan yksikön resurssit ovat riittävällä tasolla. Kaupunginvaltuusto hyväksyi elokuussa 2024 kaupunkikonsernin päivitetyt riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan periaatteet. Periaatteiden pohjalta näiden prosessien kehittämistä jatketaan sekä koulutetaan toimialoja ja palvelualueita riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan merkityksestä ja toteutuksesta. Lisäksi kaupungille laaditaan korruption ehkäisyn ohjelma.

Lautakunta korosti viestinnän roolia tiedon jakamisessa, kaupunkistrategian arvojen ja tavoitteiden välittäjänä sekä kaupungin maineen ja vetovoimaisuuden edistäjänä. On tärkeää, että viestinnän saavutettavuuden ja vaikuttavuuden parantamiseen kiinnitetään jatkuvasti huomiota. Vastauksen mukaan viestinnässä on panostettu erityisesti kaupungin verkkosivujen saavutettavuuteen ja sivustolla käytettävään selkeään yleiskieleen. Lisäksi on rakennettu selkokielineen sivusto ja otettu käyttöön konekääntäjä, joka kääntää verkkosivujen tekstit yli sadalle kielelle. Vantaa voitti keväällä 2024 kuntaviestinnän SM-kultaa selkokielineen viestinnän kehittämisestä.

Kaupunki pyrkii omistajaohjauksella siihen, että kaupunkikonsernin kokonaisuutena tulee otetuksi huomioon konserniyhteisöjen toiminnassa. Palvelutuotantoa palveleva konsernirakenne on kaupungin etu. Lautakunta totesi, että edunvalvontaakin tarvitaan muun muassa sidosyksikkösääntelyä kehitettäessä. Arviointikertomukseen annetun vastauksen mukaan konserniomistusten kokonaissuunnitelma tullaan päivittämään vuoden 2025 aikana. Edunvalvontaa on hoidettu yhteistyössä Kuntaliiton ja PKS-kaupunkien kanssa.

Ammattiopisto Variassa panostetaan opiskelijoiden hyvinvoinnin tukemiseen. Arviointikertomuksessa kiitettiin sitä, että toimenpiteet ovat vähentäneet opintojen keskeyttämistä ammatillisessa koulutuksessa. Lautakunta painotti, että opiskeluhuollon toimintamalleista sovitaan hyvinvointialueen kanssa ja että ammatilliseen koulutukseen liittyvää edunvalvontaa tehdään aktiivisesti. Toimialan vastauksessa todetaan, että toimintamalleista hyvinvointialueen kanssa sovitaan osana toimialan ja hyvinvointialueen laajempaa yhteistyön kokonaisuutta ja että edunvalvonnassa ollaan jatkossakin aktiivisia.

Varhaiskasvatus joutui turvautumaan vuonna 2023 aiempaa enemmän vuokratyövoiman käyttöön, mikä aiheutti merkittävän lisämäärärahatarpeen. Tarkastuslautakunnan arvioinnissa todettiin sijaistarpeen taustalla muun muassa rekrytointivaikeudet, lisääntyneet sairauspoissaolot, lasten lisääntyneet tuen tarpeet sekä alle kolmivuotiaiden lasten suuri osuus varhaiskasvatuksessa. Lisäksi todettiin, että kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on seurannut tilannetta kiinteästi ja edellyttänyt toimenpiteitä. Toimialan vastauksessa kerrotaan, että varhaiskasvatuksessa on laadittu päiväkodin johtajien työn tueksi ohje henkilöstöresurssien suunnittelusta ja kohdentamisesta. Ohjeistus kattaa työvuorosuunnittelun ja sijaisten tilaamisen, toiminnan ylläpitävissä poissaolotilanteissa sekä vuosilomiin ja päivystysaikoihin liittyvät ohjeistukset. Varhaiskasvatuksessa luovuttiin lomarahen vaihtamisesta vapaaksi, koska myös se on aiheuttanut sijaistarpeita.

Tilanne vuoden 2024 osalta: Tarkastuslautakunta toteaa, että oikean suuntaisia toimenpiteitä on tehty. Tästä huolimatta työvoiman vuokraus aiheutti vuonna 2024 noin 13 miljoonan euron lisämäärärahatarpeen toimialan talousarvioon.

Kulttuuripalvelut tuottaa ja järjestää monipuolista eri kohderyhmät huomioivaa kulttuuritoimintaa. Kaupungin omaa toimintaa täydentävät alueen muut kulttuuritoimijat, joiden kanssa kaupunki tekee yhteistyötä. Kulttuuripalvelut tuovat kaupunkiin eloa, osallistavat asukkaita ja tarjoavat harrastusmahdollisuuksia. Kulttuuripalveluissa jatketaan monipuolisten ja eri väestöryhmät tavoittavien palvelujen kehittämistä ja tarjoamista.

Yleis- ja asemakaavoitus vastaavat kaupunkirakenteen tasapainoisesta ja resurssivii-
saasta kehittämisestä tiiviissä yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Kaupunkisuun-
nittelussa tavoitellaan tasapainoista kokonaisuutta lähipalvelujen, asuntojen ja työ-
paikkojen kaavoituksen välillä. Tarkastuslautakunta totesi, että eriytymiskehityksen
tiekartan laatiminen on kannatettavaa. On myös tärkeää, että asioista viestitään oi-
kea-aikaisesti, asukkaat tavoittavalla ja heitä aidosti kuulevalla tavalla. Vastauksessa
mainitaan, että kaupunkiympäristön toimiala on laatinut eriytymiskehityksen tiekartan,
jossa tavoitteena on löytää yhden esimerkkialueen kautta toimialan keinot eriytymis-
kehityksen korjaamiseen. Vuorovaikutusta ja viestintää kaupunkisuunnittelun ja kaa-
voituksen ajankohtaisista hankkeista kehitetään jatkuvasti. Uutena avauksena vuo-
delle 2024 ovat suuraluekohtaiset ajankohtaistilaisuudet alueen asukkaille. Viestin-
nässä pyritään hyödyntämään monipuolisesti eri kanavia. Joissakin työtiloissa havait-
tuihin sisäilmaongelmiin puututtiin monin eri keinoin. Vuoden 2024 lopussa koko toi-
miala siirtyi valmistuneisiin uusiin tiloihin.

Hyvinvointialueet ovat vastanneet sosiaali- ja terveystalvelujen sekä pelastustoimen
järjestämisestä vuoden 2023 alusta. Kaupunki ja hyvinvointialue ovat yhteistyössä
kartoittaneet yhteisiä prosesseja ja neuvotelleet yhteistyöstä. Yhteiset käytännöt ja
toimintatavat ovat vielä osittain muotoutumassa. Vastaus arviointikertomukseen on
monipuolinen ja laaja. Yhteistyön ja sopimisen rakenteita on luotu kaikilla toimialoilla.

VTK Kiinteistöt Oy saavutti kaupungin asettamat tavoitteet vuonna 2023 ja yhtiön ta-
loudellinen kehitys jatkui myönteisenä. Yhtiön omistajapoliittisissa linjauksissa on
huomioitu entistä painokkaammin vastuullisuus kiinteistöjen omistajana. VTK-konser-
nin vastuullisuusohjelman tavoitteilla tuetaan myös kaupungin hiilineutraalisuustavoit-
teen saavuttamista. Yhtiön liiketoiminnassa korostuu lähivuosina investointihankkei-
den johtaminen, sillä sen investointiohjelma on mittava. Investointihankkeiden suun-
nittelussa ja toteutuksessa on huolehdittava riittävästä riskienhallinnasta. Yhtiön johto
ja hallitus seuraavat aktiivisesti hankkeiden etenemistä ja riskienhallinnasta raportoii-
daan konsernijohtolle säännöllisesti.

Mercuria kauppaoppilaitos Oy on ammatillisen koulutuksen oppilaitos, joka tarjoaa pääasiassa liiketoiminnan perus-, ammatti- ja erikoisammattikoulutusta. Tarkastuslautakunta katsoi, että toiminnan opiskelija- ja työelämälähtöisyys näkyvät oppilaitoksen saamissa korkeissa palautearvosanoissa. Oppilaitoksessa on myös tarjolla laaja valikoima opiskelun ja hyvinvoinnin tukipalveluja. Arvioinnin perusteella toiminta on järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Konsernipalveluiden vastauksessa kerrotaan, että tulevissa yhteisökohtaisissa omistajapoliittisissa linjauksissa korostetaan opiskelijoiden syrjäytymisen ehkäisyä, opintojen loppuunsaattamista ja yleisesti yhtiön kehittämistoimia sosiaalisen vastuun näkökulmasta. Vastauksessa todetaan myös, että ammatillista koulutusta koskevat valtionosuusleikkaukset on otettava huomioon liiketoiminnan suunnittelussa.

Strategiateemaan ”Ekologisesti kestävä Vantaa” liittyvään arviointiin annetussa vastauksessa toimiala tuo esiin resurssiviisauden tiekartan toimenpiteiden päivitetyn tilanteen, joka osoittaa edistymistä arviointikertomuksessa esitettyyn nähden. Toimenpiteistä lähes 90 prosenttia on valmiita, toteutuksessa tai jatkuvana käytäntönä. Suhteellisesti eniten aloittamatta olevia toimenpiteitä liittyi materiaalien elinkaari ja kiertotalous -kaistaan (16 prosenttia), vastuullinen Vantaa -kaistaan (15 prosenttia) sekä hiilinielut ja kompensointi -kaistaan (14 prosenttia).

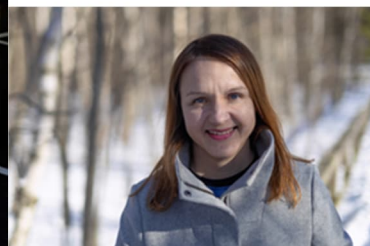
Johtopäätökset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että vuoden 2023 arviointikertomukseen saadut vastaukset olivat asianmukaisia. Toimialat ovat suunnanneet kehittämistyötään arviointikertomuksen suositusten suuntaan.

10 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA TOIMINTA

Tehtävät ja kokoonpano

Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston alainen lakisääteinen toimielin, jonka tehtävänä on huolehtia Vantaan kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja kuntalain mukaisen tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarvioinnin suorittamisesta. Lautakunta valmistelee kaupunginvaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä valvoo kuntalaissa määritellyn sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden täyttymistä.



Kuva: Sakari Manninen

Ryhmäkuvassa ylärivissä vasemmalta: Paula Lehmuskallio, Nina Nummela, Tuire Kaimio, Juha Järä, Tarja Eklund, Oskari Iivarinen. Alarivissä vasemmalta: Funda Demiri, Jussi Särkelä, Naima el Issaoui, Reija Friman ja Markku Weckman. Erilliskuvassa: Siri Ahokas.

Hallintosäännön mukaan lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Muiden lautakunnan jäsenten tulee olla valtuutettuja tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisiä tai toisia varavaltuutettuja.

Kaupunginvaltuusto nimesi 23.8.2021 tarkastuslautakunnan toimikaudeksi 2021–2025. Lautakunnassa on 13 jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Tarkastuslautakunnan kokoonpano on esitetty [liitteessä 1](#). Tarkastuslautakunnan jäsenten arviointikertomuksen laadintaa koskevat esteellisyydet on esitetty [liitteessä 2](#).

Tarkastuslautakunnan toiminta

Arvioinnin suunnittelu ja toteuttaminen

Tarkastuslautakunta hyväksyi arviointisuunnitelman vuodelle 2024 kokouksessaan 12.6.2024. Vuotuinen arviointisuunnitelma on osa valtuustokauden arviointisuunnitelmaa. Tarkastuslautakunta perehtyy arviointityössään kaupungin eri toimialojen toimintaan ja palvelutuotantoon. Perehtyminen tapahtuu tutustumalla asiakirjoihin, kuulemalla vastuuhenkilöitä, käymällä tutustumiskäynneillä toimialoilla sekä haastattelemalla virkamiehiä. Tarkoituksena on arvioida sitovien tavoitteiden sekä strategisen ohjauksen toteuttamista. Samalla selvitetään toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Arviointi on toiminnan ohjausta ja kehittämistä. Tarkoitus on, että arviointia hyödynnetään osana taloussuunnittelu-, toiminta- ja strategiaprosessia. Tarkastuslautakunta on strategisen ohjauksen, demokratian sekä tilivelvollisuuden toteutumisen väline. Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma on toteutunut suunnitelman mukaisesti.

Tilintarkastus

Kuntalain mukaan valtuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön, jonka on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja. Kaupungin tytäryhteisöjen tilintarkastajaksi on valittava kaupungin tilintarkastusyhteisö, jollei poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä. Kaupungin ja konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilintarkastaja on kaudella 2021–2024 KPMG Oy Ab. Kaupungin vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Juha Huuskonen. Tarkastuslautakunta valmisti vuonna 2025 alkavan uuden sopimuskauden kilpailutuksen syksyllä 2024.

Sidonnaisuusilmoitukset

Tarkastuslautakunta on valvonut kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattanut ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Ilmoitusvelvollisuus koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä ja varajäseniä, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää. Jaostojen osalta ilmoitusvelvollisuus määräytyy samoin kuin sen toimielimen, jonka alaisia ne ovat.

Sidonnaisuusilmoitus on tehtävä luottamushenkilön tai viranhaltijan johtotehtävistä sekä luottamustoimista elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä. Lisäksi ilmoitus tehdään merkittävästä varallisuudesta ja muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävien hoitamisessa.

Muu toiminta

Tarkastuslautakunta on jatkanut PKS-kaupunkien Helsingin, Espoon ja Kauniaisten kanssa yhteistyötä koulutuksen ja yhteisen arviointiaiheen merkeissä. Toimintaa koordinoi tarkastuslautakunnan puheenjohtajista ja ulkoisen tarkastuksen yksiköiden esihenkilöistä koostuva ohjausryhmä. Kaupunkien yhteinen iltapäiväseminaari järjestettiin 28.11.2024 Espoossa. Yhteinen arviointiaihe liittyi sään ääri-ilmiöihin varautumiseen ja siitä on [kooste kohdassa 7](#).

Vantaan ja Keravan kaupunkien sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tarkastuslautakuntien yhteisen iltaseminaarin aiheena 9.10.2024 oli esi- ja perusopetuksen opiskeluhuollon palvelut.

Tiedotus

Vantaan kaupungin verkkosivuilla osoitteessa [Ulkoisen tarkastus | Vantaa](https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/organisaatio/ulkoinen-tarkastus) (<https://www.vantaa.fi/fi/kaupunki-ja-paatoksenteko/organisaatio/ulkoinen-tarkastus>) esitellään kaupungin tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus sekä sen vuosittaiset arviointikertomukset toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

Tarkastuslautakunnan esityslistat ja pöytäkirjat ovat saatavilla osoitteessa www.vantaa.fi/paatoksenteko. Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle. Tiedotuksessa noudatetaan soveltuvin osin kaupunginhallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita kaupungin tiedottamisen periaatteista.

Vantaalla 29.4.2025
Tarkastuslautakunta

LYHENTEET:

Ansiopäiväraha	Maksetaan työttömälle, joka on työttömyyskassan jäsen. Maksajana toimii työttömyyskassa. Ansiopäiväraha koostuu peruspäivärahan suuruudesta perusosasta ja hakijan palkan mukaan määräytyvästä ansio-osasta.
Cloudia	Kilpailutus- ja sopimushallintajärjestelmä
CO2-ekv	Hiilidioksidiekvivalentti eli eri kasvihuonekaasujen yhteismittallistettu ilmastoa lämmittävä vaikutus
DigiOne	Digitaalinen palvelualusta ja koulutuksen ekosysteemi
Digivihreä siirtymä	Vihreän siirtymän toteuttamista hyödyntämällä digitaalisen tietotekniikan mahdollisuuksia tuotteiden, palvelujen, toimintaprosessien ja työympäristöjen kehittämisessä
ELY-keskus	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
eNPS	Työntekijöiden nettosuosittelemisindeksi
EU	Euroopan unioni
Funa-testi	Toiminnallisten laskutaitojen arviointi (functional numeracy assessment)
HankintaHeimo	Julkisten hankintojen assistenttipalvelu
ICT	Tieto- ja viestintäteknologia
JHT	Julkishallinnon ja -talouden tarkastaja
KEHA-keskus	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus
Kela	Kansaneläkelaitos
KHT	Keskuskaupakamarin hyväksymä tilintarkastaja
Kohtaanto	Kohtaanto-ongelma tarkoittaa, että työpaikat ja työvoima eivät kohta. Työpaikkoja on tarjolla, mutta työnhakijoilla ei ole tarvittavaa osaamista tai koulutusta avoimiin työpaikkoihin.
KouluPT	Koulussa toimiva henkilökohtainen valmentaja (personal trainer)
KVTES	Kunta-alan yleinen virka- ja työehtosopimus
LUKE	Luonnonvarakeskus
Lukuseula	Digitaalinen lukutaidon arviointiväline
Maksuvalmiussuhde	Kuvaa yrityksen lyhyen aikavälin maksuvalmiutta

MAL	Maankäyttö, asuminen ja liikenne
MEK	Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma
Move	Perusopetuksen 5. ja 8. vuosiluokkien oppilaille tarkoitettu fyysisen toimintakyvyn valtakunnallinen mittaus- ja palautejärjestelmä
NEET	Nuori, joka ei ole työelämässä, opiskele tai suorita ase- tai siviilipalvelusta (Not in Employment, Education or Training)
NPS-luku	Palvelun nettosuositeluindeksi (net promoter score)
Omavaraisuusaste	Kuvaa yrityksen vakavaraisuutta
Oy	Osakeyhtiö
Palkkatuki	Työttömän työnhakijan työllistymisen edistämiseksi tarkoitettu harkinnanvarainen tuki, jonka myöntää ja maksaa työvoimaviranomainen.
Pela	Pelastustoimi
Peruspäiväraha	Maksetaan työttömälle, joka ei ole työttömyyskassan jäsen. Maksajana toimii Kansaneläkelaitos.
PKS	Pääkaupunkiseutu
PTS	Pitkän tähtäimen suunnitelma
S1	Suomi äidinkielenä
S2	Suomi toisena kielenä
School Day -kysely	Kerää tietoa oppilaiden hyvinvoinnista
SDG-tavoite	Agenda 2030 kestävän kehityksen tavoitteet (sustainable development goals)
Segregaatio	Alueellinen eriytyminen tarkoittaa kaupungin asuinalueiden väestörakenteen demografista, sosioekonomista tai etnistä eriytymistä
SM	Suomen mestaruus
SMILE	Vantaan perheet, yhteisöt, koulut ja palvelut uusia kotoutumisen dialogeja rakentamassa -hanke
Sote	Sosiaali- ja terveystoimi
Starttiraha	Aloittavalle yrittäjälle suunnattu harkinnanvarainen tuki, joka tukee toimeentuloa päätoimisen yritystoiminnan alkuvaiheessa.

TE	Työ- ja elinkeino
TET	Työelämään tutustumisjakso
Työmarkkinatuki	Työttömän toimeentulon turvaamiseksi tarkoitettu tuki, jolla edistetään tuen saajan työmarkkinoille hakeutumisen tai palaamisen edellytyksiä
Vantti	Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy
Varia	Vantaan ammattiopisto Varia
VAV	Vantaan vuokra-asunnot
VM	Valtiovarainministeriö
VTK	Vantaan teollisuuskiinteistöt
Välityömarkkinat	Työttömyyden ja avointen työmarkkinoiden välissä olevat palvelut, kuten palkkatuettu työ, työkokeilu, valmennus, koulutus sekä työpajatoiminta, joiden avulla pyritään työmarkkinoille.
Wilma	Tietojärjestelmä, jota käytetään kodin ja koulun väliseen tiedonvaihtoon

LIITE 1

Tarkastuslautakunnan kokoonpano vuoden 2024 arviointikertomusta laadittaessa:

<u>Jäsen</u>	<u>Varajäsen</u>
Kaimio Tuire, puheenjohtaja	Viilo Mikko (kv 16.12.2024 asti)
	Kauppinen Sirpa (kv 16.12.2024 alkaen)
Weckman Markku, varapuheenjohtaja	Karhu Suvi (kv 16.12.2024 asti)
	Aidanjuuri Tanja (kv 16.12.2024 alkaen)
Ahokas Siri	Åstrand Stefan
Demiri Funda	Eerola Antero
Eklund Tarja	Sodhi Ranbir
Iivarinen Oskari	Siniketo-Pietilä Katja
El Issaoui Naima	Kiljunen Kimmo
Järä Juha	Saimen Tuukka (kv 27.1.2025 asti)
	Mäkipernaa Aki (kv 27.1.2025 alkaen)
Lehmuskallio Paula	Norres Lasse
Norrena Vaula (kv 16.12.2024 asti)	Friman Reija
Mutanen Tuomas (kv 16.12.2024 alkaen)	
Nummela Nina	Jääskeläinen Jouko (kv 16.12.2024 asti)
	Suni Antti (kv 16.12.2024 alkaen)
Phull Manav	Orlando Carita (kv 16.12.2024 asti)
	Multala Sari (kv 16.12.2024 alkaen)
Särkelä Jussi	Tamminen Ida

LIITE 2

Tarkastuslautakunnan esteellisyydet vuoden 2024 arviointikertomusta laadittaessa:

Markku Weckman, VAV-yhtymä Oy:n hallitus, jäsen,
Siri Ahokas, kaupunkiympäristölautakunta, jäsen,
Funda Demiri, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, varajäsen,
Tarja Eklund, kaupunkiympäristölautakunta, varapuheenjohtaja,
Oskari Iivarinen, kaupunkiympäristölautakunta, jäsen,
Naima el Issaoui, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, jäsen ja VAV-yhtymä Oy:n hallitus, jäsen,
Juha Järä, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta, jäsen,
Paula Lehmuskallio, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, puheenjohtaja,
Tuomas Mutanen, kaupunkiympäristölautakunta, jäsen,
Vaula Norrena, kaupunkiympäristölautakunta, varajäsen,
Manav Phull, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, jäsen,
Jussi Särkelä, VAV-yhtymä Oy:n hallitus, puheenjohtaja,
Reija Friman, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta, jäsen,
Suvi Karhu, kaupunkiympäristölautakunta, jäsen ja VAV-yhtymä Oy:n hallitus, jäsen,
Sirpa Kauppinen, kaupunkitilalautakunta, varajäsen ja Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymän hallitus, jäsen,
Ida Tamminen, kaupunkiympäristölautakunta, jäsen.



VD/482/02.04.03.03/2025

PT/MR/TP/EJ/JK

Suomen kansantalouden kehitys oli hidasta vuonna 2024 ja valtiovarainministeriö ennustaa koko vuodelle 2024 BKT:n 0,3 prosentin laskua. Viime vuosina nopeasti kasvanut inflaatio on hidastunut ja se on mahdollistanut korkojen laskun. Hidas kasvu näkyy työttömyysasteen nousevana trendinä ja työttömyyden ennustetaan edelleen heikkenevän vuonna 2025. Tilinpäätösarvion mukaan Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos oli 1,1 miljardia euroa positiivinen, mutta kertaluonteiset erät, kuten yhtiöittämiset ja yhtiöiden myynnit, paransivat tulosta 0,3 miljardia euroa. Tuloksesta yli 70 prosenttia syntyi neljässä kaupungissa (Helsinki, Tampere, Mikkeli ja Espoo). Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntatalous oli -0,5 miljardia alijäämäinen.

Kuntien toimintatuotot kasvoivat 1,2 prosenttia ja toimintakulut 1,6 prosenttia. Toimintakulujen maltilliseen kasvuun vaikuttivat tehdyt sopeuttamistoimet sekä työttömyysvakuutusmaksun keveneminen. Kuntien yhteenlasketut kunnallisverotuotot laskivat 3,3 prosenttia, yhteisöverotuotot 14 prosenttia ja valtionosuustuotot 6,6 prosenttia. Laskuun vaikuttaa edelleen hyvinvointialueuudistuksen hännät sekä yleinen taloustilanne. Tilikauden tulos 2024 muodostui negatiiviseksi 80 kunnassa, kun vuonna 2023 tulos oli alijäämäinen 49 kunnassa.

Kunnissa ja kuntayhtymissä tehtiin investointeja 4,8 miljardilla eurolla. Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien lainakanta kasvoi noin 0,7 miljardilla eurolla ollen vuoden 2024 lopussa noin 20,6 miljardia euroa.

Vantaan kaupungin vuoden 2024 tilinpäätös

Vuoden 2024 tilikauden tulos oli -58,8 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos heikkeni 108,9 miljoonalla eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Poistoeron ja varausten muutoksien sekä rahastosiirtojen jälkeen **tilikauden alijäämäksi muodostui -61,3 miljoonaa euroa.**

Ulkoiset toimintatuotot olivat 146,2 miljoonaa euroa vuonna 2024. Edellisvuoteen nähden toimintatuotot laskivat 12,4 miljoonalla eurolla. Maanmyyntivoitoissa sekä muissa käyttöomaisuuden myyntivoitoissa oli kasvua 2,6 miljoonaa euroa edellisen vuoteen verrattuna. Ulkoiset toimintakulut olivat 862,7 miljoonaa euroa ja niissä oli kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 30,0 miljoonaa euroa. Suurimpina kuluerinä henkilöstökulut olivat 422,9 miljoonaa ja palvelujen ostot 281,3 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut kasvoivat 28,9 miljoonaa euroa (7,3 %:a) ja palvelujen ostot laskivat 5,3 miljoonaa euroa (-1,8 %:a) edelliseen vuoteen verrattuna.

Toimintakate oli -716,4 miljoonaa euroa vuonna 2024, eli se heikkeni edelliseen vuoteen nähden 42,4 miljoonaa euroa.

Verotuloja kertyi vuonna 2024 yhteensä 585,2 miljoonaa ja valtionosuuksia 179,1 miljoonaa euroa. Vuoteen 2023 verrattuna verotulot heikkenivät 53,5 ja valtionosuudet 0,5 miljoonaa euroa. Tuloverot laskivat 32,5 miljoonaa, yhteisöveron tuotto 20,5 miljoonaa ja kiinteistövero 0,5 miljoonaa euroa vuoteen 2023 verrattuna.



Rahoituskulut kasvoivat 9,3 miljoonaa euroa vuoteen 2023 verrattuna. Rahoitustuotot puolestaan kasvoivat 2,6 miljoonaa euroa, joten rahoitustuotot ja -kulut yhteensä laskivat 6,7 miljoonaa euroa vuoteen 2023 verrattuna.

Kaupungin vuosikate vuonna 2024 oli 58,8 miljoonaa euroa. Suunnitelman mukaisia poistoja sekä arvonalentumisia kirjattiin 114,2 miljoonaa euroa eli 2,3 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2023. Vuosikatteella pystyttiin kattamaan poistot 51,5-prosenttisesti, joten kaupungin tulorahoitus oli vuosikatteella mitattuna alijäämäinen.

Investointimenot vuonna 2024 olivat 149,5 miljoonaa euroa. Kaupungin pitkäaikaisten lainojen nettolisäys oli 89,7 ja lyhytaikaisten lainojen vähennys 20,0 miljoonaa, joten lainakannan nettolisäykseksi muodostui 69,7 miljoonaa euroa. Investointien tulorahoitusosuus heikkeni tilikaudella 39,9 prosenttiin, kun se edellisvuonna oli 99,7 prosenttia.

Vantaan kaupungin taseen pysyvien vastaavien suurin erä on aineelliset hyödykkeet, joita oli 1 374,2 miljoonaa euroa vuoden 2024 lopussa (69,2 prosenttia taseen loppusummasta). Taseen vastattavaa puolella omaa pääomaa oli 974,0 miljoonaa ja vierasta pääomaa 997,5 miljoonaa euroa. Taseen loppusumma oli 1 985,8 miljoonaa euroa. Omavaraisuusaste heikkeni 49,4 prosenttiin (52,6 prosenttia vuonna 2023). Asukaskohtainen lainakanta nousi edellisestä vuodesta 226,6 euroa, eli 3 425,7 euroon asukasta kohti.

Kiinteistörahaston ylijäämä ennen rahastosiirtoja oli 2,9 miljoonaa euroa ja Vahinkorahaston alijäämä 0,4 miljoonaa euroa.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhtiöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt sekä tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien tytär- ja osakkuusyhteisöt, eli kaikkiaan 57 yhteisöä.

Konsernin tilikauden tulos vuonna 2024 oli -7,6 miljoonaa euroa. Tilinpäätössierrojen, tilikauden verojen, laskennallisten verojen ja vähemmistöosuuksien vähentämisen jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui 38,3 miljoonaa euroa. Konsernin lainakanta kasvoi 218,0 miljoonaa euroa edellisvuodesta ollen 2 101,0 miljoonaa euroa vuoden 2024 lopussa. Konsernin asukaskohtainen lainakanta kasvoi 8 357,0 euroon, kun se vuonna 2023 oli 7 609,8 euroa. Konsernin suhteellinen velkaantuneisuusaste oli vuoden 2024 lopussa 168,8 prosenttia, eli vuoden 2024 käyttötulot eivät olisi riittäneet vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Vuoden 2024 talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.11.2023 talousarvion vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2024–2027. Vuoden 2024 alkuperäinen valtuuston hyväksymä talousarvio päättyi ~~---~~ 6,2 milj. euron tilikauden tulokseen ja -4,9 milj. euron tilikauden alijäämään sekä yhteensä 198,4 milj. euron bruttoinvestointitasoon.

Kaupunginvaltuusto päätti muutoksista vuoden 2024 talousarvioon toimialojen esitysten perusteella vuoden 2024 aikana. Talousarviomuutoksista suurimmat olivat kaupunkiympäristön toimialan tulotavoitteen laskeminen 24,1 milj. eurolla sekä määrärahojen korottaminen 16,5 milj. eurolla. Asuntorakentamisen heikko suhdanne näkyi maanmyyntivoittojen, maankäyttösopimuskorvausten sekä muiden rakentamiseen liittyvien tulokertymien heikkona kehityksenä.



Määrärahakorotuksia tehtiin kunnossapidon, kiinteistönhoidon ja lämmityksen kustannuksiin johtuen muun muassa kevättalven haastavista olosuhteista sekä yleisen kustannustason noususta. Lisäksi VTK Oy:n ilmoittamat vuokrankorotukset ja ylläpitovuokran tasoituslasku huomioitiin määrärahalisäyksenä sekä kaupunkiympäristön, että kasvatuksen ja oppimisen ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialoilla. Kaupunkiympäristön toimialalla vuokrankorotukset näkyvät myös sisäisen vuokratuoton kasvuna.

Kasvatuksen ja oppimisen tuloarviota korotettiin 1,0 milj. eurolla ja määrärahaa 21,3 milj. eurolla. Tuloarvioiden muutokset johtuivat hankeavustuksista sekä vammaisten lasten päivä- ja lomatoiminnan tuloista. Toisaalta tuloja pienensi lainsäädännöstä johtunut varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen väheneminen. Määrärahamuutokset aiheutuivat suurimmaksi osin varhaiskasvatuksen työvoiman vuokrauksen sekä palvelusetelin indeksikorotuksen, kasvaneen käyttäjämäärän ja lakisääteisten tukitoimien kustannuksista.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan määrärahaa korotettiin 4,0 milj. eurolla vastaamaan kohonneita työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuja. Lisäksi palkankorotuksiin liittyvää keskitettyä varausta kohdennettiin toimialoille. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan määrärahoja korotettiin 2,5 milj. eurolla. Määrärahamuutokset johtuivat pääosin VTK Oy:n vuokrankorotuksista sekä uusien hankkeiden menoista.

Talousarviomuutosten jälkeen talousarvion tilikauden tulokseksi muodostui -70,4 milj. euroa.

Vuoden 2024 tilinpäätös päättyi -58,8 milj. euron tilikauden tulokseen ja -61,3 milj. euron tilikauden alijäämään. Tilikauden alijäämä on 56,4 milj. euroa heikompi kuin alkuperäinen talousarvio ja 7,8 milj. euroa parempi kuin muutettu talousarvio.

Vuoden 2024 muutetussa talousarviossa kaupungin käyttötalouden toimintatuotot olivat 319,8 milj. euroa. Vuoden 2024 aikana toteutuneet toimintatuotot olivat 337,9 milj. euroa ylittäen muutetun talousarvion 18,1 milj. eurolla. Kasvatuksen ja oppimisen sekä Kaupunkistrategian ja johdon toimialoilla suurimmat toimintatuottojen ylitykset liittyivät valtion maksamiin pakolaiskorvauksiin sekä valtion myöntämiin tai välittämiin tukiin. Kaupunkiympäristön toimialalla suurimmat ylitykset liittyivät maanmyyntivoittoihin, maanvuokraustuloihin ja sopimuskorvauksiin, jotka toteutuivat parempina kuin muutetussa talousarviossa, mutta selvästi heikompina kuin alkuperäisessä talousarviossa. Kaupunkiympäristön toimialalle tehty talousarviomuutos johtuu pääosin heikosta tonttikysynnästä, erityisesti asuntorakentamisessa. Maankäyttö- ja kehittämiskorvaukset, maanmyyntivoitot ja Varikon vuokratuotot toteutuivat muutettua talousarviota parempina. Myyntituotot sisältävät 2,1 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelutuottoja, joka on 0,9 milj. vähemmän kuin muutetussa talousarviossa.

Kaupungin toimintakulut olivat muutetussa talousarviossa 1 073,5 milj. euroa. Vuoden 2024 aikana toteutuneet toimintakulut olivat 1 054,4 milj. euroa. Toimintakulut alittuivat 19,1 milj. eurolla. Vuoteen 2023 verrattuna toimintakulut nousivat 46,8 milj. euroa eli 4,6 prosenttia. Kaikkien toimialojen toimintakulut alittivat muutetun talousarvion. Henkilöstökulut alittuivat kaikilla toimialoilla, yhteensä 6,4 milj. eurolla muutettuun talousarvioon nähden. Palveluiden ostot alittivat muutetun talousarvion 7,5 milj. eurolla. Ne alittuivat kaupunkistrategian ja johdon toimialalla erityisesti ICT-palveluiden osalta ja kaupunkiympäristön toimialalla Helsingin seudun liikenteen HSL maksujen osalta. Kasvatuksen ja oppimisen sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialoilla palveluiden ostot ylittivät talousarvion. Aineet, tavarat ja tarvikkeet alittivat muutetun talousarvion noin 2,8 milj. eurolla ja avustuskulut ylittivät sen noin 0,6 milj. eurolla. Muut toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 3,0 milj. eurolla.



Toimintakulut sisältävät 2,1 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia.

Vuoden 2024 verotulot alittivat talousarvion 26,8 milj. eurolla ja valtionosuudet 2,9 milj. eurolla. Verotulo- ja valtionosuusarviot perustuivat Kuntaliiton ennusteeseen. Talousarvioon nähden kunnallisveron toteuma oli 98,0 prosenttia, kiinteistöveron toteuma 93,8 prosenttia, yhteisöveron toteuma 86,9 prosenttia ja valtionosuuksien toteuma 98,4 prosenttia. Kaikkiaan verorahoitus yhteensä (verot ja valtionosuudet) laski 6,6 prosenttia vuoden 2023 tilinpäätökseen nähden. Vuoden 2023 alusta voimaan astuneen hyvinvointialueuudistuksen vuoksi vuoden 2023 verotulot olivat kertaluonteisesti poikkeuksellisen korkeat. Tämä johtuu uudistukseen liittyvistä ns. verohännistä, joita vuonna 2023 saatiin noin 59 milj. eurolla. Myös valtionosuustuloihin hyvinvointialueuudistus vaikutti negatiivisesti, hyvinvointialueille siirtyneiden tehtävien valtionosuudet leikattiin kuntien valtionosuuksista. Verotuloihin ja valtionosuuksiin ei tehty lisätalousarviota vuoden 2024 aikana. Kunnallisverot alittivat talousarvion 8,2 milj. eurolla, yhteisöveron tuotto 11,2 milj. eurolla ja kiinteistöverot 7,4 milj. eurolla. Valtionosuudet alittivat talousarvion 2,9 milj. eurolla.

Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat vuonna 2024 yhteensä 11,0 milj. euroa positiivisena, talousarviossa yhteenlasketuiksi rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi oli arvioitu 5,0 milj. euroa. Korkotasoa on jonkin verran laskenut vuoden 2023 erittäin nopean ja korkean nousun jälkeen ja talousarviossa arvioitu 24,6 milj. euron korkokulu alittui 1,6 milj. eurolla toteuman ollessa 23,0 milj. euroa. Kaupungin lainasalkun suojausaste on edelleen korkea, mutta uusiin lainoihin korkosuojauksia ei tehty korkealla olevan korkotason vuoksi. Kaupungin lainasalkun korkokulut toteutuivat 12,3 milj. euron tasolla, minkä lisäksi kaupunki maksoi yhtiöilleen korkoa konsernitilillä olevien varojen mukaisesti 1,7 milj. euroa. Kaupungin korkotuotot ylittivät talousarvion 2,2 milj. eurolla, joten korkotuottojen ja -kulujen netto on kaupungille 3,8 milj. euroa positiivinen suhteessa talousarvioon. Muut rahoitustuotot ja -kulut netto on myös positiivinen 2,2 milj. eurolla. Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2024 noin 114,2 milj. euroa. Ne toteutuivat 98,6-prosenttisesti ja alittivat talousarvion 1,6 milj. eurolla.

Kaupungin vuosikatteeksi vuoden 2024 tilinpäätöksessä muodostui 58,8 milj. euroa, tilikauden tulokseksi -58,8 milj. euroa ja tilikauden alijäämäksi -61,3 milj. euroa.

Vuoden 2024 alkuperäisen talousarvion investointiosan tulot olivat 6,0 milj. euroa, menot 198,4 milj. euroa ja investointiosan netto 192,4 milj. euroa. Vuonna 2024 tuloarviota pienennettiin 3,0 milj. eurolla kiinteän omaisuuden tulojen osalta. Määrärahoja nostettiin yhteensä 1,0 milj. eurolla kaupunkiympäristön irtaimen omaisuuden hankintoja varten. Kyseisille hankinnoille oli varattu määräraha vuoden 2023 talousarviossa, mutta toimitusvaikeuksien vuoksi koneet ja laitteet toimitettiin vasta vuoden 2024 puolella. Muutosten jälkeen tuloarvioksi muodostui 3,0 milj. euroa ja määräraha-arvioksi 199,3 milj. euroa.

Vuoden 2024 toteutuneet bruttoinvestointimenot olivat yhteensä 149,6 milj. euroa ja ne alittivat muutetun talousarvion 49,8 milj. eurolla. Talousarvion mukaiset investointimäärärahat alittuivat kaikissa hankeryhmissä. Suurin alitus oli rakentamishankkeissa, 31,7 milj. euroa. Määrärahat alittuivat erityisesti rakentamisen toteutusajankohtien siirtymisen sekä joidenkin toteutuneiden hankkeiden edullisempien urakkahintojen vuoksi. Julkisen käyttöomaisuuden osalta talousarviomenot alittuivat 8,1 milj. eurolla hankkeiden aikataulujen viivästysten vuoksi. Kiinteän omaisuuden määrärahat alittuivat 6,1 milj. eurolla. Aineettoman omaisuuden osalta talousarvio alittui 1,7 milj. eurolla, irtaimen omaisuuden osalta 1,0 milj. eurolla sekä osakkeiden ja osuuksien osalta 1,1 milj. eurolla talousarvioon verrattuna.



Investointituloja toteutui 4,7 milj. euroa, 1,7 milj. euroa yli muutetun talousarvion. Osakkeiden ja osuuksien tuotot ylittivät talousarvion 2,1 milj. eurolla, koska talousarviossa tuloja ei arvioitu syntyvän lainkaan. Kiinteän omaisuuden tulot ylittivät muutetun talousarvion 0,5 milj. eurolla ja myös aineettomaan omaisuuteen syntyi tuloylitystä 0,3 milj. euroa. Julkisen käyttöomaisuuden tulot puolestaan alittivat talousarvion 1,5 milj. eurolla johtuen Vantaan ratikan tulojen ajoituksesta. Valtion kanssa solmittavan MAL-sopimuksen allekirjoitus venyi niin pitkälle, että valtion osuus ratikan kustannuksista ei ehtinyt valtion lisätalousarvioon vuodelle 2024. Vuoden 2024 investointiosan nettomenoksi muodostui yhteensä 144,9 milj. euroa, joka alitti talousarvion 51,5 milj. eurolla.

Vuonna 2024 kaupungin pitkäaikainen lainakanta kasvoi nettolainanottovaltuuden verran eli 89,7 milj. eurolla. Ulkoinen lainasalkku kasvoi 69,7 milj. euroa noin 861 milj. euroon vuoden 2024 lopussa. Alkuperäisessä talousarviossa 2024 talousarvion käyttötalousosan ja investointiosan perusteella arvioitiin nettolainanlisäykseksi 89,7 milj. euroa.

Vuoden 2024 sitovien tavoitteiden toteutuminen

Vuodelle 2024 valtuusto asetti sitovia tavoitteita yhteensä 45 kappaletta. Tavoitteista 11 toteutui täysin, 28 osittain ja 6 ei lainkaan.

Yleisen taloustilanteen heikko kehitys ja asuntorakentamisen seisahtumisen kuntatalousvaikutukset vaikuttavat kaupungin talouteen siten, että tuottavuus- ja kasvuohjelman tavoitteisiin ei päästä vuosien 2024 ja 2025 osalta. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä vuosikate oli 59 milj. euroa. Toimintakate heikkeni 11,1 prosenttia suhteessa talousarvioon 2023. Maankäytön nettotulot olivat noin 15,9 milj. euroa (2023: n. 16,4 milj. euroa). Vuonna 2024 asuntoja on valmistunut 901 kpl (v. 2023: 3115). Pientaloasuntoja valmistui 178 kpl (v. 2023 452).

Luonnon monimuotoisuutta on edistetty resurssiviisauden tiekartan monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla. Kaukolämmön päästöt ovat jääneet tavoitteesta ja ne ovat kasvaneet vuodesta 2020 (noin 25 %). Ne laskivat kuitenkin edelliseen vuoteen verrattuna. Sähkön päästöt ovat alentuneet huomattavasti (lähes 30 %). Myös liikenteen päästöt ovat laskeneet, (11 %), mutta eivät ole tavoitteessa (25 % laskua 2020–2023).

Joukkoliikenteen matkustajamäärä kasvoi edellisestä vuodesta nousijamäärän ollessa 146 406 nousua/arkipäivä (v. 2023: 133 218). Tämä on samalla kaikkien aikojen suurin nousijamäärä Vantaalla. Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee. Keskustojen kehittämissuunnitelmien toteutusta on jatkettu. Seurannasta on vastannut kaupunkikeskustoille nimetyt seurantaryhmät, jotka ovat kokoontuneet vuoden aikana kolmesti.

Vantaan osallistuvan budjetoinnin äänestysprosentti koko kaupungin osalta oli 3,2. Äänestäjiä oli yhteensä 6 686. Saatujen ideoiden määrä oli 2080, joista äänestykseen eteni 349. Näistä rahoituksen sai 66 hanketta, jotka on tarkoitus toteuttaa vuosien 2024 ja 2025 aikana. Vantaan osallistuvaan budjetoinnin eri vaiheisiin on osallistunut tähän mennessä noin 12 000 vantaalaista eli 5 prosentin tavoite on saavutettu.

Vantaan 50 -juhlavuoden tapahtumat toteutuivat suunnitellusti kaikilla suuralueilla. Asukkaiden kuulumisuuden tunne Vantaaseen on osallisuuskyseilyn mukaan 2024–25 vuodenvaihteessa 41,9 prosenttia. Jokaiselle suuralueelle on kartoitettu sopiva paikka ulkoilmatapahtumien järjestämiseen.



Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi verrattuna vuoden 2023 lopun tilanteeseen nähden.

Pitkäaikaistyöttömien määrä vuoden lopussa oli 6539 (2023: 5049). Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä oli vuoden lopussa 3978 (2023: 3580) ja vieraskielisten työttömien määrä 8240 (2023: 7232).

Perusopetuksen oppilaiden lukutaitoa arvioitiin Lukuseula-testillä (2. ja 7. lk): Tavoitteena oli, että tulokset ovat parantuneet neljä prosenttiyksikköä lähtötasosta. Lukuseulan tulokset olivat laskeneet 2. luokan osalta, mutta parantuneet 7.luokkalaisilla.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman tavoitteena vuosille 2023–2025 on alueiden ja asukkaiden hyvinvointierojen kaventaminen. Ohjelma on toteutunut enimmiltä osin vuoden 2024 aikana. Ohjelman toimenpiteistä arviolta 13 toteutui täysin (n. 81 %) ja 3 toteutui osittain (19 %).

Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteiset poissaolot vähenevät -tavoitteen osalta sairauspoissaoloissa (6,02 %) ei saavutettu tavoitetasoa (4,3 %), mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot (0,97 %) puolestaan vähenivät.

Tuleva kehitys

Vantaan kaupunginvaltuuston marraskuussa 2024 hyväksymä talousarvio vuodelle 2025 perustuu -49,9 milj. euron tilikauden alijäämään. Ison budjettialijäämän lisäksi verotulojen uusimmat ennusteet näyttävät vuodelle 2025 talousarviota heikompaa kasvua, minkä arvioidaan heikentävän tilikauden tulosta talousarvioon verrattuna. Kunta-alan palkkaratkaisu voi toteutuessaan tuoda kaupungille lisäkustannuksia jo vuodelle 2025.

Yleisen talouskehityksen odotetaan kääntyvän nousuun vuoden 2025 aikana, mutta toisaalta työttömyyden arvioidaan vielä kasvavan. Asuntomarkkinoiden ennustetaan piristyvän, mutta asuntorakentamisen osalta suurta muutosta ei ole odotettavissa vielä vuonna 2025. Vähäinen uusien asuntojen valmistuminen voi vaikuttaa muuttoliikkeeseen ja kaupungin väestönkasvua hidastavasti lähivuosina.

Vuoden 2025 talousarvio sisältää 203 milj. euron nettolainanottovarauksen. Lainavarausta kasvattaa erityisesti kaupungin perusinvestointien kasvu, Vantaan ratikan investointi, maanmyyntituottojen väliaikainen lasku sekä heikko verotulokehitys. Vantaan ratikan investointi ja kuntatalouden heikko tilanne kasvattavat huomattavasti kaupungin lainamäärää tulevina vuosina.

Vantaan kaupungin taloutta on tasapainotettava seuraavien vuosien aikana. Vuoden 2025 aikana osana tulevan uuden strategian valmistelua sekä osana vuoden 2026 talousarvioprosessia käynnistetään menojen ja tulojen rakennetarkastelu, jossa käydään läpi kaikki kaupungin toimialat ja niiden toiminnot. Rakennetarkastelussa arvioidaan, tekeekö kaupunki oikeita asioita oikeilla painotuksilla sekä sitä, kuinka asioita tehdään ja toteutetaan. Myös investointeja on määrä tarkastella. Samaan aikaan arvioidaan myös yleisen talouskehityksen, kuntatalouden ja Vantaan talouden kehitysnäkymiä sekä tulevan valtuustokauden kaupungin talouden tasapainottamisen euromääräisiä tarpeita.

Kuntien valtionosuusuudistustyö on käynnissä ja uuden valtionosuusjärjestelmän on tarkoitus olla käytössä 1.1.2027 alkaen. Tällä voi olla huomattavia kuntakohtaisia vaikutuksia nykyjärjestelmään verrattuna. Hallituksella on suunnitteilla myös kiinteistöverouudistus, jossa kiinteistöjen verotusarvoja tarkistettaisiin. Suunnitteilla on myös mm. toimeentulotukilain kokonaisuudistus, jolla toteutuessaan voi olla suuria kuntatalousvaikutuksia.



Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 5

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

1. esittää kaupunginvaltuustolle, että
 - a) Kiinteistörahaston ylijäämä 2 907 086,12 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti,
 - b) Vahinkorahaston alijäämä 446 337,31 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti ja
 - c) Vantaan kaupungin tilikauden alijäämä 61 253 389,20 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään sekä
2. todeta että, koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä ylijäämiä, esitystä talouden tasapainottamiseen ei tilikauden tuloksen perusteella tarvita,
3. valtuuttaa talouspalvelut tekemään tilinpäätökseen teknisluonteisia korjauksia ja
4. allekirjoittaa tilinpäätös ja jättää se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä saattaa tilinpäätös tarkastuksen jälkeen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja teki seuraavat muutokset liitteeseen:

s. 1 kaupunginjohtajan katsaus, toiseksi viimeinen kappale:

"Vantaan kaupungin vuoden ~~2023~~ 2024 tilinpäätös osoittaa 61,3 milj. euron tilikauden alijäämää. Kaupungin bruttoinvestointimenot olivat 149,6 milj. euroa ja investointien omarahoitusosuus 147,5 milj. euroa. Vuosikatteen ollessa 58,8 milj. euroa investointien tulorahoitusprosentiksi tuli 40. Vuonna ~~2023~~ 2024 kaupungin ulkoinen lainakanta kasvoi 70 milj. eurolla, jolloin vuoden lopussa kaupungilla oli ulkoista lainaa 861 milj. Euroa."

s. 104 lisättiin puuttunut sitova tavoite nro 12.1: Asuinalueiden eriarvoistuminen hidastuu

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Päävastuullinen tilintarkastaja JHT, KHT Juha Huuskonen KPMG Oy Ab:stä on raportoinut tarkastuslautakunnalle vuotta 2024 koskevista tilintarkastuksista sekä luovuttanut kyseessä olevaa vuotta koskevan tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastaja on kertomuksessaan esittänyt tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastetulta tilikaudelta

Tarkastuslautakunta 23.4.2025 § 4

Kaupunginreviisorin esitys:

Päätetään

- a) merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomus vuodelta 2024,
- b) saattaa tilintarkastuskertomus kaupunginvaltuustolle tiedoksi,
- c) esittää kaupunginvaltuustolle, että vuoden 2024 tilinpäätös hyväksytään ja
- d) esittää kaupunginvaltuustolle, että tilivelvollisille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.–31.12.2024



Pöytäkirja tarkastetaan ja hyväksytään tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Pöytäkirja tarkastettiin ja hyväksyttiin tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto 12.5.2025 § 4

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään, että

- a) Kiinteistörahaston ylijäämä 2 907 086,12 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti,
- b) Vahinkorahaston alijäämä 446 337,31 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti ja
- c) Vantaan kaupungin tilikauden alijäämä 61 253 389,20 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään
- d) merkitään tilintarkastuskertomus tiedoksi,
- e) hyväksytään vuoden 2024 tilinpäätös ja
- f) tilivelvollisille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.–31.12.2024

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin tilinpäätös 2024
- Tilintarkastuskertomus 2024

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

kaupunginjohtaja Pekka Timonen, 09 839 11, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

talous- ja strategiaohtaja Matti Ruusula, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

kaupunginreviisori Sari Hännikäinen, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi



Vantaa

VANTAAN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2024

KAUPUNGINVALTUUSTO 12.5.2025



VANTAAN KAUPUNKI
TILINPÄÄTÖS 2024

Kaupunginvaltuusto 12.5.2025

Kansikuva: Vantaan kaupungin aineistopankki, Vantaan päivän konsertti 2024
Kansi: Kari Tervo, Viestintä
Taitto: Tuuli Portin, Talouspalvelut

VANTAAN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2024

Sisällysluettelo

1	TOIMINTAKERTOMUS.....	1
1.1	OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
1.1.1	Kaupunginjohtajan katsaus.....	1
1.1.2	Vantaan kaupungin hallinto	3
1.1.3	Kansantalouden ja aluetalouden kehitys	7
1.1.4	Vantaan kaupungin toimintaympäristö ja talouden kehitys	9
1.1.5	Vantaan kaupungin henkilöstö.....	27
1.1.6	Ympäristöasiat	30
1.1.7	Muut ei-taloudelliset asiat	33
1.1.8	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	34
1.2	SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	41
1.3	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	47
1.3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	47
1.3.2	Toiminnan rahoitus	49
1.4	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	51
1.5	KOKONAISTULOT JA MENOT	56
1.6	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	58
1.6.1	Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	58
1.6.2	Konsernin toiminnan ohjaus	59
1.6.3	Olennot konsernia koskevat tapahtumat.....	60
1.6.4	Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden vuosikooste ja tavoitteiden toteutuminen	61
1.6.5	Kiinteistöyhtiöiden tavoitteiden toteutuminen	77
1.6.6	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	80
1.6.7	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	80
1.6.8	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	82
1.7	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	86
2	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	87
2.1	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	87
2.2	MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN	114
2.2.1	Käyttötalouden toteutuminen	114
2.2.2	Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2024	173
2.2.3	Investointien toteutuminen	175
2.2.4	Rahoitusosan toteutuminen	183
2.2.5	Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	184
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	185
3.1	VANTAAN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA	185
3.2	VANTAAN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA	186
3.3	VANTAAN KAUPUNGIN TASE	187
3.4	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNITULOSLASKELMA	189
3.5	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNIRAHOTUSLASKELMA.....	190
3.6	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNITASE	191
4	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	193
4.1	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	193
4.1.1	Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	193
4.1.2	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	195
4.2	TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	198
4.3	TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	203
4.3.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	203
4.3.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	208
4.4	VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	212
4.5	HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	219

5	ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	223
5.1	MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET	223
5.1.1	<i>Kiinteistörahaston tilinpäätöslaskelmat</i>	223
5.1.2	<i>Vahinkorahaston tilinpäätöslaskelmat</i>	225
5.2	RAHASTOJEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TALOUTEEN.....	226
5.3	MUUT ERIYTETYT LASKELMAT	228
6	LUETTELOT JA SELVITYKSET	230
6.1	KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT JA SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ	230
6.2	LUETTELO TOSITELAJEISTA	231
6.3	TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT	232
7	ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	234

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuonna 2024 Suomen ja euroalueen inflaatio on hidastunut voimakkaasti, joka on mahdollistanut korjien laskun. Tästä huolimatta Suomen kansantalouden kehitys oli hidasta ja Suomen BKT laski VM:n ennusteen mukaan 0,3 prosenttia vuonna 2024. Hidas kasvu näkyy mm. työttömyysasteen nousevana trendinä, joka kiihtyi erityisesti vuoden 2024 loppupuolella. Suomen pankin talousennusteen mukaan talous kääntyy hitaasti kasvuun vuonna 2025, vaikka työttömyyden ennustetaan vielä heikkenevän. Ennusteeseen kohdistuu paljon epävarmuutta. Geopoliittiset jännitteet ovat merkittäviä, Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan jatkuu edelleen ja Lähi-idän tilanne on epävarma. Merkittävää on myös mahdollinen kauppasota USA:n ja EU:n välillä.

Tilastokeskuksen tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli vuonna 2024 noin 1,1 miljardia euroa positiivinen. Tuloksessa on mukana kuitenkin poikkeuseriä, yhtiöittämiä ja omaisuuden myyntejä, jotka paransivat tulosta 0,3 miljardia euroa. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntatalous alijäämäinen -0,5 miljardia euroa. Kuntien yhteenlasketut kunnallisverotulot laskivat 3,3 prosenttia ja yhteisöverotulot 14 prosenttia. Laskuun vaikuttivat hyvinvointialueuudistukseen liittyneiden ns. verohäntien poistuminen sekä yleinen taloussuhdanne. Kiinteistöverotulot kasvoivat 6,7 prosenttia kiinteistöveroprosenttien lakisääteisten alarajojen noston takia. Valtionosuudet laskivat 6,6 prosenttia lopullisten sote-siirtolaskelmien tarkennuttua. Kunnissa ja kuntayhtymissä tehtiin investointeja 4,8 miljardilla eurolla. Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien lainakanta kasvoi noin 0,7 miljardilla eurolla ollen vuoden 2024 lopussa noin 20,6 mrd. euroa.

Kaupungin maanmyyntitulot sekä kiinteistö- ja asunto-omaisuuden myynnin tulokertymät kehittyivät vaimeasti heikon markkinatilanteen vuoksi. Taustalla on asuntokysynnän vähäisyys ja asuntorakentamisen lähes täydellinen seisahtuminen. Kaupungin toimintakuluja kasvattivat ennakoitua enemmän erityisesti varhaiskasvatuksen henkilöstön vuokrauksen kustannusten sekä työmarkkinatuen kuntasuuden korkea taso. Toimintakuluihin kirjattiin myös kertaluonteisia negatiivisia eriä.

Kaupungin verotulot laskivat vuonna 2024 edelliseen vuoteen nähden yli 8 prosenttia. Verotulojen lasku johtuu pääosin hyvinvointialueuudistukseen liittyneiden ns. verohäntien poistumisesta, mutta myös yleisellä taloussuhdanteella oli merkittävää vaikutusta. Kaupungin saamat verotulotilitykset heikkenivät vuoden 2023 syksyn ennusteista peräti 27 miljoonaa euroa. Asuntorakentamisen heikko suhdannetilanne vaikutti erityisesti Vantaan verotulokehitykseen niin kunnallisverojen kuin yhteisöverojenkin kautta.

Vantaan kaupungin vuoden 2024 tilinpäätös osoittaa 61,3 milj. euron tilikauden alijäämää. Kaupungin bruttoinvestointimenot olivat 149,6 milj. euroa ja investointien omarahoitusosuus 147,5 milj. euroa. Vuosikatteen ollessa 58,8 milj. euroa investointien tulorahoitusprosentiksi tuli 40. Vuonna 2024 kaupungin ulkoinen lainakanta kasvoi 70 milj. eurolla, jolloin vuoden lopussa kaupungilla oli ulkoista lainaa 861 milj. euroa.

Vuonna 2024 Vantaan kaupungin väkiluku ylitti 250 000 asukkaan rajan. Kasvutahti hidastui hieman edellisestä vuodesta, mutta vuoden aikana kaupungin väkiluku kasvoi silti noin 4 000 hengellä erityisesti maahanmuuton myötä. Maan sisäinen muuttoliike oli Vantaan kannalta edelleen negatiivinen, mutta edellistä vuotta selvästi vähemmän. Työttömyys heikkeni erityisesti loppuvuodesta ja oli vuoden lopussa 1,1 prosenttiyksikköä edellistä vuotta korkeammalla tasolla. Pitkäaikaistyöttömyys jatkoi kasvuaan koko vuoden. Uusia asuntoja valmistui noin 1 000, joka on alle kolmasosa edellisten vuosien tasosta. Aloitettujen asuntojen määrä pysyi edelleen pohjalukemissa ja oli ainoastaan 400. Tämä tarkoittaa sitä, että asuntotuotannon määrät eivät Vantaalla merkittävästi nouse parin seuraavan vuoden aikana.

Vuosi 2024 oli Vantaan 50-vuotisjuhlavuosi, mikä näkyi kaupungin toiminnassa laajasti. Juhlavuoden teema oli Kotona Vantaalla.

Vuoden päätteeksi allekirjoitettiin uusi Helsingin seudun 12-vuotinen MAL-sopimus 2024–2035. Sopimuksessa valtio sitoutuu rahoittamaan Vantaan ratikan rakentamiskustannuksista 30 prosenttia. Valtion rahoitusosuus koostuu suorasta valtion rahoituksesta sekä valtion maanluovutuksesta Vantaalle. Vantaa puolestaan sitoutuu sopimuksessa noin 1 650 uuteen asuntoon vuodessa. Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on kasvattaa määrä 2 720 asuntoon vuodessa.

Vantaan ratikka on kaupungin historian suurin investointi. Hankkeessa toteutettiin vuoden 2024 aikana allianssikirjailutus ja solmittiin allianssisopimukset, jonka jälkeen alkoi kehitysvaihe, jossa tarkennetaan suunnitelmia ja kustannuksia. Tavoitteena on, että rakentaminen voi alkaa kesällä 2025.

Vuoden 2025 alussa toteutui kunta-alan yksi suurimmista muutoksista, TE2024-uudistus. Uudistuksessa työvoimapaalvelut, elinvoimapaalvelut sekä kotoutumisen palvelut siirrettiin pysyvästi valtiolta kuntien vastuulle. Siirtoa valmisteltiin laajassa yhteistyössä kaupungin eri yksiköiden kanssa ja yhteistyömalleja luotiin pääkaupunkiseudun tasoisesti. Vantaalaisten työvoimapaalveluiden asiakkaiden ja henkilöstön siirto toteutui hallitusti vuoden 2025 alussa.

Vantaan kaupunginvaltuuston marraskuussa 2024 hyväksymä talousarvio vuodelle 2025 perustuu -49,9 milj. euron tilikauden alijäämään. Vuoden 2025 talousarvio sisältää 203 milj. euron nettolainanottovarauksen. Lainavarausta kasvattaa erityisesti kaupungin perusinvestointien kasvu, Vantaan ratikan investointi, maanmyyntituottojen väliaikainen lasku sekä heikko verotulokehitys. Vantaan ratikan investointi ja kuntatalouden heikko tilanne kasvattavat huomattavasti kaupungin lainamäärää tulevina vuosina.

Kuntien valtionosuusuudistustyö on käynnissä ja uuden valtionosuusjärjestelmän on tarkoitus olla käytössä vuoden 2027 alussa. Tällä voi olla huomattavia kuntakohtaisia vaikutuksia nykyjärjestelmään verrattuna. Hallituksella on suunnitteilla myös kiinteistöverouudistus, jossa kiinteistöjen verotusarvoja tarkistettaisiin. Suunnitteilla on myös mm. toimeentulotukilain kokonaisuudistus, jolla toteutuessaan voi olla suuria kuntatalousvaikutuksia.

Yleisen talouskehityksen odotetaan kääntyvän nousuun vuoden 2025 aikana, mutta toisaalta työttömyyden arvioidaan vielä kasvavan. Asuntomarkkinoiden ennustetaan piristyvän, mutta asuntorakentamisen osalta suurta muutosta ei ole odotettavissa vielä vuonna 2025. Vähäinen uusien asuntojen valmistuminen voi vaikuttaa muuttoliikkeeseen ja kaupungin väestönkasvua hidastavasti lähivuosina.

Vantaan kaupungin taloutta on tasapainotettava pitkäjänteisesti seuraavien vuosien aikana. Vuoden 2025 aikana osana uuden strategian valmistelua sekä osana vuoden 2026 talousarvioprosessia käynnistetään menojen ja tulojen rakennetarkastelu, jossa käydään läpi kaikki kaupungin toimialat ja niiden toiminnot. Tarkastelussa arvioidaan, tekeekö kaupunki oikeita asioita oikeilla painotuksilla sekä sitä, kuinka asioita tehdään ja toteutetaan. Myös investointien valmistelua ja kokonaisuutta käydään läpi. Samaan aikaan arvioidaan myös yleisen talouskehityksen, kuntatalouden ja Vantaan talouden kehitysnäkymiä sekä tulevan valtuustokauden kaupungin talouden tasapainottamisen euromääräisiä tarpeita.

Pekka Timonen, Kaupunginjohtaja

1.1.2 Vantaan kaupungin hallinto

Kaupunginvaltuusto

Kansallinen kokoomus

Ahokas Siri
Aura Anssi
Hakala Heli
Iivarinen Oskari
Kaiju Susanna
Kanerva Sami
Kasonen Mika
Kivimäki Otso
Lehmuskallio Paula
Multala Sari
Norres Lasse
Orlando Carita
Orpana Anitta
Phull Manav
Raja-aho Maarit
Rokkanen Sakari
Siniketo-Pietilä Katja

Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue

Abdi Faysal
Eklund Tarja
el Issaoui Naima
Hall Anu
Kaukola Ulla
Kiljunen Kimmo
Kähärä Sirkka-Liisa
Letto Pirkko
Lindtman Antti
Räsänen Minna
Sainio Jari
Sodhi Ranbir
Stirckinen Matilda
Särkelä Jussi
Tamminen Ida

Perussuomalaiset

Hartikainen Janne
Järä Juha
Karhu Suvi
Kärki Niilo
Lundell Kai-Ari
Niikko Mika
Saimen Tuukka
Suoniemi Juha
Virkamäki Pekka
Weckman Markku

Vihreä liitto

Friman Reija
Kaimio Tuire
Kauppinen Sirpa
Norrena Vaula
Rautavaara Maija
Rämö Eve
Tawasoli Eva
Valtanen Hanna
Viilo Mikko

Vasemmistoliitto

Demiri Funda
Eerola Antero
Saramo Jussi
Sillanpää Minttu

Suomen Keskusta

Luukkala Pirjo
Tikkanen Eeva

Suomen Kristillisdemokraatit

Jääskeläinen Jouko
Tuomela Tiina

Liike Nyt

Nummela Nina
Vacker Marjo

Suomen ruotsalainen kansanpuolue

Karlsson Patrik
Åstrand Stefan

Muut

Dehghan Milad

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajat

Puheenjohtaja
I varapuheenjohtaja
II varapuheenjohtaja

Tahvanainen Säde (SDP)
Kaira Lauri (Kok.)
Aidanjuuri Tanja (PS)

Kaupunginhallitus**Kansallinen kokoomus**

Kasonen Mika
Orpana Anitta
Raja-aho Maarit

Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue

Abdi Faysal
Räsänen Minna
Tammi Visa

Perussuomalaiset

Lundell Kai-Ari
Suoniemi Juha

Vihreä liitto

Rämö Eve
Valtanen Hanna

Suomen Kristillisdemokraatit

Tuomela Tiina

Vasemmistoliitto

Karinen Ville

Kaupunginhallituksen puheenjohtajat:

Puheenjohtaja	Rokkanen Sakari (Kok.)
I varapuheenjohtaja	Kaukola Ulla (SDP)
II varapuheenjohtaja	Niikko Mika (PS)

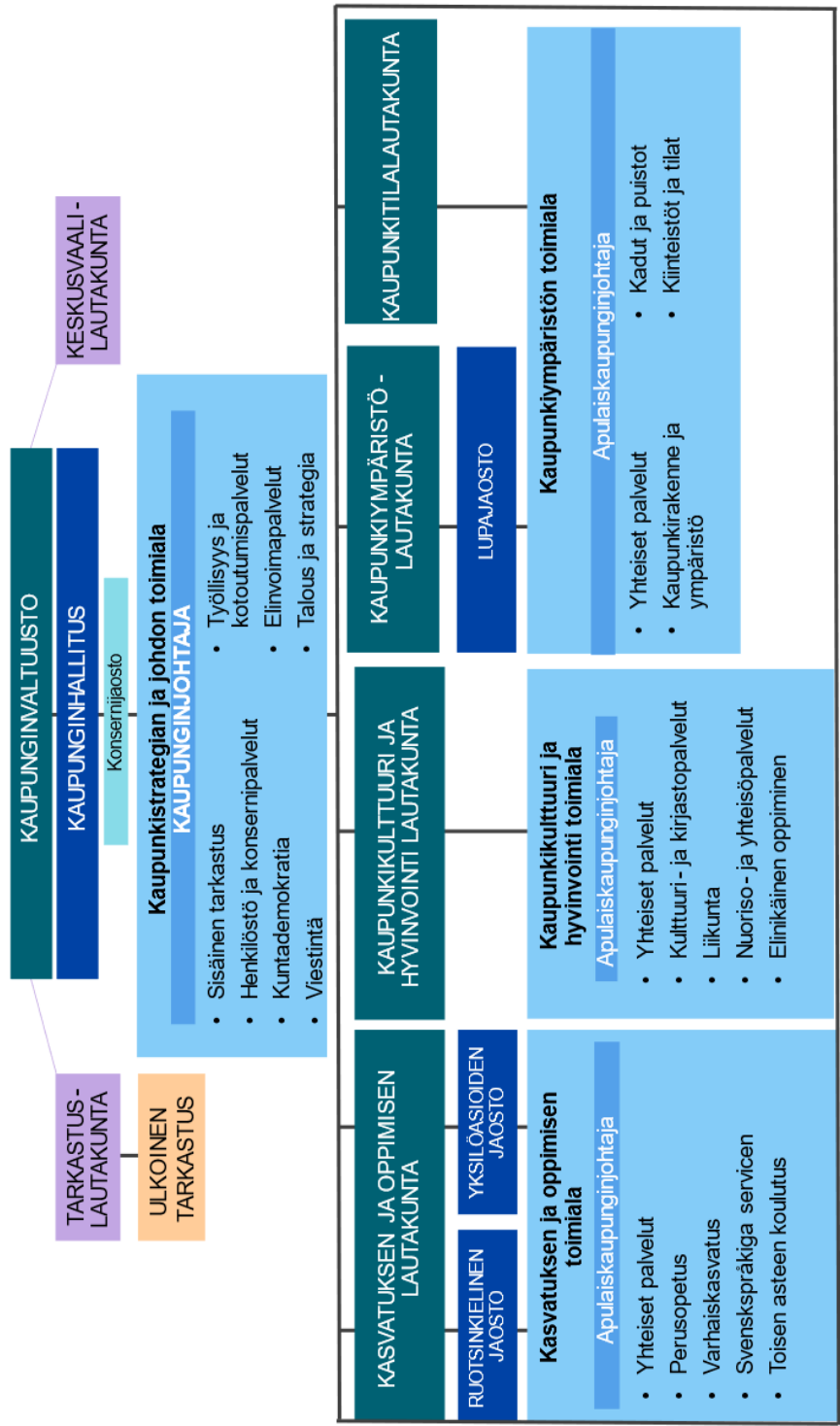
Esittelijä (31.12.2024)

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen

Tilivelvolliset (31.12.2024)

Kaupunginjohtaja Pekka Timonen
Apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske
Apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila
Apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand

Vantaan kaupungin organisaatio 2024



1.1.3 Kansantalouden ja aluetalouden kehitys

Suomen kansantalouden kehitys oli hidasta vuonna 2024. Vuoden kolmannella neljänneksellä kasvua kertyi verrattuna vuoden takaiseen, mutta vain 0,3 prosenttia. Valtiovarainministeriö ennustaa koko vuodelle 2024 BKT:n 0,3 prosentin laskua.

Viime vuosina nopeasti kasvanut inflaatio on nyt hidastunut. Joulukuussa Suomen inflaatio oli vain 0,7 prosenttia. Samaan aikaan euroalueen inflaatio oli 2,4 prosenttia. Hidastuva inflaatio on mahdollistanut korkojen laskun. Vuoden 2024 tammikuussa 12 kk euribor oli 3,6 prosenttia. Tammikuuhun 2025 mennessä 12 kk euribor oli laskenut noin 2,5 prosenttiin, laskua on ollut yli prosenttiyksikön. Euroalueen inflaation ennustetaan lähestyvän 2 prosentin tasoa eli EKP:n tavoiteinflaatiota. Tämä tukisi korkotason asettumista vielä alhaisemmalle tasolle ja osaltaan loisi edellytyksiä sille, että investoinnit ja rakentaminen jälleen kääntyisivät kasvuun.

Hidas kasvu näkyy mm. työttömyysasteen nousevana trendinä. Työttömyyden trendiluku oli vuoden 2024 tammikuussa 7,8 prosenttia. Joulukuuhun mennessä se oli kohonnut 8,9 prosenttiin. Työttömyyden trendi oli sama myös marraskuussa. On liian aikaista kuitenkin sanoa, onko työttömyyden nousu pysähtynyt kokonaan. Konkurssien määrää seuraamalla vaikuttaisi, että pahin saattaa olla ohi. Konkurssien liukuva vuosisumma oli vuoden 2024 tammikuussa 3 306 ja joulukuussa 3 484 yritystä. Korkeimmillaan liukuva vuosisumma oli kuitenkin lokakuussa, jolloin se oli 3 521.

Talouden taantuma näkyy koko Uudellamaalla. Joulukuun lopussa 2024 Uudellamaalla oli 196 510 työtöntä työnhakijaa. Työttömien kokonaismäärä nousi 10,4 prosenttiin vuodentakaisesta. Nousu on ollut nopeampaa kuin koko maassa keskimäärin. Uudenmaan työttömyysaste oli 11,7 prosenttia joulukuussa 2024.

Suomen pankin talousennuste lupaa hitaasti käynnistyvää talouskasvua. Vuodelle 2025 ennustetaan 0,8 prosentin kasvua ja vuodelle 2026 jo 1,8 prosentin kasvua. Merkittävää kuitenkin on, että Suomen pankin ennusteessa työttömyyden odotetaan kasvavan vielä 2025.

Kokonaisuudessaan Suomen pankki korostaa ennusteen epävarmuutta. Geopoliittiset jännitteet ovat merkittäviä. Ukrainan sota jatkuu edelleen ja Lähi-idän tilanne on epävarma. Merkittävää on myös mahdollinen kauppasota USA:n ja EU:n välillä. Yhdysvallat ovat Suomen tärkeimpiä kauppakumppaneita, joten mahdolliset tullien nostot häiritsisivät Suomen talouden elpymistä. Pelkkä mahdollisuuskin kauppasodasta voi lisätä epävarmuutta ja hidastaa esimerkiksi investointeja.

Suomeen on samaan aikaan kuitenkin suunnitteilla huomattava määrä mm. konesali- ja vihreän siirtymän investointeja. Edellä mainitut epävarmuustekijät osaltaan tulevat vaikuttamaan siihen, toteutuvatko nämä investoinnit käytännössä.

Julkinen talous

Suomen valtion talous on syvästi alijäämäinen. Valtiovarainministeriön mukaan julkisen talouden alijäämä suhteessa BKT:hen on 4,2 prosenttia vuonna 2024. Vuodelle 2025 alijäämän ennustetaan laskevan 3,5 prosenttiin. Suomen Pankki ennustaa alijäämän laskevan alle 3 prosenttiin vasta vuonna 2027. Alijäämän määrä riippuu luonnollisesti myös siitä, miten Suomen talouskasvu käynnistyy tulevina vuosina. Julkisen talouden haasteisiin ei kuitenkaan ole tulossa suuria helpotuksia lähivuosina. Valtio on ryhtynyt sopeutustoimiin alijäämän kuromiseksi umpeen. Lyhyellä aikavälillä sopeutustoimet voivat kuitenkin hidastaa elpymistä.

Tilastokeskuksen tekemien tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli noin 1,1 miljardia euroa positiivinen vuonna 2024. Tuloksessa on mukana kuitenkin poikkeuseriä, kuten energiayhtiöiden osuuksien myyntiä sekä yhtiöittämistä, jotka paransivat tulosta noin 300 miljoonalla eurolla. Kuntien verotulot alenivat noin 500 miljoonalla eurolla vuoteen 2023 nähden muun muassa sote-uudistukseen liittyneiden verohäntien poistumisen takia. Tilinpäätösarvioiden mukaan tilikauden tulos muodostui negatiiviseksi 80 kunnassa, kun se vuonna 2023 oli negatiivinen 49 kunnassa. Kunnissa ja kuntayhtymissä tehtiin investointeja 4,8 miljardilla eurolla. Kuntien lainakanta kasvoi noin 720 miljoonalla eurolla ja oli vuoden 2024 lopussa noin 20,6 miljardia euroa. Kuntaliiton ja VM:n ennusteiden mukaan kuntatalouden kehitys on heikentymässä ja vuoteen 2028 mennessä kuntien lainakannan ennustetaan kasvavan 26,8 miljardiin euroon.

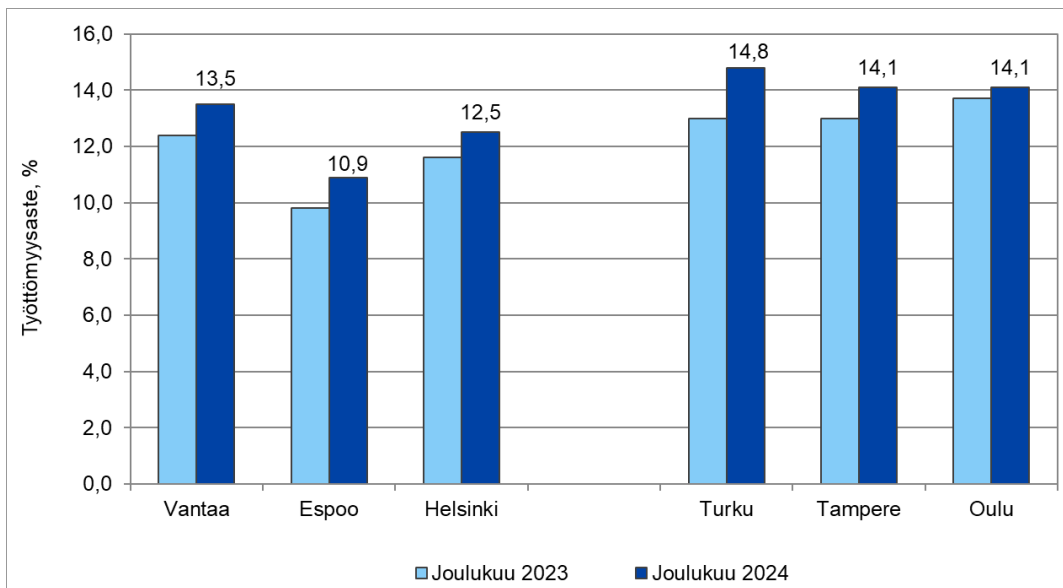
Uudenmaan ja Helsingin seudun kehitys

Tilastokeskuksen ennakotietojen mukaan Uudellamaalla asui vuoden 2024 lopussa 1 783 165 henkilöä. Alueen väestönkasvu oli Suomen maakunnista määrällisesti suurinta. Vuoden 2024 aikana Uudenmaan väestö kasvoi yhteensä noin 23 600 henkilöllä. Myös suhteellisesti alueen kasvu oli muita maakuntia nopeampaa. Väestönlisäys koko maassa oli 0,6 prosenttia, kun Uudellamaalla se oli 1,3 prosenttia. Seuraavaksi eniten kasvoi Pirkanmaa (6 200 henkilöä, 1,2 prosenttia) ja Varsinais-Suomi (4 000 henkilöä, 0,8 prosenttia).

Ennakotietojen mukaan Uusimaa sai vuonna 2024 kotimaan muuttoliikkeen kautta noin 5 500 uutta asukasta, joka toteutuessaan olisi 2 000 henkilöä enemmän kuin vuonna 2023. Vaikka ulkomailta saatu muuttovoitto oli noin 6 000 henkilöä pienempi kuin vuonna 2023, sai Uusimaa noin 16 200 uutta asukasta ulkomaan muuttoliikkeen kautta vuonna 2024. Alueen muuttovoitto oli kokonaisuudessaan (21 700 henkilöä) selvästi muita maakuntia suurempi. Seuraavaksi eniten muuttovoittoa saivat Pirkanmaa (7 300 henkilöä) ja Varsinais-Suomi (5 600 henkilöä).

Työttömyys on lisääntynyt Uudellamaalla. Joulukuusta 2023 joulukuuhun 2024 työttömyysaste on noussut alueella 10,8 prosentista 11,7 prosenttiin. Joulukuussa 2024 alueen matalin työttömyysaste oli Inkoossa (5,4 %), ja korkein Karkkilassa ja Vantaalla (molemmissa 13,5 %). Työttömyysasteen kasvu vuoden aikana oli suurinta Kauniaisissa (+1,5 prosenttiyksikköä) ja työttömyys laski eniten Inkoossa, jossa laskua oli -0,9 prosenttiyksikköä.

Työttömyyden nousu näkyy myös maan kuudessa suurimmassa kaupungissa, joissa jokaisessa työttömyys on kasvanut vuodesta 2023. Joulukuussa 2024 matalin työttömyysaste oli Espoossa (10,9 %) ja korkein Turussa (14,8 %). Vuoden aikana työttömyysasteen kasvu oli suurinta Turussa (+1,8 prosenttiyksikköä) ja pienintä Oulussa (+0,4 prosenttiyksikköä). Kuudessa suurimmassa kaupungissa sekä alle 25-vuotiaita työttömiä että pitkäaikaistyöttömiä oli joulukuussa 2024 enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2023.

Kuvio 1: Työttömyysaste (%) Vantaalla ja muissa suurissa kaupungeissa 2023 ja 2024

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: TEM (päivitetty 23.1.2025)

1.1.4 Vantaan kaupungin toimintaympäristö ja talouden kehitys

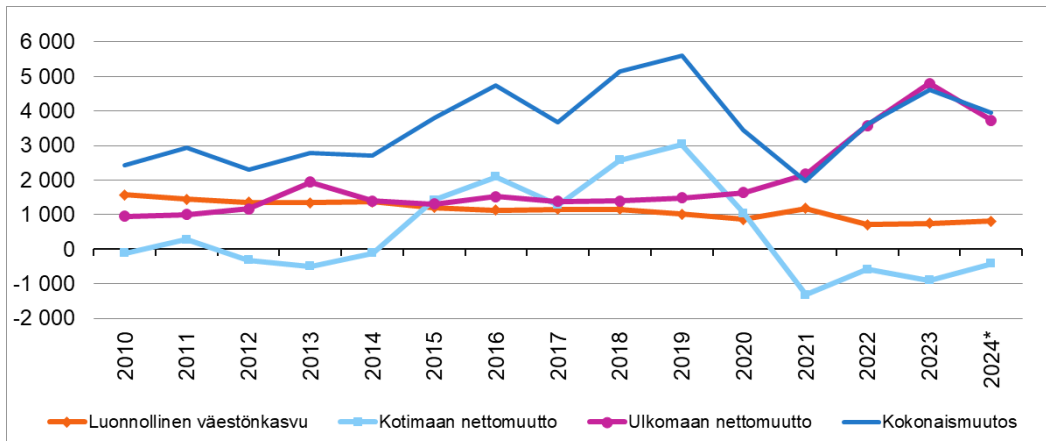
Vantaan väestö kasvoi 4 000 asukkaalla

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Vantaan väkiluku oli 251 405 vuoden 2024 lopussa. Väestö kasvoi 3 960 asukkaalla (1,6 %), joka toteutuessaan olisi 660 henkeä vähemmän kuin vuonna 2023. Vaikka väestönkasvu jäi edellisestä vuodesta, nousi se korkeammalle tasolle kuin vuosina 2020–2022. Vantaa on Suomen neljänneksi suurin kaupunki ja eroa kolmantena olevaan Tampereeseen oli noin 9 000 asukasta.

Kasvun taustalla on edelleen maahanmuutto, josta Vantaa sai ennakkotietojen perusteella muuttovoittoa 3 700 henkilöä. Toteutuessaan tämä olisi Vantaan toiseksi suurin muuttovoitto ulkomailta. Melko kauaksi jäädään kuitenkin ennätysvuodesta 2023, jolloin ulkomaan muuttovoitto kohosi 4 800 henkeen.

Kotimaan nettomuutto jäi puolestaan negatiiviseksi, sillä Vantaalta muutti 420 henkeä enemmän muualle Suomeen kuin sieltä muutettiin Vantaalle. Vaikka kotimaan nettomuutto jäi negatiiviseksi 420 hengen verran, oli se vähemmän kuin kolmena edellisenä vuotena. Verrattuna vuoteen 2023, kotimaan muuttotappio oli puolet pienempi.

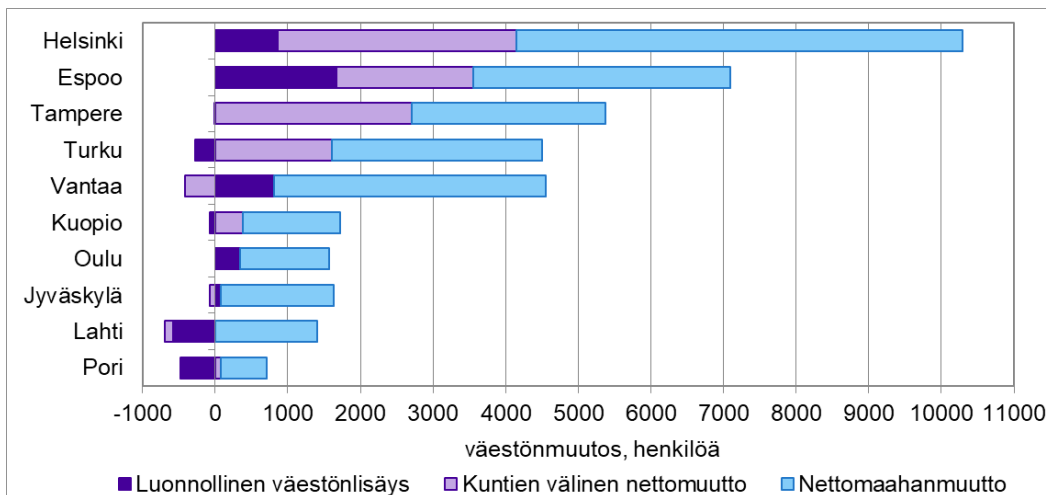
Vantaalla syntyi vuonna 2024 hieman alle 2 500 lasta ja kuolleita oli lähes 1 700 henkeä. Vaikka luonnollinen väestönkasvu nousi hieman korkeammalle tasolle kuin vuosina 2022–2023, jäi se silti alhaiseksi (+815).

Kuvio 2: Vantaan väestönmuutokset vuosina 2010–2024* (2024* on ennakkotieto)

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus (päivitetty 23.1.2025)

Kymmenestä suurimmasta kaupungista väestö kasvoi ennakkotietojen mukaan eniten Helsingissä, 10 100 asukkaalla. Seuraavaksi suurinta kasvu oli Espoossa (7 000), Tampereella (5 300), Turussa (4 200) ja Vantaalla (4 000). Ainoastaan Helsinki, Espoo ja Oulu saivat kasvua kaikilla väestönkehityksen osa-alueilla, joita ovat luonnollinen väestönlisäys, kuntien välinen nettomuutto sekä nettomaahanmuutto.

Kaikista Suomen kunnista kotimaan muuttoliike oli eniten miinuksella Lappeenrannassa (-685), mutta Kajaani ja Vantaa eivät jääneet kovin kauaksi tästä yli 400 hengen muuttotappiollaan. Kymmenestä suurimmasta kaupungista ainoastaan Vantaa, Lahti ja Jyväskylä menettivät väestöään muualle Suomeen. Maahanmuutto puolestaan kasvatti kaikkien suurten kaupunkien väestöä.

Kuvio 3: Väestönmuutosten ennakkotiedot kymmenessä suurimmassa kaupungissa vuonna 2024*

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: Tilastokeskus (päivitetty 23.1.2025)

Yritystalous supistui

Koko Vantaan kaupungin alueella kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi 0,5 prosenttia vuonna 2023. Vuoden 2024 ensimmäisellä neljänneksellä liikevaihto laski 6,2 prosenttia, toisella neljänneksellä 2,5 prosenttia ja kolmannella 0,3 prosenttia vuotta aiemmasta.

Vuositasolla Vantaan alueen liikevaihdosta arviolta vajaat puolet koostuu tukku- ja vähittäiskaupan alan yritysten tuottamasta liikevaihdosta. Muiden palveluiden alalla toimivien yritysten tuottaman liikevaihdon osuus on vajaat kolmasosa kokonaisuudesta. Teollisuuden alalla toimivien yritysten suhteellinen osuus tuotetusta liikevaihdosta on noin vajaat seitsemäsosa ja rakentamisen alan noin yhdes-toistaosa. Liikevaihdossa muiden palveluiden suhteellinen merkitys on Vantaalla viime vuosina kasvanut voimakkaasti. Kaupan suhteellinen merkitys on taas selvästi samanaikaisesti pienentynyt. Teollisuuden suhteellinen merkitys on pysynyt viime vuosina samansuuruisena, kun taas rakentamisen merkitys on hieman laskenut.

Palkkasumman toimialoitainen rakenne eroaa hieman. Palkkasummalla tarkoitetaan taloudessa tai jollain sen sektorilla maksettujen palkkojen yhteissummaa. Tukku- ja vähittäiskaupan alan yritykset maksavat noin viidenneksen koko Vantaan alueella maksetusta palkkasummasta. Muiden palvelualan yritysten maksaman palkkasumman osuus on vajaat kaksi viidesosaa kokonaisuudesta. Teollisuuden osuus on arviolta 14 ja rakentamisen 11 prosenttia koko alueella maksetusta palkkasummasta. Muilla tässä luokittelemattomilla toimialoilla on noin 17 prosentin osuus koko Vantaan alueella maksetusta palkkasummasta. Tähän kuuluvat mm. julkinen hallinto ja koulutus.

Palkkasumman osalta muiden palveluiden suhteellinen merkitys on viime vuosina Vantaan alueella tasaisesti vahvistunut, kun taas teollisuuden, rakentamisen ja kaupan merkitys palkkasumman maksajana on suhteellisesti samanaikaisesti hieman pienentynyt.

On huomioitavaa, että edellä esitetyt arviot eri toimialojen liikevaihdon ja palkkasumman osuuksista kokonaisuudesta ovat arvioita. Perusvuoden 2021 eurosummat ovat vuositasolla lopulliset, mutta tätä uudemmille vuosille summat ovat estimaatteja ja päivittyvät kun perusvuotta päivitetään. Tässä käytetyt estimaatit on saatu arvioitua aikavälin 10/2023–09/2024 vuosisummasta.

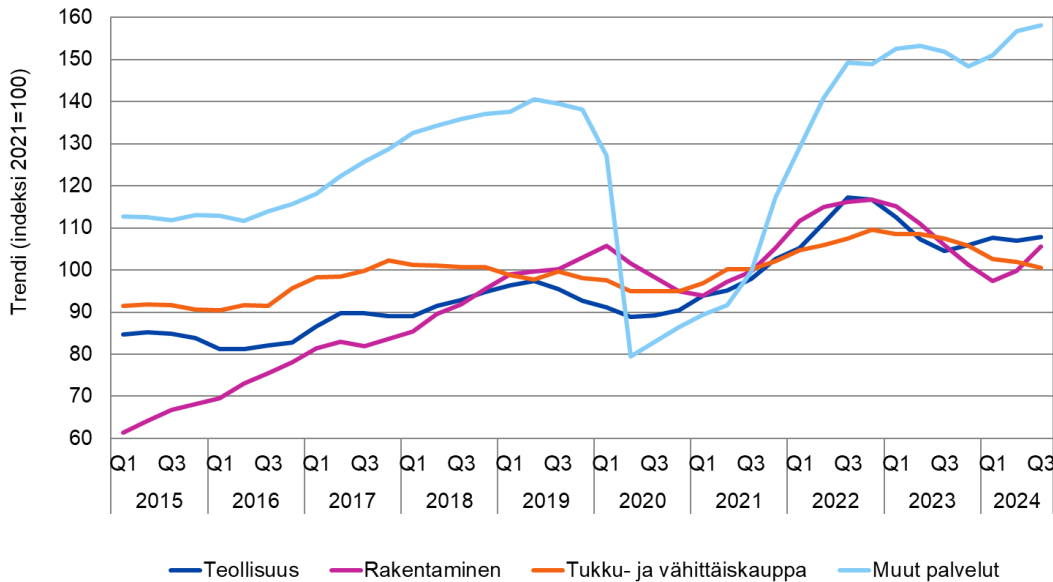
Toimialoitain tarkasteltuna Vantaalla muiden palveluiden alan yritysten liikevaihto kasvoi 2,1 prosenttia vuoden 2024 kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana verrattuna vastaavaan aikaväliin edellisenä vuotena. Vantaan alueen muiden palveluiden alan liikevaihdon kasvu voi jatkua vielä hyvinkin vuoden 2024 lopulle ja vuodenvaihteen yli jopa vuodelle 2025. Tätä indikoisi mm. Vantaalle suuntautuneiden kotimaisten ja ulkomaisten yöpymisten määrän selvä kasvu vuoden 2024 lopulle tultaessa verrattaessa yöpymisiä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden. Tätä selittänee osittain se, että Helsinki-Vantaan kautta saapuneiden ja lähtevien matkustajien yhteismäärä oli myös vuoden 2024 viimeisellä neljänneksellä selvästi suurempi kuin edellisenä vuotena samana ajanjaksona.

Teollisuuden alan yritysten tuottama liikevaihto oli kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana samaa tasoa kuin edellisenä vuotena samalla aikavälillä. Suurin pudotus oli kyseisellä aikavälillä rakentamisessa, jossa liikevaihto väheni yli kahdeksan prosenttia verrattuna edelliseen vuoden vastaavaan aikaväliin. Tähän on myötävaikuttanut se, että vuoden 2024 kuluessa varsinkin asuntorakentaminen pysähtyi Vantaalla ja myös Suomessa lähes täysin. Myös muu kuin asuntorakentaminen hiipui Vantaalla vuoden 2024 lopulle tultaessa. Tukku- ja vähittäiskaupan alalla liikevaihdon tiputus oli yli kuusi prosenttia. Tähän on vaikuttanut mm. kuluttajien heikko luottamus kansakunnan talouden tulevaan tilaan. Tällöin on mm. kestokulutushyödykkeiden ostopäätöksiä on siirretty usein tulevaisuuteen.

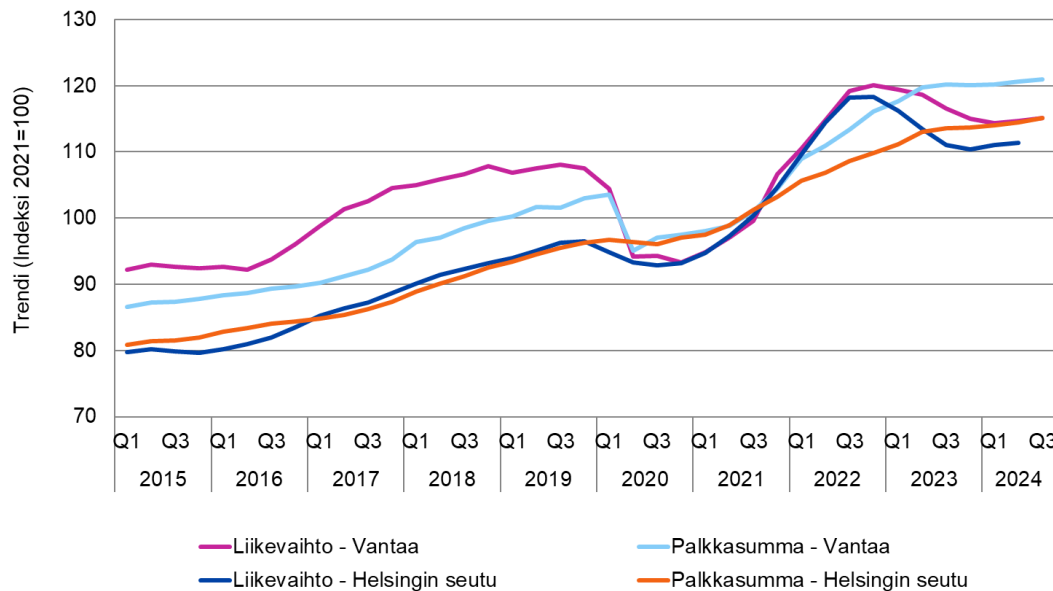
Helsingin seudulla liikevaihto laski -3,4 prosenttia jo vuonna 2023. Vuoden 2024 kahden ensimmäisen neljänneksen aikana liikevaihto väheni -2,6 prosenttia verrattuna edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon.

Vantaalla kaikkien toimialojen palkkasumma kasvoi 6,5 prosenttia vuonna 2023. Vuoden 2024 ensimmäisellä neljänneksellä palkkasumma kasvoi 1,8 prosenttia, toisella 0,7 prosenttia ja kolmannella neljänneksellä 1,0 prosenttia vuotta aiemmasta. Helsingin seudulla oli vuonna 2023 palkkasumman kasvu hieman alempi 4,8 prosenttia. Vuoden 2024 ensimmäisen neljänneksen aikana oli palkkasumman kasvu Helsingin seudulla hieman ripeämpi 2,7 prosenttia kuin Vantaalla ja toisella ja kolmannella neljänneksellä taas samaa tasoa eli 0,9 ja 1,4 prosenttia.

Kuvio 4: Yritysten liikevaihdon kehitys päätoimialoilla Vantaalla vuosina 2015–2024 (2021=100)



Kuvio 5: Yritysten liikevaihdon ja palkkasumman kehitys Vantaalla ja Helsingin seudulla vuosina 2015–2024 (2021=100)



Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu 31.12.2024

Vantaalla työttömyys on kasvanut ja avoimet työpaikat vähentyneet

Työ- ja elinkeinoministeriön työmarkkinaennusteen mukaan työllisten määrä kasvaa Suomessa vuonna 2025, mutta heikon suhdannetilanteen takia työllisyysaste kääntyisi nousuun hieman myöhemmin. Pitkäaikaistyöttömyyden ennakoitaan kasvavan vuoteen 2026 saakka.

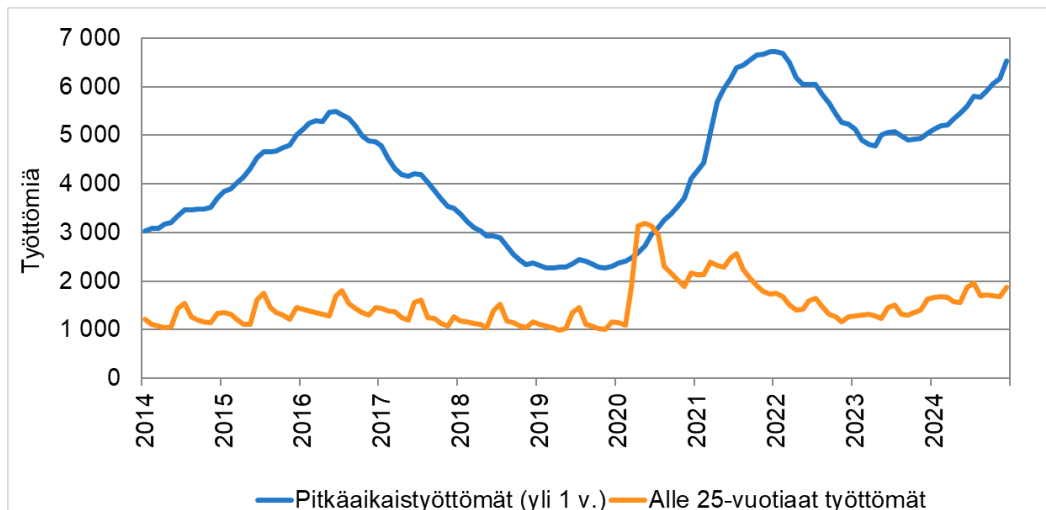
Joulukuussa 2024 Vantaalla oli 17 800 työtöntä ja työttömyysaste oli 13,5 prosenttia. Työttömyys nousee aina loppuvuodesta, mutta työttömien korkea määrä ei johdu pelkästään kausivaihtelusta. Tätä enemmän työttömiä oli viimeksi vuoden 2021 kesällä. Vantaan työttömyysaste ei ole ollut 2020-luvulla missään vaiheessa lähellekään koronaa edeltävää tasoa, alle yhdeksää prosenttia. Toistaiseksi pienin lukema pandemian jälkeen oli toukokuussa 2023, jolloin Vantaan työttömyysaste oli 10,2 prosenttia.

Työttömiä miehiä oli peräti 2 600 enemmän kuin työttömiä naisia joulukuussa 2024. Tämä oli yksi suurimmista sukupuolten välisistä eroista vuodesta 2006 lähtien. Kielen mukaan tarkasteltuna Vantaan työttömistä 53 prosenttia oli suomenkielisiä, 46 prosenttia vieraskielisiä ja yksi prosentti ruotsinkielisiä.

Koronakriisin jälkeen pitkäaikaistyöttömien määrä oli alhaisimmillaan keväällä 2023, 4 800 henkilöä. Pienen suvantovaiheen jälkeen tilanne jälleen heikkeni ja vuoden 2023 lokausta lähtien pitkäaikaisyöttömien määrä on kasvanut (lukuun ottamatta elokuuta 2024). Vuoden 2024 joulukuussa Vantaalla oli 6 500 pitkäaikaistyötöntä, joka oli yli 2,5 kertaa enemmän kuin ennen koronaa.

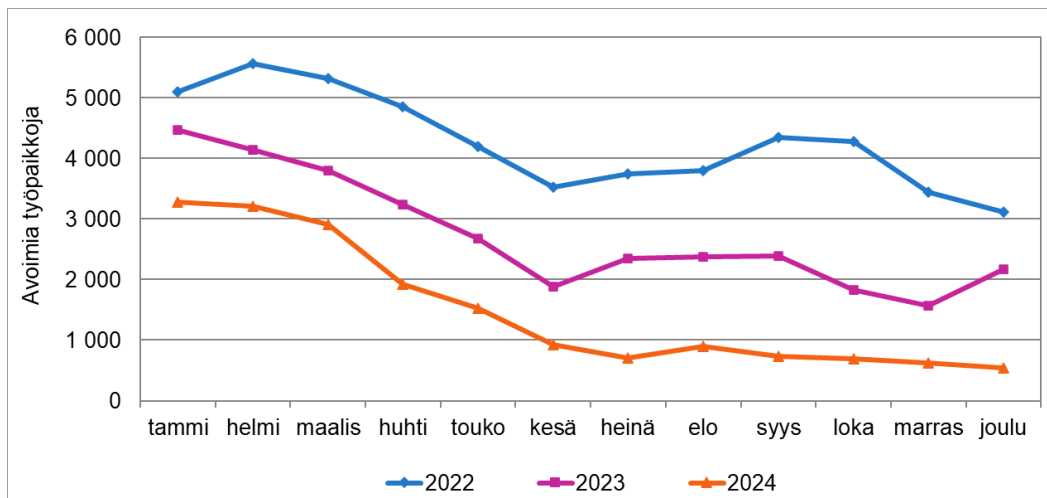
Alle 25-vuotiaita työttömiä oli lähes 1 900 joulukuussa 2024. Nuorten työttömyys kääntyy tyypillisesti nousuun joulukuussa, mutta tällä kertaa kausivaihtelu ei ole ainoa selittävä tekijä korkealle työttömyysluvulle. Vuoden 2024 jokaisena kuukautena alle 25-vuotiaita työttömiä oli enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2023.

Kuvio 6: Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien määrät Vantaalla vuoden 2014 tammikuusta lähtien



Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: TEM (päivitetty 23.1.2025)

Työpaikkoja oli joulukuussa 2024 avoinna ennätysellisen vähän, ainoastaan 545 paikkaa. Tämä oli alhaisin lukema koko aikasarjalla, joka alkaa vuoden 2006 tammikuusta. Tilanne on ollut jo pidempään heikko, sillä seitsemän kuukauden ajan Vantaalla on ollut avoimia työpaikkoja alle tuhat per kuukausi. Laskusuhdanne on kestänyt tätäkin pidempään, sillä jokaisena kuukautena vuonna 2023 tai 2024 avoimia työpaikkoja ollut vähemmän kuin vastaavana ajankohtana edellisvuonna.

Kuvio 7: Avoimet työpaikat Vantaalla kuukausittain vuosina 2022–2024

Lähde: Vantaan Strategia ja tutkimus, aineistolähde: TEM (päivitetty 23.1.2025)

Rakentaminen lähes pysähtynyt Vantaalla

Vuonna 2024 Vantaalla valmistui 975 asuntoa. Valmistuneiden asuntojen määrä romahti. Vielä edellisenä vuotena asuntoja valmistui 3 167. Tämän vuosikymmenen alkuvuosina 2020–2023 valmistui keskimäärin 3 116 asuntoa per vuosi.

Vuonna 2024 aloitettiin rakentaa uusia asuntoja ainoastaan 395. Edellisenä vuotena aloituksia oli hieman enemmän eli 612. Vielä vuosina 2020–2022 oli aloituksia keskimäärin 2 832 per vuosi. Asuntorakentamisen aloituksia on vähentänyt se, että Vantaalla on asuntomarkkinoilla tarjolla paljon uusia asuntoja, jotka eivät ole menneet kaupaksi.

Asuntokaupan heikko markkinatilanne on vallinnut jo vuodet 2023–2024. Pientä valoa on tunnelin päässä näkyvissä. Helsingissä on jo hieman noustu kuilun pohjalta uusien asuntojen myyntimäärissä vuoden 2024 lopulla. Yleensä uusien asuntojen myyntimäärän kasvu naapurikunnassa on myös vilkastuttanut uusien asuntojen kauppaa Vantaalla. Tämä jää Vantaalla nähtäväksi vuoden 2025 alkupuolella.

Korkojen viime aikojen laskulla ja rakennuskustannusten kasvun voimakkaalla hidastumisella on elvyttävä vaikutus rakennustoimintaan. Sijoittajapuolella Vantaalla voi uusien asuntojen kaupan kasvua hidastaa se, että vanhojen asuntojen hinnasta on sulanut viimeisen vuoden aikana noin neljä prosenttia ja kolmen viimeisen vuoden aikana jopa 15 prosenttia. Edellä mainittu vaikuttaa varsinkin uusien kerrostalojen yksöiden ja kaksioiden markkinoilla, joilla perinteisesti menneinä vuosia on valtaosa ostopuolesta asunnoista mennyt institutionaalisten ja yksityishenkilöistä muodostuvien sijoitustahojen omistukseen.

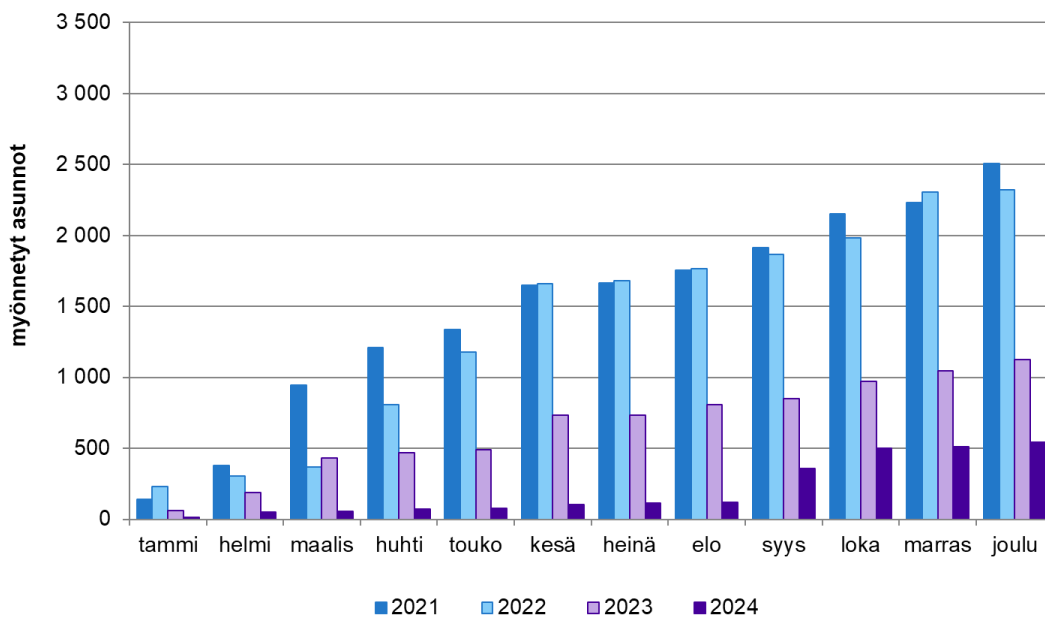
Uusienkin kerrostaloasuntojen hinnat alenivat vuonna 2024 koko pääkaupunkiseudulla 5,8 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Vantaan osuus myydystä uusien asuntojen kokonaismäärästä oli 17,8 prosenttia. Kuitenkin on muistettava, että uusien kerrostaloasuntojen myyty kokonaismäärä oli viime vuonna PK-seudulla todella alhainen eli markkinat olivat ohuet. Viime vuonna myytiin uusia kerrostaloasuntoja PK-seudulla reilut 600 kappaletta, josta Vantaan osuus oli reilut 110. Vielä vuonna 2022 myytiin PK-seudulla yli 1 400 asuntoa, josta Vantaankin osuus oli lähes 340 asuntoa. Erityisen vilkasta oli uusien asuntojen markkinoilla vuonna 2021, jolloin PK-seudulla yli 4 000 asuntoa löysi uuden omistajansa, joista Vantaalla yli 600.

Myös vapaarahoitteisten asuntojen vuokrat per neliö ovat pysyneet Vantaalla jo lähes kaksi vuotta samalla tasolla, vaikka kustannuspuolella vuokranantajien kulut ovat nousseet selvästi. Tämäkin on

heikentänyt asuntojen sijoittajakysyntää. Vuokra-asuntojen kysynnän pienenemisen näkee varsinkin yksöiden uusien vuokrasuhteiden kohdalla. Näiden vuokrat ovat alentuneet viimeisen kahden vuoden aikana yli euron per neliö.

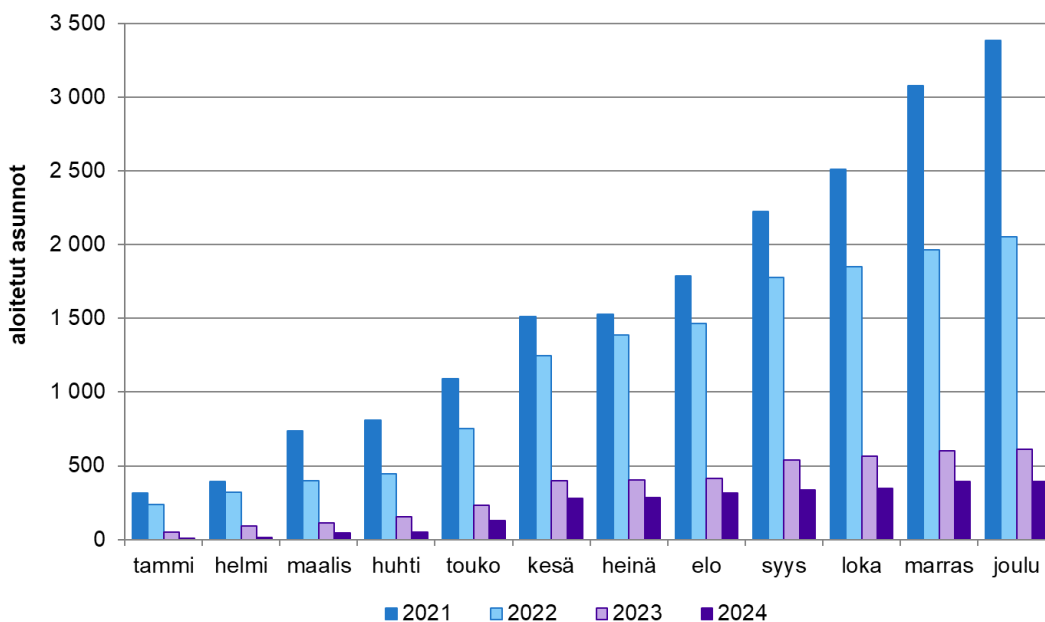
Asuntorakentamislupia myönnettiin vuonna 2024 vain 542. Vuotta aiemmin oli vastaava luku 1 124. Vielä vuosina 2020–2022 myönnettiin lupia asuntojen rakentamiseen keskimäärin 2 937 per vuosi.

Kuvio 8: Vantaalla myönnettyjen asuntorakentamislupien (asuntoja, ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2021–2024

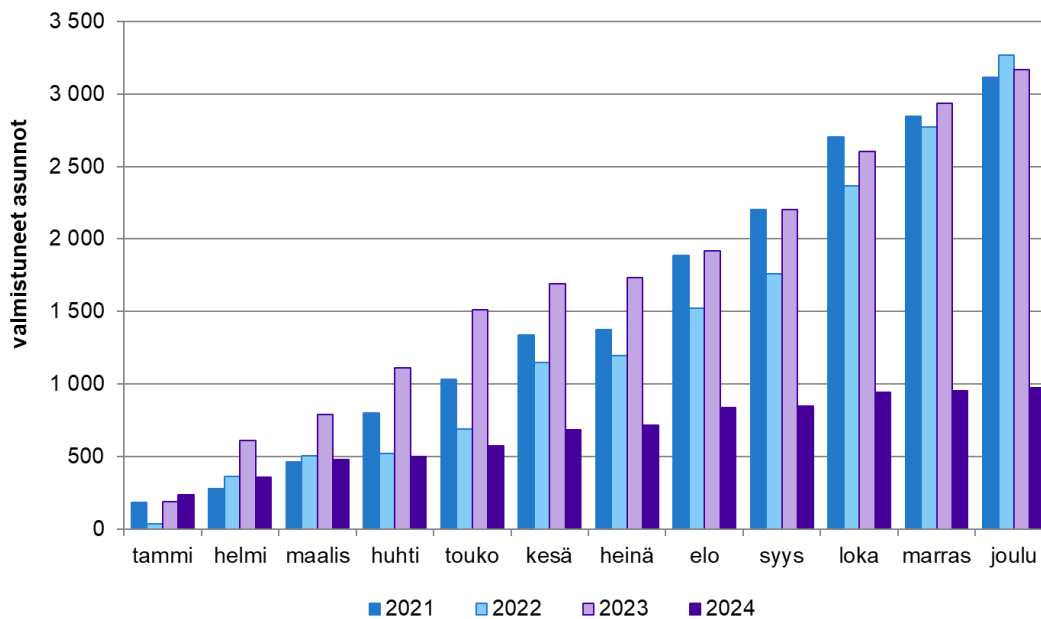


Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 17.1.2025

Kuvio 9: Vantaalla aloitettujen asuntojen (ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2021–2024



Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 17.1.2025

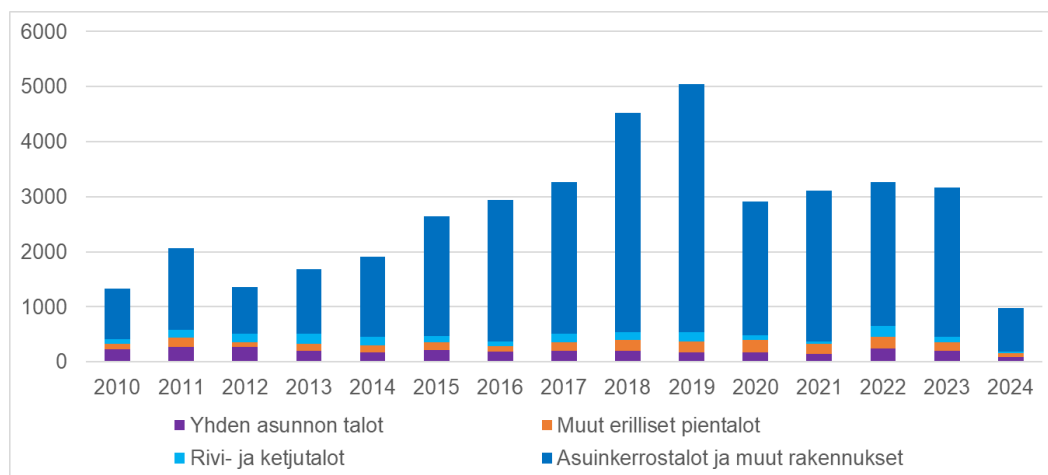
Kuvio 10: Vantaalla valmistuneiden asuntojen (ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2021–2024

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 17.1.2025

Uusista asunnoista oli kerrostaloissa 795, joka on noin 82 prosenttia. Yhden asunnon taloja valmistui 81 kpl. Erillis- ja kahden asunnon taloihin valmistui 84 asuntoa. Rivi- ja ketjutaloasuntoja valmistui puolestaan 15 kpl.

Pientaloasuntoja valmistui vuonna 2024 kaiken kaikkiaan 180. Vuosina 2020–2023 niitä valmistui keskimäärin 489 per vuosi.

Vuonna 2024 valmistuneista asunnoista 22 prosenttia oli yksiöitä, 38 prosenttia kaksioita, 26 prosenttia kolmioita, 11 prosenttia neljän huoneen asuntoja ja 4 prosenttia yli neljän huoneen asuntoja.

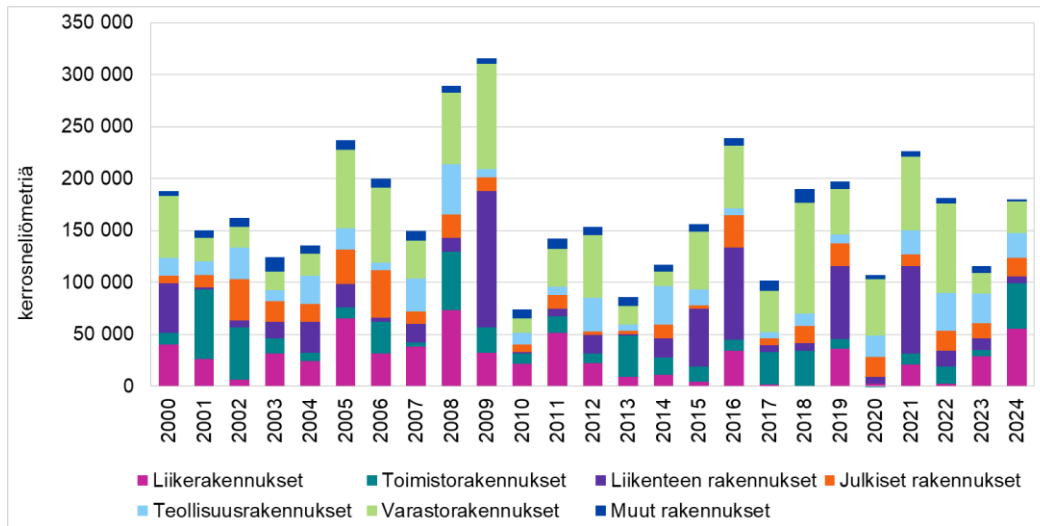
Kuvio 11: Uusien Asuntojen määrä rakennustyypeittäin vuosina 2010–2024

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä

Muihin kuin asuinrakennuksiin valmistuneet kerrosneliömäärät olivat viime vuonna 179 800 kerrosneliötä. Tästä suurin osa, 55 280 kerrosneliötä oli liikerakennuksia. Seuraavana tulivat toimistorakennukset 44 190 ja varastorakennukset 30 500 kerroneliömetrillä. Vuonna 2024 valmistui 64 080 kerrosneliömetriä enemmän kuin edellisvuonna.

Muiden kuin asuinrakennusten aloituksia oli viime vuonna vain 76 210 kerrosneliömetriä kun niitä edellisvuonna oli vielä 134 470 kerrosneliömetriä. Lupia oli viime vuonna puolestaan 76 010 kerrosneliömetriä kun niitä oli vielä vuonna 2023 yli 101 000 kerrosneliömetriä enemmän.

Kuvio 12: Muu kuin asuinrakentaminen



Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä

Verotulot

Vantaan kaupunki sai verotuloja yhteensä 585,2 milj. euroa vuonna 2024. Verotulot laskivat 53,5 milj. euroa eli 8,4 prosenttia vuoteen 2023 verrattuna. Verotulojen lasku johtuu pääosin vuoden 2023 alussa voimaantulleesta hyvinvointialueuudistuksesta ja uudistuksen aiheuttamista kunnallisveron ja yhteisöveron leikkauksista. Vuonna 2023 kaupunki sai vielä osan kunnallisverotuloistaan vanhan kunnallisveroprosentin ja yhteisöverotuloja vanhojen kuntien jako-osuuksien mukaisina. Nämä kertaluonteiset ns. verohännät olivat yhteensä noin 59 milj. euroa vuonna 2023. Jos verohännät eliminoidaan vuodelta 2023, niin vuoden 2024 verotulot nousivat vain noin 5,5 milj. euroa eli 0,9 prosenttia.

Talousarvion verotuloarvio alittui yhteensä 26,8 milj. eurolla. Verotuloarvion toteumaprosentiksi muodostui 96 prosenttia alkuperäiseen talousarvioon nähden. Alkuperäinen talousarvio perustui Kuntaliiton veroennustekehikkoon. Talousarvion verotuloarviointiin ei tehty talousarviomuutoksia tilikauden aikana ja kaikki verolajit alittivat talousarvion: kunnallisveron alitus 8,2 milj. euroa, kiinteistöveron alitus 7,4 milj. euroa ja yhteisöveron alitus 11,2 milj. euroa.

Kunnallisveroja Vantaan kaupunki sai vuonna 2024 yhteensä 398,8 milj. euroa, mikä on 32,5 milj. euroa ja 7,5 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2023. Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä kaikkien manner-Suomen kuntien kunnallisveroprosenttiin tehtiin 12,64 prosenttiyksikön leikkaus. Veroprosenttileikkauksen jälkeen Vantaan vuoden 2023 kunnallisveroprosentiksi muodostui 6,36 prosenttia. Vuoden 2024 alusta alkaen kunnallisveroprosentti pitää määritellä prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella, minkä vuoksi Vantaan kunnallisveroprosentiksi muodostui pyöristyssäännön mukaisesti 6,4 prosenttia. Talousarvio alittui kunnallisverojen osalta 8,2 milj. eurolla. Talousarvion toteumaprosentiksi muodostui 98 prosenttia. Koko maassa kuntien kunnallisverotilitykset laskivat 3,3 prosenttia edellisvuodesta osittain vuoden 2023 kertaluonteisten verohäntien vuoksi.

Verovuoden 2024 kunnallisveron ennakoita kertyi kaupungille yhteensä 367,4 milj. euroa. Vantaalaisten ansiotulot yhteensä vuonna 2023 kasvoivat 4,9 prosentilla, mikä oli 0,1 prosenttiyksikköä koko maan kehitystä matalampi kasvutaso. Vuoden 2024 vantaalaisten ansiotulojen kasvuksi ennakoidaan vain 2,6 prosenttia ja koko maan kasvuksi 3,3 prosenttia. Vantaan kunnallisveron jako-osuus laski vuonna 2024 0,03 prosenttiyksikköä 4,04 prosenttiin. Koko kuntaryhmän jako-osuus verohallinnon keräämistä tuloveroista nousi vuoden 2024 osalta vajaalla prosenttiyksiköllä 25,26 prosenttiin. Koko maassa kaikkiaan 42 kuntaa laski ja 88 kuntaa nosti kunnallisveroprosenttiaan vuodelle 2024. Keskimääräinen kunnallisveroprosentti vuonna 2023 oli 7,37 prosenttia ja vuonna 2024 se oli 7,47 prosenttia.

Yhteisöveroja kaupunki sai vuonna 2024 yhteensä 74,8 milj. euroa. Kaupungin saamat yhteisöverot laskivat edellisvuodesta 20,6 milj. eurolla eli 21,6 prosenttia. Osittain lasku johtuu hyvinvointialueuudistuksesta, koska vielä vuonna 2023 kaupunki sai ns. verohäntiä myös yhteisöverojen osalta. Tämän lisäksi vuoden 2024 yhteisverotulon heikko kehitys johtuu suhdanteen aiheuttamasta yritysten heikoista näkymistä. Talousarvio alittui yhteisöverojen osalta 11,2 milj. eurolla. Talousarvioon ei tehty muutosta vuoden 2024 aikana. Talousarvion toteumaprosentti asettui 87 prosenttiin. Vantaan kunta-kohtainen jako-osuus laski edellisestä vuodesta 0,47 prosenttiyksikköä 4,18 prosenttiin. Vuonna 2024 koko kuntaryhmän jako-osuus yhteisöveroista laski 0,22 prosenttiyksikköä vuoteen 2023 verrattuna ollen 23,69 prosenttia vuonna 2024. Koko kuntakentän yhteisöverotilitykset laskivat 14 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna yleisen talouden heikon suhdannetilanteen takia.

Kaupunki sai kiinteistöverotuloja 111,6 milj. euroa vuonna 2024, laskua edellisvuoteen 0,5 milj. euroa eli 0,4 prosenttia. Vantaan kiinteistöverotulojen lasku edelliseen vuoteen verrattuna selittyy aiempien vuosien kiinteistöveropäätösten oikaisusta, jotka olivat noin 1,8 milj. euroa tavallista tasoa negatiivisemmat. Hyvinvointialueuudistuksella ei ollut vaikutusta kiinteistöverotuloihin. Vuoden 2024 talousarvioon verrattuna kiinteistöverotuloarvio alittui 7,4 milj. eurolla. Talousarvioon ei tehty muutoksia vuoden 2024 aikana. Toteumaprosentti oli 94 prosenttia. Koko maassa kuntien saamien kiinteistöverotilitysten nousu edellisvuoteen nähden oli 6,7 prosenttia.

Vantaalla yleinen kiinteistövero oli 1,28 prosenttia, yleinen maapohjan vero 1,30, vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero 0,41 prosenttia, muun kuin vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero 1,25 prosenttia, voimalaitoksen kiinteistövero 3,1 prosenttia ja rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero 6,00 prosenttia vuonna 2024. Kiinteistöveroprosentteihin ei tehty muutoksia vuodelle 2024. Verohallinnon tietojen mukaan kiinteistöveroa olisi maksuunpantu 116,5 milj. euroa vuonna 2024, eli toteuma on reilusti vähemmän kuin maksuunpantu vero mikä selittää kiinteistöverotulojen talousarvion alittumista. Maksuunpannuista kiinteistöveroista noin 25,8 milj. euroa kertyi vakituisista asuinrakennuksista ja 45,8 milj. euroa yleisen kiinteistöveroprosentin perusteella muista rakennuksista. Muun kuin vakituisen asuinrakennuksen veroprosentin perusteella kiinteistöveroa kertyi ainoastaan noin 0,1 milj. euroa. Maapohjien kiinteistöverot yhteensä olivat 44,0 milj. euroa, josta rakentamattoman rakennuspaikan korotetun kiinteistöveron osuus oli noin 3,1 milj. euroa.

Taulukko 1: Kaupungin verotulot vuonna 2024

1000 euroa	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot	612 000	0	612 000	585 163	-26 837
Kunnan tulovero	407 000	0	407 000	398 766	-8 234
Kiinteistövero	119 000	0	119 000	111 625	-7 375
Osuus yhteisöveron tuotosta	86 000	0	86 000	74 772	-11 228

Taulukko 2: Kaupungin tuloveron määräytymisperusteet

	Tuloveroprosentti	Verotettava ansio- tulo milj. euroa	Muutos- %
2015	19,00	4 352,7	1,8
2016	19,00	4 461,2	2,5
2017	19,00	4 530,1	1,5
2018	19,00	4 721,9	4,2
2019	19,00	4 970,1	5,3
2020	19,00	5 082,3	2,3
2021	19,00	5 295,2	4,2
2022	19,00	5 575,3	5,3
2023	6,36	5 829,6	
2024	6,40	*	

* Vuoden 2024 verotus valmistuu syksyllä 2025

Taulukko 3: Kaupungin kiinteistöveron määräytymisperusteet

Kiinteistöveroprosentit	
Yleinen	1,28
Maapohja	1,30
Vakituinen asuinrakennus	0,41
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,25
Voimalaitos	3,10
Rakentamaton rakennuspaikka	6,00

Valtionosuudet

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia 179,1 milj. euroa vuonna 2024, kun vuonna 2023 valtionosuuksia kertyi yhteensä 179,7 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuuksia kertyi vuonna 2024 yhteensä 126,9 milj. euroa, opetus- ja kulttuuritoimen muita valtionosuuksia 21,9 milj. euroa ja verotulomenetysten kompensatiota 30,3 milj. euroa. Valtionosuuksien kokonaismäärä alitti talousarvion 2,9 milj. eurolla. Valtionosuuksiin ei tehty talousarviomuutoksia vuonna 2024.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus määräytyy nykyisen valtionosuusjärjestelmän mukaan valtionosuustehtävien laskennallisista kustannuksista sekä lisäosista. Laskennallisten kustannusten määräytymisperusteita ovat ikärakenne, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta. Peruspalvelujen valtionosuusprosentti vuonna 2024 oli 21,92 prosenttia ja kunnan omarahoitusosuus oli 1 388,69 euroa/asukas.

Laskennallisia kustannuksia Vantaalle kertyi vuoden 2024 peruspalvelujen valtionosuuslaskennassa yhteensä 529,1 milj. euroa. Lisäosien määräytymisperusteita valtionosuusjärjestelmässä ovat hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, asukasmäärän kasvu, syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus sekä saamelaiden kotiseutualue. Lisäosia kertyi Vantaalle vuoden 2024 peruspalvelujen valtionosuuslaskennassa 11,4 milj. euroa. Kunnan omarahoitusosuus oli 337,2 milj. euroa. Valtionosuudet sisältävät lisäksi useita laskentatekijöitä, joilla tasapainotetaan kunta-valtio -suhdetta. Merkittävimmät lisäys- ja vähennystekijät ovat perustoimeentulon vähennys sekä hyvinvointialueuudistukseen liittyvät pysyvät

tasauserät. Nämä valtionosuuksiin tehtävät lisäykset ja vähennykset vähensivät -72,5 milj. euroa kaupungin vuoden 2024 valtionosuuksia (v. 2023: -63,6 milj. euroa). Lisäksi verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus vähensi valtionosuuksia -4,3 milj. euroa.

Talousarviossa opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia kaupungin arvioitiin saavan alustavan laskelman mukaisesti 23,0 milj. euroa vuonna 2024. Lopullisen tarkistuspäätöksen mukainen Vantaan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien määrä vuonna 2024 oli 21,9 milj. euroa. Laskennallisista kustannuksista suurimmat erät kohdistuvat lukiokoulutukseen ja ammatilliseen peruskoulutukseen.

Valtionosuuslaskelmien yhteydessä esitettävät ja kuukausittaisiin valtionosuustilityksiin sisältyvät kotikuntakorvaustulot ja -menot on kirjattu kirjanpito-ohjeiden mukaisesti erillisille, omille tileilleen kasvatuksen ja oppimisen toimialan käyttötalouden toimintatuloihin ja -menoihin. Kotikuntakorvaukset eivät sisälly tilinpäätöksen valtionosuuslukuun.

Taulukko 4: Kaupungin käyttötalouden valtionosuudet vuonna 2024

1000 euroa	Talousarvio 2024	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet	182 000	0	182 000	179 142	-2 858
Peruspalvelujen valtionosuus	128 000	0	128 000	126 933	-1 067
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	23 000	0	23 000	21 911	-1 089
Verotulomenetysten kompensaatio	31 000	0	31 000	30 298	-702

Vuoden 2024 talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.11.2023 talousarvion vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2024–2027. Vuoden 2024 alkuperäinen valtuuston hyväksymä talousarvio päättyi -6,2 milj. euron tilikauden tulokseen ja -4,9 milj. euron tilikauden alijäämään sekä yhteensä 198,4 milj. euron bruttoinvestointitasoon.

Kaupunginvaltuusto päätti muutoksista vuoden 2024 talousarvioon toimialojen esitysten perusteella vuoden 2024 aikana. Talousarviomuutoksista suurimmat olivat kaupunkiympäristön toimialan tulotavoitteen laskeminen 24,1 milj. eurolla sekä määrärahojen korottaminen 16,5 milj. eurolla. Rakentamisen hiljaiselo jatkui edelleen ja erityisesti asuntorakentamisen kysyntä ei kasvanut vuoden 2024 aikana oletusten mukaisesti. Rakentamisen heikko suhdanne näkyi maanmyyntivoittojen, maankäyttösopimuskorvausten sekä muiden rakentamiseen liittyvien tulokertymien heikkona kehityksenä. Määrärahakorotuksia tehtiin kunnossapidon, kiinteistönhoidon ja lämmityksen kustannuksiin johtuen muun muassa kevättalven haastavista olosuhteista sekä yleisen kustannustason noususta. Lisäksi VTK Oy:n ilmoittamat vuokrankorotukset ja ylläpitovuokran tasoituslasku huomioitiin määrärahalisäyksenä sekä kaupunkiympäristön, että kasvatuksen ja oppimisen ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialoilla. Kaupunkiympäristön toimialalla vuokrankorotukset näkyvät myös sisäisen vuokratuoton kasvuna. HSY:n tulotavoitetta ja määrärahoja korotettiin 1,0 milj. eurolla, koska vesihuoltoverkostoa rakennettiin ennakoitua vähemmän.

Kasvatuksen ja oppimisen tuloarviota korotettiin 1,0 milj. eurolla ja määrärahaa 21,3 milj. eurolla. Tuloarvioiden muutokset johtuivat hankeavustuksista sekä vammaisten lasten päivä- ja lomatoiminnan tuloista. Toisaalta tuloja pienensi varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen väheneminen lainsäädännöstä johtuen. Määrärahamuutokset aiheutuivat suurimmaksi osin varhaiskasvatuksen työvoiman vuokrauksen sekä palvelusetelin indeksikorotuksen, kasvaneen käyttäjämäärän ja lakisääteisten tukitoimien kustannuksista. Määrärahamuutoksissa huomioitiin myös VTK Oy:n vuokrankorotukset,

palvelutuotannon ennakoitua suurempi kasvu, uusien hankkeiden kustannukset sekä talousarviopäätöksen jälkeen tulleet hinnankorotukset.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan määrärahaa korotettiin 4,0 milj. eurolla vastaamaan kohonneita työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuja. Lisäksi kaupunkistrategian ja johdon toimialalle budjetoitua keskitettyä varausta kunta-alan palkkaratkaisua varten jaettiin muille toimialoille yhteensä 3,2 milj. euroa ja kohdennettiin uudestaan toimialan sisällä 0,2 milj. euroa. Keskitetyn varauksen jakamisella ei ole tulosvaikutusta kaupungin tasolla, mutta se lisäsi toimialojen määrärahoja seuraavasti: kasvatus ja oppiminen 2,5 milj. euroa, kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi 0,4 milj. euroa sekä kaupunkiympäristö 0,3 milj. euroa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan määrärahoja korotettiin 2,5 milj. eurolla. Määrärahamuutokset johtuivat pääosin VTK Oy:n vuokrankorotuksista sekä uusien hankkeiden menoista. Talousarviomuutosten jälkeen talousarvion tilikauden tulokseksi muodostui -70,4 milj. euroa.

Vuoden 2024 tilinpäätös päättyi -58,8 milj. euron tilikauden tulokseen ja -61,3 milj. euron tilikauden alijäämään. Tilikauden alijäämä on 56,4 milj. euroa heikompi kuin alkuperäinen talousarvio ja 7,8 milj. euroa parempi kuin muutettu talousarvio.

Talousarvion käyttötalousosan ja tuloslaskelmaosan toteutuminen

Käyttötaloudessa suurimpia poikkeamia vuoden 2024 muutettuun talousarvioon nähden olivat kaupunkitasolla:

- Toimintatuottojen ylittyminen 18,1 milj. eurolla
- Toimintakulujen alittuminen 19,1 milj. eurolla
- Verotulojen alittuminen 26,8 milj. eurolla
- Valtionosuuksien alittuminen 2,9 milj. eurolla
- Korkotuottojen ylittyminen 2,2 milj. eurolla
- Muiden rahoitustuottojen ylittyminen 2,4 milj. eurolla
- Korkokulujen alittuminen 1,6 milj. eurolla
- Poistojen ja arvonalentumisten alittuminen 1,6 milj. eurolla

Vuoden 2024 muutetussa talousarviossa kaupungin käyttötalouden toimintatuotot olivat 319,8 milj. euroa. Vuoden 2024 aikana toteutuneet toimintatuotot olivat 337,9 milj. euroa ylittäen muutetun talousarvion 18,1 milj. eurolla. Toimintatuotot toteutuivat 106-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden ja ne nousivat 1,3 prosenttia vuoden 2023 tilinpäätökseen nähden. Kasvatuksen ja oppimisen toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion noin 3,7 milj. eurolla pääosin valtion maksamien pakolaiskorvausten vuoksi. Kaupunkistrategian ja johdon toimintatuotot ylittyivät noin 1,4 milj. eurolla. Ylitys johtuu valtiolta saaduista ja valtion välittämistä EU:n myöntämistä tuista. Kaupunkiympäristön toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion noin 10,8 milj. euroa. Maanmyyntivoittoja, maanvuokraustuloja ja sopimuskorvauksia on toteutunut yhteensä 25,6 milj. euroa alkuperäisen talousarvion ollessa 44,2 milj. euroa ja muutetun talousarvion 16,7 milj. euroa. Talousarviomuutos johtuu pääosin heikosta tonttikyynnästä, erityisesti asuntorakentamisessa. Maankäyttö- ja kehittämiskorvaukset, maanmyyntivoitot ja Varikon vuokratuotot toteutuivat muutettua talousarviota parempina. Myyntituotot sisältävät 2,1 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelutuottoja, joka on 0,9 milj. vähemmän kuin muutetussa talousarviossa.

Kaupungin toimintakulut olivat muutetussa talousarviossa 1 073,5 milj. euroa. Vuoden 2024 aikana toteutuneet toimintakulut olivat 1 054,4 milj. euroa. Toimintakulut alittuivat 19,1 milj. eurolla ja ne toteutuivat 98-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden. Vuoteen 2023 verrattuna toimintakulut nousivat 46,8 milj. euroa eli 4,6 prosenttia. Kaikkien toimialojen toimintakulut alittivat muutetun talousarvion: kaupunkistrategian ja johdon alitus oli 6,9 milj. euroa, yleishallinnon 2,2 milj. euroa, kasvatuksen ja oppimisen 4,1 milj. euroa, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin 1,4 milj. euroa sekä kaupunkiympäristön 3,4 milj. euroa. Henkilöstökulut alittuivat kaikilla toimialoilla, yhteensä 6,4 milj. eurolla

muutettuun talousarvioon nähden. Palveluiden ostot alittivat muutetun talousarvion 7,5 milj. eurolla. Ne alittuivat kaupunkistrategian ja johdon toimialalla erityisesti ICT-palveluiden osalta ja kaupunkiympäristön toimialalla Helsingin seudun liikenteen HSL maksujen osalta. Kasvatuksen ja oppimisen sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialoilla palveluiden ostot ylittivät talousarvion. Aineet, tavarat ja tarvikkeet alittivat muutetun talousarvion noin 2,8 milj. eurolla ja avustuskulut ylittivät sen noin 0,6 milj. eurolla. Muut toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 3,0 milj. eurolla. Toimintakulut sisältävät 2,1 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia.

Talousarvion toteumavertailuosiossa esitetään talousarvion toteutuminen toimialojen ja rahastojen osalta valtuuston päättämien sitovuustasojen mukaisesti.

Vuoden 2024 verotulot alittivat talousarvion peräti 26,8 milj. eurolla ja valtionosuudet 2,9 milj. eurolla. Verotulo- ja valtionosuusarviot perustuivat Kuntaliiton ennusteeseen. Talousarvioon nähden kunnallisveron toteuma oli 98,0 prosenttia, kiinteistöveron toteuma 93,8 prosenttia, yhteisöveron toteuma 86,9 prosenttia ja valtionosuuksien toteuma 98,4 prosenttia. Kaikkiaan verorahoitus yhteensä (verot ja valtionosuudet) toteutui 96,3-prosenttisesti suhteessa talousarvioon ja se laski 6,6 prosenttia vuoden 2023 tilinpäätökseen nähden. Vuoden 2023 alusta voimaan astuneen hyvinvointialueuudistuksen vuoksi vuoden 2023 verotulot olivat kertaluonteisesti poikkeuksellisen korkeat. Tämä johtuu uudistukseen liittyvistä ns. verohännistä, joita vuonna 2023 saatiin noin 59 milj. eurolla. Myös valtionosuustuloihin hyvinvointialueuudistus vaikutti negatiivisesti, hyvinvointialueille siirtyneiden tehtävien valtionosuudet leikattiin kuntien valtionosuuksista. Verotuloihin ja valtionosuuksiin ei tehty lisätalousarviota vuoden 2024 aikana. Kunnallisverot alittivat talousarvion 8,2 milj. eurolla, yhteisöveron tuotto 11,2 milj. eurolla ja kiinteistöverot 7,4 milj. eurolla. Valtionosuudet alittivat talousarvion 2,9 milj. eurolla.

Rahoitustuottoja ja -kuluja toteutui vuonna 2024 yhteensä 11,0 milj. euroa, talousarviossa yhteenlasketuiksi rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi oli arvioitu 5,0 milj. euroa. Korkotaso on jonkin verran laskenut vuoden 2023 erittäin nopean ja korkean nousun jälkeen ja talousarviossa arvioitu 24,6 milj. euron korkokulu alittui 1,6 milj. eurolla toteuman ollessa 23,0 milj. euroa. Kaupungin lainasalkun suojausaste on edelleen korkea, mutta uusiin lainoihin korkosuojaus ei ole tehty edelleen korkealla olevan korkotason vuoksi. Kaupungin lainasalkun korkokulut toteutuivat 12,3 milj. euron tasolla, minkä lisäksi kaupunki maksoi yhtiöilleen korkoa heidän konsernitilillä olevien varojen mukaisesti 1,7 milj. euroa. Kaupungin korkotuotot ylittivät talousarvion 2,2 milj. eurolla, joten korkotuottojen ja -kulujen netto on kaupungille 3,8 milj. euroa positiivinen. Muut rahoitustuotot ja -kulut netto on myös positiivinen 2,2 milj. eurolla. Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2024 noin 114,2 milj. euroa. Ne toteutuivat 98,6-prosenttisesti ja alittivat talousarvion 1,6 milj. eurolla.

Kaupungin vuosikatteeksi vuoden 2024 tilinpäätöksessä muodostui 58,8 milj. euroa, tilikauden tulokseksi -58,8 milj. euroa ja tilikauden alijäämäksi -61,3 milj. euroa.

Investointiosan ja rahoitusosan toteutuminen

Vuoden 2024 alkuperäisen talousarvion investointiosan tulot olivat 6,0 milj. euroa, menot 198,4 milj. euroa ja investointiosan netto 192,4 milj. euroa. Vuonna 2024 tuloarviota pienennettiin 3,0 milj. eurolla kiinteän omaisuuden tulojen osalta. Määrärahoja nostettiin yhteensä 1,0 milj. eurolla kaupunkiympäristön irtaimen omaisuuden hankintoja varten. Hankinnoille oli varattu määräraha vuoden 2023 talousarviossa, mutta toimitusvaikeuksien vuoksi koneet ja laitteet toimitettiin vasta vuoden 2024 puolella. Muutosten jälkeen tuloarvioksi muodostui 3,0 milj. euroa ja määräraha-arvioksi 199,3 milj. euroa.

Vuoden 2024 toteutuneet bruttoinvestointimenot olivat yhteensä 149,6 milj. euroa ja ne alittivat muutetun talousarvion 49,8 milj. eurolla. Talousarvion mukaiset investointimäärärahat alittuivat kaikissa hankeryhmissä. Suurin alitus oli rakentamishankkeissa, 31,7 milj. euroa. Määrärahat alittuivat erityisesti rakentamisen toteutusajankohtien siirtymisen sekä joidenkin toteutuneiden hankkeiden edullisempien urakkahintojen vuoksi. Julkisen käyttömaisuuksien osalta talousarviomenot alittuivat

8,1 milj. eurolla hankkeiden aikataulujen viivästysten vuoksi. Kiinteän omaisuuden määrärahat alittivat 6,1 milj. eurolla. Aineettoman omaisuuden osalta talousarvio alittui 1,7 milj. eurolla, irtaimen omaisuuden osalta 1,0 milj. eurolla sekä osakkeiden ja osuuksien osalta 1,1 milj. eurolla talousarvioon verrattuna.

Investointituloja toteutui 4,7 milj. euroa, 1,7 milj. euroa yli muutetun talousarvion. Osakkeiden ja osuuksien tuotot ylittivät talousarvion 2,1 milj. eurolla, koska talousarviossa tuloja ei arvioitu syntyvän lainkaan. Kiinteän omaisuuden tulot ylittivät muutetun talousarvion 0,5 milj. eurolla ja myös aineettomaan omaisuuteen syntyi tuloylitystä 0,3 milj. euroa. Julkisen käyttöomaisuuden tulot puolestaan alittivat talousarvion 1,5 milj. eurolla johtuen Vantaan ratikan tulojen ajoituksesta. Valtion kanssa solmittavan MAL-sopimuksen allekirjoitus venyi niin pitkälle, että valtion osuus ratikan kustannuksista ei ehtinyt valtion lisätalousarvioon vuodelle 2024. Vuoden 2024 investointiosan nettomenoksi muodostui yhteensä 144,9 milj. euroa, joka alitti talousarvion 51,5 milj. eurolla.

Vuonna 2024 kaupungin pitkäaikainen lainakanta kasvoi nettolainanottovaltuuden verran eli 89,7 milj. eurolla. Ulkoinen lainasalkku (ilman konserniyhtiöiden konsernitalin saldoja) nousi 69,7 milj. euroa noin 861 milj. euroon vuoden 2024 lopussa. Alkuperäisessä talousarviossa 2024 talousarvion käyttötalousosan ja investointiosan perusteella arvioitiin nettolainanlisäykseksi 89,7 milj. euroa.

Olennot muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vuonna 2024 kaupunginhallitus perusti Vantaa 2025 -toimikunnan, jonka tehtävänä oli arvioida valmisteilla olleen TE2024-uudistuksen vaikutukset kunnan päätöksenteko- ja organisaatorakenteeseen, arvioida kaupungin poliittisen päätöksentekorakenteen muutostarpeita, arvioida kaupungin viranhaltijaorganisaation muutostarpeita sekä kehittää strategian laadinnan ja toimenpanon prosessia. Kaupungin hallintosääntöön tehtiin perusteellinen uudistaminen.

Vuonna 2024 järjestettiin presidentinvaali ja europarlamenttivaalit ja aloitettiin vuoden 2025 yhdistettyjen alue- ja kuntavaalien valmistelut.

Vuoden 2025 alussa toteutui kunta-alan yksi suurimmista muutoksista, TE2024-uudistus. Uudistuksessa työvoimapalvelut, elinvoimapalvelut sekä kotoutumisen palvelut siirrettiin pysyvästi valtiolta kuntien vastuulle. Siirtoa valmisteltiin laajassa yhteistyössä kaupungin eri yksiköiden kanssa ja yhteistyömalleja luotiin PKS-seudun kanssa. Vantaalaisten työvoimapalveluiden asiakkaiden ja henkilöstön siirto toteutui hallitusti 1.1.2025 haastavassa suhdanteessa.

Työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi vuoden 2024 aikana 11,6 prosenttia vuoden 2023 joulukuuhun verrattuna. Työttömyysaste joulukuun lopussa oli 13,5 prosenttia. Erityisesti pitkäaikaistyöttömyys jatkoi nousuaan ollen 29,5 prosenttia suurempi kuin vuoden 2023 joulukuussa. Suhteellisesti eniten kasvoi kuitenkin alle 30-vuotiaiden työttömyys, 47 prosenttia. Myös vieraskielisten työttömyys jatkoi nousuaan. Työttömyyden kasvua selittää erityisesti heikko taloussuhdanne. Työttömyys kasvoi eniten palvelu- ja myyntityöntekijöillä, erityisasiantuntijoilla sekä rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöillä. Avoimien työpaikkojen määrä väheni peräti 75 prosenttia vuoden takaisesta.

Vuoden 2025 talousarvion ja 2025–2028 taloussuunnitelman valmistelussa merkittävin muutos oli TE-uudistukseen valmistautuminen. Valtakunnallisen kuntien rahoitusjärjestelmän uudistustyö siirtyi vuodelle ja sen on määrä tulla voimaan vuoden 2027 alusta. Uudistukseen liittyvä edunvalvontatyö jatkuu myös vuonna 2025.

Vuoden 2024 aikana aloitettiin uuden strategiakauden valmistelu ja ensimmäinen luonnos strategian painopisteistä syntyi. Strategiatyö jatkuu yhteistyössä toimialojen ja johtoryhmien kanssa.

Liukuvan työajan seurantaan otettiin käyttöön Aikajana työajanseurantajärjestelmä vuoden 2024 aikana. Lisäksi Aikajanaan on rakennettu työnseuranta toiminnallisuus, jolla työyksiköt voivat seurata valitsemistaan projekteista, hankkeista tai työkokonaisuuksista niihin käytettyjä työtunteja.

Hankinnoissa toteutettiin ensimmäinen yritysauditointi ja auditointeja jatketaan vuonna 2025. Konsernionhjaus ja -valvonta yksikkö päivitti vuoden 2024 aikana yleiset ja yhtiökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset. Lisäksi suuret yhtiöt valmistautuivat CSRD-raportointiin. Vuonna 2024 tietohallinnon toiminnassa on tapahtunut merkittäviä uudistuksia, jotka ovat parantaneet kaupungin teknologista infrastruktuuria ja valmiuksia. Iso osa kaupungin työasemista on päivitetty Windows 11 -käyttöjärjestelmään, mikä on parantanut suorituskkyä ja tietoturvaa. Lisäksi perustietotekniikkapalveluiden kilpailutus on saatu loppusuoralle, ja käyttöönotto on suunniteltu vuodelle 2025. Vantaan tietoaallas on rakennettu tuotantokäyttöön, mikä on luonut edellytykset tiedon hyödyntämiselle ja Vantaan strategian toteuttamiselle.

Elinvoimapalvelut on edistänyt yritysmyönteisen toimintaympäristön kehittymistä Vantaalla, mm. Aviapoliksen alueen sekä Tikkurilan osaamiskampuksen kehitystyöhön osallistumalla. Kasvu- ja elinvoimaohjelman puitteissa on käynnistynyt lukuisia toimenpiteitä, joista elinvoimapalveluiden vastuulla on ollut mm. startup- ja kasvuyritystoiminnan vahvistaminen, yrittäjyyden edistäminen maahanmuuttajien keskuudessa, osaamisen ennakkoinnin vahvistaminen, pk-yritysten osaamisen kehittäminen, klusteritoiminnan vahvistaminen sekä 48 tunnin palvelulupaus yrityksille.

Kaupungin kokonaisturvallisuuden edistämistä jatkettiin vuonna 2024. Kaupunkitasoinen valmiussuunnitelma on laadittu kaupungin toimialarajat ylittävästi yhteistyössä konserniyhtiöiden ja hyvinvointialueen kanssa. Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet on myös hyväksytty ja Vantaan kaupungin turvallisuuskysely on toteutettu lokakuussa 2024.

Vantaan kaupunki sai Suomen UNICEFin myöntämän Lapsiystävällinen kunta tunnustuksen vuoden 2024 alussa tunnustuksena lapsioikeusperustaisen työn edistämisessä. Kehittämistyötä on jatkettu vuoden 2024 aikana.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla kehitettiin kiusaamisen vastaista työtä mm. nostamalla aihe ilmiönä esiin useassa alueellisessa yhteisöllisten hyvinvointiryhmien tapaamisessa sekä kouluttamalla henkilökuntaa monipuolisesti.

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen uuden digitaalisen oppilas- ja opiskelijahallintojärjestelmän DigiOnen kehittämishanketta jatketaan viiden kaupungin (Jyväskylä, Lahti, Oulu, Turku ja Vantaa) sekä kuntien Tieran voimin Tampereen ja Espoon irtauduttua hankkeesta.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla valmisteltiin englanninkielisen palvelun laajentamista ja IB-jatkumoa aina varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta toiselle asteelle. Ammattiopisto Varialle myönnettiin IB World School status.

Kaupungin kärkihankkeista Tikkurilan osaamiskampushankkeessa saatiin päätökseen kampuksen koulutuspalveluiden yhteiskehittämisprosessi, jonka tuloksena syntyi vuonna 2025 pilotointiin etenevä uudenlainen osaamisen kehittämisen palvelukonsepti, jonka tavoitteena on tarjota helpommin ja nopeammin ennakoivia ratkaisuja yritysten osaamistason nostamiseksi.

Vuoden 2024 aikana kasvatuksen ja oppimisen toimialalla keskityttiin voimakkaasti dialogisten menetelmien lisäämiseen. Dialogeja järjestettiin erityisesti liittyen Vantaan tulevaan kaupunkistrategiaan ja niissä osallistettiin erityisesti lapsia ja nuoria, mutta myös huoltajia ja henkilöstöä.

Vuosi 2024 oli Vantaan 50-vuotisjuhlavuosi, mikä näkyi kaupungin toiminnassa laajasti. Juhlavuoden teema oli Kotona Vantaalla. Kaupunginvaltuusto teki viisi juhlapäätöstä: pysyvä historianäyttely kaupunginmuseoon, uusien kohtaamispaikkojen mahdollistaminen, 50 hehtaaria uutta luonnonsuojelualuetta, ensimmäinen ikäystävällinen puisto sekä lasten ja nuorten juhlarahaston perustaminen.

Ensimmäinen kaupunkitasoinen osallistuva budjetointi toteutetaan vuosina 2023–2025. Aasukkaiden ideoiden ja äänestyksen perusteella valikoitiin 66 hanketta, joista on tehty suunnitelmat ja osa toteutuksista käynnistettiin syksyn 2024 aikana. Hankkeet on tarkoitus toteuttaa vuoden 2025 loppuun mennessä.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen valtuutetuille järjestettiin yhteinen hyvinvointiseminaari teemalla mielen hyvinvointi. Syksyllä 2024 käynnistyi laajan hyvinvointikertomuksen valmistelu. Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma vuosille 2023–2025 toteutui suunnitellusti.

Kaupungin liikkumishjelman toimeenpano käynnistyi keväällä 2024. Siinä korostuu elämänkaariperiaate. Koululaisten uinninopetuksessa toteutettiin kattava uudistustyö, jolla saavutetaan noin 30 prosentin lisäys opetustuntien määrään. Liikkuva päiväkotito, Liikkuva koulu ja Liikkuva opiskelu -ohjelmia toteutettiin yhteistyössä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla on jatkettu työskentelyä kolmen kriittisen teeman äärellä: nuorisorikollisuuden kasvu kaupungissa, NEET-nuorten tilanne sekä yleisemmin turvallisuustilanteen kehittyminen eri kaupunginosissa. Vuonna 2025 toimintaa kehitetään yhdessä Laurea-ammattikorkeakoulun kanssa THL:n rahoituksella. Yhteistyössä työllisyyspalveluiden ja toisen asteen koulutuksen kanssa valmistui NEET-nuoria koskeva toimenpideohjelma, jonka toteuttaminen aloitetaan vaiheittain vuonna 2025.

Rakennusalan matalasuhdanne jatkui edelleen vuonna 2024 ja Vantaalla rakennettiin aiempiin vuosiin verrattuna vähän. Matalasuhdanne vaikutti kaupunkiympäristön toimialaan laajasti aina kaupunki- ja kaavahankkeiden etenemisestä maanmyyntituloihin ja rakentamiseen liittyvien lupien määrään. Vuonna 2024 Vantaalle valmistui noin 1 000 uutta asuntoa ja rakennuslupa myönnettiin 540 asunnolle. Luvut ovat huomattavasti tavanomaista matalampia.

Vuoden päätteeksi allekirjoitettiin uusi 12-vuotinen MAL-sopimus 2024–35 Helsingin seudulle. Sopimuksessa valtio sitoutuu rahoittamaan Vantaan ratikan rakentamiskustannuksista 30 prosenttia. Valtion rahoitusosuus koostuu suorasta valtion rahoituksesta sekä valtion maanluovutuksesta Vantaalle. Vantaa puolestaan sitoutuu sopimuksessa noin 1 650 uuteen asuntoon vuodessa. Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on kasvattaa määrä 2 720 asuntoon vuodessa. Vantaan ratikkahankkeessa toteutettiin vuoden 2024 aikana allianssikilpailutus ja solmittiin allianssisopimukset. Hankkeessa alkoi kehitysvaihe, jossa tarkennetaan suunnitelmia ja kustannuksia. Tavoitteena on, että rakentaminen voi alkaa kesällä 2025. Ratikalle tilaa katuverkolta tekevät kaavamuutokset ja katusuunnitelmat on pääosin jo hyväksytty ja ratikkalinjaa ympäröivän ratikkakaupungin suunnittelu jatkuu yhtenä kaavoituksen painopisteistä.

Vuoden 2024 aikana Vantaa liittyi luontoviisaiden kuntien verkostoon ja sitoutui luontokadon pysäyttämiseen ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen. Myös ensimmäistä luonnonsuojelulain mukaista ekologista kompensatiota valmisteltiin. Vantaan meluntorjunnan toimintasuunnitelma sekä Vantaan päivitetty ympäristönsuojelumääräykset valmistuivat.

Vuoden 2025 alusta voimaan astui uusi rakentamislaki. Lakiin tehtiin vielä vuonna 2024 useita merkittäviä muutoksia, joista osa tulee voimaan vasta 1.1.2026. Uusi laki edellyttää monien toimintatapojen uudistamista ja osaamisen kehittämistä. Digitalisaatiota edistävä, rakennetun ympäristön tietojärjestelmää koskeva laki (RYTJ) tuli voimaan 1.1.2024.

Kärkihankkeista Tikkurilan osaamiskampuksen ensimmäisen vaiheen rakentaminen käynnistyi katujen ja infran rakentamisella ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon suunnittelua on edistetty. Kuusijärvellä alkoi uusien savusaunojen sekä wc- ja infotilojen rakentaminen.

Vantaan kaikilla seitsemällä suuralueella vuoden 2024 aikana etenivät muun muassa seuraavat hankkeet: Tikkurilassa valmistui kulttuuritehdas Vernissan peruskorjaus sekä kaupunginmuseon edustan Carl Albert Edelfeltin aukion ensimmäinen vaihe. Värитеhtaan alueella hyväksyttiin kaavarunko ja alueen ensimmäinen asemakaavatyö käynnistyi. Aviapoliksessa lukion ja uuden ilmailumuseon asemakaavakokonaisuus varmistui ja Muuran alueen ensimmäiset kaavat vahvistuivat. Koivukylän alueella alkoi Elmon uimahallin rakentaminen. Hakunilassa valmistui kulttuuri- ja urheilupuiston kehittämissuunnitelma ja urheilupuiston lumetuskontti. Håkansbölen kartanon päärakennuksen kunnostus alkoi. Korsossa vahvistui keskusta-alueen kaavarunko. Kivistössä tapahtuma-areena -hanke eteni maanvuokraukseen.

Toimitilahankkeista vuonna 2024 valmistuivat myös kaksi uutta päiväkotia sekä Vaskivuoren lukion laajennus. Peruskorjauksista valmistuivat muun muassa Jokiniemen koulu ja Leppäkorven puukoulun remontti. Käynnissä olivat muun muassa Kulomäen koulun, Mårtensdals skolan, Kytöpuiston koulun sekä Simonkallion koulun remontit, Kanniston koulun laajennus sekä Lentolan ja Mårtensdals bildningsumin päiväkotien rakentaminen.

Katuja rakennettiin muun muassa Laurintiellä ja Vihertiellä. Lisäksi valmistui Caravellentien kiertoliittymä, ja Uudenmaan Ely:n kanssa yhteishankkeena Lahdentien kevyen liikenteen väylän parantaminen Kyytitieltä maantielle 152. Ulkoliikuntapaikoista valmistuivat Kenraalinpuiston kenttä, Tammistomäen rengasreitti ja Hakunilan urheilupuiston frisbeegolf-rata.

Vantaan kaupunki palkittiin vuoden 2024 julkisen puurakentamisen edelläkävijänä. Palkinnon myönsivät Puutuoteteollisuus ry ja Kuntaliitto.

Vantaan kaupungin vuoden 2024 tilikauden alijäämä oli selvästi negatiivinen, -61,3 milj. euroa. Kaupungin investoinnit alittivat alkuperäisen talousarvion lähes 49 milj. eurolla. Kaupungin kokonaislainamäärä kasvoi ja pitkäaikainen lainamäärä kasvoi lähes 90 milj. eurolla ollen vuoden 2024 lopussa noin 861 milj. euroa (ilman konserniyhtiöiden konsernitilin saldoja).

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vantaan kaupunginvaltuuston marraskuussa 2024 hyväksymä talousarvio vuodelle 2025 perustuu -49,9 milj. euron tilikauden alijäämään. Ison budjettialijäämän lisäksi verotulojen uusimmat ennusteet näyttävät vuodelle 2025 talousarviota heikompaa kasvua, minkä arvioidaan heikentävän vuoden 2024 tilikauden tulosta talousarvioon verrattuna. Kunta-alan palkkaratkaisu voi toteutuessaan tuoda kaupungille lisäkustannuksia jo vuodelle 2025.

Yleisen talouskehityksen odotetaan kääntyvän nousuun vuoden 2025 aikana, mutta toisaalta työttömyyden arvioidaan vielä kasvavan. Asuntomarkkinoiden ennustetaan piristyvän, mutta asuntorakentamisen osalta suurta muutosta ei ole odotettavissa vielä vuonna 2025. Vähäinen uusien asuntojen valmistuminen voi vaikuttaa muuttoliikkeeseen ja kaupungin väestönkasvua hidastavasti lähivuosina.

Vuoden 2025 talousarvio sisältää 203 milj. euron nettolainanottovarauksen. Lainavarausta kasvattaa erityisesti kaupungin perusinvestointien kasvu, Vantaan ratikan investointi, maanmyyntituottojen väliaikainen lasku sekä heikko verotulokehitys. Vantaan ratikan investointi ja kuntatalouden heikko tilanne kasvattavat huomattavasti kaupungin lainamäärää tulevina vuosina.

Vantaan kaupungin taloutta on tasapainotettava seuraavien vuosien aikana. Vuoden 2025 aikana osana tulevan uuden strategian valmistelua sekä osana vuoden 2026 talousarvioprosessia käynnistetään menojen ja tulojen rakennetarkastelu, jossa käydään läpi kaikki kaupungin toimialat ja niiden toiminnot. Rakennetarkastelussa arvioidaan, tekeekö kaupunki oikeita asioita oikeilla painotuksilla sekä sitä, kuinka asioita tehdään. Samaan aikaan arvioidaan myös yleisen talouskehityksen, kuntatalouden ja Vantaan talouden kehitysnäkymiä sekä tulevan valtuustokauden kaupungin talouden tasapainottamisen euromääräisiä tarpeita.

Kuntien valtionosuusuudistustyö on käynnissä ja uuden valtionosuusjärjestelmän on tarkoitus olla käytössä 1.1.2027 alkaen. Tällä voi olla huomattaviakin kuntakohtaisia vaikutuksia nykyjärjestelmään verrattuna. Hallituksella on suunnitteilla myös kiinteistöverouudistus, jossa kiinteistöjen verotusarvoja tarkistettaisiin. Suunnitteilla on myös mm. toimeentulotukilain kokonaisuudistus, jolla toteutuessaan voi olla suuria kuntatalousvaikutuksia.

1.1.5 Vantaan kaupungin henkilöstö

Henkilöstömäärä

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	Vakinaiset		Määräaikaiset		Yhteensä		Muutos	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	Määrä	%
Kaupunkistrategia ja johto	402	367	137	141	539	508	31	6 %
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	616	559	249	211	865	770	95	12 %
Kasvatus ja oppiminen	4 535	4 267	1 340	1 560	5 875	5 827	48	1 %
Kaupunkiympäristö	607	590	48	58	655	648	7	1 %
Yhteensä	6 160	5 783	1 774	1 970	7 934	7 753	181	2 %

Henkilöstön lukumäärään on laskettu vakituiset, määräaikaiset sekä työllistetyt.

Osa-aikainen henkilöstö on muutettu kokoaikaisiksi yleisohjeen mukaisesti.

Täsmennyksenä: Vuoden 2023 henkilöstömäärät eivät sisällä sivuvirkoja, joita 31.12.2023 oli 113 kpl (Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi 59 ja Kasvatus ja oppiminen 54). Palkkasummaan sivuvirat sisältyvät ja ovat aikaisemminkin sisältyneet. Vuodesta 2024 eteenpäin sivunviranhaltijat on sisällytetty henkilöstömäärien laskentaan.

Lähteet: Henkilöstömäärät on raportoitu Hertta-henkilöstöjärjestelmästä. Vuodesta 2024 eteenpäin raportoidaan palvelusuhteen tila "läsnä" eli henkilöstömäärien raportoinnissa huomioidaan ne työntekijät/viranhaltijat, joille maksetaan palkkaa valitulla tarkasteluajanjaksolla. Henkilöstökulut 31.12.2024 tilanteesta ovat Vantaan kaupungin talousohjauksesta.

Henkilöstömäärän ja henkilöstökulujen kehitys

Henkilöstömäärän vertailussa on huomioitava muuttunut raportointitapa sekä sivuviranhaltijoiden sisällyttäminen kokonaismäärään. Kaupunkitasolla henkilöstömäärä kasvoi 68 henkilöllä edelliseen vuoteen verrattuna. Kokonaishenkilöstökulut olivat vuonna 2024 422,9 milj. euroa, joka on 28,9 milj. euroa (7,3 %) enemmän kuin viime vuonna vastaavana ajankohtana (394,0 milj. euroa).

Palkkoja on nostanut henkilöstömäärän kasvu sekä kunta-alan sopimusratkaisussa 2022–2025 sovitut palkankorotukset että virka- ja työehtosopimusten sisältämät tekstimuutokset, joilla on myös osaltaan ollut huomattava palkkoja korottava vaikutus sopimuskaudella. Kaikille henkilöstöryhmille maksettiin sopimusten mukaiset yleiskorotukset. Yleiskorotukset nostivat palkkoja keskimäärin 2,27 prosenttia. Tämän lisäksi paikallistasolla käytiin kuntapuolen sopimusratkaisuun sisältyneet paikalliset järjestelyeräneuvottelut yhdessä henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa. Paikalliset erät nostivat palkkoja keskimäärin 1,33 prosenttia kesäkuusta alkaen. Neuvottelutuloksen mukaisesti palkantarkistuksia saivat muun muassa tekniseen sekä kunnalliseen virka- ja työehtosopimuksen piiriin kuuluvat asiantuntijat ja esihenkilöt. Myös opettajiin ja rehtoreihin kohdistui palkantarkistuksia sekä varhaiskasvatuksen ammattiryhmiin että toimisto- ja kirjastohenkilöstöön.

Henkilöstön saatavuus

Vuoden 2024 aikana kokonaishakijamäärä rekrytoinneissa kasvoi 65,6 prosenttia (v. 2024 39 396 hakijaa) edelliseen vuoteen verrattuna. Julkisessa haussa olleiden tehtävien määrä puolestaan väheni 33,6 prosenttia (v. 2024 1 821 avointa paikkaa). Vastaavasti kesätyöntekijöiden ja harjoittelijoiden hakijamäärä tuplaantui edelliseen vuoteen verrattuna.

Hakijaviestinnän ja hakijakokemuksen merkitys on keskeinen tekijä hyvän työnantajamielikuvan vahvistamisessa. Hakijaviestintää on kehitetty aktiivisesti ja esihenkilöiden käyttöön on lisätty avuksi esimerkiksi hakijaviestipohjia rekrytointiprosessin eri vaiheisiin. Myös muunkielisille hakijoille on käytössä ruotsin ja englanninkielisiä käännöksiä. Hakijaviestinnän merkitystä ja positiivisen hakijakokemuksen

luomista on korostettu esihenkilöille suunnatuissa koulutuksissa. Anonyymin rekrytointin osuus kasvoi edellisvuoteen verrattuna 125 prosenttia (v 2024 135 rekrytointia).

Elokuussa 2024 rekrytointimarkkinointikumppanikilpailutuksen myötä saatiin kuusi kumppania takamaan kattavamman perusnäkyvyyden kaikkiin työpaikkailmoituksiin valtakunnallisesti toimivissa työnhakuportaaleissa. Kumppaneiden kautta on myös mahdollista saada monipuolisempaa tarjontaa sisältötuotantoon sekä rekrytointimarkkinointiin. Yhteistyössä uusien kumppanien ja palvelualueiden kanssa, uutta sisältömaterialiaa sekä lisänäkyvyyttä ostettiin monipuolisesti kumppaneiltamme alkuvuoden kesätyörekrytointeja sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialan massarekrytointeja tukemaan. Markkinoinnissa huomioitiin myös ruotsinkielinen sisältö. Positiivisen työnantajamielikuvan tukemiseen toteutettiin lisäksi kolme markkinointikampanjaa vuoden 2024 aikana.

Syksyn 2024 aikana HR ja rekrytointi tekivät työllisyyspalveluiden kanssa tiivistä yhteistyötä. Asiantuntijarekrytointiin laadittiin yhteistyössä malli-ilmoitusohjat hakukriteereineen. Rekrytointi avusti noin 80 virkarekrytointin läpiviennissä.

Syksyllä 2024 pilotoitiin erityisopettaja ja erityisluokanopettaja hakulomakkeet ja niihin kytkeytyvä alustava kelpoisuusmerkintöjen puoliautomaattitoiminnallisuus. Lomakkeet ohjaavat paremmin hakijoita täyttämään kelpoisuuden kannalta oleelliset tiedot. Uudet hakemusohjat ovat myös helppolukuisempia rekrytoiville esihenkilöille. Kelpoisuusmerkinnät päivittyvät reaaliaikaisesti, joka tukee esihenkilöiden työtä sekä massarekrytointiprosessien toteutumista.

Oppilaitos- ja opiskelijajärjestöyhteistyötä on tiivistetty sekä neuvottelut laajemmasta yhteistyöstä oppilaitosten kanssa on aloitettu. Tavoitteena on ollut parantaa edelleen Vantaan kaupungin tunnettavuutta työnantajana opiskelijoiden keskuudessa mm. jalkautumalla ja lisäämällä näkyvyyttä sinne, missä opiskelijat liikkuvat. Vuonna 2025 Vantaan kaupunki tulee osallistumaan 25–30 rekrytointi-/opiskelijamessuun ja - tapahtumaan. Erityisesti kasvatuksen ja oppimisen toimiala tehtävänimikkeisiin kohdistuva näkyvyystyö oli monipuolista ja mittavaa.

Henkilöstön ja johtamisen kehittäminen

Osaamisen kehittämisen vuosikellot ja toimialojen osaamisen kehittämistyöryhmät toimivat toimialoilla suunnitelmien mukaisesti. Osaamisen kehittämistä on toteutettu toimialoilla ja palvelualueilla laadittujen koulutussuunnitelmien mukaisesti. toimialojen ja palvelualueiden järjestämän koulutuksen lisäksi henkilöstölle on tarjottu myös kaupunkitasoista koulutusta ammatillisen osaamisen kehittämiseksi.

Kaupungin ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen / henkilöstökoulutuspalvelun tuottajana toimii Metropolia ammattikorkeakoulu. Yhteistyö perustuu vuosikellopohjaiseen systemaattiseen osaamisen johtamisen malliin. Palvelutuotantoa ohjataan kaupunkitasoisesti. Kaupunkitasoinen ohjausryhmä asettaa toiminnalle vuosittain kehittämistavoitteita vuosiraporttien pohjalta. Toimialat tekevät yhteistyötä Metropolian kanssa koulutusten järjestämiseksi. Vuonna 2024 Metropolia toteutti 33 koulutuskonaisuutta, joissa koulutuspäiviä oli yhteensä 79. Koulutuksiin osallistui yhteensä 1 242 vantaalaista työntekijää.

Vantaan Aikuisopisto on tuottanut kaupungin perusensiapukoulutuksen. Koulutuksia järjestettiin kaikkiaan 39 ja kaikkiaan osallistujia vuonna 2024 ensiapukursseilla oli 490 henkilöä.

Esihenkilöille on toteutettu avoimena eri valmennuksia johtamisen kehittämiseen. Näitä mm. uusille esihenkilöille suunnattu Esihenkilönä Vantaalla- valmennus sekä erilaiset lyhyemmät esihenkilöiden työpajat, luennot tai ryhmäcoaching-ohjelmat. Vuoden aikana on toteutettu Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon koulutusohjelmaa, joka jatkuu vuodelle 2025. Strategian mukaista johtamista vietiin eteenpäin keskijohdolle suunnatun Strategisen johtamisvalmennuksen avulla. Ylimmän johdon verkostopäivät ja päällikköfoorumit toteutettiin kaksi kertaa vuonna 2024. Strategian painopiste Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella näkyy kaikessa johtamisosaamisen kehittämisessä.

Hr-järjestelmistä käytössä ovat Osuma koulutusten hallintajärjestelmä sekä Oppiva verkko-oppimisolusta, jonne toimialat voivat rakentaa myös omia koulutuksiaan ja perehdytyksiään.

Osumassa on vuoden alussa otettu käyttöön Vaikuttavaa työtä-keskustelujen (entinen tulos- ja kehityskeskustelu) kirjaamistyökalu, jonka avulla pystytään seuraamaan käytyjen keskustelujen määrää. Lisäksi Osumassa on käytössä lupa- ja korttikoulutus-osio toimialojen käyttöön.

Vuoden 2024 ajan on esihenkilöille ja työyhteisöille on ollut Verkko-oppimisympäristö Oppivassa 45 Academy of Brain -verkkovalmennusvideota, jotka keskittyvät tämän päivän ja tulevaisuuden tärkeimpiin työelämätaitoihin kuten itsensä johtamiseen, yhteistyötaitoihin, hyvinvointiin ja muiden johtamiseen. Videoita on käytetty työyhteisöjen kehittämisen tueksi.

Koulutussuunnitelman mukaisia oppimispäiviä toteutui vuonna 2024 yhteensä 12 864. Työntekijää kohti oppimispäiviä toteutui 1,5 päivää. Vuoden aikana laadittiin myös vuosille 2025–2028 henkilöstö- ja koulutussuunnitelmat.

Saatavuusohjelman toimeenpanon tukena on ollut vuoden 2024 ajan käytettävissä erillinen valtuuston myöntämä kehittämisraha, josta osa on ohjattu kestävästi työkyvyn kehittämiseen ja osa työyhteisöjen ja lähijohtamisen kehittämiseen. Kohderyhmänä olivat erityisesti yksiköt, joilla henkilöstön saatavuushaasteita tai heikot työhyvinvointikyselyn tulokset. Kehittämiskäytännöksi on eri toimialoilla toteutettu yhteensä 41 kappaletta. Vuoden alussa käynnistyi kaikille kaupungin uusille työntekijöille tarkoitettu verkkoperehdytysohjelma Oppivassa. Muina toimenpiteinä on toteutettu vertaismentorointikoulutus perusopetuksessa, jonka pohjalta rakennettu laajempaa vertaismentorointimallia palvelualueilla ja toimialoilla. Vantaalla kerättiin lähtöpalautetta ja vastanneista henkilöistä Vantaalle olisi valmiita palaamaan töihin 81 prosenttia. Palvelualueet ovat myös saaneet lähtöpalautteet käyttöönsä vuoden aikana.

Vantaa tukee henkilöstönsä osaamisen kehittämistä omaehtoisen koulutuksen tuella. Erityisesti varhaiskasvatuksen työntekijöiden ammatilliseen pätevöitymiseen on ohjattu omaehtoisen koulutuksen kapunkitasoista tukea, käytössä on ns. jatkuvan haun malli. Kaiken kaikkiaan vuonna 2024 omaehtoisen koulutuksen tukea jaettiin yhteensä noin 24 000 euroa.

Sairauspoissaolot ja työterveyshuolto

Työvoimapula-alojen saatavuusohjelman toimeenpanon tukena on ollut käytettävissä erillinen kehittämisraha, jolla on työhyvinvoinnin näkökulmasta jatkettu työntekijöiden mielen hyvinvoinnin ja työkyvyn tukemista vuoden 2023 kokemusten perusteella Mielen voimalinja -palvelulla ja työkykyvalmentajan hyödyntämisellä. Mielen voimalinja on ollut Lääkärikeskus Aavan operoimaa ja se on ollut aktiivisesti käytössä koko kaupungin henkilöstölle matalan kynnyksen tukipalveluna sekä työelämästä johtuviin että muihin mielen haasteisiin liittyen. Työkykyvalmentaja on ollut käytettävissä Terveystalon tuottamana palveluna kaikille kaupungin työntekijöille toimialasta riippumatta oman työterveyslääkärin lähetteellä työkykytilanteissa, joissa työntekijän työkyky on ollut syystä tai toisesta uhattuna jo varhaisessa vaiheessa. Myös työkykyvalmentajan palvelua on hyödynnetty oikea-aikaisesti runsaasti.

Työterveyshuoltoyhteistyötä on tehty kahden palveluntuottajamme kanssa tiiviisti ja myös palvelua tuottavat koordinoivat ammattihenkilöt on otettu runsaammin mukaan keskusteluihin. Lisäksi työeläkevakuuttajamme Keva on osallistunut työterveyshuoltoyhteistyöhön. Ennaltaehkäisevään työterveyshuoltoon on panostettu toimintasuunnitelman mukaisesti ja toimintamalleja on tarkennettu muun muassa Kevan tuomien huomioiden ja nostojen kautta. Työterveyshuoltojen käytötilastoiden perusteella havaitaan, että esimerkiksi työfysioterapeuttien ennaltaehkäiseviä palveluja on käytetty enemmän kuin vuonna 2023, mikä on hyvä ja oikea suunta, sillä tuki- ja liikuntaelinperusteisia sairauspoissaoloja on ollut runsaasti ja lisääntyvissä määrissä. Tuki- ja liikuntaelinperusteisia poissaoloja oli kolmanneksi eniten kaikista sairauspoissaaloista.

Sairauspoissaoloprosentti oli ajalla 1–12/2024 kaupunkitasoisesti 6,02 (lähde Hertta). Suurimpana sairauspoissaoloryhmänä jatkaa edelleen diagnoosiluokka muut, joista suurin osa on esihenkilöiden myöntämiä sairauspoissaoloja ja sen lisäksi tämä luokka sisältää ryhmän pieniä diagnooseja, jotka kootaan tähän yhteen työterveyshuoltojen toimesta. Toiseksi suurimpana poissaoloryhmänä olivat mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot ja kolmantena tuki- ja liikuntaelinperusteiset poissaolot. Mielenterveysperusteisia sairauspoissaoloja oli kuitenkin ajanjaksolla 1–12/2024 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Sen sijaan tuki- ja liikuntaelinperusteiset poissaolot ovat kasvaneet runsaasti vuodesta 2023 erityisesti varhaiskasvatuksen palvelualueella.

Työturvallisuus

Työturvallisuusjärjestelmä Tutkaan tehtyjen ilmoitusten määrä pysyi samalla tasolla kuin edellisenä vuonna (reilu 5 100 ilmoitusta). Ilmoituksista suurin osa (64 %) oli uhka- tai väkivaltailmoituksia. Niin työssä kuin työmatkalla tapahtuneiden työtapaturmien määrä pysyi myös samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattaessa, joskin eroja oli eri toimialojen osalta: kasvatuksen ja oppimisen toimialalla korvattujen työtapaturmien määrä lisääntyi 14 prosentilla, kun kaikilla muilla toimialoilla tapaturmien lukumäärä väheni. Työtapaturmista aiheutuneet hoitokustannukset lisääntyivät, samoin kun vuoden 2024 vakuutusmaksuun kohdentuu noin 350 000 euron kustannusvaikutus vuonna 2022 varhaiskasvatuksessa tapahtuneen työtapaturman seurauksena. Vuonna 2024 kilpailutettiin lakisääteinen tapaturmavakuutus, minkä seurauksena vakuutusyhtiö tulee vaihtumaan vuoden 2025 alussa LähiTapiolasta Pohjolaksi.

Henkilöstökertomus

Vantaan kaupunki laatii vuoden 2024 osalta erillisen henkilöstökertomuksen. Kertomus sisältää tiedon vuoden 2024 merkittävistä tapahtumista sekä henkilöstöön liittyvistä tunnusluvuista.

1.1.6 Ympäristöasiat

Ympäristön kannalta olennaiset ympäristö- ja ilmastotekijät liittyvät kaupunkikonsernin toimiin hyvän ja terveellisen ympäristön turvaamiseen suunnittelussa, rakentamisessa ja ylläpidossa sekä kaupungin ympäristö ja ilmastositoumusten ja -sopimusten toteuttamisessa.

Hiilineutraali Vantaa 2030

Vantaan kaupungin ympäristöasioiden hallintaa ohjaa kaupunkistrategia, jossa on tavoitteeksi asetettu Hiilineutraali Vantaa 2030. Kaupunkistrategia on rakennettu kuudesta painopistealueesta, joista yksi on resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa. Strategiaa toteuttava ohjelma, joka ohjaa kaupunkia kohti ekologista kestävyyttä ja hiilineutraaliutta vuonna 2030, on resurssiviisauden tiekartta. Se kokoaa yhteen tavoitteet, joiden perusteella asetetuilla toimenpiteillä hillitään ilmastomuutosta, sopeudutaan muuttuvaan ilmastoon ja varaudutaan sään ääri-ilmiöihin, kehitetään kaupunkia resurssiviisaaksi sekä ylläpidetään ja edistetään luonnon monimuotoisuutta

Resurssiviisauden tiekartan tavoitteista johdettuja toimenpiteitä seurataan Vantaalla Ympäristövahdin avulla ja niiden edistymisestä kerrotaan joka kevät julkaistavassa Ympäristövastuuraportissa. Vuoden 2023–2024 raportissa kerrotaan, että toimenpiteitä edistettiin vuonna 2024 monin eri tavoin. Vuoden 2024 lopussa Ympäristövahtiin viedyistä 236 toimenpiteestä runsas puolet olivat valmiita tai jatkuvana käytäntönä toteutuksessa. Kolmannes toimenpiteistä on aloitettu ja vain joka kymmenes oli vielä aloittamatta. Vuonna 2024 Ympäristövahtiin lisättiin lisää luontotoimenpiteitä.

Resurssiviisauden tiekartta koostuu kuudesta kaistasta, jotka ovat: Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen, Hiilineutraali energia, Materiaalien elinkaari ja kiertotalous, Monimuotoinen luonto, Vastuullinen Vantaa ja Hiilinielut ja kompensointi.

Yhdyskuntarakenne ja liikkuminen

Vantaan yleiskaavan 2020 lähtökohtana on kaupungin kestävä kasvu. Yleiskaavan toteuttamissuunnitelman valmistelutyö jatkui vuonna 2024. Toteuttamissuunnitelman ensimmäisenä työvaiheena määriteltiin toimintamalli sekä teetettiin kaavatalousselvitys yleiskaavan laajimmista uusista rakentamisalueista. Yleiskaavoituksen kestävä kaupunki -tiimissä valmisteltiin Viherrakenteen kehityskuva (VIVA), jonka avulla hallitaan viheralueverkoston ja viherrakenteen kokonaisuuden kehitystä ja haetaan hyviä ratkaisuja tulevaisuuteen.

Tavoitteiden mukaan kaupunkia on kehitetty hiilineutraaliuden ja resurssiviisauden suuntaan ja yhdyskuntarakenne on tiivistynyt. Ilmastovaikutukset arvioidaan jokaisessa kaavassa ja asemakaavojen tai aluehankkeiden ilmastovaikutuksien arvioimiseksi on otettu käyttöön Planect-työkalu.

Vantaa kehittää jatkuvasti kaupungin liikenneolosuhteita, erityisesti turvallisempia jalankulku- ja pyöräteitä. Vantaa huolehtii, että liikenne on kaupungissa kaikille sujuvaa. Tulevaisuuden ratkaisuja liikenteen sujuvuuden parantamiseksi etsitään muun muassa erilaisilla pilottikokeiluilla. Tavoitteiden mukaisesti vantaalaisten henkilöautolla liikkuminen on vähentynyt ja kävely liikkumismuotona kasvanut neljän vuoden aikana. Pyöräily ja julkisen liikenteen käyttö on pysynyt samalla tasolla.

Kestävää liikkumista edistää myös se, että kaupungin käytössä olevista ajoneuvoista yhä useampi on täyssähköauto ja latauspisteitä on rakennettu suunnitelmallisesti useisiin toimipisteisiin. Työmatkapyöräilyn lisäämiseksi on laadittu pyöräilyn edistämisen suunnitelma kaupunkiympäristön toimialan toimipisteissä. Vuonna 2024 Vantaa juhli 50-vuotista taivaltaan kaupunkina, minkä kunniaksi asukkaille ja muille Vantaalla liikkuville tarjottiin vuoden 2024 kaupunkipyöräilykausi maksutta. Määrätietoinen työ on myös tuottanut tulosta. Vuoden 2024 Vantaan liikennebarometrin mukaan vantaalaiset ovat tyytyväisiä kotikaupunkinsa liikennejärjestelmän toimivuuteen.

Vantaan ratikan rakentaminen alkaa 2025, mitä on edeltänyt laajat suunnitelma- ja selvitystyöt. Ratikatyömaa on tarkoitus toteuttaa resurssiviisauden tiekartan periaatteilla ja sille on arvioitu keinot eri työvaiheiden päästöjen vähentämiseksi.

Hiilineutraali energia

Vantaan Energia Oy:n toimet ilmastopäästöjen vähentämiseksi ovat liikenteen päästöjen ohella keskeisiä Vantaan hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi. Vantaan Energian tavoitteena on olla hiilineutraali kiertotalousenergiayhtiö viimeistään vuonna 2035 ja välitavoitteena on luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä vuonna 2026. Parhailleen yhtiö rakentaa korkealämpötilalaitosta jätevoimala-alueelle ja maailman suurinta lämmön kausivarastoa sekä suunnittelee muitakin uusia hiileneutraalisuuteen tähtääviä investointeja.

Kaupungin kiinteistöissä on tavoitteiden mukaista uusiutuvaa energiantuotantoa lisätty lähes kaikissa kaupungin uudis- ja peruskorjauskohteissa. Lisäksi kaikissa merkittävimmissä kaupungin kiinteistöissä on luovuttu öljylämmityksestä. Neutralpath –hankkeessa kehitettiin ilmastopositiivisia alueita ja ENPA -hankkeessa alueellisia energiapalvelumalleja. Osana myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa jatkettiin taloyhtiöklubin toimintaa.

Materiaalien elinkaari ja kiertotalous

Vähähiilistä rakentamista Vantaalla on tavoitteen mukaan edistetty, joskin haastava markkinatilanne on asettanut tälle hidasteita. Maanluovutuksen yhteydessä ja kilpailuissa on vaadittu puurakentamista, vähähiilistä rakentamista ja energiatehokkuutta. Rakennushankkeeseen ryhtyviä on ohjattu tilatehokkuuteen, muuntojoustavuuteen ja monikäyttöisyyteen rakennusten käyttötarkoitukseluokat huomioiden. Infrarakentamisen hiilijalanjälkeen on pureuduttu pilotoimalla hiililaskuria Ratikan infra-hankkeissa. Jakamistalouden edellytyksiä on parannettu kirjastoissa kehittämällä esinelainausta. Koulujen kierrätys kuntoon -kampanjalla on kiinnitetty huomiota koulujen jätehuollon toimintaan ja kehittämiseen.

Vantaan kaupunki ja Tuusulan kunta kehittävät yhdessä sidosryhmien kanssa Vantaan ja Tuusulan rajalla sijaitsevaa kiertotalousaluetta, jota kutsutaan myös nimellä Kiilan kiertola. Uusi Kiertotalot -hanke alkoi syksyllä 2024. Hanke edistää pääkaupunkiseudun rakentamis- ja kiinteistöalan siirtymää kohti hiilineutraalia kiertotaloutta.

Monimuotoinen luonto

Resurssiviisauden tiekartan tavoitteiden mukaisesti luonnon monimuotoisuutta lisätään, suojellaan ja vahvistetaan Vantaalla suunnitelmallisesti. Vantaa haluaa parantaa alueensa luonnon monimuotoisuutta ja olla tulevaisuudessa luontopositiivinen. Luontopositiivisuuden eteenpäin viemiseksi laadittu suunnitelma valmistui 2023 ja työn organisointi alkoi vuonna 2024. Luontopositiivisuustavoitetta tukee vahvasti Vantaalla vuoden 2024 aikana valmisteltu maankäytön kokonaisheikentymättömyyden malli, joka otettiin käyttöön vuoden 2025 alussa. Maankäytön kokonaisheikentymättömyys tarkoittaa sitä, että luonnolle aiheutuvat haitat pyritään ensisijaisesti välttämään ja minimoimaan. Jos luontoarvoja menetetään, ne korvataan täysimääräisesti, esimerkiksi ennallistamalla vastaavia alueita muualla.

Vantaa 50 -juhlavuoden kunniaksi valmisteltiin kaupunginvaltuuston juhlapäätöksiksi 50 hehtaaria uutta luonnonsuojelualuetta. Vehkalanmäellä avattiin juhlavuoden kunniaksi uusi luontopolku. Lisäksi vuoden 2024 aikana Vantaa liittyi luontoviisaiden kuntien verkostoon ja sitoutui luontokadon pysäyttämiseen ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen.

Vuonna 2024 luontokartoitusten tahti on kiihtynyt ja tavoitteena on tehdä luontotyyppikartoituksia suur-alue kerrallaan. Vantaan 50 -juhlavuoden kunniaksi tehtiin rauhoitusesitys kahden suojelun alueen, Linnanmetsän ja Vaskivuoren, rauhoittamiseksi.

Vastuullinen Vantaa

Tavoitteiden mukaan vantaalaisia kasvatetaan ja tuetaan kestävään elämäntapaan ja ympäristö vastuullisuuteen. Kirjastoissa ja asukastiloissa on järjestetty ympäristö- ja vastuullisuustapahtumia.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialla kehitettiin hankeyhteistyönä kestäväen tulevaisuuden osaamistavoitteet (KETU). Osaamistavoitteet muodostavat peruskoulun ajalle kestävyysosaamisen polun, jossa tietoja, taitoja ja osaamista syvennetään ja sovelletaan ikätasoisesti. Myös Vantaan ammattiopisto Vartiassa tuodaan ympäristövastuu systemaattisesti osaksi opetusta. Lisäksi lähiluontoa käytetään päiväkotien ja koulujen oppimisympäristönä mahdollisuuksien mukaan.

Ruoka-avun yhteistyön ja hävikin logistiikan malli Yhteinen pöytä jatkaa toimintaansa ruuan ympäristövaikutuksien vähentämiseksi. Vantaan ateriapalveluissa tehdään hiilijalanjäljen laskentaa. Lisäksi muutamien toimialojen ympäristö vastuullisuutta ohjataan ekokompassi- ympäristöjärjestelmän avulla ja tämän järjestelmän käyttöönottoa laajennetaan kaupungissamme. Kaupungin yksiköissä on myös kattava ekotukitoimintaverkosto. Vuonna 2024 Vantaa aloitti kaksivuotisen ympäristökasvatusryhmän (VÄLKE) puheenjohtajana.

Päästöbudjetti

Vantaan kaupungin hiilineutraaliustavoitetta 2030 seurataan vuosittain laadittavan päästöbudjetin avulla. Pääkaupunkiseudulla kasvihuonekaasupäätöt laskee vuosittain Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) ja edellisen vuoden tiedot saadaan touko-kesäkuun vaihteessa. Näin ollen viimeisimmät nyt käytettävissä olevat tiedot ovat vuodelta 2023.

HSY:n päästölaskennan mukaan Vantaan kokonaispäästöt laskivat yksitoista prosenttia vuodesta 2022 vuoteen 2023. Samaan aikaan väkiluku kasvoi, joten asukaskohtaiset päästöt laskivat hieman enemmän; 12 prosenttia. Vuonna 2023 kokonaispäästöt olivat 842 kt CO₂-ekv ja asukaskohtaiset päästöt olivat 3,4 kt CO₂-ekv Vantaan alueelliset kasvihuonekaasupäästöt ovat olleet laskusuunnassa vuodesta 2010 lähtien. Poikkeuksen suuntaan tekevät vuodet 2021 ja 2022, jolloin päästöt nousivat pääasiassa kaukolämmöntuotannon päästöjen vuoksi.

Taulukko 1: Vantaan päästöbudjetti

Päästön lähde	Keskim. vähennystarve/v	Vuoden 2020 päästö	Tavoite-päästö 2022	Toteutunut 2022	Vähennystarve 2020–2023	Toteutunut vähennys 2020–2022	Tavoite-päästö 2023	Toteutunut 2023	Vähennystarve 2020–2023	Toteutunut vähennys 2020–2023
Liikenne (ml. raideliikenteen sähkö)	-29	348	290	339	-58	-9,0*	261	309	-87	-39*
Kaukolämpö	-22	216	173	296	-43	81**	151	269	-65	54**
Kulutussähkö	-4,2	127	119	115	-8,4	-12***	115	90	-13	-38***
Teollisuus ja työkoneet	-1,5	54	51	77	-3,1	22**	50	62	-4,6	7,4**
Jätteiden käsittely	-1,7	22	18	17	-3,3	-4,4***	17	21	-5,0	-1,0*
Öljylämmitys	-4,9	49	39	47	-9,7	-1,6*	34	46	-15	-2,4*
Sähkölämmitys	-2,8	54	48	49	-5,5	-4,5*	45	42	-8,3	-11***
Maatalous	-0,1	1,9	1,7	1,9	-0,2	0*	1,6	2,1	-0,3	0,2**
Yhteensä	-66	871	740	943	-131	72	674	842	-197	-29

*) Suunta oikea **) Päästöt kasvoivat ***) Tavoitteessa

Vantaalla vuoden 2023 suurimmat poikkeamat päästöjen tavoitteelliseen kehitysuraan nähden olivat kaukolämmön päästöissä sekä teollisuuden ja työkoneiden päästöissä. Kulutussähkö ja sähkölämmityksen päästöt olivat toivotulla kehitysuralla, mitä selittää pääasiassa valtakunnallisen sähkön päästökertoimen pieneneminen.

Päästöbudjetin lisäksi Vantaan kehittää ympäristöbudjetointiaan, johon kootaan ilmasto- ja luontoposiivisuustoimille budjetoidut taloudelliset resurssit ja niiden riittävyys. Vuoden 2024 pilottibudjetin toteuma esitetään myöhemmin keväällä julkaistavassa Ympäristövastuuraportissa.

1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Korruption ja lahjonnan torjunta

Vantaan kaupunginhallituksen (15.6.2021 § 10) hyväksymässä edustusohjeessa on todettu, missä tilanteissa ja minkälaisia ulkopuolisten tarjoamia etuja kunnan henkilöstö voi ottaa vastaan. Edustusohjetta sovelletaan yhtä lailla kunnan koko henkilöstöön eli kunnan viranhaltijoihin, työntekijöihin ja luottamushenkilöihin, ellei toisin ole erikseen mainittu.

Edustusohjeessa viitataan kunnallisesta viranhaltijasta säädettyyn lakiin sekä rikoslakiin, joiden mukaan kunnan viranhaltija ei saa pyytää, ottaa vastaan tai hyväksyä sellaista etua, jolla vaikutetaan tai pyritään vaikuttamaan taikka joka on omiaan vaikuttamaan hänen toimintaansa palvelussuhteessa tai heikentämään luottamusta viranomaisen toiminnan tasapuolisuuteen.

Kappaleessa 1.2 on tehty tarkemmin selkoa sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Vantaan kaupungin www-sivuilla on julkistettu kuntalain edellyttämä rekisteri tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuuksista. Tilinpäätöksen liitetietona on lisäksi esitetty tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista.

Ihmisoikeusasiat

Tällä hetkellä kaikissa hankinnan palveluyksikön kilpailuttamissa sopimuksissa ja myös yleisessä sopimus pohjassa edellytetään alla olevien Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimusten noudattamista.

Kansainvälisen työjärjestön (ILO) seuraavat yleissopimukset:

- Nro 29: Pakollinen työ (1930)
- Nro 87: Ammatillinen järjestäytymisvapaus ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojeleminen (1948)
- Nro 98: Järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden periaatteiden soveltaminen (1949)
- Nro 100: Samanarvoisesta työstä miehille ja naisille maksettava sama palkka (1951)
- Nro 105: Pakkotyön poistaminen (1957)
- Nro 111: Työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuva syrjintä (1958)
- Nro 138: Työhön pääsemiseksi vaadittava vähimmäisikä (1973)
- Nro 182: Lapsityön pahimpien muotojen kieltäminen ja välittömät toimet niiden poistamiseksi (1999)

Kansallisen julkisten hankintojen strategian täytäntöönpanotoimenpiteenä on laadittu kansallinen Code of Conduct – Vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet -malli, joka on otettu käyttöön myös Vantaan hankinnoissa. Vantaan kaupunkikonsernin sopimustoimittajien tulee tulevaisuudessa sitoutua noudattamaan sitä ja varmistaa, että tässä asetetut vähimmäisvaatimukset täyttyvät heidän omassa toiminnassaan ja toimitusketjussaan. Nämä sosiaalisen vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet on tarkoitettu tilanteisiin, joissa on tarve varmistaa ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien turvaaminen, kun kyse on hankinnoista ns. riskimaista ja riskitoimialasta.

Vantaalla on tehty jo vuosia työtä työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjumisessa. Yhteistyötä on tehty muiden suurien kaupunkien ja Euroopan kriminaalipolitiikan instituutin (HEUNI) kanssa. Vuonna 2024 viimeisteltiin Vantaan malli työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjuntaan. Mallia esitellään toimialoille ja pohditaan kunkin toimialan erityispiirteitä ja riskejä työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan esiintymiselle toimialojen hankinnoissa. Mallista viestitään myös koko henkilöstölle. Tavoitteena on se, että jokainen Vantaan kaupungin työntekijä tuntee ilmiön ja osaa toimia, jos epäily työperäisestä hyväksikäytöstä tai ihmiskaupasta herää. Puhtauspalveluhenkilöstön työtiloissa olevilla julisteilla viestitään avunsaantimahdollisuuksista, jos joku kokee itsensä tai esimerkiksi kollegansa työperäisen hyväksikäytön tai ihmiskaupan uhriksi. Malliin liittyy kouluttamisen ja viestinnän lisäksi myös yritysten auditoinnin kehittämistä.

Kaikissa Hankinnan palveluyksikön kilpailuttamissa hankinnoissa arvioidaan jo hankinnan valmisteluvaiheessa, miten työllistämisehto, tietosuojat ja tietoturva sekä ympäristövaatimukset voidaan kussakin hankinnassa ottaa huomioon.

1.1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Vantaan kaupunkikonsernissa riskeillä tarkoitetaan epävarmuustekijöitä, tapahtumia tai tapahtumaketjuja, joiden toteutuessa konserni ei saavuta sille asetettuja tavoitteita ja/tai kokee menetyksiä.

Tilinpäätöksessä esitettävä arvio Vantaan kaupungin merkittävimmistä riskeistä perustuu kaupunkiorganisaation laatimiin riskienhallintasuunnitelmiin ja niiden laatimisen yhteydessä tunnistettujen riskien arviointeihin. Kaupunkitasoiset riskit on arvioitu riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmän toimesta. Arvioinneissa riskit on luokiteltu strategisiin-, operatiivisiin-, taloudellisiin- ja vahinkoriskeihin. Luokittelu perustuu riskien vaikutusten ensisijaisiin painopistealueisiin, mutta tunnistettujen riskien

välilliset vaikutukset ylittävät usein nämä luokittelurajat, jolloin esimerkiksi vahinkoriskillä voi olla vaikutuksia niin toiminnan operatiiviseen kuin taloudelliseenkin tasoon. Toisaalta strategisen tason riski vaikuttaa toteutuessaan yhtä lailla kaupungin taloudelliseen ja operatiiviseen toimintakykyyn.

Strategisten ja taloudellisten riskien painopiste on kaupungin pitkän aikavälin toimintakyvyssä, kun taas vahinkoriskit ja operatiiviset riskit liittyvät pääosin kaupungin päivittäiseen palvelukykyyn. Merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä tarkastellaan riskiluokittelun lisäksi myös paikallisen turvallisuussuunnittelun, häiriötilanteisiin varautumisen ja valmiussuunnittelun sekä toteutuneiden oikeudenkäyntien ja kunnallisvalitusten lähtökohdista.

Turvallisuusympäristön muutos on jatkunut vuoden 2024 aikana globaalilla tasolla. Konfliktit Lähi-Idässä, äärioikeistolaisen politiikan nousu, Itämeren noussut uhkakuvio kaapelirikkoineen, Suomen Nato-jäsenyys ja Ukrainan jatkuva sota voivat aiheuttaa levottomuutta niin kansainvälisesti kuin kansallisesti. Kuntasektorin on hyvä edelleen valmistautua ja ylläpitää valmiutta erilaisiin hybridiuhkiin, jotka tuottavat erityisesti informaatiovaikuttamisen riskin. Kuntalaisten turvallisuuden tunteen ylläpitäminen ja kunnan palveluiden jatkuvuuden turvaaminen on tärkeä tavoite Vantaan kaupungille. Muutoin keskeisimmät vaikutukset Vantaan kaupunkikonsernin riskiprofiiliin liittyvät talouden taantumiseen, henkilöstön ja asiakkaiden kokemuksiin uhka- ja väkivaltilanteisiin, segregatiokehitykseen, eriarvoistumisen kasvuun ja kaupungin kokemaan mainehaittaan.

Julkisen talouden heikkoon tilanteeseen yleisesti liittyvät riskit realisoituvat tällä hetkellä voimakkaasti myös Vantaalla. Vallitsevan talouden heikko suhdannetilanne vaikuttaa kaupungin talouteen useammasta suunnasta mm. pienentäen verotuloja ja maanmyyntituloja ja lisäten työttömyyden kasvuun liittyviä kustannuksia. Talouden taantumalla on ollut laajat vaikutukset yksityisellä maalla sijaitsevien kaavahankkeiden etenemiseen ja sitä kautta kaupunkikehitykseen. Useat yksityiselle maalle sijoittuvat asuinkerrostalohankkeet eivät ole edenneet odotetusti, maankäyttösopimusten teko on viivästynyt tai neuvottelut ovat pitkittyneet. Vuonna 2025 alkaa Vantaan ratikan rakentaminen, joka on kaupungin historian suurin infrainvestointi, joka vaatii tarkkaa suunnittelua ja aiheuttaa monia haasteita.

Segregatiokehitys ja polarisaatio ovat kasvaneet ja tuottavat haasteita ja riskejä päivittäiseen toimintaan päiväkodeissa ja kouluissa. Kehityksen estäminen vaatii lisäresurssointia ja tuo haasteita henkilöstön saatavuuteen. Heikon taloudellisen tilanteen takia järjestöjen toiminta on vähentynyt, sosiaali- ja terveystalouden saatavuus on heikentynyt ja kotitalouksien tilanne lisää mm. ruoka-avun tarvetta, asunnottomuutta, levottomuutta ja turvattomuutta. Apua tarvitsevia asukkaita on kaikissa palveluissa aiempaa enemmän ja palveluiden kysyntä kasvanut selvästi. Ruotsin kielellä on vaikea saada riittävästi tukea hyvinvointialueen palveluista ja viranomaisilta. Avun saamisessa voi myös kestää kauan.

Erilaiset väkivalta- ja uhkatilanteet ovat kasvaneet melkein kaikilla toimialoilla ja ne kohdistuvat sekä asiakkaisiin että henkilöstöön. Erityisesti perusopetuksen turvallisuudentunne on järkkynyt Vientolan tapauksen jälkeen. Henkilöstön hyvinvoinnin ja jaksamisen heikentyminen näkyy Kunta10-tuloksissa sekä Tutka-ilmoituksissa. Kaupungin omaisuuteen kohdistuneet vahingonteot ovat selkeästi lisääntyneet ja esimerkiksi bussipysäkkejä rikotaan systemaattisesti.

Strategiset riskit

Strategiset riskit kohdistuvat kaupungin pitkän aikavälin tavoitteisiin sekä tavoitteiden toteutumista tukeviin kriittisiin menestystekijöihin. Strategisia riskejä arvioidaan säännöllisesti kaupungin kaikilla organisaatiotasolla osana toiminnan ja talouden suunnittelua ja seuranta.

Strategisissa riskeissä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Hyvinvointialueen ja Vantaan kaupungin yhteistyö mm. turvallisuus- ja varautumisasioissa, on jatkunut. Jo vuoden 2023 alusta Vantaan talous ja investointien rahoitus on verotulojen radikaalin leikkauksen jälkeen huomattavasti riippuvaisempi valtionosuuksista, joiden tasoon kaupunki ei itse omilla toimillaan voi suoraan vaikuttaa. Yleisesti hyvinvointialueeseen liittyvät palveluriskit ovat kuitenkin laskeneet, vaikka ne ovat vielä mahdollisia.

Yhä on myös pidettävä mielessä vuoden 2023 Uudenmaan riskiarvio, jossa tunnistettiin turvallisuusympäristön muutos yhteiskunnan osalta. Yhteiskunnan eriarvoisuus näkyy terveyden, hyvinvoinnin, tulojen, varallisuuden, osaamisen, työllisyyden ja asuinalueiden kehityksen epätasaisena jakautumisena, eroina eri väestöryhmien yhteiskunnallisessa osallistumisessa sekä eriytyvissä ja polarisoitu-neissa arvoissa ja asenteissa.

Vantaalla eriarvoistumisen kasvu ja kehitys on tunnistettu merkittäväksi riskiksi, jonka hallintatoimenpiteet ja -suunnitelmat vaativat laajaa kaupunkitasoista toimintaa ja yhteistyöverkostoja muiden toimijoiden kanssa. Tulo- ja varallisuuserojen sekä hyvinvointi-, oppimis- ja osaamiserojen kasvulla on pitkälle ulottuvia negatiivisia vaikutuksia kaupungin kehitykselle, vetovoimaisuudelle ja turvallisuudelle. Segregaation kehitys, ryöstörikosten lisääntyminen, jengiytymisilmiö ja erityisesti lasten ja nuorten osallisuus rikoksiin on edelleen huolestuttava kehityssuunta kaupungin tulevaisuutta ajatellen. Riskiin tulee varautua ennakoivalla ja avoimella viestinnällä ja tiiviillä yhteistyöllä erityisesti poliisin, hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Ei tule myöskään unohtaa kauaskantoista kaupunkisuunnittelua, jolla voidaan estää segregaatioalueiden kehittyminen. Vantaan tulee panostaa kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kehittämiseen tiiviissä yhteistyössä sidosryhmiensä kanssa. Yhteistyön onnistumisen mahdollistamiseksi tarvitaan yhteisesti määriteltyä tahtotilaa ja tavoitteita, yhteisesti sovittuja menettelytapoja sekä toimivaa tiedonkulkua.

Digisyrjäytyminen ja kuntalaisten palvelutarpeen ennakoitua suurempi kasvu edellyttää Vantaalta ennakointia ja palvelutarpeen sekä väestömuutoksen seurantaa. Kuntalaisten digiosaaminen on vaarassa jäädä jälkeen yleisessä nopeassa digitaalisessa siirtymässä, millä on osaltaan vaikutuksia myös yleisten osaamiserojen kasvamiseen. Digisyrjäytyminen voi aiheuttaa informaatiovaikutuksille alttiutta ja polarisaatiota. Erilaisen kielitaito- ja koulutustaustan omaavien henkilöiden palvelutarpeisiin vastaaminen edellyttää merkittävää resursointia, mille kaupungin tiukka taloudellinen liikkumavara asettaa haasteen.

Muita strategisen tason riskejä ovat poliittiset riskit ja kaupunkia koskeva negatiivinen uutisointi, kuten keväällä 2024 tapahtunut Viertolan kouluampuminen ja Vantaan kaupungin nousu poliisin häiriöindeksin kärkeen. Lisäksi riskinä nähdään esimerkiksi se, että kaupungin toimintaa on sopeutettava nopeasti ulkopuolelta tuleviin muutoksiin, jolloin valmistelu jää aikataulullisten syitten takia puutteelliseksi. To-teutuessaan riski voi muuttaa kaupungin lakisääteisten tehtävien ja toiminnan painopistealueita mm. tuleva valmiuslain uudistus, jossa kunnalle voidaan määrätä uusia tehtäviä. Uuden valmiuslain ehdotus annetaan eduskunnan käsittelyyn syksyllä 2025.

Kaikessa strategisen tason riskien hallinnassa korostuu kaupungin aktiivinen edunvalvonta ja vuoropuhelu valtion eri organisaatioiden, sidosryhmien, valtuutettujen ja kaupungin johdon kanssa. Tulevia muutoksia ennakoidaan hyvissä ajoin ja samalla varaudutaan tarvittavin sopeuttamis- ja viestintätoimin.

Operatiiviset riskit

Operatiiviset riskit ovat kaupungin organisaation päivittäisen toiminnan jatkuvuutta, prosesseja ja järjestelmiä uhkaavia riskejä. Vantaan kaupungissa keskeisiksi operatiivisiksi eli toiminnallisiksi riskeiksi on arvioitu muun muassa henkilöstön saatavuus, pysyvyys ja osaamisen turvaaminen etenkin tietyissä kriittisissä ammattiryhmissä, sekä avainhenkilöihin, työhyvinvointiin ja henkilöstön työkykyyn liittyvät riskit. Näiden riskien toteutumisen välittömiä seurauksia ovat esimerkiksi palvelutason heikkeneminen, osaamisen ja hiljaisen tiedon menettäminen sekä muut kielteiset vaikutukset työyhteisön toimintaan.

Henkilöstön kokemat uhka- ja väkivaltatilanteet ovat nousseet esille kaikissa kaupungin toimialoissa, joka heijastuu työntekijöiden jaksamiseen ja pysymiseen työtehtävissä. Osaavan henkilöstön jatkuva suuri vaihtuvuus kuormittaa organisaatiota rekrytointien sekä perehdytyksen myötä, mikä korostaa avainhenkilöriskiä. Työmarkkinatilanteen jatkuessa suotuisana riskin voidaan olettaa edelleen kasvavan muun muassa Vantaan kaupungin kannalta haasteellisen palkkakilpailun vuoksi. Riskin hallitsemiseksi on panostettava mm. työturvallisuuteen, ennakoivaan rekrytointiin ja työnantajamaineen kehittämiseen. Lisäksi Vantaalla tulee jatkaa työtä erityisesti hyvän johtamisen ja työyhteisötaitojen vahvistamiseksi.

Operatiivisiksi riskeiksi on tunnistettu myös tietojärjestelmäriskit, kybertoimintaympäristön riskit ja tietosuojariskit sekä näitä yhdistävät hybridi- ja informaatiovaikuttamiset. Riskien seurauksia ovat muun muassa toiminnalle kriittisten tietojärjestelmien toimimattomuus, palveluyksiköiden prosessien häiriintyminen, hidastuminen tai jopa keskeytyminen sekä erilaiset tietosuojaloukkausten seurannaisvaikutukset kuten mahdolliset taloudelliset korvaukset ja mainehaitat. Operatiivisena riskinä nähdään myös tilanne, jossa tiedolla johtaminen ei perustu ajantasaiseen ja kattavaan tietoon, mikä tekee toiminnan kehittämisestä ja johtamisesta vaikeaa.

Tietojärjestelmien toimintahäiriöihin on Vantaan kaupungissa varauduttu erillisessä ICT-valmiussuunnitelmassa sekä Vantaan valmiussuunnitelmassa määritetyin toimenpitein tunnistamalla keskinäisriippuvuuksia, ylläpitämällä vaihtoehtoisia toimintatapoja ja testaamalla merkittävimpien ICT-palveluita tuottavien yritysten kykyä toimia häiriötilanteissa.

Taloudelliset riskit

Vuonna 2023 toteutunut Hyvinvointialueuudistus merkitsi kaupungin taloudellisen itsenäisyyden ja liikumavaran kapenemista. Kaupungin verotulot laskivat uudistuksen seurauksena huomattavasti samalla kun riippuvuus valtiosta valtionosuuksien kautta lisääntyi. Myös kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi merkittävästi, uudistuksessa kaupungin omaisuutta siirtyi korvauksetta hyvinvointialueelle, mutta lainat jäivät kunnille.

Kaupungin toimintaan vaikuttavista taloudellisista riskeistä merkittävin on sen verotulojen määrässä tapahtuvat negatiiviset muutokset etenkin yhdistettynä menojen budjetoitua suurempaan kasvuun. Kaupungin maanmyyntitulot toteutuivat lähes 20 milj. euroa alle budjetin, varhaiskasvatuksen työvoiman vuokratulot ylittivät talousarvion n. 12 milj. eurolla, työmarkkinatuen kuntaosuus ylitti talousarvion n. 6 milj. eurolla ja verotulot laskivat 27 milj. euroa vuoden 2023 syksyn ennusteesta. Toisaalta vuoden 2024 investointimenot alittivat selvästi talousarvion.

Kaupunki voi omalla toiminnallaan vaikuttaa tulopohjaansa rajallisesti, joten taloudellisia riskejä hallinnoidaan parhaiten hillitsemällä käyttötalouden ja investointimenojen kasvua. Etenkin Vantaan ratikka-hankkeen käynnistyttyä kaupungin muissa investoinneissa on käytettävä tiukkaa tarpeellisuusharkintaa sekä hajauttaa niitä ajallisesti. Aktiivinen edunvalvonta hyvinvointialueuudistuksen jälkeen valtion suuntaan on korostunut.

Vantaan kaupunginhallituksen hyväksymän yleisohjeen mukaisesti kaupungin rahoitus- ja korkoriskien hallinnan tavoitteena on suojata Vantaan kaupunkikonsernia rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuo-

tuisilta muutoksilta. Lainanoton kustannuksiin ja niiden vaihteluihin vaikuttavat ensisijaisesti euroalueen yleinen korkotaso ja sen muutokset. Kustannuksiin vaikutetaan pääasiassa toteuttamalla kaupunkikonsernin lainanotto mahdollisimman kustannustehokkaasti sekä hallitsemalla velan korkoriskiä. Rahoitusriskiä hallinnoidaan välttämällä jälleen rahoitettavaksi tulevien lainojen liiallista keskittymistä ajallisesti ja varainhankintalähteittäin sekä sijoitetun ylimääräisen likviditeetin avulla.

Kaupungin nettolainanotto vuonna 2024 oli n.90 milj. euroa ja lainakanta (ilman konsernitilin saldoa) kasvoi edellisiin vuosiin verrattuna ja oli vuoden lopussa n. 861 milj. euroa. Lainakanta / asukas nousi hieman päälle 3 400 euron. Suhdeluku oli korkeimmillaan vuosina 2014–2015, jolloin kaupungin lainakanta oli yli 5 000 euroa / asukas. Kaupunki nosti 194,9 milj. euroa uutta pitkäaikaista lainaa vuonna 2024.

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta Vantaan kaupunkikonsernissa on keskitetty rahoituksen yksikköön Talous ja strategia -palvelualueelle. Euroopan keskuspankki aloitti odotetusti koronlaskut vuoden 2024 alkupuolella, ja koronlaskujen odotetaan jatkuvan myös vuonna 2025. Kaupungin lainasalkun lainoista kaikki ne lainat, jotka oli mahdollista konvertoida kiinteäkorkoiseksi, oli konvertoitu viimeistään vuonna 2021. Vuonna 2023 ja 2024 nostetut pitkäaikaiset lainat nostettiin vallitsevasta korkotasosta johtuen vaihtuvakorkoisina, mikä lyhentää kaupungin lainasalkun keskimääräistä korkosidonnaisuusajaa. Lainasalkun keskimääräinen korko nousi kohtuullisesti johtuen uusien lainojen nostoista yleisen korkotason huomioiden edellisvuodesta ollen n. 2,4 % ja korkomenot olivat n. 19,6 milj. euroa. Taloussuunnitelman mukaisesti kaupunki alkoi velkaantua vuonna 2024, ja nopea velkaantuminen tulee jatkumaan vuosikymmenen loppuun asti. Kaupunki nostaa merkittävän määrän uutta pitkäaikaista lainaa vallitsevaan korkotasoon, mikä osaltaan kasvattaa kaupungin korkomenoja selvästi tulevina vuosina.

Vantaan kaupungin lainasalkkuun ei sisälly valuuttakurssi- tai johdannaisopimuksiin liittyviä riskejä.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskillä tarkoitetaan riskiä, joka aiheuttaa toteutuessaan taloudellisia menetyksiä, henkilövahinkoja tai haittaa ympäristölle. Vahinkoriski kohdistuu tyypillisesti tiettyyn kohteeseen ja on usein seurausilmiönä välitön. Vahinkoriskeihin kuuluvat työtapaturmat, organisaation omaisuuden vaurioituminen, tuhoutuminen tai häviäminen esimerkiksi rikoksen tai muun vahingollisen tapahtuman seurauksena.

Vantaan kaupungin merkittävimmäksi vahinkoriskiksi on arvioitu työturvallisuuteen liittyvät riskit, erityisesti henkilöstöön kohdistuvat uhka- ja väkivaltatilanteet. Riskiarvo näiden osalta on pysynyt korkealla erityisesti kasvatuksen ja oppimisen- sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialoilla. Vuoden 2024 aikana työturvallisuusjärjestelmä Tutkaan tehtiin 5 110 työturvallisuusilmoitusta, joka on vajaa kaksi sataa ilmoitusta (167) vähemmän kuin vuonna 2023. Ilmoitusmäärä laski edellisvuodesta noin 3 %. Eniten laskua esiintyi uhka- ja väkivaltatilanteissa sekä läheltä piti tilanteissa.

Uhka- ja väkivaltatilanteiden kokonaismäärä pysyi yhä korkealla tasolla, vaikka tilanteiden määrä laski 225 tapahtumalla (6,4 %), kattavat ne yhä n. 64 % kaikista tapahtumista. Huolestuttavaa kehitystä tukee myös työsuojeluhenkilöstöltä saatu palaute. Yleisin uhka- ja väkivaltatilanteen vaaratyyppi oli raapiminen, pureminen, sylkeminen, ruhjominen tai lyöminen, joita ilmoitettiin vuoden 2024 aikana kaikkiaan 2 142 kpl.

Keskeisiksi vahinkoriskiksi on tunnistettu kaupungin kiinteistöihin ja omaisuuteen kohdistuvat vahingot, varkaudet ja vahingonteot, joiden riskiluku on kasvanut vuoden 2024 aikana. Vahingonteot ovat enimmäkseen olleet pienimuotoisia, mutta jatkuvia. Vahinkoihin liittyvät vastuuriskit ovat sitä vastoin laskeneet edellisvuoteen verrattuna. Vahinkoriskejä hallinnoidaan mm. erittäin laajoilla ja kattavilla omaisuusvakuutuksilla sekä toiminnan vastuuvakuutuksilla, liukkaudentorjunnalla, lumenaurauksella ja valaistuksen parantamisella julkisessa kaupunkitilassa sekä kaupungin kiinteistöjen piha-alueilla.

Yksittäiset vahinkoriskitapahtumat eivät aiheuttaneet merkittäviä taloudellisia seurauksia vuoden 2024 aikana. Kaupungin vahinkorahastosta korvattiin kaupungin kiinteistöihin ja muuhun omaisuuteen kohdistuneista vahingonteosta kuten töhryistä, lasien rikkomisista ym. omaisuuden vahingoittamisesta noin 193 000 euroa. Kaupunkiorganisaation ulkopuolisista tapahtumista, joissa katsottiin kaupungin olevan vastuussa, korvattiin yhteensä n. 76 000 euroa.

Paikallinen turvallisuussuunnittelu

Turvallinen kaupunki on asukkaiden hyvän elämän perusta. Turvallisuussuunnittelun tavoitteena on vähentää rikosten, häiriöiden ja onnettomuuksien määrää ja niistä aiheutuvia vahinkoja sekä ylläpitää turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta. Turvallisuussuunnittelu on suoraan kytköksissä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen.

Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelma on laadittu kaupunginjohtajan asettamassa turvallisuussuunnittelun ohjausryhmässä ja se on hyväksytty kaupunginhallituksessa 1.11.2021 ja esitelty kaupunginvaltuustolle iltakoulussa 17.2.2022.

Turvallisuussuunnitelmaan on nostettu kaksi koko turvallisuussuunnitelman läpileikkaavaa päämäärää, hyvä turvallisuusjohtaminen ja sukupuolittietoisuus. Lisäksi Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelma on rajattu neljään pääteemaan: lähisuhdeväkivalta, päihteet, nuoriso ja liikkumisen turvallisuus. Rajaus perustuu toimintaympäristön arvioon, johon on käytetty kaupungin, poliisin ja pelastuslaitoksen tilastoja, turvallisuuskyselyn ja muiden hyvinvointiin liittyvien kyselyiden tuloksia, mutta myös kaupungin toimijoiden hiljaista tietoa ja havaintoja turvallisuustilanteen muutoksista. Arviossa tunnistettujen turvallisuusteemojen ongelmiin tai haasteisiin vastaamiseksi on valittu painopistealueet, joihin on laadittu toimenpiteet. Toimenpiteitä toteutetaan ja seurataan normaalien johtamisrakenteiden kautta ja vastuu toimenpiteiden edistämisestä on kaupungin toimialoilla ja palvelualueilla.

Vuoden 2024 pääteemaksi päätettiin ottaa lasten liikkumisen turvallisuus. Erytishuomio koulumatkoihin, koska koulujen ympäristöstä tulee paljon palautetta. Selvitys turvallisuudesta on jo tehty alakoulusta vuonna 2023 ja vuonna 2024 tehtiin yläkoulussa ja toisella asteella. Lasten liikkumisen turvallisuuden edistämiseen on myös haettu valtionavustusta.

Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelman päivitys tehdään vuoden 2025 aikana. Päivitystyö on aloitettu kaupunkilaisille suunnatulla turvallisuuskyselyllä, joka toteutettiin lokakuussa 2024.

Häiriötilanteisiin varautuminen ja valmiussuunnittelu

Vantaan kaupungin varautuminen ja valmiussuunnittelu perustuvat valmiuslakiin (1552/2011), pelastuslakiin (379/2011) ja muihin ohjaaviin säädöksiin, jotka määrittelevät normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa tarvittavat toimenpiteet ja toimivaltuudet. Kaupungin tulee valmiussuunnitelmilla ja etukäteisvalmisteluilla varmistaa toimintansa sujuvuus normaaliolojen häiriötilanteissa ja myös poikkeusoloissa. Häiriötilanteisiin varautumisen perusajatus on, että myös häiriötilanteessa toimitaan mahdollisimman pitkälle normaalia lainsäädäntöä noudattaen, julkisen vallan normaaleilla organisaatiorakenteilla ja demokraattisen päätöksenteon periaatteiden mukaisesti.

Vantaan kaupunki pyrkii turvaamaan asukkaiden hyvinvoinnin ja turvallisuuden kaikissa tilanteissa. Toimialojen avaintehtävänä on tarjota laadukkaita peruspalveluita asukkaille. Tarvittaessa kaupungin eri toimialat ryhtyvät tarvittaviin toimenpiteisiin varmistakseen palveluiden saatavuuden. Poikkeusoloissa Vantaan kaupungin toimialojen tehtävänä on varmistaa yhteiskunnan toiminnan jatkuvuus ja asukkaiden turvallisuus parhaalla mahdollisella tavalla.

Vantaan kaupungin ja Vantaan Keravan hyvinvointialueen yhteistyö valmiussuunnittelun ja kriisivarautumisen osalta on vahvistettu yhdyspintasopimuksella. Toimijoiden välillä on muodostunut monia uusia rajapintoja ja vastuualueita, jotka vaativat moniulotteista selvittämistä valmiussuunnittelun ja kriisivarautumisen näkökulmasta.

Vantaan kaupunkitasoinen valmiussuunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 16.12.2024. Valmiussuunnitelman tekeminen aloitettiin syksyllä 2023. Kaupunkitasoisissa työpajoissa kartoitettiin varautumisen nykytilanne ja voimassa olevien toimialakohtaisten valmiussuunnitelmien kehittämistarpeet. Uuden kaupunkitasoisen valmiussuunnitelman valmistelu aloitettiin keväällä 2024 työpajoissa, joihin osallistui laajasti toimialojen asiantuntijoita ja konserniyhtiöiden edustajia sekä keskeisten sidosryhmien edustajia, kuten Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta, Itä-Uudenmaan poliisilaitokselta ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselta.

Vantaan kaupungin valmiussuunnitelma koostuu valmiusohjeesta, joka on julkinen asiakirja, sekä kaupunkitasoisesta valmiussuunnitelmasta, joka on salassa pidettävä asiakirja, on lain viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999) 6 luvun 24§ 1mom. kohdan 7–8 mukaan.

Valmiusohjeessa kuvataan kaupungin varautumisen keskeinen lainsäädäntö, kaupunkikonsernin organisaatio ja keskeiset tehtävät normaalioloissa, häiriötilanteessa ja poikkeusoloissa. Valmiussuunnitelman tarkoituksena on varmistaa Vantaan kaupungin toimintakyky erilaisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Suunnitelma sisältää ohjeistuksia ja ennakkoivia toimenpiteitä, joiden avulla voidaan vastata poikkeaviin tilanteisiin ja ylläpitää keskeisiä toimintoja. Tavoitteena on suojata ihmisiä, omaisuutta ja tietoa sekä mahdollistaa normaalin arjen ylläpitäminen. Valmiussuunnitelman avulla turvataan kaupungin jatkuvuus ja palautuminen normaaliin toimintaan mahdollisimman nopeasti ja hallitusti

Oikeudenkäynnit sekä kunnallisvalitukset vuonna 2024

Helsingin hallinto-oikeudessa on ollut vireillä kunnallisvalitus kaupunginvaltuuston päätöksestä koskien Vantaan ratikan rakentamista. Hallinto-oikeus on hylännyt valituksen. Asiassa on haettu valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Vantaan Golfpuisto Oy:n maanlajityksiin liittyvän rikosasiassa, jossa yhtiön edustajia syytetään ympäristön turmelemisesta ja törkeästä ympäristön turmelemisesta, pääkäsittely on pidetty Itä-Uudenmaan käräjäoikeudessa. Käräjäoikeus on antanut asiassa tuomion 31.1.2025. Asiassa on tuomittu kaksi henkilöä, toinen ympäristön turmelemisesta ja tärkeästä ympäristön turmelemisesta ja toinen ympäristön turmelemisesta. Heidät on yhteisvastuullisesti velvoitettu suorittamaan Vantaan kaupungille vahingonkorvausta 100 000 euroa sekä kaupungin oikeudenkäyntikulut.

Vantaan kaupunki on nostanut vahvistuskanteen koskien Vantaan Golfpuisto Oy:n maanvuokrasopimuksen päättymistä. Helsingin hovioikeus on antanut asiassa kaupungin kannalta suotuisan päätöksen. Asiassa on haettu valituslupaa korkeimmalta oikeudelta.

Kytöpuiston koulun peruskorjaus- ja laajennusurakan hankintaa koskeva valitus on vireillä markkina-oikeudessa. Hankintasopimuksen arvo on noin 5 000 000 euroa. Asiassa on kyse tarjousvertailua ja soveltuvuutta koskevista väitetyistä virheistä ja toisaalta hankinnan ennakoidun arvon määrittelyyn liittyvistä kysymyksistä.

Helsingin hallinto-oikeudessa on ollut vireillä kaksi kaava-asiaa. Vantaankosken myllyä koskeva valitus on hylätty hallinto-oikeudessa eikä korkein hallinto-oikeus ole myöntänyt asiassa valituslupaa. Kaava on lainvoimainen. Pitkäsuontien Power to Gas-tuotantolaitosta koskeva kaava-asiaa koskeva valitus on rauennut, koska kaupunki teki asiassa uuden päätöksen.

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat oleellinen osa Vantaan kaupungin lakisääteistä toimintaa. Kuntalain (410/2015) 14 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaan valtuusto päättää kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kaupunginhallituksen tehtävänä on Kuntalain 39 §:n mukaan huolehtia kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Sisäinen valvonta on osa Vantaan kaupungin johtamisjärjestelmää ja kaupungin johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Sisäisen valvonnan selonteko pohjautuu kaupungin toimialojen ja palvelualueiden sekä kaupunkikonserniin kuuluvien konserniyhtiöiden kuvauksiin ja itsearviointeihin kaupungin hallintosäännön mukaisesti delegoidun toimivallan ja vastuiden noudattamisesta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lisäksi selonteko perustuu sisäisen tarkastuksen toimintavuoden aikana tekemiin tarkastuksiin ja arviointeihin.

Riskienhallinta on kiinteä osa sisäistä valvontaa. Konsernijohton tehtävä on varmistaa konsernivalvonnan avulla, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on hoidettu asiaankuuluvalla tavalla. Konserniyhteisöissä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat konsernin yhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä esitetään kappaleessa 1.6.7.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteet, toimintaperiaatteet ja vastuut on määritetty Vantaan kaupunginvaltuuston 18.8.2024 hyväksymässä "Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa" -ohjeessa. Periaatteita tukeva "Sisäisen valvonnan ohje" hyväksyttiin 21.10.2024. Ohjeiden ajantasaisuus tarkastetaan valtuustokausittain tai tarvittaessa.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaupunkikonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus. Sisäinen valvonta liittyy Vantaan kaupungin kaikkiin toimintoihin ja näyttäytyy ennen kaikkea hyvänä johtamis- ja hallintotapana, jonka osana on riskienhallinta. Sisäinen valvonnan avulla hallinnoidaan riskejä ja varmistetaan, että kaupungin lakisääteiset tehtävät tulevat hoidetuksi niin, että samalla toteutuvat sisäisen valvonnan periaatteet; läpinäkyvyys, luotettavuus ja vastuullisuus.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Tarkemmin sanottuna sisäisen valvonnan tavoitteena on edistää Vantaan kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus sekä huolehtia lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattamisesta.

Riskienhallinnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Riskienhallinnalla pyritään osaltaan varmistamaan myös se, että johtaminen, toiminnan suunnittelu ja päätöksenteko perustuvat oikeaan ja riittävään tietoon. Riskienhallinta on koordinoitua toimintaa, jolla organisaatiota johdetaan ja ohjataan riskien osalta. Riskienhallinnalla tuetaan organisaation tavoitteiden saavuttamista ja toimintaan liittyvien mahdollisuuksien ja uhkien tunnistamista.

Sisäinen valvonta on kaupungin johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä ja se kohdistuu organisaation kaikkeen toimintaan. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Merkittävä osa sisäisestä valvonnasta toteutuu organisaation prosesseihin sisällytettävänä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Säännölliseen valvontaan kuuluvat muun muassa johdolle ja luottamuselimille laadittavat raportit, toiminnan ja erityisesti poikkeamien seuranta, talousarvion toteutumisen seuranta, säädösten ja ohjeiden noudattamisen valvonta, hyväksymis- ja valtuutusmenettelyt sekä fyysiset valvontatoimenpiteet.

Hallinto- ja johtamistapa

Vantaan kaupungin päätöksentekoa, omaisuuden hallintaa ja sopimustoimintaa säätelee lakien ja asetusten lisäksi mm. hallintosääntö sekä eri toimialojen ja palvelualueiden vastuulla olevien toimintojen osalta palvelualueittain ja -yksiköittäin laaditut ohjeet. Vantaan kaupungin hallintosääntö päivitettiin viikoksi 14.11.2022 ja päivitetty sääntö astui voimaan 1.1.2023. Hallintosäännön 18. luvun 1 §:ssä todetaan, että riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä toiminnan kehittäminen ovat kaupunkikonsernin jokaisen organisaation vastuulla olevia tehtäviä. Lisäksi hallintosääntö määrittää riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan kohdistuvat erityiset vastuut muun muassa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan osalta. Riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasolla sekä eri toiminnoissa ja prosesseissa ja palveluntuottajille ulkoistetuissa palveluissa. Riskienhallintapäällikön tehtäväksi hallintosäännön 18. luvun 5 § määrittää riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnittelun, koordinoinnin ja kehittämisen kaupunkikonsernin tasolla.

Hallintosääntö edellyttää, että kaupungissa noudatetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa. Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat ja palvelualuejohtajat vastaavat kaupunki-, toimiala- ja palvelualueella hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta kaupunginhallituksen päättämien periaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti sekä seuraavat raportointia alaisensa toiminnan johtamis- ja hallintojärjestelmän, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tilasta. Esihenkilöt ja yksiköiden päälliköt vastaavat siitä, että johtamassaan organisaatiossa henkilöstö toimii hyväksytyjen hyvään johtamis- ja hallintotapaan, riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan liittyvien periaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti. Esihenkilö vastaa johtamansa yksikön osalta siitä, että henkilöstön toimivalta ja vastuut on määritetty ja että henkilöstöllä on ajantasaiset tehtäväkuvaukset.

Riskienhallinnan järjestäminen

Kokonaisvaltaisella riskienhallinnalla tarkoitetaan kaikkia niitä tekijöitä, jotka yhdessä mahdollistavat kaupunkikonsernin riskienhallinnan toteuttamisen, seurannan sekä kehittämisen. Viitekehys rakentuu riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan perusteista ja periaatteista, asetetuista tavoitteista sekä riskienhallintaan sitoutumisesta. Kokonaisuuteen kuuluvat olennaisesti myös organisatoriset järjestelyt kuten suunnitelmat, vastuut, resurssit, prosessit ja toimintatavat. Toimiva riskienhallinta edellyttää järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallinnan kokonaisuuteen kuuluvat keskeisesti myös vakuutukset, menettelyt toteutettujen riskienhallintatoimenpiteiden seurantaan sekä riskeistä raportointiin.

Vantaan kaupunkikonsernin riskienhallinnan periaatteet on määritetty ISO 31000-standardin periaatteiden mukaisesti. Riskien arviointia ja hallintaa toteutetaan organisaation kaikilla tasoilla määritettyjen vastuiden mukaisesti. Strategiatyön yhteydessä arvioidaan strategian toteutumista uhkaavat riskit ja määritetään niille hallintatoimenpiteet sekä vastuutahot. Lisäksi riskien arviointia toteutetaan tietosuojaa koskevien vaikutustenarviointien, projektien, toimintasuunnitelmien, toimintaympäristöanalyysien sekä varsinaisten riskienhallintasuunnitelmien laadintatyön yhteydessä.

Riskienhallintasuunnitelmat laaditaan Targetor Pro-järjestelmään kaupungin kaikilla palvelualueilla, toimialatasoisesti sekä kaupunkikonserniin kuuluvissa merkittävissä yhteisöissä. Palvelualueet raportoivat tunnistamistaan ja arvioimistaan riskeistä toimialansa johdolle. Toimialan johto käsittelee ja arvioi sekä laatii näiden tietojen perusteella arvion toimialaan kohdistuvista merkittävimmistä riskeistä. Lisäksi riskienhallintasuunnitelmat on ohjeistettu laadittaviksi merkittäviin projekteihin sekä hankkeisiin, kuten esimerkiksi Vantaan Ratikka-hankkeeseen. Vantaan Ratikka-hankkeen riskienhallintasuunnitelma toteutetaan Thinking Portfolion Riskisalkku-ohjelmiston avulla.

Riskienhallintasuunnitelmien päivittäminen on muodostunut säännölliseksi osaksi toimialojen vuosikellon mukaista toimintaa. Riskienhallintasuunnitelmaan kootaan sekä riskitieto että riskien hallitsemiseksi määritetyt vastuut ja toimenpiteet organisaation toiminnan kannalta merkittävimmiksi arvioituista riskeistä. Riskienhallintasuunnitelmat tarkastetaan ja päivitetään sekä niiden avulla raportoidaan organisaation riskienhallinnasta kaksi kertaa vuodessa. Vuoden toista päivitystä täydennetään lisäksi selonteolla kuluvan vuoden riskienhallinnassa sekä sisäisessä valvonnassa onnistumisesta. Tällä menettelyllä on pyritty saavuttamaan varmuus siitä, että riskienhallintaa toteutetaan kaupunkikonsernissa riittävässä laajuudessa ja että riskitieto on ajantasaista.

Vantaan kaupungin riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan johtoryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä. Johtoryhmän valmisteluolimenä toimii kaupunginjohtajan nimeämä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmä, joka vastaa riskienhallinnasta kokonaisuutena. Ohjausryhmä suunnittelee, koordinoi ja kehittää riskienhallintaa kaupunkikonsernin tasolla. Se mm. valvoo, että riskienhallinta toteutuu tehtyjen päätösten ja kaupunkitasoisten suuntaviivojen mukaisesti, tiedottaa organisaatiolle riskienhallinnasta ja valmistelee kaupunkitasoisen riskienhallintasuunnitelman. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii kaupungin turvallisuuspäällikkö ja sihteerinä riskienhallintapäällikkö. Lisäksi ryhmässä on edustettuna riskienhallinnan yhteyshenkilöt kaikilta kaupungin toimialoilta ja konserniyhtiöiltä. Ohjausryhmän jäsenet toimivat edustamansa organisaation yhteyshenkilöinä riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan liittyvissä kysymyksissä.

Kaupungin vakuuttamista ohjaa kaupunginvaltuuston vuonna 2018 hyväksymä vakuutuspolitiikka. Eri-tyisesti vahinko- ja vastuuriskien seurauksia pyritään rajaamaan vakuuttamalla. Kaupungille lakisääteisiä vakuutuksia ovat tapaturmavakuutus ja liikennevakuutus, minkä lisäksi kaupungilla on voimassa ryhmähenkivakuutus. Lakisääteiset ja muut pakolliset vakuutukset otetaan vähintään sen mukaisina, mitä lainsäädäntö ja muut määräykset edellyttävät. Lakisääteisten vakuutusten lisäksi tavoitteena on, että kaupungilla, konserniyhtiöillä ja tytäryhteisöillä on riskiperusteisesti arvioiden riittävän kattava, mutta kustannustehokas vakuutusturva omaisuuden ja toiminnan keskeytymisen sekä toiminnan ja hallinnon vastuiden osalta. Lisäksi kaupunki voi hyödyntää vakuutusyhtiöiden tarjoamia riskienhallinta ja vahinkojen torjuntapalveluja.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö toimii kaupunginjohtajan suorassa alaisuudessa ja yksikön tehtävät on määritelty hallintosäännössä. Tarkastustyö perustuu kalenterivuoden kattavaan kaupunginjohtajan hyväksymään vuosisuunnitelmaan, joka yhteen sovitetaan ulkoisen tarkastuksen työohjelman kanssa.

Tarkastusraportit toimitetaan niiden valmistuttua kaupunginhallituksen varsinaisille jäsenille (elokuusta alkaen, aikaisemmin vain puheenjohtajille), kaupunginjohtajalle ja koko kaupunkia tai tiettyä toimialaa koskevissa tapauksissa toimialan apulaiskaupunginjohtajalle ja asianosaisille esihenkilöille. Elokusta alkaen on pyydetty ao. toimialalta selvitys myös siitä, mihin toimenpiteisiin toimialalla ryhdytään tarkastuksen perusteella. Toimenpideselvitys lähetetään kaupunginhallituksen puheenjohtajille ja kaupunginjohtajalle. Sen lisäksi, että kaupunginjohtaja saa raportit välittömästi niiden valmistuttua niiden tuloksia käydään läpi tarkastusjohtajan ja kaupunginjohtajan tapaamisissa tarpeen mukaan. Kaupunginhallitukselle tuloksista raportoidaan vuosittain maaliskuussa sekä pyydettyäessä. Tytäryhteisöä koskevissa tarkastuksissa tarkastusraportit toimitetaan myös ko. yhtiöön ja konsernijaostoon.

Vuonna 2024 sisäinen tarkastus on tehnyt 17 varsinaista tarkastusta ja 6 jälkitarkastusta. Tarkastuksia tehtiin kaikille toimialoille ja ne kohdistuivat mm. yleishallintoon, henkilöstöhallintoon, omaisuuden hallintaan, tavaroiden ja palveluiden hankintaan, taloushallintoon, tietohallintoon sekä sopimuksiin. Tytär-yhtiöihin ei tehty varsinaisia tarkastuksia. Sisäisessä tarkastuksessa työskenteli tarkastusjohtaja ja neljä sisäistä tarkastajaa.

Tarkastukset eivät tuoneet esiin sellaisia laajempia asiakokonaisuuksia, joissa olisi merkittävässä määrin sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan tehostamistarpeita lukuun ottamatta kaupunkiympäristön toimialan kadut ja puistot palvelualueen hankintatoimintaa, jossa on edelleen parannettavaa. Tarkastettujen toimintojen osalta sisäisen valvonnan voidaan arvioida olevan kaupunkitasoisesti keskimäärin hyvällä/tyydyttävällä tasolla.

Johdon ja esihenkilöiden valvontatoimenpiteet

Valvontatoimenpiteiden tarkoituksena on varmistaa, että lainsäädäntöä sekä Vantaan kaupungin arvoja, ohjeita ja toimintaperiaatteita noudatetaan kaupungin toimialoilla ja kaikilla organisaation tasoilla. Kaupunkikonsernin sisäisestä valvonnasta vastaavat kaikki tilivelvolliset ja esihenkilöt. Sisäinen tarkastus avustaa kaupunginjohtajaa ja kaupunginhallitusta arvioimalla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyttä ja toimivuutta. Kaupungin ulkoista valvontaa toteuttavat tilintarkastaja sekä tarkastuslautakunta.

Suuri osa sisäisestä valvonnasta toteutuu organisaation prosesseihin sisällytettävänä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Säännölliseen valvontaan kuuluvat muun muassa johdolle ja luottamuselimille laadittavat raportit, toiminnan ja erityisesti poikkeamien seuranta, talousarvion toteutumisen seuranta, säädösten ja ohjeiden noudattamisen valvonta, hyväksymis- ja valtuutusmenettelyt sekä fyysiset valvontatoimenpiteet.

Vantaan kaupunkikonsernissa ei sallita väärinkäytöksiä. Johdon velvollisuutena on huolehtia riittävästä sisäisestä valvonnasta väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä puuttua havaittuihin väärinkäytöksiin. Sisäinen tarkastus voi kaupungin johdon harkinnan mukaan avustaa tutkimuksen teossa tai tutkia väärinkäytösepäilyjä. Lähtökohtaisesti sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusraportit käsitellään johtoryhmätasoisesti ja niiden suosituksia noudatetaan.

Väärinkäytösten mahdollisuutta on pyritty minimoimaan laadunvarmistusprosesseilla, joissa muun muassa asioiden käsittely tapahtuu useamman henkilön toimesta. Niin sanottuihin vaarallisiin työyhteiselmiin kiinnitetään huomiota, jotta niiden syntyminen estetään ennalta. Rekrytointitilanteessa noudatetaan kaupunkitasoista ohjetta luottotietojen tarkastamisesta rekrytoitaessa henkilöitä tehtäviin, jotka edellyttävät erityistä luotettavuutta. Tietyissä tehtävissä edellytetään lisäksi suojelupoliisin tekemää turvallisuusselvitystä henkilön soveltuvuuden arvioimiseksi kyseiseen tehtävään.

Toimialoilla tehdään lisäksi erilaisia auditointeja, ja ne kohdistuvat joko omaan tai ulkoistettuun toimintaan. Sisäistä valvontaa toteutetaan myös muun muassa kaupunginjohtajan säännöllisissä toimialojen navigointitilaisuuksissa sekä konserniohjauksen yksikön toimesta konserniyhteisöissä järjestettävissä navigoinneissa.

Viestintä ja raportointi

Kaupunkitasoinen riskienhallintasuunnitelma toimii kaupunkikonsernissa riskienhallinnan raportoinnin välineenä. Raportoinnin kautta kaupungin toimialojen ja nimettyjen yhtiöiden johtoryhmillä, luottamuselimillä sekä riskienhallintapäälliköllä yhdessä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmän kanssa on ollut mahdollisuus todentaa kaupunkikonsernin riskienhallinnan toteutuminen.

Strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan johtoryhmissä ja niistä raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä lautakunnille sekä kaupunginhallitukselle. Kaupunkitasoisista, valtuuston hyväksymistä sitovista tavoitteista raportoidaan vuosittain kaupunginvaltuustolle. Taloudellisten riskien hallitsemiseksi toimialojen budjettivastuulliset esihenkilöt raportoivat säännöllisesti talouden toteutumisesta, budjetin ylitys- ja alitusuhista sekä tarvittavista toimenpiteistä. Käyttösuunnitelman toteumaennusteita laaditaan kuukausittain palvelualueetasolla. Talouden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä kaupunginhallitukselle sekä toimintaa ohjaaville lautakunnille. Konserniyhteisöjen osalta toimintaa ohjaavana tahona toimii kaupunginhallituksen yleisjaosto.

Toimialoilla pyritään hyödyntämään merkittävässä päätöksissä vaikutusten ennakkoarviointia. Tämän menettelyn avulla tavoitteena on ennakoida mahdollisen päätöksen vaikutukset kohderyhmään sekä minimoida ennakoitavissa olevat riskit. Hankintapäätösten perustelujen parantamisella ja yhteydenpidolla toimittajiin on pyritty ehkäisemään potentiaalisia valituksia markkinaoikeuteen. Merkittävien kuntalaisiin vaikuttavien muutosten osalta arviointi liitetään osaksi toimintaa ohjaavaan lautakuntaan vietävää päätösesitystä.

Vantaan kaupungin kaikissa tulosyksiköissä tehdään työturvallisuuslain mukaisesti vuosittainen työn vaarojen ja haittojen arviointi. Vuonna 2018 käyttöön otettu Tutka-järjestelmä mahdollistaa turvallisuuspoikkeamien, kuten uhka- ja väkivaltatilanteiden seurannan ja systemaattisemman puuttumisen poikkeamiin. Tietoturva poikkeamista on lähes reaaliaikaista seurantaa, ja niistä laaditaan kuukausittaiset raportit.

Seuranta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista ja kehittämistä seurataan Vantaan kaupunkikonsernissa monella eri tasolla. Esihenkilöiden on seurattava vastuullaan olevia toimintoja ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin, mikäli hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan vastaista toimintaa havaitaan. Jokaiselta kaupungin toimialalta ja määrätyiltä konserniyhteisöiltä pyydetään vuosittain kirjallinen selvitys organisaatiossa käytössä olevista sisäiselle valvonnan ja riskienhallinnan menettelyistä, niiden onnistumisesta sekä organisaatioon kohdistuneista merkittävimmistä riskeistä kuluneen vuoden aikana. Samassa yhteydessä kartoitetaan, onko menettelyillä onnistuttu tukemaan asetettujen tavoitteiden täyttymistä ja onko riskienhallinnalla ja sisäisellä valvonnalla kyetty ennaltaehkäisemään toiminnassa esiintyviä poikkeamia. Lisäksi organisaatioita pyydetään tunnistamaan kehittämiskohteita riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan prosesseissaan.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmä tarkastelee kokouksissaan muun muassa kaupunkitasoista riskienhallintasuunnitelmaa, tilintarkastajien huomioita edellisen vuoden riskienhallinnasta, edellisen vuoden arviointikertomusta ja merkittävimpiä toteutuneita riskejä, riskienhallintatyön kehittämistä sekä muita vastuualueensa ajankohtaisia asioita. Lisäksi turvallisuusyhteistyön johtoryhmän kokouksissa käydään läpi riskienhallintaan liittyvät ajankohtaiset asiat neljä kertaa vuodessa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista seurataan myös tarkastuslautakunnan toimesta. Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston alainen lakisääteinen toimielin, jonka tehtävänä on huolehtia Vantaan kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja kuntalain mukaisen tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarvioinnin suorittamisesta.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmä kokoontui vuoden 2024 aikana neljä kertaa. Kokouksissa on käsitelty uusia ohjeistuksia, vuoden riskianalyyssejä ja riskienhallinnan prosessin kehittämiskohteita. Nämä kehityskohteet ovat painottuneet erityisesti riskikorttien kirjallisen selonteon osuuden parantamiseen, uuden riskienhallinnanohjelman hankkimiseen ja riskienhallinnan koulutuksiin. Riskikorttien kirjallisen selonteon kysymyksiä muokattiin ja niiden merkitystä korostettiin, koska kysymyksen kautta haluttiin tarkempaa ja laajempaa näkemystä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan

haasteista ja onnistumisista. Riskienhallintaohjelman uudistus ja hankinta on siirtynyt vähintään vuoden 2025 syksyyn, mutta sen tarve on tunnistettu vuoden 2024 aikana.

Syksyllä 2024 riskienhallintapäällikkö piti kolme riskienhallinnan koulutusta, jotka olivat suunnattu riskienhallinnan parissa työskenteleville kaupungin työntekijöille. Koulutuksissa käytiin läpi yleistä tietoa riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnan prosessista Vantaan kaupungilla, kirjallisesta selonteosta, tilinpäätöksestä ja riskienhallinnan kehittämisehdotus kaupungin toimialoille. Koulutusten kautta haluttiin vahvistaa työntekijöiden riskienhallinnan ymmärrystä ja osaamista sekä antaa kaikille samat tiedot, jotta käsiteltävien riskien riskiluvut olisivat samalla tasolla toistensa kanssa. Koulutusten kautta riskiluvut todennäköisyyksien ja seuraamusten osalta saattoivat muuttua riskikorteissa, koska riskejä tarkasteltiin koulutusten antamien ohjeiden kautta, vaikka itse riskissä ei olisi tapahtunut suuria muutoksia.

Syyskuussa 2024 astui voimaan uusi "Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa" ja tätä tukeva "Sisäisen valvonnan ohje" hyväksyttiin lokakuussa 2024. Edeltävät periaatteet olivat vuodelta 2015, joten päivityksen tarve oli merkittävä kaupunkikonsernin organisaatiomuutosten takia, ja sisäisestä valvonnasta ei ole aiemmin ollut ohjetta.

Periaatteissa otettiin myös ensimmäistä kertaa kantaa korruption ennaltaehkäisyyn, joka on julkiselle sektorille ominainen operatiivinen riski. Korruption katsotaan estävän yhteiskunnan kehityksen ja heikentävän demokratiaa ja oikeusvaltiota sekä muodostavan uhan poliittisen järjestelmän oikeudellisuu-
delle. Korruption kautta yhteiskunnan instituutioiden tehokkuus kärsii ja vastuullisuus kansalaisille heikenee. Korruptiota voi olla yhtä hyvin lahjonta, virka-aseman väärinkäyttö kuin petoskin. Kaupungilta edellytetään laillisuutta ja eettisyyttä kaikessa toiminnassa, jonka takia Vantaan kaupunki ei hyväksy minkäänlaista väärinkäyttöä tai lahjontaa. Vantaa noudattaa kaupungin toimintaa ohjaavaa lainsäädäntöä ja muita kaupunkitasoisia ohjeistuksia, joissa on huomioitu väärinkäytösten ja korruption estäminen. Erilaiset riskiarviot ja sisäinen valvonta ovat yksi käyttökelpoinen korruption ja epäeettisen toiminnan kokonaisvaltainen seurantamenetelmä.

Riskianalyysin kautta tehdyssä kirjallisessa selonteossa ei sisäisen valvonnan osalta löytynyt suuria puutteita ja havaitut kehityskohteet on korjattu tai prosesseja muutettu. Huomioita on tullut linjausten ja ohjeistuksien hallinnan haastavuudesta, koska tietoa on välillä vaikea löytää.

Johtopäätöksinä Vantaan kaupungin tulee varautua taloudellisen tilanteen tiukentumiseen, joka heijastuu moneen palveluun ja kuntalaisten avun tarpeen kasvuun. Samalla kaupungin on hyvä varautua nyt pitkäkestoisilla päätöksillä segregaatiokehitykseen ja polarisaation kasvamiseen, jotta voidaan taata kaikille kuntalaisille turvallinen asuinympäristö. Globaalilla tasolla ilmastonmuutos ja sään ääri-ilmiöt voimistuvat ja niiden riski kasvaa myös Vantaalla, jonka takia nämä ilmiöt huomioon ottavaa suunnitteluosaamista tulee lisätä, ja varata määrärahoja varautumiseen sekä mahdollisia vahinkoja ehkäiseviin kunnossapito- ja rakentamishankkeisiin.

Riskienhallinnan, sisäinen valvonnan ja korruption ehkäisemisen varmistamiseksi, pitää Vantaan kaupungin kehittää prosessejaan näiden osalta. Tämä vaatii niin toimintojen muutosta, tiedon jakamista, koulutuksia ja mahdollisia ohjelmamuutoksia. Kaikkien toimijoiden tulee olla samalla ymmärryksellä liikkeellä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan osalta, jotta ne ovat tehokkaita. Tulevaisuudessa kaupungin riskienhallinta olisi yhteisiin linjauksiin perustuvaa toimintaa, jonka analyysijä käytettäisiin tiedon johtamisen apuna osana normaalia toimintaa. Näin tunnistettuja riskien vaikutuksia ja todennäköisyyksiä saataisiin vähennettyä, kun nähtäisiin toimialojen riskien kytköksiä toisiinsa, jolloin hallintatoimenpiteitä osattaisiin tarkentaa paremmin. Tämä tekisi kaupungista kyvykkäämmän käsittelemään tapahtuvia riskejä, kun toimenpiteet olisivat valmiina.

Tämä vaatii aktiivista koulutusta ja pitkäkestoista kehitystyötä, joka on aloitettu vuoden 2024 aikana.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Vuoden 2024 tilikauden tulos oli -58,8 miljoonaa euroa alijäämäinen. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden alijäämä oli -61,3 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos heikkeni 108,9 miljoonalla eurolla edelliseen vuoteen verrattuna.

Toimintatuottojen, verotulojen ja valtionosuuksien yhteenlaskettu lasku vuoteen 2023 verrattuna oli 66,5 miljoonaa euroa. Toimintakulut nousivat vuonna 2024 yhteensä 30 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Rahoitustuotot vähennettynä rahoituskuluilla pienenivät 6,6 miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalentumiset kasvoivat 2,4 miljoonaa euroa. Vantaan kaupungin vuoden 2023 tulokseen vaikutti sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastuspalveluiden siirtyminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Tuloslaskelma		2024 milj. €		2023 milj. €		2022 milj. €
Toimintatuotot		146,2		158,6		285,8
Toimintakulut	-	862,7	-	832,7	-	1 679,8
Toimintakate	-	716,4	-	674,1	-	1 394,0
Verotulot		585,2		638,7		1 203,7
Valtionosuudet		179,1		179,7		287,6
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot		18,8		17,9		13,8
Muut rahoitustuotot		15,5		13,8		15,2
Korkokulut	-	23,0	-	14,0	-	2,5
Muut rahoituskulut	-	0,3	-	0,1	-	0,1
Vuosikate		58,8		162,0		123,6
Poistot ja arvonalentumiset	-	114,2	-	111,8	-	110,6
Satunnaiset erät	-	3,4		0,0		0,0
Tilikauden tulos	-	58,8		50,1		13,0
Tilinpäätössiirrot	-	2,5	-	2,5	-	0,9
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-	61,3		47,7		12,1

Kunnan tuloslaskelma osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulorahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tässä yhteydessä esitetty tuloslaskelma sisältää kaupungin ja rahastojen ulkoiset tuotot ja kulut.

Tuotot

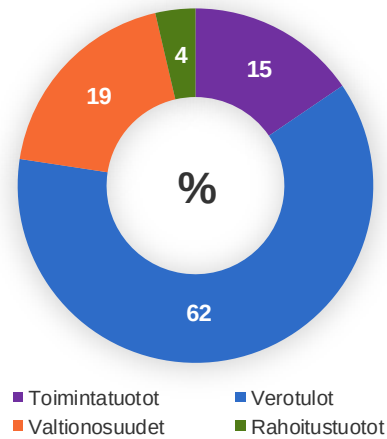
Vantaan kaupungin kokonaistuotot vuonna 2024 olivat 944,9 miljoonaa euroa. Laskua edelliseen vuoteen verrattuna oli 63,9 miljoonaa euroa eli 6,3 prosenttia. Toimintatuotot laskivat edellisestä vuodesta 12,4 miljoonaa euroa.

Verotuloja kertyi yhteensä 585,2 miljoonaa euroa. Vuoteen 2023 verrattuna laskua oli 53,5 miljoonaa euroa eli 8,4 prosenttia. Valtionosuuksia kertyi vuonna 2024 yhteensä 179,1 miljoonaa euroa. Ne laskivat edellisestä vuodesta 0,6 miljoonaa euroa (0,3 prosenttia).

Taulukko. Tuotot v. 2024–2023

Tuotot	2024 mili. €	2023 mili. €
Toimintatuotot	146,2	158,6
Verotulot	585,2	638,7
Valtionosuudet	179,1	179,7
Rahoitustuotot	34,3	31,8
Yhteensä	944,9	1 008,8

Kuvio. Vuoden 2024 tuottojen jakautuminen



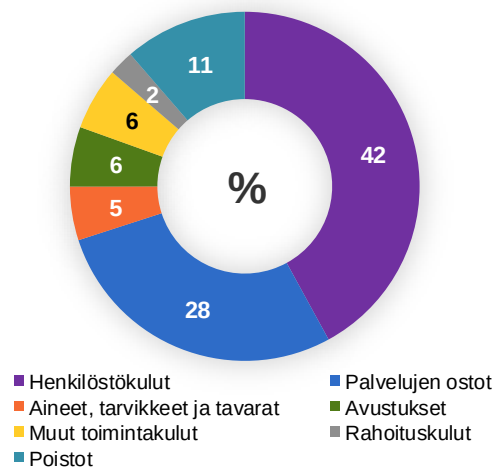
Kulut

Vantaan kaupungin kulujen kokonaismäärä vuonna 2024 oli 1 000,2 miljoonaa euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 41,6 miljoonaa (4,3 prosenttia). Toimintakulut nousivat 30 miljoonaa euroa (3,6 prosenttia) vuodesta 2023. Merkittävin kasvu kuluissa kohdistui rahoituskuluihin ja henkilöstökuuluihin.

Taulukko. Kulut v. 2024–2023

Kulut	2024 mili. €	2023 mili. €
Henkilöstökulut	422,9	394,0
Palvelujen ostot	281,3	286,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	44,3	44,3
Avustukset	55,6	56,5
Muut toimintakulut	58,6	51,3
Rahoituskulut	23,4	14,1
Poistot	114,2	111,8
Yhteensä	1 000,2	958,6

Kuvio. Vuoden 2024 kulujen jakautuminen



Toiminta- ja vuosikate

Toimintakulujen ja toimintatuottojen erotuksena muodostuva kaupungin toimintakate osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Vuoden 2024 toimintakate oli -716,4 miljoonaa euroa. Se heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna 42,3 miljoonaa euroa.

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on laskenut edelliseen tilikauteen verrattuna. Toimintatuotot kattoivat vuonna 2024 toimintakuluista 17,0 prosenttia (19,1 prosenttia vuonna 2023).

Tuloslaskelman tunnusluvut	2024	2023	2022
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	17,0	19,1	17,0
Vuosikate/ poistot, %	51,5	144,8	111,7
Vuosikate, euroa/ asukas	234,2	654,6	508,9
Asukasmäärä	251 269	247 443	242 819

Vuosikate kuvaa kokonaistulorahoituksen riittävyttä. Kaupungin vuosikate laski edellisestä vuodesta 63,7 prosenttia ollen 58,8 miljoonaa euroa. Kaupungin tulorahoitus vuosikatteella mitattuna on alijäämäinen.

Asukaskohtainen vuosikate on laskenut vuoden 2023 tasosta 420,4 euroa, ollen 234,2 euroa/ asukas vuonna 2024. Vantaan kaupungin tavoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso (177,3 miljoonaa euroa) asukasmäärällä, jolloin arvoksi muodostuu 705,6 euroa/ asukas.

Tilikauden tulos ja yli-/ alijäämä

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja arvonalentumiset sekä satunnaiset erät, saadaan tilikaudelle jaksettujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos. Poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukaan. Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 114,2 miljoonaa euroa vuonna 2024. Vuonna 2024 toteutui satunnaisia eriä yhteensä 3,4 miljoonaa euroa. Vuonna 2023 satunnaisia eriä ei ollut.

Tilikauden tulos laski edellisestä vuodesta 108,9 miljoonaa euroa, ollen -58,8 miljoonaa euroa alijäämäinen vuonna 2024. Tilikauden alijäämä poistoeron ja varausten muutosten sekä rahastosiirtojen jälkeen oli -61,3 miljoonaa euroa.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Tilinpäätöksen rahoituslaskelma koostuu kaupungin sekä rahastojen varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma johdetaan tilinpäätöksen tuloslaskelmasta ja taseesta.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta vuonna 2024 oli 86,1 miljoonaa euroa alijäämäinen. Vuonna 2024 investointimenot olivat 149,5 miljoonaa euroa. Investointien omahankintameno, eli investointimenojen ja investointien rahoitusosuuksien erotus, oli 147,5 miljoonaa euroa. Omahankintameno pieneni edellisvuoteen verrattuna 14,9 miljoonaa euroa (9,2 prosenttia).

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirta puolestaan oli 73,0 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Kaupunki otti uutta pitkäaikaisista lainaa 194,9 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 105,2 miljoonalla eurolla.

Pitkäaikaisten lainojen nettolisäykseksi muodostui siten 89,7 miljoonaa euroa, kun nettovähennys edellisvuonna oli 5,5 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten lainojen vähennys oli 20,0 miljoonaa euroa.

Rahavarojen muutos

Rahavarojen muutos muodostuu rahoitustoiminnan muutosten nettomäärän sekä tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärän erotuksena. Rahavarat olivat vuoden 2024 lopussa 60,3 miljoonaa euroa. Rahavarat kokonaisuudessaan vähenivät 13,1 miljoonaa euroa vuoden 2024 aikana.

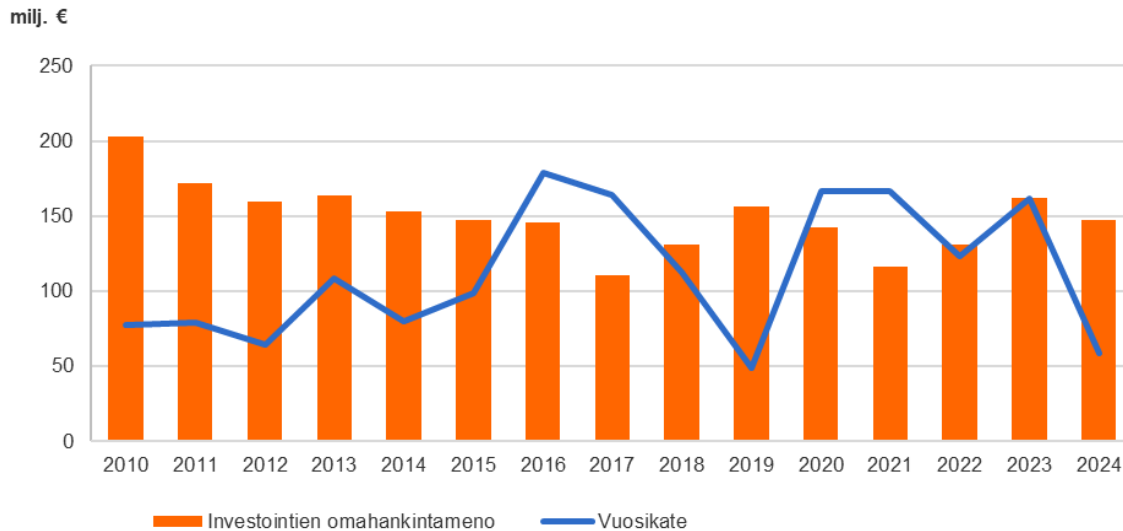
Rahoituslaskelma	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	58,8	162,0	123,6
Satunnaiset erät	-3,4	0,0	0,0
Tulo-rahoituksen korjauserät	- 9,7	- 10,6	- 46,4
Investointien rahavirta			
Investointimenot	- 149,5	- 166,8	- 140,0
Rahoitusosuudet investointeihin	2,0	4,4	8,7
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15,7	13,1	62,2
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 86,1	2,0	8,2
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	- 4,1	- 0,1	- 0,1
Antolainasaamisten vähennys	10,2	12,0	6,3
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	194,9	150,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 105,2	- 155,5	- 71,7
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 20,0	- 10,1	- 11,2
Oman pääoman muutokset	1,0	0,0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset	- 3,8	- 58,1	59,0
Rahoituksen rahavirta	73,0	- 61,8	- 17,9
Rahavarojen muutos	- 13,1	- 59,8	- 9,7
Rahavarat 31.12.	60,3	73,3	133,1
Rahavarat 1.1.	73,3	133,1	142,8

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2024	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. milj. €	25,3	17,2	22,8
Investointien tulo-rahoitus, %	39,9	99,7	94,1
Lainanhoitokate	0,6	1,0	1,7
Laskennallinen lainanhoitokate	0,6	1,6	1,2
Kassan riittävyys, pv	19,2	22,9	25,6
Asukasmäärä	251 269	247 443	242 819

Investointien tulo-rahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Investointien tulo-rahoituksen tunnusluku oli 39,9 prosenttia vuonna 2024 eli investoinneista pystyttiin kattamaan vain reilu kolmannes tulo-rahoituksella. Vuonna 2023 tulo-rahoitus riitti kattamaan investoinnit 99,7 prosenttisesti ja vuonna 2022 94,1 prosenttisesti.

Vuosikatteen ja investointien omahankintamenon kehitystä vuosina 2010–2024 havainnollistetaan alla olevassa kuvassa.

Kuvio. Vuosikate ja investointien omahankintameno 2010–2024



Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Vantaan kaupungilla lainanhoitokate oli 0,6 vuonna 2024 eli tulorahoitus ei kokonaan riitä lainojen hoitoon. Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Vantaan kaupungin vuoden 2024 lopun rahavaroilla olisi voitu kattaa 19,2 päivän maksut kassasta.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Tase käsittää kaupungin, sekä Vantaan kaupungin kiinteistörahaston ja Vahinkorahaston taseyksiköiden taseet yhdisteltynä. Sisäiset erät, kuten keskinäiset saatavat ja velat, eivät sisälly taseeseen.

Vastaavaa

Pysyviin vastaaviin sisällytetään aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, jotka vaikuttavat tuotannontekijöinä useana tilikautena sekä toimialasijoittamisen osakkeet, osuudet ja muut sijoitukset. Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintahintaan ja poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman perusteella. Poistosuunnitelmat ja pysyvien vastaavien muutokset on esitetty liitetiedoissa. Pysyvien vastaavien arvo taseessa oli vuoden 2024 lopussa 1 892,3 miljoonaa euroa. Pysyvien vastaavien suurin erä on aineelliset hyödykkeet, joita oli 1 374,2 miljoonaa euroa vuoden 2024 lopussa (69,2 prosenttia taseen loppusummasta). Sijoituksia, eli osakkeita ja osuuksia sekä muita saamisia oli vuoden 2024 lopussa 504,2 miljoonaa euroa (25,4 prosenttia taseen loppusummasta), kun vuoden 2023 vastaava summa oli 510,2 miljoonaa euroa.

Toimeksiantojen varat koostuivat välitetyistä valtion asuntolainoista. Toimeksiantojen varat olivat vuoden 2024 lopussa 0,6 miljoonaa.

Vaihtuviin vastaaviin luetaan vaihto-omaisuus, pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Vaihtuvia vastaavia oli vuoden lopussa yhteensä 93,0 miljoonaa euroa (4,7 prosenttia taseen loppusummasta). Vaihto-omaisuuden arvo oli vuoden 2024 lopussa 0,7 miljoonaa euroa. Vaihto-omaisuus koostui varaosavarastoista, sillä hoitotarvikevarasto luovutettiin hyvinvointialueelle.

Saamisia oli vuoden lopussa yhteensä 32,1 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia saamisia ei ollut. Lyhytaikaisia myyntisaamisia oli 10,4 miljoonaa euroa ja lainasaamisia 0,1 miljoonaa euroa. Muita saamisia oli 15,7 miljoonaa euroa ja siirtosaamisia 5,9 miljoonaa euroa. Rahat ja pankkisaamiset olivat vuoden lopussa 60,1 miljoonaa euroa, eli ne olivat vähentyneet 13,1 miljoonaa euroa vuoden 2023 lopun tilanteeseen verrattuna.

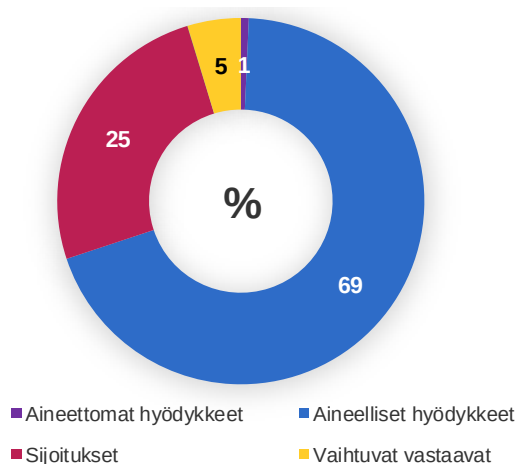
Vastattavaa

Oma pääoma oli vuoden lopussa 974 miljoonaa euroa (46,0 prosenttia taseen loppusummasta). Oma pääoma koostui peruspääomasta 318,0 miljoonaa, muiden omien rahastojen pääomasta 113,1 miljoonaa sekä edellisten tilikausien ylijäämistä 604,2 miljoonaa ja tilikauden alijäämästä 61,3 miljoonaa euroa. Muita omia rahastoja ovat Vantaan kaupungin Kiinteistörahasto sekä Vahinkorahasto.

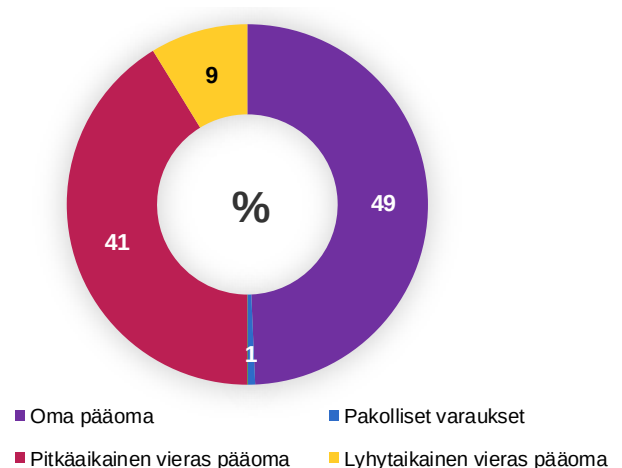
Vapaaehtoisia varauksia ei ollut vuoden 2024 lopussa. Pakollisissa varauksissa oli 0,1 miljoonan euron varaus KuEL:n ulkopuolella tehtyjä eläkesitoumuksia varten ja muita pakollisia varauksia 13,0 miljoonaa euroa. Toimeksiantojen pääomista oli välitettyjä valtion asuntolainoja 0,682 miljoonaa ja lahjoitusrahastojen pääomia 0,7 miljoonaa euroa.

Vieras pääoma oli vuoden lopussa yhteensä 997,5 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakanta kasvoi vuoden aikana 69,6 miljoonaa euroa ja oli vuoden lopussa yhteensä 861,2 miljoonaa euroa. Muihin lyhytaikaisiin velkoihin kuului siirtovelkoina lomapalkka- ja korkojaksotuksia ja muita tilinpäätösjaksotuksia yhteensä 47,2 miljoonaa, ostovelkoja 54,2 miljoonaa, saatuja ennakoita 13,3 miljoonaa sekä muita velkoja 21,5 miljoonaa euroa.

Kuvio. Taseen vastaavaa



Kuvio. Taseen vastattavaa



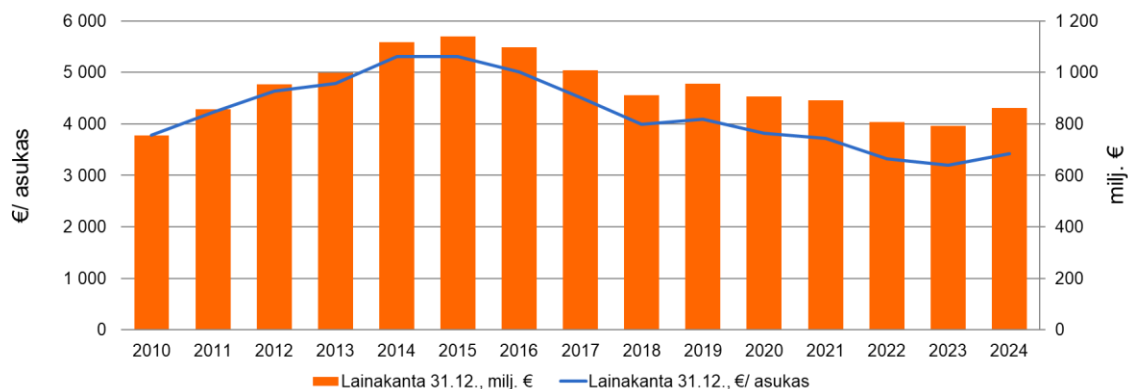
Tase	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	1 892,3	1 867,8	1 890,4
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>	13,9	19,8	23,5
Aineettomat oikeudet	0,0	0,0	0,1
Muut pitkävaikutteiset menot	13,9	19,8	23,4
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>	1 374,2	1 337,7	1 293,0
Maa- ja vesialueet	358,8	341,4	318,6
Rakennukset	607,2	620,1	610,0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	317,1	317,5	311,0
Koneet ja kalusto	15,3	14,6	19,7
Muut aineelliset hyödykkeet	0,3	0,3	0,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	75,5	43,6	33,2
<i>Sijoitukset</i>	504,2	510,2	573,9
Osakkeet ja osuudet	228,3	228,2	280,0
Muut lainasaamiset	274,6	280,8	292,8
Muut saamiset	1,2	1,2	1,1
Toimeksiantojen varat	0,6	0,7	0,8
Valtion toimeksiannot	0,6	0,7	0,8
Vaihtuvat vastaavat	93,0	114,8	196,4
<i>Vaihto-omaisuus</i>	0,7	0,2	0,8
Aineet ja tarvikkeet	0,2	0,2	0,7
Muu vaihto-omaisuus	0,5	0,0	0,0
<i>Saamiset</i>			
<i>Pitkäaikaiset saamiset</i>	0,0	0,0	0,3
Lainasaamiset	0,0	0,0	0,3
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>	32,0	41,2	62,3
Myyntisaamiset	10,4	13,7	25,9
Lainasaamiset	0,0	0,0	0,2
Muut saamiset	15,7	16,0	20,8
Siirtosaamiset	5,9	11,6	15,4
<i>Rahoitusarvopaperit</i>	0,1	0,1	0,1
Osakkeet ja osuudet	0,1	0,1	0,1
Rahat ja pankkisaamiset	60,1	73,2	133,0
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 985,8	1 983,2	2 087,6

Tase	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	974,0	1 031,8	1 011,7
Peruspääoma	318,0	318,0	349,1
Muut omat rahastot	113,1	110,6	110,0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	604,2	555,5	540,5
Tilikauden yli-/alijäämä	-61,3	47,7	12,1
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0,0	0,0	1,0
Poistoero	0,0	0,0	1,0
Pakolliset varaukset	13,1	9,7	9,8
Eläkevaraukset	0,1	0,1	0,1
Muut pakolliset varaukset	13,0	9,6	9,6
Toimeksiantojen pääomat	1,2	1,1	2,2
Valtion toimeksiannot	0,6	0,7	0,8
Lahjoitusrahastojen pääomat	0,7	0,4	1,4
Vieras pääoma	997,5	940,6	1 062,9
<i>Pitkäaikainen vieras pääoma</i>	<i>824,7</i>	<i>666,3</i>	<i>670,4</i>
Joukkovelkakirjalainat	50,0	55,7	131,4
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	774,7	610,6	539,0
<i>Lyhytaikainen vieras pääoma</i>	<i>172,8</i>	<i>274,3</i>	<i>392,5</i>
Joukkovelkakirjalainat	5,7	95,7	5,7
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	30,8	29,5	101,0
Lainat muilta luotonantajilta	0,0	0,0	30,1
Saadut ennakot	13,3	20,7	33,8
Ostovelat	54,2	60,2	115,8
Muut velat	21,5	23,7	35,3
Siirtovelat	47,2	44,5	70,8
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 985,8	1 983,2	2 087,6

Taseen tunnusluvut	2024	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	49,4	52,6	49,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	108,1	94,2	57,9
Kertynyt yli-/ alijäämä, milj. €	542,9	603,2	552,6
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/ asukas	2 160,7	2 437,6	2 275,9
Lainakanta 31.12., milj. €	861,2	791,6	807,2
Lainakanta 31.12., €/ asukas	3 427,6	3 199,1	3 324,3
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., milj. €	1 257,5	1 127,2	1 456,9
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	5 004,4	4 555,4	6 000,1
Lainasaamiset 31.12., milj. €	274,6	280,8	292,8
Asukasmäärä	251 269	247 443	242 819

Omavaraisuusasteella mitataan kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Vantaan kaupungin omavaraisuusaste oli vuoden 2024 lopussa 49,4 prosenttia. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, että Vantaan kaupungin käyttötuloista olisi vuonna 2024 tarvittu 108,1 prosenttia vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi vuoteen 2023 (94,2 %) verrattuna, johtuen kaupungin lainakannan kasvusta. Vantaan kaupungin lainakanta oli 861,2 miljoonaa euroa (791,6 miljoonaa euroa vuonna 2023) eli 3 427,6 euroa asukasta kohti. Kun lainoihin lisätään kaupungin vuokravastuut, vastuita on 1 257,5 miljoonaa euroa eli 5 004,4 euroa/ asukas.

Kuvio. Lainamäärän kehitys 2010–2024



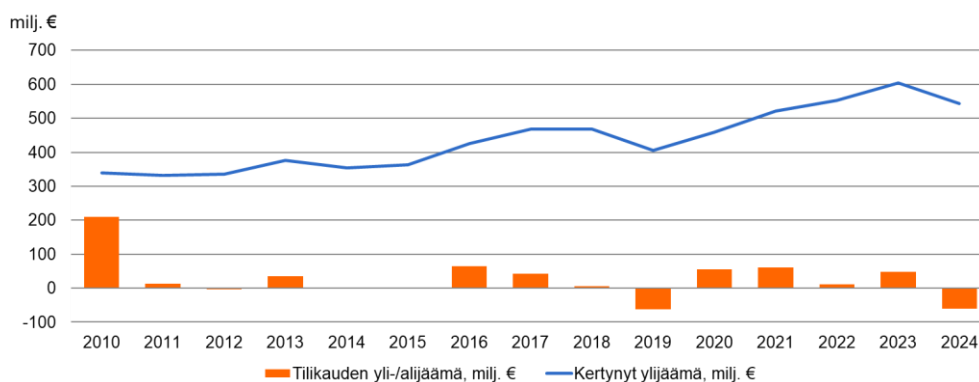
Vantaan kaupungin ylijäämän kehitystä on kuvattu alla olevassa kuviossa. Kaupungin kertyneeseen ylijäämään on vaikuttanut merkittävästi vuoden 2010 tilinpäätöksen ylijäämä (209,2 miljoonaa euroa), joka muodostui erityisesti Vantaan Vesi -liikelaitoksen toimintojen luovuttamisesta perustetulle HSY-kuntayhtymälle. Vuoden 2016 tilikauden ylijäämästä 30 miljoonaa euroa ja vuoden 2017 ylijäämästä 12,4 miljoonaa euroa selittyi Kivistön alueen sopimuskorvauksena saatujen maa-alueiden yhdyskuntarakentamisen tuotoista.

Vuosina 2020 ja 2021 kaupungin ylijäämään vaikuttivat erityisesti valtion myöntämät koronatuet. Vuonna 2020 toteutui noin 90 miljoonan euron suora koronatuki, joka korotti kaupungin saamia valtionosuuksia ja yhteisöverotuloja. Vuonna 2021 valtio myönsi koronatukea yhteensä noin 107 miljoonaa euroa koronakustannusten korvaamiseen myönnettynä tukena sekä yhteisöveron ja valtionosuuksien kautta. Kaupungille kertyi myyntivoittoja vuonna 2021 hoivakiinteistöjen myynnistä VAV Oy:lle ja A-Tulkkaus Oy:n osakkeiden myynnistä (yhteensä n.18,7 milj. euroa) sekä vuonna 2022 Vantaan Työterveys Oy:n osakkeiden myynnistä (n. 15,1 milj. euroa).

Vuoden 2022 kertyneeseen tilikauden ylijäämään vaikuttaa Marja-Vantaan ja keskustojen kehittämisrahaston lakkauttamisen myötä edellisten tilikausien ylijäämään palautunut 18,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 kertyneeseen tilikauden ylijäämään vaikuttaa puolestaan lakkautetun Sosiaalisen luototuksen rahaston peruspääoman, 1,8 miljoonaa euroa, sekä lakkautetun Keski-Uudenmaan pelastustöiden liikelaitoksen jäljelle jääneen poistoeron, 1,0 miljoonaa euroa siirto kaupungin ylijäämään.

Vuonna 2024 kaupungin kertyneeseen ylijäämään vaikutti vähentävästi tilikaudella syntynyt 61,3 miljoonan euron alijäämä. Kaupungin alijäämään vaikuttavat merkittävimmät erät olivat maanmyyntitulojen alittuminen n. 19 miljoonalla eurolla, varhaiskasvatuksen työvoiman vuokrausmenojen ylittyminen n. 12 miljoonalla eurolla, työmarkkinatuen kuntaosuuden ylittyminen n. 6 miljoonalla eurolla sekä n. 8 miljoonan euron kertaluonteiset alaskirjaukset. Lisäksi kaupungin verotulot laskivat vuonna 2024 27 miljoonaa euroa vuoden 2023 syksyn ennusteesta.

Kuvio. Vantaan kaupungin yli-/alijäämä sekä kertyneen ylijäämän kehitys 2010–2024



1.5 Kokonaistulot ja menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma muodostetaan kaupungin tulos- ja rahoituslaskelmista. Siinä otetaan huomioon vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Myös Vantaan kaupungin Kiinteistörahasto sekä Vahinkorahasto on yhdistelty laskelmiin.

Kaupungin kokonaistulot vuonna 2024 olivat 1 156,2 miljoonaa euroa ja kokonaismenot 1 165,5 miljoonaa euroa. Tulojen ja menojen erotukseksi muodostui -9,3 miljoonaa euroa. Kun tähän lukuun lisätään rahoituslaskelmasta Muut maksuvalmiuden muutokset (-3,8 miljoonaa euroa), saadaan kassavarojen muutokseksi -13,0 miljoonaa euroa. Se vastaa rahoituslaskelman kassavarojen vähennystä vuoden 2024 aikana.

Kokonaistulot ja menot	2024 milj. €	2024 %	2023 milj. €	2023 %
Tulot				
Toiminta				
Toimintatuotot	146,2	12,6	158,6	13,5
Verotulot	585,2	50,6	638,7	54,2
Valtionosuudet	179,1	15,5	179,7	15,3
Korkotuotot	18,8	1,6	17,9	1,5
Muut rahoitustuotot	15,5	1,3	13,8	1,2
Satunnaiset tuotot	0,5	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät				
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	- 13,1	- 1,1	- 10,5	- 0,9
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2,0	0,2	4,4	0,4
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15,7	1,4	13,1	1,1
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	10,2	0,9	12,0	1,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	194,9	16,9	150,0	12,7
Oman pääoman lisäys	1,1	0,1	0,0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	1 156,2	100,0	1 177,7	100,0
Menot				
Toiminta				
Toimintakulut	862,7	74,0	832,7	74,6
Korkokulut	23,0	2,0	14,0	1,3
Muut rahoituskulut	0,3	0,0	0,1	0,0
Satunnaiset kulut	3,9	0,3	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät				
Pakollisten varausten muutos				
- Pakollisten varausten lisäys (-), vähennys (+)	- 3,4	- 0,3	0,0	0,0
Investoinnit				
Investointimenot	149,5	12,8	166,8	14,9
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset	4,1	0,3	0,1	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	105,2	9,0	155,5	13,9
Oman pääoman vähennys	0,1	0,0	0,0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	20,0	1,7	- 52,4	- 4,7
Kokonaismenot yhteensä	1 165,5	100,0	1 116,8	100,0

Vähennyserinä tuloissa ovat käyttöomaisuuden myyntivoitot ja käyttöomaisuuden myyntitappiot sekä pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikauden aikana muuttunut.

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Konserniyhteisöt

Kuntakonsernin emoyhteisö on konsernitilinpäätöksen laatimiseen velvoitettu yhteisö.

Tytäryhteisöksi nimitetään niitä yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on määräämisvalta. Kunnalla on määräämisvalta yhteisössä silloin, kun sillä on:

- yli puolet yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai
- yhtiöjärjestyksen, yhtiösopimuksen tai niihin verrattavan sääntöjen nojalla oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksen tai vastaavan elimen jäsenistä tai
- sopimuksen perusteella edellä selostettua vastaava äänivalta.

Yhdistys tai säätiö on kunnan tytäryhteisö, jos:

- kunnalla on oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksesta tai vastaavasta elimestä tai
- sääntöjen mukaan yhdistyksen tai säätiön nettovarallisuus siirtyy purkautuessa kokonaisuudessaan kunnalle tai kuntakonserniin kuuluvalla yhteisöllä.

Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on joko yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa samanaikaisesti huomattava vaikutusvalta ja merkittävä omistusosuus yhteisössä. Huomattava vaikutusvalta tarkoittaa 20–50 prosentin omistusta yhteisön äänimäärästä ja merkittävä omistusosuus vähintään 20 prosentin omistusta osakkuusyhteisön omasta pääomasta. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty ensimmäistä kertaa vuonna 2008.

Kuntayhtymä yhdistellään kunnan konsernitaseeseen siitä riippumatta, mikä on kunnan osuus kuntayhtymän varoista ja velvoitteista. Yhdistely tehdään omistusosuuden mukaisesti.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	19	-
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	10	-
Muut yhtiöt	1	-
Kuntayhtymät	4	-
Kuntayhtymien tytäryhteisöt	4	-
Osakkuusyhteisöt	19	8
Yhteensä	57	8

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvat kaupunki ja ne osakeyhtiöt, säätiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt, joissa kaupungilla yksin tai tytäryhteisöjen kanssa on määräysvalta.

Kaupungin tytäryhteisön strategista suunnittelua ohjaavat valtuustokauden strategia sekä osana strategiaa Vantaan kaupungin yleiset omistajapoliittiset linjaukset. Kaupungin kannalta merkittävien yhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapoliittisista linjauksista päättää kaupunginvaltuusto. Merkittäviä yhtiöitä ovat Vantaan Energia Oy, VAV Yhtymä Oy ja Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy. Vuoden 2024 aikana on päivitetty suuri osa tytäryhteisöjen omistajapoliittisista linjauksista. Vantaan Energia Oy:n omistajapoliittiset linjaukset hyväksyttiin 21.10.2024 ja VAV Yhtymä Oy:n 27.1.2025. Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset Kaupunginvaltuusto hyväksyi 14.11.2022. Lisäksi valtaosalle yhteisöjä kaupunginhallituksen konsernijaosto on hyväksynyt vuoden 2024 aikana päivitetty yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset, joissa määritetään yhteisön asema kaupungin palvelutuotannon järjestämisessä sekä yhteisön tarkoitus kaupunkikonsernin näkökulmasta. Nykyisen hallintosäännön 8 luvun 4 §:n mukaan konsernijaosto päättää kaupungin tytäryhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapoliittisista linjauksista, pois lukien konserniohjeessa määritellyt merkittävät konserniyhteisöt.

Strategisten tavoitteiden toteuttamisen ensisijainen väline on kaupungin talousarvio, jossa kaupunginvaltuusto asettaa tytäryhteisöille toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Talousarviossa asetettujen tavoitteiden pohjalta tytäryhteisö laatii vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman sekä rahoitus- ja investointisuunnitelman. Yhtiön ei tarvitse laatia rahoitus- ja investointisuunnitelmaa tai pitkän tähtäimen suunnitelmaa, mikäli ne ovat yhtiön toiminnan kannalta tarpeettomia esimerkiksi toiminnan vähäisyyden vuoksi.

Omistajaohjauksen toteuttamiseksi Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tulee noudattaa 19.8.2024 voimaan tullutta konserniohjetta sekä muuta konserniohjauksen ohjeistusta. Konserniohjeella ja muulla omistajaohjauksella luodaan puitteet Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen sekä soveltuvien osin myös osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin asettamien tavoitteiden tehokkaaksi toteuttamiseksi.

Lisäksi tytäryhtiöiden johdon toimintaa ohjataan yhtiöjärjestyksen avulla. Tytäryhtiöiden yhtiöjärjestykset on valtaosin yhdenmukaistettu konsernijaoston 18.1.2021 hyväksymiin malliyhtiöjärjestyksiin perustuen. Malliyhtiöjärjestyksistä poiketaan tarvittaessa niissä yhteisöissä, joissa tulee huomioida mm. muiden osakkaiden oikeudet ja äänivalta tai muita yhtiöön liittyviä erityispiirteitä.

Konserniohjauksen tavoitteena on, että kukin yhtiö ottaa toiminnassaan huomioon omistajan tahdon ja tavoitteet, konsernin kokonaisedun sekä asemansa osana kaupunkikonsernia. Kunkin yhtiön toiminnallisen strategian ja tavoitteet määrittelee yhtiön hallitus ottaen kuitenkin huomioon kaupunginhallituksen yhtiölle asettaman yhtiökohtaisen omistajapoliittisen linjauksen ja kaupungin talousarviossa yhtiölle asetetut tavoitteet. Konserniohjeessa määritellään myös ne asiat, joita varten yhteisön on hankittava kaupungin näkemys asiaan ennen omaa päätöksentekoaan. Ennakkosuostumuksen antaa kaupunginhallituksen alaisuudessa toimiva konsernijaosto sekä tietyissä tilanteissa viranhaltija, jolle konsernijaosto on delegoinut päätösvaltaansa.

Kuntalain mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat sekä konserniyhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat. Tällaisia viranhaltijoita ovat konsernipalvelujohtaja sekä rahoitusjohtaja.

Omistajaohjausta on toteutettu tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden välityksellä, konserniohjeistuksella sekä näiden lisäksi aktiivisella kaupungin ja tytäryhteisöjen välisen keskustelun kautta. Tytäryhteisöt Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, Mercuria kauppapilaitos Oy, VAV Yhtymä Oy, VTK Kiinteistöt Oy, Vantaan Energia Oy sekä kuntayhtymistä ja muista omistetuista yhtiöistä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä sekä Uudenmaan liitto -kuntayhtymä ovat olleet konsernijaoston kokouksissa selostamassa yhteisön toimintaa, taloutta ja tavoitteiden saavuttamista, mikäli Vantaa on sellaisia yhteisölle asettanut. Jokaisen tytäryhtiön kanssa on käyty myös omistajaohjauskeskustelu, jotta kaupungin strategiset tavoitteet välittyisivät tehokkaasti tytäryhteisöihin. Omistajaohjauskeskustelujen tavoitteena on myös luoda luottamuksellinen ja rakentava vuoropuhelu kaupungin ja tytäryhteisöjen välillä.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuosi 2024 oli konserniyhteisöille vakaamman kehityksen aikaa. Lähimenneisyyttä varjostavat geopolitiittiset epävarmuudet, voimakas hintojen nousu ja ohjaukorkojennostot. Hyvinä uutisina vuonna 2024 olivat erityisesti inflaation hidastuminen ja ohjaukorkojen laskeminen huipputasoiltaan. Nämä toivatkin odotettua helpotusta yhtiöiden kustannuksiin ja korkomenoihin. Vaikka taloudellinen tilanne on edelleen haastava, on havaittavissa merkkejä talouden elpymisestä. Huolimatta haastavasta taloudellisesta tilanteesta, konserniyhteisöt onnistuivat saavuttamaan suuren osan niille asetetuista tavoitteista ja edistämäänsä toimintaansa niin taloudellisilla kuin toiminnallisilla luvuilla mitattuina.

Vantaa konserniin kuuluvien suurimpien yhtiöiden osalta yhtiökohtaisesti toimintaympäristön muutoksista ja tavoitteiden saavuttamiseen liittyvistä riskeistä sekä tulevaisuuden näkymistä kerrotaan yhtiökohtaisesti luvussa 1.6.4.

Kaupungin yleiset omistajapoliittiset sekä yhtiökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset päivitettiin suurimman osan yhtiöistä osalta 2024 aikana. Omistajapoliittisissa linjauksissa yksilöitiin omistajan näkökulmasta keskeisiä tavoitteita yhtiöiden toiminnassa tulevalle neljälle vuodelle. Myös yhtiöiden hallitusten osaamisvaateisiin tehtiin tarvittavia täsmennyksiä ja muutoksia. Omistajapoliittisten linjausten hallituskokoonpanoja tarkasteltiin siten, että asiantuntijajäseniä lisättiin suurten yhtiöiden hallituksiin.

Konsernirakenteen tarkasteluun ja selkeyttämiseen liittyvät toimet sekä kaupungin tuottavuus- ja kasvuo-ohjelman toteuttaminen jatkuivat tilikauden 2024 aikana. Konsernijaosto hyväksyi konserniohjauksen ja -valvonnan yksikön laatiman konserniomistusten kokonaisuutta tarkastelevan suunnitelman noudatettavaksi ohjeellisena toimenpidesuunnitelmana vuonna 2022. Suunnitelma on luonteeltaan kokonaistarkastelu konsernin omistuksista ja sen tarkoituksena on ohjata jatkovalmistelua. Suunnitelman mukaiset yhtiöjärjestelyjä koskevat päätökset tuodaan yhtiökohtaisesti hallintosäännön osoittamien toimielinten päätettäväksi. Ohjelmassa on ennakoitu myyntivoittoja konserniyhtiöiden myynneistä myös lähivuosille, mutta myyntien toteutuminen on riippuvainen rakentamisen suhdannekehityksestä. Lisäksi ohjelman toimenpiteiden toteutumista on vaikeuttanut pitkäaikaisten vuokrasopimusten tekemisen viivästyminen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.

Kaupunginhallitus päätti 11.12.2023 myydä Asunto Oy Vantaan Sepänpuiston koko osakekannan VAV Yhtymä Oy:lle kauppahintaan 2,01 milj. euroa. Kauppa toteutettiin 31.1.2024.

VTK-konsernin yritysjärjestely, jossa muille kuin kaupungille vuokrattavat toimitilat sekä isännöinti ja muu liiketoiminta siirtyivät perustetulle Vivamus Kiinteistöt Oy:lle valmisteltiin vuoden 2023 aikana. Toiminta on käynnistynyt konsernissa uudessa rakenteessaan vuoden 2024 alussa.

Muut olennaiset tapahtumat konserniyhteisöissä raportoidaan yhteisökohtaisesti luvussa 1.6.4.

1.6.4 Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden vuosikooste ja tavoitteiden toteutuminen

Vantaan Energia Oy (konserni)

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vantaan Energian tavoitteena on olla Pohjoismaiden johtava kierrätysenergiayhtiö vuonna 2035, ja välitavoitteena on luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä normaalissa energiantuotannossa vuonna 2026. Yhtiö rakentaa korkealämpötilalaitosta jätevoimala-alueelle ja suunnittelee uusia hiilinegatiivisuuteen tähtääviä investointeja. Yhtiö on tehnyt investointipäätöksen lämmön kausivaraston eli Varannon toteuttamiseksi. Lisäksi Martinlaaksoon toteutetaan sähkökattila ja siihen liitetty lämpöakku. Nämä ovat yhtiölle erityisen tärkeitä mahdollistaen sekä maakaasun käytön lopettamisen normaalissa energiantuotannossa että pääkaupunkiseudun edullisen, vakaahintaisen ja yhä vähäpäästöisemmän lämmön myös tulevaisuudessa.

Yhtiön omistaman tuulivoiman tuotantokapasiteetti kasvaa ja yhtiö on mukana kehittämässä teollisen mittakaavan aurinkosähkön tuotantoa sekä sähkön varastointia.

Palvelukehitykseen ja asiakastyöhön tehtyjen lisäpanostusten mahdollistamana yhtiö solmi asiakkaiden kanssa ennätysmäärän energiakumppanuussopimuksia ja -palvelusopimuksia, jotka sisältävät energiantoimituksen ohella muun muassa energiankäytön tehostamisen ja optimoinnin mahdollistavia palveluita.

Tuloskehitys ja investoinnit

Toteutunut liikevoitto ylitti budjetin. Keskeisinä tekijöinä tähän ovat olleet sähkön siirtotulojen kasvu ja säästöt ulkopuolisissa palveluissa. Myös oman sähköntuotannon myyntihinta on toteutunut budjetoitua korkeampana. Investointien alhaisempi taso johtuu pääasiassa tuotannollisten hankkeiden ajoituksesta (korkealämpötilalaitos ja lämmön kausivarasto).

Vaasan hallinto-oikeus päätti kesäkuussa 2024 kumota aluehallintoviraston Vantaan Energian korkealämpölaitokselle myöntämän ympäristöluvan ja palauttaa asian uudelleen käsittelyyn lupaviranomaiselle. Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä on jätetty kaksi valituslupahakemusta ja valitusta korkeimpaan hallinto-oikeuteen heinäkuussa 2024. Vantaan Energian hallitus päätti 27.8.2024, että yhtiö tulee jättämään kokonaan uuden ympäristölupahakemuksen. Lupahakemus on toimitettu aluehallintovirastolle 2.9.2024. Raportointihetkellä ympäristölupa on edelleen aluehallintoviraston käsittelyssä.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TP 2024
Liikevaihto	273 468	290 612
Liikevoitto	49 663	57 501
Tilikauden tulos	36 761	46 853
Taseen loppusumma	877 525	877 488
Henkilöstön lkm	388	381
Bruttoinvestoinnit	151 800	131 200
Quick ratio	0,81	0,54
Omavaraisuusaste	34,7 %	34,2 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	415 070	351 859
Leasingvastuut	185 000	196 189

*Tunnusluvut perustuvat alustaviin tietoihin, eikä ne ole tilintarkastettuja.

Tavoitteiden saavuttamiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Konsernin toimintaan kohdistuu riskejä, joista tärkeimmät on määritetty avainriskeiksi ja niille on laadittu hallintasuunnitelmat.

Riskienhallinnassa on erityisesti kiinnitetty huomiota huoltovarmuuteen ja turvallisuustason parantamiseen. Konsernin keskeiset avainriskit ovat polttoaineiden saatavuuteen ja hintatasoon liittyvät riskit ja muut huoltovarmuutta uhkaavat riskit, tietoturvariskit sekä muut taloudelliset riskit. Fyysisen turvallisuuden kehittämiseen toimipaikoilla kiinnitetään erityistä huomiota.

Monipuolinen ja kustannustehokas energiantuotantorakenne on Vantaan Energian vahvuus. Voimalaitosten käytettävyyttä on varmistettu hankkimalla riittävästi niin varsinaisia kuin varapolttoaineita sekä kriittisiä varaosia. Kyberturvallisuuden parannustoimia tehdään aktiivisesti.

Konsernissa tai toimialalla yleisesti voi toteutua myös riski suuresta häiriöstä energian tuotannossa tai toimituksessa asiakkaille. Häiriöiden juurisyynä voi olla esim. luonnontapahtuma, konerikko, suuronnettomuus tai inhimillinen virhe. Riskien hallinnan keinoina ovat tehokkaat kunnossapito-ohjelmat ja varautumissuunnittelu sekä erilaisten kriisitilanteiden harjoittelu. Paloturvallisuuteen ja työturvallisuuteen on lisätty uusia riskienhallintatoimenpiteitä.

Vantaan Energia on kierrätysenergiayhtiö, joka pyrkii omilla toimillaan vauhdittamaan vihreää siirtymää. Tuotannolliset kehityshankkeet ovat tässä avainasemassa. Menestyäkseen energiamarkkinan suuressa murroksessa Vantaan Energian on oltava innovatiivinen, rohkea ja ketterä. Yhtiö on määrittänyt toiminnassa ratkaisevat strategiset kyvykkyudet, joita vahvistetaan. Tulevaisuuden osaamistarpeisiin vastataan niin nykyisen henkilöstön osaamista kehittämällä kuin uusien osaajien rekrytoinneilla. Menestymiseen tarvitaan myös vahva kumppaniverkosto.

Omistajapoliittisten linjausten toteutumisen arviointi

Omistajana kaupunki odottaa saavansa Vantaan Energia Oy:ltä tuottoa sijoittamalleen pääomalle ennakoitavan ja kasvavan osinkotuoton muodossa. Osinkoa Vantaan Energia maksoi vuoden 2023 tulksesta 21 miljoonaa euroa. Vantaan Energia -konsernin liikevoitto vuodelta 2024 on noin 57,5 miljoonan euron tasolle ja sijoitetun pääoman tuotto on noin 8 prosenttia.

Vantaan Energia -konserni tukee toiminnassaan Vantaan kaupungin hiilineutraalisuustavoitetta, mikä tarkoittaa fossiilittomiin ja hiilidioksidittomiin energiantuotantotapoihin tähtääviä toimia. Yhtiön sähkön- ja lämmön tuotanto osakkuusyhtiöissä on jo nykyisellään päästötöntä. Koko energiantuotannon sisältämät hiilidioksidin ominaispäästöt laskivat tasolle 115 g/kWh vuonna 2024. Vuoden 2023 hiilidioksidin ominaispäästöt olivat tasolla 126 g/kWh.

Vantaan Energia Oy:n investointiohjelman tarkoituksena on, että yhtiö luopuu fossiilisten tuotantopolttoaineiden käytöstä vuoteen 2026 mennessä ja tavoittelee jätteen lämpökäsittelystä syntyvän hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia vuoteen 2035 mennessä. Turpeen ja kivihiilen käyttö lopetettiin jo kertaalleen vuonna 2021, mutta huoltovarmuussyistä niiden käyttöä on jouduttu jatkamaan. Kivihiilen ja turpeen käytön lopettamisen jälkeen tavoitteena on luopua maakaasun käytöstä normaalissa energiantuotannossa vuonna 2026. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi yhtiö on jo toteuttanut Martinlaakson geotermisen maalämpölaitoksen sekä jätevoimalan laajennuksen, ja lisäksi jätevoimalatontille on rakenteilla korkealämpötilalaitos ja Martinlaaksoon sähkökattila ja lämpöakku, joiden tuotantokäyttö alkaa 2025. Toteuttamisvaiheessa on lämmön kausivarasto, ja suunnitteluvaiheessa ovat sekajätteen lajittelulaitos sekä ratkaisuvaihtoehdot hiilidioksidin talteenotolle ja varastoinnille.

Yhtiön toteuttamat investoinnit tehokkaaseen ja hiilidioksidipäästöjä vähentävään energiantuotantoon näkyvät vantaalaisille asiakkaille pääkaupunkiseudun edullisimpana lämpönä. Suunnitteilla olevat energiantuotannon kehityshankkeet mahdollistavat edullisen lämmön ja hintavakauden myös jatkossa.

Vantaan Energia sitoutuu asettamaan tieteeseen perustuvan ilmastotavoitteen Science Based Targets Initiative (SBTi) -organisaation mallin mukaisesti ja raportoimaan julkisesti tavoitteen edistymisestä. Yhtiö sitoutuu myös noudattamaan ympäristöministeriön Kiertotalouden Green deal -mallia.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n sähkötoimituksen laatu toteutui 2024 erinomaisella tasolla ja sähkönsiirron hinnoittelu on Suomen edullisimpia. Sekä sähkönsiirron että kaukolämmön asiakastyytyväisyys sekä yritys- että yksityisasiakkaissa oli huippuluokkaa (EPSI rating).

Hallituksen osaamiseen ja kokoonpanoon liittyvät tavoitteet toteutuivat linjausten mukaisina.

Toimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista ja poikkeuksellisista energiamarkkinaolosuhteista huolimatta Vantaan Energia -konsernin toimintakyvyn odotetaan edelleen säilyvän hyvänä.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tuloksellisuus: Konsernin liikevoitto M€	67,3 M€	49,7 M€	57,5 M€	Toteutuu täysin
	Pääomatehokkuus: Konsernin ROIC	9,1 %	7,2 %	8,1 %	
	Osingonjakotavoite: %-osuus tilikauden tuloksesta	50 %	50 %	>50 %	
	Vakavaraisuus: Omavaraisuusaste	30,3 %	>30 %	34,2 %	
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Työturvallisuus	Tapaturmia miljoonaa työtuntia kohti	3,1	2	2,8	Toteutuu osittain
Tietojohtamisen ja data-analytiikan kehittäminen	Kyvykkyyksien ja optimoinnin kehittäminen		Kaukolämpöverkon optimoinnin kehittämisen digital twin -projekti	Digital Twin -projekti valmistui 30.8.2024.	Toteutuu täysin
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstötyytyväisyys	Kysely, asteikko 1–5 Vaihdettu tutkimus Great Place to Work -kokonaisuuteen	4,0	4,0	82 % Great Place to Work-henkilöstötutkimukseen osallistuneista on sitä mieltä, että Vantaan Energia on kokonaisuudessaan todella hyvä työpaikka	Toteutuu täysin

Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Ilmastomuutoksen hillintä (Ympäristövastuu)	Tuotannon ja hankinnan ominaispäästöt hiilidioksidin osalta, g/ kWh	126 g/kWh	111 g/kWh	115 g/kWh	Toteutuu osittain 
SDG tavoite 13 - Ilmastotekojä ja SDG tavoite 9- kestävä teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja	Fossiilista osto- polttoaineista luopuminen mahdollisimman nopeasti. Hiilinegatiivisuus 2030 ohjelman toteuttaminen.	Jätevoimalan laajennus toiminnassa kokonaisen vuoden, Geoterminen laitos käyttöönotettu, Korkealämpötilalaitos (HWP) rakenteilla	Toimenpiteet fossiilisten polttoaineiden korvaamiseksi ja ohjelman toteuttamiseksi.	HWP etenee aikataulun mukaisesti. Sähkökattila ja lämpöakku etenee aikataulussa. Molempien käyttöönotto v. 2025Korkealämpötilalaitos (HWP) rakenteilla	
Materiaalitehokkuus (ympäristövastuu) SDG 12 -vastuullista kuluttamista	Kaukolämmön lisäveden käytön vähentäminen Oman energiakulutuksen vähentäminen (vuotuinen polttoainekäyttö v.2022 2 590 GWh)		Lisävettä max. 1,5 X kaukolämpöverkon tilavuus (verkon tilavuus 2023 44022 m3) Energiatehokkuussopimuksen mukainen vähennys 50 GWh vuosittain	Lisävettä meni 83 211 kuutiota. Toteutunut kerroin 1,9 Energiatehokkuustavoite on saavutettu. Tehdyistä parannustoimista syntyy säästöjä 84,3 GWh vuosittain.	Toteutuu osittain 
Edullinen, vähäpäästöinen ja luotettava energia (sosiaalinen ja taloudellinen vastuu) SDG 7 -edullista ja puhdasta energiaa ja SDG 11 -kestävät kaupungit ja yhteisöt	Vähäpäästöisempi ja edullisempi lämmitys kuin suurissa suomalaisissa kaupungeissa keskimäärin Energiatehokkuuden luotettavuus Biodiversiteettitavoitteet		Päästöt: Vantaan kaukolämmön päästökerroin pienempi kuin 6 suurimman kaupungin päästökertoimien keskiarvo Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m2 Sähkön ja lämmön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,2 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmityskausi Biodiversiteettitavoitteiden seuranta	Päästölaskenta valmistuu myöhemmin Kiinteistöliiton indeksitalo 2024 vertailusta 6 suurimman kaupungin keskiarvo oli 1,64 €/m2 ja Vantaan Energian 1,56 €/m2. Sähkön toimitushäiriöt 0,041 h/asiakas/vuosi Lämmön toteutunut keskeytysaika lämmityskaudella 0,52 h/asiakas/vuosi Biodiversiteettitietokartta on luotu ja olemme tehneet alustavan arvioinnin aihealueista, joissa toiminnallamme on merkittävin vaikutus luonnon monimuotoisuuteen. Syvennämme tulevana vuosina kuvaamme siitä, minkälaisia vaikutuksia näillä alueilla on ja kuinka voisimme torjua haitallisia vaikutuksia ja vahvistaa myönteisiä vaikutuksia	Toteutuu osittain 

VAV Yhtymä Oy (konserni)

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Osittaisjakautuminen toteutui suunnitelmien mukaisesti 31.12.2023 ja sen myötä VAV Asunnot Oy:stä on siirtynyt kahdeksan ARA-rajoituksista vapaata kohdetta VAV Yhtymä Oy:öön 1.1.2024 alkaen vahvistamaan Yhtymän taloudellista tilaa. Yhtymän asuntokanta lisääntyi lisäksi Vantaan kaupungilta ostetulla As Oy Sepänpuistolla, josta tehtiin kaupat tammikuussa 2024. As Oy Sepänpuisto tullaan fuusioimaan Yhtymään vuoden 2025 aikana.

Kuluttajahintojen nousu on näkynyt VAV:n asukkaiden vuokranmaksuvaikeuksina, ja vuokrasaamiset ovat viime aikoina nousseet. Saamisten määrä on noususta huolimatta pysynyt tilikaudella tavoitteiden mukaisena. Vuokrasaatatavat suhteessa liikevaihtoon oli 1,0 %, joka oli tavoitteen, alle 1,2 %, mukainen. Kuitenkin asumistukien leikkausten myötä VAV:lla ennustetaan saatavien kasvavan entisestään. Vuokranmaksuvaikeudet näkyivät myös kasvaneena häätöjen määränä. Tänä vuonna vuokravelkahäätöjä on toteutunut yhteensä 53 kpl, kun se edellisenä vuonna oli 41 kpl. VAV ja Vantaa-Kerava hyvinvointialue ovat tiivistäneet yhteistyötä häätöjen ehkäisemiseksi.

Vuonna 2024 VAV:n ympäristöohjelma sai Suomen Luonnonsuojeluliiton Ekokompassi-sertifikaatin. Tilikauden aikana yhtiö loi ilmastotiekartan, jonka ohjaamana se tavoittelee merkittäviä päästövähennyksiä vuoteen 2030 mennessä. Olennainen osa VAV:n vastuullisuustyötä on vuonna 2024 aloitettu valmistautuminen vuodesta 2025 aloitettavaan CSRD-kestävyysraportointidirektiivin vaatimustason mukaiseen kestävyysraportointiin.

VAV:n toimitilojen kohennushanke valmistui syyskuussa 2024. Sen myötä henkilöstö pääsi käyttämään aiempaa paremmin nykypäivän työelämää palvelevia tilojamme. Lisäksi yhtiö vuokraa osan aiemmin käyttämistä toimitiloista ulkopuolisille toimijoille.

Yhtiön vakaa taloudellinen tila varmisti syksyllä vuodelle 2025 tehtyjen vuokrankorotusten maltillisuuden. Keskimääräinen vuokrankorotustarve vuodelle 2025 oli ARA-kohteissa ainoastaan 1,8 %.

Tuloskehitys ja investoinnit

Käyttöasteessa on tapahtunut notkahdus ja se on pudonnut alle budjetoidun tason (budjetti 98,5 %). Yhtiössä on ryhdytty toimenpiteisiin käyttöasteen parantamiseksi ja tilikauden lopulla vuokrausastetta on saatu parannettua 98,0 %:iin. Kasvaneet vuokrasaamiset ja erityisesti häätöjen suuri määrä johtavat todennäköisesti ennakoitua suurempiin luottotappioihin kuluvalle vuodelle.

Tuloskehitys alkuvuodesta on ollut suunnitelmien mukaista. Tilikaudelle on budjetoitu aikaisempien vuosien ylijäämien käyttöä vuokrankorotuspaineiden tasaamiseksi. Aikaisempien vuosien ylijäämien käyttö ei näy raportoidussa kirjanpidollisessa tilikauden tuloksessa, jonka vuoksi talousarvion 2024 tilikauden tulos näyttää lähes 10 miljoonan euron tappiota. Toteuma vuoden 2024 tulokseksi osoittautui talousarviota noin 8 miljoonaa euroa paremmaksi johtuen perusparannushankeen lykkääntymisestä sekä varovaisuuden periaatetta noudattaen budjetoimattomista rahoitustuotoista.

Uusi ARA-kohde, Retiisikuja 2, on valmistunut kesällä 2024 ja kohde on vuokrattu täyteen. Rakenteilla olevat ARA-kohteet, Lipstikkakuja 2 ja Myyrmäentie 2 c, etenevät aikataulun mukaisesti samoin kuin palvelukotikohde Tikkurilan asumiskeskus.

Pysäköintihalleihin liittyvät ongelmat ovat aiheuttaneet paljon selvittelyjä muun muassa arvonlisäverotukseen ja ARA-rahoitukseen liittyen. Myyrmäentie 2 c kohteen etenemiselle on aiheutunut haasteita pysäköintiratkaisusta johtuen.

Vuodelle 2024 suunniteltu Kannuskuja 5:n perusparannushanke ei toteudu liian suuren hinnan vuoksi. Tähän tarkoitukseen budjetoiduille varoille on löydetty korvaavia kylpyhuone- ja keittiökorjauksia kuluvalle vuodelle. Korjaustoiminta etenee hyvässä vauhdissa tilikauden aikana, ja urakoihin saadaan hyvin tarjouksia. Todennäköisesti kuitenkin jäädytään PTS-tavoitteesta mm. viranomaiskäsittelyn aiheuttamien aikatauluviiveiden vuoksi.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TP 2024
Liikevaihto	111 189	110 738
Liikevoitto	1 294	6 270
Tilikauden tulos	-9 669	-1 518
Taseen loppusumma	762 000	726 719
Henkilöstön lkm	60	62
Bruttoinvestoinnit	38 000	36 888
Quick ratio	2	2,1
Omavaraisuusaste	20	23,3
Pitkäaikainen vieras pääoma	500 000	488 985
Leasingvastuut	0	0

*Tunnusluvut perustuvat alustaviin tietoihin, eikä ne ole tilintarkastettuja.

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Uudisrakentamisessa yhtiöstä riippumattomat ongelmat osaltaan hidastavat uusien kohteiden aloitusta, vaikka VAV on uudisrakentamisessaan tällä hetkellä kohtuullisessa vauhdissa. Yhtiö on käynyt tonttiohjelman läpi yhdessä kaupungin edustajien kanssa. Asuntotuotantotavoitetta ei tulla saavuttamaan vielä tilikaudella 2024.

Yhtiön taloudellinen tila ja maksuvalmius ovat hyvällä tasolla, ja yhtiö saa suunnitelmallisia korjauksia etenemään talousarvion mukaisesti. Vuokranmaksuvelasta johtuvien häätöjen määrä on kuitenkin ollut nousussa, ja häätöjen toimeenpanojen aiheuttamat kustannukset ovat olleet nousussa.

VAV:lla ja Vantaa-Kerava hyvinvointialueella on ollut tiivistä yhteistyötä vuokratantaan liittyen. Keskusteluissa on ilmennyt huomattava ristiriita omakustannusperiaatteella vuokrattavien kohteiden vuokrissa suhteessa hyvinvointialueen kustannussäästöpainaisiin. Hyvinvointialueelle vuokratusta kannassa on merkittäviä irtisanomispaineita. Toisaalta läpikäynti on poikanut myös kehityshankkeen yhden kohteen muuttamiseksi yhteisöllisen asumisen kohteeksi. Hyvinvointialue on käynyt läpi palveluverkosisuunnitelmaansa, jonka myötä yksi kohde on irtisanottu. Lisäksi HUS:lle vuokrattu Palvelukotikohde on irtisanottu, joka on sittemmin haettu myös ARA-rajoituksista vapaaksi. Kyseisen kohteen myyntineuvottelut ovat käynnissä.

Valtion tukeman asuntorakentamisen työryhmä päätti vuodenvaihteessa työnsä, jonka tuloksena ehdotettiin kavennuksia valtion tukeman rahoituksen saatavuuteen. Tällä tulee olemaan luonnollisesti vaikutuksia myös VAV Asunnot Oy:öön. Yhtiön vakaan taloudellisen tilan myötä tätä ei kuitenkaan nähdä riskinä liiketoiminnallemme. Kesällä tiedotettiin, että Ara lakkautetaan virastona ja toiminnot siirretään osaksi ympäristöministeriötä. Lisäksi valtion asuntorahasto (VAR) lopetetaan. Näillä muutoksilla on todennäköisesti jonkinlaisia vaikutuksia kaikkeen valtion tukemaan asuntotuotantoon.

Strategisena riskinä yhtiössä on tunnistettu kiinteistöomaisuuteen kohdistuvat vahingot, jonka myötä turvallisuus ja asumisviihtyvyys voisivat vaarantua. Näihin riskeihin varaudutaan kiinteistöjen kunnosta huolehtimalla sekä opastamalla asukkaita asumisturvallisuudessa.

Omistajapoliittisten linjausten toteutumisen arviointi

Vuotuisesta 360 asuntotuotantotavoitteesta jäätin selvästi. ARA-kantaa valmistui yhteensä 62 kpl. Asuntotuotannon tavoitejättämään vaikutti erityisesti tonttien niukkuus. Taloudelliset tavoitteet täyttyivät, sillä omavaraisuusastetavoite saavutettiin selvästi. Lisäksi kohtuuhintaisuuden vuokratason tavoite saavutettiin hyvin vuokrankorotustarpeen vuodelle 2025 ollessa vain 1,8 %. VAV:ssa yleinen asukkaiden asumismenojen kehitys on ollut jo pitkään vakaata ja ero markkinavuokriin on edelleen selkeä. Aktiivisella asumisneuvonnalla ja mahdollisimman aikaisessa vaiheessa asukkaiden vuokra-velkoihin puuttumalla saatiin osaltaan ehkäistä asunnottomuutta. Tilikauden aikana on luotu ilmasto-tiekartta, jonka ohjaamana tavoitellaan merkittäviä päästövähennyksiä vuoteen 2030 mennessä. Olen-naisena osana vastuullisuustyötä on aloitettu valmistautuminen vuodesta 2025 aloitettavaan CSRD-kestävyysraportointidirektiivin vaatimustason mukaiseen kestävyysraportointiin.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuulli-nen taloudenpito	Keskivuokra suhteessa markkinavuokraan (VAV Asunnot Oy) Omavaraisuusaste, kon- serni		Vähintään 30 % alle mark- kinavuokran 20 %	Alle 32 % markki- navuokran 23,3 %)	Toteutuu täysin 
Asuntotuotanto	Asuntotuotanto (360 as./v)	115	360	62	Toteutuu osittain 
Ylläpidon hoitokulu- jen muutos	Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksi (2015 =100)	Pienempi kuin indeksin nousu	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Suurempi kuin in- deksin nousu	Ei toteudu lainkaan 
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilyminen	PTS:n toteuttaminen Toteutuneet kustannuk- set suhteessa budjetoit- tuun (%)	95 %	95–105 %	77,5 % (Budjetoitua Kannuskujan pe- rusparannusta ly- käTTY. Ilman Kan- nuskujan peruspa- rannusta toteuma 95 %)	Toteutuu osittain 
	Laajuus asuntoina: to- teutuneet suhteessa budjetoituun (%)	95 %	95–105 %	87 %	
Asiakastytyväisyys	NPS (Net Promote Score)	29,6	38,5	32,8	Toteutuu osittain 
Paloturvallisuus	Kaupungin ja kaupunki- konsernin omistamissa asunnoissa tehdään palo- turvallisuuskartoitus sekä vahvistetaan asukkaiden ohjausta ja paloturvalli- suustyötä		Palovaroitinten asentami- nen jokaiseen asuntoon saunallisista asunnoista. Saunalliset asunnot tarkas- tetaan paloturvallisuuden näkökulmasta. Asukasaktii- veita informoidaan painote- tusti paloturvallisuudesta ja viestinnässä huomioidaan paloturvallisuuskartoitus. Kohdekohtainen paloturvalli- suuskartoitus hankitaan ulkopuoliselta konsultilta.	Paloturvallisuuskar- toitus tehty syksyllä 2024, jonka tulosten mukaisesti infor- moitu asukkaita. Pa- lovaroitinasennus- työt on aloitettu.	Toteutuu täysin 

Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Työtyytyväisyys	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailun keskiarvon	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	4,01 (Kiinteistötoimialan vertailuarvo 3,83)	Toteutuu täysin 
Terveysperusteiset poissaolot	%:a henkilöstöstä/v	2,0	3,5	2,7	Toteutuu täysin 
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
SDG-tavoite 10: Eriarvoisuuden vähentäminen Torjumme segregatiota, tarjoamme kohtuuhintaista asumista ja tuemme asumisen haastavissa tilanteissa	VAV Asunnot Oy:n keski vuokra suhteessa markkinavuokraan		Vähintään 30 % alle markkinavuokran	Alle 32 % markkinavuokran	Toteutuu täysin 
SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä SDG-tavoite 13: Ilmastotekoja	Hiilineutraali VAV 2030		Ilmastotiekartta valmis	Ilmastotiekartta valmis	Toteutuu täysin 
SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä SDG-tavoite 13: Ilmastotekoja	Lämmitysenergian kulutus, kWh/m3		39,7	37,5	Toteutuu täysin 
SDG-tavoite 17: Yhteistyö ja kumppanuus	VAV kehittää vastuullisia hankintoja yhdessä kumppaniverkostonsa kanssa		Vastuullisuuskriteeri käytössä kaikissa hankinnoissa	Vastuullisuuskriteeri käytössä kaikissa hankinnoissa	Toteutuu täysin 

VTK Kiinteistöt Oy (konserni)

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

1.1.2024 toteutettiin yritysjärjestely, jossa VTK Kiinteistöt Oy:n vapailla markkinoilla tapahtuva toiminta siirrettiin liiketoimintasiirrolla VTK Kiinteistöt Oy:n tytäryhtiölle Vivamus Kiinteistöt Oy:lle. VTK Kiinteistöt Oy:lle jäivät kaupungin peruspalveluiden käyttöön vuokratut kohteet, kuten koulut, päiväkodit ja urheilukiinteistöt.

Järjestelyn jälkeen VTK-konsernin emoyhtiön VTK Kiinteistöt Oy:n tase oli n. 87 milj. euroa, josta lainojen osuus oli 40,3 milj. euroa. VTK Kiinteistöt Oy uudelleen rahoitti lainojaan huhtikuussa 2024 18 milj. eurolla ja uutta lainaa uudishankkeisiin nostettiin 62 milj. euroa Kuntarahoitukselta. Lisäksi joulukuussa nostettiin 60 milj. euron laina Kuntarahoitukselta. VTK Kiinteistöt Oy toimii jatkossa kaupungin sidosyksikkönä ja on hankintalakia sekä hankintaohjetta noudattava hankintayksikkö.

Vivamus Kiinteistöt Oy:lle siirtyvä alkava tase oli 82 milj. euroa, josta lainojen osuus oli 40,6 milj. euroa. Ko. lainakannasta uudelleen rahoitettiin tammikuussa 2024 39,4 milj. euroa. Omistajapoliittisten linjausten mukaisesti Vivamus Kiinteistöt Oy on markkinaehtoinen yhtiö, johon ei sovelleta hankintalakia tai kaupungin hankintaohjetta. Vivamus Kiinteistöt Oy ei osallistu sellaiseen kiinteistökehitystoimintaan tai rakennuta sellaisia uudishankkeita, joihin liittyy merkittäviä liiketoiminnallisia riskejä.

Tuloskehitys ja investoinnit

VTK-konsernin liikevaihto toteutui 2,7 milj. euroa budjetoitua suurempana, sillä pääomavuokriin sisältyvä korko toteutui ennakoitua suurempana. Konsernin tulos toteutui n. 0,9 milj. euroa budjetoitua parempana.

Omistajapoliittisten linjausten mukaisesti VTK rakennuttaa taseeseensa kaupungille vuokrattavaksi toisen asteen oppilaitokset sekä liikuntahallit (pl. uimahallit). VTK:n keskeneräiset investoinnit taseessa olivat 31.12. n. 62 milj. euroa, josta merkittävimmän 5/2023 aloitetun Varia Vehkala -hankkeen (arvo n. 86 milj. euroa) kumulatiivinen kustannuskertymä 31.12. oli 59 milj. euroa (josta vuonna 2024 toteutui n. 44 milj. euroa). Varia Vehkala -hanke valmistuu 8/2025. Lisäksi Tikkurilan osaamiskampuksen kortteli 1:sen (arvo n. 104 milj. euroa), Aviapoliksen lukion (arvo n. 38 milj. euroa) ja Koillis-Vantaan liikuntahallin (arvo n. 10 milj. euroa) suunnittelutyöt ovat meneillään.

Avainluvut (Kons.) 1000 €	TA 2024	TP 2024
Liikevaihto	36 737	39 403
Liikevoitto	8 933	10 142
Tilikauden tulos	3 375	4 244
Taseen loppusumma	270 424	292 002
Henkilöstön lkm	12	12
Bruttoinvestoinnit	59 900	51 076
Quick ratio	1,8	8,4
Omavaraisuusaste, sis. leasingvastuut	29	24
Pitkäaikainen vieras pääoma	189 465	192 401
Leasingvastuut	26 266	27 643

*Tunnusluvut perustuvat alustaviin tietoihin, eikä ne ole tilintarkastettuja.

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiö saavutti sille asetetut tavoitteet.

Konsernin vanha kiinteistökanta on jo saavuttanut yli 20 vuoden iän, minkä vuoksi tulevana vuosina on varauduttava merkittäviin korjausinvestointeihin, jotta erityisesti tavanomaisten toimitilakohteiden arvot pystytään säilyttämään. Muuntojoustamattomat ja ikääntyvät toimitilat tulevat olemaan yhtiön kiinteistöomaisuuden arvon säilyttämisen kannalta ongelmallisia, mutta eivät kuitenkaan muodosta erityistä riskiä. Rakennusten ikääntymisestä johtuvia ennakoimattomia korjaustarpeita hallitaan ennakoivalla PTS-suunnitelman mukaisilla kiinteistöjen vuosi- ja peruskorjauksilla, huollolla ja ylläpidolla sekä kiinteistön täysarvovakuutuksilla.

Lainojen korkotasoa laski vuonna 2024 vuoden 2023 takaisesta ja sen ennustetaan laskevan yhä vuonna 2025. Kuitenkin uudishankkeiden ja euromääräisesti suurten peruskorjausten rahoitus muodostaa edelleenkin VTK:lle rahoitusriskin. Vuodenvaihteessa 2023–2024 toteutettu yritysjärjestely antaa VTK Kiinteistöt Oy:lle sidosyksikköaseman nojalla mahdollisuuden edullisempaan ja ennakoitavampaan varainhankintaan Kuntarahoitukselta.

Joukontie 42:n kaavamuutos on meneillään. Kaava valmistunee vuoden 2026 aikana. Kiinteistö Oy Myyrinselkä hakee yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa asemakaavan muutosta kiinteistölleen. Kivistön Putkijäte Oy:n koonta-aseman laajennus noin 6 milj. eur on siirtynyt tuleville vuosille. Varia Vehkalan urakassa on avoimia asioita mm. lisä- ja muutostöihin liittyen, joita ei ole saatu vielä ratkaistua urakoitsijan kanssa.

Omistajapoliittisten linjausten toteutumisen arviointi

Vuonna 2023 toteutetusta konsernijärjestelystä johtuen VTK-konsernin uudet omistajapoliittiset linjaukset hyväksyttiin konsernijaostossa 23.10.2023. Yhtiön johdon näkemys on, että omistajapoliittiset linjaukset ovat toteutuneet täysin vuonna 2024.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen tilinpito	Konsernin omavaraisuusaste %	40	> 20	24	Toteutuu täysin 
	Konsernin tulos, milj. eur	vertailukelpoinen tulos 3	2,0	4,2	
	Outhouse-yhtiö: Ulkoisten vuokrahteiden vuokrausaste (%)	93	93	96	
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat (sisältäen sisäilmaparanukset)	Konsernin liikevaihdosta vähintään n. 10 % käytetään peruskorjauksiin	12 %	10 %	10 %	Toteutuu täysin 
Asiakastytyväisyys, konserni	Asteikko 1–5	3,6		Seuraava kysely 2025	Ei tietoa ☐
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Konsernin henkilöstön hyvinvointikysely	Asteikko 1–5	4,4	vastausten keskiarvo yli 4,0	4,5	Toteutuu täysin 
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Konsernin vastuullisuusohjelman laatiminen	Vastuullisuusohjelman laatiminen	Ohjelma hyväksyttiin hallituksessa 12/2023	Toteutus	Viitekehys käsitelty hallituksessa 11/2024	Toteutuu osittain 
	2024 -> Vastuullisuusohjelman toteutus				
SDG-tavoite 11 Kestävät kaupungit ja yhteisöt	Syksyllä 2023 päivitettyjen energiakatselmusten mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen (%)		Ko. vuodelle ajoiteista toimenpideehdotuksista toteutettu 100 %	100	Toteutuu täysin 

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vantin tuottamien aula- ja turvapalveluiden tuotanto Vantaa Kerava hyvinvointialueelle loppui 1.1.2024 alkaen. Muutoksen yhteydessä Vantista siirtyi vuoden 2024 alussa 23 henkilöä Securitas Oy:n palvelukseen, joka tuottaa jatkossa palvelut Vantaa-Kerava hyvinvointialueelle.

Helmikuussa 2024 Kilpailu- ja kuluttajavirasto vaati Vantilta lisäselvitystä Vantaan kaupungin sisäisen tarkastuksen raporttiin liittyen. Vantti antoi vastauksensa KKV:n esittämiin kysymyksiin 13.3.2024 ja uudelleen esitettyihin lisäkysymyksiin 23.4.2024. Kilpailu- ja kuluttajaviraston päätös asiaan tuli 20.8.2024. KKV antoi Vantille huomautuksen hankintalain noudattamatta jättämisestä. Vantti on kor-

jannut havaittuja puutteita hankintakäytäntöjen osalta jo vuodesta 2023 lähtien. Useita kilpailutuksia on käynnistetty sekä Vantin että Vantaan kaupungin toimesta. Sen lisäksi Vantin sisäisiä sekä Vantaan kaupungin prosesseja on tarkennettu ja hankintojen valvontaa on lisätty.

Vantaan kaupungin päiväkotien pyykkihuoltoon liittyvä pesulatoiminta käynnistyi Vantaan kaupungin varikolta vuokratuissa tiloissa vuoden helmikuussa.

Vantaan kaupungin keittiöiden palveluverkkotyöryhmä määritteli periaatteet, joiden perusteella Vantaan tuleva keittiöverkko tullaan suunnittelemaan. Vantaan kaupunginhallitus hyväksyi työryhmän esityksen suunnittelun periaatteista loppuvuonna. Keittiöverkko tulee jatkossa olemaan osa kaupungin palveluverkkosuunnitelmaa.

Yhtiön palvelutuotanto organisoituu uudelleen vuoden 2025 alussa. Uuden organisaation henkilövalinnat tehtiin toukokuun 2024 loppuun mennessä. Vuoden aikana koulutettiin henkilöstöä ja päivitettiin HR:n, talouden ja muiden järjestelmien tiedot vastaamaan uutta organisaatiota. Muutosprojekti on edennyt suunnitellusti.

Tuloskehitys ja investoinnit

Vantin tilikauden tulos on 702 000 €, kun budjetoitu tulos on 514 000 €. Yhtiön kassan määrä oli noin 5,9 M € 31.12.2024 (5,6 M € 31.12.2023).

Vantin investoinnit olivat 441 000 € vuonna 2024. Vuoden 2024 investointibudjetti oli 525 000 €.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TP 2024
Liikevaihto	51 171	52 903
Liikevoitto	561	714
Tilikauden tulos	514	702
Taseen loppusumma	12 600	12 978
Henkilöstön lkm	915	907
Bruttoinvestoinnit	525	441
Quick ratio	1,32	1,40
Omavaraisuusaste	29 %	36 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0
Leasingvastuut	917	971

*Tunnusluvut perustuvat alustaviin tietoihin, eikä ne ole tilintarkastettuja.

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Yhtiö saavutti suuren osan sille asetetuista tavoitteista. Talouden osalta yhtiön tilikauden tulostavoite on 1 % liikevaihdosta ja toteuma oli 1,3 %, joten tavoite saavutettiin. Myös toiminnallisuuteen liittyvät kehittämisohjelmien tavoitteet saavutettiin. Vuonna 2024 asiakastutkimuksen suosittelemaksi tulos oli 5 tavoite oli 3. Ateriapalveluiden tulos oli 8, kun tavoite oli -30. Puhtauspalveluiden kustannustehokkuuden tulos oli 1,12 % ja tavoitetaso oli 1 %.

Henkilöstöön liittyvät tavoitteet kohdistuvat sairauspoissaolojen ja henkilöstötyytyväisyyden positiiviseen kehittymiseen. Sairauspoissaoloprosentin toteutuma oli 5,67 % ja tavoite 5,60 %. Henkilöstötyytyväisyyden toteuma asteikolla 1–5 oli 4,11 ja tavoite oli 4,20 %.

Vastuullisuuteen liittyvien tavoitteiden osalta kokonaisbiojätteenmäärä grammaa per ruokailija tulos oli 43 ja tavoite 49,5, joten tavoite saavutettiin. Alkuvuoden aikana biojätteen seuranta on siirretty Aromi 14 -tuotannonohjausjärjestelmään. Biojättemäärän laskutapa on tarkentunut ja on nyt aikaisempaa oikeampi, joka näkyy biojätteen tavoitetason poikkeuksellisenä laskuna seurannassa. Ruokatuotannon hiilijalanjäljen mittarin käyttöönotto tapahtuu vuonna 2025, koska valtakunnallinen laskentadatan julkaisu tapahtui syksyllä 2024. Laskentadata ladataan Aromi 14 järjestelmään kevään 2025 aikana ja ensimmäisiä raportteja saadaan kevään aikana.

Aiheutetut CO₂ päästöt (t) / tuotantoauto tulos 0,53, kun tavoite oli 0,50. Vantin autoilla ajatut kilometrit ovat lisääntyneet verrattuna viime vuoteen kuljetusliiketoiminnan kasvun vuoksi, joka näkyy mittarissa hiilidioksidipäästöjen lisääntymisenä. Autokannan uusimista sähköisemmäksi on hidastanut autojen saatavuus ja latauspisteiden vähyys.

ENPS eli henkilöstön suositteluindeksin tulos oli 8 ja tavoite oli 8. Suositteluindeksin kehittymistä seurataan kuukausittain ja annettu palaute huomioidaan toiminnan kehittämisessä ja viestinnässä.

Vuoden 2024 aikana toteutettiin myös runsaasti henkilöstön ammatillisia lisäkoulutuksia. Vantti valmistui monin keinoin kokonaispalvelumalliin ja tähän liittyen asiakaslähtöiseen malliin on panostettu vahvasti. Yhteensä 93 henkilöä suoritti 6.6.2024 päättyneen asiakkuusvalmennuksen, ja 146 henkilöä suoritti 16 tunnin asiakaspalvelukoulutuksen. Ammatillisia tutkintoja tai osatutkintoja suoritettiin 46 kpl.

Riskien ja tulevaisuuden näkymien osalta yhtiön tulevaan toimintaan liittyvä merkittävin muutos on 2025 alussa tapahtuva palvelutuotannon uudelleen organisoituminen. Muutosprojekti eteni suunnitellusti vuoden 2024 aikana.

Omistajapoliittisten linjausten toteutumisen arviointi

Kehittämishojelmien toimenpiteet ovat edistyneet suunnitellusti vuoden 2024 aikana.

Ateriapalvelujen laadulliset toimenpiteiden osalta on siirrytty 6 viikon ruokalistasta pysyvästi 5 viikon ruokalistaksi. Lisäksi sisäistä laadun valvontaa on lisätty palkkaamalla lisäresurssi, joka on aloittanut helmikuussa. Valvonta ja kohdistettu perehdytys näkyy parannuksina kriittisissä kohteissa. Oppilaille on otettu käyttöön toiveruokakysely, joka järjestetään 2 kertaa vuodessa. Edellinen kysely tehtiin alkusyksystä 2024. Asiakastyytyväisyyskysely valituille luokka-asteiden oppilaille (4lk, 8lk, lukio ja Varia) tehtiin syksyllä 2024. Tulos vuoden 2024 kyselyssä oli 1,73 (asteikko 1–3).

Asiakaskokemuksen parantaminen toimenpiteiden osalta asiakaskyselyn tulos (NPS) joulukuussa oli 5, kun tavoitetaso oli 3.

Kustannustehokkuuden tavoitetta arvioidaan vertaamalla kustannushintojen ja myyntihintojen välistä muutosta. Vuoden 2025 kustannushintojen muutoksen on arvioitu olevan 6,67 %, jonka vaikutus Vantin palveluhintoihin asiakkaalle tulee olemaan 5,54 %. Merkittävin osuus hinnankorotuksesta tulee Ateriapalveluiden raaka-aineiden hinnan noususta ja palkkakehityksestä.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tilikauden tulos vähintään 1 % liikevaihdosta.	0,40	1,00	1,30	Toteutuu täysin 
Toiminnan laatuun liittyvät tavoitteet					
Asiakastyytyväisyyden parantaminen (NPS)	NPS pisteluku	-9	3	5	Toteutuu täysin 
Kehittämishjelma: Ateriapalveluiden asiakastyytyväisyyden positiivinen kehittyminen	Ateriapalveluiden NPS Pisteluku	-5	-30	8	Toteutuu täysin 
Kehittämishjelma: Puhtauspalveluiden kustannustehokkuus	Kustannustehokkuus vähintään 1 % (Hinnan- korotus alittaa yleisen kustannustason nousun)		1,00 %	1,12 %	Toteutuu täysin 
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstötyytyväisyys	Numeerinen 1–5	4,15	4,20	4,11	Toteutuu osittain 
Sairauspoissaolot %	%	5,90	5,60	5,67	Toteutuu osittain 
Ympäristövastuuseen liittyvät tavoitteet					
SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	Kokonaisbiojätteen määrä grammaa/ruokailija	51,0	49,5	43	Toteutuu täysin 
SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus) LUKEN ruokatuotannon hiilijalanjäljen mittari	LUKEN ruokatuotannon hiilijalanjäljen mittarin käyttöönotto vuoden 2024 aikana		Käyttöönotto vuoden 2024 aikana	Käyttöönotto 2025	Ei toteudu lainkaan 
SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista (ympäristövastuullisuus)	Aiheutetut CO2 päästöt (t) / tuotantoauto	0,50	0,50	0,53	Toteutuu täysin 
SDG-tavoite 3. Terveystä ja hyvinvointia (sosiaalinen vastuullisuus)	eNPS (työntekijöiden nettosuositteluindeksi)	11	8	8	Toteutuu täysin 
SDG-tavoite 8. Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua (hyvä hallintotapa ja organisaation johtaminen)	Henkilöstön ammatillisen kehittymisen lisäkoulutukset vuodessa (kpl määrä)		90	285	Toteutuu täysin 

Mercuria kauppaoppilaitos Oy

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vuosi 2024 oli ensimmäinen yhtiön uudella strategiakaudella. Yhtiön saavuttamat toiminnan tulokset pysyivät korkealla tasolla ja osin jopa parantuivat. Erityisen ilahduttavaa oli opiskelijatytyväisyyden lisääntyminen lukuisten yhteisöllisyystoimenpiteiden tuloksena. Kevään 2024 yhteishaussa tehtiin myös ennätys, kun ensisijaisia hakijoita oli 270 ja aloituspaikkoja 192.

Liiketoiminnan perustutkinnon perusteet uudistuivat 1.8.2024. Uudet perusteet vastaavat paremmin nykyisiin työelämän tarpeisiin. Mercuriassa suoritettiin yhteensä 412 tutkintoa vuonna 2024. Eniten suoritettiin Liiketoiminnan perustutkintoja, yhteensä 247. Toiseksi eniten suoritettiin Lähiesihenkilötyön ammattitutkintoja, yhteensä 90. Kaksoistutkintojen suosio on kasvanut ennätyslukemiin, kun syksyllä 2024 aloittaneista oppivelvollisista peräti 60 % aloitti sekä ammatilliset opinnot että lukio-opinnot. Mercurian kaksoistutkintomalli on erittäin opiskelijalähtöinen. Lukio-opinnot järjestään lukujärjestyksen mukaisesti Mercurian tiloissa. Onnistumisesta kertoo myös se, että Vantaan ammatillisissa oppilaitoksissa kaksoistutkinnon suorittaneista yli 90 % tulee Mercuriasta.

Maan hallitus kohdisti 120 miljoonan euron leikkaukset ammatilliseen aikuiskoulutukseen vuodelle 2025. Joulukuussa 2024 OKM:n antamassa suorituspäätöksessä yhtiön valtionosuusrahoitus väheni vuodelle 2025 noin 350 000 euroa. Opiskelijavuosissa vähennys oli yhteensä 46 vuotta. Eduskunnassa on käsiteltävänä myös rahoituslain uudistus, jossa mm. eri alojen rahoituskertoimia esitetään muutettaviksi. Mikäli liiketoiminnan alan tutkintojen kustannuskerroin alenee merkittävästi, se tulee heikentämään yhtiön tulokertymää. Lisäksi rahoituslaissa käynnistetään toiminnanohjauksen kokeilu, johon valitaan yhteensä 40 koulutuksen järjestäjää. Kokeilu kestää kahdeksan vuotta. Myös oppimisen tukeen tulee suuria muutoksia, kun erityisen tuen päätöksen saaneiden opiskelijoiden nykymuotoinen tukeminen loppuu.

Yhtiön sijaintitontin nykyinen maanvuokrasopimus on voimassa vuoteen 2033 saakka. Yhtiön päivitettyjen omistajapoliittisten linjausten mukaan yhtiön on selvitettävä tulevia sijoittumismahdollisuuksiaan toiminnan kehittämisen sekä tulevaisuuden tarpeiden näkökulmasta. Yhtiön on osana tätä arvioitava myös mahdollisuudet saavuttaa synergioita opetustoiminnassa sekä tilaratkaisuissa sijoittumalla Metropolian lähistölle Myyrmäkeen. Nykyinen toimintamalli, jossa yhtiön omistamassa koulurakennuksessa toimii myös kaksi lukiota, on yhtiön kannalta kustannustehokas. Yhtiön velattomuus ja vuokratulot tasapainottavat taloutta, millä on erityisen suuri merkitys nyt, kun valtionosuusrahoitus on vähentymässä.

Tuloskehitys ja investoinnit

Yhtiön liikevaihto jatkoi kasvua edellisen vuoden tavoin. Merkittävin syy liikevaihdon kasvuun oli valtionosuusrahoituksen lisääntyminen. Yhtiölle myönnettiin vuodelle 2024 varsinaisessa suorituspäätöksessä valtionosuusrahoitusta 870 opiskelijavuoden perusteella. Tämän lisäksi Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi ylitetyistä vuosista lisärahoitusta yhden opiskelijavuoden, joka vastasi 5 459 euroa. Opiskelijavuosien ylitys oli reilusti saatua rahoitusta suurempi. Rahoitus kasvoi vuodesta 2023 noin 9 %. myös liiketoiminnan muut tuotot nousivat edellisestä vuodesta. Muiden tulojen kasvu selittyy apurahojen tuloutuksen kausittaisella vaihtelulla.

Myös kustannukset ovat nousseet vuodesta 2023. Yhtiön maksamat palkat ja palkkiot kasvoivat noin 6 %. Tähän ovat vaikuttaneet sekä henkilöstömäärän kasvu, että vuoden aikana tehdyt palkkojen indeksikorotukset. Liiketoiminnan muut kulut nousivat edellisestä vuodesta noin 480 000 eurolla (+15 %). Kulut ovat kasvaneet tasaisesti kaikissa kululuokissa. Muut kulut ovat nousseet tuloja nopeammin ja tilannetta tulee seurata tulevaisuudessa erityisesti, mikäli rahoitus edelleen laskee vuoden 2025 tasosta.

Yhtiön taloudellinen tulos säilyi merkittävästi ylijäämäisenä. Tilikauden 1.1.2024-31.12.2024 tulos oli 1 033 394 euroa. Budjetoitu tulos ylitettiin noin 200 000 eurolla.

Vuodelle 2024 suunniteltiin noin 700 000 euron investointiohjelma. Vuoden 2023 aikana toteutettu aurinkovoimalahanke valmistui alkuvuodesta 2024 ja on tuottanut jo yli 90 MWh sähköenergiaa kiinteistön käyttöön. Tämä vastaa noin 15 % koko Mercuria-talon sähkön kulutuksesta. Kesän aikana toteutettiin Mercuria-talon opiskelijaravintolan kunnostushanke, jonka yhteydessä uusittiin ikääntyneet tarjoilulinjastot sekä lisättiin ravintolan asiakaspaikkojen määrää sekä yleistä viihtyvyyttä. Uudistuksella helpotetaan lisääntyneen opiskelijamäärän tuomia ruuhkahuippuja. Ravintolamuutoksen lisäksi toteutettiin luokkien korjauksia edellisen vuoden malliin. Kesälle suunniteltu pysäköintialueiden asfaltointikorjaus toteutettiin hieman aikataulusta myöhässä lokakuussa. Investointeja aktivoitiin taseeseen yhteensä 829 808 euroa sisältäen vuodelle 2023 budjetoidun aurinkovoimalan kustannukset. Yhtiön maksuvalmius ja vakavaraisuus ovat säilyneet erinomaisella tasolla.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2024	TP 2024
Liikevaihto	9 354	9 489
Liikevoitto	680	759
Tilikauden tulos	846	1 033
Taseen loppusumma	22 700	23 250
Henkilöstön lkm	63	66
Bruttoinvestoinnit	700	830
Quick ratio	11	13
Omavaraisuusaste	95	96
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0
Leasingvastuut	250	318

*Tunnusluvut perustuvat alustaviin tietoihin, eikä ne ole tilintarkastettuja.

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Ammatilliseen koulutukseen kohdistuvien valtionosuusrahoitusleikkausten rinnalla valmistellaan ammatillisen koulutuksen uutta rahoitusjärjestelmää. Uudessa rahoitusmallissa perusrahoituksen määrää tulitisiin laskemaan ja vastaavasti suoritus- ja vaikuttavuusrahoituksen osuudet nousisivat. Uudistukset ovat pääosin kannatettavia, mutta malliin liittyy vielä useita epävarmuustekijöitä, jotka saattavat vaikuttaa myös Mercurian rahoitustilanteeseen negatiivisesti. Tarkempia simulaatiolaskelmia uudesta rahoitusmallista on luvattu kevääksi 2025.

Suuri opiskelijamäärä antaa kuitenkin hyvät toimintaedellytyksen myös vuodelle 2025. Edelleen kasvanut kaksoistutkintojen suosio merkitsee todennäköisesti myös motivoituneita ja opintoihin sitoutuneita opiskelijoita.

Omistajapoliittisten linjausten toteutumisen arviointi

Omistajapoliittisissa linjauksissa omistuksellaan Mercuriasta Vantaan kaupunki haluaa varmistaa erityisesti kaupan alan perus- ammatti- ja erikoisammattitutkintokoulutuksen palvelut Vantaalla. Tämä on toteutettava hyvässä yhteistyössä erityisesti Martinlaakson lukion ja Vantaan aikuislukion kanssa. Vantaan aikuislukio on Mercurialle strategisesti erittäin tärkeä kumppani. Kaksoistutkintokoulutus järjestetään kiinteässä yhteistyössä aikuislukion henkilöstön kanssa Mercuria-talon tiloissa. Tulokset ovat maan huipputasoa. Yhteistyö Martinlaakson lukion kanssa on joustavaa ja yhteiskäyttötilat tuovat kustannustehokkuutta.

Linjauksissa edellytetään yhtiötä selvittämään tulevia sijoittumisvaihtoehtoja tontin vuokrasopimuksen päättyessä 2033. Selvitystyö on käynnissä. Samanaikaisesti yhtiö selvittää myös Martinlaakson koulurakennuksen tulevia korjaustarpeita sekä tontin vuokrasopimuksen jatkoedellytyksiä.

Yhtiölle on asetettu tavoitteeksi varautua ammatilliseen koulutukseen kohdistuviin muutoksiin lainsäädännössä ja rahoitusjärjestelmässä ylläpitämällä hyvää taloudellista asemaa. Yhtiön talouden tulokset ovat pysyneet erinomaisella tasolla ja ensimmäisen vaiheen rahoitusleikkaukset eivät aiheuta välittömiä sopeuttamistarpeita. Kustannusten nousu on pidettävä kuitenkin kurissa.

Omistajapolitiisissa linjauksissa yhtiön ydintehtäväksi mainitaan opiskelijoiden kouluttaminen osaviksi ja työllistyviksi ammatilaisiksi. Tavoitteisiin yhtiö tähtää päivitetyn strategian avulla. Yhtiön nykyinen strategiakausi on voimassa vuoteen 2027 asti. Strategisten painopisteiden alle on rakennettu osahankkeita, joiden avulla haluttua suuntaa viedään eteenpäin. Osahankkeilla varmistetaan esimerkiksi monipuolinen pedagogiikka ja oppimisympäristöt, työllistyminen, henkilöstön hyvinvointi jne. Strategiaa otetaan huomioon myös vastuullisuus, digitalisuus ja monikulttuurisuus läpileikkaavina teemoina. Vastuullisuuden toimenpiteitä ohjaa lisäksi erillinen vastuullisuussuunnitelma, joka on voimassa strategiakausittain. Yhtiön johto arvioi strategian onnistumista vuosittain seuraamalla mm. opiskelijoiden työllistymistä ja jatko-opintoihin siirtymistä sekä muita avainmittareita.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Tavoitetaso 2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2024	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Nettotulos, Euroa Tulokseen vaikuttavat valtionrahoituksen mahdolliset maksu- rusteiden muutokset ja maksuaikataulu	1 062 530	300 000	1 033 394	Toteutuu täysin 
Rakennuksen PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla huomioiden rakennuksen tuleva käyttöikä	Toteutusaste %	100	100	100	Toteutuu täysin 
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Tavoitteelliset opiskelija-vuodet	kpl	855 + 16 lisäsuoritepäätöksellä	860	870 + 1 lisäsuoritepäätöksellä	Toteutuu täysin 
Opiskelijapalaute (amis-palaute, päätöksely)	nps-indeksi	67	58	66	Toteutuu täysin 
Työelämäpalaute työpaikkaohjaajakysely	Tyytyväisyys 1–5	4,4	4,2	4,5	Toteutuu täysin 
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstön työfiilis	Tyytyväisyys 1–5	4,2	4,1	4,1	Toteutuu täysin 

Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
SDG-tavoite 4 "Hyvä koulutus"	Opiskelijapalaute, (amispalaute) tyytyväisyys koulutukseen, kokonaisarvosana 1–5		4,4	4,6	Toteutuu täysin 
SDG-tavoite 3 "Terveysttä ja hyvinvointia"	Vuotuinen opiskelijakysely, keskiarvo osiosta ilmapiiri ja hyvinvointi 1–5		4,2	4,3	Toteutuu täysin 
SDG-tavoite 5 "Sukupuolten tasa-arvo"	Vuotuinen opiskelijakysely, tasa-arvoa koskeva kysymys 1–5		4,1	4,4	Toteutuu täysin 
SDG-tavoite 12 "Vastuullista kuluttamista"	Mittari kehitteillä hiilijalanjäljen laskennan yhteydessä (VASKI-HANKE: Vastuullinen ja kestävä ammatillinen koulutus)		Mittari tulossa	Hiilijalanjäljen laskentamittarin kehitystyö jatkuu. Tavoitteena on vakiintunut laskentatapa vuoteen 2030 mennessä.	Toteutuu osittain 

1.6.5 Kiinteistöyhtiöiden tavoitteiden toteutuminen

Kiinteistöyhtiöille asetettiin tavoitteiksi kiinteistöjen ylläpitokustannusten hillitseminen siten, että ylläpitokustannusten suhteellinen nousu on pienempi kuin Tilastokeskuksen julkaiseman kiinteistön ylläpidon kustannusten vertailuindeksin muutos. Tilastokeskuksen mukaan, kiinteistön ylläpidon kustannukset nousivat 0,1 % vuoden 2024 kolmannella neljänneksellä vuoden 2023 vastaavasta ajanjaksosta. Kiinteistön ylläpidon kulueristä eniten kasvoivat jätehuollon kustannukset 5,3 %. Sähkön kustannukset laskivat 13,3 %. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksistä 2021=100. Raportointihetkellä ei ollut vielä tiedossa indeksin kehitystä koko vuoden osalta. Verratessa kiinteistöyhtiöiden ylläpitokustannusten kehitystä viimeisimpään julkistettuun tietoon kuudessa kiinteistöyhtiössä ei saavutettu tavoitetta eli ylläpidon kustannukset nousivat indeksiä enemmän.

Toiseksi kiinteistöyhtiöiden yhteiseksi tavoitteeksi asetettiin PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennuksen käyttöiän huomioiminen PTS:ssa. yhtiöitä lukuun ottamatta kaikki yhtiöt saavuttivat kyseisen tavoitteen.

Kolmantena tavoitteena oli sähköautojen latausinfraan käyttötarpeen kartoitus niissä yhtiöissä, joissa se oli vuonna 2023 tehdyn kartoituksen mukaan järkevää. Elinkaaren loppuvaiheessa oleville kiinteistöyhtiöille on asetettu oma soveltuva vastuullisuustavoite seuraavista: Kiertotalouden edistäminen kestävän purkamisen elementein: purkumateriaalien uudelleenkäyttö ja kierrättäminen; Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta; Rakennuksen elinkaaren loppuajan PTS:n toteuttaminen resurssiviisaalla tavalla. Tietyissä kiinteistöyhtiöissä sähköautojen latausinfraan toteuttaminen ei ole tehdyn kartoituksen mukaan järkevää, vaikka ne eivät ole elinkaaren loppuvaiheessa. Niiden kiinteistöyhtiöiden toiminnassa vastuullisuustavoite huomioidaan hiilineutraalin ja resurssiviisaan PTS:n avulla.

Tavoitteiden toteutuminen	Ylläpidon kustannusten hillitseminen	PTS:n mukaisen vuosittaisen toimenpiteiden toteuttaminen	Sähköautojen latausinfraan toteutus	Selite
K Oy Tiedepuisto 100 %	Ei asetettu	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Yhtiölle asetetut tavoitteet toteutuvat. Yhtiössä jatketaan ylläpitoon liittyviä korjaushankkeita, jotka toteutetaan tulorahoituksella.
K Oy Tikkurilan Terveysasema 62,2/73,8 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu	Muut tavoitteet: Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta: Toteutuu osittain  Kiinteistön kaavoitusprosessi edellyttää rakennushistoriaselvityksen tekemistä. Tarjoukset olemassa.
Ratakujan Pysäköinti Oy 100 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Muut tavoitteet: Kestävä ja vastuullinen taloudenhoidon: Voitollisen tuloksen saavuttaminen viimeistään suunnitelmakauden loppuun mennessä: Ei toteudu lainkaan  Yhtiö ei saavuta voitollista tulosta tilikaudella 2024.
K Oy Korson Toimistokeskus 77,1 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu.	Ylläpitokustannukset ylittivät tavoitteen, sillä kuluvan vuoden aikana tehtiin enemmän huolto- ja korjaustöitä kuin vuonna 2023. Näistä esimerkkinä ilmanvaihdon huolto ja säätötyöt.
K Oy Lehdokkitien Viirastotalo 85/100 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu	Muut tavoitteet: Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta: Ei toteudu lainkaan  Kiinteistön kaavoitusprosessi edellyttää rakennushistoriallista selvitystä. RHS tehdään vuonna 2025.
As Oy Vant. Katriinanrinne 100 %	Toteutuu täysin 	Ei toteudu lainkaan 	Ei asetettu	Yhtiön ylläpitokustannukset toteutuivat tavoitteen mukaisesti, mutta budjettivarausta kylpyhuone-remontteihin ei käytetty, sillä yhtiön kassatilanne ei sitä mahdollistanut.
Korson Pienteollisuustalo Oy 83,1 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu	Ylläpitokustannukset toteutuivat edellisvuotta n. 30 t eur alempana, johtuen alemmista käytön ja huollon kustannuksista sekä korjauskustannuksista. Muut tavoitteet: Rakennuksen elinkaaren loppuajan toteuttaminen resurssivisaalla tavalla: Toteutui täysin 

Tavoitteiden toteutuminen	Ylläpidon kustannusten hallitseminen	PTS:n mukaisen vuosittaisen toimenpiteiden toteuttaminen	Sähköautojen latausinfraan toteutus	Selite
Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy 100 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Syynä yhtiön kiinteistön hoitokulujen kasvuun on erityisesti nosto-oveen törmäyksestä, ulko-ovien murroista ja sprinkleriputkivuodon takia kasvaneet ennakointimattomat korjauskulut (noin 33.000 euroa). Lisäksi talouspalveluiden kustannukset kasvoivat aiemmasta vuodesta. Muut tavoitteet: Kestävä ja vastuullinen taloudenpito: Voitollisen tuloksen saavuttaminen viimeistään 2024 loppuun mennessä: Ei toteudu lainkaan 
K Oy Vantaan Helikopteritukikohta 100 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Ei toteudu lainkaan 	Ylläpitokustannukset toteutuivat 14 t eur alempana edellisvuoteen nähden. Sähköautojen latausinfraan toteuttamisen suunnittelu on kesken.
K Oy Vantaan Maakotikantie 10 33,1/88,3 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu	Yhtiön ylläpitokustannukset toteutuivat 6 t eur edellisvuotta korkeampana.
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy 52,4 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu	Ylläpitokustannusten osalta tavoite ei toteutunut, sillä yhtiössä tehdään kustannuksia aiheuttavia remontteja. Yhtiön rakennuksen on tarkoitus säilyä toistaiseksi, mutta on huomioitava, että rakennuksen tekniikka ikääntyy, joka aiheuttaa kustannuspaineita tulevaisuudessa.
Ruukkukujan Autopaikat Oy 87,2/88,3 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu	Ylläpidon kustannukset nousivat mm. ulkoalueiden hoidon ja lämmön osalta, joka vaikutti tavoitteiden toteutumiseen.
Hakopolun Liikekiinteistö Oy 88,44 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu	Muut tavoitteet: Rakennuksen elinkaaren loppuajan toteuttaminen resurssivisaalla tavalla: Toteutui täysin 
K Oy Hakucenter 59,2 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Ei asetettu	Muut tavoitteet: Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen: Toteutui täysin  Selvitys asemakaavamuutoksesta käynnissä.

1.6.6 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin strategian mukaan omistusten kokonaisuutta arvioidaan jatkossa siten, että se on kaupungin palvelutuotantoa tukeva. Yhteisökohtaiset vaikutukset kartoitettiin vuonna 2022 aikana laatimalla suunnitelma konserniomistusten kokonaisuudesta ja toimenpiteistä kuhunkin konserniyhtiöön liittyen. Suunnitelma ohjaa ohjeellisesti konsernirakenteen kehittämistä ja sen mukaiset toimenpiteet toteutetaan strategiakauden aikana. Vuonna 2025 konserniomistusten kokonaissuunnitelma päivitetään.

Vantaan kaupunkikonsernin rakenteen tarkastelua ja organisointia tullaan edelleenkin jatkamaan. Tavoitteena on toimintojen keskittämisen myötä tytäryhtiöiden lukumäärän vähentäminen. Uusia yhtiöitä perustetaan vain, jos perustettavan yhtiön toimintaa ei voida keskittää jo olemassa oleviin yhtiöihin tai on jokin muu perusteltu syy yhtiön perustamiselle tai jakamiselle. Hyvinvointialueen käytössä olevat kiinteistöt yhtiöitetään sekä erikseen linjatut kohteet myydään vuosien 2025–2026 aikana. Myynnit edellyttävät, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue tekee pitkän vuokrasopimuksen kohteisiin.

1.6.7 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Lisäksi konsernivalvonnalla tarkoitetaan konserniohjeen noudattamisen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden seuranta.

Ohjeiden anto kunnan edustajille kaupunkikonsernin yhtiöissä

Konsernijaosto antoi vuonna 2024 menettelyohjeita kaupunkikonsernin yhtiöiden ja muiden yhteisöjen yhtiökokouksissa sekä kuntayhtymien ylimmissä päättävissä toimielimissä päätettävistä asioista. Lisäksi kaupunginjohtaja ja henkilöstö- ja konsernijohtaja / konsernipalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättivät kiireellisissä tapauksissa menettelyohjeen antamisesta ja kaupungin edustajan määräämisestä yhteisöjen kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava.

Menettelyohjeita annettiin mm. yhtiöjärjestysten ja toimintasääntöjen muuttamisesta, yhtiö- ja omistusjärjestelyistä, taloussuunnitelmien hyväksymisestä, tilinpäätösten vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä sekä yhtiövastikkeista, edustajavalinnoista ja palkkioista.

Lisäksi konsernijaosto antoi tilikauden aikana kaksi konserniohjeen mukaista ennakkosuostumusta tytäryhtiöilleen. Ennakkosuostumus annettiin VAV Yhtymä Oy:lle tytäryhtiön perustamista varten sekä VAV Yhtymä Oy:n toimenpiteelle sulauttaa As Oy Vantaan Sepänpuisto osaksi VAV Yhtymä Oy:tä. Mikäli toimenpide on hyväksytty kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen tai konsernijaoston jo tekemällä päätöksellä, ei konserniyhtiön tarvitse hyväksyä erillistä ennakkosuostumusta.

Ennakkosuostumuksia on annettu myös kaupunginjohtajan toimesta. Kaupunginjohtaja on antanut suostumuksen Tikkuparkki Oy:n, Ratakujan Pysäköinti Oy:n ja VTK Kiinteistöt Oy:n toimitusjohtajien valinnoissa. Lisäksi kaupunginjohtaja on antanut ennakkosuostumuksen Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n toimitusjohtajasopimuksen pidentämiseksi.

Kaupunginhallitus teki vuonna 2024 konserniyhtiöihin liittyviä päätöksiä koskien mm. osakekauppoja. Lisäksi konsernijaosto antoi lausuntoja kuntayhtymien talous- ja toiminta suunnitelmaluonnoksista.

Tytäryhteisöjen toiminnan ohjeistus ja taloudellisen aseman seuranta

Tytäryhteisöjen seuranta toteutettiin vuonna 2024 siten, että yhteisöt raportoivat toiminnastaan, taloudestaan ja tavoitteiden toteutumisen näkymistään vuosikolmansittain. Sen lisäksi tytäryhtiöt antoivat

selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä: suuret yhtiöt puolivuositain ja kiinteistöyhtiöt kerran vuodessa vuoden lopussa. palvelualue teki tytäryhtiöiden osavuositiedon perusteella konsernitiedon tiedoksi konsernijaostolle.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan osalta konsernityhtiöiden selonteot toimitettiin kaupungin riskienhallinnan asiantuntijalle edelleen analysoitavaksi. Vantaan kaupungin konsernijaosto päätti 7.12.2021 § 4 konsernijaoston ja konserniohjauksen toiminnan kehittämisestä. Yksi päätetyistä kehittämiskohteista on konsernityhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuudesta raportointi konsernijaostolle. Yhtiöille toimitetulla itsearviointikyselyllä selvitettiin kolmatta kertaa vuonna 2024 Vantaan konsernityhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa. Kyselyn perusteella tytäryhteisöjä ohjataan kehittämään sisäisen valvonnan järjestämistä.

Kunkin tytäryhteisön kanssa käytiin omistajaohjauskeskustelu, jolla varmistettiin omistajanäkökulman välittyminen tytäryhteisön toimintaan osana konserniohjausta ja -valvontaa. Omistajaohjauskeskustelujen tavoitteena on myös saavuttaa luottamuksellinen ja keskusteleva yhteys kaupungin ja tytäryhteisön välillä. Merkittävimmät yhteisöt saapuivat kutsusta myös konsernijaoston kokouksiin selostamaan yhteisöjen toimintaa, taloutta ja tavoitteiden saavuttamisen tilannetta.

Tytäryhteisöille tiedotettiin ajankohtaisista konserniohjaukseen liittyvistä asioista säännöllisin väliajoin ja lisäksi niille pidettiin tilikauden aikana kaksi webinaarikoulutusta, joiden aiheina olivat rahoitus ja sopimushallinta.

Keskitettyjen konsernipalveluiden käyttö

Vantaan kaupunki tuottaa tytäryhtiöilleen tukipalveluita pääasiassa hankintoihin, tietohallintoon ja talouspalveluihin liittyen. Jokaisella tytäryhtiöllä on tukipalvelusopimus kaupungin kanssa, joka kattaa kaikki kaupungin yhtiölle tarjoamat tukipalvelut. Kaupungissa on käytössä konsernitilijärjestelmä, johon tytäryhteisöjä voidaan konsernijaoston päätöksellä liittää.

Riskienhallintajärjestelmien ja sisäisen valvonnan toimivuus tytäryhteisöissä

Hallintosäännön 3 luvun 1 § mukaan konsernijohto ja elinvoiman toimiala huolehtii konserniohjauksesta ja valvonnasta. Vantaan kaupungin ja tytäryhteisöjen riskienhallinta järjestetään noudattaen yhtenäistä riskienhallintapolitiikkaa. Toimialat ja tytäryhteisöt raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskienhallinnan järjestelyistään osana talouden seurantaa ja raportointia noudattaen Vantaan kaupunginvaltuuston hyväksymää (19.8.2024) ohjetta riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteista Vantaan kaupunkikonsernissa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 22.1.2018 § 15 kaupunkikonsernin vakuutuspolitiikan, joka astui voimaan 1.2.2018. Vakuutuspolitiikan tavoitteena on ohjata vakuuttamista keskitetysti ja varmistaa, että vakuuttaminen toimii kassavirtaa ja tulosta tasoittavana keinona vahingon tapahduttua. Vantaan kaupunki käyttää vakuutusmeklaria vakuutusten kilpailuttamisessa, hankinnassa ja hoidossa. Vakuutusmeklari toimii vakuutusyhtiöstä riippumattomana asiakkaan valtuuttamana edustajana vakuutus- ja vahinkoasioissa ja asiakasta avustavana asiantuntijana. Vantaan kaupungin ja kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden (pl. Vantaan Energia Oy) vakuutukset on kilpailutettu vuoden 2024 aikana. Kilpailutuksen perusteella hankitut uudet vakuutussopimukset ovat voimassa 1.1.2025 alkaen.

Sisäinen valvonta on osa hyvän johtamisen ja hallinnon periaatetta. Yhteisön hallituksen tehtävänä on järjestää yhteisön sisäinen valvonta tarkoituksenmukaisella ja toimivalla tavalla. Tytäryhtiöissä sisäisestä valvonnasta vastaavat yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja. Kaupungin sisäisellä tarkastuksella on oikeus kaupunginjohtajan toimeksiannon mukaisesti tarkastaa tytäryhteisöjen toimintaa. Sisäinen tarkastus suorittaa työohjelmansa tai erillispäätöksen mukaisia tarkastuksia sekä raportoi havainnoista ja johtopäätöksistä konsernijohtolle. Tarkastusta varten tytäryhteisöjen tulee antaa tarpeelliset tiedot ja avustaa tietojen saamisessa.

1.6.8 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
Toimintatuotot	767,9	780,6	1 195,6
Toimintakulut	- 1 291,3	- 1 254,9	- 2 389,7
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	7,6	8,4	9,5
Toimintakate	- 515,8	- 465,9	- 1 184,5
Verotulot	578,6	634,3	1 199,2
Valtionosuudet	187,7	187,5	295,0
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	21,8	16,4	10,5
Muut rahoitustuotot	3,8	5,7	5,1
Korkokulut	- 61,0	- 46,4	- 20,2
Muut rahoituskulut	4,0	1,1	46,5
Vuosikate	219,0	330,4	258,6
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	- 222,2	- 217,2	- 218,9
Omistuksen eliminointierot	- 0,4	- 0,2	0,0
Arvonalentumiset	- 0,5	- 1,6	- 2,0
Satunnaiset erät	- 3,4	0,0	0,0
Tilikauden tulos	- 7,6	111,5	37,7
Tilinpäätössirrot	- 2,4	- 2,4	- 1,2
Tilikauden verot	- 9,0	- 13,5	- 8,7
Laskennalliset verot	- 0,9	- 3,0	- 3,7
Vähemmistöosuudet	- 18,4	- 17,3	- 0,2
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 38,3	75,2	23,9

Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2024	2023	2022
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	59,5	62,2	50,0
Vuosikate/ poistot, %	98,3	151,0	117,0
Vuosikate, euroa/ asukas	871,6	1 335,5	1 064,9
Asukasmäärä	251 269	247 443	242 819

Konsernin rahoituslaskelma	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	219,0	330,4	258,6
Satunnaiset erät	-3,4	0,0	0,0
Tilikauden verot	- 9,0	- 13,5	- 8,7
Tulorahoituksen korjauserät	- 13,2	- 9,6	- 11,4
Investointien rahavirta			
Investointimenot	- 579,0	- 420,5	- 428,2
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2,4	4,6	7,1
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	195,4	110,5	203,1
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 188,0	2,1	20,5
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	- 0,3	0,1	0,3
Antolainasaamisten vähennys	5,3	3,3	2,6
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	528,5	199,6	78,3
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 224,4	- 241,7	- 159,8
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 86,1	- 50,7	194,1
Oman pääoman muutokset	- 6,4	- 8,9	- 7,7
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiant. varojen ja pääomien muutokset	0,2	1,0	1,2
Vaihto-omaisuuden muutos	- 6,5	7,7	17,9
Saamisten muutokset	32,8	143,2	99,6
Korottomien velkojen muutos	24,7	- 114,4	20,8
Rahoituksen rahavirta	267,8	- 62,8	9,2
Rahavarojen muutos	79,8	- 60,7	29,7
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	277,9	198,1	280,4
Rahavarat 1.1.	198,1	280,4	250,7

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2024	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. milj. €	- 164,0	- 39,7	- 84,9
Investointien tulorahoitus, %	38,0	79,5	61,4
Lainanhoitokate	1,0	1,3	1,5
Laskennallinen lainanhoitokate	4,6	1,3	1,0
Kassan riittävyys, pv	46,9	36,6	33,5

Konsernitase	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	3 749,4	3 582,7	3 689,7
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>	28,7	35,4	55,0
Aineettomat oikeudet	8,5	7,7	6,1
Muut pitkävaikuttiset menot	19,0	26,2	47,6
Ennakkomaksut	1,3	1,5	1,2
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>	3 314,5	3 143,3	3 224,5
Maa- ja vesialueet	460,8	441,4	431,4
Rakennukset	1 400,6	1 445,4	1 531,6
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 009,6	1 000,2	970,7
Koneet ja kalusto	94,6	95,4	111,9
Muut aineelliset hyödykkeet	6,1	7,1	8,1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	342,8	153,8	170,7
<i>Sijoitukset</i>	406,1	404,0	410,2
Tytäryhtiöosakkeet	0,7	0,0	0,0
Osakkuusyhteisöosuudet	104,3	101,0	108,8
Muut osakkeet ja osuudet	119,8	116,7	111,6
Muut lainasaamiset	176,7	181,8	184,2
Muut saamiset	4,6	4,5	5,5
Toimeksiantojen varat	3,0	3,7	2,9
Vaihtuvat vastaavat	434,1	381,8	653,7
Vaihto-omaisuus	31,4	24,9	38,4
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset	2,4	3,3	15,1
Lyhytaikaiset saamiset	122,5	155,6	319,7
Rahoitusarvopaperit	19,6	33,2	37,9
Rahat ja pankkisaamiset	258,3	164,9	242,5
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 186,5	3 968,1	4 346,3

Konsernitase	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	1 390,2	1 424,8	1 380,6
Peruspääoma	318,0	318,0	349,1
Muut omat rahastot	161,2	159,0	160,2
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	949,3	872,5	847,4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 38,3	75,2	23,9
Vähemmistöosuudet	163,1	153,2	143,2
Pakolliset varaukset	23,2	22,2	30,3
Eläkevaraukset	0,1	0,1	0,2
Muut pakolliset varaukset	23,2	22,1	30,1
Toimeksiantojen pääomat	3,7	4,1	4,3
Vieras pääoma	2 606,3	2 363,9	2 787,8
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	1 940,6	1 565,2	1 717,0
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	220,8	218,6	211,9
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	160,4	317,8	371,3
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	284,5	262,3	487,6
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 186,5	3 968,1	4 346,3

Konsernitaseen tunnusluvut	2024	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	37,2	40,0	35,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	168,8	145,9	101,9
Kertynyt yli-/ alijäämä, milj. €	911,0	947,8	871,3
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/ asukas	3 625,5	3 830,2	3 588,4
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	2 101,0	1 883,0	2 088,3
Konsernin lainakanta 31.12., €/ asukas	8 361,6	7 609,8	8 600,2
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., milj. €	2 417,8	2 261,2	2 514,1
Lainat ja vuokravastuut, €/ asukas	9 622,4	9 138,4	10 353,8
Konsernin lainasaamiset 31.12., milj. €	176,7	181,8	184,2
Asukasmäärä	251 269	247 443	242 819

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely

Vantaan kaupungin tilikauden 2024 tulos ennen varausten ja rahastojen muutosta on -58 792 640,39 euroa alijäämäinen. Tulokseen sisältyvät kaupungin rahastojen tulokset, jotka käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa kirjanpidoissa.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden 2024 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Vantaan kaupungin kiinteistörahaston ylijäämä 2 907 086,12 euroa kirjataan rahaston liisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.
- Vahinkorahaston alijäämä 446 337,31 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.

Tilikauden tuloksen käsittelyn jälkeen:

- Kaupunginhallitus esittää, että Vantaan kaupungin tilikauden alijäämä 61 253 389,20 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Vuodelle 2024 valtuusto asetti sitovia tavoitteita yhteensä 45 kappaletta. Tavoitteista 11 toteutui täysin, 28 osittain ja 6 ei lainkaan.

Yleisen taloustilanteen heikko kehitys ja asuntorakentamisen seisahtumisen kuntatalousvaikutukset vaikuttavat kaupungin talouteen siten, että tuottavuus- ja kasvuohjelman tavoitteisiin ei päästä vuosien 2024 ja 2025 osalta. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä vuosikate oli 59 milj. euroa. Toimintakate heikkeni 11,1 prosenttia suhteessa talousarvioon 2023.

Maankäytön nettotulot olivat noin 15,9 milj. euroa (2023: n. 16,4 milj. euroa). Vuonna 2024 asuntoja on valmistunut 901 kpl (v. 2023: 3115). Pientaloasuntoja valmistui 178 kpl (v. 2023 452).

Luonnon monimuotoisuutta on edistetty resurssiviisauden tiekartan monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla. Kaukolämmön päästöt ovat jääneet tavoitteesta ja ne ovat kasvaneet vuodesta 2020 (noin 25 %). Ne laskivat kuitenkin edelliseen vuoteen verrattuna. Sähkön päästöt ovat alentuneet huomattavasti (lähes 30 %). Myös liikenteen päästöt ovat laskeneet, (11 %), mutta eivät ole tavoitteessa (25 % laskua 2020–2023).

Joukkoliikenteen matkustajamäärä kasvoi edellisestä vuodesta nousijamäärän ollessa 146 406 nousua/arkipäivä (v. 2023: 133 218). Tämä on samalla kaikkien aikojen suurin nousijamäärä Vantaalla.

Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee. Keskustojen kehittämissuunnitelmien toteutusta on jatkettu. Seurannasta on vastannut kaupunkikeskustoille nimetyt seurantaryhmät, jotka ovat kokoon-tuneet vuoden aikana kolmesti.

Vantaan osallistuvan budjetoinnin äänestysprosentti koko kaupungin osalta oli 3,2. Äänestäjiä oli yhteensä 6 686. Saatujen ideoiden määrä oli 2 080, joista äänestykseen eteni 349. Näistä rahoituksen sai 66 hanketta, jotka on tarkoitus toteuttaa vuosien 2024 ja 2025 aikana. Vantaan osallistuvaan budjetoinnin eri vaiheisiin on osallistunut tähän mennessä noin 12 000 vantaalaista eli 5 prosentin tavoite on saavutettu.

Vantaan 50 -juhlavuoden tapahtumat toteutuivat suunnitellusti kaikilla suuralueilla. Asukkaiden kuulu-vuoden tunne Vantaaseen on osallisuuskyselyn mukaan 2024–25 vuodenvaihteessa 41,9 prosenttia. Jokaiselle suuralueelle on kartoitettu sopiva paikka ulkoilmatapahtumien järjestämiseen.

Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi verrattuna vuoden 2023 lopun tilanteeseen nähden. Pitkäaikais-työttömien määrä vuoden lopussa oli 6 539 (2023: 5 049). Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä oli vuoden lopussa 3 978 (2023: 3 580) ja vieraskielisten työttömien määrä 8 240 (2023: 7 232).

Perusopetuksen oppilaiden lukutaitoa arvioitiin Lukuseula-testillä (2. ja 7. lk): Tavoitteena oli, että tu-lokset ovat parantuneet neljä prosenttiyksikköä lähtötasosta. Lukuseulan tulokset olivat laskeneet 2. luokan osalta, mutta parantuneet 7.luokkalaisilla.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman tavoitteena vuosille 2023–2025 on alueiden ja asukkai-den hyvinvointierojen kaventaminen. Ohjelma on toteutunut enimmiltä osin vuoden 2024 aikana. Oh-jelman toimenpiteistä arviolta 13 toteutui täysin (n. 81 %) ja 3 toteutui osittain (19 %).

Sairauspoissaolot kokonaisuudessaan ja erityisesti mielenterveysperusteiset poissaolot vähenevät -tavoitteen osalta sairauspoissaoloissa (6,02 %) ei saavutettu tavoitetasoa (4,3 %), mielenterveyspe-rusteiset sairauspoissaolot (0,97 %) puolestaan vähenivät.

Sitovat tavoitteet TP 2024 (Tavoitteet, joilla on useampi mittari, mittarikohtainen arvio: TT: toteutui täysin, TO: toteutui osittain ja ET: ei toteutunut.)

Sitova tavoite vuodelle 2024	Mittari	Lähtötaso v:n 2022 loppu	Tavoitetaso 2024	Vastuushenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2024	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2024	Tavoitteen toteutuminen
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki							
Valtuustokauden tavoite 1. Varmistetaan pitkäjänteisesti taloudellisesti vahva kaupunki ja kaupunkikonserni							
1.1 Käyttötalouden menojen kehitys toteutuu hallitusti	Toimintakateen muutos-%	Toimintakate heikkeni 11,9 %	Talusarvion 2024 mukainen, -6,9 % vrt. TA 2023	Kaupunginjohtaja Raportointivastuu: Matti Ruusula	Valtuustokauden strategian, talusarvion 2024 sekä tuottavuus- ja kasvuhajonnan mukaiset kehittämistoimenpiteet.	Toimintakate heikkeni 11,1 % suhteessa TA 2023.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
1.2 Tuottavuus- ja kasvuhajonnan toteutuu suunnitellusti	Vuosikatteen toteutuminen kaupungin tuotosten osuutena	Vuosikate 123,6 milj. euroa	Vuoden 2024 vuosikate kaupungin tuotosten osuutena vähintään 110 milj. euroa vuorokauden 2024 vuosikate on vähintään 130 milj. euroa.	Kaupunginjohtaja Raportointivastuu: Matti Ruusula	Ohjelman toimenpiteitä toteutettiin osana vuoden 2024 käyttösuunnitelmaa. Ohjelma toimi vuoden 2025 talousarviovalmistelun pohjana.	Yleisen taloustilanteen heikko kehitys ja asuntorakentamisen väheneminen vaikuttavat kaupungin tuotteen siten, että tuottavuus- ja kasvuhajonnan tavoitteisiin ei päästä vuosien 2024 ja 2025 osalta. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä vuosikate oli 59 milj. euroa. Vuoden 2025 talousarviossa vuosikate on 70 milj. euroa.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
1.3 Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot vuodelle 2024 32,5 milj. euroa	Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luovutuskuntoon saattamisen kustannuksilla) + maanvuokratulot + maankäyttösopimuskorvaukset (vähennettynä maanhankintamenoilla)	Nettotulot yhteensä: 44,7 milj. euroa	Nettotulot yhteensä 32,5 miljoonaa euroa vuonna 2024. Arvioidut maanmyyntivoitot vuodelle 2024 ovat noin 24,5 milj. euroa, maanvuokratulot noin 6,6 milj. euroa ja maankäyttösopimuskorvaukset noin n. 13,5 milj. euroa.	Tero Anttila	Tuottajamuotoisia asuntotontteja luovutettiin vuokraamalla yksi kappale ja myymällä yksi kappale. Lisäksi vuokrattiin yksi erityispalvelutontin määräala. Jatkuessa haussa tontteja myytiin neljä kappaleta, joiden lisäksi myytiin 17 kpl omaksi lunastettavia vuokratontteja. Vuonna 2024 asuntotonttien myynteistä saadut voitot olivat noin 4,5 milj. euroa. Yritystontteja on vuoden 2024 aikana myyty 5 kpl ja vuokratuotto kaksitoista tonttia, joista toiseen siirtyi osto-optio. Maankäyttösopimuksia on saatu päätöksentekoon 8 kpl, ja sopimusten yhteenlaskettu sopimuskorvaussumma on noin 31 milj. euroa.	Maankäytön nettotulot mittarin laskentaperiaatteen mukaisesti olivat noin 15,9 milj. euroa. Maanmyyntivoittoja on saatu vuoden loppuun mennessä 11,7 milj. euroa ja maanvuokratuloja on toteutunut noin 8,46 milj. euroa. Maankäyttösopimuskorvaus on kertynyt noin 13,2 milj. euroa. Maanhankintoihin käytettiin noin 14,7 milj. euroa, ja tonttien luovutuskuntoon laittamiseen 2,77 milj. euroa.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.

1.4 Sote- ja Pela -kiinteistöjen, asunto-omaisuuden sekä ulkopaikkakunnilla sijaitsevien kiinteistöjen myynnit etenevät markkinatilanne huomioon ottaen	Tehdään kiinteistöjen myynnit taloudellisesti kannattavasti ja pääsääntöisesti myyntisuunnitelman mukaisesti.	Sote- ja Pela -myyntikoh- teiden pitkäaikaisista vuokrasopimuksista neuvotellaan edelleen Van- taan ja Keravan hyvin- vointialueen kanssa.	Sote- ja Pela -kiinteistöt on myyty. Ensimmäiset asuntokohteet ja vähin- tään kaksi ulkopaikka- kunnilla sijaitsevaa kiin- teistöä on myyty.	Tero Anttila	As Oy Sepänpuisto, 41 asuntoa, on myyty VAV Yhtymälle. Myyntiin va- pautuista noin 150 yksittäisestä asunnosta myytiin vuoden 2024 ai- kana yhteensä 11 asuntoa. Loppu- salkun myyntihinnan maksimoi- miseksi on tehty toimenpiteitä asun- tojen käyttöasteen nostamiseksi. Si- poon Mölandetin saaren kiinteis- töistä on myyty 3 kesällä 2024. Yksi on edelleen kaupungin omistuk- sessa. Kirkkonummen Vetokangas nimisestä tilasta on myyty Suomen valtiolle noin 149 ha määräraja luon- nonsuojelualueeksi. Tilasta noin 3 ha on yleiskaavan mukaista kyläkes- kuksen aluetta, joka on edelleen Vantaan omistuksessa.	As Oy Sepänpuisto, 41 asuntoa, on myyty VAV Yhtymälle. Myyntiin va- pautuista noin 150 yksittäisestä asunnosta myytiin vuoden 2024 ai- kana yhteensä 11 asuntoa. Loppu- salkun myyntihinnan maksimoi- miseksi on tehty toimenpiteitä asun- tojen käyttöasteen nostamiseksi. Si- poon Mölandetin saaren kiinteis- töistä on myyty 3 kesällä 2024. Yksi on edelleen kaupungin omistuk- sessa. Kirkkonummen Vetokangas nimisestä tilasta on myyty Suomen valtiolle noin 149 ha määräraja luon- nonsuojelualueeksi. Tilasta noin 3 ha on yleiskaavan mukaista kyläkes- kuksen aluetta, joka on edelleen Vantaan omistuksessa.	Tavoite to- teutui osittain.
1.5 Konserniomistusten ko- konaissuunnitelman edistä- minen konsernirakenteen tiivistämisen osalta markki- natilanne huomioiden	Kaikki vuodelle 2024 ajoitetut myynti- ja muut toimenpiteet toteutettu	Konserniomistusten ko- konaissuunnitelma hy- väksytty konsernijaos- tossa ja vuoden 2022 toi- menpiteet toteutettu	Kaikki vuodelle 2024 ai- kataulutetut myynti- ja muut toimenpiteet to- teutettu	Konsernipalve- luoja	Hyvinvointialueen käytössä olevien kaupungin omistamien yhtiömuo- toisten kohteiden myyntiprosessia edistetty mm. due diligence aineis- ton koonnilla ja NDA-sopimuspojan laatimisella sekä K Oy Helikopteritu- kikohdan osalta kauppaneuvotte- luilla.	K Oy Korson toimistokeskuksen myyntiprosessia ei ole päästy aloittamaan, koska hyvinvointi- alue on ilmoittanut, ettei tee kohteeseen pitkäaikaista vuok- rasopimusta. K Oy Helikopteritu- kikohdan myynnistä käyty neu- votteluja, joissa ei vielä saavu- tettu yksimielisyyttä mahdolli- sen ostajan kanssa. Kohteen myynti toteutunee aikaisintaan vuonna 2025. As Oy Katriinan- rinteen myyntiä ei ole käynnis- tetty v. 2024 aikana, koska kohde osa Katriinebergin suun- nittelukäpäläluetta ja markki- natilanne on heikko. As Oy Sepänpuisto myytiin VAV:lle 01/2024.	Tavoite to- teutui osittain.

Valtuustokauden tavoite 2. Vahvistetaan osaamista ja työllisyyttä elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseksi						
2.1 Työttömyys vähenee talous-suunnitelmakaudella 2024-2027 koronaa edeltävälle vuoden 2019 tasolle	Pitkäaikaistyöttömien määrä ja osuus työvoimasta	5237 pitkäaikaistyöttömää (12/2022), 4,1 % (12/2021 työvoima)	4500, 3,5 %	Susanna Taipale-Vuorinen	Yli 300 päivää työttömänä olleisiin on oltu yhteydessä ja työllistymissuunnitelmat tai sitä vastaavat suunnitelmat on päivitetty siten, että päivitettyjen suunnitelmien suunnitelma-aste on 58 %. Suh-danne on todella hyvin haastava työmarkkinoilla ja TE-palveluihin ilmoitettuja avoimia työpaikkoja oli joulukuun 2024 lopussa Vantaalla 545, 75 % vähemmän kuin joulukuussa 2023.	6539 (12/2024), 5,0 % (12/2022 työvoimasta) (ET)
	Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä ja osuus alle 30-vuotiaasta työvoimasta	2852 alle 30-vuotiaasta työttömää (12/2022), 10,2 % (12/2021 työvoima)	2300, 8,2 %		Alle 30-vuotiaita työnhakijoita on kontaktoitu aktiivisesti ja työttömänä olleisiin on oltu yhteydessä ja työllistymissuunnitelmat tai sitä vastaavat suunnitelmat on päivitetty siten, että päivitettyjen suunnitelmien suunnitelma-aste on 58 %. Suh-danne on todella hyvin haastava työmarkkinoilla ja TE-palveluihin ilmoitettuja avoimia työpaikkoja oli joulukuun 2024 lopussa Vantaalla 545, 75 % vähemmän kuin joulukuussa 2023.	3978 (12/2024), 14,2 % (12/2022 työvoimasta) (ET)
	Vieraskielisten työttömien määrä ja osuus vieraskielisestä työvoimasta	5885 vieraskielistä työttömää (12/2022), 19,6 % (12/2021 työvoima)	5500, 18,4 %		Vieraskielisiä työnhakijoita on kontaktoitu aktiivisesti ja työllistymissuunnitelmat tai sitä vastaavat suunnitelmat on päivitetty siten, että päivitettyjen suunnitelmien suunnitelma-aste on 58 %. Suh-danne on todella hyvin haastava työmarkkinoilla ja TE-palveluihin ilmoitettuja avoimia työpaikkoja oli joulukuun 2024 lopussa Vantaalla 545, 75 % vähemmän kuin joulukuussa 2023.	8240 (12/2024) 24,6 % (12/2022 työvoimasta) (ET)
Tavoite ei toteutunut lainkaan.						

2.2 Yritysten palkkasummaa kasvava	Yritysten palkkasummaindeksi	126 (2022 Q2, 2015 = 100)	132	Tommo Koivusalo	Tuettu yritysten kasvua eri toimenpitein mm. sijoittumispalveluiden, klusteritoiminnan sekä rekrytoinnin tuen kautta.	120,5 (10/2024) (Indeksi muutunut, vanhalla indeksillä arvio 131)	Tavoite toteutui osittain.
2.3 Työpaikkamäärään merkittävien (>50 työpaikkaa) yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai laajentumispäätöskäsen määrää kasvaa	Sijoittumis- tai laajentumispäätöskäsen määrä (>50 työpaikkaa)	4	8	Tero Anttila ja Tommo Koivusalo	Käyty aktiivisia keskusteluja noin 50 toimijan kanssa sijoittumisesta. Haastavassa taloustilanteessa suurten investointien ja sijoittumisten läpivieminen on pitkittynyt.	Sijoittumispalveluiden kautta läpikäydyt sijoittumiset (yli 50 työpaikkaa): 6. Yritystontteja on vuoden 2024 aikana myyty 5 kpl ja vuokrattu 2 kpl. Näiden tuleva työpaikkamäärä on noin 250 hlö.	Tavoite toteutui osittain.
2.4 Uusi vahvistettu yritysmyyntin ja investointien houkuttelun palvelu on käytössä vuoden loppuun mennessä	Sijoittumisen ohjauksen toimintamallin selvitystyö ja kehittämisen taustaselvitys on tehty ja toiminta on organisoitu sekä vastuutettu.	Sijoittumispalveluiden kehittämisen taustaselvitys on tehty ja toiminta on organisoitu sekä vastuutettu.	Toimintamalli on vakiintunut ja sille on asetettu konkreettiset tavoitteet. Sijoittumislaidien määrä on kasvanut 50 %.	Tero Anttila, Tommo Koivusalo ja Mari Kalmari	Elinvoimapaalveluiden uusi asiakkuusjohtaja aloitti elokuussa. Uusi toimintamalli rakennettiin toimialat ylittävänä yhteistyönä syksyn aikana.	Selvitystyö ja toimintamallin valmiina.	Tavoite toteutui täysin.
2.5 Tunnistetaan paremmin potentiaaliset kasvuyritykset	Luodaan malli tunnistaa potentiaaliset kasvuyritykset.	Malli puuttuu.	Malli on luotu.	Tommo Koivusalo	Organisoitu tiimi ja aloitettu mallin rakentaminen.	Organisoitu elinvoimapaalveluissa uusi tiimi keskittymään tämän tehtävän toteuttamiseen.	Tavoite toteutui täysin.
Valtuustokauden tavoite 3. Vantaa on vetovoimainen asumisen kaupunki							
3.1 MAL-tavoitteet toteutuvat	MAL-suunnitelman 2023 mukainen kokonaistavoite on 2 720 asuntoa. Valtion tukemien pitkäaikaisen vuokra-asuntojen tavoite on 544 asuntoa. Asumisoikeusasuntojen ja lyhyen kirkotuen mallilla rahoitettujen asuntojen tavoite on yhteensä 272 asuntoa.	Asuntoja valmistui vuonna 2022 yhteensä 3304 asuntoa. Pitkään kirkotuen vuokra-asuntotuotantona valmistui 480 asuntoa. Asumisoikeusasuntoja ja lyhyen kirkotuen asuntoja valmistui yhteensä 35 asuntoa.	2720 asuntoa vuosittain (MAL2023-suunnitelmaluonnos)	Tero Anttila	Tehtiin aktiivista asiakasyhteistyötä rakennuttajien kanssa, jotta hankkeita saataisiin käynnistymään. Heikon asuntokysynnän vuoksi monen hankkeen toteuttaminen on kuitenkin siirtynyt tulevaisuuteen. ARA-tuotannon osalta hankkeiden edistymistä ollaan pyritty varmistamaan myös yhteistyöllä ARA:n suuntaan.	Vuonna 2024 asuntoja on valmistunut 901 kpl. Valtion pitkään kirkotuen vuokra-asuntoja on valmistunut 164 kpl. (ET)	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
	Asemakaavatuotanto k-m2 uutta asuntokerrostaloa vuodessa	142 000 k-m2 uutta asuntokerrostaloa vuodessa	247 300 k-m2 uutta asuntokerrostaloa vuodessa	Tero Anttila	Asemakaavahankkeita edistetään pääosin kaavoitusohjelman mukaisesti. Merkittävä määrä ohjelmoiduista asuntokaavoista on hidas- tai keskeytynyt rakentamisen matalasuhteiden takia. Vuoden 2024 aikana on lisäksi priorisoitu kiireisiä palvelukaavoja.	31.12.2024 mennessä on kaavoitettu 197 954 k-m2 uutta asun- mista. (TO)	

3.2 Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 600 asuntoa	Vantaalle valmistuu 600 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vantaalle valmistui 2022 yhteensä 652 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Vantaalle valmistuu 600 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillis- ja omakotiasuntoja).	Tero Anttila	Aktiivista asiakastyötä ja neuvontaa on tehty niin rakennusvalvonassa kuin asumistiimissä. Kaupungilla on jatkuvassa myynnissä sekä omakotitalotontteja että yhtiömuotoisia pien- ja rivitalotontteja. Yhtiömuotoisten pientalotonttien kilpailuja järjestettiin Keimolanmäessä (AP- ja ATR-tonttien hintakilpailu) ja Varistossa Luhtitieellä (AP-tonttien laatu- ja kilpailu). Kaksi tuottajamuotoista pientalokohdetta asetettiin suoraan ilman kilpailua jatkuvaan hakuun. Rakentamisen matalasuhdanne näkyy vahvasti myös pientaloasuntojen rakentamisessa ja tonttien kysynnässä.	Vuonna 2024 pientaloasuntoja on valmistunut 178 kpl.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
	Asukkaiden kuuluvuuden tunne Vantaaseen kasvaa.	42,8 %	45 %				
	Vantaan juhluvuosi näkyy koko kaupungin alueella. Suuralueilla (7) järjestetään juhluvuoden päätapahtumia ja asuinalueilla järjestöjen organisoimia juhluvuositapahtumia.	Suunnitelman vuoden 2024 alueelliseen näkyytyteen valmis	Tapahtuma kaikille asuinalueille				
3.3 Vantaan 50 v. juhluvuosi kirkastaa vantaalaista kaupunki-identiteettiä	Vantaa 50 -ohjelma	Toimenpidesuunnitelma laadittu	Toimenpiteet toteutettu suunnitelman mukaisesti	Riikka Åstrand	Vantaa 50 -juhlavuoden tapahtumia ja toimenpiteitä on toteutettu suunnitellusti.	Toimenpiteet on toteutettu suunnitelman mukaisesti. (TT)	Tavoite toteutui osittain.
					Vantaan 50 -juhlavuoden päätapahtumia oli suunniteltu kaikille suuralueille. Tapahtumat etenivät suunnitellusti.	Tapahtumat toteutuivat suunnitellusti kaikilla suuralueilla. (TT)	
					Juhlavuoden tapahtumatuotanto on toteutunut suunnitellusti.	Asukkaiden kuuluvuuden tunne Vantaaseen on osallisuuskyselyn mukaan 2024-25 vuodenvaihteessa 41,9 %. (ET)	

3.4 Vantaa tapahtumien kaupunkina vahvistuu	Laaditaan tapahtumien luokitteluun ja vaikutavuuden arviointiin työkalu.	Tapahtumien luokittelua ja vaikuttavuuden arviointia ei tehdä systemaattisesti.	Tapahtumien luokitteluun ja vaikutavuuden arviointiin on laadittu työssä, jota hyödynnetään systemaattisesti kaupungin tapahtumatuotannossa.	Rikka Åstrand	Kulttuuri: Mm. kulttuurin vetovoimatapahtumiin (5 kpl) sekä Vantaa 50- juhavuoden kahteen tapahtumaan on tekeillä vaikuttavuuden arviointi ja tapahtuma-analyysi (Salmi Eventlizer).	Kulttuuri: Salmi eventlizerin kanssa on toteutettu tapahtumien vaikutusten arviointi ensimmäistä kertaa vuonna 2024 ja yhteistyötä jatketaan. (Salmi Platform Oy:n kehittämä Salmi Eventlizer on digitaalinen tapahtuma-analyysi tapahtumien tiedolla johtamisen ja tapahtumien vaikutusten arvioinnin työkaluksi.) (TT)	Tavoite toteutui osittain.
	Vantaa tapahtumakalenterin käyttäjämäärä kasvaa.	233 000 käyntikertaa kalenterin etusivulla	250 000 käyntikertaa kalenterin etusivulla		Tapahtumakalenteriin tehtiin koko vuoden ajan kuukausittaisia some-mainontaa. Lisäksi yksittäisten tapahtumien kampanjoista ohjattiin ihmisiä tapahtumakalenteriin.	Kalenterin kävijämäärä 1.1.-31.12.2024 on 304 136 kävijää. Tavoitteeseen, joka oli 250 000 kävijää, päästiin selkeästi. HUOM. Mittaamisessa ei otettu järkeväksi mitata vain etusivun kävijämääriä, vaan koko kalenterin kävijämääriä. Yksittäisen tapahtumasivun tai kategorian käyntikerta ei ole vähemmän, kuin etusivun käyntikerta. Markkinoinnissa ohjaamme usein tarkempaan kohteeseen. (TT)	
	Tapahtumapaikkakortit ja -kartta laadittu	Suunnitelma laadittu	Tapahtumapaikkakortit ja -kartta julkaistu vantaa.fi -sivustolla		Jokaiselle suuralueelle on laadittu sopiva paikka/paikat ulkoilmatapahtumien järjestämiseen ja tapahtuma-aluekortit on laadittu neljälle seitsemältä suuralueesta (Tikkurila, Myyrmäki, Korso, Hakunila). Loput ovat prosessissa ja valmiit keväällä 2025.	Myös Koivukylässä, Aviapoliksessa, Hakunilassa ja Kivistössä on järjestetty ulkotapahtumia muutamissakin eri paikoissa. Näiden suuralueiden tapahtuma-aluekorttien laadinta aloitetaan syksyllä 2024. (TO)	

3.5 Vantaan maine ja vetovoima paranee sekä tunnettuus lisääntyy	Mainetutkimus	Mainetutkimus	Mainetutkimus + 0,1	Mari Kalmari	Maineohjelman toteutus osana viestinnän ja markkinoinnin vuoden 2024 toimintasuunnitelmia.	Kaupunkien vetovoima- ja pitovoimatutkimuksen tulokset - helmikuu 2025: Vantaan vetovoima 3,13 (tavoitetaso 3,19) Vantaan pitovoima 3,41 (tavoitetaso 3,58) Vantaan maine 3,06 (tavoitetaso 3,04) (TO)	Tavoite toteutui osittain.
	Alueen elinvoima: Veto-voima 3,09 (potentiaaliset asukkaat), Pitovoima 3,48 (asukkaat)	Alueen elinvoima: Veto-voima 3,19 (potentiaaliset asukkaat), Pitovoima 3,58 (asukkaat)					
	Organisaation maine: Maine 2,94 (potentiaaliset asukkaat), Luottamus 3,10 (asukkaat)	Organisaation maine: Maine 3,04 (potentiaaliset asukkaat), Luottamus 3,20 (asukkaat)					
	Vantaa tunnetaan vain niimeltä tai ei ollenkaan 42 % (Erittäin hyvin, melko hyvin, kohtalaisesti 58 %)	Vantaan tunnettuus Mainetutkimuksen osa-alueilla erittäin hyvin, melko hyvin ja kohtalaisesti (kasvaa 10 %).					
	Mainetutkimus	Vantaa tunnetaan vain niimeltä.	Vantaa tunnetaan viihtyisinä asuinkaupunkina sekä mm. tapahtumistaan ja yrittäjystävällisyydestään.		Maineohjelman toteutus osana viestinnän ja markkinoinnin vuoden 2024 toimintasuunnitelmia.	Asukkaiden ja potentiaalisten asukkaiden mielikuva muuttunut positiivisemmaksi markkinoinnin pääkampanjan Vantastic podcast-sarjan tulosten myötä. Kuuntelijat pitävät Vantaata yrittäjystävällisenä kaupunkina. Vantasticin kuuntelukerrat yhteensä 71 000 ja sarja nousi Spotifyn podcastsarjan sijalle 42. (TT)	
	Maksetun mainonnan tulokset (esim. sitoutuminen)	Markkinoinnin mittarit					
	Media- ja someuranta	Positiivisten mainintojen määrä ja potentiaalinen tavoitettavuus	+10 %		Maineohjelman toteutus osana viestinnän ja markkinoinnin vuoden 2024 toimintasuunnitelmia. Jatkuva media- ja someuranta ja -analyysi.	Positiivinen medianäkyvyys laskenut vuodesta 2024. (ET)	
Hyvät asukaslähtöiset palvelut							
Valtuustokauden tavoite 4. Sujuvat hyvinvointia rakentavat palvelut							
4.1 Kaupunkitasoinen asiakaspalvelun johtamisjärjestelmä on kuvattu. Asiakaspalvelu 2030 -ohjelmatyön tavoitteiden mukaisesti	Kaupunkitasoinen asiakaspalvelun johtamisjärjestelmä on kuvattu.	Asiakaspalvelun johtamisjärjestelmää ei ole.	Asiakaspalvelun johtamisjärjestelmä on määritelty.	Susanna Taipale-Vuorinen	Asiakaspalvelun kaupunkitasoisen kehittämisen tueksi asetetut ohjaus- ja projektiyhtymät ovat asetettu ja ryhmät ovat toiminnassa. Kaupunkitasoisesta asiakaspalvelun laadun mittaristosta ja yhteiskehittämisen jatkosta on sovittu.	Ohjaus- ja projektiyhtymät ovat toiminnassa.	Tavoite toteutui täysin.

4.2 Vantaalaisten fyysisen aktiivisuuden lisääntyminen	Työikäisten, ikääntyneiden sekä liikunta- ja toimintaesteisten liikunta-aktiivisuus	Aikuisväestön liikunta- ja terveystottumukset kysely 2023. Terveysliikuntasuositusten mukaan tarpeeksi liikkuvien % -osuus (Finsote 2020): 20-54 v 36 %, 55-74 v 31 %, 75+v 18 % Suunnitelma seurannan toteuttamiseen luotu.	Terveysliikuntasuosituksien täyttävien %-osuus nousee. Työikäisten, ikääntyneiden sekä liikunta- ja toimintaesteisten liikunta-aktiivisuus vuonna 2024 tunnetaan. Aktiivisuutta voidaan jatkossa seurata vuositasolla.	Riikka Åstrand	TerveSuomi-tutkimuksen kaupunkikohtaisen otannan hankintaa on arvioitu vuoden 2025 osalta ja se on toimialan talousarviossa. Soveltavan liikunnan työkirja tavoitteineen ja toimenpiteineen valmistuu keväällä 2025.	Vertailutietoa ei ole saatavilla täysi-ikäisten osalta. Kaupungilla ei ole käytettävissään TerveSuomi-tutkimuksen kaupunkikohtaisia tuloksia. (TO)	Tavoite toteutui osittain.
	Fyysisen aktiivisuuden lisääminen kaikissa ikäryhmissä. 1. Mittaristona voidaan hyödyntää liikumisharjoittelussa käytönotettavia mittareita 2. Ikäryhmittäin: Lapset, nuoret: Move! -mittaukset, työikäiset, ikääntyneet: TerveSuomi-hyvinvointialueen data	Move! : Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulos 5.Ik tyt. 40,9 % poj. 37,2 % 8. Ik tyt. 49,6 % poj. 41,4 % (Tulos ilmaisee prosenttiosuuden oppilaista, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia kurttaavalla tai haittaavalla tasolla) Terveysliikuntasuosituksen mukaan tarpeeksi liikkuvien %-osuus: 20-54 v: 36 % 55-74 v: 31 % 75+ v: 18 % (Finsote 2020)	Move! -mittauksen toimintakyvyn kokonaistulos paranee (laskee). Terveysliikuntasuosituksien täyttävien %-osuus nousee.	Riikka Åstrand	Opettajien osaamista tuetaan Move!-koulutuksella. Koulussa harjoitellaan oppilaiden kanssa Move!-mittausten toteuttamista. 1.8.2024 käynnistetty hanke välituntiliikunnan ja koulumatkapyöräilyn lisäämiseksi sekä yläkoulussa koulu- ja toiminnan tarjoamiseksi erityisesti heikon Move!-tuloksen saaneille oppilaille.	Move! : Fyysisen toimintakyvyn kokonaistulos 5. Ik tyt. 39,6 % poj. 32 % 8. Ik tyt. 54 % poj. 39,3 % 5. Ik oppilaiden sekä 8. Ik poikien tulos on parantunut ja 8. Ik tyttöjen tulos huonontunut verrattuna Move!-mittaukseen 2022. Vertailutietoa ei ole saatavilla täysi-ikäisten osalta. Kaupungilla ei ole käytettävissään TerveSuomi-tutkimuksen kaupunkikohtaisia tuloksia. (TO)	Tavoite toteutui osittain.
4.3 Harrastuspaikkojen kehittäminen	Harrastuspaikoilta kerätään käyttäjäpalautetta ja kehittämisehdotuksia.	Vanha palautejärjestelmä käytössä ja Osallistuva Vantaa -alusta käytössä.	Uusi palautejärjestelmä käytössä, palautteen ja kehittämisehdotusten jättäminen on mahdollista suoraan harrastuspaikoilta.	Riikka Åstrand	Pilotoitiin Kuusijärven matalan kynnyksen palautteen jättämistä harrastuspaikoilta. Opi pilotista kerättyä palautetta ja viedään jatkokehittelyyn, jatko vielä avoimena.	Pilotointi tehty, mutta uusi palautteenkeruutapa vaatii vielä jatkokehittelyä.	Tavoite toteutui osittain.

Valtuustokauden tavoite 5. Hallittu siirtymä hyvinvointialueelle					
5.1 Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on sujuvaa, molemmat organisaatiot toteuttavat yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia	Yhdyspintasuunnitelmien ja -sopimusten sekä yhteisten tavoitteiden ja strategisten linjausten toteuttamisen seuranta	Osa merkittävistä tunnistetuista yhdyspintasuunnitelmista tai -sopimuksista, yhteiset tavoitteet ja strategiset linjaukset on laadittu.	Kaikkien yhdyspintasuunnitelmien ja -sopimusten toteutumista on seurattu ja kaikki mahdolliset ongelmat kohdat on käsitelty johdon foorumeilla sekä kaikkia yhteisiä tavoitteita ja strategisia linjauksia on käsitelty johdon foorumeilla.	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat	Kajo: Johtoryhmät ja poliittinen johto on kokoontunut yhteistyösopimuksen mukaisesti. Turvallisuussuunnittelun ohjausryhmä kokoontunut säännöllisesti ja mm. evästänyt segregaatioriskien ohjelman valmistelua. Substanssin tavoitteet toimivat aktiivisesti. Kaku: Vantaa on osallistunut lakisääteisiin hyte-neuvotteluihin kaksi kertaa sekä pitänyt tiivistä yhteyttä hyvinvointialueeseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyen. Yhdyspintasopimuksia on laadittu tarpeen mukaan. Pääosin yhdyspinnat toimivat hyvin, eikä tarveta erillisille yhdyspintasopimuksille ole. Työnjaoita on jatkettu ja niitä jatketaan myös 2025.
				Kajo: Johtoryhmät ja poliittinen johto on kokoontunut yhteistyösopimuksen mukaisesti. Turvallisuussuunnittelun ohjausryhmä kokoontunut säännöllisesti ja mm. evästänyt segregaatioriskien ohjelman valmistelua. Substanssin tavoitteet toimivat aktiivisesti. Kaku: Vantaa on osallistunut lakisääteisiin hyte-neuvotteluihin kaksi kertaa sekä pitänyt tiivistä yhteyttä hyvinvointialueeseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyen. Yhdyspintasopimuksia on laadittu tarpeen mukaan. Pääosin yhdyspinnat toimivat hyvin, eikä tarveta erillisille yhdyspintasopimuksille ole. Työnjaoita on jatkettu ja niitä jatketaan myös 2025.	Kajo: Johtoryhmät ja poliittinen johto on kokoontunut yhteistyösopimuksen mukaisesti. Turvallisuussuunnittelun ohjausryhmä kokoontunut säännöllisesti ja mm. evästänyt segregaatioriskien ohjelman valmistelua. Substanssin tavoitteet toimivat aktiivisesti. Kaku: Vantaa on osallistunut lakisääteisiin hyte-neuvotteluihin kaksi kertaa sekä pitänyt tiivistä yhteyttä hyvinvointialueeseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyen. Yhdyspintasopimuksia on laadittu tarpeen mukaan. Pääosin yhdyspinnat toimivat hyvin, eikä tarveta erillisille yhdyspintasopimuksille ole. Työnjaoita on jatkettu ja niitä jatketaan myös 2025.
				Kaso: Työryhmä, jossa mukana edustajat Vantaa-Kerava-VAKE on kartoittanut yhdyspintasopimuksia ja yhteistyöryhmiä ja rakenteita. Työryhmä on esitellyt selvitystään maaliskuussa -24 pidetyssä Vantaan KASO:n ja VAKE:n LA-NUPE johtoryhmien miniseminaarissa, jossa mm. hyväksyttiin rakenne yhteistyöryhmille. Vantaan ja VAKE:n yhteistyön tiivistäminen on käsitelty myös mm. Vantaan ja Keravan luottamushenkilöiden tapaamisessa 19.4.	Kaso: Työryhmä, jossa mukana edustajat Vantaa-Kerava-VAKE on kartoittanut yhdyspintasopimuksia ja yhteistyöryhmiä ja rakenteita. Työryhmä on esitellyt selvitystään maaliskuussa -24 pidetyssä Vantaan KASO:n ja VAKE:n LA-NUPE johtoryhmien miniseminaarissa, jossa mm. hyväksyttiin rakenne yhteistyöryhmille. Vantaan ja VAKE:n yhteistyön tiivistäminen on käsitelty myös mm. Vantaan ja Keravan luottamushenkilöiden tapaamisessa 19.4.
				Kato: Toimiva yhteistyörakenne on luotu ja kaikki ryhmät ovat kokoontuneet vuoden 2024 aikana. Hankeyhteistyöryhmän tehtävänä on mm. palveluverkkosuunnitelman ja hankkeiden yhteensovittaminen ja pitkän aikavälin tilatarpeet. Uudishankkeiden valmisteluryhmä keskittyy uudishankkeiden kaavoitukseen ja tontinluovutukseen. Toimitilojen valmisteluryhmä keskittyy mm. hyvinvointialueelle vuokratujen, kaupungin omistamien tilojen vuokrasopimuksiin ja tilamuutoksiin.	Kato: Toimiva yhteistyörakenne on luotu ja kaikki ryhmät ovat kokoontuneet vuoden 2024 aikana. Hankeyhteistyöryhmän tehtävänä on mm. palveluverkkosuunnitelman ja hankkeiden yhteensovittaminen ja pitkän aikavälin tilatarpeet. Uudishankkeiden valmisteluryhmä keskittyy uudishankkeiden kaavoitukseen ja tontinluovutukseen. Toimitilojen valmisteluryhmä keskittyy mm. hyvinvointialueelle vuokratujen, kaupungin omistamien tilojen vuokrasopimuksiin ja tilamuutoksiin.
				Kato: Toimiva yhteistyörakenne on luotu ja kaikki ryhmät ovat kokoontuneet vuoden 2024 aikana. Hankeyhteistyöryhmän tehtävänä on mm. palveluverkkosuunnitelman ja hankkeiden yhteensovittaminen ja pitkän aikavälin tilatarpeet. Uudishankkeiden valmisteluryhmä keskittyy uudishankkeiden kaavoitukseen ja tontinluovutukseen. Toimitilojen valmisteluryhmä keskittyy mm. hyvinvointialueelle vuokratujen, kaupungin omistamien tilojen vuokrasopimuksiin ja tilamuutoksiin.	Kato: Toimiva yhteistyörakenne on luotu ja kaikki ryhmät ovat kokoontuneet vuoden 2024 aikana. Hankeyhteistyöryhmän tehtävänä on mm. palveluverkkosuunnitelman ja hankkeiden yhteensovittaminen ja pitkän aikavälin tilatarpeet. Uudishankkeiden valmisteluryhmä keskittyy uudishankkeiden kaavoitukseen ja tontinluovutukseen. Toimitilojen valmisteluryhmä keskittyy mm. hyvinvointialueelle vuokratujen, kaupungin omistamien tilojen vuokrasopimuksiin ja tilamuutoksiin.

Valtuustokauden tavoite 6. Tuetaan oppijan tarpeisiin pohjautuvaa oppimista ja mahdollisuuksia edetä omien edellytystensä mukaan						
6.1 Kaikkien perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat	Lukuseula-testi (2. lk ja 7 lk.)	Lukuseula-testin tulokset lv 21-22: 2 lk (mittaus kevät 22): - Suomi äidinkielenä oppimäärä 24 % - oppilaista kuuluu suoritusasteen alimpaan 20 % - Suomi toisena kielenä oppimäärä 61 % - oppilaista kuuluu suoritusasteen alimpaan 20 % 7 lk (mittaus syksy 2021): - Suomi äidinkielenä oppimäärä 29,6 % - oppilaista kuuluu suoritusasteen alimpaan 20 % - Suomi toisena kielenä oppimäärä 74,2 % - oppilaista kuuluu suoritusasteen alimpaan 20 %	Lukuseula-testin tulokset paranevat lukuvuositain 2 %-yksikköä edellisestä mittauksesta. Täten vuonna 2024 lukuseulan tulokset paranevat 4 %-yksikköä lähtötasosta.	Katri Kalske	Lukuseula toteutettiin 2.-luokkalaisten helmikuuhuhtikuun aikana. Lukuseulassa on otettu MPASS-kirjautuminen käyttöön, mikä helpottaa seulan käytännön toteuttamista. Sähköinen tulospalvelu helpottaa tulosten tarkastelua ajantasaisemmin.	
					Lukuseulan loppuraportti lukuvuodelta 2023-2024 ilmestyi elokuussa. Loppuraportin mukaan keväällä 2024 2.lk S1-oppilaista 32 % kuului alimpaan 20 % ja S2-oppilaista 80 % kuului alimpaan 20 %. Näin ollen S1-oppilaiden tulos on heikentynyt 8 %-yksikköä mittauskauden lähtötasosta ja S2 -oppilaiden tulos on heikentynyt 19 %-yksikköä mittauskauden lähtötasosta. Loppuraportin mukaan syksyllä 2023 7.lk S1-oppilaista 23 % kuului alimpaan 20 % ja S2 -oppilaista 68 % kuului alimpaan 20 %. Näin ollen S1-oppilaiden tulos on parantunut 6,6 %-yksikköä mittauskauden lähtötasosta ja S2 -oppilaiden tulos on parantunut 6,2 %-yksikköä mittauskauden lähtötasosta. Ruotsinkieliset tulokset eivät ole saatavilla. (TO)	Tavoite toteutui osittain.
	Funa -matemaattisen osaamisen testi 3.lk ja 7.lk	Matematiikan arvioinnin yhteistulos, että vantaalaisten oppilaiden matemaatiikan perustaitojen hallinta on valtakunnallista keskitasoa ja osittain jopa sitä parempaa.	Matemaattinen osaaminen on parantunut verrattuna 2023			FUNA-arviointiväline on todettu toimivaksi ja koulut ovat hyödyntäneet syksyn 2023 oppilaskohtaisia tuloksia. Vuonna 2024 Funa-arvioita ei toteutunut. (ET)

6.2 Peruskoulun TET-jakson ja toisen asteen opiskelijoiden harjoittelupaikkatakuu	Kaupunki takaa jokaiselle peruskoululaiselle ja toisen asteen opiskelijalle tarvittavan harjoittelupaikan joko yrityksessä/yksityisellä sektorilla, kaupungin pääosin omistamassa yhteisössä tai kaupungin omassa yksikössä. Jokaisen toimialan palvelualueille sekä niiden yksiköille kiintiöidään vuosittainen harjoittelupaikkamäärä kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä elinvoimapaalveluiden kanssa käydyn yhteissuunnittelun avulla.	Vantaalla vuosittain 2700 nuorta tarvitsee työelämäharjoittelupaikan. Tälle henkilöllä virallista tilaisessa tilastointia ei ole. Epävirallisessa tilastoinnissa Vantaan kaupungin työelämäharjoittelupaikkoja on noin 5 %. Jatkossa Vantaan kaupungin toimialat sitoutuvat tarjoamaan palvelualueillaan sekä yksikössään peruskoulun oppilaille aiempaa enemmän työelämäntutustumispaikkoja TET- tai TEPPO-jaksolla. Toimialojen tarjoamien TET- tai TEPPO-paikojen toteutumista seurataan työelämäntutustumisopimusten perusteella yhteistyössä oppilaanohjaajien kanssa.	100 % perusopetuksen oppilaista löytää itselleen TET- tai TEPPO-jaksolle työelämäntutustumispaikan. Näistä työelämäntutustumispaikoista vähintään 10 % on kaupungin toimialoilta. Jotta oppilas saa tarvitsemansa tuen TET- tai TEPPO-paikan löytymistä varten, tulee hänen saada riittävä oppilaanohjausta peruskoulussa.	Katri Kalske ja Tommo Koivusalo	Perusopetuksen oppilaanohjaajat ohjaavat 9. luokan oppilaita opetussuunnitelman mukaiselle työelämäntutustumisjaksolle. Lisäksi nuorella on tehostetun oppilaanohjauksen myötä mahdollisuus osallistua TehoTET-jaksolle. Jokainen TEPPO-oppilas saa tehostettua oppilaanohjausta. Toimialat ovat kuulleet erilaisista perusopetuksen työelämäntutustumismahdollisuuksista ja pohtivat, missä omissa yksikössään perusopetuksen työelämäntutustumismahdollisuuksia voisi lisätä. Jokaisesta työelämäntutustumisjaksosta tehdään työelämäntutustumisopimus, joiden perusteella toteutuneet työelämäntutustumiset voidaan tilastoida.	Jokaisesta työelämäntutustumisjaksosta tehdään työelämäntutustumisopimus, joiden perusteella mitataan tavoitteeseen toteutumista. Toimialat ovat tietoisempia perusopetusikäisten työelämäntutustumispaikkojen tarpeesta, yhteistyötarpeesta sekä työelämäntutustumisen käytännöistä. Peruskoulujen oppilaanohjaajat ovat tilastoineet toteutuneita työelämäntutustumisjaksoja tehtyjen työelämäntutustumisopimusten avulla (sis. 8. ja 9. luokan TET-jaksot, TEPPO-jaksot sekä tehostetun oppilaanohjauksen TehoTET-jaksot). Lähes 100 % 9.-luokkalaisista on osallistunut työelämäntutustumisjaksolle. Noin 10 % työelämäntutustumispaikoista on ollut Vantaan kaupungilla. Näistä suurin osa on ollut vantaalaisessa päiväkodissa tai koulussa. Riittävä oppilaanohjaajien määrä (keskimäärin 220 oppilasta/opo) peruskoulussa mahdollistaa oppilaiden riittävän ohjauksen saannin.	Tavoite toteutui osittain.

Valtuustokauden tavoite 7. Eri-ikäisten kuntalaisten jatkuvan oppimisen ja koulutuksen tarpeisiin panostetaan				
7.1 Toisen asteen koulutuksen tuen rakenne vastaa oppivelvollisuuden pidentämiseen	Oppimisen tuen kehittämissuunnitelma	Oppimisen tukitoimia vahvistettu ja kehitetty korona-avustuksella	Laadukas toisen asteen koulutuksen oppimisen tuen kehittämissuunnitelma laadittu 3/2024 ja toteuttaminen alkaa 8/2024	Katri Kalske
Oppimisen tukitoimien vaikuttavuuden arviointi on aloitettu. Suunnitelma oppimisen tuen kehittämisestä on laadittu oppimisen tuen kehittämissuunnitelman muodossa. Lukiokoulutuksen tuen kehittämissuunnitelma on laadittu kesäkuuhun 2025 saakka osana hanketta. Suunnitelman mukainen kehittäminen on aloitettu. Ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen kehittäminen suunnitelma on laadittu joulukuuhun 2025 saakka osana avustushakua, josta on saatu myöntönn päätös 16.5. Suunnitelman mukainen kehittäminen on alkanut elokuussa 2024. Valtakunnallista oppimisen tuen säädösalmistelua on seurattu aktiivisesti ja Vantaan kaupunki on lausunut sekä lukiolain että ammatillisen koulutuksen lain muutosesityksistä. On tehty yhteistyötä Helsingin ja Espoon kanssa uudistuksiin valmistautumiseen liittyen. Valtakunnalliset uudistukset tulevat voimaan 1.1.2025 (lukio) ja 1.1.2026 (ammatillinen).				

LIITE: Kaupunginvaltuusto 12.05.2025 / 4 §

7.4 Vantaalaisten osaaminen vahvistuu	Osaamisen vahvistamiseksi tehtävät toimenpiteet.	Mittareita koulutustason seuraamiseksi ei ole.	Vuoden 2023 aikana laadittujen mittareiden pohjalta ja niitä seuraten tehdään toimenpiteitä, jotka vahvistavat vantaalaisten osaamista.	Katri Kalske	Toisen asteen opintojen suorittaminen: Perusopetuksen ja toisen asteen yhteistyönä on kehitetty toisen asteen opintoihin siirtymisen käytänteitä. Vantaan aikuislukio ja Sotungin etälukio ovat aloittaneet yhteistyön liittyen kaksoistutkintopintoihin Varia Vehkalassa elokuusta 2025 alkaen. Korkeakoulututkinon suorittaminen: Joustavia oppimisen polkuja kehittämällä pyritään vahvistamaan toisen asteen lukio-opiskelijoiden korkeakouluun siirtymistä. On laadittu yhteistyösovimus ammattikorkeakoulu Metropolian kanssa väyläopintoihin liittyen (sairaanhoidtajäopinnot sekä tradenomiopinnot). Ammatillisessa koulutuksessa on seurattu ja arvioitu väyläopintojen suorittamista. Opetuskeaa-asteen opintoihin sijoittumistiedot. Työllistymistä tukeva osaaminen: Osana TE2025 - uudistusta toisella asteella on suunniteltu pilottikoulutuksia tarjottavaksi TE-asiakkaille (ravitsemissala, varastoala, talotekniikka, kiinteistöpalveluala, kone- ja tuotantotekniikka ja rakennusala)	Vantaalaisten koulutustasoa seurataan useilla mittareilla: perusopetuksen päättäneiden sijoittuminen toisen asteen koulutukseen, toisen asteen suorittaneiden sijoittuminen korkeakouluopintoihin, vantaalaisten koulutustaso.	Tavoite toteutui täysin.
Valtuustokauden tavoite 8. Digitaalisuus tukee palvelujen kehittämistä							
8.1 Oppimista ja opetusta tukevaa DigiOnen palvelualustaa on pilotoitu ja pilottikouluissa käyttöön ottaa valmistettu. Lukiossa on aloitettu DigiOnen pilotti	Koulujen ja lukioiden määrä, jossa pilotoitu. Koulujen määrä, jossa käytettyön ottaa valmistettu.	Koulujen ja lukioiden henkilöstöä on osallistunut osakokonaisten määrittelyihin, tutustunut tuleviin palveluihin ja valmistautunut pilotoimaan DigiOnen palvelualustaa.	Kahdeksan koulua ja yksi lukio on pilotoinut DigiOne-palvelua	Katri Kalske	Vantaan edustajat ovat osallistuneet aktiivisesti DigiOnen kehittämisyhmien toimintaan. Kahdeksan peruskoulun opettajat ovat pilotoineet DigiOnen kokonaisuuksia keväällä 2024 ja pedagogiset henkilöt ovat valmistautuneet DigiOnen pedagogisen käyttöönoton tukemiseen. Hankkeessa on käynnissä arkkitehtuuripe- rustan selvitys, jotta voidaan varmistaa hankkeen aikataulussa ja budjetissa pysyminen. Hankkeen eteneminen ja aikataulu tarkentuvat arkkitehtuuriselvityksen jälkeen syksyllä 2024.	Vantaan edustajat ovat osallistuneet DigiOnen kehittämisyhmien toimintaan. Seitsemän suomenkielisen ja yksi ruotsinkielisen peruskoulun opettajaa on ollut mukana testaamassa ja pilotoimassa DigiOne-palveluja vuonna 2024. Seitsemän suomenkielisen ja yksi ruotsinkielisen peruskoulun pedagogista tukihenkilöä on valmistautunut DigiOnen käytön tukemiseen. Lukiokoulutuksen ei ole ollut mahdollista pilotoida DigiOnea, sillä järjestelmän kehitystyö ei ole valtakunnallisesti edennyt siihen vaiheeseen. Lukiokoulutus on osallistunut kehitystyöhön ja hyväksyntätestauksiin hankkeen tarjoamien mahdollisuuksien mukaisesti.	Tavoite toteutui osittain.

Eriarvoistumisen estäminen					
Valtuustokauden tavoite 9. Syrjäytyminen- ja eriarvoistumiskehitys katkaistaan					
School Day ja kouluterveyskysely:	Kouluterveyskysely:	Katri Kalske	Kouluterveyskysely:	Kouluterveyskysely:	Tavoite toteutui osittain
9.1 Lasten ja nuorten sosiaaliset ja tunnetaidot paranevat ja kiusaamisten väheneminen. Opiskelijoiden hyvinvointi parane yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.	School Day ja kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 2021 tulokset: 4-5 lk: 9 % 8-9 lk: 5 % Kouluterveyskysely: Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdotusta tai ahdistelua vuoden aikana 2021: lukio: 37,4 % ammatillinen: 35,2 % School Day: En ole nähnyt kiusaamista: 4 lk: 72 % 7 lk: 65 % Koulussani puututaan kiusaamiseen: 4 lk: 82 % 7 lk: 66 %	Katri Kalske	Kouluterveyskysely: Kiusaamista kokeneiden määrä (kokee kiusaamista viikoittain) 2021 tulokset: 4-5 lk: 7 % 8-9 lk: 4 % Kouluterveyskyselyn tulokset 2025 "Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdotusta tai ahdistelua" paranevat väh. 2 % edellisestä mittauksesta Kaupunki vahvistaa henkilökunnan ammattitaitoa ja valmiuksia neurokirjon piirteitä omaavien (nepsy) lasten ja nuorten kohtaamiseen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa.	Jokaisella perusopetuksen koululla on hyvinvoinnin vuosikello, jonka pohjalta pidetään vähintään kerran kuukaudessa tunne- ja vuorovaikutustunneita kaikille 1.-9.-luokan oppilaalle. 8/24 lähtien jokaisella 7. ja 8.-luokan oppilaalla on 0,5 vuorovaikutustunne- ja vuorovaikutustaitojen opetusta. Opetajille tarjotaan koulutusta tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetukseen yhteistyössä Mieli ry:n kanssa. Niille perusopetuksen kouluille, joissa kiusaamista on kouluterveyskyselyn mukaan ollut enemmän kuin Vantaalla keskimäärin, on järjestetty kohdennettua tukea. Kehittämisprosessi jatkuu lukuvuoden 2024-2025 ajan. Syyslukukaudella 2024 järjestettiin koulutus koulujen kiusaamisen vastaisille tiimille. Pitkittyneiden kiusaamistilanteiden selvittämiseksi on käynnistetty K-O-toiminta vuoden 2024 alusta ja toimintamalli on päätetty vakiinnuttaa. Kiusaamistapausten kirjaamisen toimintatapoja on kehitetty syksyllä 2024 pilotimalla sähköistä kirjaamisen lomaketta. Pilotoinnista saatu palaute on ollut myönteistä ja lomakkeen kehittämistä jatketaan keväällä -25. School Day -palvelun tulosten mukaan kiusaaminen on 4.luokkalaisten osalta hieman lisääntynyt vuoden 2023 syksyn verrattuna, 7. luokkien osalta pysynyt ennallaan. Kokemus kiusaamiseen puuttumista on hieman parantunut vuoden takaiseen verrattuna molempien ikäryhmien osalta. Toisen asteen koulutuksen palvelualueella on toteutettu koulutuksia tunne- ja vuorovaikutustaidoista syyslukukaudella 2024. Varian työnohjaaja on koulutettu tunne- ja vuorovaikutustaidoista kesäkuussa 2024.	Kouluterveyskysely 2023: Kokenut kiusaamista vähintään viikoittain: 10,8 % 4.-5.-lk, 8,2 % 8.-9.-lk, 2,1 % lukio, 2,3 % ammatilliset oppilaitokset. SchoolDay: Luokassani ei ole kiusaamista: 4. lk: Syksy 2024 65 % (+4 % -yksikköä syksyn -22 mittaukseen verrattuna) Kevät 2024 69 % (-3 % -yksikköä kevään -22 mittaukseen verrattuna) 7. lk: Syksy 2024 70 % (+1 % -yksikköä syksyn -22 mittaukseen verrattuna) Kevät 2024 64 % (-1 % -yksikköä kevään -22 mittaukseen verrattuna) Koulussani puututaan kiusaamiseen: 4. lk Syksy 2024: 78 % (-2 % -yksikköä syksyn -22 mittaukseen verrattuna) Kevät 2024: 75 % (-7 % -yksikköä kevään -22 mittaukseen verrattuna) 7. lk Syksy 2024: 68 % (+2 % -yksikköä syksyn -22 mittaukseen verrattuna) Kevät 2024: 60 % (-5 % -yksikköä kevään -22 mittaukseen verrattuna) Tavoitteen saavuttaminen: Vuoden -22 mittaukseen verrattuna ei pääsääntöisesti saavutettu tavoitetta 2 %-yksikön parannuksesta mittauksittain. Tavoite saavutettiin vain kahden mittauksen osalta: "Luokassani ei ole kiusaamista", 4. lk, syksy 2024 sekä "Koulussani puututaan kiusaamiseen", syksy 2024, 7. lk. Monista yrityksistä huolimatta School Day -palvelua ei ole saatavilla ruotsinkielellä palvelun tuottajasta johtuvista syistä. Kouluterveyskysely 2023: Kokenut häiritsevää seksuaalista ehdotusta tai ahdistelua vuoden aikana: lukio: 31,2 % ammatillinen: 21,0 % Seuraava kouluterveyskysely toteutetaan keväällä 2025 ja tulokset saadaan syksyllä 2025.

9.2 NEET-nuorien määrä vähenee	NEET-nuorien määrä	NEET-nuoria ei ole tunnistettu Toimenpideohjelman määrän vähentämiseksi ei ole laadittu Seurantamallia nuoren tilanteesta ei ole laadittu	NEET-nuoret on tunnistettu Toimenpideohjelman määrän vähentämiseksi on laadittu Seurantamalli NEET-nuorten tilanteen seuraamiseksi laadittu	Riikka Åstrand	Toimenpideohjelman hyväksytty laus- takunnassa ja esitelty valtuustolle. Järjestäytytty toimenpideohjelman toteuttamisen suunnittelua varten.	Erlaiset NEET -nuorten ryhmät tunnistettu ja Vantaan NEET -ti- pideohjelma laadittu toimiala- ratamalli NEET -nuorten tilan- teesta valmis.	Tavoite to- teutui täysin.
9.3 Kaupunki luo ohjelmako- naisuuden ja mittariston jengitysmiseksi ja ennaltaehkäise- miseksi ja ennaltaehkäise- kutuksia seurataan.	Ohjelmakokonai- suus ja mittaristo laadittu, toimenpi- teiden vaikutuksia seurataan	Mittaria ei ole	Ohjelmakokonaisuus ja mittaristo laadittu, toimenpiteiden vaiku- tuksia seurataan	Leena Rusanen ja Riikka Åstrand	Ohjelmakokonaisuus nuorisoriikolli- suuden ja jengikehityksen ennalta ehkäisyyn on laadittu kaupungin, hy- vinvointialueen, poliisin ja seurakun- tayhtymän kesken. Ohjelma on käsi- teily turvallisuuksien johto- ryhmässä kesäkuussa 2024. Mitta- risto laaditaan turvallisuuksien pohjalta.	Tilanteen kehitystä seurataan aktiivisesti. Toimenpideohjelman on tehty ja sen toteutuksesta on sovittu organisaatioiden ylim- män johdon (kaupunginjohtaja, poli- hyvinvointialueen johtaja, poli- sipäällikkö, pelastuslaitoksen johtaja ja seurakuntayhtymän johtaja) kesken. Toimenpideo- hjeelman toteutus aloitetaan vuoden 2025 alussa.	Tavoite to- teutui osittain.
Valtuustokauden tavoite 10. Eriytymiskehityksen alla olevien alueiden kiinnostavuus ja vetovoima kasvaa asuntorakentamisen, palveluiden ja investointien osalta							
10.1 Laaditaan eriytymisen ehkäisyn tiedot kaupun- kiympäristön toimialalle seuraavaa valtuustokautta varten	Tiekartta laadittu	Eriytymiskehityk- sen ehkäisyn toi- menpiteet ovat hajallaan ja niiden vaikuttavuuden ymmärrys on epä- selvä.	Eriytymiskehityksen ehkäisyn toi- menpiteet sekä niiden vaikutta- vuus ja priorisointi ovat selkeitä. Näin varmistetaan, että päätök- set ovat vaikuttavia ja resurssit kohdennetaan mahdollisimman oikein.	Tero Anttila	Laaditaan kaupunkiympäristön toi- mialalle eriytymiskehityksen tie- kartta. Aluekohteena on Havukoski, mutta tiekartan toimenpideohjelman on tarkoitus määrittää siten, että se on sovellettavissa myös muille alu- eille.	Tiekartan työpajat on pidetty, konsulttivä on valmistunut ja toimenpiteiden määrittelyä on jatkettu toimialalla konsulttivä- tulosten pohjalta. Toimialalla on pidetty yksi työpaja, jossa toi- menpiteitä on määritetty. Työ vaatii tarkennusta vuoden 2025 puolella pienemmissä työpa- joissa.	Tavoite to- teutui osittain.
Valtuustokauden tavoite 11. Alueiden eriytymiskehityksen seuranta jatkuu							
11.1 Uusi malli eriytymis- seurannan kehitykseen (kor- vaa sosioekonomisen indek- sin)	Segregaation seuranta järjestelmä	Segregaation seu- ranta perustuu in- deksien, jotka ei- vät ole kovin infor- mativisia.	Uusi segregaation seurantajär- jestelmä käytössä.	Matti Ruusula	Uudet mittarit on laadittu ja esitelty MEK:n ohjausryhmässä.	Mittarit on laadittu ja esitelty MEK:n ohjausryhmässä. Lin- jausta ei kuitenkaan ole siitä, mitkä mittareista valitaan segre- gaation seurantaan.	Tavoite to- teutui osittain.

Valtuustokauden tavoite 12. Jatketaan alueellista myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa							
12.1 Asuinalueiden eriarvoistuminen hidastuu	MEK-ohjelman mukaiset toimenpiteet	Toimenpidesuunnitelma laadittu	Suunnitelman mukaiset toimenpiteet toteutettu	Riikka Åstrand	Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman (MEK, ts. Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateema) tavoitteena vuosille 2023–2025 on alueiden ja asukkaiden hyvinvointierojen kaventaminen. Ohjelman avulla on saatu aikaan uusia avauksia, konkreettisia päätöksiä, pystytty vaikuttamaan keskeisiin prosesseihin kaupungilla, kehitetty yhteistyön malleja niin kaupungin sisällä kuin yli organisaatioarajojen sekä edistetty hankeportfolioa ja kokeiluja.	Ohjelma on toteutunut enimmäkseen osin vuoden 2024 aikana. Ohjelman toimenpiteistä arviolta 13 toteutui täysin (n. 81 %) ja 3 toteutui osittain (19 %). Ohjelman tuloksia raportoidaan tarkemmin strategiateemojen kautta (lisätietoja www.vantaa.fi/MEK).	Tavoite toteutui osittain.
Valtuustokauden tavoite 13. Yhteisöllisen ja toimintaedellytyksiä tukevan kulttuurin rakentaminen							
13.1 Demokratia vahvistuu	Osallisuuskyselyyn vastanneet	Osallisuuskyselyyn vastanneiden määrä 350 - 400	Osallisuuskyselyyn vastanneiden lukumäärä kasvaa.	Riikka Åstrand	Vuoden 2023 osallisuuskysely oli auki ajalla 28.11.2023–7.1.2024. Kyselyyn vastasi yhteensä 884 vantaalaista. Heistä 402 oli valittu vastaajiksi satunnaisotoksen kautta ja 482 vastasi kyselyyn avoimen kyselylinkin kautta. Aiempiina vuosina kyselyn vastaajat oli valittu ainoastaan otoksen perusteella, joten avoin kyselylinkki lisäsi vastaajamäärää merkittävästi. Myös otoksen kautta vastanneiden osuus kasvoi verrattuna edelliseen vuoteen. Molempien vastaajajoukkojen vastaukset olivat hyvin samankaltaisia. Vuoden 2024 osallisuuskysely oli auki ajalla 18.11.-15.12.2025. Kyselyyn vastasi 1800 henkilöä, joista 362 otoksen kautta ja 1438 avoimen kyselyn kautta. Vuoden 2022 osallisuuskyselyn vastaajamäärä oli 367 henkilöä.	Osallisuuskysely 2022 vastaajia 367 Osallisuuskysely 2023 vastaajia 884 Osallisuuskysely 2024 vastaajia 1800 (TT)	Tavoite toteutui täysin.
	Toteutetaan pilotteja ja kokeiluja äänestysaktiivisuuden kasvattamiseksi.	Suunnitelma valmis	Kuntavaalien äänestysaktiivisuuden parantamiseen tähtäävät pilotit toteutettu.		Pilotit toteutettu. (TT)		

13.1 Demokra- tia vahvistuu	Osallistuvan budjetoinnin toimenpiteisiin osallistuneet	Uusi mittari, ei lähtötasotietoa	Osallistuvan budjetoin- nin prosessiin osallis- tuneiden lukumäärä 5 % suuralueiden asuk- kaiden lukumäärästä	Ideoiden käsittelyvaihe päättyi maaliskuussa. Asuk- kaat pääsivät äänestämään suosikkinsa 1.4.- 28.4.2024. Äänestämisen oli mahdollista digitaali- sesti ja paperilla kirjastoissa. Yhteiskehittämisen vaihe käynnistyi äänestyksen jälkeen ja saatiin pää- osin valmiiksi kesän 2024 aikana. Yksittäisissä hank- keissa yhteiskehittämistä on tehty vuoden 2024 loppupuolella osassa jatkuen vielä 2025 puolella. Hankkeiden toteuttamissuunnitelmat on tehty 31.8. mennessä ja hankkeiden suunnittelu ja toteu- tus on käynnissä. Osa hankkeista on toteutettu jo vuoden 2024 aikana ja loppujen on tarkoitus val- mistua vuoden 2025 loppuun mennessä. Hank- keista raportoidaan kolmesti vuodessa mm. kau- punkikeskustojen kehittämissuunnitelmien seuran- taryhmille. Toimintamallin raportointi, arviointi ja kehittämistarpeiden kartoittaminen on käynnisty- nyt syksyllä 2024.	Vantaan osallistuvan budjetoinnin äänestyspro- senti koko kaupungin osalta oli 3,2 %. Alueelli- sesti äänestysprosentti jakautui seuraavasti: Aviapolis 5,7 %, Hakunila 2,6 %, Kivistö 4,5 %, Koivukylä 2,1 %, Korso 4,2 %, Myrskylä 2,2 % ja Tikkurila 3,2 % alueen äänestysikäisistä asuk- kaista. Äänestäjiä oli yhteensä 6 686. Saatujen ideoiden määrä oli 2080, joista äänestyskes- teeni 349. Näistä rahoituksen sai 66 hanketta, jotka on tarkoitus toteuttaa vuosien 2024 ja 2025 aikana. Vantaan osallistuvaan budjetoin- nin eri vaiheisiin on osallistunut tähän men- nessä noin 12 000 vantaalaista eli 5 % tavoite on saavutettu. Vantaalaiset ovat olleet mukana ideoinnissa, asukasvuorovaikutuksen tilaisuuks- sissa, äänestäneet suosikkejaan, vastanneet pa- lautekyselyihin tai osallistuneet hankkeiden yh- teiskehittämiseen. Vielä vuoden 2025 alkanakin asukkaat voivat olla mukana, sillä yksittäisissä hankkeissa on tiedossa mm. yhteiskehittämistä ja vapaaehtoistoimintaa. Lisäksi on huomioi- tava, että edellä mainituista luvuista puuttuvat kouluissa ja oppilaitoksissa opittunneilla ide- ointiin osallistuneet lapset ja nuoret, sillä hei- dän osallistumistaan ei kirjattu erikseen. Vai- kuttajapäivän muiden vuosien osallistujamää- rien perusteella voidaan arvioida, että kouluissa ja oppilaitoksissa olisi osallistunut noin 3 000 lasta ja nuorta ideointiin ja he olisivat tuotta- neet noin 150–200 ideaa saaduista 2080 ide- asta. (TT)	Tavoite to- teutui täy- sin.

Valtuustokauden tavoite 14. Kotoutumisessa onnistuminen monialaisena yhteistyönä (myös työllisyysnäkökulma)							
14.1 Kaikki kaupungin palvelut ja toimialat toteuttavat kotoutumista	Kotoutumishjelman mittarit, lisäksi selvitykset ja toimenpidesuunnitelmat	Toteutetaan vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet	Ohjelman vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet on toteutettu.	Susanna Taipale-Vuorinen	Yhteistyötä on tiivistetty toimialojen välillä, ja valmista ohjelmaa on esitelty eri toimialojen johtoryhmissä. Seuranta jatkuu kansainvälisyys-strategiateeman johtoryhmässä, jossa on määritelty seurannan vastuutahot. 1.1.2025 voimaan tulevan kotoutumislain mukainen kotoutumishjelman valmisteluun laajan asiantuntijaryhmän ja kaupunkitasoisen ohjausryhmän tuella.	Kotoutumishjelman (vanhan lain mukainen kotouttamishjelman) on hyväksytty. Vuodelle 2024 suunniteltujen toimenpiteiden toteuttamista seurataan poikkialillisesti kansainvälisyys-strategiateeman johtoryhmässä. Raportointia on täsmennetty syksyn 2024 aikana ja rakennettu seurannan tueksi liikennevalomalli. Vuoden 2024 aikana on rakennettu tulevan lain mukainen kotoutumishjelman, joka tulee voimaan 1.1.2025. Yhteistyötä koordinaation kehittämiseksi jatketaan 2025. (TO)	Tavoite toteutui osittain.
	Kotoutumishjelman mittarit, lisäksi selvitykset ja toimenpidesuunnitelmat	Maahanmuuttajien kotoutumista vahvistava toimenpidesuunnitelmaa ei ole. Maahanmuuttajien palveluiden käyttöön otosta ei ole tietoa.	Toimenpidesuunnitelma kotoutumisen tukeen laadittu. Muuttoilmoituksen Vantaalle tehneille maahanmuuttajille luotu tervetulo-malli. Muuttoilmoituksen Vantaalle tehneiden uusien asukkaiden kaupunkikulttuurin palveluiden käyttöönottoon luotu seuranta-malli.	Riikka Åstrand	Yhteistyötä on tiivistetty kaupungin eri toimialojen välillä päällekkäisyyksien välttämiseksi. Kaksitoimittajaryhmä osallistui työn koordinoiman kotoutumisen asiantuntijaryhmän työhön. Kaupungin koko palvelutarjontaa selkeytetään ja saatavuutta varmistetaan kotoutumista tukevana toimenpiteenä. Osana kotoutumistoimia S2-opetuksen ja maahanmuuttajakoulutuksen saatavuutta parannetaan. Tervetulo-malli sisältää selkeät palvelut sekä tervetulotelekoja, joiden suunnittelussa huomioidaan mm. Vantaan luonto- ja kulttuurikohteita ja jo olemassa olevia kulttuuritapahtumia.	Toimenpidesuunnitelman ja tervetulo-mallin laatiminen edistyy suunnitelmallisesti työn koordinoimana. Palveluiden käyttöönoton seuranta-malli vaatii täsmennyksiä. (TO)	

Resurssiviihas ja hiilineutraali Vantaa							
Valtuustokauden tavoite 18. Vantaa edistää hiilineutraalisuutta yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa							
18.1 Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030	Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähköön, liikenteen, teollisuuden ja työkaluiden, jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt. Seuranta Resurssiviihasin tiedotuksen kokonaispäästöjen ja hiilibudjetin yhteydessä. Edellisen vuoden päästötieto saadaan kesäkuun alussa.	Kokonaispäästöt - 15 % vuodesta 2020. Vuonna 2022 päästöt olivat laskeneet vain 7,2 % 939 kt CO2-ekv	Kokonaispäästöt ovat laskeneet keskimäärin 7,5 %/vuodesta verrattuna vuoden 2020 lähtötasoon. Sektorikohtaiset päästöt raportoidaan hiilibudjetin perusteella. Kokonaispäästötavoite 609 kt CO2-ekv	Tero Anttila	Yhdyskuntarakenne tiivistyi: tiiviisti asuttujen alueiden asukasmäärä kasvoi ja uusista asumisen kaavoista runsas 96 prosenttia sijoittui kestävän kasvun vyöhykkeelle. Kaavojen ilmastovaikutusten arviointi otettiin käyttöön. Aviapolikseen suunnitellaan energiapositiivista aluetta ja tuetaan alueen energiasiihtymää. Liikku- mistutkimuksen mukaan vantaalaisten henkilöautolla liikkuminen vähentyi ja kävely liikku- miskuotona kasvoi neljän vuoden ai- kana. Kaupungin omista ajoneuvoista yhä useampi on täyssähköauto ja latauspisteitä on rakennettu useisiin toimipisteisiin. Uusiutuvaa energiaa on li- säetty aurinkosähkövoimaloilla. Öljylämmityksestä luopumiseksi kaupungin kiinteistöissä on siirrytty lämpöpumppuratkaisuihin. Kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuutta on parannettu LED -valaisin- vaihdoilla. Tikkurilan Osaamiskampukselle on kehi- tetty energiapalvelumallia ENPA-hankkeen avulla. Vantaan energia julkaisi hiilinegatiivinen kierto- talousyhtiö vuonna 2030 -tavoitteen.	Vuoden 2023 päästölaskenta (HSY) valmistui kesäkuussa 2024. Päästöt olivat laskeneet 7,8 % (2020-2023) (vähennystavoite 22,6 %) Päästövähennystavoite on 22,6 % (2020-2023). Kaukolämmön päästöt ovat jääneet tavoit- teesta ja ne ovat kasvaneet vuodesta 2020 noin 25 %. Ne laskivat kuitenkin edelliseen vuoteen verrattuna. Sähkön päästöt ovat alentuneet huomattavasti, lähes 30 %. Myös liikenteen päästöt ovat laskeneet, 11 %, mutta eivät ole tavoitteessa, joka on 25 % laskua (2020-2023). Tavoite toteutuu osittain ja kokonaan kulutus- sähkön ja sähkölämmityksen osalla. Kauimmas- tavoitteesta on jäämässä kaukolämmön pääs- töt.	Tavoite to- teutui osit- tain.
Valtuustokauden tavoite 20. Huolehditaan Vantaan luonnon monimuotoisuuden säilymisestä							
20.1 Edistetään luonnon moni- muotoisuutta Resurssiviihau- den tiekar- tan Monimuo- toinen luonto - kaistan toimen- piteitä toteutta- malla	Ympäristövah- dista toteutuk- sessa olevien (to- teutus, valmis, jatkuva käytäntö) toimenpiteiden osuus kaikista toi- menpiteistä Lumo-kaistalla	Kaupunginval- tuusto hyväksyi tiekartan 28.2.2022 ja toi- mialat laativat omat toteutus- suunnitelmansa keväällä 2022, jossa on esitetty 41 toimenpidettä lumo-kaistan to- teuttamiseksi. Toimenpiteiden määrä voi muuttua toteutussuun- nitelmien päivityk- sien yhteydessä.	50 % toimenpiteistä edennyt Ympäristö- vahdissa toteutuksessa olevaksi, valmiiksi tai jatkuva- käyttöön. Luonnon monimuotoi- suuden kokonaissuun- nitelma on sisällytetty osaksi tiekarttaa ja to- teutussuunnitelmaa (Ympäristövahti).	Tero Anttila	Vehkalammalle avattiin uusi luontopolku. Vantaan luontoalanjäljen laskenta tehtiin ensimmäisen ker- ran. Uusi luontoasiantuntija aloitti huhtikuussa ym- päristökeskuksessa. Vihreä ja virtaava Vantaa -vi- herrakenteen kehityskuva hyväksyttiin kaupun- kiympäristölautakunnassa 13.8. Esitettiin Elylle pe- rustettavaksi n. 50 ha uutta luonnonsuojelupinta- alaa. Luontokartoitukset ovat edenneet suunnitel- lusti ja niitä tehtiin Kivistön alueelle. Vantaan koko- naiskehitysmäättömyyden malli valmistui vuoden 2024 aikana. Luonnon monimuotoisuutta edistäviä maanhankintoja on toteutunut noin 39 ha.	Tilanne 24.1.2025: Toimenpiteitä on lisätty ja nyt yhteensä 48 kpl, josta mittarin mukainen toteuma 91 % (ei huomioitu uusia). Toimenpi- teet ovat hyvin edenneet vähintään toteutus- vaiheeseen. Valmiita on 5, toteutusvaiheessa 9 ja jatkuva käytäntöä 18. Ei aloitettuja 3 kpl. Ei raportoituja on 13 kpl, jotka ovat uudet, jotka tuotiin luontoposiitiivisuus selvityksestä.	Tavoite to- teutui täy- sin.

Valtuustokauden tavoite 22. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa							
22.1 Vantaan ratikakkaupungin toteuttamisen etenee konaisvaltaisestikaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti	Raitiotien rakentamisen allianssipartnerien valinta, ratikakatuja esirakentamisten aloittaminen.	Allianssikiikailutusta ei aloitettu, rakentamista ei aloitettu.	Allianssipartnerit raitiotien rakentamiseen valittu. Ratikakatuja esirakentamiset aloitettiin.	Tero Anttila	Vantaan ratikan allianssit kilpailutettiin keuhkautta 2024. Päätös allianssipartnerista tehtiin syyskuussa 2024. Allianssin kehitysvaiheen sopimukset allekirjoitettiin lokakuussa 2024. Allianssit aloittivat toiminnan allekirjoittamisen jälkeen. Vantaan ratikan rakentaminen sisältyy MAL-sopimukseen. MAL-sopimus allekirjoitettiin joulukuussa 2024. Vantaan ratikan rahallinen valtiontuki on 144,1 milj. euroa.	Vantaan ratikan allianssikumppaneista tehtiin päätös syyskuussa 2024 ja allianssin kehitysvaiheen sopimukset allekirjoitettiin lokakuussa 2024. Vantaan ratikan valmistelutöitä ei ole aloitettu vuonna 2024.	Tavoite toteutui osittain.
22.2 Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärä palaa koronaa edeltävälle tasolle vuoteen 2025 mennessä.	Jkl nousijamäärä: 126 000 nousua / arkipäivä	Jkl nousijamäärä: 135 000 nousua / arkipäivä	Tero Anttila	Joukkoliikenteen toimivuutta seurataan jatkuvasti yhteistyössä HSL:n kanssa. Suunnitellaan joukkoliikenteen sujuvuutta parantavia toimenpiteitä sekä parannetaan vaihtopaikkojen ja pysäkkien olosuhteita.	146 406 nousua. Joukkoliikenteen matkustajamäärä kasvoi edellisestä vuodesta jopa 10 %. Tämä on samalla kaikkien aikojen suurin nousijamäärä Vantaalla ylittäen vuoden 2019 luvut 6 %:lla. (TT)	Tavoite toteutui osittain.
	Pyöräilijöiden määrä mittauspisteissä kasvaa 4 % vuodessa. (Lähtötasona vuoden 2017 indeksiluku 1000)	Pyöräilyindeksi: 964	1316		Pyöräilyä edistetään monipuolisesti pyöräliikenteen edistämishankkeiden ja tavoiteverkon pohjalta kehittämällä erityisesti pyöräilyn infraa ja pysäköintiä. Pyöräilyn mittarointia on tarkoitettu myös kehittää.	Pyöräilijämäärä kasvoi 4 % vuodesta 2023. Pyöräilyindeksi 1015. Pyöräilijämäärä kasvoi vaatimattomasti edellisvuodesta eikä täyttänyt tavoitteita. Mittarin toimivuus kaiken kaikkiaan on kyseenalainen harvasta mittausverkosta ja säävaihteluista johtuen. (TO)	
	Pyöräliikenteen tavoiteverkon kriteerit täyttävät pyörätiet (km)	Baanoiksi ja pääpyöräiteiksi luokiteltuja reittejä yhteensä 12,5 kilometriä (2022).	16 km		Lahdentien pyörätien parantaminen yhteistyössä ELY:n kanssa, 5,7 km (Kyytiä – Kuusijärvi pääreitti I 3,5 km + Kuusijärvestä pohjoiseen pääreitti II 2,2 km). Edistetty seuraavien vuosien kohteiden rakentamissuunnittelua.	Pyöräliikenteen tavoiteverkon mukaisia baanoja ja pääreittejä on 21,9 km. Pyöräilyn tavoiteverkon mukaisia pyöräteitä toteutettiin reilusti yli tavoitteen. (TT)	

Kukoistavat kaupunkikeskukset							
Valtuustokauden tavoite 24. Toteutamme kaupunkikeskukset viihtyisinä, turvallisina ja toimivina							
24.1 Vantaalaisen tunne asuinalueensa turvallisuudesta paranee	Turvallisuuden tunne -mittari mukaan turvallisuuskyseleyn.	Turvallisuuskyselely on toteutettu edellisen kerran 2017 ja 2021, joiden tuloksia hyödynnetään turvallisuuden tunteen lähtötason mittaamisessa.	Turvallisuuskyselely on toteutettu, turvallisuuden tunteen mittaaminen on kehittynyt ja turvallisuuden tunne paranee. Yhteistyö kaupungin sisällä ja kumppaneiden kanssa vahvistuu.	Riikka Åstrand	Turvallisuuskyseleyn suunnittelu ja valmistelu edistyi suunnitellusti. Turvallisuuskyseleyn toteutukseen valittiin kumppani ja yhteistyö toteutettiin suunnitellusti. Turvallisuuskyselely toteutettiin lokakuussa 2024. Kyselelyssä huomioitiin turvallisuuden tunnetta kuvaavat kysymykset.	Turvallisuuskyselely toteutettiin lokakuussa ja turvallisuuden tunteen mittaamista kehitettiin. Turvallisuuden tunne jonkin verran heikentynyt edelliseen kyselelyyn verrattuna. Yhteistyötä kaupungin sisällä ja kumppaneiden kanssa tiivistetty mm. ohjelmavalmistelun kautta. (TO)	Tavoite toteutui osittain.
	Kaupunkitasoinen turvallisuuskyselely toteutetaan vuonna 2024 yhteistyössä järjestöjen, kokemus- asiantuntijoiden, koulujen ja oppilaitosten, asukas- ja nuorisotilojen, aluetyöntekijöiden ja yritysten kanssa.	Alueiden välillä on aloitettu yhteistyö turvallisuu- den tun- teen parantamiseksi.	Turvallisuussuunnitelman ja hyvinvointisuunnitelman vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet ja teot on toteutettu ja arvioitu.				
	Turvallisuuskyseleyn tulosten analyysin perusteella tehdään toimintaympäristönarvio laadittavan uuden turvallisuussuunnitelman pohjaksi ja hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden arvioimiseksi.	Turvallisuussuunnitelman ja hyvinvointisuunnitelman teemoilla ja toimenpiteillä tehdään konkreettisia turvallisuusustekojä, joilla parannetaan myös turvallisuuden tunnetta.	Turvallisuussuunnitelman ja hyvinvointisuunnitelman vuodelle 2024 suunnitellut toimenpiteet ja teot on toteutettu ja arvioitu.		Hyvinvointisuunnitelman ja turvallisuussuunnitelman toimenpiteitä on toteutettu ja arvioitu.	Hyvinvointisuunnitelman ja turvallisuussuunnitelman toimenpiteitä on toteutettu ja arvioitu. Kartoitus toimintaympäristöstä ja sen analysointi selkeytti kuvaa turvallisuudentunnetta heikentävistä juurisyistä. (TT)	
			Toimintaympäristöarvio on tehty ja turvallisuudentunnetta heikentävät juurisyistä on selvitetty.				

Valtuustokauden tavoite 27. Hyvät toiminnalliset kehittämisedellytykset palveluille ja yrityksille						
27.1 Kaupunkikeskustojen houkuttelevuus parane	Jokaisen suuralueen keskuksen kehittämissuunnitelma on toteutuksessa.	Kehittämissuunnitelmat valmistelussa.	Kehittämissuunnitelmat ja niiden toteutusta seurataan keskuksittain seurannassa.	Tero Anttila	Kehittämissuunnitelmat on julkaistu ja löytyvät kaupungin nettisivuilta.	Tavoite toteutui täysin.
	Keskustojen kehittämissuunnitelmat on julkaistu verkossa tarinakartana.	Kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmien tarinakarttoja ei ole.	Tarinakarttojen sisältöjä täydennetään tarvittaessa tulostiedoilla sekä päivitetään tarpeen mukaan.		Kehittämissuunnitelmat on julkaistu tarinakartan muodossa. Tarinakarttoja päivitetään tarvittaessa. (TT)	
27.2 Kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmat on toteutuksessa.	EKK:n kaupunkikeskustamittari	EKK-aineisto tilattu	EKK-aineisto käytössä keskuksittain seurannassa.		Kokonaislaskennallisuus vuodelle 2024 on kaikkien keskuksien osalta 3,895. Kaupunkistrategian tavoite vuodelle 2025 on 3,5. (TT)	Tavoite toteutui täysin.
	Sopivia paikkoja tapahtumaolosuhteille ja -tiloille kaupunkikeskustojen kartoitetaan.	Martinaaaksossa kiinteänä Martinus backstage. Muilla keskusta-alueilla sijoituspaikkaa ei ole kartoitettu.	Jokaiseen kaupunkikeskustaan on kartoitettu sopiva paikka ulkoilmatapahtumien järjestämiseen.	Riikka Åstrand yhteistyössä KATOn kanssa	Myös Koivukylässä, Aviapoliksessa, Hakunilassa ja Kivissä on järjestetty ulkotapahtumia muutamissakin eri paikoissa. Näiden suuraluuden tapahtuma-aluekorttien laadinta aloitettiin syysyllä 2024 ja loppuun saatetaan 2025 aikana. (TT)	
27.2 Aviapolis 2040 -vision valmistelu nimen sidosryhmien kanssa	Asukastiloja toteutetaan investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	Asukastiloja on toteutettu investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	Asukastiloja toteutetaan investointiesitysten ja -ohjelman mukaisesti	Riikka Åstrand	Tarveselvityksiä ja hankesuunnitelmia toteutettu investointiohjelmien mukaisesti. (TT)	Tavoite toteutui täysin.
	Visiotyöryhmä 2040, sekä kumppanuusryhmä nimetty.	Erikseen määritellyt tavoitteita ei ole tuotettu poikkeuksellisuudessa yhteistyössä.	Valmistelun toimenpiteet käynnissä.	Tero Anttila	Aviapolis Visio 2040 -työryhmä on nimetty ja työskennellyt sekä keskeisimmät kumppanuusryhmät tunnistettu.	

Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella							
Valtuustokauden tavoite 28. Valmentavan johtamisoaamisen syventäminen							
28.1 Valmentavan johtamisen syventäminen ja vahvistaminen	Valmentavan johtamisen summamittari (Kunta 10 tutkimuksessa = kolmen mittarin keskiarvo) (Tavoitetaso las- kettu merkittä- väliä muutoksella (tilastollisesti merkittävä, on suhteessa henki- löstömäärään) suhteessa lähtö- tasoon tai strate- gisella tavoit- teilla.)	Kajo: 72,7 % Kaso: 76,7 % Kato: 77,9 %	Kajo: 76 % (strategi- nen) Kaso: 79,2 % (strategi- nen) Kaku: 80,5 % (merkit- tävä muutos) Kato: 76,0 % (merkit- tävä muutos)	Kaupunginjohtaja ja apulais- kaupunginjohtajat, rapor- tointivastuu: Tiina Harju- Kukkula	Kaupunki- ja toimialatasoisia johtamisen valmen- nuksia ja ryhmäcoachingia toteutettu. Valmentava johtaminen läpileikkaavana teemana eri valmen- nusohjelmissa, esihenkilöiden HR-verkkoperehdy- tyksessä sekä uusien työntekijöiden verkkopereh- dytyksessä.	Kajo: 74,7 % Kaso: 80,37 % Kaku: 78,5 % Kato: 76,83 %	Tavoite to- teutui osit- tain

Valtuustokauden tavoite 29. Henkilöstön pito- ja vetovoiman parantaminen						
29.1 Työhyvinvointi paranee	Työn mielekkäys (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella (tilastollisesti) merkittävä, on suhteessa henkilöstömäärään) suhteessa lähtötasoon tai strategisella tavoitteella.)	Kajo: 72,2 % Kaso: 72,8 % Kaku: 72,3 % Kato: 69,4 %	Kajo: 73,6 % (strateginen) Kaso: 77,5 % (strateginen) Kaku: 76,43 % (merkittävä muutos) Kato: 74,6 % (strateginen)	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Tiina Harju-Kukkula	Hyvä lähijohtaminen ja työyhteisöjen toiminta ja sujuva työ. Johtamisen rakenteet: Vaikuttavaa työtä keskustelut, työ- ja tiimipalaverit, asiakaslauteet jne.	Kajo: 73,6 % Kaso: 76,6 % Kaku: 74,3 % Kato: 73,1 % (TO)
	Työyhteisön sosiaalinen pääomamittari (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella suhteessa lähtötasoon (tilastollisesti, on siis suhteessa henkilöstömäärään).)	Koko kaupunki: 72,5 % Kajo: 71,5 % Kaso: 73 % Kaku: 73,6 % Kato: 68,9 %	Koko kaupunki: 73,48 % Kajo: 75,42 % Kaso: 74,14 % Kaku: 76,41 % Kato: 72,48 %	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Tiina Harju-Kukkula	Hyvä lähijohtaminen ja työyhteisöjen toiminta ja sujuva työ. Työyhteisöjen kehittämispäivät, työnhajukset, saatavuusohjelman rahoituksella toteutetut kehittämisprosessit.	Vantaa: 75,5 % Kajo: 72,8 % Kaso: 76,2 % Kaku: 76,5 % Kato: 72,4 % (TO)
	Palautuu hyvin työpäivän aiheuttamasta rasituksesta (Kunta 10). (Tavoitetaso laskettu merkittävällä muutoksella suhteessa lähtötasoon (tilastollisesti merkittävä, on suhteessa henkilöstömäärään))	Koko kaupunki 36,1 % Kajo: 40,8 % Kaso: 32 % Kaku: 43,8 % Kato: 51,3 %	Koko kaupunki: 37,16 % Kajo: 45,07 % Kaso: 33,5 % Kaku: 46,97 % Kato: 55,17 %	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Tiina Harju-Kukkula	Hyvä lähijohtaminen ja itsensä johtaminen, työyhteisöjen vastuullinen työkäyttäytyminen ja työnjako. Mielen voimainja – varhaisen vaiheen työväline sekä kykyvalmentaja-palvelu koko henkilöstölle käytössä vuoden 2024 ajan. Break Pro -hyvinvointisovellus, E-passi -edut liikuntaan, kulttuuriin ja hyvinvointiin, erilaiset muut liikuntaedut mm. vapaasti käytettävissä on Online-palvelu, joka tarjoaa mahdollisuuden ohjattuun liikkumiseen omatoimisesti.	Vantaa: 40,7 % Kajo: 53 % Kaso: 36,2 % Kaku: 44,8 % Kato: 56 % (TO)

29.2 Saatavuuden toimenpideohjelman toteutus vuoden 2024 toimenpiteet on toteutettu	Toimenpideohjelman laadittu ja hyväksytty sekä ohjelman toimenpiteet käynnistetty	Kh:n hyväksymässä ohjelmassa olevat toimenpiteet on toteutettu vuoden 2024 osalta.	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Tiina Harju-Kukkula	HR:lle toimenpideohjelmassa linjatut toimenpiteet tehty. Rekrytointi: Varhaiskasvatuksen opettajien, sosionomien ja erityisopettajien massahaku vakiinnut käyttöön. Ympärivuotinen keskitetty haku yksittäisten hakujen rinnalla käytössä. Vuosisuunnitelma rekrymarkkinoitiin sisältäen oppilaitosten työkalut sekä erilaisiin tapahtumiin/messuille osallistumisen. Sovitut yhteistyöprojektit palvelualueen kanssa jatkuvat saatavuusohjelman jälkeä. Oppilaistoyhteistyötä tiivistetty, vakintuneet käytännöt ja yhteistyö sovitut. Kestävän työkyvyn tuki toteutettu ja työkyvyn tiedolla johtamisen kehittäminen käynnistetty. Keskitetty työyhteisöjen ja esihenkilöstön kehittämisrahaa toteutettu 41 kehittämishanketta eri toimialoille. Kaupunkitasoinen koko henkilöstön verkkoperehdytys ja vertaismentoriointi tuotannossa. Omaehtoisen koulutuksen taloudellinen tuki varhaiskasvatukseen jatkuvana.	Saatavuusohjelma toteutunut HR:n toimenpiteiden osalta.	Tavoite toteutui osittain.
Valtuustokauden tavoite 30. Kestävän työkyvyn vahvistaminen						
30.1 Sairauspoissaolot kokonaisuuksissaan ja erityisesti mielenterveyshäiriöiden (sairauspoissaoloprosentti, sairauspoissaolopäivien määrä) ei kasva	Sairauspoissaolot ja erityisesti Mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot vähenevät (sairauspoissaoloprosentti, sairauspoissaolopäivien määrä)	Sairauspoissaoloprosentti: 5,02 % Mielenterveysperusteisten sairauspoissaoloprosentti laskenut 1,42 % vuoteen 2022 luku: 1,42 %	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Tiina Harju-Kukkula	Sairauspoissaoloprosentti, työterveyshuolto, esihenkilökoulutukset	Sairauspoissaoloprosentti 6,02 % ja mielenterveysperusteinen sairauspoissaoloprosentti 0,97 %	Tavoite toteutui osittain.

2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

10

Yleishallinto

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 050	0	1 050	1 909	-859
Menot	-21 182	2 836	-18 345	-16 172	-2 173
Toimintakate	-20 132	2 836	-17 295	-14 264	-3 032

Toiminta ja keskeiset muutokset 2024

Yleishallinnon talousarvio koostuu muun muassa kunnallisen päätöksentekojärjestelmän ja muiden yleisluonteisten toimintojen ja erien kustannuksista.

Talousarvion toteutuminen 2024

Yleishallinnon toimintatuotot vuonna 2024 olivat 1,9 milj. euroa ja ne toteutuivat 182 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintakulut olivat 16,2 milj. euroa ja ne toteutuivat 88 prosenttisesti. Yleishallinnon toimintakate toteutui kokonaisuudessaan noin 3 milj. euroa talousarviota parempana.

10 10

Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö: Nelli Jääskeläinen

Puheenjohtaja: Niilo Kärki

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 050	0	1 050	1 186	-136
Menot	-2 525	0	-2 525	-1 990	-535
Toimintakate	-1 475	0	-1 475	-803	-672

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on toimittaa kuntavaalit, aluevaalit, eduskuntavaalit, tasavallan presidentin vaali ja europarlamenttivaalit. Keskusvaalilautakuntaan kuuluu kaupunginvaltuuston 23.8.2021 § 10 päätöksen mukaisesti toimikaudeksi 2021–2025 valitsemat viisi jäsentä ja 11 varajäsentä. Vuonna 2024 järjestettiin presidentinvaali ja europarlamenttivaalit. Keskusvaalilautakunta koontui yhteensä kymmenen kertaa.

Vaalien järjestämisestä huolehti keskusvaalilautakunnan apuna vaalitoimiston päällikön johdolla vaalitoimisto. Vaalien järjestämisen aikana vaalitoimistossa työskenteli 6–7 henkilöä eri pituisissa työsuhteissa ja ennakkoäänestystoimitsijoina työskenteli noin 80 ihmistä. Vantaalla on kaupunginvaltuuston päätöksen 18.5.2020 § 3 mukaisesti 68 äänestysaluetta.

Presidentinvaalissa äänioikeutettuja oli Vantaalla yhteensä 171 500 henkilöä. Äänioikeutettujen määrä kasvoi 8 500 henkilöllä vuoden 2018 presidentinvaaleista. Vantaan kotimaan äänestysprosentti oli ensimmäisellä kierroksella 72,1. Ennakoon äänesti 38,9 prosenttia ja varsinaisena vaalipäivänä 33,2 prosenttia äänioikeutetuista. Presidentinvaalin toisella kierroksella äänestysprosentti oli 68,7 prosenttia. Ennakoon äänestäneiden osuus oli ensimmäistä kierrosta selvästi korkeampi, 42,7 prosenttia, mutta varsinaisena vaalipäivänä äänestäneitä oli vain 26 prosenttia.

Europarlamenttivaalissa äänioikeutettuja oli Vantaalla yhteensä 172 220. Äänestäneitä oli yhteensä 67 816 ja äänestysprosentti oli 39,4. Ennakoon äänesti 22,8 prosenttia ja varsinaisena vaalipäivänä 16,6 prosenttia äänioikeutetuista.

Talousarvion toteutuminen

Presidentinvaalissa valtio korvasi vaalien järjestämisestä aiheutuvia kuluja kertakorvauksena 2,4 euroa jokaiselta äänioikeutetulta kunnan asukkaalta. Korvaus molemmista vaalikierroksista oli yhteensä 0,8 milj. euroa ja toimintatuotot toteutuivat 113 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintakulut olivat 1,3 milj. euroa ja ne toteutuivat 75 prosenttisesti talousarvioon nähden. Presidentinvaalien toimintakate oli -0,5 milj. euroa.

Europarlamenttivaaleihin toimittamiseen oli toimintakuluihin varattu 0,8 milj. euroa. Vaalien kokonaismenot olivat 0,7 milj. euroa ja ne toteutuivat 85 prosenttisesti talousarvioon nähden. Europarlamenttivaaleissa valtio korvasi vaalien järjestämisestä aiheutuvia kuluja kertakorvauksena 2,4 euroa jokaiselta äänioikeutetulta kunnan asukkaalta. Korvaus oli 0,4 milj. euroa ja toteutui 113 prosenttisesti talousarvioon nähden. Europarlamenttivaalien toimintakate oli -0,3 milj. euroa.

Keskusvaalilautakunnan toimintatuotot olivat yhteensä noin 1,2 milj. euroa toteuman ollessa talousarvioon nähden 113 prosenttia. Toimintakulut olivat noin 2,0 milj., joten toteuma oli talousarvioon nähden 79 prosenttia.

10 20

Kaupunginvaltuusto

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen

Puheenjohtaja: Sade Tahvanainen

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-1 532	0	-1 532	-1 200	-332
Toimintakate	-1 532	0	-1 532	-1 200	-332

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunginvaltuuston kokoukset järjestettiin läsnäkokouksina. Selostustilaisuudet ja iltakoulut järjestettiin hybridikokouksina, jossa valtaosa osallistujista on kokouksessa etäyhteyden avulla.

Kaupunginvaltuustolla oli vuonna 2024 yhteensä 11 kokousta, 8 selostustilaisuutta sekä 6 iltakoulua. Valtuustovalioikunta kokoontui 10 kertaa. Kaupunginvaltuuston kaksipäiväinen seminaari järjestettiin Porvoossa 21.-22.3.2024 ja yksipäiväiset seminaarit Vantaan kaupungintalolla 16.5.2024 ja 22.8.2024. Lisäksi kaupunginvaltuutetut osallistuivat yhdessä Keravan kaupungin sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen valtuutettujen kanssa hyvinvointiseminaariin, joka järjestettiin Keravalla 14.2.2024.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuuston toimintakulut olivat 1,2 milj. euroa ja ne toteutuivat 78 prosenttisesti talousarvioon nähden.

10 30**Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus**

Vastuuhenkilö: Sari Hännikäinen

Puheenjohtaja: Tuire Kaimio

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-664	-1	-666	-555	-111
Toimintakate	-664	-1	-666	-555	-111

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tarkastuslautakunta toimii kuntalain 14. luvun mukaan määräytyvien tehtävien sekä toiminta- ja arviointisuunnitelmansa mukaisesti. Tarkastuslautakunnan kokouksia oli vuoden aikana 13. Arviointikertomus vuodelta 2023 hyväksyttiin lautakunnassa 24.4.2024.

Lautakunta käsittelee tilintarkastussuunnitelmaa yhteistyössä tilintarkastajan kanssa. Päävastuullinen tilintarkastaja raportoi tarkastuksista lautakunnalle toukokuussa 2024. Tilintarkastustoiminnassa ei ollut lisätoimeksiantoja vuoden aikana.

Tarkastuslautakuntaan kuuluu valtuustokaudella 2021–2025 yhteensä 13 jäsentä. Lautakunta ei ole jakautunut työryhmiin.

Talousarvion toteutuminen

Tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen toimintakulut olivat 0,6 milj. euroa ja ne toteutuivat 83 prosenttisesti talousarvioon nähden.

10 40**Kaupunginhallitus**

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen

Puheenjohtaja: Sakari Rokkanen

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	722	-722
Menot	-11 404	2 838	-8 566	-7 754	-812
Toimintakate	-11 404	2 838	-8 566	-7 032	-1 534

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunginhallituksen puheenjohtajistossa tapahtui vuoden aikana muutoksia. Ulla Kaukola aloitti varapuheenjohtajana vuoden alusta ja Sakari Rokkanen puheenjohtajana kesäkuussa. Kokoukset järjestettiin kaupungintalolla läsnäkokouksina. Iltakoulut järjestettiin hybridinä siten, että suurin osa osallisista osallistui kokouksiin etäyhteydellä.

Kaupunginhallituksen kokouksia oli yhteensä 22, minkä lisäksi 4.-5.11.2024 järjestettiin kaupunginhallituksen talousarvioneuvottelut. Iltakouluja järjestettiin yhdeksän. Kaupunginhallitus tapasi Keravan kaupunginhallituksen sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallituksen 1.10.2024. Lisäksi kaupunginhallitus järjesti yhteistapaamiset Espoon kaupunginhallituksen kanssa 11.4.2024 ja 6.11.2024. Kaupunginhallituksen konsernijaosto kokoontui 10 kertaa.

Kaupunginhallitus perusti Vantaa 2025 –toimikunnan päätöksellään 15.1.2024 § 12. Toimikunnan tehtävänä oli arvioida valmisteilla olevan TE2024 -uudistuksen vaikutukset kunnan päätöksenteko- ja organisaatorakenteeseen, arvioida kaupungin poliittisen päätöksentekorakenteen muutostarpeita, arvioida kaupungin viranhaltijaorganisaation muutostarpeita sekä kehittää strategian laadinnan ja toimenpanon prosessia. Toimikunta kokoontui vuoden aikana yhdeksän kertaa.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginhallituksen toimintatuotot olivat 0,7 milj. euroa. Kaupunginhallituksen toimintakulut olivat yhteensä 7,8 milj. euroa ja ne toteutuivat 91 prosenttisesti talousarvioon nähden.

Kaupunginhallituksen käyttövarauksiin sisältyi opiskelijoiden ja koululaisten palkkaukseen kesätyömäärärahaa 0,8 milj. euroa ja niiden sivukulut. Määräraha on käytetty kokonaisuudessaan ja se on siirretty käytön suhteessa toimialoille syksyllä 2024. Talousarvioon sisältyi Myönteisen erityiskohtelun (MEK) toimintaohjelman määrärahaa 2,0 milj. euroa. Toimialat ovat käyttäneet MEK toimenpideohjelman toteuttamiseksi määrärahaa 1,9 milj. euroa. Määräraha on siirretty vuoden lopussa toimialoille.

10 50

Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen

Toimielin: Kaupunginhallitus

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-5 056	0	-5 056	-4 673	-383
Toimintakate	-5 056	0	-5 056	-4 673	-383

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yhteistoimintaosuuksien ja -avustusten määrärahasta on maksettu kaupungin sopimusten mukaisesti avustus Tiedekeskussäätiölle ja vuotuinen käyttöavustus Suomen kansallisoopperalle. Määrärahasta on maksettu Kaupunkiakatemian, pks-yhteistyön ja Max Planck -keskuksen kustannuksia.

Talousarvion toteutuminen

Toimintakulut olivat 4,7 milj. euroa ja ne toteutuivat 92 prosenttisesti.

11**Kaupunkistrategia ja johto****Vastuuhenkilö: Pekka Timonen****Toimielin: Kaupunginhallitus**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	7 516	0	7 516	8 931	-1 415
Menot	-115 005	-1 299	-116 303	-109 388	-6 916
Toimintakate	-107 489	-1 299	-108 788	-100 457	-8 331

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2024

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala (vuoden 2025 alusta alkaen Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala) koostuu yleisjohdosta, talouden ja strategian, henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, elinvoimapalveluiden, työllisyys ja kotoutumispalveluiden sekä kuntademokratian palvelualueista. Lisäksi toimialalle kuuluvat viestinnän ja sisäisen tarkastuksen palveluyksiköt.

Talousarvion toteutuminen 2024

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan toimintatuotot olivat 8,9 milj. euroa ja ne toteutuivat 119 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintamenot olivat 109,4 milj. euroa ja ne toteutuivat 94 prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden.

11 10**Yleisjohto**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	-13	13
Menot	-6 189	3 465	-2 724	-1 174	-1 550
Toimintakate	-6 189	3 465	-2 724	-1 187	-1 537

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yleisjohto sisältää kaupunginjohtajan ja toimialan yhteiset sekä kehitysprojektien toimintakulut.

Talousarvion toteutuminen

Yleisjohdon toimintatuotot olivat -0,01 milj. euroa ja toimintakulut 1,2 milj. euroa. Toimintakulut toteutuivat 43 prosenttisesti muutettuun talousarvioon verrattuna.

Yleisjohtoon tehtiin talousarviossa 2024 koko kaupunkia koskeva keskitetty määrärahavaraus liittyen kunnallisen palkkaratkaisuun. Varausta purettiin osittain talousarvioprosessin edetessä, mutta keskitetyksi varaukseksi kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon jäi vielä paikallinen järjestelyvaraerä sekä kehittämisohjelmaerä, joiden kohdentumisesta päätettiin vasta vuoden 2024 aikana. Keskitettyä määrärahavarausta jaettiin talousarviomuutoksena toimialoille 3,5 milj. euroa vuoden 2024 aikana.

11 40**Talous ja strategia**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	338	0	338	455	-117
Menot	-6 471	-155	-6 626	-6 253	-373
Toimintakate	-6 134	-155	-6 289	-5 798	-491

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousohjauksen johdolla valmisteltiin talousarvio ja –suunnitelma 2025–2028, joka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa marraskuussa 2024. Vuoden 2025 alussa astui voimaan TE-uudistus, jossa työllisyyden ja kotoutumisen toiminnot siirrettiin kuntien vastuulle ja jossa tuloja, menoja ja henkilökuntaa siirtyi valtiolta kaupungille. Valtakunnallinen kuntien rahoitusjärjestelmän uudistustyö on ollut käynnissä syksystä 2023 alkaen ja sen on määrä astua voimaan vuoden 2027 alussa. Vuonna 2021 hyväksytty Vantaan talouden tasapainottamisohjelma on voimassa vuoteen 2025 saakka, mutta sen tavoitteista jäätii vuoden 2024 osalta yleisen taloustilanteen heikentyessä. Vuoden 2025 aikana osana tulevan strategian valmistelua toteutetaan menojen ja tulojen rakennetarkastelu, jossa tarkastellaan tekeekö kaupunki oikeita asioita oikeilla painotuksilla.

Vuoden aikana Talouspalveluissa valmistauduttiin 2025 vuoden alussa tulevaan TE-uudistuksen mukaiseen työllisyydenhoidon palveluiden siirtoon talouteen liittyvien toimintojen osalta. Talouspalveluilla toimii oma projektiryhmä, jonka tehtävänä on varmistaa talouspalveluiden järjestelmien toimivuus palveluiden siirryessä. Vantaan kaupungin sanomavälitysoperaattorin tulevan kilpailutuksen valmistelutyöt etenivät syksyn aikana suunnitellusti ja kilpailutus julkaistaan tammikuun alussa. Vantaan kaupungin konsernin talousjärjestelmien yhtenäistäminen eteni uuden konserniyhtiön siirrolla SAP-järjestelmään vuoden 2024 alussa ja kesällä perustetun yhtiön siirto tapahtuu vuoden 2025 alussa. Talouspalvelut huolehti osaltaan talousjärjestelmien valmiuden yleisen arvonlisäverokannan noustessa 25,5 prosenttiin 1.9.2024 alkaen. Muutos vaati laajaa toimintojen testaamista haastavassa aikataulussa, mutta saatiin toteutettua ongelmitta sovitussa aikataulussa. Tulevaan taloushallinnon järjestelmähankkeeseen valmistautuminen on aloitettu resurssikartoituksella ja hankkeen tarkempaa aikataulutusta sekä hankkeen kustannushyötyanalyysia valmistellaan.

Vantaan kaupungin pitkäaikainen lainakanta nousi lähes 90 milj. eurolla vuonna 2024 ja kaupungin ja konsernin kassatilanne pysyi vakaana edelliseen vuoteen verrattuna. Yhteensä uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin lyhennykset mukaan lukien n. 195 milj. euroa. Lainat nostettiin korkotasosta ja –odotuksista johtuen edelleen vaihtuvakorkoisina. EKP aloitti odotetusti ohjauskorkojensa laskun, ja laskujen odotetaan jatkuvan myös vuoden 2025 aikana. Kaupungin lainasalkkuun tehdyt korkosuojaukset vähenevät ajan kuluessa, koska kaupunki ei ole tehnyt uusia suojauksia kuluneena vuonna korkotasosta johtuen, mutta aiemmin tehdyt suojaustoimenpiteet ovat pitäneet edelleen lainasalkun korkokulut kohtuullisina. Lisäksi rahoitus käynnisti neuvottelut uusista rahoituslimiiteistä erityisluottolaitosten kanssa.

Vahinkorahaston prosessit muutettiin siten, että jatkossa toimialat ja niiden lautakunnat käsittelevät omien toimialojensa vahinkorahastoon kohdistuvat päätökset ja niiden mahdolliset oikaisuvaatimukset. Konsernijohtoon ja elinvoiman toimialalla rahoitus vastaa ko. toimialan päätöksistä ja mahdolliset oikaisuvaatimukset käsittelee kaupunginhallitus. Myös vahinkorahaston sääntö päivitettiin vastaamaan uusia prosesseja.

Strategian ja tutkimuksen palveluyksikössä aloitettiin vuonna 2024 uuden strategiakauden valmistelu. Tämä on tarkoittanut muun muassa toimintaympäristöanalyysin syventämistä ja työskentelyä johtoryhmän ja toimialojen kanssa. Vuoden aikana syntyi ensimmäinen luonnos strategian painopisteistä

toimialojen työskentelyä varten. Tutkimuksessa aloitettiin Helsingin yliopiston kanssa hanke, joka tutkii Kivistön alueen kehitystä. Tutkimusyksikön rakennetta muokattiin vastaamaan paremmin tiedolla johtamisen tarpeita. Yksikköön palkattiin tiedolla johtamisen päällikkö, joka toimii tietopalvelutiimin lähiesihenkilönä. Hänen vastuullansa on myös kehittää kaupunkitasoisen tiedolla johtamisen organisointia.

Talousarvion toteutuminen

Talouden ja strategian palvelualueen toimintatuottojen toteuma oli noin 0,5 milj. euroa ja toimintatuotot toteutuivat 135 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintakulujen toteuma oli noin 6,3 milj. euroa ja toimintakulut toteutuivat 94 prosenttisesti.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – palvelukeskus	36 970	36 553	39 169
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – koko kaupunki	8 913	7 865	10 585
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – palvelukeskus	37 447	38 615	38 512
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – koko kaupunki	20 156	20 362	22 958
Kirjanpito tehtäviin sitoutuneet htv:t – koko kaupunki	7,2	8,0	8,0

11 50

Henkilöstöpalvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 277	0	1 277	1 653	-376
Menot	-12 212	69	-12 143	-11 155	-988
Toimintakate	-10 935	69	-10 866	-9 502	-1 365

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimialojen hr-palveluissa kehitettiin hr-raportointia ja valmisteltiin ensimmäisiä Power BI –raportteja vuoden aikana. Tietoalustan teknisen toteutuksen viivästymisen vuoksi raportit eivät ennättäneet suunnitellusti tuotantoon vuonna 2024. Power BI raporttien myötä toimialojen esihenkilöt saavat jatkossa itsekin tuotettua hr-tietoa johtamisensa tueksi. Kehitystyö jatkuu uusien raporttien valmistelulla myös vuonna 2025. Hertan käytettävyyttä ja ohjauvuutta ei onnistuttu edistämään tavoitteiden mukaisesti yhteistyössä järjestelmätoimittajan kanssa. Toimialojen hr-palveluissa käynnistyi vuonna 2024 operatiivisten hr-asioiden kumppanuustapaaminen toimialojen palveluyksikköpäälliköille. Tapaamisessa keskitytään erityisesti palkkapalvelujen sekä hr-asiakaspalvelun ajankohtaisiin asioihin vuosikellon mukaisesti. Liukuvan työajan seurannan järjestelmäksi otettiin käyttöön Aikajana vuoden 2024 aikana. Tätä muutosta ja uuden järjestelmän käyttöönottoa tuettiin hr:n toimesta koko vuoden ajan. Muutos mahdollisti samalla myös mobiilileimauksen hybridityöskentelyn tueksi.

Lisäksi hr valmistautui yhteistyössä Työllisyys- ja kotoutumispalvelujen kanssa valtiolta kunnille siirtyvän henkilöstön vastaanottamiseen sekä perehdytyksen tukeen. Lisäksi hr varmisti jo ennakoon siirtyvän henkilöstön palkanmaksuprosessin jatkuvuuden muutostilanteessa työnantajan vaihtuessa. Hr oli myös mukana rakentamassa muutostukea koko palvelualueelle.

Kehittämispalveluissa kehittämiskumppaneiden ja toimialojen yhteistyö henkilöstökoulutuksen sekä osaamisen ja johtamisen kehittämisessä on toteutunut sopimusten mukaisesti nykyisten sopimuskumppaneiden kanssa. Työyhteisösovittelupalvelu otettiin palveluvalikkoon vuoden alussa. Saatavuusohjelman kaupunkitasoisen kehittämisrahan hakuprosessi toimi vuoden ajan ja kehittämisrahan tuella toimialoilla toteutettiin vuoden aikana 41 kehittämisprosessia työyhteisöjen toiminnan sekä johtamis- ja esihenkilötyön kehittämiseksi. Kaupunkitasoisia perehdytysohjeita päivitettiin ja kaupunkitasoinen verkkoperehdytys on koko henkilöstölle käytössä. Omaehtoisen koulutuksen jatkuva haku on vakiintunut käyttöön varhaiskasvatuksen pätevyitysmiskoulutuksiin. Työkyvyn varhaisvaiheen tukipalveluita on jatkettu työterveyshuollon palveluina osana Saatavuusohjelmaa.

Työkykyraportoinnin tarkastelu on osa hr-tiedon kokonaisuutta Power BI -portaalin kehittämisessä. Tämän lisäksi työhyvinvointitiimi on yhdessä Kevan ja varhaiskasvatuksen kanssa rakentanut palvelualueen työkyky-vuosikelloa, jonka varhaiskasvatus ottaa käyttöönsä vuoden 2025 alussa. Jatkossa vuosikellomalli työkykytiedolla johtamisessa laajenee muille palvelualueille. Tiivis yhteistyö Kevan kanssa on jatkunut myös ennakoituvuuskalun ja Pulssi työhyvinvointityökalun kokeiluna. Tutkassa on käyttöön otettu kaksi uutta ominaisuutta: työolojen haittojen ja vaarojen arviointiin uusi sisäilmasto-osio sekä epäasiallisen kohtelun ilmoituslomake (EKI). Lisäksi on valmisteltu työolojen haittojen ja vaarojen arviointipohjan uudistaminen etenkin henkisen kuormittumisen ja psykososiaalisten kuormitustekijöiden arvioinnin osalta vastaamaan nykyisiä työelämätarpeita. Vaikuttavaa työtä keskustelujen kirjaus on otettu käyttöön kaupunkitasoisesti Osumassa.

Aikajana -työajanseurantajärjestelmään on vuoden aikana rakennettu uusi Työnseuranta -toiminnallisuus. Uuden työkalun tarkoituksena on, että työyksiköt voivat halutessaan seurata valitsemistaan projekteista, hankkeista tai työkokonaisuuksista niihin käytettyjä työtunteja. Työkalu on vapaasti käytettävissä ja linjajohto tekee päätöksen, otetaanko työkalu käyttöön. Työnseuranta -työkalu on käytettävissä kaikissa aikajana-ympäristöissä.

Vuoden 2024 aikana on valmisteltu verkkokoulutuspalveluiden hankintaa. Tarkoituksena on, että vuoden 2025 alusta kaikilla Vantaan kaupungin työntekijöillä on käytössään verkkokoulutuspalvelut, jossa on tarjolla valmiita verkkokoulutuksia ja webinaareja.

Kehittämispalvelut yksikkö toimii erilaisissa HR-verkostoissa ja benchmarking on tullut arjen työskentelytavaksi. Keväällä 2024 Vantaan Kehittämispalvelut -yksikkö järjesti suurten kaupunkien yhteisen HRD-tapaamisen, jossa alan ammattilaiset eri kaupungeista esittelivät parhaita käytänteitään työkykyjohtamisen ja osaamisen kehittämisessä.

Työnantajapalveluissa käytiin henkilöstöjärjestöjen kanssa neuvottelut sopimusaloittain kunnalliseen virka- ja työehtosopimusratkaisuun 2022–2025 sisältyneiden paikallisten palkkaerien jakamisesta. Neuvotteluissa henkilöstöjärjestöjen kanssa saavutettiin yksimielinen neuvottelutulos kaikilla sopimusaloilla. Palkantarkistuksilla parannettiin henkilöstön pito- ja vetovoimaa kehittämällä voimakkaasti palkkausjärjestelmiä ja korottamalla tehtäväkohtaisia palkkoja. Lisäksi osa eristä suunnattiin kannustus-elementtinä henkilökohtaisiin lisiin työn tuloksellisuuden näkökulman tärkeyttä painottaen.

Rekrytointiin liittyvää hakijaviestintää kehitettiin aktiivisesti ja esihenkilöiden käyttöön lisättiin avuksi hakijaviestipohjia rekrytointiprosessin eri vaiheisiin. Muunkielisille hakijoille saatiin käyttöön ruotsin ja englanninkielisiä käännöksiä. Hakijaviestinnän merkitystä ja positiivisen hakijakokemuksen luomista korostettiin esihenkilöille suunnatuissa koulutuksissa. Anonyymien rekrytointien osuus kasvoi edellisvuoteen verrattuna 125 prosenttia (135 rekrytointia vuonna 2024). Oppilaitos- ja opiskelijajärjestöyhteistyötä tiivistettiin sekä neuvottelut laajemmasta yhteistyöstä oppilaitosten kanssa aloitettiin. Tavoitteena on parantaa edelleen Vantaan kaupungin tunnettavuutta työnantajana opiskelijoiden keskuudessa muun muassa jalkautumalla ja lisäämällä näkyvyyttä sinne, missä opiskelijat liikkuvat. Erityisesti kasvatuksen ja oppimisen toimiala tehtävänimikkeisiin kohdistuva näkyvyystyö oli vuonna 2024 monipuolista ja mittavaa.

Talousarvion toteutuminen

Henkilöstöpalveluiden toimintatuotot olivat vuonna 2024 noin 1,7 milj. euroa ja toimintakulut noin 11,2 milj. euroa. Talousarvioon nähden tuotot ylittyivät noin 0,4 milj. eurolla, eli toteuma oli talousarvioon nähden 130 prosenttia. Kulut puolestaan alittivat talousarvion noin 1,0 milj. euroa, eli toteuma talousarvioon nähden oli 92 prosenttia.

Toimintatuottojen ylitys talousarvioon nähden johtuu arvioidusta kelakorvauksen suuruudesta. Toimintakulujen alitus johtuu useasta tekijästä, mm. henkilöstökulujen, palveluostojen sekä henkilöstöetujen alittumisesta.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstöhallinto			
Kaupunkistrategia ja johto toimialan prosenttiosuus koko kaupungin henkilöstöstä (pois lukien työllisyyspalvelut)	5,2 %	4,4 %	4,4 %
Työterveyshuollon kustannukset, euroa / työntekijä	389	393	369
Palkkalaskelman hinta			
Kaikki sopimusalat	15,8	16,9	18,1
Tikettimäärä			
- keskimäärin kuukaudessa	4 136	4 427	3 823

11 55

Konsernipalvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 524	0	1 524	1 633	-109
Menot	-37 837	-156	-37 993	-34 955	-3 038
Toimintakate	-36 313	-156	-36 469	-33 322	-3 146

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Hankinnoissa tehtiin tiivistä yhteistyötä työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen kanssa liittyen työllisyyspalveluiden hoidon siirtoon valtiolta kunnille. Voimassa olevien hankintasopimusten kokonaisuuden siirto valtiolta Vantaalle onnistui hyvin. Jatkossa työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden hankintoja tullaan tekemään osittain yhteistyössä Helsingin ja Espoon kanssa. Tätä varten on laadittu PKS-yhteistyösopimus ja luotu toimintamallit. Työperäisen hyväksikäytön ehkäisemiseen liittyvä kaupunkitasoinen ohjeistus on laadittu ja jalkautusta jatketaan. Ensimmäinen yritysauditointi on toteutettu puhtauspalveluiden toimialalla. Auditointeja jatketaan vuonna 2025. Keittiöiden palveluverkkosuunnitelmaa koskevat periaatteet linjattiin loppuvuodesta kaupunginhallituksen päätöksellä.

Konserniohjaus ja -valvonta yksikkö päivitti vuoden 2024 aikana yleiset ja yhtiökohtaiset omistajapolitiittiset linjaukset. Päivittämiseen liittyen käytiin lähete keskustelu maaliskuun 2024 konsernijaoston kokouksen yhteydessä. Yleiset omistajapolitiittiset linjaukset hyväksyttiin valtuustossa 19.8.2024. Yhtiökohtaiset omistajapolitiittiset linjaukset valmisteltiin puolestaan konsernijaoston päätöksentekoon.

koreittain syksyn 2024 aikana. Konserniohjeessa yksilöityjen merkittävien yhtiöiden (Vantaan Energia Oy, VAV-konserni ja Vantaan Tilapalvelut Vannti Oy) omistajapolitiittiset linjaukset hyväksyy valtuusto. Suuret yhtiöt valmistautuivat CSRD-raportointiin valmistelemalla raportointiin liittyvän viitekehyksen vuoden 2024 aikana. Suurista yhtiöistä Vantaan Energia, VAV ja Vannti raportoivat CSRD-standardien mukaisesti ensimmäisen kerran tilinpäätöksissään 2025.

Vuonna 2024 tietohallinnon toiminnassa on tapahtunut merkittäviä uudistuksia, jotka ovat parantaneet kaupungin teknologista infrastruktuuria ja valmiuksia. Iso osa kaupungin työasemista on päivitetty Windows 11 -käyttöjärjestelmään, mikä on parantanut suorituskykyä ja tietoturvaa. Lisäksi perustietotekniikkapalveluiden kilpailutus on saatu loppusuoralle, ja käyttöönotto on suunniteltu vuodelle 2025. Vantaan tietoaallas on rakennettu tuotantokäyttöön, mikä on luonut edellytykset tiedon hyödyntämiselle ja Vantaan strategian toteuttamiselle. Kaupungin aineettoman investointiohjelman projektit ovat edistyneet vauhdikkaasti ja tekemisen tavassa on jatkuvasti tehty pienkehitystä.

Talousarvion toteutuminen

Konsernipalveluiden toimintatuottojen toteuma oli noin 1,6 milj. euroa ja toimintatuotot toteutuivat 107 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintakulujen toteuma oli noin 35 milj. euroa ja toimintakulut toteutuivat 92 prosenttisesti.

Kokonaisuudessaan konsernipalveluiden toimintatuottojen toteuma ylitti talousarvion 0,1 milj. euroa ja toimintakulujen toteuma alitti talousarvion 3,0 milj. euroa.

Tietohallinnon osalta keskeisimmät syyt käyttötalouden kustannusten alitukseen olivat perustietotekniikan kilpailutuksen jatkuminen vuoden 2024 loppuun saakka, jolloin varsinainen muutosprojektin aloitus kustannuksineen siirtyi vuodelle 2025. Muita merkittäviä syitä oli opetuksen laiteostojen merkittävä alitus sekä joidenkin järjestelmäkustannusten alittuminen neuvotteluiden tuloksena.

Hankinnan toimintakulujen alitus johtui toteutumattomista palveluostoista ja henkilöstöruokailun kulujen alittumisesta.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Tietohallinto			
Työasemamäärä hallinto			
- kannettavat ja työasemat, kpl	3 865	4 400	4 319
Työasemamäärä opetus			
- kannettavat ja työasemat, kpl (Chromebookit laskettu mukaan)	43 869	39 800	49 531
Asiakastyytyväisyys			
- Tukepyynnöt (4–10)	8,6	8,5	9,0
Tikettimäärä			
- keskimäärin kuukaudessa	4 304	4 200	3 423
IT-investointien onnistunut läpivienti			
- budjettitoteuma	76 %	100 %	71 %

11 60**Elinvoimapalvelut**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 581	0	1 581	985	596
Menot	-4 890	-15	-4 905	-3 684	-1 222
Toimintakate	-3 309	-15	-3 324	-2 699	-626

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Elinvoimapalvelut on edistänyt yritysmyönteisen toimintaympäristön kehittymistä Vantaalla, jonka osina on muun muassa osallistuttu Aviapoliksen alueen sekä Tikkurilan osaamiskampuksen kehitystyöhön yhdessä kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Elinvoimapalvelut on mukana Tikkurilan asemakeskuksen viereen rakentuvan Tikkurilan osaamiskampus -hankkeen valmistelussa ja edistämisessä. Ensimmäiset pilotointikohteet tulevalle osaamiskampuksen Business Vantaa Hub -palvelukonaisuudelle on tunnistettu.

Elinvoimainen ja osaava Vantaa strategiateemaan liittyen elinvoimapalvelut on koordinoanut kasvu- ja elinvoimaohjelman toteuttamista. Ohjelman puitteissa on käynnistynyt lukuisia toimenpiteitä, joista elinvoimapalveluiden vastuulla on ollut muun muassa startup- ja kasvuyritystoiminnan vahvistaminen, yrittäjyyden edistäminen maahanmuuttajien keskuudessa, osaamisen ennakkoinnin vahvistaminen, pk-yritysten osaamisen kehittäminen, klusteritoiminnan vahvistaminen sekä 48 tunnin palvelulupaus yrityksille. Elokuussa 2024 avattiin Vantaa Startup Runway -yhteistyötila lentoaseman lähelle, ja uusia ulkomaisia startup-yrityksiä on saatu sijoittumaan Vantaalle. Lisäksi uusi logistiikka-alan kehittämis-klusteri käynnistyi vuoden 2024 lopulla.

Kaupunkitasoisesti palvelevaa projektitoimistoa on vahvistettu. Se rakentaa hankkeilla tapahtuvaa kaupunkikehittämistä muun muassa edistämällä EU-rahoitteisten hankkeiden käynnistymistä Vantaalla. Projektitoimisto vahvistaa sisäisiä verkostoja ja sisäistä yhteistyötä sekä välittää tietoa toimialojen ja kaupungin ulkopuolisten sidosryhmien välillä.

Yritysten asiakkuuksien hallintaa on kehitetty ja tavoitteena on vuoden loppuun mennessä nykyistä tehokkaampi ja kattavampi yritysasiakkuuksien hoito ja sitä kautta elinkeinoelämän tukeminen uuden asiakkuusyksikön saavuttaessa suunnitellun toimintavolyyminsä. Kaupunkitasoisen CRM-järjestelmän hankinta on käynnistetty tavoitteena ensimmäisen vaiheen käyttöönotto vuoden 2025 aikana. Lisäksi kehitystyö laajemman elinvoiman tiedolla johtamisen kokonaisuudesta on käynnistetty. Sen ensimmäiset tulokset, muun muassa elinvoiman tilanteen kokoava mittaristo, valmistuivat joulukuussa 2024.

Elinvoimapalveluille rakennettiin alkuvuodesta uusi johtamisjärjestelmä ja organisaatio, joka astui voimaan 1.5.2024. Osana organisaatiouudistusta nykyisiä toimintoja on vahvistettu ja uusia palveluita käynnistetty. Organisaatio on kokonaisuudessaan toiminnassa vuoden 2025 alkupuolella TE-uudistuksen astuttua voimaan. Uudistukseen liittyviä rekrytointeja on valmisteltu vuonna 2024 ja ne toteutetaan alkuvuodesta 2025. Muun muassa uusien yritysten neuvontapalvelut siirtyvät Vantaan uusyrityskeskuseltä Vantaan kaupungille. Lisäksi otetaan käyttöön uusi asiakkuudenhoitomalli sekä perustetaan osaamisen ennakkointitoimisto.

Talousarvion toteutuminen

Elinvoimapalvelun palvelualueen toimintatuottojen toteuma oli noin 1,0 milj. euroa ja toimintatuotot toteutuivat 62 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintakulujen toteuma oli noin 3,7 milj. euroa ja toimintakulut toteutuivat 75 prosenttisesti. Kokonaisuudessaan elinvoimapalveluiden toimintatuottojen

toteuma alitti talousarvion 0,6 milj. euroa ja toimintakulujen toteuma alitti talousarvion 1,2 milj. euroa.

Talousarvion alittumisen selittää pääosin uusien projektien alkamisen viivästyminen, eräiden suunniteltujen uusien projektin peruuttaminen saamatta jääneen ulkoisen rahoituksen vuoksi, sekä suunniteltujen rekrytointien harkittu viivästyminen. Elinvoimapalveluiden projektisalkun volyymi kasvaa vuonna 2025, valtaosan projekteista ollessa käynnissä koko kalenterivuoden ajan.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
YritysVantaan kautta perustetut yritykset	529	580	486
Yritysneuvonnan asiakaskäynnit	2 283	2 200	1 830
Yritysten palkkasumman kehitys Vantaalla (vuoden loppuun)	120	116 *	120 **

* Muuttunut indeksointi (2021=100), TA2024 alkuperäinen 130 (2015=100).

** Tilanne lokakuu 2024.

11 65

Työllisyys ja kotoutumispalvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 796	0	2 796	4 189	-1 392
Menot	-40 524	-4 407	-44 931	-45 351	420
Toimintakate	-37 728	-4 407	-42 135	-41 162	-972

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Työllisyyspalveluissa työllisyyden kuntakokeilu Keravan kanssa päättyi 31.12.2024, jolloin työvoimapalveluiden pysyvä siirto työllisyysalueille toteutui. TE2024-uudistuksen valmistelua ohjasi kaupunginjohtajan nimeämä TE2024-valmisteluryhmä ja sen perustamat 11 toimialaryhmää. Tehtävään nimetyt TE2024- ja KOTO24 -projektiorganisaatiot valmistelivat työvoimapalveluiden ja kotoutumisen palveluiden pysyvää siirtoa toimialaryhmien kanssa siten, että vantaalaisten työvoimapalveluiden asiakkaiden ja henkilöstön siirto toteutui hallitusti 1.1.2025 haastavassa suhdanteessa.

Valtiolta siirtyvän henkilöstön määrän varmistuessa päästiin työllisyyspalveluissa loppuvuodesta palkkaamaan uusiin virkoihin 24 määräaikaista työllisyysasiantuntijaa, kahdeksan vakituista työllisyysasiantuntijaa, kolme vakituista asiakkuuspäällikköä ja yksi vakituinen palveluesihenkilö. Tämä myös kuormitti ennestään valmistelua ja kasvavan asiakasmäärän kanssa työskentelevää henkilöstöä.

Vantaan, Espoon ja Helsingin keväällä 2023 perustama yhteinen PKS-projektitoimisto hankinta- ja työnantajapalveluyhteistyön määrittelemiseksi päätti toimintansa ja määrittelyn pohjalta PKS-kaupunkien kaupunginhallitukset hyväksyivät hankinta- ja työnantajapalveluyhteistyö -sopimuksen.

Työttömien työnhakijoiden eli työttömien ja lomautettujen asiakkaiden määrä kasvoi vuoden 2024 aikana Vantaalla. Työttömiä työnhakijoita oli joulukuun 2024 lopussa 11,6 prosenttia (1 847 henkilöä) enemmän kuin vuotta aiemmin (joulukuu 2024: 17 767; joulukuu 2023: 15 920). Näistä kuntakokeilussa Vantaalla oli 14 543 henkilöä (joulukuu 2023: 12 891).

Erityisesti pitkäaikaistyöttömien määrä on jatkanut nousuaan ja oli 29,5 prosenttia suurempi kuin vuoden 2023 joulukuussa. Eniten kasvoi 1–1,5 vuotta työttömänä olleiden määrä. Suhteellisesti eniten pitkäaikaistyöttömyys kasvoi alle 30-vuotiailla (+47 prosenttia, +272).

Vieraskielisten työttömyys kasvoi joulukuussa 2024 14 prosenttia vuoden takaisesta, enemmän kuin suomen- ja ruotsinkielisten työttömyys, joka kasvoi 9 prosenttia. Myös vieraskielisten pitkäaikaistyöttömyys kasvoi kotimaankielisiä voimakkaammin, vieraskielisiä pitkäaikaistyöttömiä oli 41 prosenttia (+805) joulukuuta 2023 enemmän. Pitkäaikaistyöttömistä kuitenkin enemmistö (57 prosenttia) on suomen- tai ruotsinkielisiä.

Työttömyyden kasvua selittää erityisesti heikko suhdanne. Työttömyys kasvoi eniten palvelu- ja myynti-työntekijöillä, erityisasiantuntijoilla ja rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöillä. Rakennusalan työttömyys kääntyi keväällä 2024 laskuun, mutta lähti viimeisen vuosineljänneksen aikana jälleen jyrkkään nousuun. Lomautettujen rakennustyöntekijöiden määrä kohosi joulukuussa 2024 jo alkuvuoden tasolle, ja työttömiä rakennustyöntekijöitä oli joulukuussa 2024 eniten vuoden tarkastelujaksolla.

TE-palveluihin ilmoitettuja avoimia työpaikkoja oli joulukuun 2024 lopussa Vantaalla 545, joka on 75 prosenttia vähemmän kuin joulukuussa 2023.

Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksut kasvoivat edelleen edellisvuodesta (kokonaiskertymä vuonna 2024 oli 29,6 milj. ja vuonna 2023 29,2 milj.).

Asiakaspalvelu 2030-ohjelmatyössä asetettiin kaupunkitasoinen ohjausryhmä seuraamaan ja ohjaamaan kaupungin asiakaspalvelun yhtenäistämistä sekä nimettiin projektiryhmä vastaamaan kehittämistyön toteuttamisesta. Asiakaspalvelulle laadittiin kaupunkitasoinen laadun mittaristo, jota pilotoidaan vuoden 2025 aikana. Laadun seurannassa keskitytään erityisesti asiakaspalvelun sujuvuuteen. Myös muusta yhteiskehittämisen jatkosta on sovittu, ja projekti- ja ohjausryhmät jatkavat työtään myös vuonna 2025.

Tikkurilan ja Myyrmäen asiointipisteissä pilotoitiin mobiilijonotusjärjestelmä osana Vantaa TestBed -hanketta. Vuoden 2024 aikana Vantaa-info osallistui etäasiakaspalvelun pilotointiin, jossa asiakkaille tarjottiin palvelua etänä kirjastojen tiloissa olevan robotin kautta.

Digituen saatavuutta lisättiin luomalla kohdennettu kurssi palvelun tueksi työllisyyspalveluiden asiakkaille sekä päivystävä digitukipiste alueellisena yhteistyönä. Kaupunkitasoista digitukea kehitettiin toteuttamalla verkkokoulutus digituen antajille ja lisäämällä verkostoviestintää. Kuntalaisten digituen tarpeita kartoitettiin verkkokyselyn avulla ja digitukea koskevan tietoisuuden lisäämiseksi toteutettiin kaksi digituen markkinointikampanjaa.

Kuntalaispalvelut toteutti TE2024-uudistuksesta johtuvia asiakaspalvelujärjestelmän muutoksia perustamalla uusia palvelunumeroita, valmistelemalla koulutuksia ja tilaamalla sekä uusia käyttäjätunnuksia että uusia liittymiä.

Kansainvälisten asiakkaiden palveluissa valmisteltiin työllisyyspalveluiden kanssa tiiviissä yhteistyössä siirtymää TE2024- ja KOTO24-uudistuksiin. Syksyn aikana on valmisteltu osaamiskeskustoinnin, monikielisen neuvonnan sekä kotoutumisen johdantojakson pilotin (yhteiskuntaorientaatiot) juurruttamista perustoiminnaksi 1.1.2025 alkaen. Toiminnot siirtyvät asiakkuuspäälliköiden vastuualueille, osaamiskeskuspalveluiden sekä kotoutumisen palveluiden alle.

Syksyn aikana varmistui, että suurin osa valtiolta siirtyvästä henkilöstöltä tulisi sijoittumaan työllisyyspalveluiden yksikköön. Lisäksi osa tehtävistä oli uusia 1.1.2025 voimaan tulevan kotoutumislain mukaisia tehtäviä. Näiden syiden vuoksi kansainvälisten asiakkaiden palveluissa jouduttiin palkkaamaan huomattavasti enemmän henkilöstöä tuleviin tehtäviin. Palveluyksikössä palkattiin uusiin virkoihin loppuvuodesta 2024 26 työllisyysasiantuntijaa (määräaikaista 13), 19 kotoutumisen asiantuntijaa, kuusi palveluasiantuntijaa, seitsemän vakituista vastaavaa asiantuntijaa, kolme vakituista palveluesihenkilöä sekä kaksi vakituista asiakkuuspäällikköä.

Vanhan kotoutumislain mukaisen kotouttamisohjelman seuranta toteutettiin kansainvälinen Vantaa –strategiateeman johtoryhmässä. Seurantaan luotiin liikennevalomalli, jolla seurataan eri palvelualueiden ja toimialojen vastuiden toteutumista ohjelman osalta.

Tulevan lain mukaisen kotoutumisohjelman valmistelu aloitettiin huhtikuussa 2024 ja valmistelun tueksi asetettiin sekä asiantuntija / kehittämistyöryhmä että kaupunkitasoinen ohjausryhmä. Kotoutumisohjelman ensimmäinen versio valmistui joulukuussa 2024, ja tiedot vietiin Vantaa.fi -sivuston uudistamisen yhteydessä verkkosivuilla. Kotoutumisohjelman sisältöjen kehittäminen jatkuu vuonna 2025.

Talousarvion toteutuminen

Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden toimintatuotot olivat vuonna 2024 noin 4,2 milj. euroa, noin 150 prosenttia talousarviosta. Toimintatuottojen talousarvion ylitys johtui pääosin valtiolta joulukuussa saapuneesta noin 1,2 milj. euron TE-uudistukseen liittyvästä laskennallisesta korvauksesta.

Toimintakulut olivat noin 45,4 milj. euroa, noin 101 prosenttia muetetusta talousarviosta. Työllisyys- ja kotoutumispalveluiden menoihin tehtiin 4,0 milj. euron talousarviomuutos liittyen työmarkkinatuen kuntasuuteen.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Työllisyyspalvelut			
Ohjaukset kuntouttavaan työtoimintaan (uudet asiakkaat)	1 340	1 500	1 056
Työllisyysuunnitelmien voimassaolo	57 %	60 %	57 %
Virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen (kaikki työttömät)	53 %		55 %
Pitkäaikaistyöttömyys	5 049	4 500	6 539
Vieraskielisten työttömyys	7 232	5 600	8 240
Kuntalaispalvelut			
Sähköisen asiainnin tuen ja digituen osuus Vantaa-infon palvelukontakteista (%)	12 %	10 %	10 %
Vantaa-infon asiakaskontaktien määrä / vuosi	163 700	190 000	142 300

11 80

Kuntademokratia

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	29	-29
Menot	-3 655	-66	-3 721	-3 712	-8
Toimintakate	-3 655	-66	-3 721	-3 683	-38

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuosi 2024 oli kiireinen vaalivuosi. Sunnuntaina 28.1.2024 järjestettiin ensimmäinen vaali ja 11.2.2024 toinen presidentin vaali. Vantaan kotimaan äänestysprosentti oli ensimmäisellä kierroksella 72,1 ja toisella 68,7 prosenttia. Pian näiden jälkeen kesäkuussa 2024 järjestettiin europarlamenttivaalit, jossa äänioikeutetuista 39,4 prosenttia käytti äänioikeuttaan.

Heti europarlamenttivaalien jälkeen aloitettiin seuraavan vuoden kevään 2025 alue- ja kuntavaalien valmistelu. Valmistelussa on kiinnitetty huomioita kahden samanaikaisesti pidettävien vaalien erityiskysymyksiin, mutta myös äänestysaktiivisuutta nostaviin toimenpiteisiin.

Toimialatasoinen PR- ja assistenttitiimi on tuottanut johdon tuen palveluita. Osana kaupungin 50-vuotisjuhlavuotta toteutettuja edustustilaisuuksia järjestettiin onnistuneesti pitkin vuotta. Luottamushenkilöiden palkkiomaksatusprosessia on kehitetty ja sen toimintavarmuutta on parannettu.

Kaupunkiturvallisuuden tiimi on jatkanut kaupungin kokonaisturvallisuuden edistämistä vuonna 2024. Kaupunkitasoinen valmiussuunnitelma on laadittu kaupungin toimialarajat ylittävästi yhteistyössä konserniyhtiöiden ja hyvinvointialueen kanssa. Uusi valmiussuunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 16.12.2024. Valmiussuunnitelmaa tarkentavien suunnitelmien ja toimintakorttien laatiminen jatkuu vuonna 2025.

Varautumisen yhteistyötä on vahvistettu Vantaan kaupungin, Keravan kaupungin ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen välisellä yhdyspintasopimuksella. Kaupungin johtamisedellytysten varmistaminen häiriötilanteissa on vahvennettu varavoiman rakentamisella kaupungintalolle. Varautumisen yhteensovittaminen on myös jatkunut alueellisissa verkostoissa.

Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 19.8.2024 ja sisäisen valvonnan ohje on hyväksytty kaupunginhallituksessa 21.10.2024. Kaupunkitasoista riskienhallintaa on vahvistettu kaupungin johdon koulutuksella syksyllä 2024.

Vantaan kaupunki on myös ottanut käyttöön henkilöturvallisuusselvitykset Suojelupoliisin kanssa sovitulla tavalla. Henkilöturvallisuusselvityksellä tarkoitetaan henkilön nuhteettomuuden tai luotettavuuden varmistamiseksi laadittavaa selvitystä henkilön taustasta.

Vantaan kaupungin turvallisuuskysely on toteutettu lokakuussa 2024. Turvallisuuskyselyn tuloksia käytetään kaupungin turvallisuussuunnitelman päivityksen pohjana vuonna 2025.

Kaupungin turvallisuustyötä on vuoden 2024 aikana varjostanut vakavat väkivallanteot, kuten Viertolan kouluampumistapaus, ja kansainvälisen turvallisuustilanteen kiristyminen entisestään.

Lakiasioden ja päätösvalmistelun palveluyksikön toiminnassa keskeistä vuonna 2024 on ollut Vantaa 2025 –toimikunnan toimintaan osallistuminen ja hallintosäännön perusteellisempi uudistaminen. Uusi hallintosääntö astui voimaan 1.1.2025, uudet luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia koskevat luvut astuvat voimaan 1.6.2025. Kehittämisen kohteena on ollut myös kaupungin edustusohje, josta on tarkoitus saada päätös vuoden 2025 alkupuolella. Toimielinpäätösten valmistelijoille on järjestetty kaksi koulutustilaisuutta, joista jälkimmäinen on tallennettu ja valmistelijoiden käytössä kaupungin intrasivuilla.

Tiedonhallinta-palveluyksikkö ja tiedonhallintapäällikön virka perustettiin vuoden 2024 alussa. Vuonna 2024 rakennettiin yksikön sisäistä ja kaupunkitasoista yhteistyötä, kartoitettiin tehtäväkenttää, päivitettiin tehtäväkuvauksia, viestittiin yksikön roolista kaupunkitasoisen tiedonhallinnan suunnittelussa ja ohjauksessa, kurottiin kiinni resurssipulan vuoksi muodostunutta kehitysvelkaa ja järjestettiin kaivattuja koulutuksia. Tunnuslukuissa on kerrottu kaupunkitasoisten koulutusten määrät ja lisäksi on järjestetty koulutuksia pienemmille kohderyhmille. Yksikön asiantuntijat ovat osallistuneet toimialojen projekteihin - kuten DigiOne - nostaen esille tiedonhallinnan vaatimuksia toiminnalle ja järjestelmille.

Yksikön lakisääteiset tehtävät kirjaamon ja arkiston palveluissa on saatu hoidettua. Asianhallintajärjestelmään on rekisteröity noin 8 700 uutta asiaa ja reilu 88 000 asiakirjaa vuonna 2024. Arkistossa on kuitenkin kertynyt työjonoa, koska yksi tekijä puuttui ison osan vuotta ja toimitilamuuttojen vuoksi toimialoilta siirrettiin noin 395 hyllymetriä aineistoa kaupunginarkistoon. Ulkoisilta toimijoilta vastaanotet-

tiin aineistoluovutuksia 4,5 hyllymetriä. Arkistosta tehtiin vuosisuunnitelman mukaisia asiakirjahävityksiä 10,2 hyllymetriä. Arkisto vastasi vuoden aikana 1 385 tietopyyntöön, joista suurin osa (666) koski kasvatuksen ja sivistyksen asiakirjoja.

Talousarvion toteutuminen

Kuntademokratian palvelualueen toimintatuotot olivat noin 0,03 milj. euroa ja toimintakulut noin 3,7 milj. euroa. Toimintakulut toteutuivat talousarvioon nähden suunnitellusti, toteuma oli 100 prosenttia.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettävien koulutusten lukumäärä	82	40	182
Osallistujamäärä luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettäviin koulutuksiin	1 300	1 300	4 705
Käännöstyöt	3 400	3 500	3 490

Osa koulutuksista siirtyi sähköiseen Oppiva-portaaliin itseopiskeluna suoritettavaksi.

11 70

Viestintä

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-2 802	-32	-2 834	-2 691	-143
Toimintakate	-2 802	-32	-2 834	-2 691	-143

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Viestinnän vuoden 2024 toimintasuunnitelma toteutui pääosin suunnitellusti. Vantaan kaupungin maine työ jatkui kaupunkitasoisen viestinnän ja markkinoinnin maineohjelman toteutuksella. Tämä pitkäjänteinen työ jatkuu myös vuonna 2025 erityisesti viestinnän ja markkinoinnin toimenpiteiden vaikuttavuutta parantamalla. Myös kaupungin työnantajamielikuvaa kehitettiin saatavuusohjelman viestinnällä sekä työnantajamielikuvan markkinointikampanjoilla.

Vuoden aikana viestinnässä valmistauduttiin työllisyys- ja kotoutumispalvelujen uudistukseen ja palveluviestinnän käynnistämiseen. Vuodenvaihteen sisäinen ja ulkoinen muutosviestintä onnistui hyvin. Työllisyys- ja kotoutumispalvelujen viestinnän kehittäminen jatkuu vuonna 2025.

Vuonna 2024 vietettiin Vantaa 50 -juhlavuotta, jota viestittiin ja markkinoitiin laajasti koko vuoden ajan. Juhlavuoden aikana viestinnässä tuotettiin juhlavuoden sisältöjä ja kampanjoita sekä koordinoitiin juhlavuoden visuaalisen ilmeen näkyvyyttä eri kanaviin ja tapahtumiin.

Vantaan verkkosivujen kävijämäärä kaksinkertaistui edellisvuodesta ja oli vuoden loppuun mennessä lähes kaksi miljoonaa. Vantaa 50 -juhlavuoden sisältösivuilla oli vuoden aikana yli 100 000 sivukatselua ja juhlavuoden pääsivulla vieraili noin 50 000 kävijää. Kesällä vantaa.fi:hin avattiin mediaa ja muita sidosryhmiä palveleva Uutishuone. Uutishuoneessa voi seurata päätöksentekoa, kaupunkistrategian toteutusta ja kärkihankkeiden etenemistä.

Vantaan työ kaupungin selkokielen viestinnän kehittämiseksi palkittiin kuntaviestinnän SM-kilpailussa toukokuussa. Vantaa muun muassa tukee Vantaan Sanomien Selkovantaalaisen julkaisua ja on julkaissut omat selkokielen verkkosivut. Lisäksi viestintä järjestää selkokielen koulutusta kaupungin työntekijöille. Selkokielen viestinnän laajentaminen ja kehittäminen jatkuu myös vuonna 2025.

Vuonna 2023 julkaistu Vantastic-podcastsarja sai jatkoa vuonna 2024. Sarja jatkaa Vantaan mielikuvan rakentamista kehittyvänä, vihreänä kaupunkina, josta jokaiselle löytyy koti. Samalla sarja murtaa ennakkokäsityksiä ja monipuolistaa mielikuvia Vantaasta. Vantastic-podcastsarja tukee Vantaan kaupungin strategiaa sekä maineohjelmaa. Vantasticin kuuntelukerrat nousivat vuoden aikana yli 70 000 ja se paransi tutkitusti kuuntelijoiden mielikuvia Vantaasta.

Talousarvion toteutuminen

Viestinnän käyttösuunnitelma toteutui pääosin suunnitellusti kulujen ollessa 2,7 milj. euroa. Toteuma jäi noin 0,14 milj. euroa alle budjetoidun. Merkittävimmät poikkeavat olivat suunniteltua suuremmat henkilöstökulut ja pienemmät palveluostot.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Viestinnän ja markkinoinnin nettokustannukset €/ asukas	9,6	11 *	11

* Uusi tunnusluku sisältää viestinnän, aluemarkkinoinnin ja matkailun menot ja tulot.

11 30

Sisäinen tarkastus

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-425	-2	-427	-413	-14
Toimintakate	-425	-2	-427	-413	-14

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Sisäinen tarkastus avusti kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja. Vuosisuunnitelma toteutui lähes suunnitellusti.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tarkastustyön lisäksi käsitellä lakisääteiseen väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset. Ilmoitukset on käsitelty määräaikaisten mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen

Sisäisen tarkastuksen toimintakulut olivat 0,4 milj. euroa. Toimintakulujen toteuma oli 97 prosenttia.

13

Kasvatus ja oppiminen

Vastuuhenkilö: Katri Kalske

Toimielin: Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta
Puheenjohtaja: Paula Lehmuskallio

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Kasvatus ja oppiminen yhteensä					
Tulot	33 274	976	34 250	37 974	-3 724
Menot	-560 749	-21 452	-582 202	-578 063	-4 138
Toimintakate	-527 476	-20 476	-547 952	-540 090	-7 862
Kasvatus ja oppiminen bruttoyksiköt					
Tulot	32 117	976	33 093	34 937	-1 844
Menot	-484 513	-19 682	-504 195	-500 043	-4 153
Toimintakate	-452 396	-18 706	-471 102	-465 106	-5 996

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2024

Vantaan kaupunki sai Suomen UNICEFin myöntämän Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen vuoden 2024 alussa. Vantaa on onnistunut edistämään lapsioikeusperustaista työtä ja sitoutunut jatkamaan kehittämistyötä.

Kiusaamisen vastaista työtä kehitettiin kaikilla palvelualueilla. Varhaiskasvatuksessa nostettiin kiusaaminen ilmiönä useassa alueellisessa yhteisöllisten hyvinvointiryhmien tapaamisessa. Perusopetuksessa vahvistettiin kiusaamisen ennaltaehkäisyä interventioilla ja webinaareilla sekä kouluttamalla jokaisen koulun kiusaamiseen puuttumisen tiimiä. Toisella astella pidettiin turvallisuuskoulutus kaikissa oppilaitoksissa.

Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen opiskeluhoitopalvelujen kanssa on yhdessä luotu yhteistyön rakenteet. Lakisääteiset yhteistyöryhmät ovat toiminnassa. On sovittu yhteisestä tavoitteesta vuodelle 2025 sekä yhteisen strategisen tavoitteen asettamisesta tulevalle strategiakaudelle. Yhteistä kehittämistyötä tehdään yhdessä sovitussa rakenteissa.

Espoo ja Tampere päättivät poistua seitsemän kaupungin ja Tiera Oy:n yhteisestä perusopetuksen ja lukiokoulutuksen uuden digitaalisen oppilas- ja opiskelijahallintojärjestelmän DigiOnen kehittämishankkeesta. Hankkeessa mukana olleet muut viisi kaupunkia (Jyväskylä, Lahti, Oulu, Turku ja Vantaa) sekä kuntien Tiera päättivät jatkaa kehittämishanketta, ja Tiera Oy otti poistuvien kaupunkien tulevat rahoitusosuudet rahoittaakseen.

Englanninkielisen palvelun laajentamisen valmistelussa käynnistyi suomalaiseen opetussuunnitelmaan perustuva englanninkielisen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen suunnittelu Muuraan. IB-jatkumon osalta lautakunnan päätöksen myötä käynnistettiin myös varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelua kattavien Primary Years- ja Middle Years Program –ohjelmien mukaisen toiminnan valmistelu. Ammattiopisto Variassa valmisteltiin alkuvuodesta International Baccalaureate-ohjelman hakemusta ja 27.5.2024 päivätyllä kirjeellä ammattiopisto Varialle myönnettiin IB World School status. IB Career Related –ohjelma on mahdollista suorittaa osana tieto- ja viestintätekniikan perustutkintoa.

Talousarvion toteutuminen 2024

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan sitovat määrärahat vuodelle 2024 päätettiin kaupunginvaltuuston 13.11.2023 § 10 hyväksymässä talousarviossa. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan määrärahoja

korotettiin vuoden 2024 aikana valtuuston päätöksillä 17.6.2024 §12 sekä 16.12.2024 §14. Ensimmäinen lisätalousarvio koski sisäisiin vuokriin tehtyjä korotuksia. Toisessa lisätalousarviossa toimialan tuloja lisättiin 0,9 milj. euroa ja menoja lisättiin 16,1 milj. euroa. Lisäksi toisessa talousarviossa siirrettiin keskitetty palkkavaraus toimialoille. Tämän vaikutus oli toimialalle 2,5 milj. euroa.

Toimialan bruttoyksiköiden yhteensä sitova toimintakulujen määräraha alittui 4,2 milj. euroa ja toimintatuotot ylittivät 1,8 milj. euroa. Toimialan nettoyksikön toimintakatetavoite saavutettiin. Irtaimen omaisuuden talousarvio alittui 0,4 milj. euroa.

13 10

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-100	0	-100	-119	19
Toimintakate	-100	0	-100	-119	19

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta kokoontui 14 kertaa. Lautakunnan ruotsinkielinen jaosto kokoontui 10 kertaa, yksilöasioiden jaosto 4 kertaa ja opiskelijan oikeusturvatoimielin kerran. Vaikuttamistoimielin Svenska kommittén kokoontui 7 kertaa.

Talousarvion toteutuminen

Lautakunnan talousarvio ylittyi toteumaprosentin ollessa 119. Ylitystä selittää osaltaan lautakunnan tutustumismatka Ruotsiin, Huddingeniin, jossa perehdyttiin siihen, miten segregatiohaasteisiin on vastattu palveluiden järjestämisessä.

13 20

Yhteiset palvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	420	420	614	-194
Menot	-5 896	-1 339	-7 234	-5 958	-1 277
Toimintakate	-5 896	-919	-6 815	-5 344	-1 471

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tikkurilan osaamiskampushankkeessa saatiin päätökseen kampuksen koulutuspalveluiden yhteiskehittämismalli, johon osallistui 12 koulutustoimijaa eri koulutusasteilta. Kehittämistyön tuloksena syntyi vuonna 2025 pilotointiin etenevä uudenlainen osaamisen kehittämisen palvelukonsepti, jonka tavoitteena on tarjota helpommin ja nopeammin ennakoivia ratkaisuja yritysten osaamistason nostamiseksi. Palvelut ja toiminta perustuvat koulutusorganisaatioiden yhteistyöhön yhdistäen ainutlaatuisella tavalla eri koulutusasteita ja muita koulutustoimijoita. Palvelut yhdistetään yhtenäiseksi palvelupaketiksi, joka perustuu ennakointitietoon ja asiakkaille tehtyyn tarvekartoitukseen.

Vuoden 2024 aikana kasvatuksen ja oppimisen toimialalla keskityttiin voimakkaasti dialogisten menetelmien lisäämiseen. Dialogeja järjestettiin erityisesti liittyen Vantaan tulevaan kaupunkistrategiaan ja niissä osallistettiin erityisesti lapsia ja nuoria, mutta myös huoltajia ja henkilöstöä. Vaikuttajapäivän ennakkotehtävänä toimialan yksiköissä käytiin dialogeja ja koottiin yhteen lasten ja nuorten ajatuksista teemalla Täydellinen kaupunki - Kestävän tulevaisuuden Vantaa. Samoista teemoista järjestettiin alueellisia dialogeja perusopetuksessa, yksikkökohtaisia dialogeja varhaiskasvatuksen yksiköissä, dialogeja toisen asteen opiskelijoiden tapahtumissa sekä dialogeja huoltajien ja henkilökunnan kanssa. Dialogeja järjestettiin yhteensä 168 ja niihin osallistui 3 737 lasta, nuorta, huoltajaa ja henkilökunnan edustajaa. Dialogisiin menetelmiin koulutettiin tämän lisäksi yhteensä 59 kasvattajaa.

Yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittämishankkeessa on vahvistettu yksikkökohtaisten opiskeluhoitoryhmiä (YHR) toimintaa ja rakennetta eri asteilla. Tämä on saavutettu kehittämällä kaupunkitasoista rakennetta, tarjoamalla koulutuksia ja valmennuksia sekä pilotoimalla uusia tehtäväkuvia, kuten kouluvalmentajan, opiskeluvalmentajan ja monikulttuurisuusasiainkoordinaattorin rooleja. Kokemukset hankkeen tehtäväkuvapiloteista ovat olleet myönteisiä, ja niiden on koettu parantavan oppilaiden hyvinvointia ja oppilaitosten ilmapiiriä. Kouluvalmentajan työnkuva vakinaistetaan lukuvuodesta 2025–2026 alkaen. Perusopetuksessa pilotoitu Aseman lasten K-0-toiminta, joka keskittyy pitkittyneisiin ja haastaviin kiusaamistapauksiin, jatkuu hankkeen jälkeen.

Yhteisten palvelujen sisäistä organisointia kehitettiin tehtäväalojen välisillä muutoksilla tavoitteena haakea synergiaa tehtävien välillä ja tasoittaa esihenkilöiden vastualueiden laajuutta.

Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän sekä oppilashallintojärjestelmän tukimallia on arvioitu ja laadittu suunnitelma tukimallin kehittämiseksi. Vahvistettu osaamista sovellus- ja järjestelmätiimissä sekä luotu rakenteita osaamisen jakamiseen sekä tiedon dokumentointiin. Valmistauduttu uuden oppilashallintojärjestelmän käyttöönottoon lukuvuonna 2025–2026.

Päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten käyttäjäprofiilit, laitetarpeet ja niiden sovellusten määrittelyä on tarkennettu yhteistyössä tietohallinnon kanssa. Koulutusta tekoälyn käyttöön kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on järjestetty laajasti niin hallinnon henkilöstölle kuin opetus- ja kasvatushenkilöstölle.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tietoalustatyön projekti käynnistyi keskittyen projektin tavoitteiden määrittelyyn, lähtötilanteen selvittämiseen, palvelualueiden ja johtoryhmän tarpeiden kartoitukseen. Lisäksi aloitettiin roolien ja työnjaon määrittelyä tietohallinnon kanssa. Toimialatasoisen tiedolla johtamisen ryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti.

Vuoden 2024 aikana tehtiin nykytilaselvitys toimialan toimipisteiden jätehuollosta. Selvityksessä havainnollistettiin nykyisiä puutteita jätehuollon osalta sekä tehtiin toimenpide-ehdotuksia jätehuollon ja kierrätyksen parantamiseksi. Kehitystoimenpiteet ovat kaupunkitasoisia ja työ niiden parissa jatkuu yhteistyössä muiden toimialojen kanssa.

Talousarvion toteutuminen

Johdon ja yhteisten palveluiden tulot ylittivät talousarvion 0,2 milj. euroa. Toimintamenot alittivat muutetun talousarvion muutetun talousarvion 1,3 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	0,6 %	0,6 %	0,6 %

13 30**Perusopetus**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	18 390	2 255	20 645	22 170	-1 525
Menot	-244 913	-5 500	-250 413	-252 900	2 487
Toimintakate	-226 523	-3 245	-229 768	-230 730	962

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Perusopetuksessa valmistaudutaan oppilaan tuen lakimuutoksen aiheuttamiin toimenpiteisiin koulutamalla rehtoreita ja erityisopettajia sekä luomalla rakenteita ja seurantamalleja vaikutusten arviointiin ja rahoituksen toteutumiseen. Yhteisopettajuus korostuu uudessa laissa, minkä vuoksi useita satoja vantaalaisia opettajia on koulutettu tähän.

Vammaisopetuksen määrien kasvu jatkuu yhä, mikä tuo haasteita palveluverkon riittävyyden ja toimivuuden sekä rekrytoinnin näkökulmasta. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa päivä- ja lomatoiminnan järjestämiseksi on haastavaa henkilöstövaihdosten ja hyvinvointialueen säästöpainaineiden takia. Vammaisopetuksen asiakasmäärät kasvavat, mutta päivä- ja lomatoiminnan lapsimäärät vähenevät. Vahvaa tukea tarvitsevien lasten iltapäivätoiminnan järjestelyitä on jatkossa kehitettävä palvelutarpeita vastaavaksi.

Lasten ja nuorten osallisuuteen on kiinnitetty kaikessa toiminnassa aiempaa enemmän huomiota. Dialogimenetelmiä on edistetty kaikissa kouluissa ja lapset ja nuoret on otettu tällä tavoin mukaan strategiatyöhön. Tunnetaitokasvatus on laajentunut 7. luokkalaisista 8. luokkalaisiin. Erilaisten hyvinvointimittausten näkökulmasta on syytä olettaa tällä olleen positiivinen vaikutus tuloksiin.

Vuoden 2024 aikana on panostettu laajasti koulujen henkilöstön digiosaamiseen toimivan laitekannan lisäksi. Tällä ennakoidaan osaltaan DigiOnen käyttöönottoa vuonna 2026.

Talousarvion toteutuminen

Perusopetuksen toimintatuottojen toteuma vuonna 2024 oli 107,4 prosenttia eli 1,5 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa. Tuloihin vaikutti valtion maksama laskennallinen korvaus pakolaisista, joka oli vuonna 2024 vajaa 2 milj. euroa enemmän verrattuna edelliseen vuoteen. Vuoden 2024 aikana perusopetuksen menojen määrärahaa korotettiin 5,5 milj. euroa ja tuloja 2,3 milj. euroa.

Toimintamenojen toteuma vuonna 2024 oli 101 prosenttia, ylityksen ollessa noin 2,5 milj. euroa. Suurin yksittäinen ylitys johtui kouluateriamenoista noin 1,2 milj. euroa. Lisäksi mm siivouskulut ylittyivät noin 0,3 milj. eurolla. Ennakoitua suurempi maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrän kasvu on syy seuraaviin talousarvion ylityksiin: valmistavan opetuksen kasvu 0,4 milj. euroa, pienryhmäisten uskontojen opetus ja oman äidinkielen opetus yhteensä 0,2 milj. euroa ja suomi toisena kielenä opetus 0,1 milj. euroa. Asiakaspalveluiden ostojen ylitys 0,4 milj. euroa johtuu ennakoitua suuremmista viittomakielen tulkkauskuluista ja valtion koulukotimaksuista.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	24 052	24 052	24 070
Käyttömenot euroa/oppilas	10 004	10 183	10 507
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömenosta	57 %	56 %	56 %
Huoneistoneuliot/oppilas *	10,2	10,2	10,2
Keskimääräinen ryhmäkoko, 1–9 luokat	16,5	16,5	16,5
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, tutkintokoulutukseen valmistavaan koulutukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	100 %	100 %	99,9 %

* Sis. keittiövuokrat, ilman näitä 9,7. Vuodesta 2023 lähtien ei sisällä opiskeluhoiton tiloja.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	2 620	2 620	2 588
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 -kieli, aloittaneiden määrä	31 %	31 %	31 %
Oppilaita/oppilaanohjaaja	210	210	210

13 50**Varhaiskasvatus**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	13 131	-1 584	11 547	11 663	-116
Menot	-218 141	-12 760	-230 900	-225 773	-5 127
Toimintakate	-205 010	-14 344	-219 353	-214 110	-5 244

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varhaiskasvatuksessa edistettiin lautakunnan edellyttämän toimenpideohjelman toimia henkilöstömenojen hillitsemiseksi. Vuokratyövoiman tilauksia saatiin vähennettyä 42 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Varhaiskasvatuksen tuen lakimuutokseen liittyen perustettiin 8 erityisopettajan ja 7 avustajan vakanssia. Keskimäärin varhaiskasvatuksessa oli 161 lasta enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Suuri osa lapsista oli alle 3-vuotiaita, mikä lisäsi entisestään henkilöstötarvetta. Kotihoidon tuella olevien lasten määrä väheni 360 lapsella, joista osa tuli varhaiskasvatukseen ja osa oli kotona vanhemman ollessa perhevapaalla. Tähän vaikutti osaltaan 2023 voimaan tullut perhevapaauudistus.

Vuoden 2024 alkupuolella avautui neljä uutta päiväkotia: Latupuisto, Kelokuusi, Ruusupuu ja Pesäpuu.

Asiakastietojärjestelmä VaSan käyttöönotto eteni uusilla toiminnallisuuksilla. Opetushallituksen kehittämän arviointityökalu Valssin käyttöönotto alkoi piloteilla, ja se sai hyvää palautetta henkilöstöltä ja päiväkodin johtajilta. Kaikki yksiköt olivat mukana Pro-vaka –toimintamallissa (vuorovaikutus- ja tunteiden kehittäminen) syysystä 2024 alkaen. Pääkaupunkiseudun asiakaskysely toteutettiin syysyllä

2024. Vantaalla kyselyyn tuli 3 040 vastausta ja yleisarvosanaksi 9,01. Perheet ovat erittäin tyytyväisiä lapsen viihtymiseen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.

Talousarvion toteutuminen

Varhaiskasvatuksen toimintatuottojen toteuma oli 11,6 milj. euroa (101 %), josta varhaiskasvatusmaksujen osuus oli 8,5 milj. euroa. Maksutuottojen tulotavoitetta alennettiin 1,58 milj. euroa lisätalousarvion käsittelyn yhteydessä. Hankerahoitusta käytettiin 0,7 milj. euroa. Valtiolta saatuja korvauksia ja avustuksia kirjattiin 1,5 milj. euroa sekä korvauksia kunnilta saatiin 0,7 milj. euroa. Muita toimintatuottoja kertyi 0,2 milj. euroa.

Varhaiskasvatuksen toimintakulujen toteuma oli 225,7 milj. euroa. Alkuperäiseen talousarvioon nähden toimintakulut ylittyivät 7,6 milj. euroa. Valtuusto myönsi tilikauden aikana lisämäärärahaa yhteensä 12,6 milj. euroa. Lisätalousarvio kohdistui Seuren sijaiskustannuksiin ja palvelusetelikustannuksiin. Lisätalousarviokäsittelyn yhteydessä kotihoidontuen määrärahaa alennettiin 2,8 milj. euroa palvelujen alhaisen käyttäjämäärän vuoksi. Lisätalousarvioon nähden toimintakulut alittuivat 5,1 milj. euroa.

Henkilöstökulut ml. Seuren henkilöstövuokraus olivat yhteensä 127,2 milj. euroa. Henkilöstökulut oman henkilöstön osalta alittuivat alkuperäiseen talousarvioon nähden 2,4 milj. euroa. Henkilöstöpalvelu Seuresta ostettu vuokratyövoima sisältäen lyhyt- ja pitkäaikaiset sijaiset sekä Seuren avustajaostot olivat yhteensä 14,4 milj. euroa. Henkilöstövuokraukseen kohdistetusta määrärahasta säästyi 0,9 milj. euroa.

Palvelusetelillä tuotettavan varhaiskasvatuksen kustannukset olivat yhteensä 19,9 milj. euroa, josta tukea tarvitsevien lasten kustannusten osuus oli 0,9 milj. euroa. Palvelusetelikustannuksiin tarvittiin 1,9 milj. euron lisätalousarvio. Kustannukset toteutuivat korotetun talousarvion mukaisesti.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Lasten määrä eri varhaiskasvatuspalveluissa keskimäärin kuukaudessa:			
Kunnallinen varhaiskasvatus	10 642	10 825	10 802
Yksityinen varhaiskasvatus	2 068	2 440	2 226
Kerhotoiminta	170	200	160
Kotihoidon tuki	2 410	2 800	2 051
Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksesta *	80,1 %**	85,0 %	80,6 %
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksesta olevista lapsista	16,3 %	18,4 %	17,9 %
Rakenteellisten tukitoimien piirissä olevat lapset (kunnallinen varhaiskasvatus)	12,8 %	13,0 %	11,6 %
Käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi	13 880	13 169	14 815

* Suomen- ja ruotsinkieliset lapset yhteensä.

** Laskentatavan muutos perhevapaaudistuksen vuoksi 2023 lähtien.

13 90**Svenskspråkiga servicen**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	597	-115	482	490	-8
Menot	-15 464	-84	-15 548	-15 293	-255
Toimintakate	-14 867	-199	-15 066	-14 803	-263

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

ProSmå ja ProSkolan toimintamalli pilotoitiin yhdessä päiväkodissa ja yhdessä koulussa lukuvuonna 2023–2024. Syksyllä 2024 toimintamalli otettiin käyttöön kaikissa päiväkodeissa ja kouluissa, joissa on vuosiluokat 1–6. ProSmå ja ProSkola on toimintamalli, jossa kehitetään inklusiivista toimintakulttuuria vahvistamalla henkilökunnan ammatillista osaamista sekä lasten ja oppilaiden käyttäytymisen ohjaamista. Aikuisten toimintamalleja kehittämällä rakennetaan lasten sosiaalisia taitoja systemaattisesti ja johdonmukaisesti tukeva toimintakulttuuri.

Suomen- ja ruotsinkieliset nuorisopalvelut ovat Vantaan kaupungin vuoden 2020–2024 organisaatiossa kuuluneet eri toimialoille. Tämän seurauksena ruotsinkielisiä nuorisopalveluja ei ole kehitetty samassa määrin kuin suomenkielisiä. Ruotsinkielisistä nuorisopalveluista teetetyt laajan selvityksen tulosten perusteella ruotsinkieliset nuorisopalvelut päätettiin siirtää vuoden alusta 2025 kasvatuksen ja oppimisen toimialalta ruotsinkielisistä palveluista nuorisopalveluihin kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle.

Ruotsinkielisen perusopetuksen vuosiluokille 6–9 päivitettiin sekä B1-suomen kielen opetussuunnitelma että tuntijako, jotta ne vastaavat kansallista opetussuunnitelmaa. Samanaikaisesti päätettiin milloin B1-kielen opiskelun voi aloittaa ruotsinkielisissä peruskouluissa ja millä perusteilla B1-kielen voi valita.

Dickursbyn förskola siirtyi elokuun alussa Urheilutieltä tiloihin Veturikujalle. Veturikujan tilojen odotetaan olevan väliaikainen ratkaisu, kunnes sisäilmaongelmat on ratkaistu.

Palvelualueella työryhmä, johon on kuulunut edustajia varhaiskasvatuksesta, perusopetuksesta ja toiselta asteelta, on luonut Google sites –sivuston yksiköiden kielitietoista työskentelyä varten. Sivusto tarjoaa kattavan katsauksen käytännöistä ja menetelmistä, joilla tuetaan kielen oppimista ja käyttöä eri koulutusasteilla.

Palvelualueella on kehitetty strategiaprosessia, jotta voidaan paremmin huomioida kentän tarpeita ja työskennellä oikeanlaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi on luotu arviointiraportti, johon kerätään materiaalia tiedolla johtamisen tueksi.

Talousarvion toteutuminen

Ruotsinkielisen palvelualueen toteuma jää alle talousarvion, toimintakulujen toteuman ollessa noin 98 prosenttia. Toimintakulut alittuivat noin 0,25 milj. euroa. Toimintatuottojen toteuma oli 104 prosenttia, joka oli 20 000 euroa arvioitua enemmän. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna toimintakulujen toteuma oli 98 %. Toimintakate jäi näin ollen 0,27 milj. euroa ylijäämäiseksi.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa *	286	300	281
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	54	57	53
Lapsia esiopetuksessa	69	70	69
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa	728	735	734
Käyttömenot euroa/ oppilas	11 409	12 155	11 917
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista/ oppilas	56 %	58 %	57 %
Huoneistoneliöt/ oppilas	13,5	13,4	13,4
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1–9 luokat **	14,4	16	16
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	100 %	100 %	100 %
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	127	130	126
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	160	163	162
Käyttömenot euroa/ opiskelija	9 531	9 135	9 431
Huoneistoneliöt/ lukio-opiskelija	8,1	8,0	8,0

* Ruotsinkieliset lapset yksityisessä varhaiskasvatuksessa ovat osa varhaiskasvatuksen tunnuslukuja.

** Laskentatapaa yhdenmukaistettu suomenkielisen perusopetuksen kanssa.

137**Toisen asteen koulutus**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 157	0	1 157	3 036	-1 880
Menot	-76 236	-1 770	-78 006	-78 021	14
Toimintakate	-75 079	-1 770	-76 850	-74 984	-1 865

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palvelualueen nelivuotinen strateginen toimenpideohjelma ja siitä johdetut tavoitteet ohjasivat vahvasti toimintaa. Toisen asteen koulutuksen strategista kärkeä - joustavia oppimisen polkuja - yhteiskehitettiin edelleen oppilaitosten henkilökunnan ja opiskelijoiden kanssa palvelumuotoilun keinoin. Lukiokoulutuksessa jatkettiin pienryhmäopetusta pajaluokalla Vaskivuoren lukion yhteydessä ja aloitettiin uutena tukimuotona opiskelijavalmentajien toiminta Tikkurilan ja Sotungin lukioissa sekä Varian Hiekkaharjun toimipisteessä. Toisen asteen koulutukseen laadittiin oppimisen tuen kehittämissuunnitelma ja sen toteuttaminen aloitettiin niin lukioissa kuin ammattiopisto Variassa. Toisella asteella on tunnistettu segregaatien erityispiirteitä ja resurssoinnin tueksi on kerätty ja määritelty tietopohjaa tiedolla johtamisen toteuttamiseksi. Monikielisten oppijoiden kehittämisohjelmaa on laadittu yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa. Tikkurilan ja Lumon lukiossa on pilotoitu S2-opiskelijoiden kielitestiä.

Varian opiskelijavuosimäärä ylitti opetus- ja kulttuuriministeriön Varialle myöntämän tavoitteellisen määrän. Suurin osa ylityksestä johtuu oppisopimuskoulutuksen kysynnän lisääntymisestä. Hakijapalveluiden kehittäminen Variassa on edennyt strategian mukaisesti. Kaikkien alojen hakuprosessit on siirretty hakijapalveluiden hoidettavaksi ja valmisteltu yhtenäiset valintakriteerit ja kielitestaus jatkuvalle haulle.

Varialla on ollut merkittävä rooli TE2024 –uudistuksen valmistelussa erityisesti osaamisen kehittämisessä. Koulutusratkaisuja on kehitetty yhdessä TE-palveluiden kanssa.

Ammattiopisto Variassa valmisteltiin alkuvuodesta International Baccalaureate-ohjelman hakemusta ja 27.5.2024 päivättyllä kirjeellä ammattiopisto Varialle myönnettiin IB World School status. IB Career Related –ohjelma on mahdollista suorittaa osana tieto- ja viestintätekniikan perustutkintoa. Ohjelmassa aloittaa vuonna 2025 noin 10 opiskelijaa.

Vehkalan kampuksen rakentaminen on pysynyt aikataulussa, ja varialaiset ovat olleet kiinteästi mukana erilaisissa suunnittelu- ja valmistelutehtävissä sekä eri alojen muuttojen suunnittelussa. Myös Aviapoliksen lukion ja osaamiskampuksen tilanhankkeita edistettiin vuoden aikana. Sotungin lukion yhteydessä toimiva paviljonki valmistui elokuussa ja opiskelijamäärä kasvoi sen myötä 50:llä. Toisen asteen koulutuksen palvelualueella on ollut merkittävä rooli Tikkurilan osaamiskampustyössä. Vuonna 2024 yhteiskehitettiin palveluoperaattorimallia yhdessä koulutuskumppaneiden kanssa ja malli on valmis pilotoitavaksi.

Talousarvion toteutuminen

Toisen asteen koulutuksen palvelualue on nettobudjetissa. Talousarvio toteutui suunnitellusti toimintakatteen ollessa 97,6 prosenttia. Lukiokoulutuksessa toimintakate oli 95,8 prosenttia ja ammatillisessa koulutuksessa 98,9 prosenttia. Toimintatuottojen toteumaprosentti toisella asteella kokonaisuudessaan oli 262,5, lukiokoulutuksessa 359,5 ja ammatillisessa koulutuksessa 185,6.

Varialle myönnettiin OKM:n toisella lisäsuoritepäätöksellä (VN/25783/2024) 70,2 opiskelijavuotta (479 070 euroa) lisää.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Lukiokoulutus			
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 785	3 792	3 914
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lukio, keskiarvo	757	758	783
Aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	323	250	320
Keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot)	5,7 %	4,5 %	5,0 %
Kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	88,3 %	90,0 %	87,2 %
Kaikki tunnit/vvt/opiskelija (päivälukiot)	1,34	1,36	1,22
Käyttömenot euroa/opiskelija (päivälukiot)	8 204	8 356	8 476
Huoneistoneliöt/opiskelija (päivälukiot)	7,4	7,3	7,1
Ammatillinen opetus			
Yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäluokasta %	32 %	40 %	32 %
Ministeriön päättämän tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste	100 %	100 %	100 %
Käyttömenot euroa/opiskelijavuosi (ammattillinen koulutus yhteensä)	11 880	11 893	12 293
Huoneistoneliöt/opiskelijavuosi	13,4	13,3	13,3
Alle 20-v perustutkintoa suorittavien keskeyttämisprosentti Variassa	9,6 %	8,0 %	8,9 %

16

Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi

Vastuuhenkilö: Riikka Åstrand

Toimielin: Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Puheenjohtaja: Sirkka-Liisa Kähärä

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Kaupunkikulttuuri yhteensä					
Tulot	11 120	0	11 120	12 368	-1 248
Menot	-85 235	-4 291	-89 526	-88 114	-1 412
Toimintakate	-74 116	-4 291	-78 406	-75 746	-2 660
Kaupunkikulttuuri bruttoyksiköt					
Tulot	9 752	0	9 752	10 989	-1 237
Menot	-79 301	-4 257	-83 558	-82 361	-1 197
Toimintakate	-69 549	-4 257	-73 807	-71 372	-2 434

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2024

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan toimintaympäristöanalyysissa palveluiden taustalla vaikuttaviksi ilmiöiksi tunnistettiin kasvava ja monimuotoinen kaupunki, koronapandemian jälkivaikutukset,

hyvinvointierojen kasvu ja ylisukupolvinen syrjäytyminen. Väestö kasvaa ja monimuotoistuu Vantaalla nopeasti, mikä voi tuoda kaupungille menestystä, mutta haastaa palvelutuotantoa.

Vuosi 2024 oli Vantaan 50-vuotisjuhlavuosi, mikä näkyi koko toimialan toiminnassa laajasti. Juhlavuosi kirkasti kaupunki-identiteettiä, toi Vantaata tutuksi ja vahvisti Vantaata tapahtumien kaupunkina. Juhlavuosi näkyi myös järjestöavustuksissa, kun juhluvuden kunniaksi järjestöille jaettiin juhluvuden tapahtumiin enemmän rahaa. Toimiala osallistui myös kaupunginvaltuuston juhlapäätösten valmisteluun laajasti. Osana juhlapäätöksiä päätettiin pysyvästä historianäyttelystä kaupunginmuseoon, uusien kohtaamispaikkojen mahdollistamisesta sekä lasten ja nuorten juhlarahaston perustamisesta.

Toimialalla tehtiin yhteistyötä järjestöjen kanssa ja seurakuntien kanssa. Toimiala osallistui kaupunkitasoisen valmiussuunnitelman valmistelemiseen ja valmistautuu jatkamaan valmiustyötä toimialatasoisesti. Vuoden aikana käynnistettiin kaupunkiorganisaation sisäinen uudistamistyö palveluverkon suunnittelemiseksi ja tässä toimiala on aktiivisesti mukana. Yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa on edistetty ja kaupunki on osallistunut lakisääteisiin hyvinvointialueen vetämiin hyte-neuvotteluihin vuoden aikana.

Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo –hankkeen tarveselvitys käynnistyi ja tilasuunnittelun tarkentamiseksi toteutettiin asukkaille ja henkilöstölle palvelumuotoiluprojekti. Vuoden 2024 alusta Kuusijärven palvelujen järjestäminen ja hallinnointi siirtyi kaupunkiympäristön toimialalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvointin toimialalle. Vuonna 2024 saatiin valmiiksi kulttuuritehdas Vernissan peruskorjaus ja avaamiseen tähtääviä töitä tehdään edelleen niin, että Vernissa aukeaa asukkaiden käyttöön syksyllä 2025. Håkansbölen kartanon korjaukset jatkuivat. Elmon uimahallin suunnitteluvaihe saatiin päätökseen. Myyrmäen uimahallin peruskorjauksen ja laajennuksen tarveselvitys päätettiin lautakunnassa. Kaupungin investointiohjelmaan saatiin mukaan Pointin kirjaston siirto kauppakeskus Jumboon vuokratiloihin.

Toimialan valmistautumista seuraavalle strategiakaudelle käynnistettiin toteuttamalla toimintaympäristöhaastatteluja toimialan asiakkaita kohtaavissa toimipisteissä. Toimialan johto ja kuluvan strategiakauden avainasiantuntijat kokoontuivat pohtimaan toimialan roolia tulevassa strategiassa loppuvuodesta.

Talousarvion toteutuminen 2024

Talousarvioon verrattuna toimialan bruttoyksiköiden toimintatuotot toteutuivat 1 240 000 euroa talousarviota parempana. Tuotot ylittyivät erityisesti budjetoimattomien hanketulojen vuoksi sekä aikuisopiston budjetoitua korkeampien maksutuottojen johdosta, mikä oli seurausta kurssien suuresta suosiosta kuluneena vuonna.

Toimialan bruttoyksiköiden toimintamenot alittivat lopulta talousarvion 1 206 000 eurolla. Menojen talousarvioon tehtiin vuoden aikana useita muutoksia. Kesäkuussa menoja korotettiin toimitilavuokrien nousun vuoksi 946 000 euroa ja joulukuun lisätalousarviossa kasvatettiin toimintamenoja 1 220 000 euroa. Sisäisinä määrärahasiirtoina toimialan budjettiin lisättiin joulukuussa palkankorotuksia ja kesätyömäärärahoja vastaava summa 337 000 euroa sekä MEK-toimintaohjelman menoja vastaava summa 1 345 000 euroa.

Nettoyksiköiden eli Musiikkiopiston ja Kuvataidekoulun toimintakatteen toteuma oli -4 373 000 euroa ja se oli 226 000 euroa talousarviota parempi.

Palvelualueiden talousarvion toteutuminen on raportoitu tarkemmin palvelualueita koskevissa osioissa.

Vuodesta 2025 alkaen kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialaa käsitellään yhtenä bruttositovana tasona talousarviossa.

16 10**Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-110	0	-110	-120	10
Toimintakate	-110	0	-110	-120	10

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden aikana kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta kokoontui 11 kertaa. Maaliskuussa lautakunta teki kolmipäiväisen opintomatkan Kööpenhaminaan. Opintomatkan teemoina olivat harrastaminen, nuoret, turvallisuus ja kulttuuri. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta kokoontui keväällä puolipäiväiseen talousarvion kehysinfoon Håkans kahvila-ravintolassa ja alkusyksystä järjestettiin kaksipäiväinen talousarvioseminaari Hotelli Korpilammella.

Vuoden aikana toimi kaksi lautakunnan työryhmää, liikkumishjelman poliittinen ohjausryhmä sekä asukas- ja järjestötilojen kehittämisen työryhmä.

Talousarvion toteutuminen

Lautakunnan budjetti ylittyi hieman johtuen matkakustannuksista.

16 21**Yhteiset palvelut**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	45	0	45	115	-71
Menot	-3 737	-1 363	-5 100	-4 891	-209
Toimintakate	-3 693	-1 363	-5 055	-4 776	-280

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden aikana pilotoitiin Kuusijärvellä matalan kynnyksen palautteen jättämistä harrastuspaikoilta. Pilotista saadut opit on kerätty talteen ja viedään jatkokehittelyyn, vaikka jatko on vielä avoimena. Lisäksi Kuusijärven hallintomalliuudistuksen mukaiset vastuut on siirretty yksikölle ja palveluiden kehittämiseen uusien saunojen myötä on varauduttu uudistamalla hinnoittelua. Vuoden aikana käynnistettiin Vantaan kaupungin avustusten ja apurahojen yleisten myöntämisperiaatteiden päivitystyö. Tämä on osa laajempaa järjestöavustusten uudistustyöstä, jonka tavoitteena on tehdä avustusprosessista hakijaystävällisempi ja saavutettavampi. Näiden lisäksi jatkettiin järjestötiloihin kohdistuvaa uudistustyötä.

Ensimmäinen kaupunkitasoinen osallistuva budjetointi toteutetaan vuosina 2023–2025. Osallistuvan budjetoinnin rahoitus 1,2 milj. euroa jakautuu asukasluvun perusteella Vantaan seitsemälle suuralueelle. Osallistuva budjetointi käynnistyi marraskuussa 2024 ideointivaiheella. Asukkaat saatiin hyvin mukaan jokaiselta suuralueelta ja heiltä saatiin yhteensä reilut 2 000 ideaa. Vuoden vaihteessa ideat käytiin läpi ja niistä muodostettiin ehdotuksia. Vantaalaiset äänestivät 349 ehdotuksesta suosikkinsa

1.-21.4.2024 välisenä aikana. Ääniä kertyi yhteensä 6 686 kappaletta. Osallistuvan budjetoinnin äänestysvaiheen medianäkyvyys jäi odotettua heikommaksi. Äänestysvaiheen perusteella valikoitiin 66 hanketta, joista on tehty suunnitelmat ja osa toteutuksista käynnistettiin syksyn 2024 aikana. Hankkeet on tarkoitus toteuttaa vuoden 2025 loppuun mennessä.

Toimialan kärkihankkeista Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo -hankkeen tarveselvitys käynnistyi ja sen tueksi toteutettiin asukkaita ja henkilöstöä vahvasti osallistava palvelumuotoiluprojekti. Hankkeeseen rekrytoitiin hankepääällikkö vuoden alusta, jonka jälkeen käynnistyi myös ohjausryhmätyöskentely.

Kuusijärven palvelujen järjestäminen ja hallinnointi siirtyi kaupunkiympäristön toimialalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle vuoden 2024 alusta. Kuusijärvellä järjestettiin kaksi uudenlaista luontotapahtumaa osana Vantaan 50-vuotisjuhlavuoden ohjelmaa: valtakunnallinen Metsähotelli-tapahtuma yhdessä Suomen Ladun kanssa ja luontokonsertti. Kesällä käynnistyi uusien savusaunojen rakentamistyö. Palvelut olivat suljettuja marraskuun ajan remontti- ja rakennustöiden vuoksi.

Toimialan muista toimitilahankkeista Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalon peruskorjauksen tarveselvityshankesuunnitelma hyväksyttiin ja rakentamisen olisi tarkoitus alkaa vuonna 2026. Lautakunta hyväksyi myös Myyrmäen uimahallin ja Ojahaan liikuntahallin tarveselvitykset.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä (hyte) tehdään Vantaalla Hyvinvointia rakentava Vantaa -strategiateeman alla. Vuonna 2024 jatkettiin yhteistyön rakentamista ja tiivistämistä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen suuntaan yhteisillä hyte-neuvotteluilla, yhdyspintatyöllä sekä hanketyöllä kuten Hyvähyte-hankkeella. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen valtuutetuille järjestettiin yhteinen hyvinvointiseminaari teemalla mielen hyvinvointi. Syksyllä 2024 käynnistyi laajan hyvinvointikertomuksen valmistelu. Kaikilla toimialoilla on toteutettu voimassa olevan hyvinvointisuunnitelman 2023–2025 toimenpiteitä ja tekoja. Lisäksi strategiateeman alla on työstetty vammaispoliittista ohjelmaa 2025.

Osana Sosiaalisesti kestävä Vantaa –strategiateemaa valmisteltu Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma vuosille 2023–2025 toteutui suunnitellusti. Ohjelma on jatkanut uudenlaisen yhteistoiminnan kulttuurin rakentamista, jolla eriytymiseen liittyviä haasteita voitaisiin ratkaista. Ohjelman tiimoilta on osallistettu kaupungin työntekijöitä muun muassa segregatioverkoston strategia työpajoissa. Vuoden 2024 toimenpiteistä arviolta 81 prosenttia toteutui täysin ja 19 prosenttia toteutui osittain. Strategiateeman kärjet ja niiden keskeisimmät toimenpiteet olivat:

1. Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella: mm. tutkimusyhteistyö, Puhti-hanke, segregatioverkosto, tilannekuva ja tietomallit
2. Lapsikeskeinen investointistrategia: mm. koulunuorisotyö, nuorisotyö raiteilla sekä Tempo-orkesteri, Yhteinen koulu -hanke, OKM-tasa-arvon raha
3. Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä: mm. S2-kieliopetus, Vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään -hanke, yhteisöllisen kielenoppimisen kirjastonhoitaja, Lähiöt liikkeessä
4. Kukoistavat kaupunkikeskukset: mm. Yhteisökehittäjämalli, taloyhtiöklubi, kaupunkikeskustojen kehittämissuunnitelmat, maa- ja asuntopoliittikka, KATOn kanssa yhteinen ERKKO-työ (Eriytymisen ehkäisyn tiekartta)

Talousarvion toteutuminen

Yhteisten palveluiden toimintatuotot toteutuivat 71 000 euroa budjetoitua parempana johtuen järjestötilojen vuokrista. Toimintamenot alittivat budjetin 209 000 euroa. Toimintamenojen alitus oli seurausta palveluiden ostojen sekä henkilöstökulujen alittumisesta.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kaupunkikulttuurin yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan henkilöstö %	3,2	3,3	3,4
Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin tyytyväisten osuus, % *	37	39	43,7

* Kuntalaiskyselyn tuloksista saatava tunnusluku.

16 33**Kulttuuri- ja kirjastopalvelut**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	472	0	472	886	-414
Menot	-21 424	-882	-22 306	-22 027	-279
Toimintakate	-20 951	-882	-21 834	-21 141	-693

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousarviokauden keskeiset tavoitteet palvelevat kaupungin strategian, kulttuurilinjausten ja elinvoimaohjelman toteutumista. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhtenä vaikuttavuustavoitteena on, että suuret tapahtumat tuovat kaupunkiin elinvoimaa. Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue ylläpitää ja kehittää vantaalaisten mahdollisuuksia sisältörikkaaseen hyvinvointiin, sivistykseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen sekä asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamiseen. Palvelualue vastaa Vantaalla kuntalaisten pääsystä tietoon, aineistoihin ja kulttuurisisältöihin sekä monipuolisen lukutaidon ja kirjallisuuden edistämisestä.

Vantaasta tuli kaupunki 1.1.1974. Vantaan juhlavuotta juhlittiin koko kaupunkiorganisaation voimin ja kaikilla suuralueilla teemalla Kotona Vantaalla. Juhlavuosi tehtiin yhdessä kaupunkilaisten, kaupungin toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Juhlavuodesta rakennettiin asukaslähtöinen, yhteisöllinen, monikielinen ja osallistava juhla. Juhlavuoden keskeisiä tavoitteita toiminnalle oli yhdessä tekemisen ja osallistamisen lisäksi mm. kiinnostava ja tapahtumarikas sekä moninaisuutta edistävä juhluvuosi. Kulttuurin myöntämien avustusten tasoa nostettiin ammattimaisesti toimivien valtionosuutta saavien VOS-kulttuurilaitosten toimintaedellytysten vahvistamiseksi 200 000 eurolla.

Kirjasto edisti monilukutaitoa ja lukuintoa innostamalla erityisesti monikielisiä ja monikulttuurisia lapsiperheitä kirjallisuuden pariin: neuvolatoiminnan kanssa käynnistetyssä yhteistyössä luotiin rakenteet alle 1-vuotiaiden lukutaitotyön edistämiseen neuvolan ja kirjaston yhteistyönä. Vantaadu lukemiselle -hankkeessa kirjasto jalkautui varhaiskasvatukseen yksiköihin ja tavoitti erityisesti monikielisiä ja monikulttuurisia perheitä. Monikielisille vantaalaisille pilotoitiin etäasiakaspalvelua etäläsnäölorobotin avustuksella, ja kirjaston käytöstä tehtiin tietopaketti kymmenellä Vantaalla puhutuimmalla kielellä.

Varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen kanssa tehtiin monipuolista lukuintotyötä, ja demokratia- ja osallisuustyötä kirjasto kehitti muun muassa järjestämällä presidentinvaalien yhteyteen lasten osallisuustapahtumakokonaisuuden "Pehmopresidentinvaalit". Uuden kirjasto- ja kulttuuriauton käyttöönotto mahdollisti uudenlaisten liikkuvien kirjasto- ja kulttuuripalveluiden ulottamisen uusille asiakasryh-

mille. Vantaan kirjasto liittyi kuntien yhteinen E-kirjastoon, joka antaa kaikille suomalaisille tasa-arvoisen mahdollisuuden käyttää kirjastojen digitaalisia sisältöjä. Muun kuin suomen- ja ruotsinkielisen aineiston hankinta kasvoi 12,5 prosenttia. Sekä lainaus- että kävijämäärät kasvoivat.

Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus alkoi syksyllä 2024. Päärakennus kartanomuseona avataan yleisölle kesällä 2026. Avaamiseen liittyvä suunnittelu ja valmistelutyö eteni suunnittelusti. Kaupunginmuseon kokoelmatilojen tarpeesta valmisteltiin tarveselvitystä. Tavoitteena on löytää kokoelmalle uudet, turvallisemmat tilat.

Vantaalla on parhaillaan menossa ja suunnitteilla merkittäviä julkiseen taiteen hankkeita, yhtenä suurimmista ratikan taiteen kokonaisuus. Julkisen taiteen prosesseja ja koordinaatiota kehitetään julkisen taiteen ohjausryhmän avulla. Vantaa 50 -juhlavuosi näkyi Artsissa ja kaupunginmuseossa kohonneina kävijälukuina. Yksi juhlavuoden päätapauhtumista oli Suomen Kotiseutuliiton kanssa järjestetyt Kotiseutupäivät 30.8.-1.9.2024.

Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut järjesti vuonna 2024 tapahtumia kaupungin seitsemälle suuralueelle. Omien toimipisteittensä (Lastenkulttuurikeskus Toteemi Myyrmäessä, Pessi Tikkurilassa ja Pyykkkitupa Hakunilassa) lisäksi ohjelmistoa tuotettiin myös kouluille ja varhaiskasvatukseen sekä muihin kaupungin toimipisteisiin. Vantaa järjesti vuonna 2024 valtakunnallisen Lastenkulttuurifoorumin teemalla "Kotona lastenkulttuurissa" 31.10.-1.11.2024.

Vuonna 2023 alkanut Vantaan kulttuurilapset -toiminta jatkui ja vuoden lopussa kulttuurilapiseksi oli ilmoitettu yhteensä noin 1 700 lasta. Tapahtumia oli vuoden aikana yhteensä 243 ja niissä osallistujina noin 3 000 lasta ja 4 000 aikuista.

Tempo-orkesteritoiminnan avulla toteutettiin saavutettavan musiikin harrastustoimintaa koulupäivän yhteydessä seitsemässä peruskoulussa. Orkesteri esiintyi aktiivisesti ja esiintymisiin otettiin mukaan myös uudet oppilaat varhaisesta vaiheesta lähtien. Toimintaa suunnattiin myös vanhemmille ja senioreille. Perheilloissa aloitettiin TempoParents-toiminta, jossa vanhemmat saavat kokeilla soittamista.

Talousarvion toteutuminen

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden menojen talousarviossa säästyi 281 000 euroa muutettuun talousarvioon nähden. Tulotavoitteet saavutettiin toimintatuottojen ollessa 415 000 euroa talousarviota paremmat.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kulttuuripalvelut			
Kaikkien kulttuuritapahtumien yleisömäärä	333 543	350 000	349 324
Kulttuuripalveluiden bruttoyksiköiden tulot (euroa) / asukas	1,77	1,25	2,09
Avustukset, euroa/asukas ***	4,96	5,82	5,67
Kävijämäärä kaupunginmuseossa *	25 907	25 000	30 979
Kävijämäärä taidemuseossa + Galleria K	12 238	20 000	17 663
Käyttömenot euroa/asukas **	36,48	39,68	40,93
Kirjastopalvelut			
kävijät	1 651 234	1 900 000	1 823 105
aineistolainojen määrä	2 502 965	2 900 000	2 708 851
aineistolainaus/asukas	10,2	11,5	10,8
aineistomääräraha euroa/asukas	5,00	6,00	5,32
toimintamenot/ asukas	42,00	47,00	46,80

* Luku sisältää kaupunginmuseon pop up -näyttelyiden kävijämäärän sekä Håkansbölen kartanon päärakennuksessa opastettujen määrän.

** Kulttuuripalvelut, Musiikkiopisto ja Kuvataidekoulu yhteensä. 2023 alkaen ilman Musiikki- ja Kuvataidekoulua.

*** 2023 alkaen uuden organisaation mukainen, ilman taiteen perusopetuksen avustuksia.

16 34

Liikunta

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 563	0	5 563	5 522	41
Menot	-30 501	-1 360	-31 860	-31 781	-79
Toimintakate	-24 938	-1 360	-26 297	-26 259	-38

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupungin kiivas kasvutahti on edellyttänyt palveluiden saavutettavuuden parantamista, sillä liikunta- ja palveluiden resurssit eivät ole kasvaneet samassa suhteessa. Tästä syntynyt tehostamistarve on aiheuttanut kuormittumista ja palveluiden saatavuuden heikkenemistä.

Olemassa olevia palveluita on kehitetty elämänkaariperiaatteen mukaisesti, jotta entistä useammalla vantaalaisella olisi mahdollisuus fyysisesti aktiiviseen elämäntapaan kaikissa elämänkaaren vaiheissa. Elämänkaariperiaate nousee vahvasti esille liikuntapoliittisissa linjauksissa sekä kaupungin liikkumishjelmassa, jonka toimeenpano käynnistyi keväällä 2024. Nämä asiakirjat ohjaavat palvelualueen ja koko kaupungin fyysisen aktiivisuuden edistämisen tavoitteita ja toimenpiteitä lähitulevaisuudessa. Liikuntapalvelut on koordinoitunut kaupunkitasoisesti liikkumishjelmassa määritettyjen toimenpiteiden edistämistä muun muassa auttamalla muita palvelualueita konkretisoimaan omia tavoitteitaan.

Liikuntapalveluiden tarjoamassa koululaisten uinninopetuksessa toteutettiin kattava uudistustyö, jolla saavutetaan noin 30 prosentin lisäys opetustuntien määrään. Tämä mahdollistaa haasteellisten ope-

tusryhmien ryhmäkokojen pienentämisen ja tätä kautta oppimistulosten paranemisen. Uinninopetuksen uudistustyöhön kuulunut hallinnointijärjestelmä Vellamon kehitystyö aloitettiin ja sen ensimmäinen versio valmistui käyttöön otettavaksi vuodesta 2025 alkaen.

Liikunnallisten päiväleirien määrää lisättiin tarjoamalla leiritoimintaa 12 leiripisteellä koululaisten kesäloman lisäksi myös talvilomalla ja syyslomalla. Kaupungin ryhmäliikunnan uudistettua ilmoittautumisjärjestelmää käytettiin alkuvuoden ilmoittautumisissa.

Liikkuva päiväkotitoimintaa toteutettiin yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa varhaiskasvatuksen henkilöstölle suunnattujen työpajojen, koulutuksien sekä aktivoivien oppimisympäristöjen kehitysprojekteina. Toiminnassa kokeiltiin jalkautumista entistä vahvemmin ja pitkäkestoisemmin valikoitujen varhaiskasvatustyökalujen arkeen.

Liikkuva koulu -ohjelmassa toteutettiin aktiivisia oppimisympäristöjä sekä koulujen pihalle luokkatiloihin. Liikkuvan koulun työntekijät vastasivat oppilaiden osallistamisesta myös muissa koulutiloissa koskevilla uudistuksilla. Koulujen oppilashuollon kanssa luotua Sporttikaveri-toimintaa järjestettiin jälleen osana ohjelmaa. Yläkoulujen PT-toimintaa laajennettiin ja sen osalta käynnistettiin kehitystyö Move! -tulosten hyödyntämiseksi PT-toimintaan ohjautumisessa.

Liikkuva opiskelu -ohjelmassa jatkettiin koulutusten järjestämistä toisen asteen oppilaitosten henkilökunnalle sekä hyvinvointivalmennuksen, pienryhmäohjausten ja liikuntaneuvonnan tarjontaa. Toisen asteen opiskelijoille tarjotaan myös uimahallien ja kuntosalien maksuton käyttö ennen kello 16:ta.

Liikuntaseurojen toimintaa tuettiin avustuksin sekä jakamalla käyttövuoroja kaupungin ylläpitämiin liikuntapaikkoihin. Harrasteliikunnan kohdeavustusta kohdistettiin kahteen isompaan kokonaisuuteen: Sporttia kaikille -ryhmien toimintaan ja yläkoululaisten Urhea-valmennukseen. Matalan kynnyksen maksutonta tai hyvin edullista harrastustoimintaa tuetaan tilojen maksuttomalla käytöllä ja harrasteliikunnan kohdeavustuksella. Liikunnan avustusperiaatteiden sekä liikuntatilojen käyttövuoro- ja maksuperiaatteiden kehitystyötä tehtiin koko vuoden ajan ja sitä jatketaan tulevina vuosina. Kaupunkitasoisien tilavarauspalvelujen kehittäminen käynnistyi tavoitteiden määrittelyllä ja työ jatkuu vuoden 2025 aikana.

Liikuntapaikkasuunnitelman laatiminen käynnistyi. Elmon uimahallin rakentaminen käynnistyi. Martinlaakson uimahalli ja kuntosali oli suljettuna kuusi kuukautta pitkittyneen peruskorjauksen vuoksi. Hakunilan uimahallin kuntosali oli suljettuna vesivahingon vuoksi kuusi kuukautta. Hakunilan seniorikuntosali suljettiin elokuusta alkaen hyvinvointialueen sulkiessa terveysasematoiminnan kiinteistössä. Myyrmäen uimahalli oli kesällä suljettuna normaalia pidempään korjaustöistä johtuen. Kenraalipuiston tekonurmen peruskorjaus valmistui ja alueelle toteutettiin ulkokuntosali. Myyrmäen urheilutalon ja Pehtooripuiston lähiliikuntapaikat valmistuivat. Hakunilan lumikontin koekäyttö aloitettiin. Nikinmäen uimarannalle sijoitettiin ulkokuntoilulaitteet. Koivukylän koulun pihalle toteutettiin lähiliikuntapaikka.

Vuonna 2024 Vantaalla järjestettiin erilaisia liikunta- ja urheilutapahtumia, mm. maastohiihdon SM-kilpailut, jääkiekon 18-vuotiaiden poikien MM-kilpailut, sulkapallon suuri kansainvälinen Arctic Open-kilpailu, sulkapallon SM-kilpailut, joukkuevoimistelun tapahtumia, vakio- ja latinalaistanssien GP-kilpailu, Fitness Classic -tapahtuma, futsalin, käsipallon, rugby, jalkapallon ja amerikkalaisen jalkapallon maaotteluita, skeitin ja skuuttauksen SM-kilpailut, pelastuskoirien MM-kilpailut, maastojuoksun PM-kilpailut, Vantaa Triathlon, Vantaa SM-Maraton, eri lajien junioriturnauksia ja tapahtumia sekä School Action Day. Liikuntapalvelut järjesti Euroopan urheiluviikon ohjelmaan kuuluvan School Action Dayn, johon osallistui noin 3 000 oppilasta Helsingin, Espoon ja Vantaan kouluista.

Vuonna 2024 Vantaalla oli 14 kumppaniurheilijaa ja kaksi tukimallin piirissä olevaa edustusjoukkuetta.

Talousarvion toteutuminen

Liikunnan palvelualueen talousarvio toteutui suunnitelman mukaisesti.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kokonaiskulut, euroa/as.	117,34	122,77	126,55
Toimintatuotot, euroa/as.	22,37	22,39	22,00
Avustukset, euroa/as.	5,79	6,10	6,07
– avustettava jäsenmäärä, % asukkaista	21 %	23 %	18 %
Uimahallikäynnin (sis. myös kuntosalikäynnit) kustannus, euroa/käynti	9,90	8,00	9,24
– uimahallien verorahoitusosuus, %	80 %	81 %	81 %
Toimitilaneliöt, m ²	91 893	92 161	92 161
Sisäliikuntatilojen varausaste, %	61 %	66 %	61 %

16 35

Nuoriso- ja yhteisöpalvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 514	0	1 514	1 911	-398
Menot	-15 453	-676	-16 129	-15 609	-520
Toimintakate	-13 940	-676	-14 616	-13 698	-918

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualue on toiminut uudessa rakenteessa nyt kaksi vuotta, ja palvelualueen sisäinen yhteistyö on alkanut vakiintua. Palvelualue on rakentanut tämän vuoden aktiivisesti yhteisiä toimintatapoja ja organisaatiokulttuuria visiotyön merkeissä. Palvelualueen visiota on työstetty yhdessä Gaia Consulting Oy:n sekä asiantuntijoista kootun neuvonantajaryhmän kanssa. Työ on edennyt suunnitelmien mukaisesti ja saatu loppuvuodesta päätökseen. Visiotyön prosessi on ollut erittäin onnistunut, ja siitä eri tahoilta saatu palaute on ollut pääosin myönteistä. Koko henkilöstö on osallistunut kehittämisprosessiin sen eri vaiheissa suunnitelmallisesti.

Vuoden aikana palvelualueella on työstetty aktiivisesti laajaa ympäristöohjelmaa, ja palvelualue on vuoden aikana saanut tavoittelemansa Ekokompassi –sertifiointin. Tässä työssä keskeisimmät haavainnot ovat liittyneet palvelualueella tehtyyn ympäristökasvatustyöhön ja sen merkitykseen osana ympäristöohjelman toteuttamista.

Toiminnallisesti palvelualueella on jatkettu työskentelyä kolmen kriittisen teeman äärellä; nuorisorikollisuuden kasvu kaupungissa, NEET-nuorten tilanne sekä yleisemmin turvallisuustilanteen kehittyminen eri kaupunginosissa. Nuorisorikollisuuteen liittyvä tutkimushanke on edennyt suunnitellusti ja loppuvuodesta on käynnistynyt tutkimuksen kenttävaihe. Tutkimustuloksia siitä saataneen ensi vuoden aikana. Myyrmäessä avautui huhtikuussa nuorisorikollisuuden vähentämiseen tähtäävä Gettogym, jonka ympärille on rakentunut tiivis yhteistyö HelsinkiMission kanssa. Treenisali on löytänyt oman kohderyhmänsä ja toimintaa on tuettu mm. palkkaamalla iltoihin ohjaajaresurssia.

Pääkaupunkiseudun yhteistyöhankkeessa on luotu paikalliseen tarpeeseen perustuva toimintamalli nuorten väkivaltaisen käyttäytymisen vähentämiseksi. Hankkeen toimintaa jatketaan vielä ensi vuosi. palvelualueella aloitti toukokuussa kohdennetun katutyön yksikössä, jossa on kesän ja syksyn aikana kehitetty uutta toimintamuotoa nuorisorikollisuuden ja jengiytymisen vähentämiseksi. Ensi vuonna toimintaa kehitetään yhdessä Laurea-ammattikorkeakoulun kanssa THL:n rahoituksella.

Yhteistyössä työllisyyspalveluiden ja toisen asteen koulutuksen kanssa valmistui NEET-nuoria koskeva toimenpideohjelma, jonka totuttaminen aloitetaan vaiheittain vuonna 2025. Toimenpideohjelmaan sisältyvästä selvityksessä ilmeni, että NEET-nuorten määrä Vantaalla on pysynyt muihin suuriin kuntiin nähden poikkeuksellisen korkeana. Toimenpideohjelman toteuttamiseksi perustetaan ensi vuonna toimialarajat ylittävä NEET-verkosto. Nuorten työpajatoiminnassa ja etsivässä nuorisotyössä nuorisotyöttömyyden kasvu on näkynyt etenkin loppuvuotena palvelutarpeen kasvuna.

Turvallisuustilanne eri alueilla on selkeästi heikentynyt ja asukkaiden levottomuus on näkynyt erityisesti nuorisotiloilla, jalkautuvassa työssä sekä asukastiloilla, joissa uhka- ja vaaratilanteita on ollut aiempaa enemmän. Asukkaiden monialainen avun tarve on kasvanut selvästi vuoden 2024 aikana, mikä on näkynyt mm. Yhteisen pöydän verkostossa sekä kesällä käynnistyneessä uudessa asumisneuvonnassa. Nuoriso- ja yhteisöpalveluissa on jatkettu turvallisuusteeman käsittelyä kouluttamalla edelleen henkilökuntaa ja päivittämällä yleisiä kriisiohjeistuksia.

Talousarvion toteutuminen

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden käyttötalous alittui vuonna 2024 talousarvioon verrattuna 520 000 euroa, josta hankkeiden osuus on 163 000 euroa. Tulot ylittyivät 399 000 euroa, josta hankkeiden ja sovittelutoimiston valtiokorvauksen osuus 286 000 euroa. Nuorisotyössä palveluiden ostoihin varatut määrärahat ylittyivät, koska nuorisotiloille oli kasvaneen kysynnän vuoksi palkattava väliaikaista lisäresurssia. Erilaisia avustuksia jaettiin järjestöille yhteensä 1 612 000 euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kävijämäärä nuorisotiloissa (kaikki kävijät)	188 984	250 000	196 350
Kävijämäärä nuorisotiloissa (oman toiminnan kävijät)	141 822	160 000	155 342
Majoitusvuorokaudet leirialueilla (Kukonnotko ja Palajärvi)	6 581	7 500	6 030
Nuorten työpajatoimintaan osallistuneet	258	380	398
Etsivän nuorisotyön asiakkaat	927	800	1 196
Nuorisopalveluiden avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	55	58	54
Käyttömenot/asukas	59,74	61,23	62,00
Avustukset/ asukas	6,44	6,55	6,81
Nuoriso- ja yhteisöpalvelujen toimintatilojen kokonaismäärä	31	31 *	31
Nuoriso- ja yhteisöpalvelujen toimitilojen neliöt, m²	19 777	19 172 *	19 172
Yhteisöpalveluiden avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	122	140	136
Yhteisen pöydän verkoston kautta jaetun ruokahävikin kg	5 500	6 000	5 500

* TA2024 lisätty yhteisöpalvelujen ja sovittelutoimiston tilat uuden organisaation mukaisesti.

16 37

Elinikäinen oppiminen

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 158	0	2 158	2 554	-396
Menot	-8 076	23	-8 053	-7 933	-120
Toimintakate	-5 918	23	-5 895	-5 379	-516

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Elinikäisen oppimisen palvelualueeseen kuuluvat Vantaan aikuisopisto, Vantaan musiikkiopisto, Vantaan kuvataidekoulu sekä Harrastusten Vantaa -toimintamalli. Lisäksi palvelualue vastaa yksityisten taiteen perusopetuksen toimijoiden avustusten valmistelusta. Palvelualue aloitti toimintansa vuoden 2023 alussa, joten se on vielä verrattain uusi.

Vuonna 2024 keskityttiin edelleen johtamis- ja toimintakulttuurin kehittämiseen painottaen erityisesti yhteisohjautuvuuden edistämistä. Kehittämistyön keskeisiä teemoja olivat yhteinen päämäärä ja yhteistyö, johtaminen ja toimintakulttuuri sekä viestinnän parantaminen. Toimintakulttuurin muutos on hidasta ja se vaatii kohtaamisia, dialogia ja aitoa osallistamista, jotta syntyy ymmärrystä yhteisestä suunnasta. Kehitystyölle ja yhteisen ymmärryksen rakentamiselle annettiin aikaa, ja tavoitteena on, että tämä työ jatkuu pitkäjänteisesti.

Palvelualueen talous on sidoksissa asiakasmäärään, ja tavoitteeksi asetettu kasvu saavutettiin palvelualueetasolla. Aikuisopistossa kysyntä ylitti tarjonnan, ja kursseille jonottajien määrä oli poikkeuksellisen suuri. Ratkaisujen etsiminen tähän positiiviseen haasteeseen on käynnissä. Myös Vantaan musiikkiopiston opiskelijamäärä kasvoi, kun taas Vantaan kuvataidekoulun taiteen perusopetuksen oppilasmäärä pysyi ennallaan. Kuvataidekoulun lyhytkurssit sen sijaan lisäsivät suosiotaan. Harrastusten Vantaa -toimintamalli tavoitti hyvin vantaalaisia lapsia ja nuoria, ja erityisenä painopisteenä olivat vaativan erityisen tuen oppilaille suunnatut toiminnot, joissa onnistuttiin erinomaisesti yhteistyössä perusopetuksen kanssa.

Palveluiden saavutettavuuden lisääminen ja eriarvoisuuden ehkäisy olivat keskeisiä strategisia tavoitteita elinikäisen oppimisen näkökulmasta. Maahanmuuttajakoulutuksen ja aikuisten perusopetuksen kehittäminen jatkui. Aikuisten perusopetusta järjestetään Vantaan aikuisopistossa ja Vantaan ammat- tiopisto Variassa, mutta näiden rooleja päätettiin selkeyttää siirtämällä Variassa järjestettävä aikuisten perusopetus Aikuisopistoon 1.8.2025 alkaen. Muutoksen myötä palvelut yhtenäistyvät ja niiden järjestäminen selkeytyy.

Vuoden 2024 alusta Harrastusten Vantaa -toimintamalli liitettiin elinikäisen oppimisen palvelualueeseen, joka on nyt profiloitunut vahvasti harrastusten palvelualueeksi. Tavoitteena on tarjota harrastusmahdollisuuksia kaikille ja edistää harrastusten jatkuvuutta ja sitoutumista. Palvelualueen visiona on: *Elinikäinen oppiminen luo iloa, osaamista, taitoa ja elinvoimaa.*

Lasten ja nuorten harrastustukimallia kehitettiin vuoden aikana aktiivisesti, ja juhlarahastokokonaisuuden valmistelu eteni suunnitelmien mukaisesti. Tavoitteena on luoda uudenlaisia harrastusmahdollisuuksia Vantaalle, rikastaa lasten ja nuorten vapaa-aikaa sekä tukea heidän hyvinvointiaan.

Palvelualue osallistui aktiivisesti tilasuunnitteluhankkeisiin, kuten Tikkurilan Osaamiskampuksen, Tikkurilan kirjastotalon peruskorjauksen ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon suunnitteluun. Näissä projekteissa pyritään rakentamaan uudenlaista, tulevaisuuteen suuntautuvaa toimintakulttuuria ja tiivistä yhteistyötä tilojen kaikkien käyttäjien kesken.

Vuoden aikana järjestettiin myös ensimmäiset kehittämisfoorumit vantaalaisille yksityisille taiteen perusopetuksen toimijoille sekä keväällä että syksyllä. Foorumit tarjosivat alustan yhteistyölle ja toiminnan kehittämiseksi, ja ne olivat tärkeä askel kohti vahvempaa vuorovaikutusta ja yhteisiä tavoitteita.

Harrastusten Vantaa siirtyi 1.1.2024 alkaen osaksi elinikäisen oppimisen palvelualueetta.

Vuonna 2024 Harrastusten Vantaa tarjosi harrastusmahdollisuuksia kaikille Vantaan peruskoululaisille yli 70 eri tilassa. Toimintakausi noudattaa kouluvuoden rytmiä, joten vuoden 2024 tilastot kattavat kahden eri toimikauden puolikkaat. Kevät- ja syyskausien aikana harrastustoimintaan osallistui yhteensä noin 6 500 peruskouluikäistä lasta ja nuorta, ja viikoittaisia harrastusryhmiä toimi vuoden aikana yhteensä yli 400.

Keväällä 2024 toteutettiin vuosittainen Harrastustoivekysely, johon vastasi 6 500 Vantaan peruskouluikäistä lasta ja nuorta. Kyselyä pilotoitiin myös osassa esikouluryhmiä. Kyselyn tuloksia hyödynnetään Harrastusten Vantaan toiminnan suunnittelussa tulevaa lukuvuotta varten.

Toimintakaudelle 1.8.2024–31.7.2025 myönnettiin valtionavustusta (AVI) 600 000 euroa. Lisäksi keväällä 2023 Harrastusten Vantaa sai Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustusta erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten harrastustoiminnan ja saavutettavuuden kehittämiseen. Tämän avustuksen turvin kehitettiin verkkokoulutus erityisesti Harrastusten Vantaan harrastusohjaajille ja -toimijoille. Koulutuksen tavoitteena on tukea harrastustoimijoita kohtaamaan erilaisia lapsia ja nuoria, lisäten ymmärrystä heidän tarpeistaan.

Vuoden aikana pilotoitiin harrastustoimintaa kaikissa Paja-, Poli- ja Etappiluokissa. Paja- ja Poliryhmien harrastukset integroitiin osaksi jatkuvaa toimintaa lukuvuoden 2024–2025 alusta alkaen. Etappiluokkien osalta pilotti toteutettiin syksyllä 2024, ja toiminta vakiinnutetaan vuoden 2025 alusta.

Vantaan aikuisopisto toteuttaa kansalaisopisto-opetusta, aikuisten perusopetusta ja kotouttavaa sekä suomi toisena kielenä -koulutusta. Vuotta 2024 leimasivat kansalaisopiston kurssien kysynnän yllättävä kasvu sekä maahanmuuttajakoulutuksen ja aikuisten perusopetuksen kehittäminen.

Kansalaisopiston opiskelija- ja kurssimäärä ylittivät entiset ennätykset, mikä aiheutti kurssi-, opiskelija- ja tuntimäärien voimakkaan kasvun. Tämä näkyi myös talousarvion tulo- ja menotavoitteiden ylittymisenä kansalaisopiston osalta. Aikuisten perusopetuksen kehittämistä ja laajentamista jatkettiin jo neljättä vuotta. Suomi toisena kielenä ja kotouttava koulutus laajenivat ja toteutuivat suunnitellusti.

Opisto osallistui vahvasti Tikkurilan osaamiskampuksen eri osa-alueiden kehittämiseen ja suunnitteluun yhdessä Vantaan musiikkiopiston, Vantaan ammattiopisto Varian ja Tikkurilan lukion kanssa. Myös Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon hankkeen valmistelua jatkettiin aktiivisesti. Vantaan 50-vuotisjuhlavuosi näkyi opiston toiminnassa monin tavoin sekä arjessa että erilaisten tilaisuuksien teemoissa.

Talousarvion toteutuminen

Aikuisopisto kokonaisuutena alitti menokehyksen ja ylitti tulokehyksen. Aikuisten perusopetuksen laajenemista ei tilakysymysten vuoksi pystytty toteuttamaan suunnitellusti, mikä heijastui toimintakulujen alittumisena. Hankkeiden sekä tilatun koulutuksen tulojen ja menojen ennakointi on ollut erityisen haasteellista.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Aikuisopisto			
aikuisopiston opiskelijat (kursseille osallistuneet)	41 626	32 500	45 531
opetustuntien kokonaismäärä	51 143	47 000	56 304
kurssien määrä	2 310	2 050	2 482
kotouttamiskoulutuksen opiskelijat (Starttikurssit)	1 826	1 200	2 148
aikuisten perusopetuksen opiskelijat	177	170	204
kotoutumissuunnitelman mukaisen koulutuksen opiskelijat	191	200	194
oman maksutulon osuus budjetista %	30 %	22 %	31 %
Musiikkiopisto ja kuvataidekoulu			
Taiteen perusopetuksen oppilaat (musiikkiopisto ja kuvataidekoulu) *	2 384	-	-
Taiteen perusopetus euroa/oppilas *	2 377	-	-
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas *	5,43	-	-
Taiteen perusopetus euroa/asukas *	23,03	-	-

* Seurataan vuoteen 2023 asti.

16332

Musiikkiopisto

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 047	0	1 047	1 047	0
Menot	-4 724	-31	-4 755	-4 581	-174
Toimintakate	-3 678	-31	-3 709	-3 534	-175

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Musiikkiopistossa annetaan taiteen perusopetuksen laajan ja yleisen oppimäärän mukaista musiikinopetusta, joka on suunnattu ensisijaisesti lapsille ja nuorille.

Vuoden alussa käynnistettiin MEK-yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa ”Vantaudu musiikille – musiikista iloa päiväkodeihin” -hankkeella. Kaksi musiikkikasvatuksen koordinaattoria työskentelee hankkeessa MEK-alueiden päiväkodeissa. Tavoitteena on vahvistaa lasten osallisuutta, myönteistä minäkuvaa sekä kielellisiä- ja vuorovaikutustaitoja musiikin keinoin.

Keväällä ei järjestetty valintatestejä, vaan oppilaat valittiin pääosin hakulomakkeissa annettujen tietojen perusteella. Suosituimpiin soittimiin pidettiin valintahaastattelut. Lähes kaikki musiikkiopistoon hakeneet oppilaat saatiin mukaan toimintaan. Lisäksi musiikkiopistoon on avoinna jatkuva täydennys-haku, jossa oppilaita sijoitetaan lukuvuoden aikana mahdollisesti vapautuville oppilaspaikoille. Oppilasmäärää kasvatettiin maltillisesti.

Yleisen oppimäärän mukainen opetus aloitettiin 1.8.2024. Se toi mukanaan uudenlaisia toimintoja. Näitä ovat mm. Kouluissa toimivat kuorot ja erilaiset soitin- ja lauluopetusryhmät. Pilottina laajassa oppimäärässä kokeillaan myös viulunsoiton aloittamista monimuoto-opetuksessa. Kokeilun nimi on ”Vikkelät viulut”.

Vuosi 2024 oli musiikkiopiston 60-vuotisjuhlavuosi. Vuoden aikana järjestettiin yli 300 erilaista konserttia ja tapahtumaa. Vantaan nuorten sinfoniaorkesterilla oli Talven sinfoniaa -konsertti ja VMO:n viihdeorkesterilla Laulu isälle -konsertti. Musiikkiteatteri esitti Sound of Music-musikaalin. Kollegioittain järjestettiin useita yhteisiä konsertteja. Oppilaille pidettiin viikonloppuleirejä ja kansanmusiikkiyhtyeet vierailivat Ruotsissa. Kansanmusiikkiyhtyeet osallistuivat keväällä myös Samuelin poloneesi -tapahtumaan yhteistyössä Taideyliopiston Sibelius akatemian kanssa.

Musiikkiopisto oli mukana Vantaan Kulttuurilapset toiminnassa järjestämällä muskarituokioita Vantaan kulttuurilapsille. Kulttuurilapset toimintaa laajennetaan ja kehitetään edelleen.

Tila-asioita suunniteltiin aktiivisesti Tikkurilan kirjastotalon tulevan remontin, Tikkurilan Osaamiskampuksen ja Myyrmäen "Oivallusten" -talon osalta.

Talousarvion toteutuminen

Talous toteutui suunnitellusti. Toimintakatteen säästö on seurausta yleisen oppimäärän mukaisen opetuksen alkamisesta, jossa muun muassa ryhmäopetus on lisääntynyt.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Taiteen perusopetuksen oppilaat, musiikkiopisto *	-	1 850	1 913
Taiteen perusopetus euroa/oppilas, musiikkiopisto *	-	2 554	2 653
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas, musiikkiopisto *	-	4,21	4,17
Taiteen perusopetus euroa/asukas, musiikkiopisto *	-	19,02	18,15
Opetustuntien määrä *	-	50 000	48 156
Oman maksutulon osuus budjetista % *	-	22	22
Valtion tuntiperusteisen avustuksen osuus budjetista % *	-	47	47
Tapahtumien määrä *	-	220	231
Tapahtumien kävijämäärä *	-	16 000	16 000

* Seurataan vuodesta 2024 alkaen.

16333

Kuvataidekoulu

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	322	0	322	332	-10
Menot	-1 210	-2	-1 212	-1 172	-41
Toimintakate	-888	-2	-891	-840	-51

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kuvataidekoulu tarjoaa laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille viidessä opetuspisteessä eri puolilla Vantaata. Opetuspisteet ovat Kulttuurikeskus Orvokissa Tikkurilassa, Myyrmäki-talossa, Kartanonkoskella Tilkun koulussa, Korsossa Lumossa sekä Kivistössä Aurinkokiven koulussa. Opetuspisteidensä ja oppilasmääränsä puolesta Vantaan kuvataidekoulu on Suomen toiseksi suurin.

Kuvataidekoulu järjestää myös avoimia viikonloppukursseja. Lyhytkursseilla on merkittävä rooli kuvataidekoulun tunnetuksi tekemisessä ja oppilashankinnassa.

Kuvataidekoulussa kehitetään uusia toimintamalleja ja yhteistyömuotoja Elinikäisen oppimisen palvelualueella sekä taiteen perusopetuksen koko kentällä.

Kuvataidekoulu osallistui jo toisen kerran Vantaan kulttuurilapset toimintaan Taidehuvipuisto-teoksella, joka on saanut erittäin hyvää palautetta. Toimintaa on tarkoitus jatkaa ja laajentaa tulevinä vuosina. Tavoitteena on uusien oppilassukupolvien tutustuttaminen toimintaan jo ennen taiteen perusopetuksen aloittamista.

Tila-asioita suunniteltiin aktiivisesti Tikkurilan Osaamiskampuksen ja etenkin Myyrmäen Oivallusten -talon osalta, jossa kuvataidekoululla tulee olemaan merkittävästi toimintaa.

Talousarvion toteutuminen

Talous toteutui talousarvion mukaisena.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Taiteen perusopetuksen oppilaat, kuvataidekoulu *	-	850	742
Taiteen perusopetus euroa/oppilas, kuvataidekoulu *	-	1 424	1 655
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas, kuvataidekoulu *	-	1,29	1,32
Taiteen perusopetus euroa/asukas, kuvataidekoulu *	-	4,87	4,66
Opetustuntien määrä *	-	6 600	6 750
Oman maksutulon osuus budjetista % *	-	30 %	28 %
Valtion tuntiperusteisen avustuksen osuus budjetista % *	-	30 %	29 %

* Seurataan vuodesta 2024 alkaen.

14

Kaupunkiympäristö

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	289 612	-24 132	265 480	276 281	-10 801
Menot	-248 259	-16 861	-265 120	-261 719	-3 401
Toimintakate	41 353	-40 993	360	14 562	-14 203

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2024

Rakennusalan matalasuhdanne jatkui edelleen vuonna 2024 ja Vantaalla rakennettiin aiempiin vuosiin verrattuna vähän. Matalasuhdanne vaikutti toimialaan laajasti aina kaupunki- ja kaavahankkeiden etenemisestä maanmyyntituloihin ja rakentamiseen liittyvien lupien määrään.

Vuonna 2024 Vantaalle valmistui 901 uutta asuntoa, mikä jäi selvästi kaupungin ja valtion välisen maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimuksen 2 640 asunnon vuositavoitteesta. Valmistuneista asunnoista 178 oli pientaloasuntoja. Vuonna 2024 rakennuslupa myönnettiin 540 asunnolle, kymmenen vuoden keskiarvon ollessa 3 011 rakennuslupaa per vuosi. Hyväksytyissä asemakaavoissa uutta asuntokerrosalaa oli 197 954 k-m², eli 82 prosenttia Vantaalle MAL-sopimuksessa asetetusta tavoitteesta. Kaavoista noin 67 prosenttia sijoittuu kestävän kasvun joukkoliikennevyöhykkeelle.

Vuoden päätteeksi, 13.12.2024, allekirjoitettiin uusi 12-vuotinen MAL-sopimus 2024–35 Helsingin seudulle. Sopimuksessa valtio sitoutuu rahoittamaan Vantaan ratikan rakentamiskustannuksista 30 prosenttia, mikä oli Vantaan kaupunginvaltuuston edellytys ratikan rakentamiselle. Valtion rahoitusosuus koostuu suorasta valtion rahoituksesta sekä valtion maanluovutuksesta Vantaalle. Vantaa puolestaan sitoutuu sopimuksessa noin 1 650 uuteen asuntoon vuodessa. Pidemmällä aikavälillä tavoitteena on kasvattaa määrä 2 720 asuntoon vuodessa.

Vantaan ratikkahankkeessa toteutettiin vuoden 2024 aikana allianssikielipailutus ja solmittiin allianssisopimukset. Hankkeessa alkoi kehitysvaihe, jossa tarkennetaan suunnitelmia ja kustannuksia. Tavoitteena on, että rakentaminen voi alkaa kesällä 2025. Ratikalle tilaa katuverkolta tekevät kaavamuutokset ja katusuunnitelmat on pääosin jo hyväksytty ja ratikkalinjaa ympäröivän ratikkakaupungin suunnittelu jatkuu yhtenä kaavoituksen painopisteistä.

Vantaan alueella joukkoliikenteen suosio ylsi vuonna 2024 ennätystasolle, matkustajamäärän ollessa 6 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Koko HSL-alueellakin päästiin jo 90 prosenttiin vuoden 2019 tasosta.

Vantaa 50 -juhlavuotta juhlistettiin kaupunkiympäristön toimialalla muun muassa tarjoamalla maksuttomat kaupunkipyörät sekä valmistelemalla kaupunginvaltuuston juhlapäätöksiksi 50 hehtaaria uutta luonnonsuojelualuetta sekä ensimmäinen ikäystävällinen puisto. Vehkalanmäellä avattiin juhlavuoden kunniaksi uusi luontopolku ja Katrinebergin alueesta järjestettiin kansainvälinen arkkitehtuurikielipailu.

Vuoden 2024 aikana Vantaa liittyi luontoviisaiden kuntien verkostoon ja sitoutui luontokadon pysäyttämiseen ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen. Työkaluksi tähän valmistui luonnon heikentymättömyyden malli. Myös ensimmäistä luonnonsuojelulain mukaista ekologista kompensatiota valmisteltiin.

Vuoden 2025 alusta voimaan astuvaan uuteen rakentamislakiin tehtiin vielä vuonna 2024 useita merkittäviä muutoksia, joista osa tulee voimaan vasta 1.1.2026. Uusi laki edellytti monien toimintatapojen uudistamista ja osaamisen kehittämistä, joka jatkuu vielä ensi vuonnakin.

Toimialalla käytössä olevan maankäytön toimintamalli ja tietojärjestelmä Matin kehitys jatkui myös vuonna 2024 usein kehityshankkein, jotka liittyivät muun muassa katujen ja puistojen suunnitteluun, rakentamiseen, kunnossapitoon ja omaisuudenhallintaan. Sähköistä asiointia kehitettiin esimerkiksi uuden maaperä- ja pohjatutkimusaineistojen sähköisen tilauspalvelun sekä Matin ja valtakunnallisten tietojärjestelmien (Lupapiste, RYHTI) välisten integraatioiden kehittämisen saralla.

Kaupunkiympäristön toimialan Tikkurilassa toimistotiloissa työskentelevän henkilöstön muuttoa useasta eri toimipisteestä yhteen valmisteltiin aktiivisesti koko vuosi. Noin 500 työntekijää aloittaa työskentelyn uudessa monitilatoimistossa Lauri Korpisen katu 9:ssä 2.1.2025.

Kärkihankkeista Tikkurilan osaamiskampuksen ensimmäisen vaiheen rakentaminen käynnistyi katujen ja infran rakentamisella ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon suunnittelua on edistetty. Kuusijärvellä alkoi uusien savusaunojen ja wc- ja infotilojen rakentaminen.

Vantaan kaikilla seitsemällä suuralueella ja niiden kaupunkikeskustoissa vuoden 2024 aikana etenivät muun muassa seuraavat hankkeet: Tikkurilassa valmistui kulttuuritehdas Vernissan peruskorjaus sekä kaupunginmuseon edustan Carl Albert Edelfeltin aukion 1. vaihe. Värитеhtaan alueella hyväksyttiin kaa-

varunko ja alueen ensimmäinen asemakaavatyö käynnistyi. Aviapoliksessa lukion ja uuden ilmailumuseon kokonaisuus varmistui ja Muuran alueen 1. kaavat vahvistuivat. Koivukylän alueella Elmon uimahallin rakentaminen alkoi. Hakunilassa valmistui kulttuuri- ja urheilupuiston kehittämissuunnitelma ja urheilupuiston lumetuskontti. Håkansbölen kartanon päärakennuksen kunnostus alkoi. Korsossa vahvistui keskusta-alueen kaavarunko. Kivistössä tapahtuma-areena-hanke eteni maanvuokraukseen.

Toimitilahankkeista vuonna 2024 valmistuivat myös kaksi uutta päiväkotia sekä Vaskivuoren lukion laajennus, ja peruskorjauksista muun muassa Jokiniemen koulu ja Leppäkorven puukoulun remontti. Käynnissä olivat muun muassa Kulomäen koulun, Mårtensdals skolan, Kytöpuiston koulun sekä Siemonkallion koulun remontit, Kanniston koulun laajennus sekä Lentolan ja Mårtensdals bildningsumin päiväkotien rakentaminen.

Katuja rakennettiin muun muassa Laurintiellä ja Vihertiellä. Lisäksi valmistui Caravellentien kiertoliitelmä, ja Uudenmaan Ely:n kanssa yhteishankkeena Lahdentien kevyen liikenteen väylän parantaminen Kyytitieltä maantielle 152. Ulkoliikuntapaikoista Kenraalinpuiston kenttä, Tammistonmäen rengasreitti ja Hakunilan urheilupuiston frisbeegolf-rata.

Vantaan ensimmäisen kaupunkitasoisen osallistuvan budjetoinnin hankkeista toteutettavaksi äänestettiin keväällä 2024 runsaasti viheralueita ja liikuntapaikkoja koskevia hankkeita, jotka toteutetaan pääosin vuoden 2025 aikana.

Talousarvion toteutuminen 2024

Toimialan alkuperäisen käyttötalouden toimintatuotot alittuivat 13,3 milj. euroa matalasuhdanteen vuoksi. Vuoden aikana tuottotavoitetta laskettiin yhteensä 24,1 milj. euroa, josta maanmyyntivoittojen osuus oli 17,1 milj. euroa. Erityisesti loppuvuoden ennakoitua suurempien maankäyttökorvausten ja maanmyyntivoittojen johdosta käyttötalouden tulot ylittivät muutetun talousarvion 10,8 milj. euroa. Toimialan alkuperäisen käyttötalouden toimintakulut ylittyivät 13,5 milj. euroa, mutta muutetun talousarvion toimintakulut alittuivat 3,4 milj. euroa.

Vuonna 2024 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat talousarviomuutokset kaupunkiympäristön toimialan käyttötalouteen:

- Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueella rakennusvalvonnan tuottoja alennettiin 2,4 milj. euroa. Yleiskaavoituksen ja tietopalvelujen projektien tuottoja korotettiin yhteensä 0,1 milj. euroa ja kuluja 0,2 milj. euroa. Avustusmenoja korotettiin 0,1 milj. euroa.
- Kadut ja puistot -palvelualueen maankäyttökorvauksia ja maanlajitystuottoja alennettiin yhteensä 7,4 milj. euroa. Kunnossapidon toimintakuluja korotettiin 6,0 milj. eurolla. HSY:n tuottoja ja kuluja alennettiin 1,0 milj. euroa.
- Kiinteistöt ja tilat -palvelualueen bruttoyksiköiden toimintatuottoja laskettiin yhteensä 15,8 milj. euroa. Maanmyyntivoittojen talousarviota laskettiin 17,1 milj. euroa ja mittaus- ja geopalvelujen tuottoja 0,3 milj. euroa. Maanvuokratulojen talousarviota korotettiin 1,6 milj. euroa. Toimitilojen kiinteistönhoidon ja ylläpidon toimintakuluja korotettiin 1,9 milj. euroa.
- Kiinteistöt ja tilat -palvelualueen nettoyksiköiden toimintatuottoja korotettiin yhteensä 2,3 milj. euroa ja toimintakuluja 9 milj. euroa. Ulkoisia vuokratuottoja korotettiin 4,2 milj. euroa ja sisäisiä vuokratuottoja 3,6 milj. euroa. Lisäksi kiinteistöjen ja asuntojen myyntivoittoja laskettiin 5,5 milj. euroa. Ulkoisia vuokratuloja korotettiin 7,6 milj. euroa VTK:n hinnankorotusten, ylläpitovuokran tasausmaksun sekä aiemmin budjetoimattomien vuokramuutosten takia. Toimintakuluja korotettiin lisäksi 1,4 milj. euroa lämmityskustannuksia varten.
- Toimialalle kohdistettiin 329 000 euroa määrärahoja kattamaan palkkaratkaisun vaikutuksia vuodelle 2024.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan käyttötalouteen tehtiin määrärahasiirtoja seuraavasti:

- Vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja siirrettiin 336 485 euroa.
- Myönteisen erityiskohtelun (MEK) määrärahoja siirrettiin 34 220 euroa, josta 30 000 euroa kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueelle ja 4 220 euroa kadut ja puistot -palvelualueelle.

Kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle esitettiin seuraava talousarviopoikkeama kaupunkitalautakunnan alaiseen toimintaan:

- Julkisen käyttöomaisuuden investointituotot alittivat talousarvion 1,5 milj. euroa.

Toimialan investointimenoja toteutui yhteensä 138 milj. euroa ja muutettu talousarvio alittui 46 milj. euroa. Irtaimen omaisuuden investointimenoja korotettiin 0,95 milj. euroa. Investointien muutettu tulotavoite alittui 0,7 milj. euroa.

Vuonna 2024 kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat talousarviomuutokset kaupunkiympäristön toimialan investointeihin:

- Irtaimen omaisuuden investointimenoja korotettiin 0,95 milj. euroa. Toimittajien toimitusvaikeuksien vuoksi osa vuodelle 2023 budjetoiduista koneista (taajamatraktori ja kairakone) toimitettiin vasta vuonna 2024. Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan uuden toimitilan kalustamista varten saatiin määrärahaa.
- Kiinteän omaisuuden investointien tuloja laskettiin 3 milj. euroa. Tulotavoite budjetoidaan maa-kauppojen myyntien yhteydessä kirjattaville hankintahinnoille.

14 0

Kaupunkiympäristölautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta
Puheenjohtaja: Anssi Aura

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 976	-2 258	3 718	3 973	-255
Menot	-16 356	-459	-16 815	-16 286	-529
Toimintakate	-10 380	-2 717	-13 097	-12 312	-784

Kaupunkiympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu yhteensä sitovina bruttobudjetoituina yksiköinä kaupunkiympäristölautakunta, yhteiset palvelut - palveluyksikkö ja kaupunkirakenne ja ympäristö - palvelualue.

14 10

Kaupunkiympäristölautakunta

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-167	0	-167	-183	16
Toimintakate	-167	0	-167	-183	16

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunkiympäristölautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana 12 kertaa ja käsitteli kokouksissaan yhteensä 138 asiaa (keskimäärin 12 asiaa per kokous). Kokousmäärät pysyivät ennallaan suhteessa

aiempiin vuosiin, kun taas kokouksissa käsiteltyjen asioiden määrä laski hieman. Pieni vaihtelu vuosittaisissa asiamäärissä on tavanomaista, mutta asemakaavojen käsittelyyn on vaikuttanut myös rakentamisen suhdannetilanne, joka on viivästyttänyt etenkin kumppanuuskaavoitushankkeita. Varsinaisten kokousten lisäksi kaupunkiympäristölautakunnalle järjestettiin kaupunkilautakunnan kanssa yhteinen seminaari Turussa 29.-30.5.2024. Seminaarimatalla keskusteltiin ajankohtaisista, lautakuntien vastuualueet poikkileikkaavista teemoista ja tutustuttiin Turun kaupungin kaupunkikehityshankkeisiin.

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli vuoden aikana useita merkittäviä kaavahankkeita sekä kaupunkiympäristöön ja kestäväan kehitykseen liittyviä asioita. Vantaan ratikan varren kaavoitus jatkui, ja vuoden aikana hyväksyttäväksi eteni kaksi ratikan katualueen kaavamutosta. Edellisvuoden tapaan ratikan varrelle sijoittuvan Muuran kaupunkikeskustan kehitys eteni, kun ratikan kaavarunkoa toteuttava Muuran kaupunkikylät 2-asemakaavahanke eteni hyväksyttäväksi. Jokiniemen Värtehtaan alueen kaavarungon suunnittelu jatkui ja Korson keskustan kaavarunko eteni hyväksyttäväksi. Lisäksi vuoden aikana toteutettiin Katrinebergin suunnittelukilpailu, jonka tavoitteena oli suunnitella toiminnallisesti monipuolinen ja kestävä Katrinebergin kylä. Monipuolisen asuinrakentamisen mahdollistavien kaavoitushankkeiden lisäksi lautakunta käsitteli useita elinvoimakaavahankkeita, joista merkittävimpiä olivat mm. Aviapoliksen lukio, Tikkurilan terveys- ja perhekeskus sekä Kivistön tapahtuma-areena. Lisäksi kaavoitettiin useampi uusi päiväkotit eri puolille Vantaata.

Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto kokoontui vuoden 2024 aikana 14 kertaa ja käsitteli kokouksissaan yhteensä 145 asiaa (keskimäärin 10 asiaa per kokous). Lupajaoston käsittelemien asioiden määrässä ei ollut merkittävää muutosta edeltävään vuoteen verrattuna.

Kukoistavien kaupunkikeskusten seurantaryhmät Myyrmäki-Martinlaakso, Kivistö-Aviapolis, Tikkurila, Korso-Koivukylä sekä Hakunila-Länsimäki kokoontuivat kolme kertaa vuoden aikana. Seurantaryhmien tehtävänä on kommentoida kaupunkistrategiassa 2022–2025 edellytettyjen kehittämissuunnitelmien sisältöä sekä seurata niiden etenemistä.

Kaupunginhallituksen perustamat kaupunkikeskusten kehittämissuunnitelmien seurantaryhmät kokoontuivat vuosiseminaariin 28.2.2024. Seminaarissa julkaistiin kaupunkikeskusten valmiit kehittämissuunnitelmat sekä käsiteltiin osallistuvan budjetoinnin määrärahan käyttöä alueittain kaupunginhallituksen seurantaryhmille osoittaman tehtävänannon mukaisesti. Kehittämissuunnitelmien julkaisemisen jälkeen seurantaryhmien työn painopiste on siirtynyt kehittämissuunnitelmien toteutumisen seurantaan kullekin seurantaryhmälle kerran loppukeväästä ja toisen kerran syksyllä järjestetyssä kokouksessa. Kokouksissa on esitetty kehittämissuunnitelmien hanketiedot ja tavoitteille asetettujen mittareiden tulokset. Syksyn kokouksissaan seurantaryhmät saivat myös tilannekatsauksen osallistuvan budjetoinnin määrärahoilla toteutettaviksi valituista ehdotuksista.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkiympäristölautakunnan toimintakulut ylittivät talousarvion noin 16 000 euroa. Kustannusten ylitys aiheutui budjetoitua suuremmista henkilöstökuluista.

14 20

Yhteiset palvelut

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	8	-8
Menot	-2 725	-24	-2 749	-2 516	-233
Toimintakate	-2 725	-24	-2 749	-2 508	-241

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yhteiset palvelut vastasivat toimialan muutosta uusiin toimitiloihin. Myös kaupunkitasoisen valmiussuunnitelman valmistelu jatkui ja uuden valtuustokauden strategiavalmistelu alkoi. Yhteisillä palveluilla on näissä koordinoiva rooli.

Laki- ja valmistelupalvelut tukivat palvelualueita hallinnolliseen muutoksenhakuun sekä yksityisoikeudellisiin riita-asioihin liittyvissä oikeudenkäynneissä. Yhteisissä palveluissa oli hoidettavana tilikauden aikana yhteensä 13 oikeudenkäyntiä, joita käsiteltiin hallintotuomioistuimissa, yleisissä tuomioistuimissa tai erityistuomioistuimissa. Oikeudenkäynnit hoidettiin pääosin toimialan omien lakimiesten toimesta.

Johdon assistenttipalvelut -tiimi työskenteli aktiivisesti johdon tukena, ja kehitti aktiivisesti toimialan tukipalvelu- ja toimintaprosesseja hallinnoiden myös MS Planner-vuosikellotyökalua. Johdon assistenttipalveluiden koordinoiva ja operatiivinen rooli toimialan muuttoprosessissa oli merkittävä loppuvuoden aikana.

Taloustiimi vastasi vuoden aikana sisäisen tarkastuksen kysymyksiin arvonlisäverotuksesta ja rakentamisilmoitusprosessista. MS Planner -suunnitteluohjelma oli talouden vuosikellon käytössä ensimmäistä kertaa koko vuoden.

Viestintä- ja vuorovaikutustiimin painopisteinä olivat muun muassa Vantaan ratikkahankkeen etenemisen ja luonnon monimuotoisuuden teemojen viestintä. Elokuussa tiimissä aloitti täysin ratikkaviestintään keskittyvä viestintäasiantuntija. Lisäksi tiimi tuki Vantaan maineohjelmaa nostamalla esiin kaupungin investointeja ja niiden vaikutuksia asukkaisiin ja yrityksiin sekä osallistui kaupunkikeskusten viestinnän ja vuorovaikutuksen kehittämiseen. Vuonna 2024 tehtiin noin 200 mediatiedotetta ja uutista sekä ennätyselliset 211 sisäilmatiedotetta. Asukas- ja muita yleisölle avoimia tilaisuuksia toimialalla järjestettiin mm. laajemmista kaavarungoista ja yleissuunnitelmista aina yksittäisiin kaavoihin liittyen noin 30 kpl ja Osallistuvavantaa.fi 24 kpl.

Yhteiset palvelut järjestivät myös yhteistyössä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan kanssa kausilokipailun Tikkurilan suuralueella osana osallistuvan budjetoinnin toteutusta.

Talousarvion toteutuminen

Yhteisten palveluiden toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 0,2 milj. eurolla. Yhteisiin palveluihin kohdistettiin 24 000 euroa vuoden 2024 palkkaratkaisujen vaikutuksiin.

14 40

Kaupunkirakenne ja ympäristö

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 976	-2 258	3 718	3 966	-248
Menot	-13 464	-435	-13 899	-13 587	-312
Toimintakate	-7 488	-2 693	-10 181	-9 621	-560

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palvelualueen yhteinen tavoite on luoda kestävästä kaupunkia, jossa sen asukkailla on hyvä elää. Vantaan kaupunkistrategian painopisteiden mukaisesti palvelualueen toiminnan tulee mahdollistaa talou-

dellisesti kestäväää ja elinvoimaista kaupunkia sekä hyviä asukaslähtöisiä palveluja, estää eriarvoistumista ja varmistaa hiilineutraalisuutta. Vantaan Yleiskaava 2020 ohjaa kaupunkirakenteen kehitystä strategian tavoitteiden mukaisesti.

Yleinen talouden taantuma ja rakentamisen matalasuhdanteen jatkuminen on yhä vaikuttanut palvelualueen toimintaan ja tulokseen. Asuntorakentamisen puolella kerrostalotyömaiden aloitukset ovat olleet erittäin matalalla tasolla, ja asemakaavoituksen puolella hankkeiden viivästyminen puolestaan on näkynyt kaavoitusprosessien kestossa. Myös luontoarvot ja rakennussuojelu asettavat kaavoitukselle kasvavia vaatimuksia.

Vuoden 2024 aikana merkittäviä kaupunkikehityshankkeita ovat olleet ratikan raiteisiin liittyvät asemakaavamuutokset sekä ratikan varteen rakentuvien alueiden ”ratikkakaupungin” suunnittelu. Vuonna 2024 hyväksyttiin 18 asemakaavaa. Uusia asemakaavahankkeita tuli vireille 28 kpl, ja valmisteltavana oli yli 100 kaavoitushanketta. Merkittäviä asuntokaavoja valmistui Aviapoliksessa Muuran alueella sekä Manttaalitie 1 ja 3, ja Kivistössä Onnenkiven alueella. Kivistössä tapahtuma-areenan asemakaavalla mahdollistetaan Arena 3.3. hankkeen edistymisen. Palvelukaavat etenivät useilla alueilla: Aviapolikseen valmistui lukion ja uuden Ilmailumuseon rakentamisen mahdollistava asemakaavan muutos, Koivuhakaan Puutarhatien päiväkodin kaava ja Korsoon Koillis-Vantaan liikuntahallin kaava. Myös Korson ja Värитеhtaan kaavarungot valmistuivat ja Katrinebergin alueen arkkitehtuurikilpailu ratkesi loppuvuodesta.

MAL-sopimuksen asuntokaavoitustavoitetta 197 954 k-m² ei saavutettu, mutta 82 prosenttia tavoitteesta toteutui. Ratikan kaavoista 81 prosenttia oli hyväksytty vuoden loppuun mennessä. Uudesta asumisesta 67 prosenttia sijoittui joukkoliikennevyöhykkeelle, ja kaupungin maan osuus kaavoitetusta maa-alasta oli 51 prosenttia.

Vuonna 2024 aloitettiin uuden yleiskaavan toteuttamissuunnitelman työstäminen, joka sisälsi muun muassa kaavatalous selvityksen uusista rakentamisalueista. Asuin- ja työpaikkarakentamisen painopistealueet määriteltiin yhdessä asemakaavoituksen kanssa. Yleiskaavan työpaikka-alue selvitystä jatkettiin ja linjausehdotuksia työpaikka-alueiden kehittämiseksi ja toimitilavarannon turvaamiseksi vietään eteenpäin päätöskäsittelyyn yhteistyössä kiinteistöt ja tilat -palvelualueen kanssa. Pientalo-ohjelma jatkui ja yleiskaavan mahdollistamista pientaloalueista laadittiin kartoitus, jossa pientaloaluevausten toteutettavuutta arvioitiin eri näkökulmista.

Viherrakenteen kehityskuva VIVA hyväksyttiin jatkosuunnittelun lähtökohdaksi ja ARVO-hanke käynnistyi, kehittäen vihertehokkuuden laskuria. Tuusulan kanssa tehtiin selvitys Kiila-Ruotsinkylän kierto-alueesta ja jatkotyö käynnistettiin. Petaksen ja Piispankylän skenaarioiden laatiminen jatkui, ja junavarikkoselvitys, jossa tarkastellaan varikon sijoittamismahdollisuuksia Petakseen ja Keimolaan, valmistuu helmikuussa 2025. Yleiskaavoitus antoi 28 lausuntoa maankäyttöön liittyen vuonna 2024.

Vantaalle valmistui 901 uutta asuntoa vuonna 2024. Vuonna 2023 vastaavan luvun ollessa 3 105 asuntoa ja kymmenen vuoden keskiarvo 3 186. Näistä pientaloissa (omakoti-, pari-, erillis- ja rivitalot) oli asuntoja 178 kpl (vuonna 2023: 454 ja kymmenen vuoden keskiarvo 458). Rakennuslupien määrä väheni merkittävästi. Vuonna 2024 rakennuslupa myönnettiin 540 asunnolle. Määrä pieneni edellisvuodesta noin 60 prosenttia (2023: 1 324 kpl, kymmenen vuoden keskiarvo 3 011). Pientalojen (omakoti-, pari-, erillis- ja rivitalot) osalta vastaavat luvut olivat 2024: 138, 2023: 264, ja kymmenen vuoden keskiarvo 453 pientaloasuntoa. Myönnettyjen rakennuslupien kokonaismäärä jäi 36 prosenttia alle 10 vuoden keskiarvon ja rakentamisen syvä taantuma vaikutti rakennuslupahakemuksista riippuviin toimintatuottoihin, joiden tuottotavoitetta laskettiin vuoden aikana. Rakennuslupahakemuksista riippuvat toimintatuotot vuonna 2024 olivat 2,4 milj. euroa. Tämä ylitti muutetun talousarvion 0,2 milj. eurolla, mutta alitti alkuperäisen talousarvion 2,2 milj. eurolla. Toimintakulut alittuivat 0,2 milj. euroa. Rakentamisen volyymin odotetaan elpyvän vuoden 2025 loppupuolella, mutta valmistuvien asuntojen määrä jää matalaksi.

Keskeisen koko palvelualueen työtä ohjaavan lakiuudistuksen valmistelu eteni vuoden 2024 aikana työllistäen laajasti. Lakiuudistuksien edellyttämät muutokset näkyvät voimakkaasti koko palvelualueen prosesseissa ja resurssoinnissa lähivuosina. Digitalisaatiota edistävä, rakennetun ympäristön tietojärjestelmää koskeva laki (RYTJ) tuli voimaan 1.1.2024. Uusi rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025, aiheuttaen monia muutoksia toimintatapoihin ja tietojärjestelmiin. Henkilökunnan koulutus ja asiakasohjeiden päivittäminen jatkuu vuonna 2025 ja rakennusvalvonta tekee tiivistä yhteistyötä muiden kuntien, rakennustarkastusyhdistyksen sekä kuntaliiton kanssa lakiin valmistautumisessa. Jäljelle jäävä osuus MRL:sta muuttuu 1.1.2025 alueidenkäyttölaki, joka uudistuu lähivuosien aikana vielä kolmeksi eri laiksi: alueidenkäyttölaki, yhdyskuntakehittämislaki ja yhdyskuntarakentamislaki.

Palvelualueella valmistauduttiin myös valtakunnallisen rakennetun ympäristön RYHTI-tietojärjestelmän vaatimuksiin. Ympäristöministeriön vuonna 2023 myöntämän 200 000 euron hankeavustuksen turvin toteutetaan kumppanitestausta, jolla varmistetaan mm. alueidenkäyttöön liittyvien tietojen siirto Matti-järjestelmästä valtakunnalliseen RYHTI-järjestelmään.

Luontopositiivinen Vantaa 2030 -toimintasuunnitelma hyväksyttiin Kaupunkiympäristölautakunnassa ja KH:ssa. Se ohjaa toimenpiteitä ja resurssitarpeita tuleville vuosille, jotta tavoitteeseen päästään. Suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet vietiin Resurssiviisauden tiekartan Ympäristövahtiin, josta voi seurata toimenpiteiden etenemistä. Resurssiviisauden tiekartan toteuttaminen on edennyt pääosin tavoitteiden mukaisesti. Vantaa liittyi luontoviisaiden kuntien verkostoon. Kaupunginjohtaja allekirjoitti sitoumuksen luontokadon pysäyttämiseksi ja luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseksi. Vantaan meluntorjunnan toimintasuunnitelma sekä Vantaan päivitetty ympäristönsuojelumääräykset valmistuivat. Vantaan luonnon heikentymättömyyden malli valmistui ja ensimmäistä luonnonsuojelulain mukaista ekologista kompensatiota valmisteltiin. Myös ilmastobudjetoinnin pilotointia laajennettiin.

Ympäristökeskus toteutti vuonna 2024 kuutta ulkoisen rahoituksen hanketta, joissa kehitettiin Aviapolikseen ilmastopositiivisia alueita (Neutralpath), alueellisia energiapalvelumalleja (ENPA), jossa pilotointikohteena on Osaamiskampus, rakentamis- ja kiinteistöalan siirtymää hiilineutraaliin kiertotalouteen (Kiertotalot), Tuusulan kanssa jatkettiin Kiilan kiertotalousalueen kehittämistä (Kiilan Kiertola II) sekä taloyhtiöiden energiatehokkuutta ja yhteisöllisyyttä (Taloyhtiöklubi II). Osana myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa jatkettiin taloyhtiöklubin toimintaa.

Vantaan 50 -vuotisjuhlavuoden kunniaksi perustettiin noin 50 hehtaaria Linnanmetsän ja Vaskivuoren luonnonsuojelualueiksi, avattiin Vehkalanmäen luontopolku ja toteutettiin kiertävä resurssiviisauden näyttely. Vuoden 2024–2025 luontoteemavuotena on niityt.

Ympäristöterveydenhuollon tarkastuksia jatkettiin suunnitelman mukaisesti, mutta tavoitteisiin ei täysin päästy. Tarkastuksia tehtiin 1 704 kpl (2023: 1 744 kpl). Ilmoituksia ja hakemuksia tuli 449 kpl (2023: 464 kpl), ja lähes kaikki käsiteltiin ajallaan. Pieneläinvastaanotolla potilasmäärä kasvoi 6 743:een (2023: 6 174). Ympäristövalvonnan määräaikaistarkastuksista toteutui noin 70 prosenttia. Lupajaostoon vietiin yksi ympäristölupa, yksi yleisen ilmoitusmenettelyn päätös ja seitsemän hallintopakkoasiaa. Lausuntoja ja vastineita annettiin 26 kpl. Ympäristöhaittailmoituksia kirjattiin lähes 300, noin 20 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Tarkastusten, ilmoitusten ja hakemusten määrät pysyivät edellisen vuoden tasolla, mutta pieneläinvastaanoton potilasmäärä kasvoi lähes 10 prosenttia. Ympäristövalvonnan päätösmäärä pysyi samana, mutta tarkastusten määrä laski hieman.

Kaupunkiympäristön toimialan eriytymisen ehkäisyn tiekartan (ERKKO) laatiminen käynnistyi vuonna 2024. Työn edistämiseksi teetettiin konsulttityö, jonka puitteissa järjestettiin kolme työpajaa. Työ jatkuu omana työnä eriytymisen ehkäisyn toimenpidekokonaisuuksien määrittelyllä vuonna 2025. Työn sisältöjä yhtenäistetään mm. kaupunkitasoisen eriytymisen ehkäisyn toimenpideohjelman kanssa.

Palvelualueella johtamis- ja esihenkilötyötä toteutettiin valmentavan johtamisen -koulutuskokonaisuuden kautta. Kokonaisuudessaan vakanssit saatiin hyvin täytettyä kaikissa yksiköissä. Toimitilojen

sisäilmahaasteet vaikuttivat yksiköiden ja tiimien läsnäyön järjestämiseen. Vuoden alussa Ympäristökeskus muutti väistötiloihin Peltolantielle. Lisäksi osa asemakaavoituksen tiimeistä siirtyi Kielotieltä Silkin tiloihin. Vuoden aikana valmisteltiin koko toimialan tulevaa muuttoa Lauri Korpisen kadulle.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueen talousarviota alennettiin rakennusvalvonnan tuottoja osalta kesäkuussa 3,2 milj. euroa. Rakennusvalvonnan tuottojen talousarviota korotettiin kuitenkin 0,8 milj. euroa joulukuussa, joten määräraha aleni vuoden aikana 2,4 milj. euroa. Asuntokysynnän lasku on heijastunut välittömästi rakentamiseen. Rakennusluvut, joista rakennusvalvonnan tuotot pääosin muodostuvat, ovat kertyneet epätasaisesti vuoden aikana, mikä teki ennustamisesta vaikeaa. Alkuvuonna useissa hankkeissa hakija ei aktiivisesti edistänyt lupahakemuksia johtuen ilmeisesti epävakaaasta markkinatilanteesta. Kesän ja alkusyksyn kuluessa lupahakemuksissa tapahtui kuitenkin pientä viriämistä, minkä vuoksi talousarviota pystyttiin korottamaan ja lopulta ylittämään. Rakennusvalvonnan tulot kääntyvät nousuun rakentamisen ja erityisesti asuntorakentamisen viritessä.

Talousarvion tuottoja ja kuluja korotettiin 82 000 euroa tietopalvelujen Ryhti-hankkeen vuoksi. Lisäksi tuottoja korotettiin 60 000 euroa ja kuluja 85 000 euroa yleiskaavoituksen ARVO-hankkeen vuoksi. Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy haki vuodelle 2024 vuokra-avustusta toimipisteensä kierrätystoimintaan 0,1 milj. euroa budjetoitua enemmän. Ylittävä osa haettiin määrärahamuutoksena.

Talousarvioon kohdistettiin lisäksi 45 834 euroa vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja, 30 000 euroa myönteisen erityiskohtelun toimenpideohjelman rahoja ja 97 000 euroa vuoden 2024 palkankorotusvaikutuksia kattamaan. Palvelualueen toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion runsaalla 0,2 milj. eurolla johtuen talousarviota suuremmista rakennusvalvonnan maksutuotoista ja ympäristökeskuksen projektituista. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion runsaalla 0,3 milj. eurolla.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Hyväksytyt asemakaavat kpl	28	30	16
Uusi asuntokerrosala k-m ²	151 486	240 000	197 954
Poikkeamispäätökset	39	30	40
Kaikkien rakennuslupien kokonaisala, m ²	272 737	240 000	129 497
Aloitettut asunnot	647	2 000	395
Aloitettut rakennukset, kpl	349	350	325
Luvat ja ilmoitukset (ympäristöterveydenhuolto)	464	300	449
Tarkastusten määrä (ympäristöterveydenhuolto)	1 744	1 800	1 704
Eläinlääkärin potilaat	6 174	5 800	6 743
Ympäristöluvut, -ilmoitukset ja rekisteröinnit	131	130	106

14 5

Kaupunkitilalautakunta yhteensä

Vastuuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkitilalautakunta
Puheenjohtaja: Kimmo Kiljunen

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Kaupunkitilalautakunta yhteensä					
Tulot	283 636	-21 874	261 762	272 308	-10 546
Menot	-231 903	-16 403	-248 305	-245 433	-2 872
Toimintakate	51 733	-38 277	13 457	26 875	-13 418
Kaupunkitilalautakunta bruttoyksiköt					
Tulot	71 984	-24 200	47 784	58 278	-10 494
Menot	-133 482	-7 394	-140 875	-138 795	-2 080
Toimintakate	-61 498	-31 594	-93 091	-80 517	-12 574

Kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu yhteensä sitovina bruttobudjetoituina yksiköinä kaupunkitilalautakunta, kadut ja puistot -palvelualue sekä kiinteistöt ja tilat -palvelualueen bruttoyksiköt. Lisäksi joukkoliikenne on erikseen sitova bruttobudjetoitu yksikkö. Erikseen sitovia nettobudjetoituja yksiköjä ovat kiinteistöt ja tilat -palvelualueen nettoyksiköt sekä varikko.

14 60

Kaupunkitilalautakunta

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-80	0	-80	-72	-8
Toimintakate	-80	0	-80	-72	-8

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunkitilalautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana yhteensä 12 kertaa. Lautakunnan käsittelemiä asioita oli vuoden aikana yhteensä 244 eli keskimäärin 20 asiaa kokousta kohden. Edelliseen vuoteen verrattuna käsiteltävien asioiden määrä nousi hieman. Varsinaisten kokousten lisäksi kaupunkitilalautakunnalle järjestettiin toukokuussa 2024 Turkuun suuntautunut seminaarimatka, jolla käsiteltiin kaupunkiympäristön toimialan ajankohtaisia teemoja, kuten rakentamisen suhdannetilannetta, sekä tutustuttiin Turun kaupungin kaupunkikehityshankkeisiin.

Kaupunkitilalautakunta käsitteli vuoden 2024 aikana useita merkittäviä hankkeita, joista yksi merkittävimmistä oli Tikkurilan Jokiniemeen toteutettava osaamiskampus. Valmistuessaan kampus palvelee opiskelijoita, yrityksiä, työnhakijoita ja työnantajia. Huippupaikalle rakentuva kampus on osa uudenlaista vetovoimaista kaupunkia ja tarjoaa tilaa oppimiselle, palveluille, yrityksille ja asumiselle. Alustavan aikataulun mukaan kampuksen rakentaminen ajoittuu vuosille 2024–2032. Lisäksi kaupunkitilalautakunta valitsi syyskuussa 2024 Vantaan ratikan allianssin rakentaja- ja suunnittelijakumppanit. Allianssikumppanien kanssa aloitettiin kehitysvaihe, jonka aikana tarkennetaan aiemmin laadittuja suunnitelmia.

nitelmia sekä tehdään yhteistyötä sen saavuttamiseksi, että hankkeen kustannukset jäävät alle kaupunginvaltuuston hankesuunnitelman yhteydessä asettaman enimmäistason. Tavoitteena on, että Vantaan ratikan rakentaminen käynnistyy vuoden 2025 aikana.

Merkittävistä toimitilahankkeista vuoden 2024 aikana etenivät osaamiskampukselle sijoittuvien hankkeiden lisäksi Muuran yhtenäiskoulu, päiväkotia ja liikuntahalli, Tikkurilan kirjasto- ja kulttuuritalon peruskorjaus sekä Elmon Uimahalli. Elmon uimahalli kuuluu valtakunnallisesti suurimpien uimahallien joukkoon. Hallin pääallas on 50 metriä pitkä ja siihen tulee kymmenen uimarataa. Pääradan lisäksi halliin tulee muun muassa terapia-allas, hyppyallas, kahluaallas, lastenallas, kylmäallas, vesiliukumäki sekä kuntosali ja ryhmäliikuntaan soveltuvia tiloja. Uimahallirakennus toteutetaan energiatehokkaana ja uusiutuvaa energiaa hyödyntäen.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkitalautakunnan talousarvio toteutui lähes budjetoidun mukaisesti. Toimintakulut alittuivat noin 8 000 euroa.

14 50

Kadut ja puistot

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	27 134	-8 400	18 734	23 865	-5 131
Menot	-42 284	-5 311	-47 595	-50 292	2 697
Toimintakate	-15 150	-13 711	-28 861	-26 427	-2 434

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Katujen ja puistojen palvelualueen toiminta jatkui pääosin ennallaan, mutta omaisuudenhallintaa kehitetään edelleen. Matin käyttöä tehostettiin entisestään käynnistämällä laajat kehitystyöt, kuten Kapu-hankkeen kehittäminen, liikenteenohjaussuunnitelma (LOS) prosessien ja liikenneverkon ominaisuustietojen ylläpidon parantaminen sekä kunnossapidon ja omaisuudenhallinnan tietomallien käyttöön-otto. Näiden, edelleen vireillä olevien kehitystöiden tavoitteena on saada muutokset tuotantokäyttöön vuoden 2025 aikana. Valmiiksi saatiin toimialatasoinen kehitystyö 3D-lähtötietoaineistojen automaatiosta suunnittelun pohjatedoksi. Myös useita pienkehitystöitä toteutettiin vuoden 2024 aikana.

Vuoden 2024 aikana valmisteltiin asemakaavoitukseen liittyvää pysäköinnin mitoitusohjetta laajassa vuorovaikutuksessa toimialan kanssa. Ohjeen suurimmat muutokset koskivat ratikan käytävää ja keskustoja, mutta ohje kokoa nyt vihdoin yksiin kansiin myös muiden kuin asuinrakennusten ohjeistuksen. Uutena edelliseen verrattuna tuotiin kaikkein parhaimman jalankulun saavutettavuuden alueelle uusi aiempaa löyhempi pysäköintipaikkavaatimus. Työ tehtiin vuoden 2024 aikana, mutta ohjeen hyväksyntä tapahtuu alkuvuonna 2025 Kaupunkiympäristölautakunnassa.

Vuonna 2024 viimeisteltiin edellisen osallistuvan budjetoinnin (Osbu) kierroksen hankkeita mm. lisättiin roska-astioita Myyrmäen alueelle. Lisäksi Rälssitielle asennettiin kausivalot. Kaupunkitasoisen Osbu-prosessin alkuvaiheessa saatiin katujen ja puistojen palvelualueelle noin 800 uutta ehdotusta, joten suunnittelun ja valmistelun urakka on ollut tuntuva. Uusia Osbu-hankkeita, pääosin viheralueita ja liikuntapaikkoja, on tulossa toteutettavaksi vuoden 2025 aikana noin 510 000 euron edestä. Hankkeiden suuren määrän vuoksi on mahdollista, että osa siirtyy myöhemmäksi. Palvelualue käytti vuoden 2024 aikana uusiin Osbu-hankkeisiin 50 000 euroa, joista suurimpana Lammassillan sillan kunnostus.

Kadut ja puistot -palvelualueella osallistuttiin Vantaa 50 -juhlavuoteen tarjoamalla kaupunkipyörät maksuttomina koko kauden ajan. Lisäksi palvelualueella valmisteltiin myös yksi kaupunginvaltuuston neljästä juhlapäätöksestä, ikäystävälliset puistot, jotka suunnitellaan jokaiselle suuralueelle.

Talousarvion toteutuminen

Palvelualueen tuottojen tavoitetta (ilman HSY:tä) alennettiin yhteensä 7,4 milj. euroa, mutta loppuvuoden maankäyttösopimusten tulouttamisen ansiosta toimintatuotot ylittivät muutetun budjetin noin 6,0 milj. eurolla. Rakennustoiminnan hiipumisen takia maanlajitystuottokertymä 2,3 milj. euroa oli ennätyksellisen vähäinen. Muut palvelualueen tuotot mm. erilaiset lupamaksut sekä asiantuntija- ja rakentamispalvelut puolestaan ylittivät budjetin, mutta niiden vaikutus palvelualueen kokonaisuuteen on vähäisempi kuin sopimus- ja maanlajitysmaksutuotoilla. Tuottoja saatiin yhteensä 21,7 milj. euroa (138,0 %) alennetusta budjetista 15,7 milj. euroa.

Käyttötalouden määrärahoja (ilman HSY:tä) korotettiin yht. 6,0 milj. euroa mm. runsaslumisen ja sääoloiltaan poikkeuksellisen hankalan talvikauden takia, mikä vaikutti suuresti katukunnossapidon palvelu- ja tavarahankintoihin sekä henkilöstökuluihin. Talven rankkuudesta kertoo lähes 28 000 lumen-siirtokuorman määrä, mikä on melko tarkalleen sama kuin edeltävänä talvena, mutta selvästi pitkän ajan keskiarvoa, noin 16 200 kuormaa, suurempi. Kuiva kesä puolestaan pienensi maatalojen viljasatoa ja siitä saatavaa myyntituottoa. Myös asiantuntija- ja muita palveluita käytettiin runsaasti erityisesti suunnittelun ja rakentamisen palveluyksiköissä.

Palvelualueen toimintakulut (ilman HSY:tä) ylittivät muutetun talousarvion lopulta 3,5 milj. eurolla. Tähän syynä olivat pakolliset varaukset (3,4 milj. euroa), joihin päivitettiin ympäristövastuisiin kuuluvien täyttömäkien viimeistelytöiden kustannusarvio. Katujen ja puistojen palvelualueen toimintakate ei ylittynyt.

Investoinnit eivät toteutuneet suunnitelmien mukaan, mikä näkyy myös HSY:lle tehdyn työn määrässä. Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymälle tuotettavien palvelujen talousarviota (4,0 milj. euroa) alennettiin 1,0 milj. eurolla niin tuottojen kuin kulujenkin osalta. Vesihuoltoverkostoa rakennettiin lopulta noin 2,15 milj. eurolla.

Katujen ja puistojen palvelualueelle kohdennettiin 96 100 euroa kaupungin määrärahoja kattamaan palkkaratkaisun vaikutusta. Lisäksi palvelualueelle siirrettiin vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja 210 651 euroa ja myönteisen erityiskohtelun määrärahaa 4 220 euroa investoinnit mukaan lukien.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liikenneväylien ylläpito (€/m ²)	2,20	2,20	2,40
Rakennetun katuvihreän ylläpito (€/m ²)	0,35	0,35	0,40
Rakennetun puiston (R-luokka) kunnossapito (€/m ²)	0,65	0,65	0,65
Maanlajitysalueille tuodut kuormat (kpl/a)	49 274	56 000	31 200
Korjausvelka 75 % (t€)	250 000	250 000	300 000

14 51**Joukkoliikenne**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	11 954	0	11 954	12 298	-344
Menot	-62 500	0	-62 500	-58 568	-3 932
Toimintakate	-50 546	0	-50 546	-46 270	-4 276

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan alueella joukkoliikenteen suosio on ennätystasolla, tunnuslukujen mukaan matkustajia on 6 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Vuonna 2024 HSL-alueen nousut olivat noin 90 prosenttia vuoden 2019 tasosta. Matkustajamäärien elpymisen taso vaihtelee eri liikennemuotojen ja kuntien välillä. HSL:n lipputulot olivat noin 372 milj. euroa, kun 2019 lipputulot olivat noin 383 milj. euroa. Lisätäkseen lipputuloja HSL nostaa lippuhintoja noin 8 prosenttia vuodeksi 2025.

Pääradan parannustyöt vaikuttivat Pääradan ja Kehäradan junaliikenteeseen touko-marraskuussa. Espoon kaupunkiradan rakentaminen vaikutti Espoon suunnan junien matkustusmääriin kesällä. Rautatien, Mellunmäen, Kontulan ja Myllypuron metroasemia kunnostettiin kesällä. Kalasatama-Pasila välillä raitiotielinja 13 aloitti liikennöinnin elokuussa.

Kaupunginvaltuusto päätti Vantaan ratikan rakentamisesta toukokuussa 2023. Rakentamispäätös on ehdollinen ja rakentaminen vaatii valtion sitoutumisen rakentamiskustannuksiin. Uusi MAL-sopimus allekirjoitettiin joulukuussa. Rakentamispäätöksestä oli tehty kaksi valitusta vuonna 2023. Hallinto-oikeus hylkäsi valitukset vuoden 2024 aikana. Toisesta päätöksestä on haettu valituslupaa korkeimmasta hallinto-oikeudesta.

Vantaan ratikka toteutetaan allianssimallilla. Hanke jakaantuu kahteen allianssiin, itään ja länteen. Allianssikilpailutus toteutettiin keväällä 2024 ja päätös allianssikumppaneista tehtiin syyskuussa. Allianssisopimukset allekirjoitettiin lokakuussa. Tavoite rakentamisen aloitukseen on kesäkuusi 2025.

Talousarvion toteutuminen

Joukkoliikenteen kulujen raportointitapaan tehtiin merkittävä muutos 2022 tilinpäätöksen yhteydessä ja vuodesta 2023 raportointi perustuu toteutuneeseen laskutukseen. Raportointi on yhdenmukaistettu Helsingin ja Espoon kanssa tilintarkastajien esityksen mukaisesti.

Vantaa maksoi kuntaosuutta HSL:lle noin 58,4 milj. euroa. HSL:n alustavien tietojen mukaan Vantaan HSL-alijäämää on arviolta noin 4,8 milj. euroa vuonna 2024. Alijäämän syntyminen johtuu pääasiassa suunnitellusta ylijäämän käytöstä. Alustavien tietojen perusteella, Vantaalla on yhteensä kertynyttä HSL ylijäämää noin 20 milj. euroa. Kertynyt ylijäämä pienentää tulevien vuosien HSL:lle maksettavaa kuntaosuutta.

Vuonna 2024 varhaiskasvatus- ja koululaisryhmien joukkoliikenteen matkustuskulut maksettiin joukkoliikenteen kustannuspaikalta. Kulut olivat noin 0,2 milj. euroa. Vuonna 2025 nämä matkustuskulut maksetaan kasvatuksen ja oppimisen toimialan kustannuksista. Joukkoliikenne ylitti toimintatuotot 0,3 milj. euroa ja alitti toimintakulut 3,9 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (nousua/arkivrk)	133 218	130 000	146 406

14 52**Varikko**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 547	0	5 547	7 083	-1 536
Menot	-5 098	-4	-5 102	-6 253	1 151
Toimintakate	449	-4	445	830	-385

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varikon varsinainen toiminta jatkui pääsääntöisesti ennallaan. Hankinnoissa huomioitiin Resurssivii-sauden tiekartan, päästöttömien työmaiden Green Deal -sopimuksen sekä lain ajoneuvo- ja liikenne-palveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista linjaukset.

Kaupungin omasta toiminnasta aiheutuvia liikenteen kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöjä vähennet-tiin vähäpäästöisten ajoneuvojen hankinnalla, lisäämällä uusiutuvan dieselin käyttöä raskaassa ajo-neuvokalustossa sekä kaupungin käytössä olevien sähköautojen latauspisteverkostoa laajentamalla. Uusiutuvan dieselin käyttöaste kohosi 50 prosenttia dieselin käytöstä. Päästövähennys fossiiliseen dieseliin verrattuna, noin 551 000 kg CO₂eq. Kaupungilla on käytössä 50 sähköautoa sekä seitsemän kaasuautoa. Leasing-kaluston osuus ajoneuvoista on noin 25 prosenttia.

Varikon korjaamo keskittyi pääasiassa työkoneiden ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisä-laitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon. Kaluston huolto- ja korjauskustannuksista ostopalvelui-den osuus oli noin 52 prosenttia.

Talousarvion toteutuminen

Varikon sitova nettotavoite saavutettiin. Toteutuneet toimintatuotot olivat noin 28 prosenttia käyttö-suunnitelmaa suuremmat, toimintakulut puolestaan noin 23 prosenttia suuremmat. Toimintatuottoja lisäsi ajoneuvojen hyvä käyttöaste ja kaluston määrän lisääntyminen sekä poistetun kaluston myynti. Varikolle kohdennettiin 96 100 euroa kaupungin määrärahoja kattamaan palkkaratkaisun vaikutusta.

Toimintakuluja nostivat mm. huolto- ja korjauskustannusten kallistuminen sekä kaluston pitkistä toimi-tusajoista johtuva tarve lunastaa ajoneuvoja rahoitusleasingsopimusten päättyessä.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Varikko, polttoaineen kulutus (l/ajoneuvo/v)	1 580	1 530	1 353

14 30**Kiinteistöt ja tilat**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	32 896	-15 800	17 096	22 115	-5 019
Menot	-28 618	-2 083	-30 700	-29 864	-837
Toimintakate	4 278	-17 883	-13 604	-7 749	-5 856

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kiinteistöt ja tilat palvelualue vastaa mm. kaupungin maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, kaupungin kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista sekä kaupunkikonsernin palvelutilojen kokonaisuuden koordinoinnista. Lisäksi palvelualue vastaa investointisuunnittelusta, kiinteistö- ja hankekehityksestä, toimitilahankkeiden valmistelusta, suunnittelusta ja rakennuttamisesta ja rakentamisen valvonnasta. Palvelualue koostuu kolmesta palveluyksiköstä: mittaus- ja geopalvelut, toimitilajohtaminen sekä kiinteistöhallinta ja asuminen.

Kukoistavien kaupunkikeskusten toteuttamista on jatkettu kaupunkistrategian mukaisesti. Keskeisimmät tavoitteet ovat koskeneet palvelujen kävelysaavutettavuutta, jonka mittarointi valmistui, ja kaupungin pysäköintiyhtiön toiminnan käynnistymistä. Kaupunkikeskusten kehittämissuunnitelmat julkaistiin verkossa viime talvena. Kaupunkikeskusten elävyyttä mittaavissa valtakunnallisissa EKK-mittareissa Tikkurila sijoittui vuonna 2024 Suomen 4. elävimmäksi kaupunkikeskustaksi. Vertailussa edelle ylsi vain Tampere, Helsinki ja Turku. Kaupunkistrategiassa asetettu EKK-mittarin tavoite 3,5 on saavutettu, kaikkien Vantaan kaupunkikeskusten kokonaiselinoimaluvun ollessa 3,895.

Kärkihankkeista Tikkurilan osaamiskampuksen ensimmäisen vaiheen rakentaminen on käynnistynyt ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon suunnittelua on edistetty. Kuusijärven palvelurakennusten täydennysrakentaminen on edennyt työohjelman mukaisesti. Lisäksi keskeisistä yhteistyöhankkeista Ilmailumuseon rahoitus on järjestynyt ja rakennuttajakonsultti on aloittanut työnsä.

Asemaavoihin ja asemakaavamuutoksiin liittyviä maankäytösopimuksia laadittiin ja saatiin päätöksentekoon 8 kpl, joiden yhteenlaskettu sopimuskorvausmäärä on noin 31 milj. euroa. Maankäytösopimuksia neuvoteltiin ja valmisteltiin edellisten lisäksi useita, joita ei kuitenkaan viety päätöksentekoon talouden suhdanteiden viivytettyä maanomistajien halua viedä asemakaava ja sopimus valmiiksi. Yhteistyösopimuksia koskien tulevien vuosien maankäytön suunnittelua, maanhankintaa ja tulevia maankäytösopimuksia valmisteltiin ja saatiin päätökseen 2 kpl.

Yritystontteja myytiin viisi ja vuokrattiin kaksi. Työpaikkatonttien luovutusten tuoma työpaikkamäärän kasvu on noin 250 uutta työpaikkaa. Luovutettavia yritystontteja on rajallinen määrä, joten uusien yritystonttien kaavoitusta pyritään lisäämään.

Tuottajamuotoisia asuntotontteja luovutettiin vuokraamalla yksi ja myymällä yksi. Lisäksi vuokrattiin yksi erityispalvelutontin määräala. Pientalotonttien kysyntä oli edelleen vähäistä. Jatkuvassa haussa tarjolla olleita kaupungin pientalotontteja myytiin neljä, joiden lisäksi myytiin 17 kpl lunastettavaksi tarjottuja vuokratontteja. Vuonna 2024 tehtiin yksi uusi jatkuvassa myynnissä olevan tontin suunnitteluvaraus.

Tontinluovutuskilpailuja järjestettiin vuonna 2024 neljä kappaletta ja kaksi tuottajamuotoista pientalo-kohdetta asetettiin suoraan ilman kilpailua jatkuvaan hakuun. Päätyneisiin kilpailuihin tai jatkuvan haun kohteisiin ei saatu tarjouksia. Tilanne kertoo asuntorakentamisen kysynnän olevan edelleen vähäistä ja markkinatilanteen olevan erittäin haastava Vantaalla.

Vuonna 2024 järjestetyt kilpailut:

- Kivistön koulun A-tonttien hintakilpailu
- Keimolanmäen AK-tonttien hintakilpailu
- Keimolanmäen AP- ja ATR-tonttien hintakilpailu
- Luhtitien AP-tonttien laatukilpailu (käynnissä 28.2.2025 saakka).

Tonttien heikon kysynnän takia kaupunki on saanut vuoden 2024 aikana useita lisääaikapyyntöjä lähiaikoina päättyviin tonttivarauksiin. Epävarman markkinatilanteen vuoksi tonttivarauksia on pääsääntöisesti jatkettu. Tonttien luovutuksen edistämiseksi on kartoitettu ja toteutettu toimenpiteitä, jolla kysyntää saataisiin lisättyä vaikeassa markkinatilanteessa. Kaupunki on muun muassa tarjonnut tuottajamuotoisille, jatkuvassa myynnissä oleville tonteille myynnin lisäksi vuokrausmahdollisuutta. Kaupunki on myös järjestänyt hintatarjouskilpailuja tuottajamuotoisista tonteista, joissa tonteille ei ole asetettu pohjahintaa.

Matin aktiivinen kehittäminen jatkui vuonna 2024. Palvelualueen Matti-avainhenkilöt osallistuivat kehittämiseen mm. Matin jatkokehitysprojektissa, jonka alla edistettiin mm. kiinteistönmuodostuksen sähköistä asiointia (Matti-Lupapiste –integraation syventäminen), suunnittelun pohjatiedoksi 3D-lähtötietojen automaattista tuontia sekä kiinteistönmuodostukseen ja rakennusvalvontamittauksiin liittyvien tilaustöiden automaattista laskutusta (Matti-Frends-SAP –integraatio). Lisäksi jatkettiin Ryhti-kumppanuustestausta Ympäristöministeriön myöntämän tuen (100 %) turvin. Projektia jatkettiin ja se kestää vuoden 2025 heinäkuun loppuun. Lisäksi vuonna 2024 vietiin tuotantoon kymmeniä pienkehitystyöhankkeita.

Matissa avattiin toimialatasolla vuonna 2024 yli 12 000 uutta prosessia, joista 4 300 mittaus- ja geopalveluiden toimesta. Ensimmäisen asemakaavan mukaisten katualueiden lohkomisiin panostettiin myös vuonna 2024. Tällaisia yleisiä katualueita lohkottiin 40 kpl, jotta suunnitellun lakimuutoksen aiheuttamilta lunastusmenettelyiltä vältyttäisiin tulevaisuudessa. Uusi maaperä- ja pohjatutkimusaineistojen sähköinen tilauspalvelu avattiin.

Vantaan kaupunki palkittiin vuoden 2024 julkisen puurakentamisen edelläkävijänä. Palkinnon myönsivät Puutuoteteollisuus ry ja Kuntaliitto.

Talousarvion toteutuminen

Kiinteistöt ja tilat palvelualueen bruttoyksiköiden toimintatuottoja laskettiin yhteensä 15,8 milj. euroa vuonna 2024. Maanmyyntivoittojen talousarviota laskettiin 17,1 milj. euroa ja mittaus- ja geopalveluiden toimitusmaksuja sekä rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksuja laskettiin 0,3 milj. euroa. Lisäksi maanvuokratulojen talousarviota korotettiin 1,6 milj. euroa. Toimitilojen kiinteistönhoidon ja ylläpidon toimintakuluja korotettiin 1,9 milj. euroa.

Lisäksi talousarvioon kohdennettiin 80 000 euroa vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja ja 102 900 euroa lisämäärärahaa vuoden 2024 palkankorotusvaikutuksia varten.

Kiinteistöt ja tilat bruttoyksiköiden alkuperäisen talousarvion tuottotavoite alittui 10,8 milj. euroa, mutta yksiköt ylittivät muutetun talousarvion tuottotavoitteen 5 milj. euroa. Alkuperäinen toimintakulutavoite ylittyi 1,2 milj. euroa, mutta muutetun talousarvion toimintakulutavoite alittui 0,8 milj. euroa. Suurimmat alitukset talousarvioon nähden tulivat henkilöstökuluissa ja palvelujen ostoissa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Valmistuneet asunnot	3 115	1 975	901
joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	440	177	164
Maanmyyntivoitot (t€)	8 790	24 500	11 714
Maanvuokratulot (t€)	7 232	6 600	8 458
Tonttijaon laadinnan kesto aika (vrk)	55	48	55
Uudisrakentaminen (brm ²) *	7 249	3 100	5 477

* Ei sisällä leasing- ja vuokrapaviljonkihankkeita.

14 32

Kiinteistöt ja tilat netto

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	206 105	2 326	208 431	206 947	1 483
Menot	-93 323	-9 005	-102 328	-100 385	-1 943
Toimintakate	112 782	-6 679	106 103	106 562	-459

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden aikana jatkettiin hyvinvointialuemuutokseen liittyvien Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle vuokrattujen toimitilojen tilaselvityksiä ja vuokrasopimusten päivittämistä. Varsinaisiin myyntitoimenpiteisiin ei vielä päästy, mutta pitkät vuokrasopimukset on laadittu odottaen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ostovalmiutta. Vantaan kaupungin ja hyvinvointialueen välinen säännöllinen yhteistyö käynnistettiin hankeyhteistyöryhmässä, uudishankkeet -valmisteluryhmässä ja toimitilat -valmisteluryhmässä.

Vuonna 2024 valmisteltiin ja osallistuttiin Lauri Korpisen kadun uusien toimitilojen suunnitteluun ja toteutukseen. Tavoitteena oli, että koko kaupunkiympäristön toimiala pääsee samoihin tiloihin. Muutto tapahtui joulukuun aikana.

Kiinteistöjen myyntitavoitteiden mukaisesti As Oy Sepänpuisto Kuninkaalassa myytiin VAV Yhtymä Oy:lle. Yksittäisiä rajoituksista vapautuneita osakehuoneistoja myytiin yhteensä 11 kpl. Niiden velaton kauppahinta oli noin 1,37 milj. euroa ja kauppahinta yhteensä noin 1,1 milj. euroa. Sipoon saaristossa Mölandetin kiinteistöistä myytiin 3 osaa ja yksi jäi vielä kaupungin omistukseen. Kiinteistöjen ja asuntojen myyntivoittoja toteutui yhteensä 0,5 milj. euroa ja myyntivoittotavoitetta laskettiin 5,5 milj. euroa.

Kaupungin tyhjen toimitilojen määrä kasvoi reippaasti ja vuoden lopussa tyhjiä toimitiloja oli noin 8 580 m². Käytettävissä olevat tyhjät tilat ovat pääsääntöisesti huonokuntoisia ja sijainniltaan huonosti saavutettavissa. Vuonna 2024 hankittiin kohteita kaupungille tulevan kiinteistökehityksen takia, esim. Hakopolku 2, jossa on noin 640 m² tyhjää toimitilaa. Hämeenkylässä Tuomelan koulussa on myös paljon tyhjää toimitilaa, noin 1 500 m². Vuokrausneuvottelut ovat käynnissä Vantaan musiikkiopiston kanssa sekä mahdollisen järjestötilan saamiseksi kohteeseen. Osa toimitiloista on tyhjiillään käynnissä olevan peruskorjauksen vuoksi ja osa on myynnissä olevia kohteita, esim. entisen Kuntopuiston päiväkodin tila, noin 640 m².

Vuonna 2024 keskityttiin erityisesti käytöstä poistettujen päiväkotien leikkipihojen purkamiseen, joissa on esiintynyt häiriökäyttäytymistä. Tämän lisäksi purettiin 7 eri kohdetta, yhteensä noin 2 482 brm².

Talousarvion toteutuminen

Kiinteistöt ja tilat palvelualueen nettoyksiköiden toimintatuottoja korotettiin yhteensä 2,3 milj. euroa ja toimintakuluja 9 milj. euroa. Ulkoisia vuokratuottoja korotettiin 4,2 milj. euroa ja sisäisiä vuokratuottoja 3,6 milj. euroa. Lisäksi kiinteistöjen ja asuntojen myyntivoittotavoitetta laskettiin 5,5 milj. euroa. Ulkoisia vuokratuloja korotettiin 7,6 milj. euroa VTK:n hinnankorotusten, ylläpitovuokran tasausmaksun sekä aiemmin budjetoimattomien vuokramuutosten takia. Toimintakuluja korotettiin lisäksi 1,4 milj. euroa lämmityskustannuksia varten. Talousarvioon kohdennettiin 5 000 euroa lisämäärärahaa vuoden 2024 palkankorotusvaikutuksia varten.

Kiinteistöt ja tilat nettoyksiköiden alkuperäisen talousarvion tuottotavoite ylittyi 0,8 milj. euroa, mutta yksiköt alittivat muutetun talousarvion tuottotavoitteen 1,5 milj. euroa. Yksikköjen toimintakulut ylittivät alkuperäisen toimintakulutavoitteen 7,1 milj. euroa, mutta ne alittivat muutetun talousarvion 1,9 milj. euroa. Suurimmat alitukset talousarvioon nähden olivat sisäisissä vuokratuotoissa ja -kuluissa sekä sähkön kustannuksissa. Kiinteistöt ja tilat nettoyksiköt ylittivät muutetun sitovan toimintakatetavoitteen melkein 0,5 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Toimitilamäärä (m ²)	812 304	825 884	818 605
Konserniyhtiöiltä vuokrattuja tiloja	139 790	136 254	137 829
Konsernin ulkopuolelta vuokratut tilat	71 791	81 243	81 123
Vuokrattavissa olevat tyhjät tilat (m ²)	5 909	7 754	8 581

Rahastot

Kiinteistörahasto

Vantaan kaupungin kiinteistörahastosta on ollut mahdollista hakea lainoja sääntöjen mukaisiin asunto- ja elinkeinopoliittisesti tarkoituksenmukaisiin hankkeisiin.

Käyttösuunnitelman mukaan uusia antolainoja arvioitiin myönnettävän 15 000 000 euroa.

Rahaston lainoja on voinut hakea ympäri vuoden. Vuoden aikana rahastosta on nostettu kaksi lainaa määrältään 2 010 000 euroa ja 1 999 500 euroa, jotka myönnettiin jo vuoden 2023 puolella. Vuonna 2024 rahastosta ei myönnetty uusia lainoja.

Vuoden aikana rahastosta on nostettu yksi avustus määrältään 53 255,00 euroa, joka myönnettiin vuoden 2023 puolella. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti vuonna 2024 ei enää myönnetty uusia avustuksia.

1.1.2024 alkaen rahaston nimi on Vantaan kaupungin kiinteistörahasto.

Rahaston pääoma 31.12.2024 oli 105 753 498,70 euroa.

Vahinkorahasto

Vahinko- ja vastuuriskit on rajattu vakuuttamalla. Vantaan kaupungin lakisääteiset tapaturmavakuutukset, omaisuus- ja keskeytysvakuutukset, toiminnan ja hallinnon vastuuvakuutukset, auto- ja liikennevakuutukset, tapaturmavakuutukset sekä matkavakuutukset ovat kilpailutettu viimeksi vuonna 2018. Niiltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät korvaa omaisuutta kohdanneita vahinkoja, ne katetaan rahoituksen tulosalueen hallinnoimasta vahinkorahastosta noudattaen vahinkorahaston sääntöä.

2.2.2 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2024

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys / alitus
Myyntitulot	29 387	562	29 949	36 019	-6 070
Maksutulot	45 634	-11 749	33 885	38 923	-5 038
Tuet ja avustukset	22 367	1 175	23 542	24 374	-833
Muut tulot	245 604	-13 144	232 460	238 614	-6 154
Tulot yhteensä	342 993	-23 156	319 837	337 931	-18 094
Henkilöstömenot	-424 453	-4 871	-429 324	-422 906	-6 418
Palvelujen ostot	-267 557	-23 545	-291 102	-283 595	-7 507
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-45 576	-1 520	-47 095	-44 310	-2 785
Avustukset	-53 667	-1 405	-55 072	-55 635	562
Muut menot	-241 155	-9 726	-250 881	-247 925	-2 956
Menot yhteensä	-1 032 407	-41 067	-1 073 474	-1 054 371	-19 103
Toimintakate	-689 415	-64 223	-753 637	-716 440	-37 197
Verotulot	612 000	0	612 000	585 163	26 837
Valtionosuudet	182 000	0	182 000	179 142	2 858
Korkotulot	16 600	0	16 600	18 795	-2 195
Muut rahoitustulot	13 151	0	13 151	15 533	-2 382
Korkomenot	-24 600	0	-24 600	-23 034	-1 566
Muut rahoitusmenot	-125	0	-125	-322	197
Rahoitustulot ja -menot	5 026	0	5 026	10 972	-5 946
Vuosikate	109 611	-64 223	45 389	58 837	-13 448
Poistot ja arvonalentumiset	-115 785	0	-115 785	-114 183	-1 602
Satunnaiset erät	0	0	0	-3 446	3 446
Tilikauden tulos	-6 174	-64 223	-70 397	-58 793	-11 604
Varausten ja rahastojen muutos	1 313	0	1 313	-2 461	3 773
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 861	-64 223	-69 084	-61 253	-7 831

Toimintatulot

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut toimintatuotot olivat 337,9 milj. euroa, joka on 5,1 milj. euroa vähemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 18,1 milj. euroa enemmän kuin muutetussa talousarviossa 2024. Toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion kaikissa tiliryhmissä. Myyntituotot ylittivät noin 6,1 milj. eurolla, maksutuotot noin 5,0 milj. eurolla, tuet ja avustukset noin 0,8 milj. eurolla sekä muut toimintatuotot noin 6,2 milj. eurolla muutettuun talousarvion nähden. Suurimmat ylitykset muodostuivat maankäyttö- ja kehittämiskorvauksista, maanmyyntivoitoista sekä valtion maksamista pakolaiskorvauksista. Toimintatuottoihin sisältyy talousarviossa 4,0 milj. euroa, muutetussa talousarviossa 3,0 milj. euroa ja toteumassa 2,1 milj. euroa ns. läpilaskutettavaa rakentamispalvelujen myyntiä Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY). Talousarviota muutettiin, koska vesihuoltoverkostoa rakennettiin ennakoitua vähemmän. Toimintatuottojen toteumaprosentti muutettuun talousarvioon nähden oli 105,7 prosenttia.

Toimintamenot

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut toimintakulut olivat 1 054,4 milj. euroa, joka on 22,0 milj. euroa alkuperäistä talousarviota enemmän ja 19,1 milj. euroa muutettua talousarviota vähemmän. Henkilöstökulut alittivat alkuperäisen talousarvion noin 1,5 milj. eurolla ja muutetun talousarvion noin 6,4 milj. eurolla. Alitus johtuu rekrytointien viiveistä. Toisaalta palveluiden ostoihin kirjautuva työvoiman vuokrauskulu ylitti alkuperäisen talousarvion noin 13,9 milj. eurolla ja toteutui lähes muutetun talousarvion mukaisena. Palvelujen ostot ylittivät alkuperäisen talousarvion 16,0 milj. eurolla ja alittivat muutetun talousarvion noin 7,5 milj. eurolla. Aineet, tavarat ja tarvikkeet alittivat muutetun talousarvion noin 2,8 milj. eurolla ja avustuskulut ylittivät sen noin 0,6 milj. eurolla. Muut toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 3,0 milj. eurolla. Toimintakulut sisältävät talousarviossa 4,0 milj. euroa, muutetussa talousarviossa 3,0 milj. ja toteumassa 2,1 milj. euroa HSY:lle myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia. Toimintakulujen toteumaprosentti muutettuun talousarvioon nähden oli 98,2 prosenttia.

Toimintakate

Tilinpäätöksessä 2024 kaupungin ja rahastojen yhteenlaskettu toimintakate on -716,4 milj. euroa, joka on 27,0 milj. euroa alkuperäistä talousarviota heikompi ja 37,2 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Kunnille ominainen negatiivinen toimintakate kasvoi edellisvuoteen nähden 42,4 milj. euroa eli 6,3 prosenttia. Toimintatuotot kasvoivat vuoteen 2023 verrattuna noin 4,4 milj. euroa, mutta toimintakulut kasvoivat huomattavasti enemmän, noin 46,8 milj. euroa. Kulujen kasvusta 25,1 milj. euroa oli ulkoisten ja sisäisten vuokrien kasvua.

Verotulot ja valtionosuudet

Kaupunki sai verotuloja yhteensä 585,2 milj. euroa vuonna 2024. Verotulot laskivat edellisvuoteen nähden 53,5 milj. euroa eli 8,4 prosenttia. Verotuloihin ei tehty vuoden aikana talousarviomuutoksia. Kunnallisverot alittivat talousarvion 8,2 milj. eurolla, yhteisöverot 11,2 milj. eurolla ja kiinteistöverot 7,4 milj. eurolla. Verotulojen huomattava lasku vuoteen 2023 verrattuna johtuu osittain hyvinvointialueuudistuksesta ja uudistuksen aiheuttamista kunnallisveron ja yhteisöveron leikkauksista. Vuodelle 2023 kohdistui noin 59 milj. euron edestä uudistuksen aiheuttamia kertaluontoisia verotuloja ns. verohäntiä, joka tarkoittaa sitä, että kunnallisveroista osa tilitettiin kunnille vielä vanhojen kunnallisveroprosenttien mukaisina ja yhteisöveroja vanhoilla jako-osuuksilla. Jos verohännät eliminoidaan vuodelta 2023, niin vuoden 2024 verotulot nousivat vain noin 5,5 milj. euroa. Kokonaisuudessaan verotulot alittivat talousarvion noin 26,8 milj. eurolla. Verotulojen talousarvion toteumaprosentiksi muodostui 95,6 prosenttia. Vuoden 2024 verotuloista 398,8 milj. euroa tuli kunnallisverosta, 74,8 milj. euroa yhteisöverosta ja 111,2 milj. euroa kiinteistöverosta.

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia vuonna 2024 yhteensä 179,1 milj. euroa, joka on 0,3 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Talousarvion 2024 valtionosuusarvio alittui 2,9 milj. eurolla talousarvioon nähden. Valtionosuuksiin ei tehty talousarviomuutoksia vuoden 2024 aikana. Valtionosuuksien toteumaprosentti oli 98,4.

Rahoitustulot ja -menot

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut rahoitustuotot ja -kulut olivat 11,0 milj. euroa, toteuma ylitti talousarvion 5,9 milj. eurolla. Talousarvion ja toteuman välinen ero johtuu korkotuottojen, muiden rahoitustuottojen sekä korkokulujen talousarviota paremmasta tuloksesta. Korkotuotot ylittivät talousarvion 2,2 milj. eurolla ja muut rahoitustuotot 2,4 milj. eurolla. Koko kaupungin korkokulut toteutuivat 23,0 milj. euron tasolla ja ne alittivat talousarvion 1,6 milj. eurolla.

Vuosikate

Vuosikate saadaan lisäämällä toimintakatteeseen verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut. Kaupungin ja rahastojen vuosikate tilinpäätöksessä 2024 oli 58,8 milj. euroa, joka on 50,8 milj. euroa heikempi kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 13,4 milj. euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa. Vuosikate heikkeni 63,7 prosenttia vuoden 2023 vuosikatteeseen nähden.

Poistot ja arvonalentumiset

Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2024 yhteensä 114,2 milj. euroa, joka oli 1,6 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa, eli toteuma oli 98,6 prosenttia.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulokseksi vuonna 2024 kaupunki ja rahastot yhdistäen muodostui -58,8 milj. euroa ja tilikauden alijäämäksi -61,3 milj. euroa. Tilikauden alijäämä oli 108,9 milj. euroa vuoden 2023 ylijäämää huonompi. Talousarviossa 2024 tilikauden alijäämä oli 4,9 milj. euroa, joten toteuma oli 56,4 milj. euroa alkuperäistä talousarviota huonompi ja 7,8 milj. euroa muutettua talousarviota 2024 parempi.

2.2.3 Investointien toteutuminen

91

Rakentaminen

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	785	-785
Menot	-103 000	0	-103 000	-71 280	-31 720
Netto	-103 000	0	-103 000	-70 495	-32 505

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.11.2023 vuoden 2024 toimitilainvestointeihin 103,0 milj. euron määrärahan. Toimitilainvestointeihin käytettiin määrärahoja yhteensä noin 71,3 milj. euroa, mikä alittaa talousarvion 31,7 milj. euroa (n. 31 %). Tuloja toteutui mm. valtion avustuksina ja muina tukina yhteensä lähes 0,8 milj. euroa.

91 1**Uudisrakentaminen**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	314	-314
Menot	-53 110	0	-53 110	-29 380	-23 730
Netto	-53 110	0	-53 110	-29 066	-24 044

Uudisrakentamiseen käytettiin 29,4 milj. euroa, jolloin investointikustannukset alittivat määrärahat noin 23,7 milj. euroa (n. 45 %). Alitus selittyy pääosin usean hankealoituksen siirtymisestä myöhempään ja osin myös edullisista urakkahinnoista. Suurimmat poikkeamat talousarvioon nähden muodostuivat Elmon uimahallin, Karhunkierroksen päiväkodin, Mårtensdals kampuksen ja Lentolan päiväkodin sekä Kuusijärven rakennusten aikatauluviiveistä. Lisäksi määrärahoja säästyi tavoitehintaa edullisemman toteutuksen ansiosta mm. Kanniston koulun laajennuksesta, Mårtensdals kampuksesta sekä Latupuiston päiväkodista.

Hankkeiden aikataulupoikkeamat syntyvät hankevalmistelu- ja suunnitteluvaiheen sekä urakkakilpailutusten pitkittyessä johtuen mm. asemakaavoituksen etenemisestä viiveellä sekä suunnitteluratkaisujen sovittamisesta tavoitehintoihin ja taloussuunnitelman määrärahavarausien.

Uudisrakentamisen määrärahoilla valmistuivat Pesäpuun päiväkoti, Latupuiston päiväkoti ja Vaskivuoren lukion laajennus.

Vuoden lopulla määrärahalla toteutettavista hankkeista rakennusvaiheessa olivat Elmon uimahalli, Kanniston koulun II-vaihe, Kuusijärven rakennuksia, Kytöpuiston koulun laajennus, Lentolan päiväkoti sekä Mårtensdals bildningsrum -päiväkoti. Urakkakilpailutusvaiheessa olivat Matarin ja Leppäkorven päiväkodit.

Suunnitteluvaiheessa olivat Asukastupa Leinelä, Karhunkierroksen päiväkoti, Nikinmäen koulupaviljonki, Puutarhatien päiväkoti, Suitsikujan korvaava päiväkoti ja Tikkurilan alueen koulun laajennus (Viertolan koulu).

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa olivat Aviapoliksen yhtenäiskoulu ja liikuntahalli sekä päiväkoti (Muuran hanke), Metsolanmäen päiväkodin laajennus, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo, Myyrmäen uimahallin laajennus, Ojahaan yhtenäiskoulu ja liikuntahalli, Päiväkoti Silva, Tikkurilan toimitilahanke, Vaaralan lampien rakennukset -hanke sekä Vaaralan Talkootien päiväkoti.

Päiväkoti Aalto -hanke korvaa Viherpuiston päiväkoti -hankkeen. Kivenkolon ja Ruutulipun päiväkotien hankkeet on keskeytetty.

Tulevien vuosien investointiesitysten tarkistamiseksi Aviapoliksen ja Myyrmäen alueiden päiväkotiverkkoselvityksiä päivitettiin.

VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeista rakennusvaiheessa oli Vehkalan ammatillinen oppilaitos. Suunnitteluvaiheessa olivat Aviapoliksen uusi lukio, Koillis-Vantaan liikuntahalli ja Tikkurilan osaamiskampuksen kortteli 62001. Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa oli Myyrmäen opistotalo.

Kaupunkikonsernin ulkopuolisista vuokrahankkeista valmistui Sotungin lukiopaviljonki. Suitsikujan korvaava päiväkoti oli toteutusvaiheessa. Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa olivat Aviapoliksen asukastilat ja uusi nuorisotila, Paviljonki Kielo, Satulakujan päiväkotipaviljonki sekä Tikkurilan kirjaston väistötiloja.

Palveluverkkojen kehittämisen osalta Aviapoliksen ja Myyrmäen alueiden päiväkotiverkkoselvityksiä päivitettiin.

91 2

Korjausrakentaminen

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	266	-266
Menot	-48 570	0	-48 570	-41 508	-7 062
Netto	-48 570	0	-48 570	-41 242	-7 328

Korjausrakentamiseen käytettiin 41,5 milj. euroa, jolloin investointikustannukset alittivat määrärahat noin 7,1 milj. euroa (n. 14,5 %). Suurimmat poikkeamat talousarvioon verrattuna syntyivät Kytöpuiston koulun ja Kulomäen koulun peruskorjauksista sekä Vaskivuoren lukion muutos- ja korjaustoista. Yleisesti ottaen poikkeamat selittyivät joko hankealoituksen siirtymisestä myöhempään tai saatujen tarjousten odotuksia poikkeavasta hintatasosta. Lisäksi osaa hankkeita ovat viivästyttäneet ennakoitua suuremmat korjaustarpeet. Päiväkotihankkeiden ajoitusta on pyritty aikatauluttamaan olemassa olevien väistötilojen ajallisen käytettävyyden mukaan.

Merkittävimpiä vuoden aikana valmistuneita/tehtyjä korjaushankkeita olivat Jokiniemen koulun (entinen lukio) vaihe 2, Kanniston koulun laajennuksen yhteydessä tehtävien muutostöiden ensimmäinen osa, Kulttuurikeskus Vernissa palokalustovarastointeen, Leppäkorven puukoulun peruskorjaus sekä osittaiset peruskorjaukset Ankkalammen, Jönsaksen, Nissaksen, Piilipuun ja Seutulan päiväkodeissa. Myös kaupungintalon varavoimahanke valmistui vuoden lopulla.

Laajimmat pihakorjaushankkeet tehtiin Koivukylän, Kilterin ja Lehtikuusen kouluilla sekä Mistelin ja Vallinojan päiväkodeissa.

Merkittävimmät rakennusvaiheessa olevat hankkeet olivat Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus, Hakunilan lisäoppimistilat, Kivistön päiväkodin osittainen peruskorjaus, Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustyöt, Mårtensdals skolan peruskorjaus, Kytöpuiston koulun peruskorjaus, Simonkallion koulun korjaus- ja muutostyöt, Vaskivuoren lukion muutos- ja korjaustyöt laajennuksen yhteydessä sekä osittaiset peruskorjaukset Maauuninpolun ja Kivistön päiväkodeissa. Peltovuoren päiväkodin osittainen perusparannus aloitetaan vuonna 2025.

Suunnitteluvaiheessa olivat Hakunilan urheilupuiston alueellinen energiaratkaisu, Kivimäen koulun peruskorjauksen vaihe 2 sekä Viertolan koulun peruskorjaus.

Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa olivat Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus, Kaivokselan koulun muutos- ja korjaushanke, Lehtikuusen koulun Havu rakennus, Myyrmäen urheilutalon uimahallin peruskorjaus, Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalon muutokset ja perusparannus sekä Hepopuiston, Hämeenkyllän ja Näätäpuiston päiväkotien osakorjaukset.

Sisäilmaongelmien korjaustyöt jatkuivat monessa toimitilassa niihin suunniteltujen korjaustarpeiden mukaisesti ja resurssien sallimalla tavalla. Sisäilmakorjauksia tehtiin mm. Koivukylän koulussa, Kuusikon koulussa, Länsimäen koulussa, Päiväkummun koulussa, Sotungin koulussa ja Varia Hiekkaharjussa sekä Maarukan päiväkodissa. Sisäilmakorjaukset toteutuivat budjetin 3,5 milj. euroa mukaisesti.

91 3**Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	204	-204
Menot	-1 320	0	-1 320	-392	-928
Netto	-1 320	0	-1 320	-188	-1 132

Vuokra- ja osaketilojen muutos- ja korjaustöihin käytettiin noin 0,4 milj. euroa, jolloin investointikustannukset alittivat määrärahat noin 0,9 milj. euroa (n. 70 %). Budjetti oli koottu pääosin varauksista pikaisia muutos- ja korjaustarpeita varten perustuen aikaisempien vuosien toteumiin. Muutos- ja korjaustöiden tarve osoittautui arvioitua pienemmäksi. Suurimmat korjaus- ja muutostyöt olivat Koivukylän liikekeskuksen hissi, Lastenkeskus Toteemin korjaukset ja Myymäkitalon korjaukset.

92**Aineeton omaisuus**

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	306	-306
Menot	-7 000	0	-7 000	-5 303	-1 697
Netto	-7 000	0	-7 000	-4 997	-2 003

Aineettoman omaisuuden investointien toteuma oli noin 5,3 milj. euroa. Talousarvioon nähden tulos alittui noin 1,7 milj. euroa. Keskeisimmät syyt alitukselle ovat useamman eri projektin sisällön tai aikataulun muutokset.

Investointiohjelman rahoituksella on edistetty useita projekteja, jotka kehittävät kaupungin palveluita ja IT järjestelmiä. Näistä taloudellisesti merkittävimpiä olivat DigiOne, TE-uudistus, Matti-järjestelmän jatkokehitys, palveluhallintajärjestelmän jatkokehitys, perustietotekniikkapalveluiden kilpailutus, varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän käyttöönotto, kaupungintalon kokousjärjestelmän uudistaminen, Windows-työasemien uudistus ja CRM järjestelmän suunnittelu.

93

Julkinen käyttöomaisuus

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 500	0	2 500	968	1 532
Menot	-54 000	0	-54 000	-45 878	-8 122
Kunnallistekniset työt	-45 000	0	-45 000	-38 453	-6 548
Liikennealueet	-32 430	0	-32 430	-29 329	-3 101
Urheilualueet	-1 250	0	-1 250	-1 489	239
Virkistysalueet	-640	0	-640	-313	-327
Ympäristörakentami- nen	-9 080	0	-9 080	-5 787	-3 293
Yhteishankkeet	-1 600	0	-1 600	-1 535	-65
Vantaan ratikka	-9 000	0	-9 000	-7 426	-1 574
Netto	-51 500	0	-51 500	-44 911	-6 590

Erilaisia valtionavustuksia julkisen käyttöomaisuuden hankkeisiin saatiin yhteensä lähes 1,0 milj. euroa, josta noin 0,15 milj. euroa kohdistui Vantaan ratikkaan.

Liikennealueisiin (hankeryhmät 931 ja 935) oli budjetissa varattu yhteensä 34,0 milj. euroa, ja toteutuksiin käytettiin yhteensä 30,9 milj. euroa. Alitus selittyy pääosin usean ison infrarakennusurakan aloituksen siirtymisestä loppuvuoteen sekä niiden hitaasta käynnistymisestä. Vuoden aikana merkittäviä käynnistyneitä hankkeita olivat Laurintie, Vihertie ja Tikkurilan osaamiskampuksen kunnallistekniikka.

Valmistuneita kohteita olivat mm. Caravellentien kiertoliittymän parantaminen ja Carl Edelfeldinaukion ensimmäinen vaihe sekä Uudenmaan Ely:n kanssa yhteishankkeena toteutettu Lahdentien kevyen liikenteen väylän parantaminen Kyytitieltä maantielle 152. Avustuksia liikennealueisiin saatiin yhteensä 0,5 milj. euroa. Lisäksi liikennealueisiin kohdistettiin 356 euron määrärahasiirto kattamaan myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman menot.

Urheilualueisiin (932) oli budjetissa varattu 1,3 milj. euroa ja toteutuksiin kului 1,5 milj. euroa. Merkittäviä hankkeita olivat Hakunilan urheilupuiston lumetuskontti sekä Kenraalinpuiston kenttä. Avustuksia urheilualueisiin saatiin yhteensä 0,2 milj. euroa.

Virkistysalueisiin (933) oli varattu 0,6 milj. euroa ja toteutuksiin kului 0,3 milj. euroa. Suurimpia valmistuneita hankkeita olivat Tammistonmäen rengasreitti ja Hakunilan urheilupuiston frisbeegolfrata.

Ympäristörakentamisen (934) hankkeisiin oli varattu noin 9,1 milj. euroa ja toteutuksiin kului 5,8 milj. euroa. Merkittävimmät hankkeet olivat Metsopuisto ja –puistikko sekä Annefredin- ja Rälssipuistot.

Julkisen käyttöomaisuuden investointituotot alittivat talousarvion 1,5 milj. euroa. Sitovuustason alituksesta esitettiin talousarviopoikkeamaesitys kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle.

Vantaan ratikka

Kaupunginvaltuusto päätti toukokuussa 2023, että Vantaan ratikka rakennetaan. Päätos on ehdollinen ja vaatii valtion osallistumista rakentamiskustannuksiin. Uudessa MAL-sopimuksessa valtio osallistuu ratikan rakentamiskustannuksiin 30 prosentin osuudella ja enintään noin 144 milj. eurolla. Tämän lisäksi tehdään maanvaihtoja Santarata-huoltoradan varrella.

MAL-sopimus allekirjoitettiin joulukuussa 2024. Tukea rakentamiseen saadaan vuoden 2025 alusta syntyviin rakentamiskustannuksiin. MAL-sopimuksen myöhäisen ratkeamisen vuoksi Vantaan ratikalle ei makseta tuottoja vuoden 2024 kustannuksista. Vuoden 2024 tuotot johtuvat varovaisuuden periaatteen mukaan tehtyjen vuoden 2023 puretun valtiontukivarausten ja maksetun valtiontuen erotuksesta.

Valtio on maksanut 5,95 milj. euroa MAL-avustusta vuosien 2020–2023 suunnittelukustannuksiin. Helsingin osuus suunnitteluavustuksesta on noin 0,15 milj. euroa.

Ratikan katusuunnitelmat ovat pääosin valmistuneet, mutta muutama katusuunnitelma on vielä hyväksymättä. Syitä viivästymisille ovat mm. tarkentuneet lähtötiedot sekä katusuunnitelmaratkaisujen tarkentaminen yhteistyössä asemakaavoittajien, maanomistajien ja ratikan reitin varrella toimivien yritysten kanssa. Osa suunnittelutoimeksiannoista laskutetaan loppuun katusuunnitelmien valmistuttua. Katusuunnitelmat valmistuivat syyskaudella 2024.

Vantaan ratikka toteutetaan allianssimallilla. Hanke on jaettu maantieteellisesti länsi- ja itäosaan. Allianssikumppanit kilpailutettiin kevätkaudella 2024, hankintapäätös kumppaneista tehtiin syyskuussa ja sopimukset allekirjoitettiin lokakuussa. Rakentaminen on määrä aloittaa kesäkaudella 2025.

Ratikan toteutuneet investointimenot 7,4 milj. euroa alittivat talousarvion noin 1,6 milj. euroa.

94

Irtain omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-7 070	-950	-8 020	-7 017	-1 003
Kaupunkistrategia ja johto	-50	0	-50	-26	-24
Kasvatus ja oppiminen	-3 000	0	-3 000	-2 582	-418
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	-1 970	0	-1 970	-1 460	-510
Kaupunkiympäristö	-2 050	-950	-3 000	-2 949	-51
Netto	-7 070	-950	-8 020	-7 017	-1 003

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan irtaimen omaisuuden investointeihin oli talousarviossa varattu 0,05 milj. euroa. Irtaimen investointeja toteutui noin 0,03 milj. euroa, noin 51 prosenttia arviosta. Investoinnit liittyvät Vernissakatu 1 tilojen kalustamiseen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2024 määräraha irtaimistohankintoihin oli 3 milj. euroa. Määrärahaa käytettiin 2,6 milj. euroa. Talousarvion alitus johtui viivästyneistä rakennushankkeista, joiden osalta kalustaminen siirtyy vuodelle 2025.

Perusopetuksen suurimpina kohteina kalustettiin Jokiniemen ja Leppäkorven koulut. Irtaimistoa hankittiin myös peruskorjauskohteisiin, tilamuutoksiin sekä vammaisopetuksen tiloihin.

Varhaiskasvatuksessa kalustettiin useita päiväkoteja mm.: Ruusupuu, Riihipelto, Latupuisto ja Pesäpuu.

Lisäksi irtaimen omaisuuden määrärahalla hankittiin AV-tekniikkaa ja kalustoa lukioden ja Varian käyttöön.

Irtaimen omaisuuden talousarvio alittui 0,4 milj. euroa.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan irtaimen oli varattu määrärahaa 1 970 000 euroa. Irtaimen hankintojen toteuma oli 1 460 000 euroa. Irtaimen suunnitelmaan sisältyi 650 000 euroa Kulttuuritehdas Vernissan hankintoja, joista 440 000 euroa siirtyi vuodelle 2025 hankintojen viivästymisen vuoksi.

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimen omaisuuden investointimenoja korotettiin 0,95 milj. euroa. Toimittajien toimitusvaikeuksien vuoksi osa vuodelle 2023 budjetoiduista koneista (taajamatraktori ja kairakone) toimitettiin vasta vuonna 2024. Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan uuden toimitilan kalustamista varten saatiin määrärahaa.

Toimialan irtaimen omaisuuden määrärahat toteutuivat muutetun talousarvion, 3 milj. euroa, mukaisesti. Vuoden 2024 aikana hankittiin työkone- ja kuljetuskalustoa mm. kunnossapidon, liikuntapalveluiden, kirjaston ja Vantaan Ammattiopiston Varian käyttöön korvaamaan elinkaaren lopussa olevaa kalustoa. Uudella kairakoneella korvattiin vanhentunutta ja käytöstä poistunutta kalustoa. Konehankinta vastaa nykyisiä tutkimusstandardeja, kuten siipikairausta ja puristin-heijarikairausta. Kaupunkiympäristön uuden toimitilan työpisteiden ja yhteisten tilojen kalustamisen uushankintaan käytettiin 0,4 milj. euroa. Kalustamisessa käytettiin mahdollisimman paljon jo olemassa olevia kalusteita ja laitteita.

95

Kiinteä omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	3 500	-3 000	500	547	-47
Menot	-24 000	0	-24 000	-17 873	-6 127
Kiinteän omaisuuden osto	-21 000	0	-21 000	-14 695	-6 305
Maa-alueiden kunnostus	-3 000	0	-3 000	-3 178	178
Myytävän ja vuokr. tonttimaan kunnostus	-2 600	0	-2 600	-2 773	173
Kaupungin pysyvään om. jäävien maa-alueiden kunnostus	-400	0	-400	-405	5
Netto	-20 500	-3 000	-23 500	-17 326	-6 174

Kiinteän omaisuuden investointimenot yhteensä alittivat talousarvion noin 6,1 milj. euroa. Kiinteää omaisuutta hankittiin noin 14,7 milj. eurolla vapaaehtoisin kaupoin, etuosto-oikeutta käyttämällä, sopimuskorvauksina ja lunastuksella yhteensä noin 78 ha. Maanhankinnoista noin 39 ha edisti luonnon monimuotoisuuden tukemista. Ratikan maanhankinta edistyi suunnitellusti ja jatkuu seuraavina vuosina aktiivisesti.

Esirakentamisen ja pilaantuneen maan kunnostamisen kustannukset jakautuivat tonttimaan esirakentamisurakoihin sekä maan puhdistus- ja kunnostuskohteille. Määrärahoja käytettiin yhteensä noin 3,2 milj. euroa. Määrärahat ylittyivät 0,2 milj. euroa.

Kiinteän omaisuuden tulot toteutuivat muutetun talousarvion mukaisesti. Tulotavoite budjetoidaan maakauppojen myyntien yhteydessä kirjattaville hankintahinnoille. Kiinteän omaisuuden investointien tuloja laskettiin 3 milj. euroa samalla, kun maanmyyntivoittojen talousarviota laskettiin asuntorakentamisen heikentyneen kysynnän vuoksi.

97

Osakkeet ja osuudet

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	2 090	-2 090
Menot	-3 300	0	-3 300	-2 199	-1 101
Osakkeet	-3 300	0	-3 300	-2 199	-1 101
Kaupunginhallitus / osakkeiden hankinta	-3 300	0	-3 300	-2 199	-1 101
Netto	-3 300	0	-3 300	-109	-3 191

Kaupungin tytäryhtiö VAV:lle myytiin yksittäisiä asunto-osakkeita yhteensä 1,3 milj. eurolla. Muita asunto-osakkeita myytiin noin 0,6 milj. eurolla.

Kaupunginvaltuusto päätti 9.10.2023 (§ 9) hyväksyä Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymän purkamisesta. Vantaan osuus peruspääomasta oli 0,2 milj. euroa, jonka tuloutus toteutui loppuselvityksen mukaisesti vuonna 2024.

2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	Talousarvio 2024	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys / alitus
Toiminnan rahavirta	78 898	-41 623	37 276	45 699	-8 424
Vuosikate	109 611	-64 223	45 389	58 837	-13 448
Satunnaiset erät	0	0	0	-3 446	3 446
Tulorahoituksen korjauserät	-30 713	22 600	-8 113	-9 691	1 578
Investointien rahavirta	-161 657	-26 550	-188 207	-131 767	-56 440
Investointimenot	-198 370	-950	-199 320	-149 549	-49 771
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 500	0	2 500	2 045	455
Käyttöomaisuuden myyntitulot	34 213	-25 600	8 613	15 737	-7 124
Toiminnan ja investointien rahavirta	-82 759	-68 173	-150 932	-86 068	-64 864
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-12 500	0	-12 500	6 172	-18 672
Antolainasaamisten lisäykset	-15 000	0	-15 000	-4 059	-10 941
Antolainasaamisten vähennykset	2 500	0	2 500	10 232	-7 732
Lainakannan muutokset	89 700	0	89 700	69 651	20 049
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	195 000	0	195 000	194 900	100
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-105 300	0	-105 300	-105 249	-51
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-20 000	20 000
Oman pääoman muutokset	0	0	0	997	-997
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	-3 822	3 822
Rahoituksen rahavirta	77 200	0	77 200	72 998	4 202
Rahavarojen muutos	-5 559	-68 173	-73 732	-13 070	-60 662
Nettolainanotto	89 700	0	89 700	89 651	49

2.2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

milj. euroa	Määräraha						Tuloarvio					
	Sitovuus	Talousarvio	Toteutuma	Ylitys/Alitus (ylitys on - merkinen)	Talousarvio muutokset lisäys + vähennys -	Ylitys/Alitus muutosten jälkeen	Talousarvio	Toteutuma	Ylitys/Alitus (ylitys on - merkinen)	Talousarvio muutokset lisäys + vähennys -	Ylitys/Alitus muutosten jälkeen	
KÄYTTÖTALOUSOSA												
10 Yleishallinto	B	21,2	16,2	5,0	-2,8	2,2	1,1	1,9	-0,9	0,0	-0,9	
11 Kaupunkistrategia ja johto	B	115,0	109,4	5,6	1,3	6,9	7,5	8,9	-1,4	0,0	-1,4	
13 Kasvatus ja oppiminen	B	484,5	500,0	-15,5	19,7	4,2	32,1	34,9	-2,8	1,0	-1,8	
137 Toisen asteen koulutus	N	76,2	78,0	-1,8	1,8	0,0	1,2	3,0	-1,9	0,0	-1,9	
16 Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	B	79,3	82,4	-3,1	4,3	1,2	9,8	11,0	-1,2	0,0	-1,2	
16332 Musiikkiopisto	N	4,7	4,6	0,1	0,0	0,1	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	
16333 Kuvataidekoulu	N	1,2	1,2	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	
14 0 Kaupunkiympäristölautakunta	B	16,4	16,3	0,1	0,5	0,5	6,0	4,0	2,0	-2,3	-0,3	
14 5 Kaupunkitalalautakunta *	B	133,5	138,8	-5,3	7,4	2,1	72,0	58,3	13,7	-24,2	-10,5	
14 51 Joukkoliikenne	B	62,5	58,6	3,9	0,0	3,9	12,0	12,3	-0,3	0,0	-0,3	
14 32 Kiinteistöt ja tilat netto	N	93,3	100,4	-7,1	9,0	1,9	206,1	206,9	-0,8	2,3	1,5	
14 52 Varikko	N	5,1	6,3	-1,2	0,0	-1,2	5,5	7,1	-1,5	0,0	-1,5	
TULOSLASKELMAOSA												
Verotulot	B						612,0	585,2	26,8	0,0	26,8	
Valtionosuudet	B						182,0	179,1	2,9	0,0	2,9	
Korkotulot	B						16,6	18,8	-2,2	0,0	-2,2	
Muut rahoitustulot	B						13,2	15,5	-2,3	0,0	-2,3	
Korkomenot	B	24,6	23,0	1,6	0,0	1,6						
Muut rahoitusmenot	B	0,1	0,3	-0,2	0,0	-0,2						
INVESTOINTIOSA												
91 1 Uudisrakentaminen	B	53,1	29,4	23,7	0,0	23,7	0,0	0,3	-0,3	0,0	-0,3	
91 2 Korjausrakentaminen	B	48,6	41,5	7,1	0,0	7,1	0,0	0,3	-0,3	0,0	-0,3	
91 3 Vuokra- ja os.tilojen muutostyöt	B	1,3	0,4	0,9	0,0	0,9	0,0	0,2	-0,2	0,0	-0,2	
92 Aineeton omaisuus	B	7,0	5,3	1,7	0,0	1,7	0,0	0,3	-0,3	0,0	-0,3	
93 Julkinen käyttöomaisuus	B	45,0	38,5	6,5	0,0	6,5	0,0	0,8	-0,8	0,0	-0,8	
93 8 Vantaan ratikka	B	9,0	7,4	1,6	0,0	1,6	2,5	0,1	2,4	0,0	2,4	
94 Irtain omaisuus	B	7,1	7,0	0,1	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
95 Kiinteä omaisuus	B	24,0	17,9	6,1	0,0	6,1	3,5	0,5	3,0	-3,0	0,0	
97 Osakkeet ja osuudet	B	3,3	2,2	1,1	0,0	1,1	0,0	2,1	-2,1	0,0	-2,1	
RAHOITUSOSA												
Antolainauksen muutokset												
Antolainasaamisten lisäys	B	15,0	4,1	10,9	0,0	10,9						
Antolainasaamisten vähennys	B						2,5	10,2	-7,7	0,0	-7,7	
Nettolainanotto	N	89,7	89,7	0,0	0,0	0,0						

* Sisältää joukkoliikenteen

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Vantaan kaupungin tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Toimintatuotot		
Myyntituotot	34 563 829,02	38 857 779,03
Maksutuotot	38 629 329,30	43 004 940,62
Tuet ja avustukset	24 374 092,84	31 231 385,12
Muut toimintatuotot	48 670 947,51	45 548 824,54
	146 238 198,67	158 642 929,31
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 344 228 088,88	- 316 781 630,07
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 69 765 416,17	- 64 616 872,43
Muut henkilösivukulut	- 8 912 186,29	- 12 636 989,30
	- 422 905 691,34	- 394 035 491,80
Palvelujen ostot	- 281 276 184,32	- 286 538 703,24
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 44 297 650,03	- 44 316 523,29
Avustukset	- 55 634 584,02	- 56 456 414,21
Muut toimintakulut	- 58 564 036,95	- 51 346 164,47
	- 862 678 146,66	- 832 693 297,01
Toimintakate	- 716 439 947,99	- 674 050 367,70
Verot ja valtionosuudet		
Verotulot	585 163 033,60	638 678 671,18
Valtionosuudet	179 141 917,00	179 656 468,00
	764 304 950,60	818 335 139,18
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	18 794 644,05	17 944 172,36
Muut rahoitustuotot	15 532 944,78	13 828 590,00
Korkokulut	- 23 033 526,96	- 13 989 618,10
Muut rahoituskulut	- 322 255,24	- 80 190,76
	10 971 806,63	17 702 953,50
Vuosikate	58 836 809,24	161 987 724,98
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 113 725 212,86	- 110 256 875,01
Arvonalentumiset	- 458 064,13	- 1 587 503,09
	- 114 183 276,99	- 111 844 378,10
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	463 619,18	0,00
Satunnaiset kulut	- 3 909 791,82	0,00
	- 3 446 172,64	0,00
Tilikauden tulos	- 58 792 640,39	50 143 346,88
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	- 2 460 748,81	- 2 465 171,44
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 61 253 389,20	47 678 175,44

3.2 Vantaan kaupungin rahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	58 836 809,24	161 987 724,98
Satunnaiset erät	- 3 446 172,64	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	- 9 691 208,95	- 10 571 095,87
	45 699 427,65	151 416 629,11
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 149 549 075,38	- 166 819 233,54
Rahoitusosuudet investointeihin	2 044 878,45	4 379 021,23
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15 737 679,93	13 052 397,65
	- 131 766 517,00	- 149 387 814,66
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 86 067 089,35	2 028 814,45
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	- 4 059 382,09	- 79 209,00
Antolainasaamisten vähennys	10 231 713,17	11 985 512,52
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	194 900 000,02	150 000 000,02
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 105 248 994,37	- 155 523 384,60
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 20 000 000,00	- 10 085 853,62
Oman pääoman muutokset	996 989,89	30 179,05
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	249 281,00	- 963 482,20
Vaihto-omaisuuden muutos	- 507 796,76	55 302,32
Saamisten muutos	9 222 089,32	21 291 158,37
Korottomien velkojen muutos	- 12 785 725,99	- 78 499 668,91
Rahoituksen rahavirta	72 998 174,19	- 61 789 446,05
Rahavarojen muutos	- 13 068 915,16	- 59 760 631,60
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	60 263 693,33	73 332 608,49
Rahavarat 1.1.	73 332 608,49	133 093 240,09
	- 13 068 915,16	- 59 760 631,60

3.3 Vantaan kaupungin tase

VASTAAVAA	31.12.2024	31.12.2023
Pysyvät vastaavat	1 892 250 609,57	1 867 753 391,69
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	13 868 493,15	19 839 725,52
	13 868 493,15	19 839 725,52
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	358 758 751,75	341 432 746,06
Rakennukset	607 216 600,58	620 128 252,24
Kiinteät rakenteet ja laitteet	317 137 213,41	317 548 100,34
Koneet ja kalusto	15 280 500,40	14 621 286,73
Muut aineelliset hyödykkeet	316 783,31	316 783,31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	75 519 265,63	43 647 774,29
	1 374 229 115,08	1 337 694 942,97
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	228 343 155,57	228 236 546,35
Muut lainasaamiset	274 563 698,44	280 785 911,61
Muut saamiset	1 246 147,33	1 196 265,24
	504 153 001,34	510 218 723,20
Toimeksiantojen varat	567 083,93	694 005,07
Valtion toimeksiannot	567 083,93	694 005,07
Vaihtuvat vastaavat	92 997 003,98	114 780 211,70
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	204 098,31	200 696,68
Muu vaihto-omaisuus	504 395,13	0,00
	708 493,44	200 696,68
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	10 370 672,44	13 691 566,61
Muut saamiset	15 741 583,86	15 969 211,40
Siirtosaamiset	5 912 560,91	11 586 128,52
	32 024 817,21	41 246 906,53
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	122 414,99	120 298,59
Rahat ja pankkisaamiset	60 141 278,34	73 212 309,90
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 985 814 697,48	1 983 227 608,46

VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023
Oma pääoma	974 001 316,88	1 031 796 967,38
Peruspääoma	318 017 425,96	318 017 425,96
Muut omat rahastot	113 078 967,29	110 618 218,48
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	604 158 312,83	555 483 147,50
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 61 253 389,20	47 678 175,44
Pakolliset varaukset	13 111 309,13	9 716 209,13
Eläkevaraukset	72 600,00	77 500,00
Muut pakolliset varaukset	13 038 709,13	9 638 709,13
Toimeksiantojen pääomat	1 218 710,94	1 096 351,08
Valtion toimeksiannot	567 083,93	694 005,07
Lahjoitusrahastojen pääomat	651 627,01	402 346,01
Vieras pääoma	997 483 360,53	940 618 080,87
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	49 966 666,72	55 700 000,04
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	774 700 883,87	610 644 458,18
	824 667 550,59	666 344 458,22
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	5 733 333,32	95 733 333,32
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	30 843 574,33	29 515 661,05
Saadut ennakot	13 301 774,77	20 691 551,44
Ostovelat	54 230 100,90	60 155 715,02
Muut velat	21 489 908,93	23 705 420,23
Siirtovelat	47 217 117,69	44 471 941,59
	172 815 809,94	274 273 622,65
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 985 814 697,48	1 983 227 608,46

3.4 Vantaan kaupungin konsernituloslaskelma

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Toimintatuotot	767 918 680,30	780 571 047,64
Toimintakulut	- 1 291 260 820,11	- 1 254 909 111,58
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	7 576 538,70	8 410 693,15
Toimintakate	- 515 765 601,12	- 465 927 370,79
Verot ja valtionosuudet		
Verotulot	578 580 479,22	634 263 156,05
Valtionosuudet	187 710 815,00	187 537 987,00
	766 291 294,22	821 801 143,05
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	21 770 566,43	16 352 703,61
Muut rahoitustuotot	3 780 165,66	5 694 704,41
Korkokulut	- 61 028 705,66	- 46 387 423,25
Muut rahoituskulut	3 966 484,11	- 1 084 214,66
	- 31 511 489,46	- 25 424 229,90
Vuosikate	219 014 203,65	330 449 542,36
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 222 168 956,88	- 217 185 442,09
Omistuksen eliminointierot	- 440 090,25	- 187 439,61
Arvonalentumiset	- 524 881,38	- 1 587 503,09
	- 223 133 928,51	- 218 960 384,80
Satunnaiset erät		
Satunnaiset erät	- 3 446 172,64	0,00
Tilikauden tulos	- 7 565 897,50	111 489 157,57
Tilinpäätössiirrot	- 2 439 524,41	- 2 422 582,12
Tilikauden verot	- 9 044 056,09	- 13 498 584,88
Laskennalliset verot	- 890 667,80	- 3 030 112,33
Vähemmistöosuudet	- 18 387 632,05	- 17 313 937,90
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 38 327 777,85	75 223 940,34

3.5 Vantaan kaupungin konsernirahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	219 014 203,65	330 449 542,36
Satunnaiset erät	-3 446 172,64	0,00
Tilikauden verot	- 9 044 056,09	- 13 498 584,88
Tulorahoituksen korjauserät	- 13 237 314,97	- 9 596 182,62
	193 286 659,94	307 354 774,87
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 579 049 820,29	- 420 464 587,89
Rahoitusosuudet investointeihin	2 407 743,09	4 637 367,64
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	195 358 873,11	110 548 525,47
	- 381 283 204,09	- 305 278 694,78
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 187 996 544,14	2 076 080,09
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	- 274 498,91	58 518,30
Antolainasaamisten vähennys	5 252 806,19	3 276 009,21
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	528 457 041,52	199 640 030,75
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 224 363 754,61	- 241 704 769,89
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 86 079 410,28	- 50 729 821,93
Oman pääoman muutokset	- 6 386 193,84	- 8 929 789,88
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	249 281,00	- 968 424,28
Vaihto-omaisuuden muutos	- 6 501 914,04	7 747 820,34
Saamisten muutos	32 761 867,09	143 179 078,67
Korottomien velkojen muutos	24 704 110,48	- 114 371 660,55
Rahoituksen rahavirta	267 819 334,61	- 62 803 009,26
Rahavarojen muutos	79 822 790,47	- 60 726 929,17
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	277 906 370,37	198 083 579,90
Rahavarat 1.1.	198 083 579,90	258 810 509,08
	79 822 790,47	- 60 726 929,17

3.6 Vantaan kaupungin konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2024	31.12.2023
Pysyvät vastaavat	3 749 370 726,40	3 582 669 338,28
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	8 499 334,51	7 748 717,75
Muut pitkävaikutteiset menot	18 956 294,13	26 158 461,45
Ennakkomaksut	1 275 227,30	1 508 472,48
	<u>28 730 855,95</u>	<u>35 415 651,68</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	460 834 676,51	441 446 519,08
Rakennukset	1 400 604 453,95	1 445 381 585,89
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 009 588 925,71	1 000 166 693,80
Koneet ja kalusto	94 625 507,46	95 428 138,75
Muut aineelliset hyödykkeet	6 082 867,60	7 059 078,78
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	342 755 545,30	153 807 405,76
	<u>3 314 491 976,54</u>	<u>3 143 289 422,06</u>
Sijoitukset		
Tytäryhtiösakkeet	720 999,99	0,00
Osakkuusyhteisöosuudet	104 322 573,64	101 011 385,50
Muut osakkeet ja osuudet	119 821 103,74	116 671 953,05
Muut lainasaamiset	176 725 217,32	181 822 425,67
Muut saamiset	4 557 999,23	4 458 500,33
	<u>406 147 893,92</u>	<u>403 964 264,54</u>
Toimeksiantojen varat	3 048 504,79	3 657 155,95
Valtion toimeksiannot	1 116 386,89	1 557 580,96
Muut toimeksiantojen varat	1 932 117,90	2 099 575,00
Vaihtuvat vastaavat	434 130 080,44	381 822 853,48
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	30 834 027,09	24 833 987,99
Muu vaihto-omaisuus	543 039,50	41 164,55
	<u>31 377 066,58</u>	<u>24 875 152,54</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Laskennalliset verosaamiset	1 251 209,59	1 443 053,78
Muut saamiset	27 030,92	17 598,95
Siirtosaamiset	1 088 205,46	1 817 217,12
	<u>2 366 445,97</u>	<u>3 277 869,85</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	65 655 012,78	69 638 888,87
Lainasaamiset	121 476,48	123 175,61
Muut saamiset	32 948 016,42	51 971 495,44
Siirtosaamiset	23 755 691,85	33 852 691,27
	<u>122 480 197,51</u>	<u>155 586 251,19</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	168 028,33	147 115,81
Muut arvopaperit	19 440 971,96	33 041 390,97
	<u>19 609 000,29</u>	<u>33 188 506,77</u>
Rahat ja pankkisaamiset	258 297 370,09	164 895 073,13
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 186 549 311,64	3 968 149 347,72

VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023
Oma pääoma	1 390 230 063,31	1 424 777 217,78
Peruspääoma	318 017 425,96	318 017 425,96
Muut omat rahastot	161 237 511,17	159 002 906,12
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	949 302 904,03	872 532 945,36
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 38 327 777,85	75 223 940,34
Vähemmistöosuudet	163 071 309,59	153 156 569,84
Pakolliset varaukset	23 249 992,64	22 219 257,39
Eläkevaraukset	72 600,00	77 500,00
Muut pakolliset varaukset	23 177 392,64	22 141 757,39
Toimeksiantojen pääomat	3 728 486,22	4 087 856,38
Valtion toimeksiannot	1 144 741,31	1 585 935,38
Lahjoitusrahastojen pääomat	651 627,01	402 346,01
Muut toimeksiantojen pääomat	1 932 117,90	2 099 575,00
Vieras pääoma	2 606 269 459,87	2 363 908 446,32
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	49 966 666,72	55 700 000,04
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 725 558 710,45	1 339 454 300,44
Lainat julkisyhteisöiltä	165 051 995,54	170 053 571,16
Liittymismaksut ja muut velat	148 847 857,12	147 615 770,89
Siirtovelat	140,91	615 999,98
Laskennalliset verovelat	71 902 448,82	70 393 056,75
	<u>2 161 327 819,55</u>	<u>1 783 832 699,27</u>
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	5 733 333,32	107 835 733,32
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	149 689 773,06	204 942 997,50
Lainat julkisyhteisöiltä	5 001 575,62	5 001 575,62
Saadut ennakot	16 032 847,91	25 861 230,55
Ostovelat	105 930 095,84	108 843 250,94
Muut velat	69 560 421,38	35 139 526,89
Siirtovelat	93 154 455,67	91 768 479,04
Laskennalliset verovelat	- 160 862,49	682 953,19
	<u>444 941 640,32</u>	<u>580 075 747,06</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 186 549 311,64	3 968 149 347,72

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 4.2 suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyviin vastaaviin ei ole kirjattu hankintoja, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, vaan ne on kirjattu vuosikuluiksi.

Poistojen alkamisperusteet

Irtaimen omaisuuden poistot aloitetaan hankintakuukautta seuraavan kuukauden alusta. Ensikertaisen kalustamisen suunnitelman mukainen poistolaskenta alkaa, kun koko kalustaminen on valmis. Rakenusten poistot alkavat valmistuspäivästä seuraavan kuukauden alusta. Kaupunkirakentamisen kiinteästä omaisuudesta kirjataan puolen vuoden suunnitelman mukainen poisto, joka lasketaan koko kuukauden tilikauden kustannuksista.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alemman arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Varikon varaosavarasto on arvostettu keskihintaperiaatteen mukaisesti.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Vaihtuvien vastaavien saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon ja rahoitusomaisuusarvopaperit hankintahintaan tai sitä alemman todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Vantaan kaupungin koronvaihtosopimukset ovat päättyneet tilikauden 2022 aikana eikä Vantaan kaupungilla ole tilikauden päättyessä voimassa olevia johdannaissopimuksia.

Tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen esittämistapa

Vantaan kaupungin ja rahastojen tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen esittämistapa on kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjeiden mukainen.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Konsernitiliin liittyvää esittämistapaa muutettiin tilikaudella 2024. Konsernitilin saldoa ei enää esitetä kaupungin taseessa pankkisaamisena eikä konsernitilisaamisena tai -velkana. Rahoissa ja pankkisaamisissa esitetään jatkossa vain kaupungin tilien saldot. Vertailuvuodelle 2023 on myös tehty vastaava oikaisu.

Kunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen yleisohjeeseen on tullut muutos vuonna 2024. Rahastojen ja keskuskassan välinen yhdistili esitetään vuoden 2024 tilipäätöksessä taseryhmässä lainasaamiset. Vuonna 2023 yhdistili on esitetty ryhmässä saamiset kunnalta.

Tilikauden 2023 taseeseen on tehty kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston lausunnon 128/2022 mukaiset siirrot. Pysyvistä vastaavista on kirjattu alas Keski-Uudenmaan Pelastustoimen liikelaitoksen kalusto sekä hyvinvointialueelle siirtyneet kuntayhtymäosuudet ja osakkeet. Samoin hoitotarvikevarasto on kirjattu pois taseesta. Nämä kirjaukset on tehty kaupungin peruspääomaa vastaan.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Edellisten tilikausien ylijäämään on lisätty 678 028,50 euroa investointitulojen ennakoita vuosilta 2015–2018, jotka ovat virheellisesti jääneet taseeseen käsittelemättä kyseisten investointikohteiden edettyä.

Edellisten tilikausien ylijäämään on lisätty Valtiokonttorin palautusta 186 703,61 euroa rintamaveteraanien kotona asumisen tukea sekä 236 537,75 euroa sotainvalidien avopalveluiden tuen palautusta, jotka kohdistuvat vuoteen 2022.

Edellisten tilikausien ylijäämästä on vähennetty 104 279,97 euroa rakennuksiin kohdistuvien kirjausten virheellisesti vähennettyä arvolisäveroa vuosilta 2021–2023, jotka ovat oikaistu tilikaudella 2024.

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta VAV Asunnot Oy:n osakkuusyhtiötä Asunto Oy Viljapelto, Martinlaakson autopaikoitus Oy, Kiinteistö Oy Myyrinsärki, Metsolan pysäköinti Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki, Ruukkukujan autopaikat Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Ruusuparkki, Kiinteistö Oy Vantaan Kaskelanparkki ja Koy Vantaan Koivuparkki, joita VAV Yhtymä Oy -alakonserni ei ole tilinpäätökseensä sisällyttänyt. VTK Kiinteistöt Oy -alakonserni ei ole yhdistänyt konsernitilinpäätöksessään omistusyhteisyyksiä Kiinteistö Oy Hakucenteriä eikä Kiinteistö Oy Lehdokkitien Virastotaloa. VTK Kiinteistöt Oy -alakonserni on yhdistellyt osakkuusyhteisönään Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkin 29,8 %:n ja Kiinteistö Oy Ruusuparkin 26,1 % omistusosuudella, mutta VAV Asunnot Oy:n osuuksia 17,7 % ja 9,4 % ei ole yhdistelty. Vantaan Energia -alakonserni ei ole yhdistänyt konsernitilinpäätöksessään Kiinteistö Oy Vapaalan Torpantie 2 tytäryhtiötä vähäisen merkityksen takia.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki neljä kuntayhtymää, joissa Vantaan kaupunki on jäsenenä. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Osakkuusyhteisöistä Asunto Oy Vantaan Näätäkuja 3 on yhdistelty vuoden 2023 luvuilla.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Konsernin keskinäisiä liittymismaksuja ei ole pystytty kaikilta osin selvittämään ja eliminoimaan.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle. Tytäryhtiöiden muodostamissa alakonserneissa omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernituloslaskelmassa konsernin yli- ja alijäämästä sekä konsernitaseessa konsernin omasta pääomasta.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhtiöiden olennaiset aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhtiöiden poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Osakkuusyhtiöiden osalta poistot on oikaistu niiden yhtiöiden osalta, joista tarvittavat tiedot ovat olleet saatavilla ja oikaisu on ollut konsernin kannalta olennainen.

Johdannaissopimusten käsittely

Konsernitilinpäätöksen 4.4 liitetiedon johdannaiset -kohtaan on Vantaan kaupungin johdannaisten lisäksi yhdistelty Vantaan Energia Oy -alakonsernin, VAV Asunnot Oy -alakonsernin ja Helsingin Seudun Ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) tilinpäätöksissään ilmoittamat johdannaiset.

Johdannaissopimukset on käsitelty perustuen Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausuntoon 116/21.3.2017, jossa lähtökohtana on bruttoperiaate ja erillisarvostus. Tällöin voimassa olevat sopimukset arvostetaan sopimuskohtaisesti tilinpäätöspäivän arvoon ja sopimuksen tekohetken arvon ja tilinpäätöshetken arvon välinen erotus kirjataan rahoituskuluksi ja pakolliseksi varaukseksi. KPL 3:2:1 §:ssä tarkoitetun oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konserniyhteisöissä on poikettu tästä periaatteesta niiden sopimusten osalta, joissa sopimuksen nimellismäärä ja juoksuaika vastaavat taseeseen merkityn erillislainan määrää ja juoksuaikaa. Näiden sopimusten käyvät arvot on esitetty liitetietona sekä konserniyhteisöjen omissa että kuntakonsernin tilinpäätöksessä.

Muutokset konsernirakenteessa

Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä purkaantui vuoden 2024 lopussa. Kuntayhtymän viimeinen tilikausi päättyi 31.12.2023 ja purkautuminen tapahtui, kun viimeisen tilikauden tilinpäätös ja loppuselvitys hyväksyttiin kaikissa jäsenkunnissa lainvoimaisella päätöksellä. Vantaan osuus kuntayhtymän peruspääomasta oli 17,5 %.

As Oy Sepänpuisto on konsernissa ollut Vantaan kaupungin 100-prosenttisesti omistama yhtiö. VAV yhtymät Oy osti Vantaan kaupungilta yhtiön koko osakekannan vuonna 2024.

Tilikaudelle 2024 perustettiin tytäryhtiöksi markkinaehtoista pysäköintiliiketoimintaa harjoittava Van-Park Oy. Yhtiö on Vantaan kaupungin 100-prosenttisesti omistavan Pysäköintiratkaisut Oy:n tytäryhtiö.

Kaupunki osti 2024 tilikaudella KOy Hakucenterin osakkeita 23,94 %. Kaupungin omistusosuus nousi 88,44 prosenttiin.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Kunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen yleisohjeeseen on tullut muutos vuonna 2024. Rahastojen ja keskuskassan välinen yhdistili esitetään vuoden 2024 tilipäätöksessä taseryhmässä lainasaamiset. Vuonna 2023 yhdistili on esitetty ryhmässä saamiset kunnalta.

Konsernitilinpäätöksessä edellisten tilikausien ylijäämään kohdistuvina merkittävinä oikaisuinä näkyvät seuraavat erät:

Vantaan kaupungin ylijäämään on lisätty 678 028,50 euroa investointitulojen ennakkoita vuosilta 2015–2018, jotka ovat virheellisesti jääneet taseeseen käsittelemättä kyseisten investointikohteiden edettyä. Ylijäämään on myös lisätty Valtiokonttorin palautusta 186 703,61 euroa rintamaveteraanien kotona asumisen tukea sekä 236 537,75 euroa sotainvalidien avopalveluiden tuen palautusta, jotka kohdistuvat vuoteen 2022. Rakennuksiin kohdistuvien virheellisesti vähennettyä arvolisäveroa on oikaistu tilikaudelta 2024 vuosien 2021–2023 osalta, jolloin edellisten tilikausien ylijäämästä on vähennetty 104 279,97 euroa.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä on kirjannut edellisten vuosien ylijäämän oikaisuna verovuosien 2020–2021 vähentämättä jääneiden korkomenojen oikaisua yhteensä 4 834 000 euroa, josta Vantaan omistuosuuden mukainen vaikutus Vantaan konsernitilinpäätökseen on 944 828 euroa.

Vantaan konsernin edellisten tilikausien ylijäämään on kohdistettu konsernin sisäisen myyntivoiton eliminointia 699 927,82 euroa. Myyntivoitto on syntynyt As Oy Vantaan Sepänpuiston osakekannan myynnistä VAV Yhtymä Oy konsernille. VAV Yhtymä Oy on kirjannut As Oy Sepänpuiston osakkeiden arvon tytäryhtiöosakkeisiin ja osakkeiden omistus on eliminoitu VAV Yhtymän konsernissa.

VTk kiinteistöt konsernin on kirjannut omaan konsernitilinpäätökseensä 579 608,71 euron vähennyksen konsernissa tapahtuneiden yritysjärjestelyiden myötä ja tämä näkyy kokonaisuudessaan myös Vantaan kaupungin konsernissa vähennyksenä.

Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymän purkautumisen myötä Vantaan konsernin edellisten vuosien ylijäämää vähentämään on kirjattu 516 121,61 euron erä, joka syntyy purkautuneen kuntayhtymän vähemmistöosuuden vaikutuksesta.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Yleishallinto	391 689	397 995	1 909	761
Kaupunkistrategia ja johto	7 398	9 455	8 920	10 842
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	12 104	11 783	12 172	11 853
Sosiaali- ja terveystoimi	319	401	0	0
Kasvatus ja oppiminen	37 512	43 413	37 828	43 642
Kaupunkiympäristö	318 898	317 524	85 408	91 545
Toimintatuotot yhteensä	767 919	780 571	146 238	158 643

Verotulot

Verotulojen erittely		
1 000 €	2024	2023
Kunnan tulovero	398 766	431 249
Osuus yhteisöveron tuotosta	74 772	95 336
Kiinteistövero	111 625	112 094
Verotulot yhteensä	585 163	638 679

Valtionosuudet

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	131 267	132 142	131 267	132 142
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-4 334	-3 798	-4 334	-3 798
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	30 480	29 158	21 911	21 276
Verotulomenetysten korvaus	30 298	30 036	30 298	30 036
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	187 711	187 538	179 142	179 656

Palvelujen ostot

Palvelujen ostojen erittely		
1 000 €	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	68 406	69 609
Muiden palvelujen ostot	212 870	216 930
Kaupungin palvelujen ostot yhteensä	281 276	286 539

Valtuustoryhmille annetut tuet

Valtuustoryhmille annetut tuet		
1 000 €	2024	2023
Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä	1	4
Keskustan valtuustoryhmä	4	4
Vihreä valtuustoryhmä	0	36
Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä	32	32
Vasemmistoliiton valtuustoryhmä	8	8
Kokoomuksen valtuustoryhmä	36	72
Perussuomalaisten valtuustoryhmä	22	22
RKP:n valtuustoryhmä	4	4
Liike Nyt	4	4
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	111	186

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

	Poistomenetelmä	Poistoaika ennen 1.1.2013 hankitut	Poistoaika 1.1.2013 alkaen hankitut
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	Tasapoisto	3–5 vuotta	2 vuotta
Seudullisten yhteishankkeiden käyttöoikeudet			
Liikenneväylät	Tasapoisto	15 vuotta	5 vuotta
Raideliikenne	Tasapoisto	15 vuotta	5 vuotta
Muut aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot			
ATK-ohjelmistot	Tasapoisto	3–5 vuotta	2 vuotta
Kehittämismenot	Tasapoisto	3–5 vuotta	2 vuotta
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	Tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta
Muut	Tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa		
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	50 vuotta	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Ulkovalaistuslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Vesi-, yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	Tasapoisto	8 vuotta	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	5 vuotta	4 vuotta
Muut liikkuvat työkonet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto-, yms. laitteet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto		
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	-	-
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	-	-
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	-	-

Tuottoihin ja kuluihin sisältyvien pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Hyvinvointialueelle siirtynyt osuus eläkevastuusta		-69		
Eläkevastuu 1.1.	78	121	78	121
Vähennykset	-5	-43	-5	-43
Eläkevastuu 31.12.	73	78	73	78
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus 1.1.	17 752	18 970	9 639	9 639
Lisäykset	3 440	40	3 400	0
Vähennykset	-1 787	-1 257	0	0
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus 31.12.	19 405	17 752	13 039	9 639
Hyvinvointialueelle siirtynyt osuus muista pakollisista varauksista ja potilasvahinkovakuutusmaksusta	0	-5 060		
Muut pakolliset varaukset 1.1.	4 390	6 041	0	0
Lisäykset	519	3 839	0	0
Vähennykset	-1 136	-5 491	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	3 772	4 390	0	0

Olennaiset myyntivoitot ja tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	10 080	8 790	11 714	8 790
Osakkeiden luovutusvoitot	930	1 418	1 237	1 418
Irtaimen omaisuuden luovutusvoitot	136	360	135	303
Luovutusvoitot yhteensä	11 146	10 568	13 086	10 510
Muut toimintakulut				
Muut luovutustappiot	-236	-384	0	17
Luovutustappiot yhteensä	-236	-384	0	17

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Satunnaiset tuotot				
Uudenmaan päihdehuollon ky myyntivoitto	464	0	464	0
Satunnaiset kulut				
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen varojen jakaminen	-3 910	0	-3 910	0
Satunnaiset tuotot yhteensä	-3 446	0	-3 446	0

Osinkotuotot ja peruspääoman korot

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
1 000 €	2024	2023
Osinkotuotot muista yhteisöistä	13 210	11 460
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	985	985
Yhteensä	14 195	12 446

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat							
Aineettomat hyödykkeet							
1 000 €					Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.					0	19 840	19 840
Lisäykset tilikauden aikana					0	3 581	3 581
Siirrot erien välillä					0	1 188	1 188
Tilikauden poisto					0	-10 740	-10 740
Poistamaton hankintameno 31.12.					0	13 868	13 868
Aineelliset hyödykkeet							
1 000 €	Maa- ja vesi- alueet	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja kesk.er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	341 433	620 128	317 548	14 621	317	43 648	1 337 695
Lisäykset tilikauden aikana	17 873	15 504	44 393	7 031	0	58 985	143 786
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0		0	0	-1 077	-1 077
Vähennykset tilikauden aikana	-547	-14	-968	0	0	0	-1 529
Siirrot erien välillä		24 853	-5	-14	0	-26 037	-1 203
Arvonlennukset	0	-458	0	0	0	0	-458
Tilikauden poisto	0	-52 796	-43 831	-6 358	0	0	-102 985
Poistamaton hankintameno 31.12.	358 759	607 217	317 137	15 281	317	75 519	1 374 229

Vantaan kaupunki on aktivoinut aineettomien hyödykkeiden muihin pitkävaikutteisiin menoihin kehittämismenoja. Suurimpina kohteina vuonna 2024 ovat DigiOne käyttöönotto 22–24 (290 995,15 euroa), Matti jatkokehitys (278 320,18 euroa) sekä ServieNow jatkokehitys (254 577,38 euroa). Poistamatta olevat kehittämismenot vuoden lopussa olivat yhteensä 5 289 486,53 euroa. Kehittämismenojen poistotapana on tasapoisto ja poistoaikana on 1.1.2013 lähtien kaksi vuotta ja sitä vanhemmissa viisi vuotta.

Osakkeet ja osuudet					
1 000 €	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht- yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	96 667	7 587	100 467	23 515	228 237
Lisäykset tilikauden aikana	652	0	0	1 545	2 197
Vähennykset tilikauden aikana	-1 310	0	-213	-567	-2 090
Poistamaton hankintameno 31.12.	96 009	7 587	100 254	24 492	228 343
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
1 000 €		Saamiset konserni- yhtiöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.		57 935	221 203	2 844	281 982
Lisäykset tilikauden aikana		4 059	0	0	4 059
Vähennykset tilikauden aikana		-3 726	-6 320	-186	-10 232
Poistamaton hankintameno 31.12.		58 269	214 883	2 658	275 810

Maa- ja vesialueet erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	2 573	2 081	410	410
Muut maa- ja vesialueet	458 262	439 366	358 349	341 023
Maa- ja vesialueet yhteensä	460 835	441 447	358 759	341 433

Omistukset tytäryhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2024							
Kuntakonsernin osuus, 1 000 €							
Konserniyhteisön nimi	Y-tunnus	Koti-paikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%	Omasta pää-omasta	Vieraasta pää-omasta	Tilikauden yli-/ alijäämästä
Tytärtyhtiöt							
As Oy Vantaan Katriinanrinne	0800899-8	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 552	148	0
As Oy Vantaan Keltasafiiri	2753279-5	Vantaa	100,0 %	100,0 %	928	0	3
Kiint Oy Pakkalankuja 11	2770150-1	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 405	0	3
Kiint Oy Tiedepuisto	0625800-2	Vantaa	100,0 %	100,0 %	12 395	4 166	304
Kiint Oy Vantaan Helikopteritukikohta	2220755-5	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 908	13	-97
Ratakujan Pysäköinti Oy	2229254-2	Vantaa	100,0 %	100,0 %	2 251	16	-89
Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy (ent.Tikkuparkki Oy)	2295003-1	Vantaa	100,0 %	100,0 %	9 498	34	-70
Vantaan Tilapalvelut Vanitti Oy	2440395-5	Vantaa	100,0 %	100,0 %	4 648	8 331	702
VAV Yhtymä Oy -konserni	0640915-7	Vantaa	100,0 %	100,0 %	168 576	558 143	-1 518
VAV Asunnot Oy	2903526-6	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VAV Hoiva-asunnot Oy	3215910-4	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VAV Palvelukodit Oy	2696057-9	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VTK Kiinteistöt Oy -konserni	0517745-4	Vantaa	100,0 %	100,0 %	66 586	213 457	4 255
Kiint Oy Myyrinselkä	0124186-9	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Jönsaksentie 4	1570742-0	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	0675170-2	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kivistön Putkijäte Oy	2584472-8	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Vivamus Kiinteistöt Oy	3372284-3	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Lehdokkitien Virastotalo	0467821-4	Vantaa	84,6 %	100,0 %	641	29	-431
Mercuria Kauppaoppilaitos Oy	0503417-0	Vantaa	95,5 %	95,5 %	21 263	941	987
Ruukkukujan Autopaikat Oy	0362841-8	Vantaa	86,4 %	87,5 %	535	190	-40
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	0801033-4	Vantaa	37,1 %	86,3 %	824	6	-46
Korson Pienteollisuustalo Oy	0197004-1	Vantaa	83,1 %	83,1 %	98	27	-51
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	0800906-9	Vantaa	77,1 %	77,1 %	4 604	23	-18
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	0197065-8	Vantaa	62,2 %	73,8 %	4 284	638	-64
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	0362198-8	Vantaa	88,4 %	88,4 %	2 237	28	18
Vantaan Energia Oy	0124461-3	Vantaa	60,0 %	60,0 %	221 096	303 827	28 759
Vantaan Energia Sähköverkot Oy	2038408-0	Vantaa	0,0 %	60,0 %			
Kiint Oy Hakucenter	0581220-0	Vantaa	41,0 %	59,1 %	538	21	5
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	0124220-4	Vantaa	52,4 %	52,4 %	757	36	-1

Omistukset kuntayhtymissä ja yhteisyyhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2024							
Kuntakonsernin osuus, 1 000 €							
Konserniyhteisön nimi	Y-tunnus	Koti-paikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%	Omasta pää-omasta	Vieraasta pää-omasta	Tilikauden yli-/ alijäämästä
Kuntayhtymät							
Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä	2274241-9	Helsinki	19,5 %	19,5 %	128 656	419 419	4 385
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	0113062-4	Helsinki	0,0 %	15,8 %	0	83	-243
Uudenmaan Voima Oy	2657337-6	Helsinki	0,0 %	15,6 %	217	19	46
HSY Holding Oy	0574067-3	Helsinki	0,0 %	19,5 %	12	0	0
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä	3033603-1	Helsinki	17,2 %	17,2 %	13 343	25 001	-5 576
Uudenmaan liitto	0201296-1	Helsinki	15,4 %	15,4 %	228	568	40
Västra-Nylands folkhögskola -kuntayhtymä	0203394-9	Raasepori	3,1 %	3,1 %	26	7	-2
Fastighetsaktiebolaget Karis Elevbostäder	0299463-5	Raasepori	0,0 %	3,1 %			
Osakkuusyhteisöt							
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	0467293-9	Vantaa	41,5 %	41,5 %	2 028	9	0
Hakunilan Keskus Oy	0367513-4	Vantaa	40,4 %	40,4 %	2 025	27	-2
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	0288276-4	Vantaa	40,0 %	40,0 %	296	16	0
Kiint Oy Vantaan Säästötal	0486335-6	Vantaa	39,6 %	39,6 %	1 454	1 736	32
Kiint Oy Korsontie 2	0524374-9	Vantaa	34,0 %	34,0 %	354	2	0
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	1046216-1	Vantaa	32,4 %	32,4 %	22 976	6 153	2 056
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	0234800-0	Vantaa	30,5 %	30,5 %	83	19	0
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	2094551-1	Vantaa	26,0 %	26,0 %	17 803	7 959	2 459
As Oy Korsonpiha	0633769-1	Vantaa	24,1 %	24,1 %	593	41	11
As Oy Hirvitie 39	0687162-4	Vantaa	21,7 %	21,7 %	248	14	1
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	1874314-4	Helsinki	27,5 %	27,5 %	58	4 237	0
Vantaan Energia Oy (alakonserni)	0124461-3	Vantaa					
Svartisen Holding As	985943265	Trondheim	0,0 %	29,8 %	19 952	0	2 093
Kolsin Voima Oy	2592000-6	Kotka	0,0 %	13,5 %	4 057	0	-351
Oomi Palvelut Oy	1703296-5	Vantaa	0,0 %	17,0 %	13 928	0	729
Valvea Oy	3372805-7	Kankaanpää	0,0 %	30,0 %	266	0	-177
VTK Kiinteistöt Oy	0517745-4	Vantaa					
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	2629630-5	Vantaa	0,0 %	29,8 %	1 571	0	0
Kiint Oy Ruusuparkki	2636359-8	Vantaa	0,0 %	26,1 %	7	0	13
Kiint Oy Asemapäällikönkatu 5	0354148-6	Helsinki	0,0 %	12,0 %			
TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy	2560184-9	Tampere	0,0 %	2,4 %			
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	2274241-9	Helsinki					
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	0809814-5	Helsinki	0,0 %	5,0 %	299	154	39
Oy Asemapäällikönhovi	0117395-8	Helsinki	0,0 %	2,8 %	105	22	0
Yhdistelemättömät							
VAV Yhtymä Oy (alakonserni)	0640915-7	Vantaa					
Metsolan Pysäköinti Oy	1730762-3	Vantaa	0,0 %	35,5 %			
Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikotus	0725475-9	Vantaa	0,0 %	33,3 %			
Asunto Oy Viljapelto	2532456-2	Vantaa	0,0 %	23,3 %			
Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki	2629630-5	Vantaa	0,0 %	17,7 %			
Kiint Oy Ruusuparkki	2636359-8	Vantaa	0,0 %	9,4 %			
Martinlaakson Autopaikotus Oy	0197015-6	Vantaa	0,0 %	11,8 %			
Ruukkukujan Autopaikat Oy	0362841-8	Vantaa	0,0 %	1,1 %			
Koy Vantaan Kaskelanparkki	2782754-2	Vantaa	0,0 %	16,2 %			

Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset konserniyhteisöiltä

Saamisten erittely				
1 000 €	2024		2023	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	570	0	622
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	1 267	0	4 033
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0	0	0	12
Saamiset yhteensä	0	1 836	0	4 668

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Muut tulojäämät	1 088	1 817	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Verosaamiset	1 153	1 673	0	1
Jaksotetut korot	206	138	0	85
Jaksotetut asuntolainojen korot	0	0	206	242
Valtionapu- ja EU-tukisaamiset	872	1 629	802	1 548
Kelan korvaukset työterveyshuollosta 2023-2024	3 551	2 186	3 232	1 584
Kaupunkiympäristön siirtosaamiset	0	0	0	3 584
Muut tulojäämät	17 868	28 023	1 673	4 541
Siirtosaamiset yhteensä	24 740	35 467	5 913	11 586

Rahoitusarvopapereiden erittely

Rahoitusarvopaperit		
1 000 €	2024	2023
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta	12 585	13 070
Kirjanpitoarvo	122	120
Erotus	12 463	12 950

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

Oman pääoman erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma				
Muutokset (hyvinvointialuemuutos)	0	-31 101	0	-31 101
Peruspääoma 1.1.	318 017	318 017	318 017	318 017
Peruspääoma 31.12.	318 017	318 017	318 017	318 017
Muut omat rahastot				
Kiinteistörahasto				
Pääoma 1.1.			102 846	100 204
Lisäykset			2 907	2 641
Pääoma 31.12.			105 753	102 846
Sosiaalisen luotituksen rahasto				
Pääoma 1.1.			0	1 837
Siirrot erien välillä			0	-1 837
Pääoma 31.12.			0	0
Vahinkorahasto				
Pääoma 1.1.			7 773	7 949
Vähennykset			-446	-176
Pääoma 31.12.			7 326	7 773
Muut omat rahastot				
Muutokset (hyvinvointialuemuutos)	0	-133		
Pääoma 1.1.	159 003	160 031		
Lisäykset	2 461	629		
Vähennykset	-227	-1 657		
Pääoma 31.12.	161 237	159 003		
Edellisten tilikausien ylijäämä				
Muutokset (hyvinvointialuemuutos)	0	-521		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	947 757	870 822	603 161	552 641
Siirrot erien välillä	0	1 711	0	1 837
Lisäykset	1 546		0	976
Oikaisu edelliseen tilikauteen	0	0	997	30
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	949 303	872 533	604 158	555 483
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	-38 328	75 224	-61 253	47 678
Oma pääoma yhteensä	1 390 230	1 424 778	974 001	1 031 797

Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat		
1 000 €	2024	2023
Joukkovelkakirjalainat	27 033	32 767
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	558 787	434 060
Pitkäaikaiset velat yhteensä	585 820	466 827

Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat		
1 000 €	2024	2023
Pitkäaikaiset		
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 120548-11-2		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 20.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	5 600	6 400
- korko %: 6 kk euribor/ marg. - 0,05		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-800	-800
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	4 800	5 600
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5428576010		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	9 600	11 200
- korko %: 12 kk euribor/ marg. + 0,025		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 600	-1 600
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	8 000	9 600
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5432569011		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 35.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	12 833	14 000
- korko %: 6 kk euribor/ marg. + 0,0075		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 167	-1 167
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	11 667	12 833
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5436652017		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 15.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	6 000	6 500
- korko %: 12 kk euribor/ marg. + 0,02		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-500	-500
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	5 500	6 000
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5451344019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 50.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	21 667	23 333
- korko %: 6 kk euribor/ ei marg.		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 667	-1 667
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	20 000	21 667
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina JVK 1/2019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 70.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	0	70 000
- korko %: kiint. 0,00		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	0	-70 000
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	0	0
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat yhteensä	49 967	55 700

Joukkovelkakirjalainat		
1 000 €	2024	2023
Lyhytaikaiset		
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 120548-11-2		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 20.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	800	800
- korko %: 6 kk euribor/ marg. - 0,005		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 400.000,-	-800	-800
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	800	800
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	800	800
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5428576010		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 600	1 600
- korko %: 12 euribor/ marg. + 0,025		
- lyhennys: lyhenteinen 1- kertaa vuodessa	-1 600	-1 600
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 600	1 600
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 600	1 600
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5432569011		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 35.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 167	1 167
- korko %: 6 kk euribor/ marg. +0,0075		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 583.333,33	-1 167	-1 167
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 167	1 167
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 167	1 167
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5436652017		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 15.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	500	500
- korko %: 12 kk euribor/ marg. +0,02		
- lyhennys: lyhenteinen 1- kertaa vuodessa	-500	-500
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	500	500
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	500	500
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5451344019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 50.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 667	1 667
- korko %: 6 kk euribor, ei marg.		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 833.333,33	-1 667	-1 667
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 667	1 667
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 667	1 667
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina JVK 1/2019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 70.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	70 000	0
- korko %: kiint. 0,00		
- lyhennys: kertalyhenteinen	-70 000	0
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	0	70 000
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	0	70 000
Kuntatodistus		
- korko %: kiint. 4,02%		
- lyhennys: kertalyhenteinen	20 000	
- jäljellä oleva pääoma 31.12	0	20 000
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat yhteensä	5 733	95 733
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	55 700	151 433

Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraukset	73	78	73	78
Ympäristövastuut	19 405	17 752	13 039	9 639
Muut pakolliset varaukset	3 772	4 390	0	0
Muut pakolliset varaukset yhteensä	23 250	22 219	13 111	9 716

Pitkä- ja lyhytaikaiset velat konserniyhteisöille

Vieras pääoma				
1 000 €	2024		2023	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0	7 595	0	7 114
Yhteensä	0	7 595	0	7 114
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	815	0	1 693
Yhteensä	0	815	0	1 693
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	0	90	0	130
Yhteensä	0	90	0	130
Vieras pääoma yhteensä	0	8 500	0	8 937

Liittymismaksut ja muut velat

Liittymismaksujen ja muiden velkojen erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Liittymismaksut ja muut velat (pitkäaikaiset)				
Liittymismaksut	147 922	147 616	0	0
Liittymismaksut ja muut velat yhteensä	147 922	147 616	0	0

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Verovelat	892	3 750	0	0
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	61 590	55 467	43 857	40 631
Korkojaksotukset	3 132	904	3 091	3 145
Muut siirtovelat	20 614	24 393	269	696
Siirtovelat yhteensä	86 228	84 515	47 217	44 472

4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot**Omaisuusvakuudelliset velat**

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	442 937	447 312	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	707 208	755 393	0	0
Annetut kiinnitykset yhteensä	707 208	755 393	0	0

Muiden omien sitoumusten ja konserniyhteisön puolesta annetut vakuudet

Vakuudet				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Muut omasta puolesta annetut vakuudet	4 151	6 284	240	240
Vakuudet yhteensä	4 151	6 284	240	240

Vuokravastuut

Vuokravastuut				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Vuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	22 507	25 003	44 010	36 494
Myöhemmin maksettavat	81 617	93 778	331 833	279 911
Vuokravastuut yhteensä	104 124	118 782	375 844	316 406
Leasingvastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	35 099	40 674	5 366	6 414
Myöhemmin maksettavat	177 581	218 793	15 005	12 787
Leasingvastuut yhteensä	212 680	259 467	20 371	19 201
Vuokravastuut yhteensä	316 803	378 248	396 214	335 607

Vuokravastuut ilmoitettu ilman arvonlisäveroa.

Kaupungilla ei ole PPP-hankkeita (public-private partnerships).

Annetut vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen lainojen ja leasingvastuiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0	0	531 097	438 250
Jäljellä oleva pääoma	0	0	348 667	239 961
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0	15 871	0	10 821
Jäljellä oleva pääoma	0	7 187	0	2 330

Muut vastuusitoumukset

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista			
1 000 €	2024	2023	
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	2 138 530	2 014 385	
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	2 295	1 603	

Vastuu Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen varojen jaosta		
1 000 €	2024	2023
Muiden jäsenkuntien osuus liikelaitoksen varojen jaosta	0	3 910
Varojen jako toteutuu sopimuksen astuttua voimaan		

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Sopimusvastuut				
Urakkasopimukset	209 596	182 634	100 352	56 521
Maankäyttösopimukset	750	750	750	750
Muut sopimukset	43 433	45 000	42 986	12 385
Sopimusvastuut yhteensä	253 779	228 384	144 088	69 656
Arvonlisäveron palautusvastuu	58 521	61 813	0	0
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt yhteensä	312 301	290 197	144 088	69 656

Johdannaiset

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Korkojohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 16.12.2016 - 16.12.2026.				
Nimellisarvo	15 000	15 000		
Käypä arvo	203	454		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty taseen ulkopuolisen rahoituksen (leasing)				
korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko				
(6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 2.1.2017 - 11.12.2026.				
Nimellisarvo	20 000	20 000		
Käypä arvo	-416	836		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty taseen ulkopuolisen rahoituksen (leasing)				
korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko				
(6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 7.7.2015 - 7.7.2025.				
Nimellisarvo	15 000	15 000		
Käypä arvo	285	595		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 18.5.2018 - 19.5.2025.				
Nimellisarvo	7 000	7 000		
Käypä arvo	74	261		

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Korkojohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (3 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 4.6.2018 - 3.6.2025.				
Nimellisarvo	14 000	14 000		
Käypä arvo	146	510		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 19.6.2019 - 19.6.2029.				
Nimellisarvo	7 700	7 700		
Käypä arvo	323	544		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 16.12.2020 - 16.6.2025.				
Nimellisarvo	30 000	30 000		
Käypä arvo	293	1 047		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 17.12.2020 - 17.6.2025.				
Nimellisarvo	20 000	20 000		
Käypä arvo	194	699		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 10.12.2020 - 11.6.2035.				
Nimellisarvo	20 000	20 000		
Käypä arvo	2 130	2 596		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (3 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 5.6.2023 - 3.12.2037.				
Nimellisarvo	28 600	31 300		
Käypä arvo	1 880	2 500		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty tulevan lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 10.6.2025 - 11.6.2035.				
Nimellisarvo	30 000	30 000		
Käypä arvo	2 226	2 330		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty taseen ulkopuolisen rahoituksen (leasing)				
korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko				
(6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 14.12.2022 - 14.12.2032.				
Nimellisarvo	27 047	28 526		
Käypä arvo	3 412	4 202		

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Korkojohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 14.12.2022 - 14.12.2032.				
Nimellisarvo	22 539	23 772		
Käypä arvo	1 789	2 293		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 11.6.2024 - 11.6.2030				
Nimellisarvo	15 000	0		
Käypä arvo	-101	0		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 20.12.2024 - 19.3.2030.				
Nimellisarvo	28 000	0		
Käypä arvo	-14	0		
VAV-konserni				
Koronvaihtosopimukset 1-4				
Koronvaihtosopimukset on tehty korkotukilainojen korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (12 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimukset noudattavat lainojen ehtoja. Sopimukset erääntyvät 2025.				
Sopimuksen lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	18 183	18 433		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	284	729		
Koronvaihtosopimukset 5-10				
Koronvaihtosopimukset on tehty korkotukilainojen korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimukset noudattavat lainojen ehtoja. Sopimukset erääntyvät 2025.				
Sopimuksen lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	22 147	22 964		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	327	856		
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä				
Koronvaihtosopimus 281053/40493218ST				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 3.3.2036.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 622	2 855		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	170	225		
Koronvaihtosopimus 1595524/2202015				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 3.3.2036.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 622	2 855		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	156	211		

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Korkojohdannaiset				
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä				
Koron- ja valuutanvaihtosopimus 1012761/1275143				
Koron- ja valuutanvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi ja SEK-määräinen laina EUR-lainaksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 6.7.2026.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	49	74		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-11	-14		
Koronvaihtosopimus 2031031/3539700				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 25.7.2029.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	5 004	5 217		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	334	452		
Koronvaihtosopimus 2031033/3539706				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 18.6.2029.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	4 730	5 011		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	245	345		
Koronvaihtosopimus 74063853SA-C3NQG				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 25.1.2034.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 709	0		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-37	0		
Koronvaihtosopimus 79164584/34710789				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 7.6.2034.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	2 208	0		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-72	0		
Korkoputki 27308533				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Korkoputkella rajataan minimi- ja maksimikorko. Lainan ja korkoputken pääoma ja omat ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 25.1.2029.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 709	0		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-12	0		
Korkojohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä	364 868	319 708	0	0
Markkina-arvot yhteensä	13 892	21 672	0	0

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2024	2023	2024	2023
Valuuttajohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Valuuttajohdannaisilla suojaudutaan dollarin arvonmuutoksilta. Johdannaiset tuleville tilikausille yhteensä.				
Myyntijohdannaiset				
Nimellismäärä (tUSD)	-1 646	-3 002		
Käypä arvo (tEUR)	-59	73		
Valuuttajohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä (tUSD)	-1 646	-3 002	0	0
Markkina-arvot yhteensä (tEUR)	-59	73	0	0
Sähkøjohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Yhtiön avoinna oleva sähkøjohdannaisopimukset ovat Nasdaq Commodities -pörssissä noteerattuja sähköfutuureita ja -termiinisopimuksia. Sähkøjohdannaisilla on suojattu tulevien erittäin todennäköisen sähkön spot-hintaisen myynnin hintariskiä. Sähkøjohdannaisten avoinna oleva nettovolyymi on johdannaisten juoksuaikana alempi kuin ennustettu erittäin todennäköinen spot-hintaisen myynnin määrä. Johdannaiset tuleville kalenterivuosille (2024-2027) yhteensä				
Ostojohdannaiset				
Nimellismäärä (GWh)	125	374		
Käypä arvo (EUR)	-339	-1 302		
Myyntijohdannaiset				
Nimellismäärä (GWh)	-705	-1 698		
Käypä arvo (EUR)	2 620	-3 682		
Sähkøjohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä (GWh)	-580	-1 324	0	0
Markkina-arvot yhteensä (EUR)	2 281	-4 984	0	0
Muut hyödykejohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Hiilijohdannaiset				
Polttoainejohdannaisilla on suojattu polttoaineiden hintariskin vaikutusta yhtiön tulokseen				
Nimellismäärä (tonnia)	-15	-26		
Käypä arvo (EUR)	-47	265		
Muut hyödykejohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä (tonnia)	-15	-26	0	0
Markkina-arvot yhteensä (EUR)	-47	265	0	0

Päästökauppajärjestelmän alaiset päästöoikeudet

Päästöoikeudet	2024		2023	
	tCO ₂	1 000 €	tCO ₂	1 000 €
Tilikaudelle kohdennetut ilmaiset päästöoikeudet	36 942		39 612	
Päästöoikeuksien ostot	85 986		138 996	
Päästöoikeuksien myynnit	0		0	
Toteutuneiden päästöjen määrä	-100 190		-192 346	
Tilikauden päästöoikeusyli-/alijäämä	22 738		-13 738	
Edelliseltä vuodelta siirtynyt kumulatiivinen päästöoikeusyli-/alijäämä	-26 853		-13 115	
Kumulatiivinen päästöoikeusyli-/alijäämä / Pakollinen varaus (1000 €)	-4 115	0	-26 853	181
Käytettävissä olevien viranomaisen myöntämien päästöoikeuksien määrä 1.1.	72 855		112 467	
Käytettävissä olevien viranomaisen myöntämien päästöoikeuksien määrä 31.12.	35 913		72 855	

*Vertailuvuoden 2023 luvut muutettu vastaamaan Vantaan Energian tilinpäätöksen lukuja.

Viranomainen on myöntänyt Vantaan Energialle kaudelle 2021–2025 ilmaisia päästöoikeuksia yhteensä 194 464 hiilidioksiditonnia.

Vantaan Energia käsittelee päästöoikeudet KILA:n ohjeen 1767/2005 mukaisesti ns. nettomenettelyllä.

Jos toteutuneet päästötonnit ylittävät käytettävissä olevat oikeudet, kirjataan ne pakollisiksi varauksiksi.

4.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	Vakinaiset		Määräaikaiset		Yhteensä		Muutos	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	Määrä	%
Kaupunkistrategia ja johto	402	367	137	141	539	508	31	6 %
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	616	559	249	211	865	770	95	12 %
Kasvatus ja oppiminen	4 535	4 267	1 340	1 560	5 875	5 827	48	1 %
Kaupunkiympäristö	607	590	48	58	655	648	7	1 %
Yhteensä	6 160	5 783	1 774	1 970	7 934	7 753	181	2 %

Henkilöstön lukumäärään on laskettu vakituiset, määräaikaiset sekä työllistetyt.

Osa-aikainen henkilöstö on muutettu kokoaikaisiksi yleisohjeen mukaisesti.

Henkilöstökulut		
1 000 €	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	422 906	394 035
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	2 233	2 283
Henkilöstökulut yhteensä	425 139	396 318

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

1 000 €	2024	2023
Kansallinen kokoomus Vantaa	91	73
Kansallinen Kokoomus Uusimaa	2	1
Suomen Keskusta Vantaa	12	9
Perussuomalaiset	47	35
Perussuomalaiset Uusimaa	3	2
Suomen Kristillisdemokraatit	17	10
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue Uusimaa	1	2
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue Vantaa	113	91
Suomen ruotsalainen kansanpuolue Vantaa	14	11
Vantaan vihreät ry	63	48
Uudenmaan Vihreät ry	2	2
Vasemmistoliiton Vantaan Kunnallisjärjestö Ry	28	20
Vasemmistoliitto	2	1
Liike Nyt	3	4
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	400	308

Tilintarkastajan palkkiot

1 000 €	2024	2023
Tarkastusyhteisö KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	127	115
Muut palkkiot	34	69
Palkkiot yhteensä	161	184

Kunnan ja intressitahojen väliset liiketoimet

Liitetietona on esitetty tiedot kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Liitetietona on esitetty myös tavanomaisin ehdoin intressitahojen kanssa toteutetuista toimista niiden osapuolet ja toimien arvot, jos ne ovat tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi. Tietoja yksittäisistä liiketoimista on yhdistelty, ellei tietojen erillinen esittäminen ole välttämätöntä arvioitaessa liiketoimen vaikutusta kunnan taloudelliseen asemaan.

Taulukossa kuvataan Vantaan kaupungin liiketoimia konserniyhtiöidensä kanssa.

Kunnan ja intressitahojen väliset liiketoimet		
1 000 €	2024	2023
Kaupungin tavaroiden ja palveluiden myynti intressitahoille		
Myyntituotot	4 646	1 933
Palvelumaksutuotot	571	676
Vuokratuotot	4 263	2 826
Muut toimintatuotot	105	127
Kaupungin tavaroiden ja palveluiden ostot intressitahoilta		
Palvelujen ostot	84 186	48 163
Muut ostot	17 044	14 856
Maksetut vuokrat	26 365	22 055
Kaupungin korot ja osingot intressitahoilta		
Korkotuotot	14 610	2 562
Osinkotuotot	12 606	10 830
Muut rahoitustuotot	2 006	1 140
Rahoituskulut	0	1 294
Kaupungin antamat lainat intressitahoille		
Lainoja yhteensä	57 203	56 919

Kunnan ja intressitahojen välisissä liiketoimissa on aikaisemmin esitetty konsernitilisaamiset ja -velat. Konsernitilin esittämistapaa muutettiin vuoden 2024 tilinpäätökseen. Intressitahojen pankkitilien saldoja ei enää jatkossa esitetä kaupungin taseessa.

VAV Yhtymä -konserni

Kaupunki omistaa VAV Yhtymä Oy:n koko osakekannan. VAV Yhtymä -konserniin kuuluu VAV Yhtymä Oy:n lisäksi sen tytäryhtiöt VAV Palvelukodit Oy, VAV Asunnot Oy ja VAV Hoiva-asunnot Oy.

Tilivuoden 2024 aikana kaupunki on maksanut VAV-konserniin kuuluville yhtiöille vuokria yhteensä noin 0,8 milj. euroa (ALV 0 %). Aikaisemmilla tilikausilla kaupungin asuntolainarahastosta VAV-konsernille sen harjoittamaa sosiaalista asuntotuotantoa varten myönnettyjen lainojen pääoma oli 31.12.2024 yhteensä noin 19,9 milj. euroa. Varoilla on toteutettu ARA:n tukemaa luovutus- ja käyttörajoitusten alaista asuntorakentamista. VAV Hoiva-asunnot Oy:lle vuonna 2021 myönnetyn lainan pääoma per 31.12.2024 oli 29,4 milj. euroa. Lainasta peritään korkoa euribor 6 kk +0,9 %.

VTK Kiinteistöt -konserni

Kaupunki omistaa VTK Kiinteistöt Oy:n koko osakekannan. Yhtiö tarjoaa toimitilapalveluja kaupunkikonsernin käyttöön. Se on voimassa oleviin sopimuksiin liittyen laskuttanut kaupungilta tilivuoden 2024 aikana kaikkiaan 22,5 milj. euroa (alv 0 %) pääasiassa vuokrina.

Vantaan Energia Oy

Kaupunki omistaa Vantaan Energia Oy:n osakekannasta 60 %. Yhtiön toimialana on sähkö-lämpö- ja maakaasuliiketoiminta sekä muu energianhuolto ja niihin liittyvä tuotteiden valmistus ja kauppa, energiapalvelut sekä alan muu liiketoiminta. Yhtiö on myynyt vuonna 2024 kaupungille pääasiassa kaukolämpöä 10,4 milj. euron arvosta. Vantaan Energia Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö Vantaan Energia Sähköverkot Oy on vuonna 2024 veloittanut kaupungilta sähkön verollista siirtomaksua 3,2 milj. euroa.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Kaupunki omistaa Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n koko osakekannan. Yhtiö tarjoaa kaupunkikonsernille toimialansa mukaisia kiinteistönhoito-, puhtaus- ja ateriapalveluita.

Kaupunki on ostanut yhtiöltä palveluita tilivuoden 2024 aikana yhteensä 52,5 milj. euron arvosta, joka jakautuu ateriapalveluihin 24,6 milj. euroa, puhtauspalveluihin 12,6 milj. euron ja kiinteistöpalveluihin (sisältäen vartiointipalvelut) 15,3 milj. euroa.

5 Eriytetyt tilinpäätökset

5.1 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset

5.1.1 Kiinteistörahaston tilinpäätöslaskelmat

Kiinteistörahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Liikevaihto	182,00	338,00
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	- 66,47	- 69,30
Liiketoiminnan muut kulut	0,00	53 255,00
Liikelylijäämä (-alijäämä)	115,53	- 52 986,30
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2 893 487,83	2 678 999,83
Muut rahoitustuotot	13 482,76	15 133,44
	<u>2 906 970,59</u>	<u>2 694 133,27</u>
Ylijäämä (alijäämä) ennen rahastosiirtoja	2 907 086,12	2 641 146,97
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	- 2 907 086,12	- 2 641 146,97
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00

Kiinteistörahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	115,53	- 52 986,30
Rahoitustuotot ja -kulut	2 906 970,59	2 694 133,27
Toiminnan rahavirta	2 907 086,12	2 641 146,97
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys muilta	- 4 009 500,00	0,00
Antolainasaamisten vähennys muilta	3 911 620,57	9 269 512,52
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	- 2 793 356,44	- 11 829 965,74
Saamisten muutos muilta	36 644,75	115 160,75
Korottomien velkojen muutos muilta	- 52 495,00	34 467,00
Rahoituksen rahavirta	- 2 907 086,12	- 2 641 146,97
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
	0,00	0,00

Kiinteistörahaston tase	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	59 680 549,77	59 582 670,34
Sijoitukset		
Muut lainasaamiset	59 680 549,77	59 582 670,34
Vaihtuvat vastaavat	46 072 948,93	43 316 237,24
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	45 867 223,16	43 073 866,72
Lyhytaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset	205 725,77	242 370,52
VASTAAVAA YHTEENSÄ	105 753 498,70	102 898 907,58
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	105 752 696,70	102 845 610,58
Muut omat rahastot	105 752 696,70	102 845 610,58
Vieras pääoma	802,00	53 297,00
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	802,00	53 297,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	105 753 498,70	102 898 907,58

5.1.2 Vahinkorahaston tilinpäätöslaskelmat

Vahinkorahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Liiketoiminnan muut tuotot	467 855,88	467 639,14
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 2 662,90	- 4 488,17
Palvelujen ostot	- 911 530,29	- 639 126,50
	- 914 193,19	- 643 614,67
Liikelylijäämä (-alijäämä)	- 446 337,31	- 175 975,53
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	446 337,31	175 975,53
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00

Vahinkorahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	- 446 337,31	- 175 975,53
Toiminnan rahavirta	- 446 337,31	- 175 975,53

Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	446 316,81	180 345,55
Korottomien velkojen muutos muilta	20,50	- 4 370,02
Rahoituksen rahavirta	446 337,31	175 975,53

Rahavarojen muutos	0,00	0,00

Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00
	0,00	0,00

Vahinkorahaston tase	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA		
Vaihtuvat vastaavat	7 326 393,81	7 772 710,62
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	7 326 393,81	7 772 710,62
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 326 393,81	7 772 710,62
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	7 326 270,59	7 772 607,90
Muut omat rahastot	7 326 270,59	7 772 607,90
Vieras pääoma	123,22	102,72
Lyhytaikainen		
Ostovelat	123,22	102,72
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 326 393,81	7 772 710,62

5.2 Rahastojen vaikutus kaupungin talouteen

	Tuloslaskelman toteumat milj. €		Sisäisten erien eliminoinnit milj. €		Kokonais- tarkastelu milj. €
	Kaupunki	Rahastot	Kaupunki	Rahastot	Tuloslaskelma yhteensä
Toimintatuotot					
Myyntituotot, ulkoiset	34,56	0,00			34,56
Myyntituotot, sisäiset	1,46	0,00	-1,46	0,00	0,00
Maksutuotot, ulkoiset	38,63	0,00			38,63
Maksutuotot, sisäiset	0,29	0,00	-0,29	0,00	0,00
Tuet ja avustukset, ulkoiset	24,37	0,00			24,37
Muut toimintatuotot, ulkoiset	48,67	0,00			48,67
Muut toimintatuotot, sisäiset	189,48	0,47	-189,48	-0,47	0,00
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-422,91	0,00			-422,91
Palvelujen ostot, ulkoiset	-280,36	-0,91			-281,28
Palvelujen ostot, sisäiset	-2,32	0,00	2,32	0,00	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulk.	-44,29	0,00			-44,30
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sis.	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,00
Avustukset, ulkoiset	-55,63	0,00			-55,63
Muut toimintakulut, ulkoiset	-58,56	0,00			-58,56
Muut toimintakulut, sisäiset	-189,36	0,00	189,36	0,00	0,00
Toimintakate	-715,99	-0,45	0,47	-0,47	-716,44
Verotulot	585,16				585,16
Valtionosuudet	179,14				179,14
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot, ulkoiset	15,90	2,89			18,79
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	15,52	0,01			15,53
Korkokulut, ulkoiset	-23,03	0,00			-23,03
Muut rahoituskulut, ulkoiset	-0,32	0,00			-0,32
Vuosikate	56,38	2,46	0,47	-0,47	58,84
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-113,73	0,00			-113,73
Arvonalentumiset	-0,46	0,00			-0,46
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset tuotot	0,46	0,00			0,46
Satunnaiset kulut					
Satunnaiset kulut	-3,91	0,00			-3,91
Tilikauden tulos	-61,25	2,46	0,47	-0,47	-58,79
Varausten ja rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		-2,46			-2,46
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-61,25	0,00	0,47	-0,47	-61,25

	Rahoituslaskelman toteumat milj. €		Sisäisten erien eliminoinnit milj. €		Kokonais- tarkastelu milj. €
	Kaupunki	Rahastot	Kaupunki	Rahastot	Rahoitus- laskelma yhteensä
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	56,84	1,99	0,47	-0,47	58,84
Satunnaiset erät	-3,45				-3,45
Tulorahoituksen korjauserät	-9,69				-9,69
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-149,55				-149,55
Rahoitusosuudet investointeihin	2,04				2,04
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	15,74				15,74
Toiminnan ja investointien rahavirta	-88,06	1,99	0,47	-0,47	-86,07
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-0,05	-4,01			-4,06
Antolainasaamisten vähennykset	6,32	3,91			10,23
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	194,90				194,90
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-105,25				-105,25
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-20,00				-20,00
Oman pääoman muutokset	1,00				1,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,25				0,25
Vaihto-omaisuuden muutos	-0,51				-0,51
Saamisten muutos	9,19	0,04			9,22
Korottomien velkojen muutos	-12,73	-0,05			-12,79
Rahoituksen rahavirta	73,11	-0,11	0,00	0,00	73,00
Rahavarojen muutos	-14,95	1,88	0,47	-0,47	-13,07

5.3 Muut eriytetyt laskelmat

Tilinpäätöksessä esitetään kilpailulain 30 d §:n mukaiset eriyttämislaskelmat kilpailullisesta toiminnasta. Eriytettävät tuloslaskelmat esitetään Kaupunkistrategian ja johdon toimialan sekä Kaupunkiympäristön toimialan osalta.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialalla on eriytetty tukipalvelujen myynti kaupungin tytäryhteisöille. Myytävät tukipalvelut koostuvat hankinnan, talouspalvelujen, henkilöstöhallinnon sekä tietohallinnon palvelujen myynnistä. Tukipalvelujen myynti perustuu kaupungin ja tytäryhtiön välisiin palvelusopimuksiin ja palveluista veloitetaan voimassa olevan hinnaston mukaisesti.

Eriyttäminen on tehty yksiköiden kirjanpidossa erillisillä tulosityksiköillä, joille kohdistuvat tukipalvelujen myynnistä saatavat tuotot sekä toiminnan suorat kustannukset. Suoria kustannuksia ovat palvelua tuottavien henkilöiden henkilöstökulut sekä suoraan palvelun tuottamiseen kohdistuvat palvelujen ja materiaalien ostot. Tietohallinnon osalta eriytetylle tulosityksikölle kohdentuvat myös tietojärjestelmien poistot. Eriytettävän toiminnan tuloslaskelmalle on kohdistettu lisäksi kyseiseen toimintaan kuuluva osuus yksikön yhteisistä kustannuksista, kuten vuokratuloista sekä muista henkilösidoonnoista yhteisistä kustannuksista, kuten tietoliikenteen, palkanlaskennan ja työterveyshuollon kustannuksista. Esi- miestyötä on allokoitu eriytettävään toimintaan henkilömäärän suhteessa.

Kaupunkiympäristön toimialalla on eriytetty ulkoinen tilavuokraus ja eläinlääkäritoiminnan osalta peruseläinlääkäripalvelu. Ulkoinen tilavuokraus käsittää toimitilojen vuokrauksen muille kuin Vantaan kaupungin sisäisille yksiköille sekä palvelussuhdeasuntojen vuokrauksen. Vuokrat laskutetaan vuokrasopimukseen perustuen.

Asuntojen vuokrauksen tuotot sekä asuntoihin liittyvät suorat kustannukset kirjataan omille kustannuspaikoilleen. Lisäksi asuntovuokraukseen kohdistuu kunnan omistamien kiinteistöjen osalta poistot. Ulkoisen toimitilavuokrauksen osalta kiinteistöjen suorat tuotot ja kulut kirjataan kiinteistöittäin kirjanpitoon. Sekä rakennusten ylläpitokustannukset että poistot on eriytetty kunkin rakennuksen osalta erikseen ulosvuokrattujen neliöiden suhteessa. Kiinteistönhoidon osalta ne kustannukset, joita ei kirjanpidossa kohdisteta suoraan rakennuksille, on eriytetty ulosvuokrattujen neliöiden suhteessa kaupungin omistamien kiinteistöjen kokonaisneliömäärästä. Samassa suhteessa on kohdistettu myös yksikön henkilöstökulut ja muut yhteiset kustannukset sekä toimialahallinnon ja kaupungin sisäisten tukipalvelujen vyörytettävät kustannukset.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan eriytetty tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Liikevaihto	1 490 956,28	2 852 881,41
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 444,23	- 1 614,17
Palvelujen ostot	- 882 582,75	- 2 180 870,93
	- 883 026,98	- 2 182 485,10
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 263 296,63	- 311 426,80
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 55 697,78	- 55 656,66
Muut henkilösivukulut	- 7 059,15	- 10 424,90
	- 326 053,56	- 377 508,36
Liiketoiminnan muut kulut	- 156 595,89	- 271 685,69
Liikeliiketoiminta (-) alijäämä	125 279,85	21 202,26
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	125 279,85	21 202,26

Kaupunkiympäristön toimialan eriytetty tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Liikevaihto	12 914 665,97	13 428 576,42
Liiketoiminnan muut tuotot	38 487,14	108 672,19
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 553 745,93	- 507 419,04
Palvelujen ostot	- 2 824 228,71	- 2 364 217,66
	- 3 377 974,64	- 2 871 636,70
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 464 797,17	- 201 637,67
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 96 297,60	- 41 471,08
Muut henkilösivukulut	- 12 344,95	- 7 950,54
	- 573 439,72	- 251 059,29
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 1 774 468,63	- 4 316 739,15
Liiketoiminnan muut kulut	- 4 397 789,32	- 4 428 475,37
Liikeliiketoiminta (-) alijäämä	2 829 480,80	1 669 338,10
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoituskulut	- 930,84	- 1 958,39
	- 930,84	- 1 958,39
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 828 549,96	1 667 379,71

6 Luettelot ja selvitykset

6.1 Käytetyt kirjanpitoakirjat ja selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tasekirja on Arkistolaitoksen päätöksen 3.9.2001 KA 158/43/2001 mukaan säilytettävä pysyvästi.

Kirjanpitolain 2:10 §:n mukaan tilikauden tositteet, liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto sekä muukin mahdollinen liiketapahtumia varmentava kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta lukien, jonka aikana tilikausi on päättynyt. Poikkeuksina kirjanpitolain 2:10 §:ään ovat muun muassa EU-hankkeiden kirjanpitoasiakirjat (10 vuotta) sekä kiinteistöinvestointiin liittyvät laskut, tositteet ja selvitykset (13 vuotta). Arkistoinnista vastaa tositteita käyttänyt toimiala.

Tilinpäätösasiakirjojen arkistointi

Tase- ja tuloslaskelmat	SAP-järjestelmässä
Rahoituslaskelmat	SAP-järjestelmässä
Tilikauden tapahtumat seurantakohteittain	SAP-järjestelmässä
Pysyvien vastaavien kohdeluettelo	SAP-järjestelmässä
Pysyvien vastaavien koontiluettelot	SAP-järjestelmässä
Päiväkirja	Asta-arkistointijärjestelmässä
Pääkirja	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 172000 Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 172500 Myyntisaamiset jäsenkuntayhtymiltä	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 173000 Myyntisaamiset, omistusyhteisöiltä, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 173500 Myyntisaamiset, kunnan sisäiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 174000 Myyntisaamiset muilta	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254500 Ostovelat tytäryhteisöille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254600 Ostovelat jäsenkuntayhtymille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254700 Ostovelat osakkuusyhteisöille, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254800 Ostovelat sisäiset, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254900 Ostovelat muille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tositelajit ja numerosarjat 2024	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tililuettelo vuodelta 2024	Asta-arkistointijärjestelmässä
Varastokirjanpidot	
Varikko	usb
Tasekirja	erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	usb

Muilta osin kirjanpitoaineisto arkistoidaan paperille tulostetussa muodossa.

6.2 Luettelo tositelajeista

SAP-tositelajiluettelo 2024

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
02	A1	13803001 - 13803999	Verkkomaksu	Verkkomaksujen tositelaji
03	A2	13804001 - 13804999	Verkkomaksu	Verkkomaksujen tositelaji
14	B3	13818001 - 13818999	Verkkokauppa	Verkkokaupan yhteinen tositelaji
15	B4	13819001 - 13819999	Palvelukassa	Palvelukassojen yhteinen tositelaji
AA	01	10000000 - 12999999	Käyttöom.kirjaus	Talouspalvelut
AB	99	990000000 - 999999999	Kirjanpitosite	Talouspalvelut
AF	03	30000000 - 38999999	Poistokirjaukset	Talouspalvelut
AZ	02	20000000 - 23999999	Investointien purku	Talouspalvelut
BA	06	60000000 - 60999999	Konekielinen tiliote	Talouspalvelut
BM	24	240000000 - 249999999	Ostomaksu,autom.	Rahoitustoimi
DA	15	150000000 - 159999999	Asiakastosite	Talouspalvelut
DL	31	310000000 - 319999999	Luottotappio	Talouspalvelut
DP	08	80000000 - 89999999	Perintätoim.rahatil.	Talouspalvelut
DT	19	190000000 - 199999999	Asiakkaat - tasaus	Talouspalvelut
DV	14	140000000 - 149999999	Myyntisuor.autom.	Talouspalvelut
DZ	14	140000000 - 149999999	Myyntisuor.manuaal.	Talouspalvelut
K1	25	250000000 - 259999999	Konekeskus Kuljetus	Kuntatekniikan keskus
K2	26	260000000 - 269999999	Varikko Polttoaineet	Kuntatekniikan keskus
K9	K9	500000000 - 599999999	Rahapalautukset	Talouspalvelut
KH	20	200000000 - 209999999	Toimittajat-vel.	Talouspalvelut
KM	27	270000000 - 279999999	Toimittajat-matkust.	Talouspalvelut
KR	21	210000000 - 219999999	Toimittajat - lasku	Talouspalvelut
KS	23	230000000 - 239999999	Sisäiset maksut	Talouspalvelut
KT	24	240000000 - 249999999	Toimittajat -tasaus	Talouspalvelut
KX	28	280000000 - 289999999	Sisäiset ostolaskut	Talouspalvelut
L1	L1	66400001 - 66499999	Konekeskus, uusi	Kuntatekniikan keskus
L2	L2	66500001 - 66599999	Varikko, uusi	Kuntatekniikan keskus
LJ	LJ	42300001 - 42399999	Sisäiset vuokrat/koki	Tilakeskus
LR	LR	52000000 - 52999999	Apollo rahoitusvienti	Rahoitustoimi
PA	PA	17110001 - 17119999	Tuntipalkat	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PC	PC	18110001 - 18119999	Kuukausipalkat	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PL	PL	19110001 - 19119999	Palkkiot	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PQ	PQ	39100001 - 39199999	Palkat	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PY	PY	18200001 - 18299999	Ennak.kirjaus lomapalk	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
RV	00	1000000000 - 9899999999	Myyntilasku (SD)	Talouspalvelut
RX	93	930000000 - 939999999	Sisäinen laskutus	Talouspalvelut
SA	11	110000000 - 118999999	Pääkirjatilitosite	Talouspalvelut
SB	12	120000000 - 129999999	Rondo FI tosite	Talouspalvelut
ST	39	390000000 - 399999999	Pk-tilit - tasaus	Talouspalvelut
SU	SU	119000000 - 119999999	Alv-jälkikirjaustos.	Talouspalvelut
UO	57	570000000 - 579999999	Ulosottotilitykset	Talouspalvelut
X2	D6	14800001 - 14899999	Kaupunkikortti	Ateriapalvelut

Liitetietojen tositelajiluettelo 2024

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
LT		1 - 999	Liitetiedot	Talouspalvelut

6.3 Tunnuslukujen laskentakaavat

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Vuosikate euroa/ asukas

$$= \text{Vuosikate} / \text{Asukasmäärä 31.12.}$$

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa

$$= \text{Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymä}$$

(Kunta ja konserni) Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

(Kunta ja konserni) Lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Jos lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Taseen tunnusluvut

(Kunta) Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

(Konserni) Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) euroa/ asukas

$$= [\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä 31.12.}$$

(Kunta ja konserni) Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainakanta euroa/ asukas

= Lainakanta / Asukasmäärä 31.12.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut, euroa/ asukas

= [Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut] / Asukasmäärä 31.12.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

7 Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

VANTAAN KAUPUNKI

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaalla 24.3.2025

Vantaan kaupunginhallitus


Mika Kasonen

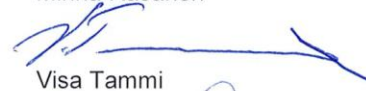
Mika Niikko

Pekka Virkamäki

Ville Karinen

Anitta Orpana

Sakari Rokkanen

Minna Räsänen

Visa Tammi

Hanna Valtanen

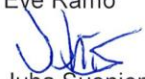
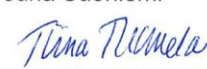
Pekka Timonen
Kaupunginjohtaja


Ulla Kaukola

Faysal Abdi

Kai-Ari Lundell

Maarit Raja-aho

Eve Rämö

Juha Suoniemi

Tiina Tuomela

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Helsinki 23 4 2025

KPMG Oy Ab
tilintarkastusyhteisö


Juha Huuskonen
KHT, JHT



Vantaan kaupunki
p. 839 11 (vaihte)
Asematie 7, 01300 Vantaa

Tilintarkastuskertomus 2024

Vantaan kaupungin kaupunginvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Vantaan kaupungin hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2024. Tilinpäätös sisältää kaupungin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kaupunginhallituksen ja muiden tilivelvollisten velvollisuudet

Kaupunginhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kaupunginhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan kaupungin tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat myös sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheellisyyksien havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet ja voidaksemme lausua sisäisen valvonnan järjestämisestä mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon kaupungin sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuutta.

Olemme tehneet tarkastuksen kohtuullisen varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Tarkastuksen tulokset

Kaupungin hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtionosuuksien perusteista annetut tiedot ovat oikeita.

Kaupungin tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.



Vantaan kaupunki
Tilintarkastuskertomus 2024
23.4.2025

Helsingissä 23. huhtikuuta 2025

KPMG OY AB

Juha Huuskonen
JHT, KHT

Nimi

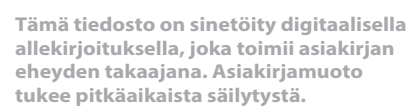
JUHA PEKKA HUUSKONEN

Vahva sähköinen tunnistautuminen

Vahva sähköinen tunnistautuminen

2025-04-23 08:51

2025-04-23 08:51





5 §

Hallintosääntö 1.1.2025, muutokset 1.6.2025 alkaen

VD/7492/00.01.01.00/2024

PT/S-AP/MT

Nykyinen hallintosääntö astui voimaan 1.1.2025 alkaen. Hallintosäännön luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia koskevat luvut tulevat voimaan 1.6.2025 lukien, siihen asti käytetään aiemman hallintosäännön määräyksiä.

Nyt on tarpeen muuttaa hallintosääntöä pääsääntöisesti kahdesta syystä. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan lainsäädännössä tapahtuu muutoksia 1.8.2025 lukien ja muutokset tulee huomioida hallintosäännössä.

Toiseksi esitetään muutoksia hankintoja koskevaan 13 lukuun. Konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan ylimmillä viranhaltijoilla on ollut oikeus tehdä hallintosäännössä tarkemmin määriteltyjä heidän oman tehtäväalueensa hankintoja ilman euromääristä ylärajaa. Hankintoja koskevaa lukua esitetään nyt muutettavaksi siten, että viranhaltijoiden toimivallan ylärajana on 2 000 000 / 3 000 000 euroa.

Hallintosääntö 4 luku 4 §

Perusopetuslain mukaisessa perusopetuksen opetussuunnitelmassa on Vantaalla paikallisesti tarkennettu oppilaanohjauksen opetussuunnitelmassa työelämäpainotteinen perusopetus (TEPPO) yhdeksi tehostetun oppilaanohjauksen muodoksi. Perusopetuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää oppilaan ottamisesta työelämäpainotteiseen perusopetukseen. Aiemmin työelämäpainotteinen perusopetus on ollut osa joustavaa perusopetusta, joten hallintosääntöä tulee tämän osalta päivittää.

Perusopetuslakia on muutettu oppimisen tuen osalta siten, että kolmiportainen tuki (yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki) korvaantuu 1.8.2025 alkaen ryhmäkohtaisilla ja oppilaskohtaisilla tukitoimilla. Näin ollen hallintosääntöä tulee päivittää vastaamaan lainsäädäntöä siten, että perusopetuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää oppilaalle annettavista oppilaskohtaisista tukitoimista, perusopetuksen oppimäärän ja opetussuunnitelman tavoitteiden poikkeamisesta sekä oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta suorittamasta oppiaineen oppimäärää, jos hän ei terveydellisistä syistä kykene oppiainetta opiskelemaan. Perusopetuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättäisi oppilaskohtaisista tukimuodoista myös silloin, kun asiaan ei ole huoltajan suostumusta, eikä asiaa enää jatkossa vietäisi kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston päätettäväksi.

Lain muutoksen myötä myös erityiset opetusjärjestelyt poistuvat. Jatkossa kyseessä on opetuksen poikkeava järjestäminen. Hallintosääntöä tulee päivittää myös tämän osalta niin, että perusopetuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää opetuksen poikkeavasta järjestämisestä.

Hallintosääntö 4 luku 6 §

Perusopetuslakia on muutettu oppimisen tuen osalta siten, että kolmiportainen tuki (yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki) korvaantuu 1.8.2025 alkaen ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla ja oppilaskohtaisilla tukitoimilla. Näin ollen hallintosääntöä tulee päivittää vastaamaan lainsäädäntöä siten, että ruotsinkielisten palvelujen johtaja (direktör för svenskspråkiga servicen) tai hänen määräämänsä päättää esiopetuksen oppilaalle annettavista lapsikohtaisista tukitoimista ja perusopetuksen oppilaalle annettavista oppilaskohtaisista tukitoimista huoltajan suostumuksella, perusopetuksen oppimäärän ja



opetussuunnitelman tavoitteiden poikkeamisesta sekä oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta suorittamasta oppiaineen oppimäärää, jos hän ei terveydellisistä syistä kykene oppiainetta opiskelemaan. ruotsinkielisten palvelujen johtaja (direktör för svenskspråkiga servicen) tai hänen määräämänsä päättäisi oppilaskohtaisista tukimuodoista myös silloin, kun asiaan ei ole huoltajan suostumusta eikä asiaa enää jatkossa vietäisi kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston päätettäväksi.

Lisäksi ruotsinkielisten palvelujen johtaja tai hänen määräämänsä päättää lukion opiskelijan erityisistä opetusjärjestelyistä ja erityisopetuksesta.

Lain muutoksen myötä myös erityiset opetusjärjestelyt poistuvat. Jatkossa kyseessä on opetuksen poikkeava järjestäminen. Hallintosääntöä tulee päivittää myös tämän osalta niin, että ruotsinkielisten palvelujen johtaja (direktör för svenskspråkiga servicen) tai hänen määräämänsä päättää opetuksen poikkeavasta järjestämisestä.

Hallintosääntö 4 luku 7 §

Kyseisessä pykälässä määrätään ruotsinkielisen lukion rehtorin päätösvallassa, joka määräytyy 4 luvun 9 §:n mukaisesti. Hallintosäännön 4 luvun 6 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että ruotsinkielisten palvelujen johtaja tai hänen määräämänsä päättää lukion opiskelijan erityisistä opetusjärjestelyistä ja erityisopetuksesta. Näin ollen 4 luvun 7 §:ää tulee muuttaa niin, ettei kyseisestä asiasta päättäminen ole ruotsinkielisen lukion rehtorin päätösvallassa. Teknisenä korjauksena ruotsinkielisen lukion rehtorin päätösvallassa rajataan lisäksi pois oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä päättäminen opiskelijan hakiessa pidentämistä, koska kyseinen asia on hallintosäännössä määrätty ruotsinkielisten palvelujen johtajalle.

Hallintosääntö 4 luku 9 §

Lukiolakiin on lisätty opiskelijan oikeus erityisen tukeen 1.8.2025 alkaen. Erityisopetuksesta tehtäisiin päätös. Näin ollen hallintosääntöä tulee päivittää siten, että lukion rehtori tai hänen määräämänsä päättää opiskelijalle annettava erityisopetuksesta.

Hallintosääntö 4 luku 11 §

Perusopetuslakia on muutettu oppimisen tuen osalta siten, että kolmiportainen tuki korvaantuu 1.8.2025 alkaen ryhmäkohtaisilla ja oppilaskohtaisilla tukitoimilla. Näin ollen hallintosääntöä tulee päivittää vastaamaan lainsäädäntöä siten, että hallintosäännön 4 luvun 11 §:ään lisätään uusi kohta, jonka mukaan varhaiskasvatuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää esiopetuksen oppilaalle annettavista lapsikohtaisista tukitoimista. Opetushallituksen esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet määrittelevät esiopetusta koskevaksi käsitteeksi ”lapsikohtaiset tukitoimet” (perusopetuksessa käsite oppilaskohtaiset tukitoimet). Lisäyksen myötä 4 luvun 11 §:n alakohtien numerointi muuttuisi. Varhaiskasvatuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättäisi esiopetuksen oppilaalle annettavista lapsikohtaisista tukitoimista myös silloin kun asiaan ei ole huoltajan suostumusta eikä asiaa vietäisi enää kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston päätettäväksi. Niin ikään Varhaiskasvatuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättäisi varhaiskasvatuksen lapselle varhaiskasvatuksen lapselle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen tuen rakenteellisista tukitoimista myös silloin, kun asiaan ei ole huoltajan suostumusta eikä asiaa enää jatkossa vietäisi kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston päätettäväksi.



Hallintosääntö 5 luku 6 §

Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtoreiden päätösvaltaa esitetään muutettavaksi siten, että he voivat päättää niin maksuhuojennusten myöntämisestä opiskelijoille kuin myös maksuhuojennuksien myöntämisen perusteista sekä oppilaitosten toiminnan aloittamis- ja lopettamispäivistä sekä loma-ajoista. Aiemmin he ovat voineet tehdä näitä päätöksiä ainoastaan noudattaen lautakunnan päättämiä perusteita. Tällaisia perusteita ei ole koskaan vahvistettu. On yksinkertaisempaa, että rehtorit päättävät näistä operatiivisista asioista itse.

Hallintosääntö 9 luku 5 §

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta tehtäväalueellaan päättää perusopetuksen sekä päivä- ja aikuislukion opetussuunnitelmien hyväksymisestä. Lautakunta on päättänyt myös esiopetuksen opetussuunnitelman hyväksymisestä, mutta tätä ei ole erikseen määritelty hallintosäännössä. Selkeyden vuoksi kyseinen lisäys esiopetuksen opetussuunnitelman hyväksymisestä on tarpeen.

Hallintosääntö 9 luku 7 §

Tällä hetkellä kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaosto päättää perusopetuksen oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta ilman huoltajan suostumusta sekä varhaiskasvatuksen lapselle ja esiopetuksen oppilaalle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen tuen rakenteellisista tukitoimista ilman huoltajan suostumusta. Tämä on perustunut Opetushallituksen linjauksiin asiasta. Noin vuosi sitten Opetushallitus linjasi, ettei ilman huoltajan suostumusta tehtävää päätöstä tarvitse tehdä monijäsenisessä toimielimessä, vaan päätöksen voi tehdä yksittäinen viranhaltija. Hallintosääntöä ehdotetaan muutettavaksi siten, että jatkossa kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaosto ei enää päättäisi perusopetuksen oppilaalle ja esiopetuksen oppilaalle annettavista oppilaskohtaisista tukimuodoista ilman huoltajan suostumusta eikä varhaiskasvatuksen lapselle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen tuen rakenteellisista tukitoimista ilman huoltajan suostumusta. Päätöksen asiasta tekisi perusopetuksen johtaja, ruotsinkielisten palveluiden johtaja tai varhaiskasvatuksen johtaja. Näin ollen kohdat 4. ja 5. poistuisivat hallintosäännön 9 luvun 7 §:stä.

Hallintosääntö 13 luku Hankinnat

Hankintoja koskevaan lukuun esitetään lukuisia muutoksia. Tähän asti konsernijohtoon ja elinvoiman ylimmillä viranhaltijoilla on ollut tehdä hankintoja omalla tehtäväalueellaan ilman minkäänlaista euromääräistä ylärajaa. Nyt esitetään, että pääsääntöisesti toimialan viranhaltijan hankintavallan yläraja on 2 000 000 euroa, paitsi tietohallintojohtajalla, jolla yläraja olisi 3 000 000 euroa, koska tietohallinnon hankinnat ovat keskimäärin euromääriltään suurempia.

Lisäksi on haluttu jättää viranhaltijoiden päätösvaltaan ilman ylärajaa oikeus liittyä Hansel Oy:n kilpailuttamiin hankintoihin sekä oikeus tehdä hankintoja kaupunkikonserniin kuuluvilta in house-yhtiöiltä ilman ylärajaa. Tämä on lisätty niiden viranhaltijoiden toimivaltaan, jotka tekevät hankintoja in house-yhtiöiltä tai päättävät liittymisestä Hansel Oy:n kilpailutuksiin.

Siltä osin kuin hankinnat ovat määrältään yli 2 000 000 / 3 000 000 euroa, hankintapäätökset menevät joko konsernijaoston tai elinvoima- ja työllisyysjaoston päätettäväksi riippuen siitä, minkä



konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan palvelualueen viranhaltijan päätösvaltaan hankinta kuuluisi, jos sen arvo olisi alle 2 000 000 euroa.

Kaupunginhallitus 7.4.2025 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle muutettavaksi 1.1.2025 voimaan tullutta hallintosääntöä liitteistä ilmenevin tavoin. Muutokset tulevat voimaan 1.6.2025 lukien.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 28.4.2025 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle muutettavaksi 1.1.2025 voimaan tullutta hallintosääntöä liitteistä ilmenevin tavoin. Muutokset tulevat voimaan 1.6.2025 lukien.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavilla tavoilla:

Kaupunginjohtaja muutti esitystään niin, että konsernijohtoon ja elinvoiman hankintarajat, joiden jälkeen hankinta menee luottamushenkilötoimielimen päätettäväksi, laskettiin miljoonaan euroon lukuun ottamatta ICT-hankintoja, joiden kohdalla raja laskettiin 2 miljoonaan euroon.

Lisäksi kaupunginjohtaja teki seuraavat *tekstilisäykset* esitykseensä:

Hallintosääntö, 13 luku, Hankinnat

5 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta

....

Kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja päättää toimialallaan:

1. kansallisen kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista EU:n kynnysarvon alittaviin hankintoihin saakka *enintään kuitenkin 1 000 000 euroon saakka*,
2. toimialojen yhteisten palveluiden kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

8 § Hankintajohtajan päätösvalta

....

6. *hankinnan palveluyksikön kansallisen kynnysarvon alittavista palveluhankinnoista*

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle muutettavaksi 1.1.2025 voimaan tullutta hallintosääntöä liitteistä ilmenevin tavoin. Muutokset tulevat voimaan ~~1.6.2025 lukien~~ *heti lukuun ottamatta hallintosäännön 4 ja 9 lukuun tehtäviä muutoksia, jotka tulevat voimaan 1.8.2025 lukien.*

Päätös:



Päätettiin esittää kaupunginvaltuustolle muutettavaksi 1.1.2025 voimaan tullutta hallintosääntöä kaupunginjohtajan täydentämistä liitteistä ilmenevin tavoin. Muutokset tulevat voimaan heti lukuun ottamatta hallintosäännön 4 ja 9 lukuihin tehtäviä muutoksia, jotka tulevat voimaan 1.8.2025 lukien. Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

"Kaupunginhallitus katsoo tarpeelliseksi arvioida sekä hankintaohjeen päivitystarpeet että luottamustoimielimien käytännöt hankintojen valvonnassa."

Kaupunginvaltuusto 12.5.2025 § 5

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään muuttaa 1.1.2025 voimaan tullutta hallintosääntöä liitteistä ilmenevin tavoin. Muutokset tulevat voimaan heti lukuun ottamatta hallintosäännön 4 ja 9 lukuihin tehtäviä muutoksia, jotka tulevat voimaan 1.8.2025 lukien.

Tarkastetaan ja hyväksytään pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Hallintosääntö 1.1.2025, muutokset 1.6.2025 alkaen (KH 28.4.2025), muutokset näkyvissä
- Hallintosääntö 1.1.2025, muutokset 1.6.2025 alkaen (KH 28.4.2025), puhdas versio

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

Sari-Anna Pennanen, kaupunginlakimies,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ

Kaupunginvaltuuston 16.12.2024 hyväksymä

Voimassa 1.1.2025 alkaen

Muutettu kaupunginvaltuustossa 27.1.2025 § 3

Muutettu kaupunginvaltuustossa x.x.xxxx § x

Sisällysluettelo

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ.....	1
Kaupunginvaltuuston 16.12.2024 hyväksymä.....	1
Voimassa 1.1.2025 alkaen.....	1
1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN.....	1
1 Luku - Yleiset määräykset.....	1
1 § Hallintosäännön soveltaminen.....	1
2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa.....	1
3 § Kuntalaisten osallistuminen.....	1
4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa.....	2
5 § Kaupungin viestintä.....	2
6 § Tietoturva ja tietosuoja.....	2
2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen.....	3
1 § Kaupungin johtaminen.....	3
2 § Kaupungin organisaatio.....	3
3 § Konsernijohto.....	4
4 § Osa-aikainen luottamushenkilö.....	4
5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät.....	5
6 § Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan tehtävät.....	5
7 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta.....	5
8 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta.....	6
9 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta.....	8
10 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät.....	9
3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla.....	10
1 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan tehtävät.....	10
2 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan palvelualueet ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt.....	10

3 § Elinvoimapalveluiden palvelualueen tehtävät ja elinvoimajohtajan päätösvalta.....	11
4 § Henkilöstöpalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstöjohtajan päätösvalta.....	11
5 § Konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja konsernipalvelujohtajan päätösvalta.....	12
6 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta.....	13
7 § Talouden ja strategian palvelualueen tehtävät ja talous- ja strategiajohtajan päätösvalta.....	14
8 § Rahoitusjohtajan päätösvalta.....	14
9 § Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen tehtävät ja työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta.....	15
10 § Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön tehtävät ja tarkastusjohtajan päätösvalta.....	16
11 § Viestinnän palveluyksikön tehtävät.....	17
4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla.....	19
1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät.....	19
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	19
3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	19
4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta.....	20
5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta.....	21
6 § Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen (svenskspråkiga servicen) tehtävät ja ruotsinkielisten palveluiden johtajan (direktör för svenskspråkiga servicen) päätösvalta.....	21
7 § Ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion rehtorin päätösvalta.....	22
8 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta.....	23
9 § Lukion rehtorin päätösvalta.....	23
10 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta.....	24
11 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta.....	25
5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla.....	26
1 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävät.....	26
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	26
3 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	26
4 § Elinikäisen oppimisen palvelualueen tehtävät ja elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan toimivallasta.....	27
5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta.....	27
6 § Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtorin päätösvalta.....	28
7 § Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualueen tehtävät.....	28

8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta.....	29
9 § Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueen tehtävät.....	29
6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla.....	31
1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät.....	31
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	31
3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	32
4 § Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikön toimivalta.....	32
5 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta.....	32
6 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta.....	34
7 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta.....	34
8 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta.....	35
9 § Ympäristöpalveluiden päällikön tehtävät ja päätösvalta.....	36
10 § 1. kaupungineläinlääkärin tehtävät ja päätösvalta.....	36
11 § Rakennuslakimiehen päätösvalta.....	37
12 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta.....	37
13 § Kaupungingeodeetin päätösvalta.....	39
7 luku – Toimielinten kokoonpano.....	41
1 § Kaupunginvaltuusto.....	41
2 § Kaupunginhallitus ja sen jaostot.....	41
3 § Tarkastuslautakunta.....	41
4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta.....	42
5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto.....	42
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot.....	42
7 § Vaalitoimielimet.....	43
8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta.....	44
1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta.....	44
2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu.....	46
3 § Selonteko.....	47
4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta.....	47
5 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulu.....	48

6 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto.....	48
7 § Elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulu.....	49
8 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	50
9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta.....	51
1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta.....	51
2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	51
3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta.....	52
4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	53
5 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	56
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta.....	57
7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta.....	58
8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	58
9 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	59
10 Luku - Otto-menettely.....	60
1 § Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus.....	60
2 § Otto-oikeuden käyttäminen.....	60
3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen.....	61
4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn.....	61
5 § Päätöksen täytäntöönpano.....	62
11 Luku – Tiedon- ja asianhallinnan järjestäminen sekä allekirjoitusoikeudet.....	64
1 § Kaupunginhallituksen tiedon- ja asianhallintaa koskevat tehtävät ja päätösvalta.....	64
2 § Asianhallintaa ja arkistointia johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta.....	64
3 § Sähköinen allekirjoitus.....	65
4 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	65
5 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	65
6 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	65
7 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	65
8 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	66
9 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	66
10 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen.....	66
11 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	67
12 § Pöytäkirjan ote.....	67

13 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen.....	67
14 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen.....	67
12 Luku – Henkilöstöasiat.....	68
1 § Yleistoimivalta henkilöstöasioissa.....	68
2 § Henkilöstövalinnat.....	68
3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa.....	69
4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa.....	69
5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi.....	70
6 § Siirrot.....	70
7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä.....	70
8 § Täyttökielto.....	71
9 § Sijaiset.....	71
10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen.....	71
11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen.....	72
12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen.....	72
13 § Sivutoimet.....	72
14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen.....	72
15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen.....	73
16 § Virantoimituksesta pidättäminen.....	73
17 § Virkasuhteen päätyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen.....	73
18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen.....	74
19 § Palkan takaisinperiminen.....	74
2 OSA – TALOUS JA VALVONTA.....	75
13 luku - Hankinnat.....	75
1 § Kaupunginhallituksen päätösvalta.....	75
2 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston ja konsernijaoston päätösvalta.....	75
3 § Lautakuntien yleinen päätösvalta.....	75
4 § Kaupunkitilalautakunnan päätösvalta.....	75
5 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta.....	76
6 § Palvelualuejohtajan päätösvalta.....	76

7 § Henkilöstöjohtajan päätösvalta.....	76
8 § Hankintajohtajan päätösvalta.....	77
9 § Tietohallintojohtajan päätösvalta.....	77
10 § Hallintojohtajan päätösvalta.....	77
11 § Talous- ja strategiajohtajan päätösvalta.....	77
12 § Rahoitusjohtajan päätösvalta.....	78
13 § Talouspalvelujen päällikön päätösvalta.....	78
14 § Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta.....	78
15 § Viestintäjohtajan päätösvalta.....	78
16 § Tarkastusjohtajan päätösvalta.....	78
17 § Kaupungininsinöörin päätösvalta.....	79
18 § Kiinteistöjohtajan päätösvalta.....	79
19 § Päätösvallan delegointi.....	79
20 § Yhteishankintoihin liittyminen.....	79
14 Luku – Taloudenhoito.....	80
1 § Talousarvio ja taloussuunnitelma.....	80
2 § Talousarvion täytäntöönpano.....	80
3 § Toiminnan ja talouden seuranta.....	80
4 § Talousarvion sitovuus.....	81
5 § Talousarvion muutokset.....	81
6 § Rahatalouden hoitaminen.....	81
7 § Kassavarat.....	82
8 § Määrärahojen käytön hyväksyminen.....	82
9 § Maksulykkäyksen myöntäminen.....	83
10 § Maksuista päättäminen.....	83
11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta.....	83
12 § Saatavasta luopuminen.....	83
13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen.....	84
14 § Tarkemmat määräykset.....	84
15 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus.....	85
1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue.....	85

2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio.....	85
3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset.....	85
4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	86
5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta.....	86
6 § Kaupunginreviisorin tehtävät ja päätösvalta.....	87
7 § Tilintarkastusyhteisön valinta.....	88
8 § Tilintarkastajan tehtävät.....	88
9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus.....	88
10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen.....	88
16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta.....	90
1 § Turvallisuusjohtaminen ja turvallisuussuunnittelu.....	90
2 § Varautuminen ja valmiussuunnittelu.....	90
3 § Riskienhallinta ja sisäinen valvonta.....	90
4 § Tehtävät ja päätösvalta.....	90
3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY.....	92
17 Luku -Kokousmenettely.....	92
1 § Soveltamisala.....	92
2 § Toimielimen päätöksentekotavat.....	92
3 § Kokousaika ja -paikka.....	92
4 § Kokouksen koolle kutsuminen.....	93
5 § Kokouskutsun sisältö.....	93
6 § Esityslista.....	93
7 § Jatkokokous.....	94
8 § Varajäsenen kutsuminen.....	94
9 § Läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginvaltuustossa.....	94
10 § Läsnäolo- ja puheoikeus muissa toimielimissä.....	95
11 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.....	95
12 § Tilapäinen puheenjohtaja.....	96
13 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot.....	96
14 § Esteellisyys.....	96
15 § Käsittelyjärjestys.....	97
16 § Kokouksen julkisuus.....	97

17 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi.....	98
18 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen.....	98
19 § Päätöksen toteaminen.....	98
20 § Äänestykseen otettavat ehdotukset.....	99
21 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys.....	99
22 § Pöytäkirjan laatiminen.....	100
23 § Pöytäkirjan tarkastaminen.....	100
24 § Pöytäkirjan sisältö.....	100
25 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaminen.....	102
26 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille.....	102
18 Luku – Vaalit.....	103
1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset.....	103
2 § Valtuuston vaalilautakunta.....	103
3 § Ehdokaslistojen jättäminen.....	103
4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies.....	104
5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen.....	104
6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä.....	104
7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen.....	105
8 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen.....	105
9 § Vaalin tuloksen toteaminen.....	105
19 Luku – Esittelijät.....	106
1 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen esittelijät.....	106
2 § Lautakuntien ja niiden jaostojen esittelijät.....	106
3 § Esittely muissa toimielimissä.....	107
4 § Esittelyvallan siirtäminen.....	107
20 Luku – Kuntalaisaloitteet.....	108
1 § Aloiteoikeus.....	108
2 § Aloitteen käsittely.....	108
3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot.....	108
4 OSA – VALTUUSTO.....	109
21 Luku – Valtuuston toiminta.....	109
1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt.....	109

2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi.....	109
3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa.....	110
4 § Istumajärjestys.....	110
5 § Kokoustilat.....	110
6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa.....	110
7 § Valtuuston kansliatehtävät.....	110
8 § Läsnäolon toteaminen valtuuston kokouksissa.....	110
9 § Puheenvuorot valtuuston kokouksissa.....	111
10 § Toimenpidealoite.....	112
22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus.....	113
1 § Valtuutettujen aloitteet.....	113
2 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys.....	113
3 § Selonteko.....	114
4 § Selostustilaisuus ja kyselytunti.....	114
5 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu.....	115
23 Luku – Valiokunnat.....	116
1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen.....	116
2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen.....	116
5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET.....	117
24 Luku – Yleiset määräykset.....	117
1 § Luottamushenkilön palkkio, palkka ja korvaukset.....	117
2 § Osa-aikaisen luottamushenkilön etuudet.....	117
3 § Osan soveltamisala.....	117
4 § Rahamäärien tarkistaminen.....	118
25 Luku – Kokouspalkkiot.....	119
1 § Peruspalkkio.....	119
2 § Lisäpalkkio.....	119
3 § Osallistuminen muiden toimielinten kokouksiin.....	119
4 § Palkkio kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista.....	119
5 § Iltakoulut, selostustilaisuudet, seminaarit ja koulutukset.....	120
6 § Palkkio sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta.....	120
7 § Useat kokoukset samana päivänä.....	120

8 § Puheenjohtajan palkkion maksaminen muulle puheenjohtajana toimineelle.....	120
9 § Palkkionmaksua varten edellytetty saapuvillaoloaika.....	120
10 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa.....	121
26 Luku – Muut palkkiot.....	122
1 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio.....	122
2 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä.....	122
3 § Vaalitoimielinten palkkiot.....	122
4 § Kuukausipalkkio ja -palkka.....	122
27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen.....	124
1 § Ansionmenetykskorvaus.....	124
2 § Matkakulukorvaus.....	124
3 § Muut kulukorvaukset.....	125
4 § Kulukorvaukset kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista.....	125
28 Luku – Erinäiset määräykset.....	126
1 § Vantaan kaupungin palveluksessa olevia luottamushenkilöitä koskevat erityismääräykset.....	126
2 § <i>Etuuksien maksaminen</i>	126
6 OSA – TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA.....	127
29 Luku – Yleiset määräykset ja menettely.....	127
1 § Yleistä.....	127
2 § Häiriötilanne.....	127
3 § Häiriötilanteen toteaminen.....	127
4 § Häiriötilanteen jatkuminen.....	128
5 § Häiriötilanteen päätyminen.....	128
6 § Määräysten suhde valmiuslakiin.....	128
7 § Kaupunginhallituksen yleistoimivallan delegointi häiriötilanteissa.....	128
30 Luku – Häiriötilanteiden toimivaltuudet.....	129
1 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan toimivalta.....	129
2 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen.....	129
3 § Viestinnän keskittäminen.....	129
Siirtymäsäännökset.....	129
Voimaan 1.6.2025 lukien.....	131
LIITE 1 – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT.....	131

1 § Kokouspalkkiot.....	131
2 § Vaalitoimielinten palkkiot.....	132
3 § Kuukausipalkkiot.....	132
4 § Kuukausipalkat.....	133
5 § Kulukorvauksien enimmäismäärät.....	134

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 Luku - Yleiset määräykset

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Vantaan kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa

Hallinnossa ja toiminnassa on noudatettava kielilakia ja lakia julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta.

Hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä viestinnässä on otettava huomioon suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeus saada palveluja heidän äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi kaikilla kunnan tehtäväalueilla.

Henkilöstön riittävä suomen ja ruotsin kielen taito on varmistettava, ja heiltä vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä erikseen on määrätty tai päätetty.

Toimielinten kokouskutsun, esityslistan ja pöytäkirjan laatimisesta sekä suomen että ruotsin kielellä määrätään 17 luvussa.

Järjestettäessä palveluja ostopalveluina tulee sopimukseen otettavilla määräyksillä varmistaa, että palvelun käyttäjien kielilain mukaiset kielelliset oikeudet toteutuvat vastaavalla tavalla kuin niiden tulee toteutua kunnassa.

Jos palvelu kohdistuu vain toiseen kieliryhmään, palvelua voidaan antaa ja asiakasviestintä voi tapahtua yksinomaan asianomaisen kieliryhmän kielellä.

3 § Kuntalaisten osallistuminen

Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista. Toimialat huolehtivat suunnitelmallisesti omassa toiminnassaan siitä, että kuntalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa oikea-aikaisesti ja vuorovaikutteisesti kunnan toimintaan.

4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa

Kaupungissa noudatetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa.

5 § Kaupungin viestintä

Kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat siitä, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmistelussa. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon suomen ja ruotsinkielisten eri asukasryhmien tarpeet.

Konserniohjeessa annetaan määräyksiä konserniyhtiöiden tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta.

Tarkastuslautakunnan tiedottamisesta määrätään 15 luvun 10 §:ssä.

6 § Tietoturva ja tietosuoja

Kaupungin johtamisessa, riskienhallinnassa, esihenkilötyöskentelyssä ja toimialojen toiminnan järjestämisessä huomioidaan tietoturva ja henkilötietojen käsittelyn tietosuoja noudattaen voimassa olevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä sekä kaupunginhallituksen vahvistamaa tietoturva- ja tietosuojapolitiikkaa ja kaupungin sisäisiä määräyksiä ja ohjeita.

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

1 § Kaupungin johtaminen

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Kaupungin johtaminen perustuu kuntastrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon ja hallintosääntöön.

Kaupunginhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta ja vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupungin toiminnan johtamista varten on kaupunginjohtajan viran lisäksi kasvatuksen ja oppimisen apulaiskaupunginjohtajan, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin apulaiskaupunginjohtajan sekä kaupunkiympäristön apulaiskaupunginjohtajan virat.

2 § Kaupungin organisaatio

Vantaan kaupunki jakautuu hallinnollisesti seuraaviin toimialoihin:

- kaupunkikonserni ja elinvoima, joka toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa keskushallintona
- kasvatus ja oppiminen
- kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi
- kaupunkiympäristö

Toimialat jakautuvat palvelualueisiin ja palvelualueet voivat jakautua palveluyksiköihin.

Palvelualueetta johtaa palvelualuejohtaja.

Toimialan johdon alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan (pl. kaupunkikonserni ja elinvoima) talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista. Lisäksi yhteisillä palveluilla voi olla muita toimialakohtaisia tehtäviä. Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Vantaan kaupungin toimielimiä ovat:

- kaupunginvaltuusto
- kaupunginhallitus, sen konsernijaosto ja elinvoima- ja työllisyysjaosto

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- tarkastuslautakunta
- keskusvaalilautakunta
- kaupunkiympäristölautakunta ja sen lupajaosto
- kaupunkitilalautakunta
- kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, sen ruotsinkielinen jaosto ja yksilöasioiden jaosto
- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Vantaan kaupungin vaikuttamistoimielimiä ovat:

- nuorisovaltuusto
- vanhusneuvosto
- vammaisneuvosto
- Svenska kommittén
- monikulttuurisuusasioiden neuvottelukunta.

Vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus, joka hyväksyy näille vaikuttamistoimielimille toimintasäännöt.

Vaikuttamistoimielimiin sovelletaan kuntalain toimikuntaa koskevia säännöksiä.

3 § Konsernijohto

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, sekä konserniyhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat.

4 § Osa-aikainen luottamushenkilö

Osa-aikaisina luottamushenkilöinä voivat toimia valtuuston puheenjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginhallituksen varapuheenjohtajat. Osa-aikaisen luottamushenkilön työaika on 50 % täydestä työajasta. Osa-aikaisen luottamushenkilön osalta ei työn itsenäisen luonteen vuoksi laadita työaikakirjanpitoa.

Luottamushenkilön tulee ilmoittaa kuntademokratian palvelualueelle kirjallisesti, mikäli hän haluaa hoitaa tehtävänsä osa-aikaisesti. Osa-aikaisuus ei voi tulla voimaan takautuvasti.

Osa-aikaisen luottamushenkilön palkasta ja muista etuuksista määrätään tämän hallintosäännön 5. osassa.

Muilta osin osa-aikaisen luottamushenkilön asemasta säädetään kuntalaissa.

5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa säädetään, kaupunginhallituksen puheenjohtaja:

- johtaa kuntastrategian toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä
- seuraa kunnan toimielinten päätösten tarkoituksenmukaisuutta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin asian ottamiseksi kaupunginhallituksen käsiteltäväksi
- johtaa asioiden käsittelyä kaupunginhallituksen kokouksissa
- hyväksyy kaupunginjohtajan lomat, koulutukset, virkamatkat ja muut kaupunginjohtajan tehtävistä aiheutuvat menot
- käy kaupunginjohtajan kanssa vuosittain tulos- ja kehityskeskustelut.
- hyväksyy kaupunginvaltuuston puheenjohtajan koulutuksen ja virkamatkat ja niistä aiheutuvat menot.

6 § Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan tehtävät

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja hyväksyy kaupunginhallituksen puheenjohtajan koulutukset ja virkamatkat sekä niistä aiheutuvat menot.

7 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginjohtaja johtaa ja kehittää kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta kunnan toimintaa. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Kaupunginjohtaja:

- johtaa kaupunkistrategian valmistelua ja toteutusta
- johtaa taloussuunnittelua sekä rahoitusta ja muuta resurssiohjausta siten, että kaupunginvaltuuston ja -hallituksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan
- johtaa kaupungin ja kaupunkirakenteen kehittämistä yleiskaavoituksen ja muun yleispiirteisen suunnittelun, sekä kaupungin maa-, sopimus-, elinkeino- ja asuntopolitiikan ohjauksen avulla
- vastaa kaupunkikonsernin toiminnan tuloksellisuudesta ja konserniyhteisöjen valvonnasta
- vastaa kaupungin seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa kaupunkikonsernin viestinnästä

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- vastaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta
- vastaa kaupungin tietosuojan ja tietoturvan ohjauksesta.

Kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. talousarviolainan ottamisesta talousarvion tai kaupunginvaltuuston erikseen asettamissa rajoissa,
2. kiireellisissä tapauksissa 8 luvun 4 §:n 2 momentin 4 ja 5-kohdan mukaisista asioista,
3. tyytymisestä valtionosuuksia ja -avustuksia koskeviin päätöksiin,
4. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalvonta tulee kyseeseen, kun kyse on koko kaupunkia, useampaa toimialaa tai kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialaa koskevasta asiasta, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
5. koko kaupunkia ja useampaa toimialaa koskevien projektien perustamisesta sekä päätösvalan antamisesta projektin johdolle määrääjäksi,
6. luottamushenkilöiden koulutuksesta,
7. kaupunginhallituksen tarverahojen sekä muiden kaupunginhallituksen määrärahojen käytöstä 20 000 euroon asti/ tapaus,
8. edustusmenoista ja edustustilaisuuksista, joiden kustannukset eivät ylitä 30 000 euroa,
9. julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtäväjaoista, mikäli ratkaisumenettely koskee useampaa kuin yhtä toimialuetta, ja
10. muistakin useampaa kuin yhtä toimialaan koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Kaupunginjohtajaan sovelletaan myös tämän luvun apulaiskaupunginjohtajien tehtäviä ja päätösvaltaa koskevaa 8 §:ää.

8 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta

Apulaiskaupunginjohtaja:

- vastaa toimialansa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimialaansa kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa
- vastaa toimialansa taloussuunnittelun ja muun resurssiohjauksen johtamisesta siten että kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja oman lautakunnan asettamat tavoitteet saavutetaan käytettävissä olevien resurssien avulla

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- vastaa toimialansa toiminnan tuloksellisuudesta
- vastaa toimialansa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa toimialansa sopimushallinnasta
- vastaa toimialansa viestinnästä
- vastaa toimialalla tehtäväalueensa projektien perustamisesta ja niihin osallistumisesta sekä projektien hallinnon, talouden ja hankintojen järjestämisestä
- vastaa toimialansa seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa toimialansa asioiden ja tavoitteiden valmistelusta sekä työskentelyn koordinoinnista
- vastaa toimialansa hallinnon, henkilöstön ja talouden kehittämisestä ja suunnittelusta.

Apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää toimialallaan:

1. palvelualueen jakamisesta palveluyksiköihin, lukuun ottamatta palvelualueisiin kuulumattomia palveluyksiköitä,
2. valtionavun, EU-avustuksen ja projektirahoituksen hakemisesta ja muutoksen hakemisesta sitä koskevaan päätökseen,
3. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalvonta tulee kyseeseen, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
4. tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, toimipisteiden ja irtaimiston käyttömaksuista ja korvauksista lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
5. ulkopuolisille tarjottavista palveluista ja tuotteista ja niistä perittävistä maksuista lautakunnan vahvistamien suoritus- ja hinnoitteluperusteiden mukaan, lukuun ottamatta varhaiskasvatuksen ja kerhotoiminnan maksuja sekä ympäristötoimen maksuja,
6. useampaa kuin yhtä palvelualueita koskevista ja yhteisiä palveluita koskevista sopimuksista,
7. useampaa kuin yhtä palvelualueita koskevista ja yhteisiä palveluita koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
8. yhteisiä palveluita koskevan sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
9. yhteisten palveluiden tilausoikeuksien myöntämisestä,
10. yhteisten palveluiden materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
11. yhteisten palveluiden tehtäväalueeseen kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
12. yhteisten palveluiden hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,
13. yhteisten palveluiden toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,

13 luku - Hankinnat

14. yhteisten palveluiden hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön,
15. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
16. projektien perustamisesta ja päätösvallan antamisesta projektin johdolle määrääjäksi,
17. toimialallaan julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtäväin jaoista, mikäli ratkaisumenettely koskee useampaa kuin yhtä palvelualueetta,
18. muistakin toimialalle kuuluvista useampaa kuin yhtä palvelualueetta tai yhteisiä palveluita koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli apulaiskaupunginjohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, siitä määrätään erikseen tässä hallintosäännössä asianomaisen toimialan kohdalla.

9 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta

Palvelualuejohtaja:

- vastaa palvelualueensa johtamisesta ja kehittämisestä sekä työjohto-oikeuden käyttämisestä palvelualueellaan
- vastaa palvelualueensa tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa palvelualueen määrärahojen jaosta
- vastaa palvelualueensa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa palvelualueensa sopimushallinnasta
- vastaa palvelualueensa viestinnästä
- vastaa palvelualueen hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, ja laitosten käyttösäännöistä
- hakee palvelualueella tarvittavat luvat ja suostumukset

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä palvelualueellaan päättää:

1. palvelualueetta koskevista sopimuksista,
2. palvelualueetta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
3. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
4. tilausoikeuksien myöntämisestä,

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

5. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
6. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
7. palvelualueen hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,
8. toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,
9. palvelualueen hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön lukuun ottamatta kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä kaupunkikulttuurin toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä,
10. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
11. palvelualueella tarvittavien lupien ja suostumusten hakemisesta,
12. tehtäväalueellaan julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtävänjaoista, ja
13. muistakin palvelualueelle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli palvelualuejohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, määrätään siitä erikseen tässä hallintosäännössä.

10 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät

Palveluyksikön päällikkö vastaa toimialan yhteisten talous- ja hallintopalveluiden ja muiden tukipalveluiden järjestämisestä.

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

1 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan tehtävät

Toimialaa johtaa kaupunginjohtaja.

Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimiala toimii kaupungin keskushallintona ja huolehtii konsernitason ohjauksesta ja valvonnasta.

Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimiala vastaa:

- kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle ja sen jaostoille kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kaupungin strategian laatimisesta ja strategisen tason kehittämisestä
- kaupungin talouteen liittyvistä palveluista
- kaupungin työnantaja- ja henkilöstöpalveluista, tietohallinnosta ja hankinnoista
- konserniohjauksesta ja -valvonnasta
- kaupunkiturvallisuudesta ja kaupunkitasoisesta valmiussuunnittelusta
- kaupungin elinvoimaisuutta vahvistavista elinkeino-, työllisyys- ja maahanmuuttopalveluista
- kaupungin monikanavaisista ja saavutettavista neuvonta-, ohjaus- ja asiointipalveluista
- viestinnästä, markkinoinnista ja suhdetoiminnasta
- sisäisestä tarkastuksesta
- vaalien järjestämisestä

2 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan palvelualueet ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt

Toimialaan kuuluvat elinvoimapalveluiden, henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, kuntademokratian, talouden ja strategian sekä työllisyyden ja kotouttamisen palvelualueet.

Palvelualueet ovat kaupunginhallituksen alaisia.

Kaupunginjohtajan alaisuudessa toimivia yhteisiä palveluita ovat viestintä ja sisäinen tarkastus.

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan kaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

3 § Elinvoimapalveluiden palvelualueen tehtävät ja elinvoimajohtajan päätösvalta

Elinvoimapalveluiden palvelualue vastaa elinvoimajohtajan johdolla:

- elinvoima- ja työllisyysjaoston kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta oman tehtäväalueensa osalta,
- kaupungin elinvoiman suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta,
- kaupungin elinvoimapolitiittisten linjausten toimeenpanosta ja kaupungin elinvoimaa edistävien palveluiden tarjonnasta yrityksille
- elinvoiman edistämisen ja elinkeinoelämän tarpeiden huomioimisesta kaupungin maankäytön suunnittelussa ja toteutuksessa
- osallistumisesta suunnitteluun, päätöksentekoon ja toimeenpanoon yritysten työvoima-, koulutus- ja investointiasioissa sekä maankäytön ja liikkumisen tarpeisiin liittyvissä asioissa
- kaupungin vahvistamisesta kilpailukykyisenä toimintaympäristönä ja sijoittumisympäristönä yrityksille.
- kaupungin kansainvälisestä toiminnasta tehtäväalueellaan
- kaupungin matkailua koskevien linjausten toimeenpanosta ja matkailijoille suunnatuista palveluista
- kaupungin korkeakouluyhteistyöstä tehtäväalueellaan
- kaupungin elinkeinotapahtumien kokonaisuudesta
- kaupunkitasoisesta elinvoiman projektitoimistosta
- innovaatioiden kehittämisestä ja uusien toimintamallien edistämisestä kaupunkiorganisaatiossa, yhteistyössä toimialojen kanssa
- yritysten houkuttelusta, sijoittumisesta ja niihin liittyvistä palveluista

Elinvoimajohtaja päättää vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

4 § Henkilöstöpalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstöjohtajan päätösvalta

Henkilöstöpalveluiden palvelualue vastaa henkilöstöjohtajan johdolla:

- henkilöstöpolitiikan täytäntöönpanosta, keskitetyistä työnantaja-, henkilöstö- ja palkanlaskentapalveluista sekä henkilöstön kehittämispalveluista
- vastuualueensa konsernitaseisten ohjeiden antamisesta

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. työterveyshuollon toimintasuunnitelman ja työsuojelun toimintaohjelman hyväksymisestä, ja
2. puhevallan käyttämisestä henkilöstöasioissa yleisissä tuomioistuimissa.

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä edustaa kaupunkia työmarkkina-asioissa ja työnantajana kunta-alan pääsopimuksen mukaisissa paikallisneuvotteluissa.

5 § Konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja konsernipalvelujohtajan päätösvalta

Konsernipalveluiden palvelualue vastaa konsernipalvelujohtajan johdolla:

- kaupungin konserniohjauksesta ja -valvonnasta ja konserniohjeistuksen valmistelusta
- konsernijaoston iltakoulujen valmistelusta
- digitaalisten palveluiden kehittämisestä ja IT-hankintojen suunnittelusta ja toteutuksesta
- IT-palveluiden tuottamisesta, IT-palveluiden toimittajien ohjauksesta sekä laitteiden elinkaarihallinnasta
- kaupunkitasoisen tietoturvan kehittämisestä ja hallinnasta, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteistoimivuudesta sekä tietovarantojen yhteentoimivuudesta
- kaupunkitasoisesta tiedonhallinnasta pois lukien kuntademokratian palvelualueen vastuulle kuuluvat tehtävät, tiedonhallintamallin ylläpidosta, tiedonhallinnan muutosvaikutusten arvioinnista, asiakirjajulkisuuskuvauksista sekä tiedonhallintaan liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta pois lukien kuntademokratian vastuulle kuuluvat tehtävät
- kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, vastuullisuudesta ja kaupungin hankintojen strategisesta ohjauksesta ja ohjeistuksesta
- kaupunginhallituksen päätöksen mukaisista keskitetyistä yhteishankinnoista ja yhteishankintasopimuksista
- kaupunkikonsernin kilpailuttamisprosessien ja hankintoihin liittyvän sopimushallinnan kehittämisestä
- hankintojen keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen ohjeistuksesta
- ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämisestä, kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille sekä siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- aula-, vartiointi- ja turvapalveluiden sekä posti- ja kuljetuspalveluiden kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille sekä siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta

Konsernipalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kiireellisissä tapauksissa 8 luvun 4 §:n 2 momentin 4 ja 5 kohdan mukaisista asioista ja
2. kiireellisissä tai kaupungille vähämerkityksellisissä tapauksissa osakkeiden luovutuksiin liittyvien suostumusten antamisesta ja lunastusoikeuden käyttämisestä.
3. vastuualueensa konsernitaseiden ohjeiden antamisesta

6 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta

Kuntademokratian palvelualue vastaa hallintojohtajan johdolla:

- kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen sekä sen jaostojen kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta
- valmistelun ja päätöksenteon kehittämisestä ja kaupunkitasoisesta ohjauksesta
- yleisten vaalien järjestelyistä
- kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan keskitetyistä hallintopalveluista
- kaupungin yhteisistä lakiasioista ja niiden ohjauksesta
- kaupungin käännöspalveluista
- asianhallinnasta, pysyvästi säilytettävistä tiedoista sekä tiedonohjaussuunnitelmista sekä näihin tehtäviin liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta
- kaupunkitasoisista turvallisuus- ja valmiusasioista sekä riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta
- toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä

Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kunnan ilmoitusten julkaisemisesta,
2. määrärahan puitteissa avustusten myöntämisestä valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen
3. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamishetkeistä, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo on enintään 200 000 euroa ja testamentissa tai lahjoituksessa on tarkoitamääräys tai omaisuuden käyttötarkoituksesta on muutoin määrätty.
4. vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

Hallintojohtaja valvoo kaupungin vaakunan käyttöä ja huolehtii kaupungintalon tilojen käytöstä.

Kuntademokratian palvelualueella toimii kaupungin tietosuojavastaava.

7 § Talouden ja strategian palvelualueen tehtävät ja talous- ja strategiajohtajan päätösvalta

Talouden ja strategian palvelualue vastaa talous- ja strategiajohtajan johdolla:

- kaupunkistrategian valmistelusta ja raportoinnista
- talousarvion valmistelusta sekä investointien ja kaupunkitasoisesta palveluverkon ohjauksesta
- kaupunkitutkimuksesta ja tilastoinnista
- kaupungin projektimallista
- kaupunkikonsernin rahoituspalveluista ja vakuutusturvasta
- kaupunkikonsernin talouspalveluista
- Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin kiinteistörahaston säännön mukaisista tehtävistä

Talous- ja strategiajohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin rahoitusratkaisujen yhteydessä käytettävistä erilaisista johdannais- ja suojautumissopimuksista sekä muista rahoitusinstrumenttisopimuksista sekä rahoitukseen liittyvistä leasing- ja vuokraussopimuksista kaupunginhallituksen hyväksymien yleisohjeiden mukaisesti ja
2. pitkäaikaisen lainanoton korvaamisesta joko osittain tai kokonaan lyhytaikaisella lainalla enintään kuluvan budjettikauden ajaksi,
3. vastuualueensa konserni- ja kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

8 § Rahoitusjohtajan päätösvalta

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. olemassa olevien lainojen takaisinmaksuajan ja lainaehtojen muuttamisesta,
2. lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupunginvaltuuston päättämissä rajoissa,

13 luku - Hankinnat

3. lyhytaikaisen lainan myöntämisestä kaupungin konserniin kuuluville yhteisöille ja lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupungin konserniin kuuluvilta yhteisöiltä noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,
4. kaupungin kassavarojen tallettamisesta tai sijoittamisesta kaupungin kokonaisedun mukaisesti noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,
5. kaupungin pankkitilien avaamisesta ja lopettamisesta,
6. kaupungin pankkitilien käyttöoikeuksien myöntämisestä ja perustamisesta
7. konsernitileistä ja maksuliikkeestä,
8. kassavirheiden oikaisusta sekä
9. korvausten maksamisesta vahinkorahaston varoista silloin, kun korvaus perustuu selvään ja riidattomaan korvausperusteeseen eikä vaadittu korvaus (alv 0 %) ylitä 30 000 euroa (alv 0 %).

Rahoitusjohtaja huolehtii kaupunginvaltuuston hyväksymän Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin kiinteistörahaston säännön mukaisista tehtävistä.

9 § Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen tehtävät ja työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue vastaa työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan johdolla, jollei muualla ole toisin määrätty:

- elinvoima- ja työllisyysjaoston kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta oman tehtäväalueensa osalta
- työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa sekä muissa laeissa työvoimaviranomaiselle säädetyistä tehtävistä
- pääkaupunkiseudun kuntien työnantajapalveluyhteistyön ja hankintayhteistyön toteuttamisesta
- kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa kunnalle säädetyistä tehtävistä
- kotoutumista edistävien palveluiden kaupunkitasoisesta ohjaamisesta ja koordinoinnista
- kunnan yleiseen toimialaan perustuvista muista työllisyyden ja kotoutumisen palveluista, jotka vahvistavat kaupungin elinvoimaisuutta
- kaupungin monikanavaisista ja saavutettavista neuvonta-, ohjaus- ja asiointipalveluista
- julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetussa laissa asiakaspalvelulle säädetyistä tehtävistä
- kaupunkitasoisen asiakaspalvelun kehittämisestä sekä kaupunkitasoisista asiakaspalvelujärjestelmästä, puhelinliittymistä sekä valmiusliittymistä

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- kaupungin puhelinpalveluiden järjestämisestä ja koordinoinnista häiriö- ja poikkeusoloissa ja
- kaupungin työllisyyspalveluiden, kotoutumispalveluiden, kuntalaisen sähköisen asioinnin tuen sekä neuvonta- ja asiointipalveluiden strategisesta suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta.

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää, jollei muualla ole toisin määrätty

1. työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa sekä muissa laeissa työvoimaviranomaiselle säädetyistä tehtävistä, joissa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle,
2. kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa kunnalle säädetyistä tehtävistä, joissa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle,
3. laillisuusvalvontaviranomaiselle annettavan selvityksen ja lausunnon antamisesta palvelualueesta, palveluyksiköstä tai sen palveluksessa olevasta henkilöstä tehdystä kantelusta
4. työllistämistukien ja kesätyösetelien myöntämisestä elinvoima- ja työllisyysjaoston määrittelemien ehtojen ja linjausten mukaisesti ja
5. palvelualueen tehtäväälaan kuuluvien kaupunkitasoisten ja palvelualueen omaa toimintaa koskevien ohjeiden antamisesta.

10 § Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön tehtävät ja tarkastusjohtajan päätösvalta

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallitukselle.

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada salassapitoa koskevien säädösten estämättä ja veloituksetta kaikki tiedot ja asiakirjat, joita se pitää tarpeellisina tarkastusten suorittamiseksi sekä oikeus päästä kaikkiin kaupungin tiloihin.

Tarkastusjohtaja:

- vastaa sisäisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työjohto-oikeuden käyttämisestä
- vastaa sisäisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa sisäisen tarkastuksen määrärahojen jaosta
- vastaa sisäisen tarkastuksen tietosuoja- ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa sisäisen tarkastuksen sopimushallinnasta
- vastaa sisäisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä

Tarkastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta sisäisen tarkastuksen tehtäväalaan kuuluvissa asioissa,
2. sisäistä tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. sisäistä tarkastusta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. tarkastusjohtajan sijaisjärjestelyistä
11. hakee sisäisen tarkastuksen tarvitsemat luvat ja suostumukset.
12. muistakin sisäiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

11 § Viestinnän palveluyksikön tehtävät

Viestinnän palveluyksikkö vastaa viestintäjohtajan johdolla kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan viestinnästä.

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa:

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

1. kaupunkitasoisista viestinnän strategisista linjauksista ja suunnitelmista
2. kaupunkitasoisesta kriisi- ja häiriötilanneviestinnästä ja niiden suunnitelmista ja kriisi- ja häiriötilanneviestinnän käytänteistä
3. viestinnän varallaolojärjestelmän suunnittelusta ja toimintakyvystä yhteistyössä toimialojen viestintäpäälliköiden kanssa

Lisäksi viestintäjohtaja johtaa toimialojen viestintäyksiköiden yhteistyötä.

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaa johtaa kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta ja toisen asteen koulutuksesta sekä koko oppimisen polun tukemisesta
- toimialan ruotsinkielisistä palveluista sekä ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. ammattiopisto Varian opiskeluhoitosuunnitelmasta,
2. perusopetuksen, esiopetuksen ja 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen oppilaiden koulumatka-avustuksista ja oikeudesta maksuttomaan koulukuljetukseen, ja
3. varhaiskasvatuksen maksuttomista kuljetuksista tai kuljetusavustuksista sekä
4. opetuksen ja koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman hyväksymisestä

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan päätösvallassa määrätään lisäksi 2 luvun 8 §:ssä.

3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaan kuuluvat perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden (svenskspråkiga servicen), toisen asteen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa ovat toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista koko oppimisen polun tukemisesta, huolehtii osaltaan lasten ja nuorten hyvinvointityöstä, oppilas- ja opiskelijahuollon yhteistyön koordinoinnista sekä oppilaitos- ja korkeakouluysteistyöstä.

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Palvelualueet ja yhteiset palvelut kuuluvat kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan alaisuuteen.

4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta

Perusopetuksen palvelualue vastaa perusopetuksen johtajan johdolla:

- suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä
- perusopetuksen palveluverkon kehittämisestä
- perusopetuksen päättävän oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta

Perusopetuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan ottamisesta perusopetukseen silloin, kun kyse on perusopetuslain 6 §:n 2 momentin tarkoittamasta lähikouluun ottamisesta,
2. oppilaan koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,
3. oppilaan ottamisesta valmistavaan opetukseen, joustavaan perusopetukseen ja työelämäpainotteiseen perusopetukseen,
4. oppilaalle annettavista oppilaskohtaisista tukitoimista, perusopetuksen oppimäärän ja opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta sekä oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta suorittamasta oppiaineen oppimäärästä, jos hän ei terveydellisistä syistä kykene oppiainetta opiskelemaan,
5. opetuksen poikkeavasta järjestämisestä,
6. perusopetuksen oppilaan koulunkäynnin jatkamisesta koulunkäyntioikeuden päätyttyä,
7. tarvittaessa perusopetuksen oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,
8. oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta,
9. luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,
10. perusopetuslain mukaisen lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin sekä toiminnan arvioinnista,
11. koulujen lukuvuosisuunnitelmien sekä järjestyssääntöjen hyväksymisestä.

13 luku - Hankinnat

12. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
13. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen) ja
14. katsomusaineesta vapauttamisesta ja katsomusaineen opetukseen palaamisesta.

5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta

Peruskoulun rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan perusopetukseen ottamisesta silloin, kun kyse on perusopetuslain 28 §:n 2 momentin tarkoittamasta, ns. toissijaisesta oppilaaksiotosta,
2. oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta koulunkäynnistä enintään yhden (1) kuukauden ajaksi,
3. oppilaan valinnaisaineesta silloin, kun huoltaja ei suorita valintaa määräajassa tai huoltajan valitsemaa opetusta ei voida järjestää,
4. kirjallisen varoituksen antamisesta oppilaalle ja
5. muistakin koululle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

6 § Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen (svenskspråkiga servicen) tehtävät ja ruotsinkielisten palveluiden johtajan (direktör för svenskspråkiga servicen) päätösvalta

Ruotsinkielisten palveluiden (Svenskspråkiga servicen) palvelualue vastaa ruotsinkielisten palveluiden johtajan (direktör för svenskspråkiga servicen) johdolla:

- ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus) järjestämisestä ja kehittämisestä
- ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista
- svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyystyöstä
- oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta

Ruotsinkielisten palveluiden johtaja (direktör för svenskspråkiga servicen) tai hänen määräämänsä päättää:

1. koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,

13 luku - Hankinnat

2. oppivelvollisuuden pidentämisestä,
3. perusopetuksen oppilaan oikeudesta jatkaa koulunkäyntiään koulunkäyntioikeuden päätyttyä,
4. oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen, perusopetukseen, joustavan perusopetuksen toimintaan ja perusopetukseen valmistavaan opetukseen,
5. varhaiskasvatuksen lapselle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen rakenteen tukitoimista sekä esiopetuksen oppilaalle annettavista lapsikohtaisista tukitoimista ja perusopetuksen oppilaalle annettavista oppilaskohtaisista tukitoimista, perusopetuksen oppimäärän ja opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta sekä oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta suorittamasta oppiaineen oppimäärästä, jos hän ei terveydellisistä syistä kykene oppiainetta opiskelemaan sekä lukion opiskelijan erityisistä opetusjärjestelyistä ja erityisopetuksesta,
6. tarvittaessa peruskoulun oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,
7. perusopetuksen oppilaan opetuksen poikkeavasta järjestämisestä,
8. peruskoulun ja lukion lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,
9. varhaiskasvatuslaissa säädetyistä asioista,
10. luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,
11. oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta, ja
12. aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin, sekä toiminnan arvioinnista,
13. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
14. ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
15. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),
16. opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa ja
17. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä.

7 § Ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion rehtorin päätösvalta

Ruotsinkielisen peruskoulun rehtorin päätösvallassa määrätään 4 luvun 5 §:ssä pois lukien kohta 1.

Ruotsinkielisen lukion rehtorin päätösvallassa määrätään 4 luvun 9 §:ssä pois lukien kohdat 2 ja 10.

8 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa toisen asteen koulutuksen johtajan johdolla:

- tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus), suomenkielisen lukiokoulutuksen sekä ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä
- toisen asteen palveluverkon kehittämisestä
- oppilaitosten työ- ja elinkeinoelämäyhteistyöstä ja korkeakouluysteistyöstä
- oppivelvollisuuden ohjauksesta ja valvonnasta perusopetuksen päättymisen jälkeen

Toisen asteen koulutuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lukiodien lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,
2. ammattiopisto Varian järjestyssäännöistä,
3. opiskelijoilta perittävistä maksuista opetuslautakunnan päättämien perusteiden mukaan, ja
4. ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaista keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
5. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),
6. opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa, ja
7. muistakin koulutuksen järjestäjälle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

9 § Lukion rehtorin päätösvalta

Lukion rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. opiskelijoiksi ottamisesta lukioon,
2. opiskelijan erityisistä opetusjärjestelyistä ja erityisopetuksesta,
3. muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemisesta,
4. lukion suoritusajan pidentämisestä,
5. opiskelijan lukiosta eroamisen toteamisesta,
6. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
7. muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaista erottamisesta,
8. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,

9. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
10. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä,
11. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, oppimateriaalien, työvälineiden, - asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoa täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja
12. muistakin oppilaitokselle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

10 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta

Ammattiopisto Varian rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. jatkuvassa haussa hakuajoista ja -menettelyistä,
2. opiskelijaksi ottamisesta,
3. opiskelijan opiskeluoikeuden keskeyttämisestä,
4. opiskelijan ammattiopistosta eronneeksi katsomisesta,
5. erityisen tuen suunnitelmasta,
6. huumausainetestistä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuudesta,
7. opiskelijan erityisistä opetus- ja ohjausjärjestelyistä,
8. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
9. muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta,
10. ammatillisen koulutuksen tutkintokoulutuksen sisällöistä ja toteuttamisesta sekä suunnitelmasta osaamisen arvioinnin toteuttamiseksi,
11. opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen järjestämisestä ja sisällöistä sekä erityisen tuen antamisesta opiskelijalle,
12. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,
13. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
14. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä
15. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, oppimateriaalien, työvälineiden, -asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoja täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja

16. muistakin ammattiopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

11 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa varhaiskasvatuksen johtajan johdolla suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen, kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen sekä palvelusetelillä tuotetun palvelun järjestämisestä ja kehittämisestä.

Varhaiskasvatuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lasten ottamisesta varhaiskasvatukseen ja varhaiskasvatuksen kerhotoimintaan,
2. oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen ja 6-vuotiaille annettavaan valmistavaan opetukseen,
3. varhaiskasvatuksen lapselle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen tuen rakenteellisista tukitoimista huoltajan suostumuksella,
4. esiopetuksen oppilaalle annettavista lapsikohtaisista tukitoimista,
5. varhaiskasvatuslaissa, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetussa laissa säädetyistä asioista,
6. varhaiskasvatuksesta perittävistä maksuista kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
7. palvelusetelillä tuotetun varhaiskasvatuspalvelun järjestämisestä, ja
8. yksityisiksi varhaiskasvatuksen palvelusetelituottajiksi hyväksymisestä ja
9. varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaisen huomautuksen antamisesta sekä huomion kiinnittämisestä yksityisen palveluntuottajan toiminnasta vastaavalle vastuuhenkilölle vastaisen toiminnan varalle ja
10. varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta puutteiden korjaamiseksi tai epäkohtien poistamiseksi yksityiselle palveluntuottajalle, kun määräyksen tehosteena ei ole hallintopakkoa ja
11. oppivelvollisuuden pidentämisestä oppivelvollisuuslain 2 § 3 momentin mukaisesti.

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla

1 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävät

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialaa johtaa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala vastaa:

- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- elinikäisen oppimisen palveluiden, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikuntapalveluiden sekä nuoriso- ja yhteisöpalvelujen järjestämisestä
- johtaa ja koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä
- ehkäisevän päihdehuollon koordinaatiosta

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin apulaiskaupunginjohtajan päätösvallassa määrätään 2 luvun 8 §:ssä.

3 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialaan kuuluvat elinikäisen oppimisen, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikunnan sekä nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat:

- keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista
- avustustoiminnan, järjestötoiminnan ja kansalaistoiminnan koordinoinnista
- järjestötilojen toiminnallisesta hallinnoinnista
- Kuusijärven palveluiden järjestämisestä ja hallinnosta
- nuorisovaltuuston toiminnan tukemisesta
- kuntalaisten osallistumisen palveluista

- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta ja vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinoinnista
- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen poikkihallinnollisesta yhteistyöstä

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Palvelualueet ja yhteiset palvelut kuuluvat kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan alaisuuteen.

4 § Elinikäisen oppimisen palvelualueen tehtävät ja elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan toimivallasta

(muutettu kaupunginvaltuusto 27.1.2025 § 3)

Elinikäisen oppimisen palvelualue vastaa elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan johdolla:

- tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen
- Vantaan aikuisopiston toiminnan järjestämisestä ja aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan tai perusopetuksen opintoja suorittavan ohjauksesta ja valvonnasta
- Vantaan kuvataidekoulun toiminnan järjestämisestä
- Vantaan musiikkiopiston toiminnan järjestämisestä
- vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja koordinoinnista
- elinikäisen oppimisen palvelualueen toimintaan kohdistuvien avustusten valmistelusta
- Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastojen koordinoinnista
- Harrastusten Vantaan toiminnasta

Elinikäisen oppimisen palvelualueen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. palvelualueen oppilaitosten toiminnan ja kehittämisen painopisteistä kalenteri- ja lukuvuosittain
2. oppilaitosten toiminta- ja lukuvuosisuunnitelmien hyväksymisestä
3. palvelualueen oppilaitosten järjestyssäännöistä
4. tuen myöntämisestä Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastoista

5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta

Aikuisopiston rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

13 luku - Hankinnat

1. kansalaisopisto-opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
2. maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
3. aikuisten perusopetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
4. opiskelijoiden ottamisesta aikuisten perusopetukseen,
5. aikuisten perusopetuksen opiskelijan vapauttamisesta koulunkäynnistä tilapäisesti,
6. aikuisopetuksessa oppivelvollisuuttaan suorittavan opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
7. aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan suorittavan opiskelijan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi,
8. kirjallisen varoituksen antamisesta aikuisten perusopetuksen opiskelijalle, ja
9. muistakin aikuisopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

6 § Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtorin päätösvalta

Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaitoksien opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta sekä oppilaitosten opiskelijoiden valinnoista,
2. työvuoden toimintasuunnitelmasta,
3. maksuhojennusten myöntämisestä opiskelijoille sekä maksuhojennusten myöntämisen perusteista,
4. oppilaitoksen toiminnan järjestämiseen liittyvistä aloittamis- ja lopettamispäivistä ja loma-ajoista, ja
5. muista oppilaitosten toimintaa koskevista asioista

7 § Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualueen tehtävät

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue vastaa kulttuurijohtajan johdolla:

- kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä
- asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamisesta
- kaupungin kulttuuripalveluiden ja -tapahtumien tuottamisesta
- kaupungin omistamien museoiden toiminnasta

- lastenkulttuurin, taidekasvatuksen sekä kurssi- ja harrastustoiminnan järjestämisestä taiteen eri aloilla
- kirjaston tehtävien järjestämisestä
- kulttuuri ja kirjastopalveluihin kohdentuvien avustusten valmistelusta

Kirjastopalveluiden päällikkö on yleisistä kirjastoista annetun lain mukainen kunnan kirjastolaitosta johtava henkilö.

8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta

Liikunnan palvelualue vastaa liikuntajohtajan johdolla:

- kaupungin liikuntapalveluiden järjestämisestä
- liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä
- liikuntapalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta

Liikuntajohtaja tai hänen määräämänsä päättää

1. kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen sekä kaupunkikulttuurin toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä sekä
2. kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen vapaa-ajan käytön osalta osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.

9 § Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueen tehtävät

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualue vastaa nuoriso- ja yhteisöpalvelujohtajan johdolla:

- eri-ikäisten kuntalaisten kohtaamistyöstä
- nuoriso- ja yhteisöpalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä
- alueellisesta nuorisotyöstä, erityisnuorisotyöstä, nuorten työpajatoiminnasta sekä etsivästä nuorisotyöstä
- ruotsinkielisen nuorisotyön järjestämisestä ja kehittämisestä
- nuorten omaehtoisen toiminnan sekä nuorten yhteisöjen ja järjestöjen toiminnan tukemisesta

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- nuoriso- ja yhteisöpalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta
- asukastilojen toiminnan järjestämisestä
- yhteisen pöydän toiminnasta
- sovittelutoiminnasta

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät

Kaupunkiympäristön toimialaa johtaa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa:

- kaupunkiympäristölautakunnalle ja lupajaostolle sekä kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kestävän kaupunkikehityksen edistämisestä
- kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta, sekä rakennusvalvonnasta
- julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta
- liikennesuunnittelusta ja pysäköinninvalvonnasta
- ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta
- kaupungin toimitiloista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin edustajat toimialan tehtäväalueeseen liittyviin toimituksiin, tilaisuuksiin ja kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava sekä tarvittaessa menettelyohjeiden antamisesta,
2. toimialan tekemien työsuorituksia koskevien sopimusten hyväksymisestä,
3. irtaimen omaisuuden myynnistä,
4. asuntojen hankkimisesta vuokra-asunnoiksi ja kaupungin palvelussuhdeasunnoiksi sekä niiden hallinnasta ja hoidosta,
5. toimialan hallinnassa olevien palvelussuhdeasuntojen vuokraperusteiden vahvistamisesta,
6. yli 1 000 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusrakennushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan päätösvalasta määrätään lisäksi 2 luvun 8 §:ssä.

3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista, viestintä- ja vuorovaikutuspalveluista, toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä, toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista sekä kaupunkiympäristölautakunnan ja sen lupajaoston sekä kaupunkitilalautakunnan toiminnan koordinoinnista.

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Katujen ja puistojen sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet kuuluvat kaupunkitilalautakunnan alaisuuteen.

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue sekä toimialan yhteiset palvelut kuuluvat kaupunkiympäristölautakunnan alaisuuteen.

4 § Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikön toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikkö tai hänen määräämänsä toimii kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisena.

5 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa kaupungininsinöörin johdolla:

- liikennejärjestelmien, julkisen kaupunkitilan ja kaupungin omistaman luonnonympäristön kehittämisestä, toteuttamisesta sekä infraomaisuuden hallinnasta
- kokonaisvaltaisesta liikennesuunnittelusta sekä joukkoliikenneasioiden valmistelusta ja täytöntöönpanosta sekä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- kaupungin keskitetyistä ajoneuvo- ja varikkotoiminnoista
- vaalien keskitetyn ulkomainnon järjestelyistä kaupungin alueella
- julkisen kaupunkitilan teknisten järjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta
- ylijäämämaiden vastaanottotoiminnasta
- liikkumisen ohjauksesta

Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää:

1. kiinteistönmuodostamisesta annetun lain 2 §:n mukaisten yleisten alueiden lohkomiseksi katualueeksi koskevien hakemusten tekemisestä,
2. katualueen tai sen osan ottamisesta kaupungin haltuun sekä tällaisella katualueella olevien rakennusten, puiden, istutusten ja laitteiden korvaamisesta,
3. alueidenkäyttölaissa tarkoitettujen kadunpitopäätösten ja kadunpidon lopettamispäätösten tekemisestä,
4. katusuunnitelmaehdotusten ja alueidenkäyttölain mukaisten muiden yleisten alueiden suunnitelmaehdotusten nähtäville asettamisesta,
5. hyväksyä katusuunnitelmat sekä alueidenkäyttölain mukaiset muut yleisten alueiden suunnitelmat, joiden kustannusarvio on alle 1 milj. euroa (alv 0 %) ja joista ei ole tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana sekä muut palvelualueelle kuuluvat suunnitelmat,
6. julkisen kaupunkitilan käyttöluvista,
7. julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevien laitteiden ja rakennelmien sijoittamisluvista,
8. kaupungin laitteista ja julkiselta kaupunkitilalta myytävää ilmoitus-, mainos- tai vastaavaa tilaa koskevista myyntisopimuksista,
9. maa-aineksen ja puutavaran myymisestä ja muutoin käyttöön luovuttamisesta,
10. yksityistiekunnille jaettavista luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksista,
11. maanomistajan luvan myöntämisestä pääsytien rakentamista ja pysyttämistä varten katualueella, ja
12. kaupungin vesihuollon toiminta-alueesta ja huleveden viemärintialueesta,
13. hulevesiä koskevien erityisten säännösten valvonnasta lukuun ottamatta hallintopakon ja oikaisuvaatimuksen määräämistä,
14. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien, joiden kustannusarvio on enintään 1 000 000 euroa (alv 0%) hyväksymisestä ja
15. tieliikennelain 4 luvun mukaisista liikenteenohjauslaitteita koskevista toimista ja

16. tieliikennelain 190 a §:n mukaisten pysäköintitunnusten myöntämisestä ja peruuttamisesta kaupunkitilalautakunnan hyväksymien linjausten mukaisesti.

Kaupungininsinööri toimii pelastuslain 111 a §:n tarkoittamana öljyvahinkojen jälkitorjunnasta vastaavana kunnan viranomaisena.

6 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta

Kunnallinen pysäköinninvalvoja tai hänen määräämänsä päättää ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain mukaisista ajoneuvojen siirroista ja kaupungin omistukseen siirtyneiden ajoneuvojen myynnistä.

7 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue vastaa kaupunkisuunnittelujohtajan johdolla:

- maankäytön strategian kehittämiseen ja toteuttamiseen osallistumisesta
- yleiskaavojen, asemakaavojen ja muiden maankäytön suunnitelmien laatimisesta
- kaavojen hallinnollisesta käsittelystä ja seurannasta
- poikkeamislupa-asioiden valmistelusta
- kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle määrättyjen tehtävien valmistelusta, täytäntöönpanosta ja neuvonnasta
- rakennusvalvonnan myöntämien lupien valvonnasta
- kunnan viranomaiselle kuuluvista ympäristön- ja luonnonsuojelun, vesilain, vesihuoltolain, jätelain, maa-aineslain, elintarvike- ja terveydensuojeluvalvonnan, eläinlääkintähuollon, tupakkalain valvonnan ja nikotiinivalmisteiden myynnin valvontaan liittyvistä tehtävistä
- palvelualueelle määrättyjen maisematyölupa-asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta

Kaupunkisuunnittelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää

1. suunnittelutarvealueella sijoittamisen edellytysten olemassaolon ratkaisemisesta (sijoittamisluvasta), kun rakentamisluvan hakija on pyytänyt sijoittamisen edellytysten olemassaolon ratkaisemista erillisellä päätöksellä, ellei kysymys ole yleiskaavasta,

- hyväksytystä kaavaehdotuksesta tai hyväksytystä kaavaluonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta, ja
2. asemakaavaehdotusten nähtäville asettamisesta, kun kaupunkiympäristölautakunnalla on toimivalta hyväksyä kaavamuutos.

8 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta

Rakennusvalvontapäällikkö tai hänen määräämänsä toimii rakentamislain 103 §:n tarkoittamana rakennustarkastajana.

Rakennusvalvontapäällikön tai hänen määräämänsä päättää:

1. rakentamislain 42–43 §:ssä tarkoitetuista rakennusluvista, milloin
 - a) lupa käsittää kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n uudisrakennuksen tai laajennuksen rakentamisen,
 - b) lupa käsittää korjaus- ja muutostyön tekemisen,
 - c) lupa käsittää rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen olennaisen muutoksen, tai
 - d) lupa käsittää muun kuin kaupunkikuvallisesti merkittävän pysäköintilaitoksen
 - e) lupa käsittää lupakynnyksen ylittävän valaistun mainoslaitteen rakentamisen,
 - f) lupa käsittää energiakaivon rakentamisen, tai
 - g) lupa käsittää lupakynnyksen ylittävän yleisörakennelman rakentamisen.
2. rakentamislain 56 §:ssä tarkoitetuista rakennuksen purkamisluvista, milloin rakennus on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:ä ja rakennusta ei ole voimassa olevassa asemakaavassa tai rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain mukaisella suojelupäätöksellä suojeltu,
3. rakentamislain 53 §:ssä tarkoitetuista maisematyöluvista asemakaava-alueilla sekä rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista näiden alueiden ulkopuolella,
4. rakentamislain 10 §:ssä tarkoitetuista väliaikaisista rakennusluvista, milloin kyseessä on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n suuruinen väliaikainen uudisrakennus,
5. luvan voimassaolon jatkamisesta rakennustyön aloittamiseksi ja loppuun saattamiseksi sekä aloittamisoikeudesta,
6. suunnittelijan kelpoisuudesta,
7. rakennustyön vastaavien työnjohtajien ja erityisalojen vastaavien työnjohtajien kelpoisuuden toteamisesta sekä vapautuksen myöntämisestä työnjohtajan tehtävistä,
8. rakennustyön aikaisesta valvonnasta,
9. kiinteistön tarkastuksesta ja tutkimuksesta ja rakennustyön keskeyttämisestä,

13 luku - Hankinnat

10. rakennuksen kunnossapitoa koskevasta määräyksestä, rakennuksen määraamisestä käyttökieltoon ja määräyksestä keskeneräisen rakennustyön loppuunsaattamiseksi,
11. kokoontumistilasta ja rakennusvalvonnan edustajasta kokoontumishuoneistojen ja niihin verrattavien tilojen katselmuksissa sekä viranhaltijasta, jonka tehtävänä on antaa lausunto kokoontumiseen käytettävien tilapäisten katsomoiden, telttojen ja muiden rakenteiden henkilöturvallisuudesta,
12. muista sellaisista rakentamislaisista tai maankäyttö- ja rakennusasetuksessa tarkoitetuista luvista, joiden osalta toisin ei ole määrätty,
13. rakennusjärjestyksessä mainituista rakennusvalvontaviranomaisen luvista, suostumuksista sekä rakennusjärjestyksen määräyksiä koskevista poikkeuksista, lukuun ottamatta poikkeamista rakennuspaikan vähimmäispinta-alaa koskevasta määräyksestä,
14. vahvistetun taksan mukaisista rakennustyön valvonnasta perittävistä maksuista lukuun ottamatta mittaus- ja geopalveluiden toimenpiteistä perittäviä maksuja, maksun suorittamisesta vapauttamisesta, maksun suorittamisen lykkäämisestä ja maksun palauttamisesta ja
15. kaupungin puhevallan käyttämisestä rakennusvalvontaa koskeissa muutoksenhakuasioissa, mikäli hän yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston päätökseen

9 § Ympäristöpalveluiden päällikön tehtävät ja päätösvalta

Ympäristöpalveluiden päällikkö huolehtii kunnan tehtäväksi säädetystä ympäristönsuojelulain 143 §:n mukaisesta paikallisten olojen edellyttämästä tarpeellisesta ympäristön tilan seurannasta ja seurantatietojen julkaisemisesta.

Ympäristöpalveluiden päällikkö tai hänen määräämänsä päättää muista kuin rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista asemakaava-alueiden ulkopuolella.

10 § 1. kaupungineläinlääkärin tehtävät ja päätösvalta

1. kaupungineläinlääkäri tai hänen määräämänsä päättää:
 1. tupakkalain 44 §:n mukaisista tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntiluvista ja niiden peruuttamisesta,
 2. tupakkalain 79 §:n mukaisista asuntoyhteisöiden tupakointikielloista ja niiden peruuttamisesta,

3. tupakkalain 96 §:n mukaisesta tupakkalain ja sen nojalla annettujen säännösten vastaisen toiminnan kieltämisestä tai toiminnan korjaamisen määräämisestä ilman uhkasakkoa tai teettämisuhkaa,
4. läkelain 54 a § ja 54 c § mukaisista nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvista, toimintakielloista ja myyntiluvan peruuttamisesta,
5. kaupungineläinlääkäreiden keskinäisestä tehtävänjaosta.

11 § Rakennuslakimiehen päätösvalta

Rakennuslakimies tai hänen määräämänsä toimii rakentamislain 128–130 ja 133 – 137 §:ien tarkoittamana kunnan rakennusvalvontaviranomaisena.

12 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjen ja tilojen palvelualue vastaa kiinteistöjohtajan johdolla:

- kaupungin maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta
- kaupungin elinkeinopolitiikan toteuttamisesta kaupungin tilojen ja maankäytön toimenpitein
- kaupungin kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista sekä kaupunkikonsernin palvelutilojen kokonaisuuden koordinoinnista
- työpaikka- ja asuntoalueiden toteutumisen edistämisestä
- kaupungin yleisten asumisolojen kehittämisestä yhteistyössä muiden palvelualueiden ja toimialojen kanssa
- kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, rahoituksesta, neuvonnasta ja täytäntöönpanosta
- laissa määrätyistä kiinteistöinsinöörin tehtävistä
- kaupungin omistamien tonttien esirakentamisesta ja ylijäämämaiden vastaanotosta
- investointisuunnittelusta, kiinteistö- ja hankekehityksestä, toimitilahankkeiden valmistelusta, suunnittelusta ja rakennuttamisesta ja rakentamisen valvonnasta
- palvelutilojen ja kiinteistöjen ohjausjärjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kaupunkiympäristön tulevaisuushankkeista

Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,
2. maanvuokrasuhteen päättämisestä, kun vuokralainen on sitä pyytänyt,
3. maanvuokrasopimuksessa määrätyn vuokra-ajan pidentämisen hyväksymisestä, jos alue edelleen annetaan vuokralle, ja vuokrasuhteen jatkamisaika ja muut jatkamisen ehdot on vuokrasopimuksessa määrätty,
4. maanvuokraoikeuksien siirtojen hyväksymisestä,
5. maanomistajana rajanaapurin suostumuksen antamisesta tai mielipiteen ilmoittamisesta naapurikiinteistöllä suoritettavasta toimenpiteestä,
6. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta ja lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta, tai oleva arvioitu korvaus on enintään 400 000 euroa,
7. Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden sekä rakennusten ja niiden tarvitsemien maa-alueiden myymisestä, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun yksittäisen tontin tai muun kohteen kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailussa alin hyväksyttävä luovutushinta on enintään 400 000 euroa,
8. alueiden tilapäiskäyttöön luovuttamisesta, kun vuokra- tai käyttöaika on enintään 5 vuotta,
9. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on enintään 400 000 euroa,
10. palvelualueensa hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä palvelualueen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta 400 000 euroon saakka (alv 0 %),
11. maanomistajana johtojen, laitteiden, rakennelmien, rakenteiden ja laitosten sijoittamisesta maa- ja vesialueille julkisia kaupunkitiloja lukuun ottamatta,
12. kiinteistörasitteita, rakennusrasitteita, yhteisjärjestelyjä, kiinteistön hallinnan jakamista ja vastaavia järjestelyjä koskevien sopimusten hyväksymisestä,
13. kiinteistönmuodostamislaisissa mainittujen kaupungin suostumusten antamisesta sekä tonttijakojen ja kiinteistötoimitusten hakemisesta,
14. lainsäädännössä ja valtionviranomaisten päätöksillä kunnan ratkaistavaksi säädettyistä ja määrättyistä asuntoasioista,
15. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kiinteistöjohtajalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta ja
16. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakennusvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennys on enintään yksi vuosi,

13 luku - Hankinnat

17. alle 1 milj. euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden ja alle 500 m²:n vuokratilojen tarveselvitysten (kustannusennusteinen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
18. perusparannustöiden ja uudisrakennusten luonnospiirustusten (kustannusarvioineen) hyväksymisestä,
19. uudisrakennus- ja perusparannushankkeiden rahoitussuunnitelmien hyväksymisestä,
20. rakennusaikataulujen hyväksymisestä,
21. toimitilojen luovuttamisesta eri toimialojen käyttöön,
22. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevista palvelussuhdeasunnoista perittävistä vuokrista,
23. asukkaista johtamansa palvelualueen hallinnassa oleviin asuntoihin,
24. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien ja hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja antamisesta, kun toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo on 48 kuukauden ajanjaksolla enintään 600 000 euroa (alv 0%) tai määräaikaisen vuokrasopimuksen yhteenlaskettu arvo on enintään 600 000 euroa (alv 0 %) ja määräaikainen vuokrasopimus laaditaan enintään 10 vuoden ajaksi
25. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevan voimassa olevan vuokrasopimuksen pidentämistä enintään yhdellä vuodella
26. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevasta lyhytaikaisesta käyttöoikeuden myöntämisestä (enintään 14 vrk)
27. kaupungin rakennuksista vuokrattavaa ilmoitus-, mainos-, tai vastaavaa tilaa koskevista vuokrasopimuksista
28. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on enintään 400 000 euroa.

13 § Kaupungingeodeetin päätösvalta

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä toimii:

1. kiinteistörekisterilain 5 §:n tarkoittamana kiinteistörekisterin pitäjänä,
2. rakentamislain tarkoittamana rakennuksen paikan ja korkeusaseman merkitsemisestä huolehtivana kunnan viranomaisena,
3. rakentamislain tarkoittamana sijaintikatselmuksen toimittavana viranhaltijana, ja
4. alueidenkäyttölain tarkoittamana kaavoitusmittausta valvovana kunnan viranhaltijana.

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä päättää:

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

1. erillisten tonttijakoehdotusten asettamisesta julkisesti nähtäville,
2. erillisten tonttijakojen hyväksymisestä,
3. kiinteistöjen osoitenumeroiden vahvistamisesta, ja
4. lausunnon antamisesta veroviranomaiselle kiinteistöveroasioissa.

7 luku – Toimielinten kokoonpano

1 § Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuustossa on 67 valtuutettua.

2 § Kaupunginhallitus ja sen jaostot

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallitukseen kahden vuoden toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajaksi sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien tulee olla valtuutettuja.

Kaupunginhallituksessa on konsernijaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee konsernijaostoon kaupunginhallituksen jäsenistä tai varajäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi toimikaudeksi vähintään seitsemän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajaksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kaupunginhallituksessa on elinvoima- ja työllisyysjaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee elinvoima- ja työllisyysjaostoon kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen jäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi toimikaudeksi vähintään seitsemän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajaksi sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

3 § Tarkastuslautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee tarkastuslautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi vähintään kolme jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Muiden lautakunnan jäsenten tulee olla valtuutettuja tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisiä tai toisia varavaltuutettuja.

Lautakunta voi arviointityötään suorittaessaan jakaantua työryhmiin. Työryhmät raportoivat toiminnastaan lautakunnalle.

4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakuntaan, kaupunkitilalautakuntaan, kasvatuksen ja oppimisen lautakuntaan ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan varsinaisista jäsenistä vähintään 40 prosenttia tulee olla valtuutettuja tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisiä tai toisia varavaltuutettuja.

Kaupunginvaltuusto nimeää lautakunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnassa vähintään yhden jäsenen ja varajäsenen tulee olla ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto

Kaupunkiympäristölautakunnassa on lupajaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä lupajaostoon. Valtuusto nimeää jaoston jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on ruotsinkielinen jaosto. Jaostossa on vähintään viisi kaupunginvaltuuston toimikaudekseen valitsemaa jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Jaoston jäsenet ja varajäsenet on valittava ruotsinkieliseen kieliryhmään kuuluvista henkilöistä. Valitsemistaan jäsenistä kaupunginvaltuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on yksilöasioiden jaosto, johon kaupunginvaltuusto valitsee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen. Valitsemistaan jäsenistä valtuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jaosto kokoontuu tarvittaessa puheenjohtajan kutsusta.

7 § Vaalitoimielimet

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

Kaupunginvaltuusto valitsee keskusvaalilautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi viisi jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä vähintään yhtä monta varajäsentä.

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa ja kehittämistä kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.

Kaupunginhallitus voi asettaa toimikunnan, jonka tavoitteet ja tehtävät kaupunginhallitus määrittelee.

Kaupunginhallitus vastaa:

- kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta
- kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti kaupungin hallinnon kehittämisestä, henkilöstöasioista, taloudesta, työllisyydestä, edunvalvonnasta, kaavoitus- ja maapolitiikasta, elinvoimasta, asuntoasioista, joukkoliikenneasioista ja hankinnoista
- sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä
- siitä että kaupunki täyttää tietosuojalainsäädännön mukaiset velvoitteet

Kaupunginhallituksen tehtävistä ja päätösvalasta määrätään lisäksi tämän luvun lisäksi useissa muissa hallintosäännön luvuissa.

Kaupunginhallitus päättää:

Hallinto, talous ja henkilöstö

1. hyvään johtamis- ja hallintotapaan liittyvistä periaatteista ja menettelytavoista,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,
3. kaupungin puhevallan käyttämisestä kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, konsernijaoston, elinvoima- ja työllisyysjaoston sekä kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa tärkeimmissä muutoksenhakuasioissa, mikäli kaupunginhallitus yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen tekemään päätökseen,
4. kaupungin tietoturva- ja tietosuojapolitiikasta sekä tiedonhallintaan liittyvien tehtävien vastuiden määrittelystä,
5. esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi kunkin vuoden maaliskuun loppuun mennessä luettelon kuntalaisten edellisenä vuonna tekemistä aloitteista,

6. kaupunginhallituksen tarverahojen käytöstä ja tarverahojen käytöstä päättämään oikeutetuista,
7. valmiussuunnitelman hyväksymisestä,
8. koko kaupunkia koskevista sopimuksista,
9. kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista,
10. kiinteistörahastosta annettavista lainoista,
11. vakuutena olevien kiinnitysten etuoikeusjärjestyksen muuttamisesta,
12. säätiön perustamisesta ja jäsenyydestä, yksityisoikeudellisen yhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä, kun kyseessä ei ole kaupungin tytäryhteisö eikä osakkeiden tai osuuksien merkintä, ostaminen tai vaihtaminen tuo kaupungille määräysvaltaa yhteisössä,
13. konsernijaoston esityksestä tytäryhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä tytäryhteisöjen osakkeiden ja osuuksien myymisestä, vaihtamisesta, merkitsemisestä tai ostamisesta sekä yhteisön osakkeiden tai osuuksien ostamisesta siten, että kaupunki saa määräysvallan yhteisössä, pois lukien konserniohjeessa määriteltujen merkittävien konserniyhtiöiden myynti, purkaminen tai roolin muutos. Merkittävien konserniyhtiöiden osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla,
14. oman pääoman ehtoisen rahoituksen antamisesta, pääomalainojen myöntämisestä sekä muun näihin rinnastuvan rahoituksen myöntämisestä,
15. yhdistysten jäsenyyksistä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on yli 1000 euroa,
16. kaupungin omaisuuden lahjoittamisesta, ellei toisin ole määrätty,
17. merkittävien edustustilaisuuksien järjestämisestä,
18. valtuustoryhmien toiminnan tukemisen periaatteista,
19. koko kaupunkia koskevan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle, ja
20. kaupungin henkilöstöpolitiikasta.

Kaupunkiympäristö

21. kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannushankkeiden tarveselvityksiä tai yhdistettyjä teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitys-hankesuunnitelmia,
22. useampaa kuin yhtä toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) ja kustannusarvioiden

13 luku - Hankinnat

- hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannusten tai alle 1 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden hankesuunnitelmia,
23. kiinteään omaisuuden ostamisesta, kun kauppahinta on yli 2 000 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa,
24. kaupungin etuosto-oikeuden käyttämisestä sekä kiinteistön ostamisesta pakkohuutokaupassa kauppahinnan suuruudesta riippumatta,
25. etuostolain mukaisen etukäteisilmoituksen antamisesta,
26. kaupungin palvelukäytöstä vapautuvan kiinteistöomaisuuden jatkokehittämisen periaatteista,
27. maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista, maankäyttö- ja kaavoitussopimukseen liittyvistä kiinteistöluovutuksista sekä alueidenkäyttölain mukaisista kehittämiskorvauksista,
28. esittää kaupunginvaltuustolle lunastuslupien hakemista,
29. rakennuskiellon antamisesta alueelle, jolla asemakaavan laatiminen taikka asemakaavan tai tonttijaon muuttaminen on vireillä,
30. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunginhallituksella on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta,
31. maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti asunto- ja erityispalvelutonttien yleisistä tontinluovutusperiaatteista ja -ehdoista,
32. vahinkorahastosta maksettavista korvauksista, kun korvaus on yli 30 000 euroa (alv 0 %), ja
33. asemakaavan ajanmukaisuuden arvioinnista

Lisäksi kaupunginhallitus päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle. Tämän momentin mukaista toimivaltaa ei voi siirtää edelleen.

2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu

Kaupunginhallituksen iltakoulussa esitellään ja käsitellään kaupungin hallinnon ja toimintojen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolla, valtuustoryhmien puheenjohtajilla sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asianomaisen lautakunnan puheenjohtajalla.

3 § Selonteko

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja voi pyytää kaupunginhallitukselle selonteon kaupungin toimialaan kuuluvassa asiassa. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginhallitukselle. Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginhallituksen kokouksessa tai kaupunginhallituksen iltakoulussa. Kaupunginhallitus merkitsee selonteon tiedoksi ja voi tässä yhteydessä antaa asiaa koskevia valmisteluohjeita.

4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta

Konsernijaosto vastaa konsernihallinnon järjestämisestä yhdessä kaupunginhallituksen kanssa kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupungin omistajapolitiikassa sekä muissa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen antamissa ohjeissa ja määräyksissä tarkoitetulla tavalla.

Lisäksi konsernijaosto yhdessä kaupunginhallituksen kanssa vastaa kaupungin henkilöstö-, hallinto- ja talousasioista oman toimivaltansa rajoissa.

Konsernijaosto päättää:

1. kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian ja omistajapoliittisten linjausten mukaisesti kaupungin omistajapolitiikan sekä omistajaohjauksen valmistelusta ja toteuttamisesta,
2. kaupungin henkilöstöpolitiikan valmistelusta ja sen seurannasta,
3. osakassopimusten solmimisesta,
4. jäsenten ja tilintarkastajien nimeämisestä kuntayhtymien, yksityisoikeudellisiin yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden johtaviin toimielimiin, kun kaupungilla on siihen oikeus, ellei toisin ole määrätty,
5. edustajien nimeämisestä ja menettelyohjeiden antamisesta kuntayhtymien, yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden yhtiökokouksiin ja muihin kokouksiin, toimituksiin ja tilaisuuksiin, joissa kaupungin etua on valvottava, ellei toisin ole määrätty, samoin kuin osakkeenomistajalle tai muulle omistajalle kuuluvan päätösvalan käyttämisestä, kun päätös tehdään yhtiökokousta tai muuta kokousta pitämättä,
6. menettelyohjeiden antamisesta konserniyhtiöille,
7. lausuntojen antamisesta kuntayhtymien talous- ja toimintasuunnitelmista samoin kuin muidenkin ulkopuolisille annettavien lausumien antamisesta tehtäväalueellaan,

13 luku - Hankinnat

8. esitysten tekemisestä kaupunginhallitukselle konserniyhteisöille ja -säätiöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista,
9. kaupungin ennakosuostumusten antamisesta yhteisöille kaupungin omistajapolitiikan mukaisesti,
10. kaupungin tytäryhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapolitiittisista linjauksista, pois lukien konserniohjeessa määritellyt merkittävät konserniyhteisöt. Näiden konserniyhteisöjen osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla,
11. paikallisista virka- ja työehtosopimuksista, kun paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä,
12. kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
13. kaupungille tulevista maksuista, ellei ole toisin määrätty,
14. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamisohjeista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo ylittää 200 000 euroa,
15. muutoksen hakemisesta valtionosuutta koskevaan päätökseen,
16. poistosuunnitelman hyväksymisestä,
17. sovinnon tai akordin tekemisestä, ellei muualla toisin määrätä,
18. lyhytaikaisen lainan antamisesta muille kuin kaupungin konserniin kuuluville yhtiöille, ja
19. muistakin tehtäväalueeseensa kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

5 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulu

Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulussa esitellään ja käsitellään konsernijaoston tehtäväalueen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajilla ja varapuheenjohtajilla.

6 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto vastaa omalla tehtäväalallaan

- kaupungin elinvoiman, kotoutumisen, työllisyyden ja yrittäjyyden edistämisestä;
- kaupungin kansainvälisen toiminnan, kaupunkimarkkinoinnin, matkailun ja tapahtumatuotannon edistämisestä;
- korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyöstä:

- kaupungin strategisten hankkeiden ohjauksesta ja seurannasta;
- kaupungin strategisten kumppaneiden avustamisesta;
- yhteistyöstä ammatillisen koulutuksen ja maahanmuuttajakoulutuksen järjestäjien kanssa.

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto, jollei toisin erikseen säädetä tai määrätä

1. valmistelee kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle päätettäväksi elinvoima- ja elinkeinopolitiikan periaatteet, työllisyydenhoidon periaatteet sekä maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet sekä seuraa niiden toteuttamista;
2. päättää Vantaan omien työllistämistuuksien rahallisesta arvosta ja myöntämisen kriteeristä
3. valmistelee kaupunginhallitukselle päätettäväksi maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet sekä seuraa niiden toteutumista;
4. valmistelee kaupunginhallitukselle päätettäväksi kansainvälisen toiminnan periaatteet sekä päättää kansainvälisen toiminnan keskeisimpien sopimusten hyväksymisestä;
5. päättää kaupunkimarkkinointia, matkailua ja tapahtumia koskevista periaatteista;
6. päättää suur tapahtumien hakua koskevista periaatteista sekä suur tapahtumien avustamisesta
7. päättää korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyön periaatteista ja keskeisimpien yhteistyösopimusten hyväksymisestä;
8. päättää strategisten kumppaneiden avustamisesta;
9. päättää avustusten myöntämisestä, ellei toisin ole määrätty,
10. päättää työpaikkatonttien ja niihin rinnastettavien rakennuspaikkojen myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, tontin käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 2 000 000 euroa, ja
11. antaa omalla tehtäväalallaan kaupungilta pyydetyt lausunnot.

7 § Elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulu

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulussa esitellään ja käsitellään elinvoima- ja työllisyysjaoston tehtäväalueen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajilla ja varapuheenjohtajilla.

8 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Kaupunginhallitus ja sen jaostot voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta

Lautakunnat huolehtivat kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti tehtäväalueensa toiminnan tuloksellisuudesta.

Lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä tärkeimmissä hallintoa koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli lautakunta yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen päätökseen,
3. koko toimialaa koskevista sopimuksista,
4. toimialansa asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
5. palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle,
6. muistakin asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

Lautakuntien ja jaostojen tehtäväkohtaisesta päätösvallasta määrätään 2–16 §:issä.

2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa:

- kaupunkirakenteen ja ympäristön kokonaisvaltaisesta kehittämisestä
- rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsitlemisestä
- kaavojen noudattamisen sekä osaltaan rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapidon ja hoidon valvonnasta
- kaupungin ympäristövastuullisuuden kehittämisestä
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkiympäristölautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. sellaisten asemakaavan muutosten, joihin ei liity maankäyttö- tai kunnallistekniikan sopimuksia, nähtäville asettamisesta,
2. teiden nimien vahvistamisesta alueilla, joilla ei ole vahvistettua asemakaavaa sekä asemakaavaehdotuksessa olevien nimien käyttöönotosta jo rakennetuille teille,

13 luku - Hankinnat

3. kadun ja muun yleisen alueen nimien sekä kaupunginosan ja korttelin numeroiden muuttamisesta,
4. sijoittamisen edellytysten olemassaolon ratkaisemisesta alueidenkäyttölain tarkoittamalla suunnittelutarvealueella (sijoittamisluvasta), kun rakentamisluvan hakija on pyytänyt sijoittamisen edellytysten olemassaolon ratkaisemisesta erillisellä päätöksellä ja kun kysymys on yleiskaavasta tai hyväksytystä kaavaehdotuksesta tai hyväksytystä kaavaluonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta,
5. puhtaan siirtymän sijoittamisluvasta,
6. poikkeamisluvan myöntämisestä, kun kyse ei ole rakentamissäännöksistä tai Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksistä poikkeamisesta,
7. asemakaavan muutosten hyväksymisestä, joilla ei
 - a) muuteta rakennuskorttelin pääasiallista käyttötarkoitusta,
 - b) muuteta torin, katuaukion, virkistys-, erityis- tai vesialueen käyttötarkoitusta vähäistä kaavan toteuttamista helpottavaa tarkistusta lukuun ottamatta,
 - c) nosteta rakennuksen suurinta sallittua kerroslukua enemmän kuin yhdellä kerroksella tai rakennuskorkeutta vastaavalla tavalla, taikka lisätä rakennusoikeutta asuinpienalojen korttelialueella siten, että tehokkuusluku nousee tehokkuuslukuun $e = 0,30$ tai sen yli tai muilla alueilla siten, että rakennusoikeus nousee yli 10 %:lla tai yli 1000 km²:llä,
 - d) muuteta maankäytön yleistä luonnetta, alueen yhtenäistä rakennustapaa tai vaaranneta ympäristölliseltä kannalta merkittävien arvojen säilymistä;
8. toimintaansa liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä
9. kaavoitusaloitteiden hyväksymisestä

3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta

Lupajaosto toimii rakentamislain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena, kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena, ulkoilulain tarkoittamana kunnan leirintäalueviranomaisena, terveydensuojelu-lain tarkoittamana terveydensuojeluviranomaisena, elintarvikelain tarkoittamana valvontaviranomaisena, tupakkalain tarkoittamana kunnan valvontaviranomaisena, lääkelain nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnasta vastaavana kunnallisena viranomaisena ja kunnallisesta eläinlääkintähuollosta vastaavana viranomaisena.

Lupajaosto tehtäväalueellaan päättää:

13 luku - Hankinnat

1. rakentamislain 42–43 §:issä tarkoitetun rakentamisluvan sekä 10 §:ssä tarkoitetun väliaikaisen rakennuksen rakentamisluvan myöntämisestä,
2. rakentamislupien myöntämisestä, kun lupa käsittää pelastuslain 71 §:n mukaisen lykkäyksen väestönsuojan toteuttamiseksi tai pelastuslain 75 §:n mukaisen vapautuksen väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta tai vapautuksen väestönsuojan rakentamista koskevista teknisistä vaatimuksista,
3. poikkeusluvan myöntämisestä rakentamissäännöksistä sekä Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksistä,
4. rakentamislain 56 §:ssä tarkoitettujen rakennusten purkamislupien myöntämisestä,
5. rakentamistapaohjeiden hyväksymisestä,
6. pelastuslain 105 §:n mukaisesta uhkasakosta ja teettämisuudesta
7. yksityismaalla olevan luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta ja rauhoituksen purkamisesta,
8. luonnonsuojelualuiden käytöstä ja hoidosta sekä lausuntojen antamisesta luonnonsuojelulain mukaisista hakemuksista sekä maastoliikenne- ja vesiliikennelaissa säädetyissä alueellisissa rajoitus- ja kieltoasioissa,
9. eläinsuojelulain edellyttämän löytöeläimien talteenoton järjestämisestä, ja
10. maksuista ja korvauksista vahvistetun taksan mukaan.

4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkitilalautakunta toimii alueiden käyttölain 13 a-luvun tarkoittamana kunnan monijäsenisenä toimielimenä ja viranomaisena, rakentamislain 142 §:n 3 momentissa tarkoitettuna viranomaisena, eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettuna viranomaisena ja postilaissa tarkoitettuna kunnan rakennusvalvontaviranomaisena.

Kaupunkitilalautakunta vastaa:

- kaupungin toimitilajohtamisesta, toimitilastrategiasta sekä kaupungin eri toimialojen tarvitsemien riittävien ja asianmukaisten toimitilojen hankkimisesta, hallinnasta ja isännöintitehtävistä
- kaupungin rakennetun ja muun kaupunginhallituksen päättämän kiinteistöomaisuuden kehittämisestä, kunnossapidosta ja kiinteistönhoidosta
- toimitilojen hankevalmistelusta ja rakennuttamisesta
- liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta
- yhdyskuntateknisten rakentamis- ja ylläpitopalvelujen ja varikkotoimintojen tuottamisesta ja kaupungin varikkotoiminnasta

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- kaupungin liikenneturvallisuuksuustyöstä
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta sekä alueiden rakentumista edistävien sopimusten ja muiden toimenpiteiden valmistelusta
- kaupungin rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä
- kaupungille kuuluvien asuntoasioiden hoidosta
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien hyväksymisestä, kun suunnitelmien kustannusarvo on yli 1 000 000 euroa (alv 0 %),
2. toimintaan liittyvien 1 000 000–3 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yli 1 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta useampaa toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden tai teknisten perusparannushankkeiden hankesuunnitelmia,
3. yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
4. katusuunnitelmien sekä alueidenkäyttölain 90 §:n 4 momentissa tarkoitettujen muiden yleisten alueiden suunnitelmien, joiden kustannusarvio on yli 1 milj. euroa (alv 0 %) tai joista on tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana, hyväksymisestä,
5. toimintaan liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä,
6. kunnallistekniikan, uudisrakentamisen ja perusparannusten investointiohjelmien valmistelusta ja esittämisestä kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi,
7. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen perimiä vuokria koskevista periaatteista, sekä maksujen, tuotteiden ja palvelujen hinnoista kaupunginvaltuuston hyväksymien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti,
8. kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palveluiden ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista,
9. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien asuntojen vuokranmääräytymisperusteista,
10. toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja –antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo on 48 kuukauden ajanjaksolla yli 600 000 euroa (alv 0 %) tai määräaikaisen vuokrasopimuksen arvo on yli 600 000 euroa tai, määräaikainen vuokrasopimus laaditaan yli 10 vuoden ajaksi,
11. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen voimassa olevan vuokrasopimuksen jatkamisesta, kun sopimusta jatketaan yli vuodella

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

12. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen lyhytaikaisen käyttöoikeuden myöntämisestä, kun käyttöoikeus myönnetään yli 14 vuorokauden ajaksi,
13. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä sen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta, kun kauppa- tai merkintähinta on yli 400 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa,
14. kaupungin tiesuunnitelmia koskevien lausuntojen valmistelusta maantielain mukaisesti,
15. kaupungin liikennestrategiaa koskevien asioiden valmistelusta,
16. kaupungin lausuntojen valmistelusta Helsingin seudun liikennekuntayhtymän (HSL) talousarvioesityksistä sekä joukkoliikenteen linjasto- ja liikennöintisuunnitelmista,
17. kaupungin lausuntojen valmistelusta Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän (KUVES) ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) toiminta- ja taloussuunnitelmaesityksistä,
18. kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmista,
19. avustusten myöntämisestä, lukuun ottamatta yksityistiekunnille jaettavia luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksia,
20. rakentamislain säätämästä veden johtamisesta ja ojittamisesta asemakaava-alueella,
21. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on yli 400 000 euroa,
22. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta, lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta tai korvaus ylittää 400 000 euroa,
23. asemakaava-alueella työpaikkatonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 ja enintään 2 000 000 euroa.
24. asemakaava-alueella asunto- ja erityispalvelutonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 euroa,
25. muun Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden ja rakennusten myymisestä sekä vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta, kun kauppahinta tai käypä markkina-arvo on yli 400 000 euroa,
26. maa- ja vesialueiden vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun vuokra-aika on yli 5 vuotta,
27. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on yli 400 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa,

28. kiinteistön ja muun alueen luovutuskirjassa tai vuokrasopimuksessa määrätyn sopimussakon suuruudesta ja perimisestä,
29. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakentamisvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennys on yli vuoden,
30. kiinteistörahastosta myönnettävien avustusten perusteiden vahvistamisesta,
31. valtion tukemaan asuntotuotantoon liittyvää asukasvalintaa koskevista ohjeista,
32. lunastamisesta silloin, kun lunastaminen ei edellytä lunastuslupaa eikä kyse ole kiinteistöjohtajan päätösvaltaan kuuluvasta asiasta ja
33. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunkitilalautakunnalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta.

5 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen toimialan kehittämisestä ja palveluiden tuloksellisesta järjestämisestä siten, että asukkaille ja käyttäjille varataan mahdollisuus osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen
- palveluiden vaikuttavuuden seurannasta ja arvioinnista
- varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen, perusopetuksen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. ammatillisen koulutuksen monijäsenisestä toimielimestä, joka päättää ammatillisen koulutuksen opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen määräaikaisesta erottamisesta, muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan yli kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta sekä opiskelusta pidättämisestä, sekä toimielimen jäsenten nimeämisestä ja toimielimen puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta,
2. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueista sekä ensimmäisten ja seitsemänsien vuosiluokkien enimmäisoppilasmäärästä,
3. koulutyön aloittamisajankohdasta ja lukuvuoden vapaapäivistä peruskoulussa, lukuvuoden työpäivien määrästä, opetuksen aloittamis- ja päättymispäivästä sekä loma-ajoista lukiossa sekä esiopetuksen työpäivistä,
4. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaiden ottamisen perusteista,

5. esiopetuksen järjestämispaikoista,
6. hakea valtion viranomaisilta perusopetuksen, lukion ja ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi järjestettävää kokeilua koskeva lupa,
7. hyväksyä varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä päivä- ja aikuislukion opetussuunnitelmat,
8. nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikkojen määrästä,
9. ammatillisen koulutuksen aloituspaikkojen määrästä,
10. perusopetuksen ja esiopetuksen oppilaiden koulukuljetusten ja koulumatka-avustusten sekä varhaiskasvatuksessa olevien lasten kuljetusten perusteista,
11. hyväksyä vuosittain aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma ja päättää toiminnan laajuudesta ja järjestämistavasta, sekä myöntää aamu- ja iltapäivätoiminnan avustukset,
12. ammattiopisto Varian pääsy- tai soveltuvuuskokeen sekä kielikokeen järjestämisestä sekä lukioiden erityislinjojen pääsykriteereistä tai soveltuvuuskokeesta,
13. harkintaan perustuvan valinnan soveltamisesta sekä tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (TUVA) otettaessa opiskelijoita ammatilliseen koulutukseen
14. toimipisteen perustamisesta, nimeämisestä tai lakkauttamisesta
15. varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta, kun määräyksen tehosteena on uhkasakon asettaminen, toiminnan keskeyttäminen tai käyttökielto ja
16. avustusten myöntämisestä sekä myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta

Ruotsinkielinen jaosto käyttää kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle määrättyä ratkaisovaltaa silloin, kun asia koskee yksinomaan ruotsinkielistä varhaiskasvatusta, esiopetusta tai opetustointia.

7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta

Yksilöasioiden jaosto päättää:

1. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaan enintään kolmen kuukauden sekä oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen lukion opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta ja päättää, että erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen kuin päätös on lainvoimainen sekä täytäntöönpanon aloittamisajankohdasta,
2. lukion opiskelijan pidättämisestä opiskelusta rikostutkimuksen ajaksi,
3. lukion opiskelijan ylioppilastutkintoon osallistumisoikeuden menettämisestä meneillään olevaa tutkintokertaa seuraavan tutkintokerran kokeisiin

8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

(muutettu kaupunginvaltuustossa 27.1.2025 § 3)

Kaupunkikulttuurilautakunta vastaa:

- kaupungin omista elinikäisen oppimisen palveluista, kulttuuri- ja kirjastopalveluista, liikuntapalveluista, nuoriso- ja yhteisöpalveluista sekä niiden kehittämisestä
- kuntalaisten osallisuuden sekä yhteisöjen, järjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan tukemisesta
- taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja kuvataidekoulun ja musiikkiopiston palveluista
- kaupungin museotoiminnasta
- aikuisopiston toiminnasta ja aikuisten perusopetuksen järjestämisestä
- terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen johtamisesta ja koordinoinnista
- ehkäisevän päihdetyön koordinaatiosta

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteista ja mainittujen avustusten ja apurahojen myöntämisestä, myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti sekä kaupunginhallitukselle esitysten tekemisestä myönnettävistä huomattavista stipendeistä ja huomionosoituksista,
2. taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmista,
3. aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelmasta ja perusopetuksen opiskelijoiden ottamisen perusteista
4. kaupungin museoiden kokoelmapoliittisista ohjelmista ja museoiden kokoelmien säilymisestä museokokoelmina museoiden mahdollisen lopettamisen yhteydessä,
5. urheilu- ja ulkoilualueiden toiminnallisista yleissuunnitelmista,
6. lautakunnan hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, laitteiden ja näihin rinnastettavien käyttö- ja vuokrasopimusten yleisistä periaatteista,

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

7. toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta,
8. tilojen vapaa-ajan käytön asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista myös niiltä osin, kun vapaa-ajan käyttö tapahtuu kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevissa tiloissa,
9. kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palvelujen ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista ja
10. Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastoista jaettavien tukien vuosittaisen enimmäismäärän.

9 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Lautakunnat ja kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranhaltijalle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

10 Luku - Otto-menettely

1 § Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus

Kaupunginhallitus ja lautakunnat voivat ottaa alaisensa toimielimen tai viranhaltijan päätöksen uudelleen käsiteltäväksi niissä asioissa, joissa otto-oikeus on lainsäädännön perusteella mahdollista.

Kaupunginhallituksella ei ole otto-oikeutta yksilöön kohdistuviin työvoimapalveluiden tai kotoutumisen asioihin.

2 § Otto-oikeuden käyttäminen

Otto-oikeutta käytettäessä noudatetaan seuraavaa menettelyä:

1. Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja,
2. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi päättää lautakunta, lautakunnan puheenjohtaja tai asianomainen toimialajohtajana toimiva viranhaltija.

Asia voidaan ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi on päätettävä ennen kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsittelyä. Asia on otettava käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa päätöksestä on tehtävä kuntalain tarkoittama oikaisuvaatimus.

Päätös asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi on saatettava alemmalle otettavan päätöksen tehneelle toimielimelle tai viranhaltijalle tietoon neljän päivän kuluessa siitä, kun päätös on tehty.

Päätös, jonka kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle.

3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kaupunginhallituksen alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asiantuntijajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta kaupunginhallitukselle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja kaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa.

Kaupunginhallituksen alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asiantuntijajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta kaupunginhallitukselle.

Lautakunnan alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asiantuntijajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta lautakunnalle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus lautakunnan puheenjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa.

Lautakunnan alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asiantuntijajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta lautakunnalle.

4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn

Ylemmälle toimielimelle ei tarvitse ilmoittaa seuraavia päätöksiä:

- —viranhaltijoiden tekemät henkilöstöpäätökset
- hankintaohjeessa määritellyn kynnysarvon alle jäävät tavara-, palvelu- ja urakkahankinnat,
- myönteiset päätökset tietojen luovuttamisesta henkilökisteristä,
- hallintojohtajan päätökset keskusverolautakunnan ja hallinto-oikeuden verotusta koskeviin päätöksiin tyytymisestä,
- hallintojohtajan päätökset valtiokonttorille tehtävistä hakemuksista
- opiskelijoille, tutkijoille ja tutkimuslaitoksille myönnettävät tutkimusluvut ja tietoluvat,
- tilausoikeuksien myöntäminen,
- hyväksyjien määrääminen meno- ja tulokohdille,
- hallintosäännön 15 luvun 8 §:n mukaisten rahastusoikeuksien myöntäminen,

- työryhmän asettaminen,
- työllistämistukien myöntäminen,
- kesätyösetelien myöntäminen,
- rahoitusjohtajan päätökset tilien lopettamisesta ja kassavirheiden korjaamisesta,
- vahinkorahaston asiamiehen viranhaltijapäätökset,
- kaupunginjohtajan päätökset pitkäaikaisen lainan nostamisesta valtuuston asettaminen euromääräisten rajojen puitteissa,
- yhtiökokouksia ja muiden yhteisöjen kokouksia koskevat viranhaltijapäätökset,
- kiinteistöjohtajan päätökset kaupungin etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,
- päätökset katualueen haltuunotosta korvauksineen,
- katusuunnitelmien ja muiden yleisten alueiden suunnitelmien nähtäville asettaminen,
- johtojen, rakenteiden ja laitteiden sijoittaminen katu- tai muulle yleiselle alueelle,
- päätökset liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelmista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset tilapäisistä maankäyttöluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset liikennejärjestelyistä,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset torikauppaluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset mainosluvista
- kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnoimien asuntojen vuokrausta koskevat viranhaltijapäätökset
- työvoimapalveluita koskevat yksilöihin kohdistuvat päätökset
- kotoutumisen palveluita koskevat yksilöihin kohdistuvat päätökset
- talous- ja strategiajohtajan päätökset kaupungin rahoitusratkaisujen yhteydessä käytettävistä erilaisista johdannais- ja suojautumissopimuksista sekä muista rahoitusinstrumenttisopimuksista sekä
- sellaiset asiat tai asiaryhmät, joista ylempi toimielin on päättänyt, ettei ilmoitusvelvollisuutta ole.

Ylemmällä toimielimellä on kuitenkin otto-oikeus myös näihin päätöksiin.

5 § Päätöksen täytäntöönpano

Jos kaupunginhallitus tai lautakunta ei ilmoita otto-oikeuden käyttämisestä 14 päivän oikaisuvaatimusaikana, voidaan kuntalain nojalla tehty päätös panna täytäntöön.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Kuntalain nojalla tehdyt päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna heti täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös, jonka kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle. Toimielimen tai viranomaisen on pantava päätös täytäntöön, tai mikäli kaupunginhallitus tai lautakunta on palauttanut asian uudelleen käsiteltäväksi, tehtävä asiassa uusi päätös.

11 Luku – Tiedon- ja asianhallinnan järjestäminen sekä allekirjoitusoikeudet

1 § Kaupunginhallituksen tiedon- ja asianhallintaa koskevat tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että julkisen hallinnon tiedonhallinnan vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty kaupungissa julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 4 §:n 2 momentin ja muiden lakien mukaisesti.

Kaupunginhallitus päättää:

1. asianhallintaa ja arkistointia johtavasta viranhaltijasta ja tämän tehtävistä,
2. antaa tarkemmat määräykset asiakirjahallinnon hoitamisesta ja toimialojen vastuuhenkilöiden tehtävistä ja
3. kaupungin arkistonmuodostajien nimeämisestä.

2 § Asianhallintaa ja arkistointia johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta

Asianhallintaa ja arkistointia johtava viranhaltija vastaa

- asianhallinnan viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta,
- asianhallinnan ohjaamisesta ja kehittämisestä osana kaupungin tiedonhallintaa sekä
- asianhallintaan ja pysyvästi säilytettäviin asiakirjoihin liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

Asianhallintaa ja arkistointia johtava viranhaltija päättää:

1. kaupungin tiedonohjaussuunnitelman hyväksymisestä ja
2. asianhallintaa, pysyvästi säilytettäviä tietoja sekä tiedonohjaussuunnitelmia koskevista määräyksistä ja ohjeista siltä osin kuin niistä ei ole toisin säädetty tai määrätty.

3 § Sähköinen allekirjoitus

Päätökset ja muut asiakirjat voidaan allekirjoitetaan sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Sopimukset ja muut asiakirjat voidaan allekirjoittaa sähköisesti myös muussa järjestelmässä, joka täyttää sähköiselle allekirjoitukselle asetetut vaatimukset arkistointikelpoisuuden suhteen.

Sähköisen allekirjoituksen vaatimuksesta voidaan poiketa erityisestä syystä. Allekirjoitettu asiakirja on kuitenkin tässäkin tapauksessa muutettava sähköiseksi, ellei siitä poikkeaminen ole julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 19 §:n tai muun lainkohdan perusteella sallittua.

4 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Kaupunginjohtajalla on oikeus allekirjoittaa kaikki kaupungin asiakirjat ja sopimukset tilintarkastuspalvelujen hankintasopimusta lukuun ottamatta.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus allekirjoittaa kaikki oman toimialansa asiakirjat ja sopimukset.

5 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palvelualueen asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomainen palvelualuejohtaja.

6 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palveluyksikön asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomaisen palveluyksikön päällikkö.

7 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Toimialan muiden viranhaltijoiden kuin palvelualuejohtajan tai palveluyksikön päällikön päätösten perusteella laadittavat asiakirjat allekirjoittaa ao. viranhaltija tai hänen määräämänsä.

8 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginvaltuuston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja.

Kaupunginvaltuuston päätöksen perusteella tehtävä tilintarkastuspalvelujen hankintasopimuksen allekirjoittaa kaupunginreviisori.

9 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, hallintojohtaja, rahoitusjohtaja, kaupunginlakimies, kuntademokratian palvelualueen hallintoasiantuntija tai hallintosihteeri taikka kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Konsernijaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, konsernipalvelujohtaja tai konsernijaoston siihen valtuuttamat.

Elinvoima- ja työllisyysjaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumuksen ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, elinvoimajohtaja tai työllisyyden ja kotouttamisen palveluiden johtaja tai elinvoima- ja työllisyysjaoston siihen valtuuttamat.

10 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen estyneenä ollessa hallintojohtaja ja varmentaa hallintojohtaja, kaupunginlakimies tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat viranhaltijat.

11 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai lautakunnan siihen valtuuttamat.

Tarkastuslautakunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä viranhaltija.

12 § Pöytäkirjan ote

Pöytäkirjan otteiden oikeaksi todistamisesta määrätään 17 luvun 25 §:ssä.

13 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella, lautakunnilla ja johtokunnilla on oikeus delegoida viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:ssä tarkoitettua asiakirjan antamista koskevaa ratkaisuvalltaa alaisilleen viranhaltijoille.

14 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Kaupungille annettavat haaste- ja muut tiedoksiannot vastaanottavat hallintojohtaja, kaupunginlakimies tai määräämänsä tehtäväalueillaan sekä kaupunginhallituksen määräämät viranhaltijat.

12 Luku – Henkilöstöasiat

1 § Yleistoimivalta henkilöstöasioissa

Niistä virkasuhteeseen sekä viranhaltijaan liittyvistä asioista, joista on säädetään kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetussa laissa tai muussa laissa, päättää kaupunginhallitus, ellei laissa ole toisin säädetty tai tässä hallintosäännössä muuta määrätty.

Esihenkilöasemassa oleva viranhaltija tai työntekijä antaa työnjohto-oikeudelliset ohjeet ja määräykset.

2 § Henkilöstövalinnat

Kaupunginvaltuusto täyttää kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajan ja kaupunginreviisorin virat.

Kaupunginhallitus täyttää kaupungin eri toimialojen palvelualuejohtajien virat sekä ottaa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan avoimen viran hoitajan.

Kaupunginreviisori ottaa palveluuyksikköonsä kuuluvat muut viranhaltijat.

Kaupunginjohtaja täyttää tarkastusjohtajan ja viestintäjohtajan virat sekä ottaa toimialallaan palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat sekä palvelualuejohtajan avoimen viran hoitajan.

Tarkastusjohtaja ja viestintäjohtaja ottavat palveluuyksikköonsä kuuluvan muun virkasuhteisen henkilöstön.

Apulaiskaupunginjohtajat ottavat toimialallaan yhteisten palveluiden palveluuyksikköjen päälliköt sekä palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat sekä palvelualuejohtajan avoimen viran hoitajan.

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä ottaa muut palvelualueeseen kuuluvat viranhaltijat.

Yhteisten palveluiden palveluuyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä ottaa muut palveluuyksikköön kuuluvat viranhaltijat.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Jos henkilö otetaan virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virkaa, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättää tarvittaessa virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää henkilön ottamisesta määräaikaan virkasuhteeseen erityisistä kelpoisuusvaatimuksista riippumatta kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 2 momentin mukaisesti.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää myös koeajan määrittämisestä ja koeajan pituudesta.

3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen täyttäväksi kuuluvien sekä kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan muiden virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Asianomainen lautakunta päättää muiden tehtäväalueensa virkojen perustamisesta, virkanimikkeistä ja kelpoisuusvaatimuksista sekä virkojen lakkauttamisesta ja virkanimikkeiden ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta.

Mikäli kyse on kasvatuksen ja oppimisen toimialan peruskoulun tai lukion lehtorin virkanimikkeeseen oppiaineen tai oppiaineyhdistelmän muuttamisesta, on toimivalta palvelualuejohtajalla.

Toimivaltainen viranomainen ei voi kuitenkaan päätöksellään tiukentaa laissa tai asetuksessa viralle säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia. Jos viran kelpoisuusvaatimukset perustuvat lakiin tai asetukseen, on viran kelpoisuusvaatimus päätettävä ao. lain tai asetuksen mukaiseksi.

4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa

Työsopimussuhteisen vakanssin perustamisesta, lakkauttamisesta, nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omilla toimialoillaan. Vakanssia perustettaessa päätetään myös nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä viranhaltija päättää myös työsopimussuhteisen vakanssin lakkauttamisesta sekä kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeiden muuttamisesta.

5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi päättävät palvelualuejohtajat kukin omilla palvelualueillaan. Palvelualueisiin kuulumattomien viranhaltijoiden osalta virkasuhteen muuttamisesta päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat kukin omilla toimialoillaan.

6 § Siirrot

Viran ja työsuhteisen vakanssin siirtämisestä toimialalta toiselle päättää kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päättää viran täyttämisestä, kaupunginvaltuusto ja vastaavasti kaupunginhallitus myös päättää viran siirtämisestä.

7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä

Viran julistaa haettavaksi valinnasta päättävä toimielin tai viranhaltija. Viran julistaa kuitenkin haettavaksi kaupunginhallitus, kun valinnasta päättävä viranomainen on kaupunginvaltuusto. Poikkeuksena on kaupunginreviisorin virka, jonka julistaa haettavaksi tarkastuslautakunta.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentissa säädetyn lisäksi henkilö voidaan ottaa ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen,

- jossa on kyseessä viran määräaikainen täyttö
- jossa on kyseessä viran uudelleen täyttäminen sitä aikaisemmin hakeneiden, asianomaiset kelpoisuusvaatimukset täyttävien joukosta virkaan valitun irtisanouduttua ennen hänelle määrättyä virantoimituksen aloittamispäivää tai ilmoitettua, ettei ota virkaa vastaan tai siitä syystä, että virkasuhde puretaan koeaikana, taikka siitä syystä, että virkaan ottamista koskeva päätös on lainvoimaisella päätöksellä kumottu ja asia palautettu uudelleen käsiteltäväksi

- jossa kyseessä on kaupungin sellaisen entisen viranhaltijan valitseminen, joka saa kunnallisessa eläkelaisessa tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä ja joka ennen eläkeiän saavuttamista todetaan ansiotyöhön kykeneväksi
- johon Vantaan kaupunki on hänet kouluttanut tai johon vaadittavaa pätevöitymiskoulutusta kaupunki on tukenut ja jonka kelpoisuusvaatimukset henkilö täyttää, tai
- johon henkilö on tarkoituksenmukaista ottaa hänen palvelussuhtettaan koskevien uudelleen järjestelyjen vuoksi.

8 § Täyttökielto

Kaupunginjohtajalla tai hänen määräämällään on oikeus päättää viran täyttökiellosta sekä antaa kielto palkata työntekijöitä kaupungin palvelukseen.

9 § Sijaiset

Kaupunginhallitus päättää kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista.

Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja päättävät kukin omalla toimialallaan palvelualuejohtajan sijaisesta sekä yhteisten palveluiden palveluyksiköiden päälliköiden sijaisista.

Palvelualuejohtaja määrää palveluyksikön päällikön sijaisjärjestelyistä

10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen

Viranhaltijan oikeudet ja velvollisuudet alkavat virantoimituksen alkamispäivästä, jollei aikaisemmasta alkamisajankohdasta toisin säädetä tai määrätä.

Virantoimituksen alkamisajankohdan määrää valinnan suorittanut viranomainen.

Kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen täyttämän viran osalta virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kuitenkin kaupunginjohtaja apulaiskaupunginjohtajien virkojen osalta ja apulaiskaupunginjohtaja alaistensa palvelualuejohtajien virkojen osalta. Kaupunginjohtajan virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kaupunginhallitus.

11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään virkasuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Kaupunginvaltuuston täyttämän viran osalta ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään kuitenkin kaupunginhallitus.

12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten palkkausta koskevien määräysten soveltamisesta viranhaltijoihin ja työntekijöihin, mikäli hallintosäännön tässä luvussa ei ole toisin määrätty.

Henkilöstöjohtaja antaa virka- ja työehtosopimusten soveltamista koskevat ohjeet.

Tulospalkkioista päättää kaupunginjohtaja.

Toimivalta kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisen paikallisen sopimuksen tekemiseen on henkilöstö- ja konsernijohtajalla. Mikäli paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä, on toimivalta paikallisen sopimuksen tekemiseen kuitenkin kaupunginhallituksella.

13 § Sivutoimet

Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää kaupunginjohtajan osalta kaupunginhallitus, apulaiskaupunginjohtajan osalta kaupunginjohtaja, palvelualuejohtajan ja palvelualueeseen kuulumattoman palveluyksikön päällikön osalta kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja kukin omalla toimialallaan ja muiden viranhaltijoiden osalta palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä.

14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Kaupunginjohtajan osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajien osalta kaupunginjohtaja sekä alaistensa palvelualuejohtajien ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päälliköiden osalta kaupunginjohtaja tai

Muun viranhaltijan osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää palvelualuejohtaja tai tämän määräämänsä.

15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 24 §:n nojalla päättää toimialalta toiselle tapahtuvissa siirroissa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija. Toimialan sisällä tapahtuvista siirroista päättää kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä viranhaltija ja palvelualueen sisällä tapahtuvista siirroista palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päätöksentekohetkellä voimassa olevan hallintosäännön määräyksen perusteella päättää viran täyttämisestä, kaupunginhallitus päättää viranhaltijan siirtämisestä.

16 § Virantoimituksesta pidättäminen

Viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginhallitus sekä itse ottamiensa että kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta. Kaupunginjohtaja voi ennen kaupunginhallituksen kokousta päättää kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä. Muiden viranhaltijoiden osalta virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omalla toimialallaan.

17 § Virkasuhteen päättyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen

Virkasuhteen päättämisestä ja lomauttamisesta sekä osa-aikaistamisesta päättää se, joka valitsee viranhaltijan. Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelusuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Viranhaltijalle kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää se, jonka toimivaltaan virkasuhteen päättäminen on kuulunut.

19 § Palkan takaisinperiminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan etuuden takaisinperinnästä kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 56 §:n nojalla päättää henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

1 § Kaupunginhallituksen päätösvalta

Kaupunginhallitus päättää

1. kaupungin hankintaohjeen hyväksymisestä ja
2. EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista, jollei hallintosäännössä ole toisin määrätty.

2 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston ja konsernijaoston päätösvalta

Kaupunginhallituksen jaostot päättävät tehtäväalueellaan EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista.

Konsernijaoston tehtäväalueena on henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, kuntademokratian sekä talouden ja strategian palvelualueet sekä viestinnän ja sisäisen tarkastuksen palveluyksiköt.

Elinvoima- ja työllisyysjaoston tehtäväalueena on elinvoimapalveluiden sekä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden palvelualueet.

3 § Lautakuntien yleinen päätösvalta

Lautakunta tehtäväalueellaan päättää EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista.

4 § Kaupunkitilalautakunnan päätösvalta

Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää palveluhankinnoista yli 1 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaan euroa maksavien hankkeiden osalta.

5 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta

Kaupunginjohtaja päättää pääkaupunkiseudun kuntien yhteishankintojen kilpailutusohjelman sekä pääkaupunkiseudun yhteistoiminnasta eräiden työvoimapalveluiden ja työvoiman ulkopuolisille suunnattujen kotoutumisohjelmaan liittyvien yhteishankintojen hankintasuunnitelman hyväksymisestä.

Kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja päättää toimialallaan:

1. kansallisen kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista EU:n kynnysarvon alittaviin hankintoihin saakka enintään kuitenkin 1 000 000 euroon saakka,
2. toimialojen yhteisten palveluiden kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää

1. omalla toimialallaan palveluhankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 2 000 000 euroon saakka.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kirjaston aineistohankinnoista.

6 § Palvelualuejohtajan päätösvalta

Palvelualuejohtaja kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

7 § Henkilöstöjohtajan päätösvalta

Henkilöstöjohtaja päättää kaupungin keskitettyjen kehittämis- ja valmennuspalveluiden, rekrytointiin liittyvien palveluiden sekä työterveyshuollon palveluiden hankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0%) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n kilpailuttamana yhteishankintana.

8 § Hankintajohtajan päätösvalta

Hankintajohtaja päättää:

13 luku - Hankinnat

1. sellaisista kansallisen kynnysarvon ylittävistä tavarahankinnoista, joista ei ole erikseen muuta määrätty 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %), tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n kilpailuttamana yhteishankintana tai kaupunkikonserniin kuuluvalta in house-yhtiöltä,
2. kaupunginjohtajan vahvistaman listan mukaisista palveluhankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0%) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n kilpailuttamana yhteishankinta tai kaupunkikonserniin kuuluvalta in house-yhtiöltä,
3. pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteishankintoina tehtävistä hankinnoista kaupunginjohtajan vahvistaman kilpailutusohjelman mukaisesti,
4. sähkönhankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %),
5. puhevallan käyttämisestä hankintatoimivaltaansa kuuluvissa asioissa tuomioistuimissa tai valvontaviranomaisissa sekä
6. hankintojen palveluyksikön kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

9 § Tietohallintojohtajan päätösvalta

Tietohallintojohtaja päättää IT-palvelujen, ohjelmistopalvelujen, tietojärjestelmien, IT- ja AV-laitteiden sekä niihin liittyvien palvelujen, puhelin- ja vaihdepalvelujen sekä puhelinlaitteiden ja digitalisaation edistämiseen liittyvien IT-palvelujen hankinnoista 2 000 000 euroon saakka (alv 0%) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n kilpailuttamana yhteishankintana.

10 § Hallintojohtajan päätösvalta

Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin yhteisiin lakiasioihin liittyvistä puitesopimuksista 1 000 000 euroon saakka (alv 0%).

11 § Talous- ja strategiajohtajan päätösvalta

Talous- ja strategiajohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupunkitason tilasto- ja tutkimuspalveluiden sekä kaupungin strategiatyöhön liittyvien konsultointipalveluiden hankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

12 § Rahoitusjohtajan päätösvalta

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää vakuutusten ja niihin liittyvien palveluiden hankinnasta sekä vakuutusmeklaripalveluiden hankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin maksuliikkeen ja konsernitilin hoidon hankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

13 § Talouspalvelujen päällikön päätösvalta

Talouspalvelujen päällikkö tai hänen määräämänsä päättää perintäpalveluiden hankinnasta 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

14 § Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää pääkaupunkiseudun kuntien yhteishankintoina tehtävistä hankinnoista kaupunginjohtajan vahvistaman hankintasuunnitelman mukaisesti 1 000 000 euroon saakka (AIV 0%)

15 § Viestintäjohtajan päätösvalta

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin keskitetyistä viestinnän ja markkinoiden palveluiden hankinnoista 1 000 000 euroon saakka (ALV 0 %)

16 § Tarkastusjohtajan päätösvalta

Tarkastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

17 § Kaupungininsinöörin päätösvalta

Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää palvelualueensa palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

18 § Kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää palvelualueensa palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

19 § Päätösvallan delegointi

Kaikilla, joilla on tämän luvun nojalla oikeus tehdä päätöksiä, on oikeus myös delegoida päätösvalta eteenpäin.

20 § Yhteishankintoihin liittyminen

Kaikilla tässä luvussa mainituilla toimielimillä ja viranhaltijoilla on hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta oikeus päättää yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä.

14 Luku – Taloudenhoito

1 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyy talousarvion suunnittelukehikset ja talousarvion ja -suunnitelman laadintaohjeet. Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet, niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Kaupunginvaltuuston neljäksi vuodeksi hyväksymä taloussuunnitelma sisältää kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä investointiosan hankeryhmittäin tai hankkeittain.

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle talousarvion ja taloussuunnitelman yhteydessä palveluverkkosuunnitelman, toimitilastrategian ja keskeisimmät muutokset toimitiloissa sekä suunnitelman toimitilojen toteuttamistavoissa. Toimitilastrategia päivitetään vuosittain.

2 § Talousarvion täytäntöönpano

Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat tarkistettut käyttösuunnitelmat. Toimielimet voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

Kaupunginvaltuusto antaa talousarvion yhteydessä tarpeelliset täytäntöönpanomääräykset.

3 § Toiminnan ja talouden seuranta

Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista säännöllisesti.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle talousarvion täytäntöönpanomääräyksissä määrättyllä tavalla.

Talousarvion seuranta, talousarviomuutosten esittäminen ja käyttösuunnitelmien tarkistaminen kaupunginvaltuuston päätösten toteuttamiseksi on toimielinten vastuulla.

4 § Talousarvion sitovuus

Määrärahaa saadaan käyttää vain talousarviovuoden menoihin. Sitä ei saa ylittää eikä käyttää muuhun kuin talousarviossa määrättyyn tarkoitukseen.

Kaupunginhallituksella on oikeus päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kaupunkia sitova ja kiireellinen, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on tällöin viipymättä tehtävä kaupunginvaltuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

5 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä kaupunginvaltuustolle siten, että kaupunginvaltuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana.

Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksessa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen kaupunginvaltuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosesitystä

Kaupunginvaltuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, jos organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

6 § Rahatalouden hoitaminen

Kaupungin rahatalouden tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikkeen hoitaminen, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Kaupunginvaltuusto päättää, jollei ole toisin säädetty tai määrätty:

- 1 sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteista sekä lainan ottamisen ja antamisen periaatteista,
- 2 talousarvion hyväksymisen yhteydessä antolainasaamisten lisäyksistä ja vähennyksistä sekä nettolainanoton enimmäismäärästä sekä
- 3 pitkäaikaisen lainan antamisesta.

7 § Kassavarat

Alitilittäjät voivat ottaa vastaan tuloja ja maksaa menoja kassavaroillaan. Rahastajat voivat ottaa vastaan vain tuloja, mutta eivät voi maksaa menoja.

Alitilitysoikeudet ja rahastusoikeuden myöntää rahoitusjohtaja. Myös palvelualuejohtajalla ja palvelualueeseen kuulumattoman palveluyksikön päälliköllä on oikeus myöntää rahastusoikeuksia alaisilleen. Vähäisten tulojen perintää varten rahastusoikeudet voidaan myöntää myös muulle kuin viranhaltijalle. Oikeuksien myöntäjä vahvistaa kassavarojen enimmäismäärän.

Kassatehtäviä hoitavien henkilöiden kassavirheiden korvaamisesta päättää rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä.

8 § Määrärahojen käytön hyväksyminen

Määrärahan käytön hyväksyjä vastaa siitä, että meno tai tulo kuuluu kaupungille ja niiden perusteet ovat oikeat. Hyväksyjä vastaa myös siitä, että meno tai tulo osoitetaan kirjattavaksi oikein kirjanpitoon sekä siitä, ettei määrärahaa ylitetä.

Apulaiskaupunginjohtajaa koskevat laskut hyväksyvät kaupunginjohtaja tai määräämänsä.

Palvelualueen määrärahojen käytön hyväksyy palvelualuejohtaja tai hänen sijaisensa. Palvelualuejohtaja voi määrätä palveluyksikön päällikön, vastuualueen tai tiimin esihenkilön tai heihin rinnastettavan hyväksymään määrärahojen käytön oman vastuualueensa osalta.

Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden määrärahojen käytön hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä vastuualueen tai tiimin esihenkilö tai niihin rinnastettava päällikkö oman vastuualueensa osalta.

Niiden määrärahojen, jotka eivät kuulu jonkun palvelualueen tai palveluyksikön varsinaiseen toimintaan, käytön hyväksyy apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Sähköisessä järjestelmässä tehtyjä alle 200 euron tilauksia sekä tiedonsiirtona välitettäviä myynti- ja ostotapahtumia ei tarvitse hyväksyä.

9 § Maksulykkäyksen myöntäminen

Maksulykkäyksen myöntämisen hyväksyy palvelualuejohtaja ja talouspalvelujen hoidettavaksi keskitetyn laskutuksen osalta talouspalvelujen päällikkö tai hänen määräämänsä. Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden osalta maksulykkäyksen hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä.

10 § Maksuista päättäminen

Kaupunginvaltuusto päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta

Kaupunginhallituksen konsernijaostolla ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan:

1. julkisoikeudellisen maksun tai muun saatavan suorittamisesta, ja
2. yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvalan alaiselleen viranhaltijalle.

Palvelualuejohtaja, talouspalvelujen päällikkö ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö tai heidän määräämänsä päättää maksulykkäyksistä.

12 § Saatavasta luopuminen

Talouspalveluiden päällikkö, palvelualuejohtaja ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö alaisensa toiminnan osalta voivat hyväksyä luottotappioiden kirjaukset ja saatavasta luopumiset, mikäli

1. saatava on vanhentunut,

2. perimistoimet ovat osoittautuneet tuloksettomiksi ulosmittauksen tai konkurssin yhteydessä,
3. muutoin voidaan riittävin perustein olettaa, ettei saatavaa myöhemminkään saada velalliselta perityksi tai
4. saatava on arvoltaan alle 200 euroa ja perintätoimien jatkaminen ei saatavan epäselvyyden, perintäkustannusten määrän tai muun syyn vuoksi katsota olevan tarkoituksenmukaista.

13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, vahingonkorvauksen myöntämisestä silloin, kun kaupunki on korvausvelvollinen tai sitä voidaan pitää korvausvelvollisena. Vahinkorahastosta korvattavien vahinkojen osalta määrätään erikseen vahinkorahaston säännössä.

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä alaiselleen viranhaltijalle tai työntekijälle velvollisuudesta korvata kaupungille aiheutunut vahinko, ei kuitenkaan, jos asianosainen on korvausvelvollinen kuntalain tarkoittaman tilivelvollisuuden nojalla tai vahinko on aiheutettu tahallaan taikka törkeästä tuottamuksesta.

Kaupunginhallitus tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvalan alaiselleen viranhaltijalle.

14 § Tarkemmat määräykset

Kaupunginhallitus, talous- ja strategiajohtaja, rahoitusjohtaja ja talouspalvelujen päällikkö antavat tarkemmat määräykset kaupungin taloudenhoidosta ja rahataloudesta sekä niihin liittyvistä vastuista.

15 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus

1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue

Ulkoinen valvonta järjestetään kaupungin johdosta riippumattomaksi.

Ulkoinen tarkastus vastaa kaupungin hallinnon ja talouden ulkoisen tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisestä. Ulkoinen tarkastus käsittää tarkastuslautakunnan, ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön ja tilintarkastajan.

Vantaan kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisessä ja toteuttamisessa noudatetaan sen lisäksi, mitä kuntalain 121–125 §:issä säädetään, tämän luvun määräyksiä.

2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio

Kaupunginvaltuusto asettaa kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä sekä arviointia varten kuntalain 121 §:ssä mainitun tarkastuslautakunnan.

Tarkastuslautakunnan kokoonpanosta määrätään 7 luvun 3 §:ssä.

Ulkoisen tarkastuksen palveluyksikkö toimii tarkastuslautakunnan alaisuudessa.

Kaupungin ulkoista tarkastusta johtaa kaupunginreviisori.

3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Läsnäolosta tarkastuslautakunnan kokouksissa päättää lautakunta.

Valtuuston valitsemalla tilintarkastajalla, kaupungin viranhaltijoilla ja luottamushenkilöillä on tarvittaessa velvollisuus olla saapuvilla tarkastuslautakunnan kokouksissa.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 17 luvun määräyksiä.

4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa on erikseen säädetty, lautakunnan tehtävänä on:

1. esittää kannanottonsa tilintarkastajan kertomuksessa esittämiin huomautuksiin, asianomaisten niistä antamiin selityksiin ja kaupunginhallituksen lausuntoon,
2. tehdä esityksiä kaupunginvaltuustolle päätöksistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aiheutta,
3. valmistella kaupunginvaltuustolle esityksen tilintarkastajan valinnasta sekä valinnan valmistelun yhteydessä määritellä tilintarkastajan toimikauden pituuden,
4. toimia kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjänä, valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi vähintään kerran vuodessa,
5. päättää tehtäväalueensa virkasuhteiden muuttamisesta työsuhteisiksi,
6. päättää kaupunginreviisorin osalta sivutoimiluvan myöntämisestä sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä,
7. päättää kirjallisen varoituksen antamisesta kaupunginreviisorille,
8. määrätä kaupunginreviisorille sijaisen, ja
9. esittää kaupunginvaltuustolle kaupunginreviisorin palkan määrä henkilöstö- ja konsernijohtajan kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen.
10. päättää niistä hallinnon ja talouden tarkastuksen sisältöön, hallintoon ja talouteen kuuluvista asioista, jotka kuntalain tai hallintosäännön mukaan eivät kuulu muiden viranomaisten toimivaltaan.

5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävänä on:

1. päättää kaupunginreviisorin osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määrittämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin,
2. antaa matkamääräyksen kaupunginreviisorille,
3. vahvistaa lomajärjestyksen ja myöntää vuosiloman kaupunginreviisorille,
4. myöntää virkavapauden kaupunginreviisorille, ja
5. päättää kaupunginreviisorin osallistumisesta ulkomaille suuntautuville opinto-, kurssi- ja niihin rinnastettaville matkoille.

6 § Kaupunginreviisoriin tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginreviisori:

- valmistelee tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat,
- avustaa tilintarkastusyhteisöä tilintarkastuksen suorittamisessa,
- vastaa ulkoisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa ulkoisen tarkastuksen määrärahojen jaosta
- vastaa ulkoisen tarkastuksen tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen sopimushallinnasta
- vastaa ulkoisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä
- määrää ulkoisen tarkastuksen päällikön sijaisjärjestelyistä
- hakee ulkoisen tarkastuksen tarvittavat luvat ja suostumukset
- suorittaa muutkin toimialaansa kuuluvat lautakunnan hänelle määräämät tehtävät.

Kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta ulkoisen tarkastuksen toimialaan kuuluvissa asioissa,
2. ulkoista tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. ulkoista tarkastusta koskevista tutkimusluvista ja tietoluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnsarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. muistakin ulkoiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

7 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Valtuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön.

8 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan valitsemisesta sekä tehtävistä säädetään kuntalain 122–123 §:issä.

Tilintarkastajan on toimeksiantosopimuksen mukaisesti laadittava toimikaudekseen tarkastussuunnitelma ja työohjelma vuosittain kullekin tilikaudelle. Suunnitelmat saatetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Tilintarkastajan mahdollisesti kaupungin eri viranomaisille tai kaupungin palveluksessa olevalle antama kirjallinen raportti tai huomautus annetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastajan tulee laatia tekemistään tarkastushavainnoista selonteko lautakunnalle lautakunnan päättämällä tavalla.

9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus

Tilinpäätös, tilintarkastuskertomus sekä lautakunnan antama arviointikertomus on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Tarkastuslautakunta voi esittää tarvittaessa arvionsa myös erilliskertomuksessa.

Lautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä huomautuksista asianomaisten selitys sekä kaupunginhallituksen lausunto.

10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen

Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Tehtäväalueensa muusta tiedottamisesta päättää tarkastuslautakunta.

Tarkastuslautakunnan tiedottaminen tulee järjestää samojen periaatteiden mukaisesti kuin kaupungin tiedottaminen.

16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta

1 § Turvallisuusjohtaminen ja turvallisuussuunnittelu

Turvallisuusjohtamisella tarkoitetaan organisaation turvallisuuteen liittyvien toimintojen ja prosessien suunnittelua, toteutusta, seuranta ja kehittämistä. Sen tavoitteena on suojata organisaation henkilöstöä, omaisuutta ja tietoja sekä varmistaa toiminnan jatkuvuus ja turvallisuus. Turvallisuusjohtaminen on olennainen osa organisaation kokonaisvaltaista johtamista ja sen avulla pyritään luomaan turvallinen ja luotettava toimintaympäristö.

Turvallisuussuunnittelulla tarkoitetaan järjestelmällistä ja koordinoitua prosessia, jonka avulla pyritään ratkaisemaan paikallisia turvallisuuskysymyksiä eri toimijoiden yhteistyönä. Tavoitteena on ennaltaehkäistä ja torjua onnettomuuksia, rikoksia sekä häiriöitä ja parantaa ihmisten turvallisuuden tunnetta.

2 § Varautuminen ja valmiussuunnittelu

Varautuminen on toimintaa, jolla varmistetaan kunnan tehtävien ja palveluiden mahdollisimman häiriötön hoitaminen ja mahdollisesti tarvittavat tavanomaisesta poikkeavat toimenpiteet normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa (Valmiuslaki 3 luku 12§).

3 § Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä toiminnan kehittäminen ovat kaupunkikonsernin jokaisen organisaation vastuulla olevia tehtäviä.

4 § Tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto päättää koko kaupunkikonsernia koskevista periaatteista, jotka koskevat turvallisuutta, varautumista, riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa.

Kaupunginhallitus

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Kaupunginhallitus hyväksyy turvallisuus- ja valmiussuunnitelmat sekä seuraa niiden toteutumista. Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä:

- Hyväksyy riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa koskevat ohjeet ja menettelytavat kaupunginvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti.
- Valvoo, että riskienhallinta ja sisäinen valvonta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti.
- Antaa toimintakertomuksessa tiedot riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Lautakunnat

Lautakunta vastaa toimialallaan riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Kaupunginjohtajan tehtävät ja vastuut

Kaupunginjohtaja vastaa kaupungin turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan operatiivisesta johtamisesta ja varmistaa, että turvallisuus-, varautumis- ja riskienhallintatoimenpiteet toteutetaan tehokkaasti sekä raportoi kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti

Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja vastuut

Apulaiskaupunginjohtajat vastaavat oman toimialansa ja vastuualueidensa turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan toimenpiteiden suunnittelusta ja toteuttamisesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Palvelualuejohtajien tehtävät ja vastuut

Palvelualuejohtajat vastaavat omien palvelualueidensa turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan toimenpiteiden suunnittelusta ja toteutuksesta sekä raportoivat ohjeiden mukaisesti.

Palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät ja vastuut

Palveluyksiköiden päälliköt vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

1 § Soveltamisala

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan kaupungin toimielinten kokouksissa sekä soveltuvin osin toimituksissa ja katselmuksissa. Tämän luvun määräykset ovat toissijaisia hallintosäännön muiden lukujen määräyksiin nähden.

Vaikuttamistoimielimiin sovelletaan 17 luvun 10 §:n määräyksiä läsnäolo- ja puheoikeudesta.

2 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi pitää:

- varsinaisen kokouksen, jossa kokoukseen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla,
- sähköisen kokouksen, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla, tai
- hybridikokouksen, johon on mahdollista osallistua joko läsnä kokouspaikalla tai sähköisen yhteyden avulla.

Kokouksessa voidaan käyttää sähköistä kokoushallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Suljettuun sähköiseen- tai hybridikokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Muu toimielin kuin kaupunginvaltuusto voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely). Sähköistä päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

3 § Kokousaika ja -paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, kun puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

4 § Kokouksen koolle kutsuminen

Kaupunginvaltuuston kokouskutsu on lähetettävä viimeistään neljä päivää ennen kokousta. Muun toimielimen kokouskutsu on lähetettävä vähintään kolme päivää ennen kokousta. Kokouskutsu toimitetaan toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsun lähettämisestä vastaa toimielimen puheenjohtaja.

Kokouskutsu toimitetaan julkaisemalla esityslista liitteineen luottamushenkilöiden sähköisessä palvelussa ja ilmoittamalla julkaisemisesta sähköpostilla tai tarvittaessa myös tekstiviestillä tai muulla hyväksyttävällä tavalla.

Lisäksi esityslista liitteineen julkaistaan kaupungin sivulla yleisessä tietoverkossa. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä sekä salassa pidettävät tiedot.

Kutsu kaupunginvaltuuston selostustilaisuuteen toimitetaan valtuuston kokouskutsun yhteydessä.

5 § Kokouskutsun sisältö

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Kaupunginvaltuuston kokouskutsun kielenä on suomi ja ruotsi. Muun toimielimen kokouskutsun kielenä on suomi erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimielimiä lukuun ottamatta.

6 § Esityslista

Toimielimen käsiteltäväksi tulevista asioista laaditaan kutakin kokousta varten esityslista, joka lähetetään kokouskutsun yhteydessä. Esityslistan tulee sisältää selostukset käsiteltävistä asioista ja esitykset toimielimen päätöksiksi.

Valtuuston esityslista laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Esityslistan liitteistä toimitetaan molemmilla kielillä taloussuunnitelma, tilinpäätös, tarkastuslautakunnan arviointikertomus, tilintarkastajan lausunto sekä hallintosääntö, samoin kuin niitä asioita koskevat asiakirjat, joissa kielilain voimassa olevien pykälien mukaan on käytettävä ruotsin kieltä.

7 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

8 § Varajäsenen kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston sihteeristölle. Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä päätösvalmistelun on kutsuttava estyneen valtuutetun sijaan kuntalain tarkoittama varavaltuutettu. Kokouksen aikana valtuustoryhmät avustavat varajäsenen kutsumisessa.

Muun toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Kun jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

9 § Läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginvaltuustossa

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan sekä kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Myös kaupunginhallituksen jäsenellä tai hänen poissa ollessaan varajäsenellä on läsnäolo-oikeus kokouksessa. Heillä on kokouksessa oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksentekoon, jolleivät he ole samalla valtuutettuja.

Nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla on läsnäolo-oikeus valtuuston kokouksessa. Puheoikeudesta päättää kokouksen puheenjohtaja. Valtuusto voi myöntää myös muille henkilöille läsnäolo- ja puheoikeuden.

10 § Läsnäolo- ja puheoikeus muissa toimielimissä

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus:

1. valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla sekä nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla kaupunginhallituksen kokouksessa,
2. valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla kaupunginhallituksen jaoston kokouksessa,
3. kaupunginhallituksen puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen valitsemalla edustajalla, nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla ja kaupunginjohtajalla lautakunnan kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan ja valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa,
4. lautakunnan puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen jaostoon valitsemalla edustajalla ja toimialan apulaiskaupunginjohtajalla lautakunnan jaoston kokouksessa sekä
5. kaupunginhallituksen edustajalla vanhus- ja vammaisneuvostojen, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan ja Svenska kommitténin kokouksissa

Muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin tai toimielimen asettanut taho.

Kaupunginhallituksen edustajien tehtävistä muissa toimielimissä päätetään edustajien nimeämispäätöksen yhteydessä.

Esittelijänä toimiva viranhaltija on velvollinen olemaan läsnä toimielimen kokouksessa. Myös kaupungin muu työntekijä ja viranhaltija on velvollinen toimielimen kutsusta tai esihenkilönsä määräyksestä olemaan läsnä kaupungin toimielimen kokouksessa.

11 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtajan tehtävänä on todeta kokouksessa läsnä olevat jäsenet ja muut henkilöt ja tämän perusteella todeta, onko toimielin laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Jos puheenjohtaja kokouksen aikana toteaa, että toimielin ei ole päätösvaltainen, eikä sitä saada päätösvaltaiseksi, kokous keskeytyy. Käsiteltävänä oleva asia ja sen jälkeen esityslistalla olevat asiat esitellään toimielimen seuraavassa kokouksessa.

Kaupunginvaltuustoa koskevista erityismääräyksistä määrätään 21 luvun 8 §:ssä.

12 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa toimielimen kokouksesta tai esteellisiä, valitaan iältään vanhimman läsnä olevan toimielimen jäsenen puheenjohtajana tilapäinen puheenjohtaja.

Iältään vanhin valtuutettu toimii puheenjohtajana valtuustokauden ensimmäisessä kokouksessa.

13 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä toimielimen kokouksessa. Jos kokouksessa läsnä oleva henkilö käytöksellään häiritsee kokouksen kulkua, puheenjohtajan tulee kehottaa häntä käyttäytymään asianmukaisesti. Jos kehotusta ei noudateta, puheenjohtaja voi määrätä henkilön poistumaan. Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

Toimielimen jäsenellä on puheoikeus käsiteltävänä olevassa asiassa. Jäsenen on puheessaan pysyttävä asiassa. Jos puhuja poikkeaa asiasta, puheenjohtajan on kehotettava häntä palaamaan asiaan. Jos puhuja ei noudata kehotusta, puheenjohtaja voi kieltää häntä jatkamasta puhetta. Jos puhuja ilmeisen tarpeettomasti pitkittää puhettaan, puheenjohtaja voi asiasta huomautettuaan kieltää häntä jatkamasta puhettaan.

Kaupunginvaltuustoa koskevista erityismääräyksistä määrätään 21 luvun 9 §:ssä.

14 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja sen perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava jäsenen tai muun kokoukseen osallistuvan henkilön esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Esteellisyyttä koskeva päätös on perusteltava pöytäkirjaan.

Henkilö, jonka esteellisyydestä päätetään, saa osallistua esteellisyyksiasian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:n mukaisessa poikkeustilanteessa.

Esteellisen henkilön on julkisessa kokouksessa poistuttava yleisölle varattuun tilaan ja suljetussa kokouksessa poistuttava kokonaan. Esteellistä henkilöä saadaan kuitenkin kuulla asian selvittämistarkoituksessa.

Esteellisyyden perusteista säädetään kuntalaissa ja hallintolaissa.

15 § Käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Kaupunginvaltuustossa käsittelyn pohjana on kaupunginhallituksen ehdotus taikka, milloin tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on valmistellut asian, tämän ehdotus, lukuun ottamatta valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä, jolloin pohjana on puheenjohtajan ehdotus (pohjaehdotus).

Muun toimielimen kokouksessa asiat ratkaistaan esittelystä toimielimen sisäistä järjestelyä lukuun ottamatta. Pohjaehdotuksena on esittelijän ehdotus. Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta peruuttaa ehdotuksensa, ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, asia on poistettava esityslistalta. Valtuusto voi muulloinkin päättää asian poistamisesta esityslistalta.

Jos muussa toimielimessä esittelijä on peruuttanut ehdotuksensa ennen kuin toimitella on tehnyt päätöksen asiasta, asia on poistettava esityslistalta, jollei toimitella toisin päätä, missä tapauksessa asia käsitellään toimielimen puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Toimitella voi muutoinkin erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

16 § Kokouksen julkisuus

Kaupunginvaltuuston kokousten julkisuudesta säädetään kuntalaissa.

Muun toimielimen kokoukset ovat julkisia vain, jos toimielin niin päättää. Salassa pidettävää asiaa tai asiakirjaa ei voi käsitellä julkisesti.

Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata julkista sähköistä kokousta yleisen tietoverkon kautta taikka kokouskutsussa mainitussa julkisessa tilassa.

17 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

18 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Toimielimen jäsenen on kirjattava keskustelun kuluessa tehty ehdotus sähköiseen kokousjärjestelmään, milloin kokousjärjestelmä on käytössä, paitsi jos puheenjohtaja myöntää yksittäistapauksessa luvan poiketa tästä.

Jos sähköistä kokousjärjestelmää ei ole käytössä:

1. kaupunginvaltuustossa keskustelun kuluessa tehty muu muutosesitys kuin pöydälle panemista, asian palauttamista tai hylkäämistä koskeva ehdotus on annettava kirjallisena ja
2. muussa toimielimessä ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin päättää.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja toteaa keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja toteaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotuksia kannatettu.

19 § Päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimielimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimielimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimielimen päätökseksi.

20 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai ehdollisena tai joka menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

21 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys on toimitettava avoimesti. Äänestys toimitetaan äänestyskoneella sähköisesti tai nimenhuudolla.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää toimielimen hyväksyttäväksi äänestystavan ja äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi samaa asiaa koskevaa pohjaehdotuksesta eniten poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

Vaaleista määrätään 18 luvussa.

22 § Pöytäkirjan laatiminen

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja laaditaan suomen ja ruotsin kielellä. Muun toimielimen pöytäkirjan kielenä on suomi erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimielimiä lukuun ottamatta.

Valtuuston ja sen valiokunnan kokouksissa pitää pöytäkirjaa kuntademokratian palvelualueen osoittama henkilö. Muun toimielimen pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Pöytäkirjaa pitää toimielimen puheenjohtajan johdolla toimielimen sihteeri tai muu pöytäkirjanpitäjä. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

23 § Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua valtuutettua, jollei valtuusto jonkin asian kohdalla ole päättänyt, että pöytäkirja tarkastetaan muulla tavalla. Muun toimielimen pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Mikäli pöytäkirjantarkastaja kieltäytyy tai on muuten estynyt tarkastamasta toimielimen pöytäkirjaa, pöytäkirja tarkastetaan toimielimen välittömästi seuraavassa kokouksessa.

24 § Pöytäkirjan sisältö

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään:

1) järjestäytymistietoina:

- toimielimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, hybridikokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä olleet missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- kesken kokouksen saapuneet; minkä asian käsittelyn ja mihin kellonaikaan he ovat saapuneet
- poissa olleet
- kokouksesta poistuneet; minkä asian käsittelyn aikana ja mihin kellonaikaan he ovat poistuneet
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

2) asian käsittelytietoina:

- otsikko
- selostus asiasta ja mahdollisesta aikaisemmasta käsittelystä tai viittaus pöytäkirjaan liitettyihin asiakirjoihin
- esittelijän päätösesitys
- esteellisyys ja sen peruste
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu tai niiden raukeaminen
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta tai siihen liitettävästä äänestysluettelosta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös
- eriävät mielipiteet ja pöytäkirjalausumat
- valtuuston hyväksymät toimenpidealoitteet (ponnet)

3) muina tietoina:

- salassapitomerkinnot
- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta ja jos pöytäkirjan tarkastajat on valittu, heidän nimensä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa
- muutoksenhakuohjeet

Jos asia on poistettu esityslistalta, pöytäkirjaan merkitään asiaotsikko ja merkintä asian poistamisesta esityslistalta.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Kun asian käsittely on keskeytetty pöydällepanon tai palauttamisen vuoksi, pöytäkirjaan merkitään vain kannatettu ehdotus pöydällepanosta tai palauttamisesta, ei mahdollisia muita keskustelun aikana tehtyjä ehdotuksia.

Pöytäkirjaan liitettävissä oikaisuvaatimusohjeissa annetaan tarpeelliset ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Pöytäkirjaan liitettävässä valitusosoituksessa on mainittava valitusviranomainen, valitusaika ja mitä valitukseen on liitettävä. Päätökseen, johon ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta, on liitettävä tästä ilmoitus ja samalla mainittava, mihin lain tai asetuksen kohtaan kielto perustuu.

25 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaminen

Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja sen jaostojen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa hallintoasiantuntija, hallintosihteeri, kirjaaja tai kaupunginhallituksen määräämät.

Tarkastuslautakunnan pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä tai kaupunginreviisori.

Muiden lautakuntien ja niiden jaostojen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä, toimialan lakimies tai kirjaaja.

26 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Toimielimen pöytäkirja ja siihen liitetyt oikaisuvaatimusohjeet tai valitusosoitukset pidetään nähtävänä kaupungin sivuilla yleisessä tietoverkossa viimeistään pöytäkirjan allekirjoitusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

Ne viranhaltijapäätökset, joihin kuntalaisilla on yleinen muutoksenhakuoikeus, pidetään nähtävänä kaupungin sivuilla yleisessä tietoverkossa viimeistään päätöksen antamispäivää seuraavana keskiviikkona.

18 Luku – Vaalit

1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Suhteellisessa vaalissa ääni annetaan ehdokaslistalle.

2 § Valtuuston vaalilautakunta

Valtuusto valitsee keskuudestaan toimikaudekseen suhteellisten vaalien ja suljetuin lipuin toimitettavien enemmistövaalien toimittamista varten vaalilautakunnan, johon kuuluu neljä varsinaista ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Valtuusto valitsee vaalilautakuntaan valituista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi noudattaen samaa menettelyä kuin valtuuston puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa valittaessa.

Lautakunta voi kutsua avukseen asiantuntijoita.

Muissa toimielimissä toimielin voi valita keskuudestaan ääntenlaskijat avustamaan vaaleissa.

3 § Ehdokaslistojen jättäminen

Suhteellisella vaalitavalla suoritettava vaali toimitetaan ehdokaslistoittain. Toimielin määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava toimielimen puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimitus aloitetaan. Vaalia ei saa pitää ennen kuin vähintään kymmenen minuuttia on kulunut ehdokaslistan nähtäville panemisesta.

4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Ehdokaslista on vähintään kahden toimielimen jäsenen allekirjoitettava. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan toimielimen puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 5 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, toimielimen puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle tai äänten laskijoille, jotka tutkivat ehdokkaiden vaalikelpoisuuden ja tarkastavat, ovatko ehdokaslistat asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan tai ääntenlaskijoiden on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräajan päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, jossa jokainen ehdokaslista merkitään järjestysnumerolla.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan toimielimen jäsenille tiedoksi lukemalla se ääneen tai muulla tavalla.

7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen

Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisenä, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä valittavien

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

lukumäärällä lisättynä yhdellä. Jos osamääräksi tulee murtoluku, se korotetaan lähinnä ylempään kokonaislukuun.

Suhteellinen vaali toimitetaan suljetuin lipuin. Äänestyslippuun tai -järjestelmään merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä vaalilautakunnan puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

.

8 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Milloin enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, on valtuuston puheenjohtajan kutsuttava 2 §:ssä mainittu vaalilautakunta avustamaan vaalitoimituksessa.

Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä. Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä ja sen tulee sisällykseltään olla riidaton. Äänestyslippujen sijasta voidaan käyttää myös tarkoitukseen soveltuvaa sähköistä järjestelmää, jos vaalisalaisuus ja tuloksen oikeellisuus on turvattu.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput sekä äänestysjärjestelmän mahdollisesti tuottamat lokitiedot on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa ja lokitiedot niin, ettei vaalisalaisuus vaarannu.

9 § Vaalin tuloksen toteaminen

Nimenhuudon päätyttyä vaalilautakunta tai ääntenlaskijat tutkivat äänestyslippujen pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle pöytäkirjaan merkittäväksi. Muussa toimitelmässä puheenjohtaja toteaa vaalin tuloksen toimitelmalle pöytäkirjaan merkittäväksi.

19 Luku – Esittelijät

1 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen esittelijät

Kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto

Kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen ja konsernijaoston käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat, koko kaupunkia tai konsernia koskevat asiat, useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat sekä kaupunginhallituksen ottomenettelyyn tulevat päätökset.

Apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen ja konsernijaostojen käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat. Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto

Kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston käsiteltäväksi tulevat koko kaupunkia koskevat asiat, useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat sekä koko omaa toimialaansa koskevat asiat.

Apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston käsiteltäväksi tulevat omaa toimialaansa koskevat asiat.

Elinvoimajohtaja ja työllisyyden ja kotouttamisen palveluiden johtaja esittelevät omaa palvelualueettaan koskevat asiat.

Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan tai palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

2 § Lautakuntien ja niiden jaostojen esittelijät

Apulaiskaupunginjohtaja esittelee toimialansa lautakunnan ja sen jaostojen käsiteltäväksi tulevat toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevat asiat sekä yhteisten palveluiden asiat.

Palvelualuejohtaja esittelee lautakunnan ja sen jaostojen käsittelyyn tulevat palvelualueensa asiat.

Edellä määrätystä poiketen esittelijänä toimii:

1. keskusvaalilautakunnassa lautakunnan sihteeri,
2. tarkastuslautakunnassa kaupunginreviisori,
3. kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisessä jaostossa ruotsinkielisen palvelualueen johtaja,
4. kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaostossa toisen asteen palvelualuejohtaja, perusopetuksen palvelualuejohtaja tai ruotsinkielisen palvelualueen johtaja sen mukaan, minkä toimialan alaisen oppijan asiaa lautakunta käsittelee, sekä
5. kaupunkiympäristölautakunnan lupajaostossa rakennusvalvontapäällikkö jaoston toimiessa rakennusvalvontaviranomaisena ja ympäristöpalveluiden päällikkö jaoston toimiessa kunnallisena ympäristönsuojeluviranomaisena.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia. Oikeus ei kuitenkaan koske asioita, joissa lautakunta tai jaosto toimii laissa määriteltynä lupa-, valvonta- tai ympäristönsuojeluviranomaisena.

3 § Esittely muissa toimielimissä

Muiden toimielinten esittelijöistä määrätään toimielimen asettamispäätöksessä. Jos määräyksiä ei ole, esittelijä on kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

4 § Esittelyvallan siirtäminen

Kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja voi yksittäistapauksissa siirtää esittelytehtävän alaiselleen viranhaltijalle.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen perusteella ilman viranhaltijan esittelyä.

20 Luku – Kuntalaisaloitteet

1 § Aloiteoikeus

Oikeudesta tehdä kuntalaisaloite säädetään kuntalaissa.

2 § Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimien kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

Vastaus aloitteeseen, jossa tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, annetaan tiedoksi valtuustolle.

3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

4 OSA – VALTUUSTO

21 Luku – Valtuuston toiminta

1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Valtuusto valitsee vuosittain kesäkuun ensimmäisessä kokouksessa keskuudestaan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Valtuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaalin toimittamisesta säädetään kuntalaissa. Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päättä.

Valtuuston pöytäkirjanpitäjänä toimii kuntademokratian palvelualueen määräämä Vantaan kaupungin viranhaltija tai työntekijä.

2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten. Myös valtuutetun sijasta asian käsittelyyn osallistuva varajäsen voi kuulua valtuustoryhmään.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä, puheenjohtajasta ja muista tarvittavista toimihenkilöistä on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmän voi muodostaa yksikin valtuutettu, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen. Yhden hengen valtuustoryhmällä ei ole puheenjohtajaa.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa toisen valtuustoryhmän nimeen.

3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

4 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

5 § Kokouksetilat

Kuntademokratian palvelualue osoittaa valtuustoryhmien kokouksia varten niiden tarvitsemat kokouksetilat korvauksetta.

6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa

Valtuustoryhmä avustaa valtuuston puheenjohtajaa ja päätösvalmistelua oikean varajäsenen kutumisessa valtuuston kokoukseen siitä estyneen valtuutetun sijaan.

7 § Valtuuston kansliatehtävät

Valtuuston kansliatehtävät hoitaa kuntademokratian palvelualue.

8 § Läsnäolon toteaminen valtuuston kokouksissa

Kaupunginvaltuuston kokouksissa läsnä olevien jäsenien toteamiseen sovelletaan 17 luvun 10 §:n ohella tämän pykälän määräyksiä.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Valtuuston kokouksen aluksi todetaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut sähköistä läsnäolo- ja äänestysjärjestelmää käyttäen tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä taikka muulla puheenjohtajan määräämällä tavalla.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa mahdolliset esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Valtuutettu, jota ei kokouksen alussa ole todettu läsnä olevaksi, merkitään pöytäkirjaan poissa olevaksi. Läsnäolon toteamisen jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoitauduttava välittömästi puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokoukseen saapunut. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan vastaavasti merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokouksesta poistunut.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustauon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Läsnä oleviksi katsotaan ne valtuutetut, jotka pöytäkirjan mukaan ovat saapuneet kokoukseen eivätkä ole ilmoittaneet siitä poistuvansa tai joita valtuusto muuten ei ole todennut poissa oleviksi. Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvalan, hänen on keskeytettävä kokous.

9 § Puheenvuorot valtuuston kokouksissa

Valtuuston kokouksissa pidettäviin puheenvuoroihin sovelletaan 17 luvun 13 §:n ohella tämän pykälän määräyksiä.

Puheenvuoro on pyydettävä sähköisesti tai selvästi havaittavalla tavalla taikka toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydettyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä,
2. puheenvuoron kaupunginhallituksen puheenjohtajalle tai hänen estyneenä ollessaan kaupunginhallituksen varapuheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle, apulaiskaupunginjohtajille sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa sekä

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

3. enintään yhden minuutin kestävän repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta. Puheenvuorojen pituutta voidaan myös valtuustovaliokunnan suosituksesta sopia ohjeellisesti rajattavaksi.

Jos puheenvuoroa pyydetään yhtäikaa kokousjärjestelmän kautta sekä muulla tavalla, on kokousjärjestelmän kautta puheenvuoroa pyytäneellä etusija. Jos useat pyytävät yhtäikaa puheenvuoroa, määrää puheenjohtaja missä järjestyksessä kukin heistä sen saa.

Puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai valtuustosalin puhujakorokkeelta varsinaisissa kokouksissa tai osallistuttaessa hybridikokoukseen kokouspaikalla.

10 § Toimenpidealoite

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä kaupunginhallitukselle osoitettavan käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpidealoitteen (ponnen). Toimenpidealoite ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

1 § Valtuutettujen aloitteet

Valtuutetuilla ja valtuustoryhmällä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle kirjallisena valtuuston kokouksen aikana. Aloite on allekirjoitettava. Allekirjoitus voidaan tehdä myös sähköisesti. Valtuuston kokoukseen etänä osallistuva voi ilmoittaa osallistumisensa aloitteeseen muulla todennetulla tavalla, jolloin hänen nimensä lisätään valtuuston kokouksessa aloitteen allekirjoittaneisiin. Aloitteen jättäminen merkitään saman kokouksen pöytäkirjaan. Puheenjohtaja toteaa lyhyesti, mitä aloitteissa ehdotetaan. Aloite on, sitä enempää tässä kokouksessa käsittelemättä, lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus vastaa valtuutettujen aloitteisiin. Kaupunginhallituksen on valmisteltava vastaus aloitteeseen, jossa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä ja se on annettava valtuustolle tiedoksi.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä tuotava valtuustolle tiedoksi luettelo valtuutettujen edellisen vuoden aikana tekemistä aloitteista. Luettelosta tulee käydä ilmi, milloin aloitteeseen on vastattu tai mikä aloitteen käsittelyvaihe on. Samassa yhteydessä voidaan tuoda luettelo muista aikaisemmin valtuustokauden aikana tehdyistä, edelleen vastaamatta olevista aloitteista.

2 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kaupunginhallitukselle osoitetun kirjallisen kysymyksen kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevasta asiasta. Kysymys on annettava kaupungin kirjaamoon.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kolmen viikon kuluttua kysymyksen tekemisestä, tai ilmoitettava silloin syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa.

3 § Selonteko

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi pyytää kaupunginvaltuustolle selonteon kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevassa asiassa. Lisäksi valtuustoryhmät, jotka edustavat vähintään puolta valtuutetuista, voivat esittää puheenjohtajalle selonteon pyytämistä. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginvaltuustolle.

Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginvaltuuston kokouksessa tai kaupunginvaltuuston iltakoulussa.

Valtuusto merkitsee asiasta käydyn keskustelun jälkeen selonteon tiedoksi eikä asiassa tässä yhteydessä tehdä päätöstä. Kaupunginvaltuusto voi kuitenkin selonteon pohjalta lähettää asian kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

4 § Selostustilaisuus ja kyselytunti

Valtuuston kokousta voi edeltää selostustilaisuus, jossa selostetaan ajankohtaisia aiheita ja jota voi seurata kyselytunti.

Valtuutetulla on oikeus esittää kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille selostustilaisuuden yhteydessä pidettävällä kyselytunnilla vastattavaksi lyhyt, kulloinkin yhteen asiaan kohdistuva kysymys kaupungin hallintoa ja taloutta koskevista asioista.

Kysymys on toimitettava kirjallisena tai sähköpostitse viimeistään selostustilaisuutta edeltävänä maanantaina klo 12.00 valtuuston sihteeristölle. Kysymyksen voi tehdä myös kyselytunnin aikana suullisesti. Kukin valtuutettu voi esittää yhden suullisen tai kirjallisen kysymyksen kyselytuntia kohden.

Kysymyksiin vastataan suullisesti. Kirjallisiin ja sähköpostitse toimitettuihin kysymyksiin, joita ei ehditä käsitellä kyselyille varatussa määräajassa, annetaan kysymyksen esittäjälle ja muille valtuutetuille vastaus kirjallisena tai sähköisesti, luottamushenkilöiden sähköisessä palvelussa viimeistään seuraavan valtuuston kokouksen aikana ilman muuta käsittelyä. Varavaltuutetun tekemään kysymykseen vastataan ainoastaan siinä tapauksessa, mikäli varavaltuutettu on tässä selostustilaisuudessa läsnä.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Kyselytunti järjestetään valtuuston kokousta edeltävänä torstaina, jollei valtuusto toisin päättä. Puheenjohtajana kyselytunnilla toimii valtuuston puheenjohtaja. Kyselytunti on julkinen.

Puheenjohtaja ratkaisee, huomioon ottaen kysymyksen ajankohtaisuuden ja merkityksen, missä järjestyksessä kirjallisiin kysymyksiin vastataan lähtökohtana se, että kysymyksille varattu aika selostustilaisuudessa ei ylitä 45 minuuttia. Ensimmäinen vastauksen jälkeisen puheenvuoron käyttöoikeus on kysymyksen esittäneellä valtuutetulla. Tämän jälkeen myös muilla valtuutetuilla on oikeus käyttää puheenvuoroja. Puheenjohtajalla on oikeus harkintansa mukaan rajoittaa keskustelua.

5 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu

Kaupunginvaltuuston iltakoulussa käsitellään kaupungin strategiavalmisteluun liittyviä asioita sekä muita ajankohtaisia aiheita. Iltakoulussa voidaan myös selostaa kaupungin yhtiöiden ja yhteistyökumppaneiden toimintaan liittyviä asioita.

Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on valtuutetuilla ja kaupunginhallituksen jäsenillä. Lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus on puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asianomaisen lautakunnan puheenjohtajalla, asianomaisen yhteisön hallituksen jäsenellä ja valtuustoryhmien ensimmäisillä varavaltuutetuilla.

Iltakoulut eivät ole yleisölle avoimia.

23 Luku – Valiokunnat

1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen

Valtuusto asettaa vuosittain pysyvän valtuustovaliokunnan käsittelemään valmistelevasti valtuustossa vireillä olevia asioita sekä muita valtuuston työskentelyyn liittyviä kysymyksiä.

Valtuustovaliokunnan jäseninä ovat valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä valtuuston kulloinkin päättämä määrä valtuuston valitsevia jäseniä ja heidän henkilökohtaisia varajäseniään.

Valtuustovaliokunnan puheenjohtajana toimii valtuuston puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan valtuuston I varapuheenjohtaja tai valtuuston II varapuheenjohtaja.

Valtuustovaliokunnan kokouksiin osallistuvat asiantuntijoina kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä kulloinkin asian käsittelyn kannalta tarvittavat henkilöt.

Valtuustovaliokunnan kokoukset eivät ole yleisölle avoimia.

Tässä määräyksessä mainitulla valtuustovaliokunnalla ei tarkoiteta kuntalain 35 §:ssä säädettyä valiokuntaa.

2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen

Valtuusto voi kuntalain 35 §:n mukaisesti asettaa keskuudestaan valiokunnan valmistelemaan kuntalain 34 §:ssä tarkoitettua luottamushenkilön erottamista koskevaa tai 43 §:ssä tarkoitettua kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskevaa asiaa taikka lausunnon antamista tai hallinnon tarkastamista varten. Samalla valtuusto määrää valiokunnan puheenjohtajan.

Tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kaupunginhallituksen lausunto. Valtuustossa asian käsittely tapahtuu valiokunnan valmistelun pohjalta.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET

24 Luku – Yleiset määräykset

1 § Luottamushenkilön palkkio, palkka ja korvaukset

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan palkkaa. Muille luottamushenkilölle maksetaan palkkiota.

Luottamushenkilölle maksetaan lisäksi korvausta ansionmenetyksestä, matkakustannuksista, sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä aiheutuneista kustannuksista, päivärahaa sekä ateria- ja majoituskorvausta tämän osan määräysten mukaisesti.

2 § Osa-aikaisen luottamushenkilön etuudet

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan:

25 luvun mukaisia palkkioita, 26 luvun 4 §:n mukaista kuukausipalkkaa, 27 luvun 1 §:n 4 momentin mukaista ansionmenetykskorvausta, 27 luvun 3 §:n 2 momentin mukaisia etuuksia, 27 luvun 2 §:n mukaista matkakorvausta, ei kuitenkaan asunnon ja pääasiallisen luottamustehtävien hoitamispaikan (Tikkurilan) välisistä matkoista, sekä lomarahaa kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten mukaan.

Osa-aikaisella luottamushenkilöllä on lisäksi oikeus työmatka-, liikunta-, kulttuuri- ja ateriaetuun sekä muihin näihin rinnastettaviin etuuksiin samoin ehdoin kuin kaupungin työntekijöillä ja viranhaltijoilla. Osa-aikaisella luottamushenkilöllä ei ole oikeutta muihin tämän osan mukaisiin etuuksiin.

Osa-aikaisen luottamushenkilön oikeudesta saada vuosilomaa, sairauslomaa ja perhevapaata sekä työterveyshuollon palveluja sekä työtapaturma- ja ammattitautilain soveltamisesta säädetään kuntalain 80 §:n 3 momentissa.

3 § Osan soveltamisala

Tämän osan määräyksiä sovelletaan kaikkiin tässä hallintosäännössä mainittuihin ja sen määräysten nojalla asetettuihin toimielimiin sekä niiden jäseniin. Toimielimiksi katsotaan kuntalain 30 §:n mukaisten toimielinten lisäksi myös valiokunnat, johtokunnat, toimikunnat,

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

neuvottelukunnat, vaikuttamistoimielimet ja muut vastaavat toimielimet. Tämän osan määräyksiä ei kuitenkaan sovelleta oppilaitosten johtokuntiin tai oppilaitosten muihin toimielimiin, ellei toisin erikseen määrätä.

Kokoukseen osallistuneeseen varajäseneen sovelletaan soveltuvien osin, mitä jäsenestä on määrätty.

4 § Rahamäärien tarkistaminen

Liitteessä 1 mainitut rahamäärät tarkistetaan kunkin valtuustokauden alussa samassa suhteessa kuin vaalivuoden maaliskuun elinkustannusindeksin pisteluku on muuttunut huhtikuun 2024 pisteluvusta. Näin lasketut rahamäärät pyöristetään lähimpään viiteen euroon.

Tarkistetut rahamäärät astuvat voimaan sen kuukauden alusta, jolloin uusi valtuusto aloittaa toimintansa.

Hallintojohtaja vahvistaa päätöksellään 2 momentissa mainittuun ajankohtaan mennessä 1 momentin mukaisesti tarkistetut luvut. Kuntademokratian palvelualue julkaisee hallintosäännön liitteestä 1 kulloinkin sovellettavan tarkistetun version, jota pidetään saatavilla kaupungin internetsivuilla. Muista muutoksista liitteeseen 1 päättää kaupunginvaltuusto hallintosääntömuutoksista säädetyssä ja määrättyssä järjestyksessä.

25 Luku – Kokouspalkkiot

1 § Peruspalkkio

Kaupungin toimielimen jäsenelle maksetaan kokouksesta liitteen 1 mukainen peruspalkkio, jollei jäljempänä toisin määrätä.

Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsenille maksettavista palkkioista määrätään 26 luvun 3 §:ssä.

2 § Lisäpalkkio

Kokouksesta, jossa toimielimen jäsen on ollut saapuvilla yli kolme (3) tuntia, maksetaan lisäpalkkiona 40 % peruspalkkiosta jokaiselta kolmen (3) tunnin jälkeen alkavalta tunnilta.

3 § Osallistuminen muiden toimielinten kokouksiin

Kun luottamushenkilö on toimielimen kokouksessa kutsuttuna läsnä muun kuin toimielimen puheenjohtajuuden tai jäsenyyden perusteella, maksetaan hänelle kokoukseen osallistumisesta toimielimen jäsenen kokouspalkkio. Palkkiota ei kuitenkaan makseta luottamushenkilölle, joka seuraa julkista kokousta yleisöstä.

Osallistuessaan nuorisovaltuuston edustajana kaupungin muun toimielimen kokoukseen nuorisovaltuuston jäsen saa 1 ja 2 §:n mukaisen nuorisovaltuuston jäsenen palkkion, ellei toisin ole määrätty.

4 § Palkkio kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista

Pääkaupunkiseudun yhteistyöryhmän kokouksiin osallistuvalle luottamushenkilölle maksetaan palkkio kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkion mukaisesti.

Kaupungin edustajaksi kuntayhtymiin tai muihin kuntien yhteistoimintaelimiin valituille luottamushenkilöille maksetaan kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkiota vastaava palkkio, mikäli kaupungin edustaja ei saa palkkiota kyseiseltä organisaatiolta.

5 § Iltakoulut, selostustilaisuudet, seminaarit ja koulutukset

Toimielimen iltakouluihin ja selostustilaisuuksiin sovelletaan mitä tässä osassa on kokouksista määrätty.

Toimielimen seminaariin tai koulutukseen kutsuttuna osallistuvalla luottamushenkilöllä maksetaan kultakin seminaaripäivältä kyseisen toimielimen peruspalkkion suuruinen palkkio edellyttäen, että tilaisuudesta laaditaan muistio ja että luottamushenkilö on ollut saapuvilla tilaisuudessa vähintään yhden (1) tunnin.

6 § Palkkio sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta

Luottamushenkilölle maksetaan 17 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta 50 % 1 §:n mukaisesta peruspalkkiosta. Palkkio maksetaan ainoastaan, mikäli päätös saadaan tehtyä.

7 § Useat kokoukset samana päivänä

Jos saman vuorokauden aikana pidetään useampi saman toimielimen kokous tai 26 luvun 2 §:ssä tarkoitettu toimitus, katsotaan ne kokouspalkkiota laskettaessa samaksi kokoukseksi.

8 § Puheenjohtajan palkkion maksaminen muulle puheenjohtajana toimineelle

Muulle kuin toimielimen puheenjohtajalle maksetaan puheenjohtajan kokouspalkkio, jos hän on toiminut puheenjohtajana kokouksessa yli puoli tuntia, tai jos kokous on kestänyt alle puoli tuntia, koko kokouksen ajan.

9 § Palkkionmaksua varten edellytetty saapuvillaoloaika

Palkkio maksetaan ainoastaan, mikäli luottamushenkilö on ollut saapuvilla kokouksessa vähintään puolen tunnin ajan, paitsi jos kokous perutaan tai se kestää alle puoli tuntia. Tätä määräystä ei sovelleta varajäseneen, joka kutsutaan kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa esteellinen tai estynyt.

10 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa

Jos toimielimen kokous ei laillisesta kutsusta huolimatta saavuta paikalle tulleiden jäsenten vähälukuisuuden vuoksi päätösvaltaisuutta eikä kokousta tästä syystä pidetä, maksetaan paikalle tulleille luottamushenkilöille 1 §:n mukainen peruspalkkio.

26 Luku – Muut palkkiot

1 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio

Toimielimen kokouksessa pöytäkirjan tarkastajaksi nimetylle luottamushenkilölle maksetaan 25 luvun 1 §:ssä tarkoitetun peruspalkkion suuruinen palkkio.

2 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä

Jäsenelle maksetaan 25 luvun 1 §:ssä tarkoitetun peruspalkkion suuruinen palkkio toimielimen tai sen jäsenen suorittamaan tarkastukseen, valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävään, katselmukseen taikka muuhun vastaavaan toimitukseen osallistumisesta. Edellytyksenä on, että suoritettu tehtävä perustuu toimielimen pöytäkirjaan merkittyyn päätökseen.

3 § Vaalitoimielinten palkkiot

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenelle maksetaan tämän pykälän mukaiset palkkiot ja kulukorvaukset. Heillä ei ole oikeutta muihin tämän osan mukaisiin etuuksiin.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenet saavat liitteen 1 mukaisen palkkion luottamustehtävänsä hoidosta jokaiselta toimituspäivältä sekä erillisen palkkion pakolliseen koulutukseen osallistumisesta.

Palkkioon sisältyy varsinaisen vaalitoimituksen lisäksi korvaus myös vaaleihin liittyvästä valmistelutyöstä, äänestyslippujen laskennasta sekä vaalimateriaalin noudosta/palautuksesta/kuljetuksesta kaupungintalon ja äänestyspaikan välillä. Jäsenellä on kuitenkin oikeus saada korvaus muista kustannuksistaan 27 luvun määräysten mukaisesti.

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen palkkioista määrätään 4 §:ssä ja 25 luvun 1 ja 2 §:ssä.

4 § Kuukausipalkkio ja -palkka

Liitteessä 1 mainitulle luottamushenkilölle maksetaan kokouspalkkioiden lisäksi kokouksien ulkopuolella suoritetuista, toimielimen toimintaan liittyvistä tehtävistä liitteen 1 mukainen kuukausipalkkio tai -palkka. Luottamushenkilölle, joka saa kuukausipalkkaa, ei makseta kuukausipalkkioita.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Milloin 1 momentissa tarkoitettu luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtäväänsä, hänen oikeutensa kuukausipalkkioon lakkaa, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Esteen aikana tilalle tulleella varapuheenjohtajalla tai varajäsenellä on oikeus kuukausipalkkioon.

Silloin kun tarkastuslautakunnan jäsenten toimikausi on osittain rinnakkainen tilintarkastuskertomuksen valtuustokäsittelyyn saakka, kuukausipalkkiot maksetaan sekä vanhan että uuden tarkastuslautakunnan jäsenille. Samalle henkilölle ei kuitenkaan samanaikaisesti makseta kahta kuukausipalkkiota.

Kuukausipalkkioiden maksuperusteissa tapahtuvat muutokset, kuten tehtävästä eroaminen tai uuden henkilön valitseminen tehtävään, vaikuttavat palkkion maksuun muutosta seuraavan kuukauden alusta. Kuukausipalkkaan ne vaikuttavat kuitenkin välittömästi.

27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen

1 § Ansionmenetykskorvaus

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta luottamustoimen hoitamisen vuoksi aiheutuvista ansionmenetyksestä taikka sijaisen palkkaamisen tai muun vastaavan syyn aiheuttamista kustannuksista todellisten ansionmenetysten tai kustannusten mukaan, kuitenkin enintään liitteen 1 mukainen määrä.

Ansionmenetys ja kustannusten määrä tulee osoittaa työnantajan antamalla palkanpidätyslaskelmalla tai vastaavalla todistuksella. Jos laskelmaa tai todistusta ei ole saatavilla (esim. yrittäjät), luottamushenkilölle korvataan enintään liitteen 1 mukainen määrä. Luottamushenkilön on tällöin annettava kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Luottamustehtävien hoitamiseen katsotaan ansionmenetykskorvausta laskettaessa kuuluvan kokousaika mahdollisine kokoustaukoineen, kohtuullinen matka-aika kokoukseen ja takaisin kotoa tai työpaikalta sekä kokousmenettelyyn liittyvät tarpeelliset ryhmien väliset neuvottelut. Ansionmenetykskorvausta maksetaan myös luottamushenkilön osallistumisesta toimitielimen jäsenille järjestettyyn ulkomaanmatkaan.

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan ansionmenetykskorvausta hänen osallistuessaan seminaarituloaisuuteen, koulutukseen tai vastaavaan tilaisuuteen, jonka kesto on vähintään 4 tuntia.

2 § Matkakulukorvaus

Matkakulut kokouksiin tai muihin tehtäviin, joiden hoitamisesta maksetaan palkkiota, korvataan luottamushenkilöille julkisen liikenteen maksujen tai oman auton käytön mukaan, kuitenkin enintään kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtoehtosopimuksen matkakustannusten korvauksia koskevien määräysten mukaan. Matka korvataan luottamushenkilön vakituisesta asunnosta tai työpaikasta luottamustehtävän hoitamispaikkaan ja takaisin.

Luottamushenkilölle, joka vammansa tai sairautensa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai omaa autoa, korvataan toimitielimen kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksi- tai invataksikulut.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Mikäli toimielimen kokous kestää niin myöhään, että julkinen liikenne on keskeytynyt yöksi, luottamushenkilölle korvataan aiheutuneet todelliset taksikulut luottamustehtävän hoitamispaikasta luottamushenkilön vakituiseen asuntoon.

Matkakustannukset maksetaan vain yhteen kertaan, mikäli luottamushenkilö osallistuu samana päivänä useampaan kokoukseen siten, että seuraava kokous alkaa kolmen (3) tunnin kuluessa edellisen kokouksen päättymisestä.

3 § Muut kulukorvaukset

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta alle 12-vuotiaan tai vammaisen lapsen hoidon järjestämisestä hoitajalle maksetun palkkion verran, kuitenkin enintään liitteen 1 mukainen määrä. Lastenhoitokorvaus maksetaan ainoastaan ajalta, jolta ei makseta ansionmenetykskorvausta.

Luottamushenkilölle maksetaan päivärahaa, ateriakorvausta ja yömatkarahaa kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten mukaan sellaisille kursseille, neuvottelupäiville, ulkomaanmatkoille tai muihin vastaaviin tilaisuuksiin osallistumisesta, joista ei makseta 25 luvun eikä 26 luvun 2 §:n mukaista palkkiota.

4 § Kulukorvaukset kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista

Kaupungin edustajaksi kuntayhtymiin tai muihin kuntien yhteistoimintaelimiin valituille luottamushenkilöille maksetaan tämän luvun mukaiset korvaukset, jos kyseinen organisaatio ei korvaa kuluja.

28 Luku – Erinäiset määräykset

1 § Vantaan kaupungin palveluksessa olevia luottamushenkilöitä koskevat erityismääräykset

Kaupunkiin palvelussuhteessa olevan luottamushenkilön tulee hyvissä ajoin ennen luottamustehtävän alkamista ilmoittaa asiasta esihenkilölleen. Esihenkilön on tällöin kunkin työyksikön työtilanne huomioon ottaen annettava henkilölle lupa poistua hoitamaan luottamustehtävää.

Kaupunkiin palvelussuhteessa olevan luottamushenkilön luottamustehtävän hoitoon käyttämältä ajalta ei suoriteta palkanpidätystä, eikä luottamushenkilölle makseta ansionmenetykskorvausta.

2 § Etuuksien maksaminen

Tämän osan mukaiset palkkiot ja palkat maksetaan kuukausittain. Kunkin toimielimen sihteerinä toimivan tulee toimittaa palkkioiden maksatustiedot eteenpäin kuntademokratian palvelualueen erikseen ilmoittamaa aikataulua noudattaen.

Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaus suoritetaan vaatimuksen esittämistä seuraavan kalenterikuukauden aikana.

Luottamushenkilön tulee vaatia saatavaansa yhden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona asianomainen etu olisi ollut maksettava. Muussa tapauksessa on saamisoikeus menetetty.

6 OSA – TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA

29 Luku – Yleiset määräykset ja menettely

1 § Yleistä

Hallintosäännön muiden osien toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa häiriötilanteessa välttämättömän syyn vuoksi tämän osan määräysten mukaisesti.

2 § Häiriötilanne

Häiriötilanteella tarkoitetaan tässä osassa:

1. valmiuslain mukaisia poikkeusoloja,
2. puolustustilalain mukaista puolustustilaa,
3. perustuslain 23 §:n mukaisia poikkeusoloja ja
4. muuta tilannetta, jossa päätöksentekoa ei kyetä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään esimerkiksi henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhan taikka sellaisen elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuteen, ympäristöön tai muuhun näihin rinnastuvaan kohteeseen kohdistuvan uhan takia, joka aiheuttaa välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin (normaaliolojen häiriötilanne).

3 § Häiriötilanteen toteaminen

Kaupunginhallitus tai kaupunginvaltuusto voi todeta häiriötilanteen ja määrätä 30 luvun mukaiset toimivaltuudet tai osan niistä ottavaksi käyttöön enintään kuuden kuukauden määräajaksi. Päätös voi sisältää toimivallan rajoituksia. Erittäin kiireellisissä tilanteissa kaupunginjohtaja voi tehdä päätöksen häiriötilanteen toteamisesta ja toimivaltuuksien käyttöön ottamisesta.

Kaupunginjohtajan tämän pykälän nojalla tekemä päätös on viipymättä, kuitenkin 14 vuorokauden kuluessa, alistettava kaupunginhallituksen vahvistettavaksi. Kaupunginhallituksen tämän pykälän nojalla tekemä päätös on viipymättä, kuitenkin 30 vuorokauden kuluessa, alistettava kaupunginvaltuuston vahvistettavaksi. Jos päätöstä ei vahvisteta tässä ajassa, päätös raukeaa.

Tätä pykälää sovelletaan myös silloin, kun tämän pykälän tai 4 §:n nojalla tehtyä päätöstä muutetaan siten, että otetaan käyttöön enemmän 30 luvun mukaisia toimivaltuuksia tai niille asetettuja rajoituksia vähennetään.

4 § Häiriötilanteen jatkuminen

Jos häiriötilanne jatkuu ja 30 luvun mukaisille toimivaltuuksille on yhä välttämätön syy, kaupunginvaltuusto voi päättää 30 luvun mukaisten toimivaltuuksien jatkamisesta enintään kuuden kuukauden määräajaksi.

5 § Häiriötilanteen päättyminen

Häiriötilanne päättyy, kun

1. 29 luvun 3 ja 4 §:n mukaisten määräaikaisten päätösten voimassaolo lakkaa tai
2. kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen häiriötilanteen lakkaamisesta.

Kaupunginhallituksen on tehtävä viipymättä päätös häiriötilanteen lakkaamisesta, kun 29 luvun 2 §:n mukaiset edellytykset eivät enää ole käsillä. Päätös voidaan kumota myös vain osittain tai rajoituksia 30 luvun mukaiselle toimivallalle voidaan lisätä.

6 § Määräysten suhde valmiuslakiin

Jos valmiuslain tai puolustustilalain säännöksiä on otettu käyttöön taikka lailla tai asetuksella on muuten säädetty väliaikaisista, poikkeuksellisista toimivaltuuksista, näiden säännösten mukaisia toimivaltuuksia voidaan käyttää ilman tämän luvun mukaista päätöstä ja tämän hallintosäännön muiden lukujen määräysten estämättä.

Jos valmiuslain 108 §:n 2 ja 3 momentti on otettu käyttöön Vantaan kaupungin alueella, ei tämän luvun 3 §:n 2 momentin mukaista 30 vuorokauden määräaikaa sovelleta.

7 § Kaupunginhallituksen yleistoimivallan delegointi häiriötilanteissa

Jos valmiuslain tai puolustustilalain säännöksiä on otettu käyttöön taikka lailla tai asetuksella on muuten säädetty väliaikaisista, poikkeuksellisista kaupungille annettavista viranomaistehtävistä tai toimivaltuuksista, ja toimivalta asiassa kuuluu 8 luvun 1 §:n 6 momentin nojalla

kaupunginhallitukselle, on kaupunginhallituksella oikeus mainitun momentin määräysten estämättä siirtää kyseistä toimivaltaansa jaostolle, toimielimelle tai viranhaltijalle.

Jos 30 luvun 1 § on otettu käyttöön, kaupunginhallituksen tämän pykälän nojalla tekemä delegointipäätös saa etusijan suhteessa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan mainitun pykälän mukaiseen toimivaltaan.

30 Luku – Häiriötilanteiden toimivaltuudet

1 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan toimivalta

Kaupunginjohtaja voi käyttää häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kaupungin palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi.

Apulaiskaupunginjohtaja voi käyttää häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kaupungin palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla toimialallaan, ellei kaupunginjohtaja päätä asiasta.

Tämän pykälän nojalla tehty päätös annetaan tiedoksi normaalisti toimivaltaiselle viranomaiselle sekä kaupunginhallitukselle.

2 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen

Toimielinten kokouskutsun lähettämisen määräajasta voidaan häiriötilanteissa poiketa päätöksenteon nopeuttamiseksi. Tätä pykälää ei sovelleta kaupunginvaltuustoon.

3 § Viestinnän keskittäminen

Häiriötilanteiden aikana kaikki kaupungin tiedotteet ja lausunnot tulee antaa kaupunginjohtajan tai hänen määräämänsä kautta, ellei kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä toisin päättä.

Siirtymäsäännökset

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin yleiseen toimialaan perustuvien työllistämistukien ja nuorten kesätyösetelien myöntämisestä

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

kaupunginhallituksen määrittelemien ehtojen ja linjausten mukaisesti, kunnes uusi elinvoima- ja työllisyysjaosto on päättänyt ensi kerran mainittujen ehtojen ja linjausten päivittämisestä.

Rakentamislain (715/2023) siirtymäsäännösten perusteella ennen rakentamislain voimaantuloa vireille tulleet asiat ratkaistaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisesti. Näissä asioissa noudatetaan kaupunkiympäristön toimialan toimielinten ja viranhaltijoiden toimivaltuuksien osalta 31.12.2024 voimassa ollutta hallintosääntöä.

Voimaan 1.6.2025 lukien

LIITE 1 – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT

Rahamäärät on tarkistettu hallintosäännön 24 luvun 4 §:n mukaisesti huhtikuun 2024 pistelukuun (2333).

1 § Kokouspalkkiot

Hallintosäännön 25 luvun 1 §:ssä tarkoitettua peruspalkkiota maksetaan seuraavasti:

<i>Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja</i>	<i>350 euroa</i>
<i>Kaupunginvaltuuston jäsen</i>	<i>290 euroa</i>
<i>Kaupunginhallituksen puheenjohtaja</i>	<i>350 euroa</i>
<i>Kaupunginhallituksen jäsen</i>	<i>290 euroa</i>
<i>Kaupunginhallituksen jaoston puheenjohtaja</i>	<i>350 euroa</i>
<i>Kaupunginhallituksen jaoston jäsen</i>	<i>290 euroa</i>
<i>Nuorisovaltuuston puheenjohtaja</i>	<i>60 euroa</i>
<i>Nuorisovaltuuston jäsen</i>	<i>50 euroa</i>
<i>Nuorisovaltuuston edustaja lautakunnassa, kaupunginhallituksessa tai - valtuustossa</i>	<i>70 euroa</i>
<i>Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja</i>	<i>240 euroa</i>
<i>Keskusvaalilautakunnan jäsen</i>	<i>180 euroa</i>
<i>Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja (vaalivuosi)</i>	<i>350 euroa</i>
<i>Keskusvaalilautakunnan jäsen (vaalivuosi)</i>	<i>230 euroa</i>
<i>Muun toimielimen puheenjohtaja</i>	<i>240 euroa</i>
<i>Muun toimielimen jäsen</i>	<i>180 euroa</i>

2 § Vaalitoimielinten palkkiot

Hallintosäännön 26 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja vaalitoimielinten palkkioita maksetaan seuraavasti:

<i>Vaalilautakunnan ja -toimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja</i>	<i>400 euroa</i>
<i>Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsen</i>	<i>300 euroa</i>
<i>Vaalilautakunnan ja -toimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, kun luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia.</i>	<i>100 euroa</i>
<i>Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsen, kun luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia.</i>	<i>70 euroa</i>
<i>Pakolliseen, enintään kolme tuntia kestäväään koulutukseen osallistuminen</i>	<i>70 uroa</i>

3 § Kuukausipalkkiot

Hallintosäännön 26 luvun 4 §:ssä tarkoitettua kuukausipalkkiota maksetaan seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto

Puheenjohtaja *700 euroa/kk*

Varapuheenjohtaja *500 euroa/kk*

Kaupunginhallitus

Puheenjohtaja *700 euroa/kk*

Varapuheenjohtaja *500 euroa/kk*

Jäsen *400 euroa/kk*

*Lautakunnat**Tarkastuslautakunta*

Puheenjohtaja *500 euroa/kk*

Varapuheenjohtaja *280 euroa/kk*

Jäsen *150 euroa/kk*

Keskusvaalilautakunta (kuukausipalkkio maksetaan alue- ja kuntavaalivuosilta)

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Puheenjohtaja 360 euroa/kk

Varapuheenjohtaja 240 euroa/kk

Muut lautakunnat

Puheenjohtaja 500 euroa/kk

Varapuheenjohtaja 280 euroa/kk

Pääkaupunkiseudun yhteistyöryhmä

Varapuheenjohtaja 250 euroa/kk

Jäsen 200 euroa/kk

Lisäksi seuraavien toimielinten puheenjohtajille maksetaan 240 euron suuruinen kuukausipalkkio:

- *kaupunginhallituksen jaostot,*
- *kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen jaosto,*
- *kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto sekä*
- *Vantaan ammattiopisto Varian ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaava toimielin.*

Lisäksi valtuustoryhmän puheenjohtajalle maksetaan 100 euron peruskuukausipalkkio ja 20 euron lisäkuukausipalkkio jokaista valtuustoryhmään kuuluvaa valtuutettua kohden.

4 § Kuukausipalkat

Hallintosäännön 26 luvun 4 §:ssä tarkoitettua kuukausipalkkaa maksetaan seuraavasti:

<i>Kaupunginvaltuuston osa-aikainen puheenjohtaja</i>	<i>3 000 euroa/kk</i>
<i>Kaupunginhallituksen osa-aikainen puheenjohtaja</i>	<i>3 300 euroa/kk</i>
<i>Kaupunginhallituksen osa-aikainen varapuheenjohtaja</i>	<i>2 700 euroa/kk</i>

5 § Kulukorvauksien enimmäismäärät

Hallintosäännön 27 luvun 1 §:n ja 3 §:n 1 momentin mukaisia korvauksia maksetaan enintään seuraavan taulukon mukainen määrä:

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

<i>Ansionmenetyskorvaus</i>	<i>50 euroa/tunti</i>
<i>Ansionmenetyskorvaus ilman työnantajan todistusta</i>	<i>30 euroa/tunti</i>
<i>Lastenhoitokorvaus</i>	<i>40 euroa/tunti</i>

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ

Kaupunginvaltuuston 16.12.2024 hyväksymä

Voimassa 1.1.2025 alkaen

Muutettu kaupunginvaltuustossa 27.1.2025 § 3

Muutettu kaupunginvaltuustossa x.x.xxxx § x

Sisällysluettelo

VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ.....	1
Kaupunginvaltuuston 16.12.2024 hyväksymä.....	1
Voimassa 1.1.2025 alkaen.....	1
1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN.....	1
1 Luku - Yleiset määräykset.....	1
1 § Hallintosäännön soveltaminen.....	1
2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa.....	1
3 § Kuntalaisten osallistuminen.....	1
4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa.....	2
5 § Kaupungin viestintä.....	2
6 § Tietoturva ja tietosuoja.....	2
2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen.....	3
1 § Kaupungin johtaminen.....	3
2 § Kaupungin organisaatio.....	3
3 § Konsernijohto.....	4
4 § Osa-aikainen luottamushenkilö.....	4
5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät.....	5
6 § Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan tehtävät.....	5
7 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta.....	5
8 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta.....	6
9 § palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta.....	8
10 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät.....	9
3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla.....	10
1 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan tehtävät.....	10
2 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan palvelualueet ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt.....	10

3 § Elinvoimapalveluiden palvelualueen tehtävät ja elinvoimajohtajan päätösvalta.....	11
4 § Henkilöstöpalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstöjohtajan päätösvalta.....	11
5 § Konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja konsernipalvelujohtajan päätösvalta.....	12
6 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta.....	13
7 § Talouden ja strategian palvelualueen tehtävät ja talous- ja strategiajohtajan päätösvalta.....	14
8 § Rahoitusjohtajan päätösvalta.....	14
9 § Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen tehtävät ja työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta.....	15
10 § Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön tehtävät ja tarkastusjohtajan päätösvalta.....	16
11 § Viestinnän palveluyksikön tehtävät.....	17
4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla.....	19
1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät.....	19
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	19
3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	19
4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta.....	20
5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta.....	21
6 § Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen (svenskspråkiga servicen) tehtävät ja ruotsinkielisten palveluiden johtajan (direktör för svenskspråkiga servicen) päätösvalta.....	21
7 § Ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion rehtorin päätösvalta.....	22
8 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta.....	23
9 § Lukion rehtorin päätösvalta.....	23
10 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta.....	24
11 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta.....	25
5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla.....	26
1 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävät.....	26
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	26
3 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	26
4 § Elinikäisen oppimisen palvelualueen tehtävät ja elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan toimivallasta.....	27
5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta.....	27
6 § Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtorin päätösvalta.....	28
7 § Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualueen tehtävät.....	28

8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta.....	29
9 § Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueen tehtävät.....	29
6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla.....	31
1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät.....	31
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	31
3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	32
4 § Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikön toimivalta.....	32
5 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta.....	32
6 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta.....	34
7 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta.....	34
8 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta.....	35
9 § Ympäristöpalveluiden päällikön tehtävät ja päätösvalta.....	36
10 § 1. kaupungineläinlääkärin tehtävät ja päätösvalta.....	36
11 § Rakennuslakimiehen päätösvalta.....	37
12 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta.....	37
13 § Kaupungingeodeetin päätösvalta.....	39
7 luku – Toimielinten kokoonpano.....	41
1 § Kaupunginvaltuusto.....	41
2 § Kaupunginhallitus ja sen jaostot.....	41
3 § Tarkastuslautakunta.....	41
4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta.....	42
5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto.....	42
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot.....	42
7 § Vaalitoimielimet.....	43
8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta.....	44
1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta.....	44
2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu.....	46
3 § Selonteko.....	47
4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta.....	47
5 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulu.....	48

6 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto.....	48
7 § Elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulu.....	49
8 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	50
9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta.....	51
1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta.....	51
2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	51
3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta.....	52
4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	53
5 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	56
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta.....	57
7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta.....	58
8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	58
9 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	59
10 Luku - Otto-menettely.....	60
1 § Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus.....	60
2 § Otto-oikeuden käyttäminen.....	60
3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen.....	61
4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn.....	61
5 § Päätöksen täytäntöönpano.....	62
11 Luku – Tiedon- ja asianhallinnan järjestäminen sekä allekirjoitusoikeudet.....	64
1 § Kaupunginhallituksen tiedon- ja asianhallintaa koskevat tehtävät ja päätösvalta.....	64
2 § Asianhallintaa ja arkistointia johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta.....	64
3 § Sähköinen allekirjoitus.....	65
4 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	65
5 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	65
6 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	65
7 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	65
8 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	66
9 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	66
10 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen.....	66
11 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	67
12 § Pöytäkirjan ote.....	67

13 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen.....	67
14 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen.....	67
12 Luku – Henkilöstöasiat.....	68
1 § Yleistoimivalta henkilöstöasioissa.....	68
2 § Henkilöstövalinnat.....	68
3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa.....	69
4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa.....	69
5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi.....	70
6 § Siirrot.....	70
7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä.....	70
8 § Täyttökielto.....	71
9 § Sijaiset.....	71
10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen.....	71
11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen.....	72
12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen.....	72
13 § Sivutoimet.....	72
14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen.....	72
15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen.....	73
16 § Virantoimituksesta pidättäminen.....	73
17 § Virkasuhteen päätyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen.....	73
18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen.....	74
19 § Palkan takaisinperiminen.....	74
2 OSA – TALOUS JA VALVONTA.....	75
13 luku - Hankinnat.....	75
1 § Kaupunginhallituksen päätösvalta.....	75
2 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston ja konsernijaoston päätösvalta.....	75
3 § Lautakuntien yleinen päätösvalta.....	75
4 § Kaupunkitilalautakunnan päätösvalta.....	75
5 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta.....	76
6 § Palvelualuejohtajan päätösvalta.....	76

7 § Henkilöstöjohtajan päätösvalta.....	76
8 § Hankintajohtajan päätösvalta.....	77
9 § Tietohallintojohtajan päätösvalta.....	77
10 § Hallintojohtajan päätösvalta.....	77
11 § Talous- ja strategiajohtajan päätösvalta.....	77
12 § Rahoitusjohtajan päätösvalta.....	78
13 § Talouspalvelujen päällikön päätösvalta.....	78
14 § Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta.....	78
15 § Viestintäjohtajan päätösvalta.....	78
16 § Tarkastusjohtajan päätösvalta.....	78
17 § Kaupungininsinöörin päätösvalta.....	79
18 § Kiinteistöjohtajan päätösvalta.....	79
19 § Päätösvallan delegointi.....	79
20 § Yhteishankintoihin liittyminen.....	79
14 Luku – Taloudenhoito.....	80
1 § Talousarvio ja taloussuunnitelma.....	80
2 § Talousarvion täytäntöönpano.....	80
3 § Toiminnan ja talouden seuranta.....	80
4 § Talousarvion sitovuus.....	81
5 § Talousarvion muutokset.....	81
6 § Rahatalouden hoitaminen.....	81
7 § Kassavarat.....	82
8 § Määrärahojen käytön hyväksyminen.....	82
9 § Maksulykkäyksen myöntäminen.....	83
10 § Maksuista päättäminen.....	83
11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta.....	83
12 § Saatavasta luopuminen.....	83
13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen.....	84
14 § Tarkemmat määräykset.....	84
15 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus.....	85
1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue.....	85

2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio.....	85
3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset.....	85
4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	86
5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta.....	86
6 § Kaupunginreviisorin tehtävät ja päätösvalta.....	87
7 § Tilintarkastusyhteisön valinta.....	88
8 § Tilintarkastajan tehtävät.....	88
9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus.....	88
10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen.....	88
16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta.....	90
1 § Turvallisuusjohtaminen ja turvallisuussuunnittelu.....	90
2 § Varautuminen ja valmiussuunnittelu.....	90
3 § Riskienhallinta ja sisäinen valvonta.....	90
4 § Tehtävät ja päätösvalta.....	90
3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY.....	92
17 Luku -Kokousmenettely.....	92
1 § Soveltamisala.....	92
2 § Toimielimen päätöksentekotavat.....	92
3 § Kokousaika ja -paikka.....	92
4 § Kokouksen koolle kutsuminen.....	93
5 § Kokouskutsun sisältö.....	93
6 § Esityslista.....	93
7 § Jatkokokous.....	94
8 § Varajäsenen kutsuminen.....	94
9 § Läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginvaltuustossa.....	94
10 § Läsnäolo- ja puheoikeus muissa toimielimissä.....	95
11 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.....	95
12 § Tilapäinen puheenjohtaja.....	96
13 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot.....	96
14 § Esteellisyys.....	96
15 § Käsittelyjärjestys.....	97
16 § Kokouksen julkisuus.....	97

17 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi.....	98
18 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen.....	98
19 § Päätöksen toteaminen.....	98
20 § Äänestykseen otettavat ehdotukset.....	99
21 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys.....	99
22 § Pöytäkirjan laatiminen.....	100
23 § Pöytäkirjan tarkastaminen.....	100
24 § Pöytäkirjan sisältö.....	100
25 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaminen.....	102
26 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille.....	102
18 Luku – Vaalit.....	103
1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset.....	103
2 § Valtuuston vaalilautakunta.....	103
3 § Ehdokaslistojen jättäminen.....	103
4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies.....	104
5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen.....	104
6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä.....	104
7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen.....	105
8 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen.....	105
9 § Vaalin tuloksen toteaminen.....	105
19 Luku – Esittelijät.....	106
1 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen esittelijät.....	106
2 § Lautakuntien ja niiden jaostojen esittelijät.....	106
3 § Esittely muissa toimielimissä.....	107
4 § Esittelyvallan siirtäminen.....	107
20 Luku – Kuntalaisaloitteet.....	108
1 § Aloiteoikeus.....	108
2 § Aloitteen käsittely.....	108
3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot.....	108
4 OSA – VALTUUSTO.....	109
21 Luku – Valtuuston toiminta.....	109
1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt.....	109

2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi.....	109
3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa.....	110
4 § Istumajärjestys.....	110
5 § Kokoustilat.....	110
6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa.....	110
7 § Valtuuston kansliatehtävät.....	110
8 § Läsnäolon toteaminen valtuuston kokouksissa.....	110
9 § Puheenvuorot valtuuston kokouksissa.....	111
10 § Toimenpidealoite.....	112
22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus.....	113
1 § Valtuutettujen aloitteet.....	113
2 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys.....	113
3 § Selonteko.....	114
4 § Selostustilaisuus ja kyselytunti.....	114
5 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu.....	115
23 Luku – Valiokunnat.....	116
1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen.....	116
2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen.....	116
5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET.....	117
24 Luku – Yleiset määräykset.....	117
1 § Luottamushenkilön palkkio, palkka ja korvaukset.....	117
2 § Osa-aikaisen luottamushenkilön etuudet.....	117
3 § Osan soveltamisala.....	117
4 § Rahamäärien tarkistaminen.....	118
25 Luku – Kokouspalkkiot.....	119
1 § Peruspalkkio.....	119
2 § Lisäpalkkio.....	119
3 § Osallistuminen muiden toimielinten kokouksiin.....	119
4 § Palkkio kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista.....	119
5 § Iltakoulut, selostustilaisuudet, seminaarit ja koulutukset.....	119
6 § Palkkio sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta.....	120
7 § Useat kokoukset samana päivänä.....	120

8 § Puheenjohtajan palkkion maksaminen muulle puheenjohtajana toimineelle.....	120
9 § Palkkionmaksua varten edellytetty saapuvillaoloaika.....	120
10 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa.....	120
26 Luku – Muut palkkiot.....	121
1 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio.....	121
2 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä.....	121
3 § Vaalitoimielinten palkkiot.....	121
4 § Kuukausipalkkio ja -palkka.....	121
27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen.....	123
1 § Ansionmenetykskorvaus.....	123
2 § Matkakulukorvaus.....	123
3 § Muut kulukorvaukset.....	124
4 § Kulukorvaukset kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista.....	124
28 Luku – Erinäiset määräykset.....	125
1 § Vantaan kaupungin palveluksessa olevia luottamushenkilöitä koskevat erityismääräykset.....	125
2 § Etuuksien maksaminen.....	125
6 OSA – TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA.....	126
29 Luku – Yleiset määräykset ja menettely.....	126
1 § Yleistä.....	126
2 § Häiriötilanne.....	126
3 § Häiriötilanteen toteaminen.....	126
4 § Häiriötilanteen jatkuminen.....	127
5 § Häiriötilanteen päättyminen.....	127
6 § Määräysten suhde valmiuslakiin.....	127
7 § Kaupunginhallituksen yleistoimivallan delegointi häiriötilanteissa.....	127
30 Luku – Häiriötilanteiden toimivaltuudet.....	128
1 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan toimivalta.....	128
2 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen.....	128
3 § Viestinnän keskittäminen.....	128
Siirtymäsäännökset.....	128
Voimaan 1.6.2025 lukien.....	130
LIITE 1 – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT.....	130

1 § Kokouspalkkiot.....	130
2 § Vaalitoimielinten palkkiot.....	131
3 § Kuukausipalkkiot.....	131
4 § Kuukausipalkat.....	132
5 § Kulukorvauksien enimmäismäärät.....	133
VANTAAN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖ.....	1
Kaupunginvaltuuston 16.12.2024 hyväksymä.....	1
Voimassa 1.1.2025 alkaen.....	1
~~1~~ 1 OSA — HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN.....	~~1~~ 1
~~1~~ Luku — Yleiset määräykset.....	~~1~~ 1
~~1 § Hallintosäännön soveltaminen.....~~	~~1~~ 1
~~2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa.....~~	~~1~~ 1
~~3 § Kuntalaisten osallistuminen.....~~	~~1~~ 1
~~4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa.....~~	~~2~~ 2
~~5 § Kaupungin viestintä.....~~	~~2~~ 2
~~6 § Tietoturva ja tietosuoja.....~~	~~2~~ 2
~~2~~ Luku — Kaupungin toiminnan johtaminen.....	~~3~~ 3
~~1 § Kaupungin johtaminen.....~~	~~3~~ 3
~~2 § Kaupungin organisaatio.....~~	~~3~~ 3
~~3 § Konsernijohto.....~~	~~4~~ 4
~~4 § Osa-aikainen luottamushenkilö.....~~	~~4~~ 4
~~5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät.....~~	~~5~~ 5
~~6 § Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan tehtävät.....~~	~~5~~ 5
~~7 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta.....~~	~~5~~ 5
~~8 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta.....~~	~~6~~ 6
~~9 § palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta.....~~	~~8~~ 8
~~10 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät.....~~	~~9~~ 9
~~3~~ Luku — Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla.....	~~10~~ 10
~~1 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan tehtävät.....~~	~~10~~ 10
~~2 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan palvelualueet ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt.....~~	~~10~~ 10

3 § Elinvoimapalveluiden palvelualueen tehtävät ja elinvoimajohtajan päätösvalta.....	11
4 § Henkilöstöpalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstöjohtajan päätösvalta.....	11
5 § Konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja konsernipalvelujohtajan päätösvalta.....	12
6 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta.....	13
7 § Talouden ja strategian palvelualueen tehtävät ja talous- ja strategiajohtajan päätösvalta.....	14
8 § Rahoitusjohtajan päätösvalta.....	14
9 § Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen tehtävät ja työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta.....	15
10 § Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön tehtävät ja tarkastusjohtajan päätösvalta.....	16
11 § Viestinnän palveluyksikön tehtävät.....	17
4 Luku — Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla.....	19
1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät.....	19
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	19
3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	19
4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta.....	20
5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta.....	21
6 § Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen (svenskspråkiga servicen) tehtävät ja ruotsinkielisten palveluiden johtajan (direktör för svenskspråkiga servicen) päätösvalta.....	21
7 § Ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion rehtorin päätösvalta.....	22
8 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta.....	22
9 § Lukion rehtorin päätösvalta.....	23
10 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta.....	24
11 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta.....	25
5 Luku — Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla.....	26
1 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävät.....	26
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	26
3 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	26
4 § Elinikäisen oppimisen palvelualueen tehtävät ja elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan toimivallasta.....	27
5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta.....	27
6 § Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtorin päätösvalta.....	28
7 § Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualueen tehtävät.....	28

8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta.....	29
9 § Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueen tehtävät.....	29
6 Luku — Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla.....	31
1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät.....	31
2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta.....	31
3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut.....	32
4 § Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikön toimivalta.....	32
5 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta.....	32
6 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta.....	34
7 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta.....	34
8 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta.....	35
9 § Ympäristöpalveluiden päällikön tehtävät ja päätösvalta.....	36
10 § 1. kaupungineläinlääkärin tehtävät ja päätösvalta.....	36
11 § Rakennuslakimiehen päätösvalta.....	37
12 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta.....	37
13 § Kaupungeingeodeetin päätösvalta.....	39
7 luku — Toimielinten kokoonpano.....	41
1 § Kaupunginvaltuusto.....	41
2 § Kaupunginhallitus ja sen jaostot.....	41
3 § Tarkastuslautakunta.....	41
4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta.....	42
5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto.....	42
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot.....	42
7 § Vaalitoimielimet.....	43
8 Luku — Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta.....	44
1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta.....	44
2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu.....	46
3 § Selonteko.....	47
4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta.....	47
5 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulu.....	48

6 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto.....	48
7 § Elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulu.....	49
8 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	50
9 Luku – Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta.....	51
1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta.....	51
2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	51
3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta.....	52
4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	53
5 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	56
6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta.....	57
7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta.....	58
8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	58
9 § Toimivallan edelleen siirtäminen.....	59
10 Luku – Otto- menettely.....	60
1 § Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus.....	60
2 § Otto-oikeuden käyttäminen.....	60
3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen.....	61
4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn.....	61
5 § Päätöksen täytäntöönpano.....	62
11 Luku – Tiedon- ja asianhallinnan järjestäminen sekä allekirjoitusoikeudet.....	64
1 § Kaupunginhallituksen tiedon- ja asianhallintaa koskevat tehtävät ja päätösvalta.....	64
2 § Asianhallintaa ja arkistotointa johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta.....	64
3 § Sähköinen allekirjoitus.....	65
4 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	65
5 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	65
6 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	65
7 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen.....	65
8 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	66
9 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	66
10 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen.....	66
11 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen.....	67
12 § Pöytäkirjan ote.....	67

13 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen.....	67
14 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen.....	67
12 Luku — Henkilöstöasiat.....	68
1 § Yleistoimivalta henkilöstöasioissa.....	68
2 § Henkilöstövalinnat.....	68
3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa.....	69
4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa.....	69
5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi.....	70
6 § Siirrot.....	70
7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä.....	70
8 § Täyttökielto.....	71
9 § Sijaiset.....	71
10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen.....	71
11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen.....	72
12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen.....	72
13 § Sivutoimet.....	72
14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen.....	72
15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen.....	73
16 § Virantoimituksesta pidättäminen.....	73
17 § Virkasuhteen päätyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen.....	73
18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen.....	74
19 § Palkan takaisinperiminen.....	74
2 OSA — TALOUS JA VALVONTA.....	75
13 luku — Hankinnat.....	75
1 § Kaupunginhallituksen päätösvalta.....	75
2 § Konsernijaoston päätösvalta.....	75
3 § Lautakuntien yleinen päätösvalta.....	75
4 § Kaupunkitilalautakunnan päätösvalta.....	75
5 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta.....	75
6 § Palvelualuejohtajan päätösvalta.....	76

7 § Henkilöstöjohtajan päätösvalta.....	76
8 § Hankintajohtajan päätösvalta.....	76
9 § Tietohallintojohtajan päätösvalta.....	77
10 § Hallintojohtajan päätösvalta.....	77
11 § Talous- ja strategiajohtajan päätösvalta.....	77
12 § Rahoitusjohtajan päätösvalta.....	77
13 § Talouspalvelujohtajan päätösvalta.....	77
14 § Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta.....	77
15 § Viestintäjohtajan päätösvalta.....	78
16 § Tarkastusjohtajan päätösvalta.....	78
17 § Kaupungininsinöörin päätösvalta.....	78
18 § Kiinteistöjohtajan päätösvalta.....	78
19 § Päätösvallan delegointi.....	78
20 § Yhteishankintoihin liittyminen.....	79
14 Luku – Taloudenhoito.....	80
1 § Talousarvio ja taloussuunnitelma.....	80
2 § Talousarvion täytäntöönpano.....	80
3 § Toiminnan ja talouden seuranta.....	80
4 § Talousarvion sitovuus.....	81
5 § Talousarvion muutokset.....	81
6 § Rahatalouden hoitaminen.....	81
7 § Kassavarat.....	82
8 § Määrärahojen käytön hyväksyminen.....	82
9 § Maksulykkäyksen myöntäminen.....	83
10 § Maksuista päättäminen.....	83
11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta.....	83
12 § Saatavasta luopuminen.....	83
13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen.....	84
14 § Tarkemmat määräykset.....	84
15 Luku – Hallinnon ja talouden tarkastus.....	85
1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue.....	85

2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio.....	85
3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset.....	85
4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta.....	86
5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta.....	86
6 § Kaupunginreviisorin tehtävät ja päätösvalta.....	87
7 § Tilintarkastusyhteisön valinta.....	88
8 § Tilintarkastajan tehtävät.....	88
9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus.....	88
10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen.....	88
16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta.....	90
1 § Turvallisuusjohtaminen ja turvallisuussuunnittelu.....	90
2 § Varautuminen ja valmiussuunnittelu.....	90
3 § Riskienhallinta ja sisäinen valvonta.....	90
4 § Tehtävät ja päätösvalta.....	90
3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO JA HALLINTOMENETTELY.....	92
17 luku Kokousmenettely.....	92
1 § Soveltamisala.....	92
2 § Toimielimen päätöksentekotavat.....	92
3 § Kokousaika ja paikka.....	92
4 § Kokouksen koolle kutsuminen.....	93
5 § Kokouskutsun sisältö.....	93
6 § Esityslista.....	93
7 § Jatkokokous.....	94
8 § Varajäsenen kutsuminen.....	94
9 § Läsnäolo ja puheoikeus kaupunginvaltuustossa.....	94
10 § Läsnäolo ja puheoikeus muissa toimielimissä.....	95
11 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.....	95
12 § Tilapäinen puheenjohtaja.....	96
13 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot.....	96
14 § Esteellisyys.....	96
15 § Käsittelyjärjestys.....	97
16 § Kokouksen julkisuus.....	97

17 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi.....	98
18 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen.....	98
19 § Päätöksen toteaminen.....	98
20 § Äänestykseen otettavat ehdotukset.....	99
21 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys.....	99
22 § Pöytäkirjan laatiminen.....	100
23 § Pöytäkirjan tarkastaminen.....	100
24 § Pöytäkirjan sisältö.....	100
25 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaminen.....	102
26 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille.....	102
18 Luku – Vaalit.....	103
1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset.....	103
2 § Valtuuston vaalilautakunta.....	103
3 § Ehdokaslistojen jättäminen.....	103
4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies.....	104
5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen.....	104
6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä.....	104
7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen.....	105
8 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen.....	105
9 § Vaalin tuloksen toteaminen.....	105
19 Luku – Esittelijät.....	106
1 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen esittelijät.....	106
2 § Lautakuntien ja niiden jaostojen esittelijät.....	106
3 § Esittely muissa toimeilimissä.....	107
4 § Esittelyvallan siirtäminen.....	107
20 Luku – Kuntalaisaloitteet.....	108
1 § Aloiteoikeus.....	108
2 § Aloitteen käsittely.....	108
3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot.....	108
4 OSA – VALTUUSTO.....	109
21 Luku – Valtuuston toiminta.....	109
1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt.....	109

2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi.....	109
3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa.....	110
4 § Istumajärjestys.....	110
5 § Kokoustilat.....	110
6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa.....	110
7 § Valtuuston kansliatehtävät.....	110
8 § Läsnäolon toteaminen valtuuston kokouksissa.....	110
9 § Puheenvuorot valtuuston kokouksissa.....	111
10 § Toimenpidealoite.....	112
22 Luku — Valtuutetun aloite ja kyselyoikeus.....	113
1 § Valtuutettujen aloitteet.....	113
2 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys.....	113
3 § Selonteko.....	114
4 § Selostustilaisuus ja kyselytunti.....	114
5 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu.....	115
23 Luku — Valiokunnat.....	116
1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen.....	116
2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen.....	116
5 OSA — LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN PERUSTEET.....	117
24 Luku — Maksettavat palkkiot ja korvaukset.....	117
1 § Luottamushenkilöille maksettavat korvaukset.....	117
2 § Toimielinten jäsenille maksettavat kokouspalkkiot.....	117
3 § Palkkio lisätunneilta.....	119
4 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä.....	119
5 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio.....	120
6 § Kokouspalkkio kahdesta tai useammasta toimielimen kokouksesta.....	120
7 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa.....	120
8 § Luottamushenkilöille maksettavat vuosi- ja kuukausipalkkiot.....	120
9 § Vaalitoimitsijoiden palkkiot.....	123
25 Luku — Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen.....	124
1 § Korvaus ansionmenetyksestä ja kustannuksista.....	124
26 Luku — Erityisiä määräyksiä.....	126

1 § Toimikunnan tai neuvottelukunnan kokoukset.....	126
2 § Palkkioiden ja korvausten maksaminen.....	126
3 § Erimielisyyksien ratkaiseminen.....	126
5 OSA — LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET.....	127
24 Luku — Yleiset määräykset.....	127
1 § Luottamushenkilön palkkio, palkka ja korvaukset.....	127
2 § Osa-aikaisen luottamushenkilön etuudet.....	127
3 § Osan soveltamisala.....	127
4 § Rahamäärien tarkistaminen.....	128
25 Luku — Kokouspalkkiot.....	129
1 § Peruspalkkio.....	129
2 § Lisäpalkkio.....	129
3 § Osallistuminen muiden toimielinten kokouksiin.....	129
4 § Palkkio kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista.....	129
5 § Iltakoulut, selostustilaisuudet, seminaarit ja koulutukset.....	129
6 § Palkkio sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta.....	130
7 § Useat kokoukset samana päivänä.....	130
8 § Puheenjohtajan palkkion maksaminen muulle puheenjohtajana toimineelle.....	130
9 § Palkkionmaksua varten edellytetty saapuvillaoloaika.....	130
10 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa.....	130
26 Luku — Muut palkkiot.....	131
1 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio.....	131
2 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä.....	131
3 § Vaalitoimielinten palkkiot.....	131
4 § Kuukausipalkkio ja palkka.....	131
27 Luku — Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen.....	133
1 § Ansionmenetykskorvaus.....	133
2 § Matkakulukorvaus.....	133
3 § Muut kulukorvaukset.....	134
4 § Kulukorvaukset kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista.....	134
28 Luku — Erinäiset määräykset.....	135
1 § Vantaan kaupungin palveluksessa olevia luottamushenkilöitä koskevat erityismääräykset.....	135

2 § Etuuksien maksaminen.....	135
6-OSA TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA.....	136
29 Luku Yleiset määräykset ja menettely.....	136
1 § Yleistä.....	136
2 § Häiriötilanne.....	136
3 § Häiriötilanteen toteaminen.....	136
4 § Häiriötilanteen jatkuminen.....	137
5 § Häiriötilanteen päättyminen.....	137
6 § Määräysten suhde valmiuslakiin.....	137
7 § Kaupunginhallituksen yleistoimivallan delegointi häiriötilanteissa.....	137
30 Luku Häiriötilanteiden toimivaltuudet.....	138
1 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan toimivalta.....	138
2 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen.....	138
3 § Viestinnän keskittäminen.....	138
Siirtymäsäännökset.....	138
Voimaan 1.6.2025 lukien.....	140
LIITE 1 LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT.....	140
1 § Kokouspalkkiot.....	140
2 § Vaalitoimielinten palkkiot.....	141
3 § Kuukausipalkkiot.....	141
4 § Kuukausipalkat.....	142
5 § Kulukorvauksien enimmäismäärät.....	143

1 OSA – HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 Luku - Yleiset määräykset

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Vantaan kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 § Kielelliset oikeudet kunnan hallinnossa ja toiminnassa

Hallinnossa ja toiminnassa on noudatettava kielilakia ja lakia julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta.

Hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä viestinnässä on otettava huomioon suomen- ja ruotsinkielisten asukkaiden ja palvelujen käyttäjien oikeus saada palveluja heidän äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi kaikilla kunnan tehtäväalueilla.

Henkilöstön riittävä suomen ja ruotsin kielen taito on varmistettava, ja heiltä vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä erikseen on määrätty tai päätetty.

Toimielinten kokouskutsun, esityslistan ja pöytäkirjan laatimisesta sekä suomen että ruotsin kielellä määrätään 17 luvussa.

Järjestettäessä palveluja ostopalveluina tulee sopimukseen otettavilla määräyksillä varmistaa, että palvelun käyttäjien kielilain mukaiset kielelliset oikeudet toteutuvat vastaavalla tavalla kuin niiden tulee toteutua kunnassa.

Jos palvelu kohdistuu vain toiseen kieliryhmään, palvelua voidaan antaa ja asiakasviestintä voi tapahtua yksinomaan asianomaisen kieliryhmän kielellä.

3 § Kuntalaisten osallistuminen

Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista. Toimialat huolehtivat suunnitelmallisesti omassa toiminnassaan siitä, että kuntalaisilla on mahdollisuus vaikuttaa oikea-aikaisesti ja vuorovaikutteisesti kunnan toimintaan.

4 § Hyvä johtamis- ja hallintotapa

Kaupungissa noudatetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa.

5 § Kaupungin viestintä

Kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat siitä, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmistelussa. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon suomen ja ruotsinkielisten eri asukasryhmien tarpeet.

Konserniohjeessa annetaan määräyksiä konserniyhtiöiden tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta.

Tarkastuslautakunnan tiedottamisesta määrätään 15 luvun 10 §:ssä.

6 § Tietoturva ja tietosuoja

Kaupungin johtamisessa, riskienhallinnassa, esihenkilötyöskentelyssä ja toimialojen toiminnan järjestämisessä huomioidaan tietoturva ja henkilötietojen käsittelyn tietosuoja noudattaen voimassa olevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä sekä kaupunginhallituksen vahvistamaa tietoturva- ja tietosuojapolitiikkaa ja kaupungin sisäisiä määräyksiä ja ohjeita.

2 Luku - Kaupungin toiminnan johtaminen

1 § Kaupungin johtaminen

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Kaupungin johtaminen perustuu kuntastrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon ja hallintosääntöön.

Kaupunginhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta ja vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupungin toiminnan johtamista varten on kaupunginjohtajan viran lisäksi kasvatuksen ja oppimisen apulaiskaupunginjohtajan, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin apulaiskaupunginjohtajan sekä kaupunkiympäristön apulaiskaupunginjohtajan virat.

2 § Kaupungin organisaatio

Vantaan kaupunki jakautuu hallinnollisesti seuraaviin toimialoihin:

- kaupunkikonserni ja elinvoima, joka toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa keskushallintona
- kasvatus ja oppiminen
- kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi
- kaupunkiympäristö

Toimialat jakautuvat palvelualueisiin ja palvelualueet voivat jakautua palveluyksiköihin.

Palvelualueetta johtaa palvelualuejohtaja.

Toimialan johdon alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan (pl. kaupunkikonserni ja elinvoima) talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista. Lisäksi yhteisillä palveluilla voi olla muita toimialakohtaisia tehtäviä. Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Vantaan kaupungin toimielimiä ovat:

- kaupunginvaltuusto
- kaupunginhallitus, sen konsernijaosto ja elinvoima- ja työllisyysjaosto

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- tarkastuslautakunta
- keskusvaalilautakunta
- kaupunkiympäristölautakunta ja sen lupajaosto
- kaupunkitilalautakunta
- kasvatuksen ja oppimisen lautakunta, sen ruotsinkielinen jaosto ja yksilöasioiden jaosto
- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Vantaan kaupungin vaikuttamistoimielimiä ovat:

- nuorisovaltuusto
- vanhusneuvosto
- vammaisneuvosto
- Svenska kommittén
- monikulttuurisuusasioiden neuvottelukunta.

Vaikuttamistoimielinten kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kaupunginhallitus, joka hyväksyy näille vaikuttamistoimielimille toimintasäännöt.

Vaikuttamistoimielimiin sovelletaan kuntalain toimikuntaa koskevia säännöksiä.

3 § Konsernijohto

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, sekä konserniyhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat.

4 § Osa-aikainen luottamushenkilö

Osa-aikaisina luottamushenkilöinä voivat toimia valtuuston puheenjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginhallituksen varapuheenjohtajat. Osa-aikaisen luottamushenkilön työaika on 50 % täydestä työajasta. Osa-aikaisen luottamushenkilön osalta ei työn itsenäisen luonteen vuoksi laadita työaikakirjanpitoa.

Luottamushenkilön tulee ilmoittaa kuntademokratian palvelualueelle kirjallisesti, mikäli hän haluaa hoitaa tehtävänsä osa-aikaisesti. Osa-aikaisuus ei voi tulla voimaan takautuvasti.

Osa-aikaisen luottamushenkilön palkasta ja muista etuuksista määrätään tämän hallintosäännön 5. osassa.

Muilta osin osa-aikaisen luottamushenkilön asemasta säädetään kuntalaissa.

5 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa säädetään, kaupunginhallituksen puheenjohtaja:

- johtaa kuntastrategian toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä
- seuraa kunnan toimielinten päätösten tarkoituksenmukaisuutta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin asian ottamiseksi kaupunginhallituksen käsiteltäväksi
- johtaa asioiden käsittelyä kaupunginhallituksen kokouksissa
- hyväksyy kaupunginjohtajan lomat, koulutukset, virkamatkat ja muut kaupunginjohtajan tehtävistä aiheutuvat menot
- käy kaupunginjohtajan kanssa vuosittain tulos- ja kehityskeskustelut.
- hyväksyy kaupunginvaltuuston puheenjohtajan koulutuksen ja virkamatkat ja niistä aiheutuvat menot.

6 § Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan tehtävät

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja hyväksyy kaupunginhallituksen puheenjohtajan koulutukset ja virkamatkat sekä niistä aiheutuvat menot.

7 § Kaupunginjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginjohtaja johtaa ja kehittää kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta kunnan toimintaa. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Kaupunginjohtaja:

- johtaa kaupunkistrategian valmistelua ja toteutusta
- johtaa taloussuunnittelua sekä rahoitusta ja muuta resurssiohjausta siten, että kaupunginvaltuuston ja -hallituksen asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutetaan
- johtaa kaupungin ja kaupunkirakenteen kehittämistä yleiskaavoituksen ja muun yleispiirteisen suunnittelun, sekä kaupungin maa-, sopimus-, elinkeino- ja asuntopolitiikan ohjauksen avulla
- vastaa kaupunkikonsernin toiminnan tuloksellisuudesta ja konserniyhteisöjen valvonnasta
- vastaa kaupungin seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa kaupunkikonsernin viestinnästä

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- vastaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta
- vastaa kaupungin tietosuojan ja tietoturvan ohjauksesta.

Kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. talousarviolainan ottamisesta talousarvion tai kaupunginvaltuuston erikseen asettamissa rajoissa,
2. kiireellisissä tapauksissa 8 luvun 4 §:n 2 momentin 4 ja 5-kohdan mukaisista asioista,
3. tyytymisestä valtionosuuksia ja -avustuksia koskeviin päätöksiin,
4. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalvonta tulee kyseeseen, kun kyse on koko kaupunkia, useampaa toimialaa tai kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialaa koskevasta asiasta, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
5. koko kaupunkia ja useampaa toimialaa koskevien projektien perustamisesta sekä päätösvalan antamisesta projektin johdolle määräjäksi,
6. luottamushenkilöiden koulutuksesta,
7. kaupunginhallituksen tarverahojen sekä muiden kaupunginhallituksen määrärahojen käytöstä 20 000 euroon asti/ tapaus,
8. edustusmenoista ja edustustilaisuuksista, joiden kustannukset eivät ylitä 30 000 euroa,
9. julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtäväjaoista, mikäli ratkaisumenettely koskee useampaa kuin yhtä toimialuetta, ja
10. muistakin useampaa kuin yhtä toimialaan koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Kaupunginjohtajaan sovelletaan myös tämän luvun apulaiskaupunginjohtajien tehtäviä ja päätösvaltaa koskevaa 8 §:ää.

8 § Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja päätösvalta

Apulaiskaupunginjohtaja:

- vastaa toimialansa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimialaansa kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa
- vastaa toimialansa taloussuunnittelun ja muun resurssiohjauksen johtamisesta siten että kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja oman lautakunnan asettamat tavoitteet saavutetaan käytettävissä olevien resurssien avulla

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- vastaa toimialansa toiminnan tuloksellisuudesta
- vastaa toimialansa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa toimialansa sopimushallinnasta
- vastaa toimialansa viestinnästä
- vastaa toimialalla tehtäväalueensa projektien perustamisesta ja niihin osallistumisesta sekä projektien hallinnon, talouden ja hankintojen järjestämisestä
- vastaa toimialansa seudullisesta, valtakunnallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä viranomaisyhteistyöstä
- vastaa toimialansa asioiden ja tavoitteiden valmistelusta sekä työskentelyn koordinoinnista
- vastaa toimialansa hallinnon, henkilöstön ja talouden kehittämisestä ja suunnittelusta.

Apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää toimialallaan:

1. palvelualueen jakamisesta palveluyksiköihin, lukuun ottamatta palvelualueisiin kuulumattomia palveluyksiköitä,
2. valtionavun, EU-avustuksen ja projektirahoituksen hakemisesta ja muutoksen hakemisesta sitä koskevaan päätökseen,
3. kaupungin puhevallan käyttämisestä tuomioistuimissa tai missä muuten kaupungin oikeudellinen edunvalvonta tulee kyseeseen, mikäli tässä hallintosäännössä ei ole muualla toisin määrätty,
4. tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, toimipisteiden ja irtaimiston käyttömaksuista ja korvauksista lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
5. ulkopuolisille tarjottavista palveluista ja tuotteista ja niistä perittävistä maksuista lautakunnan vahvistamien suoritus- ja hinnoitteluperusteiden mukaan, lukuun ottamatta varhaiskasvatuksen ja kerhotoiminnan maksuja sekä ympäristötoimen maksuja,
6. useampaa kuin yhtä palvelualueita koskevista ja yhteisiä palveluita koskevista sopimuksista,
7. useampaa kuin yhtä palvelualueita koskevista ja yhteisiä palveluita koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
8. yhteisiä palveluita koskevan sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
9. yhteisten palveluiden tilausoikeuksien myöntämisestä,
10. yhteisten palveluiden materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
11. yhteisten palveluiden tehtäväalueeseen kuuluviin yhdistykseen liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
12. yhteisten palveluiden hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,

13 luku - Hankinnat

13. yhteisten palveluiden toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,
14. yhteisten palveluiden hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön,
15. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
16. projektien perustamisesta ja päätösvalan antamisesta projektin johdolle määrääjäksi,
17. toimialallaan julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtävien jaoista, mikäli ratkaisumenettely koskee useampaa kuin yhtä palvelualueetta,
18. muistakin toimialalle kuuluvista useampaa kuin yhtä palvelualueetta tai yhteisiä palveluita koskevista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli apulaiskaupunginjohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, siitä määrätään erikseen tässä hallintosäännössä asianomaisen toimialan kohdalla.

9 § Palvelualuejohtajien tehtävät ja päätösvalta

Palvelualuejohtaja:

- vastaa palvelualueensa johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä palvelualueellaan
- vastaa palvelualueensa tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa palvelualueen määrärahojen jaosta
- vastaa palvelualueensa tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa palvelualueensa sopimushallinnasta
- vastaa palvelualueensa viestinnästä
- vastaa palvelualueen hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, ja laitosten käyttösäännöistä
- hakee palvelualueella tarvittavat luvat ja suostumukset

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä palvelualueellaan päättää:

1. palvelualueetta koskevista sopimuksista,
2. palvelualueetta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
3. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

4. tilausoikeuksien myöntämisestä,
5. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
6. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
7. palvelualueen hallinnassa olevien toimipaikkojen aukioloajoista,
8. toimipisteen tilapäisestä sulkemisesta tai siirrosta,
9. palvelualueen hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden, tilojen ja alueiden luovuttamisesta ulkopuoliseen käyttöön lukuun ottamatta kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä kaupunkikulttuurin toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä,
10. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
11. palvelualueella tarvittavien lupien ja suostumusten hakemisesta,
12. tehtäväalueellaan julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 6 a luvun mukaisista automaattiseen ratkaisumenettelyyn liittyvistä tehtävänjaoista, ja
13. muistakin palvelualueelle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Mikäli palvelualuejohtajalla on tämän lisäksi tehtäväkohtaista päätösvaltaa, määrätään siitä erikseen tässä hallintosäännössä.

10 § Yhteisten palveluiden talous- ja hallintopalveluista vastaavien palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät

Palveluyksikön päällikkö vastaa toimialan yhteisten talous- ja hallintopalveluiden ja muiden tukipalveluiden järjestämisestä.

3 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialalla

1 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan tehtävät

Toimialaa johtaa kaupunginjohtaja.

Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimiala toimii kaupungin keskushallintona ja huolehtii konsernitason ohjauksesta ja valvonnasta.

Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimiala vastaa:

- kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle ja sen jaostoille kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kaupungin strategian laatimisesta ja strategisen tason kehittämisestä
- kaupungin talouteen liittyvistä palveluista
- kaupungin työnantaja- ja henkilöstöpalveluista, tietohallinnosta ja hankinnoista
- konserniohjauksesta ja -valvonnasta
- kaupunkiturvallisuudesta ja kaupunkitasoisesta valmiussuunnittelusta
- kaupungin elinvoimaisuutta vahvistavista elinkeino-, työllisyys- ja maahanmuuttopalveluista
- kaupungin monikanavaisista ja saavutettavista neuvonta-, ohjaus- ja asiointipalveluista
- viestinnästä, markkinoinnista ja suhdetoiminnasta
- sisäisestä tarkastuksesta
- vaalien järjestämisestä

2 § Kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan palvelualueet ja kaupunginjohtajan alaiset palveluyksiköt

Toimialaan kuuluvat elinvoimapalveluiden, henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, kuntademokratian, talouden ja strategian sekä työllisyyden ja kotouttamisen palvelualueet.

Palvelualueet ovat kaupunginhallituksen alaisia.

Kaupunginjohtajan alaisuudessa toimivia yhteisiä palveluita ovat viestintä ja sisäinen tarkastus.

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan kaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

3 § Elinvoimapalveluiden palvelualueen tehtävät ja elinvoimajohtajan päätösvalta

Elinvoimapalveluiden palvelualue vastaa elinvoimajohtajan johdolla:

- elinvoima- ja työllisyysjaoston kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta oman tehtäväalueensa osalta,
- kaupungin elinvoiman suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta,
- kaupungin elinvoimapolitiittisten linjausten toimeenpanosta ja kaupungin elinvoimaa edistävien palveluiden tarjonnasta yrityksille
- elinvoiman edistämisen ja elinkeinoelämän tarpeiden huomioimisesta kaupungin maankäytön suunnittelussa ja toteutuksessa
- osallistumisesta suunnitteluun, päätöksentekoon ja toimeenpanoon yritysten työvoima-, koulutus- ja investointiasioissa sekä maankäytön ja liikkumisen tarpeisiin liittyvissä asioissa
- kaupungin vahvistamisesta kilpailukykyisenä toimintaympäristönä ja sijoittumisympäristönä yrityksille.
- kaupungin kansainvälisestä toiminnasta tehtäväalueellaan
- kaupungin matkailua koskevien linjausten toimeenpanosta ja matkailijoille suunnatuista palveluista
- kaupungin korkeakouluyhteistyöstä tehtäväalueellaan
- kaupungin elinkeinotapahtumien kokonaisuudesta
- kaupunkitasoisesta elinvoiman projektitoimistosta
- innovaatioiden kehittämisestä ja uusien toimintamallien edistämisestä kaupunkiorganisaatiossa, yhteistyössä toimialojen kanssa
- yritysten houkuttelusta, sijoittumisesta ja niihin liittyvistä palveluista

Elinvoimajohtaja päättää vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

4 § Henkilöstöpalveluiden palvelualueen tehtävät ja henkilöstöjohtajan päätösvalta

Henkilöstöpalveluiden palvelualue vastaa henkilöstöjohtajan johdolla:

- henkilöstöpolitiikan täytäntöönpanosta, keskitetyistä työnantaja-, henkilöstö- ja palkanlaskentapalveluista sekä henkilöstön kehittämispalveluista
- vastuualueensa konsernitaseisten ohjeiden antamisesta

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. työterveyshuollon toimintasuunnitelman ja työsuojelun toimintaohjelman hyväksymisestä, ja
2. puhevallan käyttämisestä henkilöstöasioissa yleisissä tuomioistuimissa.

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä edustaa kaupunkia työmarkkina-asioissa ja työnantajana kunta-alan pääsopimuksen mukaisissa paikallisneuvotteluissa.

5 § Konsernipalveluiden palvelualueen tehtävät ja konsernipalvelujohtajan päätösvalta

Konsernipalveluiden palvelualue vastaa konsernipalvelujohtajan johdolla:

- kaupungin konserniohjauksesta ja -valvonnasta ja konserniohjeistuksen valmistelusta
- konsernijaoston iltakoulujen valmistelusta
- digitaalisten palveluiden kehittämisestä ja IT-hankintojen suunnittelusta ja toteutuksesta
- IT-palveluiden tuottamisesta, IT-palveluiden toimittajien ohjauksesta sekä laitteiden elinkaarihallinnasta
- kaupunkitasoisen tietoturvan kehittämisestä ja hallinnasta, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteistoimivuudesta sekä tietovarantojen yhteentoimivuudesta
- kaupunkitasoisesta tiedonhallinnasta pois lukien kuntademokratian palvelualueen vastuulle kuuluvat tehtävät, tiedonhallintamallin ylläpidosta, tiedonhallinnan muutosvaikutusten arvioinnista, asiakirjajulkisuuskuvauksista sekä tiedonhallintaan liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta pois lukien kuntademokratian vastuulle kuuluvat tehtävät
- kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, vastuullisuudesta ja kaupungin hankintojen strategisesta ohjauksesta ja ohjeistuksesta
- kaupunginhallituksen päätöksen mukaisista keskitetyistä yhteishankinnoista ja yhteishankintasopimuksista
- kaupunkikonsernin kilpailuttamisprosessien ja hankintoihin liittyvän sopimushallinnan kehittämisestä
- hankintojen keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen ohjeistuksesta
- ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämisestä, kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille sekä siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- aula-, vartiointi- ja turvapalveluiden sekä posti- ja kuljetuspalveluiden kilpailuttamisesta, tilaamisesta toimialoille sekä siihen liittyvästä palveluntuottajien ohjauksesta ja valvonnasta

Konsernipalvelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kiireellisissä tapauksissa 8 luvun 4 §:n 2 momentin 4 ja 5 kohdan mukaisista asioista ja
2. kiireellisissä tai kaupungille vähämerkityksellisissä tapauksissa osakkeiden luovutuksiin liittyvien suostumusten antamisesta ja lunastusoikeuden käyttämisestä.
3. vastuualueensa konsernitaseiden ohjeiden antamisesta

6 § Kuntademokratian palvelualueen tehtävät ja hallintojohtajan päätösvalta

Kuntademokratian palvelualue vastaa hallintojohtajan johdolla:

- kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen sekä sen jaostojen kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta
- valmistelun ja päätöksenteon kehittämisestä ja kaupunkitasoisesta ohjauksesta
- yleisten vaalien järjestelyistä
- kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan keskitetyistä hallintopalveluista
- kaupungin yhteisistä lakiasioista ja niiden ohjauksesta
- kaupungin käännöspalveluista
- asianhallinnasta, pysyvästi säilytettävistä tiedoista sekä tiedonohjaussuunnitelmista sekä näihin tehtäviin liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta
- kaupunkitasoisista turvallisuus- ja valmiusasioista sekä riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta
- toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä

Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kunnan ilmoitusten julkaisemisesta,
2. määrärahan puitteissa avustusten myöntämisestä valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen
3. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamishetjista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo on enintään 200 000 euroa ja testamentissa tai lahjoituksessa on tarkoitemääräys tai omaisuuden käyttötarkoituksesta on muutoin määrätty.
4. vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

Hallintojohtaja valvoo kaupungin vaakunan käyttöä ja huolehtii kaupungintalon tilojen käytöstä.

Kuntademokratian palvelualueella toimii kaupungin tietosuojavastaava.

7 § Talouden ja strategian palvelualueen tehtävät ja talous- ja strategiajohtajan päätösvalta

Talouden ja strategian palvelualue vastaa talous- ja strategiajohtajan johdolla:

- kaupunkistrategian valmistelusta ja raportoinnista
- talousarvion valmistelusta sekä investointien ja kaupunkitasoisesta palveluverkon ohjauksesta
- kaupunkitutkimuksesta ja tilastoinnista
- kaupungin projektimallista
- kaupunkikonsernin rahoituspalveluista ja vakuutusturvasta
- kaupunkikonsernin talouspalveluista
- Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin kiinteistörahaston säännön mukaisista tehtävistä

Talous- ja strategiajohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin rahoitusratkaisujen yhteydessä käytettävistä erilaisista johdannais- ja suojautumissopimuksista sekä muista rahoitusinstrumenttisopimuksista sekä rahoitukseen liittyvistä leasing- ja vuokraussopimuksista kaupunginhallituksen hyväksymien yleisohjeiden mukaisesti ja
2. pitkäaikaisen lainanoton korvaamisesta joko osittain tai kokonaan lyhytaikaisella lainalla enintään kuluvan budjettikauden ajaksi,
3. vastuualueensa konserni- ja kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta.

8 § Rahoitusjohtajan päätösvalta

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. olemassa olevien lainojen takaisinmaksuajan ja lainaehtojen muuttamisesta,
2. lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupunginvaltuuston päättämissä rajoissa,

3. lyhytaikaisen lainan myöntämisestä kaupungin konserniin kuuluville yhteisöille ja lyhytaikaisen lainan ottamisesta kaupungin konserniin kuuluvilta yhteisöiltä noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,
4. kaupungin kassavarojen tallettamisesta tai sijoittamisesta kaupungin kokonaisedun mukaisesti noudattaen kaupunginhallituksen yleisohjeita,
5. kaupungin pankkitilien avaamisesta ja lopettamisesta,
6. kaupungin pankkitilien käyttöoikeuksien myöntämisestä ja perustamisesta
7. konsernitileistä ja maksuliikkeestä,
8. kassavirheiden oikaisusta sekä
9. korvausten maksamisesta vahinkorahaston varoista silloin, kun korvaus perustuu selvään ja riidattomaan korvausperusteeseen eikä vaadittu korvaus (alv 0 %) ylitä 30 000 euroa (alv 0%).

Rahoitusjohtaja huolehtii kaupunginvaltuuston hyväksymän Vantaan kaupungin vahinkorahaston sekä Vantaan kaupungin kiinteistörahaston säännön mukaisista tehtävistä.

9 § Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueen tehtävät ja työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue vastaa työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan johdolla, jollei muualla ole toisin määrätty:

- elinvoima- ja työllisyysjaoston kokousten valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta oman tehtäväalueensa osalta
- työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa sekä muissa laeissa työvoimaviranomaiselle säädetyistä tehtävistä
- pääkaupunkiseudun kuntien työnantajapalveluyhteistyön ja hankintayhteistyön toteuttamisesta
- kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa kunnalle säädetyistä tehtävistä
- kotoutumista edistävien palveluiden kaupunkitasoisesta ohjaamisesta ja koordinoinnista
- kunnan yleiseen toimialaan perustuvista muista työllisyyden ja kotoutumisen palveluista, jotka vahvistavat kaupungin elinvoimaisuutta
- kaupungin monikanavaisista ja saavutettavista neuvonta-, ohjaus- ja asiointipalveluista
- julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetussa laissa asiakaspalvelulle säädetyistä tehtävistä
- kaupunkitasoisen asiakaspalvelun kehittämisestä sekä kaupunkitasoisista asiakaspalvelujärjestelmästä, puhelinliittymistä sekä valmiusliittymistä

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- kaupungin puhelinpalveluiden järjestämisestä ja koordinoinnista häiriö- ja poikkeusoloissa ja
- kaupungin työllisyyspalveluiden, kotoutumispalveluiden, kuntalaisen sähköisen asioinnin tuen sekä neuvonta- ja asiointipalveluiden strategisesta suunnittelusta, kehittämisestä ja toteutuksesta.

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää, jollei muualla ole toisin määrätty

1. työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa sekä muissa laeissa työvoimaviranomaiselle säädetyistä tehtävistä, joissa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle,
2. kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa kunnalle säädetyistä tehtävistä, joissa toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle,
3. laillisuusvalvontaviranomaiselle annettavan selvityksen ja lausunnon antamisesta palvelualueesta, palveluyksiköstä tai sen palveluksessa olevasta henkilöstä tehdystä kantelusta
4. työllistämistukien ja kesätyösetelien myöntämisestä elinvoima- ja työllisyysjaoston määrittelemien ehtojen ja linjausten mukaisesti ja
5. palvelualueen tehtäväälaan kuuluvien kaupunkitasoisten ja palvelualueen omaa toimintaa koskevien ohjeiden antamisesta.

10 § Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön tehtävät ja tarkastusjohtajan päätösvalta

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginjohtajalle ja kaupunginhallitukselle.

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada salassapitoa koskevien säädösten estämättä ja veloituksetta kaikki tiedot ja asiakirjat, joita se pitää tarpeellisina tarkastusten suorittamiseksi sekä oikeus päästä kaikkiin kaupungin tiloihin.

Tarkastusjohtaja:

- vastaa sisäisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työjohto-oikeuden käyttämisestä
- vastaa sisäisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa sisäisen tarkastuksen määrärahojen jaosta
- vastaa sisäisen tarkastuksen tietosuoja- ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa sisäisen tarkastuksen sopimushallinnasta
- vastaa sisäisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä

Tarkastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta sisäisen tarkastuksen tehtäväalaan kuuluvissa asioissa,
2. sisäistä tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. sisäistä tarkastusta koskevista tutkimusluvista sekä tietoluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädettyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. tarkastusjohtajan sijaisjärjestelyistä
11. hakee sisäisen tarkastuksen tarvitsemat luvat ja suostumukset.
12. muistakin sisäiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

11 § Viestinnän palveluyksikön tehtävät

Viestinnän palveluyksikkö vastaa viestintäjohtajan johdolla kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastuualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan viestinnästä.

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä vastaa:

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

1. kaupunkitasoisista viestinnän strategisista linjauksista ja suunnitelmista
2. kaupunkitasoisesta kriisi- ja häiriötilanneviestinnästä ja niiden suunnitelmista ja kriisi- ja häiriötilanneviestinnän käytänteistä
3. viestinnän varallaolojärjestelmän suunnittelusta ja toimintakyvystä yhteistyössä toimialojen viestintäpäälliköiden kanssa

Lisäksi viestintäjohtaja johtaa toimialojen viestintäyksiköiden yhteistyötä.

4 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

1 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tehtävät

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaa johtaa kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta ja toisen asteen koulutuksesta sekä koko oppimisen polun tukemisesta
- toimialan ruotsinkielisistä palveluista sekä ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. ammattiopisto Varian opiskeluhoitosuunnitelmasta,
2. perusopetuksen, esiopetuksen ja 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen oppilaiden koulumatka-avustuksista ja oikeudesta maksuttomaan koulukuljetukseen, ja
3. varhaiskasvatuksen maksuttomista kuljetuksista tai kuljetusavustuksista sekä
4. opetuksen ja koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman hyväksymisestä

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan päätösvallassa määrätään lisäksi 2 luvun 8 §:ssä.

3 § Kasvatuksen ja oppimisen toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaan kuuluvat perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden (svenskspråkiga servicen), toisen asteen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa ovat toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista koko oppimisen polun tukemisesta, huolehtii osaltaan lasten ja nuorten hyvinvointityöstä, oppilas- ja opiskelijahuollon yhteistyön koordinoinnista sekä oppilaitos- ja korkeakoulu yhteistyöstä.

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Palvelualueet ja yhteiset palvelut kuuluvat kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan alaisuuteen.

4 § Perusopetuksen tehtävät ja perusopetuksen johtajan päätösvalta

Perusopetuksen palvelualue vastaa perusopetuksen johtajan johdolla:

- suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä
- perusopetuksen palveluverkon kehittämisestä
- perusopetuksen päättävän oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta

Perusopetuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan ottamisesta perusopetukseen silloin, kun kyse on perusopetuslain 6 §:n 2 momentin tarkoittamasta lähikouluun ottamisesta,
2. oppilaan koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,
3. oppilaan ottamisesta valmistavaan opetukseen, ~~ja~~ joustavaan perusopetukseen [ja työelämäpainotteiseen perusopetukseen](#),
4. ~~oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta huoltajan suostumuksella,~~
5. ~~oppilaiden erityisistä opetusjärjestelyistä,~~
6. ~~oppilaalle annettavista oppilaskohtaisista tukitoimista, perusopetuksen oppimäärän ja opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta sekä oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta suorittamasta oppiaineen oppimäärästä, jos hän ei terveydellisistä syistä kykene oppiainetta opiskelemaan,~~
7. ~~opetuksen poikkeavasta järjestämisestä,~~
8. perusopetuksen oppilaan koulunkäynnin jatkamisesta koulunkäyntioikeuden päätyttyä,
9. tarvittaessa perusopetuksen oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,
10. oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta,
11. luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,
12. perusopetuslain mukaisen lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin sekä toiminnan arvioinnista,

13 luku - Hankinnat

13. koulujen lukuvuosisuunnitelmien sekä järjestyssääntöjen hyväksymisestä.
14. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
15. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen) ja
16. katsomusaineesta vapauttamisesta ja katsomusaineen opetukseen palaamisesta.

5 § Peruskoulun rehtorin päätösvalta

Peruskoulun rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaan perusopetukseen ottamisesta silloin, kun kyse on perusopetuslain 28 §:n 2 momentin tarkoittamasta, ns. toissijaisesta oppilaaksiotosta,
2. oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta koulunkäynnistä enintään yhden (1) kuukauden ajaksi,
3. oppilaan valinnaisaineesta silloin, kun huoltaja ei suorita valintaa määräajassa tai huoltajan valitsemaa opetusta ei voida järjestää,
4. kirjallisen varoituksen antamisesta oppilaalle ja
5. muistakin koululle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

6 § Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen (svenskspråkiga servicen) tehtävät ja ruotsinkielisten palveluiden johtajan (direktör för svenskspråkiga servicen) päätösvalta

Ruotsinkielisten palveluiden (Svenskspråkiga servicen) palvelualue vastaa ruotsinkielisten palveluiden johtajan (direktör för svenskspråkiga servicen) johdolla:

- ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus) järjestämisestä ja kehittämisestä
- ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista
- svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyystyöstä
- oppivelvollisen ohjauksesta ja valvonnasta

Ruotsinkielisten palveluiden johtaja (direktör för svenskspråkiga servicen) tai hänen määräämänsä päättää:

13 luku - Hankinnat

1. koulunkäynnin aloittamisesta yhtä vuotta säädettyä aikaisemmin tai myöhemmin,
2. oppivelvollisuuden pidentämisestä,
3. perusopetuksen oppilaan oikeudesta jatkaa koulunkäyntiään koulunkäyntioikeuden päätyttyä,
4. oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen, perusopetukseen, joustavan perusopetuksen toimintaan ja perusopetukseen valmistavaan opetukseen,
5. varhaiskasvatuksen lapselle ~~ja esiopetuksen oppilaalle~~ annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen rakenteen tukitoimista sekä esiopetuksen oppilaalle annettavista lapsikohtaisista tukitoimista ja perusopetuksen oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta huoltajan suostumuksella annettavista oppilaskohtaisista tukitoimista, perusopetuksen oppimäärän ja opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta sekä oppilaan tilapäisestä vapauttamisesta suorittamasta oppiaineen oppimäärästä, jos hän ei terveydellisistä syistä kykene oppiainetta opiskelemaan sekä lukion opiskelijan erityisistä opetusjärjestelyistä ja erityisopetuksesta,
6. tarvittaessa peruskoulun oppilaan opetuksen järjestämispaikan vaihtamisesta,
7. perusopetuksen oppilaan ~~erityisistä opetusjärjestelyistä~~ opetuksen poikkeavasta järjestämisestä,
8. peruskoulun ja lukion lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,
9. varhaiskasvatuslaissa säädetyistä asioista,
10. luvan antamisesta kielenopetusryhmän aloittamiseen ja jatkamiseen opetussuunnitelmassa määrättyä pienemmällä oppilasmäärällä,
11. oppivelvollisuuden edistymistä tutkivasta opettajasta, ja
12. aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista, lapsen aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisesta, lasten sijoittamisesta toimintapaikkoihin, sekä toiminnan arvioinnista,
13. perusopetuksen oppilaan oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
14. ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
15. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),
16. opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa ja
17. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä.

7 § Ruotsinkielisen peruskoulun ja lukion rehtorin päätösvalta

Ruotsinkielisen peruskoulun rehtorin päätösvallassa määrätään 4 luvun 5 §:ssä pois lukien kohta 1.

Ruotsinkielisen lukion rehtorin päätösvallassa määrätään 4 luvun 9 §:ssä pois lukien kohdat 2 ja 10.

8 § Toisen asteen koulutuksen palvelualueen tehtävät ja toisen asteen koulutuksen johtajan päätösvalta

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa toisen asteen koulutuksen johtajan johdolla:

- tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus), suomenkielisen lukiokoulutuksen sekä ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä
- toisen asteen palveluverkon kehittämisestä
- oppilaitosten työ- ja elinkeinoelämäyhteistyöstä ja korkeakouluysteistyöstä
- oppivelvollisuuden ohjauksesta ja valvonnasta perusopetuksen päättymisen jälkeen

Toisen asteen koulutuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lukiodien lukuvuosisuunnitelmista ja järjestyssäännöistä,
2. ammattiopisto Varian järjestyssäännöistä,
3. opiskelijoilta perittävistä maksuista opetuslautakunnan päättämien perusteiden mukaan, ja
4. ilman opiskelupaikkaa olevan oppivelvollisen oppivelvollisuuden suorittaminen määräaikaista keskeyttämistä yli yhden (1) kuukauden ajaksi,
5. oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi (pysyvä keskeyttäminen),
6. opiskelupaikan osoittamisesta sellaiselle oppivelvolliselle, jolla ei ole opiskelupaikkaa, ja
7. muistakin koulutuksen järjestäjälle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

9 § Lukion rehtorin päätösvalta

Lukion rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. opiskelijoiksi ottamisesta lukioon,
2. opiskelijan erityisistä opetusjärjestelyistä [ja erityisopetuksesta](#),
3. muualla suoritettujen opintojen hyväksi lukemisesta,
4. lukion suoritusajan pidentämisestä,
5. opiskelijan lukiosta eroamisen toteamisesta,
6. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
7. muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaista erottamisesta,
8. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,

9. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
10. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä,
11. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, oppimateriaalien, työvälineiden, - asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoa täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja
12. muistakin oppilaitokselle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

10 § Ammattiopisto Varian rehtorin päätösvalta

Ammattiopisto Varian rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. jatkuvassa haussa hakuajoista ja -menettelyistä,
2. opiskelijaksi ottamisesta,
3. opiskelijan opiskeluoikeuden keskeyttämisestä,
4. opiskelijan ammattiopistosta eronneeksi katsomisesta,
5. erityisen tuen suunnitelmasta,
6. huumausainetestistä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuudesta,
7. opiskelijan erityisistä opetus- ja ohjausjärjestelyistä,
8. opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta,
9. muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan korkeintaan kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta,
10. ammatillisen koulutuksen tutkintokoulutuksen sisällöistä ja toteuttamisesta sekä suunnitelmasta osaamisen arvioinnin toteuttamiseksi,
11. opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen järjestämisestä ja sisällöistä sekä erityisen tuen antamisesta opiskelijalle,
12. opiskelijan enintään yhden (1) kuukauden kestävästä poissaolosta,
13. opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
14. oppivelvollisen opintojen maksuttomuuden pidentämisestä opiskelijan hakiessa pidentämistä
15. opiskelijan pyynnöstä oikeudesta maksuttomaan koulutukseen, oppimateriaalien, työvälineiden, -asujen ja -aineiden maksuttomuudesta sekä opintoja täydentävistä vapaaehtoisista opintoretkistä, vierailuista, tapahtumista ja muista vastaavista toiminnoista perittävistä maksuista ja

16. muistakin ammattiopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

11 § Varhaiskasvatuksen palvelualueen tehtävät ja varhaiskasvatuksen johtajan päätösvalta

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa varhaiskasvatuksen johtajan johdolla suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, 6-vuotiaille annettavan valmistavan opetuksen, kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen sekä palvelusetelillä tuotetun palvelun järjestämisestä ja kehittämisestä.

Varhaiskasvatuksen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. lasten ottamisesta varhaiskasvatukseen ja varhaiskasvatuksen kerhotoimintaan,
2. oppilaaksi ottamisesta esiopetukseen ja 6-vuotiaille annettavaan valmistavaan opetukseen,
3. varhaiskasvatuksen lapselle ~~ja esiopetuksen oppilaalle~~ annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen tuen rakenteellisista tukitoimista huoltajan suostumuksella,
4. [esiopetuksen oppilaalle annettavista lapsikohtaisista tukitoimista.](#)
5. varhaiskasvatuslaissa, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetussa laissa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetussa laissa säädetystä asioista,
6. varhaiskasvatuksesta perittävistä maksuista kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päättämien perusteiden mukaan,
7. palvelusetelillä tuotetun varhaiskasvatuspalvelun järjestämisestä, ja
8. yksityisiksi varhaiskasvatuksen palvelusetelituottajiksi hyväksymisestä ja
9. varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaisen huomautuksen antamisesta sekä huomion kiinnittämisestä yksityisen palveluntuottajan toiminnasta vastaavalle vastuuhenkilölle vastaisen toiminnan varalle ja
10. varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta puutteiden korjaamiseksi tai epäkohtien poistamiseksi yksityiselle palveluntuottajalle, kun määräyksen tehosteena ei ole hallintopakkoa ja
11. oppivelvollisuuden pidentämisestä oppivelvollisuuslain 2 § 3 momentin mukaisesti.

5 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla

1 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävät

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialaa johtaa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala vastaa:

- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtäväalueisiin kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- elinikäisen oppimisen palveluiden, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikuntapalveluiden sekä nuoriso- ja yhteisöpalvelujen järjestämisestä
- johtaa ja koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä
- ehkäisevän päihdehuollon koordinaatiosta

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin apulaiskaupunginjohtajan päätösvallassa määrätään 2 luvun 8 §:ssä.

3 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialaan kuuluvat elinikäisen oppimisen, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikunnan sekä nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat:

- keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista
- avustustoiminnan, järjestötoiminnan ja kansalaistoiminnan koordinoinnista
- järjestötilojen toiminnallisesta hallinnoinnista
- Kuusijärven palveluiden järjestämisestä ja hallinnosta
- nuorisovaltuuston toiminnan tukemisesta
- kuntalaisten osallistumisen palveluista

- kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta ja vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinoinnista
- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen poikkihallinnollisesta yhteistyöstä

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Palvelualueet ja yhteiset palvelut kuuluvat kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan alaisuuteen.

4 § Elinikäisen oppimisen palvelualueen tehtävät ja elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan toimivallasta

(muutettu kaupunginvaltuusto 27.1.2025 § 3)

Elinikäisen oppimisen palvelualue vastaa elinikäisen oppimisen palveluiden johtajan johdolla:

- tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen
- Vantaan aikuisopiston toiminnan järjestämisestä ja aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan tai perusopetuksen opintoja suorittavan ohjauksesta ja valvonnasta
- Vantaan kuvataidekoulun toiminnan järjestämisestä
- Vantaan musiikkiopiston toiminnan järjestämisestä
- vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja koordinoinnista
- elinikäisen oppimisen palvelualueen toimintaan kohdistuvien avustusten valmistelusta
- Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastojen koordinoinnista
- Harrastusten Vantaan toiminnasta

Elinikäisen oppimisen palvelualueen johtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. palvelualueen oppilaitosten toiminnan ja kehittämisen painopisteistä kalenteri- ja lukuvuosittain
2. oppilaitosten toiminta- ja lukuvuosisuunnitelmien hyväksymisestä
3. palvelualueen oppilaitosten järjestyssäännöistä
4. tuen myöntämisestä Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastoista

5 § Aikuisopiston rehtorin päätösvalta

Aikuisopiston rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

13 luku - Hankinnat

1. kansalaisopisto-opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
2. maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
3. aikuisten perusopetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta,
4. opiskelijoiden ottamisesta aikuisten perusopetukseen,
5. aikuisten perusopetuksen opiskelijan vapauttamisesta koulunkäynnistä tilapäisesti,
6. aikuisopetuksessa oppivelvollisuuttaan suorittavan opiskelijan oppivelvollisuuden määräaikaisesta keskeyttämisestä yhtä (1) kuukautta pidemmäksi ajaksi, enintään kuitenkin yhden (1) vuoden ajaksi,
7. aikuisopistossa oppivelvollisuuttaan suorittavan opiskelijan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä toistaiseksi,
8. kirjallisen varoituksen antamisesta aikuisten perusopetuksen opiskelijalle, ja
9. muistakin aikuisopistolle kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun viranhaltijan tai toimielimen ratkaistavaksi.

6 § Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtorin päätösvalta

Kuvataidekoulun ja musiikkiopiston rehtori tai hänen määräämänsä päättää:

1. oppilaitoksien opetuksen suunnittelusta, järjestämisestä ja toteuttamisesta sekä oppilaitosten opiskelijoiden valinnoista,
2. työvuoden toimintasuunnitelmasta,
3. maksuhuojennusten myöntämisestä opiskelijoille ~~lautakunnan päättämien perusteiden mukaisesti~~ sekä maksuhuojennusten myöntämisen perusteista,
4. oppilaitoksen toiminnan järjestämiseen liittyvistä aloittamis- ja lopettamispäivistä ja loma-ajoista ~~lautakunnan päättämiä perusteita noudattaen~~, ja
5. muista oppilaitosten toimintaa koskevista asioista

7 § Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualueen tehtävät

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue vastaa kulttuurijohtajan johdolla:

- kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä
- asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamisesta
- kaupungin kulttuuripalveluiden ja -tapahtumien tuottamisesta
- kaupungin omistamien museoiden toiminnasta

- lastenkulttuurin, taidekasvatuksen sekä kurssi- ja harrastustoiminnan järjestämisestä taiteen eri aloilla
- kirjaston tehtävien järjestämisestä
- kulttuuri ja kirjastopalveluihin kohdentuvien avustusten valmistelusta

Kirjastopalveluiden päällikkö on yleisistä kirjastoista annetun lain mukainen kunnan kirjastolaitosta johtava henkilö.

8 § Liikunnan palvelualueen tehtävät ja liikuntajohtajan päätösvalta

Liikunnan palvelualue vastaa liikuntajohtajan johdolla:

- kaupungin liikuntapalveluiden järjestämisestä
- liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä
- liikuntapalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta

Liikuntajohtaja tai hänen määräämänsä päättää

1. kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen sekä kaupunkikulttuurin toimialan hallinnassa olevien tilojen tilavarauksista niinä aikoina, kun tilat eivät ole palvelualueen omassa käytössä sekä
2. kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevien tilojen vapaa-ajan käytön osalta osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.

9 § Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualueen tehtävät

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden palvelualue vastaa nuoriso- ja yhteisöpalvelujohtajan johdolla:

- eri-ikäisten kuntalaisten kohtaamistyöstä
- nuoriso- ja yhteisöpalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä
- alueellisesta nuorisotyöstä, erityisnuorisotyöstä, nuorten työpajatoiminnasta sekä etsivästä nuorisotyöstä
- ruotsinkielisen nuorisotyön järjestämisestä ja kehittämisestä
- nuorten omaehtoisen toiminnan sekä nuorten yhteisöjen ja järjestöjen toiminnan tukemisesta

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- nuoriso- ja yhteisöpalveluiden toimintaan kohdentuvien avustusten valmistelusta
- asukastilojen toiminnan järjestämisestä
- yhteisen pöydän toiminnasta
- sovittelutoiminnasta

6 Luku – Tehtävät ja päätösvalta kaupunkiympäristön toimialalla

1 § Kaupunkiympäristön toimialan tehtävät

Kaupunkiympäristön toimialaa johtaa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa:

- kaupunkiympäristölautakunnalle ja lupajaostolle sekä kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta
- kestävän kaupunkikehityksen edistämisestä
- kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta, sekä rakennusvalvonnasta
- julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta
- liikennesuunnittelusta ja pysäköinninvalvonnasta
- ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta
- kaupungin toimitiloista

2 § Apulaiskaupunginjohtajan päätösvalta

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. kaupungin edustajat toimialan tehtäväalueeseen liittyviin toimituksiin, tilaisuuksiin ja kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava sekä tarvittaessa menettelyohjeiden antamisesta,
2. toimialan tekemien työsuorituksia koskevien sopimusten hyväksymisestä,
3. irtaimen omaisuuden myynnistä,
4. asuntojen hankkimisesta vuokra-asunnoiksi ja kaupungin palvelussuhdeasunnoiksi sekä niiden hallinnasta ja hoidosta,
5. toimialan hallinnassa olevien palvelussuhdeasuntojen vuokraperusteiden vahvistamisesta,
6. yli 1 000 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusrakennushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan päätösvalasta määrätään lisäksi 2 luvun 8 §:ssä.

3 § Kaupunkiympäristön toimialan palvelualueet ja yhteiset palvelut

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet.

Apulaiskaupunginjohtajan alaisuudessa on toimialan yhteiset palvelut.

Yhteiset palvelut vastaavat keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista, viestintä- ja vuorovaikutuspalveluista, toimialan kehittämiseen liittyvistä tehtävistä, toimialan tieto- ja viestintäratkaisujen kehittämisestä ja koordinoinnista sekä kaupunkiympäristölautakunnan ja sen lupajaoston sekä kaupunkitilalautakunnan toiminnan koordinoinnista.

Yhteisten palvelujen tehtävät voidaan järjestää palveluyksiköissä ja/tai suoraan apulaiskaupunginjohtajan alaisina toimintoina.

Katujen ja puistojen sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet kuuluvat kaupunkitilalautakunnan alaisuuteen.

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue sekä toimialan yhteiset palvelut kuuluvat kaupunkiympäristölautakunnan alaisuuteen.

4 § Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikön toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialan yhteisten palveluiden päällikkö tai hänen määräämänsä toimii kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisena.

5 § Katujen ja puistojen palvelualueen tehtävät ja kaupungininsinöörin päätösvalta

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa kaupungininsinöörin johdolla:

- liikennejärjestelmien, julkisen kaupunkitilan ja kaupungin omistaman luonnonympäristön kehittämisestä, toteuttamisesta sekä infraomaisuuden hallinnasta
- kokonaisvaltaisesta liikennesuunnittelusta sekä joukkoliikenneasioiden valmistelusta ja täytöntöönpanosta sekä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- kaupungin keskitetyistä ajoneuvo- ja varikkotoiminnoista
- vaalien keskitetyn ulkomainonnan järjestelyistä kaupungin alueella
- julkisen kaupunkitilan teknisten järjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän asioiden valmistelusta tehtäväalueensa osalta
- ylijäämämaiden vastaanottotoiminnasta
- liikkumisen ohjauksesta

Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää:

1. kiinteistönmuodostamisesta annetun lain 2 §:n mukaisten yleisten alueiden lohkomiseksi katualueeksi koskevien hakemusten tekemisestä,
2. katualueen tai sen osan ottamisesta kaupungin haltuun sekä tällaisella katualueella olevien rakennusten, puiden, istutusten ja laitteiden korvaamisesta,
3. alueidenkäyttölaissa tarkoitettujen kadunpitopäätösten ja kadunpidon lopettamispäätösten tekemisestä,
4. katusuunnitelmaehdotusten ja alueidenkäyttölain mukaisten muiden yleisten alueiden suunnitelmaehdotusten nähtäville asettamisesta,
5. hyväksyä katusuunnitelmat sekä alueidenkäyttölain mukaiset muut yleisten alueiden suunnitelmat, joiden kustannusarvio on alle 1 milj. euroa (alv 0 %) ja joista ei ole tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana sekä muut palvelualueelle kuuluvat suunnitelmat,
6. julkisen kaupunkitilan käyttöluvista,
7. julkiseen kaupunkitilaan sijoitettavien yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevien laitteiden ja rakennelmien sijoittamisluvista,
8. kaupungin laitteista ja julkiselta kaupunkitilalta myytävää ilmoitus-, mainos- tai vastaavaa tilaa koskevista myyntisopimuksista,
9. maa-aineksen ja puutavaran myymisestä ja muutoin käyttöön luovuttamisesta,
10. yksityistiekunnille jaettavista luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksista,
11. maanomistajan luvan myöntämisestä pääsytien rakentamista ja pysyttämistä varten katualueella, ja
12. kaupungin vesihuollon toiminta-alueesta ja huleveden viemäröintialueesta,
13. hulevesiä koskevien erityisten säännösten valvonnasta lukuun ottamatta hallintopakon ja oikaisuvaatimuksen määräämistä,
14. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien, joiden kustannusarvio on enintään 1 000 000 euroa (alv 0%) hyväksymisestä ja
15. tieliikennelain 4 luvun mukaisista liikenteenohjauslaitteita koskevista toimista ja

16. tieliikennelain 190 a §:n mukaisten pysäköintitunnusten myöntämisestä ja peruuttamisesta kaupunkitilalautakunnan hyväksymien linjausten mukaisesti.

Kaupungininsinööri toimii pelastuslain 111 a §:n tarkoittamana öljyvahinkojen jälkitorjunnasta vastaavana kunnan viranomaisena.

6 § Kunnallisen pysäköinninvalvojan päätösvalta

Kunnallinen pysäköinninvalvoja tai hänen määräämänsä päättää ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain mukaisista ajoneuvojen siirroista ja kaupungin omistukseen siirtyneiden ajoneuvojen myynnistä.

7 § Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualueen tehtävät ja kaupunkisuunnittelujohtajan päätösvalta

Kaupunkirakenteen ja ympäristön palvelualue vastaa kaupunkisuunnittelujohtajan johdolla:

- maankäytön strategian kehittämiseen ja toteuttamiseen osallistumisesta
- yleiskaavojen, asemakaavojen ja muiden maankäytön suunnitelmien laatimisesta
- kaavojen hallinnollisesta käsittelystä ja seurannasta
- poikkeamislupa-asioiden valmistelusta
- kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle määrättyjen tehtävien valmistelusta, täytäntöönpanosta ja neuvonnasta
- rakennusvalvonnan myöntämien lupien valvonnasta
- kunnan viranomaiselle kuuluvista ympäristön- ja luonnonsuojelun, vesilain, vesihuoltolain, jätelain, maa-aineslain, elintarvike- ja terveydensuojeluvalvonnan, eläinlääkintähuollon, tupakkalain valvonnan ja nikotiinivalmisteiden myynnin valvontaan liittyvistä tehtävistä
- palvelualueelle määrättyjen maisematyölupa-asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta

Kaupunkisuunnittelujohtaja tai hänen määräämänsä päättää

1. suunnittelutarvealueella sijoittamisen edellytysten olemassaolon ratkaisemisesta (sijoittamisluvasta), kun rakentamisluvan hakija on pyytänyt sijoittamisen edellytysten olemassaolon ratkaisemista erillisellä päätöksellä, ellei kysymys ole yleiskaavasta,

- hyväksytystä kaavaehdotuksesta tai hyväksytystä kaavaluonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta, ja
2. asemakaavaehdotusten nähtäville asettamisesta, kun kaupunkiympäristölautakunnalla on toimivalta hyväksyä kaavamuutos.

8 § Rakennusvalvontapäällikön tehtävät ja päätösvalta

Rakennusvalvontapäällikkö tai hänen määräämänsä toimii rakentamislain 103 §:n tarkoittamana rakennustarkastajana.

Rakennusvalvontapäällikön tai hänen määräämänsä päättää:

1. rakentamislain 42–43 §:ssä tarkoitetuista rakennusluvista, milloin
 - a) lupa käsittää kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n uudisrakennuksen tai laajennuksen rakentamisen,
 - b) lupa käsittää korjaus- ja muutostyön tekemisen,
 - c) lupa käsittää rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen olennaisen muutoksen, tai
 - d) lupa käsittää muun kuin kaupunkikuvallisesti merkittävän pysäköintilaitoksen
 - e) lupa käsittää lupakynnyksen ylittävän valaistun mainoslaitteen rakentamisen,
 - f) lupa käsittää energiakaivon rakentamisen, tai
 - g) lupa käsittää lupakynnyksen ylittävän yleisörakennelman rakentamisen.
2. rakentamislain 56 §:ssä tarkoitetuista rakennuksen purkamisluvista, milloin rakennus on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:ä ja rakennusta ei ole voimassa olevassa asemakaavassa tai rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain mukaisella suojelupäätöksellä suojeltu,
3. rakentamislain 53 §:ssä tarkoitetuista maisematyöluvista asemakaava-alueilla sekä rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista näiden alueiden ulkopuolella,
4. rakentamislain 10 §:ssä tarkoitetuista väliaikaisista rakennusluvista, milloin kyseessä on kerrosalaltaan enintään 2000 m²:n suuruinen väliaikainen uudisrakennus,
5. luvan voimassaolon jatkamisesta rakennustyön aloittamiseksi ja loppuun saattamiseksi sekä aloittamisoikeudesta,
6. suunnittelijan kelpoisuudesta,
7. rakennustyön vastaavien työnjohtajien ja erityisalojen vastaavien työnjohtajien kelpoisuuden toteamisesta sekä vapautuksen myöntämisestä työnjohtajan tehtävistä,
8. rakennustyön aikaisesta valvonnasta,
9. kiinteistön tarkastuksesta ja tutkimuksesta ja rakennustyön keskeyttämisestä,

13 luku - Hankinnat

10. rakennuksen kunnossapitoa koskevasta määräyksestä, rakennuksen määraamisestä käyttökieltoon ja määräyksestä keskeneräisen rakennustyön loppuunsaattamiseksi,
11. kokoontumistilasta ja rakennusvalvonnan edustajasta kokoontumishuoneistojen ja niihin verrattavien tilojen katselmuksissa sekä viranhaltijasta, jonka tehtävänä on antaa lausunto kokoontumiseen käytettävien tilapäisten katsomoiden, telttojen ja muiden rakenteiden henkilöturvallisuudesta,
12. muista sellaisista rakentamislaisista tai maankäyttö- ja rakennusasetuksessa tarkoitetuista luvista, joiden osalta toisin ei ole määrätty,
13. rakennusjärjestyksessä mainituista rakennusvalvontaviranomaisen luvista, suostumuksista sekä rakennusjärjestyksen määräyksiä koskevista poikkeuksista, lukuun ottamatta poikkeamista rakennuspaikan vähimmäispinta-alaa koskevasta määräyksestä,
14. vahvistetun taksan mukaisista rakennustyön valvonnasta perittävistä maksuista lukuun ottamatta mittaus- ja geopalveluiden toimenpiteistä perittäviä maksuja, maksun suorittamisesta vapauttamisesta, maksun suorittamisen lykkäämisestä ja maksun palauttamisesta ja
15. kaupungin puhevallan käyttämisestä rakennusvalvontaa koskeissa muutoksenhakuasioissa, mikäli hän yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston päätökseen

9 § Ympäristöpalveluiden päällikön tehtävät ja päätösvalta

Ympäristöpalveluiden päällikkö huolehtii kunnan tehtäväksi säädetystä ympäristönsuojelulain 143 §:n mukaisesta paikallisten olojen edellyttämästä tarpeellisesta ympäristön tilan seurannasta ja seurantatietojen julkaisemisesta.

Ympäristöpalveluiden päällikkö tai hänen määräämänsä päättää muista kuin rakentamiseen liittyvistä maisematyöluvista asemakaava-alueiden ulkopuolella.

10 § 1. kaupungineläinlääkärin tehtävät ja päätösvalta

1. kaupungineläinlääkäri tai hänen määräämänsä päättää:
 1. tupakkalain 44 §:n mukaisista tupakkatuotteiden ja nikotiininesteiden vähittäismyyntiluvista ja niiden peruuttamisesta,
 2. tupakkalain 79 §:n mukaisista asuntoyhteisöiden tupakointikielloista ja niiden peruuttamisesta,

3. tupakkalain 96 §:n mukaisesta tupakkalain ja sen nojalla annettujen säännösten vastaisen toiminnan kieltämisestä tai toiminnan korjaamisen määräämisestä ilman uhkasakkoa tai teettämisuhkaa,
4. läkelain 54 a § ja 54 c § mukaisista nikotiinivalmisteiden vähittäismyyntiluvista, toimintakielloista ja myyntiluvan peruuttamisesta,
5. kaupungineläinlääkäreiden keskinäisestä tehtävänjaosta.

11 § Rakennuslakimiehen päätösvalta

Rakennuslakimies tai hänen määräämänsä toimii rakentamislain 128 – 130 ja 133 – 137 §:ien tarkoittamana kunnan rakennusvalvontaviranomaisena.

12 § Kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen tehtävät ja kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjen ja tilojen palvelualue vastaa kiinteistöjohtajan johdolla:

- kaupungin maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta
- kaupungin elinkeinopolitiikan toteuttamisesta kaupungin tilojen ja maankäytön toimenpitein
- kaupungin kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista sekä kaupunkikonsernin palvelutilojen kokonaisuuden koordinoinnista
- työpaikka- ja asuntoalueiden toteutumisen edistämisestä
- kaupungin yleisten asumisolojen kehittämisestä yhteistyössä muiden palvelualueiden ja toimialojen kanssa
- kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, rahoituksesta, neuvonnasta ja täytäntöönpanosta
- laissa määrätyistä kiinteistöinsinöörin tehtävistä
- kaupungin omistamien tonttien esirakentamisesta ja ylijäämämaiden vastaanotosta
- investointisuunnittelusta, kiinteistö- ja hankekehityksestä, toimitilahankkeiden valmistelusta, suunnittelusta ja rakennuttamisesta ja rakentamisen valvonnasta
- palvelutilojen ja kiinteistöjen ohjausjärjestelmien toimintavarmuudesta ja turvallisuudesta
- kaupunkiympäristön tulevaisuushankkeista

Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää:

1. etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,
2. maanvuokrasuhteen päättämisestä, kun vuokralainen on sitä pyytänyt,
3. maanvuokrasopimuksessa määrätyn vuokra-ajan pidentämisen hyväksymisestä, jos alue edelleen annetaan vuokralle, ja vuokrasuhteen jatkamisaika ja muut jatkamisen ehdot on vuokrasopimuksessa määrätty,
4. maanvuokraoikeuksien siirtojen hyväksymisestä,
5. maanomistajana rajanaapurin suostumuksen antamisesta tai mielipiteen ilmoittamisesta naapurikiinteistöllä suoritettavasta toimenpiteestä,
6. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta ja lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta, tai oleva arvioitu korvaus on enintään 400 000 euroa,
7. Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden sekä rakennusten ja niiden tarvitsemien maa-alueiden myymisestä, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun yksittäisen tontin tai muun kohteen kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailussa alin hyväksyttävä luovutushinta on enintään 400 000 euroa,
8. alueiden tilapäiskäyttöön luovuttamisesta, kun vuokra- tai käyttöaika on enintään 5 vuotta,
9. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on enintään 400 000 euroa,
10. palvelualueensa hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä palvelualueen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta 400 000 euroon saakka (alv 0 %),
11. maanomistajana johtojen, laitteiden, rakennelmien, rakenteiden ja laitosten sijoittamisesta maa- ja vesialueille julkisia kaupunkitiloja lukuun ottamatta,
12. kiinteistörasitteita, rakennusrasitteita, yhteisjärjestelyjä, kiinteistön hallinnan jakamista ja vastaavia järjestelyjä koskevien sopimusten hyväksymisestä,
13. kiinteistönmuodostamislaisissa mainittujen kaupungin suostumusten antamisesta sekä tonttijakojen ja kiinteistötoimitusten hakemisesta,
14. lainsäädännössä ja valtionviranomaisten päätöksillä kunnan ratkaistavaksi säädetyistä ja määrätyistä asuntoasioista,
15. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kiinteistöjohtajalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta ja
16. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakennusvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennys on enintään yksi vuosi,

13 luku - Hankinnat

17. alle 1 milj. euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden ja alle 500 m²:n vuokratilojen tarveselvitysten (kustannusennusteinen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
18. perusparannustöiden ja uudisrakennusten luonnospiirustusten (kustannusarvioineen) hyväksymisestä,
19. uudisrakennus- ja perusparannushankkeiden rahoitussuunnitelmien hyväksymisestä,
20. rakennusaikataulujen hyväksymisestä,
21. toimitilojen luovuttamisesta eri toimialojen käyttöön,
22. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevista palvelussuhdeasunnoista perittävistä vuokrista,
23. asukkaista johtamansa palvelualueen hallinnassa oleviin asuntoihin,
24. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien ja hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja antamisesta, kun toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo on 48 kuukauden ajanjaksolla enintään 600 000 euroa (alv 0%) tai määräaikaisen vuokrasopimuksen yhteenlaskettu arvo on enintään 600 000 euroa (alv 0 %) ja määräaikainen vuokrasopimus laaditaan enintään 10 vuoden ajaksi
25. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevan voimassa olevan vuokrasopimuksen pidentämistä enintään yhdellä vuodella
26. johtamansa palvelualueen hallinnassa olevien tai hallintaan tulevien toimi-, varasto- ja huonetiloja koskevasta lyhytaikaisesta käyttöoikeuden myöntämisestä (enintään 14 vrk)
27. kaupungin rakennuksista vuokrattavaa ilmoitus-, mainos-, tai vastaavaa tilaa koskevista vuokrasopimuksista
28. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on enintään 400 000 euroa.

13 § Kaupungingeodeetin päätösvalta

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä toimii:

1. kiinteistörekisterilain 5 §:n tarkoittamana kiinteistörekisterin pitäjänä,
2. rakentamislain tarkoittamana rakennuksen paikan ja korkeusaseman merkitsemisestä huolehtivana kunnan viranomaisena,
3. rakentamislain tarkoittamana sijaintikatselmuksen toimittavana viranhaltijana, ja
4. alueidenkäyttölain tarkoittamana kaavoitusmittausta valvovana kunnan viranhaltijana.

Kaupungingeodeetti tai hänen määräämänsä päättää:

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

1. erillisten tonttijakoehdotusten asettamisesta julkisesti nähtäville,
2. erillisten tonttijakojen hyväksymisestä,
3. kiinteistöjen osoitenumeroiden vahvistamisesta, ja
4. lausunnon antamisesta veroviranomaiselle kiinteistöveroasioissa.

7 luku – Toimielinten kokoonpano

1 § Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuustossa on 67 valtuutettua.

2 § Kaupunginhallitus ja sen jaostot

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallitukseen kahden vuoden toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajaksi sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien tulee olla valtuutettuja.

Kaupunginhallituksessa on konsernijaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee konsernijaostoon kaupunginhallituksen jäsenistä tai varajäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi toimikaudeksi vähintään seitsemän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajaksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kaupunginhallituksessa on elinvoima- ja työllisyysjaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee elinvoima- ja työllisyysjaostoon kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen jäsenistä kaupunginhallituksen toimikautta vastaavaksi toimikaudeksi vähintään seitsemän jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja kaksi varapuheenjohtajaksi sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

3 § Tarkastuslautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee tarkastuslautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi vähintään kolme jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Muiden lautakunnan jäsenten tulee olla valtuutettuja tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisiä tai toisia varavaltuutettuja.

Lautakunta voi arviointityötään suorittaessaan jakaantua työryhmiin. Työryhmät raportoivat toiminnastaan lautakunnalle.

4 § Kaupunkiympäristölautakunta, kaupunkitilalautakunta, kasvatuksen ja oppimisen lautakunta ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakuntaan, kaupunkitilalautakuntaan, kasvatuksen ja oppimisen lautakuntaan ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi kerrallaan vähintään yhdeksän jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Lautakunnan varsinaisista jäsenistä vähintään 40 prosenttia tulee olla valtuutettuja tai kunkin valtuustoryhmän varalletulojärjestyksessä ensimmäisiä tai toisia varavaltuutettuja.

Kaupunginvaltuusto nimeää lautakunnan jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa sekä kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnassa vähintään yhden jäsenen ja varajäsenen tulee olla ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

5 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto

Kaupunkiympäristölautakunnassa on lupajaosto. Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunkiympäristölautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä lupajaostoon. Valtuusto nimeää jaoston jäsenistä yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen ja yksilöasioiden jaostot

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on ruotsinkielinen jaosto. Jaostossa on vähintään viisi kaupunginvaltuuston toimikaudekseen valitsemaa jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Jaoston jäsenet ja varajäsenet on valittava ruotsinkieliseen kieliryhmään kuuluvista henkilöistä. Valitsemistaan jäsenistä kaupunginvaltuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa on yksilöasioiden jaosto, johon kaupunginvaltuusto valitsee kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä vähintään viisi jäsentä ja jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen. Valitsemistaan jäsenistä valtuusto nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jaosto kokoontuu tarvittaessa puheenjohtajan kutsusta.

7 § Vaalitoimielimet

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

Kaupunginvaltuusto valitsee keskusvaalilautakuntaan kaupunginvaltuuston toimikaudeksi viisi jäsentä, joista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi, sekä vähintään yhtä monta varajäsentä.

8 Luku - Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen tehtävät ja päätösvalta

1 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa ja kehittämistä kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.

Kaupunginhallitus voi asettaa toimikunnan, jonka tavoitteet ja tehtävät kaupunginhallitus määrittelee.

Kaupunginhallitus vastaa:

- kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta
- kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti kaupungin hallinnon kehittämisestä, henkilöstöasioista, taloudesta, työllisyydestä, edunvalvonnasta, kaavoitus- ja maapolitiikasta, elinvoimasta, asuntoasioista, joukkoliikenneasioista ja hankinnoista
- sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä
- siitä että kaupunki täyttää tietosuojalainsäädännön mukaiset velvoitteet

Kaupunginhallituksen tehtävistä ja päätösvalasta määrätään lisäksi tämän luvun lisäksi useissa muissa hallintosäännön luvuissa.

Kaupunginhallitus päättää:

Hallinto, talous ja henkilöstö

1. hyvään johtamis- ja hallintotapaan liittyvistä periaatteista ja menettelytavoista,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,
3. kaupungin puhevallan käyttämisestä kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, konsernijaoston, elinvoima- ja työllisyysjaoston sekä kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa tärkeimmissä muutoksenhakuasioissa, mikäli kaupunginhallitus yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen tekemään päätökseen,
4. kaupungin tietoturva- ja tietosuojapolitiikasta sekä tiedonhallintaan liittyvien tehtävien vastuiden määrittelystä,
5. esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi kunkin vuoden maaliskuun loppuun mennessä luettelon kuntalaisten edellisenä vuonna tekemistä aloitteista,

6. kaupunginhallituksen tarverahojen käytöstä ja tarverahojen käytöstä päättämään oikeutetuista,
7. valmiussuunnitelman hyväksymisestä,
8. koko kaupunkia koskevista sopimuksista,
9. kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista,
10. kiinteistörahastosta annettavista lainoista,
11. vakuutena olevien kiinnitysten etuoikeusjärjestyksen muuttamisesta,
12. säätiön perustamisesta ja jäsenyydestä, yksityisoikeudellisen yhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä osakkeiden ja osuuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta ja merkitsemisestä, kun kyseessä ei ole kaupungin tytäryhteisö eikä osakkeiden tai osuuksien merkintä, ostaminen tai vaihtaminen tuo kaupungille määräysvaltaa yhteisössä,
13. konsernijaoston esityksestä tytäryhteisön perustamisesta ja purkamisesta sekä tytäryhteisöjen osakkeiden ja osuuksien myymisestä, vaihtamisesta, merkitsemisestä tai ostamisesta sekä yhteisön osakkeiden tai osuuksien ostamisesta siten, että kaupunki saa määräysvallan yhteisössä, pois lukien konserniohjeessa määriteltujen merkittävien konserniyhtiöiden myynti, purkaminen tai roolin muutos. Merkittävien konserniyhtiöiden osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla,
14. oman pääoman ehtoisen rahoituksen antamisesta, pääomalainojen myöntämisestä sekä muun näihin rinnastuvan rahoituksen myöntämisestä,
15. yhdistysten jäsenyyksistä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on yli 1000 euroa,
16. kaupungin omaisuuden lahjoittamisesta, ellei toisin ole määrätty,
17. merkittävien edustustilaisuuksien järjestämisestä,
18. valtuustoryhmien toiminnan tukemisen periaatteista,
19. koko kaupunkia koskevan palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle, ja
20. kaupungin henkilöstöpolitiikasta.

Kaupunkiympäristö

21. kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannushankkeiden tarveselvityksiä tai yhdistettyjä teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitys-hankesuunnitelmia,
22. useampaa kuin yhtä toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) ja kustannusarvioiden

13 luku - Hankinnat

- hyväksymisestä lukuun ottamatta teknisten perusparannusten tai alle 1 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien hankkeiden hankesuunnitelmia,
23. kiinteään omaisuuden ostamisesta, kun kauppahinta on yli 2 000 000 euroa ja enintään 3 000 000 euroa,
24. kaupungin etuosto-oikeuden käyttämisestä sekä kiinteistön ostamisesta pakkohuutokaupassa kauppahinnan suuruudesta riippumatta,
25. etuostolain mukaisen etukäteisilmoituksen antamisesta,
26. kaupungin palvelukäytöstä vapautuvan kiinteistöomaisuuden jatkokehittämisen periaatteista,
27. maankäyttö- ja kaavoitussopimuksista, maankäyttö- ja kaavoitussopimukseen liittyvistä kiinteistöluovutuksista sekä alueidenkäyttölain mukaisista kehittämiskorvauksista,
28. esittää kaupunginvaltuustolle lunastuslupien hakemista,
29. rakennuskiellon antamisesta alueelle, jolla asemakaavan laatiminen taikka asemakaavan tai tonttijaon muuttaminen on vireillä,
30. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunginhallituksella on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta,
31. maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti asunto- ja erityispalvelutonttien yleisistä tontinluovutusperiaatteista ja -ehdoista,
32. vahinkorahastosta maksettavista korvauksista, kun korvaus on yli 30 000 euroa (alv 0 %), ja
33. asemakaavan ajanmukaisuuden arvioinnista

Lisäksi kaupunginhallitus päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle. Tämän momentin mukaista toimivaltaa ei voi siirtää edelleen.

2 § Kaupunginhallituksen iltakoulu

Kaupunginhallituksen iltakoulussa esitellään ja käsitellään kaupungin hallinnon ja toimintojen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston puheenjohtajistolla, valtuustoryhmien puheenjohtajilla sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asianomaisen lautakunnan puheenjohtajalla.

3 § Selonteko

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja voi pyytää kaupunginhallitukselle selonteon kaupungin toimialaan kuuluvassa asiassa. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginhallitukselle. Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginhallituksen kokouksessa tai kaupunginhallituksen iltakoulussa. Kaupunginhallitus merkitsee selonteon tiedoksi ja voi tässä yhteydessä antaa asiaa koskevia valmisteluohjeita.

4 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston tehtävät ja päätösvalta

Konsernijaosto vastaa konsernihallinnon järjestämisestä yhdessä kaupunginhallituksen kanssa kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupungin omistajapolitiikassa sekä muissa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen antamissa ohjeissa ja määräyksissä tarkoitetulla tavalla.

Lisäksi konsernijaosto yhdessä kaupunginhallituksen kanssa vastaa kaupungin henkilöstö-, hallinto- ja talousasioista oman toimivaltansa rajoissa.

Konsernijaosto päättää:

1. kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian ja omistajapoliittisten linjausten mukaisesti kaupungin omistajapolitiikan sekä omistajaohjauksen valmistelusta ja toteuttamisesta,
2. kaupungin henkilöstöpolitiikan valmistelusta ja sen seurannasta,
3. osakassopimusten solmimisesta,
4. jäsenten ja tilintarkastajien nimeämisestä kuntayhtymien, yksityisoikeudellisiin yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden johtaviin toimielimiin, kun kaupungilla on siihen oikeus, ellei toisin ole määrätty,
5. edustajien nimeämisestä ja menettelyohjeiden antamisesta kuntayhtymien, yhteisöjen ja muiden oikeushenkilöiden yhtiökokouksiin ja muihin kokouksiin, toimituksiin ja tilaisuuksiin, joissa kaupungin etua on valvottava, ellei toisin ole määrätty, samoin kuin osakkeenomistajalle tai muulle omistajalle kuuluvan päätösvalan käyttämisestä, kun päätös tehdään yhtiökokousta tai muuta kokousta pitämättä,
6. menettelyohjeiden antamisesta konserniyhtiöille,
7. lausuntojen antamisesta kuntayhtymien talous- ja toimintasuunnitelmista samoin kuin muidenkin ulkopuolisille annettavien lausumien antamisesta tehtäväalueellaan,

13 luku - Hankinnat

8. esitysten tekemisestä kaupunginhallitukselle konserniyhteisöille ja -säätiöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista,
9. kaupungin ennakkosuostumusten antamisesta yhteisöille kaupungin omistajapolitiikan mukaisesti,
10. kaupungin tytäryhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapolitiittisista linjauksista, pois lukien konserniohjeessa määritellyt merkittävät konserniyhteisöt. Näiden konserniyhteisöjen osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla,
11. paikallisista virka- ja työehtosopimuksista, kun paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä,
12. kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
13. kaupungille tulevista maksuista, ellei ole toisin määrätty,
14. kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen sekä valtionperintöjen vastaanottamisesta, hallinnasta ja hoitamisohjeista, kun testamentatun, lahjoitetun tai perityn omaisuuden arvo ylittää 200 000 euroa,
15. muutoksen hakemisesta valtionosuutta koskevaan päätökseen,
16. poistosuunnitelman hyväksymisestä,
17. sovinnon tai akordin tekemisestä, ellei muualla toisin määrätä,
18. lyhytaikaisen lainan antamisesta muille kuin kaupungin konserniin kuuluville yhtiöille, ja
19. muistakin tehtäväalueeseensa kuuluvista asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

5 § Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulu

Kaupunginhallituksen konsernijaoston iltakoulussa esitellään ja käsitellään konsernijaoston tehtäväalueen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajilla ja varapuheenjohtajilla.

6 § Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto vastaa omalla tehtäväalallaan

- kaupungin elinvoiman, kotoutumisen, työllisyyden ja yrittäjyyden edistämisestä;
- kaupungin kansainvälisen toiminnan, kaupunkimarkkinoinnin, matkailun ja tapahtumatuotannon edistämisestä;
- korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyöstä:

- kaupungin strategisten hankkeiden ohjauksesta ja seurannasta;
- kaupungin strategisten kumppaneiden avustamisesta;
- yhteistyöstä ammatillisen koulutuksen ja maahanmuuttajakoulutuksen järjestäjien kanssa.

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto, jollei toisin erikseen säädetä tai määrätä

1. valmistelee kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle päätettäväksi elinvoima- ja elinkeinopolitiikan periaatteet, työllisyydenhoidon periaatteet sekä maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet sekä seuraa niiden toteuttamista;
2. päättää Vantaan omien työllistämistuuksien rahallisesta arvosta ja myöntämisen kriteeristä
3. valmistelee kaupunginhallitukselle päätettäväksi maankäytön elinkeinopoliittiset periaatteet sekä seuraa niiden toteuttamista;
4. valmistelee kaupunginhallitukselle päätettäväksi kansainvälisen toiminnan periaatteet sekä päättää kansainvälisen toiminnan keskeisimpien sopimusten hyväksymisestä;
5. päättää kaupunkimarkkinointia, matkailua ja tapahtumia koskevista periaatteista;
6. päättää suur tapahtumien hakua koskevista periaatteista sekä suur tapahtumien avustamisesta
7. päättää korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyön periaatteista ja keskeisimpien yhteistyösopimusten hyväksymisestä;
8. päättää strategisten kumppaneiden avustamisesta;
9. päättää avustusten myöntämisestä, ellei toisin ole määrätty,
10. päättää työpaikkatonttien ja niihin rinnastettavien rakennuspaikkojen myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, tontin käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 2 000 000 euroa, ja
11. antaa omalla tehtäväalallaan kaupungilta pyydetyt lausunnot.

7 § Elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulu

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston iltakoulussa esitellään ja käsitellään elinvoima- ja työllisyysjaoston tehtäväalueen kannalta ajankohtaisia asioita. Iltakoulu voi antaa käsiteltäviin asioihin jatkovalmistelulinjauksia ja -ohjeita. Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston jäsenten lisäksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajilla ja varapuheenjohtajilla.

8 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Kaupunginhallitus ja sen jaostot voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

9 Luku - Lautakuntien ja niiden jaostojen päätösvalta

1 § Lautakuntien yleiset tehtävät ja päätösvalta

Lautakunnat huolehtivat kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti tehtäväalueensa toiminnan tuloksellisuudesta.

Lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille,
2. kaupungin puhevallan käyttämisestä tärkeimmissä hallintoa koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli lautakunta yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen päätökseen,
3. koko toimialaa koskevista sopimuksista,
4. toimialansa asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista,
5. palvelutuotannon avaamisesta kilpailutukselle,
6. muistakin asioista, ellei tehtävää ole säädetty tai määrätty muun toimielimen tai viranhaltijan ratkaistavaksi.

Lautakuntien ja jaostojen tehtäväkohtaisesta päätösvallasta määrätään 2–16 §:issä.

2 § Kaupunkiympäristölautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa:

- kaupunkirakenteen ja ympäristön kokonaisvaltaisesta kehittämisestä
- rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä
- kaavojen noudattamisen sekä osaltaan rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapidon ja hoidon valvonnasta
- kaupungin ympäristövastuullisuuden kehittämisestä
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkiympäristölautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. sellaisten asemakaavan muutosten, joihin ei liity maankäyttö- tai kunnallistekniikan sopimuksia, nähtäville asettamisesta,
2. teiden nimien vahvistamisesta alueilla, joilla ei ole vahvistettua asemakaavaa sekä asemakaavaehdotuksessa olevien nimien käyttöönotosta jo rakennetuille teille,

13 luku - Hankinnat

3. kadun ja muun yleisen alueen nimien sekä kaupunginosan ja korttelin numeroiden muuttamisesta,
4. sijoittamisen edellytysten olemassaolon ratkaisemisesta alueidenkäyttölain tarkoittamalla suunnittelutarvealueella (sijoittamisluvasta), kun rakentamisluvan hakija on pyytänyt sijoittamisen edellytysten olemassaolon ratkaisemisesta erillisellä päätöksellä ja kun kysymys on yleiskaavasta tai hyväksytystä kaavaehdotuksesta tai hyväksytystä kaavaluonnoksesta oleellisesti poikkeavasta rakentamisesta,
5. puhtaan siirtymän sijoittamisluvasta,
6. poikkeamisluvan myöntämisestä, kun kyse ei ole rakentamissäännöksistä tai Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksistä poikkeamisesta,
7. asemakaavan muutosten hyväksymisestä, joilla ei
 - a) muuteta rakennuskorttelin pääasiallista käyttötarkoitusta,
 - b) muuteta torin, katuaukion, virkistys-, erityis- tai vesialueen käyttötarkoitusta vähäistä kaavan toteuttamista helpottavaa tarkistusta lukuun ottamatta,
 - c) nosteta rakennuksen suurinta sallittua kerroslukua enemmän kuin yhdellä kerroksella tai rakennuskorkeutta vastaavalla tavalla, taikka lisätä rakennusoikeutta asuinpienalojen korttelialueella siten, että tehokkuusluku nousee tehokkuuslukuun $e = 0,30$ tai sen yli tai muilla alueilla siten, että rakennusoikeus nousee yli 10 %:lla tai yli 1000 km²:llä,
 - d) muuteta maankäytön yleistä luonnetta, alueen yhtenäistä rakennustapaa tai vaaranneta ympäristölliseltä kannalta merkittävien arvojen säilymistä;
8. toimintaansa liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä
9. kaavoitusaloitteiden hyväksymisestä

3 § Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston tehtävät ja päätösvalta

Lupajaosto toimii rakentamislain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena, kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena, ulkoilulain tarkoittamana kunnan leirintäalueviranomaisena, terveydensuojelu-lain tarkoittamana terveydensuojeluviranomaisena, elintarvikelain tarkoittamana valvontaviranomaisena, tupakkalain tarkoittamana kunnan valvontaviranomaisena, lääkelain nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnasta vastaavana kunnallisena viranomaisena ja kunnallisesta eläinlääkintähuollosta vastaavana viranomaisena.

Lupajaosto tehtäväalueellaan päättää:

13 luku - Hankinnat

1. rakentamislain 42–43 §:issä tarkoitetun rakentamisluvan sekä 10 §:ssä tarkoitetun väliaikaisen rakennuksen rakentamisluvan myöntämisestä,
2. rakentamislupien myöntämisestä, kun lupa käsittää pelastuslain 71 §:n mukaisen lykkäyksen väestönsuojan toteuttamiseksi tai pelastuslain 75 §:n mukaisen vapautuksen väestönsuojan rakentamisvelvollisuudesta tai vapautuksen väestönsuojan rakentamista koskevista teknisistä vaatimuksista,
3. poikkeusluvan myöntämisestä rakentamissäännöksistä sekä Suomen rakentamismääräyskokoelman määräyksistä,
4. rakentamislain 56 §:ssä tarkoitettujen rakennusten purkamislupien myöntämisestä,
5. rakentamistapaohjeiden hyväksymisestä,
6. pelastuslain 105 §:n mukaisesta uhkasakosta ja teettämisuudesta
7. yksityismaalla olevan luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta ja rauhoituksen purkamisesta,
8. luonnonsuojelualuiden käytöstä ja hoidosta sekä lausuntojen antamisesta luonnonsuojelulain mukaisista hakemuksista sekä maastoliikenne- ja vesiliikennelaissa säädetyissä alueellisissa rajoitus- ja kieltoasioissa,
9. eläinsuojelulain edellyttämän löytöeläimien talteenoton järjestämisestä, ja
10. maksuista ja korvauksista vahvistetun taksan mukaan.

4 § Kaupunkitilalautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kaupunkitilalautakunta toimii alueiden käyttölain 13 a-luvun tarkoittamana kunnan monijäsenisenä toimielimenä ja viranomaisena, rakentamislain 142 §:n 3 momentissa tarkoitettuna viranomaisena, eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain 15 §:ssä tarkoitettuna viranomaisena ja postilaissa tarkoitettuna kunnan rakennusvalvontaviranomaisena.

Kaupunkitilalautakunta vastaa:

- kaupungin toimitilajohtamisesta, toimitilastrategiasta sekä kaupungin eri toimialojen tarvitsemien riittävien ja asianmukaisten toimitilojen hankkimisesta, hallinnasta ja isännöintitehtävistä
- kaupungin rakennetun ja muun kaupunginhallituksen päättämän kiinteistöomaisuuden kehittämisestä, kunnossapidosta ja kiinteistönhoidosta
- toimitilojen hankevalmistelusta ja rakennuttamisesta
- liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta
- yhdyskuntateknisten rakentamis- ja ylläpitopalvelujen ja varikkotoimintojen tuottamisesta ja kaupungin varikkotoiminnasta

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- kaupungin liikenneturvallisuuksuustyöstä
- maanhankinnasta ja -luovutuksesta sekä alueiden rakentumista edistävien sopimusten ja muiden toimenpiteiden valmistelusta
- kaupungin rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä
- kaupungille kuuluvien asuntoasioiden hoidosta
- yhteistyöstä muiden viranomaisten kanssa siltä osin kuin toisin ei ole määrätty.

Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. toimintaan liittyvien yleissuunnitelmien hyväksymisestä, kun suunnitelmien kustannusarvo on yli 1 000 000 euroa (alv 0 %),
2. toimintaan liittyvien 1 000 000–3 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yli 1 000 000 euroa (alv 0%) maksavien hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä lukuun ottamatta useampaa toimialaa koskevien ja kaupunkitasoista linjausta vaativien investointihankkeiden tai teknisten perusparannushankkeiden hankesuunnitelmia,
3. yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien teknisten perusparannushankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä,
4. katusuunnitelmien sekä alueidenkäyttölain 90 §:n 4 momentissa tarkoitettujen muiden yleisten alueiden suunnitelmien, joiden kustannusarvio on yli 1 milj. euroa (alv 0 %) tai joista on tehty muistutuksia suunnitelmien nähtävillä oloaikana, hyväksymisestä,
5. toimintaan liittyvien suunnittelu- ja työohjelmien hyväksymisestä,
6. kunnallistekniikan, uudisrakentamisen ja perusparannusten investointiohjelmien valmistelusta ja esittämisestä kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi,
7. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen perimiä vuokria koskevista periaatteista, sekä maksujen, tuotteiden ja palvelujen hinnoista kaupunginvaltuuston hyväksymien hinnoitteluperiaatteiden mukaisesti,
8. kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palveluiden ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista,
9. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien asuntojen vuokranmääräytymisperusteista,
10. toimi-, varasto- ja huonetilojen vuokralle ottamisesta ja –antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun toistaiseksi voimassa olevan vuokrasopimuksen arvo on 48 kuukauden ajanjaksolla yli 600 000 euroa (alv 0 %) tai määräaikaisen vuokrasopimuksen arvo on yli 600 000 euroa tai, määräaikainen vuokrasopimus laaditaan yli 10 vuoden ajaksi,
11. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen voimassa olevan vuokrasopimuksen jatkamisesta, kun sopimusta jatketaan yli vuodella

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

12. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnassa olevien toimi-, varasto- ja huonetilojen lyhytaikaisen käyttöoikeuden myöntämisestä, kun käyttöoikeus myönnetään yli 14 vuorokauden ajaksi,
13. kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallintaan hankittavien osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja merkitsemisestä sekä sen hallinnassa olevien osakkeiden ja osuuksien myymisestä ja vaihtamisesta, kun kauppa- tai merkintähinta on yli 400 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa,
14. kaupungin tiesuunnitelmia koskevien lausuntojen valmistelusta maantielain mukaisesti,
15. kaupungin liikennestrategiaa koskevien asioiden valmistelusta,
16. kaupungin lausuntojen valmistelusta Helsingin seudun liikennekuntayhtymän (HSL) talousarvioesityksistä sekä joukkoliikenteen linjasto- ja liikennöintisuunnitelmista,
17. kaupungin lausuntojen valmistelusta Keski-Uudenmaan vesiensuojelun kuntayhtymän (KUVES) ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) toiminta- ja taloussuunnitelmaesityksistä,
18. kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmista,
19. avustusten myöntämisestä, lukuun ottamatta yksityistiekunnille jaettavia luontais-, perusparannus- ja valaistusavustuksia,
20. rakentamislain säätämästä veden johtamisesta ja ojittamisesta asemakaava-alueella,
21. rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on yli 400 000 euroa,
22. asemakaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten, laitteiden, kasvillisuuden, osuuksien tai oikeuksien ostamisesta, myymisestä, vaihtamisesta, korvaamisesta, lunastamisesta ja katualuekorvauksen maksamisesta, kun kauppahinta tai korvaus ylittää 400 000 euroa,
23. asemakaava-alueella työpaikkatonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun yksittäisen tontin kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 ja enintään 2 000 000 euroa.
24. asemakaava-alueella asunto- ja erityispalvelutonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 euroa,
25. muun Vantaan kaupungissa asemakaavoitetulla alueella sijaitsevan kiinteän omaisuuden ja rakennusten myymisestä sekä vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta, kun kauppahinta tai käypä markkina-arvo on yli 400 000 euroa,
26. maa- ja vesialueiden vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta tai muutoin käytettäväksi luovuttamisesta, kun vuokra-aika on yli 5 vuotta,
27. kiinteän omaisuuden ja rakennusten ostamisesta, kun kauppahinta on yli 400 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa,

28. kiinteistön ja muun alueen luovutuskirjassa tai vuokrasopimuksessa määrätyn sopimussakon suuruudesta ja perimisestä,
29. pidennyksen myöntämisestä kiinteistöjen ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakentamisvelvollisuuden täyttämiseen, kun myönnettävä pidennys on yli vuoden,
30. kiinteistörahastosta myönnettävien avustusten perusteiden vahvistamisesta,
31. valtion tukemaan asuntotuotantoon liittyvää asukasvalintaa koskevista ohjeista,
32. lunastamisesta silloin, kun lunastaminen ei edellytä lunastuslupaa eikä kyse ole kiinteistöjohtajan päätösvaltaan kuuluvasta asiasta ja
33. kilpailutuksista, julkisista hauista ja tonttivarauksista silloin, kun kaupunkitilalautakunnalla on toimivalta päättää alueen luovutuksesta tai vuokrauksesta.

5 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta vastaa:

- kasvatuksen ja oppimisen toimialan kehittämisestä ja palveluiden tuloksellisesta järjestämisestä siten, että asukkaille ja käyttäjille varataan mahdollisuus osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen
- palveluiden vaikuttavuuden seurannasta ja arvioinnista
- varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen, perusopetuksen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. ammatillisen koulutuksen monijäsenisestä toimielimestä, joka päättää ammatillisen koulutuksen opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen määräaikaisesta erottamisesta, muun kuin oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen opiskelijan yli kolme kuukautta kestävästä määräaikaisesta erottamisesta sekä opiskelusta pidättämisestä, sekä toimielimen jäsenten nimeämisestä ja toimielimen puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta,
2. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaaksiottoalueista sekä ensimmäisten ja seitsemänsien vuosiluokkien enimmäisoppilasmäärästä,
3. koulutyön aloittamisajankohdasta ja lukuvuoden vapaapäivistä peruskoulussa, lukuvuoden työpäivien määrästä, opetuksen aloittamis- ja päättymispäivästä sekä loma-ajoista lukiossa sekä esiopetuksen työpäivistä,
4. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaiden ottamisen perusteista,

5. esiopetuksen järjestämispaikoista,
6. hakea valtion viranomaisilta perusopetuksen, lukion ja ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi järjestettävää kokeilua koskeva lupa,
7. hyväksyä varhaiskasvatuksen, [esi- ja](#) perusopetuksen sekä päivä- ja aikuislukion opetussuunnitelmat,
8. nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen aloituspaikkojen määrästä,
9. ammatillisen koulutuksen aloituspaikkojen määrästä,
10. perusopetuksen ja esiopetuksen oppilaiden koulukuljetusten ja koulumatka-avustusten sekä varhaiskasvatuksessa olevien lasten kuljetusten perusteista,
11. hyväksyä vuosittain aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma ja päättää toiminnan laajuudesta ja järjestämistavasta, sekä myöntää aamu- ja iltapäivätoiminnan avustukset,
12. ammattiopisto Varian pääsy- tai soveltuvuuskokeen sekä kielikokeen järjestämisestä sekä lukioiden erityislinjojen pääsykriteereistä tai soveltuvuuskokeesta,
13. harkintaan perustuvan valinnan soveltamisesta sekä tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta (TUVA) otettaessa opiskelijoita ammatilliseen koulutukseen
14. toimipisteen perustamisesta, nimeämisestä tai lakkauttamisesta
15. varhaiskasvatuslain 58 §:n mukaisen määräyksen antamisesta, kun määräyksen tehosteena on uhkasakon asettaminen, toiminnan keskeyttäminen tai käyttökielto ja
16. avustusten myöntämisestä sekä myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti.

6 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston tehtävät ja päätösvalta

Ruotsinkielinen jaosto käyttää kasvatuksen ja oppimisen lautakunnalle määrättyä ratkaisovaltaa silloin, kun asia koskee yksinomaan ruotsinkielistä varhaiskasvatusta, esiopetusta tai opetustointia.

7 § Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaoston tehtävät ja päätösvalta

Yksilöasioiden jaosto päättää:

13 luku - Hankinnat

1. esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaan enintään kolmen kuukauden sekä oppivelvollisuuslaissa tarkoitetun oppivelvollisen lukion opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta ja päättää, että erottaminen voidaan panna täytäntöön ennen kuin päätös on lainvoimainen sekä täytäntöönpanon aloittamisajankohdasta,
2. lukion opiskelijan pidättämisestä opiskelusta rikostutkimuksen ajaksi,
3. lukion opiskelijan ylioppilastutkintoon osallistumisoikeuden menettämisestä meneillään olevaa tutkintokertaa seuraavan tutkintokerran kokeisiin
4. ~~perusopetuksen oppilaalle annettavasta erityisestä tuesta ilman huoltajan suostumusta ja~~
5. ~~varhaiskasvatuksen lapselle ja esiopetuksen oppilaalle annettavasta tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen tuen rakenteellisista tukitoimista ilman huoltajan suostumusta.~~

8 § Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan tehtävät ja päätösvalta

(muutettu kaupunginvaltuustossa 27.1.2025 § 3)

Kaupunkikulttuurilautakunta vastaa:

- kaupungin omista elinikäisen oppimisen palveluista, kulttuuri- ja kirjastopalveluista, liikuntapalveluista, nuoriso- ja yhteisöpalveluista sekä niiden kehittämisestä
- kuntalaisten osallisuuden sekä yhteisöjen, järjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan tukemisesta
- taiteen perusopetuksen järjestämisestä ja kuvataidekoulun ja musiikkiopiston palveluista
- kaupungin museotoiminnasta
- aikuisopiston toiminnasta ja aikuisten perusopetuksen järjestämisestä
- terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen johtamisesta ja koordinoinnista
- ehkäisevän päihdetyön koordinaatiosta

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. avustusten ja apurahojen myöntämisperiaatteista ja mainittujen avustusten ja apurahojen myöntämisestä, myöntämiensä avustusten käytön valvonnasta talousarvion täytäntöönpanomääräysten mukaisesti sekä kaupunginhallitukselle esitysten tekemisestä myönnettävistä huomattavista stipendeistä ja huomionosoituksista,
2. taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmista,
3. aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelmasta ja perusopetuksen opiskelijoiden ottamisen perusteista

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

4. kaupungin museoiden kokoelmapoliittisista ohjelmista ja museoiden kokoelmien säilymisestä museokokoelmina museoiden mahdollisen lopettamisen yhteydessä,
5. urheilu- ja ulkoilualueiden toiminnallisista yleissuunnitelmista,
6. lautakunnan hallinnassa olevien tilojen, alueiden, rakennusten, laitosten, laitteiden ja näihin rinnastettavien käyttö- ja vuokrasopimusten yleisistä periaatteista,
7. toimipisteen perustamisesta tai lakkauttamisesta,
8. tilojen vapaa-ajan käytön asiakas- ja muiden maksujen ja korvausten perusteista myös niiltä osin, kun vapaa-ajan käyttö tapahtuu kasvatuksen ja oppimisen toimialan hallinnassa olevissa tiloissa,
9. kaupungin ulkopuolelle tarjottavien palvelujen ja tuotteiden periaatteista ja hinnoitteluperusteista ja
10. Vantaan kaupungin lasten ja nuorten juhlarahastoista jaettavien tukien vuosittaisen enimmäismäärän.

9 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Lautakunnat ja kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto voivat siirtää sille tässä luvussa määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranhaltijalle. Se, jolle toimivaltaa on edelleen siirretty, ei voi enää siirtää toimivaltaa edelleen.

10 Luku - Otto-menettely

1 § Kaupunginhallituksen ja lautakunnan otto-oikeus

Kaupunginhallitus ja lautakunnat voivat ottaa alaisensa toimielimen tai viranhaltijan päätöksen uudelleen käsiteltäväksi niissä asioissa, joissa otto-oikeus on lainsäädännön perusteella mahdollista.

Kaupunginhallituksella ei ole otto-oikeutta yksilöön kohdistuviin työvoimapalveluiden tai kotoutumisen asioihin.

2 § Otto-oikeuden käyttäminen

Otto-oikeutta käytettäessä noudatetaan seuraavaa menettelyä:

1. Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja,
2. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi päättää lautakunta, lautakunnan puheenjohtaja tai asianomainen toimialajohtajana toimiva viranhaltija.

Asia voidaan ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi on päätettävä ennen kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsittelyä. Asia on otettava käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa päätöksestä on tehtävä kuntalain tarkoittama oikaisuvaatimus.

Päätös asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi on saatettava alemmalle otettavan päätöksen tehneelle toimielimelle tai viranhaltijalle tietoon neljän päivän kuluessa siitä, kun päätös on tehty.

Päätös, jonka kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle.

3 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kaupunginhallituksen alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asiantuntijajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta kaupunginhallitukselle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja kaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa.

Kaupunginhallituksen alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asiantuntijajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta kaupunginhallitukselle.

Lautakunnan alaisen toimielimen tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä seitsemän (7) päivän kuluessa pidetystä kokouksesta. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asiantuntijajärjestelmän kautta kopio pöytäkirjasta lautakunnalle ja lähettämällä sähköposti-ilmoitus lautakunnan puheenjohtajalle ja asianomaiselle apulaiskaupunginjohtajalle siitä, että pöytäkirja on luettavissa.

Lautakunnan alaisen viranhaltijan tulee ilmoittaa ottokelpoisesta päätöksestä kolmen (3) päivän kuluessa päätöksen tekemisestä. Ilmoitus tehdään lähettämällä kaupungin asiantuntijajärjestelmän kautta kopio päätöspöytäkirjasta lautakunnalle.

4 § Asiat, joita ei ilmoiteta ottomenettelyyn

Ylemmälle toimielimelle ei tarvitse ilmoittaa seuraavia päätöksiä:

- —viranhaltijoiden tekemät henkilöstöpäätökset
- hankintaohjeessa määritellyn kynnysarvon alle jäävät tavara-, palvelu- ja urakkahankinnat,
- myönteiset päätökset tietojen luovuttamisesta henkilörekisteristä,
- hallintojohtajan päätökset keskusverolautakunnan ja hallinto-oikeuden verotusta koskeviin päätöksiin tyytymisestä,
- hallintojohtajan päätökset valtiokonttorille tehtävistä hakemuksista
- opiskelijoille, tutkijoille ja tutkimuslaitoksille myönnettävät tutkimusluvut ja tietoluvat,
- tilausoikeuksien myöntäminen,
- hyväksyjien määrääminen meno- ja tulokohdille,
- hallintosäännön 15 luvun 8 §:n mukaisten rahastusoikeuksien myöntäminen,

- työryhmän asettaminen,
- työllistämistukien myöntäminen,
- kesätyösetelien myöntäminen,
- rahoitusjohtajan päätökset tilien lopettamisesta ja kassavirheiden korjaamisesta,
- vahinkorahaston asiamiehen viranhaltijapäätökset,
- kaupunginjohtajan päätökset pitkäaikaisen lainan nostamisesta valtuuston asettaminen euromääräisten rajojen puitteissa,
- yhtiökokouksia ja muiden yhteisöjen kokouksia koskevat viranhaltijapäätökset,
- kiinteistöjohtajan päätökset kaupungin etuosto-oikeuden käyttämättä jättämisestä,
- päätökset katualueen haltuunotosta korvauksineen,
- katusuunnitelmien ja muiden yleisten alueiden suunnitelmien nähtäville asettaminen,
- johtojen, rakenteiden ja laitteiden sijoittaminen katu- tai muulle yleiselle alueelle,
- päätökset liikennemerkki- ja ajoratamaalaussuunnitelmista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset tilapäisistä maankäyttöluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset liikennejärjestelyistä,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset torikauppaluvista,
- kaupungininsinöörin tai määräämänsä päätökset mainosluvista
- kiinteistöjen ja tilojen palvelualueen hallinnoimien asuntojen vuokrausta koskevat viranhaltijapäätökset
- työvoimapalveluita koskevat yksilöihin kohdistuvat päätökset
- kotoutumisen palveluita koskevat yksilöihin kohdistuvat päätökset
- talous- ja strategiajohtajan päätökset kaupungin rahoitusratkaisujen yhteydessä käytettävistä erilaisista johdannais- ja suojautumissopimuksista sekä muista rahoitusinstrumenttisopimuksista sekä
- sellaiset asiat tai asiaryhmät, joista ylempi toimielin on päättänyt, ettei ilmoitusvelvollisuutta ole.

Ylemmällä toimielimellä on kuitenkin otto-oikeus myös näihin päätöksiin.

5 § Päätöksen täytäntöönpano

Jos kaupunginhallitus tai lautakunta ei ilmoita otto-oikeuden käyttämisestä 14 päivän oikaisuvaatimusaikana, voidaan kuntalain nojalla tehty päätös panna täytäntöön.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Kuntalain nojalla tehdyt päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna heti täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi.

Päätös, jonka kaupunginhallitus tai lautakunta on tehnyt käsiteltäväkseen ottamassaan asiassa, on viipymättä toimitettava asianomaiselle toimielimelle tai viranhaltijalle. Toimielimen tai viranomaisen on pantava päätös täytäntöön, tai mikäli kaupunginhallitus tai lautakunta on palauttanut asian uudelleen käsiteltäväksi, tehtävä asiassa uusi päätös.

11 Luku – Tiedon- ja asianhallinnan järjestäminen sekä allekirjoitusoikeudet

1 § Kaupunginhallituksen tiedon- ja asianhallintaa koskevat tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että julkisen hallinnon tiedonhallinnan vastuut, käytännöt ja valvonta on määritelty kaupungissa julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 4 §:n 2 momentin ja muiden lakien mukaisesti.

Kaupunginhallitus päättää:

1. asianhallintaa ja arkistointia johtavasta viranhaltijasta ja tämän tehtävistä,
2. antaa tarkemmat määräykset asiakirjahallinnon hoitamisesta ja toimialojen vastuuhenkilöiden tehtävistä ja
3. kaupungin arkistonmuodostajien nimeämisestä.

2 § Asianhallintaa ja arkistointia johtavan viranhaltijan tehtävät ja päätösvalta

Asianhallintaa ja arkistointia johtava viranhaltija vastaa

- asianhallinnan viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta,
- asianhallinnan ohjaamisesta ja kehittämisestä osana kaupungin tiedonhallintaa sekä
- asianhallintaan ja pysyvästi säilytettäviin asiakirjoihin liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

Asianhallintaa ja arkistointia johtava viranhaltija päättää:

1. kaupungin tiedonohjaussuunnitelman hyväksymisestä ja
2. asianhallintaa, pysyvästi säilytettäviä tietoja sekä tiedonohjaussuunnitelmia koskevista määräyksistä ja ohjeista siltä osin kuin niistä ei ole toisin säädetty tai määrätty.

3 § Sähköinen allekirjoitus

Päätökset ja muut asiakirjat voidaan allekirjoitetaan sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Sopimukset ja muut asiakirjat voidaan allekirjoittaa sähköisesti myös muussa järjestelmässä, joka täyttää sähköiselle allekirjoitukselle asetetut vaatimukset arkistointikelpoisuuden suhteen.

Sähköisen allekirjoituksen vaatimuksesta voidaan poiketa erityisestä syystä. Allekirjoitettu asiakirja on kuitenkin tässäkin tapauksessa muutettava sähköiseksi, ellei siitä poikkeaminen ole julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain 19 §:n tai muun lainkohdan perusteella sallittua.

4 § Toimialan asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Kaupunginjohtajalla on oikeus allekirjoittaa kaikki kaupungin asiakirjat ja sopimukset tilintarkastuspalvelujen hankintasopimusta lukuun ottamatta.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus allekirjoittaa kaikki oman toimialansa asiakirjat ja sopimukset.

5 § Palvelualueen asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palvelualueen asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomainen palvelualuejohtaja.

6 § Palveluyksikön asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Palveluyksikön asiakirjat ja sopimukset allekirjoittaa asianomaisen palveluyksikön päällikkö.

7 § Viranhaltijan päätöksiin perustuvien asiakirjojen ja sopimusten allekirjoittaminen

Toimialan muiden viranhaltijoiden kuin palvelualuejohtajan tai palveluyksikön päällikön päätösten perusteella laadittavat asiakirjat allekirjoittaa ao. viranhaltija tai hänen määräämänsä.

8 § Kaupunginvaltuuston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginvaltuuston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja.

Kaupunginvaltuuston päätöksen perusteella tehtävä tilintarkastuspalvelujen hankintasopimuksen allekirjoittaa kaupunginreviisori.

9 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Kaupunginhallituksen päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, hallintojohtaja, rahoitusjohtaja, kaupunginlakimies, kuntademokratian palvelualueen hallintoasiantuntija tai hallintosihteeri taikka kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat.

Konsernijaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, konsernipalvelujohtaja tai konsernijaoston siihen valtuuttamat.

Elinvoima- ja työllisyysjaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumuksen ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja, elinvoimajohtaja tai työllisyyden ja kotouttamisen palveluiden johtaja tai elinvoima- ja työllisyysjaoston siihen valtuuttamat.

10 § Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaminen

Kaupunginhallituksen valtakirjan allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hänen estyneenä ollessa hallintojohtaja ja varmentaa hallintojohtaja, kaupunginlakimies tai kaupunginhallituksen siihen valtuuttamat viranhaltijat.

11 § Lautakunnan ja sen jaoston päätöksiin perustuvien asiakirjojen allekirjoittaminen

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Lautakunnan ja sen jaoston päätösten perusteella tehtävät muut asiakirjat allekirjoittaa alaisensa apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä tai lautakunnan siihen valtuuttamat.

Tarkastuslautakunnan päätösten perusteella tehtävät sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat allekirjoittaa kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä viranhaltija.

12 § Pöytäkirjan ote

Pöytäkirjan otteiden oikeaksi todistamisesta määrätään 17 luvun 25 §:ssä.

13 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella, lautakunnilla ja johtokunnilla on oikeus delegoida viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:ssä tarkoitettua asiakirjan antamista koskevaa ratkaisuvalltaa alaisilleen viranhaltijoille.

14 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Kaupungille annettavat haaste- ja muut tiedoksiannot vastaanottavat hallintojohtaja, kaupunginlakimies tai määräämänsä tehtäväalueillaan sekä kaupunginhallituksen määräämät viranhaltijat.

12 Luku – Henkilöstöasiat

1 § Yleistoimivalta henkilöstöasioissa

Niistä virkasuhteeseen sekä viranhaltijaan liittyvistä asioista, joista on säädetään kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetussa laissa tai muussa laissa, päättää kaupunginhallitus, ellei laissa ole toisin säädetty tai tässä hallintosäännössä muuta määrätty.

Esihenkilöasemassa oleva viranhaltija tai työntekijä antaa työnjohto-oikeudelliset ohjeet ja määräykset.

2 § Henkilöstövalinnat

Kaupunginvaltuusto täyttää kaupunginjohtajan, apulaiskaupunginjohtajan ja kaupunginreviisorin virat.

Kaupunginhallitus täyttää kaupungin eri toimialojen palvelualuejohtajien virat sekä ottaa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan avoimen viran hoitajan.

Kaupunginreviisori ottaa palveluuyksikköonsä kuuluvat muut viranhaltijat.

Kaupunginjohtaja täyttää tarkastusjohtajan ja viestintäjohtajan virat sekä ottaa toimialallaan palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat sekä palvelualuejohtajan avoimen viran hoitajan.

Tarkastusjohtaja ja viestintäjohtaja ottavat palveluuyksikköonsä kuuluvan muun virkasuhteisen henkilöstön.

Apulaiskaupunginjohtajat ottavat toimialallaan yhteisten palveluiden palveluuyksikköjen päälliköt sekä palvelualueisiin ja -yksikköihin kuulumattomat muut viranhaltijat sekä palvelualuejohtajan avoimen viran hoitajan.

Palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä ottaa muut palvelualueeseen kuuluvat viranhaltijat.

Yhteisten palveluiden palveluuyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä ottaa muut palveluuyksikköön kuuluvat viranhaltijat.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Jos henkilö otetaan virkasuhteeseen ilman, että tehtävää varten on perustettu virkaa, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättää tarvittaessa virkasuhteeseen ottava viranomainen.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää henkilön ottamisesta määräaikaan virkasuhteeseen erityisistä kelpoisuusvaatimuksista riippumatta kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 2 momentin mukaisesti.

Virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää myös koeajan määrittämisestä ja koeajan pituudesta.

3 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä viran kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeen muuttamisessa

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen täyttäväksi kuuluvien sekä kaupunkikonsernin ja elinvoiman toimialan muiden virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta, virkanimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Asianomainen lautakunta päättää muiden tehtäväalueensa virkojen perustamisesta, virkanimikkeistä ja kelpoisuusvaatimuksista sekä virkojen lakkauttamisesta ja virkanimikkeiden ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta.

Mikäli kyse on kasvatuksen ja oppimisen toimialan peruskoulun tai lukion lehtorin virkanimikkeeseen oppiaineen tai oppiaineyhdistelmän muuttamisesta, on toimivalta palvelualuejohtajalla.

Toimivaltainen viranomainen ei voi kuitenkaan päätöksellään tiukentaa laissa tai asetuksessa viralle säädettyjä kelpoisuusvaatimuksia. Jos viran kelpoisuusvaatimukset perustuvat lakiin tai asetukseen, on viran kelpoisuusvaatimus päätettävä ao. lain tai asetuksen mukaiseksi.

4 § Toimivalta työsopimussuhteisen vakanssin perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä vakanssin nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisessa

Työsopimussuhteisen vakanssin perustamisesta, lakkauttamisesta, nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omilla toimialoillaan. Vakanssia perustettaessa päätetään myös nimikkeestä ja kelpoisuusvaatimuksista.

Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä viranhaltija päättää myös työsopimussuhteisen vakanssin lakkauttamisesta sekä kelpoisuusvaatimusten ja nimikkeiden muuttamisesta.

5 § Virkasuhteen muuttaminen työsuhteeksi

Virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi päättävät palvelualuejohtajat kukin omilla palvelualueillaan. Palvelualueisiin kuulumattomien viranhaltijoiden osalta virkasuhteen muuttamisesta päättävät kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat kukin omilla toimialoillaan.

6 § Siirrot

Viran ja työsuhteisen vakanssin siirtämisestä toimialalta toiselle päättää kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päättää viran täyttämisestä, kaupunginvaltuusto ja vastaavasti kaupunginhallitus myös päättää viran siirtämisestä.

7 § Viran haettavaksi julistaminen ilman julkista hakumenettelyä

Viran julistaa haettavaksi valinnasta päättävä toimielin tai viranhaltija. Viran julistaa kuitenkin haettavaksi kaupunginhallitus, kun valinnasta päättävä viranomainen on kaupunginvaltuusto. Poikkeuksena on kaupunginreviisorin virka, jonka julistaa haettavaksi tarkastuslautakunta.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentissa säädetyn lisäksi henkilö voidaan ottaa ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen,

- jossa on kyseessä viran määräaikainen täyttö
- jossa on kyseessä viran uudelleen täyttäminen sitä aikaisemmin hakeneiden, asianomaiset kelpoisuusvaatimukset täyttävien joukosta virkaan valitun irtisanouduttua ennen hänelle määrättyä virantoimituksen aloittamispäivää tai ilmoitettua, ettei ota virkaa vastaan tai siitä syystä, että virkasuhde puretaan koeaikana, taikka siitä syystä, että virkaan ottamista koskeva päätös on lainvoimaisella päätöksellä kumottu ja asia palautettu uudelleen käsiteltäväksi

- jossa kyseessä on kaupungin sellaisen entisen viranhaltijan valitseminen, joka saa kunnallisessa eläkelaisessa tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä ja joka ennen eläkeiän saavuttamista todetaan ansiotyöhön kykeneväksi
- johon Vantaan kaupunki on hänet kouluttanut tai johon vaadittavaa pätevöitymiskoulutusta kaupunki on tukenut ja jonka kelpoisuusvaatimukset henkilö täyttää, tai
- johon henkilö on tarkoituksenmukaista ottaa hänen palvelussuhteensa koskevien uudelleen järjestelyjen vuoksi.

8 § Täyttökielto

Kaupunginjohtajalla tai hänen määräämällään on oikeus päättää viran täyttökiellosta sekä antaa kielto palkata työntekijöitä kaupungin palvelukseen.

9 § Sijaiset

Kaupunginhallitus päättää kaupunginjohtajan sijaisista ja apulaiskaupunginjohtajien sijaisista.

Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtaja päättävät kukin omalla toimialallaan palvelualuejohtajan sijaisesta sekä yhteisten palveluiden palveluyksiköiden päälliköiden sijaisista.

Palvelualuejohtaja määrää palveluyksikön päällikön sijaisjärjestelyistä

10 § Viranhaltijan oikeuksien ja velvollisuuksien alkaminen

Viranhaltijan oikeudet ja velvollisuudet alkavat virantoimituksen alkamispäivästä, jollei aikaisemmasta alkamisajankohdasta toisin säädetä tai määrätä.

Virantoimituksen alkamisajankohdan määrää valinnan suorittanut viranomainen.

Kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen täyttämän viran osalta virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kuitenkin kaupunginjohtaja apulaiskaupunginjohtajien virkojen osalta ja apulaiskaupunginjohtaja alaistensa palvelualuejohtajien virkojen osalta. Kaupunginjohtajan virantoimituksen alkamisajankohdan määrää kaupunginhallitus.

11 § Ehdollisen valintapäätöksen raukeaminen

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään virkasuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Kaupunginvaltuuston täyttämän viran osalta ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään kuitenkin kaupunginhallitus.

12 § Virka- ja työehtosopimusten määräysten soveltaminen

Henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten palkkausta koskevien määräysten soveltamisesta viranhaltijoihin ja työntekijöihin, mikäli hallintosäännön tässä luvussa ei ole toisin määrätty.

Henkilöstöjohtaja antaa virka- ja työehtosopimusten soveltamista koskevat ohjeet.

Tulospalkkioista päättää kaupunginjohtaja.

Toimivalta kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisen paikallisen sopimuksen tekemiseen on henkilöstö- ja konsernijohtajalla. Mikäli paikallinen sopimus koskee koko henkilöstöä tai merkittävää osaa henkilöstöstä, on toimivalta paikallisen sopimuksen tekemiseen kuitenkin kaupunginhallituksella.

13 § Sivutoimet

Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää kaupunginjohtajan osalta kaupunginhallitus, apulaiskaupunginjohtajan osalta kaupunginjohtaja, palvelualuejohtajan ja palvelualueeseen kuulumattoman palveluyksikön päällikön osalta kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja kukin omalla toimialallaan ja muiden viranhaltijoiden osalta palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä.

14 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Kaupunginjohtajan osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajien osalta kaupunginjohtaja sekä alaistensa palvelualuejohtajien ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päälliköiden osalta kaupunginjohtaja tai

Muun viranhaltijan osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin päättää palvelualuejohtaja tai tämän määräämänsä.

15 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 24 §:n nojalla päättää toimialalta toiselle tapahtuvissa siirroissa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija. Toimialan sisällä tapahtuvista siirroista päättää kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä viranhaltija ja palvelualueen sisällä tapahtuvista siirroista palvelualuejohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

Kuitenkin mikäli kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus päätöksentekohetkellä voimassa olevan hallintosäännön määräyksen perusteella päättää viran täyttämisestä, kaupunginhallitus päättää viranhaltijan siirtämisestä.

16 § Virantoimituksesta pidättäminen

Viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginhallitus sekä itse ottamiensa että kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta. Kaupunginjohtaja voi ennen kaupunginhallituksen kokousta päättää kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston ottamien viranhaltijoiden osalta väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä. Muiden viranhaltijoiden osalta virantoimituksesta pidättämisestä päättää kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja tai heidän määräämänsä kukin omalla toimialallaan.

17 § Virkasuhteen päättyminen, lomauttaminen ja osa-aikaistaminen

Virkasuhteen päättämisestä ja lomauttamisesta sekä osa-aikaistamisesta päättää se, joka valitsee viranhaltijan. Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelusuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

18 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Viranhaltijalle kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää se, jonka toimivaltaan virkasuhteen päättäminen on kuulunut.

19 § Palkan takaisinperiminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan etuuden takaisinperinnästä kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 56 §:n nojalla päättää henkilöstöjohtaja tai hänen määräämänsä viranhaltija.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

1 § Kaupunginhallituksen päätösvalta

Kaupunginhallitus päättää

1. kaupungin hankintaohjeen hyväksymisestä ja
2. EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista, jollei hallintosäännössä ole toisin määrätty.

2 § ~~Konsernijaoston~~ Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston ja konsernijaoston päätösvalta

~~Konsernijaosto päättää~~ Kaupunginhallituksen jaostot päättävät tehtäväalueellaan EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista.

Konsernijaoston tehtäväalueena on henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, kuntademokratian sekä talouden ja strategian palvelualueet sekä viestinnän ja sisäisen tarkastuksen palveluyksiköt.

Elinvoima- ja työllisyysjaoston tehtäväalueena on elinvoimapalveluiden sekä työllisyys- ja kotoutumispalveluiden palvelualueet.

3 § Lautakuntien yleinen päätösvalta

Lautakunta tehtäväalueellaan päättää EU:n kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista.

4 § Kaupunkitilalautakunnan päätösvalta

Kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää palveluhankinnoista yli 1 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaan euroa maksavien hankkeiden osalta.

5 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien päätösvalta

Kaupunginjohtaja päättää pääkaupunkiseudun kuntien yhteishankintojen kilpailutusohjelman sekä pääkaupunkiseudun yhteistoiminnasta eräiden työvoimapalveluiden ja työvoiman ulkopuolisille suunnattujen kotoutumisohjelmaan liittyvien yhteishankintojen hankintasuunnitelman hyväksymisestä.

Kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja päättää toimialallaan:

1. kansallisen kynnysarvon ylittävistä palveluhankinnoista EU:n kynnysarvon alittaviin hankintoihin saakka [enintään kuitenkin 1 000 000 euroon saakka](#),
2. toimialojen yhteisten palveluiden kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää

1. omalla toimialallaan palveluhankinnoista 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 2 000 000 euroon saakka [sekä](#)
~~2. sähköhankinnasta.~~

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kirjaston aineistohankinnoista.

6 § Palvelualuejohtajan päätösvalta

Palvelualuejohtaja kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

7 § Henkilöstöjohtajan päätösvalta

Henkilöstöjohtaja päättää kaupungin keskitettyjen kehittämis- ja valmennuspalveluiden, rekrytointiin liittyvien palveluiden sekä työterveyshuollon palveluiden hankinnoista [1 000 000 euroon saakka \(alv 0%\) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n kilpailuttamana yhteishankintana](#).

8 § Hankintajohtajan päätösvalta

Hankintajohtaja päättää:

13 luku - Hankinnat

1. sellaisista kansallisen kynnysarvon ylittävistä tavarahankinnoista, joista ei ole erikseen muuta määrätty [1 000 000 euroon saakka \(alv 0%\), tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n kilpailuttamana yhteishankintana tai kaupunkikonserniin kuuluvalta in house-yhtiöltä,](#)
2. kaupunginjohtajan vahvistaman listan mukaisista palveluhankinnoista [1 000 000 euroon saakka \(alv 0%\) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n kilpailuttamana yhteishankinta tai kaupunkikonserniin kuuluvalta in house-yhtiöltä,](#)
3. pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteishankintoina tehtävistä hankinnoista kaupunginjohtajan vahvistaman kilpailutusohjelman mukaisesti,
4. [sähkönhankinnasta 1 000 000 euroon saakka \(alv 0 %\), sekä](#)
5. puhevallan käyttämisestä hankintatoimivaltaansa kuuluvissa asioissa tuomioistuimissa tai valvontaviranomaisissa [sekä](#)
6. [hankinnan palveluysikön kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, että tilausta ei voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta-](#)

9 § Tietohallintojohtajan päätösvalta

Tietohallintojohtaja päättää IT-palvelujen, ohjelmistopalvelujen, tietojärjestelmien, IT- ja AV-laitteiden sekä niihin liittyvien palvelujen, puhelin- ja vaihdepalvelujen sekä puhelinlaitteiden ja digitalisaation edistämiseen liittyvien IT-palvelujen hankinnoista [2 000 000 euroon saakka \(alv 0%\) tai ilman ylärajaa, jos hankinta tehdään Hansel Oy:n kilpailuttamana yhteishankintana.](#)

10 § Hallintojohtajan päätösvalta

Hallintojohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin yhteisiin lakiasioihin liittyvistä puitesopimuksista [1 000 000 euroon saakka \(alv 0%\).](#)

11 § Talous- ja strategiajohtajan päätösvalta

Talous- ja strategiajohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupunkitason tilasto- ja tutkimuspalveluiden sekä kaupungin strategiatyöhön liittyvien konsultointipalveluiden hankinnasta [1 000 000 euroon saakka \(alv 0 %\).](#)

12 § Rahoitusjohtajan päätösvalta

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää vakuutusten ja niihin liittyvien palveluiden hankinnasta sekä vakuutusmeklaripalveluiden hankinnasta [1 000 000 euroon saakka \(alv 0 %\).](#)

Rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin maksuliikkeen ja konsernitilin hoidon hankinnasta [1 000 000 euroon saakka \(alv 0 %\)](#).

13 § Talouspalvelujen päällikön päätösvalta

Talouspalvelujen päällikkö tai hänen määräämänsä päättää perintäpalveluiden hankinnasta [1 000 000 euroon saakka \(alv 0 %\)](#).

14 § Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan päätösvalta

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää pääkaupunkiseudun kuntien yhteishankintoina tehtävistä hankinnoista kaupunginjohtajan vahvistaman hankintasuunnitelman mukaisesti [1 000 000 euroon saakka \(ALV 0%\)](#).

15 § Viestintäjohtajan päätösvalta

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

Viestintäjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin keskitetyistä viestinnän ja markkinoiden palveluiden hankinnoista [1 000 000 euroon saakka \(ALV 0 %\)](#).

16 § Tarkastusjohtajan päätösvalta

Tarkastusjohtaja tai hänen määräämänsä päättää kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta.

17 § Kaupungininsinöörin päätösvalta

Kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä päättää palvelualueensa palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

18 § Kiinteistöjohtajan päätösvalta

Kiinteistöjohtaja tai hänen määräämänsä päättää palvelualueensa palveluhankinnoista 400 000 euroon saakka (alv 0 %) ja urakalla teettämisestä 1 000 000 euroon saakka (alv 0 %).

19 § Päätösvallan delegointi

Kaikilla, joilla on tämän luvun nojalla oikeus tehdä päätöksiä, on oikeus myös delegoida päätösvalta eteenpäin.

20 § Yhteishankintoihin liittyminen

Kaikilla tässä luvussa mainituilla toimielimillä ja viranhaltijoilla on hankintatoimivaltaansa kuuluvan hankinnan osalta oikeus päättää yhteishankintayksikön tai muun hankintayksikön järjestämään tarjouskilpailuun tai kilpailuttamaan hankintasopimukseen liittymisestä.

14 Luku – Taloudenhoito

1 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyy talousarvion suunnittelukehikset ja talousarvion ja -suunnitelman laadintaohjeet. Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet, niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Kaupunginvaltuuston neljäksi vuodeksi hyväksymä taloussuunnitelma sisältää kaupungin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä investointiosan hankeryhmittäin tai hankkeittain.

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle talousarvion ja taloussuunnitelman yhteydessä palveluverkkosuunnitelman, toimitilastrategian ja keskeisimmät muutokset toimitiloissa sekä suunnitelman toimitilojen toteuttamistavoissa. Toimitilastrategia päivitetään vuosittain.

2 § Talousarvion täytäntöönpano

Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat tarkistettut käyttösuunnitelmat. Toimielimet voivat siirtää käyttösuunnitelman hyväksymiseen liittyvää toimivaltaa edelleen alaisilleen viranhaltijoille.

Kaupunginvaltuusto antaa talousarvion yhteydessä tarpeelliset täytäntöönpanomääräykset.

3 § Toiminnan ja talouden seuranta

Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista säännöllisesti.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle talousarvion täytäntöönpanomääräyksissä määrättyllä tavalla.

Talousarvion seuranta, talousarviomuutosten esittäminen ja käyttösuunnitelmien tarkistaminen kaupunginvaltuuston päätösten toteuttamiseksi on toimielinten vastuulla.

4 § Talousarvion sitovuus

Määrärahaa saadaan käyttää vain talousarviovuoden menoihin. Sitä ei saa ylittää eikä käyttää muuhun kuin talousarviossa määrättyyn tarkoitukseen.

Kaupunginhallituksella on oikeus päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kaupunkia sitova ja kiireellinen, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on tällöin viipymättä tehtävä kaupunginvaltuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

5 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä kaupunginvaltuustolle siten, että kaupunginvaltuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana.

Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksessa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen kaupunginvaltuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosesitystä

Kaupunginvaltuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, jos organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

6 § Rahatalouden hoitaminen

Kaupungin rahatalouden tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikkeen hoitaminen, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Kaupunginvaltuusto päättää, jollei ole toisin säädetty tai määrätty:

- 1 sijoitustoiminnan ja rahoituksen periaatteista sekä lainan ottamisen ja antamisen periaatteista,
- 2 talousarvion hyväksymisen yhteydessä antolainasaamisten lisäyksistä ja vähennyksistä sekä nettolainanoton enimmäismäärästä sekä
- 3 pitkäaikaisen lainan antamisesta.

7 § Kassavarat

Alitilittäjät voivat ottaa vastaan tuloja ja maksaa menoja kassavaroillaan. Rahastajat voivat ottaa vastaan vain tuloja, mutta eivät voi maksaa menoja.

Alitilitysoikeudet ja rahastusoikeuden myöntää rahoitusjohtaja. Myös palvelualuejohtajalla ja palvelualueeseen kuulumattoman palveluyksikön päälliköllä on oikeus myöntää rahastusoikeuksia alaisilleen. Vähäisten tulojen perintää varten rahastusoikeudet voidaan myöntää myös muulle kuin viranhaltijalle. Oikeuksien myöntäjä vahvistaa kassavarojen enimmäismäärän.

Kassatehtäviä hoitavien henkilöiden kassavirheiden korvaamisesta päättää rahoitusjohtaja tai hänen määräämänsä.

8 § Määrärahojen käytön hyväksyminen

Määrärahan käytön hyväksyjä vastaa siitä, että meno tai tulo kuuluu kaupungille ja niiden perusteet ovat oikeat. Hyväksyjä vastaa myös siitä, että meno tai tulo osoitetaan kirjattavaksi oikein kirjanpitoon sekä siitä, ettei määrärahaa ylitetä.

Apulaiskaupunginjohtajaa koskevat laskut hyväksyvät kaupunginjohtaja tai määräämänsä.

Palvelualueen määrärahojen käytön hyväksyy palvelualuejohtaja tai hänen sijaisensa. Palvelualuejohtaja voi määrätä palveluyksikön päällikön, vastuualueen tai tiimin esihenkilön tai heihin rinnastettavan hyväksymään määrärahojen käytön oman vastuualueensa osalta.

Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden määrärahojen käytön hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä vastuualueen tai tiimin esihenkilö tai niihin rinnastettava päällikkö oman vastuualueensa osalta.

Niiden määrärahojen, jotka eivät kuulu jonkun palvelualueen tai palveluyksikön varsinaiseen toimintaan, käytön hyväksyy apulaiskaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

Sähköisessä järjestelmässä tehtyjä alle 200 euron tilauksia sekä tiedonsiirtona välitettäviä myynti- ja ostotapahtumia ei tarvitse hyväksyä.

9 § Maksulykkäyksen myöntäminen

Maksulykkäyksen myöntämisen hyväksyy palvelualuejohtaja ja talouspalvelujen hoidettavaksi keskitetyn laskutuksen osalta talouspalvelujen päällikkö tai hänen määräämänsä. Palvelualueisiin kuulumattomien palveluyksiköiden osalta maksulykkäyksen hyväksyy palveluyksikön päällikkö tai hänen määräämänsä.

10 § Maksuista päättäminen

Kaupunginvaltuusto päättää kunnan palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

11 § Osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntäminen julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta

Kaupunginhallituksen konsernijaostolla ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan:

1. julkisoikeudellisen maksun tai muun saatavan suorittamisesta, ja
2. yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvalan alaiselleen viranhaltijalle.

Palvelualuejohtaja, talouspalvelujen päällikkö ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö tai heidän määräämänsä päättää maksulykkäyksistä.

12 § Saatavasta luopuminen

Talouspalveluiden päällikkö, palvelualuejohtaja ja palvelualueisiin kuulumattoman palveluyksikön päällikkö alaisensa toiminnan osalta voivat hyväksyä luottotappioiden kirjaukset ja saatavasta luopumiset, mikäli

1. saatava on vanhentunut,

2. perimistoimet ovat osoittautuneet tuloksettomiksi ulosmittauksen tai konkurssin yhteydessä,
3. muutoin voidaan riittävin perustein olettaa, ettei saatavaa myöhemminkään saada velalliselta perityksi tai
4. saatava on arvoltaan alle 200 euroa ja perintätoimien jatkaminen ei saatavan epäselvyyden, perintäkustannusten määrän tai muun syyn vuoksi katsota olevan tarkoituksenmukaista.

13 § Vahingon korvaamisesta päättäminen

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, vahingonkorvauksen myöntämisestä silloin, kun kaupunki on korvausvelvollinen tai sitä voidaan pitää korvausvelvollisena. Vahinkorahastosta korvattavien vahinkojen osalta määrätään erikseen vahinkorahaston säännössä.

Kaupunginhallituksella ja lautakunnalla alaisensa toiminnan osalta on oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä alaiselleen viranhaltijalle tai työntekijälle velvollisuudesta korvata kaupungille aiheutunut vahinko, ei kuitenkaan, jos asianosainen on korvausvelvollinen kuntalain tarkoittaman tilivelvollisuuden nojalla tai vahinko on aiheutettu tahallaan taikka törkeästä tuottamuksesta.

Kaupunginhallitus tai lautakunta voi siirtää edellä tässä pykälässä mainitun päätösvalan alaiselleen viranhaltijalle.

14 § Tarkemmat määräykset

Kaupunginhallitus, talous- ja strategiajohtaja, rahoitusjohtaja ja talouspalvelujen päällikkö antavat tarkemmat määräykset kaupungin taloudenhoidosta ja rahataloudesta sekä niihin liittyvistä vastuista.

15 Luku - Hallinnon ja talouden tarkastus

1 § Ulkoisen tarkastuksen tehtäväalue

Ulkoinen valvonta järjestetään kaupungin johdosta riippumattomaksi.

Ulkoinen tarkastus vastaa kaupungin hallinnon ja talouden ulkoisen tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisestä. Ulkoinen tarkastus käsittää tarkastuslautakunnan, ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön ja tilintarkastajan.

Vantaan kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämisessä ja toteuttamisessa noudatetaan sen lisäksi, mitä kuntalain 121–125 §:issä säädetään, tämän luvun määräyksiä.

2 § Hallinnon ja talouden tarkastuksen organisaatio

Kaupunginvaltuusto asettaa kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä sekä arviointia varten kuntalain 121 §:ssä mainitun tarkastuslautakunnan.

Tarkastuslautakunnan kokoonpanosta määrätään 7 luvun 3 §:ssä.

Ulkoisen tarkastuksen palveluyksikkö toimii tarkastuslautakunnan alaisuudessa.

Kaupungin ulkoista tarkastusta johtaa kaupunginreviisori.

3 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Läsnäolosta tarkastuslautakunnan kokouksissa päättää lautakunta.

Valtuuston valitsemalla tilintarkastajalla, kaupungin viranhaltijoilla ja luottamushenkilöillä on tarvittaessa velvollisuus olla saapuvilla tarkastuslautakunnan kokouksissa.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 17 luvun määräyksiä.

4 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja päätösvalta

Sen lisäksi, mitä kuntalaissa on erikseen säädetty, lautakunnan tehtävänä on:

1. esittää kannanottonsa tilintarkastajan kertomuksessa esittämiin huomautuksiin, asianomaisten niistä antamiin selityksiin ja kaupunginhallituksen lausuntoon,
2. tehdä esityksiä kaupunginvaltuustolle päätöksistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aiheutta,
3. valmistella kaupunginvaltuustolle esityksen tilintarkastajan valinnasta sekä valinnan valmistelun yhteydessä määritellä tilintarkastajan toimikauden pituuden,
4. toimia kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjänä, valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi vähintään kerran vuodessa,
5. päättää tehtäväalueensa virkasuhteiden muuttamisesta työsuhteisiksi,
6. päättää kaupunginreviisorin osalta sivutoimiluvan myöntämisestä sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä,
7. päättää kirjallisen varoituksen antamisesta kaupunginreviisorille,
8. määrätä kaupunginreviisorille sijaisen, ja
9. esittää kaupunginvaltuustolle kaupunginreviisorin palkan määrä henkilöstö- ja konsernijohtajan kanssa käytyjen neuvottelujen jälkeen.
10. päättää niistä hallinnon ja talouden tarkastuksen sisältöön, hallintoon ja talouteen kuuluvista asioista, jotka kuntalain tai hallintosäännön mukaan eivät kuulu muiden viranomaisten toimivaltaan.

5 § Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävät ja päätösvalta

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajan tehtävänä on:

1. päättää kaupunginreviisorin osalta kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja määrittämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin,
2. antaa matkamääräyksen kaupunginreviisorille,
3. vahvistaa lomajärjestyksen ja myöntää vuosiloman kaupunginreviisorille,
4. myöntää virkavapauden kaupunginreviisorille, ja
5. päättää kaupunginreviisorin osallistumisesta ulkomaille suuntautuville opinto-, kurssi- ja niihin rinnastettaville matkoille.

6 § Kaupunginreviisoriin tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginreviisori:

- valmistelee tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat,
- avustaa tilintarkastusyhteisöä tilintarkastuksen suorittamisessa,
- vastaa ulkoisen tarkastuksen johtamisesta ja kehittämisestä sekä työnjohto-oikeuden käyttämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen tuloksellisuudesta ja strategisesta ohjauksesta, siten että kaupungin kokonaistavoitteet toteutuvat
- vastaa ulkoisen tarkastuksen määrärahojen jaosta
- vastaa ulkoisen tarkastuksen tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä
- vastaa ulkoisen tarkastuksen sopimushallinnasta
- vastaa ulkoisen tarkastuksen viestinnästä
- vastaa vahinkoilmoituksen tekemisestä
- määrää ulkoisen tarkastuksen päällikön sijaisjärjestelyistä
- hakee ulkoisen tarkastuksen tarvittavat luvat ja suostumukset
- suorittaa muutkin toimialaansa kuuluvat lautakunnan hänelle määräämät tehtävät.

Kaupunginreviisori tai hänen määräämänsä päättää:

1. lausuntojen antamisesta ulkoisen tarkastuksen toimialaan kuuluvissa asioissa,
2. ulkoista tarkastusta koskevista sopimuksista,
3. ulkoista tarkastusta koskevista tutkimusluvista ja tietoluvista,
4. sopimusperusteisen vahingonkorvauksen maksamisesta silloin, kun kysymys on määrältään ja perusteiltaan riidattomasta korvausvastuusta,
5. tilausoikeuksien myöntämisestä,
6. kansallisen kynnysarvon alittavista tavara- ja palveluhankinnoista siinä tapauksessa, ettei tilausta voida tehdä kilpailutetulta sopimustoimittajalta,
7. materiaalien myymisestä ja lahjoittamisesta,
8. tehtäväalueeseensa kuuluviin yhdistyksiin liittymisestä, kun yhdistyksen vuotuinen jäsenmaksu on alle 1000 euroa,
9. antaa suostumuksen rikosasiain käsittelyyn sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa säädetyllä tavalla kaupungin ollessa asianomistajana,
10. muistakin ulkoiselle tarkastukselle kuuluvista asioista, ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

7 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Valtuusto valitsee tarkastuslautakunnan esityksestä enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön.

8 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan valitsemisesta sekä tehtävistä säädetään kuntalain 122–123 §:issä.

Tilintarkastajan on toimeksiantosopimuksen mukaisesti laadittava toimikaudekseen tarkastussuunnitelma ja työohjelma vuosittain kullekin tilikaudelle. Suunnitelmat saatetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Tilintarkastajan mahdollisesti kaupungin eri viranomaisille tai kaupungin palveluksessa olevalle antama kirjallinen raportti tai huomautus annetaan lautakunnalle tiedoksi.

Tilintarkastajan tulee laatia tekemistään tarkastushavainnoista selonteko lautakunnalle lautakunnan päättämällä tavalla.

9 § Tilintarkastuskertomus ja lautakunnan arviointikertomus

Tilinpäätös, tilintarkastuskertomus sekä lautakunnan antama arviointikertomus on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta voi esittää tarvittaessa arvionsa myös erilliskertomuksessa.

Lautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä huomautuksista asianomaisten selitys sekä kaupunginhallituksen lausunto.

10 § Tarkastuslautakunnan tiedottaminen

Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Tehtäväalueensa muusta tiedottamisesta päättää tarkastuslautakunta.

Tarkastuslautakunnan tiedottaminen tulee järjestää samojen periaatteiden mukaisesti kuin kaupungin tiedottaminen.

16 luku Turvallisuus, varautuminen, riskienhallinta ja sisäinen valvonta

1 § Turvallisuusjohtaminen ja turvallisuussuunnittelu

Turvallisuusjohtamisella tarkoitetaan organisaation turvallisuuteen liittyvien toimintojen ja prosessien suunnittelua, toteutusta, seuranta ja kehittämistä. Sen tavoitteena on suojata organisaation henkilöstöä, omaisuutta ja tietoja sekä varmistaa toiminnan jatkuvuus ja turvallisuus. Turvallisuusjohtaminen on olennainen osa organisaation kokonaisvaltaista johtamista ja sen avulla pyritään luomaan turvallinen ja luotettava toimintaympäristö.

Turvallisuussuunnittelulla tarkoitetaan järjestelmällistä ja koordinoitua prosessia, jonka avulla pyritään ratkaisemaan paikallisia turvallisuuskysymyksiä eri toimijoiden yhteistyönä. Tavoitteena on ennaltaehkäistä ja torjua onnettomuuksia, rikoksia sekä häiriöitä ja parantaa ihmisten turvallisuuden tunnetta.

2 § Varautuminen ja valmiussuunnittelu

Varautuminen on toimintaa, jolla varmistetaan kunnan tehtävien ja palveluiden mahdollisimman häiriötön hoitaminen ja mahdollisesti tarvittavat tavanomaisesta poikkeavat toimenpiteet normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa (Valmiuslaki 3 luku 12§).

3 § Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä toiminnan kehittäminen ovat kaupunkikonsernin jokaisen organisaation vastuulla olevia tehtäviä.

4 § Tehtävät ja päätösvalta

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto päättää koko kaupunkikonsernia koskevista periaatteista, jotka koskevat turvallisuutta, varautumista, riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa.

Kaupunginhallitus

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Kaupunginhallitus hyväksyy turvallisuus- ja valmiussuunnitelmat sekä seuraa niiden toteutumista. Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä:

- Hyväksyy riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa koskevat ohjeet ja menettelytavat kaupunginvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti.
- Valvoo, että riskienhallinta ja sisäinen valvonta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti.
- Antaa toimintakertomuksessa tiedot riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Lautakunnat

Lautakunta vastaa toimialallaan riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Kaupunginjohtajan tehtävät ja vastuut

Kaupunginjohtaja vastaa kaupungin turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan operatiivisesta johtamisesta ja varmistaa, että turvallisuus-, varautumis- ja riskienhallintatoimenpiteet toteutetaan tehokkaasti sekä raportoi kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti

Apulaiskaupunginjohtajien tehtävät ja vastuut

Apulaiskaupunginjohtajat vastaavat oman toimialansa ja vastuualueidensa turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan toimenpiteiden suunnittelusta ja toteuttamisesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Palvelualuejohtajien tehtävät ja vastuut

Palvelualuejohtajat vastaavat omien palvelualueidensa turvallisuus-, varautumis-, riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan toimenpiteiden suunnittelusta ja toteutuksesta sekä raportoivat ohjeiden mukaisesti.

Palveluyksiköiden päälliköiden tehtävät ja vastuut

Palveluyksiköiden päälliköt vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

3 OSA – PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

17 Luku -Kokousmenettely

1 § Soveltamisala

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan kaupungin toimielinten kokouksissa sekä soveltuvin osin toimituksissa ja katselmuksissa. Tämän luvun määräykset ovat toissijaisia hallintosäännön muiden lukujen määräyksiin nähden.

Vaikuttamistoimielimiin sovelletaan 17 luvun 10 §:n määräyksiä läsnäolo- ja puheoikeudesta.

2 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi pitää:

- varsinaisen kokouksen, jossa kokoukseen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla,
- sähköisen kokouksen, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla, tai
- hybridikokouksen, johon on mahdollista osallistua joko läsnä kokouspaikalla tai sähköisen yhteyden avulla.

Kokouksessa voidaan käyttää sähköistä kokoushallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Suljettuun sähköiseen- tai hybridikokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Muu toimielin kuin kaupunginvaltuusto voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely). Sähköistä päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluviin asioihin.

3 § Kokousaika ja -paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, kun puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

4 § Kokouksen koolle kutsuminen

Kaupunginvaltuuston kokouskutsu on lähetettävä viimeistään neljä päivää ennen kokousta. Muun toimielimen kokouskutsu on lähetettävä vähintään kolme päivää ennen kokousta. Kokouskutsu toimitetaan toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsun lähettämisestä vastaa toimielimen puheenjohtaja.

Kokouskutsu toimitetaan julkaisemalla esityslista liitteineen luottamushenkilöiden sähköisessä palvelussa ja ilmoittamalla julkaisemisesta sähköpostilla tai tarvittaessa myös tekstiviestillä tai muulla hyväksyttävällä tavalla.

Lisäksi esityslista liitteineen julkaistaan kaupungin sivulla yleisessä tietoverkossa. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä sekä salassa pidettävät tiedot.

Kutsu kaupunginvaltuuston selostustilaisuuteen toimitetaan valtuuston kokouskutsun yhteydessä.

5 § Kokouskutsun sisältö

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Kaupunginvaltuuston kokouskutsun kielenä on suomi ja ruotsi. Muun toimielimen kokouskutsun kielenä on suomi erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimielimiä lukuun ottamatta.

6 § Esityslista

Toimielimen käsiteltäväksi tulevista asioista laaditaan kutakin kokousta varten esityslista, joka lähetetään kokouskutsun yhteydessä. Esityslistan tulee sisältää selostukset käsiteltävistä asioista ja esitykset toimielimen päätöksiksi.

Valtuuston esityslista laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Esityslistan liitteistä toimitetaan molemmilla kielillä taloussuunnitelma, tilinpäätös, tarkastuslautakunnan arviointikertomus, tilintarkastajan lausunto sekä hallintosääntö, samoin kuin niitä asioita koskevat asiakirjat, joissa kielilain voimassa olevien pykälien mukaan on käytettävä ruotsin kieltä.

7 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

8 § Varajäsenen kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston sihteeristölle. Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä päätösvalmistelun on kutsuttava estyneen valtuutetun sijaan kuntalain tarkoittama varavaltuutettu. Kokouksen aikana valtuustoryhmät avustavat varajäsenen kutsumisessa.

Muun toimielimen jäsenen, joka on estynyt saapumasta kokoukseen, on kutsuttava varajäsen sijaansa. Kun jäsen on esteellinen käsittelemään jotakin asiaa kokouksessa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen kokoukseen sitä asiaa käsittelemään. Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voi toimittaa kutsun varajäsenelle.

9 § Läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginvaltuustossa

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan sekä kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Myös kaupunginhallituksen jäsenellä tai hänen poissa ollessaan varajäsenellä on läsnäolo-oikeus kokouksessa. Heillä on kokouksessa oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksentekoon, jolleivät he ole samalla valtuutettuja.

Nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla on läsnäolo-oikeus valtuuston kokouksessa. Puheoikeudesta päättää kokouksen puheenjohtaja. Valtuusto voi myöntää myös muille henkilöille läsnäolo- ja puheoikeuden.

10 § Läsnäolo- ja puheoikeus muissa toimielimissä

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus:

1. valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla sekä nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla kaupunginhallituksen kokouksessa,
2. valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla sekä kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla kaupunginhallituksen jaoston kokouksessa,
3. kaupunginhallituksen puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen valitsemalla edustajalla, nuorisovaltuuston valitsemalla edustajalla ja kaupunginjohtajalla lautakunnan kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan ja valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa,
4. lautakunnan puheenjohtajalla, kaupunginhallituksen jaostoon valitsemalla edustajalla ja toimialan apulaiskaupunginjohtajalla lautakunnan jaoston kokouksessa sekä
5. kaupunginhallituksen edustajalla vanhus- ja vammaisneuvostojen, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan ja Svenska kommitténin kokouksissa

Muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin tai toimielimen asettanut taho.

Kaupunginhallituksen edustajien tehtävistä muissa toimielimissä päätetään edustajien nimeämispäätöksen yhteydessä.

Esittelijänä toimiva viranhaltija on velvollinen olemaan läsnä toimielimen kokouksessa. Myös kaupungin muu työntekijä ja viranhaltija on velvollinen toimielimen kutsusta tai esihenkilönsä määräyksestä olemaan läsnä kaupungin toimielimen kokouksessa.

11 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtajan tehtävänä on todeta kokouksessa läsnä olevat jäsenet ja muut henkilöt ja tämän perusteella todeta, onko toimielin laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Jos puheenjohtaja kokouksen aikana toteaa, että toimielin ei ole päätösvaltainen, eikä sitä saada päätösvaltaiseksi, kokous keskeytyy. Käsiteltävänä oleva asia ja sen jälkeen esityslistalla olevat asiat esitellään toimielimen seuraavassa kokouksessa.

Kaupunginvaltuustoa koskevista erityismääräyksistä määrätään 21 luvun 8 §:ssä.

12 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa toimielimen kokouksesta tai esteellisiä, valitaan iältään vanhimman läsnä olevan toimielimen jäsenen puheenjohtajana tilapäinen puheenjohtaja.

Iältään vanhin valtuutettu toimii puheenjohtajana valtuustokauden ensimmäisessä kokouksessa.

13 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä toimielimen kokouksessa. Jos kokouksessa läsnä oleva henkilö käytöksellään häiritsee kokouksen kulkua, puheenjohtajan tulee kehottaa häntä käyttäytymään asianmukaisesti. Jos kehotusta ei noudateta, puheenjohtaja voi määrätä henkilön poistumaan. Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

Toimielimen jäsenellä on puheoikeus käsiteltävänä olevassa asiassa. Jäsenen on puheessaan pysyttävä asiassa. Jos puhuja poikkeaa asiasta, puheenjohtajan on kehotettava häntä palaamaan asiaan. Jos puhuja ei noudata kehotusta, puheenjohtaja voi kieltää häntä jatkamasta puhetta. Jos puhuja ilmeisen tarpeettomasti pitkittää puhettaan, puheenjohtaja voi asiasta huomautettuaan kieltää häntä jatkamasta puhettaan.

Kaupunginvaltuustoa koskevista erityismääräyksistä määrätään 21 luvun 9 §:ssä.

14 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja sen perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava jäsenen tai muun kokoukseen osallistuvan henkilön esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Esteellisyyttä koskeva päätös on perusteltava pöytäkirjaan.

Henkilö, jonka esteellisyydestä päätetään, saa osallistua esteellisyysasian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:n mukaisessa poikkeustilanteessa.

Esteellisen henkilön on julkisessa kokouksessa poistuttava yleisölle varattuun tilaan ja suljetussa kokouksessa poistuttava kokonaan. Esteellistä henkilöä saadaan kuitenkin kuulla asian selvittämistarkoituksessa.

Esteellisyyden perusteista säädetään kuntalaissa ja hallintolaissa.

15 § Käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Kaupunginvaltuustossa käsittelyn pohjana on kaupunginhallituksen ehdotus taikka, milloin tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on valmistellut asian, tämän ehdotus, lukuun ottamatta valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä, jolloin pohjana on puheenjohtajan ehdotus (pohjaehdotus).

Muun toimielimen kokouksessa asiat ratkaistaan esittelystä toimielimen sisäistä järjestelyä lukuun ottamatta. Pohjaehdotuksena on esittelijän ehdotus. Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta peruuttaa ehdotuksensa, ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, asia on poistettava esityslistalta. Valtuusto voi muulloinkin päättää asian poistamisesta esityslistalta.

Jos muussa toimielimessä esittelijä on peruuttanut ehdotuksensa ennen kuin toimitella on tehnyt päätöksen asiasta, asia on poistettava esityslistalta, jollei toimitella toisin päätä, missä tapauksessa asia käsitellään toimielimen puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Toimitella voi muutoinkin erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

16 § Kokouksen julkisuus

Kaupunginvaltuuston kokousten julkisuudesta säädetään kuntalaissa.

Muun toimielimen kokoukset ovat julkisia vain, jos toimielin niin päättää. Salassa pidettävää asiaa tai asiakirjaa ei voi käsitellä julkisesti.

Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata julkista sähköistä kokousta yleisen tietoverkon kautta taikka kokouskutsussa mainitussa julkisessa tilassa.

17 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

18 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Toimielimen jäsenen on kirjattava keskustelun kuluessa tehty ehdotus sähköiseen kokousjärjestelmään, milloin kokousjärjestelmä on käytössä, paitsi jos puheenjohtaja myöntää yksittäistapauksessa luvan poiketa tästä.

Jos sähköistä kokousjärjestelmää ei ole käytössä:

1. kaupunginvaltuustossa keskustelun kuluessa tehty muu muutosesitys kuin pöydälle panemista, asian palauttamista tai hylkäämistä koskeva ehdotus on annettava kirjallisena ja
2. muussa toimielimessä ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin päättää.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja toteaa keskustelun päättyneeksi. Puheenjohtaja toteaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotuksia kannatettu.

19 § Päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimielimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimielimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimielimen päätökseksi.

20 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai ehdollisena tai joka menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

21 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys on toimitettava avoimesti. Äänestys toimitetaan äänestyskoneella sähköisesti tai nimenhuudolla.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää toimielimen hyväksyttäväksi äänestystavan ja äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi samaa asiaa koskevaa pohjaehdotuksesta eniten poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

Vaaleista määrätään 18 luvussa.

22 § Pöytäkirjan laatiminen

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja laaditaan suomen ja ruotsin kielellä. Muun toimielimen pöytäkirjan kielenä on suomi erikseen nimettyjä ruotsinkielisiä toimielimiä lukuun ottamatta.

Valtuuston ja sen valiokunnan kokouksissa pitää pöytäkirjaa kuntademokratian palvelualueen osoittama henkilö. Muun toimielimen pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Pöytäkirjaa pitää toimielimen puheenjohtajan johdolla toimielimen sihteeri tai muu pöytäkirjanpitäjä. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

23 § Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla sitä varten valittua valtuutettua, jollei valtuusto jonkin asian kohdalla ole päättänyt, että pöytäkirja tarkastetaan muulla tavalla. Muun toimielimen pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Sähköisessä päätöksentekomenettelyssä tehtyjä päätöksiä koskeva pöytäkirja tai sen osa voidaan tarkastaa erikseen ennen kokousta.

Mikäli pöytäkirjantarkastaja kieltäytyy tai on muuten estynyt tarkastamasta toimielimen pöytäkirjaa, pöytäkirja tarkastetaan toimielimen välittömästi seuraavassa kokouksessa.

24 § Pöytäkirjan sisältö

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään:

1) järjestäytymistietoina:

- toimielimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista (varsinainen kokous, sähköinen kokous, hybridikokous, yksilöidään päätökset, jotka on tehty sähköisessä päätöksentekomenettelyssä)
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä olleet missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

- kesken kokouksen saapuneet; minkä asian käsittelyn ja mihin kellonaikaan he ovat saapuneet
- poissa olleet
- kokouksesta poistuneet; minkä asian käsittelyn aikana ja mihin kellonaikaan he ovat poistuneet
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

2) asian käsittelytietoina:

- otsikko
- selostus asiasta ja mahdollisesta aikaisemmasta käsittelystä tai viittaus pöytäkirjaan liitettyihin asiakirjoihin
- esittelijän päätösesitys
- esteellisyys ja sen peruste
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu tai niiden raukeaminen
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta tai siihen liitettävästä äänestysluettelosta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös
- eriävät mielipiteet ja pöytäkirjalausumat
- valtuuston hyväksymät toimenpidealoitteet (ponnet)

3) muina tietoina:

- salassapitomerkinnot
- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta ja jos pöytäkirjan tarkastajat on valittu, heidän nimensä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa
- muutoksenhakuohjeet

Jos asia on poistettu esityslistalta, pöytäkirjaan merkitään asiaotsikko ja merkintä asian poistamisesta esityslistalta.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Kun asian käsittely on keskeytetty pöydällepanon tai palauttamisen vuoksi, pöytäkirjaan merkitään vain kannatettu ehdotus pöydällepanosta tai palauttamisesta, ei mahdollisia muita keskustelun aikana tehtyjä ehdotuksia.

Pöytäkirjaan liitettävissä oikaisuvaatimusohjeissa annetaan tarpeelliset ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseksi. Pöytäkirjaan liitettävässä valitusosoituksessa on mainittava valitusviranomainen, valitusaika ja mitä valitukseen on liitettävä. Päätökseen, johon ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä valitusta, on liitettävä tästä ilmoitus ja samalla mainittava, mihin lain tai asetuksen kohtaan kielto perustuu.

25 § Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaminen

Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja sen jaostojen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa hallintoasiantuntija, hallintosihteeri, kirjaaja tai kaupunginhallituksen määräämät.

Tarkastuslautakunnan pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä tai kaupunginreviisori.

Muiden lautakuntien ja niiden jaostojen pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa pöytäkirjanpitäjä, toimialan lakimies tai kirjaaja.

26 § Päätösten tiedoksianto kunnan jäsenille

Toimielimen pöytäkirja ja siihen liitetyt oikaisuvaatimusohjeet tai valitusosoitukset pidetään nähtävänä kaupungin sivuilla yleisessä tietoverkossa viimeistään pöytäkirjan allekirjoitusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

Ne viranhaltijapäätökset, joihin kuntalaisilla on yleinen muutoksenhakuoikeus, pidetään nähtävänä kaupungin sivuilla yleisessä tietoverkossa viimeistään päätöksen antamispäivää seuraavana keskiviikkona.

18 Luku – Vaalit

1 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Suhteellisessa vaalissa ääni annetaan ehdokaslistalle.

2 § Valtuuston vaalilautakunta

Valtuusto valitsee keskuudestaan toimikaudekseen suhteellisten vaalien ja suljetuin lipuin toimitettavien enemmistövaalien toimittamista varten vaalilautakunnan, johon kuuluu neljä varsinaista ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Valtuusto valitsee vaalilautakuntaan valituista yhden puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi noudattaen samaa menettelyä kuin valtuuston puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa valittaessa.

Lautakunta voi kutsua avukseen asiantuntijoita.

Muissa toimielimissä toimielin voi valita keskuudestaan ääntenlaskijat avustamaan vaaleissa.

3 § Ehdokaslistojen jättäminen

Suhteellisella vaalitavalla suoritettava vaali toimitetaan ehdokaslistoittain. Toimielin määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava toimielimen puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimitus aloitetaan. Vaalia ei saa pitää ennen kuin vähintään kymmenen minuuttia on kulunut ehdokaslistan nähtäville panemisesta.

4 § Ehdokaslistojen laatiminen ja asiamies

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Ehdokaslista on vähintään kahden toimielimen jäsenen allekirjoitettava. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan toimielimen puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 5 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

5 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, toimielimen puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle tai äänten laskijoille, jotka tutkivat ehdokkaiden vaalikelpoisuuden ja tarkastavat, ovatko ehdokaslistat asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan tai ääntenlaskijoiden on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

6 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräajan päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, jossa jokainen ehdokaslista merkitään järjestysnumerolla.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan toimielimen jäsenille tiedoksi lukemalla se ääneen tai muulla tavalla.

7 § Suhteellisen vaalin toimittaminen

Luottamushenkilöiden vaali toimitetaan suhteellisenä, jos sitä vaatii läsnä olevista toimielimen jäsenistä vähintään määrä, joka saadaan jakamalla läsnä olevien lukumäärä valittavien

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

lukumäärällä lisättynä yhdellä. Jos osamääräksi tulee murtoluku, se korotetaan lähinnä ylempään kokonaislukuun.

Suhteellinen vaali toimitetaan suljetuin lipuin. Äänestyslippuun tai -järjestelmään merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä vaalilautakunnan puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

.

8 § Suljettu lippuäänestys ja äänestyslippujen säilyttäminen

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Milloin enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, on valtuuston puheenjohtajan kutsuttava 2 §:ssä mainittu vaalilautakunta avustamaan vaalitoimituksessa.

Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä. Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä ja sen tulee sisällykseltään olla riidaton. Äänestyslippujen sijasta voidaan käyttää myös tarkoitukseen soveltuvaa sähköistä järjestelmää, jos vaalisalaisuus ja tuloksen oikeellisuus on turvattu.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput sekä äänestysjärjestelmän mahdollisesti tuottamat lokitiedot on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa ja lokitiedot niin, ettei vaalisalaisuus vaarannu.

9 § Vaalin tuloksen toteaminen

Nimenhuudon päätyttyä vaalilautakunta tai ääntenlaskijat tutkivat äänestyslippujen pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle pöytäkirjaan merkittäväksi. Muussa toimitelmässä puheenjohtaja toteaa vaalin tuloksen toimitelmalle pöytäkirjaan merkittäväksi.

19 Luku – Esittelijät

1 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen esittelijät

Kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto

Kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen ja konsernijaoston käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat, koko kaupunkia tai konsernia koskevat asiat, useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat sekä kaupunginhallituksen ottomenettelyyn tulevat päätökset.

Apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen ja konsernijaostojen käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat. Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto

Kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston käsiteltäväksi tulevat koko kaupunkia koskevat asiat, useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat sekä koko omaa toimialaansa koskevat asiat.

Apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaoston käsiteltäväksi tulevat omaa toimialaansa koskevat asiat.

Elinvoimajohtaja ja työllisyyden ja kotouttamisen palveluiden johtaja esittelevät omaa palvelualueettaan koskevat asiat.

Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan tai palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

2 § Lautakuntien ja niiden jaostojen esittelijät

Apulaiskaupunginjohtaja esittelee toimialansa lautakunnan ja sen jaostojen käsiteltäväksi tulevat toimialaa kokonaisuutena tai useampaa kuin yhtä palvelualueetta koskevat asiat sekä yhteisten palveluiden asiat.

Palvelualuejohtaja esittelee lautakunnan ja sen jaostojen käsittelyyn tulevat palvelualueensa asiat.

Edellä määrätystä poiketen esittelijänä toimii:

1. keskusvaalilautakunnassa lautakunnan sihteeri,
2. tarkastuslautakunnassa kaupunginreviisori,
3. kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisessä jaostossa ruotsinkielisen palvelualueen johtaja,
4. kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaostossa toisen asteen palvelualuejohtaja, perusopetuksen palvelualuejohtaja tai ruotsinkielisen palvelualueen johtaja sen mukaan, minkä toimialan alaisen oppijan asiaa lautakunta käsittelee, sekä
5. kaupunkiympäristölautakunnan lupajaostossa rakennusvalvontapäällikkö jaoston toimiessa rakennusvalvontaviranomaisena ja ympäristöpalveluiden päällikkö jaoston toimiessa kunnallisena ympäristönsuojeluviranomaisena.

Apulaiskaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös palvelualuejohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia. Oikeus ei kuitenkaan koske asioita, joissa lautakunta tai jaosto toimii laissa määriteltynä lupa-, valvonta- tai ympäristönsuojeluviranomaisena.

3 § Esittely muissa toimielimissä

Muiden toimielinten esittelijöistä määrätään toimielimen asettamispäätöksessä. Jos määräyksiä ei ole, esittelijä on kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä.

4 § Esittelyvallan siirtäminen

Kaupunginjohtaja tai apulaiskaupunginjohtaja voi yksittäistapauksissa siirtää esittelytehtävän alaiselleen viranhaltijalle.

Esittelijän ollessa poissa tai esteellinen hänen sijaisekseen määrätty toimii esittelijänä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen perusteella ilman viranhaltijan esittelyä.

20 Luku – Kuntalaisaloitteet

1 § Aloiteoikeus

Oikeudesta tehdä kuntalaisaloite säädetään kuntalaissa.

2 § Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteista ja niiden johdosta suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

Vastaus aloitteeseen, jossa tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, annetaan tiedoksi valtuustolle.

3 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

4 OSA – VALTUUSTO

21 Luku – Valtuuston toiminta

1 § Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Valtuusto valitsee vuosittain kesäkuun ensimmäisessä kokouksessa keskuudestaan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Valtuuston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaalin toimittamisesta säädetään kuntalaissa. Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päättä.

Valtuuston pöytäkirjanpitäjänä toimii kuntademokratian palvelualueen määräämä Vantaan kaupungin viranhaltija tai työntekijä.

2 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten. Myös valtuutetun sijasta asian käsittelyyn osallistuva varajäsen voi kuulua valtuustoryhmään.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä, puheenjohtajasta ja muista tarvittavista toimihenkilöistä on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus.

Valtuustoryhmän voi muodostaa yksikin valtuutettu, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen. Yhden hengen valtuustoryhmällä ei ole puheenjohtajaa.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa toisen valtuustoryhmän nimeen.

3 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoituksessa on oltava asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle.

4 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

5 § Kokouksetilat

Kuntademokratian palvelualue osoittaa valtuustoryhmien kokouksia varten niiden tarvitsemat kokouksetilat korvauksetta.

6 § Valtuustoryhmän tehtävät varajäseniä kutsuttaessa

Valtuustoryhmä avustaa valtuuston puheenjohtajaa ja päätösvalmistelua oikean varajäsenen kutumisessa valtuuston kokoukseen siitä estyneen valtuutetun sijaan.

7 § Valtuuston kansliatehtävät

Valtuuston kansliatehtävät hoitaa kuntademokratian palvelualue.

8 § Läsnäolon toteaminen valtuuston kokouksissa

Kaupunginvaltuuston kokouksissa läsnä olevien jäsenien toteamiseen sovelletaan 17 luvun 10 §:n ohella tämän pykälän määräyksiä.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Valtuuston kokouksen aluksi todetaan läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut sähköistä läsnäolo- ja äänestysjärjestelmää käyttäen tai nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä taikka muulla puheenjohtajan määräämällä tavalla.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa mahdolliset esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen.

Valtuutettu, jota ei kokouksen alussa ole todettu läsnä olevaksi, merkitään pöytäkirjaan poissa olevaksi. Läsnäolon toteamisen jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoitauduttava välittömästi puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokoukseen saapunut. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle, jolloin pöytäkirjaan vastaavasti merkitään, minkä asian käsittelyn aikana hän on kokouksesta poistunut.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustauon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Läsnä oleviksi katsotaan ne valtuutetut, jotka pöytäkirjan mukaan ovat saapuneet kokoukseen eivätkä ole ilmoittaneet siitä poistuvansa tai joita valtuusto muuten ei ole todennut poissa oleviksi. Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvalan, hänen on keskeytettävä kokous.

9 § Puheenvuorot valtuuston kokouksissa

Valtuuston kokouksissa pidettäviin puheenvuoroihin sovelletaan 17 luvun 13 §:n ohella tämän pykälän määräyksiä.

Puheenvuoro on pyydettävä sähköisesti tai selvästi havaittavalla tavalla taikka toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydettyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä,
2. puheenvuoron kaupunginhallituksen puheenjohtajalle tai hänen estyneenä ollessaan kaupunginhallituksen varapuheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle, apulaiskaupunginjohtajille sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, kun käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa sekä

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

3. enintään yhden minuutin kestävän repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta. Puheenvuorojen pituutta voidaan myös valtuustovaliokunnan suosituksesta sopia ohjeellisesti rajattavaksi.

Jos puheenvuoroa pyydetään yhtäikaa kokousjärjestelmän kautta sekä muulla tavalla, on kokousjärjestelmän kautta puheenvuoroa pyytäneellä etusija. Jos useat pyytävät yhtäikaa puheenvuoroa, määrää puheenjohtaja missä järjestyksessä kukin heistä sen saa.

Puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai valtuustosalin puhujakorokkeelta varsinaisissa kokouksissa tai osallistuttaessa hybridikokoukseen kokouspaikalla.

10 § Toimenpidealoite

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä kaupunginhallitukselle osoitettavan käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpidealoitteen (ponnen). Toimenpidealoite ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

22 Luku – Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

1 § Valtuutettujen aloitteet

Valtuutetuilla ja valtuustoryhmällä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevista asioista. Aloite annetaan puheenjohtajalle kirjallisena valtuuston kokouksen aikana. Aloite on allekirjoitettava. Allekirjoitus voidaan tehdä myös sähköisesti. Valtuuston kokoukseen etänä osallistuva voi ilmoittaa osallistumisensa aloitteeseen muulla todennetulla tavalla, jolloin hänen nimensä lisätään valtuuston kokouksessa aloitteen allekirjoittaneisiin. Aloitteen jättäminen merkitään saman kokouksen pöytäkirjaan. Puheenjohtaja toteaa lyhyesti, mitä aloitteissa ehdotetaan. Aloite on, sitä enempää tässä kokouksessa käsittelemättä, lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus vastaa valtuutettujen aloitteisiin. Kaupunginhallituksen on valmisteltava vastaus aloitteeseen, jossa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä ja se on annettava valtuustolle tiedoksi.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä tuotava valtuustolle tiedoksi luettelo valtuutettujen edellisen vuoden aikana tekemistä aloitteista. Luettelosta tulee käydä ilmi, milloin aloitteeseen on vastattu tai mikä aloitteen käsittelyvaihe on. Samassa yhteydessä voidaan tuoda luettelo muista aikaisemmin valtuustokauden aikana tehdyistä, edelleen vastaamatta olevista aloitteista.

2 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kaupunginhallitukselle osoitetun kirjallisen kysymyksen kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevasta asiasta. Kysymys on annettava kaupungin kirjaamoon.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kolmen viikon kuluttua kysymyksen tekemisestä, tai ilmoitettava silloin syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa.

3 § Selonteko

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja voi pyytää kaupunginvaltuustolle selonteon kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevassa asiassa. Lisäksi valtuustoryhmät, jotka edustavat vähintään puolta valtuutetuista, voivat esittää puheenjohtajalle selonteon pyytämistä. Puheenjohtajan tulee ilmoittaa pyytämästään selonteosta kaupunginvaltuustolle.

Selonteon antaa kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä apulaiskaupunginjohtaja. Selonteko tulee antaa seuraavassa aikaisintaan viikon kuluttua sen pyytämisestä pidettävässä kaupunginvaltuuston kokouksessa tai kaupunginvaltuuston iltakoulussa.

Valtuusto merkitsee asiasta käydyn keskustelun jälkeen selonteon tiedoksi eikä asiassa tässä yhteydessä tehdä päätöstä. Kaupunginvaltuusto voi kuitenkin selonteon pohjalta lähettää asian kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

4 § Selostustilaisuus ja kyselytunti

Valtuuston kokousta voi edeltää selostustilaisuus, jossa selostetaan ajankohtaisia aiheita ja jota voi seurata kyselytunti.

Valtuutetulla on oikeus esittää kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajille selostustilaisuuden yhteydessä pidettävällä kyselytunnilla vastattavaksi lyhyt, kulloinkin yhteen asiaan kohdistuva kysymys kaupungin hallintoa ja taloutta koskevista asioista.

Kysymys on toimitettava kirjallisena tai sähköpostitse viimeistään selostustilaisuutta edeltävänä maanantaina klo 12.00 valtuuston sihteeristölle. Kysymyksen voi tehdä myös kyselytunnin aikana suullisesti. Kukin valtuutettu voi esittää yhden suullisen tai kirjallisen kysymyksen kyselytuntia kohden.

Kysymyksiin vastataan suullisesti. Kirjallisiin ja sähköpostitse toimitettuihin kysymyksiin, joita ei ehditä käsitellä kyselyille varatussa määräajassa, annetaan kysymyksen esittäjälle ja muille valtuutetuille vastaus kirjallisena tai sähköisesti, luottamushenkilöiden sähköisessä palvelussa viimeistään seuraavan valtuuston kokouksen aikana ilman muuta käsittelyä. Varavaltuutetun tekemään kysymykseen vastataan ainoastaan siinä tapauksessa, mikäli varavaltuutettu on tässä selostustilaisuudessa läsnä.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Kyselytunti järjestetään valtuuston kokousta edeltävänä torstaina, jollei valtuusto toisin päättä. Puheenjohtajana kyselytunnilla toimii valtuuston puheenjohtaja. Kyselytunti on julkinen.

Puheenjohtaja ratkaisee, huomioon ottaen kysymyksen ajankohtaisuuden ja merkityksen, missä järjestyksessä kirjallisiin kysymyksiin vastataan lähtökohtana se, että kysymyksille varattu aika selostustilaisuudessa ei ylitä 45 minuuttia. Ensimmäinen vastauksen jälkeisen puheenvuoron käyttöoikeus on kysymyksen esittäneellä valtuutetulla. Tämän jälkeen myös muilla valtuutetuilla on oikeus käyttää puheenvuoroja. Puheenjohtajalla on oikeus harkintansa mukaan rajoittaa keskustelua.

5 § Kaupunginvaltuuston iltakoulu

Kaupunginvaltuuston iltakoulussa käsitellään kaupungin strategiavalmisteluun liittyviä asioita sekä muita ajankohtaisia aiheita. Iltakoulussa voidaan myös selostaa kaupungin yhtiöiden ja yhteistyökumppaneiden toimintaan liittyviä asioita.

Iltakoulussa läsnäolo- ja puheoikeus on valtuutetuilla ja kaupunginhallituksen jäsenillä. Lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus on puheenjohtajan kutsusta kunkin käsiteltävän asian osalta asianomaisen lautakunnan puheenjohtajalla, asianomaisen yhteisön hallituksen jäsenellä ja valtuustoryhmien ensimmäisillä varavaltuutetuilla.

Iltakoulut eivät ole yleisölle avoimia.

23 Luku – Valiokunnat

1 § Valtuustovaliokunnan asettaminen

Valtuusto asettaa vuosittain pysyvän valtuustovaliokunnan käsittelemään valmistelevasti valtuustossa vireillä olevia asioita sekä muita valtuuston työskentelyyn liittyviä kysymyksiä.

Valtuustovaliokunnan jäseninä ovat valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä valtuuston kulloinkin päättämä määrä valtuuston valitsemissa jäsenissä ja heidän henkilökohtaisia varajäseniään.

Valtuustovaliokunnan puheenjohtajana toimii valtuuston puheenjohtaja ja hänen estyneenä ollessaan valtuuston I varapuheenjohtaja tai valtuuston II varapuheenjohtaja.

Valtuustovaliokunnan kokouksiin osallistuvat asiantuntijoina kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä kulloinkin asian käsittelyn kannalta tarvittavat henkilöt.

Valtuustovaliokunnan kokoukset eivät ole yleisölle avoimia.

Tässä määräyksessä mainitulla valtuustovaliokunnalla ei tarkoiteta kuntalain 35 §:ssä säädettyä valiokuntaa.

2 § Tilapäisen valiokunnan asettaminen

Valtuusto voi kuntalain 35 §:n mukaisesti asettaa keskuudestaan valiokunnan valmistelemaan kuntalain 34 §:ssä tarkoitettua luottamushenkilön erottamista koskevaa tai 43 §:ssä tarkoitettua kunnanjohtajan irtisanomista tai muihin tehtäviin siirtämistä koskevaa asiaa taikka lausunnon antamista tai hallinnon tarkastamista varten. Samalla valtuusto määrää valiokunnan puheenjohtajan.

Tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kaupunginhallituksen lausunto. Valtuustossa asian käsittely tapahtuu valiokunnan valmistelun pohjalta.

5 OSA – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISET ETUUDET

24 Luku – Yleiset määräykset

1 § Luottamushenkilön palkkio, palkka ja korvaukset

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan palkkaa. Muulle luottamushenkilölle maksetaan palkkiota.

Luottamushenkilölle maksetaan lisäksi korvausta ansionmenetyksestä, matkakustannuksista, sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä aiheutuneista kustannuksista, päivärahaa sekä ateria- ja majoituskorvausta tämän osan määräysten mukaisesti.

2 § Osa-aikaisen luottamushenkilön etuudet

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan:

1. 25 luvun mukaisia palkkioita,
2. 26 luvun 4 §:n mukaista kuukausipalkkaa,
3. 27 luvun 1 §:n 4 momentin mukaista ansionmenetykskorvausta,
4. 27 luvun 3 §:n 2 momentin mukaisia etuuksia,
5. 27 luvun 2 §:n mukaista matkakorvausta, ei kuitenkaan asunnon ja pääasiallisen luottamustehtävien hoitamispaikan (Tikkurilan) välisistä matkoista, sekä
6. lomarahaa kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten mukaan.

Osa-aikaisella luottamushenkilöllä on lisäksi oikeus työmatka-, liikunta-, kulttuuri- ja ateriaetuun sekä muihin näihin rinnastettaviin etuuksiin samoin ehdoin kuin kaupungin työntekijöillä ja viranhaltijoilla. Osa-aikaisella luottamushenkilöllä ei ole oikeutta muihin tämän osan mukaisiin etuuksiin.

Osa-aikaisen luottamushenkilön oikeudesta saada vuosilomaa, sairauslomaa ja perhevapaata sekä työterveyshuollon palveluja sekä työtapaturma- ja ammattitautilain soveltamisesta säädetään kuntalain 80 §:n 3 momentissa.

3 § Osan soveltamisala

Tämän osan määräyksiä sovelletaan kaikkiin tässä hallintosäännössä mainittuihin ja sen määräysten nojalla asetettuihin toimielimiin sekä niiden jäseniin. Toimielimiksi katsotaan kuntalain 30 §:n mukaisten toimielinten lisäksi myös valiokunnat, johtokunnat, toimikunnat, neuvottelukunnat, vaikuttamistoimielimet ja muut vastaavat toimielimet. Tämän osan määräyksiä

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

ei kuitenkaan sovelleta oppilaitosten johtokuntiin tai oppilaitosten muihin toimielimiin, ellei toisin erikseen määrätä.

Kokoukseen osallistuneeseen varajäseneen sovelletaan soveltuvin osin, mitä jäsenestä on määrätty.

4 § Rahamäärien tarkistaminen

Liitteessä 1 mainitut rahamäärät tarkistetaan kunkin valtuustokauden alussa samassa suhteessa kuin vaalivuoden maaliskuun elinkustannusindeksin pisteluku on muuttunut huhtikuun 2024 pisteluvusta. Näin lasketut rahamäärät pyöristetään lähimpään viiteen euroon.

Tarkistetut rahamäärät astuvat voimaan sen kuukauden alusta, jolloin uusi valtuusto aloittaa toimintansa.

Hallintojohtaja vahvistaa päätöksellään 2 momentissa mainittuun ajankohtaan mennessä 1 momentin mukaisesti tarkistetut luvut. Kuntademokratian palvelualue julkaisee hallintosäännön liitteestä 1 kulloinkin sovellettavan tarkistetun version, jota pidetään saatavilla kaupungin internetsivuilla. Muista muutoksista liitteeseen 1 päättää kaupunginvaltuusto hallintosääntömuutoksista säädetyssä ja määrättyssä järjestyksessä.

25 Luku – Kokouspalkkiot

1 § Peruspalkkio

Kaupungin toimielimen jäsenelle maksetaan kokouksesta liitteen 1 mukainen peruspalkkio, jollei jäljempänä toisin määrätä.

Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsenille maksettavista palkkioista määrätään 26 luvun 3 §:ssä.

2 § Lisäpalkkio

Kokouksesta, jossa toimielimen jäsen on ollut saapuvilla yli kolme (3) tuntia, maksetaan lisäpalkkiona 40 % peruspalkkiosta jokaiselta kolmen (3) tunnin jälkeen alkavalta tunnilta.

3 § Osallistuminen muiden toimielinten kokouksiin

Kun luottamushenkilö on toimielimen kokouksessa kutsuttuna läsnä muun kuin toimielimen puheenjohtajuuden tai jäsenyyden perusteella, maksetaan hänelle kokoukseen osallistumisesta toimielimen jäsenen kokouspalkkio. Palkkiota ei kuitenkaan makseta luottamushenkilölle, joka seuraa julkista kokousta yleisöstä.

Osallistuessaan nuorisovaltuuston edustajana kaupungin muun toimielimen kokoukseen nuorisovaltuuston jäsen saa 1 ja 2 §:n mukaisen nuorisovaltuuston jäsenen palkkion, ellei toisin ole määrätty.

4 § Palkkio kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista

Pääkaupunkiseudun yhteistyöryhmän kokouksiin osallistuvalla luottamushenkilölle maksetaan palkkio kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkion mukaisesti.

Kaupungin edustajaksi kuntayhtymiin tai muihin kuntien yhteistoimintaelimiin valituille luottamushenkilöille maksetaan kaupunginhallituksen jäsenen kokouspalkkiota vastaava palkkio, mikäli kaupungin edustaja ei saa palkkiota kyseiseltä organisaatiolta.

5 § Iltakoulut, selostustilaisuudet, seminaarit ja koulutukset

Toimielimen iltakouluihin ja selostustilaisuuksiin sovelletaan mitä tässä osassa on kokouksista määrätty.

Toimielimen seminaariin tai koulutukseen kutsuttuna osallistuvalla luottamushenkilölle maksetaan kultakin seminaaripäivältä kyseisen toimielimen peruspalkkion suuruinen palkkio edellyttäen, että

tilaisuudesta laaditaan muistio ja että luottamushenkilö on ollut saapuvilla tilaisuudessa vähintään yhden (1) tunnin.

6 § Palkkio sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta

Luottamushenkilölle maksetaan 17 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun sähköiseen päätöksentekomenettelyyn osallistumisesta 50 % 1 §:n mukaisesta peruspalkkiosta. Palkkio maksetaan ainoastaan, mikäli päätös saadaan tehtyä.

7 § Useat kokoukset samana päivänä

Jos saman vuorokauden aikana pidetään useampi saman toimielimen kokous tai 26 luvun 2 §:ssä tarkoitettu toimitus, katsotaan ne kokouspalkkiota laskettaessa samaksi kokoukseksi.

8 § Puheenjohtajan palkkion maksaminen muulle puheenjohtajana toimineelle

Muulle kuin toimielimen puheenjohtajalle maksetaan puheenjohtajan kokouspalkkio, jos hän on toiminut puheenjohtajana kokouksessa yli puoli tuntia, tai jos kokous on kestänyt alle puoli tuntia, koko kokouksen ajan.

9 § Palkkionmaksua varten edellytetty saapuvillaoloaika

Palkkio maksetaan ainoastaan, mikäli luottamushenkilö on ollut saapuvilla kokouksessa vähintään puolen tunnin ajan, paitsi jos kokous perutaan tai se kestää alle puoli tuntia. Tätä määräystä ei sovelleta varajäseneen, joka kutsutaan kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa esteellinen tai estynyt.

10 § Palkkionmaksu kokouksen peruuntuessa

Jos toimielimen kokous ei laillisesta kutsusta huolimatta saavuta paikalle tulleiden jäsenten vähälukuisuuden vuoksi päätösvaltaisuutta eikä kokousta tästä syystä pidetä, maksetaan paikalle tulleille luottamushenkilöille 1 §:n mukainen peruspalkkio.

26 Luku – Muut palkkiot

1 § Pöytäkirjan tarkastuspalkkio

Toimielimen kokouksessa pöytäkirjan tarkastajaksi nimetylle luottamushenkilölle maksetaan 25 luvun 1 §:ssä tarkoitetun peruspalkkion suuruinen palkkio.

2 § Palkkio toimituksista sekä valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävistä

Jäsenelle maksetaan 25 luvun 1 §:ssä tarkoitetun peruspalkkion suuruinen palkkio toimielimen tai sen jäsenen suorittamaan tarkastukseen, valmistelu- tai täytäntöönpanotehtävään, katselmukseen taikka muuhun vastaavan toimitukseen osallistumisesta. Edellytyksenä on, että suoritettu tehtävä perustuu toimielimen pöytäkirjaan merkittyyn päätökseen.

3 § Vaalitoimielinten palkkiot

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenelle maksetaan tämän pykälän mukaiset palkkiot ja kulukorvaukset. Heillä ei ole oikeutta muihin tämän osan mukaisiin etuuksiin.

Vaalilautakunnan ja vaalitoimikunnan jäsenet saavat liitteen 1 mukaisen palkkion luottamustehtävänsä hoidosta jokaiselta toimituspäivältä sekä erillisen palkkion pakolliseen koulutukseen osallistumisesta.

Palkkioon sisältyy varsinaisen vaalitoimituksen lisäksi korvaus myös vaaleihin liittyvästä valmistelutyöstä, äänestyslippujen laskennasta sekä vaalimateriaalin noudosta/palautuksesta/kuljetuksesta kaupungintalon ja äänestyspaikan välillä. Jäsenellä on kuitenkin oikeus saada korvaus muista kustannuksistaan 27 luvun määräysten mukaisesti.

Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen palkkioista määrätään 4 §:ssä ja 25 luvun 1 ja 2 §:ssä.

4 § Kuukausipalkkio ja -palkka

Liitteessä 1 mainitulle luottamushenkilölle maksetaan kokouspalkkioiden lisäksi kokouksien ulkopuolella suoritetuista, toimielimen toimintaan liittyvistä tehtävistä liitteen 1 mukainen kuukausipalkkio tai -palkka. Luottamushenkilölle, joka saa kuukausipalkkaa, ei makseta kuukausipalkkioita.

Milloin 1 momentissa tarkoitettu luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtävänsä, hänen oikeutensa kuukausipalkkioon lakkaa, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Esteen aikana tilalle tulleella varapuheenjohtajalla tai varajäsenellä on oikeus kuukausipalkkioon.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Silloin kun tarkastuslautakunnan jäsenten toimikausi on osittain rinnakkainen tilintarkastuskertomuksen valtuustokäsittelyyn saakka, kuukausipalkkiot maksetaan sekä vanhan että uuden tarkastuslautakunnan jäsenille. Samalle henkilölle ei kuitenkaan samanaikaisesti makseta kahta kuukausipalkkiota.

Kuukausipalkkioiden maksuperusteissa tapahtuvat muutokset, kuten tehtävästä eroaminen tai uuden henkilön valitseminen tehtävään, vaikuttavat palkkion maksuun muutosta seuraavan kuukauden alusta. Kuukausipalkkaan ne vaikuttavat kuitenkin välittömästi.

27 Luku – Ansionmenetyksen ja muiden kustannusten korvaaminen

1 § Ansionmenetykskorvaus

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta luottamustoimen hoitamisen vuoksi aiheutuvista ansionmenetyksestä taikka sijaisen palkkaamisen tai muun vastaavan syyn aiheuttamista kustannuksista todellisten ansionmenetyksen tai kustannusten mukaan, kuitenkin enintään liitteen 1 mukainen määrä.

Ansionmenetys ja kustannusten määrä tulee osoittaa työnantajan antamalla palkanpidätyslaskelmalla tai vastaavalla todistuksella. Jos laskelmaa tai todistusta ei ole saatavilla (esim. yrittäjät), luottamushenkilölle korvataan enintään liitteen 1 mukainen määrä. Luottamushenkilön on tällöin annettava kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Luottamustehtävien hoitamiseen katsotaan ansionmenetykskorvausta laskettaessa kuuluvan kokousaika mahdollisine kokoustaukoineen, kohtuullinen matka-aika kokoukseen ja takaisin kotoa tai työpaikalta sekä kokousmenettelyyn liittyvät tarpeelliset ryhmien väliset neuvottelut. Ansionmenetykskorvausta maksetaan myös luottamushenkilön osallistumisesta toimielimen jäsenille järjestettyyn ulkomaanmatkaan.

Osa-aikaiselle luottamushenkilölle maksetaan ansionmenetykskorvausta hänen osallistuessaan seminaaritilaisuuteen, koulutukseen tai vastaavaan tilaisuuteen, jonka kesto on vähintään 4 tuntia.

2 § Matkakulukorvaus

Matkakulut kokouksiin tai muihin tehtäviin, joiden hoitamisesta maksetaan palkkiota, korvataan luottamushenkilöille julkisen liikenteen maksujen tai oman auton käytön mukaan, kuitenkin enintään kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen matkakustannusten korvauksia koskevien määräysten mukaan. Matka korvataan luottamushenkilön vakituudesta asunnosta tai työpaikasta luottamustehtävän hoitamispaikkaan ja takaisin.

Luottamushenkilölle, joka vammansa tai sairautensa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai omaa autoa, korvataan toimielimen kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksii- tai invataksikulut.

Mikäli toimielimen kokous kestää niin myöhään, että julkinen liikenne on keskeytynyt yöksi, luottamushenkilölle korvataan aiheutuneet todelliset taksikulut luottamustehtävän hoitamispaikasta luottamushenkilön vakituiseen asuntoon.

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Matkakustannukset maksetaan vain yhteen kertaan, mikäli luottamushenkilö osallistuu samana päivänä useampaan kokoukseen siten, että seuraava kokous alkaa kolmen (3) tunnin kuluessa edellisen kokouksen päättymisestä.

3 § Muut kulukorvaukset

Luottamushenkilölle maksetaan korvausta alle 12-vuotiaan tai vammaisen lapsen hoidon järjestämisestä hoitajalle maksetun palkkion verran, kuitenkin enintään liitteen 1 mukainen määrä. Lastenhoitokorvaus maksetaan ainoastaan ajalta, jolta ei makseta ansionmenetykskorvausta.

Luottamushenkilölle maksetaan päivärahaa, ateriakorvausta ja yömatkarahaa kulloinkin voimassa olevan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten mukaan sellaisille kursseille, neuvottelupäiville, ulkomaanmatkoille tai muihin vastaaviin tilaisuuksiin osallistumisesta, joista ei makseta 25 luvun eikä 26 luvun 2 §:n mukaista palkkiota.

4 § Kulukorvaukset kaupungin ulkopuolisten toimielinten kokouksista

Kaupungin edustajaksi kuntayhtymiin tai muihin kuntien yhteistoimintaelimiin valituille luottamushenkilöille maksetaan tämän luvun mukaiset korvaukset, jos kyseinen organisaatio ei korvaa kuluja.

28 Luku – Erinäiset määräykset

1 § Vantaan kaupungin palveluksessa olevia luottamushenkilöitä koskevat erityismääräykset

Kaupunkiin palvelussuhteessa olevan luottamushenkilön tulee hyvissä ajoin ennen luottamustehtävän alkamista ilmoittaa asiasta esihenkilölleen. Esihenkilön on tällöin kunkin työyksikön työtilanne huomioon ottaen annettava henkilölle lupa poistua hoitamaan luottamustehtävää.

Kaupunkiin palvelussuhteessa olevan luottamushenkilön luottamustehtävän hoitoon käyttämältä ajalta ei suoriteta palkanpidätystä, eikä luottamushenkilölle makseta ansionmenetykskorvausta.

2 § Etuuksien maksaminen

Tämän osan mukaiset palkkiot ja palkat maksetaan kuukausittain. Kunkin toimielimen sihteerinä toimivan tulee toimittaa palkkioiden maksatustiedot eteenpäin kuntademokratian palvelualueen erikseen ilmoittamaa aikataulua noudattaen.

Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaus suoritetaan vaatimuksen esittämistä seuraavan kalenterikuukauden aikana.

Luottamushenkilön tulee vaatia saatavaansa yhden vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jona asianomainen etu olisi ollut maksettava. Muussa tapauksessa on saamisoikeus menetetty.

6 OSA – TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA

29 Luku – Yleiset määräykset ja menettely

1 § Yleistä

Hallintosäännön muiden osien toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa häiriötilanteessa välttämättömän syyn vuoksi tämän osan määräysten mukaisesti.

2 § Häiriötilanne

Häiriötilanteella tarkoitetaan tässä osassa:

1. valmiuslain mukaisia poikkeusoloja,
2. puolustustilalain mukaista puolustustilaa,
3. perustuslain 23 §:n mukaisia poikkeusoloja ja
4. muuta tilannetta, jossa päätöksentekoa ei kyetä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään esimerkiksi henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhan taikka sellaisen elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuteen, ympäristöön tai muuhun näihin rinnastuvaan kohteeseen kohdistuvan uhan takia, joka aiheuttaa välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin (normaaliolojen häiriötilanne).

3 § Häiriötilanteen toteaminen

Kaupunginhallitus tai kaupunginvaltuusto voi todeta häiriötilanteen ja määrätä 30 luvun mukaiset toimivaltuudet tai osan niistä ottavaksi käyttöön enintään kuuden kuukauden määräajaksi. Päätös voi sisältää toimivallan rajoituksia. Erittäin kiireellisissä tilanteissa kaupunginjohtaja voi tehdä päätöksen häiriötilanteen toteamisesta ja toimivaltuuksien käyttöön ottamisesta.

Kaupunginjohtajan tämän pykälän nojalla tekemä päätös on viipymättä, kuitenkin 14 vuorokauden kuluessa, alistettava kaupunginhallituksen vahvistettavaksi. Kaupunginhallituksen tämän pykälän nojalla tekemä päätös on viipymättä, kuitenkin 30 vuorokauden kuluessa, alistettava kaupunginvaltuuston vahvistettavaksi. Jos päätöstä ei vahvisteta tässä ajassa, päätös raukeaa.

Tätä pykälää sovelletaan myös silloin, kun tämän pykälän tai 4 §:n nojalla tehtyä päätöstä muutetaan siten, että otetaan käyttöön enemmän 30 luvun mukaisia toimivaltuuksia tai niille asetettuja rajoituksia vähennetään.

4 § Häiriötilanteen jatkuminen

Jos häiriötilanne jatkuu ja 30 luvun mukaisille toimivaltuuksille on yhä välttämätön syy, kaupunginvaltuusto voi päättää 30 luvun mukaisten toimivaltuuksien jatkamisesta enintään kuuden kuukauden määräajaksi.

5 § Häiriötilanteen päättyminen

Häiriötilanne päättyy, kun

1. 29 luvun 3 ja 4 §:n mukaisten määräaikaisten päätösten voimassaolo lakkaa tai
2. kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen häiriötilanteen lakkaamisesta.

Kaupunginhallituksen on tehtävä viipymättä päätös häiriötilanteen lakkaamisesta, kun 29 luvun 2 §:n mukaiset edellytykset eivät enää ole käsillä. Päätös voidaan kumota myös vain osittain tai rajoituksia 30 luvun mukaiselle toimivallalle voidaan lisätä.

6 § Määräysten suhde valmiuslakiin

Jos valmiuslain tai puolustustilalain säännöksiä on otettu käyttöön taikka lailla tai asetuksella on muuten säädetty väliaikaisista, poikkeuksellisista toimivaltuuksista, näiden säännösten mukaisia toimivaltuuksia voidaan käyttää ilman tämän luvun mukaista päätöstä ja tämän hallintosäännön muiden lukujen määräysten estämättä.

Jos valmiuslain 108 §:n 2 ja 3 momentti on otettu käyttöön Vantaan kaupungin alueella, ei tämän luvun 3 §:n 2 momentin mukaista 30 vuorokauden määräaikaa sovelleta.

7 § Kaupunginhallituksen yleistoimivallan delegointi häiriötilanteissa

Jos valmiuslain tai puolustustilalain säännöksiä on otettu käyttöön taikka lailla tai asetuksella on muuten säädetty väliaikaisista, poikkeuksellisista kaupungille annettavista viranomaistehtävistä tai toimivaltuuksista, ja toimivalta asiassa kuuluu 8 luvun 1 §:n 6 momentin nojalla

kaupunginhallitukselle, on kaupunginhallituksella oikeus mainitun momentin määräysten estämättä siirtää kyseistä toimivaltaansa jaostolle, toimielimelle tai viranhaltijalle.

Jos 30 luvun 1 § on otettu käyttöön, kaupunginhallituksen tämän pykälän nojalla tekemä delegointipäätös saa etusijan suhteessa kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan mainitun pykälän mukaiseen toimivaltaan.

30 Luku – Häiriötilanteiden toimivaltuudet

1 § Kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajan toimivalta

Kaupunginjohtaja voi käyttää häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kaupungin palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi.

Apulaiskaupunginjohtaja voi käyttää häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kaupungin palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla toimialallaan, ellei kaupunginjohtaja päätä asiasta.

Tämän pykälän nojalla tehty päätös annetaan tiedoksi normaalisti toimivaltaiselle viranomaiselle sekä kaupunginhallitukselle.

2 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen

Toimielinten kokouskutsun lähettämisen määräajasta voidaan häiriötilanteissa poiketa päätöksenteon nopeuttamiseksi. Tätä pykälää ei sovelleta kaupunginvaltuustoon.

3 § Viestinnän keskittäminen

Häiriötilanteiden aikana kaikki kaupungin tiedotteet ja lausunnot tulee antaa kaupunginjohtajan tai hänen määräämänsä kautta, ellei kaupunginjohtaja tai hänen määräämänsä toisin päättä.

Siirtymäsäännökset

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtaja tai hänen määräämänsä päättää kaupungin yleiseen toimialaan perustuvien työllistämistukien ja nuorten kesätyösetelien myöntämisestä

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

kaupunginhallituksen määrittelemien ehtojen ja linjausten mukaisesti, kunnes uusi elinvoima- ja työllisyysjaosto on päättänyt ensi kerran mainittujen ehtojen ja linjausten päivittämisestä.

Rakentamislain (715/2023) siirtymäsäännösten perusteella ennen rakentamislain voimaantuloa vireille tulleet asiat ratkaistaan maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisesti. Näissä asioissa noudatetaan kaupunkiympäristön toimialan toimielinten ja viranhaltijoiden toimivaltuuksien osalta 31.12.2024 voimassa ollutta hallintosääntöä.

Voimaan 1.6.2025 lukien

LIITE 1 – LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOTAULUKOT

Rahamäärät on tarkistettu hallintosäännön 24 luvun 4 §:n mukaisesti huhtikuun 2024 pistelukuun (2333).

1 § Kokouspalkkiot

Hallintosäännön 25 luvun 1 §:ssä tarkoitettua peruspalkkiota maksetaan seuraavasti:

<i>Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja</i>	<i>350 euroa</i>
<i>Kaupunginvaltuuston jäsen</i>	<i>290 euroa</i>
<i>Kaupunginhallituksen puheenjohtaja</i>	<i>350 euroa</i>
<i>Kaupunginhallituksen jäsen</i>	<i>290 euroa</i>
<i>Kaupunginhallituksen jaoston puheenjohtaja</i>	<i>350 euroa</i>
<i>Kaupunginhallituksen jaoston jäsen</i>	<i>290 euroa</i>
<i>Nuorisovaltuuston puheenjohtaja</i>	<i>60 euroa</i>
<i>Nuorisovaltuuston jäsen</i>	<i>50 euroa</i>
<i>Nuorisovaltuuston edustaja lautakunnassa, kaupunginhallituksessa tai - valtuustossa</i>	<i>70 euroa</i>
<i>Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja</i>	<i>240 euroa</i>
<i>Keskusvaalilautakunnan jäsen</i>	<i>180 euroa</i>
<i>Keskusvaalilautakunnan puheenjohtaja (vaalivuosi)</i>	<i>350 euroa</i>
<i>Keskusvaalilautakunnan jäsen (vaalivuosi)</i>	<i>230 euroa</i>
<i>Muun toimielimen puheenjohtaja</i>	<i>240 euroa</i>
<i>Muun toimielimen jäsen</i>	<i>180 euroa</i>

2 § Vaalitoimielinten palkkiot

Hallintosäännön 26 luvun 3 §:ssä tarkoitettuja vaalitoimielinten palkkioita maksetaan seuraavasti:

<i>Vaalilautakunnan ja -toimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja</i>	<i>400 euroa</i>
<i>Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsen</i>	<i>300 euroa</i>
<i>Vaalilautakunnan ja -toimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, kun luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia.</i>	<i>100 euroa</i>
<i>Vaalilautakunnan ja -toimikunnan jäsen, kun luottamustehtävän hoito on kestänyt alle kolme tuntia.</i>	<i>70 euroa</i>
<i>Pakolliseen, enintään kolme tuntia kestäväään koulutukseen osallistuminen</i>	<i>70 uroa</i>

3 § Kuukausipalkkiot

Hallintosäännön 26 luvun 4 §:ssä tarkoitettua kuukausipalkkiota maksetaan seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto

Puheenjohtaja 700 euroa/kk

Varapuheenjohtaja 500 euroa/kk

Kaupunginhallitus

Puheenjohtaja 700 euroa/kk

Varapuheenjohtaja 500 euroa/kk

Jäsen 400 euroa/kk

*Lautakunnat**Tarkastuslautakunta*

Puheenjohtaja 500 euroa/kk

Varapuheenjohtaja 280 euroa/kk

Jäsen 150 euroa/kk

Keskusvaalilautakunta (kuukausipalkkio maksetaan alue- ja kuntavaalivuosilta)

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

Puheenjohtaja 360 euroa/kk

Varapuheenjohtaja 240 euroa/kk

Muut lautakunnat

Puheenjohtaja 500 euroa/kk

Varapuheenjohtaja 280 euroa/kk

Pääkaupunkiseudun yhteistyöryhmä

Varapuheenjohtaja 250 euroa/kk

Jäsen 200 euroa/kk

Lisäksi seuraavien toimielinten puheenjohtajille maksetaan 240 euron suuruinen kuukausipalkkio:

- *kaupunginhallituksen jaostot,*
- *kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen jaosto,*
- *kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto sekä*
- *Vantaan ammattiopisto Varian ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaava toimielin.*

Lisäksi valtuustoryhmän puheenjohtajalle maksetaan 100 euron peruskuukausipalkkio ja 20 euron lisäkuukausipalkkio jokaista valtuustoryhmään kuuluvaa valtuutettua kohden.

4 § Kuukausipalkat

Hallintosäännön 26 luvun 4 §:ssä tarkoitettua kuukausipalkkaa maksetaan seuraavasti:

<i>Kaupunginvaltuuston osa-aikainen puheenjohtaja</i>	<i>3 000 euroa/kk</i>
<i>Kaupunginhallituksen osa-aikainen puheenjohtaja</i>	<i>3 300 euroa/kk</i>
<i>Kaupunginhallituksen osa-aikainen varapuheenjohtaja</i>	<i>2 700 euroa/kk</i>

5 § Kulukorvauksien enimmäismäärät

Hallintosäännön 27 luvun 1 §:n ja 3 §:n 1 momentin mukaisia korvauksia maksetaan enintään seuraavan taulukon mukainen määrä:

2 OSA – TALOUS JA VALVONTA

13 luku - Hankinnat

<i>Ansionmenetyskorvaus</i>	<i>50 euroa/tunti</i>
<i>Ansionmenetyskorvaus ilman työnantajan todistusta</i>	<i>30 euroa/tunti</i>
<i>Lastenhoitokorvaus</i>	<i>40 euroa/tunti</i>



6 § Keskusvaalilautakunnan ilmoitus kaupunginvaltuutetuiksi valituista ja heidän varajäsenistään

VD/3092/00.00.01.00/2025

PT/LK/EJ

Keskusvaalilautakunta on 16.4.2025 § 5 vahvistanut kuntavaalien 2025 tuloksen Vantaalla. Vaalilain (714/1998) 95 §:n mukaan keskusvaalilautakunnan on viipymättä annettava valtuustolle luettelo valtuutetuiksi valituista ja heidän varajäsenistään.

Kaupunginhallitus 28.4.2025 § 8

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi merkittäväksi luettelo Vantaan kaupunginvaltuutetuista ja varavaltuutetuista toimikaudeksi 2025–2029.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 12.5.2025 § 6

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi luettelo Vantaan kaupunginvaltuutetuista ja varavaltuutetuista toimikaudelle 2025–2029.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Valitut valtuutetut ja varavaltuutetut 2025–2029

Muutoksenhakuohje: 2.1 Valituskielto

Lisätiedot:

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Ella Pauna,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valittu				
Järj nro	Ehdokas nro nimi	Ryhmä	Äänet	Vertausluku
1.	249 Lindtman, Antti puolueen puheenjohtaja, kansanedustaja, partiordförande, riksdagsledamot	SDP	5160	26884,000
2.	564 Kasonen, Mika ylikonstaapeli, kaupunginvaltuutettu, överkonstapel, fullmäktigeledamot	KOK	1845	22687,000
3.	239 Kähärä, Sirkka-Liisa aluepäällikkö. sairaanhoitaja (YAMK)	SDP	1360	13442,000
4.	128 Tawasoli, Eva terveydenhoitaja, kaupunginvaltuutettu	VIHR	794	11764,000
5.	589 Multala, Sari ympäristöministeri, kauppatieteiden maisteri, miljöminister, ekonom	KOK	1752	11343,500
6.	228 Kaukola, Ulla opettaja, kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja, lärare, stadsstyrelsens viceordförande	SDP	1172	8961,333
7.	294 Aidanjuuri, Tanja eduskunta-avustaja, kaupunginvaltuuston toinen varapuheenjohtaja	PS	734	8589,000
8.	611 Rokkanen, Sakari ekonomisti, kaupunginhallituksen puheenjohtaja, ekonom, stadsstyrelsens ordförande	KOK	1148	7562,333
9.	397 Bibani, Gashaw Kaisa projektipäällikkö, aluevaltuutettu	VAS	1093	7553,000
10.	192 Aalto, Riku puheenjohtaja, hallintotieteiden maisteri	SDP	931	6721,000
11.	61 Friman, Reija oikeustieteen ylioppilas, kaupunginvaltuutettu	VIHR	792	5882,000
12.	542 Hakala, Heli kaupunginvaltuutettu, erityisopettaja, fullmäktigeledamot, speciallärare	KOK	960	5671,750
13.	281 Strohm, Emily sosiaali- ja terveysalan asiantuntija, hallintotieteiden maisteri	SDP	763	5376,800
14.	594 Nummela, Nina yrittäjä, kaupunginvaltuutettu, entreprenör, fullmäktigeledamot	KOK	890	4537,400
15.	203 Eriksson, Soile kasvun ja oppimisen tuen päällikkö, kasvatustieteen maisteri	SDP	740	4480,667
16.	344 Niikko, Mika yrittäjä, kaupunginvaltuutettu	PS	668	4294,500
17.	189 Vanhanen, Tuomas talous- ja veropolitiikan asiantuntija, varavaltuutettu	KESK	483	4045,000
18.	69 Kaimio, Tuire eläintenlouluttaja, kaupunginvaltuutettu	VIHR	789	3921,333
19.	284 Tamminen, Ida lähihoitaja, kaupunginvaltuutettu	SDP	721	3840,571

20.	607	Raja-Aho, Maarit	KOK	844	3781,167
		kaupunginvaltuutettu, terveystieteiden maisteri, fullmäktigeledamot, HvM			
21.	400	Demiri, Funda	VAS	772	3776,500
		kaupunginvaltuutettu, opiskelija			
22.	193	Abdi, Faysal	SDP	671	3360,500
		palveluneuvoja, kaupunginvaltuutettu			
23.	565	Kivimäki, Otso	KOK	786	3241,000
		yrittäjä, kaupunginvaltuutettu, entreprenör, fullmäktigeledamot			
24.	282	Tahvanainen, Säte	SDP	604	2987,111
		kaupunginvaltuuston puheenjohtaja, opetusalan asiantuntija			
25.	71	Kauppinen, Sirpa "Siru"	VIHR	699	2941,000
		Master of Science in Environmental Technology, kaupunginvaltuutettu			
26.	371	Suoniemi, Juha	PS	560	2863,000
		talousasiantuntija, kaupunginvaltuutettu			
27.	604	Puikkonen, Tomi	KOK	645	2835,875
		yrittäjä, tradenomi, entreprenör, tradenom			
28.	50	Tuomela, Tiina	KD	636	2693,000
		erikoislääkäri, lääketieteen ja kirurgian tohtori			
29.	209	Hall, Anu	SDP	552	2688,400
		toimistopalvelupäällikkö, kaupunginvaltuutettu			
30.	533	Aura, Anssi	KOK	631	2520,778
		kehitysjohtaja, kaupunginvaltuutettu, utvecklingschef, fullmäktigeledamot			
31.	463	Saramo, Jussi	VAS	517	2517,667
		Euroopan parlamentin jäsen			
32.	275	Sainio, Jari	SDP	520	2444,000
		tonttiasiamies, tradenomi (YAMK)			
33.	133	Tuomainen, Anni Juulia	VIHR	500	2352,800
		valtiotieteiden opiskelija			
34.	596	Orpana, Anitta	KOK	575	2268,700
		kaupunginvaltuutettu, valtiotieteiden maisteri, fullmäktigeledamot, politics magister			
35.	200	Eklund, Tarja	SDP	509	2240,333
		kaupunginvaltuutettu, eläkeläinen			
36.	507	Karlsson, Patrik	RKP	431	2185,000
		vicerektor, pedagogie magister			
37.	333	Lundell, Kai-Ari	PS	517	2147,250
		luokanopettaja, kaupunginvaltuutettu			
38.	235	Kopra, Ulla-Maija	SDP	502	2068,000
		terveydenhoitaja (YAMK), sairaanhoitaja (AMK)			
39.	558	Kaira, Lauri	KOK	561	2062,455
		lakimies, kaupunginvaltuuston varapuheenjohtaja, jurist, vice ordförande i stadsfullmäktige			
40.	178	Roininen, Petri	KESK	367	2022,500
		yrittäjä, diplomi-insinööri			
41.	52	Alasuutari, Jenni	VIHR	493	1960,667
		kauppatieteiden maisteri			

42.	279	Shire, Mohamuud tiimivastaava	SDP	470	1920,286
43.	560	Karemo, Jenni rehtori, musiikin maisteri, rektor, musikmagister	KOK	465	1890,583
44.	401	Eerola, Antero toimittaja, valtuustoryhmän puheenjohtaja	VAS	398	1888,250
45.	194	Acharya, Shekhar liikkeenjohtaja	SDP	420	1792,267
46.	576	Lahti, Timo diplomi-insinööri, rakennusvalvontapäällikkö, diplomingenjör, byggnadskontrollchef	KOK	461	1745,154
47.	313	Karhu, Suvi toimistopäällikkö, ravintolakokki	PS	417	1717,800
48.	118	Seppänen, Tia varavaltuutettu, ympäristötieteiden ylioppilas	VIHR	436	1680,571
49.	224	el Issaoui, Naima Business Controller, kaupunginvaltuutettu	SDP	413	1680,250
50.	578	Lehmuskallio, Paula sairaanhoitaja, kaupunginvaltuutettu, sjukskötare, fullmäktigeledamot	KOK	447	1620,500
51.	231	Kiljunen, Kimmo valtiotieteiden tohtori, kansanedustaja, politics doktor, riksdagsledamot	SDP	408	1581,412
52.	528	Ahava, Marja yleislääkäri, allmänläkare	KOK	444	1512,467
53.	444	Nguyen, Chau järjestötoimitsija, varavaltuutettu	VAS	290	1510,600
54.	222	Hynninen, Mari fysioterapeutti (AMK)	SDP	365	1493,556
55.	113	Rämö, Eve perhetyöntekijä, kaupunginvaltuutettu	VIHR	426	1470,500
56.	301	Hartikainen, Janne diplomi-insinööri, kaupunginvaltuutettu	PS	331	1431,500
57.	583	Liutu, Topi liikennelentäjä, kommersiell pilot	KOK	418	1417,938
58.	232	Kllokoqi, Drilon kirjanpitäjä	SDP	359	1414,947
59.	153	Hentilä, Jorma toimialapäällikkö	KESK	297	1348,333
60.	38	Kaartokallio, Loviisa kasvatustieteen maisteri, luokanopettaja	KD	623	1346,500
61.	280	Snellman, Karita opinto-ohjaaja, yhteiskuntatieteiden maisteri, studiehandledare	SDP	340	1344,200
62.	615	Snellman, Victor johtava asiantuntija, diplomi-insinööri, ledande expert, diplomingenjör	KOK	350	1334,529
63.	99	Norrena, Vaula tietokirjailija, kaupunginvaltuutettu	VIHR	413	1307,111

64.	238	Kotiranta, Matti mekaanikko, pääluottamusmies	SDP	301	1280,190
65.	620	Vacker, Marjo sairaanhoitaja, kaupunginvaltuutettu, sjuuskötare, fullmäktigeledamot	KOK	338	1260,389
66.	450	Nykyri, Elina varavaltuutettu, filosofian maisteri	VAS	259	1258,833
67.	312	Järä, Juha merkonomi, kaupunginvaltuutettu	PS	314	1227,000

Varalla				
Järj nro	Ehdokas nro nimi	Ryhmä	Äänet	Vertausluku
Suomen Kristillisdemokraatit (KD)				
1.	37 Jääskeläinen, Jouko valtiotieteiden tohtori	KD	437	897,667
2.	33 Haverinen, Soili pääsihteeri, teologian maisteri	KD	195	673,250
Vihreä liitto				
1.	55 Blomberg, Heidi tradenomi (YAMK), koulutusohjelmapäällikkö	VIHR	413	1176,400
2.	137 Viilo, Mikko diplomi-insinööri, kaupunginvaltuutettu	VIHR	358	1069,455
3.	107 Rautio, Pekka lukionopettaja, varavaltuutettu	VIHR	311	980,333
4.	53 Anttila, Heidi erikoistutkija, filosofian tohtori	VIHR	235	904,923
5.	101 Pajunen, Emmi järjestöasiantuntija, varavaltuutettu	VIHR	231	840,286
6.	78 Kuusela, Minna arkkitehti, kunnallisjärjestön puheenjohtaja	VIHR	205	784,267
7.	134 Valtanen, Hanna valtiotieteiden maisteri, kaupunginvaltuutettu	VIHR	193	735,250
8.	62 Godlewski, Filip yhteiskuntatieteiden ylioppilas	VIHR	181	692,000
9.	64 Huhta, Timo projektipäällikkö, diplomi-insinööri	VIHR	161	653,556
Suomen Keskusta				
1.	147 Arlin, Tiina sihteeri, eläkeläinen	KESK	205	1011,250

2.	190 Vähäkangas, Jussi työnjohtaja, varavaltuutettu	KESK	190	809,000
3.	167 Luukkonen, Hanna rahoituspäällikkö, tradenomi	KESK	180	674,167
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue				
1.	258 Momeni, Ziaulhag kotoutumisen asiantuntija	SDP	287	1222,000
2.	271 Räsänen, Minna projektipäällikkö, kaupunginvaltuutettu	SDP	268	1168,870
3.	263 Pennanen, Nelli luottamusmies, myyjä	SDP	268	1120,167
4.	242 Laaksonen, Saija yrittäjä	SDP	264	1075,360
5.	219 Hristov, Johanna järjestöpäällikkö	SDP	263	1034,000
6.	210 Heikkonen, Raija psykoterapeutti, psykiatrinen sairaanhoitaja	SDP	260	995,704
7.	204 Eskelinen, Juha valtiotieteiden maisteri	SDP	250	960,143
8.	255 Merelä, Mikko yrittäjä, kirvesmies	SDP	243	927,034
9.	276 Salmi, Tina lääkäri	SDP	242	896,133
10.	240 Laakso, Päivi hankekoordinaattori, valtiotieteiden maisteri	SDP	232	867,226
11.	207 Haapalainen, Tuija terveydenhoitaja, aluevaltuutettu	SDP	204	840,125
12.	247 Leino, Tuukka lähihoitaja	SDP	201	814,667
13.	199 Eklund, Kalle hallintojohtaja, ekonomi	SDP	189	790,706
14.	248 Lindblad-Palo, Salla sairaanhoitaja (YAMK), osastonhoitaja	SDP	189	768,114
15.	236 Koskelin, Kia lähihoitaja	SDP	188	746,778
16.	244 Lamghari, Abdul maahanmuuttajien neuvoja	SDP	186	726,595
17.	218 Hosio, Asko koneasentaja	SDP	186	707,474
18.	195 Anttonen, Tiina merkonomi, lentoemäntä	SDP	185	689,333
19.	250 Lindtman, Jouko eläkkeensaaja, aluevaltuutettu	SDP	185	672,100
20.	278 Semkina, Soili toimittaja, valtiotieteiden maisteri	SDP	180	655,707

21.	201 Elech, Refka maahanmuutto- ja relokaatiokonsultti	SDP	177	640,095
Perussuomalaiset				
1.	298 Dehghan, Milad juontaja, kaupunginvaltuutettu	PS	271	1073,625
2.	331 Liukkonen, Pasi yrittäjä, tradenomi	PS	231	954,333
3.	390 Weckman, Markku ylikonstaapeli, kaupunginvaltuutettu	PS	183	858,900
4.	389 Wallius, Roosa yrittäjä	PS	179	780,818
5.	320 Kärki, Niilo everstiluutnantti evp, kaupunginvaltuutettu	PS	176	715,750
6.	342 Mäkipernaa, Aki ylikonstaapeli, varavaltuutettu	PS	155	660,692
7.	329 Linnansalmi, Sari lähihoitaja, sosionomi	PS	148	613,500
Vasemmistoliitto				
1.	467 Sillanpää, Minttu kaupunginvaltuutettu, järjestötoimitsija	VAS	240	1079,000
2.	473 Tyystjärvi, Kati yleisöasiantuntija, eläkeläinen	VAS	207	944,125
3.	416 Jääskeläinen, Jari alueluottamusmies, kaupunkiympäristölautakunnan jäsen	VAS	173	839,222
4.	431 Kruus, Minna varhaiskasvatuksen opettaja, musiikkipedagogi (YAMK)	VAS	170	755,300
5.	432 Kuusisto, Heidi koulutuskoordinaattori, lähihoitaja	VAS	164	686,636
6.	413 Ingervo, Sirkku erityisopettaja, sosiaalityöntekijä	VAS	162	629,417
Suomen ruotsalainen kansanpuolue				
1.	525 Åstrand, Stefan servicedirektör, fullmäktigeledamot	RKP	365	1092,500
2.	501 Holmberg-Soto, Hanna ledande socialarbetare, politics magister	RKP	193	728,333
Kansallinen Kokoomus				
1.	602 Phull, Manav yrittäjä, entreprenör	KOK	319	1194,053
2.	534 Borg, Patrik kehitysjohtaja, yrittäjä, utvecklingschef, entreprenör	KOK	317	1134,350
3.	530 Ahokas, Siri luokanopettaja, kaupunginvaltuutettu, klasslärare, fullmäktigeledamot	KOK	304	1080,333

4.	582 Lipasti, Marjo	KOK	272	1031,227
	kauppatieteiden maisteri, lehtori, ekonom, lektor			
5.	536 Ek, Satu	KOK	267	986,391
	palveluyksiköpäällikkö, sairaanhoitaja (YAMK), serviceenhetschef, sjukskötare (HYH)			
6.	619 Uskali, Niina	KOK	264	945,292
	poliisiylitarkastaja, varatuomari, polisöverinspektör, vicehäradshövding			
7.	595 Orlando, Carita	KOK	244	907,480
	toimitusjohtaja, kaupunginvaltuutettu, verkställande direktör, fullmäktigeledamot			
8.	618 Uistola, Marja	KOK	215	872,577
	yrittäjä, kauppatieteiden maisteri, entreprenör, ekonom			
9.	591 Mäkelä, Nico	KOK	212	840,259
	kapteeniluutnantti, sotatieteiden maisteri, kaptenlöjtnant			
10.	543 Hakala, Pasi	KOK	210	810,250
	palvelupäällikkö, auktorisoitu isännöitsijä, auktoriserad disponent			
11.	532 Arvonen, Teemu	KOK	206	782,310
	yrittäjä, diplomi-insinööri, entreprenör, diplomingenjör			
12.	575 Kärkkäinen, Riku	KOK	200	756,233
	kuntokeskusyrittäjä, gymföretagare			
13.	614 Seppinen, Antti	KOK	199	731,839
	myyntijohtaja, försäljningschef			
14.	570 Koskinen, Satu	KOK	185	708,969
	tietohallintojohtaja, väitöskirjatutkija, informationsförvaltningsdirektör			
15.	541 Haapalainen, Roosa	KOK	176	687,485
	kategoriapäällikkö, tuotantotalouden insinööri, kategorichef, ekonomiingenjör			
16.	555 Joki, Vincent	KOK	171	667,265
	opiskelija, nuorisovaltuutettu, studerande			
17.	571 Kouvalainen, Jaana	KOK	168	648,200
	terveystieteiden maisteri, sairaanhoitaja, HvM, sjukskötare			
18.	554 Jashanica, Xhemail	KOK	167	630,194
	tulkki, tolk			



VD/2719/00.01.01.01/2025

PT/ST-V/MN/EJ

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 6§:n 1 kohdan mukaan kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto, jollei toisin erikseen säädetä tai määrätä valmistelee kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle päätettäväksi työllisyydenhoidon periaatteet sekä seuraa niiden toteuttamista.

Työllisyyden edistämisen periaatteet viittaavat niihin perusajatuksiin, jotka ohjaavat työllisyyden edistämistä ja tukemista Vantaalla. Näillä periaatteilla pyritään varmistamaan, että työllisyyden edistäminen on tehokasta, jotta työnhakijat ja työnantajat saavat tarvitsemansa tuen työllistymiseen.

1.1.2025 voimaan tulleen lainsäädännön mukaisesti kunnille on siirtynyt vastuu työllisyyden edistämisestä (laki työvoimapalveluiden järjestämisestä 23.3.2023/380). Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) 5 § määrittää julkisissa työvoimapalveluissa on noudatettava tasapuolisuutta ja puolueettomuutta palveluiden järjestämisessä. Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisessä, tuottamisessa, kehittämisessä ja palveluista tiedotettaessa sekä niihin ohjattaessa on edistettävä yhdenvertaisuuden toteutumista sekä naisten ja miesten välistä tasa-arvoa työmarkkinoilla. Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisessä on huolehdittava erityisesti myös heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistämisestä.

Vantaan työllisyyttä edistävien periaatteiden valmistelussa vuodelle 2025 on huomioitu laki työvoimapalveluiden järjestämisestä, Valtioneuvosto vahvistamat valtakunnalliset tavoitteet työllisyysalueille, Vantaan työllisyysalueen ominaispiirteet ja työllisyystilanne. Työmarkkinat ovat poikkeuksellisen pitkässä laskusuhdanteessa ja tässä tilanteessa onkin tarpeellista tarkastella periaatteita vuosittain. Kuntavaalit pidetään keväällä 2025 ja vuonna 2026 alkaa uusi strategiakausi, joka ohjaa suoraan myös kaupungin työllisyyden edistämistä. Kaupunginstrategia asettaa tavoitteet ja mittarit työllisyyden edistämiseksi Vantaalla.

Valtioneuvosto on vahvistanut 19.12.2024 ensimmäiset työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain mukaiset työllisyyden edistämisen valtakunnalliset tavoitteet. Tavoitteet luovat strategisen suunnan työvoimapalvelujen kehittämiselle hallituskauden aikana ja tukevat työllisyyden edistämistä koko maassa. Työ- ja elinkeinoministeriö seuraa ja arvioi tavoitteiden toteutumista vuosittain sekä valtakunnallisesti että työllisyysalueittain. Tavoitteiden toteutumista seurataan KEHA-keskuksen laitimilla laadullisilla ja määrällisillä mittareilla.

Työllisyyden edistämisen valtakunnalliset tavoitteet on muodostettu viiden työllisyyden edistämisen teeman ympärille. Teemat ovat yhdenvertaiset palvelut, työllistymisen tukeminen, julkisen talouden kestävyys, kohtaanto sekä yhteistyö ja verkostot. Kullekin teemalle on määritetty strategisen tason tavoite, joka määrittää työllisyyden edistämisen suuntaviivoja siten, että varsinaiset keinot ja toimenpiteet jäävät työvoimaviranomaisten päätettäväksi.

Valtioneuvoston vahvistamat valtakunnalliset tavoitteet työllisyysalueille vuosille 2025–2027:

- Taataan yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut kaikille asiakkaille molemmilla kansalliskielillä
- Nostetaan matalan työllisyysasteen asiakasryhmien työllisyyttä
- Tuetaan työnhakijan nopeaa työllistymistä vaikuttavilla ja etuusmenoja vähentävillä palveluilla



- Tuetaan ammatillista, alueellista ja kansainvälistä liikkuvuutta työvoimapula-aloille
- Vahvistetaan alueen elinvoimaa yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa

Vantaan työllisyysalueella on useita erityispiirteitä;

Monipuolinen elinkeinorakenne: Vantaalla on vahva teollisuus- ja logistiikkasektori, mutta myös palvelualat ja teknologia ovat merkittäviä työllistäjiä. Vantaalla ja Espoossa eniten työpaikkoja oli kaupan alalla, kun muissa suurissa kaupungeissa suurin työllistäjä oli terveys- ja sosiaalipalvelut. Kuudesta suurimmasta kaupungista Vantaa oli ainoa, jossa kolmen isoimman toimialan joukossa oli kuljetus ja varastointi sekä hallinto- ja tukipalvelutoiminta, mutta siellä ei ollut terveys- ja sosiaalipalvelut.

Kansainvälisyys: Vantaa on kansainvälinen kaupunki, jossa on paljon ulkomaalaisia yrityksiä ja työntekijöitä. Tämä näkyy myös työmarkkinoilla, joissa on tarjolla monikielisiä palveluja ja tukea kansainvälisille työnhakijoille. Joka neljäs Vantaan työllisistä on ulkomaalaistaustainen.

Hyvät liikenneyhteydet: Vantaa sijaitsee keskeisellä paikalla pääkaupunkiseudulla, ja Vantaalla onkin erinomaiset liikenneyhteydet, mukaan lukien Helsinki-Vantaan lentoasema, joka on tärkeä solmukohta sekä kotimaisille että kansainvälisille yhteyksille.

Kaupungin työmarkkinatilannetta leimaa korkea työttömyysaste, joka on Uudenmaan korkein maaliskuussa 2025. Työttömyys on korkeaa erityisesti nuorten ja maahanmuuttajataustaisten keskuudessa. Kun työttömistä hieman yli 20 prosenttia oli pitkäaikaistyöttömiä koronaa edeltävinä aikana, niin maaliskuussa 2025 on kaikista Vantaan työttömistä peräti 37 prosenttia pitkäaikaistyöttömiä. Myös Vantaan avoimien työpaikkojen määrä on laskenut ennätyksellisen alas. Vuoden 2024 lopussa oli 545 avointa työpaikkaa ja vaikkakin alkuvuodesta 2025 on havaittavissa pientä nousua avoimien työpaikkojen määrässä, joita oli 1 769 avointa työpaikkaa, on lasku huomattava vuoden takaiseen 3 218 avoimeen työpaikkaan.

Vantaan työllisyysalueen ominaispiirteiden ja työllisyystilanteen tuomiin haasteisiin pyritään vastaamaan Vantaan työllisyyden edistämisen periaatteilla vuonna 2025;

- Työnantajälähtöinen työnvälitys on ydinpalvelu kaikissa palveluissa
- Taataan yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut kaikille asiakkaille
- Osaamisen kehittämiseen pyritään kaikessa toiminnassa
- Taloudellinen kestävyys ohjaa koko palvelutuotantoa
- Yhteistyö ja verkostot auttavat luomaan kokonaisvaltaisia ratkaisuja työllisyyden edistämiseksi

Periaatteet kuvataan tarkemmin liitteessä.

Elinvoima ja työllisyysjaosto 16.4.2025 § 7

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle,

- a) hyväksyttäväksi liitteen mukaiset Vantaan kaupungin työllisyyden edistämisen periaatteet vuodelle 2025, ja



- b) todettavaksi, että Vantaan kaupungin uuden strategian valmistuttua tuodaan kaupunginvaltuustolle päätettäväksi sisällöltään laajempi työllisyyden hoidon periaatteet sisältävä kokonaisuus vuoden 2025 loppuun mennessä.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana esittelijä muutti päätösesityksen kuulumaan seuraavasti:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle,

- a) hyväksyttäväksi liitteen mukaiset Vantaan kaupungin työllisyyden edistämisen periaatteet vuodelle 2025, ja
- b) *todettavaksi, että Vantaan kaupungin uuden strategian valmistuttua tuodaan kaupunginvaltuustolle päätettäväksi sisällöltään laajempi työllisyyden hoidon periaatteet sisältävä kokonaisuus vuoden 2025 loppuun mennessä.*

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Kaupunginhallitus 28.4.2025 § 17

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle,

- a) hyväksyttäväksi liitteen mukaiset Vantaan kaupungin työllisyyden edistämisen periaatteet vuodelle 2025, ja
- b) todettavaksi, että Vantaan kaupungin uuden strategian valmistuttua tuodaan kaupunginvaltuustolle päätettäväksi sisällöltään laajempi työllisyyden hoidon periaatteet sisältävä kokonaisuus vuoden 2025 loppuun mennessä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

Kun viranhaltijat valmistelevat laajempaa työllisyyden hoidon periaatteita sisältävää kokonaisuutta, niin elinvoima- ja työllisyysjaosto on pidettävä mukana tiiviisti jo valmisteluvaiheessa.

Kaupunginvaltuusto 12.5.2025 § 7

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteen mukaiset Vantaan kaupungin työllisyyden edistämisen periaatteet vuodelle 2025, ja



- b) todeta, että Vantaan kaupungin uuden strategian valmistuttua tuodaan kaupunginvaltuustolle päätettäväksi sisällöltään laajempi työllisyyden hoidon periaatteet sisältävä kokonaisuus vuoden 2025 loppuun mennessä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Vantaan kaupungin työllisyyden edistämisen periaatteet vuodelle 2025

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

Työllisyyspäällikkö Marjo Nurminen, marjo.nurminen@vantaa.fi, 043 825 3315

TYÖLLISYYDEN EDISTÄMISEN PERIAATTEET VUODELLE 2025

VD/2719/00.01.01.01/2025



**Vantaa
Vanda**

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO.....	3
TYÖVOIMAPALVELUIDEN JÄRJESTÄMISESTÄ ANNETUN LAIN VAATIMUKSET TYÖVOIMAVIRANOMAISELLE.....	4
VANTAAN KAUPUNGIN STRATEGISET TAVOITTEET	5
VANTAAN VÄESTÖENNUSTE JA TYÖVOIMAPOHJA.....	6
VALTIONEUVOSTON VAHVISTAMAT VALTAKUNNALLISET TAVOITTEET TYÖLLISYYSALUEILLE VUOSILLE 2025–2027	7
VANTAAN TYÖLLISYYSALUEEN ERITYISPIIRTEET	8
VANTAAN TYÖLLISYYTTÄ EDISTÄVIEN PERIAATTEET VUONNA 2025.....	9
Työnantajalähtöinen työnvälitys on ydinpalvelu kaikissa palveluissa.....	9
Yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut	10
Osaamisen kehittäminen	11
Taloudellinen kestävyys	11
Yhteistyö ja verkostot	12
Työllisyyden edistämisen periaatteiden seuranta	12

JOHDANTO

Työllisyyden edistäminen on yhteiskuntamme keskeinen tavoite, joka vaatii perusteellista suunnittelua, tehokasta toteutusta ja jatkuvaa arviointia. Työllisyys on elintärkeä tekijä taloudellisen kasvun, sosiaalisen hyvinvoinnin ja yhteiskunnallisen vakauden kannalta. Työllisyys vähentää köyhyyttä ja eriarvoisuutta, ja edistää yksilön hyvinvointia sekä yhteisön yhteenkuuluvuutta.

Asiakirja esittelee Vantaan kaupungin työllisyyden edistämisen periaatteet vuodelle 2025, joiden tavoitteena on rakentaa elinvoimaista Vantaata. Työllisyyden edistämisen periaatteet viittaavat niihin perusajatuksiin, jotka ohjaavat työllisyyden edistämistä ja tukemista Vantaalla. Näillä periaatteilla pyritään varmistamaan, että työllisyyden edistäminen on tehokasta, jotta työnhakijat ja työnantajat saavat tarvitsemansa tuen työllistymiseen.

Vantaan kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto valmistelee kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle päätettäväksi työllisyydenhoidon periaatteet sekä seuraa niiden toteuttamista.

1.1.2025 voimaan tulleen lainsäädännön mukaisesti kunnille on siirtynyt vastuu työllisyyden edistämisestä (laki työvoimapalveluiden järjestämisestä 23.3.2023/380).

Vantaan työllisyyttä edistävien periaatteiden valmistelussa vuodelle 2025 on huomioitu laki työvoimapalveluiden järjestämisestä, Vantaan kaupunkistrategia 2022–2025, Valtioneuvoston vahvistamat valtakunnalliset tavoitteet työllisyysalueille ja Vantaan kaupungin työvoimapalveluiden järjestämissuunnitelma (kaupunginvaltuusto 9.10.23 §10), jossa kuvataan toteutettava työllisyys-, elinkeino- ja kotoutumispalveluiden palvelurakenne ja tuotantotavat mukaan lukien uudistukseen tarvittavat henkilöstö- ja muut resurssit.

Vantaan työllisyysalueen ominaispiirteet ja työllisyystilanne. Työmarkkinat ovat poikkeuksellisen pitkässä laskusuhdanteessa ja tässä tilanteessa onkin tarpeellista tarkastella periaatteita vuosittain. Kuntavaalit pidetään keväällä 2025 ja vuonna 2026 alkaa uusi strategiakausi, joka ohjaa suoraan myös kaupungin työllisyyden edistämistä. Kaupunginstrategia asettaa tarkemmat tavoitteet ja mittarit työllisyyden edistämiseksi Vantaalla.

TYÖVOIMAPALVELUIDEN JÄRJESTÄMISESTÄ ANNETUN LAIN VAATIMUKSET TYÖVOIMAVIRANOMAISELLE

1.1.2025 voimaan tulleen lainsäädännön mukaisesti kunnille on siirtynyt vastuu työllisyyden edistämisestä (laki työvoimapalveluiden järjestämisestä 23.3.2023/380). Työvoimapalveluiden järjestämislaissa on määriteltä yleiset reunaehdot ja periaatteet, jotka määrittävät työvoimaviranomaisen toimintaa ja ohjaavat sen ratkaisuja. Julkisilla työvoimapalveluilla tulee turvata osaavan työvoiman saatavuutta ja työtä hakevien mahdollisuuksia saada työtä sekä edistää uuden yritystoiminnan syntymistä, yritysten toimintaedellytyksiä ja työelämän laatua (1 §).

Työvoimapalveluiden järjestämisen on perustuttava elinkeinoelämän ja työmarkkinoiden tarpeisiin, muutosten ennakointiin sekä asiakkaiden palvelutarpeeseen. Työvoimapalvelut on suunniteltava ja toteutettava sisällöltään, laadultaan ja laajuudeltaan sellaisina kuin asiakkaiden palvelutarve edellyttää. Asiakkaille on tarjottavia palveluja, jotka parhaiten turvaavat osaavan työvoiman saatavuutta ja edistävät henkilöasiakkaan työllistymistä avoimille työmarkkinoille sekä edistävät yritystoiminnan aloittamista. Edellä mainittuja palveluja tulee tarjota asiakkaille omatoimisesti käytettävänä palveluina sekä henkilökohtaisena palveluna. Asiakkaan arvioidun palvelutarpeen tulee määrittää hänen asiointitapaansa ja yhteydenpitoaan työvoimaviranomaisen kanssa (4 §).

Työvoimapalveluiden järjestämisessä ja tarjoamisessa on noudatettava työvoimapalveluiden järjestämislain 5 §:ssä määriteltyjä periaatteita, joihin kuuluu vaatimus tasapuolisuudesta ja puolueettomuudesta. Yhdenvertaisuuden toteutumista sekä naisten ja miesten välistä tasa-arvoa työmarkkinoilla on edistettävä julkisten työvoimapalveluiden järjestämisessä, tuottamisessa, kehittämisessä sekä palveluista tiedottamisessa ja niihin ohjaamisessa. Lain esitöiden mukaan säännös pitää sisällään syrjinnän kiellon ja velvollisuuden aktiivisesti edistää tosiasiallisen yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumista.

Työvoimaviranomaiselta edellytetään valmiutta tehdä yhteistyötä muun palvelunjärjestäjän kanssa palveluiden yhteensovittamiseksi, mikäli asiakkaan palvelutarve edellyttää muita kuin työvoimaviranomaisen itsensä järjestämiä

palveluja (8 §). Lisäksi työvoimaviranomaisten tulee tehdä julkisten työvoimapalvelujen toimeenpanossa, suunnittelussa ja kehittämisessä yhteistyötä keskenään sekä KEHA-keskuksen, hyvinvointialueiden, Kansaneläkelaitoksen ja muiden viranomaisten, koulutuksen järjestäjien, työelämän järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa (9 §).

Talousvaliokunta on todennut lausunnossaan (TaVL 61/2022 vp, s. 4), että uudistuksessa on keskityttävä hallintorakenteiden sijaan asiakkaiden palveluiden parantamiseen. Asiakasnäkökulman vahvistaminen edellyttää työvoimaviranomaiselta uudistuksen toimeenpanossa kykyä monipuoliseen kumppanuusajatteluun. Lain esitöiden mukaan olennaista on, että työvoimaviranomaiset tekevät laajasti yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa (HE 207/2022 vp, s. 254).

VANTAAN KAUPUNGIN STRATEGISET TAVOITTEET

TE24-uudistusta ohjasi ja 1.1.2025 alkaen Vantaan työllisyyspalveluita ohjaavat Vantaan strategiset tavoitteet, jotka keskittyvät osaamisen ja työllisyyden vahvistamiseen, elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseen, sekä tiiviimpään yhteistyöhön eri toimijoiden välillä. Vantaan työllisyyden edistämisen periaatteet 2025 pohjaavat vuonna 2022 kaupunginvaltuuston hyväksymiin strategiaan.

Työikäisen väestön koulutustason nostaminen osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi on strategian läpileikkaava teema. Työllisyyspalveluissa rakennetaan asiakaslähtöinen työllistämisen malli, jossa yhdistyvät työllisyyspalvelujen, oppilaitosten ja tukipalvelujen prosessit asiakasta tukevaksi toiminnaksi. Vantaa panostaa pitkien työttömyysjaksojen katkaisemiseen ja pitkäaikaistyöttömien aktiiviseen työllistämiseen, erityisesti nuorten ja vieraskielisten työllistymiseen.

Strategiassa todetaan, että pääkaupunkiseudun kasvua tuetaan työ- ja elinkeinoministeriön ja pääkaupunkiseudun suurten kaupunkien välisen ekosysteemisopimuksen kautta, jonka pääteemoja ovat älykkäät ja kestävät kaupunkiratkaisut sekä innovatiivisten hankintojen ja kokeilualustojen kehittäminen.

Ulkomaisten investointien sijoittumista Vantaalle tehostetaan ja kansainvälisten osaajien houkuttelua sekä Vantaalla jo asuvien kansainvälisten osaajien työllistymistä vahvistetaan.

VANTAAN VÄESTÖENNUSTE JA TYÖVOIMAPOHJA

Tilastokeskuksen lopullisten tietojen mukaan Vantaalla oli 251 269 asukasta vuoden 2024 lopussa. Väestö kasvoi viime vuonna 3 800 asukkaalla (1,5 %), joka oli 800 henkeä vähemmän kuin vuonna 2023. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan väestö kasvoi 3 960 asukkaalla (1,6 %), joka toteutuessaan olisi 660 henkeä vähemmän kuin vuonna 2023. Vantaan asukasluvun kasvu on perustunut vuosien 2020–2024 aikana muunkielisen väestön kasvuun. Vantaalaisista muunkielisiä on 29,2 %. Vantaan vuosittaisen väestönkasvun ennustetaan olevan keskimäärin 1,6 prosenttia seuraavan vuosikymmenen aikana (Vantaan väestöennuste 2022–2045). Työvoiman ennustetaan kasvavan noin 5 % vuoteen 2025 ja 14,5 % vuoteen 2035 mennessä. Vuonna 2022 Vantaan työvoiman määrä oli 128 380. Työvoiman määrällä tarkoitetaan työllisten ja työttömien määrää. Vantaalla työvoiman osuus työikäisistä on kuusikkokunnista suurin ja työvoiman ulkopuolisten osuus pienin.

Pandemia vaikutti vahvasti Vantaan työttömyystilanteeseen. Se kaksinkertaisti työttömien työnhakijoiden määrän lyhyessä ajassa kevään 2020 aikana. Vaikka pandemiasta aiheutunut asiakasmäärän voimakas kasvu on taittunut laskuun, osalla koronan aikana työttömäksi jääneistä työnhakijoista työttömyys on pitkittynyt, ja pitkäaikaistyöttömyys on jäänyt Vantaalla pandemiaa edeltävää tasoa korkeammalle. Tilanne vaikuttaa edelleen palveluiden kysyntään ja myös henkilöstöresurssien kohdentamiseen työllisyys- ja kotoutumispalveluissa.

Vantaan työikäisen väestön profiili poikkeaa pääkaupunkiseudun kunnista koulutustason suhteen. Vantaan työikäisten koulutustaso on matalampi kuin muissa pääkaupunkiseudun kunnissa. Noin 23 prosentilla väestöstä ei ole perusasteen jälkeistä tutkintoa. Työmarkkinoiden muuttuessa, teknologian kehittyessä ja työelämätaitojen vaativuuden kasvaessa koulutuksen merkitys korostuu entisestään.

Taulukossa 1 on esitetty työikäisen väestön koulutustaso Vantaalla ja muissa kaupungeissa (Väestön koulutus rakenne 2021, Tilastokeskus).

Koulutustasot eri kaupungeissa

	Yhteensä	Toinen aste	Erikoisammatti-koulutusaste	Alin korkea-aste	Alempi korkeakoulu-aste	Ylempi korkeakoulu-aste	Tutkija-koulutusaste	Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa
Vantaa	147 868	41%	1%	6%	16%	11%	1%	23%
Espoo	179 500	30%	1%	6%	18%	25%	3%	17%
Helsinki	418 825	34%	1%	5%	18%	23%	2%	17%
Oulu	124 786	46%	1%	6%	19%	16%	2%	10%
Tampere	153 541	45%	1%	6%	19%	17%	2%	12%
Turku	120 657	45%	1%	5%	17%	15%	2%	15%
Muu Uusimaa	288 794	44%	2%	9%	15%	12%	1%	16%

VALTIONEUVOSTON VAHVISTAMAT VALTAKUNNALLISET TAVOITTEET TYÖLLISYYSALUEILLE VUOSILLE 2025– 2027

Valtioneuvosto on vahvistanut 19.12.2024 ensimmäiset työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain mukaiset työllisyyden edistämisen valtakunnalliset tavoitteet. Tavoitteet luovat strategisen suunnan työvoimapalvelujen kehittämiseksi hallituskauden aikana ja tukevat työllisyyden edistämistä koko maassa. Työ- ja elinkeinoministeriö seuraa ja arvioi tavoitteiden toteutumista vuosittain sekä valtakunnallisesti että työllisyysalueittain. Tavoitteiden toteutumista seurataan KEHA-keskuksen laatimilla laadullisilla ja määrällisillä mittareilla.

Työllisyyden edistämisen valtakunnalliset tavoitteet on muodostettu viiden työllisyyden edistämisen teeman ympärille. Teemat ovat yhdenvertaiset palvelut, työllistymisen tukeminen, julkisen talouden kestävyys, kohtaanto sekä yhteistyö ja verkostot. Kullekin teemalle on määritetty strategisen tason tavoite, joka määrittää

työllisyyden edistämisen suuntaviivoja siten, että varsinaiset keinot ja toimenpiteet jäävät työvoimaviranomaisten päätettäväksi.

Valtioneuvoston vahvistamat valtakunnalliset tavoitteet työllisyysalueille vuosille 2025–2027:

- Taataan yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut kaikille asiakkaille molemmilla kansalliskielillä.
- Nostetaan matalan työllisyysasteen asiakasryhmien työllisyyttä.
- Tuetaan työnhakijan nopeaa työllistymistä vaikuttavilla ja etuusmenoja vähentävillä palveluilla.
- Tuetaan ammatillista, alueellista ja kansainvälistä liikkuvuutta työvoimapula-aloille.
- Vahvistetaan alueen elinvoimaa yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.

VANTAAN TYÖLLISYYSALUEEN ERITYISPIIRTEET

Vantaan työllisyysalueella on useita erityispiirteitä.

Monipuolinen elinkeinorakenne: Vantaalla on vahva teollisuus- ja logistiikkasektori, mutta myös palvelualat ja teknologia ovat merkittäviä työllistäjiä. Vuoden 2023 lopussa Vantaalla oli eniten työpaikkoja tukku- ja vähittäiskaupassa (18 %) sekä kuljetuksessa ja varastoinnissa (15 %). Hallinto- ja tukipalvelutoiminta oli kolmanneksi suurin toimiala (11,1 %), mutta neljänneksi noussut teollisuus ei jäänyt kauaksi siitä (10,9 %). Aiemmin neljänneksi suurin toimiala oli rakentaminen, mutta vuonna 2023 sekä teollisuus että terveys- ja sosiaalipalvelut menivät sen ohi. (Työpaikkatilastot 1:2025)

Vuonna 2022 Vantaalla ja Espoossa eniten työpaikkoja oli kaupan alalla, kun muissa suurissa kaupungeissa suurin työllistäjä oli terveys- ja sosiaalipalvelut. Kuudesta suurimmasta kaupungista Vantaa oli ainoa, jossa kolmen isoimman toimialan joukossa oli kuljetus ja varastointi sekä hallinto- ja tukipalvelutoiminta, mutta siellä ei ollut terveys- ja sosiaalipalvelut. (Tilastokatsaus 1:2024)

Kansainvälisyys: Vantaa on kansainvälinen kaupunki, jossa on paljon ulkomaalaisia yrityksiä ja työntekijöitä. Tämä näkyy myös työmarkkinoilla, joissa on tarjolla monikielisiä palveluja ja tukea kansainvälisille työnhakijoille. Joka neljäs Vantaan työllisistä on ulkomaalaistaustainen.

Hyvät liikenneyhteydet: Vantaa sijaitsee keskeisellä paikalla pääkaupunkiseudulla, ja Vantaalla onkin erinomaiset liikenneyhteydet, mukaan lukien Helsinki-Vantaan lentoasema, joka on tärkeä solmukohta sekä kotimaisille että kansainvälisille yhteyksille.

Kaupungin työmarkkinatilannetta leimaa korkea työttömyysaste 13,8 prosenttia, joka oli maaliskuussa 2025 Uudenmaan korkein. Työttömyys on korkeaa erityisesti nuorilla alle 30-vuotiailla 4 187 asiakasta ja vieraskielisten työnhakijoiden keskuudessa 8 698 asiakasta. Kun työttömistä hieman yli 20 prosenttia oli pitkäaikaistyöttömiä koronaa edeltävänä aikana, niin maaliskuussa 2025 oli kaikista Vantaan työttömistä peräti 37 prosenttia pitkäaikaistyöttömiä 6 985 asiakasta.

Vantaan avoimien työpaikkojen määrä on laskenut ennätyksellisen alas. Vuoden 2024 lopussa avoimia työpaikkoja oli 545. Vaikkakin alkuvuodesta 2025 on havaittavissa pientä nousua avoimien työpaikkojen määrässä, joita oli 1 769, on lasku huomattava vuoden takaiseen 3 218 avoimeen työpaikkaan.

VANTAA TYÖLLISYYDEN EDISTÄMISEN PERIAATTEET VUONNA 2025

- Työnantajälhtöinen työnvälitys on ydinpalvelu kaikissa palveluissa.
- Taataan yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut kaikille asiakkaille.
- Osaamisen kehittämiseen pyritään kaikessa toiminnassa.
- Taloudellinen kestävyys ohjaa koko palvelutuotantoa.
- Yhteistyö ja verkostot auttavat luomaan kokonaisvaltaisia ratkaisuja työllisyyden edistämiseksi.

Työnantajälhtöinen työnvälitys on ydinpalvelu kaikissa palveluissa

Työnantajälhtöisen työnvälityksen periaatteen mukaan palveluiden lähtökohtana on ymmärtää ja ennakoida työmarkkinoiden osaamistarpeet. Tämä edellyttää

tiivistä yhteistyötä elinvoimapalveluiden, koulutuksen järjestäjien ja yritysjärjestöjen kanssa. Työnantajayhteistyölle varataan riittävät henkilöresurssit ja osaaminen, ja kehitetään yhdenmukaiset kartoituskäytännöt sekä asiakastietopalvelut.

Keskeiset toimenpiteet periaatteiden varmistamiseksi;

- Työnantajien kanssa tehtävää asiakastyötä ja aktiivista kontaktointia lisätään. Tarkoituksena on tehostaa työnvälitystä sekä kerätä tietoa työvoimatarpeista asiakassegmentoinnin sekä uusien asiakastietopalveluiden toteuttamiseksi.
- Rakennetaan tiivis yhteistyö elinvoimapalveluiden, koulutuksen järjestäjien ja yritysjärjestöjen kanssa ennakoitintiedon analysoimiseksi ja soveltamiseksi toiminnan kehittämiseen.
- Työnantajayhteistyölle varataan riittävät henkilöresurssit ja osaaminen, kehitetään yhdenmukaiset kartoituskäytännöt ja tieto- ja asiakashallintaratkaisut yhteistyössä elinvoimapalveluiden kanssa.

Yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut

Yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset eivät tarkoita samaa palvelua kaikille, vaan yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset palvelut perustuvat asiakkaiden tarpeiden ymmärtämiseen ja palveluiden saavutettavuuden varmistamiseen.

Palvelutuotannossa huomioidaan lain vaatimus heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistämisestä.

Palvelujen lähtökohtana on tunnistaa asiakkaiden palvelutarpeet tilastojen, asiakkaan oman arvioinnin ja asiakaspalvelussa tehtävän palvelutarvearvioinnin avulla. Palvelutarvearvioinnissa tarkastellaan koulutustaustaa, työttömyyden pituutta ja esimerkiksi TYM-asiakkuutta. Palvelutarve monialaiselle palveluille kasvaa työttömyyden pitkittyessä, kielitaidon tai koulutuksen puuttuessa tai muiden elämäntilanteeseen tai terveyteen liittyvien riskien kumuloituessa.

Keskeiset toimenpiteet periaatteiden varmistamiseksi:

- Varmistetaan palveluiden saavutettavuus. Huolehditaan tilojen esteettömyydestä, verkkosivujen ja päätösten selkokielisestä ymmärrettävyydestä, käännöksistä, paperilomakkeiden viimesijaisesta käyttömahdollisuudesta ja tulkkien riittävästä saatavuudesta.
- Asiakkaiden palvelutarve on lähtökohta asiakaspalveluiden tarjonnalle ja kohdentamiselle. Huomioidaan palvelurakenteen suunnittelussa

haavoittuvien kohderyhmien, kuten nuoret, maahanmuuttajien ja kotoutujien sekä pitkäaikaistyöttömien palvelutarpeet.

Osaamisen kehittäminen

Vantaan työikäisten koulutustaso on matalampi kuin muissa pääkaupunkiseudun kunnissa, joten koulutason ja osaamisen kehittäminen on keskeistä Vantaan hyvinvoinnin ja elinvoiman kannalta. Osaamisen kehittämisen periaate tarkoittaa jatkuvaa pyrkimystä parantaa ja laajentaa asiakkaiden taitoja ja tietoja, jotta he pystyvät paremmin vastaamaan työelämän muuttuviin vaatimuksiin. Vantaan Osaamisen kehittäminen integroidaan tiiviisti työnvälityksen tehostamiseen ja ennakointitiedon hyödyntämiseen. Tavoitteena on parantaa ja laajentaa asiakkaiden taitoja ja tietoja, jotta he pystyvät vastaamaan työelämän muuttuviin vaatimuksiin. Osaamisen kehittämiseen investoidaan ja määrärahoja kohdennetaan oppisopimuksiin.

Keskeiset toimenpiteet periaatteiden varmistamiseksi:

- Integroidaan osaamiseen kehittäminen tiiviisti työnvälityksen tehostamiseen ja ennakointitiedon hyödyntämiseen. Osaamisen kehittämiseen panostetaan kaikilla organisaation tasoilla.
- Tarjotaan mahdollisuus kaikille asiakkaille työnhauntaitojen kehittämiseen.

Taloudellinen kestävyys

Strategiakauden talouden tasapainottamistavoitteiden saavuttaminen edellyttää tuottavuuden paranemista vuosittain siten, että se hillitsee väestönkasvun ja toimintaympäristön kustannuskehityksen aiheuttamaa kaupungin menojen kasvua turvaten palvelujen laadun. Taloudellinen kestävyys ohjaa työllisyyspalvelutuotantoa ja rahoitusta tarkastellaan investointi näkökulmasta. Vaikuttavuutta saavutetaan investoimalla:

- Työnantajien tarpeisiin perustuviin työvälityksen toimenpiteisiin
- Osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseen
- Nuorten työllistymiseen työelämään
- Pitkäaikaistyöttömyyden ehkäisyyn

Keskeiset toimenpiteet periaatteiden varmistamiseksi:

- Palveluiden vaikuttavuutta parannetaan hoitamalla lakisääteiset tehtävät tehokkaasti ja keskittymällä ydintehtävään – työntäjälähtöiseen työväilytykseen.
- Kohdennetaan määrärahat tutkitusti vaikuttaviin palveluihin ja tukiin ja etuuksiin.

Yhteistyö ja verkostot

Työvoimapalveluiden järjestämislaissa (380/2023) edellytetään työvoimaviranomaisilta valmiutta tehdä yhteistyötä muun palvelunjärjestäjän KEHA-keskuksen, hyvinvointialueiden, Kansaneläkelaitoksen ja muiden viranomaisten, koulutuksen järjestäjien, työelämän järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa (§9). Yhteistyö ja verkostot ovat keskeisiä työllisyyden edistämisessä.

Tiivistä yhteistyötä tehdään kuntien, oppilaitosten ja yritysten kanssa. Työntäjä-asiakkaiden palveluita parannetaan PKS-kuntien yhteistyön kautta, ja osaamistarpeiden ennakointia tehdään yhdessä työntäjien ja koulutuksen järjestäjien kanssa. Yhteistyö eri toimijoiden välillä auttaa luomaan kokonaisvaltaisia ratkaisuja, jotka tukevat työllisyyttä ja vastaavat sekä työntäjien että työnhakijoiden tarpeisiin.

Keskeiset toimenpiteet periaatteiden varmistamiseksi:

- Valtaosa koulutus- ja valmennuspalveluhankinnoista työnhakijoille toteutetaan PKS-yhteistyössä.
- Työntäjä-asiakkaiden palveluita parannetaan PKS-kuntien kanssa. Muiden Uudenmaan työvoimaviranomaisten kanssa tehdään aktiivista yhteistyötä työvoiman saatavuuden varmistamiseksi vantaalaisiin yrityksiin.
- Osaamistarpeiden ennakointia tehdään yhdessä työntäjien ja koulutuksenjärjestäjien kanssa.
- Rakennetaan elinvoimapalveluiden kanssa yhteistyössä työntäjiä parhaiten palvelevat toimintamallit.

Työllisyyden edistämisen periaatteiden seuranta

Työmarkkinat ovat poikkeuksellisen pitkässä laskusuhdanteessa ja tässä tilanteessa onkin tarpeellista tarkastella periaatteita vuosittain. Kuntavaalit pidetään keväällä 2025 ja vuonna 2026 alkaa uusi strategiaaika, joka ohjaa suoraan myös

kaupungin työllisyyden edistämistä. Kaupunginstrategia asettaa tarkemmat tavoitteet ja mittarit työllisyyden edistämiseksi Vantaalla.

Vantaan kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto valmistelee kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle päätettäväksi työllisyydenhoidon periaatteet sekä seuraa niiden toteuttamista. Vuoden 2025 työllisyyden edistämisen periaatteiden toteutumisesta raportoidaan jaostolle vuosiraportoinnin yhteydessä.





VD/2732/00.01.01.01/2025

PT/ST-V/SL/EJ

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 6§:n 1 kohdan mukaan kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto, jollei toisin erikseen säädetä tai määrätä valmistelee kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle päätettäväksi maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet sekä seuraa niiden toteuttamista. Maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet ohjaavat kotoutumisen edistämistä Vantaalla ja tukevat kaupunkitasoista työtä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

1.1.2025 voimaan tulleen lainsäädännön mukaisesti kunnille on siirtynyt vastuu työllisyyden edistämisestä (laki työvoimapalveluiden järjestämisestä 380/2023), sekä kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä (laki kotoutumisen edistämisestä 681/2023, jäljempänä kotoutumislaki).

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisessä, tuottamisessa, kehittämisessä ja palveluista tiedotettaessa sekä niihin ohjattaessa on edistettävä yhdenvertaisuuden toteutumista sekä naisten ja miesten välistä tasa-arvoa työmarkkinoilla. Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisessä on huolehdittava erityisesti myös heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistämisestä.

Työnhakijana olevan kotoutuja-asiakkaan kotoutumisprosessi ja siihen liittyvät palvelut toteutetaan työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain sekä kotoutumislain mukaisesti. Työvoiman ulkopuolella olevan kotoutuja-asiakkaan kotoutumisprosessi ja siihen liittyvät palvelut toteutetaan kotoutumislain mukaisesti.

Vantaan maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteiden valmistelussa on huomioitu voimassa oleva lainsäädäntö, Vantaan väestöpohjan erityispiirteet ja muuttoliike, asiakaskunnasta saatavilla oleva tietopohja sekä kaupungin eri toimialojen näkemykset kotoutumisen edistämisestä.

Vantaa on jo Suomen kansainvälinen kunta ja kehitys jatkuu myös tulevana vuosina samansuuntaisena. Esimerkiksi 53% työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden työnhakija-asiakkaista on muunkielisiä. Kansainvälisten asiakkaiden palveluiden piirissä on arviolta noin 10 000 asiakasta, joista hieman yli 8000 on työnhakijoita. Kotoutumisen edistämisessä onnistuminen on Vantaalle paitsi elinvoimakysymys, myös hyvien väestösuhteiden ja segregaation ehkäisyn näkökulmasta keskeinen asia.

Koska kotoutumisen edistämisen palvelukokonaisuus on uusi ja sitä kehitetään voimakkaasti, on tarpeellista tarkastella periaatteita vuosittain. Tuleva kaupunkistrategia määrittelee myös tavoitteet ja mittarit kotoutumisen edistämiseksi.

Vantaan maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet vuodelle 2025 ovat:

Kotoutumisen palveluiden periaatteet

- Alkuvaiheen lakisääteisissä palveluissa panostetaan uusiin kotoutujiin
- Keskeiset palvelut edistävät digitaalista osallisuutta, kielitaidon kehittymistä, työllistymistä ja yhteiskuntaan kiinnittymistä
- Edistämme erityisesti maahan muuttaneiden naisten ja nuorten asemaa

Kaupunkitasoiset periaatteet



- Kehitämme tervetulokulttuuria toimialojen yhteistyönä
- Varmistamme, että kaupungin peruspalvelut palvelevat yhdenvertaisesti kaikkia asukkaita
- Edistämme hyviä väestösuhteita lisäämällä luottamusta yhteisöjen ja kaupungin välillä
- Kehitämme kaupunkitasoista tietopohjaa kotoutumisen palveluista ja maahanmuuton taustatiedoista

Periaatteet kuvataan tarkemmin liitteessä.

Elinvoima- ja työllisyysjaosto 16.4.2025 § 6

Työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden johtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteiden mukaiset maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet vuodelle 2025.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 28.4.2025 § 16

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteiden mukaiset maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet vuodelle 2025.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 12.5.2025 § 8

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään hyväksyä liitteiden mukaiset maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet vuodelle 2025.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Liite 1. Vantaan kaupungin maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet 2025
- Liite 2. Maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet 2025, taulukko

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

Kansainvälisten asiakkaiden palvelupäällikkö Suvi Lindén, suvi.linden@vantaa.fi, 040 356 2613

VANTAAN KAUPUNGIN MAAHANMUUTON JA KOTOUTUMISEN PERIAATTEET 2025



**Vantaa
Vanda**

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO.....	3
PERIAATTEIDEN TARKOITUS JA VALMISTELUPROSESSI	4
KOTOUTUMISEN PALVELUIDEN SISÄLLÖLLISET LINJAUKSET	4
KAUPUNKITASOISET RAKENTEET JA PERIAATTEET	5
PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITE	6
TIIVISTELMÄ	6

JOHDANTO

Vantaa on Suomen kansainvälinen kunta. Noin 70 000 asukkaista on muunkielisiä (29,2 %), ja kotoutumisen onnistuminen on kaupungille keskeinen kysymys niin elinvoiman kuin sosiaalisen yhteenkuuluvuuden näkökulmasta. Esimerkiksi 53 prosenttia työnhakija-asiakkaista on muunkielisiä, ja kansainvälisten asiakkaiden kokonaismäärä on tällä hetkellä noin 16 000.

Vantaan kaupungin maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet 2025 on laadittu ottaen huomioon muuttunut lainsäädäntö, Vantaan väestörakenne ja muuttoliike, asiakastietoon perustuva ymmärrys sekä kaupungin toimialojen näkemykset.

Vantaan kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto valmistelee päätettäväksi maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet ja seuraa niiden toteutumista. Näillä periaatteilla ohjataan kotoutumisen edistämistä Vantaalla ja tuetaan koko kaupunkiorganisaation työtä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Vuoden 2025 alussa voimaan tulleet laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) ja laki kotoutumisen edistämisestä (681/2023) toivat kunnille kokonaisvastuun julkisten työvoimapalveluiden ja kotoutumisen järjestämisestä. Uusi lainsäädäntö korostaa yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa työmarkkinoilla sekä heikossa työmarkkina-asemassa olevien tukemista. Uuden kotoutumislain (681/2023) 3 §:n mukaan työvoimaviranomainen vastaa kunnan tehtäväksi kotoutumislainsäädetyjen toimenpiteiden ja palvelujen toteuttamisesta, riippuen siitä, onko henkilö työnhakijana vai työvoiman ulkopuolella. Kokonaistavoitteena on, että kotoutujien palvelut rakentuvat kaupungin laajuisesti, ja toimialat vastaavat omalta osaltaan kotoutumisen edistämisestä ja palveluiden soveltuvuudesta maahanmuuttajille ja muunkielisille.

Hallintosäännön mukaisesti Työllisyyden ja kotoutumisen palvelut vastaavat kotoutumisen edistämisen koordinoinnista Vantaalla. Lisäksi kaupungin työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden järjestämissuunnitelmassa kuvataan tarkemmin työvoimapalveluihin liittyvien kotoutumispalvelujen järjestäminen Vantaalla 1.1.2025.

Kotoutumisen palvelukokonaisuus on uusi ja kehittyvä, joten periaatteita tarkastellaan vuosittain. Tuleva kaupunkistrategia määrittelee mittarit ja tavoitteet kotoutumisen edistämiseksi.

PERIAATTEIDEN TARKOITUS JA VALMISTELUPROSESSI

Periaatteet tukevat myös jo aiemmin valtuuston hyväksymän kotouttamisohjelman sekä uuden kotoutumislain mukaisen kotoutumisohjelman toteutusta. Molemmat ohjelmat on valmisteltu ja toteutettu laajana poikkihallinnollisena yhteistyönä. Työhön on osallistunut laajasti eri toimialoja, hyvinvointialueen edustajia, korkeakouluja, sekä järjestökentän toimijoita. Työn koordinoinnista ja ohjelmien laatimisesta ja seurannasta vastaa työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue.

Kotoutumisen edistämisen kokonaiskoordinaatiota tullaan kehittämään vuoden 2025 aikana luomalla rakenteet ja mittarit, jolla työtä seurataan kaupunkitasoisesti.

KOTOUTUMISEN PALVELUIDEN SISÄLLÖLLISET LINJAUKSET

Kotoutumisen palveluissa on tärkeää saavuttaa palvelun tarpeessa olevat henkilöt ja rakentaa molemminpuolista luottamusta heidän ja kaupungin viranomaisten välillä. Tämä on lähtökohtana vaikuttavien kotoutumisen palveluiden onnistumiselle. Kotoutumisen palvelut rakennetaan asiakaslähtöisesti perustuen siihen ajatukseen, että jokaisella on oikeus saada tukea yhteiskuntaan kiinnittymiseen.

Nopean kotoutumisen perustana on vahva alku, jonka mahdollistavat kotimaisten kielten kehittyminen ja riittävät digivalmiudet. Palveluissa panostetaan erityisesti uusiin kotoutujiin, sekä työnhakijoihin että työvoiman ulkopuolella oleviin, kuten kotivanhempiin. Vahvaa alkua tukevat muun muassa kielitaitotason testaus, yhteiskuntaorientaatio ja kotoutumiskoulutus. Kotoutumisajan ylittäneille muunkielisille tarjotaan pääasiassa täydentäviä koulutus- ja neuvontapalveluita. Monikielinen yleisneuvonta palvelee kuitenkin kaikkia, jotka eivät pärjää suomen tai ruotsin kielellä, statuksesta riippumatta.

Palveluissa painotetaan digitaalista saavutettavuutta, osallisuutta ja tekoälyratkaisujen hyödyntämistä. Digiosaaminen on ensisijaista, jotta asiakkaiden kyky toimia sähköisissä ympäristöissä vahvistuu. Kielikoulutusta kehitetään siten, että se vastaa erilaisiin elämäntilanteisiin ja tukee erityisesti naisten ja perheiden kotoutumista sekä työelämään siirtymistä. Tämä edistää samalla myös lasten ja nuorten kielellisiä valmiuksia. Koko kotoutumisprosessin ajan tehdään työnvälitystä ja tuetaan työelämäpolkujen rakentumista.

KAUPUNKITASOISET RAKENTEET JA PERIAATTEET

Vantaa kehittää tervetulokulttuuria koko kaupungin yhteisenä tehtävänä ja tavoitteena. Tervetulotoiminta sekä siihen liittyvät tapahtumat suunnitellaan ja toteutetaan toimialojen välisenä yhteistyönä, ja niiden koordinointi kuuluu työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueelle.

Kaupungin asukkaista 29,2 % on oman ilmoituksensa mukaan muunkielisiä ja heidän määränsä kasvaa koko ajan. Vuoteen 2040 mennessä muunkielisten määrän arvioidaan olevan jo 45 %. Moninaisuusosaamisen valtavirtaistaminen on tärkeää, sillä se koskee jo nyt kaikkia kaupungin tuottamia palveluita. Kaupungin peruspalveluissa tulee palvella yhdenvertaisesti kaikkia asukkaita.

Asiakaspalveluhenkilöstön moninaisuusosaamista kehitetään osana kaupungin Aspa 2030 -toimintaa.

Vantaan vahvuus on hyvä ja toimiva yhteistyö eri järjestöjen ja toimijoiden kanssa. Hyvät väestösuhteet rakentuvat kaupungin ja yhteisöjen väliseen luottamukseen. Tätä vahvistetaan jalkautuvalla alueellisella työllä, vuoropuhelulla yhteisöjen kanssa sekä tiiviillä yhteistyöllä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Kaikilla Vantaan toimialoilla on omat tavoitteet, jotka liittyvät kotoutumisen edistämiseen. Esimerkiksi elinvoimapaalveluiden KV-rekrytoinnit ja KV-yrittäjien tuki ovat tästä hyvä esimerkkejä. Vantaan yrittäjistä ja yritysten työntekijöistä kasvava osuus on taustaltaan muunkielisiä. Sama koskee mm. koulujen, varhaiskasvatuksen, liikuntapaalveluiden ja kaupunkikulttuurin asiakkaita.

Yhtenä kotoutumisen tavoitteena on luoda koko kaupunkia koskeva raportointimalli ja mittaristo. Eri toimialoita tulevaa kaupunkitasoista tietoa yhdistetään kotoutumisen kokonaiskuvan hahmottamiseksi ja palveluiden vaikuttavuuden todentamiseksi. Kotoutumista koskevaa tietopohjaa kehitetään kaupungin tietohallinnon kanssa.

Kansallisten TE24- ja KOTO24-uudistusten myötä Vantaa on vahvistanut yhteistyötään pääkaupunkiseudun kuntien ja C6-kaupunkien kanssa. Kansainvälisen rekrytinnin ja työnvälityksen kehittäminen yhdessä muiden kaupunkien kanssa tukee kotoutumisen ja työllistymisen tavoitteita entistä vaikuttavammin.

PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITE

Vantaan maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteiden valmistelua on ohjannut ajatus siitä, että kotoutuminen on koko kaupungin yhteinen tehtävä. Vantaalla tiedostetaan, että kaupunki vahvistuu ja kasvaa maahanmuutosta. Vantaan etuna on olla Suomen nuorin ja ikäpyramidiltaan elinvoimaisin kaupunki. Muut kaupungit suunnittelevat miten maahanmuuttoa voisi edistää, kun Vantaalla mietitään miten maahanmuuttoa voi hyödyntää koko kaupungin eduksi. Maahanmuutto antaa erinomaisen mahdollisuuden luoda elinvoimaista kaupunkia. Yhteistyöllä tästä tavoitteesta tehdään totta.

Periaatteiden lisäksi työtä ohjaavat kotouttamisohjelma sekä kotoutumisohjelma, joissa huomioidaan kaikki muunkieliset vantaalaiset. Tavoitteena on, että muunkieliset asukkaat ovat yhdenvertaisesti osallisina kaupungin peruspalveluissa, vapaa-ajan toiminnoissa ja järjestötoiminnassa. Esimerkkinä tästä ovat muun muassa Harrastusten Vantaa -toiminta ja maksuttomat vapaa-ajantoiminnot nuorille aikuisille.

TIIVISTELMÄ

Vantaan kaupungin maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet 2025 muodostavat strategisen viitekehyksen kaupungin kotoutumista edistävälle työlle muuttuneessa toimintaympäristössä. Periaatteet perustuvat päivitettyyn lainsäädäntöön (Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä 380/2023 ja Laki kotoutumisen edistämisestä 681/2023), kaupungin väestödynamiikkaan sekä asiakas- ja toimialatietoon.

Lainsäädännön muutokset siirsivät kokonaisvastuun kotoutumisen ja työvoimapalveluiden järjestämisestä kunnille. Vantaalla vastuu on keskitetty työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueelle.

Periaatteet painottavat vaikuttavien ja yhdenvertaisten palvelukokonaisuuksien kehittämistä. Kotoutumispalvelut suunnitellaan asiakaslähtöisesti, ja ne kohdistuvat sekä työnhakijoihin että työvoiman ulkopuolisiin ryhmiin. Palveluiden keskiössä ovat alkuvaiheen kieli- ja digivalmiuksien vahvistaminen, monikielinen neuvonta, yhteiskuntaorientaatio sekä työelämälähtöiset polut. Myös kotoutumisajan ylittäneille asiakkaille tarjotaan täydentäviä palveluita.

Periaatteet tukevat kaupunkitasoisen kotoutumisen edistämisen systematisointia ja monialaisen yhteistyön vahvistamista. Moninaisuusosaamisen valtavirtaistaminen, palvelujen saavutettavuus sekä tietopohjainen johtaminen muodostavat keskeiset kehittämislinjaukset. Kotoutumisen vaikuttavuuden arviointia varten luodaan yhtenäinen mittaristo ja raportointimalli. Vantaa näkee maahanmuuton voimavarana ja strategisena mahdollisuutena, jota kehitetään koko kaupungin yhteisenä tehtävänä.



Maahanmuuton ja kotoutumisen periaatteet 2025

Kotoutumisen palveluiden periaatteet	Alkuvaiheen lakisääteisissä palveluissa panostetaan uusiin kotoutujiin Alkuvaiheen palvelut koskevat sekä työnhakijoita että työvoiman ulkopuolella olevia kotoutujia. Monikielinen yleisneuvonta palvelee kaikkia asiakkaita statuksesta riippumatta. Keskitettyä kielitaitotason testausta, yhteiskuntaorientaatiota ja kotoutumiskoulutusta tarjotaan ensisijaisesti uusille kotoutuja-asiakkaille. Kotoutumisajan ylittäneille muunkielisille tarjotaan ensisijaisesti täydentäviä palveluita. Keskeiset palvelut edistävät digitaalista osallisuutta, kielitaidon kehittymistä, työllistymistä ja yhteiskuntaan kiinnittymistä Varmistetaan, että digitukea ja -valmennusta on riittävästi tarjolla akuuttiin kysyntään nähden. Palveluiden rakentamisessa pyritään hyödyntämään tekoälyn tuomia mahdollisuuksia ja kustannussäästöjä. Kielikoulutusta kehitetään niin, että se palvelee elämäntilannelähtöisesti ja tukee • siirtymistä kohti työelämää • erityisesti naisten ja perheiden kotoutumista Varmistetaan kotoutumiskoulutuksen rahoitus, jotta kasvavaan kysyntään voidaan vastata. Panostetaan sellaisten toimintamallien kehittämiseen, jotka yhdistävät työn, kielikoulutuksen sekä osaamisen kehittämisen. Tehostetaan työnvälitystä jo kotoutumisprosessin aikana. Edistämme erityisesti maahan muuttaneiden naisten ja nuorten asemaa Tarpeeseen vastataan varmistamalla, että polutus oikeisiin palveluihin onnistuu heti alkuvaiheessa huomioimalla kokonaistilanne.

	Kohderyhmille tarjotaan erityisesti yhteiskuntaorientaatiota ja kielikoulutusta, johon myös kotivanhemmat voivat osallistua. Oikea-aikaisella palvelutarjonnalla ja tuella vahvistetaan kodin ja peruspalveluiden välistä yhteistyötä ja luottamusta.
Kaupunkitasoiset periaatteet	Kehitämme tervetulokulttuuria toimialojen yhteistyönä Tervetulokulttuuria ja siihen liittyviä tapahtumia kehitetään ja toteutetaan toimialojen yhteistyönä. Kokonaisuuden koordinaatiovastuu on työllisyyden ja kotoutumisen palveluissa. Varmistamme, että kaupungin peruspalvelut palvelevat yhdenvertaisesti kaikkia asukkaita Asiakaspalveluhenkilökunnan kohtaamis- ja moninaisuusosaamista kehitetään kaupunkitasoisesti osana Aspa 2030-toimintaa. Asiakaspalvelussa panostetaan erityisesti moninaisuusosaamiseen, koska jokaisessa palvelupisteessä tulee osalta palvella muunkielisiä asiakkaita. Osaamisen valtavirtaistaminen on koko kaupungin yhteinen asia. Edistämme hyviä väestösuhteita lisäämällä luottamusta yhteisöjen ja kaupungin välillä Jatketaan jalkautuvaa työskentelyä alueilla, panostetaan yhteisöjen kanssa käytävään dialogiin ja tiiviiseen kumppanuuteen kolmannen sektorin kanssa. Kehitämme kaupunkitasoista tietopohjaa kotoutumisen palveluista ja maahanmuuton taustatiedoista Selvitetään kaupungin nykyiset tietokannat ja kehitetään yhteistä raportointia laajan tilannekuvan tuottamiseksi.



VD/335/00.02.02.00/2024

RÄ/SK/TO/MT

Kaupunginhallitus päätti 20.6.2022 § 6 Elina Nykyrin ja 15 valtuutetun tekemän valtuustoaloitteen pohjalta sisällyttää vammaispoliittinen ohjelma Vantaan kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan 2023–2025. Kaupunginhallituksen päätöksessä todettiin, että vammaispoliittisen ohjelman valmistelussa huomioidaan palveluiden siirtyminen hyvinvointialueelle, rajapinnat kaupungin ja hyvinvointialueen välillä sekä vammaispalvelulain uudistamisen tuomat vaikutukset. Vantaan kaupungin edellinen vammaispoliittinen ohjelma oli voimassa vuosina 2012–2016, jonka jälkeen ohjelma yhdistettiin osaksi hyvinvointisuunnitelmaa 2018–2022. Vammaispoliittisessa ohjelmassa otetaan myös huomioon Elina Nykyrin ja 15 muun valtuutetun tekemä valtuustoaloite neurokirjon henkilöiden huomioimiseksi Vantaan kaupungin kulttuuri- ja kirjastopalveluissa. Kaupunginhallituksen päätöksessä 19.6.2023 § 33 todetaan, että tulevassa vammaispoliittisessa ohjelmassa tulee huomioida yhtenä teemana vammaisten taiteilijoiden ja kulttuurialan ammattilaisten osallisuuden edistäminen Vantaan kaupungin kulttuuripalveluissa.

Vammaispoliittista ohjelmaa on valmisteltu kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla. Valmistelusta ovat vastanneet hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Suvi Korhonen, vammaisneuvoston koordinaattori Tommi Ostrovskij, osallisuusasiantuntija Riikka Nenonen ja yhteisten palveluiden päällikkö Jussi Perämäki. Valmistelussa on ollut tiiviisti mukana Vantaan kaupungin vammaisneuvosto.

Vantaan kaupungin vammaisneuvosto teki kaupungin toimialoille selvityspyynnön siitä, kuinka YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien sopimus toteutuu Vantaan kaupungissa. Vammaispoliittisessa ohjelmassa tarkastellaan sopimuksen toteutumista eri toimialoilla. Laajaa nykytilan kuvausta pidetään tärkeänä, koska hyvinvointialueuudistuksen myötä vammaispalvelut siirtyivät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Vammaispoliittisen ohjelman valmistelun tueksi tehtiin myös kysely osallistuvavantaa.fi-sivustolla. Kysely oli suunnattu vantaalaisille vammaisille ja toimintarajoitteisille henkilöille, heidän omaisilleen sekä Vantaalla toimiville potilas- ja vammaisjärjestöille.

Vammaispoliittisessa ohjelmassa nostetaan selvitysten, kyselyn ja vammaisneuvoston huomioiden pohjalta esiin toimialoittain vahvuuksia sekä kehittämistarpeita. Vammaispoliittista ohjelmaa seurataan osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä. Seurannasta vastaavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntija ja vammaisneuvoston koordinaattori. Jokaiselle toimialalle on määritetty kehittämiskohde, jonka toteutuminen arvioidaan ohjelmakauden päätyttyä.

Kaupunginhallitus päätti 12.2.2024 kokouksessaan palauttaa ohjelman valmisteluun. Uudelleen valmistelussa toimialojen kehittämiskohteita sekä tekstiosuuksien selvityksiä on tarkennettu. Lisäksi on varmistettu ohjelman parempi luettavuus, selkeys ja oikeakielisyys.

Ohjelma on käynyt esittelyssä:

- Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnassa 11.11.2024
- Kaupungin johtoryhmässä 20.1.2025
- Kaupunginhallituksen iltakoulussa 10.2.2025



Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta 17.3.2025 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteen mukainen Vantaan kaupungin vammaispoliittinen ohjelma 2025.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 7.4.2025 § 12

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteen mukainen Vantaan kaupungin vammaispoliittinen ohjelma 2025.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 28.4.2025 § 19

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteen mukainen Vantaan kaupungin vammaispoliittinen ohjelma 2025.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 12.5.2025 § 9

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään hyväksyä liitteen mukainen Vantaan kaupungin vammaispoliittinen ohjelma 2025.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Vantaan kaupungin vammaispoliittinen ohjelma 2025

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

Hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Suvi Korhonen, koordinaattori Tommi Ostrovskij



(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VANTAAN KAUPUNGIN

VAMMAISPOLIITTINEN OHJELMA 2025



**Vantaa
Vanda**

SISÄLLYS

SISÄLLYS	2
TIIVISTELMÄ SELKOKIELELLÄ	4
SAMMANDRAG	8
1. JOHDANTO.....	11
1.1. Tietoa vammaisista Vantaalla	12
1.2. Vammaisten henkilöiden oikeuksien säädöspohjasta	14
1.3. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen mukanaan tuomat muutokset	16
1.4. Vammaisneuvosto ja vammaisjärjestöt	18
1.5. Tärkeimmät käsitteet	19
2. YK:N VAMMAISSOPIMUKSEN TOTEUTUMINEN VANTAAN KAUPUNGILLA	22
2.1. Konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala	22
2.1.1. Kuntademokratia	22
2.1.2. Viestintä	24
2.1.3. Työllisyyden ja kotoutumisen palvelut	26
2.1.4. Yhteenveto ja kehittämis ehdotukset konsernijohtoon ja elinvoiman toimialalle	28
2.2. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala	33
2.2.1. Elinikäinen oppiminen	33
2.2.2. Liikunta.....	34
2.2.3. Kulttuuri- ja kirjastopalvelut	36
2.2.4. Nuoriso- ja yhteisöpalvelut	39
2.2.5. Yhteiset palvelut.....	40
2.2.6. Yhteenveto ja kehittämis ehdotukset kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle	42
2.3. Kaupunkiympäristön toimiala	44
2.3.1. Osallisuus päätöksenteossa ja yhdenvertaisena kuntalaisena.....	44
2.3.2. Esteettömyys ja saavutettavuus.....	44

2.3.3. Yhteenveto ja kehittämis ehdotukset kaupunkiympäristön toimialalle	47
2.4. Kasvatuksen ja oppimisen toimiala	48
2.4.1. Varhaiskasvatus	49
2.4.2 Perusopetus	50
2.4.3 Toisen asteen koulutus	51
2.4.4 Ruotsinkieliset palvelut.....	53
2.4.5. Yhteenveto ja kehittämis ehdotukset kasvatuksen ja oppimisen toimialalle	54
3. KEHITTÄMISKOHTEET JA OHJELMAN SEURANTA JA ARVIOINTI	57
LÄHTEET	59

Julkaisija
Vantaan kaupunki
2/2025

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala
Hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija Suvi Korhonen
Osallisuusasiantuntija Riikka Nenonen
Koordinaattori Tommi Ostrovskij

TIIVISTELMÄ SELKOKIELELLÄ

VANTAAN KAUPUNGIN VAMMAISPOLIITTINEN OHJELMA VUODELLE 2025

Vantaan kaupungin vammaispoliittinen ohjelma on suunnitelma siitä, miten kaupunki vahvistaa vammaisten asukkaiden oikeuksien toteutumista.

Kaikilla on samat oikeudet

Kaikki Vantaan kaupungin asukkaat ovat yhdenvertaisia. Jokaisella on esimerkiksi oikeus osallistua, tehdä päätöksiä ja saada palveluja.

Vamma tai muu toimintarajoite ei saa olla esteenä. Vammaisten henkilöiden oikeudet on määritelty YK:n vammaissopimuksessa. Sopimus on ollut voimassa Suomessa vuodesta 2016.

Vantaalaiset ovat voineet vaikuttaa ohjelmaan vastaamalla kyselyyn verkkosivustolla www.osallistuvavantaa.fi. Vantaan vammaisneuvosto on ollut mukana tekemässä ohjelmaa.

Lähtökohtina osallisuus, esteettömyys ja yhteistyö

Vantaan vammaispoliittisessa ohjelmassa on kolme osaa. Ensin on tietoa vammaisten asukkaiden terveydestä ja hyvinvoinnista. Sitten kerrotaan, ovatko Vantaan kaupungin palvelut

YK:n vammaissopimuksen mukaisia.
Lopuksi on kehittämisehdotuksia,
joiden avulla vammaisten henkilöiden oikeudet
voivat toteutua paremmin.

Tietyt aiheet korostuivat,
kun ohjelmaa varten kerättiin tietoa ja näkemyksiä.

On tärkeää parantaa vammaisten asukkaiden mahdollisuuksia
elää samanlaista elämää kuin muutkin.
Vantaan kaupungilta toivottiin
lisää mahdollisuuksia erilaisiin harrastuksiin,
opiskeluun ja työkokeiluihin.
Myös esteettömiä tiloja toivottiin lisää.

Yksi toive oli saavutettavuus,
esimerkiksi viittomakielen tai tekstin tulkkaus.
Saavutettava tieto helpottaa tiedon saamista
esimerkiksi siitä,
millaisia päätöksiä kaupungin päättäjät tekevät.

Tärkeä havainto oli myös se,
että Vantaan täytyy tehdä yhteistyötä
Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.
Vammainen henkilö tarvitsee usein hyvinvointialueen palveluja,
jotta hän voi osallistua Vantaan kaupungin järjestämään toimintaan.
Tällainen palvelu voi olla esimerkiksi
henkilökohtainen apu tai kuljetuspalvelu.

Kaupungin ja hyvinvointialueen täytyy
kehittää yhteistä viestintää
ja tehdä yhteistyötä myös
potilasjärjestöjen ja vammaisjärjestöjen kanssa.

Kehittämiskohteet vuodelle 2025

Jokaisella Vantaan kaupungin toimialalla on kehittämiskohde Vantaan vammaispoliittisessa ohjelmassa. Kun kehittämiskohteet valittiin, kuunneltiin Vantaan vammaisneuvoston mielipiteitä.

Tutustu kehittämiskohteisiin:

Konsernijohdon ja elinvoiman toimialalla

parannetaan kaupungin verkkopalvelujen saavutettavuutta ja ymmärrettävyyttä. Esimerkiksi selkokieltä käytetään yhä enemmän. Vammaiset henkilöt otetaan huomioon, kun suunnitellaan uusia palveluja.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla

palveluissa otetaan huomioon paremmin ne asiakkaat, joilla on neuropsykiatrisia haasteita eli ymmärtämisen tai vuorovaikutuksen vaikeuksia. Työntekijöiden tietoa ja osaamista neuropsykiatrisista haasteista lisätään.

Kaupunkiympäristön toimialalla

parannetaan vanhojen toimitilojen esteettömyyttä.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla

vahvistetaan niiden työntekijöiden osaamista, jotka työskentelevät vammaisten lasten kanssa. Työntekijät saavat koulutusta siitä,

miten toimia erilaisissa hankalissa tilanteissa.

Tavoitteena on myös,
että henkilökunta pysyy pitkään samana.

Vuoden 2025 jälkeen arvioidaan,
miten hyvin kehittämiskohteet ovat toteutuneet.

Vammaispoliittinen ohjelma on osa
hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä Vantaalla.
Vantaan kaupungin hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija
ja vammaisneuvoston koordinaattori seuraavat,
että vammaispoliittista ohjelmaa noudatetaan
ja muutoksia tehdään.

Vammaispoliittinen ohjelma lisätään liitteeksi
Vantaan kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan vuosille 2023–2025.



Tiivistelmälle on myönnetty Selkokeskuksen selkotunnus.

SAMMANDRAG

Vanda stads funktionshinderspolitiska program 2025

Det funktionshinderspolitiska programmet beskriver hur rättigheterna för Vandabor med funktionsnedsättning tillgodoses ur Vanda stads synvinkel. Programmet fogas som bilaga till Vanda stads välfärdsplan 2023–2025. År 2016 ratificerade Finland FN:s internationella konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (nedan FN:s funktionshinderkonvention) och dess fakultativa protokoll till att utgöra en del av den nationella lagstiftningen.

Vanda stads råd för personer med funktionsnedsättning har följt programarbetet. Som stöd vid beredningen av programmet gjordes en webbenkät på plattformen osallistuvavantaa.fi. Programmet består av tre olika delar: I den första delen sammanställs tillgänglig statistik om personer med funktionsnedsättning, om författningsgrunden och om kontaktytan med Vanda och Kervo välfärdsområde. I den andra delen sammanställs de utredningar som Vanda stads verksamhetsområden utfört mellan hösten 2022 och hösten 2023 om hur FN:s funktionshinderkonvention tillgodoses i Vanda stad. De ursprungliga utredningarna har uppdaterats efter behov under 2024. I den tredje delen beskrivs utvecklingsobjekten samt uppföljningen och utvärderingen av programmet. Utvecklingsobjekten baserar sig på verksamhetsområdenas utredningar, enkätresultat och observationer som rådet för personer med funktionsnedsättning har gjort.

I programarbetet lyfte man fram aspekter som gäller delaktighet, tillgänglighet, utbildning, sysselsättningstjänster och fritid, som bör beaktas för att rättigheterna för personer med funktionsnedsättning ska tillgodoses på bästa möjliga sätt. Man efterlyste mångsidiga möjligheter till hobbyer, arbetsprövning, ökad tillgänglighet till stadens tjänster och jämlikhet i fråga om att hålla sig uppdaterad om beslutsfattandet och delta i det. Användningen av teckenspråkstolkar, textning av möten och tydlig ljudåtergivning är exempel på faktorer som underlättar. En central observation är att staden tillsammans med Vanda och Kervo välfärdsområde ska göra det möjligt för personer med funktionsnedsättning att få sina rättigheter uppfyllda. För att en person ska kunna delta i verksamhet som ordnas av staden behöver han eller hon ofta stödtjänster som välfärdsområdet sköter (t.ex. personlig assistans eller färdtjänst). Den gemensamma kommunikationen och informationen med välfärdsområdet ska utvecklas och patientorganisationer och organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning ska involveras i stor utsträckning.

För varje verksamhetsområde i staden har man valt ett utvecklingsobjekt för 2025. Genomförandet av utvecklingsobjekten bedöms i slutet av programperioden.

Verksamhetsområde	Utvecklingsobjekt	Mätare	Tidsplan
Verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft	Stadens digitala tjänster görs kognitivt mer tillgängliga och lättlästa. Vid planeringen av nya tjänster beaktas personer med funktionsnedsättning.	De digitala tjänsterna är tillgängliga inom alla verksamhetsområden.	2025
Verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd	Personer med neuropsykiatriska utmaningar beaktas bättre i stadens tjänster. Kompetensen och medvetenheten om dem ökas.	En utvärdering av de åtgärder som vidtagits.	2025
Stadsmiljöns verksamhetsområde	Vi förbättrar alltid tillgängligheten i stadens lokaler i samband med totalrenoveringar utifrån auditeringar av underhållet i lokalerna. Vid förbättringen av tillgängligheten beaktas den utredning som utfördes 2023 om induktionsslingornas skick och underhållsbehov.	En utvärdering av de 2024–2025 genomförda totalrenoveringarna ur ett tillgänglighetsperspektiv.	2025
Verksamhetsområdet för fostran och lärande	Varaktigheten och kompetensen hos dem som arbetar med barn med funktionsnedsättning stärks. Personalens kompetens ökas genom utbildning som särskilt fokuserar på att förebygga utmanande kundsituationer och hantera sådana situationer.	Antalet utbildningar som riktar sig till personalen, undervisningspersonalens behörighet samt antalet ordinarie anställda av alla arbetstagare.	2025

Det funktionshinderspolitiska programmet uppföljs som en del av arbetet för att främja välfärd och hälsa. För uppföljningen ansvarar en sakkunnig inom främjande av välfärd samt koordinatör för rådet för personer med funktionsnedsättning. I uppföljningen och utvärderingen deltar Vanda stads råd för personer med funktionsnedsättning.

1. JOHDANTO

Vantaan vammaispoliittisen ohjelman 2025 tavoitteena on vahvistaa vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumista kaikilla Vantaan kaupungin toimialoilla. Vantaan kaupunginhallitus päätti 20.6.2022 vammaispoliittisen ohjelman laatimisesta. Ohjelma on osa Vantaan kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa 2023–2025.

Vammaisneuvosto teki Vantaan kaupungin toimialoille selvityspyynnön keväällä 2022, joka koski YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien sopimuksen (myöhemmin käytetään nimeä YK:n vammaissopimus) toteutumista Vantaan kaupungin toimialoilla. Vantaan vammaisneuvosto halusi selvittää, kuinka YK:n vammaissopimusta aiotaan edistää kullakin toimialalla ja mitä olemassa olevia hyviä käytänteitä on jo olemassa.

Tämä ohjelma koostuu kolmesta osasta. Ensimmäiseen osaan on koottu saatavilla olevaa tilastotietoa vammaisista henkilöistä, säädöspohjasta ja yhdyspinnasta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa. Toiseen osaan on koottu Vantaan kaupungin toimialojen syksyjen 2022 ja 2023 välisenä aikana tekemien selvityksien koonti siitä, kuinka YK:n vammaisten oikeuksien sopimus toteutuu Vantaan kaupungilla. Alkuperäisiä selvityksiä on tarvittaessa päivitetty vuoden 2024 aikana. Kolmannessa osassa on kuvattu kehittämiskohteet sekä ohjelman seuranta ja arviointi. Kehittämiskohteiden pohjana ovat toimialojen tekemät selvitykset, kyselyn tulokset sekä vammaisneuvoston tekemät huomiot.

Ohjelman valmistelun tueksi toteutettiin kysely osallistuvavantaa.fi-sivustolla, jolla kartoitettiin vantaalaisten vammaisten henkilöiden,

heidän omaistensa ja potilas- ja vammaisjärjestöjen näkökulmia vammaisten henkilön osallisuudesta, hyvinvoinnista ja toimintamahdollisuuksista Vantaalla. Kyselyyn saattoi vastata suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi 21.11.-7.12.2023 välisenä aikana. Tehdyn kyselyn vastaajien määrä (32 lähetettyä vastausta) ei riitä laajemman tilastollisen analyysin tekemiseen. Kyselyssä määrällisesti eniten kommentteja tuli koulutukseen, työllisyyteen ja erityisesti lasten harrastuksiin liittyen.

1.1. Tietoa vammaisista Vantaalla

Vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden määrää ei voida Vantaalla eikä valtakunnallisestikaan tarkkaan määritellä. Sitä arvioidaan monin eri tavoin esimerkiksi eri palveluiden käyttäjien, potilas- ja vammaisjärjestöihin kuuluvien määrän ja erilaisten tutkimusten pohjalta. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (2016) toteaa työikäisten kohdalla määrän vaihtelevan valtakunnallisesti 7–29 prosenttiin väestöstä. Joka tapauksessa, kun puhutaan vammaisista henkilöistä, puhutaan merkittävästä vähemmistöstä.

Lapsiasiavaltuutetun vuonna 2021 julkaisema tutkimuskokoelma kuvaa sitä, kuinka vamman kanssa elävien lasten ja nuorten oikeuksien täysimääräinen toteutuminen on vielä pitkän taipaleen päässä. Lapset ja nuoret kohtaavat arjessa lukuisia lähiympäristöön ja arjen sujuvuuteen vaikuttavia fyysisiä, asenteellisia ja normeihin liittyviä esteitä. Fyysiset esteet ovat hyvin konkreettisia asioita, esimerkiksi kynnyksiä, vaikeapääsyisiä tai ahtaita kulkuneuvoja, puuttuvia apuvälineitä tai väkivaltaa. Asteelliset esteet havaitaan esimerkiksi kiusaamisena, ulossulkemisena, häirintänä tai haluttomuutena purkaa fyysisiä tai normatiivisia esteitä. (Lapsiasiavaltuutetun toimisto 2021.)

Väestötutkimukset osoittavat, että Covid19-pandemian aikana toimintarajoitteisten aikuisten hyvinvointi heikkeni yleisemmin kuin muun väestön. Epäsuotuisia hyvinvointi- ja terveysvaikutuksia havaittiin niin kuulon, näön, oppimisen/muistin kuin liikkumisen rajoitteita kokevilla ihmisillä. Esimerkiksi yksinäisyys, univaikeudet, huolet tartunnasta sekä heikentynyt taloudellinen tilanne korostuivat toimintarajoitteisten aikuisten arjessa. Lisäksi psyykkinen kuormittuneisuus lisääntyi muuta väestöä enemmän. Terveelliset ruokailutottumukset ja liikunta ovat esimerkkejä elintavoista, jotka heikkenivät toimintarajoitteisilla ihmisillä enemmän kuin muilla. Huonoin tilanne oli usein henkilökohtaista apua tarvitsevilla vammaisilla ihmisillä ja toimintarajoitteisilla maahanmuuttajilla. (Terveystieteiden tutkimuskeskus 2023.)

Tutkimustulosten (Teittinen, A. & Vesala, H., 2022) mukaan vammaiset ihmiset kokevat syrjintää läpi elämän aina esikoulusta peruskouluun ja opiskeluihin. Lähes puolet vastanneista on kokenut syrjintää liittyen eniten koulutukseen ja opiskeluun liittyviin mukautuksiin. Useimmiten syrjintää ilmoittivat kokeneensa tällä hetkellä koulussa tai opiskelemassa olevat ja alle 25-vuotiaat. Muita syrjintäkokemuksia ovat aiheuttaneet koulutukseen pääsy, kieleen ja kommunikaatioon liittyvät ongelmat sekä esteettömyyteen ja saavutettavuuteen liittyvät ongelmat.

Vantaan kaupungilla ei ole tällä hetkellä kaupunkitasoisesti koordinoitua omaa tietotuotantoa vammaisiin tai toimintarajoitteisiin henkilöihin liittyen. Siten kokonais kuvan luominen vantaalaisten vammaisten ja muiden erityistarpeiden henkilöiden määrästä ja heidän tarpeistaan on haastavaa. Toimialoilla on yksittäisten palveluiden tai toimintojen osalta kerättyä informaatiota.

Valtakunnallisesti rekistereistä saatava vammaisia sosiaali- ja terveystalvelujen käyttäjiä koskeva tieto on etupäässä suoritepohjaista tietoa sosiaali- ja terveystalveluiden vammaistalvelujen käytöstä. Hyvinvointialueuudistusten myötä tieto sosiaali- ja terveystalveluita käyttävistä henkilöistä siirtyi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Alle 16-vuotiaan vammaistukea sai syyskuussa 2024 Vantaalla 2075 henkilöä. 16 vuotta täyttäneen vammaistukea sai syyskuussa 2024 Vantaalla 656 henkilöä. Eläkettä saavan hoitotukea sai syyskuussa 2024 Vantaalla 4526 henkilöä. (Kansaneläkelaitos, Vammaistukien saajat ja maksetut etuudet 2024.)

Vuoden 2024 tammikuun ja syyskuun välisenä aikana tulkkautalveluihin oikeutettuja henkilöitä (kuulovammaisia, puhevammaisia tai kuulonäkövammaisia henkilöitä) Vantaalla oli 311 henkilöä. Heistä 183 on käyttänyt tulkkautalveluita. (Kansaneläkelaitos, Vammaisten tulkkautalveluihin oikeutetut ja palvelun käyttäjät 2024.)

1.2. Vammaisten henkilöiden oikeuksien säädöspohjasta

Perustuslain (731/1999) § 6:ssä todetaan, että ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Vammaisten henkilöiden oikeuksien toteutumista vahvistavat myös osaltaan esimerkiksi hallintolaki (434/2003) ja kuntalaki (410/2015).

Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) kieltää kaikenlaisen syrjinnän. Laissa § 8 yhdeksi syrjimättömyysperusteista määritellään vammaisuus. Syrjintää on muun muassa välittömän ja välillisen syrjinnän lisäksi häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen sekä ohje tai käsky syrjiä. Yhdenvertaisuuslaissa säädetään § 15 myös kohtuulliset mukautukset ihmisten yhdenvertaisuuden mahdollistajana.

Suomen valtio ratifioi vuonna 2016 YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien sopimuksen, jonka myötä Suomi sitoutuu edistämään valtiona sopimuksen toimeenpanemista kansalliseen lainsäädäntöön. Sopimus vahvistaa henkilön subjektiutta oikeudenhaltijoina. YK:n vammaissopimuksen toimeenpano vaatii myös kunnallista ja hyvinvointialueen tasoista toimeenpanoa, jotta sopimus toteutuu arjen tasolla. Vantaan kaupunki pyrkii edistämään sopimuksessa mainittuja kollektiivisia oikeuksia (esim. esteettömyys) ja subjektiivisia oikeuksia (mukaan lukien kohtuulliset mukautukset).

Uusi vammaispalvelulaki tuli voimaan 1.1.2025. Laki sisältää säännökset vammaisille henkilöille järjestettävistä sosiaalihuollon erityispalveluista. Kehitysvammalakiin jäi vain itsemääräämisoikeuden vahvistamista ja perusoikeuksien rajoittamista sekä tahdosta riippumatonta erityishuoltoa koskevat säännökset. Uudistuksen tavoitteena on toteuttaa vammaisen henkilön yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja osallistumista yhteiskunnassa; ehkäistä ja poistaa esteitä, jotka rajoittavat vammaisen henkilön yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja osallistumisen toteutumista yhteiskunnassa; tukea vammaisen henkilön itsenäistä elämää ja itsemääräämisoikeuden toteutumista ja turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut. Tarkoituksena on, että vammaisen henkilö voi

saada yksilöllisiin tarpeisiin perustuvaa palvelua diagnoosista riippumatta. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2025.)

Esteettömyys ja saavutettavuus ovat teemoina lainsäädännön näkökulmasta kehittyneet viime vuosina merkittävästi. Taustalla ovat Euroopan Unionin saavutettavuus- ja esteettömyysdirektiivit, jotka on pantu täytäntöön kansallisesti lailla digitaalisten palvelujen tarjoamisesta (306/2019) (ns. digipalvelulaki) ja valtioneuvoston asetuksena rakennusten esteettömyydestä (241/2017) (ns. esteettömyysasetus). Esteettömyysasetus perustelumuihin on osa vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn YK:n yleissopimuksen kansallista toteutusta.

1.3. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen mukanaan tuomat muutokset

Vuoden 2023 alusta kaikkien vantaalaisten lakisääteiset sosiaali- ja terveysterveyst palvelut sekä pelastustoimen palvelut siirtyivät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vastuulle. Kunnalla on kuitenkin edelleen velvoite kaikessa toiminnassaan huomioida, että henkilöt, joilla on jokin vamma tai toimintarajoite, voivat osallistua kunnan toimintaan yhdenvertaisesti muiden kanssa. Käytännössä tämä tarkoittaa esteettömyyden ja saavutettavuuden huomiointia kaikessa toiminnassa sekä kohtuullisia mukautuksia, jotta esimerkiksi kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut ovat yhdenvertaisesti kaikkien saavutettavissa ja niiden toimintoihin osallistuminen on mahdollista ja mielekästä. (Vantaan kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2023–2025).

Hyvinvointialueen organisaatio jakautuu seuraaviin toimialoihin: lasten, nuorten ja perheiden palvelut, aikuissosiaalityön ja vammaispalvelut,

vanhusten palvelut, terveydenhuollon palvelut ja pelastustoimen palvelut (Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen organisaatio, luettu 31.1.2025). Yhteistyötä hyvinvointialueen toimialojen sekä kaupungin palvelualueiden kanssa tehdään monin eri tavoin. Yhteistyöstä käytetään usein nimitystä yhdyspinnat, jolla tarkoitetaan erityisesti palveluita, joita toteutetaan kunnan ja hyvinvointialueen välisenä yhteistyönä. Esimerkiksi koulujen opiskeluhoolto on siirtynyt hyvinvointialueen toteutettavaksi, mutta sitä toteutetaan kiinteässä yhteistyössä perusopetuksen ja toisen asteen henkilöstön kanssa. Oppivelvollisuus on laajentunut ja toisen asteen opinnoista on tullut maksuttomia laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille. Tämä on tärkeä huomioida myös vammaisten nuorten kohdalta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tekemän selvityksen (2023) mukaan opiskeluhoitopalveluja tulee kehittää vastaamaan vammaisten ja muiden erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden tukipalvelujen saatavuutta. Tietoa tukipalveluista ja niiden saatavuudesta tulisi olla riittävästi saatavilla myös vammaisille henkilöille, huoltajille ja koulutuksen järjestäjille. On tärkeää vahvistaa myös kuraattoreiden, psykologien ja opiskeluterveydenhuollon osaamista tukipalveluiden tarpeiden tunnistamisessa ja toteuttamisessa. Tärkeää on myös kehittää vammaisten opiskelijoiden tukipalvelujen koordinoitua ja yhteistyötä koulutuksen järjestäjien ja hyvinvointialueiden välillä.

Yhdyspintatyöllä pyritään varmistamaan, että palvelut pysyvät ennallaan uudistuksesta huolimatta. Hyvinvointialue laatii yhteistyössä kaupunkien ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa valtuustokausittain lakisääteisen alueellisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman,

johon sisältyy alueellinen vammaispoliittinen ohjelma. (Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2023–2025.)

1.4. Vammaisneuvosto ja vammaisjärjestöt

Vammaisliike korostaa, että vammaispoliittiseen työhön tulee ottaa aina mukaan vammaiset henkilöt ja vammaisjärjestöt. Kuntalain (410/2015) § 28:n määrittelemä Vantaan kaupungin vammaisneuvosto on ollut mukana vammaispoliittisen ohjelman valmistelussa.

Vammaisneuvosto on vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi asetettu vaikuttamistoimielin, jonka tehtäviin kuuluu esimerkiksi vammaisten henkilöiden vaikutusmahdollisuuksien edistäminen, vammaispalvelujen ja muiden tukitoimintojen kehityksen seuraaminen sekä lausuntojen antaminen vammaisia henkilöitä koskevissa asioissa. Lisäksi neuvosto osallistuu vammaisiin henkilöihin kuuluvan väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen arviointiin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Vammaisneuvosto koostuu potilas- ja vammaisjärjestöjen edustajista ja se valitaan kahden vuoden välein järjestettävässä erillisessä vaalikokouksessa. Kokouksessa Vantaalla toimivien potilas- ja vammaisjärjestöjen on mahdollisuus asettaa ehdolle edustajiaan. Näistä ehdolle asetetuista valitaan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja 12 vammaisneuvoston jäsentä, jotka kaupunginhallitus nimeää.

Vammaisneuvostossa on mukana myös pysyvät edustajat kaikilta kaupungin toimialoilta, jotka osaltaan huolehtivat siitä, että tieto eri toimialoilla tapahtuvista asioista kulkeutuu vammaisneuvostolle. Vammaisneuvostossa on myös mukana kaupunginhallituksen edustaja.

Vammaisneuvosto tekee yhteistyötä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vammaisneuvoston kanssa. Hyvinvointialueen vammaisneuvosto koostuu tällä hetkellä kuudesta Vantaan vammaisneuvoston ja kolmesta Keravan vammaisneuvoston jäsenestä (Vaikuttamistoimielimet, luettu 31.1.2025).

Järjestöillä ja seurakunnilla on myös merkittävä rooli kumppanina erilaisilla yhdyspinnoilla kaupungin eri palveluissa. Vantaalla kolmas sektori tekee merkittävää täydentävää työtä myös erityisryhmien, kuten vammaisten henkilöiden kanssa.

1.5. Tärkeimmät käsitteet

Vammaisuus

YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien sopimus (Yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista 2016/27) määrittelee vammaisuuden seuraavasti:

“Vammaisiin henkilöihin kuuluvat ne, joilla on sellainen pitkäaikainen ruumiillinen, henkinen, älyllinen tai aisteihin liittyvä vamma, joka vuorovaikutuksessa erilaisten esteiden kanssa voi estää heidän täysimääräisen ja tehokkaan osallistumisensa yhteiskuntaan yhdenvertaisesti muiden kanssa.”

Nykyisin on siirrytty lääketieteellisestä, henkilön diagnoosia, vammaa ja sen kuntouttamista korostavasta ajattelutavasta vähitellen sosiaaliseen malliin vammaisuuden kuvaamisessa. Sosiaalisessa mallissa vammaisuus ymmärretään henkilön suhteena ympäröivään yhteiskuntaan. (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, vammaispalveluiden käsikirja.)

Esteettömyys ja saavutettavuus

Termejä esteettömyys ja saavutettavuus käytetään usein synonyymeina toisilleen. Invalidiliitto (2023) määrittelee esteettömyyden ensisijaisesti koskemaan lähinnä fyysistä ympäristöä, kuten rakennuksia, ulkoalueita ja julkisia liikennevälineitä. Saavutettavuudella tarkoitetaan abstraktimpaa ja aineettomampaa ympäristöä, kuten tietoa, verkkosivuja, palveluja ja asenteita. **Kognitiivisella saavutettavuudella** tarkoitetaan verkkoon tuotettavien sisältöjen ymmärrettävyyttä, selkeyttä ja helppokäyttöisyyttä (Kehitysvammaliitto/Papunet-verkkopalvelu).

Kohtuulliset mukautukset

Viranomaisen, koulutuksen järjestäjän, työnantajan sekä tavaroiden tai palvelujen tarjoajan on tehtävä asianmukaiset ja kulloisessakin tilanteessa tarvittavat kohtuulliset mukautukset, jotta vammaisen henkilö voi yhdenvertaisesti muiden kanssa asioida viranomaisissa sekä saada koulutusta, työtä ja yleisesti tarjolla olevia tavaroita ja palveluita samoin kuin suoriutua työtehtävistä ja edetä työuralla (Yhdenvertaisuuslaki 2014/1325).

Neuropsykiatriset haasteet

Nepsy on lyhenne neuropsykiatrisista haasteista, jotka johtuvat aivotoiminnan rakenteellisesta ja toiminnallisesta poikkeavuudesta. Neuropsykiatrisia vaikeuksia ovat esimerkiksi ADHD ja ADD, Aspergerin oireyhtymä ja muut autismikirjon häiriöt, kehityksellinen kielihäiriö sekä Touretten oireyhtymä. (Näenepsy 2023.)

Inkluusio

Sitra määrittelee (2023) inklusion mukaan kuulumisena ja osallisuutena esimerkiksi johonkin toimintaan, palveluun tai organisaatioon. Kuinka näihin sisällytetään ihmisiä, jotka saattaisivat muuten jäädä ulkopuolelle tai tulla marginalisoiduksi. Inklusiivinen opetus on opetus- ja kulttuuriministeriön (2021) mukaan periaate, joka edellyttää sekä järjestelmän että toimintarakenteiden kehittämistä ja samalla myös sellaisen toimintakulttuurin ja pedagogisten menetelmien kehittämistä, jotka edistävät kaikkien oppilaiden onnistumista opinnoissaan sekä hyvää kasvua ja kehitystä. Opetus järjestetään siten, että jokainen oppilas saa riittävän ja oikea-aikaisen tuen oppimiselleen ja muulle kasvulleen. Opetusta järjestettäessä selvitetään aina ensin lähikoulun mahdollisuudet erityistä tukea tarvitsevan oppilaan opettamiseen.

2. YK:N VAMMAISSOPIMUKSEN TOTEUTUMINEN VANTAAN KAUPUNGILLA

YK hyväksyi vuonna 2006 vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen (YK:n vammaissopimus). Sopimuksen keskeiset periaatteet ovat yksilön itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen, syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus, vammaisten henkilöiden osallistuminen ja osallisuus yhteiskuntaan sekä esteettömyys ja saavutettavuus.

Tähän osioon on kuvattu nykytilaa siitä, kuinka YK:n vammaissopimus toteutuu Vantaan eri toimialoilla. Jokaisen toimialan osuuden päättää yhteenveto, jossa kuvataan keskeiset kehittämiskohteet sekä tuodaan esiin vammaisneuvoston sekä kyselyyn vastanneiden näkemyksiä.

2.1. Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala

Konsernijohdon ja elinvoiman toimiala (KOJE) pitää sisällään henkilöstö- ja konsernipalvelut, kuntademokratian, talouden ja strategian palvelualueet sekä elinvoima-, työllisyys- ja kotoutumisen palvelut. Lisäksi toimialaan kuuluvat viestintä, sisäinen tarkastus ja kaupunginjohtajan tuki. Tällä toimialalla vammaispoliittiseen ohjelmaan kytkeytyvät mm. tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, viestinnän saavutettavuus, mahdollisuus osallistua päätöksentekoon sekä vammaiset henkilöt työllisyyspalveluiden asiakkaana.

2.1.1. Kuntademokratia

Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa todetaan, että tavoitteena on, että toteutamme yhdenvertaisuutta

edistäviä toimenpiteitä kaikissa palveluissamme, kehitämme digitaalista saavutettavuutta ja että rakennusten ja tilankäytön suunnitteluun otetaan työn alusta saakka mukaan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvonäkökulma. Vantaan kaupungilla varsinainen vammaisten henkilöiden osallistaminen palveluiden suunnitteluun ja päätöksentekoon tapahtuu pääosin muiden, varsinaisia palveluja tuottavien toimialojen toimesta.

“Vantaan kaupunki sitoutuu tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen ja syrjimättömiin toimintatapoihin. Tämä edellyttää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä kaikessa päätöksenteossa ja kaikissa palveluissa.” (Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma strategiakaudelle 2022–2025).

Kaupunginvaltuuston kokousten saavutettavuutta on lisätty Vantaa-kanavalla julkaistun suoran ja sinne tallennettavan lähetyksen lisäksi laatimalla kokouksessa käydystä keskustelusta kirjallinen versio, joka myös tallennetaan Vantaa-kanavalle. Tämä mahdollistaa käydyn keskustelun seuraamista myös niille, jotka eivät voi seurata lähetystä Vantaa-kanavalla.

Kaupunkiturvallisuus on tärkeä osa kuntademokratian palvelualueetta. Turvallisuuteen vaikuttavia asioita huomioidaan kaikilla toimialoilla. Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelmassa 2021 on lähisuhdeväkivallan osalta haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien joukossa todettu yhtenä ryhmänä vammaiset. Monissa tutkimuksissa on todettu, että vammaisilla ja henkilöillä, jotka ovat toimintakyvyltään rajoitteisia, on useammin väkivallan kokemuksia kuin vammattomilla. Joidenkin tutkimusten mukaan yli puolet vammaisina syntyneistä tai

lapsena vammautuneista on kohdannut jonkinlaista väkivaltaa. Turvallisuussuunnitelman toimenpiteinä lähisuhdeväkivallalle erityisen alttiiden ihmisryhmien tunnistamista parannetaan peruspalveluissa ja varmistetaan johdonmukainen puheeksi ottaminen sensitiivisellä tavalla. Lisäksi lisätään tietoutta siitä, mihin avuntarvitsijoita ohjataan. Yhteistyötä tässä teemassa tehdään muun muassa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa Väkivallaton Vake -toimintamallin avulla.

Turvallisuustyötä tehdään vahvassa yhteistyössä eri toimialojen ja organisaatioiden välillä. Eri koulutusasteilla on opiskeluhuollon henkilöstölle saatavilla erilaisia koulutuksia esimerkiksi lähisuhdeväkivallasta, joka kohdistuu vammaisiin henkilöihin. Riittävän henkilöstömäärän avulla kouluissa ja oppilaitoksissa turvataan turvallisuus ja estetään vaaratilanteiden syntyä sekä varmistetaan nopeasti tiloista poistuminen tai sisälle suojautuminen. Haasteet varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuudessa ovat tällä hetkellä merkittäviä.

2.1.2. Viestintä

Viestinnän saavutettavuutta on Vantaalla parannettu lisäämällä selkokielen käyttöä ja osaamista. Vantaan Sanomat ja Vantaan kaupunki ovat syksystä 2022 alkaneet julkaista yhdessä selkokielistä paikallislehteä, Selkovantaalaista. Lehti ilmestyy kerran kuussa ja siitä voi lukea ajankohtaisista Vantaan asioista, tapahtumista ja ihmisistä selkosuomeksi. Lehti on Vantaan ensimmäinen lehti selkosuomeksi. Selkovantaalainen jaetaan jokaiseen kotiin ilmaiseksi Vantaan Sanomien kanssa. Lehden voi myös itse hakea Vantaan Sanomien noutopisteistä sekä useista Vantaan kaupungin asiointipaikoista, esimerkiksi kirjastosta, Vantaa-infosta tai asukastiloista.

Selkovantaalainen sai vuonna 2023 Kotimaisten kielten keskuksen myöntämän vuoden Selväsananainen-palkinnon, joka myönnetään selkokielisyyden edistämisestä.

Vantaan kaupunki on aloittanut vuonna 2023 selkokielen kouluttamisen henkilöstölle. Koulutuksia järjestetään yhdessä Selkokeskuksen kanssa. Selkokielisyyttä lisätään myös kaupungin erilaisiin ohjelmiin, esimerkiksi hyvinvointisuunnitelmaan 2023–2025 on tuotettu erillinen selkokieline tiivistelmä. Kaupungin verkkosivuilta löytyy myös oma osionsa, Vantaan palvelut selkosuomeksi.

Digitaalisen saavutettavuuden eteen on tehty viime vuosina paljon töitä. Digitaalisten palveluiden saavutettavuudesta on säädetty laissa digitaalisten palvelujen tarjoamisesta. Laki säättää vaatimuksista, jotka digipalveluiden eli verkkosivustojen ja mobiilisovellusten tulee täyttää. Vaatimusten tavoitteena on varmistaa, että verkko- ja mobiilipalveluja voidaan käyttää erilaisilla avustavilla teknologioilla (kuten näkövammaisten käyttäjien ruudunlukuohjelmat), erilaiset käyttäjät pääsevät sisältöön käsiksi ja pystyvät käyttämään toimintoja mahdollisista rajoitteista huolimatta ja että sisältö toistuu oikein eri päätelaitteilla.

Saavutettavuusvaatimusten toteutuminen on otettu huomioon nykyisin käytössä olevissa kaupungin verkkosivustoissa. Verkkosivustoista hyvin merkittävä osa on jo täysin saavutettavuusvaatimusten mukaisia. Valitettavasti vielä kaikissa digipalveluissa lain vaatimukset eivät täyty tietojärjestelmien kehittymättömyyksiensä vuoksi. Tietojärjestelmien toimittajiin pyritään vaikuttamaan saavutettavuusvaatimusten toteuttamiseksi. Mikäli tämä ei ole mahdollista, seuraavalla kerralla

tietojärjestelmiä kilpailutettaessa saavutettavuuskriteerit otetaan vähimmäisvaatimuksiksi.

2.1.3 Työllisyyden ja kotoutumisen palvelut

Julkiset työvoimapalvelut siirtyivät pysyvästi kuntien järjestämisvastuulle 1.1.2025. Uusi lainsäädäntö rakentuu vammaisten oikeuksien kannalta samoille peruslähtökohdille kuin aiempi lainsäädäntö. Mahdollisuutena voidaan pitää julkisiin työvoimapalveluihin liittyvien hankintatehtävien siirtymistä kunnille. Uudessa mallissa TYP-toiminta (työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu) korvautuu monialaisen tuen yhteistoimintamallilla (TYM), joka perustuu työttömyyden keston sijasta työttömän tosiasialliseen palvelutarpeeseen.

Yleinen lähtökohta työllisyyspalveluiden toimintaa määrittävässä lainsäädännössä on se, että painopiste on asiakkaan työkyvyssä tai osatyökyvyssä, ei hänen vammaisuudessaan. Julkista työvoima- ja yrityspalvelua tarjottaessa, kehitettäessä sekä siitä tiedotettaessa on aktiivisesti edistettävä yhdenvertaisuuden toteutumista sekä naisten ja miesten välistä tasa-arvoa työmarkkinoilla (JTYPL § 1:8). Työnhakijan palvelutarpeesta otetaan huomioon muun muassa hänen työnhakuunsa ja työllistymisen edellytyksiin vaikuttava työ- ja toimintakyky (JTYPL § 2:11).

Vammaiset ja osatyökykyiset on tunnistettu Vantaan työllisyyden hoidossa tärkeäksi asiakaskohderyhmäksi. Vantaan kaupungin työllisyyspalveluissa vammaiselle asiakkaalle tarjotaan palveluita hänen yksilöllisen tarpeensa perusteella asiakkaalle nimetyltä omalta työllisyysasiantuntijalta. Asiakkaalla on mahdollista saada asiointitulkkauksia, ja hänellä on myös mahdollista saada vamman tai osatyökykyisyyden perusteella hänelle räätälöityjä palveluita.

Henkilöasiakkaille suunnattuja pääasiallisia palveluita ovat työnvälitys, työ- ja koulutusvaihtoehtojen esittely sekä avoimien työpaikkojen esittely. Vammaisella on myös mahdollista saada työnantajapalvelusta tietoa ja tukea yrittäjyyteen, mikäli yrittäjyys kiinnostaa häntä.

Ohjaaminen monialaisen tuen yhteistoimintamalliin (TYM) on mahdollista, jos vammaisen asiakkaan työllistyminen edellyttää työllisyyspalveluiden, Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ja Kelan järjestämisvastuulle kuuluvien palveluiden yhteensovittamista. Aktivointisuunnitelmaan tai monialaiseen työllistymissuunnitelmaan on mahdollista sisällyttää kuntouttavaa työtoimintaa, jonka järjestää Vantaan ja Keravan hyvinvointialue. Työllisyyspalvelut tekee aktiivista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa, ja osapuolten välistä yhteistyötä edistämään on laadittu yhdyspintasopimus. Työvalmennus Virtaamo on työllisyyspalveluiden vammaisia asiakkaita koskeva keskeinen yhteistyökumppani hyvinvointialueella.

Työllisyyspalvelut koordinoi kaupungin sisäistä palkkatukityöllistämistä. Yrityksen tai järjestön on mahdollista hakea vantaalaisen palkkatukioikeutetun työttömän työllistämiseen erillistä kaupungin myöntämää Työllistämisen Vantaa -lisää.

Työllisyyspalvelut osallistuu hankkeisiin, joilla lisätään henkilöstön osaamista moninaisen asiakaskunnan ohjaamisessa. Tästä esimerkkinä TEOT-hanke (tunnista, ennaltaehkäise, ohjaa ja tue moniammatillisesti osatyökykyisiä), jossa luotiin sähköinen palvelukäsikirja asiakasohjauksen tueksi. Osaamisen kehittäminen tiiviiksi osaksi työnhakijoiden palvelua yhdessä paikallisten oppilaitosten kanssa on myös yksi tavoite. Näissä osaamisen kehittämisen prosesseissa huomioidaan erilaisten asiakasryhmien tarpeita.

Haasteena henkilöstön monipuolisessa perehdyttämisessä ja kouluttamisessa on vammaisten henkilöiden moninaisuus.

Työllisyyspalvelut tekee myös yhteistyötä alueen yritysten kanssa rekrytointihalukkuuden lisäämiseksi ja esteiden poistamiseksi. Työllisyyspalvelut kerää yritysten luvalla tietoja myönteisesti vammaisten ja osatyökykyisten työllistämiseen suhtautuvista yhteisöistä. Kohtaanto-ongelman ratkaisemiseksi työllisyyspalvelut pyrkii muuttamaan työnantajien mahdollisia ennakkoasenteita.

2.1.4. Yhteenveto ja kehittämis ehdotukset konsernijohton ja elinvoiman toimialalle

Kaupungin näkökulmasta olisi tarpeellista saada enemmän kokemuspohjaista tietoa vammaisten henkilöiden osallisuudesta, hyvinvoinnista ja toimintamahdollisuuksista Vantaalla tiedolla johtamisen tueksi. Yksilön kohdalta tämä on myös merkittävää, sillä vammaisuutta ja vammaisia henkilöitä koskevan tiedon saatavuus ja tunnettuus voi myös lisätä yksittäisen vammaisen henkilön tai ryhmän itsetuntemusta. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos peräänkuuluttaakin sellaisten indikaattorien luomista, jotka kuvaisivat suoritteiden lisäksi vammaisten henkilöiden palveluntarvetta ja sen täyttymistä sekä palvelujen vaikutuksia vammaisten henkilöiden yhdenvertaisen osallisuuden ja osallistumisen toteutumiseen. (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos 2017.)

Ohjelman valmistelun yhteydessä nousi esiin, ettei Vantaan kaupungilla kerätä ja koordinoita kaupunkitasoisesti vammaisiin henkilöihin liittyvää tietoa. Jotta vammaisten henkilöiden osallistumismahdollisuudet toteutuisivat entistäkin paremmin, tulisi lisätä keinoja hankkia enemmän kokemustietoa myös kaupungin palveluihin liittyen vammaisilta

henkilöiltä itseltään. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta tämä on yksi tärkeä kehittämiskohde, jotta vammaisten henkilöiden osallisuudesta, hyvinvoinnista ja toimintamahdollisuuksista voidaan saada riittävästi tietoa johtamisen tueksi. Tämä toisi kaupungille lisää mahdollisuuksia myös vammaisvaikutusten arviointiin. Myös muussa kaupunkitason tiedonkeruussa on hyvä miettiä, kuinka niiden avulla voi lisätä tietopohjaa vammaisten henkilöiden osalta. Kyselyn vastauksissa painotettiin, ettei vammaisia henkilöitä tule kohdella yhtenä ryhmänä. Kyseessä on heterogeeninen ja moninainen joukko eri-ikäisiä ja -taustaisia henkilöitä.

Jotta vammaisella henkilöllä on tosiasiallinen mahdollisuus osallistua päätöksentekoon ja saada tietoa, tulisi tiedottamisen eri tapoja ja kanavia miettiä saavutettavammiksi. Päätöksenteon puolella kokouksien saavutettavuuteen tulisi kiinnittää huomiota. Esimerkiksi kaupunginvaltuuston kokouksia pitäisi pystyä seuraamaan moninaisin tavoin. Vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden tulee myös pystyä osallistumaan kokouksiin täysipainoisesti. Esimerkiksi viittomakielen tulkkaus, tekstitulkkaus ja erilaiset tekstitykset sekä selkokieლის päätöstiedotteet ovat hyviä menetelmiä, joiden käyttöönottoa tulisi lisätä ja käyttöön liittyvää osaamista vahvistaa. Äänentoiston on oltava laadukasta ja selkeää, ja induktiosilmukat tulee olla asennettuna.

Vammaispoliittista ohjelmaa varten tehdyssä kyselyssä peräänkuulutettiin lisäksi yleisesti erilaisten osallisuuden kanavien tehostamista ja yhteistyön lisäämistä Vantaalla toimivien potilas- ja vammaisjärjestöjen kanssa. Selkosuomen käytössä on tehty jo kaupungissa edistysaskeleita. Selkosuomen käytön lisääminen tukee

myös laajasti esimerkiksi muunkielisten vantaalaisten mahdollisuutta saada tietoa.

Kaikki kaupungin digipalvelut eivät vielä täysin ole lain saavutettavuusvaatimusten mukaisia. Saavutettavuusvaatimukset on otettava seuraavien järjestelmien kilpailutuksissa vähimmäisvaatimuksiksi. Digipalveluiden saavutettavuuteen vaikuttavat myös muut asiat kuin tekniset ominaisuudet. Yleinen huoli on digipalveluiden kehittämistyössä siinä, keiden toimesta uudet verkkosivut ja sovellukset suunnitellaan. Vammaiset henkilöt tulee ottaa mukaan näidenkin palveluiden suunnitteluun ja testaamiseen jo varhaisessa vaiheessa.

Vammaiset henkilöt ovat alttiita väkivallalle ja hyväksikäytölle useammin kuin muut ihmiset. Väkivallan muotojen yleisyys vaihtelee sukupuolittain. Vammaiset miehet kokevat enemmän fyysistä väkivaltaa ja vammaiset naiset puolestaan kokevat todennäköisemmin seksuaalista väkivaltaa sekä kumppanin tekemää väkivaltaa. On arvioitu, että kehitysvammaisilla naisilla on 4–10-kertainen riski kokea seksuaalista väkivaltaa. (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos 2022.) Turvallisuuden näkökulmasta ohjelmaa varten tehdyssä kyselyssä nousi esiin, että uhka- ja väkivaltatilanteisiin pitäisi kiinnittää enemmän huomiota.

Ohjelmatyössä nousi esiin se, että mahdollisuus osallistua kaupungin palveluihin ja toimintaan vaatii usein myös muiden oikeuksien toteutumista ja toimia muilta organisaatioilta, kuten hyvinvointialueelta tai Kansaneläkelaitokselta (Kela). Jos henkilö ei saa hyvinvointialueen kuljetuspalveluiden kautta kyytiä tai henkilökohtaista avustajaa, ei hän

voi osallistua kaupungin järjestämään kulttuuritapahtumaan. Jos taas viittomakielen tulkki esimerkiksi Kelan kautta jää saamatta, ei henkilöllä ole tosiasiallista mahdollisuutta osallistua esimerkiksi päätöksentekoon tai harrastustoimintaan.

Hyvinvointialue-uudistuksessa sosiaali- ja terveysterveyst palvelut sekä pelastuspalvelut siirtyivät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Yksittäinen kuntalainen ei kuitenkaan välttämättä ymmärrä tai hahmota arjessa, onko palvelu kaupungin vai hyvinvointialueen vastuulla. Jos sosiaali- ja terveysterveyst palveluissa on haasteita, kääntyy asiakas helposti siinäkin tilanteessa kaupungin suuntaan hakemaan vastauksia. Tämä nousee esiin ohjelmaa varten tehdyn kyselyn vastauksissa. Yhteistyö ja vuoropuhelu hyvinvointialueen kanssa pitää vammaisiin liittyvissä asioissa varmistaa.

Vaikka kaupungin tuottamia palveluita on esimerkiksi koottu yhteen kaupungin verkkosivuille (www.vantaa.fi/fi/vammaisille), ei tieto toiminnasta välttämättä löydy aina perille. Ratkaisuksi tähän kyselyn vastauksissa ehdotetaan lisää yhteistä viestintää hyvinvointialueen kanssa, parempaa yhteistyötä vammaisjärjestöjen kanssa sekä erilaisten tiedotustilaisuuksien järjestämistä kaupungin tiloissa. Vantaan kaupungin ja hyvinvointialueen tulee yhteistyössä huolehtia vammaisten henkilöiden palveluiden sujuvuudesta ja tiedon kulusta. Esimerkkinä hyvästä kaupungin ja hyvinvointialueen yhteisestä käytännöstä on Vantaa-infoissa tapahtuva palveluohjaus, jonka avulla tieto kaupungin ja hyvinvoinnin palveluista löytyy samasta paikasta.

Kaupungin työllisyyspalvelut kokivat ison muutoksen, kun vastuu työllisyyspalveluiden järjestämisestä siirtyi kuntiin 1.1.2025. Työllisyyspalvelut näkevät mahdollisuutena sen, että julkisiin

työvoimapalveluihin liittyvät hankintatehtävät ovat siirtyneet kunnille muutoksen myötä. Vammaispoliittista ohjelmaa varten tehdyn kyselyn vastauksissa nousi toiveita siitä, että työkokeiluja pitäisi järjestää enemmän. Erilaisia työmahdollisuuksia tulisi olla enemmän ja monipuolisemmin tarjolla. Erityisesti kehitysvammaisten osalta peräänkuulutetaan oikean palkkatyön saamista. Palkkatuki- ja työkokeilupaiikkoja toivottiin myös julkiseen hakuun, mitä onkin jo toteutettu vantaa.fi-sivustolla.

Kaupungilta toivotaan tiiviimpää ja vaikuttavampaa yhteistyötä lähialueella olevien vammaisille suunnattujen koulujen kanssa. Yksilöllinen työllistymissuunnitelma tulisi aloittaa jo peruskoulun viimeisellä luokalla. Se takaisi sen, että vammaisen nuori suuntautuu oikeaan paikkaan jatkossa. Peräänkuulutettiin myös lisää asennekasvatusta työpaikoille. Työtilojen ja asenteiden tulee tukea osaltaan vammaisten henkilöiden työllistymistä. Tätä työtä tehdään jo työllisyyspalveluissa, mutta työtä tulee jatkaa edelleen. Yksi mahdollisuus olisi lisätä yhteistyötä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vammaisten työ- ja päivätoiminnan kanssa.

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimialan kehittämiskohde	Mittari	Aikataulu
Kaupungin digipalveluiden kognitiivista saavutettavuutta ja selkokieli-syyttä parannetaan. Uusien palveluiden suunnittelussa huomioidaan vammaiset henkilöt.	Digipalvelut ovat saavutettavat kaikilla toimialoilla.	2025

2.2. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala koostuu viidestä palvelualueesta: elinikäinen oppiminen, liikunta, kulttuuri- ja kirjastopalvelut, nuoriso- ja yhteisöpalvelut sekä toimialan yhteiset palvelut. Tällä toimialalla vammaispoliittiseen ohjelmaan kytkeytyvät mm. mahdollisuus käyttää palveluita tasavertaisesti sekä osallisuus.

2.2.1. Elinikäinen oppiminen

Asukkaiden moninaisuuden huomioiminen palvelutarjonnassa on osa palvelualueen toimintakulttuuria. Vantaan aikuisopisto, kuvataidekoulu ja musiikkiopisto tarjoavat kaikenlaaisille mahdollisuuden opintoihin. Harrastusten Vantaa -toiminta puolestaan tarjoaa mahdollisuuksia myös erityisryhmiin kuuluvien lasten ja nuorten harrastamiseen, ja vammaisryhmät huomioidaan aktiivisesti osana kausisuunnittelua. Palvelualueen henkilöstön osaamista erityistä tukea tarvitsevien lasten kanssa työskentelystä pyritään hyödyntämään toiminnan kehittämisessä.

Vantaan aikuisopisto on järjestänyt viittomakielen kursseja ja kehitysvammaisille henkilöille suunnattuja kotitalouskursseja osana opintotarjontaansa. Mahdollisuutta järjestää vammaisten lasten muskaritoimintaa on tarkoitus selvittää. Taiteen perusopetuksen ryhmissä ei ole säännöllisesti käytettävissä kouluavustajaa. Sen sijaan vanhemmat ja henkilökohtaiset avustajat ovat tervetulleita mukaan opetustilanteisiin. Oppilaan tarvitseman tuen järjestämisestä sovitaan yksilökohtaisesti. Vammaisille henkilöille suunnatut toiminnot suunnitellaan ja laaditaan yhteistyössä vammaisia henkilöitä edustavien tahojen kanssa vammaisia henkilöitä kuullen. Opetustilojen fyysistä esteettömyyttä kehitetään.

Harrastusten Vantaa -toiminnan sovelletut harrastusryhmät on tarkoitettu henkilöille, joilla on vamman, sairauden tai muun toimintakyvyn heikentymisen vuoksi vaikeuksia osallistua yleisiin harrastusryhmiin. Vammaisille henkilöille suunnatut harrastussisällöt toteutetaan koulupäivän yhteydessä pääasiassa luokittain, jotta voidaan parantaa kyseessä olevan kohderyhmän mahdollisuutta osallistua harrastustoimintaan. Mukana ryhmissä ovat aina avustajat, jotta osallistuminen voi olla mahdollisimman täysipainoista ja yksilön henkilökohtaiset tarpeet huomioivaa. Harrastusten Vantaassa on ollut käynnissä erillinen kehityshanke (2023–2024) erilaisuuden ymmärryksen lisäämiseksi. Hankkeen aikana ja erityisesti sen tuloksilla on lisätty harrastustoimijoiden ja -ohjaajien tietoisuutta ymmärtää erilaisia olemassa olevia tarpeita sekä saamaan työkaluja toimia itse mahdollisimman avoimesti erilaisuutta kohdatessaan.

2.2.2 Liikunta

Palvelualueen henkilökuntaa on koulutettu ja koulutetaan jatkossakin ottamaan huomioon erilaisten toimintakykyjen tarpeet ja kohtaamaan erilaiset liikkujat. Soveltavan liikunnan parissa työskentelevä henkilöstö osallistuu ammattitaitonsa kehittämiseksi soveltavan liikunnan koulutuksiin ja verkostoitumistilaisuuksiin. Palvelualueella toteutetaan kartoituksia ja kyselyitä palvelutarjonnan kehittämiseksi. Soveltavan liikunnan toimintaympäristön kartoitus 2021 on toiminut lähtökohtana soveltavan liikunnan palvelujen kehittämiselle ja jatkossa liikkumiskysely toistetaan resurssien puitteissa. Palvelualueella tehdään soveltavan liikunnan strategista suunnittelua, joka perustuu arvioon soveltavan liikunnan palvelujen nykytilanteesta, kehittämistarpeista ja

käytettävissä olevista resursseista. Vantaan liikkumisohjelmassa kerrotaan tarkemmin toimenpiteistä myös soveltavan liikunnan osalta.

Liikunnan palvelualueella tarjotaan erityisryhmien liikuntaa henkilöille, joilla on vamman, sairauden tai muun toimintakyvyn heikentymisen vuoksi vaikeuksia osallistua yleisiin liikuntaryhmiin. Maksuttomat virtuaalijumpat mahdollistavat liikkumisen kotoa käsin niille, jotka eivät halua tai pysty osallistumaan yleisiin ohjattuihin ryhmiin. Erityisryhmille suunnattuihin liikuntaryhmiin on mahdollista osallistua yhdessä oman avustajan kanssa. Erityisryhmien liikkumista tuetaan diagnooseihin perustuvilla alennuskorteilla. Kortit oikeuttavat alennettuihin hintoihin sarja- ja kausikorteista sekä tietyissä tapauksissa sisältävät avustajaetuuden. Liikunnan palvelualueen tapahtumiin tuodaan soveltavan liikunnan kokeilupisteitä. Lajikokeilujen avulla tarjotaan tietoa soveltavasta liikunnasta sekä annetaan mahdollisuus asettua toimintarajoitteisen liikkujan asemaan esim. näkökyvyn simulaatiolasien avulla.

Uudet liikuntapaikat suunnitellaan esteettömiksi ja vanhoja tiloja parannetaan peruskorjausten yhteydessä esteettömämpään suuntaan. Liikuntapaikkojen esteettömyyskuvailua pyritään kehittämään kaupungin verkkosivuilla yhdessä viestinnän kanssa. Tällä hetkellä esteettömyystiedot ovat saatavilla kaikkien uimahallien osalta, mutta muiden sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen osalta on puutteita. Tikkurilan ja Myyrmäen uimahalleissa on erityisryhmille suunnattuja sauna-, uinti- ja kuntosalivuoroja, jotka antavat omatoimisen liikunnan mahdollisuuden niille, jotka eivät voi käyttää yleisiä tiloja tai vuoroja.

Soveltavaa liikuntaa kehitetään myös erilaisissa hankkeissa. Erityisen hyvää liikuntaa -hankkeessa on kehitetty olemassa olevia soveltavan liikunnan palveluita ja luotu uutta toimintaa erityisryhmiin kuuluville kuntalaisille yhteistyössä yhdistysten kanssa. Soveltavan liikunnan kohdeavustusta voivat hakea toimijat, jotka järjestävät harrasteliikuntatoimintaa vammaisille, sairaille tai toimintakyvyltään heikentyneille henkilöille ja muille, joille toiminnan järjestäminen edellyttää soveltamista tai erityisosaamista. Yhdistyksille on järjestetty soveltavan liikunnan starttikoulutus madaltamaan kynnystä kaikille avoimen seuratoiminnan toteuttamiseksi.

2.2.3 Kulttuuri- ja kirjastopalvelut

Moninaisuuden huomioiminen on osa palvelualueen palvelutarjontaa. Palvelualueella lisätään tietoisuutta vammaisista henkilöistä kouluttamalla henkilökuntaa vammaisuudesta ja vammaisten henkilöiden oikeuksista ja heidän kohtaamisestaan sekä esteettömyydestä ja saavutettavuudesta. Palvelualueella pyritään parantamaan vammaisten henkilöiden työllisyyttä lisäämällä tietoisuutta vammaisten henkilöiden kyvyistä ja rekrytoimalla vammaisia sopiviin tehtäviin.

Vantaan kaupunginkirjastoon hankitaan monenlaista kirjallisuutta, joissa neuropsykiatrisia haasteita käsitellään eri tavoilla ja eri näkökulmista. Aineistoa hankitaan mm. suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Selkokieliä kirjoja on kirjastojen kokoelmissa sekä lapsille, nuorille että aikuisille. Nepsy-aiheista aineistoa on koostettu omiksi kokonaisuuksiksi Helmet-verkkopalveluun sekä Tikkurilan kirjastossa on pilotoitu nepsylainaamoja. Aineistoja nostetaan esille kirjastotiloissa vuosittain myös Autismitietoisuuden viikolla.

Kirjastoissa korjataan tiloja ja kulkuväyliä esteettömämmiksi ja uudisrakennuksia suunniteltaessa huomioidaan esteettömyys jo suunnitteluvaiheessa. Ovien avaaminen tehdään helpoksi erilaisten apuvälineiden kanssa liikkuville. Kirjastoissa hankitaan kuulovammaisia varten induktiosilmukat asiakaspalvelupisteisiin. Kirjaston tilojen opastetekstit ovat myös pistekirjoituksella. Kirjastoja uudistettaessa on kiinnitetty huomiota sekä tapahtumatoiminnan että hiljaisen työskentelyn mahdollistamiseen, mutta tulevaisuudessa tilauudistuksissa myös Vantaan kokemusasiantuntijapankin tai kolmannen sektorin kokemusasiantuntijoita on tarkoitus hyödyntää, ja tähän voidaan ottaa mukaan neurokirjon kokemusasiantuntijoiden näkökulma.

Kulttuuritapahtumat, kuten festivaalit ja muut ulkona järjestettävät tapahtumat, toteutetaan lähtökohtaisesti siten, että niihin on pääsy myös apuvälineitä käyttävillä henkilöillä. Kulttuuritoiminta- ja tilat -yksikkö ohjaa yhteistyökumppaneita järjestämään esteettömiä palveluita. Selkokieleiseen viestintään panostetaan. Tapahtumaviestinnässä viestitään myös tilojen ja tapahtumien fyysisestä saavutettavuudesta.

Kulttuuritalo Martinus ja Lumosali ovat esteettömiä ja kummassakin tilassa on pyörätuolipaikkoja. Avustaja pääsee aina maksutta tapahtumaan sellaisen asiakkaan kanssa, joka tarvitsee avustajaa päivittäisiin toimiinsa. Kulttuuritalo Martinuksessa ja Lumosalissa neurokirjon henkilöille tarjotaan muun muassa induktiosilmukka, painotyyny, kuulosuojaimia ja aistivälineitä. Lapsille on myös kuvaopasteet konserteissa ja esityksissä toimimiseen. Tiloihin on mahdollista tilata esteettömyyskartoitus, jossa selvitetään laajasti tilojen esteettömyyttä. Samassa yhteydessä selvitetään myös

neuroepätyypillisten henkilöiden erityistarpeet ja mahdolliset toimenpiteet. Tulevaisuudessa yksikkö ottaa esille yhteistyökumppaneiden kanssa myös neuroepätyypillisten henkilöiden erityistarpeet.

Taidemuseo Artsissa ja Vantaan kaupunginmuseossa on vielä parannettavaa neurokirjon henkilöiden erityistarpeiden huomioinnissa. Kaupunginmuseon yleisötyössä museolehtori toimittaa pyydettäessä erityisryhmien toivomaa tietoa kulloinkin esillä olevasta näyttelystä ja toiminnasta. Museot ovat pyrkineet tekemään viestinnästä mahdollisimman selkokielistä. Museoissa asiakkaiden erityistarpeiden huomiointi nähdään tärkeänä ja toimenpiteitä tullaan tekemään. Henkilöstön kouluttamiselle on selkeä tarve.

Lastenkulttuurin ohjelmistossa huomioidaan erityisryhmille soveltuva esitystarjonta ja viestinnässä painotetaan selkokielisyyttä. Jokaisesta lastenkulttuurikeskuksesta eli Pessistä, Toteemista ja Pyykkituvasta löytyy lainattavia aistivälinekasseja ja kuvatuksia toiminnanohjaukseen (mm. näyttely-, työpaja- ja esitysvierailut). Työpajoissa ja kesäleireillä kysytään osallistujien erityisen tuen tarve ja siihen vastataan.

Lastenkulttuurin asiakkaille suunnatut kyselyt ovat kuvatuettuja. Lastenkulttuurin henkilöstö on käynyt selkokielikoulutuksen, ja osa henkilöstöstä on käynyt myös Kuntoutussäätiön erityistä tukea tarvitsevien lasten ohjausta koskevan koulutuksen.

Palvelualueella mahdollistetaan vammaisten esiintyjien ja taiteilijoiden toiminta taiteilijoina ja artisteina yhdenvertaisesti vammattomien kanssa. Vammaisten henkilöiden representaatioon taiteessa kiinnitetään huomiota niin, että vammaisia henkilöitä ja heidän

elämäänsä pyritään representoimaan heidän todellisesta elämästään käsin ja heidän itsensä toimesta. Vammaisin henkilöihin suhtaudutaan yhdenvertaisina toimijoina kulttuurin ja taiteen alueella, ja heidän oikeutensa toimijuuteen turvataan.

2.2.4 Nuoriso- ja yhteisöpalvelut

Toiminnassa huomioidaan moninaisuus ja palveluja pyritään kehittämään niin, että kaikki väestöryhmät pystyisivät tasavertaisesti hyödyntämään palveluita ja osallistumaan toimintaan. Esimerkiksi alueelliset yhteisötapaamiset järjestetään hybriditilaisuuksina. Kaupungin palautekanavassa voi jättää palautteen palvelualueen toiminnasta epäkohtia huomatessaan, näin tietoisuus lisääntyy ja palveluja pystytään parantamaan. Nuoriso- ja yhteisöpalveluissa toteutettiin henkilöstölle keväällä 2023 tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely, jonka pohjalta pystytään nostamaan kehittämis ehdotuksiksi teemoja, joissa henkilöstön osaamista ja tietoisuutta voidaan kasvattaa.

Nuorisotyöstä viestitään monikanavaisesti ja selkokieelisyyteen kiinnitetään huomiota. Kaupungin avoimet kohtaamispaikat ja asukastilat ovat pääsääntöisesti esteettömiä ja kaikissa on induktiosilmukat. Uusien nuorisotilojen suunnittelussa otetaan esteettömyys huomioon, ja käytössä olevien nuorisotilojen remonttien yhteydessä niitä parannetaan esteettömämmäksi ja saavutettavammaksi. Nuorisotyö on avointa kaikille kohderyhmään ikänsä puolesta kuuluville. Nuorisotyössä mahdollistetaan nuorille digitaalinen kohtaaminen erilaisilla alustoilla (Discord, Habbo, Instagram). Digitaalisten alustojen kautta nuoret voivat kohdata toisiaan ja turvallisia aikuisia.

Rikos- ja riita-asioiden sovittelussa tilat ovat esteettömät ja tarvittaessa tehdään tarvittavia tilajärjestelyjä ja avustajan käyttö on sallittua. Rikos- ja riita-asioiden sovittelu tuotetaan siten, että vammaisuus ei estä osallistumista sovitteluun. Esimerkiksi kuulovammaisille viittomatulkkaus tilataan ja kustannetaan sovittelutoimistosta.

Asukastiloilla annetaan osana kaupungin digitukiverkostoa digitukea, joka on sähköisen asioinnin, palveluiden ja laitteiden käytön tukea. Tavoitteena on auttaa itsenäiseen ja turvalliseen laitteen käyttöön ja asiointiin. Digituki asukastiloissa annetaan lähitukena.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustuksilla tuetaan Vantaalla toimivia järjestöjä, mukaan lukien vammaisjärjestöt. Avustusten tavoitteena on edistää hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta sekä ehkäistä syrjäytymistä.

2.2.5 Yhteiset palvelut

Kaupunkitasoinen osallisuuden edistäminen on asetettu toimialan yhteisissä palveluissa sijaitsevan viestintä- ja vuorovaikutusyksikön osallisuuspalveluiden tehtäväksi. Kaupunkitasoisesti osallisuutta linjaa valtuustokauden 2022–2025 kestävä Osallistuva Vantaa -ohjelma. Ohjelman tavoitteena on, että kaikilla vantaalaisilla on mahdollisuus tulla kuulluksi ja kokea osallisuutta yhdenvertaisesti.

Osallisuusohjelman yksi teema on hiljaisten ryhmien osallisuuden tukeminen. Tämän teeman tavoitteissa on syrjäytymisvaarassa olevien osallisuuden tukeminen. Sen toimenpiteet ovat:

- Luomme uusia toimintamalleja.
- Edistämme kokemusasiantuntijoiden hyödyntämistä.

- Lisäämme osaamista esteettömien ja saavutettavien tilaisuuksien järjestämisestä.

Toimenpiteiden avulla vahvistetaan myös vammaisten henkilöiden osallisuutta. Ohjelmakauden aikana on edistetty esimerkiksi kaupungin tilaisuuksien viittomakielen tulkkauksia.

Vammaisten henkilöiden osallisuutta ja äänen kuulumista päätöksenteossa edistää kaupunkitasoisesti vaikuttamistoimielimistä vammaisneuvosto, jonka koordinaattori sijaitsee organisaatiossa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhteisten palveluiden viestintä- ja vuorovaikutusyksikössä.

Kaupunkitasoista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä (hyte-työtä) koordinoidaan toimialan yhteisistä palveluista. Hyte-työn keskeisiä tehtäviä ovat vuosittaisen hyvinvointikatsauksen sekä valtuustokausittaisten hyvinvointisuunnitelman ja laajan hyvinvointikertomuksen toteuttaminen. Nämä ovat keskeisiä välineitä myös vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen ja arviointiin.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan viestintä toimii samalla tavoin verkkosivusisältöjen osalta kuin muutkin toimialat.

Saavutettavuusvaatimusten täyttyminen on otettu huomioon verkkosivustoilla, ja hyvin merkittävä osa sisällöstä on jo täysin saavutettavuusvaatimusten mukaisia. Lisäksi saavutettavuus huomioidaan sosiaalisen median julkaisuissa muun muassa kuvien alt-tekstein ja videoiden tekstityksin. Kaikessa viestinnässä pyrimme selkeään kieleen, sekä siihen, että viestinnän käyttämissä kuvasisällöissä näkyy mahdollisimman laajasti vantaalaisten kirjo.

Yhteisissä palveluissa vastataan kaupungin verkkokaupasta, tapahtuma- ja harrastuskalenterista sekä avustustenhakujärjestelmästä. Pyrimme vaikuttamaan tietojärjestelmien toimittajiin saavutettavuusvaatimusten toteuttamiseksi. Saavutettavuuskorjauksia tehdään, jos puutteita huomataan. Mikäli korjaukset eivät ole mahdollisia, otamme seuraavalla kerralla tietojärjestelmää kilpailutettaessa saavutettavuuskriteerit vähimmäisvaatimuksiksi.

Vantaan Kuusijärven vierailijakokemuksen ja palvelujen kehittämisen visiona on alueen kehittäminen kohti saavutettavaa luonto- ja virkistyskohdetta. Saavutettavuudella tarkoitetaan sijaintia, alueelle saapumista ja yhdenvertaisia kokemuksia. Luonto- ja virkistyskohteella tarkoitetaan saunomista, uimista ja luonnossa liikkumista kaikkina vuodenaikoina. Vantaan Kuusijärven alueen saavutettavuutta parannetaan parasta aikaa esteettömiä retkeilyrakenteita, palvelurakennuksia ja kestäviä kulkuyhteyksiä kehittämällä.

2.2.6. Yhteenveto ja kehittämis ehdotukset kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle

Ohjelman valmistelua varten toteutetussa kyselyssä esiin nousi suuresti tarve lisätä erityisesti lasten ja nuorten monipuolisia harrastusmahdollisuuksia. Harrastuksiin valikoimaa kaivataan lisää niin liikunnan, kulttuurin kuin muidenkin teemojen puolelta. Vapaa-ajantoimintojen paikkojen esteettömyydestä pitäisi huolehtia. Erityistä tukea tarvitsevat lapset ja nuoret pystyvät osallistumaan monesti tavalliseen harrastustoimintaan, kun ohjaajien ja avustajien määrä on riittävä sekä tilat ja ryhmäkoot sopivia. Ohjelman valmistelun yhteydessä tehdyssä kyselyssä vantaalaiset vammaiset henkilöt, heidän omaisensa ja vammaisjärjestöt peräänkuuluttivat myös riittävästi

päteviä työntekijöitä niin kouluun kuin vapaa-ajalle harrastusten pariin. Vantaalaisten harrastustoimijoiden, ohjaajien ja avustajien osaamista erityisryhmien tarvitsemasta tuesta tuetaan nyt Harrastusten Vantaan kautta. Tämänlaista työtä on hyvä jatkaa myös tulevaisuudessa.

Kyselyn vastaajat nostivat esiin neuropsykiatrisiin haasteisiin (nepsy) liittyvän osaamisen vahvistamisen. Tämä aihe on toimialla nostettu myös esiin esimerkiksi kulttuuri- ja kirjastopalveluiden toiminnassa. Kulttuuri- ja kirjastopalvelut ovat tunnistaneet tähän liittyviä kehittämiskohteita. Toimenpiteitä yhdenvertaisuuden edistämiseksi tullaan tekemään. Palveluja kehitetään systemaattisesti jo olemassa olevien toimintasuunnitelmien puitteissa. Lastenkulttuurin palveluista otetaan mallia ja selvitetään, kuinka myös muihin yksiköihin voidaan tuoda samoja käytänteitä.

Kehittämiskohteeksi koko toimialalle valittiin neuropsykiatristen haasteiden omaavien parempi huomioiminen. Heihin liittyvää osaamista ja tietoisuutta lisätään kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla kaikilla palvelualueilla.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan kehittämiskohde	Mittari	Aikataulu
Neuropsykiatrisia haasteita omaavia huomioidaan paremmin kaupungin palveluissa. Heihin liittyvää osaamista ja tietoisuutta lisätään.	Arviointi tehdyistä toimista.	2025

2.3. Kaupunkiympäristön toimiala

Kaupunkiympäristön toimialalla rakennusten suunnittelussa lähtökohtana on valtioneuvoston asetus rakennuksen esteettömyydestä 241/2017 ja pelastuslaki 379/2011, jossa säädetään esimerkiksi pelastusteiden ja kulkureittien esteettömyydestä.

2.3.1. Osallisuus päätöksenteossa ja yhdenvertaisena kuntalaisena

Vantaan kaupunkiympäristön osallisuussuunnitelman tavoite on, että tiedonsaanti, osallistuminen ja vaikuttaminen on helppoa ja mahdollista kaikille. Tarjoamme asukkaille aitoja mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa. Tätä tukee se, että tarjoamme saavutettavaa tietoa kaupungin suunnittelusta kaikille kuntalaisille ja erilaisia vaikuttamisen paikkoja ja tilaisuuksia, joissa on otettu huomioon niiden saavutettavuus. Vammaisneuvoston edustajia on mukana erilaisten esteettömyyteen liittyvien hankkeiden ohjausryhmissä, ja hankkeita sekä muita toimintoja esitellään vammaisneuvostossa säännöllisesti.

2.3.2. Esteettömyys ja saavutettavuus

Kaupunkiympäristön toimialalla toimitilahankkeet suunnitellaan esteettömiksi lähtökohtina valtioneuvoston asetus rakennuksen esteettömyydestä 241/2017 ja ympäristöministeriön ohje rakennuksen esteettömyydestä 2018.

Katujen kunnossapito ja talvella lumien auraus vaikuttavat suoraan liikkumismahdollisuuksiin. Esteettömyys on tässäkin tavoitteena, mutta tässä on usein puutteita, johtuen esimerkiksi katuympäristöissä olevista remonteista ja yllättävistä lumisateista.

Kaikkien sisäänkäyntien tulee olla katettuja ja esteettömiä. Ovien avausmekanismit on tehtävä helpoiksi käyttää pyörätuolin, rollaattorin tai lastenvaunujen kanssa liikuttaessa. Rakennusluvan yhteydessä jokaisesta hankkeesta laaditaan rakennusluvan edellyttämä liikkumis- ja esteettömyys selvitys. Vammaisneuvoston rakennustyöryhmä antaa kohteista lausuntoja rakennuslupakäsittelyn aikana.

Vammaisneuvoston rakennustyöryhmässä on mukana kaupunkiympäristön edustaja.

Julkisten toimitilojen esteettömyyteen liittyvissä puutteissa Vantaalla korostuvat vanhat toimitilat, jotka on rakennettu ennen nykyisten esteettömyysnormien ja -toimintatapojen kehittymistä.

Katu- ja puistoalueet suunnitellaan ja rakennetaan aina esteettömyyden perus- tai erikoistason mukaisina. Vantaalla on esteettömyydelle ulkoalueilla käytössä SuRaKu-ohjeiston mukainen määrittely, jossa on määriteltä kaksi tavoitetasoa: erikois- ja perustaso. Perustaso edustaa hyvää esteettömyyden tasoa sekä mahdollistaa pääosin kaikkien käyttäjäryhmien esteettömän liikkumisen ja toimimisen rakennetussa ympäristössä. Erikoistason alueet määritellään puolestaan palvelutarjonnan ja käytön mukaan. Ne ovat alueita, reittejä tai kohteita, joilta vaaditaan tavallista suurempaa esteettömyyttä.

Perustason kohteet:

- koulujen ja oppilaitosten ympäristöt
- päiväkotien ympäristöt
- kirjastojen ja museoiden ympäristöt
- kirkkojen ja seurakuntien ympäristöt
- uimahallien ympäristöt

- muiden julkisten ja yksityisten palveluiden ympäristöt.

Erikoistason kohteet:

- kävelykatuympäristöt
- keskusta-alueet, joilla on paljon julkisia palveluita
- palvelukeskusten ja -talojen ympäristöt
- sairaaloiden ja terveysasemien ympäristöt
- muut vanhus- ja vammaispalveluiden toimintapaikkojen ympäristöt
- julkisen liikenteen terminaali- ja pysäkkialueet
- liikunta- ja leikkipaikat, joissa on kiinnitetty erityisesti huomiota niiden soveltuvuuteen eri käyttäjäryhmille
- erityiset esteettömät reitit esimerkiksi virkistysalueilla.

Joukkoliikenteen esteettömyyteen panostetaan yhdessä HSL:n kanssa: kalusto on matalalattiaista ja henkilökuntaa koulutetaan huomioimaan esteettömyysasiat ja erilaisten liikkujien tarpeet. Asemat ja pysäkit suunnitellaan ja rakennetaan siten, että joukkoliikenteen käyttäminen on mahdollisimman helppoa kaikille. Vantaan ratikan suunnittelussa esteettömyyteen kiinnitetään huomiota. Yhteistyötä ratikan suunnittelussa on tehty esimerkiksi vammais- ja vanhusneuvostojen kanssa.

Kaupungin toimitiloissa olevat induktiosilmukat on kartoitettu kaupunkitasoisesti kesällä 2023. Induktiosilmukoita ja muita esteettömyyteen liittyviä asioita tarkastellaan aina toimitilajohtamisen kunnossapidon teknisten isännöitsijöiden tekemissä toimitila-auditoinneissa.

2.3.3. Yhteenveto ja kehittämis ehdotukset kaupunkiympäristön toimialalle

Kaupungin kiinteistöjen kohdalla esteettömyyteen liittyvissä puutteissa korostuvat Vantaalla vanhat toimitilat, jotka on tärkeää saattaa nykyisten esteettömyysnormien mukaisiksi. Esiin nousi myös kulkuväylien, erityisesti jalankulun väylien ja julkisen liikenteen pysäköintipaikoille menevien reittien, kunnossapito erityisesti talvella. Esteettömyyttä tulee kaupunkiympäristön toimialalla katsoa laajalaisesti erilaisten toimintarajoitteiden näkökulmasta.

Kaupunkiympäristön toimialan kehittämiskohde	Mittari	Aikataulu
Parannamme kaupungin toimitilojen esteettömyyttä kunnossapidon auditointien pohjalta aina perusparannusten yhteydessä. Esteettömyyden parantamisessa otetaan huomioon vuonna 2023 tehty selvitys tilojen induktiosilmukoiden kunnosta ja ylläpitotarpeesta.	Arviointi 2024–2025 toteutetuista perusparannuksista esteettömyyden näkökulmasta.	2025

2.4. Kasvatuksen ja oppimisen toimiala

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala koostuu neljästä palvelualueesta: varhaiskasvatus, perusopetus, toisen asteen koulutus ja ruotsinkieliset palvelut. Näiden lisäksi toimialalla on yhteiset palvelut, jotka tukevat koko toimialaa. Vammaispoliittisen ohjelman näkökulmasta tämän toimialan tärkeimpiä näkökulmia ovat oikeus oppimiseen ja osallisuus yhdenvertaisena kuntalaisena.

Kaikilla palvelualueilla lapsilla on mahdollisuus toimia yhdessä niin sanotusti normaalisti kehittyvien kanssa mahdollisimman monenlaisissa tilanteissa. Työntekijöiden tehtävänä on tarjota lisäapua lapselle, joka sitä tarvitsee. Kehitysvammaisten oppilaiden opetusryhmiä on kaikilla palvelualueilla (pois lukien ruotsinkieliset oppilaat, joiden opetus järjestetään Helsingissä). Muiden vamma ryhmien osalta oppilaat integroituvat eri tukimuotoja hyödyntäen yleisopetukseen tai yleisopetuksen erityisryhmiin omaan lähikouluun. Työyhteisöissä keskustellaan inklusiivisten arvojen, kuten yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon huomioimisesta käytännön työssä.

Saavutettavuuden näkökulmasta avustamispalveluissa pyritään lisäämään viittomakielen osaamista ja mahdollisuus tulkitsemispalveluihin on muun muassa viittomakielisillä lapsilla. Vuorovaikutusta ja kommunikaatiota tukevien menetelmien käytön osaamista vahvistetaan henkilöstöä kouluttamalla. Huomioidaan myös menetelmät, joilla lasten välistä vuorovaikutusta tuetaan.

Koulujen oppimateriaalin osalta huomioidaan saavutettavuuden vaatimukset ja oppilailla on oikeus tarvittavaan tulkkaus- ja tulkitsemispalveluun. Vaihtoehtoisten kommunikointimenetelmien osaamista tarvitaan entistä enemmän, ja henkilöstöä pyritään

kouluttamaan tähän. Osaavan henkilöstön rekrytoinnissa on haasteita. Toisen asteen kohdalta saavutettavuutta on lähdetty edistämään, mutta siinä on kuitenkin vielä kehitettävää.

2.4.1. Varhaiskasvatus

Lapsen oikeutta tarvitsemaansa tukeen varhaiskasvatuksessa on vahvistettu 1.8.2022 voimaan astuneella varhaiskasvatuslailla. Tuen antamisessa tulee huomioida inklusiiviset periaatteet.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajien opetus sekä henkilön ja huoltajien konsultointi pyritään järjestämään kaikissa varhaiskasvatusyksiköissä lapsen tuen tarpeesta riippumatta. Valtion erityisavustukset varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen tasa-arvon ja laadun edistämiseksi, sekä oppimisen tuen ja inklusion kehittämiseksi on kohdennettu sekä henkilöstön osaamiseen kehittämiseen että lisähenkilöstön palkkaamiseen (mm. lapsi- ja perheohjaajat, kehittäjäopettajat ja muut avustajat).

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa jokaiselle lapselle tehdään lapsikohtainen suunnitelma yhdessä huoltajien ja mahdollisten muiden yhteistyötahojen kanssa, ja tätä suunnitelmaa tehtäessä ja arvioitaessa lapsen osallisuus tulee huomioida. Lapsilla on oikeus tarvitsemaansa tukeen, kuten avustamiseen, tulkitsemiseen ja apuvälineiden käyttöön. Varmistamme, että huoltajilla on tieto näistä oikeuksista.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa varmistetaan, että lapsi kokee olevansa tervetullut ja kuuluvansa ryhmään. Lapsen osallisuutta ryhmässä mahdollistetaan esimerkiksi siten, että lapsi saa riittävän tuen kyetäkseen osallistumaan leikkiin. Lapsille tarjotaan ja järjestetään tietoisesti mahdollisuuksia valintojen tekemiseen, ja mahdollistetaan valintojen tekeminen ja osallisuus erilaisten menetelmien kautta.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on osa Vantaan varhaiskasvatussuunnitelmaa, joka velvoittaa työntekijöiden työtä. Lisäksi päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa on kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa uusien päiväkotien suunnittelussa esteettömyys huomioidaan. Lisäksi vanhojen rakennusten tiloja muokataan tarvittaessa mahdollisuuksien mukaan.

2.4.2 Perusopetus

Vammaisopetusta järjestetään Vantaalla 17 koulussa.

Vammaisopetuksessa on noin 400 oppilasta, jotka jakautuvat oppiaineittain (OA) ja toiminta-alueittain (TOI) opiskeleviin.

Vammaisopetusta tarvitsevien lasten määrä on kasvussa.

Kehitysvammaisille lapsille järjestetään päivätoimintaa vammaisopetusta antavien koulujen yhteydessä. Lisäksi koulujen lomakautena on lomatoimintaa, jota järjestetään keskitetysti viidessä koulussa. Kaupunki järjestää toiminnan hyvinvointialueen tilaamana, ja siellä työskentelevät koulujen omat koulunkäyntiohjaajat ja oppilashoitajat. Päivä- ja lomatoimintaan voivat hakea vammaisopetuksen oppilaat erillisellä hakulomakkeella. Päätös osallistumisesta tehdään Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen vammaispalveluissa. Toiminnan tarkoituksena on mahdollistaa vanhempien työssäkäynti tai opiskelu.

Perusopetuksessa on tehty panostukset oppilaanohjaukseen ja ohjauksen kehittämiseen erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden osalta. Perusopetuksen päättäneiden oppilaiden jatkosijoittumista seurataan.

Haasteena on vammaisopetuksen päättäneiden oppilaiden sijoittuminen toisen asteen opintoihin. Perusopetuksessa yhteisöllisiin oppilashuoltoryhmiin osallistuu edustaja vammaisopetuksesta. Oppilaiden kuulemisessa huomioidaan myös erilaiset tavat kommunikoida ja tarjotaan kommunikoinnin tukea. Oppilailla on oikeus tarvittaessa saada tulkkipalvelua, tulkitsemispalvelua tai avustajan palvelua.

Peruskouluilla on tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat ja erilliset suunnitelmat kiusaamisen ehkäisemiseksi. Lisäksi peruskouluissa kaikilla oppilailla on yhdenvertainen mahdollisuus saada ja käyttää oppilashuollon palveluja. Perusopetuksessa koulujen tilasuunnittelussa huomioidaan esteettömyys.

2.4.3 Toisen asteen koulutus

Kaupungin lukioissa ja Vantaan ammattiopisto Variassa tarjotaan tarvittavaa tukea tilannekohtaisesti. Kaupunki ei järjestä vaativaa erityistä tukea tarvitsevien koulutusta, sillä kaupungilla ei ole TELMA-koulutuksen järjestämislupaa. TELMA-koulutus on työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta, joka on tarkoitettu hyvin laajaa vaativaa erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille. Oppivelvollisuuden laajeneminen on tuonut haasteita muun muassa opiskelupaikkojen riittävyyden näkökulmasta. Valtakunnallisesti on lisätty TELMA-koulutuspaikkoja ja nykyisellään koulutuspaikkojen määrä vastaa melko hyvin tarvetta. Ruotsinkielisille opiskelijoille ei ole paikkoja pääkaupunkiseudulla.

Ohjauskäytänteet vaativat kehittämistä asuinkunnan osalta, eli ilman opiskelupaikkaa olevien nuorten kohdalla: yksittäistapauksissa

muodostuu pitkiä odotusaikoja, kun sopivaa koulutuspaikkaa järjestetään.

Ennen oppivelvollisuuden laajentamista pieni joukko nuoria siirtyi vammaispalveluiden päivätoiminnan palveluihin perusopetuksen päättymisen jälkeen. Oppivelvollisuuden laajenemisen myötä kaikille peruskoulun päättäneille tulee löytää opiskelupaikka. Tähän tarpeeseen ei pystytty heti oppivelvollisuuden laajenemisen tapahtuessa 2021 täysin vastaamaan ja yksittäisten nuorten kohdalla tämä näkyi niin, että he joutuivat odottamaan opiskelupaikan saamista tarkoituksenmukaista pidemmän ajan.

Erityisoppilaitokset ja Vantaan kaupunki ovat kuitenkin kehittäneet viime vuosina satelliittiopetusta päivätoimintakeskuksissa, joiden kautta voidaan turvata oikeus opiskeluun myös päivätoimintaa tarvitseville vammaisille nuorille. Lisäksi valtakunnallisesti on lisätty TELMA-koulutuspaikkoja ja nykyisellään koulutuspaikkojen määrä vastaa melko hyvin tarvetta. Vantaalla tehdään aktiivista yhteistyötä perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen välillä, ja tällä yhteistyöllä pystytään ennakoimaan ja vastaamaan vuosittain perusopetuksesta siirtyvien vammaisten oppijoiden koulutustarpeeseen myös toisella asteella.

Toisella asteella vammaisten henkilöiden osallisuus, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus on huomioitu osana kaikkea muuta tasa-arvo-, yhdenvertaisuus- ja osallisuussuunnittelua eli niistä ei ole erillistä suunnitelmaa. Osallisuus on huomioitu osana muuta toimintakulttuuria. Tukipalveluja tarjotaan tarvittaessa. Toisen asteen oppilaitokset ovat esteettömiä.

2.4.4 Ruotsinkieliset palvelut

Ruotsinkielisellä palvelualueella on neljä kunnallista päiväkotia ja kolme esikoulua, neljä ruotsinkielistä 1.–6. luokkaa opettavaa peruskoulua, yksi 7.–9. luokkaa opettava peruskoulu ja yksi lukio.

Oppilailla, joilla on lieviä oppimis- tai sopeutumisvaikeuksia, on oikeus erityisopetukseen omassa lähikoulussa. Osa-aikainen erityisopetus on tukiopestusta vahvempi tukimuoto, ja sitä antaa erityisopettaja joko muun opetuksen yhteydessä tai klinikkamuotoisessa väliaikaisessa pienryhmässä.

Ruotsinkieliset 1.–6. luokan koulut ovat kooltaan 42–176 oppilasta. Ruotsinkielisen toiminnan luonteen ja laajuuden takia ei ole vammaisten lasten eduksi, että vaativa erityisopetus järjestettäisiin kaikissa neljässä alakoulussa. Jos kolmen opettajan kouluissa olisi myös pienryhmätoimintaa, ei olisi tarpeeksi oppilaita pienryhmien perustamiseen. Ei ole lasten edun mukaista eristää heitä yksityisopetukseen.

Jotta ruotsinkieliset vaativaa erityistä tukea tarvitsevat lapset saisivat samat mahdollisuudet laadukkaaseen erityisopetukseen, opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto on päättänyt, että vaativaa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetus ja erityisluokanopettajien pienryhmäopetus on keskitetty Dickursby skolaniin vuosiluokkien 1.–6. oppilaille, ja Helsingin skolaniin vuosiluokkien 7.–9. oppilaille. Näin voidaan keskittää osaaminen yhteen paikkaan.

Kehitysvammaisille perusopetuksen oppilaille Vantaalla on yhteistyösopimus Helsingin Zacharias Topeliuksen koulun kanssa. Sopimus koskee vaativan erityisen tuen opetusta, eli ns. vammaisopetusta, oppilaille, joilla on pidennetty oppivelvollisuus. Kehitysvammaisille lapsille järjestetään päivätoimintaa Zacharias Topeliuksen koulun yhteydessä.

Palvelualueella on yksi koordinoiva erityisopettaja ja kaksi varhaiskasvatuksen erityisopettajaa. Lapset, joilla on erityisen tuen tarpeita, saavat tukea erityisopettajilta. Ruotsinkielisten kehitysvammaisten lasten varhaiskasvatuksessa on Vantaalla puutteita. Vantaalla ei ole yhteistyösopimusta minkään tahon kanssa, joka pystyisi järjestämään varhaiskasvatuspalveluita kehitysvammaisille lapsille ruotsiksi. Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueella ei ole myöskään palvelualueena itse osaamista tai resursseja sen järjestämiseen.

2.4.5. Yhteenveto ja kehittämis ehdotukset kasvatuksen ja oppimisen toimialalle

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan puolella osaavan henkilöstön rekrytoinnissa on haasteita. Tämä vaikuttaa mahdollisuuteen järjestää turvallista ja riittävää toimintaa kaikille lapsille. Ohjelman valmistelun yhteydessä tehdyssä kyselyssä vantaalaiset vammaiset henkilöt, heidän omaisensa ja vammaisjärjestöt peräänkuuluttivat myös riittävästi päteviä työntekijöitä niin kouluun kuin vapaa-ajalle harrastusten pariin. Vastaajat toisaalta toivoivat inklusion toteutumista opetuksessa, toisaalta erikoistumista. Lähikoulua toivotaan, mutta samalla toivotaan, että vammaisopetus olisi laadukasta ja työntekijät nimenomaan siihen pätevöityneitä. Kyselyssä nousi esiin myös tarve lisätä laajasti osaamista erityisesti neuropsykiatrisiin haasteisiin (nepsy) liittyen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla tunnistetaan haasteena vammaisopetuksen päättäneiden oppilaiden sijoittuminen toisen asteen opintoihin. Oppivelvollisuuden laajeneminen on tuonut haasteita muun muassa opiskelupaikkojen riittävyyden näkökulmasta. Erityisoppilaitokset ja Vantaan kaupunki ovat kehittäneet viime vuosina satelliittiopetusta päivätoimintakeskuksissa, joiden kautta voidaan turvata oikeus opiskeluun myös päivätoimintaa tarvitseville vammaisille

nuorille. Lisäksi valtakunnallisesti on lisätty TELMA-koulutuspaikkoja ja nykyisellään koulutuspaikkojen määrä vastaa melko hyvin tarvetta. Vantaalla tehdään aktiivista yhteistyötä perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen välillä, ja tällä yhteistyöllä pystytään ennakkoimaan ja vastaamaan vuosittain perusopetuksesta siirtyvien vammaisten oppijoiden koulutustarpeeseen myös toisella asteella.

Vantaan sopimus Helsingin kanssa koskien ruotsinkielistä vammaisopetusta ei anna Vantaan ruotsinkielisille kehitysvammaisille oppilaille subjektiivista oikeutta koulupaikkaan. Jos Zacharias Topeliuksen koulussa ei ole tilaa, palvelualue joutuu järjestämään vammaisopetusta itse. Tilanne on pahentumassa, kun myös Helsingissä on yhä enemmän ruotsinkielisiä vammaisopetusta tarvitsevia lapsia. Jotta pystytään järjestämään vammaisopetusta Vantaan omissa kouluissa, tarvitaan lisää resursseja. Tällä hetkellä resurssit luokkien 1.–6. oppilaille on keskitetty yhteen kouluun, Dickursby skolaniin. Kun vammaisopetusta tarvitsevien lasten määrä kasvaa, on syytä harkita vammaisopetuksen laajentamista myös toiseen luokkien 1.–6. opetusta antavaan kouluun, eli Mårtensdals skolaniin.

Ruotsinkielisellä palvelualueella on rajallinen mahdollisuus tarjota ruotsinkielisiä varhaiskasvatuspalveluja kehitysvammaisille lapsille. Palvelualueella ei ole tarpeeksi osaamista eikä henkilöresursseja järjestämään laadukasta toimintaa huomioon ottaen kehitysvammaisten lasten tarpeet. Helsingissä on olemassa yksityinen päiväkotitoiminta, Plommonet, joka järjestää varhaiskasvatuspalveluita kehitysvammaisille ruotsinkielisille lapsille. Vantaan tulisi neuvotella yhteistyösopimus päiväkotitoiminnan kanssa.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialaan liittyvät vammaispoliittiset kehittämistarpeet ovat laajoja ja vaativat vuosien pitkäjänteistä

poikkihallinnollista työtä. Tämän vammaispoliittisen ohjelman kehittämiskohteeksi valitaan vammaisten lasten kanssa työskentelevien pysyvyyden ja osaamisen vahvistaminen. Kehittämiskohde nousi esiin kyselyssä, joka toteutettiin ohjelman valmistelussa.

Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa myös koulutetaan erityisopettajia, jotka työllistyvät Vantaalle. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla pyritään lisäämään oman vakituisen henkilökunnan määrää. Ohjelmakauden lyhyiden vuoksi muiden kehittämiskohteiden kohdalla tämän vammaispoliittisen ohjelman tavoitteena on tehdä haasteet näkyviksi ja niiden konkreettinen ratkaisu jää seuraavalle ohjelmakaudelle.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan kehittämiskohde	Mittari	Aikataulu
Vammaisten lasten kanssa työskentelevien pysyvyyttä ja osaamista vahvistetaan. Henkilökunnan osaamista lisätään kouluttamalla etenkin haastavien asiakastilanteiden ennaltaehkäisyn ja niiden tilanteiden hallinnan näkökulmista.	Henkilöstölle suunnattujen koulutusten määrät, opetushenkilöstön kelpoisuus sekä vakinaisten työsuhteiden määrä kaikista työntekijöistä.	2025

3. KEHITTÄMISKOHTEET JA OHJELMAN SEURANTA JA ARVIOINTI

Jokaiselle kaupungin toimialalle on valittu kehittämiskohde vuodelle 2025. Kehittämiskohteiden toteutuminen arvioidaan ohjelmakauden päätteeksi.

Toimiala	Kehittämiskohde	Mittari	Aikataulu
Konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala	Kaupungin digipalveluiden kognitiivista saavutettavuutta ja selkokieliä parannetaan. Uusien palveluiden suunnittelussa huomioidaan vammaiset henkilöt.	Digipalvelut ovat saavutettavat kaikilla toimialoilla.	2025
Kaupunki-kulttuurin ja hyvinvoinnin toimiala	Neuropsykiatrisia haasteita omaavia huomioidaan paremmin kaupungin palveluissa. Heihin liittyvää osaamista ja tietoisuutta lisätään.	Arviointi tehdyistä toimista.	2025
Kaupunki-ympäristön toimiala	Parannamme kaupungin toimitilojen esteettömyyttä kunnossapidon auditointien pohjalta aina perusparannusten yhteydessä. Esteettömyyden parantamisessa otetaan huomioon vuonna 2023 tehty selvitys tilojen induktiosilmukoiden kunnosta ja ylläpitotarpeesta.	Arviointi 2024–2025 toteutetuista perusparannuksista esteettömyyden näkökulmasta.	2025
Kasvatuksen ja oppimisen toimiala	Vammaisten lasten kanssa työskentelevien pysyvyyttä ja osaamista vahvistetaan. Henkilökunnan osaamista lisätään kouluttamalla etenkin haastavien asiakastilanteiden ennaltaehkäisyä ja niiden tilanteiden hallinnan näkökulmista.	Henkilöstölle suunnattujen koulutusten määrät, opetushenkilöstön kelpoisuus sekä vakinaisten työsuhteiden määrä kaikista työntekijöistä.	2025

Vammaispoliittista ohjelmaa seurataan osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä. Seurannasta vastaavat hyvinvoinnin edistämisen asiantuntija sekä vammaisneuvoston koordinaattori. Seurannassa ja arvioinnissa on mukana Vantaan kaupungin vammaisneuvosto.

LÄHTEET

Invalidiliitto. Saavutettavuus. www.invalidiliitto.fi/esteettomyys/saavutettavuus. Luettu 9.12.2023.

Kansaneläkelaitos. (2023) Vammaistukien saajat ja maksetut etuudet.

Kansaneläkelaitos. (2023) Vammaisten tulkkauspalveluihin oikeutetut ja palvelun käyttäjät.

Kehitysvammaliitto ja Kehitysvammatuki 57 ry 2023. Mitä on kognitiivinen saavutettavuus? <https://www.selkeastimeille.fi/kognitiivinen-saavutettavuus/mita-on-kognitiivinen-saavutettavuus/>. Luettu 15.12.2023.

Kuntalaki 410/2015. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150410>.

Lapsiasiainvaltuutetun toimisto. (2021) Vammaisuus ja lapsen oikeudet: Lapsen elämää vamman kanssa.

Näe Nepsy 2023. <https://naenepsy.fi>. Luettu 9.12.2023

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2023. Vammaiset ja erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat ja oppivelvollisuuden laajentuminen: Raportti tukipalveluista toisen asteen koulutuksessa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2021. Oikeus oppia. Oppimisen tuen, lapsen tuen ja inklusion edistämistoimia varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa valmisteleva työryhmän väliraportti. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2021:30.

Perustuslaki 1999/731. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1999/19990731?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=perustuslaki>

Sitra. Tulevaisuussanasto. <https://www.sitra.fi/tulevaisuussanasto/inkluisio>. Luettu 15.12.2023.

Sosiaali- ja terveysministeriö. Vammaispalvelulain uudistaminen. <https://stm.fi/vammaispalvelulaki>. Luettu 31.1.2025

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos. Tietoa RAI-järjestelmästä.

<https://thl.fi/fi/web/ikaantyminen/palvelutarpeiden-arviointi-rai-jarjestelmalla/tietoa-rai-jarjestelmasta>. Luettu 15.12.2023.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos 2023. [Vammaisten ja maahanmuuttaneiden ihmisten selviytyminen vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa \(julkari.fi\)](#)

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Vammaispalveluiden käsikirja, vammaisen maahanmuuttaja. <https://thl.fi/fi/web/vammaispalvelujen-kasikirja/vammaisuus-yhteiskunnassa/vammainen-maahanmuuttaja>. Luettu 9.12.2023.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Vammaisuus ja väkivalta. <https://thl.fi/aiheet/vakivalta/eri-ryhmat-ja-vakivalta/vammaisuus-ja-vakivalta>. Luettu 2022.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Tietoa ja tietotarpeita vammaisuudesta: Analyysia THL:n tietotuotannosta. Työpaperi 38/2017. Helsinki: THL, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Vammaisia on työikäisistä suomalaisista 7 tai 29 prosenttia - THL-blogi. <https://blogi.thl.fi/vammaisia-on-tyoikaisista-suomalaisista-7-tai-29-prosenttia/>. Julkaistu 10.3.2016.

Teittinen, A. & Vesala, H. 2022. Vammaisten ihmisten syrjintäkokemuksia koulutuksen kentällä. Oppimisen ja oppimisvaikeuksien erityislehti, 2022, Vol. 32. Vammaistutkimuksen teemanumero, Niilo Mäki -säätio. 33–49.

Vantaan kaupungin hyvinvointikatsaus 2022. https://www.vantaa.fi/sites/default/files/document/Hyvinvointikatsaus%202022_Vantaan%20kaupunki.pdf

Vantaan kaupunki 02/2022 Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus eivät ole. Ne tehdään. Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön suunnitelma strategiakaudelle 2022–2025.

[https://www.vantaa.fi/sites/default/fes/document/Vantaan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusty%C3%B6n suunnitelma strategiakaudelle 2022-2025.pdf](https://www.vantaa.fi/sites/default/fes/document/Vantaan_kaupungin_tasa-arvo-_ja_yhdenvertaisuusty%C3%B6n_suunnitelma_strategiakaudelle_2022-2025.pdf)

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue. Alueellinen hyvinvointikertomus ja suunnitelma 2023. [https://vakehyva.fi/sites/default/files/document/Alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 0.pdf](https://vakehyva.fi/sites/default/files/document/Alueellinen_hyvinvointikertomus_ja_-_suunnitelma_0.pdf)

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen organisaatio (vakehyva.fi). <https://vakehyva.fi/fi/vantaan-ja-keravan-hyvinvointialueen-organisaatio>. Luettu 31.1.2025.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue. [Vaikuttamistoimielimet \(vakehyva.fi\)](https://vakehyva.fi). Luettu 31.1.2025.

Yhdenvertaisuuslaki 2014/1325. [Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014 - Säädökset alkuperäisinä - FINLEX ®](#)

Yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista 2016/23.

https://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sops-teksti/2016/20160027/20160027_2#idm46434449939584





10 §

Vastaus Eva Tawasolin ja 20 muun valtuutetun aloitteeseen panttiputket pulloille ja tölkeille Vantaan roskakoreihin

VD/5909/00.02.00.03/2024

TeA/HW/JV

Eva Tawasoli sekä 20 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Suomessa pullot ja tölkit kierrätetään erittäin hyvin. Silti myös meillä pantillisia pulloja päätyy panttikierrätysjärjestelmän ulkopuolelle miljoonien eurojen edestä.

Panttijärjestelmää ylläpitävän Palautuspakkaus Oy:n (Palpa) mukaan, juomapakkaus jää kierrättämättä etenkin, jos on liikkeellä kodin ulkopuolella. Kaupunkiympäristössä juomapakkausten kierrätysaste on myös keskiarvoa matalampi.

Me aloitteen allekirjoittajat ehdotamme, että Vantaan julkisten jäteastioiden kylkeen asennetaan ns. panttiputket, joihin juoma-astiat voidaan jättää. Tämä lisäisi kaupunkiympäristön siisteyttä ja parantaisi juomapakkausten kierrätysastetta. Pantilliset pullojen ja tölkkien todennäköisyys päätyä sekajätteeseen vähenisi ja juomapakkaukset voisi kerätä suoraan telineestä ilman jäteastioiden kaivelua, mikä saattaa levittää jäteastian sisältöä ympäristöön.

Esimerkiksi Helsingissä ja eurooppalaisissa kaupungeissa pullotelineitä on asennettu julkisiin roska-astioihin. Myös Vantaalla on tällaisia telineitä testattu Väyläviraston hallinnoimalla Tikkurilan asemalla ja ne ovat osoittautuneet niin toimiviksi (HS 22.2.2021).

Aloitteen allekirjoittavat esittävät, että Vantaalle asennetaan julkisten jäteastioiden kylkeen ns. panttiputket esimerkiksi vilkkaasti liikennöityihin kohteisiin kuten kaupunkiradan juna-asemille, runkolinjapysäkeille, kävelykaduille ja kauppakortteleihin. Erittäin pienellä kertainvestoinnilla voimme parantaa pantillisten juomapakkausten kierrätysastetta entisestään sekä lisätä kaupunkiympäristön siisteyttä ja viihtyvyyttä.”

Kaupunginvaltuusto 19.8.2024 § 31

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Eva Tawasolin ja 20 muun valtuutetun aloite panttiputket pulloille ja tölkeille Vantaan roskakoreihin

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kunnossapito toteaa, että kaupungissa on yhteensä noin 2.500 roska-astiaa. Viime vuoden aikana niiden kylkiin tilattiin ja asennettiin voimaan tulleen SUP -asetuksen mukaisesti noin 900 kappaletta erillisiä tupakkaroska-astioita. Tilaus- ja asennushinta nousi näiden osalta muutamaan sataantuhanteen euroon.



Kaupungin käytössä oleviin yleisiin roska-astioihin on mahdollista liittää aloitteessa mainittuja panttiputkia. Yksittäisen putken hinta on arvonlisäverottomana noin 200 euroa, johon pitää lisätä vielä asennuskulut. Yksittäisenä astiana hinta ei ole kova, mutta suurina määrinä hinta kertaantuu.

Kaupunki ei ole toistaiseksi varautunut panttiputkien hankkimiseen, asentamiseen, tyhjentämiseen ja niihin laitettujen pullojen tai tölkkien lajitteluun ja kierrättämiseen. Lisäksi keräyksestä seuraavien panttitulojen tulouttaminen kaupungille tulisi linjata. Käytännössä panttiputkien tyhjennys todennäköisesti tapahtuisi ohikulkevien panttikerääjien toimesta.

Lisäksi on hyvä huomioida, että roska-astiat ovat kokonaisuudessaan usein ilkvallan kohteena. Osa astioiden rikkoontumisesta johtuu pullojen ja tölkkien etsinnästä, osaan astioista kohdistuu fyysistä väkivaltaa tai joutuu töherryksen yms. kohteeksi, ja astioita varastetaan. Täten kaupungin siisteys ja viihtyvyys ei arkielämässä aina välttämättä lisäännä roska-astioiden tai niiden liitännäisten asentamisen myötä.

Kunnossapito kokeilee panttiputkien asentamista joihinkin vilkkaisiin kaupunkikohteisiin.

Kaupunginhallitus 28.4.2025 § 33

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Eva Tawasolille ja 20 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana apulaiskaupunginjohtaja muutti esitystään seuraavasti:

"Kunnossapito ~~harkitsee kokeellista~~ *kokeilee* panttiputkien asentamista joihinkin vilkkaisiin kaupunkikohteisiin."

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Kaupunginvaltuusto 12.5.2025 § 10

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Eva Tawasolin ja 20 muun valtuutetun aloite panttiputket pulloille ja tölkeille Vantaan roskakoreihin



Muutoksenhakuohje: 2.1 Valituskielto

Lisätiedot:

kunnossapitopäällikkö Jyrki Vättö, puh. 043 824 9311, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko Panttiputket pulloille ja tölkeille Vantaan roskakoreihin	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Suomessa pullot ja tölkit kierrätetään erittäin hyvin. Silti myös meillä pantillisia pulloja päätyy panttikierrätysjärjestelmän ulkopuolelle miljoonien eurojen edestä. Panttijärjestelmää ylläpitävän Palautuspakkaus Oy:n (Palpa) mukaan, juomapakkaus jää kierrättämättä etenkin, jos on liikkeellä kodin ulkopuolella. Kaupunkiympäristössä juomapakkausten kierrätysaste on myös keskiarvoa matalampi. Me aloitteen allekirjoittajat ehdotamme, että Vantaan julkisten jäteastoiden kylkeen asennetaan ns. panttiputket, joihin juomastiat voidaan jättää. Tämä lisäisi kaupunkiympäristön siisteyttä ja parantaisi juomapakkausten kierrätysastetta. Pantilliset pullojen ja tölkkien todennäköisyys päätyä sekajätteeseen vähenisi ja juomapakkaukset voisi kerätä suoraan telineestä ilman jäteastoiden kaivelua, mikä saattaa levittää jäteastian sisältöä ympäristöön. Esimerkiksi Helsingissä ja eurooppalaisissa kaupungeissa pullotelineitä on asennettu julkisiin roska-astioihin. Myös Vantaalla on tällaisia telineitä testattu Väyläviraston hallinnoimalla Tikkurilan asemalla ja ne ovat osoittautuneet niin toimiviksi (HS 22.2.2021). Aloitteen allekirjoittavat esittävät, että Vantaalle asennetaan julkisten jäteastoiden kylkeen ns. panttiputket esimerkiksi vilkkaasti liikennöityihin kohteisiin kuten kaupunkiradan juna-asemille, runkolinjapysäkeille, kävelykaduille ja kauppakortteleihin. Erittäin pienellä kertainvestoinnilla voimme parantaa panttillisten juomapakkausten kierrätysastetta entisestään sekä lisätä kaupunkiympäristön siisteyttä ja viihtyvyyttä. Aloite jätetään valtuuston kokouksessa 19.8.2024	<u>Aloitteen tekijän nimi:</u> Eva Tawasoli <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Tuukka Saimen 2. Niilo Kärki 3. Tiina Tuomela 4. Pirjo Luukkala 5. Vaula Norrena 6. Milad Dehghan 7. Nina Nummela 8. Jouko Jääskeläinen 9. Marjo Vacker 10. Jussi Särkelä 11. Elina Nykyri 12. Juha Suoniemi 13. Hanna Valtanen 14. Sirpa Siru Kauppinen 15. Tuire Kaimio 16. Antero Eerola 17. Mikko Viilo 18. Maija Rautavaara 19. Funda Demiri 20. Reija Friman



11 § Vastaus Funda Demirin ja 19 muun valtuutetun aloitteeseen eläinten hyvinvointiohjelmasta

VD/7868/00.02.00.03/2024

TeA/KHi/AV/AO/JH/MHa/ LMu/MT/SEr/EV/EJ/JK

Funda Demiri sekä 19 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vantaan kaupungin toiminta vaikuttaa monin tavoin eläimiin ja Vantaa on asuinpaikka myös monelle muulle lajille. Laki velvoittaa toimijoita eläinten hyvään ja kunnioittavaan kohteluun. Lisäksi eläinten parempi kohtelu on ihmisten laajasti jakama tavoite.

Edellä mainituista syistä, sekä ennen kaikkea eläinten itsensä takia, on tärkeää, että eläinten intressi ja hyvinvointi tulee otetuksi huomioon kaupungin päätöksenteossa ja toiminnassa laajemminkin. Vaikka moni asia on eläinsuojelun suhteen Vantaalla hyvin, parannettavaa riittää. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä tulisi koordinoita ja tarkastella laajemmin kaupunkitasolla.

Monin paikoin tietämys päätösten tai toimintojen eläinvaikutuksista voi olla ohut. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä on tarpeen katsoa suoraa eläinsuojelua laajemmin, ja myös välilliset vaikutukset ovat tärkeä huomioida, esimerkiksi kaupungin hankintojen kautta. Vantaalle tarvitaan kokoava eläinten hyvinvointiohjelma, jonka avulla on mahdollista ottaa paremmin huomioon eri lajien tarpeita, edistää eläinten hyvinvointia ja oikeuksia sekä lisätä sopuisaa yhteiseloä ihmisten ja muiden lajien välillä.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaa laatii eläinten hyvinvoinnin edistämishjelman, jossa linjataan mm. vastuista ja toimenpiteistä asian edistämiseksi.”

Kaupunginvaltuusto 18.11.2024 § 31

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Eläinten hyvinvointilaki (693/2023) on ollut voimassa vuoden 2024 alusta alkaen. Lain tarkoituksena on edistää eläinten hyvinvointia ja suojella eläimiä parhaalla mahdollisella tavalla niiden hyvinvoinnille aiheutuvalta haitalta. Lakia sovelletaan kaikkiin eläimiin ja sen tarkoituksena on myös lisätä eläinten kunnioitusta ja hyvää kohtelua.

Eläinten hyvinvointia edistetään monin eri tavoin kaupungin toiminnassa ja päätöksenteossa. Kaupunkiympäristön toimiala pitää hyvänä, että Vantaan kaupungille laadittaisiin oma eläinten hyvinvointiohjelma, joka kokoaa kaupungin toiminnat ja vastuut eläinten hyvinvoinnin edistämiseksi. Ohjelman laatimiseen ja toteuttamiseen tarvittava resurssi tulee huomioida.

Eläinsuojelu ja löytöeläintoiminta Vantaalla



Vantaalla ympäristökeskuksen valvonta- ja kaupungineläinlääkärit valvovat eläinten hyvinvointilain noudattamista. Vuosittaiset tarkastusmäärät ovat nousseet viime vuosina, lähinnä valvontaan saadun lisäresurssin ansiosta. Vuonna 2024 tehtiin 450 eläinsuojelutarkastusta/-käyntiä. Osa tarkastuksista tehdään ilman epäilyä lainsäädännön vastaisesta toiminnasta (ns. suunnitelmallinen valvonta) ja ne tehdään kohteisiin, joissa harjoitetaan ammattimaista eläintenpitoa. Suurin osa tarkastuksista tehdään kuitenkin epäilyilmoitusten perusteella yksityiskoteihin. Päätöksissä 55 %:lle annettiin määräyksiä tai kieltoja lain vastaisesta toiminnasta.

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelma sisältää suunnitelman eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvontaan. Suunnitelma vuosille 2025–2028 on hyväksytty kaupunkiympäristölautakunnan lupajaostossa 26.11.2024 § 129.

Eläinten hyvinvointilain mukaisesti kunnalla tulee olla sen alueella irrallaan tavattujen ja kiinni otettujen koirien ja kissojen sekä muiden pienikokoisten seura- ja harrastuseläinten (löytöeläimet) tilapäisen hoidon järjestämistä varten talteenottoaika. Vantaalla talteenottoaikkana toimii pääkaupunkiseudun yhteinen Viikin Löytöeläintalo. Tällä hetkellä palveluntarjoajana on Helsingin eläinsuojeluyhdistys Hesy ry.

Kunnalliset eläinlääkäripalvelut

Vantaa järjestää kunnalliset eläinlääkäripalvelut koirille, kissoille ja muille pienikokoisille lemmikeille ympärivuorokautisesti Pakkalan vastaanotolla. Lisäksi suurelajien hoidosta on sopimus Porvoon alueen ympäristöterveydenhuollon kanssa. Vantaa huolehtii vastavuoroisesti virka-ajan ulkopuolella Porvoon alueen pienikokoisten lemmikkieläinten kiireellisestä eläinlääkäriavusta. Kunnallinen palvelu täydentää omalta osaltaan yksityisten palveluntarjoajien tarjontaa ja varmistaa, että palvelua on saatavilla kiireellisille potilaille ympärivuorokautisesti.

Uusi eläinlääkintähuoltolaki (285/2023) tulee voimaan 1.1.2026 ja se tulee vaikuttamaan kunnallisen eläinlääkäripalvelun toimintaan ja hinnoitteluun myös Vantaalla. Vantaalla on tarkoitus jatkossakin tarjota yksityistä palveluntarjontaa täydentävää kunnallista perustasoista palvelua ja kiireellistä eläinlääkäriapua.

Luonnonsuojelualueet, arvokkaat luontokohteet ja ekologiset yhteydet

Vantaan tavoitteena on olla luontopositiivinen kaupunki vuoden 2030 loppuun mennessä. Tämä tarkoittaa muun ohella luonnonvaraisten eläinten huomioimista etenkin niille sopivien elinympäristöjen pinta-alaa lisäämällä ja ekologista laatua parantamalla. Kaupunki perustaa ja ylläpitää luonnonsuojelualueita ja turvaa arvokkaiden luontokohteiden säilymistä kaavoituksen keinoin. Nämä luonnoltaan monimuotoiset alueet toimivat ekologisen verkoston ydinalueina, jotka tarjoavat luonnonvaraisille eläimille elinympäristöjä sekä lisääntymis- ja ruokailupaikkoja. Ekologiset yhteydet mahdollistavat eläinten liikkumisen laajempien luontoalueiden välillä ja siten turvaavat myös eläinten lisääntymismahdollisuuksia ja geneettistä vaihtelua. Kaavoituksessa huomioidaan ekologisten yhteyksien säilyminen, mutta niiden turvaamiseen ja parantamiseen tulee jatkossa panostaa yhä vahvemmin.

Kaupungin niittyjen ja maisemapeltojen ylläpitäminen tukee monipuolista lintulajistoa, pölyttäjähönteisiä ja muita pieneliöitä. Esimerkiksi Vehkalanmäen entisestä maanlajityspaikasta on hoitotoimien myötä muodostunut arvokas niittykohde, jolla on monimuotoinen perhoslajisto. Pölyttäjänäkökuuma on otettu huomioon kaavoituksen yhteydessä käytettävässä vihertehokkuuslaskurissa, Vantaan kasvikkatoselvityksessä ja tienvarsien ja pientareiden niittoajoissa.



Pölyttäjien kokonaisvaltaisempaan huomioimiseen on kuitenkin syytä kiinnittää huomiota esim. viheralueiden hoidossa ja kasvivalinnoissa.

Vuodesta 2016 lähtien jatkuneen Vantaan purotalkkaritoiminnan myötä paikallisen pienvesiluonnon tilaa on saatu aktiivisesti parannettua. Purotalkkarit mm. kunnostavat puroluontoa, kunnostavat kutusoraikkoja, poistavat vaellusesteitä ja keräävät vesistöistä luontoon kuulumattomia roskia vaelluskalojen ja muiden vesieliöiden elinolosuhteiden parantamiseksi. Lisäksi purotalkkarit kertovat uteliaille ohikulkijoille ja asukastalkoisiin osallistuville miksi puroluontoa kunnostetaan, eli lisäävät asukkaiden ympäristötietoisuutta.

Eläimet kaupunkisuunnittelussa, rakentamisessa ja metsänhoidossa

Vantaan uudessa yleiskaavassa 2020 on esitetty ekologiset runkoyhteydet, jotka yhdistävät luonnonsuojelualueita toisiinsa. Kun väylät tai rata ja ekologinen yhteys risteävät, on yleiskaavan merkitty viheryhteyden kehittämiskohtia, jotka ovat joko vihersiltoja tai alikulkuja, joissa eläimet pystyvät liikkumaan.

Ekologista verkostoa selvitettiin tarkemmin viherrakenteen kehityskuvan yhteydessä ([Vantaan ekologiset verkostot](#)). Viherrakenteen kehityskuvaan Vihreä ja virtaava Vantaa (VIVA) on merkitty kaupunkikeskustoissa ja niiden lähialueilla vaalittavat ja kehitettävät metsäiset ja puustoiset sekä avointen ja puoliavointen elinympäristöjen ekologiset verkostot.

Kaupunkisuunnittelussa ja rakentamisessa otetaan huomioon suojellut ja uhanalaiset lajit sekä EU:n luontodirektiivin mukaiset lajit, kuten liito-orava, lepakot, viitasammakko, vuollejokisimpukka ja saukko. Vantaalla on laadittu koko kaupungin kattava liito-oravan suojelusuunnitelma, joka ohjaa maankäyttöä ja rakentamista lajille tärkeillä alueilla.

Rakentamisessa ja metsänhoidossa huomioidaan lintujen pesimäaika, jolloin puunkaatoa ei lähtökohtaisesti tehdä. Kaupungin metsänhoidon työmaaohjeisiin on kirjattu liito-oravan ja petolintujen pesimäympäristöjen huomioiminen sekä lahopuun säästäminen. Lahopuu on tärkeä osa metsäekosysteemiä, sillä se tarjoaa elinympäristön ja ravintoa lukuisille hyönteisille, sienille ja kolopesijöille, kuten tikkalajeille.

Metsänhoidossa säilytetään monilajinen puusto, tiheiköitä, vanhoja puita ja lahopuuta. Luonnontilaisten piirteiden säilyttäminen tarjoaa elinympäristöjä luonnonvaraisille eläimille. Metsäalueilta siivotaan luontoon kuulumattomia roskia ja jätteitä, joista voi olla haittaa myös eläimille.

Kaupungin uuteen rakennusjärjestykseen tulee lisäys ohjeistukseksi lintuystävällisestä rakentamisesta, jotta lintujen törmäykset lasipintoihin saataisiin minimoitua.

Ohjeistuksista huolimatta puunkaato- ja rakentamistoimia tehdään vuosittain myös ohjeiden vastaisesti, joten viestintään, koulutukseen ja valvontaan tarvittaisiin lisäresursseja luonnonvaraisten eläinten parempaan huomioimiseen kaupungin toiminnassa.

Haitallisten vieraslajien torjunta

Vuoden 2025 aikana Vantaalle laaditaan vieraslajisuunnitelma, jonka tavoitteena on tehostaa vieraslajien torjuntaa. Haitalliset vieraseläinlajit voivat uhata alkuperäisiä lajeja kilpailemalla ravinnosta ja elintilasta, saalistamalla niitä sekä levittämällä tauteja. Tämä voi johtaa alkuperäisten lajien



väheneeseen tai jopa paikalliseen häviämiseen. Esimerkiksi Suomen luontoon levinnyt supikoira kilpailee ravinnosta ja elintilasta kotoperäisten ketun ja mäyrän kanssa. Supikoira myös saalistaa maassa pesiviä lintuja. Nykyisellään vieraseläinlajien torjuntaan ei juurikaan ole kaupungin resursseja, mutta niiden voitaisiin tehostaa esim. yhteistyössä paikallisten metsästysseurojen kanssa.

Eläinten hyvinvoinnin edistäminen kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla

Kalastuslaissa on huomioitu eläinten hyvinvointilain vaatimukset kalojen kunnioittavaan kohteluun ja kivuttomaan lopettamiseen. Vantaan kaupungin kalastuksen kotisivuilla ohjeistetaan kalastuslain mukaiseen kalojen kohteluun ja kaupungin kalastusmääräyksiin on lisätty koukkurajoituksia, joiden tarkoituksena on nopeuttaa rauhoitettujen ja alamittaisten kalojen nopeaa vapauttamista ja vähentää vapautettavien kalojen kudosvaurioita.

Vantaan kaupungin kalavesillä kalastuksenohjauksessa huomioidaan taimenten ja lohien lisääntymismahdollisuudet koski- ja virta-alueiden ja purojen kalastus- ja kahluukielloilla. Kaupunki järjestää asukas- ym. talkoita taimenten lisääntymisalueiden kunnostamiseksi ja toteuttaa kunnostuksia myös itse, mm. Purotalkkaritoiminnassa.

Vantaan kaupungin ulkoilureittien ja latupohjien kunnossapidossa huomioidaan eläinten pesimisaika. Reittien pientareilla kasvavan vesaikon ja puiden kaato tehdään pesimisajan jälkeen, aikaisintaan loppukesällä. Reittien pientareiden maisemoinnissa käytetään hyönteisfaunaa suosivia monilajisia nurmi/kasviseoksia. Koirien ulkoiluttamismahdollisuuksia talvella on parannettu kolmella kunnossapidetyllä koiraladulla.

Tekonurmikentillä käytetyn kumirouheen kulkeutumista maastoon ja vesistöihin ehkäistään kenttien hulevesikaivoihin asennetuilla rouhesieppareilla ja sijoittamalla aurauslumien läjitykset alueille, missä kumirouheen luontoon kulkeutuminen voidaan minimoida.

Eläinten oikeuksien ja hyvinvoinnin edistäminen konsernijohtoon ja elinvoiman toimialalla

Hankintojen palveluysikössä on käytössä arviointiprosessi, jossa jokaisen hankinnan osalta arvioidaan kyseiseen hankintaan liittyviä vastuullisuusnäkökulmia ja riskejä. Eläinten oikeudet ja hyvinvointi on yksi näkökulma, joka löytyy vastuullisuusnäkökulmien tarkistuslistalta. Nämä aiheet nousevat esille erityisesti elintarvikehankinnoissa, kun kilpailutetaan lihaa, maitoa tai muita eläinperäisiä tuotteita ruokapalveluihin.

Eläinperäisten elintarvikkeiden hankinnoissa painotetaan eläinten hyvinvointia ja terveyttä. Kilpailutuksissa käytetään valtakunnallisesti kehitettyjä kriteeristöjä. Muiden kaupunkien, hankintayksiköiden ja asiantuntijaorganisaatioiden kanssa tehdään yhteistyötä parempien hankintakriteerien ja seurannan kehittämiseksi. Myös yritysten kanssa käydään vuoropuhelua kestävämpien tuotteiden saamiseksi markkinoille.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 20

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Funda Demirille ja 19 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja



b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 28.4.2025 § 19

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginvaltuusto 12.5.2025 § 11

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Funda Demirin ja 19 muun valtuutetun aloite eläinten hyvinvointiohjelma Vantaalle

Muutoksenhakuohje: 2.1 Valituskielto

Lisätiedot:

1.kaupungineläinlääkäri Kirsi Hiltunen, p. 040 724 8590, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko:	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Eläinten hyvinvointiohjelma Vantaalle	
Vantaan kaupungin toiminta vaikuttaa monin tavoin eläimiin ja Vantaa on asuinpaikka myös monelle muulle lajille. Laki velvoittaa toimijoita eläinten hyvään ja kunnioittavaan kohteluun. Lisäksi eläinten parempi kohtelu on ihmisten laajasti jakama tavoite. Edellä mainituista syistä, sekä ennen kaikkea eläinten itsensä takia, on tärkeää, että eläinten intressi ja hyvinvointi tulee otetuksi huomioon kaupungin päätöksenteossa ja toiminnassa laajemminkin. Vaikka moni asia on eläinsuojelun suhteen Vantaalla hyvin, parannettavaa riittää. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä tulisi koordinoida ja tarkastella laajemmin kaupunkitasolla. Monin paikoin tietämys päätösten tai toimintojen eläinvaikutuksista voi olla ohut. Eläinten hyvinvoinnin edistämistä on tarpeen katsoa suoraa eläinsuojelua laajemmin, ja myös välilliset vaikutukset ovat tärkeä huomioida, esimerkiksi kaupungin hankintojen kautta. Vantaalle tarvitaan kokoava eläinten hyvinvointiohjelma, jonka avulla on mahdollista ottaa paremmin huomioon eri lajien tarpeita, edistää eläinten hyvinvointia ja oikeuksia sekä lisätä sopuisaa yhteiseloä ihmisten ja muiden lajien välillä. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaa laatii eläinten hyvinvoinnin edistämishjelman, jossa linjataan mm. vastuista ja toimenpiteistä asian edistämiseksi.	<u>Aloitteen tekijät</u> Funda Demiri <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Antero Eerola 2. Milad Dehghan 3. Tiina Tuomela 4. Ida Tamminen 5. Anu Hall 6. Hanna Valtanen 7. Jari Jääskeläinen 8. Tuomas Mutanen 9. Juha Suoniemi 10. Tuire Kaimio 11. Marjo Vacker 12. Minttu Sillanpää 13. Tia Seppänen 14. Naima EL issaoui 15. Chau Nguyen 16. Reija Friman 17. Eve Rämö 18. Vaula Norrena 19. Sirpa Siru Kauppinen



12 §

Vastaus Naima el Issaouin ja Tarja Eklundin sekä 34 muun valtuutetun aloitteeseen: vetovoimainen ja kaikkien asukkaiden yhteinen leikkipuisto Hakunilan alueelle

VD/7864/00.02.00.03/2024

TeA/HW/MH/SM

Naima el Issaoui ja Tarja Eklund sekä 34 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Hakunilan alueen väestöennuste osoittaa, että asukasmäärä tulee kasvamaan merkittävästi lähivuosina ja uuden rakentamisen myötä myös lasten määrä kasvaa. Hakunilan alueella ei ole riittävästi vapaasti kaikkien käytössä olevia leikkipuistoja. Nykyinen Hakunilan keskustassa oleva isompi Ratsumiehenleikkipuisto ei vastaa täysin lapsiperheiden tarpeita mutta on käytännön syistä ollut ainoana kaikkien käytettävissä olevana mahdollisuutena kuitenkin hyvin suosittu. Puisto on nyt jäämässä päiväkotirakentamisen alle koska päiväkotipaikkoja tarvitaan kipeästi lisää. Siksi tarvitsemme korvaavan isomman leikkipuiston menetettävän tilalle.

Me allekirjoittaneet esitämme, että lapsiystävällisessä kunnassa on oltava myös Hakunilan suuralueella vetovoimainen leikkipuisto.

Esitämme, että kaupunki kartoittaa sopivan sijainnin uudelle leikkipuistolle Hakunilan keskustan lähettävillä, joka toimisi lapsiperheiden kohtaamispaikkana, jossa olisi modernit leikkivälineet, penkkejä ja pöytiä myös vanhuksille. Leikkipuisto, jossa kaikenikäiset viettäisivät aikaa ulkona turvallisesti. Uuden leikkipuiston perustaminen parantaisi lasten ja perheiden arkea sekä edistäisi alueen viihtyisyyttä ja yhteisöllisyyttä.”

Kaupunginvaltuusto 18.11.2024 § 28

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Naima el Issaouin ja Tarja Eklundin sekä 34 muun valtuutetun aloite vetovoimainen ja kaikkien asukkaiden yhteinen leikkipuisto Hakunilan alueelle

Kaupunkiympäristön toimialan katujen ja puistojen palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Hakunilan alueelle, Nissbackanpuistoon on tänä vuonna suunniteltu moderni ja vetovoimainen leikkipaikka, ulkokuntoilupaikka ja pelikenttä sekä lava katsomoineen. Uusittu Nissbackanpuisto ja nykyinen asukastila palvelevat tulevaisuudessa monen ikäisiä asukkaita. Puiston rakentaminen ajoittuu arviolta vuoteen 2028.

Viheralueiden palveluverkkosuunnitelman mukaisesti myös Vaunukallion olemassa oleva alueleikkipaikka suunnitellaan palvelemaan paremmin alueen asukkaita ja suunnitelmaan sisällytetään leikkivälineitä eri ikäisille lapsille sekä pöytä/penkkejä. Suunnittelun on arvioitu alkavan v. 2026. Vaunukallion leikkipaikan yhteydessä on myös nykyinen puistokuntoilupaikka sekä puistokenttä.



Täysin uusia leikkipuistoja Hakunilan suuralueella on palveluverkkosuunnitelman mukaan esitetty suunniteltavaksi Kuninkaanmäkeen, Kaskelaan, Länsimäkeen ja Vaaralaan.

Kaupunginhallitus 28.4.2025 § 34

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Naima el Issaouille ja Tarja Eklundille sekä 34 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Merkittiin, että kaupunginhallitus jätti asiaan seuraavan yhteisen pöytäkirjalausuman:

"Vaunukallion alueleikkipaikan suunnittelua pitää kiirehtiä jo vuonna 2025 korvaamaan Satulakujalta rakentamisen vuoksi poistuvaa leikkipuistoa. Nissaksen asukaspuiston laajennus ja suunnittelu on hyvä ja kannatettava asia mutta se ei vastaa Hakunilan keskustan leikkipuistojen tarpeeseen."

Kaupunginvaltuusto 12.5.2025 § 12

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Naima el Issaouin ja Tarja Eklundin sekä 34 muun valtuutetun aloite vetovoimainen ja kaikkien asukkaiden yhteinen leikkipuisto Hakunilan alueelle

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

puistosuunnittelupäällikkö Sirpa Mäkilä, puh. 040 581 9037, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Vetovoimainen ja kaikkien asukkaiden yhteinen leikkipuisto Hakunilan alueelle.	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
Hakunilan alueen väestöennuste osoittaa, että asukasmäärä tulee kasvamaan merkittävästi lähivuosina ja uuden rakentamisen myötä myös lasten määrä kasvaa. Hakunilan alueella ei ole riittävästi vapaasti kaikkien käytössä olevia leikkipuistoja. Nykyinen Hakunilan keskustassa oleva isompi Ratsumiehenleikkipuisto ei vastaa täysin lapsiperheiden tarpeita mutta on käytännön syistä ollut ainoana kaikkien käytettävissä olevana mahdollisuutena kuitenkin hyvin suosittu. Puisto on nyt jäämässä päiväkotirakentamisen alle koska päiväkotipaikkoja tarvitaan kipeästi lisää. Siksi tarvitsemme korvaavan isomman leikkipuiston menetettävän tilalle. Me allekirjoittaneet esitämme, että lapsiystävällisessä kunnassa on oltava myös Hakunilan suuralueella vetovoimainen leikkipuisto. Esitämme että kaupunki kartoittaa sopivan sijainnin uudelle leikkipuistolle Hakunilan keskustan lähetyvillä, joka toimisi lapsiperheiden kohtaamispaikkana, jossa olisi modernit leikkivälineet, penkkejä ja pöytiä myös vanhuksille. Leikkipuisto, jossa kaikenikäiset viettäisivät aikaa ulkona turvallisesti. Uuden leikkipuiston perustaminen parantaisi lasten ja perheiden arkea sekä edistäisi alueen viihtyisyyttä ja yhteisöllisyyttä.	<u>Aloitteen tekijät</u> Naima el Issaoui Tarja Eklund <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Anu Hall 2. Tiina Tuomela 3. Pirjo Luokkala 4. Sirpa Siru Kauppinen 5. Milad Dehghan 6. Kai-Ari Lundell 7. Ida Tamminen 8. Marjo Vacker 9. Jari Sainio 10. Jussi Särkelä 11. Antero Eerola 12. Minttu Sillanpää 13. Jari Jääskeläinen 14. Mari Hynninen 15. Tuire Kaimio 16. Eeva Tikkanen 17. Faysal Abdi 18. Funda Demiri 19. Hanna Valtanen 20. Pirkko Letto 21. Minna Räsänen 22. Juha Suoniemi 23. Suvi Karhu 24. Paula Lehmuskallio 25. Sirkka-Liisa Kähärä 26. Mika Niikko 27. Tia Seppänen 28. Maija Rautavaara 29. Niilo Kärki 30. Janne Hartikainen 31. Reija Friman 32. Eve Rämö 33. Aki Mäkipernaa 34. Heli Hakala



13 §

Vastaus Paula Lehmuskallion ja 22 muun valtuutetun aloitteeseen mahdollisuudesta kaupungin yhteyksiin myös loma-aikana ulkomaille

VD/699/00.02.00.03/2025

PT/LR/MP/S-AP

Paula Lehmuskallio sekä 22 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”On surkuhupaisaa, että voit vapaasti maksaa pankkitililtäsi laskuja, vastaanottaa tuloja ja siirtää varoja ym. lomasi aikana, mutta että et saa kaupungin kautta tulevia viestejä, puhumattakaan, että voisit ottaa osaa etäkokoukseen.

Kaupunki ilmoittaa, että se voi myöntää koneen käyttöluvan ulkomaille harkintansa mukaan! Kuka on se Kaupunki. Hän ei vastannut kyselyyn mitään.

”Tähän aikaan” tunnutaan hyväksyvän kaikki konahdukset, joilla kuvitellaan olevan jotain tekemistä turvallisuuden kanssa. Onko tämä varovaisuutta tietotekniikassa vai osaamattomuutta, osaamattomuutta vaatia tietoturvallisia vuokralaitteita?

En voi hyväksyä sitä, että en näe edes omalta henkilökohtaiselta koneeltani tai kännykästäni kaupungilta tulleita viestejä ja ilmoituksia. Tämä puute estää, minun hoitamasta valtuutetun tehtävääni. Tehtävää, joka ei edellytä minua pysymään koko ajan maan rajojen sisäpuolella.

Ennen uuden kauden alkua tilataan valtuutetuille ym. luottamushenkilöille uudet työkoneet. Valtuustoaloitteellani edellytän uusia koneita vuokrattaessa varaamaan vai sellaisia koneita, joissa on riittävä tietoturva, kuten esim. pankeilla ja isoilla yrityksillä jne.

Jos nykyiset koneet ovat sellaisia, kuka on se Kaupunki, joka estää niiden käytön tietoturvaan vedoten? Vai onko syynä pelko käytön mukana tulevasta laskusta?

Edellytän myös, että nämä päätökset eivät ole pelkästään virkamiespäätöksi, vaan luottamushenkilöt ovat mukana kuviossa, jotta ” Kaupunki” ei kerro, mitä meidän pitää uskoa ja totella!”

Kaupunginvaltuusto 27.1.2025 § 28

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Paula Lehmuskallion ja 22 muun valtuutetun aloite mahdollisuus kaupungin yhteyksiin myös loma-aikana ulkomaille

Konsernijohtoon ja elinvoiman toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:



Suomen ulkopuolelta muulla kuin kaupungin laitteella kirjautuminen kaupungin järjestelmiin on estetty tietoturvasyistä. Yhteys on kuitenkin mahdollista sallia erikseen rajatuksi ajaksi yksittäisille käyttäjille, pyyntö tulee osoittaa kaupungin tietohallintoon hyvissä ajoin etukäteen.

Rajoitus otettiin käyttöön tammikuussa 2024, jolloin oli liikkeellä paljon tietomurtoja, osa kohdistuen myös Vantaan kaupunkiin. Hyökkäykset tulevat pääosin ulkomailta ja tällä rajauksella merkittävä osa hyökkäyksistä on saatu kokonaan torjuttua. Kaupungin luottamushenkilöille tarjoamalla laitteella pääsee kirjautumaan kaupungin järjestelmiin edelleen kattavasti ulkomailta käsin. Ainoastaan suuren tietoturvariskin valtioissa Vantaan tietojärjestelmien käyttö on kielletty kokonaan. Näitä valtioita ovat Iran, Kiina, Nigeria, Pohjois-Korea, Valko-Venäjä ja Venäjä.

On myös hyvä huomioida, että etäkokouksiin osallistuessaan tai ulkomailta käsin työskennellessään tietosuojan noudattaminen vaatii erityistä huolellisuutta. Hallintosäännön 17 luvun 2 §:n mukaan "Suljettuun sähköiseen- tai hybridikokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä." Lisäksi henkilötietojen osalta kaupunki noudattaa EU:n laatimaa listaa maista, joissa henkilötietoja sisältävän data käyttö on turvallista. Muissa kuin listatuissa maissa luottamushenkilön extranetin käyttö ei ole mahdollista.

Kaupunginhallitus 28.4.2025 § 35

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Paula Lehmuskalliolla ja 22 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 12.5.2025 § 13

Kaupunginhallituksen esitys:

Merkitään kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- allekirjoitettu Paula Lehmuskallion ja 22 muun valtuutetun aloite mahdollisuus kaupungin yhteyksiin myös loma-aikana ulkomailla

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto



Lisätiedot:

Tietohallintojohtaja Matti Lampo, p. 040 169 4802

Hallintojohtaja Leena Rusanen, p. 050 314 5702

(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Valtuustoaloitteen otsikko: Mahdollisuus kaupungin yhteyksiin myös loma-aikana ulkomailla	Aloitteen tekijä/tekijät ja allekirjoitukset
On surkukupaisaa, että voit vapaasti maksaa pankkitililtäsi laskuja, vastaanottaa tuloja ja siirtää varoja ym. lomasi aikana, mutta että et saa kaupungin kautta tulevia viestejä, puhumattakaan, että voisit ottaa osaa etäkokoukseen. Kaupunki ilmoittaa, että se voi myöntää koneen käyttöluvan ulkomaille harkintansa mukaan! Kuka on se Kaupunki. Hän ei vastannut kyselyyn mitään. ”Tähän aikaan” tunnutaan hyväksyvän kaikki konahdukset, joilla kuvitellaan olevan jotain tekemistä turvallisuuden kanssa. Onko tämä varovaisuutta tietotekniikassa vai osaamattomuutta, osaamattomuutta vaatia tietoturvallisia vuokralaitteita? En voi hyväksyä sitä, että en näe edes omalta henkilökohtaiselta koneeltani tai kännykästäni kaupungilta tulleita viestejä ja ilmoituksia. Tämä puute estää, minun hoitamasta valtuutetun tehtävääni. Tehtävää, joka ei edellytä minua pysymään koko ajan maan rajojen sisäpuolella. Ennen uuden kauden alkua tilataan valtuutetuille ym luottamushenkilöille uudet työkoneet. Valtuustoaloitteellani edellytän uusia koneita vuokrattaessa varaamaan vai sellaisia koneita, joissa on riittävä tietoturva, kuten esim. pankeilla ja isoilla yrityksillä jne. Jos nykyiset koneet ovat sellaisia, kuka on se Kaupunki, joka estää niiden käytön tietoturvaan vedoten? Vai onko syynä pelko käytön mukana tulevasta laskusta? Edellytän myös, että nämä päätökset eivät ole pelkästään virkamiespäätöksi, vaan luottamushenkilöt ovat mukana kuviossa, jotta ”Kaupunki” ei kerro, mitä meidän pitää uskoa ja totella! Kunnioittaen Paula Lehmuskallio, valtuutettu	<u>Aloitteen tekijät</u> Paula Lehmuskallio <u>Aloitteen allekirjoittajat:</u> 1. Tanja Aidanjuuri 2. Vaula Norrena 3. Eve Rämö 4. Marjo Vacker 5. Tiina Tuomela 6. Milad Dehghan 7. Jussi Saramo 8. Lasse Norres 9. Tarja Eklund 10. Nina Nummela 11. Juha Järä 12. Kai-Ari Lundell 13. Juha Suoniemi 14. Janne Hartikainen 15. Markku Weckman

	16. Minna Heikkinen 17. Sami Kanerva 18. Eva Tawasoli 19. Sirpa Siru Kauppinen 20. Maarit Raja- Aho 21. Pirjo Luukkala 22. Jouko Jääskeläinen



Kokouksen päättäminen

Kaupunginvaltuusto 12.5.2025 § 14

Päätös:

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.55.



Muutoksenhakuohje 1. Valitusosoitus

Jos olet tyytymätön tähän päätökseen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen

Voit tehdä valituksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä valituksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Rakennuskiellon määrittämisestä koskevassa asiassa valituksen voi tehdä

- asianosainen
- viranomainen, jos laissa niin säädetään tai jos valitusoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen

Yleiskaavan, asemakaava ja rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevassa asiassa valituksen voi tehdä

- kunnan jäsen
- asianosainen
- viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä tai rakennusjärjestyksellä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Kaavan tai rakennusjärjestyksen hyväksymistä taikka rakennuskieltoa koskevan päätöksen katsotaan tulleen asianosaisen tietoon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Muissa asioissa asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopuksi tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisesta. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotikunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.



Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin [tuomioistuinmaksulaissa \(1455/2015\)](#) säädetään. Ajantasainen tieto maksuista löytyy [tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: [Aloita asiointi](#) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)

Virka-aika: klo 8.00–16.15



Muutoksenhakuohje 2. Valituskielto

2.1 Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

2.2 Tähän päätökseen, joka koskee hankintaoikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

2.3 Tähän päätökseen, joka koskee kunnallisen kansanäänestyksen toimittamista, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 24 §)



Muutoksenhakuohje 3. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.



Vaatumukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä



tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhakuaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhakuaika suoramääräyksessä

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suoramääräystä koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suoramääräyksestä jälki-ilmoituksen, mutta ei suoramääräystä koskevaa ilmoitusta, suoramääräystä koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suoramääräyksestä on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suoramääräyksestä ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suoramääräystä koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö



Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 120 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 240 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 350 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 530 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus

Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

00520 Helsinki

puh. 029 56 43300

fax 029 56 43314

markkinaoikeus(at)oikeus.fi

[Aloita asiointi](https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/) (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>)